
Науково-
документальна
серія книг
“Реабілітовані історією”

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

У ДВАЦЯТИ СЕМИ ТОМАХ

ГОЛОВНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

ТРОНЬКО П. Т.
(голова)
ДАНИЛЮК Ю. З.
(заступник голови)
РЕЄНТ О. П.
(заступник голови)
БОГУНОВ С. М.
БОГУЦЬКИЙ Ю. П.
ВОЙНАЛОВИЧ В. А.
ГОРБИК В. О.
ЖУЛИНСЬКИЙ М. Г.
ЗЕМЛЯНСЬКИЙ Ю. В.
ЗЯБЛЮК М. П.
КОКІН С. А.
КРЕМІНЬ В. Г.

КУРАС І. Ф.
ЛИТВИН В. М.
МАКОВСЬКА Н. В.
МАРЧУК Є. К.
ПИРИГ Р. Я.
ПШЕННИКІВ О. М.
РЕПРИНЦЕВ В. Ф.
РУБЛЬОВ О. С.
СКЛЯРЕНКО Є. М.
СМИРНОВ Ю. О.
СМОЛІЙ В. А.
СОХАНЬ П. С.
ЧИЖ І. С.
ШЕМШУЧЕНКО Ю. С.
ШЕРЕМЕТА В. В.

КИЇВ-КІРОВОГРАД
2005

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Книга третя

МАЛОВІСКІВСЬКИЙ, НОВГОРОДКІВСЬКИЙ,
НОВОАРХАНГЕЛЬСЬКИЙ, НОВОМИРГОРОДСЬКИЙ,
НОВОУКРАЇНСЬКИЙ
РАЙОНИ

ОБЛАСНА РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

ЧЕРНИШ В. О.
(голова)
БОНДАР В. В.
ВОЛКОВ І. В.
ДЕМЕШКО О. В.
КОЗИР І. А.

КУЦЕНКО Л. В.
ОВЧАРЕНКО Н. Ю.
СКЛЯРЕНКО Є. М.
ЧВАНЬ Т. В.
ШЕВЧЕНКО С. І.
ШЕПЕЛЬ Ф. О.
ШЕРЕМЕТ С. В.

Науково-редакційний відділ підготовки тому:

БОНДАР В. В.
КАРАУШ Т. А.
КАРПЕНКО С. М.
ОРЕЛ С. В.
СТЕПАНОВ В. М.

МПП “Антураж А”
Кіровоград
2005

ББК 63.3(4УКР - 4КІР)6-49
Р 31

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Книга третя

Кіровоград: Антураж А, 2005 -стр

ISBN 966-8769-00-7

До третьої книги багатотомного видання “Реабілітовані історією. Кіровоградська область” ввійшли короткі біографічні дані майже чотирьох тисяч уродженців та мешканців п'яти районів сучасної Кіровоградщини (Маловисківського, Новгородківського, Новоархангельського, Новомиргородського, Новоукраїнського), які зазнали незаконних репресій за роки радянської влади у 1918-1991 роках. Прізвища репресованих розташовані у алфавітному порядку в межах розділу кожного району, незалежно від репресій. Кожному списку передують нариси про відомих у краї людей, про найхарактерніші явища тієї нелюдської наруги над людиною, спогади репресованих та їхніх нащадків, написані самими колишніми в'язнями чи записані з їхніх уст журналістами і письменниками.

Упорядник Василь Бондар

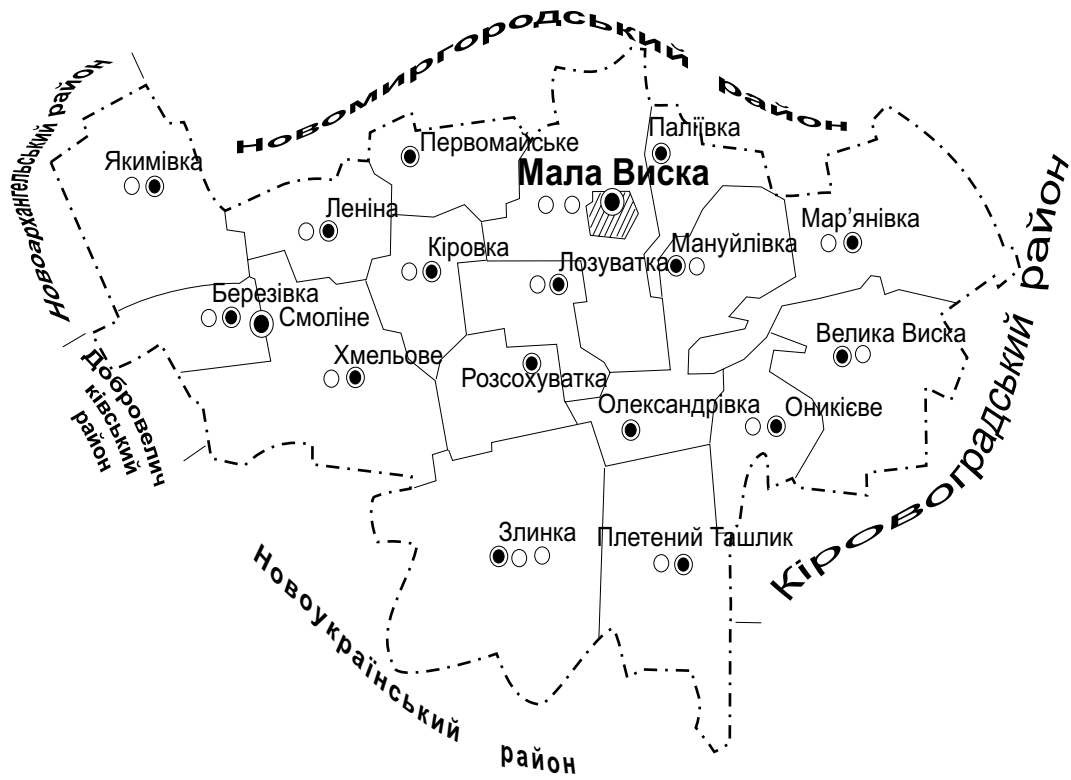
ББК 63.3(4УКР - 4КІР)6-49
Р 31

Рецензенти: Житков О. А. — кандидат історичних наук
Мельничук К. С. — кандидат історичних наук

ISBN 966-8769-00-7

© МПП “Антураж А”, 2005
© Василь Бондар, упорядкування, 2005

МАЛОВИСКІВСЬКИЙ РАЙОН

ВИЗНАВАВ ЛИШ ВІДКРИТУ ЗБРОЙНУ БОРОТЬБУ

Залізняк. У цьому слові – воля, сила, надія. Українська гайдамацька стихія вісімнадцятого століття дала нашій історії це ім'я як знак людської гідності, непокірності до поневолувачів, незнищенності моральної. І хоч московська ідеологія не пускала це наймення на сторінки книг, газет, часописів півтора століття, та воно трепетно берегло національну пам'яттю, поки не вибухнуло гроном народних селянських повстань під петлюрівським покликком змагання за волю, за національне і соціальне визволення. Один Залізняк – Мефодій Голик, хорунжий армії УНР, у 1920 році організував повстанський загін переважно із селян Єлизаветградівки кількістю до трьох тисяч осіб, у вересні 1922-го заарештований, разом з іншими отаманами в лютому 1923-го підняв повстання у Лук'янівській в'язниці м. Києва, загинув під час придушення повстання. Другий Залізняк – отаман з Холодного Яру, на кінець 1920 року загін нараховував близько півтисячі бійців. Третій Залізняк – Юрій Горліс-Горський з Полтавщини, старшина Запорозької кінноти армії УНР, осавул 1-го куреня Холодного Яру, згодом письменник, автор знаменитого роману “Холодний Яр”, останні десятиліття мешкав за кордоном...

Залізняки. Оборонці рідної землі. Радянською владою тавровані як “бандити”. Не була б вона окупаційною, якби нарекла інакше.

Вертаються Залізняки додому – в нашу свідомість, в нашу писану історію. Хочу повідати про долю іще одного отамана Залізняка – із Хмельового, справжнє ім'я - Коваленко Юхим Іванович.

Повстанська доля його почалася у вересні 1920 року, коли на одному із степових хуторів зорганізувався невеликий загін, який дуже скоро виріс до розміру полку і півроку боронив свою землю у поближніх округах між Уманню та Єлизаветградом, між Балтою і Черкасами – боронив від червоної окупації. На тому хутірському зібранні він отримав ім'я отаман Залізняк, тоді ж був затверджений повстанський загоновий прапор жовто-блакитного кольору із червоною смужкою навкіс. Всього півроку, які стали цілою епохою у його короткому житті. Для одних його ім'я пов'язувалося із надією на визволення і свободу, для інших він став шлагбаумом утвердження радянського ладу. З часом вир життя і зусилля тих, хто тим виром крутив, заховали від нас цю непересічну долю на багато десятиліть. І ось лиш тепер можемо із писаних джерел вісімдесятирічної давності відновити певною мірою правду про трагічні сторінки громадянської, братовбивчої війни, вирізнити окремі прізвища, на які було накладено табу протягом усіх років радянського часу.

ПОРУЧНИК МРІЯВ ПРО УНІВЕРСИТЕТСЬКУ ОСВІТУ

Він прожив усього 35 років. І весь час прагнув удосконалюватись, вчитись – які б несприятливі умови для цього не склалися. Хоча закінченої вищої освіти так і не здобув. Наголошую на цьому ще й тому, що в нашу свідомість селянське отаманство післяреволюційної доби радянською історіографією заведено як справа рук людей малоосвічених і малокультурних, обізнаних життям і з патологічною ненавистю до трудового народу.

Юхим Коваленко закінчив церковно-приходську школу у Хмельовому, як переважна більшість його ровесників, і хоч селянського сина кликала земля, він подався здобувати вчительську науку і вже у вісімнадцятирічному віці став учителювати в с.Бобриця під Каневом, мріяв про університетську освіту. Перша світова перебила його плани: у 1914-ому покликаний на службу у 175 запасний полк, через два роки відряджений у Чистопільську школу прапорщиків, знову повернувся у полк, а в січні 1918-го демобілізувався в чині поручника. Демобілізація застала його у Вінниці (згодом доля іще поверне його до подільського краю), де він пробує себе на кону в одному з драмгуртків, незабаром переїжджає до Кам'янця-Подільського, поближче до університету, але цього разу поріг його не переступив – військовий товариш забирає в Київ, рекомендує Центральній Раді, від якої Юхим Коваленко отримав повноваження коменданта м.Літина під Вінницею. Півтора місяця тримав українську владу в містечку, та вдвічі довше спокотував за це покару від влади гетьманської: заарештований австро-німецькими зайдами, через три місяці втік з-під варти. В Єлисаветград, де вступив на вищі технічні курси. Війна, навчання – війна, навчання... Як активного учасника антигетьманського повстання відновлена українська влада Директорія призначила його військовим начальником м.Єлисаветграда, ненадовго, бо влада знову помінялась, і він змушений евакуююватись у січні 1919-го до Кам'янця-Подільського, де став відвідувати вечірній робітничий університет. А весною поринув у летаргічний сон, на цілий вісім місяців: сипний тиф, черевний тиф... Тим часом влади мінялись по кілька разів: петлюрівці, поляки, більшовики... Виздоровівши, Юхим Коваленко як недавній офіцер навідався у повітовий військкомат і попросився, щоб його відправили в рідні краї.

Здавалось, воєнна доба закінчилась, починаються мирні будні. Але для нього війна фактично тільки починалась. Із застереження знайомого артиста, якого зустрів на вулицях Єлисаветграда: не йди у військкомат, бо заарештують!

І ВДАРИЛИ ДЗВОНИ В УМОВЛЕНИЙ ДЕНЬ І ЧАС

Це ж саме слово (заарештують!) йому повторив знайомий міліціонер із Глудос. По дорозі додому. І ще, поки потяг чвалав до станції Плетений Ташлик та поки підводою Юхим добирався до Хмельового, йому висловили невдоволення радянською владою місцеві селяни Данильченко, Короп: якби, мовляв, Петлюра підняв повстання, ми б підтримали. Де той Петлюра, скільки чекати? А тут куди не підеш – чужим на тебе дихає. В радянських установах слова українського не почувеш, а заговори – одразу вішають ярлик петлюрівця, діловодство знову перевели на російську... “Та й із соціальною політикою радвлadı у питанні наділів землі я не міг погодитись, бо робив ставку на середняка, не відкидав і участі куркулів...” – аналізуватиме згодом, через вісім років, у стінах холодного Зінов'євського будинку примусової праці причини повстання Мефодій Юхименко (він же Юхим Коваленко).

Повстанськими настроями дихала земля. Селянські хлопці, які пішли служити в радянську міліцію, щиро признавалися в своїх симпатіях до петлюрівського офіцера. А він ще трохи вагався, зважував сили, можливості, вивчав настрої, переховуючись по лісах та хуторах. І лиш після тривалої дискусії з начальником волосної міліції, який готовий був підняти повстання й наполягав творити багато дрібних загонів, Коваленко висловився рішуче: тільки масовим повстанням можна повернути українську владу.

На початку вересня, коли ще не вичахло літо, але ночами вже дихала прохолодою осінь, на хуторі під Ерделівкою (нині с.Леніна Маловисківського району – В.Б.) в хаті міліцейського службовця Леонтія Колісниченка відбулася нарада за участю 15 осіб: Коваленко, начальник Глудоської повітової міліції Головін, брати Вишневські, Галя по кличці “Доня степів”, представник повстанського загону отамана Гризла... Нарada відбулась серед ночі. Обрали отамана, начальником штабу став Петро Кульчицький із Новомиргорода. Домовились підготовленим загonom у кількості 50 повстанців виступити з Ерделівки за умовним знаком. І вдарили церковні дзвони по хуторах та селах – повстанці з Ерделівки, де вбили представника влади, який проводив продрозкладку й кілька більшовиків перейшли на бік повстанців, рушили на Хмельове: по дорозі загін збільшився у чотири рази. У Хмельовому порядкували прихильники отамана Залізняка, тому не громили й не вбивали. А провели сходку – закликали всіх, хто може тримати в руках зброю, вливатись у лави повстанців. І рушили на Глудоси – загін збільшився до 400 осіб. На ранок були взяті Глудоси. Під цей час приєднався із загonom начальник Глудоської міліції Головін, який

привіз полоненого комуніста, голову Глудоського волосного виконкому Сидорова, якого піймав на хуторах і який пообіцяв дістати у Глудосах захованих два кулемети, але обманув – лиш диск від “люйса” залишився, кулемети забрали червоні. Знову сходка, знову заклики поповнювати повстанські ряди. Шлях лежав на Новоукраїнку і Добровеличківку, там знаходились червоні броньовики, яких так не вистачало повстанцям...

“Я хотів підняти усіх невдоволених політикою і діями радянської влади та з їхньою допомогою повалити її, аби настановити такий державний устрій, який найбільшою мірою відповідав би побажанням і устремлінням повсталого народу” – напише про свій тодішній стан в ув’язненні Коваленко.

З ОТАМАНОМ ГРИЗЛОМ РОЗІЙШОВСЯ ЗА ПОЛІТИЧНИМИ МОТИВАМИ

Від Добровеличківки і Новоукраїнки йшли червоні, тому Залізняк змушений був розділити свій загін на трос. Сам подався на село Водяне, але під тиском червоних частин змушений був змінити напрямок на Веселий Кут (нині Шполянського району – В.Б.), де зустрівся з представниками отамана Гризла, того знаменитого кальніболотського Гризла, який найпершим розпочав створення Вільного Козацтва в Україні іще в лютому 1917 року. Вирішили об’єднати заgonи: чисельно він тепер нараховував тисячу піших і сто кіннотників. З самим Гризлом Залізняк зустрівся у Соболівці (нині село Шполянського району – В.Б.), авторитетний Гризло на диво поступився молодшому і менш досвідченому Залізнякові керівництвом. Може, відчував, що таке об’єднання триватиме недовго? Або ми чогось трохи не розуміємо у отаманстві як такому. Формально вже перший бій за Звенигородку, який видався невдалим, давав привід для роз’єднання, хоча ще певний час спільний загін тримався купи. Проте чи не була причина до відокремлення інша – конкретніша і глибша? Про неї Юхим Коваленко напише в бупрі на сповіді у січні 1929 року: “Пияцтво, окремі нічні виїзди для нальотів осіб з гризловської банди, польсько-петлюрівська орієнтація з перших днів внесли непорозуміння. Я склав із себе обов’язки керувати об’єднаною бандою і з своєю знов повернувся на Зінов’євщину”.

Не зважаймо на термінологію, яку вживає колишній отаман, називаючи повстанський загін бандою – цього вимагав усталений погляд офіційних органів на події минулої громадянської війни. Питання в іншому – довірливий тон сповіді виключає прагнення вивищувати свій загін над гризловським. Швидше всього, що так воно і було. Так що Попандопуло з оперети Юхвіда – не така вже й ідеологічно викривлена постать у повстанському русі. Всього було – підтверджують численні джерела, радянські й українські.

Залізняк-інтелігент не міг погодитись із образом і чином повстанця, якого зустрів у заgonі свого побратима. А ще – “політичні мотиви”. Про це ми скажемо пізніше.

НАЦІЯ НЕ БУЛА ГОТОВА ВІДСТОЯТИ СЕБЕ

Заgonи розійшлись: Гризло – у Лебединський ліс, Залізняк – на південь, до рідних країв. Це дуже характерна риса повстанського руху – боронити здебільшого рідні околиці.

Повстанці повернулись туди, звідки розпочинали свій рух – до Ерделівки, в якій стояв більшовицький продзагін під командуванням Сорочана. У самому цьому факті може критися розпач. Як же це так: недавно тут гули дзвони, з усіх сіл і хуторів сходилися селяни з вилами та сокирами, з принесеними з фронтів першої світової гвинтівками і шаблоюками, тоді ж поставили до влади своїх людей, а тепер знову правлять чужинці? І так у Коробчиному, так у Янополі, так у Тишківці... В кожному селі тримати озброєний загін? Здається, тільки в такому випадку українська стихія відбулася б. На жаль, нація не була іще готова відстояти себе.

Сорочан, до речі, здався Залізнякові без бою і з усією зброєю, в тому числі з кулеметами, та став найближчим помічником отамана, хоч самі ерделівські продзагонівці впирались, за що й поплачувались. На той час у Залізняка було 200 піших і 40 кавалеристів. Мобільний і бездатний загін. Кавалерією командував Бондаренко. Чи не Микола Степанович Бондаренко-Кібець? У справі Коваленка-Юхименка-

Залізняка не вказано імені цього повстанця, але може бути цілком реально, що це він, адже сходились і розходились повстанські формування тоді зазвичай.

Потім іще був бій під Шляховою (нині Новоархангельського району – В.Б.), де повстанців оточив потужний червоний отряд і завдав відчутної поразки – загинуло три десятки отаманових друзів. А під Свинаркою, куди Залізняк пішов із рештками (лишилось лиш 27 кавалеристів, а піхота розбіглася по хатах) фізично напіврозбитого, морально розбитого наповал загону, будьонівці їх наздогнали. На Уманщині було поставлено останню крапку в історії повстанського руху Залізняка-Коваленка. Але не в історії самого отамана.

ДОБА БУЛА ЖОРСТОКОЮ

Поверхову хронологію подій діяльності загону Залізняка подаю за відповідями отамана на допитах у 1929 році. Вона мало чим відрізняється від хронології у звинувачувальному висновку, який коригувався за свідченнями багатьох людей, яких залучали до процесу: і повстанців, і постраждалих, і червоних активістів, які добре іще пам'ятали події восьмирічної давності. Отже, складено її відносно об'єктивно.

Що ж до оцінок діяльності повстанців, то вони різючіші. І це зрозуміло. Про одне й те свідчили вчорашні вороги. Хоча й загоїлись уже рани, але їх роздерли знову. Що коштувало людині життя (врешті, владою у 1928 році такі Коваленки були запрограмовані на знищення). Сучаснику-науковцю зусебічний погляд дає змогу детальніше вивчити й об'єктивніше оцінити добу національно-визвольних змагань українців у 20-х роках. Доба була жорстокою. Навіть якщо пролетарські свідки трохи й перебільшують.

“В Янополі (нині Березівка Маловисківського району – В.Б.) банда Залізняка грабувала, арештовувала, розстрілювала радянських працівників: Жабукрицького за те, що виступав проти духовенства, невідомого червоноармійця, якого піймали в селі...”

“Після виступу з Янополя банда продовжувала бої з червоними частинами, останні несли великі втрати. Отримавши звістку, що в Ердєлівку прибув радянський загін, Залізняк пішов у наступ, захопив село, розбив червоних – 20 осіб убито, 15 полонено. Полонених та представників місцевої влади було прив'язано до хвостів коней, виволочено за село і розстріляно. На тілі червоноармійців вирізали серп і молот, зірки й слово “комуніст”...”

“У Тишківці Сорочан радянських військ не зустрів, розгромив ревком і вбив голову (прізвища не встановлено)...”

“У Коробчиному Залізняк розгромив ревком і розстріляв голову Громова, там же захопили начальника волосної міліції (прізвище невідоме), якого Залізняк наказав розстріляти...”

“В один із нальотів банди на Хмельове захоплено голову волосного ревкому комуніста Нетребу: із ревкому на вулицю винесли всі папери, підпалили і в вогонь кинули порубаного Нетребу...”

“Бандити розпорювали животи пійманим продагентам, наповнювали їх зерном і вирізали на тілі слова “продразверстка виконана”...”

“Здійснено наліт на Петроострів: розгромлено волревком, розстріляно продагента (прізвище невідоме) і військкомісара комуніста Живана...”

Доба була жорстокою. Класова ненависть, яку розпалили більшовики, мимоволі переходила і в ненависть міжнаціональну: читач, певне, звернув увагу на ремарки у свідченнях – прізвище не встановлено, прізвище невідоме; бо ніхто з місцевих жителів і не встиг запам'ятати прізвища окупантів, яких ставили в українських селах керувати ревкомама і проводити викачування хліба в селян: росіяни, євреї, латиші, китайці при допомозі українців, контужених ідеєю “загірної комуні”, брались порядкувати на українській землі – селянин не витримував наруги, хапався обрізувати принесену з першої світової гвинтівку... Тому зважувати сьогодні, хто більше пролив крові – справа безперспективна і непотрібна. Але те, що власну кров проливав, а чужу пускав український селянин, обороняючи рідну землю – це його найпростіше й найвище виправдання перед сучасниками і нащадками. Пора нарешті це усвідомити. На жаль, навіть в незалежній державі українська влада іще до такого усвідомлення не доросла – повстанського отамана Залізняка досі не реабілітовано. Саме через те смертельне протистояння. Хоча іншим учасникам братовбивчої війни, котовським, фрунзам, буденним, які утверджували окупаційний тоталітарний режим – поставлені пам'ятники. “Люби ворога свого як самого себе”.

У ПРАЦІ ШУКАВ ВИПРАВДАННЯ МИНУЛОГО

У тяжких роздумах про минуле й прийдешнє завершував свою нетривалу повстанську епопею отаман Залізняк на хуторі під Ерделівкою в хаті співробітника міліції Леонтія Колісниченка. Так, у тій самій хаті, де півроку тому пролунав сигнал до повстання. Йому ще в хату до лісника привели полонених співробітника ЧК й молодого червоноармійця: чекіста розстріляли, а з червоноармійцем отаман говорив. Про що? Шукав логіки в його правді? Врешті наказав зав'язати йому очі, вивести з лісу й відпустити. Через кілька днів той молодик вернувся, не сам – родину лісника розстріляли, а хату спалили.

Якийсь час отаман без війська никав по селах (Новоолександрівка, Хмельове, Ерделівка), переховувався у друзів, які наполягали з початком весни піднімати селян.

“Ганна Гуржос пропонувала зустрітись із представником петлюрівського генштабу Нестеренком-Орлом, який тоді знаходився в Новоукраїнці; з ним я брав участь у поваленні гетьманської реакції у Єлисаветграді, бачився у 1920 році в Кам'янці-Подільському, коли петлюрівці відступали: за кордон я відмовився йти, бо визнаю лиш відкриту збройну боротьбу з радянською владою, не приймаю ніякого підпілля. Тому я не бачив сенсу у зустрічі” – іще одне зізнання з каземату.

Не бачачи перспектив, у березні 1921 року Юхим Коваленко вирішив покинути рідні краї і пішки рушив на далеку Жмеринку, де жила знайома з часів української влади 1918 року Клавдія Житкевич. Про це знала одна отаманова мати Меланія Степанівна, яка мешкала у Хмельовому.

На Поділлі для нього почалось нове життя. Найперше він змінив прізвище на Юхименка Мефодія Гавриловича, двоюрідного по матері брата, який загинув на фронтах першої світової у 1916 році – в тодішній колотнечі, коли й життя мало що важило, не те що папірець із печаткою, це не становило проблеми. І віддався мирному життю. “В радянській праці я шукав забуття й виправдання минулого”, – скаже він слідчим про той період. Вчителював у Чернятині Жмеринського повіту, завідував волосною наросвітою у Межиріві, восени 1922-го переїхав у м.Бар (уже не сам, з дружиною Клавдією), завідував управлінням міськвиконкому, у січні 1925 року був тяжко поранений з обрізу кулею навиліт у спину за активні заходи ліквідації неписьменності, вісім місяців заліковував рану, в 1926-ому перебрався в містечко Муровані Курилівці, де завідував сільськогосподарською профшколою, на з'їзді районної ради був обраний членом президії райвиконкому, делегатом на окружний з'їзд рад...

Він міг би принести багато користі Україні. Він ще був зовсім молодий. Проте прагнення реалізувати себе в радянській дійсності репресивні органи розцінили як намагання замаскуватись і затоптати колишні свої сліди. 19 грудня 1928 року Юхименко Мефодій Гаврилович (він же Коваленко Юхим Іванович, він же отаман Залізняк) був заарештований Могилів-Подільським райвідділом ДПУ, і етапом доставлений у Зінов'євськ.

МУЧИЛИ ФІЗИЧНО Й МОРАЛЬНО

Слідство тривало півроку. Півроку роздумів і осмислення свого короткого життя (з деякими думками читач уже познайомився), насамперед того куцоного відтинку, який мов ляск батога загнав його в холодні й сирі стіни. Півроку фізичного й морального знущання. Уже після перших днів перебування у Зінов'євському будинку примусової праці арештант із 7-в одиночної камери Юхименко-Коваленко просить слідчого Химочку перевести його з бупру до камери ДПУ: “Північний вітер вільно гуляє по камері: від протягу гасне лампа, а парова пічка й сама не дума нагрітись, не те що нагріти камеру...”, “Дві доби я з себе нічого не скидаю, а холод трусить мене, як лихоманка; постелі немає, кинуті дві дошки на ліжко для того, щоб тільки формально вважати, що це ліжко, користуватись яким – мука”.

На його листи ніхто не відповідав. Через два місяці, в лютому 1929 року ув'язнений розпачливо запитує того ж Химочку: “Я замерзаю. І вдень і вночі мене мучить холод і не дає спочинку. Невже для радянського слідства та законності тільки такими умовами можна досягнути бажаних результатів?”

Мучили й морально. Насамперед тим, що не викликали на допити. “Коли мене заарештували, я тільки спішив скоріше признатися у своєму контрреволюційному злочині, бо в зізнанні знаходжу полегкість”. Про прагнення висповідатись звинувачуваний буквально благає своїх мучителів: “Чого ж

мені тут чекати? Смерти? Але ж ви запевняли словом комуніста, що моєму життю не загрожує небезпека – чи можна ж Вашому слову вірити?..” Нуль реакції. Тоді він береться сам викласти на папері думки, які його мучать, не дають спокою. Каліграфічним вчительським почерком, бездоганною граматичною вправністю привертають увагу ці листи. Вони стали його сповіддю перед стратою.

Ще раз про сумніви, вагання, вболівання за долю народу повстанця-інтелігента.

“Я був принципово проти підпільної боротьби, особливо терористичних актів. За моїми переконаннями така боротьба не могла вплинути на зміну політичного устрою. Боротьба з-під поли, з закутків і наскоками мені здавалась жорстоким безглуздям. Я не бачив у такій боротьбі сенсу. (Останнє слово у передруці листів машинописом пропущене – видно, депеушники такого просто не знали). Я не міг стати на такий шлях. Я визнавав боротьбу відкриту, не наскоками, а боротьбу загального повстання.

Тяжкий економічний стан, занепад сільського господарства, широке незадоволення селянства, масове дезертирство та взагалі ухилення від війська дали мені підставу зробити висновок, що радянська влада не зможе дати мирного й творчого життя для працюючих мас, що тільки може настати спокій і мирна творча праця тоді, коли повстануть усі й загальною своєю волею встановлять жаданий політико-державний устрій.

...Я став ідеалізувати й вірити в загальне повстання та той політико-державний устрій, що міг би бути утворений волею народу. В такий державний лад я вкладав зміст всієї боротьби. Я був переконаний, що всі повстануть. Я вірив, що настав час для того, щоб кожний скинув з себе машкару, під якою ховався і потихеньку творив антирадянську роботу. Я вірив у стихію народного повстання. Іншого стану я зовсім не припускав”.

Надмірна ідеалізація загального повстання керувала його вчинками, в перші місяці збройної боротьби надихала й долала ворога, але дуже швидко розвіялась – уже після розлучення з отаманом Гризлом Залізняк відчув: “З кожним днем і кожним повідомленням я переконувався, що ‘рунт, на який я опирався, був лише в моїй уяві, а не в дійсному житті”.

Звичайно, з такими думками чекати успіху – справа безперспективна. Але так думав не один лише Залізняк. Саме в цьому й полягає трагедія українського повстанського руху 20-х років.

БЕЗ ІЛЮЗІЙ

І марно намагались окремі отамани “знайти забуття у радянській праці”. Бо це теж ілюзії. Радянська влада не пощадила жодного. І не тільки їх самих, а й їхніх рідних, дітей. Зокрема дружину отамана Залізняка Клавдію Житкевич-Юхименко “за приховування минулого свого чоловіка” було заарештовано у грудні 1928-го й засуджено до заслання в Сибір.

Тому справді без брому не можна читати останнього, на адресу “Коллегии ГПУ С.С.С.Р”, листа отамана Залізняка, тепер уже “Евфимия Ивановича”. Вибачмо йому цю слабкість. Він до кінця, до останнього дня свого, 13 червня 1929 року, залишався ідеалістом.

Василь Бондар

СПОГАД УХАНЯ ФЕДОРА САВОВИЧА

*Народився 1927 року у селі Янопіль
(нині Березівка) Маловісківського району.
Нині мешкає в місті Олександрії.*

Сталося це 21 березня 1947 року. Нас трьох, мене (автора цих рядків), Осецького Михайла та Веретка Богдана судив військовий трибунал Одеського військового округу, який тривав не більше 10 хвилин. “Именем Союза Советских... приговорены к 10 годам лишения свободы с поражением в правах на 5 лет и конфискацией имущества”.

Що ж то за страшний злочин вчинили три молоденькі гвардійці, яким не виповнилося і по 20 років, перед “найгуманнішою в світі” радянською владою? Служили ми в 183-му гвардійському стрілецькому полку м.Тирасполя. Як у полку, так і в Одеському військовому окрузі часто проходили навчальні бойові стрільби. За відмінну стрільбу (а я завжди займав перше місце) дали мені відпустку додому. Мати моя жила тоді в селі Янопіль (тепер Березівка) Маловісківського району на Кіровоградщині.

Уже був травень 1946 року. Щоб упорати город, зорати-заскородити, мати звернулася до голови колгоспу, але той прохання не задовільнив. Скопав я город сам, а удвох із матір'ю посадили – хоч, звичайно, і пізнавато, але що вдієш. Повернувся у полк, посипались запитання від товаришів: що та як там удома? До речі, зі мною служило багато земляків – з одного села та з району, колишні товариші ще по школі. Я ж розповів так, як було насправді. Сказав, що наші матері бідують у колгоспі. Ці слова дійшли до вух контррозвідки, яка дуже ласа на “здобич”.

Проти мене була організована провокація. Біля нашого товариства вже крутився та ліз у душу Цимбал Андрій Кирилович (з Полтавщини). Яюсь перед відбоєм підходить до мене та до Осецького Цимбал і говорить: “Хлопці, є новина, проведіть мене”. Він ніс два речові мішки: одного тримав у руці, другий на плечі висів. Вийшли ми з ним за розташування казарм. Він і говорить: “Посилають у відрядження, на вокзалі мене чекає лейтенант. Я не знаю, куди і для чого, тому дуже хвилююся. Потримайте мої речові мішки – я закурю”. Тицьнув до рук мені мішок, Осецькому віддав другий і почав скручувати цигарку. В цей час появились, як з неба впали, якісь військові. Підхопили кожного з нас по двоє під руки і повели. Посадили нас поодиноці в камери. До ранку мене й сон не брав.

Губився у здогадах: що це означає?

Настав ранок. Відкрилися двері, зайшов офіцер, зірвав з мене погони, вдарив під дих, що я від болю аж зігнувся, ще раз ударив по спині і скомандував: “Марш вперед!” Завів мене в кабінет і почався допит:

– Кудя собирался бежать?

– Нікуди ми не збиралися тікати, проводжали товарища на станцію, – відповів я.

– А зачем же в вещмешке топографические карты и 128 штук патронов от ПППШ?

– Так то ж мішок Цимбала, він дав потримати його мені, поки закурить.

- А, так ты еще и врать будешь, сволочь!

І почав мене бити кочережкою.

Потім знову зачинили мене в камеру попереднього ув'язнення (КПЗ), через декілька днів, 27 жовтня 1946 року, старший лейтенант Довгород зачитав мені постанову прокурора про те, що я заарештований. Звідтоді всю зиму і до березня 1947 року тривали допити. Сидів я в одиночці, на вікнах – ґрати, шибок не було, вода в каструлі промерзла до дна. Вночі спати не міг від холоду, ходив, щоб хоч трохи зігрітись. І всю зиму одне й те ж: “Кудя собирался бежать? К бандеровцам, да?! – сам же і відповідав слідчий Довгород. – Колхозный строй опошлял, да?!”

За підсунутий мені Цимбалом речовий мішок з патронами пришили статтю 54-16 (“измена Родине”). А за висловлювання, що в колгоспі наші матері бідують (це назвали “колхозный строй опошлял”) – статтю 54-11 (“групповая антисоветская агитация”). А разом, як я вже сказав, отримав 10 років позбавлення волі, 5 років позбавлення громадянських прав з конфіскацією майна. Тільки ж яке майно може бути у солдата? Ремінь був, та і той відібрали.

Проте, якби лишень наді мною познущалися нізащо, а то ж і мою матір ледве до згуби не довели. Приїхали весною 1947 року до матері двоє. Походили, подивилися скрізь. Хата стара, під солом’яною стріхою, долівка глиняна, на стіні рядничка прибита, та в кутку старі рогачі стоять. Що з неї візьмеш? Однак без “уваги” матір не залишили: було запропоновано їй сплатити 2850 карбованців.

– За що? – запитала мати.

– Ваш сын осужден на 10 лет с конфискацией имущества. Вот за него вы и сплатите конфискацию.

Мати в плач, у крик:

– Ой лишенько, та де ж я таких грошей візьму?! Та в мене ж ось три старші сини на фронті загинули.

Показала похоронки: “Ухань Иван в боях за социалистическую Родину погиб смертью храбрых 16 января 1940 года в боях с белофиннами”; “Ухань Григорий 23 октября 1943 года погиб”, “Ухань Василий 14 февраля 1945 года погиб”.

На це каги-кровопивці не звернули ніякої уваги. Сказали:

– Срок вам – один месяц. Иначе будете выселены в Сибирь!

І пішли з двору. А мати, як вона мені через багато років з плачем розповідала, мало не наклала на себе руки – думала повіситись. “Куди я поїду в той Сибір, стара, нездорова?” Але люди в селі добре знали мою роботящу матір, зібрали всім селом гроші, і таким чином мати розраховалася з гуманною державою за свій невтомний труд, за те, що все життя працювала в колгоспі за палички.

Отак наші яничари-провокатори (інакше Цимбала я не можу називати) допомагали сталінсько-беріївським катам робити людиноненавистницьку чорну справу. Хоч ти сном і духом не мав якихось поганих намірів, але тобі їх вони самі знаходили шляхом ось такої підлої провокації. Чи картав себе за свій вчинок Цимбал? Навряд: йому за Іудину службу присвоїли звання старшого сержанта, дали офіцерську шинель і нагородили двотижневою відпусткою додому.

Після суду нас відправили в табір села Слободзеї неподалік Тирасполя, звідти згодом перевезли до Кишинева, де знаходився пересильний пункт. Там повантажили в теліжні вагони і - гайда на Харків, далі до Новосибірська, а потім у Кемеровську область. Із пересильного пункту Абагур три доби гнали нас пішки у Мисковський район до лагпункту “Плотбище”. Там уже знаходилося чоловік 350 політв’язнів. Всі вони – колишні офіцери Радянської армії. Прокладали вони лижнівку, дорогу в болоті, щоб могли по ній проїжджати автомашини. Робота була каторжна: траплялось, по пояс у воді працювали, а обсушитись ніде – так брудні та мокрі й лягали відпочивати. Один барак вони для себе ще тільки-тільки збудували. Навіть польові кухні знаходились під відкритим небом. Ми, новоприбулі, познайомились із офіцерами-в’язнями.

Ввечері один із них звернувся до іншого:

– Подполковник Таланкин, вы на ужин идете?

– Нет, мне что-то нездоровится. Если можно, капитан, прихватите на меня там хлебушек да чашку.

Мене це дуже вразило, хоч не раз чув, що й майори сиділи, і генерали, а тут поряд ось підполковник із такою ж нещасною долею, як і в мене. Виявляється, він був командиром полку, а за що сидів – так і не довідався.

Одного з наймолодших я запитав:

– За що ж підполковника посадили?

Він відповів:

– Сегодня о тебе газеты пишут, ты в героях ходишь, а завтра тебя могут хлопнуть вот так низачто, или в лучшем случае получишь 10 лет, как вот мы. Здесь мы все бывшие офицеры. Если недоедят тебя комары с мошкой, то уж кости наверняка сгниют в этом проклятом болоте.

Так я і не довідався, за що ж мучаться ці захисники “Родины”. А вони ж колись вели в атаку і кричали “за Родину!”, “за Сталина!”. І ось “родина” їм так віддячила. Їх не взяла коричнева чума, то сталінська мала добити непримінно. Ось вона, “найгуманніша диктатура пролетаріату”, що її їм дуже часто прикривались сталінські злочинці.

Через кілька днів у зону пригнали сотні три карних злочинців, злодіїв у законі. Пам'ятаю, заправляв ними "старшак" на прізвище Лорд. За ним несли подушку, перину. Був Лорд зодягнений, на пальцях мав золоті обручки. Вони відразу зайняли барак, в якому жили офіцери-в'язні. На кухні забрали весь цукор, хліб, порозлягались на нарах і стали грати в карти. Увечері з роботи прийшли мешканці цього бараку. Один з офіцерів крикнув:

– Что это такое? Здесь вояки живут – выметайтесь отсюда!

Що тут зчинилося! Ці злодії тільки й чекали, аби показати свою зверхність над "фраєрами": миттю позривали дошки з нар і почали бити тих "вояк". Вояки повтікали до забороненої зони, конвой з вишок почав стріляти. Злодії пішли в барак, а "вояки", як і ми, спали навколо вогнища надворі. Вдень нас погнали на лісоповал.

Згодом мене з напарником Аліком привалило спиляним деревом. Аліка наповал вбило, а мене на волокуші відтягли в Тутуяську табірну лікарню. Коли вилікували, відправили на пересилку в Абагур, а звідти в інвалідський табір Кривоцокового (біля Новосибірська).

Через півроку чи й більше комісували в'язнів, і мене серед інших відібрали для Колими. Прибули ми в порт Ваніно пізно, там довелось перезимувати, а весною відкрилась навігація і нас пароплавом "Феликс Дзержинский" (по 4 тисячі в трюмі) – на Колиму. Там я потрапив працювати на вугільні шахти (за 749 кілометрів від Магадана) по десять годин на добу.

У 1956 році після страти Берії мене звільнили, і я повернувся в Україну. Звідтоді сплило багато років, а я й досі думаю: в чім же полягає мій злочин? Що своїм товаришам сказав правду: матері бідують у колгоспі?

В Олександрійському краєзнавчому музеї є післявоєнна фотографія: жінки боронами заволочують поле. Коней і корів було обмаль, то жінки мусили запрягатись, як бурлаки на Волзі, і тягти борони.

Дійсно, було важко. Але хіба винен у цьому я? Й ті нещасні офіцери? Винні зачинщики великої війни – Сталін і Гітлер, які мріяли завоювати світ.

Комуністична газета "Ленінський прапор" (Олександрія, червень 1995 року) невдоволено писала, що на мітингу під час святкування 50-річчя Перемоги про партію і Сталіна забули, не згадали. Я вважаю, що і згадувати не потрібно. 22 мільйони табірників (на 1956 рік) ніколи не забудуть страшних злочинів КПРС і її керівника кровопивці Сталіна. То яке ж моральне право мають злочинці на "пошану"?

ГІРКА "ЯГОДА" ДВОРЯНИНА ЕРДЕЛІ

*Ерделі – одна з найбільш відомих
елісаветградських родин, котра
заслужує щирої
уваги і вдячної пам'яті.*

Володимир Босько,
краєзнавець

У 1936 році був репресований Георгій Георгійович Ерделі. У 1995-ому його реабілітували. Та чому навіть сьогодні, у новому столітті, справа давно минулих днів, що зберігається в архіві управління Служби безпеки України в Кіровоградській області, викликає жваве зацікавлення небайдужих земляків?

РІД

Почнемо з того, що добрих слів заслуговують уже прямі родичі Георгія Ерделі. Якщо провести паралель з днем сьогоднішнім, то напрошуються певні співставлення. Сьогодні можна без особливих докорів сумління позбавляти кіровоградців водопостачання, а ось предки Ерделі мали безпосередній стосунок до запуску в травні 1893 року першого в Єлисаветграді водогону. Ерделі не рубали віковичних дубів у заповідній зоні Чорного лісу, а створювали унікальні парки й сади “середь степи ровныя”, не споглядали байдуже на проблеми підростаючого покоління й всезростаючу бідність, а відкрили в 1879 Єлисаветградську чоловічу гімназію, сприяли розповсюдженню писемності й ремесел... Рід Ерделі дав Україні відомих громадських діячів, музикантів, військових. Зрештою, губернатор Херсонщини Олександр Семенович Ерделі був почесним громадянином Єлисаветграда.

“Сімєйство єлисаветградських Ерделі, – розповідає кіровоградський краєзнавець Володимир Босько, – було на диво велике, але відомостей про те, що десь живуть нащадки їхні, до нас не дійшло. І не дивно, адже в післяреволюційному “Списке активных контрреволюционеров, бежавших с денкинцами и, по сведениям, скрывающихся в Одессе” (зберігається в облдержархіві), укладеному Єлисаветградською ЧК, фігурують поміщики Ерделі Олексій, Микола, Борис – Володимировичі; Володимир Георгійович, Георгій Георгійович (виділення наше – *Ф.Ш.*), Володимир Миколайович та Петро Миколайович Ерделі”.

1936

Знову про Георгія Георгійовича Ерделі пригадали, коли вже відчутний став подих чергової “червоної хвилі”. Офіційно це прозивалось тоді “обострение классової боротьби”, а фактично було посиленням репресій. У складній сталінській грі (кінчалась доба наркома НКВД Генріха Ягоди, криваву естафету готувався прийняти Николай Єжов) була потреба в нових жертвах. Тому чекісти без докорів сумління взяли за Георгія Ерделі. Одного з небагатьох паростків дворянства, що лишилися на території краю. Попри постанову президії ЦВК СРСР від 2 листопада 1927 року “Про амністію” його “привлекли к ответственности по ст.54-13 УК УССР за контрреволюционную деятельность во время гражданской войны”. Звинувачення “служба в денікінській контррозвідці” Георгій Георгійович і під час допитів, і на судових засіданнях відкидав геть.

З матеріалів справи можна довідатись чимало цікавого не лише про самих Ерделі, але й про минуле спецслужб, що функціонували в нашому регіоні – як про білогвардійську контррозвідку, так і про радянські ЧК-НКВД.

З анкети заарештованого видно, що народився він 27 лютого 1880 року в селі Патрине-Микільське Кіровського району Одеської області (адміністративний поділ на травень 1936 року). За національністю – росіянин. Проживав в місті Кірове, по вулиці Яна Томпа 69, з дружиною, двадцятидів'ятилітньою Наталією Іллівною й однорічним сином Валентином. В графі “професія й спеціальність” значиться: “полевод, работающий в горсаду по реконструкции бригадиром”.

Ну як тут не зробити відступ і не згадати щоденникові записи, зроблені захопленим Аполлоном Скальковським стосовно інших Ерделі – перетворювачів рідного краю: “Помещик Эрдели (...) в 1836 году обустроил в своей прекрасной усадьбе возле речки Кильтень, в урочище Копанки, прекрасную плантацию, более похожую на небольшой европейский парк, чем на сад степного помещика. Она занимает чуть более 12 десятин, изрезана канавками...”

М.Я.Эрдели, брат упомянутого, купил в 1835 году возле Елисаветграда участок земли (800 десятин) с селцом на Ингуле, расположенном среди песков, болот, камней. За 16 лет превратил эту местность во что-то действительно художественное и сказочное. Болота были засыпаны, пески убраны, на реке появились добротные плотины и мост. А все пространство украшает густая и роскошная зелень лесов и оранжерей. На бывшем болоте возникли островки, объединенные между собой мостиками... Сады Эрдели размещены на 25 десятинах и насчитывают больше 200 сортов фруктовых деревьев”.

Але повернемося до історії героя нашої оповіді. Справи тоді шилися швидко. Тому вже менш ніж через місяць після затримання, з'явилась постанова такого змісту (зберігаємо особливості написання), “Гор. Одесса, 29/V.1936 года, я нач.отд. ЭКО УГБ УНКВД по Од. области НКВД УССР Мл. Лейтенант Гос. Без. ок Черный, рассмотрев следственный материал по обвинению гр-на Эрдели Георгия

Георгиевича... в прошлом офицер старой и белой армии – в преступлениях, предусмотренных ст. 54-13 УК УССР, нашел, что следственными действиями установлено, что Эрдели Г.Г. был офицером старой армии, добровольно поступил в армию белых и работал в быв. Елисаветградской контрразведке активным работником ее. 1932 г. готовился к нелегальному переходу границы, к проживающим там родственникам.

На основании ст. 126 УПК и, руководствуясь ст. 127 УПК УССР, постановил: привлечь Эрдели Г.Г. в качестве обвиняемого, предъявив ему обвинение по ст. 54-13 УК УССР, о чем копией настоящего постановления сообщить Одесскому областному прокурору

Нач. 1 отд. ЭКО Черный

Согласен: начальник Экономотдела Эдвабник

Утверждаю: Зам. начальника облуправления НКВД по Од. обл. майор государственной безопасности Левицкий”.

Допити

А підтвердження цьому документу мали стати нові протоколи допитів.

Особисто Ерделі під час допитувань зізнався, що його батько (який помер, коли дитині було чотири роки) був мировим суддею, поміщиком і дворянином. Що від першої дружини у Георгія трое дітей: дев'ятнадцятирічний Георгій мешкає в Одесі, вісімнадцятирічний Анатолій навчається в Кіровській десятирічці, донька Наталія. Так, він навчався в Полтавському кадетському корпусі й Єлисаветградській кавалерійській школі, втім, в стройових частинах служив всього три місяці. І лише три дні – при білих. Оскільки він людина хвороблива, то займався сільським господарством. Село ж – Ерделівка – назване так не на його честь, а його дядька. А ось в 1912 році він, Георгій Ерделі, справді (“по настоянию целого ряда лиц”) в селі Обознівці купив маєток колишнього поміщика Луцького у розмірі 900 десятин зі спорудами. Але під час Першої світової війни, в 1914-16 роках, розорився через непомірні платежі.

Так, родичі за кордоном є. Та хто й де, він напевно не знає. За повідомленням сестри Ксенії (після смерті батька у матері від другого чоловіка – колишній поручик Микола Миколайович Ботинський – було ще дві доньки: Ольга й Ксенія, а також син Борис), яка проживає в Берліні зі своїм чоловіком Єфремовим, брат Володимир (молодший по рідному батькові) перебуває в Югославії, у містечку Нови-Сад, служить в кантонному суді.

До революції Володимир закінчив юридичний факультет університету й служив при губернаторі інструктором у справах друку. В роки Першої світової – в армії уповноважений Червоного Хреста. Під час перебування білих в Єлисаветграді не відвідував Георгія, хоч передавав вітання. Одного разу навіть прислав з-за кордону сто франків. В 1924 році – цілком легально – до них виїхала й мати. Але зупинилась у Польщі, в сестри Павловської, то там і померла в 1934-35 роках. Про інших родичів – не має уявлення.

Коли в 1919 році Єлисаветград захопили денікінці, служити не міг через хворобу. Тому весь час існування тієї влади у місті - за винятком трьох днів – перебував на лікарняному ліжку в Кременчуці.

Та ось ще один документ, складений дещо раніше, 31 січня 1936 року. Він являє безсумнівний краєзнавчий інтерес. Мова йде про протокол допиту одного з перших керівників ЧК на Єлисаветградщині Миколи Веніаміновича Дичкова, в середині 30-х – начальника складального цеху заводу “Червона зірка”. Ця людина, що мала іменну зброю й грамоту ЧК-ГПУ, однозначно запевняла, що “колишній поміщик Георгій Георгійович Ерделі служив в якості співробітника Єлисаветградської контррозвідки”, оскільки сам Дичков як “колишній голова ЧК (мова йде про посаду керівника повітової структури надзвичайки - Ф.Ш.) у 1920 році мав його арештувати, але він з Єлисаветграда зник, й лише кілька років тому повернувся в місто Кірове, де й проживає”. І все ж сам Дичков не міг підтвердити злочинну діяльність Ерделі. Та й ті джерела, на які він посилався, були недосяжні з різних причин.

Здавалося б, усе на свої місця розставили свідчення токаря заводу “Більшовик” Короповського й колишнього прапорщика доби Тимчасового уряду Керенського – якогось Сліпченка. Перший запевняв, що пригадав Ерделі, коли нещодавно побачив його на Ленінській вулиці. Мовляв, він брав участь в його арешті у серпні 1919 року денікінською контррозвідкою. До того ж колишній поміщик під час арешту “був одягнений в форму офіцера й дворянський кашкет”. До речі, сама білогвардійська спецслужба розташовувалась тоді “на другому поверсі першого корпусу колишньої кавшколи по Кавалерійській вулиці з боку Двірцевої”. А керівними співробітниками її були: Павло Мартинович Маляренко, полковник Ніколаєвський, Небораковський... Сліпченко ж стверджував, що сам Ерделі одягався “в синюю чумарку

без знаків различия”, що, на думку його знайомого, колишнього корнета Гудим-Левковича, також свідчило про приналежність того самого Ерделі до керівної ланки денікінської контррозвідки. Крім того заявляв, що й перша дружина Ерделі також працювала в Єлисаветградській контррозвідці й нібито була за це розстріляна червоними.

СУД

Вже під час засідання спецколегії Одеського облсуду 31 липня Георгій Георгійович намагався прояснити ситуацію. Пояснити, що його обмовили. Що денікінці брали його свідком під час арешту Короновського. Більше того, він врятував останнього тоді, запевнивши письмово Маляренка, що дана людина не була комісаром, саме тому Короновського відразу не звільнили з-під варти. Що він нікуди не ховався. Усі ці роки безвиїздно жив в Єлисаветграді-Зінов'ївську-Кіровому. Першу дружину його не розстріляли, а померла вона власною смертю 1929 року в місцевій лікарні Червоного Хреста. Ніякої “синьої чумарки” він не носив...

Втім, вирок був невідворотний: “...позбавлення волі в далеких виправно-трудовах таборів СРСР терміном на вісім років...”

Подальша доля дворянина зі славного роду – невідома.

ВЕРСІЯ

А ось розгадку особливо неприхильного ставлення і такої прискіпливої уваги радянських каральних органів до родини Ерделі, здається, знайшов кіровоградський учений-дослідник Костянтин Шляховий. Таємниця прихована в генералові Іванові Георгійовичу Ерделі (1870-1939) – відомому діячеві білого руху, одному з засновників Добровольчої армії. Видати його домагався у грузинського уряду сам Ленін. Ім'я Іван Ерделі неодноразово згадується в романі Михайла Шолохова “Тихий Дон”... Знаменитий білий генерал, виявляється, народився в селі Ерделівці Єлисаветградського повіту (нині це – чи не парадокс? – село Леніна Маловисківського району Кіровоградської області)... Був одружений з Марією Кузьминською – племінницею дружини Льва Толстого... Помер у Парижі.

Ось чим можна пояснити ту гірку “ягоду” від поплічників Ягоди, що була призначена Георгію Ерделі.

Федір Шепель

“НЕ ХОДИ ЗА МНОЮ, СМЕРТЕ...”

“Беспалый Леонид Яковлевич рождения 25 декабря 1927 года, уроженец села Россоховатки Маловисковского района Кировоградской области, до ареста студент III курса Харьковского театрального института, проживал в городе Харькове по ул.Пушкинской, 74а.

В местах лишения свободы содержался 7 лет, 8 месяцев, 21 день.

21 апреля 1948 года приговором военного трибунала войск МВД Харьковской области осужден по ст.54-1 “а” и 54-11 УК УССР к 25 годам лишения свободы с поражением в правах сроком на 5 лет и конфискацией имущества.

2 сентября 1955 года определением военного трибунала Киевского военного округа приговор от 21 апреля 1948 года изменен, ст.54-11 из обвинения исключена и действия Беспалого Л.Я. со ст.54-

1 “а” УК УСССР перекваліфіковані по ст.54-10 ч.1 УК УСССР, мера показання определена 8 лет лишения свободы с поражением в правах сроком на 3 года, конфискация имущества исключена.

Реабілітован на основании ст.1 Закона Украинской ССР “О реабилитации жертв политических репрессий на Украине” от 17 апреля 1991 года Беспальий Леонид Яковлевич.

Начальник отдела по надзору за исполнением законов и государственной безопасности, государственной границы и таможенных дел прокуратуры Харьковской области старший советник юстиции В.С.Черкалин.”

Я цілком свідомо вирішив обійтися у цій статті про долю однієї з сотень тисяч жертв тоталітарного режиму лише оцим єдиним документом, дослівно скопійованим з оригіналу. Сьогодні можна було б без жодних проблем підняти у архівах справу Л.Безпалого, можливо, й знайти там посутні штрихи до статті, але тільки штрихи. Бо маємо той щасливий випадок, коли поданий документ, яких в останні роки підготовлено знову ж таки сотні тисяч, видано не родині, коли засудженого вже здебільшого немає в живих, а таки самому покривдженому. Чекати довелося Леоніду Яковичу майже сорок років. Отож, готуючи цю публікацію, я мав можливість спілкуватися з її героєм.

Переглядаючи кілька місяців тому зроблені записи розмови з Леонідом Безпалим, ніяк не міг позбутися збитої й зексплуатованої в недавньому минулому, щоправда з іншим контекстом, фрази: “Його біографія – це біографія нашої країни”. Адже ж, коли звиряти сказане з самим життям, а не з надуманими пропагандистськими кліше епохи розвинутого соціалізму, то й справді ота репліка стовідсотково стосується нашого героя.

Йому, шестилітньому, голод 1933 року запікся в пам’яті картинами дитячих печалей, бід і тривог. Тієї найжахливішої зими сім’я залишилася без батька, котрий поїхав навчатися на курси фельдшерів. Під Різдво Христове мати зберегла пригорщу пшениці на кутю. Але у хлопців з червоної валки не було ні свят, ні вихідних. Ту пригорщу зерна знайшли й забрали в переддень Різдва.

– Я й досі пам’ятаю, як я тяжко плакав, – згадує Леонід Якович. – Жалко було матір, що дуже побивалася, а ще більше було шкода куті. Допомогала бабуся. У неї один із синів служив у армії, то її не оббирали. Одного разу бабуся пригостила молоком з маторжениками. Молоко випив, а маторженика поніс матері. Боявся одного, що хлопці на вулиці заберуть бабусино гостинця для мами.

Війна застала родину Безпалих в Малопомічній. Згадує про неї Леонід Якович, як про найжахливіше, що випало на його долю. Проте поряд вже не раз чутого мною і про розстріли в Новоукраїнці, і про вивезення молоді в Німеччину, пролунало й досить несподіване для мене зізнання:

“А знаєте, як не дивно, а війна теж стала для мене моментом отверезіння. Німці першими почали говорити правду про голодомор, про репресії, про колективізацію... Не знаю більшої катастрофи для України, ніж колективізація. Це землетрус у 10 балів. Але й після нього залишаються люди й земля оживає. А тут знищено менталітет народу. Відучили від землі людей, які віками й тисячоліттями жили з неї”.

Голод повоєнних 1946–47 років, нові репресії не могли не відгукнутися в свідомості й серці студента Харківського театрального інституту Леоніда Безпалого.

Так, йому неймовірно поталанило. Сам Іван Мар’яненко приймав селянку до внз. Він один був безвусий серед друзів-однокурсників, за плечима у котрих лежала війна з її фронтowymi шляхами, перейдена з боями Європа. Розмови на студентських вечірках, дискусії про соціальну несправедливість, про репресії, голод згуртували десяток хлопців-одномудців навколо ідеї доконечної необхідності гуманізації суспільства. Так народилася думка про створення групи “РАУН” – “Революційний авангард українського народу”.

Остання організаційна зустріч відбулася на квартирі одного із прихильників групи – студента. Олександр Курінний, лідер групи, на листочку накидав олівцем організаційну структуру майбутньої групи. Після її обговорення папір порвали й викинули до плити. На допитах виявилось, що ретельно склеєні шматочки пошматованого папірця стали основним звинувачувальним документом супроти групи студентів. Господар квартири виявився стукачем.

Леонід Якович спішить запевнити, що не було жодних подвигів, була лише любов до України, було усвідомлення потреби змін, був бунт душ проти жахливого стану народу. Були плани просвітницької культурницької роботи тощо. Саме в її руслі у нього, тоді студента III курсу, з'явився інтерес до наукової роботи. Написалася перша стаття "Іван Франко про український театр", дослідження про кобзаря Єгора Мовчана тощо.

Олександра Курінного заарештували 14 січня 1948 року, а наступного дня взяли його. На Сумській вулиці підійшли двоє чоловіків і запропонували пройти з ними. Куди – згадався сам.

Перша зустріч в МДБ зі слідчим майором:

– Вам нужен переводчик?

– Я володію російською мовою.

– Через мои руки прошла "СВУ" ("Спілка визволення України". – Л.К.), а вы для меня ничто.

Не били, не катували. На допити викликали о 24.00, а закінчувалися вони десь після третьої ночі. Запам'ятався слідчий – старший лейтенант. Видавався і, мабуть, був таки щирим. Розповів, що навчався на хімфаці, але пішов служити, бо не було що їсти. Щиро доводив заарештованому, що вони наївні декабристи. Натякав, що у них теж є соціалістичне змагання...

Нічні розмови зі старшим лейтенантом закінчилися 21 квітня 1948 року. Суд визначив найвищу міру покарання – "25" і "5" (тоді саме відмінили смертну кару). Цікаво, що на суді була жінка-адвокат. Більше того, вона категорично протестувала проти вироку, мотивуючи свою позицію відсутністю дій з боку засуджених.

Далі нашого героя чекав "Берлаг-5". Колима. Олов'яні копальні. Про те вже є чимало написаного, хоч і явно недостатньо, коли в суспільстві ще жива ностальгія за втраченими просторами колишнього СРСР. Все ж зупинюся лише на окремих ескізах із розповіді Леоніда Безпалого. Ще в тюрмі на Холодній Горі у Харкові бачив чимало хлопчат 15-16 років, котрих позабирали в Західній Україні, нібито за націоналізм.

По шляху до бухти Ваніна і до самої Колими – табори, бараки, могили:

Могили... Могили... По білому світу
Розкидала доля моїх земляків,
В сибірських просторах і гнані і биті
В могилах лежать без імен і хрестів.
О скільки тут, Боже, українського люду
У цих таборах із гулагським тавром,
Тамована туга розчахує груди
За степом родючим і сивим Дніпром.

Тамована туга... і два листи в рік на батьківщину.

Берлавгівець-фронтвик розповідав, що був мобілізований в перші дні війни. На трьох одна гвинтівка. Був наказ: у бою брати гвинтівку вбитого. Десяти-дванадцятигодинний робочий день. Без вихідних.

Згадуючи студентські роки, Леонід Якович говорить, що не було суцільного мороку. Був протест, був, хай тихий, бунт розумової еліти проти того стану, в якому жила країна. Як приклад він згадує, що Мар'ян Крушельницький на своїй лекції в 1947 році відкрито говорив, що ми дожилися до того, що варто лише комусь вимовити букву "с", як ми вже встаємо.

...Мрію про продовження навчання довелось поховати після відвідання Харкова у 1956 році. Заочно закінчив зооветеринарний технікум і все життя добросовісно відпрацював у селі. Зоотехніком, заступником голови колгоспу, головою профкому.

Я був завжди коло людей.

Не з примусу і без принуки.

До теплих пригортавсь грудей

І слухав серць тривожний стукіт.

Ще в 1948 році у харківській тюрмі Леонід Безпалий зустрівся з поетом Василем Боровим. Звідтоді й народилося бажання думки обертати в рими. У 1993 році видав збірку поезій "На відстані сльози". Поезії з книги "Ти – й не падаєть" хочу запропонувати увазі читачів. Вони доповнять мою розповідь. А

перед тим невелика цитата із вступної статті автора до збірки: “...Вони не писалися. Це були вірші без пера і паперу. Тільки пам’ять. Потім – Колима, концтабори, де також не дозволяли писати. Проте душа не сміла мовчати”.

В ту ніч приснився рідний степ,
Широкий – ледь охопить око.
З села по стежці мати йде,
Стою, як вкопаний ізбоку.
Хотіла щось сказати мені.
Сльозми умилась і... замовкла.
Пішла – вся в чорнім – по стерні...
Затисло груди – вив би вовком.
Я вслід за нею крадькома,
Ще в серці теплилась надія,
Надія вихлюпнулась: – Ма!..
Сльозами затремтіли вії..
Проснувся. До ранку вже не спав,
Думки снували в дикім герці,
Колимський вітер завивав,
Рвав на шматки зболіле серце.

* * *

Не ходи за мною, смерте,
Про жалобу не співай.
Я – живий. Живу уперто,
То ж не жди мене. Нехай
Чорний ворон наді мною
Кігті гострить. Не страшусь.
Хоч і меч над головою,
Йтиму, йтиму – не спіткнуся.
Злий мороз земну орбіту
Студені – аж кипить.
Не заступить сніг і вітер
Неба чистого блакить.
Я – живучий.
В мене корінь
Від козацьких дужих жил.
Дух мужніє в непокорі,
У незламні вільних крил.
І забуду тюрем грати,
Й цю прокляту Колиму,
Буду вірити і ждати –
Світло вирветься крізь тьму.
Не ходи за мною, смерте,
Про жалобу не співай,
Шлях до волі вік не стерти.
Буду йти. Не заступай.

*Леонід Куценко
1996 рік.*

ЖИТТЯ І ТРАГЕДІЯ КОСТЯНТИНА ГОНЧАРОВА

Кіровоградська підпільно-диверсійна організація ім.Ворошилова, очолювана Костянтином Гончаровим, була однією з найбільших і найефективніших в Україні під час Великої Вітчизняної війни, але керівників її після визволення від фашистських загарбників репресували, тому про неї навіть в радянські часи було досить мало публікацій. Її згадували в контексті висвітлення історії опору фашистам на Кіровоградщині М.М.Скирда, І.О.Пархоменко, Г.І.Береза та інші. Проте лише Д.М.Клюєнко присвятив їй окрему публікацію. Але радянські дослідники й публіцисти змушені були, дотримуючись встановлених стандартів висвітлення діяльності підпільних організацій, досить суттєво змінюючи історію організацій, висвітлювати діяльність окремих її груп і членів, замовчувати факт засудження її керівників. Отож, необхідне незаангажоване вивчення історії окупації краю й опору загарбникам.

Передвоєнний сталінський режим був суперечливим. З одного боку виголошувалися досить привабливі ідеї світлого і справедливого майбутнього. Широкі верстви одержали доступ до освіти, культури, охорони здоров'я. Але свіжими були спогоди про колективізацію та голодомор, ще тривали репресії.

Негатив сталінського режиму призвів до того, що в перші місяці війни гітлерівці не відчували нестачі у добровільних помічниках, найманцях та запроданцях. Але фашисти принесли в Україну ще більший, жорстокіший і публічний терор, ще нещаднішу експлуатацію, ще більші злидні, рабство і повне безправ'я. Кожен міг бути розстріляним, ув'язненим, відірваним від сім'ї й відправлений з 14 років на примусові роботи в Німеччину, на село чи завод, на будівництво доріг чи на снігоочистку, снігозатримання. Кожного могли принизити, понівечити, розтоптати. У кожного могли забрати будь-що, від будь-якої речі аж до честі чи життя. Люди були опущені до становища рабів у буквальному розумінні цього слова.

Перші місяці окупації були більш м'якими, ніж після Москви й Сталінграда, хоча вже 1941 року в Кіровограді було знищено кілька тисяч євреїв, радянських активістів, військовополонених. У центрі міста біля базару було споруджено шибеницю.

У відповідь жителі міста чинили стихійний чи організований, пасивний чи активніший опір. Хтось діяв самотужки, допомагаючи полоненим, переховуючи євреїв, псуючи на виробництві верстати й обладнання, свідомо знижуючи якість роботи чи виготовляючи свідомо браковану продукцію, вганяючи патефонну голку в німецький кабель. Інші об'єднувались у групи. Неформальні групи, як правило, складались із знайомих поміж собою іще до війни людей, переважно молоді: таємно слухали радіо, якщо вдалося зберегти приймач, зустрічались для спілкування й обговорення подій та чуток тощо. Такими були у 1941-42 роках групи О.З.Бур'янової, Т.А.Ковалюка, інші.

Але дехто з перших днів окупації став на шлях активної боротьби з ворогом. Ще у серпні 1941-го невідомими було спалено склад боєприпасів і 5 радянських літаків, залишених при відступі на Новомиколаївському аеродромі, склад з радянською амуніцією у Федорівці.

У Кіровограді заздалегідь підготовлене і залишене обкомом партії за вказівкою центру підпілля себе не проявило, хоча комуністи й комсомольці в опорі відігравали помітну роль.

Поступово стихійно утворені розрізнені групи намащували одна одну, вступали в контакт, взаємодію. З'являлися неформальні лідери опору. Один з них – Костянтин Васильович Гончаров (народився 1912 року в с.Хмельовому Маловисківського району). Син багатодітної селянської родини, він дуже рано почав самостійне трудове життя, вже підлітком працюючи на кіровоградських заводах „Змичка” й „Червона зірка”. Йому не вдалося одержати пристойну освіту, але його університетами стали завод, комсомол, флот.

У 1929 році молодого робітника, комсомольця мобілізують на хлібозаготівлі. У 1931-ому Гончаров уже завкультпропом (відділ культури й пропаганди) і другий секретар Голованівського райкому комсомолу. Потім була служба на Балтійському флоті машиністом дизеля, секретарем комсомольської організації корабля, радянська й господарська робота.

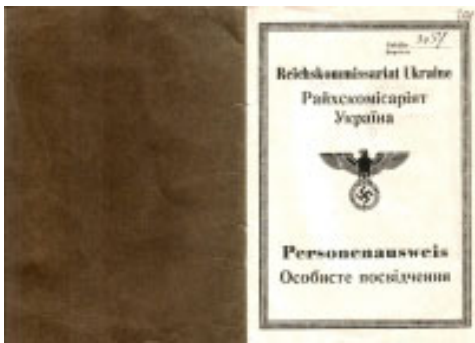
1941-й рік зустрів одруженим, батьком двох дітей і завідувачем Новомиргородського відділу охорони здоров'я. Потім стає начальником шпиталю, який передислоковується до Кіровограда й розформовується. Гончаров приймає самостійне рішення залишитися з сім'єю в місті для підпільної роботи, адже його комсомольська та інша діяльність проходила за його межами.

З приходом 5 серпня у місто фашистів він переховувався у близьких і знайомих, поки в кінці вересня його не заарештувало гестапо. Єдине, в чому можна було його звинуватити – в ухилянні від реєстрації. Почали з'ясовувати деталі біографії. У нього при собі був військовий білет. Там він значився рядовим і безпартійним. Свіжих записів у білеті чомусь не було, і це порятувало Костянтина. Після двох тижнів у гестапо він опинився на заводі „Профінтерн”, потім на заводі ФЗУ ковалем.

Один з робітників заводу, який пам'ятав Гончарова ще по 20-х роках на „Червоній зірці”, звернув увагу на зміни, які в ньому відбулися. Раніше він нічим не відрізнявся поміж інших молодих робітників, а тут став політично активним. Під час читання газет нової влади дозволяв собі при людях ляяти німців, їхні порядки, говорити, що вони тут довго не затримаються. Декому з оточуючих навіть слухати його було страшно.

Працювати доводилося з шести ранку і до п'яти вечора щодня, крім неділі. Так що на підпілля часу майже не лишалося.

Протягом 1941 року фашистам вдалося майже повністю розгромити осередки підпільної й партизанської боротьби, залишені на окупованій території обкомом партії. Загинули П.К.Василина, І.І.Нечаєв, Е.А.Скабард, М.М.Шамардін, М.І.Мошнягул, багато інших. У звіті про роботу німецької таємної польової поліції (ГФП) від 18 листопада 1941 року зазначалося: „Диверсійні групи, що з'явилися під Знам'янською, були розгромлені завдяки енергійним діям 213-ої охоронної дивізії. Диверсії на залізниці в цьому районі повністю припинилися. Ліси під Черкасами ретельно прочесані й очищені від блукаючих російських солдатів і бандитів. Таким чином і цей район можна вважати очищеним від партизанських банд”. З залишеного підпільного обкому партії в живих залишився лише М.М.Скирда, який переховувався в Чорному лісі.

Особисте посвідчення
Костянтина Гончарова,
видане німецькою владою

З початком весни 1942 року на територію області з Великої землі було направлено кілька груп з метою пошуку діючих партизан і активізації опору. Відповідно і М.Скирда направив з аналогічним завданням О.Живогляда і О.Федорова до Знам'янського району, П.Боевця і П.Сидоренка до Єлизаветградського району і М.Добровольського до Кіровограда.

У Добровольського в місті жив дядько, який і дав йому адресу І.Поленцова. Гостя зустрічали троє: сам господар, чоловік його сестри К.Гончаров та колишній тесля з управління НКВС В.Федоров. Почалося взаємне промацування. Адже протилежна сторона цілком могла виявитися не тою, за яку себе видавала. З усього було видно, що старшим серед кіровоградців був Костянтин Гончаров (або Іванов, як він себе називав). Після того, як сторони пішли на певний контакт, Гончаров заявив гостю, що умовою їхньої співпраці може бути лише його зустріч з керівником організації гостя і запевнив, що підпілля в Кіровограді є.

З тим і поїхав М.Добровольський до М.Скирди. Після перемовин із секретарем повернувся в Кіровоград за К.Гончаровим.

Єдина зустріч Гончарова із Скирдою відбулася у березні 1942 року в с.Шамівці Знам'янського району в хаті М.Добровольського. Зустріч тривала майже три години. Гончаров запевнив, що в підпіллі

працює близько ста чоловік, зі значними перебільшеннями проінформував про зроблене. Скирда зустрічю залишився задоволений і домовився з гостем про канали обміну інформацією, рекомендував розширювати зв'язок з масами, активізувати диверсійну роботу, тощо. Ще через чотири дні від Скирди принесли листа, в якому повідомлялось: Костянтина Гончарова Москва затвердила керівником кіровоградського підпілля.

Роботи додалося, часу на підпілля після 11-годинного робочого дня на німців почало не вистачати. Тому змушений був через знайомих лікарів брати тривалі лікарняні, пізніше, у 1943-ому, взагалі кинув роботу і перейшов на нелегальне становище.

Із Скирдою обмінювався через зв'язкових листами. М.Скирда вимагав звернути особливу увагу на знищення живої сили ворога, на зростання чисельності членів організації, актів диверсії і саботажу, розповсюдження листівок, сприяння партизанським загонам людьми, зброєю, продовольством, одягом, медикаментами тощо. Чисельність організації швидко зростала за рахунок залучення до роботи нових членів і поглинання виявлених підпільних угруповань, які досі самостійно діяли в місті чи прилеглих районах.

Члени організації налагодили зв'язок із патріотами приміських сіл – Федорівки, Компаніївки, Первозванівки, Калинівки, Завадівки, Обознівки, Лелеківки, Оситняжки, Букваря, Лисого Хутора, Аджамки, Гаївки, Северинівки, інших. Добрі контакти були у них і з робітниками залізничних станцій Трепівки, Хирівки, Лелеківки, Шостаківки, Плетеного Ташлика, Глиняної, Новоукраїнки .

Досвід і можливості організації швидко збільшувалися. Робота велась не лише серед пересічних громадян, а й серед поліцейських, чиновників німецьких установ з місцевих, власців, навіть серед німців. Підпільники мали бланки німецьких паспортів, перепусток, інших документів, друкарські машинки, наші та німецькі, велику кількість печаток. За підробленими документами могли одержувати гроші в банках і німецьких установах, зерно, продукти.

Визволяли з полону людей, забезпечували їх документами, одягом, зброєю і відправляли до лісу, туди ж відправляли і полонених наших льотчиків. На рахунку підпільників було чимало сміливих і відчайдушних акцій. Пік активності організації припав на літо 1943 року.

Розповімо про деякі акції підпільників.

У 1942 році підпільники дізналися, що на складі заводу „Червона зірка” зберігалася зброя. Вони підібрали ключі до складу й зробили дірку в паркані. Вночі під час дощу Ревін, Сметаников та Воробйов вивезли зі складу 40 гвинтівок, 10 автоматів, 2 ручних кулемети, патрони, вибухівку.

Вночі 16 червня 1943-го В.Федоров і Ф.Кривошликов непомітно підійшли під Сахарівський міст. Між дерев'яними балками покладали змочену бензином мішковину: коли мостом проїжджала німецька машина, підпалили матерію – поліцаї, які охороняли міст, почали стріляти по машині, вважаючи що вона є причиною пожежі. А підпільники без пригод добралися додому.

П'ятеро поліцаїв виявили бажання співпрацювати з підпільниками. За їхньою участю було розроблено зухвалу акцію нападу на німецький штаб по вулиці Шевченка. Поліцаї разом з підпільниками Волощенком, Поленцовим, Тищенком під'їхали 20 вересня 1943 року на машині до штабу, зв'язали чергового поліцає і вивезли зі штабу 24 гвинтівки, 2 ящика гранат, 5 тисяч патронів, медикаменти, німецьку форму.

Подібних більш або менш ефективних акцій було чимало. А ще – щоденний смертельно небезпечний супротив ворогові.

Ще один з прикладів. Через дівчину-підпільницю вдалося залучити до роботи унтер-офіцера вермахту Гаррі Симона. Німецький антифашист пошкодив телефонний зв'язок своєї частини з містом, дав підпільникам паролі. Поленцов, Рибалкін, Волощенко, Голуб 13 жовтня 1943 року в німецькій формі на машині під'їхали до частини, яка розміщувалася на Биківській горі відразу за річкою Інгул. Група мала на меті забрати наявну в частині зброю. Підійшли до першого посту, назвали паролі, потім роззброїли солдатів, аналогічно пройшли другий пост. Роззброїли і зв'язали тих, хто був у казармі, та вартових, яких привели з собою. (Німців, всупереч вказівкам М.Скирди, намагалися на вбивати, оскільки за кожного фашиста могли розстріляти до 100 заручників.) Але в кімнаті командира частини, де застали п'ятеро офіцерів, виникла перестрілка. Було вбито командира частини, але дістав три поранення і Рибалкін. Зброю тоді захопити не вдалося.

Через кілька днів Г.Симон, остереігаючись викриття, взяв зброю, вантажівку, кохану дівчину і поїхав у Шамівку до М.Добровольського, далі у партизанський загін. Німець зарекомендував себе хоробрим партизаном. До речі, записка від К.Гончарова, з якою приїхав до лісу Г.Симон, була останньою від ватажка підпільників.

Напад на німецьку частину, дислоковану у місті, і вбивство її командира Гаука були найгучнішою, хоча й не зовсім вдалою, і однією з останніх акцій кіровоградських підпільників.

25 жовтня 1943 року Костянтин Гончаров видав наказ №16 по організації про підготовку до звільнення міста. В наказі говорилося: „До дня звільнення нашого міста і всієї області залишилися лічені дні, а тому від нашої Кіровоградської підпільно-диверсійної організації зажадали перейти до рішучої боротьби проти відступаючих німецьких військ і надати цим самим підтримку Червоній армії”.

Наказ вимагав розробити план дій на всіх ділянках міста і області; зброю, що була на базах, негайно розподілити серед бійців; організувати диверсійні групи по 3-5 чоловік; всіляко перешкоджати вивозу німцями людей і майна, знищенню народногосподарських об'єктів. З метою посилення безпеки заборонялося скликати збори і наради загонів. На нараді командирів було вирішено скласти списки членів організації і видати всім тимчасові посвідчення. Плани були далекосяжними, аж до збройного повстання. Вже почали шукати портрети вожда, прапори, полотнища...

Але й німці вирішили очистити прифронтову смугу від партизанів. Зухвалі акції підпільників влітку і восени 1943 року, вбивство командира частини Гаука змусили гестапо, СД, ГФП значно активізувати свою роботу. До Кіровограда навіть прибув спеціаліст з радянського підпілля доктор Герман.

Почалися масові облави, обшуки, арешти, терор. Мета – знайти ниточку до організації, піймати когось на дріб'язку, піймати слабкодухого і потім вибити потрібну інформацію.

Судячи з усього, таких ниточок було виявлено кілька. За свідченнями багатьох підпільників, найбільшої шкоди організації завдала зрада Бориса Мезенця, улюбленого учня Олени Бур'янової. Він чомусь відразу не сподобався свекрусі Олени О.Розовій. Вона не раз прохала невістку порвати будь-які стосунки з хлопцем. Але було вже пізно. Разом з О.Бур'яною та іншими учасниками її групи Борис почав працювати в загоні І.Конарева влітку 1943-го. Жодного завдання не виконав, на зауваження відповів лайкою й погрозами. Після інформації І.Конарева Гончаров дав вказівку стежити за хлопцем, при потребі знищити. Але Б.Мезенець вже був у загоні Поленцова. За дорученням керівників кілька разів водив групи з міста до партизанів. З трьох груп дві потрапили до німецьких засідок, лише Борис повертався цілим та неушкодженим. Було прийнято рішення Б.Мезенця ліквідувати, але спізнилися. Його арештували. А згодом почалися масові арешти членів організації. В першу чергу арештували тих, кого знав Борис, арештували й дівчину, до якої він залицявся ще на зібраннях у О.Бур'янової.

Після війни дехто з уцілілих підпільників розповідав, що навіть бачили Б.Мезенця в німецькій формі та зі зброєю. Під час евакуації німців з міста Б.Мезенець зник безслідно. Протягом десятиліть він перебував у розшуку органами держбезпеки, однак безрезультатно.

Масові арешти членів організації почалися в ніч на 6 листопада 1943 року. Не скрізь вони проходили гладко. При спробі арешту Голубів по вул.Архангельській підпільники зі зброєю в руках прорвали оточення і зникли. Кілька фашистів було поранено і вбито. Юрій Голуб із батьком Олександром вирвались і побігли до будинку підпільниці О.Тархової на вулиці Пермській. Через півтори години слідом за ними туди прийшли німці. Новий бій і Голуби знову тікають від переслідувачів. Але арештовано сім'ї Голуба та Тархової, навіть декого з сусідів.

Коли арештовували Голенева на вул.Гоголя, той теж вихопив гранату і вирвався, поранивши і вбивши кількох фашистів. Але подібних випадків було мало. Значна частина членів організації разом з її керівником Костянтином Гончаровим та начальником штабу Федором Бурмакою були арештовані.

Арештованих піддали нещадним тортурам: били, садили на електричний стілець, палили автогеном. На очах дружини одного з ватажків організації В.Федорова Клавдії була замордована на смерть її півторарічна донька.

Після тортур, які тривали майже два тижні, щодо кожного з арештованих приймалося рішення. Близько ста чоловік (підпільники, рідні тих, хто втік, серед них і діти) були розстріляні на подвір'ї тюрми СД (нині шкірвендиспансер) та в протитанковому рову біля Сахарівського мосту за Соколівкою. Декого з родичів підпільників відправили до Німеччини, декого відпустили (непричетні до підпілля, старики, малі діти).

Керівників організації Гончарова, Бурмаку та члена організації Олену Тархову німці вивезли до Луцька, де було центральне управління гестапо, але наші підпільники не володіли інформацією всеукраїнського значення, яка цікавила луцьких гестапівців, а Кіровоград уже був визволений.

13 січня 1944 року фашисти влаштували публічну акцію. З нагоди нового старого року з великою помпою відпустили на волю близько півсотні арештованих, а наступного дня спалили тюрму з сотнями в'язнів, які в ній залишилися. Серед звільнених були й кіровоградці. Акт „гуманізму” фашистів пояснити важко. Можливо, серед звільнених були німецькі таємні агенти, а, можливо, то було щось із чорного гумору, з огляду на те, як склалися долі звільнених.

Костянтин Гончаров з товаришами після звільнення Луцька від фашистів заїхали в Київ до ЦК і далі відбули до Кіровограда для складання звіту про роботу організації.

Бойові товариші зустріли їх радо, але не всі. Одна божевільна жінка, яка пройшла через тюрму й електричний стілець, запитувала О.Тархову: „Чому ти жива, а моя вагітна донька розстріляна?”

Керівником організації фактично вже після звільнення міста М.Скирда призначив В.Федорова, який писав звіт так, як велів М.Скирда, „подарувавши” останньому, за його наполяганням, одну гучну диверсію на залізницю, яку здійснили кіровоградці. Гончаров втрутився, та М.Скирда терпіти не міг заперечень і здав звільнених у Луцьку до рук НКДБ, щоб там з ними розібралися.

На початку березня 1944 року К.Гончаров, Ф.Бурмака та О.Тархова були заарештовані радянськими репресивними органами. Їх звинуватили в тому, що вони після арешту виявили слабкодухість і виказали німцям деяких членів організації. Слідство тривало майже півроку. На суді жоден із обвинувачених не визнав себе винним, деякі взаємні звинувачення, зроблені в ході слідства пояснили тортурами, які до них застосовувалися. Трибунал відправив справу на дослідження: знову почалося пекло. Повторний суд відбувся у січні 1945-го. І знову К.Гончаров наполягав, що створив кращу в Україні підпільну організацію, не виключав у своїй роботі помилок, але повністю відкидав зраду.

У Бурмаки й Гончарова були розстріляні дружини, у Тархової – вся родина і навіть чотирирічна дитина.

Радянський трибунал „гідно” оцінив їхні жертви й роботу під час окупації. Гончаров і Бурмака одержали по 20 років неволі в таборах, Тархова – 15. Порівняймо: більшість поліцаїв одержували по 10 років неволі.

Коли М.Добровольський, повернувшись із фронту, при нагоді запитав М.Скирду, за що було засуджено Гончарова, якого знав у підпіллі з кращого боку, то почув відповідь: „Він допустив провал організації”. Але чи все залежало від нього? І за що тоді пройшли через 10-місячне пекло в НКДБ Бурмака й Тархова? Бурмака помер у таборах 1946 року в 32-річному віці, Тархова – 1947-го в віці 35 років.

У 1955-ому справу підпільників за скаргою Костянтина Гончарова було переглянуто, вирок трибуналу переоцінили за м'якшою статтею, міру покарання зменшили до фактично відбутого терміну. Через 12 років Гончаров повернувся до Кіровограда. Вільний, але з судимістю. Пішов працювати на завод ім.Кірова, згодом став майстром цеху.

Реабілітували К.Гончарова, Ф.Бурмаку (посмертно) та О.Тархову (посмертно) лише у 1960 році.

Після реабілітації в душі К.Гончарова відбувся надлом. Він пройшов через щоденний ризик підпілля, через тортури в гестапо та НКДБ, через холодні Норильські табори. Його тримали віра у правоту своєї справи, потім надія у торжество справедливості. І ось через 16 років йому вручили папірець, що він реабілітований у зв'язку з тим, що його вину не доведено. Тобто, що він, можливо, й винний, просто за десять місяців тортур в НКДБ її не змогли довести. Крім вручення папірця про реабілітацію пояснили про належні йому пільги та порядок їх отримання.

Життя прожито, здоров'я втрачено, дружина загинула, діти виросли без нього. В руках папірець, позаду страхіття війни і таборів, попереду порожнеча. Які були надії на реабілітацію! І ось вона наче відбулася. Та й що? Хіба про таку реабілітацію мріялося в холодних північних бараках? Через 2 роки після реабілітації колишній керівник Кіровоградської підпільно-диверсійної організації ім. К.С.Ворошилова Константин Васильович Гончаров (Іванов) у віці 50 років помер.

Якби реабілітованих підпільників німці розстріляли разом з усіма, то, думаю, наша організація була б знана у всій Україні. Адже зроблено підпільниками було немало та й жертви в ім'я Перемоги були чималими.

Однією з причин провалу були хиби партійного керівництва організацією. Насамперед вказівка Скирди нарощувати чисельність організації, адже при цьому значно важче забезпечувалася конспірація, зростала вразливість організації. Це зрештою визнав і сам М.Скирда.

Жертви серед мирного населення міста могли бути значно більшими, якби К.Гончаров виконав іншу вказівку М.Скирди про знищення живої сили ворога, з огляду на практику заручництва, яку широко застосовували фашисти. Під час ряду акцій підпільники фашистів і поліцаїв зв'язували, але не вбивали, розуміючи, що за одного покидька буде розстріляно десятки людей.

Звітність про діяльність організації, за наполяганням М.Скирди, була значно завищеною і спотвореною, що в жодному разі не применшує подвиг рядових підпільників, які власним життям заплатили за Перемогу.

Історія Кіровоградського підпілля варта ґрунтовної розумної незаангажованої книги. Хочеться сподіватися, що вона буде написана.

Віталій Постолатій

“СТАВИЛИ В СЕЛІ КІНОКАРТИНУ...”

*В того доля ходить полем
Колоски збирає,
А моя десь ледащиця
За морем блукає.*

Тарас Шевченко

Про життя відомої людини прийнято говорити або як про щось героїчне, або ж навпаки. А що сказати про долю простого, до того ж молодого селянина, котрий попри власну волю опинився у самому вирі світового катаклізму?

Пам'ятаю, як в пору мого дитинства дуже популярним був вислів: доля грає людиною. Саме він чомусь прийшов до мене після прочитання доволі незвичної кримінальної справи, котра потрапила на очі в ході реабілітації необґрунтовано репресованих людей.

...В окупаційному 1943-му Іванові Бордюжі йшов вісімнадцятий рік. Здавалося б, прийшов час змужніння, подорослішання. Втім, очевидно, в генах цього худорлявого хлопця з Плетеного Ташлика було закладено бунтарський характер, що не дозволяв стояти осторонь подій. Працював би собі тихесенько в місцевому колгоспі, котрий німці й думки не мали ліквідувати.

Так ні ж. Не зважаючи на постійні застереження свого батька не давати волю рукам, чотири рази заарештовувався сільською поліцією. То поб'ється з ровесниками, то образить перекладачку Пономаренко, то... І кожного разу після чергового затримання, після кількох діб темної й порції палиць по оголеному тілу відпускали додому. Але найсерйознішим з усього цього, зрештою, було позбавлення права на отримання борошна за півтора місяця й зняття ста трудоднів!

Тривало таке до того самого випадку, коли в червні “німці ставили кінокартину в селі”. Відразу ж, після початку сеансу німці й поліція оточили тих, хто зібрався. Дівчат відпустили. А хлопців, серед яких опинився й Іван, взяли під варту, щоб незабаром відправити на примусові роботи до Німеччини. Та вже наступного дня нашому герою разом з кількома відчайдухами вдалося втекти. Точніше – піти. Вартував саме чийсь родич чи знайомий...

Пішов тоді Іван, не надто мудруючи, до своєї тітки в сусідню Велику Виску. Через тиждень Наталія Трохимівна викликала до нього батька.

Він послухався батька й повернувся додому.

Треба було щось негайно робити. Гарзд, що староста сільуправи Терещенко був добрим батьковим приятелем. Аби попередити вигнання в німецьку невідомість, порадив змусити Івана вступити до ...РОА. Так звану "Русскую освободительную армию". Якраз у районному центрі йшов запис добровольців. Він знав, що вступаючи до РОА, тим самим зраджує Батьківщині, але пожалів батька.

Доля очевидно була по-своєму прихильна до молодої людини, бо до діючої армії кароокого й чорнобривого так і не взяли. Обличчя саме вкрилось якимись прищами чи фурункулами. А кінцівкам, як виявилось, почала допікати сверблячка.

З обмундирування встигли видати лише штани й відправили під Черкаси, де, окрім десятка поліцаїв, п'ятеро таких самих, як він, "роаників" охороняли табір військовополонених Червоної армії. У власівському формуванні, що займалось також заготовлею лісу для німців, пробув щось близько місяця.

Літо підходило до кінця. Птахи збиралися в зграї, а йому заманулося додому, до батька й брата. Стоячи на варті, змовився з земляком Миколою і разом дезертирували, навіть не встигнувши прийняти присягу на вірність завойовникам. Виявляється, що коли це робили інші, він примудрився потрапити на кілька днів до шпиталю. А іншого разу "не дочекався".

Певний час мандрував лісами під Знам'янкою.

Коли повернувся до рідної хати – батька там не виявилось. Тринадцятирічний братик Миколка з докором розповів, що тата через Іванове дезертирство схопила маловисківська поліція.

Дуже шкода стало батька...

Того ж дня з'явився із зізнанням. Батька випустили, а його кинули за ґрати.

Пробув три дні в районній, а потім ще 25 дів у кіровоградській в'язниці. Там допитували, нещадно били. Зрештою, 10 жовтня 1943 року "в команді 350 чоловік" відправили до Німеччини.

Потяг на Захід рухався чотирнадцять дів.

Так уродженець центральноукраїнських степів опинився на кордоні із Швейцарією, в містечку Гота. Тягав вагонетки на авіаційному заводі. Та знову недовго, лише до початку листопада.

Неспокійний характер і туга за Батьківщиною погналі на Схід.

Разом з двома малознайомими поляками (закінчивши всього два класи молдавської школи в Плетеному Ташлику, він, як би там не було, миттєво вивчив польську мову), котрі потрапили в полон до німців ще на початку Другої світової війни у 1939 році, втік із Готи. Але неподалік від Берліна загубив їх. Йти було небезпечно й важко. Харчувався чим доведеться. Нарешті, дістався польських земель. Здавалося, відтепер буде легше, але перший-стрічний поляк-залізничник поспішив здати втікача до поліції.

Опинився у тюремній камері міста Рибник, де боляче били гумовим кийком. Втім, і тут надовго не затримався – перевезли до концентраційного табору "Аушвіц" поблизу Кракова.

Далі до його "кучерявої" долі вплелось ще й проживання в родині польського заможного селянина Ковальського. Пан Станіслав мав тісний контакт з гестапо. Тому йому дозволили вибрати для польових робіт (а вже відчувався подих весни 1944 року) будь-кого з ув'язнених. Дружині Ковальського саме й впав у око Іван.

Що ж, до праці на землі він звик з дитинства.

Як не сумно, але дотепний і жвавий робітник звернув на себе увагу гестапівців, які частенько навідувались до Ковальських. Під виглядом доставки картоплі й видачі документів Ковальські тричі приводили його до триповерхової цегляної будівлі міського гестапо. Тут залякували, говорили, що провину за втечу з Німеччини можна спокутувати лише, погодившись інформувати німців з питань, які їх цікавлять "шляхом прислуховування до розмов радянських людей".

Надто впирались не став. Хоча й доносити не збирався. Підписку про співробітництво надрукували в його присутності німецькою мовою. Перекладач прочитав її українською. І він розписався в тому, що "буде допомагати гестапо у виявленні радянських шпигунів, комуністів, партизанів, підпільників, терористів..." Для німців він відтоді зробився "Еганом".

Це було в п'ятницю, на понеділок "Егану" було призначено першу явку.

А в неділю він утік.

Через кілька днів опинився в Західній Білорусії, в селі Сенкевичі, у Володимира Ігрученка, котрий постачав провіант партизанам. Новий знайомий умовив Івана не поспішати рухатись на Кіровоградщину, оскільки шлях був небезпечний. Запропонував стати партизаном.

Почався новий етап в житті Івана. Близько двох місяців партизанів у Косовському районі Барановичівської області, в загоні “Советская Белорусь” Брестських з’єднань...

Коли прийшла Червона армія, разом з іншими партизанами польовим військкоматом був призваний на службу. Та й не будь-куди, а до полкової... розвідки!

Як там йшли справи, історія замовчує. Але вже з радянськими військами просувався на Захід. І знову, в тій же Польщі, як би про це точніше розповісти, не обійшлося без нової пригоди.

З протоколу допиту:

“Вопрос: Вы отлучались из полка?

Ответ: Да, я был в отлучке 16 суток... Командир нашего взвода приказал пойти в соседнее село и принести ему водки...”

Те, як Іван шукав і наздоганяв свій полк, – тема для великого захоплюючого оповідання, а то й повісті. Та все ж, наздогнавши його, він, рядовий 162-го гвардійського полку 54-ої гвардійської стрілецької дивізії, безпартійний, з селян-бідняків, з особливими прикметами: на кисті лівої руки татуювання “Ваня”, а на правій – відсутність пальця, – був заарештований відділом контррозвідки “Смерш” своєї дивізії.

Під час допитів нічого не приховував. Про свої метаморфози й мандри розповів від щирого серця.

А 20 листопада 1944 року було зачитано вирок військового трибуналу: на підставі статті 54-1“а” КК УРСР Івана позбавили волі у виправно-трудовах таборах на 10 років з наступним обмеженням у правах відповідно до п.п. “а”, “б” та “в” статті 29 КК УРСР терміном на п’ять років без конфіскації майна, оскільки все своє майно носив на собі.

* * *

І більш нічого, здається, у справі про його долю немає.

Як склалося подальше життя цієї людини? Невже “кінокартина”, запущена окупантами колись у Плетеному Ташлиці, так і не закінчилась разом із війною?

Втім, є у тому зшитку ще один документ з такими словами: “На Бордюжу Івана Федоровича распространяется действие ст.1 Закона Украины от 17 апреля 1991 года “О реабилитации жертв политических репрессий...” за отсутствием совокупности доказательств, подтверждающих обоснованность привлечения его к уголовной ответственности”.

Федір Шепель

СПИСКИ РЕБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ

АВРАМЕНКО КАРПО ФЕДОСІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, член колгоспу “Безвірник”. Заарештований 4.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2977)

АНДРІЄВСЬКИЙ ПАВЛО КСЕНОФОНОВИЧ, 1892 р.н., с.Леніно-Ульяновка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, бухгалтер міськради. Заарештований 22.02.1946 Новоукраїнським РВ НКДБ (“в роки німецької окупації – вересень 1941-березень 1944 – завідував районною бібліотекою, за вказівкою шефа району поширював націоналістичну літературу, бібліотеку оформив антирадянськими лозунгами, плакатами, рекомендував читачам книги націоналістичного спрямування; у грудні 1941-го опублікував статтю в націоналістичній газеті “Українець” під назвою “М.К.Вороний”, в якій зводив наклепи на радянський лад, НКВС”). Засуджений 7.06.1946 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 8.09.1992 Генпрокуратурою України. (13513 – П)

АНДРІЙЧУК ГРИГОРІЙ ОКСЕНТОВИЧ, 1900 р.н., с.Гоголі Віньковецького району Хмельницької області, українець, освіта вища (Московський інститут харчової промисловості), проживав у м.Мала Виска, головний інженер цукрозаводу. Заарештований 3.11.1944 Маловисківським РВ НКДБ (“в роки німецької окупації працював заступником директора цукрозаводу – за 2 роки і 8 місяців випустив для німецької армії 51 тисячу центнерів цукру, вихваляв німецькі порядки, вів антирадянську агітацію: у січні 1943 року на зборах робітників заводу виступив з наклепом на керівників ВКП(б), після виступу роздавав робітникам портрети Гітлера та контрреволюційну літературу; при відступі німців керував демонтажем заводу – в тил німецьких військ забрано 25 електромоторів та інше обладнання”). Засуджений 20.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 6.04.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13891)

АНДРІЮЩЕНКО АДАМ МИРОНОВИЧ, 1875 р.н., с.Іванівка Хмельівського району, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1929 році був засуджений до 1,5 року неволі. Вдруге заарештований 6.03.1930 оперативною групою Хмельівського РВ ДПУ (вів антирадянську агітацію проти колективізації і хлібозаготівельних робіт: “Самі шию підставляєте у ярмо, усупільнюєте свої коні й реманент, а потім будете плакати, бо – вони здобули собі владу, та й грабують народ!”, “Записався й ти? Побачу, як скоро ти летітимеш з колгоспу й де опинишся. Зібралась шайка й забрала кращу землю біля села!”, “Не беріть податкові листки, не підписуйте їх, бо завтра шкуру з вас дертимуть!” – така агітація завжди гальмувала всі політичні кампанії, які проводились на селі). Засуджений 21.05.1930 Зінов’євським окрсудом до 4 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Реабілітований 8.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13050)

АНТОНЮК УСТИМ НЕСТОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Палівка, українець, неписьменний, проживав у с.Вільянівка Обертасівської сільради Компаніївського району, тесля. Заарештований 23.01.1933 Зінов’євським міськвідділом ДПУ (агітація проти виконання плану хлібозаготівлі). Засуджений 4.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3-х років заслання у північний край. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6825)

АРКУША ГНАТ ПАВЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Якимівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Валуївка (приєднане до с.Андріївка), коваль колгоспу “Новий побут”. Заарештований 5.02.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація терористичного характеру проти колгоспного будівництва та продажу хліба державі). Засуджений 20.07.1937 Одеським облсудом до 7 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 14.01.1992 Генпрокуратурою України. (13002 – П)

АРКУША ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1920 р.н., с.Якимівка Хмельвського (нині Маловисківського) району, українець, поляк, освіта 1 клас, член колгоспу ім.Чапаєва, з серпня 1940 року червоноармієць 60-го кавалерійського полку 3-ої кавдивізії, проживав у евакуаційному госпіталі №1040 м.Артемівська Донецької області. Заарештований 2.09.1941 особливим відділом НКВС Харківського військового округу (зрада Батьківщини, шпигунство на користь Німеччини: “у серпні 1941 року здався в полон німцям, був завербований розвідкою і перекинутий в розташування частин Червоної армії, де вів профашистську агітацію; при підході до передових частин Червоної армії Аркуша був поранений, а коли затримали, то розказав про факт вербування і здав документацію, отриману від німецького командування, після чого був відправлений у евакогоспіталь; в госпіталі серед бійців поширював провокаційні чутки; на повторному допиті від попередніх свідчень відмовився”). Засуджений 9.01.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12041)

АРТИШКО ІВАН МЕФОДІЙОВИЧ, 1913 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, робітник цукрозаводу. Заарештований 22.01.1933 Великовисківським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі). Засуджений 10.08.1933 особливою нарадою ДПУ УРСР до 6 місяців ув'язнення. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 6780)

АФНАСЬЄВ ІВАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1892 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 04.01.1929 Зінов'євським окружним відділенням ДПУ (читання антирадянських листівок). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років концтаборів. Реабілітований 14.01.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 14144)

БАБАНСЬКИЙ ТИХІН ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, технік виробничого відділу заводу “Червона зірка”. Заарештований 16.10.1930 Зінов'євським МВ ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євською міськпрокуратурою 11.10.1931 справа припинена, з-під варті звільнений. Вдруге як старший бухгалтер транспортної контори облспоживспілки заарештований 14.09.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна діяльність, зв'язки з Польщею). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 19.11.1937. Реабілітований 5.10.1957 Кіровоградським облсудом. (2440 – П)

БАБЕНКО ЄЛИСЕЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Байрак Диканського району Харківської (нині Полтавської) області, українець, освіта вища (комуністичний університет ім.Артема, 1926), член КП(б)У з 1919 року, проживав у смт Хмельове, секретар райпарткому. Заарештований у червні 1937 року Хмельвським РВ НКВС (“будучи у 1923-26 році студентом третього набору комуніверситету, брав участь у троцькістській вилазці, зокрема на засіданні бюро комосередку університету за участю ректора Дашковського 21.05.1924 сказав: ”Перед нами стоять серйозні завдання, а робити це нікому, бо наша верхівка далека від більшовицьких традицій і тому її необхідно змінити; та беручи до уваги, що змінити зразу кількох товаришів ми не спроможні, тому просити ЦК про заміну тов.Дашковського”, “у 1935-37 роках через злочинні методи керівництва, голе адміністрування та командування допустив у районі масові викривлення ревзаконності, масові оштрафування колгоспників, безпідставні обшуки, систематичне порушення Сталінського сільськогосподарського статуту; не реагував на незаконні методи мобілізації коштів так званими “нічними бригадами” у 1935-36 роках, коли буквально знущались над колгоспниками, які мали борги; систематично самопоставився за рахунок підсобного господарства райпарткому, в тому числі зернохлібом, що підлягав задачі державі”). Засуджений Одеським обласним судом до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Даних про реабілітацію у справі немає. (П – 12967)

БАБЕНКО МИХАЙЛО СПИРИДОНОВИЧ, 1907 р.н., с.Новокрасне, українець, освіта середня, старший агроном. Заарештований 31.03.1944 3-ім відділом НКДБ 12-ої залізничної бригади (контрреволюційна профашистська агітація). Засуджений 18.09.1944 трибуналом військ НКВС

Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 23.09.1989 Кіровоградським облсудом. (10191 – П).

БАБИЧ ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1883 р.н., с.Хмельове, українець, неписьменний, проживав у с.Новоолександрівка, колгоспник. Заарештований 9.03.1938 Хмельівським РВ НКВС (“як активний політичний бандит”). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 8.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5347)

БАБИЧ КИРИЛО МИХАЙЛОВИЧ, 1879 р.н., с.Хмельове, українець, неписьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації та виконання плану хлібозаготівлі). Засуджений 3.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтаборів. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, проживаючи у с.Новоолександрівка Маловісківського району і працюючи в колгоспі, заарештований 9.03.1938 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 8.10.1960 Кіровоградським облсудом. (5954, 5347 – П)

БАБИЧ МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Новоолександрівка, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 27.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення в далеких таборах. Реабілітований 25.04.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3564)

БАБИЧ МИРОН ГРИГОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Новоолександрівка, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 5.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 6 років концтабору. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10350)

БАБИЧ СТАНИСЛАВ ГРИГОРОВИЧ, 1925 р.н., с.Новоолександрівка Хмельівського району, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ, сержант військової частини польової пошти 61839, водій бронемашини. Заарештований 9.09.1948 відділом контррозвідки МДБ військової частини польова пошта 40620 (вихваляв фашистський режим, переслідував радянських активістів). Засуджений 30.11.1948 трибуналом військової частини 28990 до 20 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років, медалей “За звільнення Праги”, “За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 р.р.” та конфіскацією майна. Після відбуття покарання мешкав у м.Іркутську (Росія). Реабілітований 20.03.1958 Верховним судом СРСР. (П – 4305)

БАБИЧ ТРОХИМ ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Хмельове, українець, письменний, проживав у с.Новоолександрівка, колгоспник. Заарештований 9.03.1938 Хмельівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, шкідництво). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 8.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5347)

БАЛАНДІН САВЕЛІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1886 р.н., с.Русько-Іванівка Аккерманського повіту Бессарабської губернії (нині Білгород-Дністровський район Одеської області), росіянин, письменний, проживав на хуторі №7 Новоолександрівської сільради Маловісківського району, член колгоспу ім.Димитрова. Заарештований 3.07.1938 Хмельівським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу, підписки на позику). Засуджений 27.03.1939 Одеським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Судовою колегією в кримінальних справах Верховного Суду УРСР 17.09.1939 міру покарання знижено до 4 років неволі з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 8.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13044)

БАЛАШОВ ОЛЕКСІЙ ЗАХАРОВИЧ, 1915 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, вантажник на залізниці ст.Капустине. У 1933 році був засуджений до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Вдруге заарештований 27.07.1937 Маловісківським РВ НКВС (“належав до гурту злодіїв, які здійснювали кваліфіковані крадіжки корів, свиней, великої кількості борошна у колгоспників, крадіжки супроводжувались підкопами, проломами стін, вікон і дахів”). Засуджений 3.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Помер 28.12.1941 у таборах. Реабілітований 30.03.1955 Верховним судом СРСР. (П – 4364)

БАРБАСУРА ДОРОШ ТИХОНОВИЧ, 1886 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 15.09.1937 Великовісківським РВ НКВС (агітація проти

колгоспів, партії та радвледи). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1671)

БАРДІРЕР ВАСИЛЬ ЙОСИПОВИЧ, 1902 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав у м.Боготол Красноярського краю (Росія), військовослужбовець. Заарештований 26.07.1942 особливим відділом НКВС Сибірського військового округу (антирадянська агітація). Засуджений 18.08.1942 військовим трибуналом 43 запасної стрілецької бригади СВО до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 14.10.1991 прокуратурою Сибірського військового округу. (П – 12807)

БАРИЛО ПЕТРО МИХАЙЛОВИЧ, 1903 р.н., с.Підбережне Львівської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1929-38 роках, проживав у с.Мар'янівка, керівник пожежної охорони буржорадгоспу. Заарештований 15.03.1938 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9564)

БАХМАЧ ПАВЛО ОМЕЛЯНОВИЧ, 1886 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Засуджений 6.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в північний край. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6010)

БЕЗПАЛИЙ ЯКІВ ВЛАСОВИЧ, 1902 р.н., с.Розсохуватка, українець, освіта середня спеціальна, проживав у с.Тимошівка (приєднане до с.Мала Помічна) Новоукраїнського району, ветфельдшер. Заарештований 20.08.1945 Новоукраїнським РВ НКВС (посібництво німецьким окупантам, антирадянська агітація). Трибуналом військ НКВС Кіровоградської області 24.10.1945 виправданий, з-під варті звільнений. (П – 221)

БЕЗРОДНИЙ В'ЯЧЕСЛАВ ФЕДОРОВИЧ, 1928 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, проживав у м.Одесі, курсант морехідної школи. Заарештований 29.04.1946 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 13.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12814)

БЕРЕЗА ДМИТРО ДМИТРОВИЧ, 1882 р.н., с.Вінтель-Миколаївка Хмельницького району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 12.03.1931 Хмельським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та проведення хлібозаготівлі). Рішення по справі немає. Справа закрита 16.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. (П – 4494)

БЕРЕЗА ІЛІЯ ДМИТРОВИЧ, 1874 р.н., с.Вінтель-Миколаївка Хмельницького району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“у 1919 році брав участь у повстанському загоні Залізняка і Чорного Ворона, згодом разом з іншими односельчанами організував загін, який чинив опір продагентам та червоноармійцям, що проводили політику продрозкладки: у 1920 році було вбито 4 радянських працівників, голову Коробчинської сільради Громова, 2 червоноармійців с.Витязівка, одного продагента, представника військкомату Балана – встановлено слідством”; “в період колективізації продовжували гуртуватись – агітували проти кооперації, хлібозаготівлі, мали вплив на середняків”). Засуджений 18.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років заслання у північний край. Реабілітований 20.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10870)

БИТКО АВРАМ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1900 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.03.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радвледи на селі). Засуджений 30.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтабору. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5984)

БИТКО ЛЕОНТІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1907 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.03.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радвледи на селі). Засуджений 30.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтабору. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5984)

БІЛАСНКО ГАННА ВАСИЛІВНА, 1889 р.н., с.Паліївка, українка, неписьменна, хлібороб. Заарештована 6.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітувала проти політики колективного

господарювання на селі, зривала колгоспні збори). Засуджена 17.05.1930 Зінов'євським окружним судом до 4 років ув'язнення в концтаборах, 3 років заслання з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 26.07.1993 Генеральною прокуратурою України. Вдруге, проживаючи у с.Мануйлівка і працюючи робітницею цукрозаводу, заарештована 28.06.1937 Маловісківським РВ НКВС (повернувшись із заслання, продовжувала активну антирадянську діяльність). Засуджена 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітована 1.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1792, 9533)

БЛОВУС ФЕДІР ФЕДОСІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Миролюбівка Хмельського (нині с.Кіровка Маловісківського) району, українець, письменний, селянин. У 1923 році за участь у повстанському загоні Орлова був засуджений до розстрілу, вирок зменшили до 5 років неволі, відбув 2 роки. Вдруге заарештований 11.01.1932 Хмельським РВ ДПУ (вів агітацію проти колгоспного будівництва: у грудні 1931 року в канцелярії артїлі ім.Будьонного говорив серед колгоспників: “Пропрацювали в колгоспі три роки, а що маємо? Ходимо голі, босі й голодні. Тільки дурні можуть давати хліб державі”, – сам вивозив лишки хліба на приватні ринки і “продавав за спекулятивними цінами”). Засуджений 31.03.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 23.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6377)

БЛОГОР ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ, 1902 р.н., с.Новознесенка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.03.1935 Хмельським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.07.1935 спецколегією Одеського облсуду до 2-х років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 21.12.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13752)

БЛОДІД ПРОКІП НИКАНОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Срібне Чернігівської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Оникієве, бухгалтер радгоспу. Заарештований 28.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 31.03.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12233)

БЛОУС СТЕПАН МИТРОФАНОВИЧ, 1906 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, тракторист. Заарештований 25.11.1937 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 18.05.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 6900)

БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Велика Виска, єврей, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер кондитерської фабрики. Заарештований 8.04.1938 Кіровським МВ НКВС (член сіоністської організації, яка проводила контрреволюційну діяльність, спрямовану проти заходів радвлади: агітація, шкідництво, шпигунство). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.07.1938. Реабілітований 24.04.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4848)

БЛОШЕВСЬКИЙ ІВАН АНТОНОВИЧ, 1899 р.н., с.Андріївка, українець, неписьменний, робітник радгоспу. Заарештований 11.12.1929 Великовісківським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 1.04.1930 Зінов'євським окружним судом до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та на 5 років висилки. Реабілітований 9.06.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13320)

БЛАЖЕК ЛЕОНІД АНТОНОВИЧ, 1889 р.н., с.Стонава (Чехословаччина), чех, освіта початкова, проживав у с.Мануйлівка, столяр маслозаводу. Заарештований 17.02.1938 3-м відділом УДБ УНКВС Одеської області (учасник контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.10.1938. Реабілітований 30.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10216)

БОБРИШЕВ ЛУКА ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Семенасте Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 26.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7251)

БОБРИШЕВ ПЕТРО ДАВИДОВИЧ, 1904 р.н., с.Велика Виска, українець, письменник, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 12.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (крадіжка, хуліганство). Засуджений 28.10.1937 трійкою НКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 17.10.1959 управлінням КДБ Кіровоградської області. (П – 4889)

БОЖИЧ ЛАРІОН ПЕТРОВИЧ, 1895 р.н., Австрія, серб, освіта початкова, проживав у с.Велика Виска, колгоспник. Заарештований 11.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу, пророкував радвладі швидку загибель). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8824)

БОЙКО АНАТОЛІЙ ІВАНОВИЧ, 1912 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, проживав у м.Златопіль (нині у складі м.Новомиргорода), приватний фотограф. У 1936 році арештовувався за спекуляцію. Вдруге заарештований 25.05.1938 Златопільським РВ НКВС (“вів контрреволюційну агітацію, вихваляв ворогів народу, висловлював поразницькі настрої”). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою при НКВС СРСР до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах м.Соликамська. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12018)

БОЙКО ДАНИЛО ГНАТОВИЧ, 1912 р.н., с.Павлівка (приєднане до с.Мар'янівка), українець, освіта середня технічна, кандидат у члени ВКП(б), проживав у м.Магнітогорськ (Росія), військовослужбовець, технік-будівельник. У 1937 році був засуджений до 2 років неволі. Вдруге заарештований 1.10.1943 контррозвідкою “Смерш” 80 морської стрілецької бригади (зрада Батьківщини, антирадянська агітація). Засуджений 19.10.1943 військовим трибуналом 32-ої армії до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 2.07.1990 трибуналом Ленінградського військового округу. (П – 11980)

БОЙКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ, 1915 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, проживав у м.Златопіль (нині у складі м.Новомиргорода), маляр артілі “Фургон”. У 1933 році за спекуляцію був засуджений до 5 років заслання у північний край, 1937-го з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 25.05.1938 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація: “вихваляв ворогів народу, висловлював капітулянтські думки щодо перспектив СРСР у майбутній війні”). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах м.Соликамська Молотовської (нині Пермської) області. Особливою нарадою при НКВС СРСР 18.07.1942 за високі виробничі показники та відмінну поведінку в побуті умовно-дostroково з-під варті звільнений. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12018)

БОЛІЛИЙ ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1926 року, голова артілі. Заарештований 7.11.1932 Великовисківським РВ ДПУ (шкідництво: “недбале ставлення до виконання посадових обов'язків”). Засуджений 19.04.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11020)

БОНДАРЕНКО ВОЛОДИМИР ТРОХИМОВИЧ, 1908 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, проживав у с.Новогригорівка, вчитель неповної середньої школи. Заарештований 3.03.1941 УНКВС Кіровоградської області (член повстанської організації “Спілка молодих футуристів”, яка постала з п'яти осіб 12.10.1940 і метою якої декларувалась “боротьба проти пригноблення колгоспників; члени організації написали програму діяльності, розсилали листи ровесникам, здебільшого дітям репресованих, вербуючи їх у свої лави, проводили наради, де велись розмови повстанського характеру, вихвалялось життя в капіталістичних країнах; збирались залучити до організації працівників друкарні, через яких планувалось придбати шрифти для випуску контрреволюційних відозв, вирішили видавати підпільний журнал “Демократ”, підготували кілька статей, в яких зводили наклепи на Радянський Союз”, “у листопаді 1940 року ухвалили зайнятись підготовкою до терористичної роботи”). Засуджений 11.04.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 21.08.1965 Верховним судом УРСР. (П – 8266)

БОНДАРЕНКО ІВАН ЯКОВИЧ, 1895 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта вища технічна, проживав у м.Кіровограді, інженер заводу “Більшовик”. Заарештований 9.09.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (контрреволюційна шкідницька діяльність). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС

Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 2.11.1937. Реабілітований 18.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3386)

БОНДАРЕНКО ЛАВРО ЛЬВОВИЧ, 1888 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 22.03.1944 Маловісківським РВ НКДБ (колишній вояк армії УНР, мав свій повстанський загін). Засуджений 12.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10074)

БОНДАРЕНКО-БАРТАМЕЙЧУК АНТОН ЙОСИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Віскітне Петраківської губернії (Польща), поляк, освіта початкова, проживав у с.Оникієве Маловісківського району, тесля колгоспу “Безбожник”. Заарештований 7.07.1938 Маловісківським РВ НКВС (розповсюджував анекдоти контрреволюційного змісту, співав контрреволюційні пісні). Засуджений 22.05.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 17.07.1939 міру покарання зменшено до 1 року позбавлення волі, звільнений з ув'язнення. Реабілітований 15.12.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 740)

БОРОЗНА АНТОН ГРИГОРОВИЧ, 1889 р.н., с.Іванівка Хмельівського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, робітник заводу “Червона зірка”. Заарештований 23.09.1937 Кіровським МВ НКВС (в роки громадянської війни служив у білих арміях та повстанських загонах, вів активну антирадянську агітацію). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 30.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14054)

БОТНАР КОСТЯНТИН КАРПОВИЧ, 1896 р.н., с.Плетений Ташлик, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу ім.Котовського. Заарештований 9.04.1938 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

БРАН ОЛЕКСІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1900 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта середня, колишній член ВКП(б), рядовий 17-го окремого запасного арtpолку. Заарештований 24.11.1944 відділом контррозвідки “Смерш” Кіровоградського гарнізону (у 1942-1943 працював дільничним агрономом Плетеноташлицької МТС, вів антирадянську агітацію). Засуджений 12.02.1945 трибуналом військ НКВС до 10 років ув'язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 24.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14057)

БРЕХУНЕЦЬ ГНАТ ДАНИЛОВИЧ, 1891 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 6.03.1928 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (агітація проти хлібозаготівлі і самообкладання). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання на Урал. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11580)

БРЕХУНЕЦЬ ОМЕЛЯН ДАНИЛОВИЧ, 1889 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, рахівник. Заарештований 6.03.1928 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“у 1907 році у Златопільському двокласному училищі познайомився і мав тісні стосунки з українським есером викладачем Шмиговським, який згодом став міністром в уряді Української Народної Республіки; агітував проти хлібозаготівлі і самообкладання”). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у Сибір. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 16.08.1930 продовжено іще заслання на 3 роки. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11580)

БРИУРАШ СЕВАСТЯН ФЕДОРОВИЧ, 1866 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Покровка (приєднане до с.Пурпурівка) Новомиргородського району, колгоспник. Заарештований 4.02.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти заходів радвлди). Засуджений 3.05.1933 Новомиргородським районним судом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах та 5 років позбавлення громадянських прав. Реабілітований 16.06.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13325)

БРОВЧЕНКО АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1889 р.н., м.Мала Виска, українець, письменний, тесля. Заарештований 25.01.1937 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10448)

БРОВЧЕНКО АНДРІЙ СЕМЕНОВИЧ, 1894 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, бухгалтер бурякорядгоспу ім.Мікояна. Заарештований 18.08.1937 Маловисківським РВ НКВС (шпигунська діяльність; ворожі настрої проти заходів радвлади і сталінської Конституції, шкідництво). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 5.02.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3570)

БРОВЧЕНКО ПЕТРО ПАВЛОВИЧ, 1928 р.н., с.Новокостянтинівка (приєднане до с.Мануйлівка), українець, освіта 7 класів, проживав у с.Мануйлівка, телеграфіст залізничної станції Виска. Заарештований 27.02.1951 УМДБ Кіровоградської області (під час виборів у місцеві ради депутатів опустив в урну антирадянську листівку: “Геть комуністичну банду! Так, наближається смерть комуністичним узурпаторам і брехунам! Народові потрібен чесний справедливий свій уряд, а не знущальники з трудового люду!!! Я від імені всіх голосую проти бандитів!”). Засуджений 25.04.1951 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Звільнений 19.12.1955 з ув’язнення. Реабілітований 22.03.1990 Верховним судом УРСР. (П – 11597)

БРОВЧЕНКО ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1908 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, червоноармієць 657-го запасного стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4266)

БУБНОВ ЯКІВ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1905 р.н., с.Новогригорівка, українець, освіта початкова, бригадир рільничої бригади колгоспу “ХТЗ”. У грудні 1921 році за участь у повстанських загонах Чорного Ворона і Залізняка був засуджений ВЧК до розстрілу та через неповноліття вирок знижено до 10 років неволі, звільнений у 1925 році; у 1929 році за поширення чуток про прийдешню війну, спроби розправ над радянськими активістами засуджений до 5 років неволі, звільнений у 1934 році. Втретє заарештований 23.09.1937 Хмельським РВ НКВС (розповсюдження провокаційного змісту чуток: “Москва забирає все, якщо відокремити Україну від Москви, то жити буде краще”, “Пошвидше б війна – я колгоспним керівникам позривав би голови. Нічого, що 12 років я промучився в тюрмах – їх я в тюрмах тримати не буду, а відразу посилатиму в землю”). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10549)

БУГАЙ КУЗЬМА ПИЛИПОВИЧ, 1889 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.04.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (участь у контрреволюційному угрупованні, антирадянська агітація). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до розстрілу, вирок виконано 19.09.1929. Реабілітований 31.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7961)

БУРАВЧЕНКО ІВАН АНТОНОВИЧ, 1912 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, кочегар залізничної станції Коноша Архангельської області (Росія). Заарештований 15.05.1933 Зінов’євським МВ ДПУ (член “повстанського угруповання з п’яти осіб, яке з березня 1931 року на території Зінов’євського та Великовисківського районів від імені “Братства Українського Народу” і “Повстанської Української Селянської Ради” розповсюджувало контрреволюційні листівки з закликem збройного повстання проти радвлади”). Засуджений 22.07.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтабору. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8679)

БУРКУНОВ МИХАЙЛО ЛУК’ЯНОВИЧ, 1909 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож об’єднання “Союзборошно”. Заарештований 11.07.1937 Кіровським МВ НКВС (антирадянська агітація та антисемітська пропаганда). Засуджений 1.03.1938 Миколаївським облсудом до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 8.08.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12475)

БУРЛАКА МИХАЙЛО ДАНИЛОВИЧ, 1899 р.н., с.Василькове Шполянського району Черкаської області, українець, освіта 2 класи, проживав у м.Мала Виска, начальник залізничної станції. Заарештований 25.03.1944 Маловисківським РВ НКДБ (антирадянська агітація). Маловисківським РВ НКДБ 15.09.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2504)

БУЦЕНКО ІВАН ЛАВРЕНТІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Орджонікідзе. Заарештований 5.07.1938 Хмельським РВ НКВС

(шкідництво). Управлінням ДБ УНКВС Кіровоградської області 15.11.1939 справу припинено, з-під варту звільнений. (П – 2750)

ВАРФОЛОМЕЄВ МИХАЙЛО ІЛЛІЧ, 1908 р.н., м.Москва (Росія), росіянин, освіта неповна середня, проживав у с.Хмельове, червоноармієць 1140-го стрілецького полку. Заарештований 3.10.1942 особливим відділом НКВС 340-ої стрілецької дивізії (зберігав фашистську листівку). Засуджений 13.10.1942 військовим трибуналом 340-ї стрілецької дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 18.12.1992 прокуратурою Московського військового округу. (П – 13686)

ВАСІЛАКІ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ, 1907 р.н., с.Янопіль (нині с.Березівка), молдаванин, освіта неповна середня, проживав у с.Аджамка Кіровоградського району, вчитель школи №5. Заарештований 18.12.1937 Аджамським РВ НКВС (“зв’язки з Румунією, наклепи на вождя та керівника більшовицької партії”). Засуджений 2.02.1938 особливою нарадою при НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько, священник, був засуджений до розстрілу. (П – 1149)

ВАСКЕВИЧ ІВАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Новостанівка Миропільської сільради, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоний партизан”. У 1932 році арештовувався за невиконання держзобов’язань хлібзаготівлі, за зв’язок у минулому з денікінцями та переховування повстанців загону Залізняка. Вдруге заарештований 2.12.1937 Хмельівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, дискредитація виборчого права: “На вибори йти не треба, бо комуністи кого захочуть, того й виберуть”). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВД Одеської області до розстрілу, вирок виконано 21.12.1937. Реабілітований 23.11.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8568)

ВАЩУК БОРИС ЯКОВИЧ, 1916 р.н., с.Янопіль (нова назва с.Березівка), українець, освіта середня, військовослужбовець, курсант. Заарештований 14.04.1942 особливим відділом НКВС 44 запасної стрілецької бригади Уральського військового округу (підозрювався у антирадянській агітації серед курсантів). Особливим відділом НКВС Уральського військового округу 20.06.1942 справу припинено, з-під варту звільнений. (П – 5769)

ВДОВИКОВ ОЛЕКСІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., х.Греки Одеської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1922 року, проживав у м.Мала Виска, директор машино-тракторної станції. Заарештований 17.05.1938 Маловісківським РВ НКВС (член антирадянської шкідницької групи). Помер 14.10.1938 у тюрмі м.Одеси. (П – 8447)

ВДОВИЧЕНКО ФЕДІР ХАРИТОНОВИЧ, 1893 р.н., с.Нововознесенка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 6.06.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації). Засуджений 4.08.1930 Зінов’євським окрсудом до 2 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1822)

ВЕРБОВСЬКИЙ ОМЕЛЯН ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Іванівка Хмельівського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 10.07.1941 Маловісківським РВ НКДБ (антирадянська агітація в колгоспі). Засуджений 11.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 8.09.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5826)

ВЕРГЕЛЕС ПЕТРО ПЕТРОВИЧ, 1897 р.н., с.Іванівка Хмельівського району, українець, освіта початкова, конюх колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 1.07.1941 УНКДБ УРСР Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 4.07.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12237)

ВИТВИЦЬКИЙ ВАСИЛЬ ФЕДОРОВИЧ, 1882 р.н., с.Стойкове Катеринопільського району Черкаської області, українець, освіта вища, проживав у м.Мала Виска, без певних занять. Заарештований 30.04.1944 Маловісківським РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами: працював інструктором бджільництва райуправи). Засуджений 29.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення в далеких таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 30.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3494)

ВИШНЕВСЬКИЙ ЄЛИЗАР ОКСЕНТОВИЧ, 1885 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, письменний, проживав у м.Кіровограді, вагар залізничної станції. Двічі арештовувався за шкідництво і махінації у 1929 та 1933 роках. Втретє заарештований 6.03.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (“в роки

громадянської війни мав зв'язок з петлюрівцями, був членом "Просвіти"). Дорожно-транспортним відділом ГУДБ НКВС Одеської залізниці 13.03.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6305)

ВІЛЬХОВИЙ АНДРІЙ МУСІЙОВИЧ, 1872 р.н., с.Краснопілка, українець, письменний, проживав у с.Отрадівка (приєднане до с.Кіровка), конюх на ст.Помічна. У 1930 році розкуркулений і "за невиконання засипки посівматеріалу, згноєння хліба у скиртах, щоб тільки не здавати державі" засуджений Зінов'євським народним судом до 5 років бупру та заслання на 5 років за межі України. Вдруге заарештований 20.03.1933 шляхово-транспортним відділом ОДПУ Одеської залізниці (1929 року вступив у соз, а весною 1930-го організував волинку по розбиранню свого майна, за що вигнали з колгоспу; вів антирадянську агітацію). ОШТВ ОДПУ м.Одеса 10.04.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6299)

ВІННИЦЬКИЙ СЕМЕН ЙОСИПОВИЧ, 1893 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, слюсар-механік цукрозаводу. Заарештований 23.08.1937 Маловисківським РВ НКВС (зв'язок з закордоном, шпигунство та інш.). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 7.04.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5552)

ВЛАСЕНКО НАСТЯ ОСТАПІВНА, 1897 р.н., с.Велика Виска, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, вахтер ремісничого училища №1. Заарештована 30.06.1945 УНКДБ Кіровоградської області (зрадницька діяльність, антирадянська агітація: "дружина коменданта поліції Міносевица; у серпні 1941 року дівчинка-сусідка Бутовецька постукала, граючись їй у вікно, Власенко вибігла з квартири і штовхнула дитину, дитина заплакала, на плач вийшла мати й присоромила сусідку: "Хоч ти й дружина коменданта, але дітей не треба бити", на що була відповідь: "Це тобі не жидівська влада, а наша влада" – наступного дня всю родину Бутовецьких заарештували і більше вони не повертались"). Засуджена 21.07.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 28.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13713)

ВОВК ТЕРЕНТІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1891 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта середня, проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району, хлібороб-одноосібник. Заарештований 28.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (зв'язок з петлюрівцями, антирадянський настрій). З-під варти втік. (П – 10024)

ВОЙНОВ ВАЛЕНТИН МИХАЙЛОВИЧ, 1880 р.н., м.Одеса, росіянин, освіта середня, проживав у с.Леніна, працював режисером у клубі. Заарештований 17.03.1935 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів партії та уряду у сільському господарстві; створення контрреволюційної групи). Засуджений 28.07.1935 спецколегією Одеського облсуду до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 21.12.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13752)

ВОЛИНСЬКА ВІКТОРІЯ ІСАЇВНА, 1896 р.н., с.Велика Виска, єврейка, освіта середня, проживала у м.Кіровограді, вчителька. Заарештована 7.04.1938 Кіровським МВ НКВС (член сіоністської організації, яка проводила контрреволюційну діяльність, спрямовану проти заходів радвлади: агітація, шкідництво, шпигунство). Засуджена 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.07.1938. Реабілітована 24.04.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4848)

ВОЛОШИН ВАСИЛЬ АНДРІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Іванівка Хмельвського району, українець, освіта початкова, священик. Заарештований 21.09.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10433)

ВОЛОШИН ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ, 1883 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.04.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація, участь у контрреволюційному угрупованні). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7961)

ВОЛОШИН ВОЛОДИМИР ПАВЛОВИЧ, 1926 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ, військовослужбовець з липня 1945 року, рядовий військової частини 67883 у м.Фролове Волгоградської області (Росія). Заарештований 2.02.1950 відділом контррозвідки МДБ

військової частини 93228 (у 1943 році забраний на роботи в Німеччину, звільнений американцями, потрапив під бомбування, госпіталь, пропозиція майора американської армії їхати в Америку, а не повертатись у Радянський Союз; вів антирадянську агітацію серед військових: жалкував, що не погодився на пропозицію американця, захищав радіостанцію “Голос Америки”, висловлював невдоволення, що її глушать; влітку 1949 року в караульному приміщенні, їдальні та курильній кімнаті говорив: “У радах все побудовано на хабарях”, “Мені комсомольський значок насильно почепили, а ти носиш медалі – нащо? Кому вони потрібні, ці брязкальця, я свої давно викинув у металолом”, “Доплату за ордени й медалі відмінили ті люди, які отримують тисячі, а не ті, що втратили ноги й руки”). Засуджений 8.04.1950 військовим трибуналом Сталінградського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. У 1974 році мешкав у м. Глухові Сумської області. Реабілітований 8.05.1974 трибуналом Північно-Кавказького військового округу. (П – 8279)

ВОЛОШИН КОСТЯНТИН ВАСИЛЬОВИЧ, 1907 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14.08.1938 Маловісківським РВ НКВС (вів антирадянську агітацію, побив агента фінвідділу). Засуджений 26.11.1938 Одеським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 30.12.1991 Генпрокуратурою України. (П – 12972)

ВОЛОШИН МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1907 р.н., м.Мала Виска, українець, письменний, член ВКП(б), секретар партосередку колгоспу ім.Молотова. Заарештований 30.12.1932 Великовісківським РВ ДПУ (участь у саботажі виконання плану хлібозаготівлі). Прокуратурою Новоукраїнської дільниці 15.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2918)

ВОЛОШИН СЕРГІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Іванівка Маловісківського району, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровограді, інженер заводу “Червона зірка”. Заарештований 23.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (контрреволюційна агітація та пропаганда, спрямована на підірив економіки СРСР). Засуджений 5.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 23.02.1989 Верховним судом УРСР. (П – 8626)

ВОЛОШИН ЯКІВ НИКИФОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Хмельове, українець, освіта 2 класи, обліковець райфінвідділу. У 1933 році арештовувався за участь у повстанському загоні Залізняка. Заарештований 23.09.1937 Хмельівським РВ НКВС (під час громадянської війни роз’їжджав по селах і агітував за армію УНР: “Нам треба добровільно підтримувати нашу народну армію, яка бореться за самостійну Україну”; вів антирадянську агітацію у райфінвідділі: співчував троцькістсько-зінов’євській групі, Якіру та іншим, вважаючи їх незамінними, вважав колективізацію сільського господарства передчасною). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9319)

ВОРОНА ОЛЕКСАНДР КАРПОВИЧ, 1884 р.н., с.Велика Виска, українець, неписьменний, сторож колгоспу ім.Кагановича. Заарештований 4.07.1941 Великовісківським РВ НКВС (вихваляв фашистську Німеччину, вів капітулянтську агітацію). Засуджений 28.07.1941 Кіровоградським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 28.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 1882)

ВОРОНКОВ МИКОЛА ДМИТРОВИЧ, 1913 р.н., с.Розсохуватка, українець, освіта вища (агротехнічний інститут), проживав у м.Чкалов, командир взводу 59-го запасного стрілецького полку, лейтенант. Заарештований 28.04.1942 особливим відділом НКВС 13-ої запасної стрілецької бригади (вихваляв німецьку армію, зводив наклепи на радянську пресу). Засуджений 21.09.1942 військовим трибуналом 13-ої запасної стрілецької бригади Південноуральського військового округу до 10 років ув’язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований 18.03.1992 прокуратурою ПУРВО. (П – 13161)

ВОРОНЬКОВ СЕРГІЙ ПЕТРОВИЧ, 1894 р.н., с.Оникієве, українець, освіта початкова, член колгоспу “Безбожник”. Заарештований 7.07.1938 Маловісківським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної есерівської групи, контрреволюційна агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2977)

ГАВРИЛЕНКО МАРІЯ МИКОЛАЇВНА, 1876 р.н., м.Херсон, українка, освіта середня, проживала у с.Злинка, вчителька. Заарештована 28.05.1944 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська

агітація і пропаганда в роки німецької окупації). Засуджена 6.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13367)

ГАВРИЛЮК ВАСИЛЬ ТИМОФІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Новостанівка, українець, освіта початкова, старший виконавець. Заарештований у березні 1931 року Хмельківським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Взято підписку 7.05.1931 про невиїзд як підозрюваного. Інших судових рішень у справі немає. (П – 2832)

ГАГА ТЕОФАН ОНИКІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Олексіївка, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 28.06.1941 Кіровоградським МРВ НКДБ (наклепи на колгоспний лад і радвладу). Засуджений 28.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 14.01.1992 Генпрокуратурою України. Батько, Оникій Васильович, у 1929 році був розкуркулений і засуджений до 2 років неволі. (П – 13004)

ГАДЮКОВ ІВАН РОМАНОВИЧ, 1920 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта 9 класів, член ВКП(б), проживав на ст.Рибна Московсько-Рязанської залізниці, військовий, сержант 75-го полку 31-ої дивізії військ МВС по охороні залізниці. Заарештований 30.04.1946 відділом контррозвідки "Смерш" 31-ої дивізії (антирадянська агітація). Засуджений 11.06.1946 трибуналом військ МВС Рязанської області до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 5.11.1956 військовою прокуратурою Московської області. (П – 3060)

ГАЙДАЄНКО ПАВЛО ГЕОРГІЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Оникієве, українець, освіта середня, вчитель. Заарештований 4.03.1931 Одеським сектором ДПУ УРСР (антирадянська діяльність). Великоvisківським райвідділом ДПУ 29.03.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7403)

ГАЙДАЄНКО ПОЛКАРП ГЕОРГІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Оникієве, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 22.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Засуджений 17.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням на 5 років. Реабілітований 7.08.1992 Генпрокуратурою України. (П – 13237)

ГАЛАГАН РУЖИНА АНТОНІВНА, 1894 р.н., м.Прага (Чехія), чешка, освіта початкова, проживала у м.Мала Виска, бухгалтер капітального будівництва цукрозаводу. Заарештована 2.11.1937 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти радянської влади). Маловисківською райпрокуратурою 24.12.1937 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 2933)

ГАЛІМАР КАРЛ МАРТИНОВИЧ, 1906 р.н., Одеська область, німець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, маляр радгоспу. Заарештований 6.07.1941 Маловисківським РВ НКВС (вихваляв фашистську Німеччину, вів антирадянську агітацію). Засуджений 5.06.1943 особливою нарадою при НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11592)

ГЕЛІТА ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1905 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 12.03.1938 Великоvisківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10456)

ГЕЛІТА ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1891 р.н., с.Велика Виска, українець, письменний, бригадир колгоспу ім.Кірова. Заарештований 12.09.1937 Великоvisківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 26.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5057)

ГЕРАСИМОВ СЕРГІЙ ДАВИДОВИЧ, 1891 р.н., с.Гапсіно (нині Олександрівка), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда проти заходів партії та уряду, наклепи на колгосп, вихваляння Німеччини). Засуджений 24.05.1939 Кіровоградським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Судовою колегією з кримінальних справ Верховного суду УРСР 29.08.1939 вирок зменшено до 4 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 1.06.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12493)

ГЕТЬМАНЕЦЬ ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.12.1937 Хмельівським РВ НКВС (“колишній петлюрівець і денікінець, вів антирадянську агітацію: поширював чутки, що скоро повернуться куркулі з півночі й одбиратимуть своє майно, вихваляв ворогів народу Тухачевського, Якіра та інших”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.12.1937. Реабілітований 27.12.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4630)

ГЕТЬМАНЕЦЬ ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1912 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож “Союзборшно”. Заарештований 15.01.1938 Кіровським МВ НКВС (“у січні 1938 року після отримання зарплати наїдпитку потрапив у військкомат знятись із обліку з метою виїхати до матері в Бесарабію, яка пише, що там добре жити – висловлював антирадянські думки”). Засуджений 19.04.1939 Кіровоградським облсудом до 2 років ув’язнення. Реабілітований 16.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 593)

ГІРБА ЯКІВ ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Хмельове, українець, письменний, селянин-середняк. Заарештований 17.12.1937 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “перукарню перетворив на місце, звідки йдуть контрреволюційні настрої”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 30.05.1938. Реабілітований 2.02.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3342)

ГІДУЛЯН ГРИГОРІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1912 р.н., с.Паліївка, українець, неписьменний, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 21.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 13.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 27.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4244)

ГЛАВНИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Мар’янівка, українець, освіта середня, проживав у с.Велика Виска, старший бухгалтер райфінвідділу. Заарештований 31.03.1938 Великовисківським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, шкідницька робота в системі фінансових органів). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 29.08.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4821)

ГОЛОВЧЕНКО ГРИГОРІЙ ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Новостанівка, українець, малописьменний, хлібороб-середняк. Заарештований 25.04.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“належність до контрреволюційної організації” – див. *Кость Федуненко*). Зінов’євським окрвідділом ДПУ 19.08.1930 справу припинено за недоведеністю, з-під варти звільнений. Вдруге, працюючи в колгоспі, заарештований 2.02.1932 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Хмельівським РВ ДПУ справу припинено, з-під варти звільнений за підпискою про невізід. (П – 11151, 28232)

ГОЛОВЧЕНКО КОСТЯНТИН ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Новостанівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Судових рішень у справі немає. (П – 2832)

ГОЛОВЧЕНКО МИКОЛА ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Нововознесенка, українець, освіта початкова, проживав у с.Сторівка (приєднане до с.Нововознесенка), колгоспник. Заарештований 7.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації сільського господарства, проти підписки на державну позику). Засуджений 7.09.1931 Хмельівським райнарсудом до 1,5 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1285)

ГОЛОВЧЕНКО СЕМЕН ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Новостанівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Судових рішень у справі немає. (П – 2832)

ГОЛОЦВАН ВАСИЛЬ САМІЙЛОВИЧ, 1920 р.н., с.Краснопілка, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Мала Виска, без певних занять. Після розкуркулювання 1929 року разом з родичами висланий у Свердловську область (Росія), у 1935-ому із заслання втік. Заарештований 14.04.1938 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційної куркульської групи). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12427)

ГОЛОЦВАН НАСТЯ ІВАНІВНА, 1894 р.н., с.Краснопілка, українка, освіта початкова, проживала у м.Мала Виска, без певних занять. Заарештована 6.04.1938 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційного церковного угруповання, антирадянська агітація). Засуджена 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітована 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10424)

ГОЛЯНСЬКИЙ СТАНІСЛАВ ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Колінці Тлумацького району Івано-Франківської області, українець, член ВКП(б) у 1929-35 роках, проживав у м.Мала Виска, чорнороб цукрозаводу. Заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу, проти заходів партії та уряду). Засуджений 23.05.1939 Кіровоградським облсудом до 2 років ув'язнення. Реабілітований 18.05.1993 Генпрокуратурою України. Вдруге заарештований 8.05.1944 Маловисківським РВ НКДБ (в роки німецької окупації працював начальником пожежно-сторожової охорони цукрозаводу). Засуджений 9.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 27.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 592, 12937)

ГОНЧАРОВ (партизанське псевдо ІВАНОВ) КОСТЯНТИН ВАСИЛЬОВИЧ, 1912 р.н., с.Хмельове, українець, освіта середня спеціальна, член ВКП(б), проживав у м.Кіровограді, командир з'єднання підпільної диверсійної організації ім.Ворошилова. Заарештований 3.03.1944 УНКДБ Кіровоградської області (звинувачувався у зраді в роки німецької окупації: “будучи арештованими німецькими каральними органами у листопаді 1943 року, Гончаров разом з начальником штабу підпільної диверсійної організації Ф.С.Бурмакою та членом організації О.П.Тарховою видали підпілля, в результаті чого було розстріляно більше ста партизан і членів їхніх родин”). Засуджений 24.01.1945 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 20 років каторги з позбавленням громадянських прав на 5 років і конфіскацією майна. Реабілітований 26.02.1960 трибуналом Київського військового округу. (5210 – П)

ГОНЧАРОВ ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1902 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта середня, проживав у с.Велика Виска, без певних занять. Заарештований 27.06.1937 Великовисківським РВ НКВС (агітація проти партії та радвлди, сталінської Конституції). Засуджений 27.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8848)

ГОРБЕНКО СИДІР ВАСИЛЬОВИЧ (він же СЛИВА ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ), 1889 р.н., с.Новопавлівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 26.05.1932 Хмельівським РВ ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної повстанської організації, що мала на меті повалити радвладу). Одеським облвідділом ДПУ 5.06.1932 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6550)

ГОРДІЄНКО ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1877 р.н., с.Спаське, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 31.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітував проти колективізації та державної хлібзаготівлі). Засуджений 27.02.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтабору. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5963 – П)

ГОРДІЄНКО МИКОЛА ЄЛИСЕЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Янопіль (нині Березівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.04.1933 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації і хлібзаготівлі). Засуджений 29.06.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 10.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7526)

ГОРДІЄНКО МИХАЙЛО ПАВЛОВИЧ, 1881р.н., с.Янопіль (нині Березівка), українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 4.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (вів антирадянську агітацію, поширював провокаційні чутки). Хмельівським РВ ДПУ 12.08.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2810)

ГОРДІЄНКО СТЕПАН ЯРЕМОВИЧ, 1896 р.н., м.Ічня Чернігівської області, українець, освіта середня спеціальна (закінчив Вінницьку вчительську семінарію), проживав у м.Мала Виска, вчитель. Заарештований 23.08.1931 Великовисківським РВ ДПУ (контрреволюційна націоналістична агітація). Прокурором по нагляду за Одеським оперсектором 11.09.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге, проживаючи у с.Велика Виска, заарештований 11.11.1937 Великовисківським РВ НКВС (член

“Просвіти”, антирадянська діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7435, 10436)

ГОРОБЕЦЬ ПИЛИП ДМИТРОВИЧ, 1904 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта 4 класи, шофер. Заарештований 16.04.1944 Маловисківським РВ НКДБ (співробітництво з німецькою окупаційною владою: “працював водієм громадського двору №3, у лютому 1942 року з наказу коменданта перевозив близько сотні євреїв на місце розстрілу”). Засуджений 27.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Помер 14.04.1945 у бухті Находка Приморського краю, відбуваючи покарання. (П – 8264)

ГРАБИНА ДЕМ'ЯН НЕСТЕРОВИЧ, 1886 р.н., с.Журавка Звенигородського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Якимівка, хлібороб. Заарештований 3.11.1930 Хмельським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт, підписки на позику). Засуджений 22.02.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до заслання у північний край на 3 роки. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11770)

ГРАЖДАН АВРАМ СТЕПАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта середня, есер з 1904 року, член ВКП(б) у 1920-29 (виключений за викривлення ревзаконності) та у 1932-33 (виключений при чистці партії за побиття колгоспників) роках, проживав у с.Новоолексіївка (нині у складі м.Кіровограда), дільничний агроном Кіровської машино-тракторної станції. У 1933 році притягувався до судової відповідальності – 1 рік примусової праці. Заарештований 17.12.1937 Кіровським РВ НКВС (“будучи в 1921-22 роках головою райвиконкому у Великій Висці, під час голодівки отримував продовольчу допомогу, яку значною мірою привласнював, решту роздаючи родичам та знайомим, разом з міліцією під час єврейських погромів відбирав у грабіжників майно – сукно, шуби, взуття – й привласнював собі; у 1933 році став головою колгоспу ім.Сталіна – порушував революційну законність, знущався над колгоспниками: прив'язував жінок до тачанки, пускав коня ряссою, змушуючи бігти слідом – одна з таких невдовзі померла”). Засуджений 22.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.04.1938. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9854)

ГРИЦАСВ ДЕМ'ЯН ФЕДОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, контролер держбанку. Заарештований 13.02.1938 Кіровським МВ НКВС (в роки громадянської війни служив у військах Петлюри і Денікіна писарем; розкуркулений, висланий, втік із заслання; член повстанської терористичної організації, яка готувала розправи з комуністами та активістами села). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 23.03.1956 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3377)

ГРИЦАСВ МАТВІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Велика Виска, українець, письменний, проживав у с.Новоолексіївка (нині у складі м.Кіровограда), член колгоспу ім.Петровського. Заарештований 27.11.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 25.01.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4044)

ГРОСУЛ ОЛЕКСІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Обертасове Компаніївського району, голова колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 13.01.1933 Зінов'євським РВ ДПУ (“разом з іншими членами правління колгоспу агітував селян запасатись хлібом, бо хліб заберуть, а селяни голодуватимуть; правління колгоспу допустило падіння трудової дисципліни, внаслідок чого весною 1932 року впало полнад 100 коней, загинув посів соняшнику, згнило незаскритоване сіно на 15 гектарах, ячмінь у полукіпках на 40 гектарах, план осінньої посівної кампанії виконано на 82, а хлібозаготівлі лиш на 36 відсотків”). Засуджений 25.03.1933 Зінов'євським нарсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 25.09.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13916)

ГРОСУЛ ПОРФИР МАТВІЙОВИЧ, 1909 р.н., с.Паліївка, українець, освіта 2 класи, сторож цукрового заводу до мобілізації в армію, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 21.08.1940 УНКВС Івановської області (здався без опору фінам у полон, антирадянська поведінка у полоні). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 27.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4404)

ГРОСУЛ СЕМЕН ГРИГОРОВИЧ, 1912 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, кочегар Маловісківського цукрозаводу. Заарештований 9.08.1940 3-м відділом УДБ НКВС СРСР (антирадянська діяльність у фінському полоні, в який здався без опору). Засуджений 14.10.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 18.06.1970 трибуналом Київського військового округу. (П – 8233)

ГУРЖОС ПAVЛО ПИЛИПОВИЧ, 1890 р.н., с.Хмельове, українець, письменний, член колгоспу “Інтернаціонал”. Заарештований 9.03.1938 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідницька діяльність: “Я справді займався шкідництвом, в 1937 році восени взяв у колгоспі коня, напоїв його гарячим і він впав – я збрехав, що не брав коня” – з протоколу допиту). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 21.11.1955 Одеським облсудом. Брата Семена й батька розкуркулено. (П – 3451)

ГУРЧИНСЬКИЙ СТАНІСЛАВ МИКОЛАЙОВИЧ, 1901 р.н., м.Острівець Гродненської області (Білорусія), поляк, освіта початкова, член ВКП(б) з 1925 року – виключений у 1932-ому, проживав у м.Кіровограді, завідувач лісоскладу у м.Мала Виска. Заарештований 11.10.1937 Кіровоградським міськвідділом НКВС (“у 1923 році, перебуваючи на службі у прикордонних військах Польської армії, нелегально перейшов кордон в СРСР; провадив шкідницьку діяльність в системі “Заготптах”). Засуджений 16.12.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11398 – П)

ГУСАРЬОВ АНДРІЙ ГНАТОВИЧ, 1900 р.н., с.Рудня Ковельського району Волинської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у с.Оникієве, голова сільради. Заарештований 12.09.1937 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Управлінням НКВС Кіровоградської області 13.04.39 справа припинена, з-під варти звільнений. (П – 701)

ГУЦА ПЕТРО РОМАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Олено-Косогорівка Кіровоградського району, колгоспник. Заарештований 28.03.1944 Великовісківським РВ НКВС (співпрацював із німецькою жандармерією). Засуджений 10.11.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9980)

ДАНИЛЕНКО-ТВЕРДОСТУП ОЛЕНА АНДРІЙВНА, 1886 р.н., с.Лутківка, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештована 27.11.1944 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська пропаганда, співробітництво з німецькими окупантами). Засуджена 5.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітована 19.06.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 2959)

ДАНЧУЛ ФЕДІР ПЕТРОВИЧ, 1869 р.н., с.Оникієве, українець, неписьменний, проживав у с.Захаро-Аврамівка Обертасівської сільради Компаніївського району, хлібороб. Заарештований 7.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окружним судом 18.05.1930 виправданій і звільнений з-під варти. (1829 – П)

ДЕЙКУН МАКСИМ СЕМЕНОВИЧ, 1893 р.н., с.Злинка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, конфіскація надлишків фуражу). Засуджений 9.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 25.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6026)

ДЕЙКУН МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1892 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, проживав на станціях Вознесенськ, Помічна, робітник відділу робітничого постачання. Заарештований 5.07.1937 ОДТВ НКВС ст.Помічна (контрреволюційна діяльність). Трійкою УНКВС Одеської області 3.12.1937 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 5882)

ДЕМЧЕНКО ІВАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1909 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1933 році був засуджений до 4 років неволі. Вдруге заарештований 30.07.1937 Маловісківським РВ НКВС (“належав до гурту злодіїв, які здійснювали кваліфіковані крадіжки корів, свиней, великої кількості борошна у колгоспників, крадіжки супроводжувались підкопами, проломами стін, вікон і дахів”). Засуджений 3.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у

виправно-трудовах таборих. Реабілітований 30.03.1955 судовою колегією у кримінальних справах Верховного суду СРСР. (П – 4364)

ДЕМЧЕНКО СЕМЕН ТИМОФІЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, вантажник на ст.Капустине. У 1933 році був засуджений до 6 років неволі. Заарештований 27.07.1937 Маловісківським РВ НКВС (“належав до гурту злодіїв, які здійснювали кваліфіковані крадіжки корів, свиней, великої кількості борошна у колгоспників, крадіжки супроводжувались підкопами, проломами стін, вікон і дахів”). Засуджений 3.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 24.09.1937. Реабілітований 30.03.1955 судовою колегією у кримінальних справах Верховного суду СРСР. (П – 4364)

ДЖОГАН ДМИТРО ФІЛАТОВИЧ, 1892 р.н., с.Секретарка Кривоозерського району Миколаївської області, українець, письменний, проживав у м.Мала Виска, робітник спиртзаводу. Заарештований 2.11.1937 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10448 – П)

ДЗВОНЕЦЬКИЙ ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, проживав у с.Велика Виска, завідувач районного відділу народної освіти. Заарештований у кінці 1935 року Великовісківським РВ НКВС (“активний діяч українського націоналізму, антирадянська агітація”). Покінчив життя самогубством у камері ув’язнення. (П – 585)

ДЗЮМАН ФЕДІР ТИМОФІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Попівка Хмелівського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Карбівка Добровеличківського району, хлібороб. Заарештований 5.12.1930 Добровеличківським РВ ДПУ (антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 12.03.1931 особливою нарадою колегії ДПУ УРСР до заслання на 3 роки в північний край. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11041)

ДИМІТРЕВ МИХАЙЛО ТИМОФІЙОВИЧ, 1891 р.н., м.Шабаць (Сербія), серб, освіта початкова, проживав у с.Плетений Ташлик Маловісківського району, перукар. Заарештований 3.03.1938 Маловісківським РВ НКВС (“1915 року в пору першої світової втік із австрійської армії в Росію; листувався з родичами за кордоном, у 1932 році хотів виїхати в Сербію; вів антирадянську агітацію: “Колгоспи – нерентабельне господарювання”, хвалив життя в Сербії”). Засуджений 26.05.1939 Кіровоградським обласним судом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 11.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 733)

ДІДЕНКО САВА ЮХИМОВИЧ, 1899 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав на ст.Глиняна Добровеличківського району, дорожний майстер. Заарештований 2.05.1944 контррозвідкою “Смерш” 7-ої гвардійської армії (антирадянські настрої, таємний агент німецької розвідки). Засуджений 9.07.1944 військовим трибуналом 7-ої армії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 20.06.1960 трибуналом Київського військового округу. (П – 5333)

ДІДЮШКО АНАТОЛІЙ ІЛІЧ, 1896 р.н., с.Гінцевичі Новоградського району Гродненської області (Білорусія), українець, освіта 2 класи, проживав у м.Мала Виска, старший колійний майстер 17-ої дистанції служби залізниці ст.Виска. Заарештований 4.11.1937 ОДТВ ст.Помічна (займався шкідницькою діяльністю: “брав на роботу куркулів, які не ремонтували колії, через що траплялись аварії, в яких гинули люди”; “підривав стахановський рух – не нараховував стахановцям зарплату”). Засуджений 5.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Транспортною прокуратурою Одеської залізниці 4.03.1940 виправданий, з-під варті звільнений. (П – 1874)

ДІТКОВСЬКИЙ ФРАНЦ СТЕПАНОВИЧ, 1915 р.н., с.Олександрівка Братського району Миколаївської області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Мануйлівка Маловісківського району, комбайнер машинно-тракторної станції. Заарештований 17.02.1938 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Маловісківською райпрокуратурою 14.04.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2991)

ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ ПАВЛО ГРИГОРОВИЧ, 1914 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, червоноармієць 657-ого стрілецького полку 18 стрілецької дивізії. Заарештований 20.08.1940 УНКВС Івановської області (“1 січня 1940 року наш батальйон послали на підсилення фронту, потрапили

в оточення, дев'ять днів були відрізані від своїх, під шквальним вогнем фінів вбило комбата, стали розбігатись по лісу, два дні блукали, натрапили на фінів, яким неспроможні були чинити опір, здався в полон 11 січня” – з анкети звинувачуваного). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.09.1970 трибуналом Московського військового округу. (П – 8242)

ДОБУШЕВ МАТВІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1873 р.н., с.Велика Знамянка Таврійської губернії (нині Запорізька область), українець, освіта початкова, проживав у с.Злинка, священик. Заарештований 2.11.1937 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10444)

ДОВГАНЬ ПЕТРО ФЕДОРОВИЧ, 1900 р.н., с.Кіровка, українець, письменний, проживав у с.Хмельове, робітник машино-тракторної станції. Заарештований 22.02.1938 Хмельським РВ НКВС (член націоналістичної повстанської організації). Засуджений 5.05.1938 трійкою НКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 30.05.1938. Реабілітований 25.01.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4036)

ДОЛГОПОЛОВ МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ, 1910 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, чорнороб. У 1933 році був засуджений до 10 років ув'язнення. Вдруге заарештований 1.08.1937 Маловисківським РВ НКВС (“належав до гурту злодіїв, які здійснювали кваліфіковані крадіжки корів, свиней, великою кількістю борошна у колгоспників, крадіжки супроводжувались підкопами, проломами стін, вікон і дахів”). Засуджений 3.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 24.09.1937. Реабілітований 30.03.1955 судовою колегією у кримінальних справах Верховного суду СРСР. (П – 4364)

ДОЛОКА ЄЛИЗАР ХОМОВИЧ, 1885 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, письменний, проживав на х.Шевченка Плетеноташлицької сільради, тесля сільгоспартілі ім.Будьонного. У 1930 році після розкуркулення разом з сім'єю був висланий в Архангельську область, звідки втік у 1937-ому. Вдруге заарештований 28.07.1937 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація проти державної позики, за відкриття церкви). Засуджений 23.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Помер 23.02.1938 у Біломорсько-Балтійському таборі (Карелія, Росія). Реабілітований 19.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (1460 – П)

ДОЛОКА ІВАН МАТВІЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Новомихайлівка, українець, письменний, проживав у с.Плетений Ташлик, тракторист МТС. Заарештований 14.07.1941 УНКВС Кіровоградської області (антирадянська агітація, ворожі настрої). Засуджений 6.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10108 – П)

ДОЛУД ДЕМИД ДАНИЛОВИЧ, 1885 р.н., с.Плетений Ташлик, освіта початкова, проживав у с.Гапсине (нині Олександрівка), хлібороб, розкуркулений. Заарештований 30.05.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти політики колективізації на селі). Засуджений 15.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 5 років позбавлення волі з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням на 3 роки. Верховним судом УРСР 27.07.1930 міру покарання зменшено до 2 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1833)

ДОЛУД ІВАН ДАНИЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, рахівник кооперації. Заарештований 4.03.1928 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (у 1918 році організував у Плетеному Ташлику загін вільного козацтва; агітував селян проти хлібозаготівельних робіт та проти експлуататорів: “Дійсно жиди взяли владу в свої руки”). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років концтабору. Рішенням ОН від 16.08.1930 після відбуття покарання висланий у північний край на 3 роки. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Два рідні брати служили у війську армії УНР, Андрій мав звання полковника, обидва після поразки визвольних змагань перейшли кордон у Польщу. (П – 11581)

ДОМЕНКОВСЬКА МАРІЯ УЛЯНІВНА, 1913 р.н., с.Житковичі Гомельської області (Білорусія), полька, освіта початкова, проживала у с.Лозуватка Маловисківського району, доярка радгоспу ім.Мікояна. Заарештована 12.09.1937 Маловисківським РВ УДБ (у 1921 році перейшла кордон у Польщу, у 1931-ому перетнула кордон із Польщі, “вихваляла польський уряд, здійснювала шкідництво у тваринництві”).

Управлінням ДБ УНКВС Кіровоградської області 13.04.1939 справу припинено, з-під варти звільнена. (П – 2098)

ДОРЕНКО МИКОЛА ДМИТРОВИЧ, 1912 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, до мобілізації в армію проживав у с.Лутківка, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 6.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4570)

ДРАНГОЙ ЛАЗАР ЛУК'ЯНОВИЧ, 1916 р.н., м.Керч (Кримська АР), циган, неписьменний, без певних занять і постійного місця проживання. Заарештований 28.03.1938 Великовісківським РВ НКВС (шпигунство на користь Румунії). Засуджений 4.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.10.1938. Реабілітований 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9645 – П)

ДРАНЕНКО ОЛЕКСА ОКСЕНТОВИЧ, 1902 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта вища, агроном. Заарештований 17.08.1937 Маловісківським РВ НКВС (шпигунство на користь Польщі). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення в далеких таборах. Реабілітований 5.02.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3515)

ДРИГА ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ, 1907 р.н., с.Мар'янівка, українець, освіта початкова, член ВКП(б), без певних занять, інвалід 3-ої групи. Заарештований 1.06.1946 Великовісківським РВ МДБ (“у 1942-43 роках за німецької влади працював садівником, два місяці виконував обов'язки керуючого громадським двором, затримав радянського військовополоненого за крадіжкою яблук і здав коменданту”). Засуджений 23.08.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 21.01.1955 міру покарання зменшено до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 2.04.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13844)

ДРИГА ГАННА МИКОЛАЇВНА, 1893 р.н., с.Мар'янівка, українка, неписьменна, різнороб Мар'янівського бурякорядгоспу (Петрівська філія). Заарештована 15.03.1938 Великовісківським РВ НКВС (контрреволюційна шкідницька діяльність). Колегією з кримінальних справ Верховного суду СРСР 2.02.1940 справу припинено, з-під варти звільнена. (П – 2987)

ДРИГА ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Мар'янівка, українець, освіта початкова, різнороб Маловісківського цукрозаводу. У 1930 році розкуркулений і висланий на північ, у 1933-ому втік, у 1934-ому за несплату державних податків засуджений до 10 років неволі, у 1936-ому втік і переховувався в селах Мало- і Великовісківського районів. Втретє заарештований 5.09.1937 Великовісківським РВ НКВС (антирадянська агітація і діяльність: “вимагав від керівників колгоспу “Соцштурм” повернути забрану при розкуркуленні хату, погрожував активістам помстою”, “колгоспникам говорив, що треба провести вибори, підготувавши кадри, які захищатимуть інтереси хліборобів – повернуть забране майно, як це роблять тепер на півночі, там колгоспи уже ліквідовані і землю передають в індивідуальне користування”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 3.10.1937. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12419)

ДРОБОТ ВОЛОДИМИР ЯКОВИЧ, 1910 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, проживав на х.Улянівка Лозуватської сільради, член колгоспу “16-ий партз'їзд”. Заарештований 11.05.1948 Маловісківським РВ НКДБ (співпраця з німецькими окупантами в роки війни). Засуджений 27.06.1948 трибуналом Київського військового округу до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом УРСР 4.08.1948 міру покарання зменшено до 15 років неволі. Реабілітований 17.01.1955 управлінням КДБ Кіровоградської області. (246 – П)

ДУДНИК ОЛЕКСІЙ СЕРГІЙОВИЧ, 1884 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 4.01.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (читання антирадянських листівок). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 10 років концтаборів. Реабілітований 14.01.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 14144)

ДУТЧЕНКО СВИРИД МАКАРОВИЧ, 1907 р.н., х.Межирічка Миропільської сільради, українець, письменний, хлібороб-середняк. Заарештований 25.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“належність до контрреволюційної організації” – див. *Кость Федуненко*). Зінов'євським окрвідділом ДПУ 19.08.1930 справу припинено за недоведеністю, з-під варти звільнений. (П – 11151)

ДУТЧЕНКО ТИМІШ ВАСИЛЬОВИЧ, 1912 р.н., х.Межирічка Миропільської сільради, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 25.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("належність до контрреволюційної організації" – див. *Кость Федуненко*). Зінов'євським окрвідділом ДПУ 19.08.1930 справу припинено за недоведеністю, з-під варти звільнений. (П – 11151)

ДУЧЕНКО ГРИГОРІЙ ЙОСИПОВИЧ, 1900 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, лісник колгоспу "Безвірник". Заарештований 4.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2977)

ДУЧЕНКО ПОЛИТ ЄЛИСЕЙОВИЧ, 1887 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, член партії есерів у минулому, сторож радгоспу. Заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (підозрювався як член контрреволюційної націоналістичної групи, антирадянська агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2977)

ДУЧЕНКО СЕМЕН ЛАРІОНОВИЧ, 1900 р.н., с.Оникієве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, голова виробничої артілі інвалідів. У 1932 році був засуджений за піддрив державної економічної системи до 10 років неволі, звільнений у 1939 році. Вдруге заарештований 15.10.1941 Кіровоградським міськвідділом НКВС (перебуваючи у Казанській тюрмі під слідством провадив антирадянську капітулянтську агітацію, вихваляв ворогів народу). Помер 23.06.1942 у Казанській психіатричній тюремній лікарні. (1377 –П)

ДУЧЕНКО СЕМЕН ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, конюх Оникієвського радгоспу. Заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти радянської влади). Кіровоградською облпрокуратурою 23.09.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2983)

ДУШАК АНДРІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1883 р.н., с.Оникієве, українець, освіта вища, член ВКП(б) з 1925 року, проживав у м.Кіровограді, головний інженер заводу "Червона зірка". Заарештований 4.08.1937 УДБ УНКВС Одеської області (в минулому належав до партії есерів, член контрреволюційної правотроцькістської шкідницької організації). Засуджений 8.12.1937 Верховним судом СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.12.1937 у м.Харкові. Реабілітований 10.11.1956 Верховним судом СРСР. (П – 3510)

ДЮШКО ІВАН ДМИТРОВИЧ, 1892 р.н., с.Ерделівка (нині с.Леніна) Хмельвського (нині Маловисківського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("під час німецької окупації у 1918 році вимагав від селян видати німцям більшовиків, сам видав брата Олексу і племінника Пархома Карповича, яких розстріляли; в роки громадянської війни брав участь у повстанському загоні Залізняка, у 1920 році під час перебування у Ерделівці загону Юрка Тютюнника забрав у бідняка Івана Кононенка його коня; провадив активну агітацію проти колективізації та хлібозаготівлі, підтримував зв'язок з куркульським елементом"). Засуджений 10.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку в справі не зазначено. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10348)

ДЯЧЕНКО ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, завідувач пошти. Заарештований 9.04.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

ДЬОМІН АНАТОЛІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Покровська Слобода Тамбовської області (Росія), росіянин, освіта середня, проживав у с.Хмельове Маловисківського району, головний бухгалтер райфінвідділу. У 1934 році за невиплату зарплати вчителям був засуджений Хмельвським райсудом до 10 місяців примусової праці. Заарештований 14.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (був добровольцем денкінської армії, брав участь у розстрілі більшовиків та червоних партизан; антирадянська діяльність – учасник української націоналістичної повстанської організації). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 30.05.1938. Реабілітований 12.09.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7864)

ЄНЗА ВОЛОДИМИР ЙОСИПОВИЧ, 1926 р.н., с.Оникієве, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 24.02.1956 МВС м.Херсона (у нетверезому

стані підпалив цистерни з авіабензином). Управлінням КДБ Одесько-Кишинівської залізниці 23.04.1956 справу припинено, з-під варті звільнений, направлений під амбулаторний нагляд і лікування від алкоголізму. (П – 6981)

ЄРЕМЕНКО ПРОКІП ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1897 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, не працював. Заарештований 14.12.1932 Великовісківським РВ ДПУ (контрреволюційна діяльність). Одеським облвідділом ДПУ 21.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2778)

ЖАБОКРИЦЬКИЙ ПИЛИП ДАНИЛОВИЧ, 1875 р.н., с.Дорофіївка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Чкалова. Заарештований 1.05.1939 Хмельівським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації і шкідництві: підпали колгоспної стайні). Управлінням ДБ УНКВС Кіровоградської області 14.05.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2359)

ЖЕРДСЬ ІВАН ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у селищі радгоспу “Радлад” Бобринецького району, бригадир. Заарештований 2.12.1937 (контрреволюційна діяльність: неправильно обліковував працю робітників бригади). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Помер 5.03.43 у в’язниці м.Солікамська Пермської області (Росія). Реабілітований 5.10.1959 Кіровоградським облсудом. (4806 – П)

ЖИВОГЛЯД ГНАТ АНТОНОВИЧ, 1913 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, червоноармієць комендантського ескадрону 15-го кавалерійського корпусу у м.Тебриз (Іран). Заарештований 14.05.1942 особливим відділом НКВС 15-го кавкорпусу (антирадянська поразницька агітація). Засуджений 20.07.1942 військовим трибуналом 15-го кавалерійського корпусу до 10-ти років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 4.03.1994 прокуратурою Московського військового округу. (П – 14122)

ЖИГАН (ЖИГАНОВ) ВАСИЛЬ МАКАРОВИЧ, 1908 р.н., с.Злинка, українець, письменний, проживав у с.Федіївка Бобринецького району, селянин-середняк. Заарештований у квітні 1931 року Одеським оперсектором ДПУ УРСР (член контрреволюційної організації). Прокуратурою Одеського оперсектора ДПУ 16.12.1931 справу припинено, з-під варті звільнений під розписку про невиїзд. (П – 7480)

ЖИГАНОВА ОЛЕКСАНДРА МАКСИМІВНА, 1908 р.н., с.Злинка, українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована 29.07.1944 3-ім відділом НКДБ 46-ої залізничної бригади (підозрювалась у зрадницькій діяльності). Маловісківським РВ НКДБ 10.10.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 487)

ЖОВТИЛО ПАВЛО ЯКОВИЧ, 1919 р.н., с.Паліївка, українець, освіта 5 класів, проживав в Івановській області (Росія), військовослужбовець. Заарештований 23.04.1942 особливим відділом НКВС при 110 гаубично-артилерійському полку (член контрреволюційної бандитської групи, підготовка до втечі). Засуджений 3.06.1942 військовим трибуналом 30-ої запасної стрілецької бригади до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 21.11.1957 трибуналом Московського військового округу. (П – 5800)

ЖОРНОВИЙ ГРИГОРІЙ ПИЛИПОВИЧ, 1888 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, лісник райземвідділу. Заарештований 14.12.1932 Великовісківським РВ ДПУ (контрреволюційна діяльність). Одеським облвідділом ДПУ 21.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2778)

ЖУК ГОРПИНА ПЕТРІВНА, 1872 р.н., с.Паліївка, українка, неписьменна, працювала у наймах. У 1930 році розкуркулена й вислана за межі України, повернулась у 1937-ому. Заарештована 28.07.1937 Маловісківським РВ НКВС (агітація проти політики колективізації: “Радвлада куркулів знищила, а тепер опам’яталась, бо ж без них жити не може, куркулям готові віддати хати й городи, щоб лиш ішли працювати в колгосп, але куркулі не такі дурні – в колгосп не підуть, а на виробництво”, “В колгоспах хліба не буде доти, доки на чолі правлінь не стануть куркулі, які вміють господарювати”). Засуджена 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1701)

ЖУРАВСЬКИЙ ВАСИЛЬ ЙОСИПОВИЧ, 1898 р.н., проживав у с.Плетений Ташлик Маловісківського району, помічник бухгалтера МТС. Заарештований 1.03.1933 Зінов’євською слідчою групою Одеського облвідділу ДПУ (в минулому служив у арміях білих та Петлюри, член контрреволюційної організації). Інші дані у справі відсутні. (6566 – П)

ЖУРБЕНКО КОРНІЙ ЯВДОКИМОВИЧ, 1887 р.н., с. Велика Виска, білорус, освіта середня, ветфельдшер колгоспу. Заарештований 8.10.1939 3-ім відділом УДБ УНКВС Кіровоградської області (учасник повстання проти радянської влади). Кіровоградським обласним судом 23.12.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 750)

ЗАВАДОВА КАТЕРИНА СТЕПАНІВНА, 1914 р.н., с. Успенівка, українка, письменна, хлібороб. Заарештована 22.09.1937 Хмельвським УДБ НКВС (“колишня комсомолка, разом із священником Юхимом Єременком із Якимівки ходила по селах і розповсюджувала листівки релігійного змісту, закликала людей відвідувати церкви”). Засуджена 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 15.06.1963 Кіровоградським облсудом. (6717 – П)

ЗАГОРУЛЬКО ДМИТРО ІВАНОВИЧ, 1886 р.н., с. Якимівка, українець, освіта середня, проживав у с. Маркове Добровеличківського району, вчитель школи. Заарештований 11.09.1937 Добровеличківським РВ НКВС (“член української націоналістичної організації в Добровеличківському районі, створеної у 1936 році Дмитром Примхою за завданням завідувача облвідділу наросвіти Ісаєва; мета організації: відокремлення України від СРСР, створення самостійної держави і реставрація капіталізму, вербування нових членів у організацію”). Засуджений 23.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.11.1937. Реабілітований 8.03.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4195, 3834)

ЗАГОРЮК ІВАН ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1912 р.н., с. Плетений Ташлик, українець, освіта середня, проживав у м. Кіровограді, оператор залізничної станції. Заарештований 20.03.1933 Зінов’євським шляхово-транспортним відділом ОДПУ (агітація проти колгоспного ладу, відмова від підписки на державну позику). Засуджений 10.05.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3-х років заслання у північний край. Реабілітований 29.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Олександр Никифорович у 1932 році розкуркулений. (П – 7667)

ЗАДВОРНИЙ ІВАН ТРОХИМОВИЧ, 1871 р.н., с. Михайлівка (приєднане до с. Димине), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.10.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації та державної хлібозаготівлі). Засуджений 12.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 3 років ув’язнення, 3 років заслання з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 19.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1804)

ЗАДВОРНИЙ ТРОХИМ ВАСИЛЬОВИЧ, 1878 р.н., с. Димине-Михайлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.10.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років позбавлення волі. Реабілітований 16.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4088)

ЗАЙЦЕВ МИКОЛА ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1893 р.н., с. Пнів Надвірнянського району Івано-Франківської області, українець, освіта початкова, проживав у с. Велика Виска Маловисківського району, член колгоспу ім. “Правди”. Заарештований 14.03.1938 Великовисківським РВ НКВС (письмовий зв’язок з Австрією, антирадянська агітація). Кіровоградським облсудом 15.04.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 571)

ЗАПОРОЖЕЦЬ ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., м. Мала Виска, українець, освіта вища, голова правління Маловисківського сільськогосподарського товариства. У червні 1927 року арештовувався “при масовій операції білої контрреволюції”. Вдруге заарештований 5.03.1928 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (у 1918 році служив у гетьманській варті; “висловлював думку про необхідність створення безпартійного активу з метою зайняти командні посади в селі; агітував за проведення земельної реформи, бо комуністи землю лиш обіцяли, а віддали її цукровим заводам і радгоспам: “Самостійність радянської України – міф, насправді її експлуатують в інтересах Великоросії”). Особливою нарадою при колегії ОДПУ 25.05.1928 заборонено проживання у Москві, Ленінграді, Ростові-на-Дону, в означених губерніях та округах і Україні строком на 3 роки. Реабілітований 17.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Втретє, працюючи завідувачем винного магазину, заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна націоналістична агітація). Одеською облпрокуратурою 27.08.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4237, 1201)

ЗАПОРОЖЕЦЬ ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1906 р.н., Хмельове, українець, освіта середня спеціальна (зоотехнікум), рядовий 657-го запасного стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії, перебував у Юзьському таборі НКВС. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без вчинення опору). Засуджений 13.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення

у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.01.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4052)

ЗАПОРОЖЕЦЬ ПРОКІП ІВАНОВИЧ, 1877 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.03.1938 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.04.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9032)

ЗАСТУПАЙЛО АНДРІЙ ТИМОФІЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, червоноармієць 657-го запасного стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 13.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.12.1957 трибуналом Московського військового округу. (П – 4184)

ЗАХАРЕНКО ПАВЛО АМВРОСІЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Новомар'янівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.10.1929 Зінов'євським окрвділлям ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окрсудом 29.11.1929 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1858)

ЗАХАРЕНКО ФЕДОТ ВАСИЛЬОВИЧ, 1897 р.н., с.Велика Олександрівка Миколаївської області, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Мала Виска, старший агроном райземвідділу. Заарештований 16.04.1944 Маловисківським РВ НКДБ (антирадянська агітація, посібництво німецьким окупантам: працював агрономом районної земельної комендатури). Засуджений 24.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 18.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13276)

ЗАХАРОВ ВАСИЛЬ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Валуївка, (приєднане до с.Андріївка Маловисківського району), українець, хлібороб. Заарештований 10.01.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (“допомагав Андрієві Продаєвичу розбирати хату і сараї, описані сільрадою як борги за невиконання плану до двору по хлібозаготівлі”). Засуджений 18.05.1930 Знам'янським окрсудом до 8 місяців примусових робіт з умовним реченням до одного року. Реабілітований 7.07.1990 УКДБ Кіровоградської області. Прокуратурою Кіровоградської області 12.07.1990 цей злочин вважається таким, що “не підпадає під ознаки контрреволюційних злочинів і тому справа не може бути переглянута в порядку реабілітації”. (П – 1816)

ЗАХАРСЬКИЙ КОСТЯНТИН ЯКОВИЧ, 1926 р.н., м.Херсон, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Серов Свердловської області (Росія), помічник машиніста. Заарештований 25.09.1944 УНКДБ Кіровоградської області (“в роки німецької окупації, проживаючи у с.Хмельовому, вступив до Оргнізації українських націоналістів, зберігав та розповсюджував націоналістичну літературу”). Засуджений 14.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторги з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Приволзького військового округу 6.05.1955 міру покарання знижено до 10 років неволі. Звільнений 28.12.1954 як невиліковно хворий, виїхав до м.Сороки (Молдова). Реабілітований 27.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12956 – П)

ЗАЧЕПА ІВАН РОМАНОВИЧ, 1902 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта 7 класів, до німецько-радянської війни працював головою колгоспу ім.Кагановича у с.Гаївка Тишківського (нині Добровеличківського) району, не евакуювався, а жив і працював на окупованій німцями території, за що був заарештований і засуджений 27.02.1947 народним судом Камишловського району Свердловської області (Росія) до 2 років неволі, 26.09.1947 звільнений з-під варті як інвалід, працював у ліспромгоспі Мологівської (нині Пермської) області. Вдруге заарештований 1.11.1947 управлінням виправно-трудових таборів УМВС Свердловської області (зв'язок з німецькими окупантами, зрадницька діяльність). Засуджений 23.04.1948 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Управлінням НКДБ Кіровоградської області 13.08.1955 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3156)

ЗГАМА АНТОН ВАСИЛЬОВИЧ, 1913 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта 2 класи, кандидат у члени ВКП(б), проживав у м.Кіровограді, машиніст депо залізничної станції. Заарештований 25.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 7-ої гвардійської армії (належність до німецької контррозвідки). Засуджений 3.06.1944 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11909 – П)

ЗГАМА ДАНИЛО МИКИТОВИЧ, 1906 р.н., с.Велика Виска, українець, письменник, проживав у м.Кіровограді, сторож птахокомбінату. Заарештований 27.05.1947 Кіровоградським міськвідділом УМДБ (в роки німецької окупації служив у поліції). Засуджений 24.09.1949 особливою нарадою при МДБ СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 27.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10551 – П)

ЗЕЛЕНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ПАРХОМОВИЧ, 1890 р.н., с.Софіївка (нині у складі с.Андруївка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (син “почесного” дворянина, агітація проти колективізації і виконання плану хлібозаготівлі). Судового рішення у справі немає. Справа припинена 18.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. (П – 4493)

ЗІНОВ'ЄВ ІВАН ФЕДОТОВИЧ, 1902 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.09.1928 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (зберігання та розповсюдження прокламації контрреволюційного характеру). Особливою нарадою при колегії ОДПУ 15.02.1929 позбавлений права проживати у містах Москві, Ленінграді, Ростові-на-Дону, в Україні та прикордонній смузі протягом 3-х років. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3991)

ЗІНЧУК ВАСИЛЬ КІНДРАТОВИЧ, 1888 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, інструктор Сабліне-Знам'янського цукрозаводу. У 1920 році був під арештом червоних частин (взятий в полон як прапорщик денікінських військ), але через хворобу з-під варт звільнений. Вдруге заарештований 23.10.1930 Новопраським РВ ДПУ (“з 1927 року член підпільної української націоналістичної організації, за завданням якої вербував інших”). Справа направлена 24.09.1931 Зінов'євській міськпрокуратурі для припинення. Справу закрито 23.05.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. Втретє як листоноша міської пошти заарештований 25.01.1938 Кіровоградським міськвідділом НКВС (“приховував свою службу в офіцерському батальйоні м.Єлисаветграда; поширював чутки про інтервенцію буржуазних військ у глибину СРСР, про неминуче падіння радвлади, що готується потужне повстання проти більшовиків”). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 680, 9102)

ЗУБЕНКО ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Новокрасна, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (організатор антирадянського угруповання). Засуджений 20.01.1930 Зінов'євським окружним судом до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13402)

ІВАНЧЕНКО АНДРІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1902 р.н., с.Нижнє Кагановицького району Ворошиловградської (нині Первомайського Луганської) області, українець, освіта – вища комуністична школа ім.Артема у Харкові, член ВКП(б) з 1925 року, проживав у с.Злинка, заступник директора Капустянської МТС по політчастині. Заарештований 26.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація: “зводив наклепи на існуючий лад, спотворював роль вождів партії, дискредитував уряд”). Засуджений 24.05.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Верховним судом УРСР 8.09.1939 справу припинено, з-під варт звільнений. (П – 782)

ІВАНЧЕНКО МАРКО ФЕДОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Вінтель-Миколаївка Хмельвського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“у 1919 році брав участь у повстанському загоні Залізняка, згодом разом з іншими односельчанами організував загін, який чинив опір продагентам та червоноармійцям, що проводили політику продрозкладки: у 1920 році було вбито 4 радянських працівників, голову Коробчинської сільради Громова, 2 червоноармійців с.Витязівка, одного продагента, представника військкомату Балана – встановлено слідством”; “в період колективізації продовжували гуртуватись – агітували проти кооперації, хлібозаготівлі, мали вплив на середняків”). Засуджений 18.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10870)

ІВАНЧЕНКО ТОДОСЬ ІВАНОВИЧ, 1880 р.н., с.Вінтель-Миколаївка Хмельвського району, українець, хлібороб. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“у 1919 році брав участь у повстанському загоні Залізняка, згодом разом з іншими односельчанами організував загін, який чинив

опір продагентам та червоноармійцям, що проводили політику продрозкладки: у 1920 році було вбито 4 радянських працівників, голову Коробчинської сільради Громова, 2 червоноармійців с.Витязівка, одного продагента, представника військкомату Балана – встановлено слідством”; “в період колективізації продовжували гуртуватись – агітували проти кооперації, хлібозаготівлі, мали вплив на середняків”). Засуджений 18.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10870)

ІЗБАШ ЯКІВ АНДРІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім Куйбишева. У 1930 році за хуліганство був засуджений до 8 місяців ув'язнення. Вдруге заарештований 2.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (в роки громадянської війни був покликаний у Червону армію, звідки дезертирував, за що у 1920 році червоним ревтрибуналом був засуджений до розстрілу, з-під якого втік; служив у повстанських загонах Гризла та Залізняка, брав участь у вбивствах комунарів, підпалював хаги активістів радвлдади, мав тісні зв'язки з куркулями; “провокував селян не виходити на роботу, розкладав трудову дисципліну в колгоспі”). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.01.1938. Реабілітований 15.12.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 1417)

КАВУН ГАРАСЬКО ВАСИЛЬОВИЧ, 1908 р.н., с.Новокостянтинівка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 22.03.1930 народним слідчим 4-го поділу Зінов'євського округу (разом з Миколою Сорокою та Федорою Кавун агітував проти колективізації: “підбурював бідняків і середняків виходити з созу, бо, мовляв, Святе письмо забороняє колективне господарювання, примушував негайно забирати з созу свою худобу – внаслідок цієї агітації на 60% було зруйновано колгосп “Пролетар”). Засуджений 2.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 1,5 років позбавлення волі умовно. Реабілітований 12.12.1991 Генпрокуратурою України. (12901 – П)

КАВУН ІВАН СИЛОВИЧ, 1890 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, вагар спиртзаводу з 1936 року. Заарештований 5.01.1933 Одеським ОДПУ (контрреволюційна діяльність: “У 1926-27 роках з метою викоринити релігійність серед віруючих мас я вступив у релігійну п'ятидесятку”). За недоведенням 9.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 10.12.1934 Великовисківським РВ НКВС (підозрювався у співучасті вбивства директора школи комуністичної молоді: “19.11.1934 по дорозі із Великої Виски пострілом із револьвера був тяжко поранений, а вночі на 23.11 помер директор ШКМ, комсомолец Петро Байда. Вбивство було здійснене 12-річним Анатолієм Косаренком, його спробувала затримати в степу міліція, але він покінчив життя самогубством із револьвера. Син директора винзаводу Конюхов, однокласник Косаренка, виключений у 1933 році зі школи Байдою як невиправний учень, разом із вагарем спиртзаводу І.С.Кавуном підозрювались у підбурюванні Косаренка до вбивства” – підозри не підтвердились). Управлінням НКВС Одеської області 20.12.1935 справу направлено у військову прокуратуру 5-го стрілецького корпусу для припинення. Втретє як вагар спиртзаводу заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційної куркульської групи). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6557, 2814, 12426)

КАВУН МИКОЛА СЕМЕНОВИЧ, 1903 р.н., м.Мала Виска, українець, письменний, проживав у с.Новокостянтинівка Маловисківського району, член колгоспу “Червоний путіловець”. Заарештований 10.03.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація: належав до куркульського угруповання з 6 осіб, які “говорили колгоспникам, що за новою Конституцією будуть у бідняків відбирати майно й повертатимуть куркулям”, ставили завдання “повалити радвлдаду шляхом агітації і шкідництва в колгоспах”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10418 – П)

КАВУН ФЕДІР ОНУФРІЙОВИЧ, 1919 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта середня. Заарештований 21.03.1944 Маловисківським РВ НКВС (“під час окупації служив у поліції с.Плетений Ташлик, допомагав німцям відправляти молодь на роботи в Німеччину, проводити облави на партизан”). 1.06.1944 Маловисківським РВ НКВС направлений в спецтабір для фільтрації. (3270 – П)

КАВУН ФЕДОРА РОДІОНІВНА, 1879 р.н., с.Новокостянтинівка, українка, неписьменна, домогосподарка. Заарештована 22.03.1930 народним слідчим 4-го поділу Зінов'євського округу (разом з Миколою Сорокою та Гараськом Кавуном агітувала проти колективізації: "підбурювала бідняків і середняків виходити з созу, бо, мовляв, Святе письмо забороняє колективне господарювання, примушувала негайно забирати з созу свою худобу – внаслідок цієї агітації на 60% було зруйновано колгосп "Пролетар"). Засуджена 2.04.1930 Зінов'євським окружним судом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Верховним судом УРСР 9.05.1930 міру покарання зменшено до 1 року 6 місяців неволі. Реабілітована 12.12.1991 Генеральною прокуратурою України. (12901 – П)

КАЗИМИРЕНКО ВАСИЛЬ ПАРФЕНТІЙОВИЧ, 1877 р.н., с.Патрине Хмельського (нині с.Первомайське Маловисківського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 2.04.1930 трійкою ДПУ до 5 років заслання в північний край. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10009 – П)

КАЙЗЕР ЯКІВ ПЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Єреміївка Роздільнянського району Одеської області, німець, освіта середня, проживав у с.Хмельове, обліковець МТС. Заарештований 15.02.1938 Хмельвським РВ НКВС (учасник німецько-фашистської шпигунсько-повстанської організації). Засуджений 5.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 15.10.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11623)

КАЙТАЗ ІВАН МАТВІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав на х.Груша Плетено-Ташлицької сільради, хлібороб-одноосібник. Заарештований 9.01.1933 Великовисківським РВ (агітував проти хлібозаготівлі, приховував лишки збіжжя). Засуджений 30.01.1933 Великовисківським райнарсудом до 10 років ув'язнення в далеких таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 18.05.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13859)

КАЛЕНИЧЕНКО ЗАХАР КІНДРАТОВИЧ, 1884 р.н., с.Яблунів Канівського району Черкаської області, українець, освіта середня, проживав у с.Велика Виска, головний землевпорядник райземвідділу. Заарештований 28.02.1938 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9566)

КАЛМИКОВ ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Унжа Макар'євського району Івановської області (Росія), росіянин, освіта початкова, проживав у с.Велика Виска, директор Шостаківської МТС. Заарештований 13.10.1937 Великовисківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, шкідництво). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.11.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4907)

КАЛНІН ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Тюнци Вітебської губернії (Білорусія), латиш, освіта початкова, проживав у с.Велика Виска, працівник райхлібторгу РСС. Заарештований 19.02.1938 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська агітація, зв'язок з родичами за кордоном). Управлінням ДБ УНКВС Кіровоградської області 7.04.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2351)

КАПЛУНОВ САВЕЛІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти політики колективізації на селі, конфіскації надлишків фуражу). Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9.05.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6026)

КАРАКАЙ ГРИГОРІЙ ОНИКІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Журавка Петрівського району Київської (нині Городищенського Черкаської) області, українець, освіта початкова, проживав у с.Моргунівка Новомиргородського району, член колгоспу ім.Петровського с.Копанки (нині Маловисківського району). Заарештований 10.12.1937 Хмельвським РВ НКВС ("вихваляв ворогів народу Якіра та інших, зводив наклепи на керівників держави та сталінську Конституцію: "Скоро вони всі самі себе перестріляють – лишилися ще Сталін та Ворошилов", "Цю Конституцію можна використати хіба в нужнику"). Виїзною сесією Одеського облсуду 18.04.1938 справу припинено, з-під варті звільнений, натомість ухвалено "Гайдая Панаса Никифоровича і Сіраченка Григорія Пилиповича притягнути до карної відповідальності за подачу брехливих свідчень". Цим визначенням завершується справа. (П – 1094)

КАРБІВНИЧИЙ ВАСИЛЬ ЛАРІОНОВИЧ, 1897 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Виска, рахівник спиртзаводу. Заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної есерівської групи, антирадянська агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2977)

КАРБІВНИЧИЙ ТИХІН ТРОХИМОВИЧ, 1911 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, проживав на ст.В'язова Південно-Уральської залізниці, з грудня 1944 року червоноармієць роти водопостачання 49-го батальйону механізації залізничних робіт 47-ої залізничної бригади. Заарештований 19.02.1946 особливим відділом НКДБ 47-ої залізничної бригади (антирадянська агітація: “висловлював наклепи на матеріальний рівень життя людей в СРСР, на виборчу систему, невдоволення умовами служби в армії”). Засуджений 11.03.1946 трибуналом залізничних військ УВВР-9 у м.Свердловську до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки, медалі “За бойові заслуги” та конфіскацією майна. Реабілітований 27.01.1992 прокуратурою Приволзько-Уральського військового округу. У 1995 році проживав у м.Києві. Батько розкуркулений у період колективізації і за антиколгоспний саботаж засуджений до 10 років ув'язнення у концтаборах. (П – 13035)

КАРЕЛІН АНДРІЙ ЯКОВИЧ, 1896 р.н., с.Злинка, українець, письменний, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер житлоуправління №53-54. Заарештований 1.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянські настрої). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 29.04.1942 справу припинено, з-під варти звільнений. (2654 –П)

КАРЕЛІН ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1912 р.н., х.Петрівськ Хмельівського (нині Маловисківський) району, українець, освіта 3 класи, колгоспник, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 21.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 15.06.1942 особливою нарадою при НКВС СРСР до ув'язнення у виправно-трудових таборах на період війни. Реабілітований 15.05.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4377)

КАРЕЛІН ІВАН ПРОХОРОВИЧ, 1907 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта середня, проживав у м.Гомелі (Білорусія), у 1930 році виключений із ВЛКСМ за недисциплінованість, військовослужбовець з 1928 року, старший льотчик 114-ої авіабригади. Заарештований 22.07.1937 Гомельським МВ НКВС (антирадянська агітація: після відвідин під час відпустки рідного села у 1933 році звернувся до комісара військової частини з проханням написати листа до керівників району, аби ті допомогли батькам перебути голод; проходячи мимо порожнього п'єдесталу в парку, який на той час ремонтувався, сказав друзям: “Мабуть, Ленін теж став троцькістом, що його зняли з п'єдесталу”). Засуджений 5.04.1938 трибуналом військової частини 6337 до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах та позбавлення військового звання старший лейтенант. Реабілітований 14.06.1967 Верховним судом СРСР. (П – 8122)

КАРКАЧ КІНДРАТ ГРИГОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Микола-Патрине Хмельівського (нині с.Первомайське Маловисківського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.04.1930 Хмельівським РВ НКДБ (антирадянська діяльність: “був організатором повернення у особисту власність колективного майна”). Засуджений 13.06.1930 Зінов'євським окружним судом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та 3 років заслання. Реабілітований 2.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13349)

КАРПОВ МИРОН АРХИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Березівка, українець, освіта початкова, бригадир рільничої бригади колгоспу імені Щорса. Заарештований 3.09.1940 Кіровоградським управлінням ДБ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 31.10.1940 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 26.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (2031 – П)

КАСАП ХАРИТОН ПАВЛОВИЧ, 1902 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, конюх колгоспу. Заарештований 14.07.1941 Кіровоградським УНКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 30.12.1942 особливою нарадою при НКВС УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 16.11.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10230 – П)

КАСАП ЯКІВ АНТОНОВИЧ, 1883 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, коваль МТС. Заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений

24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

КАСЬЯН ІВАН ІЛІЧ, 1904 р.н., с.Мануйлівка, українець, освіта початкова, чорнороб Маловісківського цукрозаводу. Заарештований 8.03.1938 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація: належав до куркульського угруповання з 6 осіб, які “говорили колгоспникам, що за новою Конституцією будуть у бідняків відбирати майно й повертатимуть куркулям”, ставили завдання “повалити радвладу шляхом агітації і шкідництва в колгоспах”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10418 – П)

КАСЬЯН МИТРОФАН МИХАЙЛОВИЧ, 1885 р.н., с.Мануйлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 20.10.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (у 1920 році разом з братами Ільком та Олексою організував повстанський загін з 11 осіб, 1921-го братів та інших повстанців розстріляла ЧК, Митрофан утік із села; агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років концтаборів. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4102)

КАСЬЯН ПАНАС ПЛАТОНОВИЧ, 1899 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, проживав у с.Оситна Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 7.04.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація: “у перші місяці 1930 року у селі Новооситній було створено артіль, але оскільки в ній було багато членів без коней і реманенту, то в березні окремі селяни побажали вийти і почали агітувати всіх, аби розбирали коней і реманент: “Розібрати усупільнене майно, аби не робить нам на голоту!” – Касьян і Зінко Ващенко послали своїх людей збирати підписи за розвал артілі”). Засуджений 14.05.1930 Зінов’євським окрсудом до 1 року виправних робіт. Реабілітований 13.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (1844 – П)

КАСЬЯН ФЕДІР ПИЛИПОВИЧ, 1903 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, стажер-інструктор ліквідному окрбуржкоспілки. Заарештований 18.10.1930 Зінов’євським міськвідділом ДПУ (критикував кооперативну політику радянської влади у селі). Зінов’євською міськпрокуратурою 20.02.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1048)

КАСЬЯН ХОТИНА ОЛЕКСІВНА, 1887 р.н., с. Мануйлівка, українка, освіта початкова, член колгоспу “Редакція “Комуніст”. Заарештована 10.03.1938 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація: належав до куркульського угруповання з 6 осіб, які “говорили колгоспникам, що за новою Конституцією будуть у бідняків відбирати майно й повертатимуть куркулям”, ставили завдання “повалити радвладу шляхом агітації і шкідництва в колгоспах”). Засуджена 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітована 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10418 – П)

КАСЬЯНЕНКО ЛАРІОН СЕМЕНОВИЧ, 1889 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, проживав у с.Старкой Куйбишевського району Автономної Республіки Крим, бухгалтер сільського споживтовариства. Заарештований 20.05.1938 Добровеличківським РВ НКВС (учасник націоналістичної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 29.12.1939 Кіровоградським облсудом до 1,5 року позбавлення волі. Колегією Верховного суду УРСР 31.03.1940 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 838)

КАСЬЯНЕНКО ПАВЛО МАКСИМОВИЧ, 1899 р.н., с.Мануйлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 11.02.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Засуджений 16.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3-х років заслання у північний край. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5957)

КАУН МИКОЛА ЛУКИЧ, 1892 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Кіровограді, старший бухгалтер майстерні кінофікації. Заарештований 7.02.1948 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація націоналістичного характеру). Засуджений 19.05.1948 Кіровоградським облсудом до 25 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Президією Верховного суду УРСР 4.03.1955 міру покарання знижено до 10 років неволі. Реабілітований 6.11.1990 Верховним судом України. (П – 13681)

КВІТКА ГРИГОРІЙ ЯВТУХОВИЧ, 1898 р.н., с.Петропавлівка (приєднане до с.Розсохуватка), українець, освіта початкова. Заарештований 15.12.1929 Хмельківським РВ ДПУ (саботаж обмолоту зерна).

Засуджений 26.01.1930 Зінов'євським окрсудом до 1 року ув'язнення з випробувальним строком 3 роки. Реабілітований 26.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1780)

КВЯТКОВСЬКИЙ ПЕТРО СТЕПАНОВИЧ, 1900 р.н., м.Тульчин Вінницької області, поляк, освіта початкова, проживав на ст.Виска, черговий залізничної станції. Заарештований 7.01.1936 транспортним відділом УДБ ст.Помічна (несумлінне ставлення до роботи). Засуджений 10.03.1936 особливою нарадою НКВС СРСР на 3 роки заслання з родиною до Казахстану. Реабілітований 12.12.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4950)

КЕРНОС ІВАН ДМИТРОВИЧ, 1901 р.н., с.Мар'янівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Андриївка Овсяниківської сільради Кіровоградського району, хлібороб. Заарештований 11.12.1929 Великовисківським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окрсудом 1.04.1930 виправаний, з-під варті звільнений. Вдруге, будучи членом колгоспу “1-ий з'їзд”, заарештований 3.12.1937 Великовисківським РВ НКВС (після розкуркулення у 1930 році зник із села, аби не бути висланим на Північ, повернувся у 1935 році, вступив до колгоспу, але “продовжував вести антирадянську агітацію, займався шкідництвом – падіння худоби довів до 50 штук”, “у 1936 році кинувся на голову колгоспу Григоренка з вилами за те, що той дав розпорядження негайно виконувати план хлібозаготівлі”). Засуджений 5.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 23.10.1965 Кіровоградським облсудом. Брат Семен у 1921 році перейшов кордон із повстанським загonom Завгороднього й назад не повернувся; батько Дмитро у 1930 році розкуркулений і засуджений до ув'язнення в концтаборі, з-під слідства втік. (П – 13320, 8005)

КИР'ЯНОВ МИХАЙЛО ЯКИМОВИЧ, 1886 р.н., с.Тетерино Спаського району Рязанської області (Росія), росіянин, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, технік-будівельник райшляхвідділу. Заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (член націоналістичної організації, контрреволюційна агітація). Братським РВ НКВС Миколаївської області 22.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2985)

КИРИЛЕНКО ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ, 1923 р.н., с.Копанки Хмельівського району, українець, освіта середня, проживав у м.Макіївка Донецької області, електромонтажник електроцеху труболиварного заводу ім.Куйбишева. Заарештований 12.05.1948 Макіївським МВ МДБ (“у 1942 році, працюючи секретарем дільничної поліції Копанок, склав список 92 військовополонених червоноармійців, які проживали в селі, їх німці вивезли невідомо куди; восени виїхав на роботи в м.Нойвид, Західна Німеччина, був завербований адміністрацією табору виявляти осіб, які вороже налаштовані до німецької влади”). Засуджений 23.08.1948 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 25 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 22.02.1955 міру покарання зменшено до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах, звільнений у березні 1955-го. Реабілітований 21.04.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13848)

КИРИЛОВ ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1913 р.н., с.Паліївка, українець, освіта 2 класи, червоноармієць з червня 1941 року, слюсар-водій автомаїстерні головного авіаційного складу 1980. Заарештований 29.05.1942 особливим відділом НКВС 28 району авіабування (антирадянська агітація: “в травні 1942 року поширював серед цивільного населення зміст фашистської листівки, висловлював невдоволення службою в Червоній армії і намір перейти на бік ворога”). Засуджений 5.06.1942 військовим трибуналом 28 району авіабування авіазаводу до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 28.12.1989 трибуналом Київського військового округу. (10381 – П)

КИРИЧЕНКО МАРІЯ ГРИГОРІВНА, 1887 р.н., с.Попівка Хмельівського району, українка, освіта початкова, працювала у власному господарстві. Заарештована 30.05.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти політики колективізації на селі). Засуджена 26.06.1930 Зінов'євським окружним судом до 3 місяців виправних робіт, з-під варті звільнена. Реабілітована 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1853)

КИРИЧЕНКО СЕМЕН СТЕПАНОВИЧ, 1883 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав в с.Новогригорівка Долинського району, коваль. Заарештований 28.12.1931 Долинським РВ

ДПУ (розкуркулений 1930 року, агітував проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 24.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 19.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, проживаючи у с.Батизман (нині с.Суходільське) Долинського району і працюючи ковалем колгоспу “Третій вирішальний”, заарештований 8.08.1937 Долинським РВ НКВС (“систематична дискредитаційна агітація супроти партії та уряду”). Засуджений 3.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6245, 8731)

КИСІЛЬ ПAVЛЮ ФЕДОРОВИЧ, 1894 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, проживав на хуторі Улянівка Маловисківського району, тесля колгоспу “16-й партз’їзд” Лозуватської сільради. Заарештований 11.05.1948 Кіровоградським УНКДБ (посібницька та зрадницька діяльність в роки німецької окупації). Засуджений 27.06.1948 трибуналом Київського військового округу до 25 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Військовою колегією Верховного суду СРСР 4.08.1948 міру покарання зменшено до 15 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Управлінням КДБ Кіровоградської області 17.01.1955 справу припинено, з-під варти звільнений. (246 – П)

КЛАСИНА МАРІЯ МИКИТІВНА, 1917 р.н., с.Плетений Ташлик, українка, освіта 2 класи, завідувач бази. Заарештована 20.06.1944 Маловисківським РВ НКВС (співробітництво з німецькою окупаційною владою). Засуджена 16.12.1944 особливою нарадою при НКВС УРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9910 –П)

КЛИМЕНКО ГАВРИЛО ІВАНОВИЧ, 1911 р.н., с.Мануйлівка, українець, освіта 2 класи, проживав у с.Оникієве, робітник лісрадгоспу, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 20.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 15.06.1942 особливою нарадою при НКВС СРСР до ув’язнення у виправно-трудових таборах на період війни. Реабілітований 26.05.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4382)

КЛИМЕНКО ДМИТРО АНДРІЙОВИЧ, 1886 р.н., м.Житомир, українець, освіта вища, проживав у с.Мала Виска, головний інженер цукрозаводу. Заарештований 25.10.1937 Маловисківським РВ НКВС (шкідництво: призвідець аварій на цукрозаводі). Управлінням ДБ УНКВС Одеської області 15.12.1938 справу припинено в зв’язку зі смертю звинувачуваного 3.12.1938. Реабілітований 13.12.1964 управлінням КДБ Кіровоградської області. (П – 2930)

КЛИМЕНКО ДМИТРО АНТОНОВИЧ, 1905 р.н., с.Мануйлівка, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Мала Виска, працівник цукрокомбінату до мобілізації у РСЧА, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 10.04.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4280)

КЛИМЕНЧУК ДАНИЛО АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Новогригорівка Хмельвського району, українець, освіта початкова, член колгоспу “ХТЗ”. Двічі арештовувався ВЧК у 1919 і 1921 роках за контрреволюцію. Втретє заарештований 28.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (в “перехідний період” служив у війську армії УНР, у повстанському загоні Залізняка: “розстріляв працівника військкомату Балана, відрубавши перед тим палець із золотою каблучкою та роздягнувши догола”; член контрреволюційної націоналістичної організації, провадив антирадянську агітацію: “Якби Троцький взяв владу, то колгоспи розпустили б і жити було б краще”, здійснював шкідницьку діяльність – “морив поголів’я конематок”). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до рострілу, вирок виконано 7.01.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9496)

КЛИМЕНЧУК ТИХІН ГРИГОРОВИЧ, 1881 р.н., с.Шеметове Роздільнянського району Одеської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Новогригорівка Хмельвського (нині Маловисківського) району, колгоспник. У 1933 році за невиконання плану з хлібозаготівельних робіт засуджений до 3 років заслання. Вдруге заарештований 3.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 21.07.1939 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Судовою колегією у кримінальних справах 23.11.1939 справа припинена, звільнений з-під варти. Шурин Клименчука Щербаченко Яків Іванович, агроном, у 1920 році разом із Залізняком організував “політбанду”, яка діяла

до 1921 року, був помічником отамана, у 1921 році Щербаченко заарештований НК (ЧК) і засуджений до розстрілу. (П – 2726)

КЛОЧКО ДАНИЛО МИРОНОВИЧ, 1890 р.н., с.Мануйлівка, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Мала Виска, завідувач постачання спиртзаводу. Заарештований 17.02.1938 Маловісківським РВ НКВС (агітація проти заходів партії і уряду в селі, вихвалання фашизму). Засуджений 5.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до 3 років заслання. Реабілітований 5.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12304)

КОБА ПЕТРО ЯКОВИЧ, 1897 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окружним судом 20.01.1930 виправданий, справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге, будучи членом колгоспу “Хвиля революції”, заарештований 7.03.1938 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація пароти заходів партії та радянської влади). Засуджений 22.05.1939 Кіровоградським облсудом до 4 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 1.06.1990 Верховним судом УРСР. (П – 13402, 12380)

КОБЕЛЕВ ВАСИЛЬ ГРИГОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 29.10.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (антирадянська агітація). Засуджений 8.06.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13395)

КОБЕРНЮК ПАРАСКА ГОРДІВНА, 1875 р.н., с.Попівка Хмельського району, українка, неписьменна, працювала у власному господарстві. Заарештована 28.03.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти політики колективізації на селі: 25.03.1930 намовила жінок забрати своїх усупільнених коней з колгоспної стайні, що відбулося на весняно-посівній кампанії). Засуджена 26.06.1930 Зінов'євським окружним судом до 2,5 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітована 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1853)

КОБРЯ АНДРІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1909 р.н., с.Петропавлівка (приєднане до с.Розсохуватка), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.09.1937 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, шкідництво в колгоспі). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9307)

КОБРЯ МАКСИМ ФЕДОТОВИЧ, 1899 р.н., с.Петропавлівка (приєднане до с.Розсохуватка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 26.12.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (шкідництво: зіпсував власну кінну молотарку з метою не допустити її використання іншими жителями села). Засуджений 25.01.1930 Зінов'євським окружним судом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовому таборі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 27.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14052)

КОВАЛЕНКО АНТОНІНА ЯКІВНА, 1927 р.н., с.Мала Смілянка Смілянського району Київської (нині Черкаської) області, українка, освіта неповна середня, проживала у с.Лутківка Маловісківського району, тимчасово не працює. Заарештована 3.01.1946 управлінням НКДБ Кіровоградської області (“у червні 1943 року була вивезена до Німеччини, але в м.Рівному втекла з вагона й повернулась додому; стала членом Організації українських націоналістів, зв'язковою керівника угруповання ОУН-УПА під проводом “Вячеслава” на території Олександрівського, Кам'янського і Чигиринського районів, не раз виїжджала за завданням керівника у відрядження”). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 23.03.1946 справу виділено в окреме виробництво. Міністерством МДБ УРСР 24.04.1946 справу припинено, оскільки “практичною антирадянською діяльністю не призвела до тяжких наслідків державним інтересам, своїми зізнаннями значно допомогла органам МДБ виявити злочинну діяльність інших осіб, яких нині віддано під суд військового трибуналу”. Матір Марію і батька Якова заарештовано органами НКДБ за належність до ОУН. (П – 2111, 3375)

КОВАЛЕНКО ГАВРИЛО АРСЕНОВИЧ, 1901 р.н., х.Анастасівка Злинської сільради, українець, освіта вища, рядовий 1-го стрілецького батальйону 214-го артилерійського запасного стрілецького полку. Заарештований 8.05.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 214-го АЗСП (“у 1941-42 роках працював

директором школи у с.Плетений Ташлик, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 29.11.1944 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 29.01.1992 Кіровоградським облсудом. (14128 – П)

КОВАЛЕНКО ІВАН ОСТАПОВИЧ, 1906 р.н., с.Леніна, українець, освіта початкова, червоноармієць 8-ої стрілецької роти 3-го батальону 79-го гвардійського стрілецького полку. Був засуджений до 4 років ув'язнення, звільнений у 1939-ому. Вдруге заарештований 22.05.1942 особливим відділом 26-ої гвардійської стрілецької дивізії (антирадянська агітація: “виявляв невдоволення харчуванням в армії, вихваляв матеріальне забезпечення солдат у армії німецькій”). Військовим трибуналом 26-ої ГСД 28.08.1942 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 4769)

КОВАЛЕНКО ФЕДІР АРСЕНОВИЧ, 1888 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, проживав на х.Анастасівка Злинської сільради, хлібороб. Заарештований 4.06.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітував селян проти хлібоздачі). Зінов'євським окружним судом 20.07.1929 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1769)

КОВАЛЕНКО ФЕДІР ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Хмельове, українець, письменний, бригадир рільничої бригади колгоспу ім.Третього Інтернаціоналу. Заарештований 25.07.1939 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Кіровоградським обласним судом 29.08.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 742)

КОВАЛЕНКО ЮХИМ ІВАНОВИЧ (він же ЗАЛІЗНЯК-ЮХИМЕНКО МЕФОДІЙ ГАВРИЛОВИЧ), 1894 р.н., с.Хмельове, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Муrowані Курилівці Вінницької області, завідувач агрошколи. Заарештований 20.12.1928 Зінов'євським окружним відділом ДПУ (у 1920 році був організатором селянського повстання у Хмельівському та Злинському районах). Засуджений 3.06.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ СРСР до розстрілу, вирок виконано 13.06.1929. Дані про реабілітацію у справі відсутні. (П – 14182)

КОВАЛЕНКО ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Мала Смілянка Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Лутківка Маловісківського району, священник. Заарештований 3.01.1946 Кіровоградським УНКДБ (“член ОУН, мав тісні зв'язки з керівництвом загону Української повстанської армії Південної похідної групи, який діяв у 1943-44 роках в Олександрівському, Кам'янському і Чигиринському районах, був утримувачем конспіративної квартири для “Вячеслава”, “Віктора”, “Петра” та інших повстанців, постачав членів загону УПА харчами”). Засуджений 28.03.1946 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 22.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13825)

КОВАЛЕНКО-МАНГУЛ СЕМЕН АНТОНОВИЧ, 1904 р.н., с.Стара Царичанка Аккерманського повіту, Бессарабія (нині Білгород-Дністровського району Одеської області), українець, освіта початкова, проживав у с.Хмельове Маловісківського району, торговий інспектор райспоживспілки. Заарештований 24.04.1937 Хмельівським РВ НКВС (перехід радянсько-румунського кордону). Засуджений 28.10.1937 особливою нарадою при НКВС СРСР до 10 років ув'язнення. Реабілітований 2.06.1956 Верховним судом СРСР. (П – 3243)

КОВАЛЬОВ СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1904 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, бригадир колгоспу ім.Сталіна. У 1928 році за хуліганство був засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 30.12.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (антирадянська діяльність). Засуджений 22.12.1932 Хмельівським нарсудом до 6 місяців примусових робіт. Шляхово-транспортним відділом НКВС ст. Помічна 7.02.1939 виправданій, бо випадково заарештований (сплутали з Ковальовим Сергієм Матвійовичем), з-під варти звільнений. (П – 13395)

КОВАЧ ЙОСИФ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1892 р.н., с.Жако (Угорщина), угорець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1929-32 роках, проживав у с.Велика Виска, перукар. Заарештований 11.09.1937 (агітація проти колективізації та хлібозаготівлі). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Помер 20.11.1938 у Севвостлагу. Реабілітований 13.09.1959 Кіровоградським облсудом. (4506 – П)

КОВПАН ВІКТОР ГРИГОРОВИЧ, 1924 р.н., с.Хмельове, українець, освіта неповна середня, учень 8-го класу середньої школи. Заарештований 7.01.1941 УНКВС Кіровоградської області (організатор

та керівник повстанської організації “Спілка молодих футуристів”, яка постала з п’яти осіб 12.10.1940 і метою якої декларувалась “боротьба проти пригноблення колгоспників” – див. *Володимир Бондаренко*). Засуджений 11.04.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Помер 1942 року у таборі. Реабілітований 28.07.1972 судовою колегією з кримінальних справ Верховного суду УРСР. (П – 8266)

КОГАН МОЙСЕЙ УШЕРОВИЧ, 1901 р.н., с.Мар’янівка, єврей, освіта неповна середня, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер заводу “Червона зірка”. Заарештований 8.04.1938 Кіровським МВ НКВС (“член сіоністської організації, яка проводила контрреволюційну діяльність, спрямовану проти заходів радвлади: агітація, шкідництво, шпигунство”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.07.1938. Реабілітований 24.04.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4848)

КОДАЦЬКИЙ МАКСИМ МИКИТОВИЧ, 1891 р.н., м.Чигирин Черкаської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у с.Хмельове, завідувач райфінвідділу. Заарештований 9.09.1937 Хмельівською районною міліцією (контрреволюційна агітація: “у березні 1937-го відмовив завідувачу районним колбудом у видачі 77 рублів на закупівлю платівок з доповіддю тов.Сталіна на Надзвичайному VIII-ому з’їзді Рад в обговоренні Великої Хартії народів Сталінської конституції”, мовивши: “Навіщо вам ті платівки, вони дорогі, їх ніхто не буде слухати, купіть краще вальс, гопак, польку, декілька пісень”; “систематично затримував зарплату вчителям, ставився грубо до службовців, коли до нього звертались із проханням, завжди казав: “Не мороч голову”; “влітку 1937 року радив завідувачу райбібліотеки не передплатувати газети ЦК ВКП(б), а інші”). Одеським облсудом 21.05.1938 виправданий, але Прокуратурою УРСР рішення опротестоване і 3.09.1938 Одеським облсудом засуджений до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 10.10.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 4271)

КОЗАРЄВ ПРОКІП ТРОХИМОВИЧ, 1880 р.н., с.Злинка, росіянин, письменний, проживав у м.Кіровограді, сторож аптеки-бази. Заарештований 8.12.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (активний учасник диверсійно-терористичної організації). Засуджений 8.06.1939 Кіровоградським облсудом до 6 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 14.07.1992 Генпрокуратурою України. (13395 – П)

КОЗЛОВСЬКИЙ ГЕОРГІЙ ОВСІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, нормувальник і економіст. Заарештований 16.12.1937 Кіровоградським МВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 13.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9876 – П)

КОЛЕВ ВАСИЛЬ ПАВЛОВИЧ, 1899 р.н., м.Кишинів (Молдова), болгарин, письменний, проживав у с.Хмельове Маловисківського району, шофер МТС. Заарештований 10.01.1935 Одеським облвідділом НКВС (“шпигунська діяльність на користь англійської розвідки, зв’язки з терористичною організацією”). Засуджений 14.10.1935 НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9263 – П)

КОЛЕСНИК ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1900 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 15.05.1930 Великовисківським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, вихваляв дореволюційний лад). Засуджений 18.06.1930 Зінов’євським окружним судом до 3 років ув’язнення. Реабілітований 30.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1797)

КОЛЕСНИК ЄВГЕН ГРИГОРОВИЧ, 1874 р.н., с.Кіровка, українець, освіта початкова, робітник Маловисківського радгоспу. У 1930 році розкуркулений і разом з дружиною, дочкою та сином висланий у Архангельську область, 1935-го втік із заслання. Заарештований 6.09.1937 Хмельівським РВ НКВС (агітував проти колгоспного ладу). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Новосибірським облсудом 27.12.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 25.07.1980 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1670)

КОЛЕСНИК ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Миролюбівка Хмельівського (нині с.Кіровка Маловисківського) району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, шофер облторгу. Заарештований 15.11.1937 Кіровським МВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 21.11.1937

трійкою УНКВС Миколаївської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 15.06.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3608)

КОЛЕСНИК ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1887 р.н., с.Миролюбівка Хмельського (нині с.Кіровка Маловісківського) району, українець, освіта початкова, проживав у с.Димине-Михайлівка, член колгоспу “Восьме березня”. Заарештований 6.11.1937 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська діяльність: крадіжка соцвласності, побиття колгоспників). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9348)

КОЛЕСНИК КАЛІСТРАТ ГРИГОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Велика Виска, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 15.05.1930 Великовісківським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, вихваляв дореволюційний лад). Засуджений 18.06.1930 Зінов'євським окружним судом до 3 років ув'язнення. Реабілітований 30.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1797)

КОЛЕСНИК МАРКО ФЕДОРОВИЧ, 1877 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, сторож радгоспу. Заарештований 7.07.1938 Маловісківським РВ НКВС (“у 1918 році при гетьмані був старостою села, разом з батюшкою Пашевським закликав вступати у петлюрівські загони”; “агітував проти виборів у Верховну раду, розповсюджував наклепницькі чутки про партію та уряд”). Засуджений 25.05.1939 Кіровоградським обласним судом до 2 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 23.05.1990 Кіровоградською прокуратурою. (П – 652)

КОЛЕСНИК ОЛЕКСАНДРА ФЕДОРІВНА, 1886 р.н., с.Кіровка, українка, неписьменна, колгоспниця. У 1930 році розкуркулена і разом з родиною вислана у Архангельську область, 1935-го втекла із заслання. Заарештована 18.07.1941 Маловісківським МРВ НКДБ (антирадянська агітація капітулянтського характеру). Засуджена 9.12.1941 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років заслання у Північно-Казахстанську область. Померла 18.03.1943 у в'язниці Акмолінського відділу Карлагу. Реабілітована 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1670, 10773)

КОЛЕСНИК РОМАН АНДРІЙОВИЧ, 1914 р.н., с.Михайлівка (приєднане до с.Димине), українець, освіта 2 класи, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 15.06.1942 особливою нарадою при НКВС СРСР до ув'язнення у виправно-трудовах таборах на період війни. Реабілітований 19.05.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4579)

КОЛЕСНИКОВ РОМАН АНДРІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Сокіл Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, українець, освіта середня, м.Мала Виска, головний бухгалтер цукрозаводу. Заарештований 1.06.1946 Маловісківським РВ МДБ (у 1941-44-х роках за німецької окупації працював головним бухгалтером цукрозаводу, вів антирадянську агітацію). Засуджений 7.08.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 8 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ МВС Українського округу 30.08.1946 міру покарання зменшено до 3-х років позбавлення волі. На підставі статті 1 п. “а” Указу Президії Верховної ради СРСР від 7.07.1945 (у зв'язку з перемогою над Німеччиною) від покарання звільнений 13.09.1946. Реабілітований 15.08.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 684)

КОЛЕСНИКОВ СЕМЕН МАКСИМОВИЧ, 1899 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.12.1932 Одеським облвідділом ДПУ (розкрадання державного майна: “разом з іншими приймальниками Капустинського елеватора видавав й отримував фіктивні квитанції”). Хмельським РВ ДПУ 28.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6575)

КОЛЕЧКІН ПАВЛО СИДОРОВИЧ, 1919 р.н., с.Злинка, росіянин, письменний, проживав у м.Калаїхум (Горно-Бадахшанська автономна область, Таджикистан), червоноармієць військ НКВС з 1939 року, санітар приймальної кімнати лікарні при 15-ій окремії прикордонній комендатурі. Заарештований 7.02.1940 особливим відділом ГУДБ НКВС 15-ої ОПК (постійно виявляв невдоволення армійською службою, висловлював думки про самогубство і втечу з армії: “Відкриється дорога, то я все одно втечу, дехкани дадуть шматок хліба”, командний склад називав кровопивцями, товстопузими, експлуататорами, “пробував вести контрреволюційні розмови). Особливим відділом ГУДБ НКВС Середньо-Азійського військового округу 2.03.1940 справу припинено, з-під варті звільнений з причини хвороби підсудного: “Колечкін в силу вродженої деменції (слабоумства) відповідальним за свої судження повною мірою бути не може”. (П – 5793)

КОЛЕЧКІН ТИМОФІЙ ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, стрілочник ст.Капустине. Заарештований 26.07.1944 Помічянським ОТВ НКДБ (завербований німецькими карними органами). Транспортним відділом НКДБ Одеської залізниці 10.11.1944 справу припинено, з-під варті звільнений, направлений в спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 5881)

КОЛИНИЧЕНКО ЛУКА ДЕМ'ЯНОВИЧ, 1889 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, ветеринар колгоспу “Нове життя”. Заарештований 2.07.1941 управлінням НКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація проти заходів партії та уряду, вихвалання фашистської Німеччини). Засуджений 28.07.1941 Кіровоградським обласним судом до розстрілу, даних про дату виконання вироку немає. Реабілітований 19.03.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13112)

КОЛСНИЧЕНКО ДМИТРО ЗАХАРОВИЧ, 1888 р.н., с.Мар'янівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Петровського. Заарештований 16.12.1932 Одеським облвідділом ДПУ (у 1920 році працював у волосній міліції с.Глодоси Новоукраїнського району, 1920-го брав участь у загоні Залізняка, після самоліквідації повстанського загону переховувався до весни 1921 року; підозрювався у контрреволюційній діяльності, зв'язках з агентом УНР – “влітку 1929 року начальником розвідки УНР у Польщі Василем Недайкашею з метою створення в Україні контрреволюційного підпілля посилався у Глодоси для зв'язку петлюрівський агент, уродженець Глодос Тимофій Короп, який забрав був у Польщу Івана Чуйка, котрий згодом вернувся; в листопаді 1932 року зв'язки Глодос із Недайкашею ліквідовані”). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 8.06.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7502)

КОЛСНИЧЕНКО ЛІДІЯ ІВАНІВНА, 1919 р.н., с.Новомар'янівка Хмельівського району, українка, освіта початкова, проживала у с.Волегоцулове Одеської області, буфетниця їдальні. Заарештована 24.08.1944 УКДБ Кіровоградської області (завербована секретним агентом під час німецької окупації). Засуджена 5.01.1946 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років заслання. Реабілітована 21.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9600)

КОЛСНИЧЕНКО МИКОЛА АНДРІЙОВИЧ, 1903 р.н., м.Київ, українець, освіта вища, член ВКП(б), проживав у м.Мала Виска, головний інженер цукрозаводу. Заарештований 14.04.1938 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційної шкідницької диверсійної організації). Міжрайгрупою Первомайського куща ДБ 4.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2931)

КОЛОВ ОЛЕКСІЙ ОСТАПОВИЧ, 1899 р.н., с.Новоолександрівка, українець, письменник, член колгоспу ім.Леніна. Заарештований 27.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, шкідництво). Засуджений 13.08.1937 трійкою НКВС Одеської області до 10 років ув'язнення в далеких таборях. Реабілітований 25.04.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3564)

КОЛОМІЙЧЕНКО ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1908 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти політики колективізації та конфіскації залишків фуражу). Засуджений 9.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край умовно. Реабілітований 25.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6026)

КОЛОСКОВ ЛЕОНІД МИХАЙЛОВИЧ, 1898 р.н., м.Київ, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Виска, не працював. Заарештований 13.03.1933 Великовисківським РВ ДПУ (підозрювався у шкідницькій діяльності по знищенню худоби). Прокуратурою Новоукраїнської дільниці 15.07.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2902)

КОЛОТ АНДРІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта середня (шестирічне Єлисаветградське міське училище), виконавець споживкооперації. Заарештований 4.03.1928 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“колишній офіцер армії УНР; у 1927 році разом з Іваном Долудом проривались у місцеві органи влади, але були позбавлені виборчих прав; вів активну агітацію проти кампанії хлібозаготівлі та самообкладання”). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років концтабору. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 16.08.1930 по відбуттю покарання висланий у північний край на 3 роки. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11581 – П)

КОЛОТ ГАВРИЛО ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 16.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація).

Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

КОМАР АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1879 р.н., с.Паліївка, українець, письменник, проживав на х.Гур'їв Великовисківського району, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Великовисківським РВ ДПУ (антиколгоспна агітація: “Нас змушують іти в цю панщину, бо якби добровільно – ніхто не пішов би в колгосп”, “Дурні, нащо ми дали комісарам хліб, якби разом відмовились – то нічого з нами не зробили б”). Райвідділом ДПУ 31.03.1931 ухвалено включити звинуваченого до списку осіб, які підлягають виселенню на північ. (П – 6409)

КОМАР СЕРГІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1883 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (поширював провокаційні чутки про війну, агітував проти політики колективізації та здачі хліба державі). Засуджений 12.01.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 26.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1789)

КОМАРОВ ДМИТРО АРТЕМОВИЧ, 1914 р.н., м.Харків, росіянин, освіта 4 класи, проживав у с.Костянтинівка (приєднане до с.Мануйлівка), слюсар, старшина вахткоманди робітничого батальйону №1951 при Маловисківському цукрокомбінаті. Заарештований 14.07.1945 Маловисківським РВ НКВС (“під загрозою нагана забирає у інтернованих німців речі і гроші; без дозволу органів НКВС зберігав на квартирі автомат і 25 патронів та фінку, німецьких грошей 360 марок”). Засуджений 30.12.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 10.05.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10060)

КОМАЩЕНКО ВІКТОР ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Одрадівка (нині приєднане до с.Кіровка), українець, освіта початкова, міліціонер. Заарештований 10.07.1921 оперативним відділом Єлисаветградської повітової НК (у 1919 році брав участь у повстанському русі проти радянської влади, начебто під час Григор'євського бунту убив комуніста Лейбу Тункеля, всі родичі якого згодом виїхали до Польщі). Засуджений 6.12.1921 колегією Єлисаветградської повітової НК (ЧК) до 5 років концтаборів. Реабілітований 20.07.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14238)

КОНОВАЛЕНКО САВА АНТОНОВИЧ, 1915 р.н., с.Димине-Михайлівка, українець, освіта середня, член ВКП(б) з 1941 року, перед війною працював секретарем Маловисківського райкому комсомолу і секретарем Хотинського міськкому ВЛКСМ (Чернівецька область). Заарештований 28.06.1944 відділенням контррозвідки “Смерш” 18-ої армії 1-го Українського фронту (“при наступі німців на Буковину забрав сім'ю і евакуювався до Дніпра, де не зміг перебраться на лівий берег, вернувся в П'ятоіванівку, на п'ятий день окупації був заарештований німцями, відправлений у Кіровоградську тюрму, через тиждень при сприянні голови Великовисківської райуправи Корнеєва, колишнього завідувача районного відділу освіти, визволений, працював у громадському дворі на різних роботах; у листопаді 1943-го пішов у ліс до партизанів, у січні 1944-го потрапив у полон до німців, які забрали його з собою у Львів; разом з Василем Босовським працював у воєнізованій фірмі по будівництву оборонних споруд; 22.05.1944 дав згоду бути агентом німецької розвідки і направлений для навчання у розвідшколу під Перемишлем, через місяць отримав завдання: знайти в тилу Червоної армії поблизу Тернополя частини 3-ої гвардійської танкової армії і повідомити німцям, повернувшись через фронт; 28.06.1944 з аеродрома м.Львова літаком скинутий неподалік с.Топорівці Станіславської області, де й затриманий органами НКДБ”). Засуджений 19.05.1945 особливою нарадою при НКВС СРСР до 2 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11655)

КОНОНЕНКО КИРИЛО ЛАРІОНОВИЧ, 1893 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, вчитель вечірньої школи №1. Заарештований 4.06.1931 Зінов'євським МВ ДПУ (підозрювався в належності до української контрреволюційної організації). Одеським облвідділом ДПУ 5.03.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге як учитель школи №4 заарештований 21.02.1938 Кіровським МВ НКВС (член української контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 27.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.07.1938. Реабілітований 1.03.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 6361, 3358)

КОНОНЕНКО ОЛЕКСА МИХАЙЛОВИЧ, 1908 р.н., с.Новопавлівка, українець, письменник, проживав у с.Ерделівка (приєднане до с.Кіндратівка Новоархангельського району), хлібороб.

Заарештований 3.02.1931 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 7.02.1931 народним судом Хмельвського району до 2 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (1266 – П)

КОНЮХОВ ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ, 1920 р.н., м.Тула (Росія), росіянин, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, учень школи комуністичної молоді. Заарештований 7.12.1934 Великовисківським РВ НКВС (підозрювався у вбивстві директора школи комуністичної молоді: “19.11.1934 по дорозі із Великої Виски пострілом із револьвера був тяжко поранений, а вночі на 23.11 помер директор ШКМ, комсомолец Петро Байда. Вбивство було здійснене 12-річним Анатолієм Косаренком, його спробувала затримати в степу міліція, але він покінчив життя самогубством із револьвера. Син директора винзаводу Конюхов, однокласник Косаренка, виключений у 1933 році зі школи Байдою як невиправний учень, підозрювався разом із вагарем спиртзаводу І.С.Кавуном у підбурюванні Косаренка до вбивства” – підозри не підтвердились). Управлінням НКВС Одеської області 20.12.1935 справу направлено у військову прокуратуру 5-го стрілецького корпусу для припинення. (2814 – П)

КОПИЦЯ КИРИЛО АНТОНОВИЧ, 1908 р.н., х.Межирічка Миропільської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 25.04.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“належність до контрреволюційної організації” – див. *Кость Федуненко*). Зінов'євським окрвдділом ДПУ 19.08.1930 справу припинено за недоведеністю, з-під варті звільнений. (П – 11151)

КОРІНЬ ПЕТРО ТАДЕЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Новоолександрівка, росіянин, освіта початкова, член колгоспу ім.Леніна, завідувач клубу. В 1927-28 роках двічі судився за хуліганство. Втретє заарештований 22.03.1937 Хмельвським РВ НКВС (“агітація троцькістського характеру, вихваляв ворогів народу”). Засуджений 27.07.1937 Одеським обласним судом “за троцькістську агітацію серед колгоспників” до 7 років виправно-трудовах таборів з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Реабілітований 27.11.1991 Прокуратурою УРСР. Вчетверте засуджений в тюрмі м.Одеси (не припиняв вести контрпропаганду серед в'язнів, розповідав анекдоти різко вираженого антисемітського змісту, дискредитував партію та уряд: “Соціалізм – це замаскована експлуатація трудящих”, “Сталіна оточують євреї, він знаходиться під їхнім впливом, а тому нам так погано живеться”, ляля брутально керівників уряду: “Я б їх усіх постріляв”) 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.04.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12884, 9507)

КОРОЛЕНКО ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 26.04.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (за читання антирадянських листівок). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років концтаборів. Реабілітований 14.01.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 14144)

КОРОЛЕНКО ІВАН ХАРИТОНОВИЧ, 1886 р.н., с.Велика Виска, українець, письменний, слюсар. Заарештований 15.03.1938 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10435 – П)

КОРОЛЕНКО МАКСИМ ПИЛИПОВИЧ, 1901 р.н., с.Новостанівка, українець, освіта початкова, механік-комбайнер. Заарештований 27.03.1944 Кіровоградським РВ НКДБ (співробітництво з німецькою окупаційною владою в роки війни, антирадянська агітація). Засуджений 23.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 5.07.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10087)

КОРОЛЕЦЬКИЙ ЯКІВ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1897 р.н., х.Надлак (нині с.Шевченкове) Маловисківського району (Надилик Первомайського району – так у справі), українець, освіта початкова, проживав у с.Миропіль Маловисківського району, бригадир артілі ім.Шевченка. Заарештований 23.04.1933 Хмельвським райапаратом ДПУ (звинувачувався в агітації, направлений на зрив весняної посівної кампанії: “Цей обід і собаки не їстимуть – хіба можна за цими харчами працювати? Довели селян своїм керівництвом до ручки: працею хоч трісни, норму виконуй – а їсти дають воду”). Хмельвським райапаратом ДПУ ухвалено: справу відправити Новомиргородському дільничному прокурору для передачі в обласний суд. Інших даних немає. Справа припинена 19.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. (П – 4489)

КОРОП ДМИТРО МИКОЛАЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта 3 класи, комбайнер Шостаківської машино-тракторної станції. У 1933 році був засуджений до 6 місяців примусових робіт. Вдруге заарештований 22.07.1941 Великовисківським РВ НКДБ (“у 1919 році мав зв’язки з петлюрівським рухом та німецькою владою”; вів антирадянську агітацію проти колективізації; “при нападі фашистської Німеччини розповсюджував капітулянтські настрої, чинив опір спорудженню бомбосховища: “Для чого ви мене змуштуєте копати яму? Чи з Гітлером, чи без Гітлера – однаково моя сім’я голодує”). У зв’язку з воєнними діями етапований у Казахстан. Засуджений 25.03.1942 особливою нарадою при НКВС СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12214 – П)

КОРХ СОФРОН ТАДЕЙОВИЧ, 1884 р.н., с. Дорофіївка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Блюхера. У 1931 році розкуркулений, висланий на Урал, звідки втік у 1934 році. Вдруге заарештований 28.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8873 – П)

КОРЯК ПРОХОР ГРИГОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 6.04.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (читання антирадянських листівок). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років концтаборів. Реабілітований 14.01.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 14144)

КОСТЕНКО КСЕНОФОНТ ПАВЛОВИЧ, 1887 р.н., с.Петрівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований у липні 1930 Хмельівським РВ ДПУ (підозрювався у підпалі колгоспної комори, антирадянська діяльність). Засуджений 4.08.1930 Зінов’євським окружним судом до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та на 5 років заслання. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13401)

КОСТЮЧЕНКО ЯВДОКІЯ САВЕЛІВНА, 1888 р.н., с.Велика Виска, українка, малописьменна, без певних занять. Заарештована 2.12.1937 Великовисківським РВ НКВС (“спекуляція і зв’язок з репресованими попами”). Засуджена 5.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Чоловік у 1919 році розстріляний органами ЧК. Реабілітована 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8870 – П)

КОТЕЛЬНИЦЬКИЙ СЕМЕН МАРКОВИЧ, 1884 р.н., с.Троянівка Городоцького (нині Маневицького) району Волинської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, стрілочник залізничної станції. У 1924 році судився за крадіжку патоки з цукрозаводу. Заарештований 9.05.1931 дорожньо-транспортним відділом ОДПУ ст.Бобринська Південно-Західної залізниці (антирадянська агітація: “Розкуркулення – це пограбування селян і знищення сільського господарства”, “Соціалістичне змагання – небувалий метод експлуатації трудящих”). Засуджений 29.05.1931 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 1.12.1993 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 6807)

КОТЛЯРЕВСЬКИЙ АНДРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1911 р.н., м.Суджа Курської області (Росія), українець, освіта вища (закінчив Харківський стоматологічний інститут у 1940 році), проживав у с.Хмельове Маловисківського району, лікар-стоматолог. Заарештований 24.04.1941 Кіровоградським УНКДБ (антирадянська агітація на основі релігійних переконань, вихваляв життя в колишній царській Росії та в капіталістичних країнах). Засуджений 10.06.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 15.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12074)

КОТЛЯРОВ ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Петропавлівка (приєднане до с.Розсохуватка), українець, освіта початкова, проживав у с.Хмельове Маловисківського району, бухгалтер ошадкаси. Заарештований 30.07.1938 Хмельівським РВ НКВС (“у 1918 році служив у війську армії УНР; антирадянська діяльність”). Засуджений 25.09.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 11.05.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12497)

КОТЛЯРОВ ЯКІВ ЗАХАРОВИЧ, 1910 р.н., с.Мар’ївка Маловисківського району, українець, письменний, військовослужбовець 32-го окремого винищувального протитанкового артилерійського

дивізіону, старший сержант. Заарештований 26.10.1942 особливим відділом НКВС 367-ої стрілецької дивізії (“влітку 1941 року потрапив до німців у полон, дав підписку працювати на користь німців: збирати дані про озброєння та розташування радянських військових частин, схилити нестійких червоноармійців до зради; вернувшись в частину Червоної армії, вів підривну роботу”). Засуджений 29.11.1942 військовим трибуналом 32-ої армії до розстрілу, військовим трибуналом Карельського фронту 13.12.1942 вирок замінено на 10 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років. Військовою колегією Верховного суду СРСР 16.02.1943 з-під варті звільнений, направлений в розпорядження військово-пересильного пункту. (П – 6166)

КРАВЕЦЬ ДАНИЛО ТРОХИМОВИЧ, 1876 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоелізаветівка Олено-Косогорівської сільради Великовисківського (нині Кіровоградського) району, сторож колгоспу ім.Блюхера. У 1929 році за контрреволюційну агітацію був оштрафований на 600 рублів, у 1930-ому розкуркулений і за саботаж хлібозаготівлі, невиконання твердого завдання здачі державі 300 пудів хліба, був засуджений до 5 років концтабору з позбавленням громадянських прав на 5 років та висилкою за межі УРСР на 5 років; у 1934-ому втік з концтабору, по дорозі в Україну затриманий і повернутий до місця ув’язнення, звідки у 1935-ому знову втік. Втретє заарештований 28.07.1937 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність та агітація: “після повернення з концтабору самочинно зайняв свою, відібрану при розкуркуленні хату, проліз у колгосп, де агітував за його розвал, дискредитував колгоспний лад”). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1937. Реабілітований 26.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12406)

КРАВЧЕНКО БОРИС ІВАНОВИЧ, 1928 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Мар’ївка Добровеличківського району, учень 7-го класу. Заарештований 3.01.1945 Добровеличківським РВ НКДБ (“в роки німецької окупації працював помічником начальника постачання районної управи, розповсюджував профашистську літературу”). Засуджений 22.03.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 13.08.1958 Верховним судом УРСР. (П – 4481)

КРАВЧЕНКО ГРИГОРІЙ ІЛЛІЧ, 1890 р.н., с.Голта Первомайського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Плетений Ташлик, хлібороб. Заарештований 19.10.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти посівної кампанії, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років концтаборів. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4101)

КРАВЧЕНКО ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Новогригорівка, українець, письменний, хлібороб. У 1930 році розкуркулений разом з батьком. Заарештований 1.03.1931 Хмельським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти політики колективізації). Засуджений 25.04.1931 особливою нарадою ДПУ УРСР до заслання у північний край на 3 роки. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською обласною прокуратурою. Вдруге заарештований 11.03.1938 Хмельським РВ НКВС (“у 1919-20 роках служив у повстанському загоні Залізняка, антирадянська агітація, шкідницька діяльність”). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6295, 9550)

КРАВЧЕНКО ОЛЕКСА МИКИТОВИЧ, 1907 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, колгоспник, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 13.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. У 1958 році проживав у м.Мала Виска. Реабілітований 10.03.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4406)

КРАВЧЕНКО ПОРФИР ЮХИМОВИЧ, 1892 р.н., м.Хабаровськ, росіянин, письменний, проживав у м.Мала Виска, ливарник. Заарештований 17.03.1920 особливим відділом 12-ої Армії (шпигунство на користь Польщі). Особливим відділом при Реввійськраді 12-ої армії 15.04.1920 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3622)

КРАСОВСЬКИЙ ІСАЙ ДЕНИСОВИЧ, 1897 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, колишній кандидат у члени КП(б)У, бригадир артілі “Безвірник”. Заарештований 5.11.1932 Великовисківським РВ

ДПУ (недбале ставлення до своїх обов'язків). Великовисківським РВ ДПУ 30.12.1932 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге, працюючи головою кооперативу, заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС ("активний член петлюро-есерівської групи, контрреволюційна агітація"). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2977)

КРИВИЙ ЛЕОНТІЙ ЯКИМОВИЧ, 1873 р.н., с.Іванівка Хмельського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новолутківка Добровеличківського району, без певних занять. Заарештований 29.10.1937 Добровеличківським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 3.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.11.1937. Реабілітований 4.04.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3542, 3834)

КРИВИЙ МАКСИМ АРТЕМОВИЧ, 1873 р.н., с.Іванівка Хмельського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новолутківка, безробітний. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 19.10.1937 Добровеличківським РВ НКВС ("розповсюджував чутки про війну з Німеччиною та поразку в ній СРСР, агітував проти колгоспного ладу"). Засуджений 23.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 12.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1872)

КРИВИЙ ПАВЛО АРТЕМОВИЧ, 1875 р.н., с.Іванівка Хмельського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новолутківка Добровеличківського району. У 1930 році за зрив хлібоздачі засуджений до 2,5 років неволі з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Вдруге заарештований 17.09.1937 Добровеличківським РВ НКВС ("розповсюджував чутки про війну, ліквідацію колгоспів, погрожував сільським активістам"). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 26.07.1958 Кіровоградським облсудом. (П–1693)

КРИВОХИЖА МИХАЙЛО ПАНАСОВИЧ, 1899 р.н., с.Злинка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, безробітний. Заарештований 21.09.1944 УНКДБ Кіровоградської області ("зв'язок з німецькою окупаційною владою, зрада, антирадянська агітація"). Засуджений 9.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 18 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з конфіскацією майна. Реабілітований 15.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13585)

КРИВОХИЖА ПАНАС ОМЕЛЯНОВИЧ, 1866 р.н., с.Злинка, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 8.03.1930 трійкою ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10021)

КРИВОХИЖА ПАНТЕЛЕЙМОН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1865 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, колгоспник. У 1930 році розкуркулений і висланий в Архангельську область. Заарештований 20.09.1937 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 14.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1611)

КРИВОХИЖА ФРОСИНА ЯКІВНА, 1868 р.н., с.Злинка, українка, малописьменна, домогосподарка. У 1930 році розкуркулена й вислана у Архангельську область, у 1935 повернулася із чоловіком Пантелеймоном із заслання, вступила в колгосп "10-річчя Жовтня". Заарештована 25.10.1937 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність: "після повернення із заслання самоправно зайняла відібрану при розкуркуленні хату, город, засіяла його житом"; "викривляла положення сталінської Конституції, агітувала селян за повернення майна куркулям"). Засуджена 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 21.10.1937. Реабілітована 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П—10383)

КРУТОФАЛ АРТЕМ ІВАНОВИЧ, 1886 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 22.03.1944 Маловисківським РВ НКВС (під час німецької окупації працював старостою громадського двору). Засуджений 27.06.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням прав на 5 років і конфіскацією майна. Реабілітований 30.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13286)

КУДРЯ АРСЕН ТРОХИМОВИЧ, 1886 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, бригадир на відгодівельному пункті цукрозаводу. Заарештований 8.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області ("вів

антирадянську агітацію проти колгоспного ладу, зводив наклепи на умови життя трудящих в СРСР”). Засуджений 13.12.1941 Східно-Казахстанським обласним судом до 8 років ув’язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 28.09.1992 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 13593)

КУДРЯ ЮХИМ ПРОКОПОВИЧ, 1898 р.н., м. Мала Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Палівка, грабар цукрозаводу. Заарештований 29.03.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9081)

КУДРЯ ЯКІВ ПРОКОПОВИЧ, 1911 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, різноробо піщаного кар’єру заводу ім.Жовтневої Революції. Заарештований 17.03.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9081)

КУДРЯЧЕНКО ФЕДІР ЯКОВИЧ, 1900 р.н., с.Валуївка (приєднане до с.Андріївка) Маловисківського району, українець, освіта початкова, член колгоспу “Новий побут”. Заарештований 11.09.1947 Новомиргородським РВ МДБ (антирадянська агітація). Управлінням МДБ Кіровоградської області 21.01.1948 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2062)

КУЗЬМЕНКО ТАРАС ПАВЛОВИЧ, 1880 р.н., с.Софіївка Хмелівського (нині Маловисківського, приєднане до с.Андріївка) району, українець, неписьменний, хлібороб, розкуркулений. Заарештований 8.03.1931 Хмелівським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колгоспного ладу). Хмелівським РВ ДПУ 12.08.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2808)

КУЛАКОВСЬКИЙ ДМИТРО ГРИГОРОВИЧ, 1913 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта середня, проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району, фотограф, директор школи. Заарештований 10.05.1946 управлінням МДБ Кіровоградської області (в роки німецької окупації належав до ОУН). Засуджений 8.07.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 26.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12733 – П)

КУЛІШОВ ДМИТРО САВОВИЧ, 1897 р.н., с.Валуївка (приєднане до с.Андріївка) Маловисківського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 14.01.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (“допомагав Андрієві Продаєвичу розбирати хату і сараї, описані сільрадою як борги за невиконання плану до двору по хлібозаготівлі”). Засуджений 18.05.1930 Знаменським окрсудом до 3 місяців примусових робіт з умовним реченням до одного року. Реабілітований 4.07.1990 УКДБ Кіровоградської області. Прокуратурою Кіровоградської області 12.07.1990 цей злочин вважається таким, що “не підпадає під ознаки контрреволюційних злочинів і тому справа не може бути переглянута в порядку реабілітації”. (П – 1816)

КУТЕКА ВАСИЛЬ ПАНАСОВИЧ, 1899 р.н., с.Новоселівка (приєднане до с.Березівка), українець, освіта середня, член колгоспу ім.Кагановича. Заарештований 7.08.1945 Хмелівським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам, антирадянська агітація). Засуджений 20.10.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ НКВС Українського округу 19.02.1946 міра покарання зменшена до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 9.12.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13738)

КУЧЕРЕНКО ГОРДІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1875 р.н., с.Вінтель-Миколаївка Хмелівського району, українець, хлібороб. Заарештований 5.02.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (“у 1919 році брав участь у повстанському загоні Залізняка, згодом разом з іншими односельчанами організував загін, який чинив опір продагентам та червоноармійцям, що проводили політику продрозкладки: у 1920 році було вбито 4 радянських працівників, голову Коробчинської сільради Громова, 2 червоноармійців с.Витязівка, одного продагента, представника військкомату Балана – встановлено слідством”; “в період колективізації продовжували гуртуватись – агітували проти кооперації, хлібозаготівлі, мали вплив на середняків”). Засуджений 18.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10870)

КУЧЕРЕНКО КАСЯН ВАСИЛЬОВИЧ, 1888 р.н., с. Вінтель-Миколаївка Хмельівського району, українець, освіта початкова, плановик. Заарештований 10.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ ("у 1919 році брав участь у повстанському загоні Залізняка, згодом разом з іншими односельчанами організував загін, який чинив опір продагентам та червоноармійцям, що проводили політику продрозкладки: у 1920 році було вбито 4 радянських працівників, голову Коробчинської сільради Громова, 2 червоноармійців с.Витязівка, одного продагента, представника військкомату Балана – встановлено слідством"; "в період колективізації продовжували гуртуватись – агітували проти кооперації, хлібозаготівлі, мали вплив на середняків"). Засуджений 18.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10870)

КУЧЕРЕНКО ЯКІВ ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Вінтель-Миколаївка Хмельівського району, українець, хлібороб. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ ("у 1919 році брав участь у повстанському загоні Залізняка, згодом разом з іншими односельчанами організував загін, який чинив опір продагентам та червоноармійцям, що проводили політику продрозкладки: у 1920 році було вбито 4 радянських працівників, голову Коробчинської сільради Громова, 2 червоноармійців с.Витязівка, одного продагента, представника військкомату Балана – встановлено слідством"; "в період колективізації продовжували гуртуватись – агітували проти кооперації, хлібозаготівлі, мали вплив на середняків"). Засуджений 18.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років заслання у північний край. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10870)

КУШПІЛЬ МИКОЛА ПАВЛОВИЧ, 1891 р.н., с. Димине-Михайлівка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1930-35 роках, городник колгоспу "Вільна праця". Заарештований 2.11.1937 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська діяльність: "у 1918-19 роках був учасником єврейських погромів у Маловісківському районі, під виглядом червоного партизана проліз у партію, як голова розвалив колгосп "Вільна праця" – згодом колгосп ім.Кагановича, – агітував колгоспників виходити з колгоспу; працюючи городником, украв з поля 5 снопів вівса"; дочка, звертаючись у 50-х роках до органів влади про реабілітацію батька, писала, що М.П.Кушпіль в роки громадянської війни був у червоноармійських загонах Котовського і Фрунзе). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 11.07.1964 УКДБ Кіровоградської області. (П – 7834)

ЛАБЕНКО СТЕПАН СЕРГІЙОВИЧ, 1887 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Кіровограді, столяр горіланого заводу. Заарештований 19.10.1944 УНКДБ Кіровоградської області (посібництво окупаційній німецькій владі). Засуджений 13.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 7 років неволі з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Помер 28.11.1955 у м.Кіровограді. Брат Анатолій репресований у 1937 році. Реабілітований 17.02.1956 трибуналом Київського військового округу. (1915 – П)

ЛАБУРЕНКО АНДРІЙ ГНАТОВИЧ, 1873 р.н., с.Мануйлівка, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 13.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення в концтаборі. Реабілітований 23.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3675)

ЛАГОДЗИНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ, 1879 р.н., с.Бузівка Жашківського району Черкаської області, українець, освіта середня, проживав у м.Мала Виска, священник. Заарештований 23.08.1937 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна релігійна пропаганда). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10446)

ЛАЗАРЕНКО ПЕТРО КЛИМОВИЧ, 1885 р.н., с.Тарасівка Звенигородського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Мар'янівка Маловісківського району, рільник бурякорадгоспу. У 1925 році Звенигородським народним судом був засуджений до 3 років неволі за розтрату державних коштів на посаді голови сільради. Вдруге заарештований 17.02.1938 Великовісківським РВ НКВС (у 1919 році служив у денікінській армії; "розкуркулений, майно розпродане за злісне неповернення державних боргів"; "цілеспрямована шкідницька діяльність на розвал радгоспу", "відмовлявся від держпозик, дискредитував полководця Чапаєва"). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 29.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12416)

ЛЕВИЦЬКИЙ ДМИТРО ЗІНОВІЙОВИЧ, 1884 р.н., с.Іванівка Хмельівського району, українець, освіта середня, проживав у смт Добровеличківка, вчитель. Заарештований 19.12.1932 Добровеличківським РВ ДПУ (“у 1918 році працював коректором в українській шовіністичній газеті м.Одеси “Вільне життя”, у 1919 був головою Новолютівської “Просвіти”, згодом формував Вільне Козацтво, брав участь у банді Козубського при аварії червоноармійського ешелона; вів антирадянську агітацію, підривав хлібзаготівлю”). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 21.05.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7524)

ЛЕВЧЕНКО ВАСИЛЬ МАКАРОВИЧ, 1896 р.н., с.Розсохуватка, українець, освіта початкова, проживав у с.Оситняжка Кіровоградського району, рахівник колгоспу “Перше травня”. Заарештований 3.12.1932 Знамянським РВ ДПУ (“у 1920 році як член контрреволюційного угруповання випускав антирадянські листівки”; саботаж, ворожі настрої проти радянської влади, зрив хлібоздачі та підри夫 економічного стану колгоспу “Перше травня”). Знамянським РВ ДПУ 4.08.1933 справу припинено: за довідкою від 25.07.1933 із Оситнязької сільради “Кудренко помер, а Кочерженко виїхав не звісно кудя”, тому “справа втратила свою сутність”. (2783 – П)

ЛЕЙМАН ПАВЛО ЯКОВИЧ, 1889 р.н., с.Ворни (Волинь), українець, неписьменний, проживав на х.Фонд №7 Хмельівського району, колгоспник. Заарештований 3.07.1938 Хмельівським РВ НКВС (“агітував селян не сплачувати державних податків, не підписуватись на державну позику”). Кіровоградським облсудом 15.04.1939 виправданий, справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 578)

ЛИСЕНКО ГРИГОРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1912 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, заготувач курей “Заготскота”. У 1934 році за розтрату був засуджений до 1,5 року неволі. Вдруге заарештований 9.12.1940 Великовісківським РВ НКВС (“19.11.1940 в Івано-Благодатному заготовляв курей, пообідав, випивши дві стопки денатурату, запряг волів, упакувавши ящики з курми і вирушив із села, по дорозі зустрів безногого Кардаша, учасника боїв з білофінами: “Дурний ти корч, захищав радянську владу – через таких дурнів, як ти, вона ще довго триматись буде, а нам життя нема”, лявася матірно в присутності дітей, вилаяв нецензурно міліціонера Фісана”). Засуджений 21.01.1941 Кіровоградським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 28.06.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12067)

ЛИСЕНКО ІВАН ЙОСИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Новоолександрівка, українець, письменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 28.12.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“пошкодив власну молотарку, щоб не виконувати план до двору, не платити мірчука та не давати користуватись молотаркою іншим, чим фактично зривав темп обмолоту в артілі”). Засуджений 25.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 5 років концтабору з позбавленням громадянських прав, конфіскацією майна і засланням на 5 років. Реабілітований 28.02.1992 Генпрокуратурою України. Вдруге як член колгоспу заарештований 27.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (невдоволення радвладою, контрреволюційна агітація). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 25.04.1957 Кіровоградським облсудом. (13095, 3564 – П)

ЛИСЕНКО ОМЕЛЯН ІВАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Димине, українець, освіта початкова, проживав у м.Білоярський Свердловської (нині Єкатеринбурзької) області, Росія, червоноармієць, рядовий військового складу №267. Заарештований 25.09.1942 особливим відділом НКВС Уральського військового округу (антирадянська агітація: “висловлював поразницькі настрої, вихваляв умови утримання радянських вояків у німецькому полоні, виказував невдоволення умовами служби в Червоній армії”). Засуджений 2.11.1942 трибуналом Уральського військового округу до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 4.03.1991 головною військовою прокуратурою. (12579 – П)

ЛИСЕНКО СТЕПАН МАКАРОВИЧ, 1887 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, комірник колгоспу “Правда”. Одеським обласним УНКВС 16.03.1936 заведено справу у зв’язку із самогубством С.М.Лисенка – 22.02.1936 (“під кличкою Гопкін працював у органах НКВС сексотом, після перевірки донесень, які він регулярно подавав письмово у райвідділ НКВС, отруївся миш’яком і помер наступного дня в лікарні”). Одеським облуправлінням 23.04.1936 справу припинено. (П – 1294)

ЛИСЕНКО ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1906 р.н., с.Олексієво-Лутківка, українець, письменний, член ВКП(б), проживав у с.Новокостянтинівка (нині у складі с.Мануйлівка), бухгалтер Мануйлівського

торфопідприємства. Заарештований 9.08.1948 Новоукраїнським РВ МДБ (“в роки німецької окупації працював бригадиром держмаєтку, систематично вів антирадянську агітацію”). Засуджений 11.09.1948 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 25 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Управлінням МДБ Кіровоградської області 23.12.1952 справа припинена, з-під варті звільнений. (6 – П)

ЛИТВИНОВ АНДРІЙ ОСТАПОВИЧ, 1891 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, член колгоспу ім.Петровського, конюх. Заарештований 16.02.1938 Кіровським МВ НКВС (“член повстанської терористичної організації, яка готувала розправи з комуністами та активістами села”). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 29.03.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3377)

ЛИТВИНОВ ГРИГОРІЙ ОМЕЛЯНОВИЧ, 1888 р.н., с.Первомайськ, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітував проти колгоспів та кампанії хлібозаготівлі). Засуджений 30.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5991 – П)

ЛИТВИНОВ ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1912 р.н., с.Краснопілка, українець, освіта 2 класи, тракторист колгоспу до мобілізації, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався в полон фінам без опору). Засуджений 13.10.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 17.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (4476 – П)

ЛИВА УЛЯНА ЛУК’ЯНІВНА, 1907 р.н., с.Попівка Хмельвського району, українка, неписьменна, працювала у власному господарстві. Заарештована 30.03.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти політики колективізації на селі). Засуджена 26.06.1930 Зінов’євським окружним судом до 3 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітована 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1853)

ЛИВИЙ ВАСИЛЬ ФЕДОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Попівка Хмельвського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.06.1930 Хмельвським РВ ДПУ (агітація проти політики колективізації). Засуджений 26.06.1930 Зінов’євським окружним судом до 3 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1850)

ЛИСОВИЙ ФЕДОСІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1916 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, бригадир колгоспної бригади. Заарештований 14.08.1944 Маловисківським РВ НКДБ (антирадянська діяльність: “зв’язки з німецькими каральними органами, зрада Батьківщини”). Засуджений 12.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 12.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13543)

ЛИЦИМЕНКО ІВАН ІОХИМОВИЧ, 1884 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, тесля колгоспу ім.Димитрова. Заарештований 3.03.1938 Маловисківським РВ НКВС (колишній денікінець, контрреволюційна агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (7907 – П)

ЛОПАТІН МАРКО МЕФОДІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, слюсар заводу “Червона зірка”. Заарештований 18.08.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (антирадянська діяльність). Кіровоградським облсудом 20.05.1939 виправданний, з-під варті звільнений. (П – 692)

ЛУНЬОВ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1923 р.н., с.Велика Виска, українець, письменний, кандидат у члени ВКП(б), проживав у м.Кіровограді, льотчик-винищувач, заступник командира 3-го батальйону 372-ої стрілецької дивізії. Заарештований 2.12.1942 особливим відділом НКВС 372-ої СД (капітулянтські настрої). Засуджений 17.12.1942 військовим трибуналом 372-ої стрілецької дивізії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки і військового звання старший лейтенант. Військовим трибуналом Волховського фронту 2.02.1943 за недоведеністю злочину справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4867)

ЛУНЬОВ ІВАН НИКИФОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, кондуктор товарних потягів залізничної станції. Заарештований 9.04.1933 шляхово-транспортним відділом ОДПУ м.Одеси (антирадянська діяльність). ОШТВ ОДПУ м.Одеси 23.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (6755 – П)

ЛУНЬОВ ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1897 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта 3 класи, кандидат у члени ВКП(б), проживав у с.Софіївка Компаніївського району, голова колгоспу ім.Постишева. У 1933 році за шкідницьку діяльність (“падіж у великій кількості коней та свиней”) був засуджений до 6 років неволі. Вдруге заарештований 9.09.1937 Компаніївським райвідділом НКВС (“нанесення шкоди колгоспному майну, розбазарювання колгоспного хліба сотнями центнерів”, “бив колгоспників, називав їх злодіями і ворогами народу”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 23.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9323 – П)

ЛУНЬОВ МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ, 1922 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта 8 класів, військовослужбовець, старший сержант 34-го танкового полку. Заарештований 3.07.1943 контррозвідкою “Смерш” 47-ї армії (розповсюдження контрреволюційних листівок). Контррозвідкою “Смерш” 47-ї армії 24.07.1943 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4925)

ЛУНЬОВ ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Велика Виска, українець, письменний, член ВКП(б) у 1926-31 роках, теся колгоспу “Правда”. Заарештований 17.02.1938 Великовисківським РВ НКВС (“зв’язки з Болгарією, куркулями, виступав проти хлібозаготівлі, антирадянські настрої”). Управлінням ДБ УНКВС Одеської області 26.08.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2894)

ЛУНЬОВ ПАВЛО ФЕДОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у смт Нова Прага Олександрійського району, колгоспник. Заарештований 27.04.1947 Новопраським РВ МДБ (в роки німецької окупації служив у поліції). Засуджений 27.06.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Трибуналом Київського військового округу 20.05.1955 міру покарання зменшено до 5 років неволі, з-під варті звільнено. Реабілітований 26.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12734 – П)

ЛУНЬОВ СЕРГІЙ ГОРДІЙОВИЧ, 1876 р.н., с.Велика Виска, українець, неписьменний, член колгоспу “Правдивий шлях”. Заарештований 15.03.1938 Великовисківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12435)

ЛУНЬОВА МАРІЯ МИХАЙЛІВНА, 1913 р.н., с.Велика Виска, українка, письменна, колгоспниця. Заарештована 20.06.1944 Великовисківським РВ НКВС (співробітництво з німецькою окупаційною владою: “працювала на кухні у німців, видавала молодь, яка ховалась від вивезення на роботи в Німеччину, сприяла батькові Товстогану, начальнику поліції, схилила до зради чоловіка Мефодія, через що той змушений був порвати сімейні зв’язки”). Засуджена 4.04.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням політичних прав на 5 років. Реабілітована 5.10.1960 Верховним судом УРСР. (П – 5339)

ЛУЦЕНКО ПАНАС ПИЛИПОВИЧ, 1882 р.н., с.Янопіль (нині с.Березівка), українець, освіта початкова, з 1905 року належав до партії есерів, член колгоспу ім.Щорса. Заарештований 28.12.1937 Хмельківським РВ НКВС (“у 1919 році агітував за партію есерів і відокремлення України від Москви”; у 1933-ому підозрювався у вбивстві комсомольця Тимофія Карпова; у 1937-ому агітував проти стахановського руху, проти хлібоздачі: “Хай держава купує в нас хліб по 25 рублів за пуд”; “привозив товари, продавав-спекулював, а отже зривав колгоспникам очі й падала трудова дисципліна”). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.01.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9497 – П)

ЛЮБЧЕНКО ІВАН КОСТЯНТИНОВИЧ, 1901 р.н., с.Злинка, українець, освіта 6 класів, без певних занять і місця мешкання. Заарештований 29.07.1932 Бобринецьким РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Одеським МВ ДПУ 24.01.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 937)

ЛЮБЧЕНКО МИКОЛА МАРКОВИЧ, 1900 р.н., с.Злинка, українець, освіта середня, вчитель середньої школи. Заарештований 14.09.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (антирадянська діяльність). Кіровоградським облсудом 8.06.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге, при вищій освіті, заарештований 9.06.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 97-ої гвардійської стрілецької дивізії (“в період німецької окупації з вересня 1941-го по листопад 1942-го працював директором Капустянської машино-тракторної станції, виконував усі розпорядження окупантів по керівництву тракторним парком й обробітку ланів громадських дворів; восени 1941-го перед початком занять у школі виступав з націоналістичних позицій, зводив наклепи на радянську дійсність: “Радвлада сюди більше не повернеться, німці допомогли нам звільнити Україну, і ми створимо самостійну державу”; в кінці 1941-го організував у селі “Просвіту”, гуртував людей, пропагував статут “Просвіти”, надрукований у кіровоградській газеті”). Засуджений 13.02.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13395, 13884)

ЛЮБЧЕНКО ПАНАС МАРКОВИЧ, 1894 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, проживав у с.Федосіївка (приєднане до с.Новоградівка) Бобринецького району, хлібороб. Заарештований 6.07.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 7.08.1939 Верховним судом УРСР до 4 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 8.10.1965 Верховним судом УРСР. (П – 8000)

ЛЮЛЬКА ІВАН ПAVЛОВИЧ, 1895 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Новокосятинівка (приєднане до с.Мануйлівка), хлібороб. У 1931 році з доведеного плану до двору у 300 пудів хліба здав лиш 55 – майно конфісковане. Заарештований “при масовій операції по ліквідації сільської контрреволюції” 1.03.1931 Великовисківським РВ ДПУ (“під час колективізації збирав у своїй хаті селян і казав: “Колгоспи довго існувати не будуть – скоро війна і влада поміняється. Не здавайте хліб державі!”). Засуджений 25.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в північний край. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. У 1930 році розкуркулений батько. (6233 – П)

ЛЮТИЙ ПАВЛО ОВЕРКОВИЧ, 1882 р.н., с.Якимівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Новолутківка Добровеличківського району, хлібороб. Заарештований 17.09.1937 Добровеличківським РВ НКВС (“розповсюджував чутки про війну, агітував проти колгоспного ладу”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (1695 – П)

ЛЯСОТА ІЛЛЯ ПРОКОПОВИЧ, 1891 р.н., с.Мар’янівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“зв’язок з колишніми петлюрівцями, антирадянська агітація”). Засуджений 27.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання в північний край. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10024 – П)

МАЙСУЗЕНКО АНДРІЙ ПAVЛОВИЧ, 1921 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта середня, член ВЛКСМ, проживав у с.Новогорівка Новоукраїнського району, ветфельдшер колгоспу “Червона зірка”. Заарештований 9.06.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (“завербований як таємний агент німецької контррозвідки, псевдо Березін”). Засуджений 8.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 17 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Управлінням КДБ Кіровоградської області 10.06.1955 справа припинена, з-під варті звільнений. (2803 – П)

МАКСИМЕНКО ФЕДІР АНДРІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Новаківка Маловисківського району, українець, освіта початкова, червоноармієць 657 стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 управлінням НКВС Івановської області (без спротиву здався в полон білофінам). Засуджений 13.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 3.03.1958 трибуналом Московського військового округу. (4344 – П)

МАЛІЙ ДЕМ’ЯН ПAVЛОВИЧ, 1909 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Іванівка Новоукраїнського району, робітник радгоспу. Заарештований 15.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (саботаж виконання робіт трактористами). Новоукраїнським РВ ДПУ 12.03.1933 справа припинена, з-під варті звільнений. (2779 – П)

МАЛКА ЮХИМ ОНИСИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Малківка Прилуцького району Чернігівської області, українець, освіта середня, член ВКП(б) з 1927 року – у 1936-ому виключений, проживав на ст.Глиняна Маловисківського району, завідувач кабінету партроботи Маловисківського райпарткому, завідувач бурякопункту цукрозаводу. Заарештований 26.10.1937 Маловисківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни в рідному селі агітував голосувати за Центральну Раду, був обраний від села делегатом губернського з’їзду ЦР у Полтаві чи Києві, служив у петлюрівській варті у с.Богданівка Прилуцького району, організатор і керівник “Просвіти” у Малківці; згодом був головою сільради, колгоспу, вчився у радпартшколі ім.Артема у м.Харкові; шкідницька діяльність: “гноїв цукрові буряки на бурякопункті, затримуючи їх переробку”, націоналістична агітація: “Краще бути під німецьким чоботом, ніж під кацапським лаптем”). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 14.12.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 7373)

МАЛЮГА ВАСИЛЬ МУСІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Плетений Ташлик Маловисківського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, столяр заводу “Червона зірка”. Заарештований 15.02.1938 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна діяльність проти радвлади). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 18.06.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5224)

МАЛЮГА ФЕДІР МАТВІЙОВИЧ, 1887 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (організатор контрреволюційного угруповання, антирадянська агітація). Засуджений 20.01.1930 Зінов’євським окружним судом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13495)

МАЛЬКУШ ФЕРДИНАНД ФЕРДИНАНДОВИЧ, 1906 р.н., с.Вальденштейн (Польща), поляк, освіта початкова, проживав у робітничому батальйоні в Маловисківському районі на поселенні, працював на цукрозаводі. Заарештований 14.04.1945 оперативним відділом УНКВС Київської області (“втікав із батальйону з метою повернутись у Польщу”). Управлінням НКВС Кіровоградської області 15.08.1945 справу припинено, відправлений у робітничий батальйон №1951 при Маловисківському цукрокомбінаті. (П – 615)

МАЛЬОВАНІЙ ЯКІВ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Миролюбівка (нині с.Кіровка Маловисківського району), українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, тракторист заводу “Більшовик”. У 1920-х роках арештовувався органами ЧК за участь у повстанському загоні Залізняка. Вдруге заарештований 18.08.1937 Кіровським МВ НКВС (“у 1934 році закликав селян виходити з колгоспу, боячись арешту, кинув село й подався на виробництво”; “дискредитував партію й уряд щодо випуску облігацій позики для оборони країни, висловлював невдоволення розстрілом ворога народу Зінов’єва”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 8.08.1959 Кіровоградським облсудом. (4817 – П)

МАРАР ПАЛАЖКА СЕРГІЙВНА, 1879 р.н., с.Надлак Маловисківського району (нова назва с.Шевченкове), українка, освіта початкова, проживала у м.Новоукраїнці, член артілі “Джерело праці”. Заарештована 28.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація: “на зборах при прийнятті плану хлібозаготівлі казала: “План нереальний, держава хліб з колгоспу забере, а ми на весну вимremo з голоду”, “Мовчіть, вони погавкають та й перестануть. Що вони нам торік зробили, як ми план не виконали? Як їм давати хліб, то краще висипать у воду”; колгосп виконав план хлібоздачі на 59 відсотків”). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 2.02.1933 справу закрито, з-під варти звільнена. (7260 – П)

МАРКОВСЬКА ФЕДОРА ГРИГОРІВНА, 1893 р.н., с.Сушки Київської області, українка, освіта початкова, проживала у с.Мар’янівка Маловисківського району, домогосподарка. Заарештована 18.04.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (дочка розкуркуленого, незадоволена радянською владою, агітувала проти колективізації). Засуджена 20.05.1930 Зінов’євським окружним судом до 5 років концтабору з позбавленням громадянських прав на 5 років і засланням на цей же строк. Реабілітована 8.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (13056 – П)

МАРТОВИЦЬКА ЄЛИЗАВЕТА РОМАНІВНА, 1898 р.н., с.Мар’янівка, українка, освіта початкова, проживала у с.Ворошилівка, член колгоспу ім.Ворошилова. Заарештована 8.07.1938 Хмельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, член секти п’ятидесятників). Засуджена 1.06.1939

Кіровоградським облсудом до 3 років позбавлення волі. Реабілітована 11.08.1993 Генеральною прокуратурою України. Матір Пелагею Колісниченку у 1930 році розкуркулили; дядька Семена Михайлова у 1930 році розкуркулили і вислали на північ; брата Семена Романовича Колісниченка, 1908 р.н., репресовано у 1938 році органами НКВС за контрреволюційну діяльність. (П – 785)

МАРУЦЕНКО ІВАН ГНАТОВИЧ, 1900 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1931 року: “у 1935 виключений з партії за приховування свого минулого, служби у петлюрівських військах, але колишнім ворогом народу секретарем обкому партії Голубом відновлений, та у 1937-му знову виключений”, заступник голови сільського споживчого товариства по заготівлі сировини. Заарештований 3.11.1937 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “викривляв сталінську Конституцію в контрреволюційному дусі”). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9349)

МАРУЦЕНКО ФЕДІР ВАСИЛЬОВИЧ, 1900 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.04.1929 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (участь у контрреволюційному угрупованні, антирадянська агітація). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7961)

МАРУЦЕНКО АНДРІЙ КАРПОВИЧ, 1894 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, одноосібник. Заарештований 25.01.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (“не виконував зобов’язання ремонту власної молотарки, здійснював прихований саботаж”). Засуджений 25.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 4 років неволі з конфіскацією майна, позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням на 5 років. Реабілітований 20.02.1992 Генпрокуратурою України. (П – 13092)

МАРУЦЕНКО ВАСИЛЬ КАРПОВИЧ, 1882 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, одноосібник. Заарештований 25.01.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (не виконував зобов’язання ремонту власної молотарки, здійснював прихований саботаж). Засуджений 25.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 3 років неволі з конфіскацією майна, позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням на 5 років. Реабілітований 20.02.1992 Генпрокуратурою України. (П – 13092)

МАРУЦЕНКО ДЕНИС АНТОНОВИЧ, 1890 р.н., с.Хмельове, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 19.12.1929 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (“у 1920 році був учасником повстанського загону Залізняка; антирадянська діяльність”). Засуджений 11.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10362)

МАРУЦЕНКО КОСТЯНТИН КАРПОВИЧ, 1900 р.н., с.Новоолександрівка, українець, письменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 25.01.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (не виконував зобов’язання ремонту власної молотарки, здійснював прихований саботаж). Засуджений 25.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 5 років неволі, заслання на 5 років з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.02.1992 прокуратурою України. Вдруге як колгоспник заарештований 27.07.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, ворожий настрої). Засуджений 13.08.1937 трійкою НКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 25.04.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 13092, 3564)

МАРУЦЕНКО ОМЕЛЯН КАРПОВИЧ, 1888 р.н., с.Хмельове, українець, письменний, проживав у с.Новоолександрівка, хлібороб-одноосібник. Заарештований 25.01.1930 (“не виконував зобов’язання ремонту власної молотарки, здійснював прихований саботаж”). Засуджений 25.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 5 років неволі, заслання на 5 років з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.02.1992 прокуратурою України. (П – 13092)

МАРЧЕНКО ІВАН КИРИЛОВИЧ, 1912 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, вантажник. У 1933 році був засуджений до 5 років ув’язнення, покарання відбув. Вдруге заарештований 27.07.1937 Маловисківським РВ НКВС (“належав до гурту злодіїв, які здійснювали кваліфіковані крадіжки корів, свиней, великої кількості борошна у колгоспників, крадіжки супроводжувались підкопами, проломами стін, вікон і дахів”). Засуджений 3.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 24.09.1937. Реабілітований 3.03.1955 Верховним судом СРСР. (П – 4364)

МАСЮЗЕНКО ІВАН ГНАТОВИЧ, 1914 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Сотницька Балка Новоукраїнського району, червоноармієць з вересня 1944 року, рядовий 453-го стрілецького полку. Заарештований 4.07.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 78-ої стрілецької дивізії (“висловлював серед червоноармійців бажання залишитись жити за кордоном у якійсь капіталістичній країні: “Гарна в Угорщині природа, а які мадярочки – оце б лишитися, пожити тут, а потім уже додому” – із свідчень одного з вояків”). Засуджений 12.09.1945 військовим трибуналом 78-ої стрілецької Запорізької дивізії до 7 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та клопотанням перед президією Верховної ради СРСР про позбавлення ордена Слави III ступеня. Реабілітований 13.06.1991 прокуратурою Прикарпатського військового округу. (12683 – П)

МАТВІЄНКО БОРИС ВАСИЛЬОВИЧ, 1907 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у м.Нікополі Дніпропетровської області, військовик з 1925 року, командир кінного взводу 123-го стрілецького полку 41 стрілецької дивізії, старший лейтенант. Заарештований 14.08.1937 Криворізьським МВ НКДБ (“учасник військово-фашистського заклоту в частинах 7-го стрілецького корпусу, очолюваного агентами закордонних розвідок Тухачевським, Якіром та іншими”, “залучений до контрреволюційної організації у 1936 році командиром полку полковником Овчаренком, розстріляним раніше як ворог народу”; із виступу Б.Матвієнка на суді: “У 1930 році в Ізяславі я одружився з княгинею Волконською, чим підірвав собі авторитет у РСЧА”, батько княгині, яка носила ім’я Руфіни Єфремової, після повалення царизму перебрався до Італії”). Засуджений 3.10.1937 Верховним судом СРСР до розстрілу, вирок виконано 4.10.1937. Реабілітований 26.07.1957 Верховним судом СРСР. (П – 7510)

МАТВІЄНКО ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ, 1919 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта середня технічна, член ВКП(б) з 1939 року, проживав на ст.Сербка Комінтернівського району Одеської області, старший інструктор політвідділу 196 стрілецької дивізії 62-ої армії. Заарештований 13.02.1943 особливим відділом НКВС Подільського табору спецпризначення (перехід на бік німців). Засуджений 22.05.1944 особливою нарадою при НКВС СРСР до 20 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Помер 7.08.1944 у таборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11877)

МАТВІЄНКО ІВАН КІНДРАТОВИЧ, 1907 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, робітник у млині. Заарештований 26.04.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (за читання антирадянських листівок). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 3 років концтаборів. Реабілітований 14.01.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 14144)

МАТВІЄНКО МАРІЯ ВАСИЛІВНА, 1925 р.н., с.Велика Виска, українка, освіта 6 класів, проживала у м.Кіровограді, офіціантка їдальні. Заарештована 17.01.1944 УНКДБ Кіровоградської області (підозрювалася в тому, що в роки німецької окупації мала зв’язок зі співробітниками німецької СД). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 24.01.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 2305)

МАТВІЄНКО МИКОЛА ПЕТРОВИЧ, 1915 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, електромонтер шахти “Піонер”. Заарештований 28.11.1939 УНКВС Кіровоградської області (“здійснив на шахті диверсійну пожежу з метою підризу стахановського руху”). Управлінням НКВС Кіровоградської області 21.01.1940 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2849)

МАТВІЄНКО РОМАН ФЕДОРОВИЧ, 1867 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.04.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація, контрреволюційна діяльність). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7961)

МАТРОС ДМИТРО РОМАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Димине, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, завідувач заготпункту “Сортнасінявочі”. Заарештований 16.02.1949 УМДБ Кіровоградської області (в роки німецької окупації працював кореспондентом газети “Український голос”). Засуджений 7.04.1949 Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 23.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12997)

МАХНО АРХИП ІВАНОВИЧ, 1911 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (порушення військової присяги: здався в полон фінам без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 10.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4267)

МАХНО ІВАН ДАНИЛОВИЧ, 1887 р.н., с.Злинка, українець, освіта середня, член ВКП(б) у 1920-21 роках, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер трамвайного парку. Заарештований 5.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська діяльність: “зводив наклепи на умови життя в СРСР, вихваляв німецьку армію та життя в Німеччині”). Засуджений 14.03.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 16.11.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3922)

МАХНО ЯРОШ ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Злинка, українець, освіта вища, проживав у с.Михайлівка Новоукраїнського району, вчитель неповної школи. Заарештований 21.04.1938 Рівненським РВ НКВС (вихваляння дореволюційних порядків, наклепи на колгоспний лад). Засуджений 10.04.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 16.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 639)

МЕДВЕДЄВ ЛАРІОН ПЕТРОВИЧ, 1906 р.н., с.Максимівка Великовисківського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, співробітник окремого дивізіону відомчої міліції. Заарештований 2.09.1937 управлінням НКВС Одеської області (контрреволюційна агітація). Засуджений 27.09.1937 Одеським відділом військового трибуналу прикордонної та внутрішньої охорони УРСР до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.09.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12721 – П)

МЕЛІШКО ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1920-22 роках, проживав у м.Кіровограді, референт заводу “Озет”. Заарештований 21.06.1938 Кіровським УДБ МВ НКВС (член української націоналістичної повстанської організації, антирадянська агітація). Кіровською міськпрокуратурою 17.01.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге (освіта середня, референт заводу “Більшовик”) заарештований 5.05.1944 УНКДБ Кіровоградської області (в роки окупації працював заступником директора заводу №1, вів антирадянську пропаганду). Засуджений 10.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 4.09.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 2719, 12764)

МЕЛЕЩЕНКО ІВАН КОСТЯНТИНОВИЧ, 1892 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.04.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (участь у контрреволюційному угрупованні, антирадянська агітація). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7961)

МЕЛЕЩЕНКО ЛЕОНТІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1899 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта середня, проживав у м.Новомиргороді, інспектор-методист райвідділу народної освіти. У 1933 році арештовувався репресивними органами на 20 днів. Вдруге заарештований 14.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“після першого арешту був звільнений, давши згоду працювати сексотом, але після того дезінформував органи НКВС”; вів антирадянську діяльність у освіті: “використовуючи своє службове становище, влаштовував на роботу в освітянську галузь контрреволюційний шпигунський елемент; прикривав контрреволюцію: коли румун Карагеоргієв розповідав антирадянські анекдоти, то він так це коментував: “Учитель насамперед має добре знати свій предмет, а не бути відданим радянській владі”; прийняв у школу на роботу колишнього офіцера армії Махно”). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Одеським міськвідділом НКВС 26.02.1940 справу припинено, 20.03.1940 з-під варти звільнений. (1537 – П)

МЕЛЕЩЕНКО ФЕДІР ФЕДОРОВИЧ, 1900 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, письменник, проживав у м.Омську, кухар господарчого взводу 387 запасного полку військової частини 7520. Заарештований 23.04.1942 особливим відділом НКВС 39-ої запасної стрілецької бригади (антирадянська агітація: “взимку 1941-42 року вихваляв царський лад, умови служби і забезпечення солдатів у царській

армії, поширював недовіру до повідомлень Радінформбюро, заперечуючи факти звірських знущань німців над полоненими червоноармійцями та мирним населенням, висловлював небажання служити в Червоній армії, їхати на фронт”). Засуджений 24.06.1942 військовим трибуналом 39-ої запасної стрілецької бригади до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Сибірського військового округу 23.07.1942 виправданий, справу припинено, з-під варту звільнений і направлений у військову частину. Свідків, які дали брехливі свідчення, неможливо притягнути до відповідальності, бо в лютому 1942 року їхня військова частина відбула на фронт. (П – 5889)

МЕЛИМУКА ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1894 р.н., м.Львів, українець, освіта незакінчена вища, член ВКП(б), у 1920 році – вибув, проживав у с.Розсохуватка Маловисківського району, вчитель-словесник, директор школи. Заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (“у 1917 році потрапив у російський полон, жив у Омську, Києві, як керівник навчального закладу довів неуспішність учнів до 50 відсотків, виховував дітей у націоналістичному дусі, займався шпигунською діяльністю, вихваляв фашистський лад у Німеччині”). Засуджений 23.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.09.1938. Реабілітований 27.07.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 2708)

МЕЛХІСЕДЕКОВ ВОЛОДИМИР МИКОЛАЙОВИЧ, 1880 р.н., с.Хотилці Троїцького повіту Псковської губернії (Росія), росіянин, освіта середня, проживав у с.Злинка, священик. У 1924 році за релігійну пропаганду був засуджений Рівненським нарсудом до 1 року в'язниці, у 1930-ому арештовувався Хмельвським ДПУ як утримувач золотої валюти. Втретє заарештований 2.11.1937 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “у 1930 році агітував людей не вступати до колгоспів, а хто вступив – виходити: “Хто вступає в колгосп, тому ставитиме печать на лобі і вони будуть прокляті богом”; у 1937-ому викривляв положення сталінської Конституції: “Нова Конституція дає нові можливості – відкривати нові церкви і відновлювати ті, що були недавно закриті й зруйновані”). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10445)

МЕЛЬНИК ОЛЬГА ЛЕВКІВНА, 1913 р.н., с.Гнилець Петровського району Київської (нині Звенигородського Черкаської) області, українка, освіта початкова, проживала в селищі Ульяновського радгоспу Маловисківського цукрокомбінату, робітниця радгоспу. Заарештована 25.07.1930 Маловисківським РВ МВС (контрреволюційна агітація). Даних про рішення суду немає. Під час суду була хвора на тиф, перебувала у лікарні. Батько розкуркулений. (П – 1827)

МЕЛЬНИК ОЛЬГА ЛЕВКІВНА, 1913 р.н., с.Гнилець Петровського району Київської (нині Звенигородського Черкаської) області, українка, освіта початкова, проживала в селищі Ульяновського радгоспу Маловисківського цукрокомбінату, робітниця радгоспу. Заарештована 25.07.1930 Маловисківським РВ МВС (контрреволюційна агітація). Даних про рішення суду немає. Під час суду була хвора на тиф, перебувала у лікарні. Батько розкуркулений. (П – 1827)

МЕЛЬНИК ПЕТРО АНДРІЙОВИЧ, 1871 р.н., с.Мала Виска, українець, освіта початкова, член партії лівих есерів у 1904-06 роках, безробітний. Заарештований 28.03.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9081)

МЕЛЬНИК СЕМЕН ФЕДОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Розкошівка Теплицької сільради Уманського округу (нині Теплицький район Вінницької області), українець, освіта вища (сільськогосподарський інститут), проживав у селищі Ульяівка Маловисківського району, агроном цукрокомбінату. Заарештований 25.07.1930 Маловисківським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 19.12.1930 виїзною сесією Зінов'євського окружного суду до 3 років позбавлення волі умовно. Реабілітований 11.07.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1827)

МЕЛЬНИК ТИМОФІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1893 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта 2 класи, проживав у с.Новокостянтинівка Мануйлівської сільради, виконроб-будівельник Маловисківського спиртзаводу. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 31.10.1937 Маловисківським РВ НКВС (шкідництво: “разом з куркулем Джоганом поставили по-шкідницьки риштування, яке обвалилось, внаслідок чого загинула одна людина, а двох поранено; постійно влаштовував аварії з людськими жертвами”). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12308)

МЕЛЬНИКОВ ПАВЛО АНДРІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, робітник хлібоприймального пункту. Заарештований 3.12.1932 Одеським облвідділом ДПУ (розкрадання державного майна: “разом з іншими приймальниками Капустинського елеватора видавав й отримував фіктивні квитанції”). Хмельським РВ ДПУ 28.04.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6575)

МЕЛЬНИЧЕНКО ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1879 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 31.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“восени 1929 року агітував куркулів не засівати колгоспного поля – хай краще бур'яном заросте”, “агітував проти хлібозаготівлі – в його брата відібрали 1200 пудів схованого хліба”). Засуджений 3.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення в концтаборах. Реабілітований 17.08.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5890)

МЕЛЬНИЧЕНКО САВА ПАВЛОВИЧ, 1915 р.н., с.Вікнине Мокрокалігирського району Київської області (нині Катеринопільського Черкаської), українець, освіта вища – Уманський сільськогосподарський інститут, проживав у с.Новопавлівка, агроном Хмельського райземвідділу. Заарештований 19.03.1945 Хмельським РВ МДБ (під час німецької окупації працював старостою громадського двору). Засуджений 23.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 16 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Військовою колегією Верховного суду УРСР 25.05.47 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 33)

МЕРФОРТ АНАТОЛІЙ ЮРІЙОВИЧ, 1915 р.н., м.Астрахань (Росія), німець, освіта незакінчена вища, проживав у с.Злинка, вчитель середньої школи. Заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Маловисківським райвідділом УДБ 13.04.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2353)

МЕХЕДА ЛЕВКО ДАНИЛОВИЧ, 1907 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 4.04.1930 Маловисківським РВ міліції (“разом з Григорієм Рибальченком в час колективізації збирав бідноту й казав, що колгоспи нічого гарного не дадуть, треба негайно забирати свою худобу з колгоспу, бо радвлда стягне останню сорочку з бідняка й середняка”). Засуджений 18.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 4 років ув'язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 10.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13171)

МИРЗА АНАТОЛІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1927 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, військовик з грудня 1944 року, червоноармієць військової частини 92882, єфрейтор. Заарештований 10.08.1950 контррозвідкою МДБ військової частини 78165 (антирадянська агітація: “спотворював серед військовослужбовців життя колгоспного селянства, зводив наклепи на наміри радянського уряду будувати комунізм, вихваляв індивідуальну систему господарювання, американський спосіб життя й життя українців за німецької окупації”). Засуджений 18.09.1950 трибуналом військової частини 45121 до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 22.05.1991 головною військовою прокуратурою. (П – 12680)

МИРОНИЧЕНКО (МАРАНИЧЕНКО) ФЛОР ПЕТРОВИЧ, 1886 р.н., с.Паліївка, українець, письменний, робітник відгодівельного пункту Маловисківського цукрозаводу. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 27.07.1937 Маловисківським РВ НКВС (“після заслання подався на Донбас, а в квітні 1937 повернувся в село, став погрожувати колгоспниці Євгенії Груші, щоб вибралась із його хати – дружина Флора казала: “Я була у Надії Крупської у Москві і вона дала мені документ на право жити в своїй хаті, яку несправедливо забрали при розкуркуленні”; 1 травня син Флора зайшов, повертаючись із школи, до Груші й витоптав на городі грядки посіяних редьки та моркви: “Вам же батько казав виходити з нашої хати! Не дамо садити на нашому городі!”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.08.1937. Реабілітований 12.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10329)

МИСЛИВЕЦЬ СТАНІСЛАВ МИХАЙЛОВИЧ, 1926 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта 8 класів, член ВЛКСМ, проживав у с.Лісняки Яготинського району Київської області, єфрейтор військової частини 13996. Заарештований 14.04.1948 відділом контррозвідки в/ч 74162 (співробітництво з німецькими окупантами, антирадянська пропаганда). Засуджений 19.07.1948 трибуналом Північно-Західного військового округу до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням

громадянських прав на 5 років, медалі “За перемогу над Німеччиною” та конфіскацією майна. Військовою колегією Верховного суду СРСР 11.08.1948 справу припинено. У 1989 році мешкав у м.Ленінграді. Реабілітований 20.06.1990 Верховним судом СРСР. (П – 12466)

МИХАЙЛОВ АНТОН ГРИГОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Новомар’янівка Хмелівського району, українець, освіта середня, проживав у с.Глодосах Новоукраїнського району, вчитель школи №3. Заарештований 28.01.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (“колишній офіцер царської армії, учасник формування “вільного козацтва” в Глодосах; вів куркульську агітацію серед селян, підтримував зв’язок з петлюрівцями, матеріально допомагав таким, що переховувались”). Зінов’євським окрвдділом ДПУ 28.01.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (10024 – П)

МИХАЙЛОВ ФЕДІР МИКИТОВИЧ, 1882 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, член колгоспу “Правдивий шлях”. Заарештований 28.07.1937 Великовісківським РВ НКВС (шкідництво, агітація, спрямована на підрич могутності колгоспів). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1527)

МИХАЛЬЧЕНКО ІВАН ЛАРІОНОВИЧ, 1897 р.н., с.Єгорівка (приєднане до с.Нововознесенка), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 24.08.1937 Хмелівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8935)

МІШКУРА ЄЛИЗАВЕТА ТИХОНІВНА, 1893 р.н., с.Оникієве, українка, освіта початкова, проживала у с.Плетений Ташлик, кухарка-прибиральниця у школі №2. У 1931 році розкуркулена і вислана на північ, 1936-го повернулася із заслання. Заарештована 22.10.1937 Маловісківським РВ НКВС (наклепи на радвладу та комуністичну партію). Засуджена 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітована 28.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8858)

МІШКУРА ФЕДІР КИРИЛОВИЧ, 1885 р.н., с.Оникієве, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер дитячого будинку №7. Заарештований 14.09.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (контрреволюційна пропаганда проти заходів партії та уряду). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.11.1937. Реабілітований 23.11.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8575)

МІЩУК ФЕДІР ЗАХАРОВИЧ, 1819 р.н., с.Микола-Патрине (нині с.Первомайське Маловісківського) Хмелівського району, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 13.06.1930 Хмелівським РВ НКВС (антирадянська діяльність: організував повернення власникам колгоспного майна). Засуджений 13.06.1930 Зінов’євським окружним судом до 4 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 2.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13349)

МОГИЛЕВСЬКИЙ АРКАДІЙ ДАВИДОВИЧ, 1889 р.н., м.Мала Виска, єврей, освіта середня, проживав у смт Олександрівка, старший агроном 2-го ім.Петровського цукрозаводу. Заарештований 6.10.1937 Олександрівським РВ НКВС (агент чехословацької розвідки, шкідництво). Засуджений 17.11.1937 особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11459)

МОСКАЛЬОВ МИХАЙЛО ОМЕЛЯНОВИЧ, 1865 р.н., с.Оникієве, росіянин, неписьменний, хлібороб. Заарештований 14.04.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (агітація проти політики колективізації на селі). Засуджений 11.05.1930 Зінов’євським окружним судом до 6 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням на 5 років. Верховним судом УРСР 17.07.1930 міру покарання знижено до 3 років неволі без заслання. Реабілітований 11.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1846)

МОСКАЛЬОВ СЕМЕН ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, селянин-середняк, тесля радгоспу. Заарештований 7.07.1938 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2977)

МОСЬКО АНТОН ЙОСИПОВИЧ, 1898 р.н., м.Київ, українець, освіта вища, член ВКП(б) з 1927 року, проживав у с. Хмельове Маловисківського району, заступник директора з політчастини МТС. Заарештований 4.06.1938 Хмельівським РВ НКВС (учасник правотроцькістської контрреволюційної шкідницької організації: “вважав, що комунізм можна побудувати в окремо взятій країні; заявляв, що колгоспи як форма організації праці у сільському господарстві нерентабельні; розсилав у тракторні бригади літературу, автори яких були ворогами народу, та вихваляв їх”). Засуджений 21.08.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Судовою колегією з кримінальних справ Верховного суду УРСР 19.04.1941 справу припинено, з-під варті звільнений. (187 – П)

МОТОРНИЙ АНАТОЛІЙ КАРПОВИЧ, 1921 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 12.06.1947 Кіровоградським облуправлінням НКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 3.09.1947 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 14.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12833)

МОТОРНИЙ АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1911 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колгоспного ладу). Хмельівський райапарат ДПУ клопотався перед колегією ДПУ УРСР про заслання обвинуваченого на північ на 4 роки. Інших судових рішень по справі немає. Реабілітований 30.08.1994 УНКДБ Кіровоградської області. (П – 8774)

МОТОРНИЙ ДАВИД СЕРГІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, письменний, завідувач хати-лабораторії колгоспу ім.Орджонікідзе. У 1922 році “арештовувався за політбандитизм”. Вдруге заарештований 15.07.1938 Хмельівським РВ НКВС (“у 1918-19 роках брав участь у повстанському загоні пана Видринського, розстрілював червоних партизанів, їздив у Київ вибирати гетьмана; у 30-х роках виступав з антирадянськими заявами, провадив шкідницьку діяльність у сільському господарстві”). Засуджений 17.01.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Помер у 1944 році в неволі. Реабілітований 26.09.1973 Кіровоградським облсудом. (П – 8274)

МОТОРНИЙ ІВАН СЕРГІЙОВИЧ, 1886 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Орджонікідзе. Заарештований 7.06.1938 Хмельівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Управлінням ДБ УНКВС Кіровоградської області 15.11.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2750)

МОТОРНИЙ МИТРОФАН ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, столяр заводу “Червона зірка”. Заарештований 5.07.1938 Хмельівським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда, шкідницька діяльність). Управлінням ДБ УНКВС Кіровоградської області 15.11.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2750)

МОТОРНИЙ МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, освіта початкова, хлібороб. У 1929 році за зрив осінньої посівної кампанії був засуджений до 1 року бупру. Вдруге заарештований 2.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (“під час розкуркулення казав: “Беріть моє майно, скоро ви принесете його в зубах, радянська влада існувати довго не буде, отоді на вас, грабіжники, настане час”; категорично відмовлявся брати посівкартку”). Засуджений 6.09.1931 Хмельівським райнарсудом до 6 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та 5 років заслання за межі України. Реабілітований 7.05.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13857)

МОТОРНИЙ ЯКІВ КІНДРАТОВИЧ, 1890 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, письменний, хлібороб. Заарештований 2.02.1930 Зінов’євським окружним відділом ДПУ (антирадянські настрої). Засуджений 7.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 12.05.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9970)

МУЗИКА ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1883 р.н., с.Петрівка Мар’янівської сільради (нині с.Вись), українець, письменний, проживав у с.Новоолексіївка (нині у складі м.Кіровограда), хлібороб-одноосібник. Заарештований 5.12.1929 Великовисківським райапаратом міліції (“пошкодив власну молотарку, щоб зірвати план заготівлі зерна”). Засуджений 31.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах, 5 років заслання з позбавленням громадянських прав на 5 років та

конфіскацією майна. Реабілітований 28.02.1992 Генпрокуратурою України. Вдруге як член колгоспу ім.Петровського заарештований 27.11.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.01.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 13096, 4044)

МУРАХОВСЬКИЙ МИКОЛА ЯКОВИЧ, 1926 р.н., с.Димине-Михайлівка, українець, освіта неповна середня, без певних занять. Заарештований 16.04.1944 Маловісківським РВ НКДБ (“в роки німецької окупації з вересня 1941 по грудень 1943-го служив у поліції, охороняв міст, приміщення поліції та інші об’єкти; у лютому 1942-го охороняв камери з арештованими, приреченими до розстрілу”). Засуджений 27.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. 19.10.1954 з-під варті звільнений. Реабілітований 25.03.1955 прокуратурою Київського військового округу. (П – 8264)

МУРУ КИЛИНА АНДРІЙВНА, 1897 р.н., м.Кишинів, циганка, освіта початкова, проживала у с.Якимівка Маловісківського району, без певних занять. Заарештована 28.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“вела контрреволюційну антиколгоспну агітацію, вихваляла капіталістичний лад”). Засуджена 28.03.1939 Одеським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітована 30.12.1991 Генпрокуратурою України. (П – 12969)

МЯНОВСЬКИЙ ВІТОЛЬД НАРЦИСОВИЧ, 1886 р.н., с.Мануйлівка, поляк, освіта середня, перед війною жив у Курській області, працював на різних роботах. Заарештований 6.02.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 97-ої стрілецької дивізії (син поміщика, що мав маєток у Маловісківському районі і землі площею 360 десятин, у 1941 році повернувся з Курської області з надією, що радвлада вже сюди не прийде, а буде незалежна Україна і він зможе повернути націоналізований радвладом маєток, намагався вступити на службу до власівської РОА, але йому відмовили через похилий вік; в роки окупації працював уповноваженим з заготівлі молока Маловісківського маслозаводу). Засуджений 10.03.1945 особливою нарадою при НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.12.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8753)

НАЗАРЕНКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1866 р.н., с.Петропавлівка (приєднане до с.Розсохуватка), неписьменний, хлібороб. Заарештований 15.12.1929 Хмельвським РВ ДПУ (саботаж обмолоту зерна). Засуджений 26.01.1930 Зінов'євським окрсудом до 1 року ув'язнення, Верховним судом УРСР 23.02.1930 вирішено міру покарання вважати умовною з випробувальним строком 3 роки, з-під варті звільнений 24.04.1930. Реабілітований 26.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1780)

НАЙДА ІВАН АРХИПОВИЧ, 1909 р.н., с.Хмельове, українець, неписьменний, член колгоспу “Інтернаціонал”. Заарештований 1.12.1936 Хмельвським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 21.03.1937 Одеським облсудом до 3 років ув'язнення у далеких таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 30.11.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 1093)

НАТОЧІЙ МИКОЛА ЛУК'ЯНОВИЧ, 1924 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, кіномеханік. Заарештований 8.01.1941 УНКВС Кіровоградської області (член повстанської організації “Спілка молодих футуристів”, яка постала з п'яти осіб 12.10.1940 і метою якої декларувалась “боротьба проти пригноблення колгоспників” – див. *Володимир Бондаренко*). Засуджений 11.04.1941 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення. У 1972-ому проживав у селищі Южно-Єнісейську Красноярського краю (Росія). Реабілітований 28.07.1972 судовою колегією Верховного суду УРСР. (П – 8266)

НЕПОМОЖЕЦЬ ФЕДІР ГНАТОВИЧ, 1900 р.н., с.Нововознесенка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 25.05.1935 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.07.1935 Одеським облсудом до 2-х років виправно-трудових таборів. Реабілітований 21.12.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13752)

НЕСИНЕНКО ОМЕЛЯН ЯКОВИЧ, 1910 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Злинка, завідувач молокопункту. Заарештований 30.05.1944 Маловісківським РВ НКВС (співробітництво з німецькою окупаційною владою). Засуджений 31.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 5.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13291)

НЕСТЕРЕНКО ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1908 р.н., с. Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та конфіскації надлишків фуражу). Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9.05.1930 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6026)

НЕСТЕРЕНКО СЕМЕН ФЕДОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Злинка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та конфіскації надлишків фуражу). Засуджений 9.05.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в північний край умовно. Реабілітований 25.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6026)

НЕТУДИХАТА ХОТИНА ПЕТРІВНА, 1892 р.н., с.Гапсине (нині Олександрівка) Маловісківського району, українка, освіта середня (гімназія, курси), проживала у м.Новомиргороді, вчителька української і російської мови середньої школи. Заарештована 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“дочка крупного куркуля, два брати-офіцери знаходяться за кордоном; разом із Віктором Белугіним належала до контрреволюційного угруповання, керованого директором школи румуном Степановим, яке ставило перед собою завдання виховувати дітей в антирадянському, націоналістичному дусі і контрреволюційній агітації”). Засуджена 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітована 5.04.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3379)

НЕФТОРИМ ПАВЛО НЕСТОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Димине-Михайлівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Кіровка, член колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 21.07.1941 міжрайвідділом УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 7.03.1942 особливою нарадою при НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12187)

НЕЩАДИН ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Краснопілка, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, тесля машино-тракторної станції. Заарештований 17.02.1938 Маловісківським РВ НКВС (член контрреволюційного повстанського угруповання, антирадянська агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.07.1938. Реабілітований 31.05.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4356)

НІКІШОВ ПЕТРО ФЕДОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Новоолександрівка Хмельівського району, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Леніна. Заарештований 27.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (контрреволюційні настрої). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення в далеких таборах. Реабілітований 25.04.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3564)

НІКОЛАСНКО ІВАН КІНДРАТОВИЧ, 1896 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, освіта неповна середня, колгоспник. Заарештований 5.04.1945 Хмельівським РВ НКВС (“працював дільничним агрономом за німецької окупації у 1941-44 роках, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 23.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням прав на 5 років і конфіскацією майна. Реабілітований 16.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13610)

НОВАК ОЛЕКСАНДР ІЛЛІЧ, 1895 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, член колгоспу “Хвиля революції”. Заарештований 2.11.1937 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

НОВАК ТАРАС ВАСИЛЬОВИЧ, 1871 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, заштатний священник. Заарештований 17.07.1937 Кіровським МВ НКВС (“член підпільної контрреволюційної організації церковників, антирадянська агітація” – див. *Ілля Добровольський, Кіровоград*). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. За контрреволюційну діяльність 27.05.1939 у таборі засуджений до розстрілу, вирок виконано. Реабілітований 27.12.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4621)

НОВИКОВ ВІКТОР МИКИТОВИЧ, 1889 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, сторож лісоскладу. Заарештований 29.10.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (вів систематичну антирадянську агітацію). Засуджений 8.06.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13395)

НОВИКОВ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, вантажник хлібоприймального пункту. Заарештований 3.12.1932 Одеським облвідділом ДПУ (розкрадання державного майна: “разом з іншими приймальниками Капустинського елеватора видавав й отримував фіктивні квитанції”). Хмельвським РВ ДПУ 28.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6575)

ОЛЕКСАНДРОВ ЮХИМ МИХАЙЛОВИЧ, 1895 р.н., х.Велико-Петроострівський (присланий до с.Копанки), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 3.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (у 1919-20 роках був учасником повстанських загонів Залізняка і Чорного Ворона; член контрреволюційної української націоналістичної повстанської групи). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою (П – 12370)

ОЛЕКСІЄНКО ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 19.03.1930 Хмельвським РВ ДПУ (шкідницька діяльність, зберігання зброї). Засуджений 28.06.1930 Зінов'євським окружним судом до 3 років ув'язнення, 5 років висилки з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1819)

ОЛЕКСІЄНКО КЛАВДІЯ ОЛЕКСІЇВНА, 1894 р.н., с.Березівка, росіянка, освіта середня, проживала у с.Чубарівка Хмельвського (нині с.Леніна Маловисківського) району, учителька. Заарештована 31.12.1937 Одеським облвідділом НКВС (“будучи дружиною ворога народу, репресованого націоналіста Олексієнка Григорія Омеляновича, знаючи про його і його друзів, працівників Хмельвського відділу райнаросвіти, контрреволюційну діяльність, не донесла органам НКВС”). Засуджена 20.05.1938 особливою нарадою при НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітована 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11936 – П)

ОЛЕФІРЕНКО ДОРОШ КІНДРАТОВИЧ, 1901 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта неповна середня, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (участь в організації контрреволюційного угруповання, антирадянська діяльність). Засуджений 20.01.1930 Зінов'євським окружним судом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13402)

ОЛЕФІРЕНКО ІВАН ГНАТОВИЧ, 1890 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, кондуктор товарних потягів. Заарештований 14.01.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (контрреволюційна агітація). Засуджений 9.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.03.1938. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11907)

ОЛЕФІРЕНКО СЕРГІЙ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1879 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений Зінов'євським окружним судом 20.01.1930 до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13402)

ОМЕЛЬЧЕНКО ПРОХОР ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Оникієве, українець, письменний, член колгоспу “Безвірник”. Заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної есеро-петлюрівської групи, контрреволюційна агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2977)

ОНОЙКО ПЕТРО ТРОХИМОВИЧ, 1915 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, учень робфаку. Заарештований 1.01.1933 Великовисківським РВ ДПУ (критикував політику партії, агітував проти заготівлі хліба). Засуджений 10.08.1933 особливою нарадою ДПУ УРСР до 1 року і 6 місяців ув'язнення. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 6780)

ОНОЩЕНКО КИРИЛО СИДОРОВИЧ, 1879 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, бригадир будівельників колгоспу ім.Котовського. Заарештований 14.07.1941 Кіровоградським УНКДБ (антирадянська агітація). Особливою нарадою при НКВС СРСР 30.12.1942 справа припинена у зв'язку зі смертю обвинуваченого. Реабілітований 16.11.1989 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 10230)

ОПЛАЧКО ПАНТЕЛЕЙМОН КОСТЯНТИНОВИЧ, 1904 р.н., м.Арбузинка Миколаївської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, вантажник цукрозаводу. У 1931-32 роках за участь у повстанському угрупованні, яке боролось проти радвлади, був засуджений до 7 років неволі. Вдруге заарештований 7.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 9.12.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 16.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12260)

ОПРИЦЯ ПЕТРО МИКОЛАЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Новопавлівка, українець, письменний, проживав у с.Спаське (приєднане до с.Березівка), колгоспник. Заарештований 10.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (член націоналістичної організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.12.1937. Реабілітований 30.07.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5245)

ОРГІАН ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Плетений Ташлик, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу ім.Котовського. Заарештований 9.04.1938 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, яка ставила за мету повалення радвлади). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

ОРГІАН ПАНТЕЛІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, неписьменний, член колгоспу ім.Чапаєва. Заарештований 28.07.1937 Маловисківським РВ НКВС (агітація проти підписки на позику). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 13.08.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5265)

ОРЕЛ ДАНИЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1893 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, хлібороб, сторож-городник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 26.10.1930 Зінов'євським МВ ДПУ (в роки громадянської війни був у повстанському загоні Гризла). Зінов'євським окрвдділом ДПУ 28.10.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге як сторож радгоспу ім.Мікояна заарештований 26.08.1937 Маловисківським РВ НКВС (агітував проти підписки на держпозику, проти заходів партії й уряду). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Брата Свирида на початку 20-х за участь у повстанському загоні Гризла розстріляли чекісти. (П – 9306)

ОРЕЛ ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ, 1914 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 18.04.1944 Маловисківським РВ НКВС (з лютого 1942 року служив у німецькій поліції). Маловисківським РВ НКВС 3.06.1944 направлений у спецтабір для фільтрації. Даних про реабілітацію у справі немає. (3222 –П)

ОРЕЛ ПЕТРО ЯКОВИЧ, 1889 р.н., с.Якимівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Чубарівка Хмельвського (нині с.Леніна Маловисківського) району, колгоспник. Заарештований 27.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація, вихваляння фашистського ладу). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9527)

ОРИШИЧ ВАСИЛЬ ДМИТРОВИЧ, 1891 р.н., с.Ерделівка (нині с.Леніна), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 5.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10882)

ОРИШИЧ ВАСИЛЬ НАУМОВИЧ, 1884 р.н., с.Миролубівка Хмельвського (нині с.Кіровка Маловисківського) району, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 28.10.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти оподаткування та державної хлібозаготівлі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтабору. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4098)

ОРИШИЧ ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ, 1883 р.н., с.Ерделівка Хмельвського (нині Леніна Маловисківського) району, українець, неписьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 4.11.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 18.08.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11568)

ОРИШИЧ ПАВЛО САВЕЛІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Миролюбівка Хмельівського (нині с.Кіровка Маловисківського) району, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 8.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 8.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5354)

ОГЛОВ ІЛЛЯ ПАВЛОВИЧ, 1886 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 31.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ УРСР (агітація проти заходів радвлади на селі). Засуджений 6.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 23.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6077)

ОСАДЧИЙ АНТОН ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Новостанівка Миропільської сільради, українець, письменний, член колгоспу “Червоний партизан”. У 1930 році розкуркулений, у 1931-ому “арештовувався як активний петлюрівець”. Вдруге заарештований 2.12.1937 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація, спрямована на дискредитацію виборчого права: як член п'ятидесятки якимівської церкви закликав до хати школярів, давав їм переписувати листи і поширювати серед населення: “Я порядок знаю: голосувати треба не за того, кого нам нав'язують, а за кого народ хоче. Я маю право голосувати, тільки без нав'язування”). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 21.12.1937. Реабілітований 23.11.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8568)

ОСАДЧИЙ СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Новостанівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Миропіль Маловисківського району, член колгоспу “Червоний партизан”. Заарештований 10.03.1938 Хмельівським РВ НКВС (з 1915 року воював у складі російської армії на німецькому фронті у Франції, у 1918-ому вступив у добровільний загін, який французи відправили через Одесу в Росію для боротьби з революцією, але інтервенти звідти вже вибралась, бажаючих записували у Червону армію, Осадчий повернувся додому; розповсюджував поразницькі чутки про загибель радянської влади, відкрито виступав проти позики “Оборона країни”). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9549)

ОХРІМЕНКО ІЛЛЯ АРТЕМОВИЧ, 1897 р.н., селище Городок Чернігівської області, українець, освіта вища (закінчив Харківський технологічний інститут у 1924 році), проживав у м.Мала Виска, без певних занять. Заарештований 26.04.1944 Маловисківським РВ НКДБ (у 1941-44 роках працював директором Маловисківського цукрозаводу, випустив для німецької армії 50 тисяч центнерів цукру). Засуджений 12.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 18.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12876)

ПАВЛЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Петропавлівка (приєднане до с.Розсохуватка), українець, освіта середня, проживав у м.Долинська, бухгалтер місцевої бази “Сільгоспостач”. Заарештований 28.06.1946 УМДБ Кіровоградської області (в роки німецької окупації працював головою Долинської райспоживспілки). Засуджений 31.07.1946 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 9.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12993)

ПАВЛОВ ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14.07.1941 Кіровоградським УНКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 30.12.1942 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 16.11.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10230)

ПАНЧЕНКО ДМИТРО-МИТРОФАН СЕВЕРИНОВИЧ, 1882 р.н., с.Мар'янівка, українець, неписьменний, проживав у с.Первозванівка Кіровоградського району, колгоспник. Заарештований 15.02.1938 Кіровським МВ НКВС (активна контрреволюційна діяльність). Засуджений 10.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 25.05.1938. Реабілітований 13.08.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5261)

ПАНЧЕНКО КОНОН ІВАНОВИЧ, 1868 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (агітація, спрямована на зрив заходів на селі). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5999)

ПАНЧЕНКО ТИХІН ІЛЛІЧ, 1870 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 26.04.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (за читання антирадянських листівок). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 19.06.1929 справа припинена, з-під варти звільнений. (П – 14144)

ПАСІЧНИК МАКСИМ ЯКОВИЧ, 1889 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, телефоніст пожежної команди і сторож кондитерської фабрики. Заарештований 29.07.1936 Кіровським міськвідділом НКВС (“розповідав, що на селі був голод, а тепер злидні, висміював вождя партії, очікував приходу німців і поляків, сподіваючись зміни існуючого ладу, розповідав анекдоти, пропагував антисемітизм, збирав у квартирі військовиків і жінок легкої поведінки, був утримувачем притону розпусти”). Засуджений 10.12.1936 спецколегією Одеського облсуду до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10205)

ПАСІЧНИК ФЕОДОСІЙ САВОВИЧ, 1891 р.н., с.Димине, українець, освіта середня, проживав у с.Новолутківка Добровеличківського району, інструктор Добровеличківського райвідділу народної освіти. Заарештований 11.09.1937 Добровеличківським РВ НКВС (член антирадянської націоналістичної терористичної організації). Засуджений 29.10.1937 Верховним судом СРСР до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 29.10.1937. Реабілітований 13.05.1958 Верховним судом СРСР. (П – 4322)

ПАШКОВ ПЛАТОН ІВАНОВИЧ, 1886 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер заводу “Зоря”. Заарештований 14.12.1937 Кіровським МВ НКВС (ворожі настрої проти радянської влади). Засуджений 22.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.06.1938. Реабілітований 28.03.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3540)

ПАЩИНСЬКИЙ ПЕТРО САВОВИЧ, 1910 р.н., с.Петраківка Катеринопільського району Черкаської області, українець, освіта середня, проживав у м.Мала Виска, теплотехнік цукрового заводу. Заарештований 31.03.1944 Маловісківським РВ НКДБ (антирадянська агітація, посібництво німецьким окупантам). Засуджений 10.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах, позбавлення громадянських прав на 5 років із конфіскацією майна. Військовою колегією Верховного суду СРСР 22.10.1947 міру покарання знижено до 7 років з позбавленням прав на 3 роки. Реабілітований 24.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13281)

ПЕРЕБИЙНІС ПАВЛО ІВАНОВИЧ, 1913 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, проживав на х.Новоселівка (приєднаний до с.Березівка), колгоспник, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 27.03.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4408)

ПЕТРАШ АВГУСТ ВІЦЕНТОВИЧ, 1901 р.н., м.Кам'янець Щелецької волості (Польща), поляк, освіта неповна середня, проживав у таборі на поселенні, працював на Маловісківському цукрокомбінаті. Заарештований 14.04.1945 Тальнівським райвідділом НКВС (втеча з робітничого батальйону при Маловісківському цукрокомбінаті, щоб повернутись у Польщу). Управлінням НКВС Кіровоградської області 15.08.1945 прийнято рішення повернути втікача у робітничий батальйон №1951, справу припинити. (П – 615)

ПЕТРЕНКО СЕМЕН МАТВІЙОВИЧ, 1917 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Самредія (Грузія), червонофлотець складу №51 військово-повітряних сил Чорноморського флоту. Заарештований 22.06.1942 особливим відділом НКВС Потійської військово-морської бази ЧФ (антирадянська агітація). Військовим трибуналом Потійської ВМБ ЧФ 5.08.1942 виправданий, з-під варти звільнений. (П – 1092)

ПЕТРОВСЬКИЙ ПЕТРО МИКОЛАЙОВИЧ, 1917 р.н., с.Новогригорівка, українець, освіта початкова, червоноармієць робітничої колонії №292 при комбінаті №101. У 1937 році був засуджений до 3 років неволі за хуліганство. Вдруге заарештований 9.12.1941 Кам'янським МВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 26.12.1941 трибуналом військ НКВС по охороні тилу в/ч 1080 до розстрілу, вирок виконано 29.01.1942. Реабілітований 18.05.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14193)

ПИГИДА ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ, 1911 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, колгоспник, після призову в армію – червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 (порушення військової присяги: здався в полон фінам без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.04.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4317)

ПИЛИПЕНКО ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1899 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Новомиколаївка Маловісківського району, хлібороб. Заарештований 14.04.1946 Новоукраїнським РВ МДБ (антирадянська діяльність). Засуджений 29.06.1946 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 11.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12793)

ПИСАРЕНКО ОЛЕКСА МИКИТОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Хмельове, секретар райземвідділу. Заарештований 16.02.1938 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, шкідництво). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 30.05.1938. Реабілітований 29.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3720)

ПІДГОРНИЙ КОСТЯНТИН ІВАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Оникієве, українець, письменник, мельник колгоспу “Безвірник”. Заарештований 4.07.1938 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2977)

ПІДПРИГОРА ДМИТРО ЯКОВИЧ, 1884 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Якимівка Маловісківського району, колгоспник. Заарештований 10.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (в роки громадянської війни був у повстанських загонах Залізняка та Гризла; в роки колективізації “закликав селян не вступати в сози, посилаючись на газетні публікації про 25 тисяч робітників, які мають прийти в село, а селян відправлять на заводи працювати за рубель у день”). Засуджений 17.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 22.04.1931 достроково звільнений. (П – 6013)

ПІДПРИГОРА ОВЕРКО ГНАТОВИЧ, 1882 р.н., с.Бурточки Київської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Велика Виска, пастух Мар'янівського радгоспу. У 1929 році був засуджений до 7 місяців неволі (погрожував колгоспникам: “Ми вам покажемо колгоспи, прийде час і ми вам вріжемо стількі городу, що не буде куди і з хати вийти”, агітував розбирати з колгоспу худобу, довівши агітацією колгосп до розвалу), у 1930-му розкуркулений і висланий на північ, 1934-го, лишивши синів Карпа, Івана і Павла на засланні, повернувся з дружиною Явдохою Кузьмівною і сином Петром у с.Матусівка Маловісківського району, жив у сина Дементія. Заарештований 28.07.1937 Великовісківським РВ НКВС (вимагав повернення садиби і власної хати, в яку сільрада поселила бідняка Никифора Царенка; виступав проти хлібозаготівлі: “Радвлада хліб забирає й висипає у море та топить ним паровози”; у серпні 1934-го, коли до колгоспної гамазеї приїхали з району забирати плановий заготівельний хліб, Оверко підмовив селян боронити збіжжя вилами, хлібороби намагались побити голову колгоспу Харжановського, машина поїхала ні з чим, Підпригора зник; шкідницька діяльність: “працюючи конюхом підсобного господарства райвиконкому, заразив коростою 19 лошаків, всі вийшли з ладу”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9535)

ПІДКОПАСВ (ПОДКОПАЙЛОВ) МАТВІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1889 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, проживав на х.Федіївка Бобринецького району, службовець. Заарештований 3.11.1937 Витязівським РВ НКВС (антирадянська агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 14.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 2.02.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 1709)

ПІДКОПАСВ ЛЕОНТІЙ МИКИТОВИЧ, 1896 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, проживав у селищі шахти №18 ім.Сталіна на Донбасі, крипильник шахти. У 1920 році був судимий за вбивство, у 1928-ому засуджений до 3 років неволі, у 1932-ому до 8 років неволі, втік з тюрми, у 1934 році засуджений до 3 років неволі. Уп'яте заарештований 31.12.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (антирадянська агітація, член диверсійно-терористичної організації). Кіровоградським облсудом 8.06.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 13395)

ПІДЛІСНА АНАСТАСІЯ ЄРОФІВНА, 1900 р.н., с.Злинка, українка, освіта середня, проживала у с.Велика Северинка Кіровоградського району, вчителька трудової школи. Заарештована, дала підписку про невийзд (агітувала проти проведення хлібозаготівельних робіт, посівної кампанії). Зінов'євським окрсудом 19.04.1930 справа припинена, з-під варти звільнена. (П – 1818)

ПІДЛІСНИЙ СЕРГІЙ ЯКОВИЧ, 1901 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1929 році за агітацію проти хлібозаготівлі був засуджений нарсудом до 1 року неволі. Вдруге заарештований “при массовой операції по из’ятю сельской контрреволюции” 1.03.1931 Великописківським РВ ДПУ (агітація проти колективізації: “Хіба йдуть в колгоспи добровільно? Примушують гірше, ніж за панщини”, “Не йдіть в колгоспи, бо гряде війна, то непереливки буде всім колгоспникам!”). Засуджений 25.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 4.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6232)

ПІДОПРИГОРА ВОЛОДИМИР ОВСІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, головний інженер водоканалу. Заарештований 1.09.1937 Кіровським МВ НКВС (“належність до контрреволюційної організації, яка займалась шкідництвом на водоканалі: планувала пошкодити обладнання і водогінну мережу водоканалу”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 14.12.1937. Реабілітований 5.04.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4259)

ПІДЧИНЕНКО ПАРАСКА СТЕПАНІВНА, 1885 р.н., с.Миролубівка (нині с.Кіровка Маловісківського району), українка, освіта початкова, проживала у с.Димине-Михайлівка, член колгоспу “8-го березня”. У 1930 році розкуркулена, у 1935-ому повернулась із заслання в Архангельській області. Заарештована 6.11.1937 Маловісківським РВ НКВС (доводила нерентабельність колгоспів, викривляла положення сталінської Конституції, піддавала критиці членів уряду та їхню політику державних позичок). Засуджена 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1492)

ПІДЧИНЕНКО ПЕТРО НИКАНОРОВИЧ, 1908 р.н., с.Микола-Патрине Хмельівського району (нині с.Первомайське), українець, освіта початкова, хлібороб. У 1932 році за розбазарювання соціалістичного майна був засуджений до 2 років 3 місяців неволі. Вдруге заарештований 31.03.1944 Хмельівським РВ НКДБ (“під час німецької окупації 4 місяці працював старостою сільської управи”, “зрадницька діяльність не доведена”). Хмельівським РВ НКДБ 28.06.1944 направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. П – 3208)

ПІНЧУК ГРИГОРІЙ ТИХОНОВИЧ, 1887 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окружним судом 20.01.1930 виправданий, справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 13402)

ПІНЧУК ОМЕЛЯН ТИХОНОВИЧ, 1891 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб-бідняк. Заарештований 4.04.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (участь у контрреволюційному угрупованні, антирадянська агітація). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7961)

ПІНЧУК УСТИМ МУСІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (участь у контрреволюційному угрупованні, антирадянська діяльність). Засуджений Зінов'євським окружним судом 20.01.1930 до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13402)

ПІЩАНСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ, 1902 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, інвалід 1-ої групи. Заарештований 4.01.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (за читання антирадянських листівок). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років концтаборів. У 1960 році проживав у с.Велика Виска. Реабілітований 14.01.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 14144)

ПОВЗУН ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1895 р.н., с.Мала Виска, українець, освіта початкова, різнороб радгоспу ім.Мікояна. Заарештований 17.03.1938 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація, член контрреволюційної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до

розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9081)

ПОВЗУН ПЕТРО ПИЛИПОВИЧ, 1880 р.н., м.Мала Виска, українець, письменний, лісник. Заарештований 27.07.1937 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 13.08.1937 трійкою НКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 12.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10328)

ПОГОНЯ ВАСИЛЬ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1917 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Кіровограді, касир кінотеатру. Заарештований 18.11.1950 4-м відділом УМДБ Кіровоградської області (в роки німецької окупації служив поліцейським Великовисківської райполіції). 1.02.1951 справа припинена, з-під варті звільнений. (П – 8294)

ПОГРЕБНЯК СИДІР ПЕТРОВИЧ, 1869 р.н., с.Микола-Патрине Хмелівського (нині с.Первомайське Маловисківського) району, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 13.06.1930 Хмелівським РВ НКВС (антирадянська діяльність, організував повернення колгоспного майна власникам). Засуджений 13.06.1930 Зінов'євським окружним судом до 2 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 2.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13349)

ПОДОЛИЧ ТРОХИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Оникієве, українець, освіта початкова, пасічник. Заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація, член петлюрівського угруповання). Засуджений 11.10.1939 Верховним судом УРСР до 4 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12510)

ПОДОЛЬСЬКИЙ МИКОЛА СТЕПАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Якимівка, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 4.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років концтабору. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10351)

ПОДСТИВИЙ ХАРИТОН СТЕПАНОВИЧ, 1875 р.н., с.Єгорівка (приєднане до с.Нововознесенка), українець, малописьменний, проживав у с.Новолутківка Добровеличківського району, без певних занять. У 1930 році розкуркулений, позбавлений виборчих прав, втік із села від заслання, у 1933 повернувся. Заарештований 19.10.1937 Добровеличківським РВ НКВС (“агітував селян за вихід із колгоспу, пропагував націоналістичну ідею відокремлення України від СРСР і створення Самостійної України, посилався при цьому на нову Конституцію про можливість вільного виходу будь-якої республіки зі складу СРСР”). Засуджений 23.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах, утримувався в тюрмі м.Одеси. Трійкою УНКВС Одеської області 5.03.1938 справу переглянуто: засуджений до розстрілу, вирок виконано 8.03.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9945)

ПОЙДА ПЕТРО ЮХИМОВИЧ, 1907 р.н., с.Краснопілка, українець, освіта початкова, колгоспник, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 20.02.1958 трибуналом Московського округу. (П – 4464)

ПОКЛАДОВ САВЕЛІЙ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Злинка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти політики колективізації на селі та конфіскації надлишків фуражу). Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9.05.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6026)

ПОЛЯКОВ ЛУК'ЯН ЛУК'ЯНОВИЧ, 1912 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта 3 класи, колгоспник, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (порушення військової присяги: здався у полон фінам без опору). Засуджений 4.10.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 23.06.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4573)

ПОНОМАР ЯКІВ ПРОХОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Миропіль, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 24.10.1937 Хмелівським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений

29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.11.1937. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10428)

ПОНОМАРЕНКО АНДРІЙ ПРОХОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Миропіль, українець, освіта початкова, проживав у с.Дорофіївка, колгоспник. Заарештований 9.03.1938 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.04.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9593)

ПОНУРЕНКО ЙОСИП ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Юзефівка Київської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Олексіївка, конюх колгоспу “13-річчя Жовтня”. Заарештований 3.12.1937 Великовисківським РВ НКВС (мав бути розкуркулений у 1930 році, але сховався; “викривляв положення сталінської Конституції: будучи агітатором виборчої кампанії в селі, пояснював людям, що попи також братимуть у виборах участь, хоч вони й вороже налаштовані до влади”). Засуджений 5.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10310)

ПОПЕЛЬОВ ГЕОРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, 1891 р.н., м.Вільнюс (Литва), українець, освіта початкова, проживав у с.Іванівка Хмельвського району, рахівник МТС. Заарештований 3.09.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 27.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8950)

ПОПЕРЕКА ХРИСТИНА ФЕДОСІЙВНА, 1898 р.н., с.Микола-Патрине Хмельвського (нині с.Первомайське Маловисківського) району, українка, освіта початкова, працювала у власному господарстві. Заарештована 1.04.1930 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська агітація, брала участь в розбиранні колгоспного майна). Засуджена 13.06.1930 Зінов’євським окрсудом до 1,5 року ув’язнення умовно. Реабілітована 2.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13349)

ПОПІЧКО ЗІНЬКО ЛАВРОВИЧ, 1890 р.н., с.Лещинівка Уманського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Злинка Маловисківського району, хлібороб. Заарештований 2.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівельних робіт, самооподаткування). Засуджений 13.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5978)

ПОПОВ ДМИТРО ПЕТРОВИЧ, 1903 р.н., с.Успенівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). 7.05.1931 взята підписка про невиїзд з місця проживання як підозрюваного, з-під варті звільнений. (П – 2832)

ПОРКУЯН ВАСИЛЬ ПАНТЕЛЕЙМОНОВИЧ, 1908 р.н., с.Мар’янівка, українець, освіта початкова, військовослужбовець, пекар польового хлібозаводу №24 18-ої стрілецької дивізії у Южському таборі НКВС. Заарештований 25.08.1940 УНКВС Івановської області (здався в полон фінам без опору, член антирадянської організації). Засуджений 25.10.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10815)

ПОРКУЯН МИКИТА СЕМЕНОВИЧ, 1902 р.н., с.Мар’янівка, українець, письменний, проживав у с.Богодарівка Компаніївського району, секретар партійного осередку. Заарештований 21.01.1933 Зінов’євським міськвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 19.04.33 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7294)

ПРАВДА ПАЛАЖКА СЕМЕНІВНА, 1891 р.н., с.Олександрівка, українка, неписьменна, проживала у м.Кіровограді, прибиральниця комунально-експлуатаційної частини. Заарештована 14.07.1944 УНКВС Кіровоградської області (співробітництво з німецькою окупаційною владою: “працювала прибиральницею їдальні при німецькому госпіталі, у військовій частині німецької армії СС, у грудні 1943 року видала німцям пораненого червоноармійця, який переховувався на квартирі сусідки Сибірцевої”). Засуджена 16.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 19.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13524)

ПРЖИГАЛИНСЬКИЙ ГРИГОРІЙ ЯКОВИЧ, 1897 р.н., с.Якимівка, українець, освіта середня (Одеська духовна семінарія, 1914), проживав у с.Кіровому Долинського району, погонич худоби

криворізького пункту “Укрм’ясозбут”. У 1930 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до 3 років концтабору, повернувся у 1935-ому. Заарештований 5.09.1937 Долинським РВ НКВС (у 1937 році, коли підірвали церкву у селі, Пржигалинський казав селянам: “Так як оце зривають церкву, так скоро відриватимуть голови партійним керівникам за те, що вони руйнують святі місця. Війна неминуча, СРСР зазнає поразки, бо селяни радвладу захищати не підуть”, закликав населення до активної боротьби з радянською владою: “Комуністи і жиди знущаються над нашою вірою. Я в своєму житті не стріляв, але прийде час і я навчусь це робити, за мішеней мені служитимуть жиди”). Засуджений 17.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до розстрілу, вирок виконано 25.09.1937 у м.Кривому Розі. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9386)

ПРИПИСНИЙ АНДРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., с.Миролюбівка (нині с.Кіровка Маловісківського району), українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 14.03.1931 Хмельським РВ ДПУ (активна антирадянська агітація). Хмельським РВ ДПУ 29.04.1931 справу передано дільничному прокурору, з-під варті звільнений. (П – 2815)

ПРИПИСНИЙ МАКСИМ ПАРХОМОВИЧ, 1884 р.н., с.Миролюбівка Хмельського (нині с.Кіровка Маловісківського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.10.1929 Хмельським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт, невиконання плану державних податків). Засуджений 18.01.1930 колегією ОДПУ до 5 років концтаборів. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11567)

ПРИСЯЖНИК ДЕМЕНТІЙ (ДМИТРО) САВОВИЧ, 1898 р.н., с.Бабанка Уманського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Велика Виска, інспектор бюджету райфінвідділу. Заарештований 16.03.1938 Великовісківським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, шкідницька робота в системі фінансових органів). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 29.08.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4821)

ПРОДАЄВИЧ АНДРІЙ ВЕРЕМІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Валуївка (приєднане до с.Андриївка Маловісківського району), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.01.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (“не виконав план хлібозаготівлі до двору 250 пудів пашні, оштрафований на 500 рублів, сільрада списала майно і здала його господарю під охорону, 9.01.1930 покликав своїх братів Петра і Гаврила та родичів Василя Захарова і Дмитра Кулішова, самовільно розібрали описані хату і два сараї, матеріали продав, але не вистачало 200 рублів до повної сплати боргу”). Засуджений 18.05.1930 Знам’янським окрсудом до 1 року ув’язнення в концтаборі з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням на 5 років. Реабілітований 4.07.1990 УКДБ Кіровоградської області. Прокуратурою Кіровоградської області 12.07.1990 цей злочин вважається таким, що “не підпадає під ознаки контрреволюційних злочинів і тому справа не може бути переглянута в порядку реабілітації”. (П – 1816)

ПРОДАЄВИЧ ГАВРИЛО ВЕРЕМІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Валуївка, (приєднане до с.Андриївка Маловісківського району), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.01.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (“допомагав братові Андрієві розбирати хату і сараї, описані сільрадою як борги за невиконання плану до двору по хлібозаготівлі”). Засуджений 18.05.1930 Знам’янським окрсудом до 6 місяців виправних робіт з умовним реченцем до одного року. Реабілітований 4.07.1990 УКДБ Кіровоградської області. Прокуратурою Кіровоградської області 12.07.1990 цей злочин вважається таким, що “не підпадає під ознаки контрреволюційних злочинів і тому справа не може бути переглянута в порядку реабілітації”. (П – 1816)

ПРОДАЄВИЧ МУСІЙ ДЕМ’ЯНОВИЧ, 1881 р.н., с.Андриївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в північний край. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6082)

ПРОДАЄВИЧ ПЕТРО ВЕРЕМІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Валуївка (приєднане до с.Андриївка Маловісківського району), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.01.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (“допомагав братові Андрієві розбирати хату і сараї, описані сільрадою як

борги за невиконання плану до двору по хлібозаготівлі”). Засуджений 18.05.1930 Знаменським окрсудом до 6 місяців виправних робіт з умовним реченцем до одного року. Реабілітований 4.07.1990 УКДБ Кіровоградської області. Прокуратурою Кіровоградської області 12.07.1990 цей злочин вважається таким, що “не підпадає під ознаки контрреволюційних злочинів і тому справа не може бути переглянута в порядку реабілітації”. (П – 1816)

ПРОКОПОВ ТИТ ЯКОВИЧ, 1822 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при клегії ОДПУ до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 4111)

ПРОКОПОВА СТЕПАНІДА ПАНТЕЛЕЙМОНІВНА, 1871 р.н., с.Плетений Ташлик, українка, освіта початкова, прибиральниця поштового відділення. У 1930 році розкуркулена, вислана на Урал, повернулась у 1934-ому. Заарештована 27.07.1937 Маловісківським РВ НКВС (збирала підписи за відкриття церкви, вела релігійну пропаганду). Засуджена 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1653)

ПРОКОПЧЕНКО ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта середня (Одеська духовна семінарія), проживав у м.Кіровограді, бухгалтер артлі “Червоний кожушник”. У 1924 році за підозрою участі в повстанському русі органами ДПУ арештовувався у с.Миролюбівка (нині Кіровка) Маловісківського району, перебував у в'язниці 2 тижні, звільнений. Вдруге заарештований 23.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (“у 1919-29 роках служив священником старообрядської церкви у різних селах; у 1937-ому на пропозицію відремонтувати орендований будинок відмовився: “Можете скаржитись на мене хоч і самому Сталіну; був час, що ви куркулів душили, а тепер куркулі вас придушуть”). Засуджений 11.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 6.12.1988 Верховним судом УРСР. (8488 – П)

ПРОХВАТИЛО АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1863 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 31.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (церковний староста, агітація проти посівної кампанії, підписки на державну позику). Засуджений 4.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтабору. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5939 – П)

ПРУДКИЙ ЯКІВ РОМАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Миропіль, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.10.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10429)

ПУРИС ДМИТРО ВАСИЛЬОВИЧ, 1899 р.н., с.Ганнівка Миколо-Патринської сільради (приєднане до с.Андріївка), українець, освіта початкова, член правління сільськогосподарської артлі “Нове життя”. Заарештований 13.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (“в роки громадянської війни служив у гетьманській сердюцькій дивізії; підозрювався в антирадянській агітації: “Як були злиднями, так і будете, коли мовчатимете”). Хмельвським районном народним судом 8.09.1931 виправданий, з-під варті звільнений. (П – 1288)

ПФО ТИХІН АДАМОВИЧ, 1907 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, проживав на х.Степовому Комишуватської сільради (нині у складі смт Компаніївка), член колгоспу “Степовий комунар”. Двічі був засуджений: за крадіжку та побиття колгоспника. Втретє заарештований 9.02.1938 Компаніївським РВ НКВС (син колишнього керуючого маєтком поміщика Келлера; вів активну антирадянську пропаганду, дискредитував колгоспний лад, займався шкідницькою діяльністю). Засуджений 14.04.1938 судовою трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Брат Іван, 1902 р.н., розстріляний того самого дня. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9740)

ПЯЩИНСЬКИЙ ПЕТРО ПЕТРОВИЧ, 1917 р.н., ст.Ханжанкове Макіївського району Сталінської (нині Донецької) області, поляк, освіта незакінчена вища, проживав у с.Леніна Маловісківського району, без певних занять. Заарештований 18.05.1944 Хмельвським РВ НКДБ (“у

с.Леніна прибув 1943 року з Німеччини, став на шлях боротьби з радянською владою, підтримував зв'язок з німецьким комендантом Зуфом, висловлював терористичні наміри щодо комуністів і комсомольців; виявляв саботаж, підозрювався у здійсненні диверсії у колгоспі імені Дзержинського). Хмельівським РВ НКДБ 26.06.1944 направлений у спецтабір №240 для фільтрації. Даних про реабілітацію у справі немає. (3262 –П)

РАДІОНОВ ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1880 р.н., с.Хмельове, росіянин, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, інструктор кооперативної спілки інвалідів. Заарештований 27.04.1945 УНКДБ Кіровоградської області (посібництво німецьким окупантам, антирадянська агітація). Засуджений 21.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13703)

РАЗІН МИКОЛА КАРПОВИЧ, 1911 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, конфіскації надлишків фуражу). Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9.05.1930 справу закрито, з-під варти звільнений. (П – 6026)

РАЧКОВАН ЯКІВ ФЕДОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Плетений Ташлик, молдаванин, освіта початкова, проживав у селищі Жовтневе (нині у складі м.Помічна), старший вагар залізничної станції. Заарештований 24.08.1937 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (член контрреволюційної організації “Весна”). Засуджений 21.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.12.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4960)

РЕВА ІВАН ЯВТУХОВИЧ, 1901 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта середня, член ВКП(б) з 1927 року, проживав у с.Помічна Новоукраїнського району, директор неповносередньої школи. Заарештований 17.06.1938 Піщанобрідським РВ НКВС (учасник польської військової повстанської організації). 8.02.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 8798)

РЕШЕТОВ ЙОСИП ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолексіївка (нині у складі м.Кіровограда), член колгоспу ім.Петровського. Заарештований 27.11.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.01.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4044)

РИБАЛЬЧЕНКО ГРИГОРІЙ ОКСЕНТОВИЧ, 1909 р.н., с.Новомиколаївка Олександропо-Гапсинської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 4.04.1930 Маловісківським РВ міліції (“разом з Левком Мехедою в час колективізації збирав бідноту й казав, що колгоспи нічого гарного не дадуть, треба негайно забирати свою худобу з колгоспу, бо радвлада стягне останню сорочку з бідняка й середняка”). Засуджений 18.05.1930 Зінов'євським окружним судом до 4 років ув'язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням прав на 5 років. Реабілітований 10.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13171)

РИБАЛЬЧЕНКО ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Улянівка, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 9.06.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (контрреволюційна агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 18.01.1930 колегією ОДПУ до 10-ти років концтабору. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9793)

РИБАЛЬЧЕНКО ІВАН ПРОКОПОВИЧ, 1882 р.н., с.Новомихайлівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолексіївка (нині у складі м.Кіровограда), хлібороб. Заарештований 27.11.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.01.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4044)

РИЖИКОВ ІЛЛЯ МИКОЛАЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Покровське Чернського району Тульської області (Росія), росіянин, освіта початкова, член ВКП(б) з 1917 року, голова бурякорадгоспу ім.Мікояна Маловісківського району. Зарештований 14.10.1937 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація: “підтримував близькі стосунки з Троцьким, разом з ним виїжджав у Німеччину для підготовки підписання Брестського миру; на курсах при ЦК ВКП(б) у 1924-25 роках підтримав платформу 82-ох троцькістів; довів

радгосп до розвалу, допустив величезні збитки за 1935-36 роки на суму 1050890 рублів; приховував від партії належність до троцькістської опозиції, в чому його покривав секретар райкому партії Якобчук Матвій Тимофійович, засуджений 10.01.1938 до розстрілу; на роботі як директор ігнорував політвідділ радгоспу”). Засуджений 13.07.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 3.01.1963 Верховним судом УРСР. (П – 6165)

РОМАНЕНКО СТЕПАН ДАНИЛОВИЧ, 1897 р.н., с.Прогной Перемишльської губернії (Польща), австрієць, освіта початкова, проживав у с.Мар'янівка, нічний сторож бурякорадгоспу. Заарештований 4.07.1938 Великоvisківським РВ НКВС (підозрювався у шпигунській діяльності). Великоvisківським РВ НКВС 28.02.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2263)

РЯБЕНКО МАКАР ГНАТОВИЧ, 1887 р.н., с. Нововознесенка, українець, освіта початкова, проживав на х.Ленінівка Хмельівського району, колгоспник. Заарештований 5.03.1935 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.07.1935 Одеським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 21.12.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13752)

РЯБЕНКО ОЛЕКСА КЛИМОВИЧ, 1886 р.н., с.Димине-Михайлівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, завгосп облпромади. Заарештований 21.02.1944 УНКДБ Кіровоградської області (співробітництво з німецькою окупаційною владою). Засуджений 28.07.1944 військовим трибуналом НКВС до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 12.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13546)

РЯБОКІНЬ ПИВОН МИКОЛАЙОВИЧ, 1887 р.н., х.Велико-Петроострівський (приєднаний до с.Копанки), українець, освіта початкова, голова колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 18.02.1938 Хмельівським РВ НКВС (у 1919-20 роках служив у війську армії УНР, у повстанському загоні Чорного Ворона; здійснював шкідництво у колгоспі). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 26.07.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4423)

РЯБОШТАН АНДРІЙ ІВАНОВИЧ, 1902 р.н., с.Андріївка, українець, освіта початкова, робітник радгоспу. Заарештований 11.12.1929 Великоvisківським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 1.04.1930 Зінов'євським окружним судом до 1 року ув'язнення у виправно-трудових таборах умовно з випробувальним строком 3 роки. Реабілітований 9.06.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13320)

РЯБЧУК ФЕДІР МАРКОВИЧ, 1902 р.н., с.Хмельове, українець, письменник, колгоспник. Заарештований 29.08.1937 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація серед колгоспників). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 8.07.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5439)

САВЧЕНКО МИХАЙЛО ПАНАСОВИЧ, 1884 р.н., с.Ковалівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Петрівка (нині с.Вись), член колгоспу ім.Держинського. У 1933 році був засуджений за крадіжку хліба до 8 років неволі, втік з ув'язнення у 1934-ому. Вдруге заарештований 24.08.1937 Великоvisківським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 1591)

САВЧЕНКО ТРОХИМ ФЕДОСІЙОВИЧ, 1883 р.н., с.Ковалівка Великоvisківського (нині Маловисківського) району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, керуючий справами заводу “Червона зірка”. Заарештований 20.10.1944 управлінням НКДБ Кіровоградської області (“у 1941-43 роках працював завідувачем будинків “Червоної зірки”, переписував комуністів, які змушені були проходити реєстрацію в поліції, переписував молодь, яку відправляли на роботи в Німеччину”). Засуджений 13.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років виправно-трудових таборів з позбавленням громадянських прав на 5 років і конфіскацією майна. Реабілітований 2.12.1958 Верховним судом УРСР. (П – 4596)

САЛОВ ІВАН КОНСТАНТИНОВИЧ, 1897 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, член КП(б)У до 1933 року, проживав у м.Кіровограді, майстер підготовчого відділення лабораторії заводу “Червона зірка”. Заарештований 23.08.1937 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної право-

троцькістської організації). Одеським УДБ НКВС 15.10.1938 справа припинена, з-під варті звільнений. (3592 – П)

САЛОВ ОЛЕКСІЙ САВЕЛІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Велика Виска Великовісківського району, росіянин, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, комірник аеродрому. У 1929 році розкуркулений і висланий на заслання у Архангельську область. Заарештований 11.02.1944 Кіровоградським УНКДБ (проживав на окупованій німцями території, вихваляв силу німецької армії, зводив наклепи на Червону армію). Засуджений 7.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 27.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13876)

САЛОВА ФРОСИНА ІВАНІВНА, 1921 р.н., с.Велика Виска, українка, освіта 6 класів, член ВЛКСМ з 1937 року, проживала у м.Кіровограді, інструктор оргвідділу облпромради. Заарештована 9.04.1946 Кіровоградським УМДБ (співробітництво з німецькою контррозвідкою). Засуджена 5.07.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 23.12.1955 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 2674)

САМЧЕНКО ОЛЕКСА АНТОНОВИЧ, 1900 р.н., с.Оникієве, українець, освіта вища, проживав у с.Володимирівка, головний агроном МТС ім.Горького. Заарештований 25.06.1946 Кіровоградським облуправлінням МДБ (співпраця з окупантами: “працюючи старшиною МТС, разом із старшим механіком В.Терещенком відновили у Володимирівці до роботи 51 трактор, 15 комбайнів, 3 автомашини, сільськогосподарський інвентар, ремонтну майстерню, у 1941 році здали німцям 1500 центнерів зерна, у 1943 році зібрали врожай із площі 4 тисячі гектарів, відправили в німецький тил 10 тракторів і 5 молотарок”). Засуджений 15.05.1947 Кіровоградським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 19.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12840)

САНТАРЧУК КИРИЛО ІВАНОВИЧ, 1894 р.н., с.Адамівка Перша Фрунзовського району Одеської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Івано-Благодатне Кіровоградського району, завідувач перевалочного пункту “Заготзерна”. Заарештований 16.03.1938 Великовісківським РВ НКВС (шкідницька діяльність в сільському господарстві). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 30.04.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5189)

САНДРАК ПОТАП ВАСИЛЬОВИЧ, 1889 р.н., с.Гапсине (нова назва Олександрівка), українець, освіта 2 класи, проживав на х.Степовик Феодосіївської сільради (нині присьданий до с.Германівка Компаніївського району), кравець колгоспу “Степова коммуна”. Заарештований 29.03.1932 Зінов'євським МВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Зінов'євським МВ ДПУ 23.08.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 5.07.1965 Кіровоградським УКДБ. (2818 – П)

САПЕГА СТЕПАН НИКОЛОВИЧ, 1917 р.н., с.Іванівка Хмельвського району, українець, освіта незакінчена вища педагогічна, червоноармієць. Заарештований 10.04.1945 контррозвідкою “Смерш” МЕР-192-го Українського фронту (підозрювався у співробітництві з німецькими окупантами). Відділом контррозвідки “Смерш” 5.06.1945 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5006)

САРТИСОН ГЕОРГІЙ ХРИСТІЯНОВИЧ, 1899 р.н., с.Кальчинівка Дмитрівського (нині Бахмацького) району Чернігівської області, німець, освіта 5 класів, курси, проживав у м.Мала Виска, зоотехнік Кіровського племінного розсадника верхових коней (Маловісківська дільниця). Заарештований 2.11.1937 Маловісківським РВ НКВС (підозрювався у антирадянській агітації та шкідництві: нищенні коней). Маловісківською райпрокуратурою 24.12.1937 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2932)

СВЕРДЛИК ТИМОФІЙ СОФРОНОВИЧ, 1900 р.н., с.Нововознесенка, українець, освіта початкова, проживав у с.Ленінівка Хмельвського району, колгоспник. Заарештований 17.03.1935 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.07.1935 Одеським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 19.09.1935 міру покарання знижено до 2-х років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.12.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13752)

СВИСТУНОВ ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1903 р.н., м.Барнаул (Алтай, Росія), росіянин, освіта 8 класів, проживав у м.Мала Виска, вчитель фізвиховання школи №4. Заарештований 5.05.1948 УМДБ Кіровоградської області (“як військовик Червоної армії потрапив у полон до німців, у таборі завербований німцями, проходив навчання у Вустравській школі агентів-пропагандистів”). Засуджений 24.07.1948 трибуналом Київського військового округу до 25 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна, 17.09.1955 міру покарання зменшено до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12849)

СЕМЕНОВ МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1909 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта 6 класів, член колгоспу, після мобілізації червоноармієць 208-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.08.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4452)

СЕМЕНОВ МИКОЛА ФЕДОРОВИЧ, 1900 р.н., смт Врадївка Одеської (нині Миколаївської) області, українець, освіта вища (Одеська духовна семінарія), проживав у с. Велика Виска, священник Преображенської церкви селища. У 1930 році був репресований у Хмельовому за контрреволюційну діяльність; 1934-го у м.Шполі заарештований за приховування срібла, від суду сховався. Втретє заарештований 29.03.1937 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність: із січня 1937 року священник Семенов, дяк Вахницький, голова релігійної общини Хмелевський неодноразово збирали людей і агітували їх проти Конституції, доводили, що радвлада збирає з людей непомірні податки, адміністративно закриває церкви, намовляла віруючих іти в села і поширювати це невдоволення; обговорювали серед селян свої кандидатури для майбутніх виборів у ради, доводячи, що вони при владі працюватимуть краще, ніж комуністи; проводили обряди хрещення, агітували за відкриття нових церков; у 1935-36 роках мав зв’язки з румунським посольством у Москві, добивався виїзду до родичів у Румунію). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.08.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12403)

СЕПЛИВИЙ ДМИТРО ІВАНОВИЧ, 1911 р.н., м.Мала Виска, українець, проживав у с.Мануйлівка, тракторист. Заарештований 25.11.1937 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Трійкою УНКВС Одеської області 30.11.1937 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6900)

СЕРВАТЮК ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1908 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта 2 класи, червоноармієць 208-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 13.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. У 1958 році проживав у с.Новоолександрівка. Реабілітований 9.01.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4128)

СЕРГЕСВ СЕМЕН ТРОХИМОВИЧ, 1882 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Яковлева. Заарештований 15.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (агітація проти колгоспного господарювання). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 22.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1679)

СЕРГІЄНКО МИКОЛА ПАВЛОВИЧ, 1903 р.н., с.Новопавлівка, українець, письменний, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 10.12.1937 Хмельівським РВ НКВС (участь в контрреволюційній націоналістичній організації). Одеським обласним судом 19.04.1938 справу направлено на дослідження. Хмельівським РВ НКВС 21.04.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2715)

СЕРГІЄНКО МИТРОФАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1884 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, службовець “Союзкондзбуту”. Заарештований 1.09.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (у 1932 році виключений із колгоспу, майно конфісковане; вів антирадянську агітацію: “поширював провокаційні чутки про війну, поразницькі настрої, пропагував фашистські порядки, займався дискримінацією Червоної армії та керівників партії й уряду”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10311)

СЕРДЕЛЕЙ ОЛЬГА ІВАНІВНА, 1898 р.н., с.Оситна (с.Оситняжка) Новомиргородського району, українка, малописьменна, проживала у м.Мала Виска, без певних занять. Заарештована 13.07.1941 Маловисківським МРВ НКДБ (антирадянська агітація). Померла 22.10.1941 в Усть-Кам'яногірській (Східно-Казахстанська область) тюрмі №17 від ентропазиту. (П – 12287)

СЕРЕДНИЦЬКИЙ МАРКО ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Краснопілка, українець, письменний, проживав у м.Кіровограді, контролер радіоелектромережі. Заарештований 1.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Прокуратурою СРСР 6.05.1942 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2673)

СИНЕЛЬНИК ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ, 1884 р.н., м.Баландине Чигиринського району Черкаської області, українець, письменний, проживав у с.Краснопілка, хлібороб. Заарештований 12.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 10.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років ув'язнення з засланням на північ. Реабілітований 24.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3674)

СИНИЦЯ ФЕДІР ОКСЕНТОВИЧ, 1897 р.н., с.Нововознесенка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 17.03.1935 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської групи). Спецколегією Одеського облсуду 28.07.1935 виправаний, з-під варти звільнений. (П – 13752)

СИРОЇД ОВДІЙ ПИЛИПОВИЧ, 1896 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, освіта початкова, коваль колгоспу. Заарештований 5.07.1941 Маловисківським МРВ НКДБ (контрреволюційна агітація). Засуджений 11.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10765)

СИТНИЧЕНКО ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1902 р.н., с.Полохівка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (зв'язок з повстанськими загонами в роки громадянської війни, антирадянська агітація проти здачі зерна державі, проти споживкооперації та колективізації). Засуджений 28.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5924)

СІНЕНКО СЕРГІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (агітація проти колективізації). Рішення по справі немає. Справа припинена 19.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. (П – 4490)

СІСМЕСВА НОНА ІВАНІВНА, 1910 р.н., м.Київ, українка, освіта вища – Київський медичний інститут, проживала у м.Мала Виска, лікар райлікарні. Заарештована 15.04.1944 Маловисківським РВ НКДБ (працювала завідувачем Маловисківської райлікарні під час німецької окупації). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 13.09.1944 направлена у спецтабір НКВС для фільтрації. УНКДБ Кіровоградської області 22.01.1945 справу припинено, з-під варти звільнена, повернулася у м.Мала Виска. (П – 552)

СКАЧКО ГРИГОРІЙ ПИЛИПОВИЧ, 1893 р.н., с.Димине-Михайлівка, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер військбуду. Заарештований 22.08.1937 Кіровським МВ НКВС (“у 1918-20 роках служив у білогвардійських військах, емігрував у Туреччину й Болгарію, в 1923-ому через Спілку повернення на батьківщину вернувся, у 1930-ому як секретний співробітник, сексот, ДПУ був посланий для закордонної роботи в Румунію, при переході кордону заарештований румунською розвідкою і посаджений у кишинівську в'язницю, де його перевербували для шпигунської роботи в СРСР-збирати факти наявності військової авіації”). Засуджений 26.12.1937 НКВС та Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 28.08.1964 трибуналом Київського військового округу. (П – 7857)

СКЛІФУС МИКОЛА АНТОНОВИЧ, 1899 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, тесля при комунвідділі міськради. У 1933 році був засуджений до 1 року примусової праці. Заарештований 19.09.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (вів антирадянську агітацію: “поширював провокаційні чутки про війну, поразницькі настрої, пропагував фашистські порядки, займався дискримінацією Червоної армії та керівників партії й уряду”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10311)

СКРИПНИК ІВАН ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1914 р.н., с.Краснопілка, українець, письменник, проживав у м.Мала Виска, член колгоспу “Серп і молот”. Заарештований 22.05.1950 УМДБ Кіровоградської області (агент німецької розвідки). Засуджений 20.10.1950 військовим трибуналом МВС Кіровоградської області до 25 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 17.09.1954 міру покарання зменшено до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах, звільнений 15.10.1954. Реабілітований 31.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13024)

СКРИПНИЧЕНКО МИКИТА ГРИГОРОВИЧ, 1890 р.н., с.Андріївка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.3-го з’їзду колгоспників. Заарештований 24.06.1941 Кіровоградським МРВ НКДБ (контрреволюційна пропаганда проти колгоспного ладу). Засуджений 12.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 31.01.1989 Верховним судом УРСР. (П – 8583)

СКРИПНИЧЕНКО МИКОЛА СИДОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Андріївка Кіровоградського району, хлібороб. Заарештований 11.12.1929 Великовисківським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Зінов’євським окружним судом 1.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. У 1937 році за погрози другому секретареві райкому партії був засуджений до 6 місяців примусової праці. Втретє як завгосп колгоспу “Перший з’їзд ударників” заарештований 17.06.1939 Великовисківським РВ НКВС (в роки громадянської війни був у повстанському загоні Завгороднього; у 1930-ому організував куркульські волинки за повернення колгоспного майна власникам, вів антирадянську агітацію: “В колгоспі нема рації працювати, при радвладі погано жити”, не хотів примусово поширювати лотерейні квитки; 5.05.1939 знімали в будинку колгоспника портрет Єжова, Скрипниченко сказав: “Скоро доведеться знімати й ці”, – вказавши на портрети Сталіна, Ворошилова, Молотова поряд; після смерті Н.Крупської мовив: “Про рядову жінку на випадок смерті в газетах не напишуть”). Засуджений 10.08.1939 Кіровоградським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 29.10.1939 міру покарання зменшено до 5 років неволі з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 26.06.1990 Верховним судом УРСР. (П – 4657, 12496)

СЛИВА ПАНТЕЛІЙ АПОЛОНОВИЧ, 1897 р.н., с.Новопавлівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 26.05.1932 Хмельвським РВ ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної повстанської організації, що мала на меті повалити радвладу). Одеським облвідділом ДПУ 5.06.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6550)

СЛИВИНСЬКА ОЛЕКСАНДРА ІВАНІВНА, 1916 р.н., с.Мала Виска, українка, освіта 3 класи, член ВКП(б) з 1940 року, офіціантка їдальні цукрозаводу. Заарештована 14.08.1944 Маловисківським РВ НКДБ (завербована в організацію українських націоналістів). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 16.03.1946 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 3123)

СЛОБОДА ТИМОФІЙ ДАНИЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Ланівці Борщівського району Тернопільської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Новомар’янівка Хмельвського району, стрілочник роз’їзду Олійникове Одеської залізниці. Заарештований 28.08.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (антирадянська агітація). Засуджений 2.11.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11895)

СЛУЦЬКИЙ ГРИГОРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Новогригорівка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1930-33-х роках, колгоспник. Заарештований 30.06.1938 Хмельвським РВ НКВС (у 1920 році учасник повстанського загону Залізняка, антирадянська агітація, спрямована на розвал колгоспу). Засуджений 14.06.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 2726)

СЛУЦЬКИЙ ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Новогригорівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14.11.1940 УНКВС Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений Кіровоградським облсудом 26.12.1940 до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах

таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Реабілітований 8.12.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10797)

СЛУЦЬКИЙ ІВАН ЯКОВИЧ, 1890 р.н., с.Новогригорівка, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1935 році був засуджений до 3 років ув'язнення. Вдруге заарештований 3.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація, член контрреволюційної повстанської організації). Кіровоградським облсудом 14.06.1939 за недоведеністю складу злочину справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2726)

СЛУЦЬКИЙ МИКОЛА СЕРГІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Новогригорівка, українець, письменний, селянин-середняк, член колгоспу "ХТЗ". Заарештований 30.06.1938 Хмельвським РВ НКВС (підозрювався як учасник єврейських погромів, контрреволюційна агітація). Кіровоградською обласною прокуратурою 22.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3004)

СЛУЦЬКИЙ СЕРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Новогригорівка, українець, письменний, член колгоспу "ХТЗ". Заарештований 26.06.1938 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда, поширення контрреволюційних чуток). Кіровоградською обласною прокуратурою 20.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3003)

СМОЛЯНЦЕВ КОСТЯНТИН ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Новопавлівка, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровограді, агроном Кіровоградського райземвідділу. Заарештований 1.02.1933 Одеським облвідділом ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

СМОЛЬСКИЙ ІВАН АДАМОВИЧ, 1896 р.н., м.Буцлов Віленської губернії (Польща), білорус, освіта 2 класи училища, проживав у с.Спаське (приєднане до с.Березівка), колгоспник. Заарештований 10.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (член націоналістичної організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.12.1937. Реабілітований 30.07.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5245)

СНІСАР МИХАЙЛО МИКИТОВИЧ 1914 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, учень покрівельника на цукрозаводі. Заарештований 22.01.1933 Великовисківським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі). Засуджений 10.08.1933 особливою нарадою ДПУ УРСР до 1 року ув'язнення. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 6780)

СОБОЛЄВ ФЕДІР ЙОСИПОВИЧ, 1901 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, ремонтник ст.Капустіно Одеської залізниці. Заарештований 5.07.1944 Помічянським ОТВ НКДБ (завербований німецькими каральними органами). Засуджений 20.01.1945 особливою нарадою при НКВС СРСР до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 17.05.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13860, 5881)

СОКОЛ ГРИГОРІЙ ОНУФРІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Матусівка, селянин-хлібороб. Заарештований 6.12.1929 Великовисківським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 31.01.1930 Зінов'євським окружним судом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13400)

СОКУРЕНКО ПРОХОР ПЕТРОВИЧ, 1914 р.н., с.Ганнівка (приєднане до с.Андріївка), українець, освіта середня, проживав у м.Макіївка Донецької області, військовослужбовець. Заарештований 14.09.1942 особливим відділом НКВС 57-ої армії (антирадянська агітація). Засуджений 16.10.1942 військовим трибуналом 57-ої армії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 24.05.1965 трибуналом Південно-Кавказького військового округу. (П – 8401)

СОКУРЕНКО СЕРГІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1883 р.н., с.Димине, українець, освіта початкова, проживав у с.Ганнівка (приєднане до с.Андріївка), хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (в роки громадянської війни постачав продуктами повстанський загін Залізняка, перетримував повстанців у своїй хаті; відмовився виконати план до двору по хлібозаготівлі – 700 пудів пшениці, поламав власну молотарку, щоб нею не міг користуватись колгосп). Засуджений 1.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років концтабору. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10371)

СОПЛКО ВАСИЛЬ ЮХИМОВИЧ, 1907 р.н., с.Хмельове, українець, освіта вища, колишній член ВКП(б), проживав у смт. Онуфріївка, лісник. Заарештований 17.04.1944 Онуфріївським РВ НКДБ (співробітництво з німецькою окупаційною владою – працював лісничим). Засуджений 10.08.1944 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправному трудовому таборі, позбавлення прав на 5 років із конфіскацією майна. Реабілітований 22.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13260)

СОПЛКО ПАВЛО ФЕДОРОВИЧ, 1866 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник, церковний староста. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радвлади на селі: “у горожанську війну при Петлюрі та гайдамаках у Хмельовому з'являвся служив волосним старшиною”, “підбурював селян не здавати лишки хліба; поширював чутки, що в Київській окрузі через хлібозаготівлю та колективізацію селяни підняли повстання і до них зовсім інакше почали ставитись”). Засуджений 27.02.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5937)

СОРОКА МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ, 1910 р.н., с.Новокосятинівка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 22.03.1930 народним слідчим 4-го поділу Зінов'євського округу (агітував проти колективізації: “підбурював бідняків і середняків виходити з созу, бо, мовляв, Святе письмо забороняє колективне господарювання, примушував негайно забирати з созу свою худобу – внаслідок цієї агітації на 60% було зруйновано колгосп “Пролетар”). Засуджений 2.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та заслання на 5 років. Реабілітований 12.12.1991 Генпрокуратурою України. (П – 12901)

СПЕЦІАЛЬНИЙ ОМЕЛЯН ЙОСИПОВИЧ, 1909 р.н., с.Нове Антонівського району Кам'янець-Подільської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 12.07.1941 Маловисківською райпрокуратурою (відмовлявся евакуювати колгоспну худобу у безпечну зону). Верховним судом Татарської автономної республіки 21.05.1942 виправданий, з-під варті звільнений. (П – 928)

СПРІН АНДРІЙ ІВАНОВИЧ, 1912 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Помічна Добровеличківського району, машиніст паровоза. Заарештований 14.08.1944 транспортним відділом НКДБ Одеської залізниці (підозрювався в тому, що в березні 1944 року видав німцям помічника машиніста депо Прокопенка; на тендері його паротяга був написаний лозунг німецькою мовою). Транспортним відділом НКДБ Одеської залізниці 22.11.1944 справу закрито, з-під варті звільнений. (П – 6952)

СТАСЕНКО ГАННА МУСІЇВНА, 1916 р.н., с.Янопіль (нині с.Березівка), українка, малописьменна, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештована 9.07.1941 Кіровоградським УНКДБ (антирадянська агітація). Управлінням НКВС Казахської РСР 12.08.1942 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 4868)

СТЕЦЕНКО ОЛЕКСА АНДРІЙОВИЧ, 1874 р.н., м.Велика Виска, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 5.03.1931 Великовисківським РВ ДПУ (агітація проти колективізації і посівної кампанії). Великовисківським РВ ДПУ 8.04.1931 справу припинено, внесений у список осіб, які підлягають виселенню за межі України. (П – 6397)

СТЕЦЕНКО ФЕДІР ВАСИЛЬОВИЧ, 1907 р.н., м.Суми, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1926 року, проживав у с.Хмельове, перший секретар райпарткому. Заарештований 28.08.1938 Одеським облуправлінням НКВС (саботаж заходів радянської влади на селі). Виїзною сесією Кіровоградського облсуду 19.07.1939 виправданий, з-під варті звільнений. (П – 736)

СТОНІГ ЗАХАР ЯКОВИЧ, 1888 р.н., с.Краснопілка, українець, освіта 3 класи, селище Шевченкове Долинського району, сепараторник маслозаводу. Заарештований 3.05.1944 Долинським РВ НКДБ (наклепи на вождя ВКП(б), антирадянська агітація). Засуджений 20.08.1944 військовим трибуналом НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 27.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10466)

СТОРОЖЕНКО ІВАН ПРОХОРОВИЧ, 1900 р.н., с.Попівка Хмельівського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (у 1919 році служив у денкінців; вів антирадянську діяльність: активно збирав підписи проти закриття церкви у селі, ухилився від виконання зобов'язань хлібоздачі). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 3.06.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 8416)

СТОРОЖЕНКО ПЕТРО ПРОХОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Попівка Хмелівського району, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 17.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення в таборах північного краю. Реабілітований 24.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3645)

СТРАТУЛАТ АНТОН ГРИГОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Новомар'янівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окрсудом 29.11.1929 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1858)

СУВОРОВ ДАНИЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1901 р.н., с.Прудок (Білорусія), білорус, освіта початкова, проживав у с.Максимівка Великовісківського району, завгосп. Заарештований 30.10.1937 Великовісківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 4.04.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7808)

СУРЖКО ПАЛАЖКА ОВДІВНА, 1910 р.н., с.Гнилець Петровського району Київської (нині Звенигородського Черкаської) області, українка, освіта початкова, проживала і працювала в Ульяновському радгоспі Маловісківського цукрокомбінату. Заарештована у липні 1930 році Маловісківським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Верховним судом УРСР 19.12.1930 заборонено працювати 2 роки в Ульяновському радгоспі, справу припинено. Реабілітована 11.07.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1827)

СУРЖКО ОКСАНА МАТВІВНА, 1912 р.н., с.Гнилець Петрівського району Шевченківського округу (нині Звенигородського району Черкаської області), українка, освіта початкова, проживала в Улянівському радгоспі Маловісківського цукрокомбінату, кухарка. Заарештована 25.07.1930 Маловісківським РВ ДПУ (“підбурювала робітниць цукрорадгоспу зривати хлібозаготівельні кампанії”). Зінов'євським окружним судом 19.12.1930 виправдана, з-під варті звільнена. Реабілітована 11.07.1990 Кіровоградським облсудом. Батько розкуркулений. (П – 1827)

СУХАНОВА МАРІЯ ОЛЕКСІВНА, 1888 р.н., с.Хмельове, українка, освіта початкова, медсестра районної лікарні. Заарештована 17.07.1938 Хмелівським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджена 25.09.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітована 16.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 854)

СУХОМЛИН ІЛЛЯ ТРОХИМОВИЧ, 1903 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, різнороб. Заарештований 16.03.1938 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10430)

СУХОПАР ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ, 1879 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, працівник пошти-телеграфу. Заарештований 28.07.1937 Великовісківським РВ НКВС (крадіжка майна заводу “Червона зірка”, поширення провокаційних чуток про розпуск колгоспів). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 22.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1691)

СУХОПАР ФЕДІР ДМИТРОВИЧ, 1887 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, член колгоспу “Комінтерн”. Заарештований 16.07.1941 Маловісківським РВ МДБ (антирадянська агітація). Під час евакуації в'язнів на схід зник, місце перебування його невідоме. Управлінням МДБ Кіровоградської області 21.04.1948 справа припинена. (П – 55)

СУХОТА ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1866 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, голова комітету незаможних селян. Заарештований 4.01.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (читання й поширення антирадянських листівок). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до розстрілу, даних про виконання вироку у справі немає. Реабілітований 14.01.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 14144)

ТАЛДА МИКОЛА GERMANOVICH, 1892 р.н., с.Попівка Хмелівського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмелівським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Рішення по справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 16.12.1994 справу закрито. (П – 8775)

ТАНАЙКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1882 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 20.09.1937 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений

25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1610)

ТАНАНАЙКО ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1910 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ у 1934-37 роках (загубив квиток), проживав у м.Балта Одеської області, військовослужбовець з 1933 року, старшина 9-ої стрілецької роти 285-го стрілецького полку. Заарештований 29.10.1937 особливим відділом УДБ 95-ої стрілецької дивізії (шпигунська діяльність на користь Румунії). 1-им спецвідділом НКВС УРСР 3.01.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6955)

ТАРАБАНОВ ЯКІВ ВАСИЛЬОВИЧ, 1876 р.н., с.Паліївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Миколаївка (колишнє Кардашеве), хлібороб. Двічі розкуркулений: у 1922 і 1930 – за невиконання зобов'язань хлібоздачі. Заарештований 1.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (у 1919 році в хаті Тарабанова розміщувався штаб денікінців, яких господар постачав харчами, пізніше зупинявся повстанський отаман Завгородній, “разом з ворогами радвлади Тарабанов чинив розправи над червоними партизанами й активістами”; антирадянська агітація: “Скоро радянська влада лопне як мильна булька, бо голодранці-комуністи не вміють керувати”). Засуджений 7.03.1930 трійкою колегії ДПУ до розстрілу, вирок виконано 16.03.1930. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10037)

ТАРАВИКОВ ПАВЛО МАКСИМОВИЧ, 1917 р.н., с.Злинка, росіянин, освіта незакінчена вища, учитель. Заарештований 10.04.1944 Маловисківським РВ НКВС (з липня 1940 року у Червоній армії, у перші місяці війни потрапив у полон до німців, вернувся у село, працював заступником начальника дільничної поліції з травня 1942 по січень 1944-го; у справі є свідчення про агентурні зв'язки з націоналістичним підпіллям і червоними партизанами). Перебуваючи під слідством, 31.07.1944 вчинив невдалу спробу втечі з КПЗ, був підстрелений. Управлінням НКВС Кіровоградської області 9.10.1944 направлений у м.Сталіно (нині Донецьк) для фільтрації. Вдруге заарештований 31.05.1950 УМДБ Кіровоградської області (направляв у різні радянські установи антирадянського змісту листи, в яких зводив наклепи на компартію й радянський уряд). Засуджений 6.01.1951 особливою нарадою при МДБ СРСР до примусового лікування у психіатричній лікарні. Центральною комісією з перегляду карних справ МВС СРСР 4.07.1955 справа припинена, від примусового лікування звільнений. (П – 8391)

ТАРАДАЄНКО ВАРФОЛОМІЙ ПАВЛОВИЧ, 1903 р.н., с.Янопіль Хмельівського (нова назва с.Березівка Маловисківського) району, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Щорса. Заарештований 25.03.1944 Хмельівським РВ НКВС (під час німецької окупації працював старостою села). Хмельівським РВ НКВС 16.06.1944 через військкомат направлений у спецтабір №240 м.Сталіно (нині Донецьк) для фільтрації. (3268 – П)

ТАРАН СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Мануйлівка, українець, освіта початкова, робітник Маловисківського маслозаводу. Заарештований 9.03.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація: належав до куркульського угруповання з 6 осіб, які “говорили колгоспникам, що за новою Конституцією будуть у бідняків відбирати майно й повертатимуть куркулям”, ставили завдання “повалити радвладу шляхом агітації і шкідництва в колгоспах”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10418)

ТАРАНЦОВ МИКОЛА ЮХИМОВИЧ, 1887 р.н., с.Копанки Маловисківського району, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 4.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (як куркуль проводив антирадянську агітацію проти хлібозаготівельних робіт, колективізації). Засуджений 4.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до заслання у північний край на 3 роки. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5903)

ТАСЕНКО ПЕТРО ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1918 р.н., с.Хмельове, українець, освіта 6 класів, проживав у м.Калуга (Росія), червоноармієць 23-го окремого стрілецького батальйону. Заарештований 30.09.1940 особливим відділом НКВС Московського військового округу (антирадянська агітація). Засуджений 26.10.1940 військовим трибуналом 7-го корпусу до 7 років ув'язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 16.11.1992 прокуратурою Московського військового округу. (П – 13664)

ТЕЛЯТНИК ОЛЕКСА ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1909 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова. Заарештований 22.01.1933 Великовисківським РВ ДПУ (за підтримку антирадянських настроїв

заарештованого Петра Онойка). Засуджений 10.08.1933 особливою нарадою при колегії ОДПУ до позбавлення волі на час ведення слідства. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 6780)

ТЕРЕЗА ЯКІВ ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, вантажник. Заарештований 16.03.1938 Маловісківським РВ НКВС (член контрреволюційного угруповання). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10425)

ТЕРЕЩЕНКО ЮХИМ СТЕПАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Рубань Подільської губернії (нині Немирівського району Вінницької області), українець, освіта середня, проживав у с.Хмельове, рахівник райвиконкому. Заарештований 16.02.1931 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Одеським облвідділом ДПУ 13.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1299)

ТИМОШЕНКО МИКИТА ДМИТРОВИЧ, 1882 р.н., с.Якимівка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році засуджений судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР за контрреволюційну діяльність до 3 років заслання на Охотське побережжя. Вдруге заарештований 2.04.1935 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської групи). Спецколегією Одеського облсуду 28.07.1935 виправданий. Втретє як член колгоспу “Світовий Жовтень” заарештований 2.12.1937 Хмельівським РВ НКВС (“в роки громадянської війни брав участь у розстрілі червоних партизанів; провокував колгоспників на невихід у поле на роботу, належав до контрреволюційної організації”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.01.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13752, 9008)

ТИМЧЕНКО-ШЕВЧЕНКО АНТОН ДМИТРОВИЧ, 1880 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, тесля районної лікарні. У 1930 році розкуркулений і висланий у Архангельську область, 1934-го повернувся з заслання. Заарештований 28.07.1937 Маловісківським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу, підписки на державну позику). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1862)

ТИХОМИРОВ МОЙСЕЙ ЙОСИПОВИЧ, 1892 р.н., м.Болград Одеської області, росіянин, освіта середня, проживав у с.Злинка, вчитель школи. Заарештований 17.02.1938 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Маловісківською райпрокуратурою 16.04.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2982)

ТКАЧ МАКСИМ ТИХОНОВИЧ, 1884 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, робітник заводу “Червоний профінтерн”. Заарештований 7.09.1937 Кіровським МВ НКВС (антирадянська агітація: перекручення сталінської Конституції, вихвалювання царського ладу). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 22.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1685)

ТКАЧЕНКО АНТОН САВЕЛІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Оникієве, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ у 1922-23 роках, без певних занять і місця проживання. У 1936 році за побиття бригадира й тракториста був засуджений до 2 років неволі, відбував покарання на Біломор-Балтійському комбінаті. Заарештований 16.08.1941 УНКВС Харківської області (“12.07.1941 указом Президії Верховної Ради СРСР звільнений з-під варти, повертався додому, зупинився у Харкові, 14.08.1941 під час обіду в їдальні “Трансторгхарчу” сказав, що всіх євреїв німці знищать, нецензурно висловився на адресу єврейської нації” – про цей факт свідчили Марія Столштейн, Мойсей Кранкер і Мучник Сруль Гелалевич). Засуджений 4.09.1941 трибуналом військ НКВС Харківської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 13.12.1989 Кіровоградським облсудом. Батько й мати вбиті 1919 року. (П – 10521)

ТКАЧЕНКО ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ, 1897 р.н., с.Микола-Патрине Хмельівського (нині с.Первомайське Маловісківського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.04.1930 Хмельівським народним слідчим (антирадянська агітація, повернення колгоспних коней власникам). Засуджений 13.06.1930 Зінов’євським окружним судом до 1,5 року ув’язнення умовно. Реабілітований 2.07.1992 Генпрокуратурою України. (П – 13349)

ТКАЧЕНКО КУЗЬМА ЛУК'ЯНОВИЧ, 1890 р.н., м.Мала Виска, українець, письменний, експедитор райспоживспілки. Заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність проти заходів радянської влади). Маловисківською райпрокуратурою 17.05.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2928)

ТКАЧЕНКО ПЕТРО СТЕПАНОВИЧ, 1882 р.н., с.Кам'януватка Черкаської округи, українець, освіта початкова, проживав у с.Новомихайлівка Маловисківського району, працював у с.Долино-Кам'янка Знаменського району, священник. Заарештований 23.01.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (контрреволюційна агітація: “19.12.1928 разом із іншим священником С.А.Івахнюком брали участь у святі церкви с.Семенівка Первомайського округу, звідки виїхали на хутір Світоч Татарівської сільради, де скликали без дозволу влади монашок колишнього Херсонського жіночого монастиря, вели церковну антирадянську пропаганду: “Радянська влада ставить за мету знищити всяку релігію”; при обшуку вилучені антирадянська література й відозви). Засуджений 10.05.1929 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на Урал. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 3.01.1931 звільнений достроково з дозволом вільно проживати в СРСР. (П – 4002)

ТКАЧЕНКО СЕМЕН АНТОНОВИЧ, 1908 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта 2 класи, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.04.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4283)

ТОВСТОГАН МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 26.04.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (за читання антирадянських листівок). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років концтаборів. Реабілітований 14.01.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 14144)

ТОЛОКЕВИЧ МАРТА ВІЛЬГЕЛЬМІВНА, 1891 р.н., с.Резмін Весткройзенської губернії (Німеччина), німкеня, освіта неповна середня, проживала у с.Велика Виска, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештована 7.07.1941 Великоисківським РВ НКВС (“у 1920 році вийшла заміж за полоненого вояка російської армії Павла Толокевича, переїхали в його рідне село на Волині, мали 5 гектарів землі, чоловік працював бондаром, лісником; у 1933-ому їх покликали у Велику Виску в куркульську хату, вступили в колгосп ім.Сталіна, але повернувся господар оселі – полишили, перейшли в колгосп “Перебудова села”, купили хату; у 1939-ому відмовились працювати в колгоспі, бо: “Скільки не працюю – все даром, ходиш голодний і босий, он в Німеччині люди живуть добре, культурні і багаті і так тяжко не працюють”). У серпні 1941 року із загальної тюрми №1 м.Кіровограда етапована під охороною в Усть-Кам'яногірську тюрму №17 Східно-Казахстанської області. Засуджена 15.07.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Чоловік Павло у 1939 році засуджений до 5 років неволі. (П – 11067)

ТОЛОКЕВИЧ ПAVЛЮ АДАМОВИЧ, 1885 р.н., с.Щегля Овруцького району Житомирської області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Велика Виска, тесля радгоспу. Заарештований 13.09.1939 Великоисківським РВ НКВС (антирадянська агітація – див. *Толокевич Марта*). Засуджений 29.10.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 11.05.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12499)

ТОМАЧЕНКО ПАНАС ЙОСИПОВИЧ, 1892 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 4.04.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація, участь у контрреволюційному угрупованні). Засуджений 3.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7961)

ТУНИК ІВАН МАТВІЙОВИЧ, 1923 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, моторист на радіовузлі. Заарештований 8.01.1941 УНКВС Кіровоградської області (член повстанської організації “Спілка молодих футуристів”, яка постала з п'яти осіб 12.10.1940 і метою якої декларувалась “боротьба проти пригноблення колгоспників” – див. *Володимир Бондаренко*). Засуджений 11.04.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Помер 16.03.1942 у таборі. Реабілітований 28.07.1972 Верховним судом УРСР. (П – 8266)

ТУННИКОВ АНАТОЛІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1923 р.н., с.Миколаївка Хмельівського району, росіянин, освіта 6 класів, проживав у м.Красний Сулін Ростовської області, рядовий 184-ї стрілецької дивізії 297-го стрілецького полку. Заарештований 22.01.1943 особливим відділом Приволзького військового округу (в серпні 1942 року здався в полон німцям, охороняв військовополонених). Засуджений 15.09.1943 військовим трибуналом 15-ої запасної стрілецької бригади до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. З-під варти звільнений 16.10.1952. Реабілітований 19.03.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13836)

ТЮТИШЕВ ВАСИЛЬ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1919 р.н., с.Андріївка Бердянського району Запорізької області, болгарин, освіта вища, проживав у м.Мала Виска, без певних занять. Заарештований 21.03.1944 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “в роки німецької окупації служив у поліції, охороняв табір радянських військовополонених”). Маловисківським РВ НКВС 19.05.1944 направлений у спецтабір для фільтрації. (П – 3276)

ТЮТЮН ГРИГОРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1880 р.н., с.Новоселівка (нині у складі с.Березівка), українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“агітував проти колективізації, погрожував фізичною розправою сільським активістам”). Засуджений 16.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5929 – П)

УМАНЕЦЬ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1904 р.н., с.Якимівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (агітація проти заходів радвлади). Судових рішень по справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 19.12.1994 справу закрито. (П – 4495)

УСАТИЙ МАКСИМ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., м.Могилів-Подільський Хмельницької області, українець, освіта середня, проживав у м.Мала Виска, плановик-економіст цукрокомбінату ім.Мікояна. Заарештований 19.10.1937 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “у 1920 році служив писарем у петлюрівській армії, у 1920-22 роках проживав у Польщі”; шкідницька діяльність: “пошкідницьки планував кошти заводу на ремонт заводу і друкарського двору, що гальмувало хід ремонту; при розподілі фондів зарплати в результаті незаконних дій Усатого завод мав великі збитки, перевитрату фондів, що стало фактором невдоволення серед робітників, не давало можливості досягнути підвищення продуктивності праці на основі прогресивної оплати праці робітників”). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах “Вятлагу” Кіровоградської області. Управлінням НКВС Одеської області 9.01.1940 рішення трійки відмінено, з-під варти звільнений. (П – 1491)

УСЕНКО МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, член артілі. Заарештований 1.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (“контрреволюційна агітація, участь у повстанському загоні Залізняка”). Хмельівським РВ ДПУ у 1931 році подано клопотання до особливої наради ДПУ УРСР засудити до 6 років заслання на північ. Судового рішення у справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 30.08.1994 справу закрито. (П – 8772)

ФЕДОРОВ ДАНИЛО КОРНІЙОВИЧ, 1883 р.н., с.Гапсине (нині Олександрівка), українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, сторож 17-ої дистанції залізниці. Заарештований 2.08.1937 оперативним пунктом НКВС ст.Помічна (куркульське минуле, агітація проти політики колективізації на селі, крадіжка залізничного майна). Засуджений 14.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 5.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 1600)

ФЕДУНЕНКО КОСТЬ ВЛАСОВИЧ, 1899 р.н., с.Якимівка, українець, письменний, хлібороб-середняк. Заарештований 15.03.1930 Катеринопільським райвідділом ДПУ (“на основі посилення антирадянської активності куркульства у зв'язку з переходом від політики ліквідації куркуля як класу, у Мокрокалигирському районі Шевченківського округу і Хмельівському Зінов'євського сином куркуля Рябоконея в кінці 1929 року була створена контрреволюційна організація, яка ставила завдання: готувати збройне повстання проти радвлади з метою її повалення; програма й тактика організації зводились до того, що нинішня влада є владою жидів і кацапів, які пригнічують, експлуатують українське селянство, що й викликає необхідність активної боротьби з радвладою з метою її повалення і створення самостійної, незалежної від Москви України; створюючи в селах осередки, впроваджував в них національну

самосвідомість й ідеологічно готував їх до збройного повстання; осередки були створені в ряді населених пунктів, у Петроострові відбулась нарада представників осередків, де розглядалось питання поширення впливу повстанського руху; коли Рябоконя як розкуркуленого вислали на північ, діяльність організації була паралізована, але з весною 1930 року Тодось Олійник, Мирон Кучеренко й Ілля Руденко провели нараду й відновили зв'язки: вирішено повести сильнішу вербовку, добувати зброю; не маючи досвіду антирадянської роботи, вирішили залучити старих політбандитів Амоса Розуменка й Давида Олійника; 22.04.1930 розпочато ліквідацію організації – керівник Мокрокалігирського осередку Тодось Олійник був захоплений на горіщі двоюрідного брата Петра Олійника, при спробі арешту вчинив збройний опір, поранивши із револьвера райуповноваженого ДПУ Шевченківського округу Савченка, далі був оточений, відмовився здатись і від отриманих при опорі опіків помер; на його квартирі був знайдений ще один револьвер з трьома зарядами набоїв; всього заарештовано за справою 18 осіб). Засуджений 15.09.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 4 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11151)

ФЕДУНЕНКО ПЕТРО СЕРГІЙОВИЧ, 1912 р.н., с.Якимівка, українець, письменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 25.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“належність до контрреволюційної організації” – див. *Кость Федуненко*). Зінов'євським окрвідділом ДПУ 19.08.1930 справу припинено за недоведеністю, з-під варти звільнений. (П – 11151)

ФИЛИПОВ ЛЕОНТІЙ ДЕНИСОВИЧ, 1893 р.н., с.Оникієве, українець, освіта початкова, працював в лісництві. Заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (підозрювався в належності до контрреволюційного петлюро-есерівського угруповання, контрреволюційна агітація). Кіровоградською облпрокуратурою 14.09.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2977)

ФЛУСРАР ПЕЛАГІЯ ВАСИЛІВНА, 1885 р.н., с.Паліївка, українка, неписьменна, працювала у власному господарстві. Заарештована 29.03.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“підтримала Ганну Білаєнку у поверненні конфіскованої при розкуркуленні хати, вимагала повернути й свою батьківську, в якій тепер знаходились канцелярія артілі і червоний куток, вигнала рахівника з хати”, “18.03.1930 закликала селян розбивати гамазеї з зерном і забирати своїх коней із артілі”). Засуджена 17.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 4 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав до 5 років та заслання на 3 роки. Реабілітована 26.07.1993 Генеральною прокуратурою України. Батько, повстанець Василь Піддубний, у 1922 році був розстріляний чекістами разом з дочкою та зятем, повстанським отаманом Завгороднім. (П – 1792)

ФУГЕЛЬЧИН-КУЛЬГАНСЬКИЙ ПРОКІП ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Мануйлівка, українець, освіта початкова, робітник Мануйлівського маслозаводу. Заарештований 9.03.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація: належав до куркульського угруповання з 6 осіб, які “говорили колгоспникам, що за новою Конституцією будуть у бідняків відбирати майно й повертатимуть куркулям”, ставили завдання “повалити радвладу шляхом агітації і шкідництва в колгоспах”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10418)

ФУРМАН КИРИЛО ГНАТОВИЧ, 1892 р.н., с.Велика Виска, українець, письменний, робітник Оникіївського радгоспу. Заарештований 12.09.1937 Великовиківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 26.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5057)

ХАБЛЕНКО ФЕДІР ГАВРИЛОВИЧ, 1876 р.н., м.Шпола Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Хмельове, рахівник у школі. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 15.02.1938 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційного націоналістичного угруповання, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4642)

ХАРЧЕНКО ГРИГОРІЙ ХРИСАНФОВИЧ, 1903 р.н., х.Сергіївка Копанківської сільради Хмельівського (нині Маловисківського) району, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 4.02.1930 Зінов'євським окружним відділом ДПУ (“в роки громадянської війни був активним учасником повстанського загону Залізняка, рідний брат за повстанство розстріляний ЧК; вів систематичну агітацію

проти радянських порядків: “Не здавайте хліб, бо будете самі голодувати; здайте краще другорядними культурами, а пшеницю й жито продайте на базарі”, “Хай комуністи самі сіють і розпоряджаються своїм хлібом, а не чужою працею”, “Не здавайте грошей на позику оборони країни, бо цим ви тільки наближаєте війну, адже на ваші гроші купується зброя – краще пропийте їх”, “Радвіада поміщицькі садиби зруйнувала, а тепер сама взялася за ум: все чинить так, як поміщики і вважає це правильним”). Засуджений 7.04.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 23.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3642)

ХАРЧЕНКО ОЛЕКСАНДР КІНДРАТОВИЧ, 1895 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, викладач кавалерійської школи. Заарештований 27.12.1932 Одеським облвідділом ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Трійкою НКВС СРСР 19.05.1935 звільнений з-під варті достроково. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

ХАУСТОВ ЗІНОВІЙ ПОРФИРОВИЧ, 1913 р.н., с.Злинка, українець, освіта 2 класи, проживав у с.Дубки (приєднане до с.Леніно-Ульяновка), червоноармієць 657-го стрілецького запасного полку. Заарештований 18.06.1940 УНКВС Івановської області (зрада Батьківщини, порушення військової присяги, висловлював терористичні наміри на адресу керівників радянської держави). Засуджений 27.06.1940 трибуналом Московського військового округу до розстрілу, даних про виконання вироку у справі немає. Реабілітований 18.05.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14195)

ХМУРИН ВАСИЛЬ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1914 р.н., с.Злинка, українець, освіта середня, член ВЛКСМ, проживав у м.Воронежі (Росія), курсант 161-го полку військ внутрішньої охорони НКВС. Заарештований 21.03.1937 5-м відділом УДБ УНКВС Воронізької області (антирадянська агітація). Засуджений 10.05.1937 військовим трибуналом НКВС Воронізької області до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 29.03.1990 Верховним судом СРСР. (П – 11297)

ХМУРИН АНДРІЙ КІНДРАТОВИЧ, 1892 р.н., с.Злинка, росіянин, неписьменний, колгоспник. Заарештований 5.03.1931 Хмелівським РВ ДПУ (агітація проти політики колективізації). Засуджений 7.09.1931 Хмелівським райнарсудом до 1,5 року ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1277)

ХРАПАК ФЕОДОСІЙ НИКИФОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Якимівка, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 2.12.1937 Хмелівським РВ НКВС (“на початку 20-х років після ліквідації загону Залізняка виїхав із села, переховувався од репресій за контрреволюційну діяльність, повернувся у 1926-ому, згодом вступив у колгосп пасічником, зумисне знищував пасіку, закликав селян не виходити на роботу в колгосп, однак нічого не платять”). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 12.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9008, 10325)

ЦАБІЙ ГРИГОРІЙ СЕРГІЙОВИЧ, 1909 р.н., с.Софіївка (приєднане до с.Андріївка), українець, письменний, проживав у м.Мала Виска, машиніст водокачки на залізничній станції. Заарештований 25.03.1944 Маловісківським РВ НКДБ (підозрювався у співробітництві з німецькою окупаційною владою). Маловісківським РВ НКДБ 20.07.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2310)

ЦАРЕЛУНГА ВАСИЛЬ ОМЕЛЯНОВИЧ, 1884 р.н., с.Плетений Ташлик, молдаванин, освіта початкова, слюсар МТС. Заарештований 3.03.1938 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

ЦАРЕЛУНГА САВА ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Плетений Ташлик, молдаванин, освіта вища (закінчив Кіровоградський учительський інститут), проживав у с.Грузькому Кіровоградського району. Заарештований 22.12.1944 Кіровоградським РВ НКДБ (співробітництво з німецькою окупаційною владою, антирадянська агітація). Засуджений 7.03.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13706)

ЦАРЕНКО ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1911 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, працював трактористом у колгоспі ім.Ворошилова, із 7.09.1939 червоноармієць 208-го стрілецького полку.

Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (9.01.1940 здався у полон білофінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.04.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4319)

ЦИМБРОВСЬКИЙ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Петричі Золочівського району Львівської області, українець, письменник, проживав у селах Олексіївка і Лутківка, кравець, член колгоспу ім.17-ої партконференції. У 1935 році був засуджений до 3 років примусової праці за підробку печатки. Вдруге заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (“служив у австро-угорській армії, 1916 року потрапив у російський полон; член української націоналістичної організації, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 21.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.09.1938. Реабілітований 30.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10213)

ЦЮПА ІВАН АНТОНОВИЧ, 1888 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, робітник ‘удзикової фабрики. У 1929 році розкуркулений. Заарештований 16.09.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (вихваляв дореволюційний лад, зводив наклепи на партію та уряд). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. 1.02.1940 термін покарання зменшено до 4 років. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3864)

ЦЮПА ОЛЕКСА ГРИГОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, працював на пошті. Заарештований 15.03.1933 ТВ ОДПУ ст.Зінов’євськ (контрреволюційна діяльність). Дорожно-транспортним відділом ОДПУ м.Одеси 23.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (6755 – П)

ЧАБАН ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1914 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, муляр цукрозаводу, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18 стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.04.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4479)

ЧАБАН ЙОСИП ВАСИЛЬОВИЧ, 1903 р.н., с.Іванівка Хмельівського району, українець, освіта початкова, швець промартілі. Заарештований 10.07.1941 Маловисківським МРВ НКДБ (контрреволюційна діяльність в колгоспі). Засуджений 11.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 8.09.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5826)

ЧАБАН СТЕПАН АНТОНОВИЧ, 1904 р.н., м.Мала Виска, українець, неписьменний, без певного місця проживання і роботи. Заарештований 30.03.1937 Кіровським МВ НКВС (“29.03.1937 в перукарні ст.Кірове-Українське п’яним влаштував бешкет, не підкорявся владі – “Я махновець і ніякої влади окрім махновської не визнаю!”), ображав вождів партії й уряду, а також працівників перукарні та інших залізничників: “Зніміть зі стіни портрети Сталіна, Кагановича і Єжова, бо сам зніму і потопчу!”). Засуджений 24.05.1937 лінійним судом Одеської залізниці до 8 років ув'язнення у виправному трудовому таборі з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 5.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13229)

ЧАБАНЕНКО ЯРИНА КИРИЛІВНА, 2.03.1900 р.н., с.Копанки, українка, освіта початкова, проживала у с.Леніна, член колгоспу ім.Дзержинського. Заарештована 31.07.1941 Хмельівським МРВ НКДБ (“агітувала за вихід із колгоспу, пророкувала прийдешнє падіння радянської влади, погрожувала активу колгоспу розправою, коли прийдуть німці, вихваляла фашистський режим: “Німців боятись не треба, німці дадуть землю і будем господарювати, як колись”). Засуджена 16.12.1942 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12216)

ЧАУС ЗАХАР ПЕТРОВИЧ, 1871 р.н., с.Ташлик Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.П’ятоіванівка (нині с.Могутнє Кіровоградського району), робітник Мар’янівського бурякорядгоспу. Заарештований 28.07.1937 Великовисківським РВ НКВС (у 1930 році розкуркулений і разом з сім’єю висланий на північ, звідки втік у 1934 році, агітував проти колгоспного ладу). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1590)

ЧЕВІТЕНКО СТЕПАН ДМИТРОВИЧ, 1897 р.н., с.Нововознесенка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, старший механік облавтотресту. Заарештований 9.08.1944 УНКДБ Кіровоградської області (під час німецької окупації працював старшим механіком, директором МТС). Засуджений 26.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Справу припинено 20.12.1945. (П – 225)

ЧЕКІР ПЕТРО ВАСИЛЬВИЧ, 1891 р.н., с.Еполь (Бесарабія), румун, освіта початкова, проживав у с.Петрівка Мар'янівської сільради Великовисківського (нині с.Вись Маловисківського) району, скляр радгоспу імені Петровського. Заарештований 2.12.1937 Великовисківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “член секти євангельських християн-баптистів у селі, яка нараховувала 10 осіб; на зборах, влаштуваних у своїй хаті, викривляв суть сталінської Конституції, агітував проти виборів у Верховну раду СРСР, готував віруючих, щоб вони голосували за кандидатури, які їм запропонують сектанти”), Засуджений 5.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9552 – П)

ЧЕПЕЛЬ ПЕТРО ВАСИЛЬОВИЧ, 1895 р.н., с.Ломово Новослобідського району Курської області (Росія), росіянин, освіта незакінчена вища, проживав у с.Іванівка Хмелівського району, директор середньої школи. Заарештований 9.01.1938 Хмелівським РВ НКВС (в минулому поручник царської армії, доброволець денікінської; “учасник контрреволюційної української націоналістичної групи – поширював чутки про скору загибель радянської влади, на випадок війни готував диверсію на Ярошевському цукрозаводі”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 30.05.1938. Реабілітований 3.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9561)

ЧЕПЛІКО МАТВІЙ САВОВИЧ, 1891 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, помічник наглядача вантажного двору залізничної станції. Був заарештований у 1920 році. Вдруге заарештований 17.03.1931 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (підозрювався в належності до контрреволюційної організації). Дорожньо-транспортним відділом ОДПУ м.Одеси 2.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. Втретє заарештований 12.12.1932 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (при Центральній Раді, уряді Української Народної Республіки, був секретарем залізничної організації УСДРП; будучи секретним співробітником, сексотом, ДТВ ОДПУ, не повідомив органи ДПУ про існування “повстанського угруповання з п'яти осіб, яке з березня 1931 року на території Зінов'євського та Великовисківського районів від імені Братства Українського Народу і Повстанської Української Селянської Ради розповсюджувало контрреволюційні листівки з закликом створювати підпільні осередки і готуватись до збройного повстання проти радвлади”). Засуджений 9.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7415, 11861)

ЧЕПЛІКО ТИХІН САВОВИЧ, 1910 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, паровозний кочегар залізничної станції. Заарештований 10.12.1932 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (член “повстанського угруповання з п'яти осіб, яке з березня 1931 року на території Зінов'євського та Великовисківського районів від імені Братства Українського Народу і Повстанської Української Селянської Ради розповсюджувало контрреволюційні листівки з закликом створювати підпільні осередки і готуватись до збройного повстання проти радвлади”, “Тихін Чепліко за рік поширив більше півсотні написаних від руки на чвертках аркуша з каучуково штампованим підписом листівок, поширював поштою, передавав хлопцям із Плетеного Ташлика”). Засуджений 9.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років концтабору. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11861)

ЧЕРЕВКО ХОМА ГЕРАСИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Копанки, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.10.1930 Хмелівським РВ ДПУ (зв'язок з контрреволюційним елементом, антирадянська агітація). Прокурором 103-ої дільниці 20.02.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2826)

ЧЕРНЕНКО МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Знам'янка, слюсар майстерні водопостачання. Заарештований 25.08.1937 Знам'янським шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС (антирадянська агітація). Знам'янським ОДТВ ГУДБ 24.07.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5360)

ЧЕРНЕЦЬКИЙ ГАВРИЛО АНДРІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Новомар'янівка Хмельівського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.10.1929 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окружним судом 29.11.1929 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1858)

ЧИЖЕВСЬКИЙ ВАСИЛЬ СЕМЕНОВИЧ, 1918 р.н., с.Копанки Маловісківського району, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Мала Виска, без певних занять. Заарештований 21.03.1944 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “в роки німецької окупації служив у поліції, виконував усі вказівки німецького командування”). Маловісківським РВ НКВС 14.05.1944 через військкомат направлений у спецтабір НКВС м.Сталіно для фільтрації, справу припинено. (П – 3223)

ЧИНЧЕНКО КСЕНІЯ ДМИТРІВНА, 1899 р.н., Бесарабія, румунська циганка, неписьменна, проживала у с.Велика Виска, без певних занять і місця проживання. Заарештована 22.02.1938 Великовісківським РВ НКВС (“у 1918 році разом із батьками та іншими циганами перебралась із Румунії в Росію, 1923-го отримала листа повертатись і разом з чоловіком Лазаром Романенком (помер у 1937-ому) нелегально перетнула кордон, де була завербована румунською контррозвідкою: під виглядом циганки-ворожки збирати свідчення про наявність військових частин на українському Поділлі й передавати через агента Миколу Відрашко”, “зводила наклепи на радвладу, вихваляла фашистський лад у Румунії: “Там все є і добре жити”, знає місце переходу кордону з СРСР у Румунію”). Засуджена 4.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.10.1938. Реабілітована 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9646)

ЧІВОТ ІВАН ЙОСИПОВИЧ, 1896 р.н., с. Нововознесенка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 15.03.1935 Хмельівським РВ НКВС (підозрювався у членстві в контрреволюційній повстанській групі). Спецколегією Одеського облсуду 28.07.1935 виправданий. (П – 13752)

ЧМИХУН МИХАЙЛО ФЕДОРОВИЧ, 1908 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.07.1941 Великовісківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 3.04.1942 трибуналом військ НКВС Татарської АРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 29.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13313)

ЧОБОТАРЬОВ ДМИТРО ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1876 р.н., с.Петрівка (нині с.Вись), українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож 2-ої радлікарні. Заарештований 2.09.1937 Кіровським МВ НКВС (розкуркулений, втік із заслання, вів антирадянську агітацію). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1663)

ЧОБОТАРЬОВ ІВАН СИДОРОВИЧ, 1889 р.н., с.Петрівка (нині с.Вись), українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Дзержинського. Заарештований 8.03.1938 Великовісківським РВ НКВС (у 1919-20 роках служив у армії Денікіна; провадив антирадянську діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 26.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12352)

ЧОВПАН ФЕДІР ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, член колгоспу “Інтернаціонал”. У 1929 році був засуджений за антирадянську діяльність, у 1933-ому за шкідницьку діяльність до 5 років неволі. Втретє заарештований 28.12.1937 Хмельівським РВ НКВС (“у 1920 році був у повстанському загоні Залізняка, брав участь у розстрілі комісара Войнаренка, у роки громадянської війни в хаті Човпана містились штаби петлюрівців, махновців, денікінців, залізників”; “вів антирадянську агітацію, розвалював трудову дисципліну в колгоспі, незаконно зберігав у хаті зброю”). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.01.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9498)

ЧОРНИЙ ОЛЕКСА ПЕТРОВИЧ, 1924 р.н., с.Хмельове, українець, освіта 6 класів, член ВЛКСМ, член колгоспу ім.Карла Маркса. Заарештований 8.01.1941 УНКВС Кіровоградської області (член повстанської організації “Спілка молодих футуристів”, яка постала з п'яти осіб 12.10.1940 і метою якої декларувалась “боротьба проти пригноблення колгоспників” – див. *Володимир Бондаренко*). Засуджений 11.04.1941 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. У 1972-ому році проживав у с.Хмельовому. Реабілітований 28.07.1972 Верховним судом УРСР. (П – 8266)

ЧОРНИЙ ПАВЛО ДАНИЛОВИЧ, 1898 р.н., х.Шаблівичі Новобузького району Миколаївської області, українець, освіта вища, проживав у с.Велика Виска, вчитель школи №1. У 1920 році за участь у каральному загоні, участь у криворізькому повстанні під проводом Іванова арештовувався ЧК і відсидів 7 місяців. Вдруге заарештований 16.11.1937 Великовисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед учнів; листування з братом за кордоном). Засуджений 27.11.1937 трійкою НКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 12.02.1957 трибуналом Київського військового округу. Батько Данило розстріляний червоними у 1919 році, бо чинив опір при арешті; брат Микола втік за кордон, брат Дмитро висланий на північ як крупний куркуль. (П – 3569)

ЧОРНИЙ ПАНАС ТИМОФІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, бригадир колгоспу. Заарештований 23.09.1937 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація: викривляв Конституцію, вихваляв троцькістсько-зінов'євський блок; шкідницька діяльність). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.06.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7948)

ЧУДНИЙ ЛАВРІН ДМИТРОВИЧ, 1847 р.н., с.Лозуватка Маловисківського району, українець, письменний, проживав у с.Оситна Новомиргородського району, хлібороб-середняк. Заарештований 28.06.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“під впливом статті Сталіна “Головокружіння від успіхів” закликав розбирати з колгоспу коней, агітував проти колективного господарювання, пророкував колгоспам короткий вік”). Засуджений 8.07.1930 Зінов'євським окрсудом до 1,5 року ув'язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Верховним судом УРСР 8.08.1930 міру покарання вважати умовною, з-під варті звільнений. Реабілітований 13.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1826)

ЧУЙКО ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1909 р.н., с. Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Мар'янівка, колійний сторож на залізниці. Заарештований 11.03.1933 ОДТВ ОДПУ ст.Зінов'євськ (проживаючи у Великій Висці, організував волінки по розбиранню з колгоспу майна і худоби, виключений з колгоспу і розкуркулений – у 1932 році двічі знаходили закопаний хліб, жив у залізничній колійній будці). Шляхово-транспортним відділом ОДПУ 29.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Батько і два брати розкуркулені й вислані на північ. (П – 6758)

ЧУЙКО ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта 2 класи, проживав на х.Степовий (нова назва Братерське) Феодосіївської сільради Компаніївського району, селянин-одноосібник. У 1929 році за хуліганство одержав до 8 місяців примусової праці. Заарештований 29.03.1932 Зінов'євським МВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Зінов'євським МВ ДПУ 23.08.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 5.07.1965 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2818)

ЧУЙКО ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ, 1908 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, проживав у с.Плетений Ташлик, ремонтний робітник колійної служби роз'їзду Мар'янівка. У 1929 році розкуркулений разом з батьком, за невиконання продовольчого податку майно розпродане. Заарештований 11.03.1933 шляхово-транспортним відділом ОДПУ ст.Вознесенськ Миколаївської області (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Шляхово-транспортним відділом ОДПУ м.Одеси 9.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6759)

ЧУЙКОВ АНДРІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.09.1928 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (зберігання та розповсюдження прокламації контрреволюційного характеру). Особливою нарадою при колегії ОДПУ 15.02.1929 позбавлений права проживати у містах Москві, Ленінграді, Ростові-на-Дону, в Україні та у прикордонній смузі протягом 3-х років. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3991)

ЧУЛАЇВСЬКИЙ РІЧАРД ПЕТРОВИЧ, 1891 р.н., м.Сміла Черкаської області, поляк, освіта середня спеціальна, проживав у с.Плетений Ташлик, агроном МТС. Заарештований 23.10.1940 УДБ УНКВС Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 24.12.1940 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 8.12.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10894)

ЧУМАК ГРИГОРІЙ НИКИФОРОВИЧ, 1915 р.н., с.Янопіль (нині с.Березівка), українець, освіта неповна середня спеціальна – 2 курси педтехнікуму, проживав у с.Новоолександрівка, колгоспник. Заарештований 27.07.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 13.08.1937 трійкою НКВС Одеської області до 8 років ув'язнення в далеких таборах. Реабілітований 25.04.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3564)

ЧУМАК ОХРІМ ПОРФИРОВИЧ, 1893 р.н., с.Гапсине (нині Олександрівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.03.1931 Великовісківським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 25.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в північний край. Вдруге, мешкаючи у м.Кіровограді і працюючи сторожем комунвідділу міста, заарештований 27.07.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення в далеких таборах. Помер у 1942 році, відбуваючи покарання. Реабілітований 14.05.1966 Кіровоградським облсудом. (П – 8039)

ШАБАЗОВ СЕРГІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1893 р.н., м.Урмія (Іран), перс, неписьменний, проживав на х.Груші Плетеноташлицької сільради Маловісківського району, член колгоспу ім.Петровського. Заарештований 18.02.1938 Маловісківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація: “в СРСР переїхав у 1917 році, але радянського громадянства не прийняв; підтримував зв'язок з іранським посольством у Москві; агітував людей проти колективізації, займався підривною роботою в колгоспі – закликав колгоспників не виходити в поле, не здавати хліб державі, не підписуватись на державну позику”). Засуджений 25.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11073 – П)

ШАБАЗОВА ВІРА ЯКІВНА, 1904 р.н., с.Злинка, персіянка, малописьменна, проживала на х.Груша Плетеноташлицької сільради, член колгоспу ім.Петровського. Заарештована 17.02.1938 Маловісківським РВ НКВС (підозрювалась у контрреволюційній агітації). Маловісківською райпрокуратурою 28.02.1938 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 2980)

ШАМАНСЬКИЙ СЕМЕН ІВАНОВИЧ, 1909 р.н., х.Межирічка Миропільської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 25.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“належність до контрреволюційної організації” – див. *Кость Федуненко*). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 15.09.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 11151)

ШАРПАР ВАСИЛЬ МИКОЛАЙОВИЧ, 1910 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, член ЛКСМУ, різнороб артлі “Комінтерн”. Заарештований 10.12.1932 особливим відділом Одеського облвідділу ДПУ (член “повстанського угруповання з п'яти осіб, яке з березня 1931 року на території Зінов'євського та Великовісківського районів від імені Братства Українського Народу і Повстанської Української Селянської Ради розповсюджувало контрреволюційні листівки з закликом створювати підпільні осередки і готуватись до збройного повстання проти радвлади”, “Шарпар розповсюдив 6 листівок у селі”). Засуджений 9.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років концтабору. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11861)

ШЕВЦОВ ОМЕЛЯН САВЕЛІЙОВИЧ, 1913 р.н., с.Краснопілка, українець, письменний, червоноармієць 4-го дивізіону 54-го Сталінського залізничного полку внутрішньої охорони НКВС. Заарештований 8.11.1937 військовою прокуратурою прикордонної і внутрішньої охорони УРСР у Дніпропетровській області (невиконання наказів командирів – “відмовився передягнути формені літні штани, коли йшли у лазню, бо виправ їх” – і контрреволюційні розмови серед червоноармійців: “У куркулів батракам було легше працювати, ніж тепер служити в Червоній армії”, “Все одно, що в тюрмі два роки, а що в армії”). Засуджений 8.12.1937 військовим трибуналом прикордонної і внутрішньої охорони УРСР Дніпропетровської області до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 4.02.1991 трибуналом Київського військового округу. (П – 12558)

ШЕВЦОВ ФЕОДОСІЙ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Краснопілка, росіянин, освіта початкова, працював у колгоспі “Серп і молот” на різних роботах, із 7.09.1939 червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4269)

ШЕВЧЕНКО АРТЕМ ХАРИТОНОВИЧ, 1891 р.н., с.Розсохуватка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Горького. Заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (підозрювався у контрреволюційній діяльності, спрямованій проти колгоспного будівництва). Управлінням ДБ УНКВС Кіровоградської області 16.06.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2526)

ШЕВЧЕНКО ДМИТРО МИКИТОВИЧ, 1871 р.н., м.Мала Виска, українець, неписьменний, сторож цукрозаводу. Заарештований 16.03.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9081)

ШЕВЧЕНКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1883 р.н., с.Максимівка Великоисківського району, українець, письменний, проживав у м.Кіровограді, робітник заводу “Червона зірка”. Заарештований 28.04.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 1.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 28.11.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10727)

ШЕВЧЕНКО ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Обознівка Кіровоградського району, тесля радгоспу. У 1930 році розкуркулений і разом з сім’єю висланий у Архангельську область, у 1934-ому із заслання втік. Заарештований 28.07.1937 Великоисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу, заходів радвлди на селі). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8818)

ШЕВЧЕНКО КИРИЛО МИКИТОВИЧ, 1885 р.н., м.Мала Виска, українець, освіта початкова, сторож колгоспу “Червона поляна”. У 1930 році розкуркулений і разом з сім’єю висланий у Архангельську область, у 1934-ому із заслання втік. Заарештований 25.08.1937 Маловисківським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу та підписки на державну позику). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1720)

ШЕВЧЕНКО МИКОЛА ФЕДОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Миролюбівка Хмельівського (нині с.Кіровка Маловисківського) району, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований у березні 1931 року Хмельівським РВ ДПУ (в роки громадянської війни активно постачав продуктами і зброєю повстанський загін Залізняка, у 1921-ому керував селянським повстанням проти радвлди у Миролюбівці, у 1930-ому був застрільником розбирання власних коней з колгоспу; “нині має тісний зв’язок з куркулями і своїми діями перешкоджає успішному виконанню п’ятирічного плану”). Справа завершується постановою Хмельівського РВ ДПУ від 14.03.1931 про необхідність утримання звинувачуваного під вартою. (П – 2809)

ШЕВЧЕНКО ПАВЛО ГРИГОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Новоселівка (приєднане до с.Березівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Новопетрівка, член колгоспу ім.Тельмана. Заарештований 19.08.1937 Хмельівським РВ НКВС (“вимагав повернення з колгоспу свого майна, яке в нього конфіскували у 1930 році”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1632)

ШЕВЧЕНКО СЕМЕН АНДРІЙОВИЧ, 1872 р.н., с.Петропавлівка (нині у складі с.Розсохуватка), українець, освіта початкова, член соціал-демократичної партії у 1903-17 роках, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (агітація проти колективізації і хлібозаготівлі). Судового рішення по справі немає. Справа припинена 19.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. (П – 8771)

ШЕВЧЕНКО ФЕДІР ПОЛКАРПОВИЧ, 1901 р.н., с.Єгорівка (приєднане до с.Нововознесенка), українець, освіта початкова, проживав в с.Шляхове Новоархангельського району, секретар сільської ради. Заарештований 28.03.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (співробітництво з німецькою окупаційною владою в роки війни). Засуджений 9.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.06.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10090)

ШЕВЧЕНКО ФЕДІР СПИРИДОНОВИЧ, 1895 р.н., с.Янопіль (нині с.Березівка), українець, освіта початкова, колгоспник. У 1931 році за антирадянську агітацію був засуджений до 3 років неволі, звільнений достроково восени 1932-го. Вдруге заарештований 19.04.1933 Хмельівським РВ ДПУ

(антирадянська агітація проти хлібозаготівлі, посівної кампанії). Засуджений 29.06.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край умовно. Батька Спиридона Шевченка у 1930 році розкуркулили і вислали на північ. Реабілітований 10.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7526)

ШЕВЧЕНКО ЯКІВ СИДОРОВИЧ, 1867 р.н., с.Янопіль (нині с.Березівка), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 17.04.1933 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації і хлібозаготівлі). Особливою нарадою при ДПУ УРСР 29.06.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7526)

ШЕЛІНГОВСЬКИЙ ІОВ МИХАЙЛОВИЧ, 1860 р.н., с.Паліївка, українець, освіта 3 класи, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 14.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 8.02.1992 Генпрокуратурою України. (П – 13053)

ШЕЛУДЬКО АНАНІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1882 р.н., с.Розсохуватка, українець, освіта неповна середня, член артїлі ім.Горького. Заарештований 9.11.1938 Маловисківським РВ НКВС (“у 1918-19 роках брав участь у повстанському загоні під проводом Шевченка; антирадянська агітація”). Маловисківським РВ НКВС 24.01.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1200)

ШЕНГОФЕР ЮЛІАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1896 р.н., с.Підбірці Львівської області, німець, освіта початкова, проживав у с.Олексіївка, механік-бригадир тракторної бригади Мар'янівського цукрорадгоспу. У 1932 році за розвал тракторного парку разом з головним механіком Кравченком був засуджений до 5 років неволі. Вдруге заарештований 11.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (“унтер-офіцер старої армії, в Росію потрапив під час першої світової; вів антирадянську агітацію, нарікав на рівень життя: “Тут робітники живуть у смердючих норах”, “виживав із тракторної бригади стахановців-комсомольців, а приймав класово чужий елемент”; маючи письмовий зв'язок з родичами за кордоном, виявляв бажання виїхати в Польщу – клопотався перед консульством у Києві”). Засуджений 16.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10392)

ШЕРШНЬОВ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1905 р.н., с.Покровка Амвросіївського району Донецької області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1926 року, проживав у с.Хмельове, начальник райвідділу НКВС. Заарештований 11.03.1938 УНКВС Одеської області (зловживання службовим становищем). Засуджений 4.08.1938 трибуналом прикордонних та внутрішніх військ СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Трибуналом військ НКВС Київського військового округу 20.12.1939 виправданий. (П – 831)

ШЕСТАК ТЕОФАН ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 20.01.1930 Зінов'євським окружним судом до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13402)

ШЕСТАК ЮХИМ ІВАНОВИЧ, 1885 р.н., с.Плетений Ташлик, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 30.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 20.01.1930 Зінов'євським окружним судом до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13402)

ШИПАШ АНТОН ФЕДОСІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б) в 1932-33 роках, колгоспник. Заарештований 27.06.1937 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.09.1937. Реабілітований 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9537)

ШИШ ГРИГОРІЙ САВЕЛІЙОВИЧ, 1900 р.н., х.ім.Леніна, українець, освіта 2 класи, колгоспник, після мобілізації червоноармієць 208-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (“порушення військової присяги: здався в полон фінам без опору”). Засуджений 4.10.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. У 1958 році проживав у м.Норильську. Реабілітований 4.12.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4589)

ШИШ ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1889 р.н., с.Велика Виска, українець, освіта початкова, у 1935 році виключений із членів ВКП(б), проживав у м.Кіровограді, сторож магазину. Заарештований 18.09.1936 транспортним відділом Одеського облуправління НКВС (агітація проти колективізації в сільському господарстві, проти стаханівського руху). Рішення суду у справі немає. Реабілітований 26.01.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13106)

ШКЛЯРОВ ЯКІВ КИРИЛОВИЧ, 1906 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти політики колективізації на селі та конфіскації надлишків фуражу). Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 9.05.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6026)

ШМАРКО ДМИТРО ІВАНОВИЧ, 1894 р.н., с.Хмельове, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, слухач курсів при Держбанку. Заарештований 12.07.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.10.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3907)

ШОСТАК ГАВРИЛО КЛИМОВИЧ, 1868 р.н., с.Петропавлівка (приєднане до с.Розсохуватка), освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 19.12.1929 Хмельвським РВ ДПУ (саботаж при обмолоті зерна). Засуджений 26.01.1930 Зінов'євським окрсудом до 1 року ув'язнення з випробувальним строком 3 роки. Верховним судом УРСР 23.02.1930 міру покарання зменшено до позбавлення волі умовно з іспитовим строком 3 роки. Реабілітований 26.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1780)

ШТЕПАН АНТОН ОВСІЙОВИЧ, 1898 р.н., смт Катеринопіль Черкаської області, українець, освіта вища, проживав у м.Мала Виска, помічник головного агронома цукрового заводу. Заарештований 22.07.1938 Новопраським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 4.10.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 30.10.1938. Реабілітований 31.05.1957 УКДБ Кіровоградської області. (П – 3811)

ШУЛЬГІН ПРОХОР МИХАЙЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 12.03.1930 Зінов'євським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 19.05.1930 Зінов'євським окружним судом до 2 років ув'язнення. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1843)

ШУМЕЙКО ТАДЕЙ МАТВІЙОВИЧ, 1873 р.н., с.Іванівка Хмельвського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.03.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 20.05.1930 Зінов'євським окружним судом до 1,5 року ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1820)

ЩЕРБАК ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1877 р.н., с.Кіровка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 23.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, працюючи в колгоспі, заарештований 19.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (“втеча із заслання у 1934 році; контрреволюційна діяльність, спрямована на розвал трудової дисципліни в колгоспі”). Засуджений 23.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6073, 1629)

ЩЕРБАК ІВАН ГОРДІЙОВИЧ, 1876 р.н., с.Кіровка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 10.03.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційного націоналістичного угруповання, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4642)

ЩЕРБАК САВА ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Кіровка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 11.03.1938 Хмельвським РВ НКВС (“член контрреволюційного націоналістичного угруповання, антирадянська агітація, шкідництво”). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4642)

ЩЕРБАК СЕРГІЙ ГОРДІЙОВИЧ, 1868 р.н., с.Миролюбівка Хмельвського району, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1922 році перебував під слідством за підозрою участі у повстанському русі. Вдруге заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“у 1920 році брав активну участь у формуванні повстанського загону отамана Залізняка, бив у церковний дзвін, скликаючи людей для повстання, бив і розстрілював місцевих комуністів; агітував проти колективізації, проти кампанії 3-ої державної позики на індустріалізацію країни”). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6065)

ЩЕРБИНА СТЕПАН ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Якимівка Хмельвського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 31.03.1944 Хмельвським РВ НКДБ (в роки німецької окупації працював в поліції, зрада). Помер 1.07.1944 в ув'язненні. Хмельвським РВ НКДБ 3.07.1944 справу припинено. (П – 5694)

ЮРЧЕНКО СЕМЕН ІЛІЧ, 1910 р.н., с.Хмельове, українець, освіта початкова, проживав на ст.В'язова Південно-Уральської залізниці, з лютого 1945 року червоноармієць 49-го батальйону механізації залізничних робіт 47-ої залізничної бригади. Заарештований 19.02.1946 особливим відділом НКДБ 47-ої залізничної бригади (в роки німецької окупації працював бригадиром сільгоспобщини, “допомагав німцям в реалізації їхніх наказів та вказівок”; перебуваючи в Чехії та Угорщині і бачачи рівень їхнього життя, протиставляв його дійсності в СРСР, “систематично серед червоноармійців вів антирадянську агітацію, спрямовану на підрив могутності й боєздатності армії та держави, вихваляв порядки, встановлені німцями на окупованій території, німецьку армію і її техніку, висловлював наклепи на виборчу систему, невдоволення умовами служби в армії”). Засуджений 11.03.1946 трибуналом залізничних військ УВВР-9 у м.Свердловську до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 27.01.1992 військовим прокурором Приволзько-Уральського військового округу. (П – 13035)

ЯКИМЕНКО ВАДИМ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1925 р.н., м.Одеса, проживав у с.Спаське (приєднане до с.Березівка) Маловисківського району, українець, освіта 9 класів, червоноармієць 583-го мінометного полку 39-ої гвардійської стрілецької дивізії. Заарештований 2.11.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 39-ої ГСД (вів антирадянську агітацію: “Служити в Червоній армії важче і гірше, ніж в якій іноземній, в Німеччині життя краще, ніж в наших колгоспах, у буржуазних країнах більше демократії, ніж в СРСР”). Засуджений 19.11.1945 військовим трибуналом 39-ї гвардійської стрілецької дивізії до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 22.11.1989 трибуналом військової частини №75092. (П – 10258)

ЯКИМЕНКО МИКОЛА МУСІЙОВИЧ, 1878 р.н., с.Нечаєве Хмельвського району, українець, освіта початкова, проживав у с.П'ятихатки Маловисківського району, колгоспник. Заарештований 29.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда, дискредитація заходів партії та уряду). Засуджений 25.09.1937 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6917)

ЯКИМЕНКО ПРОКІП ХАРИТОНОВИЧ, 1870 р.н., с.Спаське (приєднане до с.Березівка), українець, письменний, член колгоспу ім.Орджонікідзе. Заарештований 3.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (активна контрреволюційна агітація серед населення). Кіровоградською обласною прокуратурою 20.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3002)

ЯРИШ ГРИГОРІЙ ЯКОВИЧ, 1896 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, помічник бухгалтера “Заготконттори”. Заарештований 28.07.1937 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти радянської влади). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 8.07.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5443)

ЯРИШ ДЕМ'ЯН АНДРІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Злинка, українець, освіта середня, проживав у с.Плетений Ташлик, вчитель школи №1. Заарештований 9.04.1938 Маловисківським РВ НКВС (член української націоналістичної організації, антирадянська агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС

Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

ЯРИШ ІВАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1888 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, чорнороб цукрового заводу. У 1932 році за зруйнування конюшні та несплату державних податків був засуджений до 10 років ув'язнення у концтаборі, звільнений у 1937-ому. Вдруге заарештований 7.07.1937 Маловисківським РВ НКВС (дискредитація депутата Верховної ради УРСР С.Проволоцької: висловлював сумнів у тому, що вона могла виростити урожай цукрових буряків 1104 центнери з гектара; висловлював жаль з приводу арешту робітників Маловисківського цукрового заводу, які начебто мали зв'язок із троцькістами; агітував проти колгоспного ладу, відмовлявся сам вступати в колгосп, виказував невдоволення конфіскацією у нього в період колективізації коня). Засуджений 29.08.1939 судовою колегією у кримінальних справах Кіровоградської області до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 24.02.1989 Верховним судом УРСР. Брат Андрій розкуркулений у 1931 році. (П – 9079)

ЯРОВЕНКО МАТВІЙ ЄГОРОВИЧ, 1910 р.н., с.Велика Виска, українець, письменний, проживав у с.Шевченкове Кіровоградського району, коваль Шостаківської МТС, член колгоспу “Шлях до комуні”. Заарештований 24.01.1933 Зінов'євським РВ НКВС (“займався літунством, бешкетництвом, симулюванням і контрреволюцією”: у 1932 році кілька разів кидав колгосп, виїздив із села і знов вертався; відмовився везти на станцію зерно державної хлібоздачі, агітував не везти й інших: “На чорта нам радянська влада, яка лиш все кудись забирає і вивозить, а нас залишає голодних і їсти не дає”). Засуджений 4.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.04.1994 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 7590)

ЯРОВИЙ МИКОЛА МИКИТОВИЧ, 1872 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 23.09.1929 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 13.01.1930 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та заборонаю проживання в Зінов'євському окрузі протягом 5 років. Реабілітований 8.02.1992 Генпрокуратурою України. (П – 13049)

ЯРОШ ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Злинка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація, спрямована на зрив заходів на селі). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5998)

НОВГОРОДКІВСЬКИЙ РАЙОН

СПОГАД БРАТУХІНА ВОЛОДИМИРА ОСТАПОВИЧА

*Народився 1924 року в селищі Новгородці.
В'язень фашистських і більшовицьких катівень.*

В роки війни я був вивезений до Німеччини. У березні 1945-го нас звільнили американці, а в травні передали советській місії. І повезли нас на схід. Та не додому, в Україну, а на північ, у Архангельську область — Ровдінський район. Ліс валити. І стали ми працювати. Каторжна це була робота. До того ж не дай Бог не вийдеш на роботу — незалежно з якої причини! Щоп'ятниці приїжджав суд і починався процес: щоразу судді мали для себе роботу. Судили навіть дітей місцевих, які кіньми трелювали ліс на лісопвалах: за невихід першого разу засуджували до чотирьох місяців примусових робіт, другого разу — півроку, третього — два роки тюрми. Мене обурювали ці комуністичні беззаконня, хоч і знав, що за обурення по голівці тут не поглядять, але не міг інакше — чорне білим ніколи не називав. Особливо після 16 серпня 1946 року, коли хліб подорожчав у чотири рази, інші продукти — у десять разів і більше, але про це ні радіо не муркнуло, ні в газетах жодним рядком не повідомили. Советська пропаганда вправляла мізки простим людям: коли

1-го квітня 1948 року знизили ціни на 5 відсотків, то кричали по радіо й у газетах писали протягом усього року. Навіть після п'яти щорічних знижень ціни на хліб, цукор та інші продукти були куди вищі, ніж у першому півріччі 1946 року.

Заарештували мене 13 квітня 1947 року. Серед ночі. І повезли в місто Архангельськ, у тюрму МДБ (міністерства держбезпеки). Звинували за статтею 58 пункт 6 Карного кодексу СРСР. Посадили в одиночну камеру. Почалося слідство. На запитання я відповідав щиро, нічого не приховуючи, оскільки й приховувати мені не було що — я ні перед державою, ні перед людьми не завинив. Слідство велось тільки вночі: з одинадцятої вечора до п'ятої ранку. А потім вдень же треба працювати: боронь Боже бодай око заплющити — заб'ють до напівмертвого. Б'ють страшно й тоді, коли хоч чимось даси знати, що тебе ведуть коридором на слідство (кашлянеш чи шмаркнеш). А який принизливий шмон робили перед і після зустрічі із слідчим: вибачайте, навіть у задницю заглядають, чи не заховав що при собі...

Слідство вели емгебісти, а охороняли нас міліціонери. Кругова порука, стеження тотальне — хіба можна було на когось чи щось поскаржитись, звернутись із елементарним проханням? Десять місяців таких виснажливих нічних допитів мені влаштували очну ставку із Максименком (він виявився земляком — з Кам'янця-Подільського) та сибіряком Ніколаєвим. І ось вони при мені розповідають слідчому, що коли ми сиділи в німецькому таборі, то я продавав своїх: мовляв, як тільки викличе комендант Братухіна, то на другий день так десять душ і зникає... І місто називають таке, що я його й не чув. «Що ж ви оце в очі мені брешете?» — питаю я їх. А прокурор тоді до мене з криком: «Не перебивай, ми їм віримо, не тобі!» Коли це заходить під час очної ставки в камеру жінка в капітанських погонах з папкою в руках (на папці, мені й зараз бачиться, великими літерами написано «Дело», а нижче, дрібнішими «Хранить вечно») — і прямо до столу слідчого. Стали вони щось там тихо шептатися, а потім слідчий

(прізвище його було Черпаков) покликав прокурора і стали вони уже втрьох гортати папери в тій папці, що жінка принесла. Потім прокурор повернувся до Максименка й питає: «Что ж вы врете на человека?» А Максименко у відповідь: «Ви самі мене про це просили». Прокурор тоді: «Замолчать!» І мене відвели в камеру.

Хто вона, та жінка, що трапилось, про що вони не змогли домовитись, чи це вони так демонструвати «справедливість» правової системи совєтської, коли вже виявлялась явна брехня, — для мене це й досі залишається загадкою. Але факт той, що на другий день мені зачитали: звинувачення за статтею 58, пункт 6 відмінюється. Натомість оголосили нове: стаття 58, пункти 1-а і 10 (частина перша). Повідомили мені, що начебто якийсь Макар Кацієнко із Новгородки посвідчив на мене, що коли в наше містечко 1941 року зайшли німці й проводили масові розстріли мирного населення, то й Братухін брав у них участь. Я зопалу, ошелешений такою віроломною вигадкою, сказав, що не пам'ятаю таких розстрілів, але прокурор витлумачив мою відповідь по-своєму: «Запиши, — наказав він слідчому, — що може він і брав участь, але вже не пам'ятає». Я повторив своє: «Ніяких розстрілів не було», на що він відреагував: «Суд розбереться». На той час я вже розібрався, як совєтські слідчі органи вміють фабрикувати злочини, які під різними приводами (обманом, погрозами, а то й нелюдськими катуваннями) змушують невинних людей розписуватись під сфабрикованими звинуваченнями, а потім виносять смертні вироки. Тому я вирішив не йти в них на поводу, не брехати сам на себе: якщо й розстріляють, думав я, то хоч знатиму, що я їм у цьому не допомагав. Про це я сказав прокурору після його слів: «Ми знаємо увесь склад власовської армії і знаємо, що ти там був, але хочемо, аби ти сам у цьому признався». Наклеп на самого себе? Ні.

Це був дуже пам'ятний для мене допит. Я вже почав подумки прощатись із життям, але твердо вирішив, що своїми руками я не буду себе душити.

Серед слідчих і прокурорів, до речі, в ті часи було чимало євреїв. Не винятком був і мій. І ось тоді, коли мене він вивів із себе примусовими домаганнями підписати самому собі розстріл, я не стримався й випалив: «Якщо вже я перед руським народом вчинив злочин, то хай руські мене і допитують, а не жид». Що тут трапилось! Його наче хто жигалом шурнув: він скочив із стільця, вихопив пістолета: «Застрелю!» Я тоді йому спокійно відповів: «Стріляй, але до мене не підходь, бо...» Він тоді кинувся до телефона: «Уберіте єво!» Це було серед ночі, годині о першій. У своїй камері я роздягнувся, тільки збирався лягти, як знову відчинились двері: «Вихади!» Я хотів одягнутись. «Не нада!» Аби ж то я знав, що мене в карцер поведуть, то я їх не послухався б. У карцері підлога зацементована, по кісточки — води налито. Посередині карцера таке, наче корч, вмурування: на нього кладеться щит дерев'яний, щоб можна було прилягти вночі. О сьомій ранку щита витягують і мусиш ходити по холодній цементованій підлозі по кісточки у воді. Харчі на добу: триста грам хліба і літр води.

Через три дні повели мене на слідство. Прокурор — той самий — каже: «Думаю, ти вже вгамувався, можна продовжувати розмову. Скажи, в якій власовській частині перебував?» Я сказав: «Жидам відповідати не буду!» Він знову кинувся до телефона: «Забрать!» Але цього разу я вже не роздягнувся. Відсидів у карцері ще три доби. Вони мені здалися місяцями. Через три дні — знову на допит. Без прокурора. Слідчому я висловився прямо: «Думаєте розстрілювати — розстрілюйте зараз, не знущайтесь». — «Ніхто тебе розстрілювати не збирається, але якщо не підпишеш протоколи — калікою зроблять точно. То краще слухай мене, — перейшов слідчий на довірливий тон. — Як прийде прокурор, то попроси його покликати начальника слідчого відділу. Він чекає цього прохання — зрозумів? А вже начальникові став вимогу помінати прокурора. І якщо не хочеш мучитися все життя калікою, то новому прокуророві мусиш підписати протоколи». Отож сталося все так, як сказав слідчий. І справу мою передали в суд.

Судила мене особлива нарада заочно в Москві. Дали мені десять років суворого режиму. 11 листопада 1947 року перевезли до Вологодської в'язниці, трохи згодом — до Кірова, де знаходився пересильний пункт: у дерев'яній будівлі людей битком набито — на нарах, під нарами, сидять у проходах... Клопів — зі стелі сипляться на людські плечі й голови дощем. Двічі на день давали нам поживитись якоюсь баландою, у мисочках дерев'яних, без ложок: сьорбаєш, пробусь щось твердіше зубами зловити, то тільки — хрум і — сморід... Так за кожним разом попадалось до десятка клопів. В житті я ніде їх стільки не бачив, як там — хмари.

Потім перевезли нас на Печору. Провели інвентаризацію: переписали весь одяг — штани, сорочка, кухвайка, чоботи. Мовляв, це не твоє, а державне, то не маєш права ні продати, ні вимінати за шматок хліба — піймають: допишуть ще статтю, прибавляючи строку...

Далі була 20-а колонія у Воркуті. Там я поскаржився начальнику Печорлага Боровицькому (наших там земляків не бракувало): чому це у півтора рази підняли норми виробітку для в'язнів? І тієї ж ночі мене підняли й через 136-у колонію переправили до знаменитої 13-ої колонії у Мульдї. Знаменитої повстанням в'язнів у 1948 році. Повстання очолили політичні: засуджені за 58-ою статтею. Керівник повстання звернувся до всіх в'язнів 13-ої колонії: «Хто бажає свободи — пішли з нами». Свободи бажали, виявляється, лиш засуджені за переконання чи нізачо посаджені за 'рати, бо кримінальні злочинці (зłodії, вбивці, 'валтівники) кинулись не свободу здобувати, а грабувати кухню, хліборізку, склади... Повстанці загинули в нерівному бою через три дні — знайшовся зрадник, який передав емгебістам маршрут руху повсталих.

Довелось мені скуштувати й етапу: від Чума до Надима в 501-й табір. Після смерті Джугашвілі 501-у будову закрили, а наявних тут зеків перекинули в Башкирію будувати місто Салават.

Аж у 1955-ому році мене звільнили. Треба знати, що засуджених, як я, особливою нарадою, не збирались звільняти до смерті: по відбуттю строку їм знаходили привід дати повторний, і так безперестанку. Але після смерті Сталіна такі суди (особливою нарадою) анулювали... До цього анулювання я вважався особливо небезпечним злочинцем. Щоразу, як переводили з одного табору в інший, я чув, як керівництво навіть дивувалось: нікого не вбив, не пограбував, а — особливо небезпечний. Справа в тому, що в ті часи усе начальство табірне (за винятком першого) складалось із колишніх малограмотних кримінальних зеків, які продались (зсучились) за шмат черствого хліба і знущались із своїх же з особливою насолодою...

Реабілітували мене тільки в 1989 році — дякуючи горбачовській перебудові.

Записав Василь Бондар.

НЕСКОРЕНІ ВЕРБЛЮЖЦІ

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Верблюжка – село Новгородківського району, центр сільської ради, розташоване на берегах річки Верблюжки – правої притоки Інгульця. Час заснування, ймовірно, 1750 рік, бо в документах наступного року Верблюжка згадується як слобода Новокозачого полку. Назва річки, а від неї й поселення, походить від назви рослини – верблюдка, із сімейства лободових. У цій місцевості верблюдки росла сила-силенна.

Рослина – смачний корм для верблюдів, овець, кіз. Сприятливу обставину використав німецький колоніст Фальцфейн, захопившись розведенням цих тварин. Його називали овечим королем степів. Ось як пише про це у своїх спогадах відомий політичний діяч, уродженець нашого краю Лев Троцький: “Тягнуться незчисленні стада. Чії вівці? Фальцфейна. Їдуть чумаки, везуть сіно, соломку, полу. Кому? Фальцфейну... А то раптом, лякаючи своїм видом і ревом, пройде караван верблюдів. Тільки у Фальцфейна вони й водилися”.

Напередодні першої світової війни Верблюжка була великим селом, волосним центром Олександрійського повіту, у ньому проживало близько дев'яти тисяч мешканців. З початком війни 1176 верблюжців мобілізували в армію... А потім була Лютнева революція 1917 року.

ДУХ ПРОБУДЖЕНОГО НАРОДУ

Події тих бурхливих часів досить детально описані в історичній літературі. Повний розвал російської армії, значну частину якої склали вихідці з України, політичне бродіння серед військовиків, де перевагу здобули есери, ідеї яких мали певний вплив на селянство, відсутність державної влади на місцях – такий стислий підсумок Лютневої революції для села. Впливовим фактором була наявність у

селян великої кількості зброї – від револьверів до кулеметів: їх принесли з собою вояки неіснуючої вже армії. Можна тільки уявити, який арсенал знаходився у Верблюжці, якщо додому повернулося більше тисячі колишніх військовиків.

А тим часом революційний дух охоплював верблюжців – були ж бо серед них представники різних партій, які закликали селян до рішучих дій, до боротьби “за землю, за волю, за кращу долю”. З’явилися лідери – отамани, хто мав задатки ватажків. Одним з них був есер Федір Момот. Він організував невеликий, але добре озброєний загін з бідняків і наймитів. У березні 1917-го активісти заарештували урядника й волосного старосту (офіційну владу на селі) і створили Раду селянських депутатів на чолі з Момотом. Вона визнала Центральну Раду і у своїй роботі керувалася її розпорядженнями.

Але Рада не знаходила співчуття у селян: вони не сприймали гасел ніяких політичних партій. Адже у цих людях жив незламний козацький дух ще з часів, коли їхні предки складали основу Новокозацького полку. І коли у березні 1918 року село окупували австро-німецькі війська, Бардашов, Лаврентій Бесараб, Герасим Задорожний, Омелян Гудименко, Петро Смалиус, Михайло Шулга створили своєрідний орган місцевого самоврядування – Гетьманську раду на чолі з Бардашовим. Рада оголосила волость Верблюзькою незалежною республікою, всю повноту влади взяла на себе. Для захисту республіки від чужинецьких зазіхань було створено спеціальний, добре озброєний загін, до складу якого увійшло 175 колишніх вояків. Окупаційна влада відреагувала миттєво: на Верблюжку було послано 350 карателів з двома гарматами і трьома кулеметами. Та верблюжці були досвідченими бійцями: загін вночі вийшов зустрічати німців, оточив їх в урочищі біля виселка Велкового і розгромив ущент.

Восени окупанти змушені були залишити село. А невдовзі владу в Україні захопили більшовики. Верблюзька республіка тієї влади не визнала. Гетьманська рада оголосила мобілізацію чоловічого населення волості для опору більшовицьким силам, які намагалися підкорити непокірне село. Але на той час Верблюзький полк нараховував уже понад чотири тисячі бійців. У березні 1919 року він влився у дивізію отамана Матвія Григор’єва, який у травні того ж року підняв повстання проти радянської влади. Верблюзький полк був найпотужнішим у дивізії. Про це свідчать хоча б слова російського радянського поета Едуарда Багрицького, який в одному із своїх віршів писав, що червоноармійці йшли “громить Верблюжские полки”.

І після поразки Григор’єва верблюжці не заспокоювалися – у волості то в одному, то в іншому селі спалахували повстання. Перелякани більшовицькі керівники села звернулися до ВУЦВК з проханням прислати у село надзвичайну комісію із військом “для придушення контрреволюції”. У Києві відреагували найсерйознішим чином: до Верблюжки прибули голова Всеукраїнського центрального виконавчого комітету Григорій Петровський та нарком України Микола Подвойський у супроводі добре озброєного загону червоноармійців.

Але довго ще у Приінгульських степах не стихали народні виступи на захист козацької вольниці. “Восени 1920 року куркулі Новгородки, Верблюжки та Інгуло-Кам’янки вчинили заколот проти Радянської влади”, – сказано в одному з архівних документів.

МОЛОДА ГВАРДІЯ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ

Слідством і агентурними даними Зінов’євського окрвдділу встановлено, що 1927 року у Верблюжці Зінов’євського округу існувала підпільна антирадянська організація українсько-шовіністичного спрямування під назвою “Вільна Україна”. До неї входили учнівська молодь, синки куркулів, торговців і попів. Вони ставили собі за мету вести організовану боротьбу проти радянської влади шляхом контрреволюційної агітації серед селянства, розповсюдження української контрреволюційної літератури, збройного виступу на випадок війни. Керівники організації вишукували шляхи зв’язку з українським підпіллям та карними бандами для здійснення терактів.

...1927 року радянські люди, керовані комуністичною партією, готувалися урочисто відзначити десяту річницю Великої жовтневої соціалістичної революції. Сонячного квітневого дня на церковному цвинтарі зібралося четверо друзів: Григорій Бесараб, Григорій Дорожинський, Петро Гудименко і Віктор Войнов.

– Є важливі новини, – повідомив Бесараб. – Днями побував гість з Києва. Там зустрічався з отаманом Наливайком. Тепер його прізвище Андрій Пирожников, проживає у Києві на нелегальному становищі. Словом, пропоную у неділю зібратися у мене вдома, батьки поїдуть на базар.

Із слідчої справи № 516. Бесараб Григорій Лаврентійович, 19 років, син торговця, близького родича отамана Наливайка, розстріляного у 1929 році. Бесараб є одним із основних засновників підпільної організації, псевдонім “Гонта”. З його ініціативи було оформлене ядро організації, він був ініціатором всіх її задумів, першим вніс пропозицію назвати організацію “Вільна Україна”, виготовити печатку з тризубом. Більшість зборів таємної організації відбувалися у нього на квартирі, він запропонував вести протоколи зборів, налагодити збирання членських внесків і першим вніс гроші. Бесараб закликав заготовляти зброю, для чого викрасти пістолет і гвинтівку в клубі, а також у секретаря комсомольської організації. Він обіцяв налагодити зв’язки з українським підпіллям у Києві, Миколаєві та Зінов’євську, придбати контрреволюційну літературу з метою розповсюдження її серед селян. На зборах пропонував кожному члену групи завербувати до підпілля по дві особи і бути готовим на випадок війни виступити із зброєю в руках проти радянської влади. Бесараб запропонував обрати секретарем організації Дорожинського.

Дорожинський Григорій Панасович, 1909 року народження, уродженець села Спасового. Син священика, завербований у 1927 році Бесарабом, псевдонім “Тарас Трясило”. За переконаннями запеклий шовініст і антисеміт, учасник всіх зборів, часто проводив їх у себе вдома. Пропонував зібрати селян вночі біля Рецової кручі, де в часи влади Петлюри збиралися повстанці. Він завербував до організації Петра Смалюса (псевдонім “Гонтар”) для зв’язку з колишнім отаманом Черевиком, який знаходився на нелегальному становищі у Зінов’євську. Він же запропонував виготовити бомбу і підірвати приміщення, коли у ньому відбуватимуться збори комуністів.

Гудименко Петро Омелянович. Народився 1911 року у Верблюжці. Син торговця-селянина, до організації “Вільна Україна” завербований Дорожинським, підпільне прізвище “Залізняк”. Був активним у вербовці нових членів, збирав секретну інформацію, розповсюджував заборонену літературу, підтримував зв’язки з Миколаєвом, де навчався у профтехучилищі. Його зусиллями у Верблюжці був створений гурток, де вивчалися твори Шевченка, Винниченка, Грушевського, Петлюри, а також випускалися листівки націоналістичного змісту. Кожне заняття гуртка закінчувалося співом гімну “Ще не вмерла Україна”.

Гудименко Клавдія Омелянівна. З дитинства була вихованкою сім’ї Бардашових і знала отамана Наливайка ще з тих часів, коли він орудував із загоном у Верблюжці. У 1920 році брала участь у концертах гуртка “Просвіта”, створеної Бардашовими. Старший брат Панас був бійцем загону отамана Іванова. Проживала у Києві, привозила контрреволюційну літературу, антирадянські анекдоти. Жила на одній квартирі з Наливайком, навчалась у профтехучилищі, переписувала твори Шевченка, українські пісні. І у в’язниці продовжувала вести контрреволюційну пропаганду, не давала правдивих показань, не назвала жодного прізвища.

Від автора. Я подав конспективний виклад слідчої справи щодо найактивніших членів “Вільної України”, щоб читачі самі змогли відчути дух і термінологію тодішніх каральних органів і правосуддя. Найстаршому з молодих патріотів на час створення підпільної організації було 19 років, наймолодшому 16. На їхніх очах відбувалися доленосні події 1917-20 років, коли Лютнева революція розбудила у поневоленого українського народу нестримний потяг до свободи, до незалежності. На прохання гнобителів (у якій би формі вони не були – чи у червоно-більшовицькій, чи німецько-австрійській) піднялися їхні батьки, односельці. Це для комісарів усіх рівнів вони були бандитами, контрреволюціонерами. Для дітей же односельці були героями, борцями за народну справу. Тому й, не замислюючись, юнаки й дівчата стали на небезпечний шлях боротьби, хоча вона була надто нерівною. Що вони, юні, недосвідчені могли протиставити вишколеним іще з царських часів слідчим ДПУ, наділеним необмеженими правами сталінського беззаконня? Про яких адвокатів можна вести мову, якщо суд чинить трійка при колегії ДПУ? До речі, про трійки. Вони діяли з 1918 по 1934 рік. Спочатку до їхнього складу входили секретар губкому партії, голова губвиконкому та голова ЧК (отакі юристи!). До 1934 трійки смертних вироків не виносили. Найвищу міру покарання почали застосовувати т.з. розстрільні трійки. Вони складалися із самих чекістів: їхній вирок був один – розстріл.

Підпільників Верблюжки судила звичайна трійка у вересні 1929 року. Але вирок винесла найжорстокіший, не врахували ні юного віку підсудних, ні того, що організація не встигла розгорнути

активну діяльність (можливо, і не розгорнула б). Класова боротьба в країні, оголошена Сталіним, набула найгостріших форм – починалася насильницька колективізація... Григорія Бесараба і Григорія Дорожинського засуджено до 10 років позбавлення волі з перебуванням у концентраційних таборах. Петра Гудименка відправлено у концтабір на 8 років, його сестру Клавдію та Михайла Олексієва – на три. Кількох членів “Вільної України” вислано на північ.

Так трагічно закінчилася спроба юних верблужців вибороти волю, незалежність своєї Вітчизни. Вони намагалися продовжити справу старшого покоління, розпочату в березні 1917-го. Подальша доля вільноукраїнців невідома. Адже за кілька років у країні розпочався жорстокий кривавий терор, “ворогами народу” оголошувалися навіть люди, які не донесли на сусіда. Рідко кому із засуджених до 1934 року вдалося повернутися додому – їхні справи переглядалися, провина завищувалася. Молоді герої Верблужки, певне, сплять вічним сном у чужій землі. Живі, пам’ятаймо їх!

Юрії Матівос

P.S. Верблужка назавжди залишилася нескореною, скільки б поколінь не змінювалося. Коли у 1980 році помер уродженець села, партійний і радянський діяч, член Політбюро ЦК Компартії України Петро Погребняк, Верблужку перейменували у Погребнякове. Більше десяти років верблужці зверталися у найвищі інстанції – від Кіровограда до Москви – з вимогою повернути першоназву села. Цього вдалося досягти аж у роки незалежності України. І відтепер на карту області знову повернулася Верблужка – давнє козацьке село із нескореним, вільнолюбним населенням. До речі, назва села – єдина в усій Україні, іншої Верблужки не існує.

ЖИТТЯ І СМЕРТЬ БРАТІВ ЧОРНИХ

У 37-му, коли судовою трійкою НКВС Миколаївської області їм було винесено фатальний вирок, найстаршому з братів, Костянтину було 46, наймолодшому Павлу — 35, а Антонові нещодавно виповнилося 40. Разом з ними, фактично в один день — напередодні новорічних та різдвяних свят Аджамський райвідділ НКВС арештував і чоловіка їхньої сестри Ганни Петра Зубенка. Слідство було проведене за три дні і ще до Нового року винесено вирок. За що? Звинувачування, які доводились слідством, для всіх чотирьох майже однакові — у 1919-му брати нібито організували у селі Козирівці повстання проти Радянської влади, видали денікінцям 18 активістів, які були розстріляні у 1922-му чинним самосудом над біднотою, а в 1937-му, звісно, займалися контрреволюційною пропагандою на користь фашистської Німеччини. Звинувачення щодо Павла дещо конкретизувались — під час самосуду вчинили вбивство односельця Івана Бондаря, а Антон до того ж нібито був організатором волинок (що воно таке — не пояснюється — С.О.) під час колективізації.

Але, очевидно, найбільшою їхньою провиною вважалось куркульське походження. Батька Якова Чорного було розкуркулено і разом з синами Олександром і Тимофієм вислано до Сибіру. У 1929-му розкуркулили і Петра Зубенка та Антона Чорного. Судячи з характеристик, які надійшли з Козирівської сільради у Аджамський райвідділ НКВС, усі четверо були непоганими господарями — мали худобу, по 20 гектарів своєї землі та по 30-40 орендної, обробляли яку наймали по 10-15 сезонних робітників та по двоє постійних. Костянтин тримав лавку, мав сівалку, молотарку, жниварку, Антон — вітряний млин. На час арешту, очевидно, брати цього майже вже позбулися. Зрозумівши, що більшовицька влада не дасть їм бути господарями на землі, перебралися до міста. Костянтин і Антон працювали в Кіровській (Кіровоград тоді звався Кіровим) артілі “Кооптрансгуж”, Павло був вантажником на канатному заводі, а Петро Зубенко — на удзиковій фабриці чоботарем. Усі четверо мали дітей. Причому тільки в Антона були одна донька — восьмирічна Марійка, у Костянтина — троє, наймолодшому Андрієві — 12, у Павла двоє хлопчиків, ровесників Марійки, Петро і Ганна мали чотирьох дітей, на той час уже дорослих, наймолодший Оксани

виповнилося 15. Яка їхня доля, чи вижили вони у круговерті сталінських репресій, а потім і війни — невідомо. У справі є заява Леоніда Чорного, сина Павла, написана у червні 1947-го на ім'я головного військового прокурора, у якій він просить переглянути звинувачування щодо його батька. Але тоді, час реабілітації ще не настав і юнакові у клопотанні відмовили...

* * *

... За кілька днів до Нового, 1938-го року, брати Чорні та Петро Зубенко категорично відмовилися визнавати себе винними і звинувачень не прийняли. Протоколи їхніх допитів дуже короткі (хоча, очевидно, розмови із слідчими були, судячи із досвіду репресій 30-их років, набагато довгими): "...не організували, не проводили, не брали участі". Проте слідство на це не зважало. Воно опиралося на показання кількох свідків — Якова Ткаченка, Михайла та Харитона Чернецьких та Івана Бондаря (тезку нібито сільського активіста нібито вбитого братами Чорними). Протоколи допитів свідків підтверджують звинувачення слідчих: організували повстання проти Радянської влади, чинили самосуд над бідною, були розкуркулені, з'являлися в село, намагалися забрати свої куркульські будинки, убили Бондаря Власа (в одних показаннях Івана Бідняка, в інших Власа, голову революційної комісії), говорили, що Німеччина скоро окупє Україну. Ні ці розходження у показаннях, ні заява Антона Чорного, що у 1919-му його в селі просто не було, бо лише у 20-му він повернувся із Франції, куди потрапив як військовополонений, не змусили слідчих ретельніше перевірити факти. Схоже, тоді це взагалі нікого не цікавило. Потрапив у лапи НКВС? Ніхто не буде розбиратися — винен чи ні. Через три дні після арешту судова трійка винесла чотири вироки — розстріляти. У об'рунтуваннях вироків крім звинувачень, висунутих слідством і просто переписаних трійкою, фігурували ще й додаткові: "дискредитували Сталінську Конституцію", "проти оборонних заходів", "проводив контрреволюційну діяльність проти заходів партії і уряду", "распространял слухи о гибели Советской власти". Ці додаткові звинувачення ніхто не перевіряв і не доводив.

Але й спростувати їх було нікому. Їх просто записали, аби переконливіше об'рунтувати невідворотний вирок — розстріл. Я б не стверджувала, що за тими словами звинувачень нічого не стоїть — за ними розгубленість і невпевненість у собі тих же членів трійки, які в глибині душі розуміючи, що чинять неправду, але не маючи ні сил, ні можливостей протистояти потужній машині знищення людей, ховали за тими, страшними для них словами і поняттями (бо що в ті часи могло бути страшніше "дискредитації Сталінської Конституції") власне безсилля і ганьбу... Стільки тоді членів різноманітних трійок закінчували своє життя точнісінько так, як і їхні жертви — куля в потилицю або ГУЛАГ.

Не уник цієї долі і один із свідків — Михайло Чернецький, засуджений у 1938-му, він зник безвісти. Харитона у 1941-му розстріляли німці, Яків Ткаченко загинув під час війни як воїн Червоної армії. Такими були результати пошуків слідчих, які наприкінці 1956, коли остаточно впав сталінський режим, майже через дев'ятнадцять років після виконання вироків судової трійки, перевірили справу на предмет реабілітації. Вдалося розшукати лише одного свідка з 30-их — Івана Бондаря. Але в 1956-му він говорив зовсім інше, ніж у 1937-му: ніяких зв'язків брати Чорні і Зубенко із денікінцями не мали, кількох людей із села, які громили панський маєток, деніківці були арештували (у тому числі і брата Івана Бондаря, але той втік), вивезли до Єлисаветграда, де й розстріляли, але жоден з братів або їхній зять участі у цьому не брали. Хто ж був той загадковий Іван Бондар, нібито вбитий братами? У 1956-му його тезка посвідчив, що жив колись у селі такий злодій, тож його люди не раз били, але помер він нібито своєю смертю...

Що ж до діаметральних розбіжностей у свідченнях, то Іван Парфентійович пояснив: те саме він говорив і в 1937-му, але слідчий написав, як захотів, а протоколи читати йому не давав... Непричетність братів Чорних та Павла Зубенка до антирадянських повстань, самосудів та контрреволюційної агітації на користь фашистської Німеччини підтвердили старожили села Федір Кудеренко та Мирон Чорний (однофамілець братів). Кіровоградський обласний суд відмінив постанови трійок і справу братів Чорних та їхнього зятя припинили за недоведеністю звинувачень.

Але чоловіків, яких Радянська держава розстріляла нізачо, не повернеш ні родинам, ні дітям, які давно виростили, ні Україні, землю якої вони колись обробляли і плекали. Так знищували українців. Так робили рабами, сковували страхом тих, хто залишився живими. І звідти теж корені (хоча вони і в дальшому, і в ближчому часі) й нинішньої правової сваволі, викручування законів, як дишло, суспільної несправедливості, що проковує пристосуванство і двоєдушність. Але посіяний страх не оминає душі катів, а невинним жертвами рано чи пізно буде віддано належну шану.

Світлана Орел

БЕЗ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ

“Прокіп Пономаренко та інші – всього вісім чоловік” – так озаглавлено кримінальну справу №74, котра зберігається в обласному Державному архіві. У ній зафіксовано дійство, яке мало місце у Верблужці Новгородківського району в грудні-січні 1932-33 років.

Тут, в цьому селі, відбулася виїзна сесія Дніпропетровського обласного суду, яка розглянула у відкритому засіданні вище згадану справу. Прокопа Митрофановича Пономаренка і ще його семи односельчан звинувачено “у розбазарюванні хліба і спекуляції народним добром”. Звинувачення серйозне, але зшиті білими нитками. Та перед тим, як розповісти про це детальніше – варто нагадати читачам, що це був за період у житті селян.

Наступало страшне лихоліття. На Україні, на нашій, не своїй землі почався голодомор, спрямований своїм вістрям проти українського народу як етносу. Та про це в засобах масової інформації навіть не натякалось. Пізніше за офіційними джерелами стверджувалось, що у той час, мовляв, були продовольчі труднощі. А виникли вони, мовляв, від недороду та куркульського саботажу. Проте, як говориться, шила в мішку не сховати...

Насправді все було інакше. Тоталітарний сталінський режим прагнув за всяку ціну виправдатись, звинуватити і засудити інших. Свідченням цього є і згаданий вердикт.

...Першим у ньому значиться громадянин СРСР, колишній голова колгоспу імені Леніна (очолював правління всього якихось чотири місяці) Прокіп Митрофанович Пономаренко: 1910 року народження, безпартійний, з чотирикласною освітою, українець, соціальний стан – селянин-середняк. Його батько до революції мав п'ять десятин землі, 2-3 коняки, 1-2 корови, жатку, дрібний сільгоспінвентар. Найманою робочою силою не мав. У 1918 році батька не стало. Через два роки мати вийшла заміж удруге. Вітчизняний млин. І все. Родина за тодішніми законами розкуркулюванню не підлягала.

Прокіп з 1922 по 1924 роки служив у Червоній армії. Виконавши свій військовий обов'язок, після звільнення в запас повернувся до рідного села (Верблужка), зайнявся одноосібним господарством. Мав одного коня, дрібний інвентар. І на додаток – умілі трудолюбиві руки. Освоїв теслярську і чоботарську справи. Отже і зимою не відлежувався на печі, займався корисним ділом.

Як тільки почалася суцільна колективізація – одним із перших вступив до артіль. Був бригадиром. А в серпні 1932-ого року кмітливого господарника селяни обрали своїм ватажком. Та, як бачимо, не довго він обіймав керівну посаду. За чийсь виказом-наклепом його арештували, звинуватили у тому, що займався шкідництвом. Це буцімто за його особистої вини колгосп не виконав план хлібозаготівель, не вивіз повністю корені на цукроварню. Ну, а як можна було виконати той план, що час від часу збільшувався неймовірно? З комори господарства мітлою виметено все наявне збіжжя – до останньої зернинки.

Щодо цукрових буряків, то їх вчасно не встигли зібрати й очистити, бо в колгоспі не вистачало працездатних. Частина колгоспників виїхала із села в місто, на виробництво, бо вже голод косив людей.

Примерзлі буряки завезли на колгоспний двір, залишивши їх без охорони... Думається, це було зроблено не випадково. Відпускати селянам вирощену їхніми руками продукцію забороняли, а так найбільш нужденні могли підібрати відерце коренеплідів. Адже треба було щось їсти і людям, і худобі... До речі, нещадні податки душили за горло трударів. В багатьох обійстях гуляв вітер...

Але тодішня Феміда була невмодною, ухвала суду жорстокою. П. М. Пономаренка засудили на 10 років позбавлення волі.

Одночасно покарано і інших семеро односельчан – їх засуджено до різних строків позбавлення волі, як гласить вирок, “за розбазарювання хліба і спекуляцію”. В цьому списку – Федір Мелетійович Кобилянський (бідняк-хлібороб, колгоспник, а потім – голова сільради), його дружина Явдоха Миронівна, Андрій Вікторович Школа (комірник), його дружина Федора Минівна, Павло Онисимович Шаповалов (завгосп), Мефодій Митрофанович Степанов (рахівник), Панас Панасович Сідлецький (бідняк-хлібороб, колгоспник).

В'язнів відправили в тюрму обласного центру, а згодом запроторили в Сибір несходиму, де вони важко гнули спину на спорудженні запасних залізничних колій. А вдома на них чекали рідні – батьки, матері, дружини, діти... Холодні і голодні, зневірені, знесилені, нещасні, приречені на ранню смерть...

Проїшли-промайнули літа. Справедливість восторжествувала. В січні 1967-ого року судовою колегією з кримінальних справ Верховного суду УРСР, розглянувши справу Дніпропетровського обласного суду від 7 січня 1933-ого року, встановила, що ніхто із восьми засуджених не займався навмисним шкідництвом, не був антирадянщиком. Факту злочину не доведено. Таким чином, несправедливий суворий судовий вирок було скасовано – репутації несправедливо запламованих людей, їхні добрі і чесні імена поновлено.

Георгій Позняк

СПИСКИ РЕБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ

АВРАМЕНКО АВРАМ ЛАВРЕНТІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Петрівське Куцівської сільради, українець, освіта початкова, слюсар Верблюзької МТС. Заарештований 26.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація, терористичні настрої). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9698 – П)

АВРАМЕНКО ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1907 р.н., х.Сотницький (нині приєднаний до с.Верблюжка), українець, письменний, хлібороб до 1929 року, проживав у м.Кривому Розі Дніпропетровської області, вантажник на копальні. Заарештований 1.03.1931 Криворізьким міськвідділом ДПУ (“агітація проти хлібозаготівлі та вступу у сози й колгоспи”). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, включений у список осіб, які підлягають виселенню за межі України. (6895 – П)

АВРАМЕНКО ОЛЕКСА ЛАВРОВИЧ, 1892 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, проживав на території Петрівської сільради, столяр артілі ім.Леніна. У 1932 році розкуркулений і висланий на північ. Заарештований 16.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація: вихваляв життя за царя, виступав проти колгоспного ладу, поширював чутки про прийдешню війну). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9250 – П)

АВРАМЕНКО СЕМЕН НИКИФОРОВИЧ, 1878 р.н., с.Верблюжка, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, занесений до списку осіб для виселення за межі України. (П – 6490)

АЛЕКСЄЄВ МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1908 р.н., м.Тифліс (нині Тбілісі, Грузія), українець, освіта середня, проживав у м.Миколаєві, учень профбудшколи. Заарештований 31.05.1929 Миколаївським окрвідділом ДПУ (“син попа, шовініст і антисеміт, член підпільної контрреволюційної організації української молоді “Вільна Україна” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). Засуджений 16.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 31.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12385 – П)

АРТЕМЕНКО ПАВЛО ПРОВОВИЧ, 1888 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, рільник колгоспу ім.Жовтневої революції. Заарештований 5.01.1933 Новопраським РВ ДПУ (в роки громадянської війни служив у повстанському загоні Григор'єва; зривав виконання хлібозаготівельних робіт). Олександрійською райпрокуратурою 26.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (723 – П)

БАБИЧЕНКО ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1903 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта 4 класи, проживав у с.Савинівка (нині в складі м.Кіровограда), червоноармієць 55-го гвардійського стрілецького полку. Заарештований 19.06.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 20-го гвардійського стрілецького полку (під час німецької окупації працював старостою громадського двору). Засуджений 4.11.1944 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 27.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12953 – П)

БАБИЧЕНКО ФЕДОТ МИХАЙЛОВИЧ, 1900 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація

проти колективізації, проведення хлібозаготівлі). Засуджений 6.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5943 – П)

БАЙЦЕР ПАВЛО ПАВЛОВИЧ, 1900 р.н., с.Новоселиці Вінницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, член колгоспу ім.Косарева. У 1936 році як соціально небезпесний елемент з прикордонної зони виселений у Казахстан, звідки втік у 1937-ому. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (вихваляв умови життя в Польщі, зводив наклепи на умови життя в СРСР). Засуджений 2.04.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 11.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (711 – П)

БАКАТНЮК ГРИГОРІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, член колгоспу “13 років Жовтня”. Заарештований 30.01.1945 відділом контррозвідки “Смерш” (підозрювався у співробітництві з німецькою окупаційною владою). Кіровоградською облпрокуратурою 27.10.1945 справу припинено, з-під варті звільнений. (2483 – П)

БАРАБАШ ВАРВАРА ПИЛИПІВНА, 1871 р.н., с.Спасове, українка, неписьменна, хлібороб. Заарештована 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“участь у жіночому повстанні за відновлення церкви у селі та в знущаннях над представниками місцевої радянської влади, антирадянська агітація”). Засуджена 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 4 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітована 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

БАРАБАШ МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ, 1870 р.н., с.Спасове, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“агітував проти заходів радянської влади та колективізації, підбурював селян застосовувати силу проти представників місцевої влади”). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 4 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

БАРАБАШ ЯВДОКІЯ ІЛЬКІВНА, 1902 р.н., с.Спасове, українка, освіта початкова, проживала у с.Ганнівка (нині с.Кірове) Долинського району, свинарка радгоспу. У 1930 році розкуркулена. Заарештована 14.02.1938 Долинським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджена 25.09.1938 Миколаївським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітована 19.07.1990 Верховним судом УРСР. (12507 – П)

БАРДИШ СВИРИД КЛИМОВИЧ, 1900 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, рядовий член колгоспу ім.Будьонного з 1929 року, червоноармієць 14-ої гвардійської дивізії від червня 1941-го. Заарештований 10.01.1942 комедантським взводом 96-ої стрілецької дивізії (антирадянська агітація у воєнний час: “8.01.1942 о 9-й вечора на зустрічі нового поповнення із командиром та комісаром дивізії під час промови про традиції і завдання, які належить виконати дивізії, Бардиш став викрикувати: “Годі, чули вже! Розводьте по квартирах, бо стомились після маршу і їсти хочеться!” і став свистати, його підтримали інші криком і свистом, в результаті чого вийшов ‘валт; при затриманні Бардиш чинив опір і не хотів вийти зі строю”). Засуджений 27.01.1942 військовим трибуналом 14-ої гвардійської стрілецької дивізії до розстрілу, вирок виконано 4.02.1942. Реабілітований 9.04.1990 трибуналом Київського військового округу. (11301 – П)

БАРИШ МАРІЯ СИДОРІВНА, 1875 р.н., с.Мар'янівка Криворізького району Дніпропетровської області, українка, неписьменна, проживала у с.Корбоолексіївка Новопраського району, хлібороб. Заарештована 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“учасниця жіночого походу за відновлення церкви у селі, брала участь у фізичному насильстві над представниками місцевої радянської влади”). Засуджена 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітована 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12052)

БАРКАР ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1852 р.н., с.Малігонове Тираспольського округу (Молдова), українець, неписьменний, проживав у с.Новоолександрівка Савицької сільради Новгородківського району, селянин-середняк. Заарештований 2.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (підозрювався у контрреволюційній агітації). Зінов'євським окрвідділом ДПУ 5.03.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (3646 – П)

БАРКАР ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., с.Малігонове Тираспольського округу (Молдова), українець, неписьменний, проживав у с.Новоолександрівка Савицької сільради Новгородківського району, селянин-середняк. Заарештований 2.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("у 1918 році викликав німців у село і виказав їм бідняків, які ліквідували поміщицькі маєтки – їх було покарано шомполами", "у 1920-ому закликав селян організовано повставати проти радянської влади: "Червона армія – це грабіжники", агітував проти розверстки, ховав свій хліб у ямах і ряв іншим селянам робити так само", "агітував проти колективізації: "Сози – це панщина, де селян обмінюватимуть на собак", "Треба сіяти не пшеницю, а кукурудзу, її комуністи не заберуть, а якщо заберуть, то не шкода – хай жирують", "у лютому 1930 року, не бажаючи усупільнювати посівматеріал, змішав його з половою і закопав"). Засуджений 18.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 24.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (3646 – П)

БЕЗРУЧКО ІВАН МАРКОВИЧ, 1908 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Кременчуці, учень педагогічного технікуму. Заарештований 31.05.1929 Кременчуцьким окрвідділом ДПУ (член підпільної контрреволюційної організації української молоді "Вільна Україна" – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 16.02.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (12385 – П)

БЕЗУГЛИЙ ТИХІН ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Новоандріївка, українець, освіта початкова, член КП(б)У, слухач військово-політичних курсів ім.ІІІ-го Інтернаціоналу. Заарештований 31.12.1920 Єлисаветградською повітовою ЧК, Надзвичайною Комісією (підрич авторитету ЧК серед робітничих мас: "31.12.1920 на загальних зборах робітників заводу братів Ельворті обговорювалось питання збільшення тарифних ставок у п'ять разів, в обговоренні Безуглий заявив, що буржуазія прикривається комісарами і продовжує розкошувати – наприклад, співробітник ЧК Орлов мешкає на квартирі крупного заводчика Зельцера, а тому покриває його самого і його майно"). Засуджений 16.02.1921 Єлисаветградською повітовою Надзвичайною Комісією до 6 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 14.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (14202 – П)

БЕРЕЖНА ХРИСТИНА ЛЕОНТІВНА, 1867 р.н., с.Корбоолексіївка, українка, неписьменна, проживала у с.Спасове Новопраського (нині Новгородківського) району, хлібороб. Заарештована 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("агітувала проти колективізації, хлібозаготівельних робіт, посівної кампанії, брала участь у жіночому поході за відновлення церкви у селі, чинила фізичне і моральне насильство над представниками місцевої радянської влади"). Засуджена 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітована 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12052)

БЕРКУТ АНТОН ГРИГОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Горошки Полонського району Вінницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Серебряне (приєднане до с.Верблюжка) Новгородківського району, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 4.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 14.02.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.12.1988 Кіровоградським облсудом. (8541 – П)

БЕРКУТ МИКОЛА ЮРІЙОВИЧ, 1909 р.н., с.Горошки Полонського району Вінницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Петровське Куцівської сільради Новгородківського району, хлібороб-тесля. Заарештований 5.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 9.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 9.12.1968 Кіровоградським облсудом. (8170 – П)

БЕРШАДСЬКИЙ СЕМЕН АНТОНОВИЧ, 1913 р.н., с.Новоандріївка, росіянин, освіта неповна середня, проживав у м.Кишиневі (Молдова), не працював. Заарештований 4.12.1944 Знам'янським РВ НКВС (звинувачувався у антирадянській агітації, зраді Батьківщини: "під час німецької окупації у м.Ростові до листопада 1942 року ніде не працював, вивезений у Німеччину, під м.Бродами Львівської області втік з поїзда, вернувся у с.Коханівку Знам'янського району, працював у радгоспі до серпня 1943-го, далі місяць служив у німецькій поліції с.Суботці Знам'янського району, втік у рідну Новоандріївку, при облаві взятий у концтабір м.Кіровограда, де пробув два місяці, допитувався на предмет вступу на службу в німецьку армію, при етапуванні до роботи на ст.Помічна втік, працював столяром у общині с.Піщаний Брід Добровеличківського району, у грудні 1943-го посланий на ремонт дороги у с.Лиса Гора

Первомайського району Миколаївської області, звідки етапом евакуйований у концтабір м.Кишинєва, Молдова, у квітні 1944 року втік, переховувався, доки не прийшли частини Червоної армії”). Знам'янським РВ НКВС 7.12.1944 направлений у перевірконо-фільтраційний табір №240 НКВС м.Сталіно (нині м.Донецьк). Після розформування спецтабору 24.04.1946 повернувся у Новоандріївку. (1993 – П)

БЕСАРАБ ГРИГОРІЙ ЛАВРОВИЧ, 1911 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, мешкав тимчасово у м.Києві, учень підготовчих курсів. Заарештований 31.05.1929 Київським облівідділом ДПУ (“у Верблюжці в період 1918-19 років формувались полки отамана Григор’єва, у 1920-ому завдяки підтримці з боку місцевої української “Просвіти”, що знаходилась під ідейним керівництвом членів українського повстанкому отамана Бардашова-Наливайка, було здійснене крупне повстання проти радянської влади, в результаті якого повстанцями було вбито багато червоноармійців, партійців і радянських працівників; діти попів, куркулів, колишніх торговців, гетьманців і повстанців у 1925-26 роках створили в селі підпільну контрреволюційну молодіжну організацію “Вільна Україна”, яка ставила завдання: боротись із радвладою і компартією шляхом впровадження антисемітизму в селянські маси молоді, розпалювання національних чуттів, поширення контрреволюційних листівок, літератури і чуток, вербування кадрів у організацію, пошуки зброї, підготовка до здійснення терористичних актів над партійними і радянськими працівниками; Григорій Бесараб оформив ядро “Вільної України”: на його квартирі відбувалися збори членів організації, він запропонував вести протоколи зібрань, збирати внески – по 5 копійок у місяць, поширювати листівки, збирати зброю, підірвати будівлю райпарткомітету у Верблюжці, він ініціював на печатці тризуб, підтримував зв’язки з усіма після закінчення школи і роз’їзду у різні міста та збори на канікулах, мав кличку Гонта” – по справі проходить 13 осіб, 7 з яких були засуджені до різних термінів ув’язнення у концтаборі та заслання). Засуджений 16.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення. Реабілітований 31.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12385 – П)

БЕСАРАБ СЕМЕН КАРПОВИЧ, 1898 р.н., с.Верблюжка, українець, малописьменний, колгоспник. Заарештований 2.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колективізму і хлібозаготівлі). Засуджений 20.08.1931 Новопраським райсудом до 5 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням на 5 років. Одеським міжрайсудом 12.09.1931 міру покарання зменшено до 2,5 років неволі. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (13378 – П)

БІАНТОВСЬКА НАДІЯ ВСЕВОЛОДІВНА, 1900 р.н., с.Верблюжка, українка, освіта середня, проживала у м.Кіровограді, вчителька. Заарештована 19.02.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“під час зібрань на квартирі брата Олександра пропонувала Костецькому напитись і піти в окружний парткомітет побити шибки керівників з вимогою надати йому роботу як колишньому червоноармійцю”, “член контрреволюційної організації, яка ставила за мету повалення радвлади шляхом агітації, розповсюдження провокаційних чуток поміж робітниками, виготовлення й поширення листівок і прокламацій, які збуджували б національну ворожнечу”). Засуджена 14.09.1929 колегією ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітована 4.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (14143 – П)

БІАНТОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ВСЕВОЛОДОВИЧ, 1907 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, проживав у м. Кіровограді, вантажник “Автотрансторгу” при заводі “Червона зірка”. Заарештований 19.02.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“квартиру Біантовського часто вечорами відвідували службовці Церобкоопу Микола Бердников, Михайло Апостолов та інші, під час зібрань говорилося, що треба підніматись, організуватись, вирізати всіх комуністів, гуртом співали пісню “За Русь святую, всех жидов поб’йом, сволочь такую”, “член контрреволюційної організації, яка ставила за мету повалення радвлади шляхом агітації, розповсюдження провокаційних чуток поміж робітниками, виготовлення й поширення листівок і прокламацій, які збуджували б національну ворожнечу”). Засуджений 20.09.1929 колегією ОДПУ до 5 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 4.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (14143 – П)

БІЛИЙ МИКОЛА ПАНАСОВИЧ, 1902 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, перед війною жив у м.Харкові, військовослужбовець 75-го запасного стрілецького полку. Заарештований 3.09.1942 особливим відділом НКВС Московського військового округу (“в серпні 1942 року вів

антирадянську агітацію серед військовиків, вихваляв порядки, заведені німецькою окупаційною владою, та потугу німецької армії на відміну від Червоної”). Засуджений 21.11.1942 військовим трибуналом 34-ої запасної стрілецької бригади Московського військового округу до розстрілу. Верховним судом СРСР 10.12.1942 міру покарання замінено на 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 1.10.1991 головною військовою прокуратурою. (12782 – П)

БІЛИК ПИЛИП ІВАНОВИЧ, 1886 р.н., с.Миколаївка-Левицька Рибчинської сільради Новгородківського району, українець, малописьменний, проживав у с.Новогригорівка Гаївської сільради Кіровоградського району, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 3.03.1931 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (“агітував проти колективізації, за ведення одноосібного господарства, мав зв'язок з куркулями Лимаренком та Соловійовим”, “на колгоспних зборах 20.01.1931 виступив: “У колгоспи йти не треба, бо хліб буде валитись у степу, як і торік валювся, та й пропаде – бо нема порядку, нема кому господарювати, краще розійтись із артілі і працювати одноосібно”). Засуджений 3.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 29.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, проживаючи у с.Кгаївка Аджамського району (нині с.Гаївка Кіровоградського району), селянин-одноосібник, тимчасово працюючи в колгоспі ім.15-ої Сивашської дивізії, заарештований 24.08.1937 Аджамським РВ НКВС (контрреволюційна агітація на підрив могутності СРСР: “виступав проти підписки на державну позику, вимагав повернення із колгоспу свого куркульського майна, пропагував індивідуальне господарювання”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (6255, 1450 – П)

БОГАТИНСЬКА КАТЕРИНА АНДРІЙВНА, 1907 р.н., с.Рибчине, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, технічна працівниця Держбанку. Заарештована 4.06.1946 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація під час німецької окупації). Засуджена 6.08.1946 Кіровоградським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 7.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (13164 – П)

БОГАШЕВ АНДРІЙ ПАНАСОВИЧ, 1889 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1929 році розкуркулений, за несплату податків майно конфісковане. Заарештований 6.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі, колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 6.03.1930 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 роки заслання у північний край. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6080 – П)

БОГИНСЬКИЙ СТАНІСЛАВ ЯКУБОВИЧ, 1892 р.н., с.Лодзянівка Полонського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Митрофанівка Новгородківського району, конюх колгоспу ім.Кагановича. У 1930 році за контрреволюційну агітацію був засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 18.12.1937 Новопраським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти існуючого ладу та державних заходів). Засуджений 5.02.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 28.02.1938. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11367 – П)

БОГУН АРТЕМ ЛАРІОНОВИЧ, 1887 р.н., с.Верблюжка, член колгоспу “Червоний комунар”. У 1932 році за контрреволюційну агітацію був засуджений на 5 років неволі. Вдруге заарештований 9.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (в роки громадянської війни служив у загоні Григор'єва; підозрювався у шкідництві та антирадянській агітації). Новгородківським РВ НКВС 6.06.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. Брати Оксент і Гаврило репресовані у 30-х роках. (855 – П)

БОГУН МАРІЯ ХРИСАНФІВНА, 1926 р.н., х.Сотницький (приєднаний до с.Верблюжка), українка, освіта початкова, без певних занять. Заарештована 17.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 80-ої гвардійської стрілецької дивізії (антирадянська діяльність: “в роки німецької окупації працювала бригадиром шляхобудівної бригади, кухаркою обслуговувала німецьких офіцерів на станції Куцівка, згодом у німецького коменданта Верблюжки”). Засуджена 24.03.1945 особливою нарадою НКВС СРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітована 19.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (2650 – П)

БОГУН ОКСЕНТ ЛАРІОНОВИЧ, 1871 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, хлібороб, член колгоспу “Червоний комунар”. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (у 1919 році служив у повстанському загоні Григор’єва; вів антирадянську агітацію проти хлібозаготівлі, непомірного оподаткування, загалом проти колективізації). Засуджений 19.07.1931 Новгородківським нарсудом до 5 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 1.07.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (14251 – П)

БОЙКО ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1909 р.н., смт Новгородка, українець, освіта 2 класи, без певних занять. Заарештований 6.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 72-ої гвардійської стрілецької дивізії (зрада Батьківщини: “під час німецької окупації працював старшиною колгоспу ім.Леніна, ревно виконував усі вказівки щодо постачання продуктами німецької держави, у травні 1942 року завербований німцями через підписку в якості агента, мав із жандармерією 28 явок, на яких конкретних матеріалів не надавав”). Засуджений 1.04.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Особливою нарадою МВС СРСР 27.11.1946 за розповсюдження антирадянських листівок міру покарання збільшено до 8 років неволі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11640 – П)

БОЙКО ТАРАС КУЗЬМОВИЧ, 1895 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, столяр у млині. Заарештований 14.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація проти колгоспного будівництва). Засуджений 17.07.1938 Миколаївським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 28.12.1988 Верховним судом СРСР. (8497 – П)

БОНДАР ДМИТРО GERMANOVICH, 1908 р.н., с.Спасове, українець, малописьменний, коваль колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 4.03.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 96-ої танкової бригади (“у 1942 році вів серед населення контрреволюційні розмови, вихваляв німецький фашизм, зводив наклепи на радянський лад” – обвинувачуваний заперечував вину, навпаки, мовляв, він “був колгоспним активістом, забрав у Я.Н.С. трактор для колгоспу, от він і доніс”). Засуджений 15.06.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 25.10.1989 Кіровоградським облсудом. (10486 – П)

БОНДАР МАКАР РОМАНОВИЧ, 1903 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта 2 класи церковно-приходської школи, слюсар колгоспу. Заарештований 7.08.1937 Новгородківським РВ НКВС (з 1920 року за збройні пограбування був судимий 6 разів, вислався адміністративно за межі України, втікав з-під варти; вів контрреволюційну агітацію, висловлював терористичні наміри стосовно комуністів). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.10.1959 Кіровоградським облсудом. (4900, 12087 – П)

БОНДАРЕВСЬКИЙ ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1900 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади: “повстання почалося у с.Новгородці: на мітингу виступили колишні офіцери, мобілізували усіх громадян віком 18-25 років і пішли на Куцівку, зайняли, але невдовзі червоні відбили, при наступі червоних на Новгородку повстанці чинили опір і згодом відступили в Інгуло-Кам’янку, іще мобілізували молодих до свого загону, але за три години село було взято червоними, більшість повстанців загинули, а три десятки втекли в різних напрямках” “Іван Бондаревський брав участь у повстанні зі зброєю в руках”). Засуджений 4.10.1920 колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК до 5 років ув’язнення в концтаборі. За амністією, оголошеною Всеукраїнським з’їздом рад, міру покарання зменшено на третину – до 3 років 4 місяців неволі. Реабілітований 16.05.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Інших осіб, заарештованих 2.09.1920 (Федось Каюда, Василь Стась, Олександр Бондаревський, Пилип Єременко, Григорій Полудненко, Макар Степка, Данило Момот, Петро Левицький, Павло Колодязьний), вирішено вважати як непричетних до повстання – звільнити і відправити в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

БОНДАРЕВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ПИЛИПОВИЧ, 1893 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

БОНДАРЕВСЬКИЙ ПИЛИП РОМАНОВИЧ, 1865 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено. (14166 – П)

БОНДАРЕНКО ГРИГОРІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Верблужка, українець, освіта 3 класи, проживав у селищі Маріампільського зернорадгоспу Петрівського району, тракторист-комбайнер. Заарештований 1.12.1936 Петрівським РВ НКВС (антирадянська агітація: “в момент ремонту комбайнів викинув контрреволюційне гасло “Хто не працює, той у нас їсть”, висловлював частівки: “Коли був при владі цар Миколка-дурачок, то й хліб коштував п'ятачок; а стали при владі умнички – то хліб тепер коштує рублички”). Дніпропетровським облсудом 20.06.1937 виправданий, з-під варті звільнений. (5583 – П)

БОНДАРЕНКО МАКСИМ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1912 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 14.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радвлади). Засуджений 17.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10839 – П)

БУЛЬБА ДАВИД РОДІОНОВИЧ, 1880 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації та виконання плану хлібозаготівлі). Засуджений 3.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5953 – П)

БУЛЬБА ДАНИЛО РОДІОНОВИЧ, 1873 р.н., с.Новгородка Друга (нині смт Новгородка), українець, малописьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“в роки громадянської війни брав участь у повстанських загонах проти червоних, під час перебування австрійців у Єлисаветграді викликав каральний загін для придушення радянської влади у Новгородці – Григорія Малахатка та інших вісім активістів було розстріляно, після ліквідації повстанського руху певний час переховувався; на початку лютого 1930 року комісія сільради прийшла до Бульби описувати майно за нездачу як план до двору 700 пудів зерна, то він сказав: “Ваша влада – робіть, що хочете, але для жидів хліба я не дам”). Засуджений 4.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання на північ. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8993 – П)

БУЛЬБА ІВАН ДАНИЛОВИЧ, 1907 р.н., с.Новгородка Друга (нині смт Новгородка), українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 16.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“син куркуля, разом з батьком не виконував план до двору; як сільвиконавець збирав сходку селян, скликав переважно куркулів і лиш небагатьох бідняків, запрошуючи їх: “Каганці, ідіть на збори, але попробуйте лиш руку піднести за хлібозаготівлю, то голову відірву” – завдяки такій агітації провалено кампанію хлібоздачі державі; коли в батька описували майно, Іван сказав: “Якщо хто-небудь хоч щось візьме із двору, то відрубай голову сокирою, як Рагуля рубнув мільціонера”). Засуджений 4.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років ув'язнення у концтаборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8993 – П)

БУЛЬБА ОПАНАС ІВАНОВИЧ, 1883 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, тесля колгоспу “Червоний край”. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 29.06.1941 Новгородківським міжрайонним відділом НКДБ (контрреволюційні висловлювання проти партії та уряду, релігійна пропаганда). Засуджений 17.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 31.07.1990 Верховним судом УРСР. (12478 – П)

БУЛЬБА ФЕДІР МИХАЙЛОВИЧ, 1885 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений

21.07.1931 Новопразьким народним судом до 3 років неволі з позбавленням політичних прав на 5 років. Реабілітований 31.08.1990 Кіровоградським облсудом. (6486 – П)

БУРЧ ОМЕЛЯН МИХАЙЛОВИЧ, 1878 р.н., с.Горошки Полонського району Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Серебряне Новгородківського району, член колгоспу ім.Молотова. У 1935 році як антирадянський елемент висланий з прикордонної зони. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (вихваляв фашистський лад, зводив наклепи на колгоспи). Засуджений 14.07.1938 Миколаївським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 11.05.1990 Верховним судом УРСР. (11826 – П)

ВАСИЛЕНКО ПЕТРО ФЕДОРОВИЧ, 1888 р.н., смт Новгородка, українець, освіта середня, головний агроном. Заарештований 2.04.1944 Новгородківським РВ НКДБ (в роки війни працював агрономом і виконував завдання німецької окупаційної влади). Засуджений 31.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 14.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13537 – П)

ВДОВИЧЕНКО МОТРЯ АНТОНІВНА, 1864 р.н., м.Одеса, українка, малописьменна, проживала у с.Вершино-Кам'янка Новгородківського району, без певних занять. Заарештована 2.12.1930 Новгородківським РВ ДПУ (розповсюдження сумнівних чуток). Засуджена 11.03.1931 Новопразьким народним судом до 2 років ув'язнення та 5 років заслання за межі України. Реабілітована 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (6404 – П)

ВЕРБОВИЙ ГРИГОРІЙ МУСІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Верблюжка, українець, неписьменний, член колгоспу “Пролетар”. Заарештований 30.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (у 1918-20 роках служив у повстанських загонах Григор'єва, Наливайка, Медведева; агітував проти колективізації та здачі хліба). Засуджений 9.05.1939 Кіровоградським облсудом до 2 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 16.06.1993 Генеральною прокуратурою України. Брат Іван за участь у повстанському русі репресовувався 1925 року, двоюрідний брат Лаврін Дем'янович за службу в повстанських проти радянської влади загонах у 1920 році Надзвичайною Комісією м.Кременчука розстріляний. (1697 – П)

ВЕРЕЩАНСЬКИЙ ІВАН КОСТЯНТИНОВИЧ, 1894 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта середня, проживав у с.Покровка Компаніївського району, завідувач школи. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (офіцер царської армії в минулому, брав участь у повстанському русі проти радянської влади у 1920-х роках; антирадянські виступи проти заходів радвлади). Зінов'євським окрсудом 18.05.1930 справу припинено з заборонаю мешкати у Зінов'євському, Криворізькому та Миколаєвському округах протягом 5 років. (1752 – П)

ВІЧАЛКОВСЬКИЙ АНТОН КАРЛОВИЧ, 1897 р.н., с.Новополонне Полонського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, тракторист Верблюзької МТС. У 1935 році був висланий із прикордонної зони у Новгородківський район як антирадянський елемент. Заарештований 18.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська пропаганда: “Тепер жити стало гірше, ніж в старі часи; мої родичі в Польщі, їм там краще, ніж нам в СРСР”, погрожував розправою активу села”). Засуджений 16.12.1937 особливою нарадою при НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Покарання відбував на будівництві Біломоро-Балтійського каналу, в селищі Нюхча, останнього листа рідні отримали у квітні 1940 року. Реабілітований 14.09.1957 Кіровоградським облсудом. (3776 – П)

ВОЙНОВ ІЛЛЯ ЛУКОВИЧ, 1910 р.н., с.Верблюжка, українець, письменний, член ЛКСМУ, хлібороб, учень ремісничого училища. Заарештований 29.05.1929 Миколаївським окрвідділом ДПУ (“член підпільної контрреволюційної організації української молоді “Вільна Україна”: мав псевдо Наливайко, ініціатор створення бібліотеки з літературою патріотично-виховного змісту, погрожував членом організації вбивством на випадок зради, пропонував налагодити стосунки із кримінальною бандою у Знам'янці й пограбувати пошту, щоб здобути гроші” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). З-під варті звільнений з необхідністю зробити запит про характеристику діяльності в комсомолі. (12385 – П)

ВОРОНА ЛЮДМИЛА ФЕДОСІВНА, 1923 р.н., смт Новгородка, українка, освіта середня, проживала у м.Олександрія, оператор залізничної станції. Заарештована 4.01.1944 УНКДБ Кіровоградської області (“у травні 1942 року завербована в Організацію українських націоналістів керівником Олександрійської ОУН Ярославом Ференцом, належала до молодіжної структури, відвідувала збори, які відбувались на квартирах Ковальової, Турбаєвської, де читалась націоналістична література, вивчалися 10 заповідей націоналіста, сама поширювала літературу, виконувала роль зв’язкової до В.Васича, дала перепустку для безперешкодного проїзду на залізниці члену ОУН Михайлу”). Засуджена 15.04.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 7 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Звільнена 3.10.1950, проживала у Красноярському краї. Реабілітована 17.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12705 – П)

ВОРОНА ФЕОДОСІЙ ПАНАСОВИЧ, 1895 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, проживав у м.Олександрія, завідувач магазином “Військторгу”. Заарештований 23.12.1937 Олександрійським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 18.02.1939 Миколаївським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах та 4 років заслання. Реабілітований 7.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12390 – П)

ВОРОНЬКО МИКОЛА АНДРІЙОВИЧ, 1909 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта початкова, шофер 324-го окремого батальйону 116-ої танкової бригади Воронежського фронту. Заарештований 30.12.1942 особливим відділом НКВС 116-ї танкової бригади (антирадянська діяльність). Засуджений 7.01.1943 військовим трибуналом 253-ої стрілецької бригади до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з конфіскацією майна. Реабілітований 18.08.1969 трибуналом Московського військового округу. (8218 – П)

ГАВРИШ ПЕТРО АРСЕНОВИЧ, 1887 р.н., с.Петрівка (нині приєднане до с.Верблюжка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 12.01.1932 Новопраським РВ ДПУ (“унтер-офіцер царської армії, кавалер трьох георгіївських орденів, у 1919 році служив у повстанській армії Григор’єва; у 1920-ому вступив до секти баптистів, вів агітацію проти військової повинності, вийшов з артілі “Ударник”, заявивши: “Влада забирає хліб у людей, люди пухнуть з голоду, не хочу визнавати такої влади”). Засуджений 7.04.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 4.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6448 – П)

ГАЛУШКА ЛУКА МИХАЙЛОВИЧ, 1887 р.н., смт Новгородка, українець, освіта 6 класів гімназії, диякон Троїцької церкви. Заарештований 2.02.1926 Зінов’євським ОВ ДПУ (участь в селянському повстанні проти радянської влади). Зінов’євським окрсудом 16.05.1926 справу передано в окружну прокуратуру. (7500 – П)

ГАЛУШКО МИКИТА МИХАЙЛОВИЧ, 1897 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, проживав у смт Новгородка-2, маляр-бляхар спілки будівельників. Заарештований 6.08.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна націоналістична агітація, вихвалання розстріляних троцькістів). Засуджений 14.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8727 – П)

ГАЛЯ ПЕТРО ТРОХИМОВИЧ, 1891 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.12-річчя Жовтня. Заарештований 5.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (“у 1919 році був у повстанському загоні Григор’єва; вів антирадянську агітацію: “Колективізація – це панщина, проведенням хлібозаготівлі фактично грабують селян, кидають їх на вірну смерть”). Засуджений 21.07.1931 Новопраським районним народним судом до 1 року виправних робіт. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (6641 – П)

ГАПОНЮК ІЛІЯ МИХАЙЛОВИЧ, 1884 р.н., смт Полонне Хмельницької області, українець, письменник, проживав у с.Сотницьке Серебрянської сільради Новгородківського району, член колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 30.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (“висланий з прикордонної смуги як антирадянський елемент, агітував проти колгоспного ладу”). Засуджений 23.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 18.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (1470 – П)

ГАПОНЮК ТРОХИМ МИХАЙЛОВИЧ, 1891 р.н., с.Нові Полони Полонівського району Хмельницької області, українець, малописьменний, проживав у с.Новоандріївка Новгородківського району, член колгоспу “Наша сила”. Заарештований 2.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 16.01.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (1439 – П)

ГЕХТМАН ЙОСИП (ІЛЛЯ) ЮРІЙОВИЧ, 1903 р.н., м.Дніпропетровськ, єврей, освіта вища, член ВКП(б) з 1920 року, проживав у смт Новгородка, вчитель середньої школи. Заарештований 28.06.1937 УДБ УНКВС Дніпропетровської області (член троцькістської організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 17.09.1937 військовою колегією Верховного суду СРСР до розстрілу, вирок виконано 18.09.1937. Реабілітований 19.07.1957 Верховним судом СРСР. (5627 – П)

ГЛОБА АРТЕМ ХОМОВИЧ, 1898 р.н., с.Верблужка, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 30.07.1931 нарсудом 311-ої дільниці Новопраського району до 1 року примусової праці. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 6366)

ГОЛОВКО ВАСИЛЬ ПИМЕНОВИЧ, 1912 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 4.04.1944 Новгородківським РВ НКДБ (в роки німецької окупації служив у поліції). Новгородківським РВ НКДБ 15.05.1944 направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (3263 – П)

ГОЛОВЧЕНКО (ГУЛЬЧЕНКО) ВАСИЛЬ КЛИМОВИЧ, 1910 р.н., с.Рибчине, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.04.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Засуджений 19.04.1930 Зінов’євським окрсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та заслання на 5 років. Реабілітований 12.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12898 – П)

ГОЛОВЧЕНКО ІВАН ГАВРИЛОВИЧ, 1918 р.н., с.Верблужка, українець, освіта незакінчена вища, член ВЛКСМ, знаходився в шпиталі № 354 на лікуванні, військовослужбовець, молодший лейтенант. Заарештований 31.03.1942 УНКВС Уральського військового округу (перебував у німецькому полоні, підозрювався у зрадництві, антирадянській діяльності). Управлінням НКВС Уральського військового округу 4.05.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (5766 – П)

ГОЛУБ ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1876 р.н., с.Рибчине, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.04.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колгоспів). Засуджений 19.04.1930 Зінов’євським окрсудом до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та заслання на 5 років. Реабілітований 12.12.1991 Генеральною прокуратурою України. (12898 – П)

ГОЛУБ КИРИЛО ІВАНОВИЧ, 1912 р.н., с.Рибчине, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 3.04.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колгоспів). Засуджений 19.04.1930 Зінов’євським окрсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав та 5 років заслання. Реабілітований 12.12.1991 Генеральною прокуратурою України. (12898 – П)

ГОНТАР ТАРАС САВОВИЧ, 1892 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, проживав у с.Шарівка Новопраського (нині Олександрійського) району, бригадир рільничі бригади Шарівського цукрорадгоспу. У червні 1941 року за антирадянські висловлювання серед робітників радгоспу арештовувався Новопраським РВ НКВС, з-під варті втік і переховувався на території Шарівського цукрорадгоспу до приходу німців. Вдруге заарештований 21.05.1944 Новопраським РВ НКДБ (“під час німецької окупації вихваляв фашистські порядки, працюючи бригадиром рільничої бригади Шарівського радгоспу; у червні 1941 казав: “Скоро прийдуть німці, ми залишимося і працюватимем на них”). Засуджений 8.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області на 15 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Засіданням комісії з перегляду справ осіб, засуджених за контрреволюційні злочини 1.12.1954 міру покарання знижено до фактично відбутого строку, 23.10.1954 з-під варті звільнений. Реабілітований 8.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (14036 – П)

ГОНЧАР МИКИТА ГРИГОРОВИЧ, 1885 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.09.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 13.01.1930 особливою нарадою ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (4077 – П)

ГОНЧАРЕНКО ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, проживав у с.Богданівка Долинського району, завідувач технічного складу радгоспу ім.К.Маркса. Заарештований 18.10.1937 Долинським РВ НКВС (антирадянська агітація серед робітників радгоспу). Засуджений 26.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9756 – П)

ГОПАК ІВАН ІВАНОВИЧ, 1879 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, завгосп артілі ім.Леніна. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Рішення суду у справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 19.12.1994 справу закрито. (6288 – П)

ГОПАК ПАВЛО ГРИГОРОВИЧ, 1898 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, рахівник артілі ім.Леніна. Заарештований 5.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у повстанському загоні Григор’єва; вів контрреволюційну агітацію”). Засуджений 9.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 28.01.1938. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10606 – П)

ГОПАК СЕРГІЙ РОМАНОВИЧ, 1894 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, рядовий член артілі “Правда”. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Одеським оперативним сектором ДПУ 7.04.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (7446 – П)

ГОРОВИЙ ВАСИЛЬ ФОКОВИЧ, 1891 р.н., с.Тарасівка Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, голова колгоспу ім.Постишева. Заарештований 25.10.1937 Аджамським РВ НКВС (підозрювався в належності до контрреволюційної есеро-повстанської організації та в шкідницькій діяльності: “гноїв колгоспний хліб і кормову базу”). Справа виділена в окреме виробництво. Репресований брат Степан. (П – 3749)

ГОРОВИЙ СТЕПАН ФОКОВИЧ, 1894 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Маяк”. Заарештований 29.02.1932 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (“систематично вів контрреволюційну агітацію серед населення, мав тісні стосунки з куркульством, вороже ставився до заходів радвлди”). Зінов'євською міською прокуратурою 11.05.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге, працюючи у колгоспі ім.Постишева, заарештований 25.10.1937 Аджамським РВ НКВС (“брав участь в есерівському повстанні 1919 року проти радянської влади; разом з братом Василем, головою колгоспу, шляхом шкідницьких актів вели господарство до розвалу: з вини Горових після жнив 1937 року не стало у колгоспі 400 центнерів хліба, кормова база згноєна на площі 200 гектарів”). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Помер 11.02.1939. Реабілітований 29.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 729, 3749)

ГРИГОР ВАСИЛЬ СЕМЕНОВИЧ, 1903 р.н., с.Верблюжка Новопраського району, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 29.05.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге як колгоспник заарештований 17.08.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 21.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 14.07.1962 Кіровоградським облсудом. (7448, 5728 – П)

ГРИГОР ОЛЕКСІЙ ГАВРИЛОВИЧ, 1906 р.н., с.Верблюжка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (“вів антирадянську агітацію проти хлібозаготівлі та колективізації, розповсюджував чутки про прийдешню загибель радянської влади”). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, обвинувачений утримувався під вартою до заслання. (6506 – П)

ГРИГОРЕНКО ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1924 р.н., с.Новгородка Друга (нині смт Новгородка), українець, освіта середня спеціальна (Новгородківський сільгосптехнікум), проживав у м.Алма-Ата (Казахстан), старший сержант 360-го окремого робітничого батальйону. Заарештований 3.04.1946 відділом контррозвідки “Смерш” Степового військового округу (антирадянська агітація, співробітництво з німцями в роки окупації: “з квітня по серпень 1942 року працював агротехніком

у сільгоспромадах сіл Інгуло-Кам'янка і Велика Чечелівка, з квітня до жовтня 1943-го служив у Новгородківській районній поліції; будучи мобілізованим до Червоної армії, вихваляв життя населення за окупації, у контрреволюційному дусі висловлювався про одного з керівників ВКП(б) і радянського уряду). Засуджений 30.11.1946 особливою нарадою МДБ СРСР до 5 років ув'язнення. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10161 – П)

ГРИНЬКО ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1890 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, проживав у с.Згода Марфівської сільради, колгоспник. Заарештований 30.09.1937 Долинським РВ НКВС (у 1919 році служив у повстанській армії під проводом Григор'єва, командував бронепоездом; вів антирадянську агітацію з радикальним антисемітизмом: “Були люди, які прагнули зробити життя кращим для селян, але вождь партії, якого вихваляють комуністи, став з ними розпрямлятися, щоб не позбавитись своєї посади. А треба було убити вождя, тоді настало б інше життя”, “Війна СРСР з Німеччиною неминуха. Селянство владою невдоволене, воно її захищати не буде: за 20 років селяни побачили, що це за влада – і якщо вони візьмуть зброю, то спрямують її проти влади”, “При владі жидівське керівництво. Недаром у Німеччині Гітлер влаштує їм погроми. Щоб позбутись лиха, треба і нам громити їх, вирізувати поголовно, тоді селянам стане жити краще. Як тільки Гітлер оголосить війну, я знову сяду за кермо бронемашини і безжално знищуватиму жидівську владу і комуністів”). Засуджений 21.10.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до розстрілу, вирок виконано 5.11.1937 у Кривому Розі. Реабілітований 7.03.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7807)

ГУДИМЕНКО КЛАВДІЯ ОМЕЛЯНІВНА, 1911 р.н., с.Верблюжка Зінов'євського округу (нині Новгородківського району), українка, освіта неповна середня, проживала у м.Києві, учениця медпрофшколи. Заарештована 31.05.1929 Київським облвідділом ДПУ (член підпільної контрреволюційної організації “Вільна Україна” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*; “Клавдія жила у Києві на квартирі в Пироженка, в минулому верблюзького отамана Наливайка-Бардашова, він давав їй читати націоналістичну літературу, яку вона згодом привозила в село і яку читали члени організації”; при обшуку вилучені вірші Тараса Шевченка “Б'ють пороги”, “Чи Бог бачить із-за хмари”, “Не вмирає правда наша”, націоналістичний гімн “Ще не вмерла Україна” та інші). Засуджена 16.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітована 31.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12385 – П)

ГУДИМЕНКО ПЕТРО ОМЕЛЯНОВИЧ, 1911 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.05.1929 Миколаївським окрвідділом ДПУ (“син крупного торговця, член підпільної контрреволюційної організації “Вільна Україна”, псевдо Залізник” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*; “у червні 1927 року учень 7-ої групи районної трудової школи Гудименко отримав від сестри Клави в Києві нелегальну брошуру з шовіністичним оповіданням “Пригнічене селянство за радянської влади”, давав читати Бесарабу, Дорожинському; на одне із зібрань приніс брошуру Петлюри, згодом створили бібліотеку, де були твори Шевченка, Винниченка, Шумського, Грушевського, Рудницького”). Засуджений 16.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 31.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12385 – П)

ДАНИЛЬЧЕНКО ГРИГОРІЙ МАТВІЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта 8 класів, проживав у м.Кіровограді, машиніст-турбініст електричної станції. Заарештований 26.06.1941 Кіровоградським облуправлінням НКДБ (“під час військових дій з Фінляндією паплюжив командування Червоної армії, називав їх нездарами, серед робітників електростанції вів агітацію за відокремлення України від СРСР, вихваляв Німеччину і Гітлера: “Сталінське ярмо заморило голодом дітей і стариків, Сталін і його кубло тримають Україну як свою колонію. Комуністи – це банда, яка обманює людей”, “Із українців ніхто не буде захищати радянську владу, може, хіба кацапи за царем Сталіним підуть. Ми діємо, але не так, як СВУ – ми тепер дуже обережні”). Засуджений 12.07.1941 Кіровоградським облсудом до розстрілу з конфіскацією майна, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 7.02.1989 Верховним судом СРСР. (П – 8623)

ДАНИЛЬЧЕНКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта початкова, комірник колгоспу ім.Димитрова. Заарештований 25.10.1937 Аджамським РВ НКВС (“брав участь в есерівському повстанні 1919 року проти радянської влади; контрреволюційна шкідницька діяльність”). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 29.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3749)

ДЕЙНЕГА ЯКІВ ХАРЛАМPOBИЧ, 1900 р.н., с.Митрофанівка Новопраського (нині Новгородківського) району, українець, письменний, вантажник ст.Шарівка Олександрійського району. У 1933 році за антирадянську діяльність Новопраським нарсудом був засуджений до 3 років ув'язнення у концтаборах. Вдруге заарештований 8.02.1938 Новопраським РВ НКВС ("під час колективізації закликав селян не вступати в колгоспи, не виконувати державних зобов'язань; після звільнення з таборів агітував колгоспників не здавати державі хліб, підривав трудову дисципліну, розповсюджував чутки про тимчасовість радянської влади, розпуск колгоспів і повернення селянам землі та майна в індивідуальне користування"). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.05.1938. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Брат Іван у 1932 році засуджений до 10 років неволі. (10650 – П)

ДЕМ'ЯНЕНКО ВЕНЕДИКТ МАКАРОВИЧ, 1896 р.н., с.Вершино-Кам'янка Новопраського (нині Новгородківського) району, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 9.03.1931 Новопраським РВ ДПУ ("в роки громадянської війни брав участь у повстанських загонах проти радянської влади; підозрювався як член контрреволюційної повстанської організації"). Новопраським РВ ДПУ 24.05.1931 справу припинено, включений в списки осіб на виселення. (7445 – П)

ДЕМЕНТИЄНКО МИКИТА ПАВЛОВИЧ, 1878 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, письменний, проживав у с.Інгуло-Кам'янка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади). Райвідділом ДПУ 23.05.1931 справу припинено, занесений до списків осіб для виселення за межі України. (П – 6492)

ДЕМЕНТИЄНКО ОЛЕКСАНДР МЕФОДІЙОВИЧ, 1918 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта вища, проживав у смт Новгородка, інспектор районного відділу народної освіти. Заарештований 7.03.1946 Кіровоградським РВ НКДБ (антирадянські висловлювання, критика "вождя радянського народу"). Засуджений 29.05.1946 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.07.1989 Верховним судом УРСР. (10887 – П)

ДЕМЧЕНКО ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1876 р.н., смт Новгородка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 8.04.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10154 – П)

ДЕМЧЕНКО ЛІДІЯ ХАРЛАМІВНА, 1925 р.н., смт Новгородка, українка, освіта неповна середня, колгоспниця. Заарештована 5.06.1945 відділом контррозвідки "Смерш" 57-ої армії 299-го табору ("у 1941 році добровільно пропрацювала 2 місяці кухаркою у німецькій військовій частині СС, у грудні 1942-го виїхала в м.Ферлаг, Австрія, де працювала кухаркою у оstarбайтерів, в вересні 1944-го дала згоду гестапо бути таємним агентом, до кінця війни працювала на фабриці м.Клагенфурт, після війни разом з іншими перевезена до м.Грац" – у 1964 році заявила, що "визнала себе винною через те, що до неї у 1945-ому застосовувались незаконні методи слідства"). Засуджена 7.08.1945 військовим трибуналом 57-ої армії до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. З табору звільнена у січні 1954 року, направлена у заслання в Красноярський край. Реабілітована 20.05.1965 військовою колегією Верховного суду СРСР. (8012 – П)

ДЕМЧУК ОЛЕКСАНДР КАЗИМИРОВИЧ, 1900 р.н., с.Новоселиця Польська Полонівського району Вінницької (нині Хмельницької) області, поляк, неписьменний, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 18.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянські настрої). Засуджений 16.12.1937 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 1.10.1960 Верховним судом УРСР. (5340 – П)

ДЕМЧУК ПЕТРО СТЕПАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Польська Новоселиця Полонівського району Вінницької (нині Хмельницької) області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, хлібороб артiлі ім.Косарева. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 23.07.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 17.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (638 – П)

ДИМУРА ФІЛАТ МАРКОВИЧ, 1892 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 10.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років ув'язнення у концтаборах. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10881 – П)

ДМИТРОВСЬКИЙ ВАСИЛЬ ФЕДОСІЙОВИЧ, 1920 р.н., смт Новгородка, українець, освіта вища, без певних занять. Заарештований 4.04.1944 Новгородківським РВ НКДБ (в роки німецької окупації служив у поліції). Новгородківським РВ НКДБ 15.05.1944 направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (3187 – П)

ДОВГАЛЬ ОМЕЛЯН ІВАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Горошки Полонівського району Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав на х.Сотницькому Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 27.06.1938. Реабілітований 16.02.1959 Кіровоградським облсудом. (4655 – П)

ДОНЕЦЬ АНТОН ДАНИЛОВИЧ, 1885 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“церковний староста, учасник релігійного походу за відкриття церкви, вів антирадянську агітацію проти колективізації, підбурював селян застосовувати фізичну силу проти представників радянської влади”). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, працюючи в колгоспі ім.Сталіна, заарештований 26.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (“втік із заслання у 1933 році, продовжував провадити контрреволюційну агітацію”). Засуджений 23.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (1481, 12052 – П)

ДОРОЖИНСЬКИЙ ГРИГОРІЙ ПАНАСОВИЧ, 1909 р.н., с.Верблюжка Зінов'євського округу (нині Новгородківського району), українець, освіта неповна середня, учень Миколаївської будівельної профшколи. Заарештований 29.05.1929 Миколаївським окрвідділом ДПУ (“син попа, член підпільної контрреволюційної організації “Вільна Україна”: мав псевдо Тарас Трясило, вів протоколи зборів, збирав внески, завідував архівом, який спалив восени 1928 року” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). Засуджений 16.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 31.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12385 – П)

ДОЩЕНКО ЛЕОНТІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1887 р.н., с.Тарасівка, українець, малописьменний, пасічник колгоспу ім.Постишева. Заарештований 25.10.1937 Аджамським РВ НКВС (контрреволюційна агітація: “доводив колгоспникам про невігоду працювати в колгоспі, виступив проти позики обороноздатності держави, чим зірвав кампанію підписки на позику”). Аджамським РВ НКВС 8.02.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 28.08.1938 Аджамським РВ НКВС (підозрювався у шкідницькій діяльності в колгоспі). Аджамським РВ НКВС 6.09.1938 слідство припинено, з-під варті звільнений. (П – 3749, 5445)

ДОЩЕНКО МИКОЛА МИКИТОВИЧ, 1893 р.н., с.Тарасівка, українець, малописьменний, коваль колгоспу ім.Постишева. Заарештований 25.10.1937 Аджамським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Аджамським РВ НКВС 6.02.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 28.08.1938 Аджамським РВ НКВС (шкідницька робота в колгоспі). Аджамським РВ НКВС 6.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3749, 5445)

ДРОЗД ІВАН ЯКОВИЧ, 1911 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, учень ремісничої школи. Заарештований 29.05.1929 Миколаївським окрвідділом ДПУ (“куркульський син, член підпільної контрреволюційної організації “Вільна Україна” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). Засуджений 16.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 31.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12385 – П)

ДРОТЯНКО ІВАН ХОМОВИЧ, 1904 р.н., с.Тарасівка, українець, письменний, проживав у м.Кіровограді, селянин-односібник. Заарештований 28.06.1932 Зінов'євським МВ ДПУ (підозрювався у розкраданні продовольчих товарів і продажу їх на ринку). Зінов'євським МВ ДПУ 31.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 11596)

ДРОТЯНКО РОМАН ЙОСИПОВИЧ, 1885 р.н., с.Тарасівка Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Димитрова. Заарештований 8.10.1947 Аджамським РВ МДБ (вихваляв німецьку армію). Засуджений 19.12.1947 Кіровоградським облсудом до 10 років ВТТ з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 31.01.1992 Генпрокуратурою України. (П – 13029)

ДУБІНІН ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ, 1913 р.н., с.Яринці Тиврівського району Вінницької області, українець, освіта початкова, проживав у смт Новгородка, тракторист МТС. Заарештований 13.03.1945 УНКДБ Кіровоградської області (таємний агент німецької жандармерії). Засуджений 17.04.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13646 – П)

ДЯЧЕНКО ВОЛОДИМИР ЯВДОКИМОВИЧ, 1886 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, вчитель школи №8. Заарештований 25.10.1937 Аджамським РВ НКВС (“брав участь в есерівському повстанні 1919 року проти радянської влади; контрреволюційна агітація, член повстанської організації”). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 29.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3749)

ДЯЧЕНКО ПЕТРО ЛУКИЧ, 1896 р.н., смт Новгородка, українець, освіта незакінчена вища (два курси фізико-математичного факультету), вчитель. Заарештований 2.02.1926 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“20.08.1920 учителем Захаровим організовано у Новгородці масове селянське повстання проти радянської влади: повстанці заарештували найвидніших місцевих комуністів і відповідальних працівників Якова Хильченка, Пилипа Гайдая та Уляна Кляцького і розстріляли”). Прокуратурою Зінов'євської округи 24.12.1927 справу припинено, “з огляду на те, що всі звинувачувані селяни-трудівники скоїли злочин до 1.01.1923, то підлягають амністії з нагоди 10-ої річниці Жовтневої революції”, з-під варті звільнений. (7500 – П)

ДЯЧЕНКО ЯКИМ ЛУКАШОВИЧ, 1891 р.н., смт Новгородка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, вчитель праці школи №1. Заарештований 4.06.1931 Зінов'євським МВ ДПУ (член контрреволюційної організації). Засуджений 5.03.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення умовно. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11009 – П)

ЕЗЕРСЬКИЙ МИКОЛА ФРАНЦОВИЧ, 1880 р.н., с.Польська Полонівського району Хмельницької області, поляк, неписьменний, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, член колгоспу ім.Тельмана. Заарештований 21.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 5.02.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 26.02.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11373 – П)

СРЕМЕНКО ПИЛИП ПРОХОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

ЖАБОТИНСЬКИЙ ФЕОФАН ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1888 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта середня спеціальна, проживав у с.Шпрінгфельд Устинівського району, член колгоспу “Дер нойє вег”. Заарештований 3.08.1938 Устинівським РВ НКВС (підозрювався у контрреволюційній релігійній пропаганді). Управлінням НКВС Кіровоградської області 21.03.1939 справу припинено, з-під варті звільнений 4.04.1939. (2249 – П)

ЖАДАНОВСЬКИЙ ЛЕОНТІЙ ЛЬВОВИЧ, 1893 р.н., с.Вершино-Кам'янка, росіянин, освіта вища, проживав у м.Речиця Гомельської області (Білорусія), начальник ветеринарної служби військової частини 5770. Заарештований 10.06.1938 Речицьким особливим відділом ГУДБ НКВС (контрреволюційна агітація, терористична діяльність). Засуджений 5.08.1939 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 4.12.1957 трибуналом Білоруського військового округу. (5877 – П)

ЖУРАВЕЛЬ ЯКІВ ЮХИМОВИЧ, 1874 р.н., с.Петрокорбівка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“агітував проти заходів радянської

влади та колективізації, поширював провокаційні чутки в созах, підбурював людей до застосування фізичної сили проти представників місцевої влади”). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

ЖУРАВЛІОВ ЮХІМ ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1898 р.н., с.Ингуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, проживав у м.Орджонікідзе (Північна Осетія, Росія), червоноармієць 29-го запасного кавалерійського полку. Заарештований 27.12.1941 особливим відділом НКВС Орджонікідзівського гарнізону (“учасник антирадянської групи, яка мала намір перейти на бік німецького війська”). Засуджений 11.11.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11705 – П)

ЗАВГОРОДНІЙ ЛЕОНТІЙ ЯКОВИЧ, 1895 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Петрівка Компаніївського району, селянин-хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації та інших заходів). Засуджений 8.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 27.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1796)

ЗАДИРАКА АРСЕН АРТЕМОВИЧ, 1885 р.н., с.Ингуло-Кам'янка, українець, освіта середня спеціальна, мешкав у м.Зінов'євську (нині Кіровоград), викладач педтехнікуму й агротехнікуму. Заарештований 26.03.1931 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“учасник української контрреволюції, організатор селянського збройного повстання 1920 року у Зінов'євському окрузі; восени 1928 року у газеті “Зінов'євський пролетарій” опублікував відкритого листа, в якому повідомляв про припинення ідеологічних зв'язків з партією есерів, у якій активно працював у 1905-1920 роках”, “будучи сексотом ДПУ з 1929 року, з метою приховати факт існування організації і своєї участі в ній, дезінформував органи ДПУ”, “23.04.1931 на допиті в Зінов'євському окрвідділі ДПУ назвав 64 прізвиська членів контрреволюційної організації; 5.09.1931 відмовився від власних попередніх свідчень, які давав під погрозою арешту дружини”). Засуджений 5.03.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8141, 10138 – П)

ЗАДОРОЖНИЙ КОСТЯНТИН ГЕРАСИМОВИЧ, 1908 р.н., с.Верблужка, українець, письменник, хлібороб, з куркулів. Заарештований 29.05.1929 Миколаївським окрвідділом ДПУ (член підпільної контрреволюційної організації української молоді “Вільна Україна” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). Засуджений 16.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 31.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12385 – П)

ЗАЙКІН ЯКІВ АНТОНОВИЧ, 1892 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 20.12.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“у 1919 році служив у денікінському загоні полковника Семенова; підтримував стосунки із куркульством, у 1929-ому поширював чутки про війну, агітував проти хлібозаготівлі та колективізації”). Засуджений 3.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10858)

ЗАКРИТИЙ ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Верблужка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.03.1930 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Перебував у Зінов'євському бупрі, за недоведеністю 18.06.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (1825 – П)

ЗАПОРОЖЕЦЬ ГРИГОРІЙ ДАНИЛОВИЧ, 1904 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, молодший сержант 34-го стрілецького полку 75-ої стрілецької дивізії з липня 1941 року. Заарештований 4.05.1943 особливим відділом НКВС 75-ої СД (контрреволюційна агітація, сумніви у перемозі СРСР над Німеччиною, вихваляння німецької армії: “Німець все одно все забере – у них техніки дуже багато, а в нас нічого нема”, “Німці розстрілюють тільки комуністів і комсомольців, а простих людей не чіпають”, “Годують у Червоній армії гірше собак – вітер нами колише; гвинтівка ПТР дуже важка: якщо відправлять на фронт, то я її одразу кину”, “Радінформбюро розказує байки про те, що люди здали он стільки грошей на побудову танків та літаків”). Засуджений 25.05.1943 військовим трибуналом 75-ої стрілецької дивізії Закавказького фронту до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 12.06.1990 трибуналом Червонопрапорного Закавказького військового округу. (11758 – П)

ЗАПОРОЖЕЦЬ ПАВЛО ТИМОФІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Спасове Новопраського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, член колгоспу “Жовтнева революція”. Заарештований 5.01.1933 Новопраським РВ ДПУ (підозрювався у зриві виконання плану хлібозаготівлі). Олександрійською райпрокуратурою 26.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (723 – П)

ЗАРУДЕНСЬКИЙ ФЕДІР КАРПОВИЧ, 1914 р.н., с.Сергіївка Солонянського району Дніпропетровської області, українець, освіта 8 класів, проживав у с.Верблужка Новгородківського району, майстер Долинського маслозаводу. Заарештований 31.12.1943 Новгородківським РВ НКДБ (як завербований агент німецької жандармерії в роки війни). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 2.03.1944 направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (278 – П)

ЗАСТЕБА МИКОЛА ФЕДОТОВИЧ, 1914 р.н., с.Новоандріївка Новопраського (нині Новгородківського) району, українець, освіта середня спеціальна (банківський технікум), проживав у м.Кривий Ріг Дніпропетровської області, на військовій службі у м.Мозирі Гомельської області (Білорусія), військовослужбовець 22-ої прикордонкомендатури дивізіону прикордонно-внутрішньої охорони НКВС. Заарештований 28.10.1937 5-м відділом УДБ 22 окремої Вітринської прикордонної комендатури НКВС БРСР (антирадянська агітація: “на початку 1937 року у школі молодшого командного складу 13-го прикордонного загону НКВС колишніми курсантами Счисляєвим і Застебою з метою ідеологічно розкласти військову частину організоване троцькістське угруповання, в яке вони шляхом обробки залучили іще чотирьох колишніх курсантів: дискредитували й підрили авторитет командування, вихваляли троцькізм, брали участь у колективних пиятиках”). Засуджений 26.03.1938 військовим трибуналом ПВО НКВС до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 15.07.1991 управлінням головної військової прокуратури з реабілітації. (12813 – П)

ЗЕЛЕНЬКА ВАСИЛИНА ФЕДОРІВНА, 1905 р.н., с.Верблужка, українка, освіта 5 класів, колгоспниця. Заарештована 2.01.1944 Новгородківським РВ НКДБ (як агент німецької розвідки). Засуджена 7.10.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 30.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13019 – П)

ЗЕЛЕНЬКИЙ ЮХИМ МИКИТОВИЧ, 1888 р.н., с.Верблужка, українець, освіта початкова, без певних занять. У 1930 році розкуркулений, у 1931-ому за невиконання плану сплати податків був засуджений до 1,5 року неволі. Вдруге заарештований 17.01.1944 Новгородківським РВ НКДБ (“під час німецької окупації в 1943 році працював старостою громадського двору”). Засуджений 21.04.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 16.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13215 – П)

ЗІНЧЕНКО ЄВТРОПІЙ БОРИСОВИЧ, 1906 р.н., с.Митрофанівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Орджонікідзе Сталінської (нині м.Єнакієве Донецької) області, червоноармієць 41-го батальйону механізації 19-ої залізничної бригади. Заарештований 23.08.1943 3-м відділом НКДБ 19-ої ЗБ (антирадянська агітація: “у 1943 році зводив наклепи на керівників партії та держави, на колгоспний лад, вихваляв порядки на окупованій німцями території, одноосібну форму ведення сільськогосподарського виробництва, мав наміри дезертирувати з армії: “Якби не було комуністів, то не було б і війни”, “Війна триватиме іще довго, німецька армія непереможна, взимку німці воюють кепсько, проте влітку поженуть нас до Уралу”). Засуджений 3.12.1943 трибуналом залізничних військ 1-го Українського фронту до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 28.02.1991 трибуналом Київського військового округу. (12587 – П)

ЗЛОБИНЬСКА РИВА АВРУМІВНА, 1904 р.н., с.Вершино-Кам’янка, єврейка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, швея-модистка. Заарештована 1.11.1926 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (“член контрреволюційної підпільної організації Сіоністська Соціалістична партія, яка своїм завданням ставила: підбив роботи комуністичної партії серед єврейського населення і об’єднання єврейства на антирадянській сіоністській платформі”). Засуджена 14.01.1927 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у Середню Азію. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 27.12.1928 позбавлено права проживати у містах Москві й Ленінграді, на Україні, у Криму та інших регіонах з прикріпленням до визначеного місця мешкання строком на 3 роки, а 1.02.1932 ОН ухвалено вислати Злобинську в Західний Сибір на 3 роки. Реабілітована 8.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, бухгалтер артілі

“Кооптруд”, заарештована 4.01.1938 Кіровським МВ НКВС (“член сіоністської організації, яка проводила контрреволюційну діяльність, спрямовану проти заходів радвлади: агітація, шкідництво, шпигунство”). Засуджена 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.07.1938. Реабілітована 24.04.1959 трибуналом Київського військового округу. (12801, 4848 – П)

ЗОЛОТЬКО ГАННА ВОЛОДИМИРІВНА, 1922 р.н., смт Новгородка, українка, освіта середня, проживала у м.Кіровограді, штукатур заводу “Червона зірка”. Заарештована 12.03.1946 Новгородківським РВ НКДБ (антирадянська агітація, наклеп на радянський уряд). Засуджена 26.04.1946 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 8.12.1989 Верховним судом УРСР. (10796 – П)

ІВАНІК АНДРІЙ ГАВРИЛОВИЧ, 1899 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Судового рішення у справі немає. Батько розкуркулений і висланий у Архангельську область. (7497 – П)

ІВАНІК ГАВРИЛО МУСІЙОВИЧ, 1872 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 3.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти продажу хліба державі і вступу до союзу). Засуджений 17.03.1930 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6012 – П)

ІЗЮМОВ ЗАХАР ВЕНЕДІКОВИЧ, 1920 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта початкова, військовослужбовець. Заарештований 9.08.1944 УНКВС Вінницької області (перебував у німецькому полоні, завербований як агент німецької розвідки). Засуджений 6.10.1945 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 5.08.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12773 – П)

КАЛИТА ІВАН ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській діяльності). Новопраським РВ ДПУ 10.05.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (7439 – П)

КАМ’ЯНЧЕНКО АНДРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Спасове, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 5.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації і самообкладання). Засуджений Новопраським РВ ДПУ 20.08.1931 до 3 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 6364)

КАМ’ЯНЧЕНКО ФЕДІР ПАВЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Спасове, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 30.05.1931 Новгородківським РВ ДПУ (“в період оперування загонів Григор’єва разом з братом Андрієм надавав їм матеріальну допомогу; здав григор’євцям червоних партизан Павла Петренка, Івана Сніжка, Степана Гавриленка й Петра Запорожця, яких повісили на раменах батькового вітряка: “Щоб більше не боролися за землю і волю – усім так буде”; агітував проти колгоспів: “Артіль – штука трудна, довго вона не протримається, ось поводи коней, а вони лиш дохнуть”, “Хліб не треба здавати, бо він потрапляє тільки жидам у місто”, погрожував активістам: “Ви нас розкуркулюєте й висилаєте в сибіри, але почекайте, ще прийде час, коли ми вам вірвовочки на шию і – на вітряк”; “листувався із висланими на північ батьком і братом, а коли брат утік і повернувся у Спасове, то Федір зробив йому фальшиві документи, наче він член колгоспу”). Засуджений 30.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 26.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7411)

КАМІНИЧЕНКО ОЛЕНА ХАРИТОНІВНА, 1927 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українка, освіта неповна середня, член колгоспну “Політвідділ”. Заарештована 17.02.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 78-ої Запорізької стрілецької дивізії (підозрювалась у посібництві німецьким окупантам). Трибуналом військ НКВС Кіровоградської області 25.05.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. Батько –Харитон Прохорович у 1929 році розкуркулений. (617 – П)

КАНІКОВСЬКИЙ ГНАТ ІВАНОВИЧ, 1913 р.н., с.Митрофанівка, українець, освіта 4 класи, проживав у селищі Щастя Верхньотеплівського району Ворошилоградської (нині Луганської) області, шофер управління механізації робіт Ворошилоградської ГЕС. Заарештований 19.12.1955 УНКДБ Кіровоградської області (“в роки німецької окупації служив начальником кушової поліції”). Військовим трибуналом Київського військового округу 7.02.1956 справу припинено, з-під варті звільнений. Верховним судом СРСР 24.05.1956 протест Генерального прокурора СРСР відмінено. (3418 – П)

КАНКОВСЬКИЙ ІВАН УСТИМОВИЧ, 1886 р.н., с.Митрофанівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 20.10.1929 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (агітація за зрив заходів радянської влади на селі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою ОДПУ до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 14.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, проживаючи у м.Знам'янка і працюючи прибиральником залізничного клубу, заарештований 25.10.1937 Новопраським РВ НКВС (антирадянська агітація, розповсюдження провокаційних чуток, релігійна діяльність). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.11.1937. Реабілітований 4.11.1961 Кіровоградським облсудом. (4089, 5473 – П)

КАРМАЗИН ПАВЛО ФЕДОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Митрофанівка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Пантаївка Олександрійського району, вагар залізничного магазину. Заарештований 15.03.1931 Новопраським РВ ДПУ ("син поміщика, який мав землі 350 десятин, а також маєток у Самарській губернії 785 десятин, у 1905 році викликав уланів для розправи з повсталими селянами; у кінці 20-х років Павло Кармазин виїхав у Середню Азію, щоб уникнути заслання на північ, у 1930-ому повернувся, влаштувався на роботу в Пантаївці; провадив злісну агітацію проти радянської влади і колгоспів: "Що, працюєте як сучі сини, а отримуєте ріжки та ніжки?", "Кажуть, що ми будемо фундамент соціалізму, хороший фундамент буде – на наших кістках", "в момент розстрілу 48 шкідників у м'ясній справі у присутності залізничників і вантажників Кармазин казав: "Називається знайшли головних винуватців: самі довели країну до того, що не лишилось майже нічого живого, крім голодних людей, а тепер невинних людей розстрілюють – політика без суда і слідства"). Засуджений 26.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 23.02.1994 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 6228)

КАРПЕНКО ПОРФИР ПАВЛОВИЧ, 1871 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 4.02.1930 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 29.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6031)

КАРПУШИН ГРИГОРІЙ ГАЛАКТИОНОВИЧ, 1916 р.н., с.Тарасівка Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, проживав у м.Кіровограді, військовослужбовець 5-го прикордонного полку 54-ої стрілецької дивізії. Заарештований 26.08.1940 особливим відділом ГУДБ НКВС СРСР (порушення військової присяги). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 15.08.1957 трибуналом Московського військового округу. (П – 3780)

КАРПУШИН МИКИТА ДАВИДОВИЧ, 1888 р.н., с.Тарасівка, українець, малописьменний, член колгоспу ім.Димитрова. Заарештований 15.10.1937 Аджамським РВ НКВС ("брав участь в есерівському повстанні 1919 року проти радянської влади; антирадянська агітація"). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 29.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3749)

КАСЬЯНЕНКО ЮХИМ СЕМЕНОВИЧ, 1894 р.н., смт Новгородка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1933 справу припинено, внесений до списків куркулів, які підлягають виселенню. (6509 – П)

КАЮДА ФЕДОСЬ НИКИФОРОВИЧ, 1900 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

КИРИЛЮК ПАНАС ТРОХИМОВИЧ, 1897 р.н., м.Полонне Вінницької (нині Хмельницької) області, українець, неписьменний, проживав у с.Велика Чечеліївка Новгородківського району, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 18.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація: "у 1935 році адміністративним порядком був переселений із прикордонної смуги у Новгородківський район, втік, повернувся додому, але в 1937-ому знову був затриманий – агітував проти колгоспного ладу, поширював провокаційні чутки про неминучу війну із Польщею, пророкував поразку СРСР"). Засуджений

16.12.1937 НКВС і Генеральною прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 30.12.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9493 – П)

КИРИЧЕНКО ПЛАТОН ПЕТРОВИЧ, 1890 р.н., с.Білопіль, українець, письменний, член колгоспу “13 років Жовтня”. Заарештований 15.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (невдоволення радянською владою). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.05.1938. Реабілітований 16.10.1956 Кіровоградським облсудом. (3464 – П)

КИРИЧЕНКО ЮХИМ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1886 р.н., с.Білопіль Петрокорбівської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.09.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації, зрив хлібозаготівлі). Засуджений Зінов’євським окружним судом 5.11.1929 до 3,5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав та засланням на 5 років. Реабілітований 13.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (1815 – П)

КИТЧЕНКО ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1922 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта середня спеціальна, проживав у м.Дніпропетровську, військовослужбовець 72-ої гвардійської стрілецької дивізії. Заарештований 10.02.1944 відділом контррозвідки 93-ої Миргородської стрілецької дивізії (“в серпні 1941 року як вояк Червоної армії потрапив у німецьке оточення, кинув зброю і повернувся в рідне село, на окупованій території працював бригадиром на будівництві рейдерної дороги; в грудні 1943-го повторно покликаний у Червону армію”). Засуджений 7.04.1944 військовим трибуналом 57-ї армії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 28.10.1993 військовою прокуратурою Південного регіону України. (14033 – П)

КИЯШКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1914 р.н., смт Новгородка, українець, освіта вища (педінститут, 1937), без певних занять. Заарештований 17.12.1943 Новгородківським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам: працював завідувачем відділу праці Новгородківської районної управи). Засуджений 16.05.1944 трибуналом Одеського військового округу до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 22.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13259 – П)

КИМЛАХ КОСТЯНТИН ТИМОФІЙОВИЧ, 1894 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, проживав у с.Батизман Долинського району, ремонтний робітник 10-ї дистанції колійної служби. Заарештований 6.02.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Знам’янка (“у 1918 році служив у війську армії УНР разом з братом Сергієм; вів антирадянську агітацію проти колективізації, закликав не підписуватись на державну позику”). Засуджений 7.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.03.1938. Реабілітований 31.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11854 – П)

КЛЯЦЬКИЙ СИДІР ВАСИЛЬОВИЧ, 1895 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта початкова, проживав у с.Велика Чечелівка Новгородківського району, рахівник колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 27.06.1941 Новгородківським РВ НКДБ (“працюючи в колгоспі ім.Воровського, у 1940 році висловлював терористичні наміри стосовно колгоспного активу, вів антирадянську агітацію; в тюрмі зекам розповідав контрреволюційні анекдоти й співав частівки: “Вставай, Леніне, з могили – ми вже Кірова убили. Кукурудзу доімо – то й Сталіна уб’ємо”). Засуджений 12.06.1942 трибуналом військового гарнізону м.Красноярська до розстрілу. Верховним судом СРСР 14.07.1942 міра покарання замінена до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 20.12.1991 Генеральною прокуратурою України. (12963 – П)

КНИЖНИК ІВАН СТЕПАНОВИЧ, 1908 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, тесля. Заарештований 26.09.1936 Новопраським РВ НКВС (організатор і учасник контрреволюційної повстанської організації, вербував інших). Засуджений 27.02.1937 Дніпропетровським обласним судом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 15.01.1993 Генеральною прокуратурою України. (5588 – П)

КОБЕЦЬ ПОРФИР МАКАРОВИЧ, 1898 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, голова колгоспу “Правда”. У 1932 році був засуджений за шкідництво в колгоспі до 5 років неволі. Вдруге заарештований 2.04.1938 Новгородківським РВ НКВС (“активний учасник куркульського повстання проти радвлади, учасник бандитських нальотів на держустанови у громадянську війну”; “член контрреволюційної організації”). Засуджений 22.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.06.1938. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (3783 – П)

КОБИЛЯНСЬКИЙ ФЕДІР МЕЛЕТІЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Петрівка (нині приєднане до с.Верблюжка), українець, кандидат у члени ВКП(б), проживав у с.Верблюжка, голова сільради. Заарештований 2.12.1932 Новопраським РВ ДПУ (“за хабар у 100 рублів не обкладав одноосібника Гладуна податком, мав тісний зв’язок з комірником Андрієм Школою, отримав у нього за запискою понад тонну зерна, родичеві на Куцівському елеваторі мав привезти для переховування 30 пудів зерна, за кошти колгоспу купив корову”). Засуджений 7.01.1933 Дніпропетровським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. “Помер 17.12.1933 у Вишерському таборі” – із показань у 1966 році Прокопа Пономаренка. Реабілітований 3.01.1967 Верховним судом УРСР. Справа №8088 була загублена, оскільки “довоєнний архів Дніпропетровського облсуду не зберігся”, відновлювалась весною 1966 року. (8088 – П)

КОВАЛЕНКО ГОРДІЙ КАРПОВИЧ, 1886 р.н., с.Верблюжка, українець, малописьменний, колгоспник. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 12.07.1931 Новопраським райнарсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.09.1990 Кіровоградським облсудом. (3678 – П)

КОВАЛЕНКО ДЕМИД ІЛЛІЧ, 1879 р.н., с.Спасове Новопраського району Зінов’євської округи, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (“агітував проти заходів радянської влади та колективізації, зривав хлібозаготівлю і посівну кампанію, підбурював селян застосовувати силу проти представників місцевої влади”). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

КОВАЛЕНКО ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1902 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1925-31 роках, проживав у с.Шевченкове Долинського району, ремонтник машино-тракторної станції. Заарештований 20.10.1937 Долинським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, дискредитація вождя партії і керівництва уряду). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8919 – П)

КОВАЛЕНКО МИХАЙЛО ЯКОВИЧ, 1891 р.н., с.Вершино-Кам’янка Новгородківського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, заступник керуючого “Сільгоспостачанням”. Заарештований 27.07.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна діяльність, член націоналістичної організації). Засуджений 26.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Управлінням НКВС Кіровоградської області у серпні 1939-го справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3407)

КОВАЛЕНКО ЮХИМ МИКИТОВИЧ, 1886 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, військовослужбовець. Заарештований 3.08.1944 Новгородківським РВ НКДБ (звинувачувався у антирадянській діяльності: “у жовтні 1943 року видав поліції трьох червоноармійців” – прямі докази у справі відсутні). Новгородківським РВ НКДБ 7.08.1944 направлений у спецтабір НКВС №240 у м.Сталіно (нині Донецьк) для фільтрації. (3201 – П)

КОВАЛЬ АНДРІЙ МИТРОФАНОВИЧ, 1908 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським райвідділом ДПУ (“антирадянська діяльність і агітація; підлягав виселенню, але втік із села”). Новопраським РВ ДПУ 24.05.1931 справу припинено, утримується під вартою при Новопраській райміліції до виселення. Мати розкуркулена у 1930 році. (6507 – П)

КОВАЛЬ ОЛЕКСАНДР ВЛАСОВИЧ, 1904 р.н., с.Вершино-Кам’янка Новопраського району, українець, малописьменний, без певних занять. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 24.05.1931 слідство припинено, утримується під вартою до виселення. (6521 – П)

КОВАЛЬ ОНИСИМ ЙОСИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Козирівка Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.10.1937 Аджамським РВ НКВС (агітація на користь Німеччини). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 2.11.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9818 – П)

КОВАЛЬ ПЕТРО АНДРІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Козирівка Аджамського району, українець, освіта початкова, проживав і працював в 7-му відділенні радгоспу ім.Карла Маркса. Заарештований 18.09.1937 Долинським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до розстрілу, вирок виконано 13.10.1937. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9387)

КОЗИР ВАСИЛЬ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1910 р.н., с.Перша Новгородка (нині у складі смт Новгородка), українець, освіта 5 класів, кандидат у члени ВКП(б), військовослужбовець спецтабору №283 НКВС, сержант. Заарештований 12.06.1943 відділом контррозвідки “Смерш” спецтабору 283 (“14.08.1942 як командир відділення зв’язку 331 гаубично-артилерійського полку резерву Головнокомандувача при 96-ій стрілецькій дивізії 21-ої армії здався в полон німецькій розвідгрупі, дав згоду на співробітництво; як агент німецької розвідки 17.08.1942 був закинутий в розташування частин Червоної армії, про співробітництво не повідомив, боячись репресій; з жовтня 1942-го по червень 1943-го утримувався у спецтаборі НКВС”). Засуджений 16.08.1943 трибуналом військ НКВС Московської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 6.05.1992 прокуратурою Московського військового округу. (13865 – П)

КОЛЕСНИК ПИЛИП АРСЕНОВИЧ, 1887 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Димитрова. Заарештований 25.10.1937 Аджамським РВ НКВС (“брав участь в есерівському повстанні 1919 року проти радянської влади; контрреволюційна агітація в колгоспі”). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Помер 12.06.1942 в Архангельській області. Реабілітований 29.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3749)

КОЛОДЯЗЬНИЙ ПАВЛО ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

КОЛОМІЄЦЬ ГРИГОРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, 1914 р.н., с.Верблужка, українець, освіта початкова, член ВКП(б), без певних занять. Заарештований 3.12.1943 Новгородківським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам: в роки війни працював старостою громадського двору №14). Трибуналом Одеського військового округу 19.05.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (268 – П)

КОЛОМІЄЦЬ ОНУПРІЙ РОДІОНОВИЧ, 1888 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Постишева. Заарештований 15.10.1937 Аджамським РВ НКВС (“брав участь в есерівському повстанні 1919 року проти радянської влади; контрреволюційна націоналістична агітація”). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3749)

КОЛЯСО АНТОН ДЕМ’ЯНОВИЧ, 1901 р.н., с.Новоселиця Полонівського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Верблужка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 22.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (зв’язок з родичами у Польщі). Засуджений 5.02.1938 НКВС та прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 26.02.1938. Реабілітований 5.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10723 – П)

КОНОПЛИЦЬКИЙ ПЕТРО АНДРІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Горошки Полонівського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у селищі Новгородка, чорнороб колгоспу. Заарештований 19.11.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 16.12.1937 НКВС та прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 18.02.1938. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11391 – П)

КОРДАСЬ АДАМ СТАНІСЛАВОВИЧ, 1880 р.н., с.Новоселиця Польська Полонівського району Вінницької (нині Хмельницької) області, поляк, письменник, проживав у с.Верблужка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 18.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянські настрої). Засуджений 16.12.1937 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 1.10.1960 Верховним судом УРСР. (5337 – П)

КОРДАСЬ ІВАН АНТОНОВИЧ, 1888 р.н., с.Котелянка Полонського району Вінницької (нині Хмельницької) області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Митрофанівка Новгородківського району, їздовий колгоспу “Сиваш”. Заарештований 19.10.1937 Новопраським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 26.11.1937 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.02.1938. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11406)

КОРДАСЬ ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Новоселиця Полонського району Вінницької (нині Хмельницької) області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 18.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; поширював антирадянські настрої”). Засуджений 16.12.1937 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 7.07.1988 Верховним судом УРСР. (8449 – П)

КОРДАСЬ ІВАН СТАНІСЛАВОВИЧ, 1883 р.н., с.Новоселиця Полонівського району Хмельницької області, поляк, малописьменний, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 18.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянські настрої). Засуджений 16.12.1937 НКВС і прокурором СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 1.10.1960 Верховним судом УРСР. (5334 – П)

КОРДАСЬ СТАНІСЛАВ АНТОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Котелянка Полонівського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Митрофанівка Новопраського (нині Новгородківського) району, тесля колгоспу “Сиваш”. Заарештований 18.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 5.02.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 28.02.1938. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11374 – П)

КОРЕЙБА ФРАНЦ ТЕОФІЛОВИЧ, 1899 р.н., с.Буртин Полонського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Митрофанівка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 14.02.1938 Новопраським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.09.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 8.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5351)

КОРОТКИЙ АНАНЬ АНТОНОВИЧ, 1894 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 26.06.1931 Новопраським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 8.09.1931 Новопраським народним районним судом до 3 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та виселенням на 5 років. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. Вдруге, проживаючи у селищі Шевченкове (нині у складі м.Долинська) і працюючи швецем, заарештований 16.11.1937 Долинським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (6370, 9886 – П)

КОСТЕНКО ВОЛОДИМИР МИКИТОВИЧ, 1899 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, письменний, проживав у с.Новомиколаївка Новопраського (нині Новгородківського) району, хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 25.05.1931 справу припинено, включений до списків осіб, які підлягають виселенню. (6512 – П)

КОТЕНКО ЛАВРІН АРТЕМОВИЧ, 1868 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, інвалід-пенсіонер. Заарештований 2.02.1931 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (“штабс-капітан царської армії, служив у денікінців у роки громадянської війни, належав до контрреволюційної організації, метою якої було повалення радянської влади збройним шляхом”). Зінов’євською міською прокуратурою затверджений обвинувачувальний висновок, який у справі відсутній. Інших рішень у справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 31.08.1994 справу припинено. (8786 – П)

КОТЕНКО ПАРАСКА ОМЕЛЯНІВНА, 1880 р.н., с.Верблюжка, українка, малописьменна, замужня селянка. Заарештована 20.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 80-ї гвардійської стрілецької дивізії (“куркульського походження, вела антирадянську діяльність”). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 23.03.1944 справу припинено, з-під варти звільнена. (2304 – П)

КОЧЕРГА ПАРАСКА МАКАРІВНА, 1922 р.н., с.Верблюжка, українка, освіта неповна середня, член ВЛКСМ, колгоспниця. Заарештована 30.12.1943 Новгородківським РВ НКВС (зрадницька діяльність,

була агентом німецької жандармерії”). Засуджена 25.11.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12397 – П)

КОШОВИЙ ГРИГОРІЙ КІНДРАТОВИЧ, 1896 р.н., с.Новоандріївка, українець, малописьменний, проживав у селищі Новгородка, хлібороб. Заарештований 6.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 25.07.1931 Новопраським нарсудом до 10 років ув'язнення. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (10707 – П)

КРАВЕЦЬ АНДРІЯН СИЛОВИЧ, 1885 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, включений до списків осіб, які підлягають виселенню. (6510 – П)

КРАВЕЦЬ ІВАН МИНОВИЧ, 1893 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 29.10.1929 Новгородківським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт, колективізації). Засуджений 18.01.1930 колегією ОДПУ до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11566 – П)

КРАВЕЦЬ ЯКІВ МИНОВИЧ, 1892 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 12.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, хлібозаготівлі та посівної кампанії). Засуджений 18.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 23.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6041)

КРАВЦОВ ТЕРЕНТІЙ ОМЕЛЯНОВИЧ, 1867 р.н., с.Петрокорбівка, українець, малописьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“провадив агітацію проти реалізації трипроцентної державної позики на індустріалізацію країни, проти самообкладання та посівної кампанії, проти проведення хлібозаготівлі”). Засуджений 14.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6062 – П)

КРАВЦОВ ФЕДОТ ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, малописьменний, кандидат у члени ВКП(б), комендант сільськогосподарської колонії №18, за розтрату громадського майна відбував покарання 3 роки неволі. Заарештований 19.03.1933 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (у середовищі правопорушників колонії №18 наявне очолюване Федотом Кравцовим контрреволюційне угруповання у кількості до 20 осіб, яке готує збройний виступ проти радвлади”). Особливою нарадою Одеського облвідділу ДПУ 5.09.1933 справу припинено, ухвалено утримувати під вартою до відбуття покарання згідно з попереднім присудом. (П – 7503)

КРАСНОСІЛЬСЬКА НАДІЯ ІВАНІВНА, 1919 р.н., с.Чабанівка (приєднане до с.Білопіль), українка, освіта середня спеціальна (Новгородківський сільськогосподарський технікум), табельниця радгоспу “Шарівський”. Заарештована 19.02.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 78-ї Запорізької стрілецької дивізії (як завербована німецькою контррозвідкою: “дала письмову згоду виявляти серед населення партизанів та підозрілих для німецької влади осіб – практичну діяльність не вела”). Засуджена 17.04.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 12.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12099 – П)

КРИКУНЕНКО ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1906 р.н., с.Новомихайлівка (нині с.Спільне) Новгородківського району, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 2.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівлі). Засуджений 6.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5944 – П)

КУКСА МАРКО ЕРАСТОВИЧ, 1893 р.н., с.Митрофанівка, українець, письменний, швець майстерні №18 артілі “Наша сила”. Заарештований 8.02.1938 Новопраським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9110 – П)

КУЛИК ЗАХАР ПИЛИПОВИЧ, 1881 р.н., с.Верблюжка, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (контрреволюційна діяльність, антирадянська агітація). Прокуратурою м.Одеса 29.05.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5309)

КУЛИК ТИМОФІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1895 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, член ВКП(б) до 1924 року, вчитель школи №2. У 1931 році арештовувався Новопраським РВ ДПУ за агітацію проти колгоспів. Вдруге заарештований 3.03.1938 Новгородківським РВ НКВС (“петлюрівець, учасник збройного повстання проти радвлади у громадянську війну; за антирадянську діяльність виключений із партії”). Засуджений 22.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.06.1938. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (3783 – П)

КУМΠΑН ОЛЕКСАНДРА МИКИТІВНА, 1925 р.н., смт Новгородка, українка, освіта неповна середня, учениця. Заарештована 12.02.1944 відділом контррозвідки “Смерш” Одеського військового округу (“у червні 1942 року відправлена в Німеччину, працювала у передмісті Берліна на телефонній фабриці сортирувальницею; завербована німецькою розвідкою і повернута в Новгородку з завданням з’явитись у місцеву жандармерію для отримання вказівок на подальшу діяльність”; ”при дослідванні справи підозрювана від своїх попередніх показань про співробітництво відмовилась, заявивши, що відправлена додому у вересні 1942 року через хворобу, епілепсію”). Відділом контррозвідки “Смерш” Одеського військового округу 9.08.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (6568 – П)

КУМΠΑН ФЕДІР ХАРИТОНОВИЧ, 1899 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 11.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 17.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10841 – П)

ЛЕБЕДОВИЧ ВІТАЛІЙ СЕМЕНОВИЧ, 1891 р.н., с.Родіонівка Кам’янського району Черкаської області, українець, освіта вища – Київський пединститут, проживав у с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), вчитель української мови і літератури Софіївської НСШ. У 1938 році був засуджений за контрреволюційну діяльність до 8 років ув’язнення, у 1946-ому з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 13.12.1949 УМДБ Кіровоградської області (член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація). Засуджений 19.04.1950 особливою нарадою МДБ СРСР до заслання у Красноярський край. Верховним судом СРСР 12.06.1954 справу припинено з дозволом повернення в Україну. (454 – П)

ЛЕВИЦЬКИЙ ЄВДОКИМ ХАРИТОНОВИЧ, 1897 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, проживав на ст.Пантаївка, ремісник 2-го відділку 10-ої дистанції колійної служби. Заарештований 20.01.1938 ОДТВ ГУДБ НКДБ ст.Знам’янка (контрреволюційна діяльність). Засуджений 14.05.1938 лінійним судом Одеської залізниці до 5 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Колегією з транспортних справ Верховного суду СРСР 29.06.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (6627 – П)

ЛЕВИЦЬКИЙ ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1903 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

ЛЕВЧЕНКО АНТОН ХОМОВИЧ, 1891 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 17.09.1937 Новгородківським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9251 – П)

ЛЕВЧЕНКО СТЕПАН КОСТЯНТИНОВИЧ, 1893 р.н., с.Семенівка Орловської області (Росія), українець, неписьменний, проживав у смт Новгородка, селянин-одноосібник. Заарештований 21.01.1931 Новгородківським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 31.03.1931 Новгородківським народним судом до 3 років ув’язнення умовно з 3-річним випробувальним строком. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (6444 – П)

ЛЕМШЕНКО ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.07.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“член підпільної контрреволюційної організації української молоді “Вільна Україна” – *див. Бесараб Григорій Лаврович*). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 16.02.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (12385 – П)

ЛЕНЬ ЯКИМ ФЕДОРОВИЧ, 1882 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 9.03.1931 Криворізьким РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу завершено, знаходився під вартою до заслання. (6527 – П)

ЛЕШЕНКО ПЕТРО ТИМОФІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Горошки Полонівського району Хмельницької області, українець, письменний, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (“у 1935 році як антирадянський елемент висланий з прикордонної зони; вихваляв фашистські порядки, зводив наклепи на колгоспний лад). Засуджений 14.07.1938 Миколаївським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 11.05.1990 Верховним судом УРСР. (11826 – П)

ЛИСАЧЕНКО ІВАН СТЕФАНОВИЧ, 1886 р.н., с.Верблюжка, українець, неписьменний, проживав у с.Петрівка (приєднане до с.Верблюжка), член колгоспу ім.Леніна. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 29.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (“вихваляв царський дореволюційний лад, ганив колгоспний”). Засуджений 8.05.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення в далеких таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 13.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (1708 – П)

ЛИСЕНКО ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1884 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (“у грудні 1929 року вступив у союз без сільгоспінвентаря, а коли 5.02.1930 комісія з об'єднання колгоспної техніки прийшла до нього з вимогою, він накинувся на одного члена комісії з ножом, поранивши того в руку; вів антирадянську агітацію проти хлібозаготівлі та колективного господарювання, проти підписки на державну позику на індустріалізацію країни”). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою ДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9998 – П)

ЛИСЕНКО ФЕДОСЬ ІОХИМОВИЧ, 1890 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 12.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (виступи проти колективізації, хлібозаготівлі та посівної кампанії). Засуджений 18.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6038)

ЛИСЕНКО ЯРИНА МИКИТІВНА, 1870 р.н., с.Спасове, українка, неписьменна, хлібороб. Заарештована 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“агітувала проти колективізації, заходів радянської влади, висловлювала терористичні наміри на адресу місцевого радянського активу”). Засуджена 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітована 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

ЛИТВИН ІВАН ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, антирадянська агітація). Засуджений 30.07.1931 Новопраським районним судом до 3,5 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки та засланням на 3 роки. Реабілітований 30.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10514 – П)

ЛИТВИН СЕМЕН ГРИГОРОВИЧ, 1877 р.н., с.Спасове, українець, малописьменний, проживав у селищі Новий Мир Криворізького району Дніпропетровської області, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“агітував проти заходів радянської влади та колективізації, зривав хлібозаготівлю і посівну кампанію, підбурював селян застосовувати силу проти представників місцевої влади”). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення в концтаборі. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

ЛИТВИН СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Олексіївка (приєднане до с.Спасове), українець, освіта церковно-приходської школи, рахівник колгоспу. Заарештований 29.02.1944 Новгородківським РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами, зрада). Засуджений 7.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт. Реабілітований 13.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13545 – П)

ЛИТВИН ФЕДІР ПОРФИРОВИЧ, 1901 р.н., с.Спасове, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 25.08.1931 Новопраським РВ ДПУ (агітація проти підписки на державну позику).

Засуджений 31.08.1931 Новопраським народним судом до 3 років ув'язнення. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (6356 – П)

ЛИТВИНОВ ЯКІВ АНДРІЙОВИЧ, 1893 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, фотограф. У 1920 році арештовувався ЧК. Вдруге заарештований 5.04.1938 Новгородківським РВ НКВС (“активний учасник петлюрівських, а згодом григор’євських повстанських загонів, командував у Григор’єва у 1920 році ескадромом, керівник збройного куркульського повстання”); “член контрреволюційної організації з 1936 року”). Засуджений 22.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.06.1938. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (3783 – П)

ЛІСНЯК ДЕМ’ЯН ЙОСИПОВИЧ, 1883 р.н., смт Новгородка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 25.10.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 9.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (12539 – П)

ЛІСНЯК МАКСИМ ЛАРІОНОВИЧ, 1901 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 20.08.1926 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (“20.08.1920 учителем Захаровим організовано у Новгородці масове селянське повстання проти радянської влади: повстанці заарештували найвидніших місцевих комуністів і відповідальних працівників Якова Хильченка, Пилипа Гайдая та Уляна Кляцького і розстріляли”). Прокуратурою Зінов’євської округи 24.12.1927 справу припинено, “з огляду на те, що всі звинувачувані селяни-трудівники скоїли злочин до 1.01.1923, то підлягають амністії з нагоди 10-ої річниці Жовтневої революції”, з-під варті звільнений. (7500 – П)

ЛОПАТА ФЕДІР ГАВРИЛОВИЧ, 1897 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, член правління колгоспу ім.Жовтневої революції. Заарештований 5.01.1933 Новопраським РВ ДПУ (зрив виконання плану хлібозаготівельних робіт). Олександрійською райпрокуратурою 26.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (723 – П)

ЛОШАКОВ ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Миколаївка, українець, освіта середня, член ВКП(б) у 1933-55 роках, проживав у с.Аджамка Кіровоградського району, дільничний агроном МТС. Заарештований 26.04.1944 Аджамським РВ НКДБ (зрада Батьківщини: “в роки німецької окупації працював директором Покровської, згодом Аджамської машино-тракторних станцій, примушував громадян трудитись на окупантів, перед наступом радянських військ евакуював у німецький тил майно МТС”). Аджамським РВ НКВС 12.07.1944 справу припинено в зв'язку зі смертю обвинувачуваного 12.06.1944. (П – 8329)

ЛОШАКОВА ВАРВАРА ІВАНІВНА, 1908 р.н., с.Бережинка Новгородківського району, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, різнороб спиртзаводу. Заарештована 24.01.1944 УНКДБ Кіровоградської області (співпраця з німецькою розвідувальною організацією). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 27.05.1944 справу припинено, звільнена. (П – 2233)

ЛЮБАРСЬКИЙ МИХАЙЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1925 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта 8 класів, командир відділення кулеметного батальйону 129-го запасного стрілецького полку, молодший сержант. Заарештований 20.04.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 129 ЗСП 26-ої Алтайської запасної стрілецької дивізії (“з грудня 1941 року у Вершино-Кам’янці служив у німецькій поліції: носив поліцейську форму, мав російську трьохлінійну гвинтівку, отримував зарплату 250 рублів і солдатську пайку, охороняв німецькі об’єкти, приміщення поліції, брав участь у облавах на радянську молодь, яку забирали на роботи у Німеччину, грабував місцеве населення”). Засуджений 20.05.1945 військовим трибуналом 26-ої Алтайської запасної стрілецької дивізії до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Кіровоградською облпрокуратурою 15.07.1994 року прийнято рішення: реабілітації не підлягає. (14254 – П)

ЛЮБЧЕНКО СТЕПАН ТИХОНОВИЧ, 1893 р.н., с.Верблужка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Одеським оперативним сектором ДПУ 25.04.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (7443 – П)

ЛЯШЕНКО КОСТЯНТИН ПАВЛОВИЧ, 1924 р.н., с.Верблужка, українець, освіта 8 класів, без певних занять. Заарештований 5.02.1944 Новгородківським РВ НКВС (під час війни працював референтом сільуправи; підозрювався у співробітництві з німецькими окупантами, у профашистській агітації). Новгородківським РВ НКВС 27.03.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (1073 – П)

ЛЯШЕНКО МАРІЯ ЮХИМІВНА, 1898 р.н., смт Новгородка, українка, освіта початкова, член колгоспу “Вільний шлях”. Заарештована 16.06.1945 Новгородківським РВ НКВС (зрада Батьківщини: у грудні 1943 року в хаті Марії Ляшенко містився штаб 3-го Українського фронту, німецькі війська відбили Новгородку, штаб відступив, залишивши в хаті лейтенанта Червоної армії, якого вночі виявили прийшли німці і розстріляли; Ляшенко звинуватили, що це вона його здала). Засуджена 3.08.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Прокуратурою Кіровоградської області 11.07.1955 міру покарання зменшено до фактично відбутого строку. Реабілітована 25.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13633 – П)

МАКАРЕНКО ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 26.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 16.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9697 – П)

МАНУЛА МАКСИМ ВАСИЛЬОВИЧ, 1913 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Знам’янка, слюсар паровозного депо ст.Знам’янка. Заарештований 13.01.1948 1-м відділом МБ Одеської залізниці (посібництво німецьким окупантам). Засуджений 15.05.1948 лінійним судом Одеської залізниці до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (10531 – П)

МАР’ЄНКО ГАННА АНДРІЙВНА, 1922 р.н., с.Серебряне (приєднане до с.Верблюжки), українка, освіта 7 класів, член ВЛКСМ 1939-1941, проживала у с.Верблюжка Новгородківського району, без певних занять. Заарештована 31.12.1943 відділом контррозвідки “Смерш” 7-ої гвардійської армії (підозрювалась як агент німецької розвідки, проживаючи у м.Кривому Розі під час окупації). Відділом контррозвідки “Смерш” 2-го Українського фронту 4.03.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (4941 – П)

МАРАКУЦА ПРОХОР ОМЕЛЯНОВИЧ, 1904 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, проживав у с.Володимирівка Новгородківського району, бригадир колгоспу “Червоний трудовик”. Заарештований 28.01.1933 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антиколгоспна агітація: “саботував хлібозаготівлю, впряг корову везти зерно до млина, побив її так, що через кілька днів вона здохла – вчинив це для того, щоб селяни не давали своїх корів у колгосп для скиртування соломи; казав: “Колгосп – це помийна яма”). Засуджений 2.02.1933 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько розкуркулений у 1930 році. (7066 – П)

МАРИНИЧ ЯКІВ МИХАЙЛОВИЧ, 1878 р.н., с.Новополонне Новополонівського району Вінницької (нині Хмельницької) області, українець, неписьменний, проживав у с.Велика Чечеліївка Новгородківського району, член колгоспу ім.Воровського. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 13.07.1938 Миколаївським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 15.11.1988 Верховним судом УРСР. (8473 – П)

МАРКОВСЬКА ФРОСИНА ІВАНІВНА, 1897 р.н., с.Тарасівка Аджамського (нині Новгородківського) району, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, швачка фабрики “Швейпром”. Заарештована 22.06.1941 Кіровоградським МВ УНКДБ (антирадянські настрої, капітулянтські висловлювання). Засуджена 10.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 12.01.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 6129)

МАТВІЄНКО ЛУКА ДАВИДОВИЧ, 1867 р.н., с.Спасове, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, підбив хлібозаготівлі, “агітував проти заходів радянської влади та колективізації, хлібозаготівлі та посівної кампанії, висловлював терористичні наміри на адресу представників місцевої влади”). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення у концтаборі умовно. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

МАХИНЯ КАТЕРИНА АНДРІЙВНА, 1870 р.н., с.Водяне Криворізького району Дніпропетровської області, українка, неписьменна, проживала у с.Спасове Новгородківського району, хлібороб. Заарештована 2.04.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“агітувала проти заходів радянської

влади та колективізації, хлібозаготівлі і посівної кампанії, брала участь у знущаннях над представниками місцевої радянської влади”). Засуджена 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітована 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

МЕЛЬНИК АРТЕМ ТАРАСОВИЧ, 1885 р.н., с.Гамарні Полонівського району Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Велика Чечеліївка Новгородківського району, без певних занять. Заарештований 12.02.1937 Новгородківським РВ НКВС (наклепи на радянський та колгоспний лад). Засуджений 9.09.1938 Миколаївським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 18.11.1988 Верховним судом УРСР. (8467 – П)

МИРОНЕЦЬ МУСІЙ ПЕТРОВИЧ, 1895 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, столяр. Заарештований 2.02.1926 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“20.08.1920 учителем Захаровим організовано у Новгородці масове селянське повстання проти радянської влади: повстанці заарештували найвидніших місцевих комуністів і відповідальних працівників Якова Хильченка, Пилипа Гайда та Уляна Кляцького і розстріляли”). Прокуратурою Зінов'євської округи 24.12.1927 справу припинено, “з огляду на те, що всі звинувачувані селяни-трудівники скоїли злочин до 1.01.1923, то підлягають амністії з нагоди 10-ої річниці Жовтневої революції”, з-під варті звільнений. (7500 – П)

МИХАЙЛИЧЕНКО ДМИТРО ФЕДОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта неповна середня (у 1917 році навчався в Одеській духовній семінарії), проживав у с.Новосавицьке Новопраського (нині Долинського) району, вчитель трудової школи. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (“антирадянська агітація в минулому і тепер”). Засуджений 4.09.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концентраційних таборах. Прокуратурою Одеського оперсектора ДПУ УРСР 14.12.1931 справу припинено. (6503 – П)

МІЛЮЩЕНКО ПИЛИП ВАСИЛЬОВИЧ, 1867 р.н., с.Козирівка, українець, освіта початкова, сторож колгоспу. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 27.07.1937 Аджамським РВ НКВС (вимагав повернення конфіскованого майна). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1738)

МІРОШНИЧЕНКО ГРИГОРІЙ ІСАКОВИЧ, 1910 р.н., с.Новоандріївка, українець, освіта 5 класів, проживав у м.Красний Луч Луганської області, машиніст насоса на шахті, у січні 1948 виїхав у Кузбас у пошуках роботи. Заарештований 30.06.1948 управлінням охорони МДБ Томської залізниці (співробітництво з німецькою окупаційною владою в роки війни: “перебуваючи в лавах Червоної армії, у 1941 році потрапив у оточення, лишився на окупованій території, в липні 1942-го вивезений у Німеччину, завербований німцями для виявлення серед радянських громадян комуністів і осіб, які готують утечу з табору, у 1945 році дав підписку американській розвідці про згоду серед радянських громадян вихвалити американців”). Засуджений 23.09.1948 трибуналом Західно-Сибірського військового округу до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Верховним судом СРСР 6.07.1955 міру покарання знижено до 7 років неволі, з-під варті звільнений. Реабілітований 21.11.1968 Верховним судом СРСР. (8175 – П)

МІРОШНИЧЕНКО КОСТЯНТИН АБРАМОВИЧ, 1907 р.н., х.Сотницький, українець, освіта 7 класів, кандидат у члени ВКП(б), у Червоній армії з 1929 року, військтехнік I-го рангу 2010 головного авіаційного складу (ГАС). Заарештований 2.07.1942 особливим відділом НКВС 16-го району авіабазування (“вів антирадянську агітацію, вихваляв німецьку армію і Гітлера, зводив наклепи на радянські засоби масової інформації та зовнішню політику радянського уряду”). Засуджений 15.07.1942 Військовим трибуналом 16-го району авіабазування до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 30.03.1990 трибуналом Київського військового округу. (11303 – П)

МІРОШНИЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ЙОСИПОВИЧ, 1931 р.н., с.Новоандріївка, українець, освіта середня, член ВЛКСМ, студент-заочник Кіровоградського педінституту ім.Пушкіна, завідувач клубу у січні-квітні 1945-го, обліковець радгоспу ім.Димитрова Устинівського району у квітні-червні 1945-го. Заарештований 15.07.1955 відділом КДБ Аджарської АРСР (“12.07.1955 зайшов у заборонену зону при кордоні з Туреччиною в районі м.Батумі, мав намір нелегально перейти державний кордон СРСР”).

Засуджений 24.08.1955 колегією Верховного суду Аджарської АРСР до 1,5 року ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Верховним судом Грузинської РСР 13.01.1956 виправданий, з-під варти звільнений. (3551 – П)

МІХНЯН АГАФОН (АФОН) ІВАНОВИЧ, 1877 р.н., с.Бортники Полонівського району Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, член колгоспу ім.Леніна. Заарештований 17.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (у 1935 році був адміністративно переселений з м.Полонного у с.Верблюжку; тримав письмовий зв'язок з дочкою, яка проживала у Польщі, син Дмитро воював у роки громадянської війни у війську армії УНР, тепер проживав у Франції; вихваляв життя у Польщі, агітував проти колгоспів). Засуджений 8.05.1939 Кіровоградським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 13.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (1469 – П)

МОКРОСНІП ЛАРІОН МАКСИМОВИЧ, 1883 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.10.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою ОДПУ до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 25.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (4104 – П)

МОМОТ ВАСИЛЬ МИКИТОВИЧ, 1899 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, військовослужбовець, командир роти 295-го стрілецького полку. Заарештований 21.02.1927 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (підозрювався у вбивстві начальника райвідділу міліції), Зінов'євським окружним судом 22.03.1928 судимість знято. Реабілітований 21.06.1960 трибуналом Одеського військового округу. Вдруге, як інженер-механік з вищою освітою, кандидат в члени ВКП(б), проживаючи у м.Прокоп'євську Кемеровської області (Росія), на посаді начальника автотранспорту тресту "Сталінвугілля" Кузнецького вугільного комбінату заарештований 18.11.1937 Новгородківським РВ НКВС (за антирадянську діяльність у 1918-19 роках, службу в загонах, які вели боротьбу проти встановлення комуністичної влади). Засуджений 23.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Втретє заарештований у 1949 році управлінням МДБ Кримської області і висланий на поселення у с.Довгий Міст Красноярського краю. Реабілітований 28.01.1958 трибуналом Одеського військового округу. (5268, 4139 – П)

МОМОТ ДАНИЛО ЯКОВИЧ, 1890 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

МОТИРКО ЛАРІОН ІУДОВИЧ, 1901 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта 4 класи, проживав у селищі Нова Прага Олександрійського району, без певних занять. Заарештований 23.12.1943 Новопразьким РВ НКДБ (під час німецької окупації працював головним бухгалтером райспоживспілки, вів антирадянську агітацію). Засуджений 11.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 19.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13272 – П)

МУРАВСЬКИЙ ФРАНЦ ВІКЕНТІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Буртин Полонського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Митрофанівка Новгородківського району, член колгоспу ім.Блюхера. Заарештований 17.10.1937 Новопразьким РВ НКВС (у 1929 році розкуркулений і 1935-го висланий з прикордонної смуги; вів антирадянську агітацію проти існуючого ладу, державних і політичних заходів). Засуджений 7.12.1937 особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 18.02.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11500 – П)

НЕПОМ'ЯЩИЙ ГРИГОРІЙ АРКАДІЙОВИЧ, 1915 р.н., с.Рибчине, українець, освіта середня, член ВЛКСМ, проживав у м.Білосток (Польща), вантажник текстильного тресту. Заарештований 28.07.1944 відділом контррозвідки "Смерш" 323-ї Брянської стрілецької дивізії (член Українського національного об'єднання). Засуджений 27.01.1945 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11629 – П)

НІКІТІН КИРИЛО МИХАЙЛОВИЧ, 1910 р.н., с.Митрофанівка, українець, освіта середня, до 1935 року вчителював у м.Горлівці Донецької області, командир протитанкової батареї, лейтенант.

Заарештований 29.07.1942 особливим відділом НКВС 3-ої морської бригади (“у жовтні 1941 року в районі Путивля Сумської області з групою підлеглих 12 бійців потрапив у німецький полон; під час допитів, які супроводжувались побиттям, змушений був дати письмову згоду на працю за завданням німецької розвідки; через три дні після полону повернувся в свою військову частину, де служив командиром батареї”). Засуджений 9.10.1942 військовим трибуналом 3-ої морської бригади до розстрілу з конфіскацією майна та позбавленням звання лейтенант, вирок виконано 5.12.1942. Реабілітований 9.07.1963 трибуналом Ленінградського військового округу. У 1945-48 роках дружина і дочка Нікітіна перебували на засланні в м.Актюбинську (Казахстан). (7381 – П)

НОМЕРОВСЬКИЙ МИКИТА ЛАВРОВИЧ, 1886 р.н., смт Новгородка, українець, письменник, хлібороб. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“у 1928 році при проведенні самообкладання агітував селян як на зборах, так і збираючи гуртами по 10-20 осіб, проти хлібозаготівлі, посівної кампанії, проти позики і взагалі проти колективізації”). Засуджений 6.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Висланий разом з дружиною та двома дітьми у м.Кадніков Вологодської області (Росія). Реабілітований 11.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (6037 – П)

ОБДОВСЬКИЙ ЯКІВ ХОМОВИЧ, 1900 р.н., с.Саморідня Київської області (нині Черкаської Корсунь-Шевченківського району), українець, освіта початкова, проживав у с.Олександрівка Першотравенської сільради Новгородківського району, член колгоспу “Живий колос”. Заарештований 21.01.1933 Зінов'євським МВ ДПУ (“у 1924 році переїхав із Київщини, брав у оренду 3-5 десятин землі, придбав плуг, борону, віялку – не хотів вступати в колгосп, але потім таки вступив, та незабаром організував селян і вночі накинулись на конюшню, забрали своїх коней, побивши при цьому конюха Панаса Савченка; крав колгоспне зерно”). Засуджений 3.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 6.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7123)

ОБІЙДИХАТА АНДРОН ТИМОФІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Ольгівка Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б), вагар колгоспу. Заарештований 1.10.1937 Аджамським РВ НКВС (агітація на користь Німеччини). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 2.11.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9818 – П)

ОБІЙДИХАТА СВИРИД ТИМОФІЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Ольгівка, українець, освіта початкова, моторист колгоспного млина. Заарештований 27.02.1938 Аджамським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 27.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 12.09.1938. Реабілітований 20.02.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5037)

ОВОДЕНКО ПЕТРО СТЕПАНОВИЧ, проживав у с.Велика Чечеліївка Новгородківського району, батько 4 дітей, командир відділення 5-ї роти 197-го стрілецького полку. Засуджений заочно 13.12.1941 військовим трибуналом 383-ої стрілецької дивізії (“займаючи на передовій лінії оборону 18.11.1941 в районі селища Хрустального Краснолуцької міськради Луганської області, разом із червоноармійцем Сергієм Паламарчуком, уродженцем с.Углуватки Христинівського району Черкаської області, здійснили перехід на бік ворога”) – до розстрілу в разі розшуку звинувачуваного. Військовою колегією Верховного суду СРСР 25.06.1943 вирок трибуналу 383-ої стрілецької дивізії про розстріл за недоведеністю відмінено. (4906 – П)

ОВОДЕНКО ФЕОКТИСТ ІВАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Велика Чечеліївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, шофер комітету заготівель. Заарештований 27.07.1937 Кіровоградським МВ НКВС (“у 1919 році мобілізований до війська армії УНР, служив водієм, відступив разом з петлюрівцями у Польщу; 1924-го року перейшов нелегально кордон в СРСР, підтримував зв'язок з польським агентом Дерев'янським, зводив наклепи на радянську владу, вихваляв життя в Польщі, вів антирадянську агітацію проти заходів компартії”). Засуджений 7.10.1938 трійкою УНКВС Київської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Особливою нарадою при МДБ СРСР за цими ж звинуваченнями був засуджений до заслання на поселення у Красноярський край. Реабілітований 10.08.1957 Кіровоградським облсудом. (8316 – П)

ОВЧАРЕНКО ІВАН ДМИТРОВИЧ, 1915 р.н., с.Чабанівка, українець, освіта 9 класів, курси військових техніків, служив у 1-ому розвідбатальйоні 1-ої дивізії, начальник фінансової частини.

Заарештований 29.08.1941 особливим відділом НКВС 1-ої дивізії (антирадянська агітація на підірив могутності Червоної армії). Засуджений 13.09.1941 військовим трибуналом 42-ої армії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом СРСР 11.05.1943 справу припинено, з-під варти звільнений. (5653 – П)

ОВЧАРЕНКО ЮХИМ ІВАНОВИЧ, 1886 р.н., с.Чабанівка, українець, малописьменний, проживав у м.Кривий Ріг Дніпропетровської області, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Криворізьким РВ ДПУ (антирадянська агітація). Криворізьким РВ ДПУ 25.03.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (1082 – П)

ОЛІЙНИК ГРИГОРІЙ АВРАМОВИЧ 1897 р.н., с.Ингуло-Кам'янка Новопраського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, хлібороб, член артілі “10-річчя Жовтня”. Заарештований 2.03.1931 Новопраським райвідділом ДПУ (“у 1919-20 роках служив у війську отамана Григор'єва, брав участь у повстанні проти радянської влади; вів контрреволюційну агітацію: “Хотіли панщини, то маєте; краще було коритися справжнім панам, а не теперішнім шарлатанам”, “Ось чекайте, загримить – скоро щось та буде”). Новопраським РВ ДПУ 2.05.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7498)

ОЛІЙНИК СЕРГІЙ АДАМОВИЧ, 1884 р.н., селище Новгородка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 6.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 25.07.1931 Новопраським нарсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (10507 – П)

ОМЕЛЯНЧУК АНДРІЙ МИКИТОВИЧ, 1900 р.н., м.Радехів Львівської області, українець, малописьменний, член ВКП(б) до 20.10.1932, проживав у смт Новгородка, хлібороб, голова комітету незаможних селян селищної сільради. Заарештований 4.01.1933 Новопраським РВ ДПУ (“будучи уповноваженим з проведення хлібозаготівлі по індивідуальному сектору та колгоспу “10 років Жовтня”, допустив грубе порушення в розподілі авансів серед колгоспників, в результаті чого було роздано по 30-40 пудів хліба у двір; раніше довів до розвалу колгосп “Червоний Яр”; замість того, щоб викачувати хліб, казав селянам: “Ховайте зерно, бо заберуть і будете голодними”). Трійкою УНКВС Дніпропетровської області 13.04.1933 справу припинено, з-під варти звільнений, 25.12.1933 в партії відновлений. (7687 – П)

ОМЕЛЯНЧУК АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1900 р.н., с.Крива (Польща), освіта 2 класи, член ВКП(б) до 1932, проживав у смт Новгородка, хлібороб. Заарештований 4.01.1933 Новопраським РВ ДПУ (зрив плану хлібозаготівлі). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 13.04.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге як робітник сільськогосподарської артілі “Правда” заарештований 16.05.1938 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Управлінням НКВС Миколаївської області 15.12.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (7687, 2224 – П)

ОНИКІЄНКО ЙОСИП ІВАНОВИЧ, 1884 р.н., с.Павлівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Нововолодимирівка Мар'янівської сільради Бобринецького району, колгоспник. Заарештований 6.01.1933 Зінов'євським МВ ДПУ (антирадянська агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 1.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5920)

ОНИЩЕНКО ІВАН ПАРХОМОВИЧ, 1897 р.н., с.Ингуло-Кам'янка, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (агітація проти заходів радвлади). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, до виселення залишений під вартою. (П – 6365)

ОРЛЕНКО ПАНТЕЛЕЙМОН ПАНАСОВИЧ, 1887 р.н., селище Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.09.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 15.12.1929 колегією ОДПУ до 3 роки ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 4.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (14141 – П)

ОСТАННІЙ ФЕДІР ГАЛАКТИОНОВИЧ, 1890 р.н., с.Верблюжка, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 12.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (“закликав не здавати зерно під час хлібозаготівельних робіт, агітував проти колективного господарювання, поширював чутки про війну і поразку в ній СРСР”). Новопраським РВ ДПУ 30.03.1931 справу припинено, занесений до списків осіб на виселення. (6499 – П)

ПАВЛОВ ПАВЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Парутине Очаківського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) до 1935 року, проживав у с.Мошорине Знаменського району, котельник Сабліно-Знаменського цукрового заводу. Заарештований 22.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 17.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 28.11.1964 Кіровоградським облсудом. (7893 – П)

ПАНАСЮК АРХИП ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., м.Полонне Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Велика Чечеліївка Новгородківського району, тесля колгоспу. Заарештований 17.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 16.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11396 – П)

ПАНЧЕНКО МАКСИМ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Миколаївка Рибчинської сільради Новгородківського району, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Вовкова (приєднане до с.Аджамка) Кіровоградського району, вчитель трудової школи. Заарештований 4.03.1931 Зінов'євським МВ ДПУ (підозрювався як активний член контрреволюційної організації). Зінов'євською міською прокуратурою 14.08.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 5381)

ПАНЧЕНКО ПОЛКАРП ЯКОВИЧ, 1884 р.н., смт Новгородка, українець, неписьменний, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (“агітував проти колективної організації праці на селі, погрожував розправою активістам з розкуркулювання”). Одеським оперсектором ДПУ 23.05.1931 справу припинено, занесений до списків осіб на виселення. (6504 – П).

ПАСІЧНИЙ ІВАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1886 р.н., с.Великі Жеребки Теофіпольського району Вінницької (нині Волочеського Хмельницької) області, українець, освіта початкова, проживав у с.Інгуло-Кам'янка Новгородківського району, без певних занять. Заарештований 10.08.1945 Новгородківським РВ НКВС (зрада Батьківщини: “проживаючи на окупованій німцями території, видавав радянських громадян; взимку 1942 року публічно виголосив тост за німецьку армію, зводив наклепи на Червону армію”). Засуджений 19.11.1945 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 15 років каторги з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом військ НКВС Українського округу 20.06.1946 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 17.02.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (13824 – П)

ПЕРЕПЕЧАЙ ОЛЕКСАНДР ГНАТОВИЧ, 1925 р.н., смт Новгородка, українець, освіта 7 класів, проживав у с.Вершино-Кам'янка, обліковець МТС. Заарештований 19.08.1947 УМДБ Кіровоградської області (підозрювався у антирадянській агітації). Управлінням МДБ Кіровоградської області 27.11.1947 справу припинено, з-під варти звільнений. (2050 – П)

ПИРИГ ГРИГОРІЙ ФЕДОТОВИЧ, 1891 р.н., с.Спасове Новопраського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, член ВКП(б), голова колгоспу ім.Жовтневої революції. Заарештований 5.01.1933 Новопраським РВ ДПУ (зрив виконання хлібозаготівельних робіт). Олександрійською райпрокуратурою 26.02.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (723 – П)

ПИРИГ ІВАН САВОВИЧ, 1886 р.н., с.Спасове, українець, малописьменний, проживав у с.Згода Долинського району, завідувач млина колгоспу “Червоний шлях”. Заарештований 1.10.1937 Долинським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 21.10.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (1516 – П)

ПИРИГ МИКОЛА ІОВИЧ, 1877 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.09.1929 адміністративно-міліційним відділком Верблюзького району (антирадянська агітація). Засуджений 29.09.1929 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 18.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (1784 – П)

ПИРИЄНКО ЮРІЙ КАЛИНОВИЧ, 1909 р.н., х.Воронцівка Новгородківського (нині с.Воронине, приєднане до с.Антонівка Долинського) району, українець, освіта початкова, проживав у смт Новгородка, грейдерист райшляхвідділу. Заарештований 2.09.1948 Новгородківським РВ МДБ

(невдоволення радянсько-партійним активом, антирадянська агітація). Засуджений 5.10.1948 Кіровоградським обласним судом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 1.06.1989 Верховним судом УРСР. (9804 – П)

ПИСЬМЕННИЙ КАЛІСТРАТ ПЕТРОВИЧ, 1888 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.01.1926 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (участь у селянських повстаннях проти радянської влади). Зінов'євським окружним судом 27.02.1927 справу припинено, з-під варти звільнений. (7500 – П)

ПІДГОРНИЙ ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1889 р.н., с.Митрофанівка, українець, освіта 7 класів, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, без певних занять. Заарештований 7.12.1943 Новгородківським РВ НКВС (під час німецької окупації працював директором Верблюзької МТС, вів антирадянську агітацію). Засуджений 27.06.1944 трибуналом Одеського військового округу до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 9.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13200 – П)

ПІДЛУБНИЙ ОЛЕКСА ЯВДОКИМОВИЧ, 1912 р.н., с.Петрокорбівка, українець, освіта початкова, проживав у смт Нова Прага Олександрійського району, завідувач тваринницької ферми колгоспу “Третій вирішальний”. Заарештований 16.03.1948 УНКДБ Кіровоградської області (зрада Батьківщини: “у 1941 році під Дніпропетровськом здався в полон німцям, вернувся в село, повернув відібрану при розкуркуленні у 1930 році свою хату і став працювати бригадиром громадського двору; у жовтні 1943 року здав німецьким каральним органам 10 бійців Червоної армії, які переховувались у чагарнику”). Засуджений 16.04.1948 трибуналом військової частини 07120 до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом СРСР 30.11.1955 міру покарання зменшено до 7 років ув'язнення у ВТТ з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 22.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько у 1931 році розкуркулений. (12842 – П)

ПІДЛУБНИЙ СИДР ПЕТРОВИЧ, 1904 р.н., с.Новоандріївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Олександрівка П'ятихатського району Дніпропетровської області, військовослужбовець 793-го стрілецького полку 213-ї стрілецької дивізії. Заарештований 17.02.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 213-ої стрілецької дивізії (“вів антирадянську агітацію поразницького характеру, вихваляв німецьку армію і її порядки: у грудні 1943-го – “Радянська держава довоюється до того, що уряд кине нас напризволяще, і я тепер вірю повністю, що нам далі нічим воювати і ми німців з нашої території не виженем”; у лютому 1944-го – “Те, що пишуть наші газети – брехня. Всім цим зведенням Радінфрмбюро я не вірю, бо вони пишуться лиш для підняття політико-морального стану і підняття духу в Червоній армії”). Засуджений 10.03.1944 військовим трибуналом 213-ї стрілецької дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 7.06.1990 трибуналом Київського військового округу. (11829 – П)

ПІДЛУБНИЙ ФЕДІР ЮХИМОВИЧ, 1884 р.н., с.Петрокорбівка Новопраського (нині Новгородківського) району, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“агітував проти колективізації, за зрив хлібозаготівлі, підбурював людей не підкорятись рішенням партії та уряду”). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

ПІНДРУС ПАРАСКА ТИМОФІВНА, 1918 р.н., с.Верблюжка, українка, освіта початкова, проживала у с.Волохине Долинського району, без певних занять. Заарештована 28.04.1944 Долинським РВ НКВС (зрадницька діяльність). Засуджена 29.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт. Трибуналом військ МВС Миколаївської області 7.05.1947 справу припинено, виправдана. З-під варти звільнена. (293 – П)

ПІХАЙ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1903 р.н., смт Новгородка, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер облвідділу торгівлі. Заарештований 11.07.1937 Кіровським МВ НКВС (“ввійшовши 1936 року до складу контрреволюційного націоналістичного угруповання, вів активну пропаганду проти заходів уряду, зводив наклепи на керівників партії”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 19.10.1937. Реабілітований 15.08.1959 Кіровоградською облпрокуратурою. (4823 – П)

ПШИЙ ОЛЕКСІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1919 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 24.09.1947 Новгородківським РВ МДБ (посібництво німецьким окупантам, антирадянська агітація). Засуджений 31.07.1948 особливою нарадою МДБ СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 29.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10706 – П)

ПЛАХОТНИЙ ВАСИЛЬ ДЕМИДОВИЧ, 1890 р.н., с.Чабанівка (приєднане до с.Білопіль), українець, малописьменний, колгоспник. Заарештований 15.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, пропаганда). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.05.1938. Реабілітований 9.02.1960 Кіровоградським облсудом. (5022 – П)

ПЛАХОТНИЙ СТЕПАН ПЕТРОВИЧ, 1894 р.н., с.Чабанівка Новопраського (нині приєднане до с.Білопіль Новгородківського району), українець, малописьменний, проживав у с.Петрокорбівка Новгородківського району, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (“агітація проти колективізації і заходів радянської влади, організація і підбурювання застосовувати фізичну силу до представників місцевої влади”). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Трійкою при колегії ДПУ УРСР 17.03.1931 вирок змінено на 3 роки заслання умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

ПЛОСКОНОС ЮХИМ ГРИГОРОВИЧ, 1880 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 28.02.1930 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (агітація проти виконання планів хлібозаготівлі). Засуджений 22.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5934 – П)

ПОДОБЕДОВ ГАВРИЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1884 р.н., с.Крива Нива Костюковицького району Могилівської області (Білорусія), білорус, письменний, член КП(б)У, проживав у селищі радгоспу “Третій вирішальний” Новгородківського району, об'їждчик. Заарештований 18.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (“будучи на курсах у Харкові, скликаних Народним комісаріатом радгоспів України, кілька разів одвідував польське консульство, мав зв'язок з польським консулом, за свідченням звинувачуваного у шпигунській діяльності “хотів узяти візу для дружини у Польщу, де живе її рідня”). Засуджений 16.12.1937 НКВС та прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 30.07.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9964 – П)

ПОКУТНИЙ ІВАН НИКАНОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, проживав у с.Петрокорбівка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 27.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 11.02.1938. Реабілітований 2.08.1958 Кіровоградським облсудом. (4425 – П)

ПОЛІЩУК ЄЛИЗАВЕТА МИКОЛАЇВНА, 1890 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українка, освіта початкова, без певних занять. Заарештована 5.10.1930 Новгородківським РВ ДПУ (“дочка колишнього поміщика Яненського, який до революції мав 350 десятин землі, в роки громадянської війни видавала австрійським окупантам членів комітету бідноти та інших активістів, які пограбували її батька; вийшла заміж за поміщика Івана Поліщука, який мав 620 десятин землі, служив у денікінській армії і разом з нею емігрував за кордон; гнала самогон, спекулювала продуктами, підтримувала зв'язок із чоловіком за кордоном”). Засуджена 25.02.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітована 14.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Заарештована разом з рідним сином Петром. (6189 – П)

ПОЛІЩУК ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1906 р.н., с.Михайлівка Росошанського району Воронежської області (Росія), українець, освіта початкова, проживав у с.Інгуло-Кам'янка Новгородківського району, згодом у м.Керчі (Автономна Республіка Крим), робітник металургійного заводу. Заарештований 5.10.1930 Новгородківським РВ ДПУ (“син колишнього денікінця, який у 20-х емігрував і проживає у Болгарії; у вересні 1930 приїхав до матері у відпустку, 16.09.1930 в хаті Поліщуків зібралося 8 душ друзів, пиячили,

у виниклій бійці побив коромислом сільського бідняка Прохора Іващенка до півсмерті”). Засуджений 25.02.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Даних про реабілітацію у справі немає. (6189 – П)

ПОЛОВЕНКО ДАНИЛО ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, хлібороб, член колгоспу “Правда”. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (“у 1919 році брав участь у повстанні проти радянської влади; коли розпочалась колективізація, то ліквідував своє майно, щоб тільки не здавати в колгосп; вів антирадянську агітацію: “Куди ви претесь у ті колгоспи, вони розпадутся, а ви лишитеся голі й босі”, складав і співав частівки на зразок: “Ой совети ви совети, обібради увесь світ, обібради подушки, овечки і останні сорочки”). Одеським оперативним сектором ДПУ 6.04.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (7447 – П)

ПОЛУДЕНКО ФИЛИМОН ЛАРІОНОВИЧ, 1911 р.н., смт Новгородка, українець, студент 3-го курсу технікуму промтехкультури. Заарештований 6.11.1932 Новопраським РВ ДПУ (“студенти Всеволод Мунтян, Степан Шумейко, Феодось Лехан, Григорій Рак та Филімон Полуденко, будучи антирадянськи налаштовані, організували контрреволюційне угруповання, яке ставило завдання: налагодження зв’язків з існуючими аналогічними групами серед учнівської сільської молоді, придбання зброї і здійснення терористичного акту над директором технікуму, членом ВКП(б) Іваном Кульчицьким”). Дніпропетровським облвідділом ДПУ 13.01.1933 справу припинено (“в технікумі панувала безгосподарність, в результаті якої господарство прийшло до повного занепаду через злочинно-недбале ставлення до своїх обов’язків директора”), з-під варті звільнений. (2748 – П)

ПОЛУДНЕНКО ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1900 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

ПОЛЬОВИЙ ВАСИЛЬ АНДРІЙОВИЧ, 1878 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.09.1929 адміністративно-міліційним відділком Верблюзького району (антирадянська агітація). Засуджений 29.09.1929 Зінов’євським окрсудом до 2 років ув’язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (1784 – П)

ПОЛЬОВИЙ ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ, 1884 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.02.1933 Лохвицьким РВ ДПУ Харківської, нині Полтавської області (втеча з колгоспу та села). Лохвицьким РВ ДПУ 9.02.1933 направлений для проживання і спецпоселення у Казахстан. Харківським облвідділом ДПУ 25.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (5576 – П)

ПОНОМАРЕНКО ПРОКІП МИТРОФАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Верблюжка, українець, голова колгоспу ім.Леніна. Заарештований 2.12.1932 Витязівським РВ НКДБ (антирадянська агітація, шкідницька діяльність: “разом із головою сільради Федором Кобилянським без відповідного дозволу відкрили просорущку, де переробляли зерно, чим порушили закон про лишки і мірчук, тоді як план хлібоздачі колгоспом був виконаний на 92%, крім того Пономаренко привіз із поля 200 центнерів буряків і кинув без охорони, буряки були розкрадені селянами, а також не наглядав за комірником, який сприяв розкраданню зерна”). Засуджений 7.01.1933 Дніпропетровським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Звільнений з таборів 10.11.1936. Реабілітований 3.01.1967 Верховним судом УРСР. Справа №8088 була загублена, оскільки “довоєнний архів Дніпропетровського облсуду не зберігся”, відновлювалась весною 1966 року. (8088 – П)

ПОНОМАРЕНКО СТЕПАН МИТРОФАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Верблюжка, українець, неписьмений, хлібороб. Заарештований 9.03.1930 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Зінов’євським окрвідділом ДПУ 18.05.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (1825 – П)

ПОПОВИЧ МИКОЛА ПЕТРОВИЧ, 1898 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (“у 1919 році служив у повстанському загоні Григор’єва; вів антирадянську агітацію проти колективізації”). Засуджений 23.06.1931 нарсудом 311-ї дільниці до 3,5 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (7455 – П)

ПОПОВИЧ ФЕНАГЕН КЛИМОВИЧ, 1866 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, член артілі “Жовтнева революція”. Заарештований 4.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (1576 – П)

ПОПОВИЧ ХОМА ВАСИЛЬОВИЧ, 1889 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, письменний, коваль. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, занесений в список осіб, які підлягають виселенню. (6523 – П)

ПОПРУГА ОЛЕКСА КОСТЯНТИНОВИЧ, 1907 р.н., с.Верблужка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кривий Ріг Дніпропетровської області, тесля радгоспу, червоноармієць 807-го артполку. Заарештований 5.08.1941 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація, вихвалання німецької армії, незадоволення колгоспним ладом). Засуджений 14.08.1941 військовим трибуналом Дніпропетровського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 8.06.1990 трибуналом Київського військового округу. (11760 – П)

ПОТУЖНИЙ МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Новомиколаївка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 2.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 7.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10367 – П)

ПОТУПА ОМЕЛЯН СИДОРОВИЧ, 1879 р.н., с.Верблужка, українець, неписьменний, селянин-хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (“у 1918-20 роках служив у повстанських загонах Григор’єва та Медведева, брав участь у вбивствах комуністів, активний член церковної п’ятидесятки, вів контрреволюційну агітацію”). Засуджений 20.08.1931 нарсудом 311-ої дільниці Новопраського району до 3 років ув’язнення умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 6367)

ПРИЛУЦЬКИЙ КАШПІР ЙОСИПОВИЧ, 1896 р.н., с.Горошки Полонського району Хмельницької області, поляк, неписьменний, проживав у смт Новгородка, член колгоспу “Правда”. Заарештований 1.03.1938 Новгородківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; у 1935 році із прикордонної смуги висланий як антирадянський елемент, з місця переселення втік, у 1936-ому заарештований Полонським РВ НКВС і знову етапований у Новгородку; вів антирадянську агітацію проти радвлади та колгоспного ладу: “В колгоспах немає ніякого резону працювати”, “Комуністи лиш вихвалюють Радянський Союз, мовляв, у нас усе є, а фактично нічого нема”, пропагував одноосібне господарювання, поширював чутки, що Польща відбере Україну в СРСР”). Засуджений 10.05.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 18.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (641 – П)

ПРОКОПЕНКО ІВАН ГАВРИЛОВИЧ, 1897 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, рільник радгоспу ім.Сталіна. Заарештований 4.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 9.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 8.05.1965 Кіровоградським облсудом. (7935 – П)

ПУХАЛЬСЬКИЙ АНДРІЙ САЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Петрокорбівка, українець, письменний, конюх колгоспу “Нове село”. Заарештований 14.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.12.1956 Кіровоградським облсудом. (3244 – П)

РАДУЖНИЙ ІВАН ТЕОФІЛОВИЧ, 1895 р.н., с.Верблужка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Кірова. Заарештований 21.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 21.10.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9272 – П)

РАДЧЕНКО ВАСИЛЬ СТЕПАНОВИЧ, 1878 р.н., с.Горошки Полонського району Хмельницької області, українець, неписьменний, проживав на х.Сотницький Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.06.1938. Реабілітований 16.02.1959 Кіровоградським облсудом. (4655 – П)

РАДЧЕНКО ПАВЛО МИКИТОВИЧ, 1895 р.н., с.Новоандріївка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1932-33 роках, проживав у м.Кіровограді, слюсар заводу “Червона зірка”. Заарештований 23.07.1937 Кіровським МВ НКВС (“працюючи головою колгоспу у с.Аджамка, займався шкідницькою діяльністю, розповсюджував контрреволюційні чутки”). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 22.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8700 – П)

РАДЧЕНКО ПЕТРО ВАСИЛЬОВИЧ, 1914 р.н., с.Горошки Полонського району Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав на х.Сотницький Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 16.02.1959 Кіровоградським облсудом. (4655 – П)

РАДЧЕНКО ПЕТРО ЯКОВИЧ, 1894 р.н., с.Верблужка Верблужького району Зінов’євської округи, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб, скарбник, член правління Верблужького споживчого товариства. Заарештований 5.06.1927 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“соціально небезпечний елемент, вів систематичну антирадянську агітацію, тримав тісний зв’язок з куркулями”). Засуджений 18.08.1927 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до виселення із Зінов’євського округу на 3 роки з позбавленням права мешкати у Москві, Ленінграді, Харкові, Києві, Одесі, Ростові. Колегією ОДПУ 24.03.1928 строк покарання скорочено на чверть. (7513 – П)

РАК ГРИГОРІЙ МИКИТОВИЧ, 1910 р.н., с.Семенівка Березнегуватського району Херсонської (нині Миколаївської) області, українець, письменний, проживав у смт Новгородка, студент 3-го курсу сільськогосподарського технікуму. Заарештований 6.11.1932 Новопраським РВ ДПУ (підозрювався в організації терористичного акту проти директора технікуму – *див. Філімон Полуденко*). Дніпропетровським облвідділом ДПУ 13.01.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (2748 – П)

РАТУШНИЙ ПЕТРО МИХАЙЛОВИЧ, 1913 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, сторож колгоспу “Більшовик”. Заарештований 19.07.1941 Новгородківським МРВ НКДБ (поширював наклепницькі та поразницькі чутки проти радянської влади). Засуджений 30.12.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11701 – П)

РЕВА ГОРДІЙ ПАВЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено. Підсудний внесений до списку осіб, які підлягають виселенню. (П – 6522)

РЕВА ГРИГОРІЙ ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1913 р.н., с.Вершино-Кам’янка, українець, освіта середня, проживав у м.Прокопівськ Новосибірської області, червоноармієць військової частини 2988. Заарештований 14.11.1941 особливим відділом НКВС Омського гарнізону (антирадянська агітація повстанського характеру, ворожі настрої проти радянської влади). Особливим відділом НКВС Омського гарнізону 4.12.1941 справу припинено, направлений на лікування в психіатричну лікарню. (5620 – П)

РЕПА АНДРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1895 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, вчитель 2-ої трудової школи. Заарештований 2.02.1926 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“20.08.1920 учителем Захаровим організовано у Новгородці масове селянське повстання проти радянської влади: повстанці заарештували найвидніших місцевих комуністів і відповідальних працівників Якова Хильченка, Пилипа Гайдая та Уляна Кляцького і розстріляли”). Прокуратурою Зінов’євської округи 24.12.1927 справу припинено, “з огляду на те, що всі звинувачувані селяни-трудівники скоїли злочин до 1.01.1923, то підлягають амністії з нагоди 10-ої річниці Жовтневої революції”, з-під варті звільнений. Вдруге із середньою освітою заарештований 3.03.1931 Новопраським райапаратом ДПУ (контрреволюційна агітація). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 9.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (7500, 3883 – П)

РЕПА ВЕНЕДИКТ ДЕНИСОВИЧ, 1889 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 25.02.1933 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Новопраським РВ ДПУ 7.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге як конюх колгоспу “Червоний яр” заарештований 2.04.1938 Новгородківським РВ НКВС (“фельдфебель царської армії, у 1918 році потрапив

у німецький полон, у 1920 році командував повстанським загоном у боротьбі проти радвлади, після поразки переховувався”; “член контрреволюційної організації, що складалася з колишніх повстанців проти радвлади”). Засуджений 22.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.06.1938. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (794, 3783 – П)

РЕЦ НАУМ ІВАНОВИЧ, 1910 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Куцівка, завідувач нафтобази машино-тракторної станції. Заарештований 3.01.1949 Новгородківським РВ МДБ (в роки німецької окупації працював бригадиром громадського двору). Засуджений 28.02.1949 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 7.01.1955 вирок відмінено, з-під варті звільнений. (3292 – П)

РИБАЛЬЧЕНКО ЮВЕНАРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1875 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта вища (Одеська духовна семінарія), священник. Заарештований 6.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівлі). Засуджений 22.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5928 – П)

РИБКА ФЕДІР КУЗЬМИЧ, 1898 р.н., с.Сотницьке, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Красноармійську Донецької області до весни 1942 року, працював кочегаром паровозного депо, у квітні 1942-го вернувся на х.Котеникове (приєднане до с.Білозерне) Новгородківського району, робітник радгоспу “Третій вирішальний”. Заарештований 1.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 36-ої Верхньодніпровської стрілецької дивізії (“у грудні 1943 року був викликаний у контору радгоспу, допитуваний на предмет місцезнаходження брата-комуніста, під загрозою розстрілу завербований таємним агентом: дав підписку німецькій жандармерії виявляти радянських активістів та комуністів, стежити за поведінкою невідомих і підозрілих осіб, практичної діяльності не вів”). Новгородківським РВ НКДБ 3.08.1944 етапований у спецтабір м.Сталіно (нині м.Донецьк) для фільтрації. Реабілітований 30.12.1964 управлінням КДБ Кіровоградської області. (7874 – П)

РИЖИК РОМАН РОМАНОВИЧ, 1894 р.н., селище Новгородка, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровограді, вчитель української та російської мови, завідувач навчальною частиною школи фабрично-заводського навчання “Вукооппромкредитспілки”. Заарештований 21.02.1931 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (“підозрювався як член української контрреволюційної організації, яка ставила мету: повалити радянську владу і відродити самостійну Україну при підтримці Польщі, Румунії та інших буржуазних держав”). Одеським оперсектором ДПУ 26.09.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (7479 – П)

РУДЬ МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Юрове Томашівського повіту Люблінської губернії (Польща), українець, освіта вища, зоотехнічний інститут, проживав у смт Новгородка, без певних занять. Заарештований 30.12.1943 Новгородківським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам: “у 1941-43 роках працював зоотехніком райземуправи, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 9.06.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 22.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13264 – П)

РУЛЕНКО ЄЛИСЕЙ ЙОСИПОВИЧ, 1870 р.н., с.Козирівка Аджамського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 13.02.1938 Аджамським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 21.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.06.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9847)

РЯБОКОНЬ МАРФА ДМИТРІВНА, 1903 р.н., с.Тарасівка, українка, неписьменна, домогосподарка. Заарештована 17.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 81-ої гвардійської Червоноградської стрілецької дивізії (зв'язок з німецьким командуванням та поліцією, зрадництво). Засуджена 23.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 27.05.1955 трибуналом Київського військового округу. (П – 3294)

САВИЦЬКИЙ СТЕПАН КІНДРАТОВИЧ, 1878 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“у 1928

році агітував проти самообкладання, за “злісне невиконання хлібзаготівельних робіт” був засуджений до 6 місяців примусової праці, висловлював невдоволення проти колективізації”). Засуджений 6.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5962 – П)

САЛО ОНУФРІЙ ЙОСИПОВИЧ, 1902 р.н., с.Верблюжка, українець, неписьменний, селянин-бідняк. Заарештований 30.04.1927 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (участь у вбивстві начальника міліції). Зінов'євським окружним судом 14.09.1927 справу припинено у зв'язку з хворобою. (5268 – П)

САМАРСЬКИЙ НИКИФОР МИТРОФАНОВИЧ, 1899 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, інспектор райфінвідділу. Заарештований 2.04.1938 Новгородківським РВ НКВС (“доброволець денікінської армії в роки громадянської війни; в 1936 році створив і очолював контрреволюційну організацію з колишніх повстанців проти радянської влади, організація входила до блоку, штаб якого знаходився в Олександрії”). Засуджений 22.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.06.1938. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (3783 – П)

САРНАЦЬКИЙ ПЕТРО ЙОСИПОВИЧ, 1873 р.н., с.Горошки Полонського району Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Серебряне Новгородківського району, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 12.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (вихвалення фашистського ладу). Засуджений 14.07.1938 Миколаївським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 11.05.1990 Верховним судом УРСР. (11826 – П)

САХАРОВ МИХАЙЛО МИХАЙЛОВИЧ, 1891 р.н., м.Сокаль Львівської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Тарасівка Аджамського (нині Новгородківського) району, член колгоспу ім.Дмитрова. Заарештований 16.10.1937 Аджамським РВ НКВС (антирадянська агітація на користь Польщі). Засуджений 10.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11423 – П)

СЕВЕРНОВСЬКИЙ БОРИС ГРИГОРОВИЧ, 1915 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, військовослужбовець 129 будівельного батальйону з квітня 1937-го. У 1935 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до 3 років неволі, відбув 2 роки. Заарештований 4.10.1937 особливим відділом 87-ої стрілецької дивізії (вів антирадянську агітацію серед вояків: “Ці два роки служби для мене – наче в тюрмі”, “Конституція каже, що побудовано соціалізм, що селянство стало заможним, але ж за хлібом черга – тобто, це все лиш на папері. Кажуть, зарплата підвищується, а що за неї купиш?”; у квітні 1937 року демонстративно подав записку командуванню батальйона, до якої приклав пайку хліба і просив переслати хліб матері у Новгородку, бо вона голодує). Засуджений 20.11.1937 трибуналом 15-го стрілецького корпусу Київського військового округу до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 11.05.1991 прокуратурою Прикарпатського військового округу. (12644 – П)

СЕМЕНОВ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1884 р.н., с. Інгуло-Кам'янка, українець, освіта середня, член Української партії соціалістів-революціонерів з 1905 року, вчитель сільської школи. Тричі арештовувався: царським урядом у 1907 і 1912 роках за участь у соціал-революційному русі та ЧК на початку 20-х за участь у повстанському русі. Вчетверте заарештований 1.10.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська діяльність: “за Тимчасового уряду був головою Новгородківського волосного виконкому, членом Олександрійського повітового, згодом губернським гласним м.Херсона, за денікінської влади херсонський губернатор пропонував посаду голови Олександрійської управи; делегат Трудового конгресу в добу Української Народної Республіки, організатор “Просвіти” у Новгородці, в 1920 році член повстанкому і активний учасник селянського повстання на Єлисаветградщині, брав участь у роззброєнні червоного партизанського загону Уралова; з листопада 1927 року був сексотом Зінов'євського окрвдділу ДПУ і не раз отримував завдання секретного характеру; водночас підтримував нелегальні зв'язки з петлюрівцями, дешифрувався перед ними у сексотстві ДПУ: у лютому 1929 року зустрівся із учасником повстання 1920 року Арсеном Задиракою, який переховується від 1921-го, і не повідомив про це органи; при обшуку вилучені рукописні записи про селянське повстання 1920 року, вірші антирадянського змісту”). Засуджений 26.01.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати розстрілу у справі немає. Реабілітований 21.12.1967 Верховним судом УРСР. (8141 – П)

СЕМЕНОВ СТЕПАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Спасове, українець, освіта 2 класи, червоноармієць аеродромної роти 459-го батальйону аеродромного базування. Заарештований 3.07.1942 особливим відділом НКВС 34-го району авіабазування (вихваляв фашистські порядки під час німецької окупації). Засуджений 11.07.1942 Військовим трибуналом 34-го РАБ до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 9.04.1990 трибуналом Київського військового округу. (11296 – П)

СЕМЕНЯКА ПЕТРО КУПРІЯНОВИЧ, 1884 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, письменний, проживав у с.Шевченкове Новопраського району (нині с.Зразкове Олександрійського району), селянин-хлібороб. Заарештований 27.02.1931 Долинським РВ ДПУ (підозрювався в агітації проти заходів радянської влади, в належності до організації “Спілка визволення України”). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, згідно з наказом Одеського оперсектора ДПУ УРСР від 29.04.1931 занесений до списку осіб, які підлягають виселенню у Сибір. (П – 6488)

СЕРДЮК ВАСИЛЬ СТЕПАНОВИЧ, 1912 р.н., с.Новоандріївка Новопраського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 6.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Новопраським РВ ДПУ 24.05.1931 справу припинено, занесений до списку осіб, які підлягають виселенню. (П – 6491)

СИВОЛАП ОЛЕКСАНДР ЮХИМОВИЧ, 1898 р.н., с.Верблюжка, українець, у 1937 виключений з членів ВКП(б), голова колгоспу “Червоний комунар”. Заарештований 9.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у повстанському загоні Григор’єва; вів антирадянську агітацію, займався шкідництвом”). Новгородківським РВ НКВС 6.06.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (855 – П)

СИДОРЕНКО ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Олексіївка, українець, освіта початкова, городник колгоспник. Заарештований 14.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.05.1938. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10658 – П)

СИДОРЕНКО ПЕТРО КАРПОВИЧ, 1870 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено. (14166 – П)

СИДОРОВ ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Спільне, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 14.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти виконання плану хлібозаготівлі). Засуджений 4.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5931 – П)

СИЛИЧ МАКАР ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1908 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 23.09.1944 Новгородківським РВ НКДБ (“в роки німецької окупації мав приватний магазин, де й працював, вів антирадянську діяльність”). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 12.10.1944 направлений у спецтабір НКВС СРСР для фільтрації. (3160 – П)

СИМИДКО ПАВЛО МИТРОФАНОВИЧ, 1902 р.н., с.Новополонне Полонського району Хмельницької області, українець, письменний, проживав у с.Новоандріївка Новгородківського району, тесля колгоспу “Наша сила”. Заарештований 17.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; агітував проти колгоспного будівництва, заходів оборонного характеру”). Засуджений 23.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12086 – П)

СИНИЧАК МИКОЛА СУПРУНОВИЧ, 1889 р.н., с.Сваричів Львівської губернії (нині Рожнятівського району Івано-Франківської області), поляк, освіта початкова, проживав у смт Новгородка, без певних занять. Заарештований 24.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, вихваляння умов життя в Польщі). Засуджений 21.02.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11387 – П)

СИТНИК ЛЕОНТІЙ ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., проживав у с.Верблюжка, член колгоспу “Червоний комунар”. Заарештований 9.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у повстанському загоні Григор’єва; займався шкідництвом та антирадянською агітацією”). Новгородківським РВ НКВС 6.06.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (855 – П)

СКИБИЦЬКИЙ СЕРГІЙ НЕСТОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Петрокорбівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Нове село”. Заарештований 14.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (колишній дворянин, вів антирадянську агітацію). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.05.1938. Реабілітований 24.08.1957 Кіровоградським облсудом. (3809 – П)

СКРИННИК ГРИГОРІЙ ФЕДОРОВИЧ, українець, проживав у с.Велика Чечеліївка, член колгоспу ім.Петровського. Заарештований 14.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (“у 1920 році брав участь у куркульському повстанні проти радвлади: разом із двоюрідним братом розбирав залізничну колію, брат убив червоноармійця, а Григорій його закопував; вів антирадянську агітацію”). Новгородківським РВ НКВС 9.05.1938 справу припинено: “точних фактів антирадянської агітації не встановлено”, з-під варти звільнений. (2391 – П)

СКРИПНИК ПАНАС ЯВТУХОВИЧ, 1888 р.н., с.Велика Чечеліївка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (як куркуль систематично проводив агітацію проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 7.05.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до заслання у північний край на 3 роки. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5895)

СЛЮСАРЕНКО-ШАПОВАЛОВА МАРІЯ ТИМОФІВНА, 1919 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українка, освіта середня, проживала у Сенгилійському районі Ульяновської області (Росія), без певних занять. Заарештована 17.03.1950 управлінням МДБ Ульяновської області (“у 1943 році служила в німецькій комендатурі с.Варварівки Долинського району секретаркою, пособляла окупантам: складала списки молоді для відправлення в Німеччину на роботи, вела облік молока від приватних корів, доповідала коменданту про результати, який розпоряджався відбирати худобу в тих, хто не виконував план”). Засуджена 7.08.1950 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом УРСР 21.02.1955 покарання змінено на 6 років ув’язнення з попереднім позбавленням громадянських прав, 26.03.1955 з-під варти звільнена. Реабілітована 4.03.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (13828 – П)

СМАГЛІЙ ГАННА РОМАНІВНА, 1925 р.н., смт Новгородка, українка, освіта 4 класи, без певних занять. Заарештована 22.05.1945 транспортним відділом НКДБ ст.Чернівці Кишинівської залізниці (співробітництво з гестапо, зрада Батьківщини). Засуджена 12.01.1946 особливою нарадою НКВС СРСР до 7 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11893 – П)

СМАЛИУС ПЕТРО САВОВИЧ, 1901 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта 2 класи, хлібороб. Заарештований 12.03.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“у 1919 році служив у повстанському загоні Григор’єва; провадив антирадянську агітацію проти хлібозаготівлі, тракторизації виробництва і 3-ої державної позики на індустріалізацію країни, закликав селян виходити із созів”). Засуджений 31.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10868 – П)

СМАЛИУС ПИЛИП САВОВИЧ, 1903 р.н., с.Петрівка Верблюзької сільради, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 31.05.1929 Миколаївським окрвідділом ДПУ (“брав участь у повстанському загоні Бардашова-Наливайка в роки громадянської війни; із братом Петром, керівником кримінальної банди у м.Зінов’євську тримав зв’язок як член підпільної контрреволюційної організації української молоді “Вільна Україна” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 16.02.1930 справу припинено, з-під варти звільнений. (12385 – П)

СМИРНОВ ОНИСИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Петрівське Куцівської сільради, українець, освіта початкова, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, колгоспник. Заарештований 4.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 10.02.1938. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9677 – П)

СНІЖКО ЙОСИП ОНУФРІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Новопразьким РВ ДПУ (підозрювався у контрреволюційній агітації та діяльності). Новопразьким РВ ДПУ 18.04.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (7437 – П)

СНІЖКО МИКИТА ЯКОВИЧ, 1892 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Леніна. Заарештований 15.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (“контрреволюційна пропаганда, вихваляння ворогів народу Тухачевського і Якіра”). Засуджений 22.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 22.06.1938. Реабілітований 27.07.1988 Кіровоградським облсудом. (8573 – П)

СОКІЛ ЯВДОКИМ МИКИТОВИЧ, 1878 р.н., с.Ингуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, проживав у селищі Шевченкове (нині у складі м.Долинська), сторож Долинської будівельної лікарні. У 1930 році був розкуркулений і висланий за межі України. Заарештований 22.12.1937 Долинським РВ НКВС (антирадянська релігійна агітація). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 22.01.1938. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11817 – П)

СОСНОВИЙ ФАБІАН ПЕТРОВИЧ, 1902 р.н., с.Котелянка Полонського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Митрофанівка Новгородківського району, тракторист колгоспу “Сиваш”. Заарештований 19.10.1937 Новопразьким РВ НКВС (антирадянська агітація, терористичні наміри). Засуджений 7.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 18.02.1938. Реабілітований 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11501 – П)

СОШКІН ГРИГОРІЙ ЗАХАРОВИЧ, 1894 р.н., смт Новгородка, українець, письменний, вагар, без певних занять. Заарештований 3.03.1931 Новопразьким РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Одеським облвідділом ДПУ 6.04.1931 справу припинено, занесений до списку осіб, які підлягають виселенню, утримувався під вартою. (П – 6363)

СТАМБОРСЬКИЙ ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1893 р.н., ст.Куцівка, українець, малописьменний, проживав на роз'їзді Чабанівка Новгородківського району, обхідник залізничних колій. Заарештований 10.11.1937 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Знам'янка (антирадянська агітація). Засуджений 29.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10273 – П)

СТАСЬ ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ, 1902 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

СТЕПКА МАКАР ФЕДОТОВИЧ, 1885 р.н., с.Ингуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади). Колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК 4.10.1920 як непричетного до повстання звільнено і відправлено в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії. (14166 – П)

СТРІЛЕНКО ПAVЛЮ ЯВТУХОВИЧ, 1879 р.н., с.Ольгівка, українець, освіта початкова, сторож колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 15.10.1937 Аджамським РВ НКВС (активний член секти хлістів, підривав авторитет компартії: “Радянська влада ухвалює списання заборгованості з колгоспів, проте лиш обманює людей, а життя колгоспників тільки погіршується”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 14.12.1937. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Брат Андрій у 1930 році розкуркулений. (П – 10574)

СУЛИМА ОЛЕКСАНДР МИНОВИЧ, 1910 р.н., с.Ингуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1925 року, хлібороб, голова сільради с.Савицьке. Заарештований 25.07.1925 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“20.08.1920 учителем Захаровим організовано у Новгородці масове селянське повстання проти радянської влади: повстанці заарештували найвидніших місцевих комуністів і відповідальних працівників Якова Хильченка, Пилипа Гайдая та Уляна Кляцького і розстріляли”). Прокуратурою Зінов'євської округи 24.12.1927 справу припинено, “з огляду на те, що всі звинувачувані селяни-трудівники

скоїли злочин до 1.01.1923, то підлягають амністії з нагоди 10-ої річниці Жовтневої революції”, з-під варті звільнений. (7500 – П)

СУЛИМА РОМАН МИНОВИЧ, 1892 р.н., с.Ингуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.07.1925 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“20.08.1920 учителем Захаровим організовано у Новгородці масове селянське повстання проти радянської влади: повстанці заарештували найвидніших місцевих комуністів і відповідальних працівників Якова Хильченка, Пилипа Гайдая та Уляна Кляцького і розстріляли”). Прокуратурою Зінов’євської округи 24.12.1927 справу припинено, “з огляду на те, що всі звинувачувані селяни-трудівники скоїли злочин до 1.01.1923, то підлягають амністії з нагоди 10-ої річниці Жовтневої революції”, з-під варті звільнений. Вдруге, проживаючи у смт Нова Прага і працюючи інспектором фінансового відділу Новопраського райвиконкому, заарештований 9.07.1938 Новопраським РВ НКВС (“в період громадянської війни брав участь у повстанському загоні Григор’єва, у 1920-ому році – у куркульському повстанні, командував повстанським загоном під Ингуло-Кам’янкою; підозрювався як член контрреволюційної організації). Управлінням НКВС Миколаївської області 28.12.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (7500, 2354 – П)

СУХИЦЬКИЙ ЄЛИЗАР ФЕДОРОВИЧ, 1881 р.н., с.Тарасівка, українець, письменний, в минулому член партії есерів, завідувач млина колгоспу ім.Постишева. У 1933 році судився за шкідницьку діяльність у колгоспі. Вдруге заарештований 25.10.1937 Аджамським РВ НКВС (“брав участь в есерівському повстанні 1919 року проти радянської влади; вів контрреволюційну агітацію серед колгоспників: говорив про нереальність колгоспного господарювання, про близьке падіння радянської влади”). Помер в ув’язненні, дата і місце смерті у справі не вказані. (П – 3749)

ТАРАСЕНКО ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1906 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, бондар і хлібороб. Заарештований 10.07.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“член підпільної контрреволюційної організації української молоді “Вільна Україна” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 16.02.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (12385 – П)

ТЕРЕЩЕНКО АРСЕН СЕМЕНОВИЧ, 1892 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 15.04.1933 Новопраським РВ ДПУ (“у 1919 році служив у повстанському загоні Григор’єва; агітував селян не вступати в колгосп, не виходити на роботу”). Засуджений 15.06.1933 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі умовно зі звільненням з-під варті. Реабілітований 11.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (7281 – П)

ТЕРЕЩЕНКО ДМИТРО МАКСИМОВИЧ, 1897 р.н., с.Ингуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, проживав у м.Долинська, слюсар залізничної станції. Заарештований 15.01.1938 Долинським РВ НКВС (агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 9.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.03.1938. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11849 – П)

ТЕРЕЩЕНКО КОСТЬ АНДРІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Козирівка, українець, неписьменний, член колгоспу “Комунар”. У 1931 році розкуркулений, у 1933-ому був засуджений до 6 місяців примусової праці за загибель колгоспного коня. Заарештований 27.07.1937 Аджамським РВ НКВС (“учасник Семенівської банди, від заслання після розкуркулення сховався, з 1933 до 1937 невідомо де був” – з довідки сільради; “у 1935-ому з’явився у Козирівку, вів контрреволюційну пропаганду: “З ваших колгоспів толку не буде, як не буде і з радвлади – так чи інакше ми своєї влади дочекаємось”; вимагав повернення власного майна у червні 1937 року, погрожував: “Прийде час, повернуться старі господарі, вони вам покажуть за наше майно!”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9524)

ТЕРЛЕЦЬКИЙ АНДРІЙ ПРОКОПОВИЧ, 1885 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта середня, директор школи. Заарештований 1.10.1937 Аджамським РВ НКВС (“брав участь в есерівському повстанні 1919 року проти радянської влади”, “на території Аджамського району існує глибоко законспірована контрреволюційна повстанська організація, яка збереглася із 1919 року, коли під час приходу білих, організувала в тилу червоних частин повстання учителів есерів Терлецького, Володимира Дяченка і Полікарпа Данильченка; у 1920-21 проліз у сільревком і займався диверсіями: забирав коней у бідняків для Червоної армії, куркульських коней не чіпали, у Тарасівці та Губівці чинились самосуди над бідняками; у 1924-27 роках есерівська група захопила у своє розпорядження сільську раду, коли всі податки з

куркульської верхівки перекладались на плечі бідноти; у 1930-ому під час колективізації організували волинки, пролізли в колгосп, займались шкідництвом”). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 29.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3749)

ТЕСТЕР ЯКІВ МОРТКОВИЧ, 1924 р.н., смт Новгородка, єврей, освіта 6 класів, член ВЛКСМ з 1939 року, комбайнер колгоспу. Заарештований 25.05.1943 відділом контррозвідки “Смерш” 18-ої армії (під час німецької окупації не евакуювався з Новгородки, лишився при хворих батьках, німці заарештували і відпустили, взявши у нього зобов’язання носити на правому рукаві нижче ліктя розпізнавальний знак-зірку Давида, введений окупантами; Яків утік на схід, аби перейти до Червоної армії: сталося це аж на ст.Курганній Теміргоевського району на Кубані; підозрювався у зв’язках з німецькою розвідкою”). Відділом контррозвідки “Смерш” 18-ої армії 28.06.1943 справу припинено, з-під варті звільнений, 1.07.1943 направлений у спецтабір №205 для фільтрації. (4903 – П)

ТИМОФЕЄВ НАЗАР НАУМОВИЧ, 1874 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 21.07.1929 адміністративно-міліційним відділком Верблюзького району (антирадянська агітація). Засуджений 21.09.1929 Зінов’євським окрсудом до 3 років ув’язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 30.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (1776 – П)

ТИМОШЕНКО ІЛЛЯ СОФРОНОВИЧ, 1899 р.н., с.Митрофанівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Вербова Лоза (нині у складі м.Олександрія), хлібороб. Заарештований 25.02.1931 Олександрійським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт, колективізації). Засуджений 24.06.1931 Олександрійським райнарсудом до 3 років ув’язнення умовно з випробувальним строком на 3 роки. Реабілітований 7.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6706)

ТИТЧЕНКО ІВАН САМІЙЛОВИЧ, 1916 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта середня, член ВЛКСМ з 1934 року до липня 1941-го, проживав у м.Красноармійськ Саратовської області (Росія), військовослужбовець, мобілізований із Курської області 16.06.1942, електромеханік 99-го управління військово-польового будівництва 27-го управління оборонного будівництва. Заарештований 26.09.1942 особливим відділом НКВС 99-го УВПБ (“працюючи на трасі, закликав червоноармійців не особливо старатися при зведенні оборонних укріплень: “Радянська влада і партія країну пропили, тепер будувати пізно”, висловлював невдоволення харчуванням, небажання служити, не вірив у перемогу Червоної армії, вихваляв німецький лад на окупованій території”). Засуджений 22.02.1943 трибуналом військ НКВС Саратовської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 13.08.1991 прокуратурою Приволзько-Уральського військового округу. (12749 – П)

ТКАЧ АНДРІЙ РОМАНОВИЧ, 1907 р.н., с.Верблюжка, українець, письменний, проживав у с.Вершино-Мурзинка (приєднане до смт Нова Прага Олександрійського району), хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 24.05.1931 справу припинено, занесений до списку осіб на виселення. (6520 – П)

ТРИЦ ПАВЛО ВОЙЦЕХОВИЧ, 1882 р.н., с.Новоселиця Шепетівського округу (нині Полонського району Хмельницької області), поляк, освіта початкова, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, член колгоспу ім.Косарева. Заарештований 18.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (“у 1930 році був учасником волинки і вбивства сільського активіста, має зв’язок із Польщею, де мешкає його двоюрідний брат”; “влітку 1935 року як соціально неблагонадійний елемент був виселений із прикордонної зони у Верблюжку, у жовтні 1936-го втік і нелегально проживав у с.Котелянка Полонського району”; “вів контрреволюційну агітацію проти заходів партії та уряду, зокрема проти підписки на державну позику, вихваляв життя у панській Польщі: “Там живуть добре – кожен сам собі хазяїн, а тут пишуть лиш трудовні, на які нічого не дають. Буде війна скоро, бо жити так далі не можна”). Засуджений 21.02.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11385 – П)

ТРОЯН АНДРІЙ ФЕДОСІЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, проживав у с.Петрокорбівка Новгородківського району, член колгоспу “Якобинець”. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 26.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація:

“поширював чутки про війну і зміну влади, доводив, що колгоспи не приносять ніякої користі, погрожував активістам розправою за розкуркулення”). Засуджений 21.10.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9270 – П)

ТРОЯН ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.12.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 10.02.1938. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9752 – П)

ТРОЯН СТЕПАН ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1877 р.н., с.Верблюжка, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, занесений до списку осіб, які підлягають виселенню. (П – 6489)

ТРУСОВА ГАЛИНА ГНАТІВНА, 1922 р.н., с.Кам'янський Хутір Климівського району Орловської (нині Брянської) області (Росія), росіянка, освіта 4 класи, член ВЛКСМ з 1939 року, проживала у с.Сотницьке Новгородківського району, трактористка колгоспу “Вільна праця”. Заарештована 26.12.1943 відділом контррозвідки “Смерш” 303-ої Верхньодніпровської дивізії (зрада Батьківщини: в роки німецької окупації була агентом німецької поліції – без практичної діяльності). Засуджена 8.07.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12325 – П)

ТУЛЯНЦЕВ ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1906 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, проживав у с.Аджамка Кіровоградського району, електрик МТС. Заарештований 13.09.1936 Аджамським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти вождів партії). Засуджений 10.12.1936 Одеським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 26.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12960 – П)

УДОВИЧЕНКО АНДРІЙ ІЛЛІЧ, 1885 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, письменний, селянин. Заарештований 5.02.1932 Новопраським РВ ДПУ (“у 1920 році брав участь у повстанні проти радянської влади”; “30.01.1930 правління колгоспу ім.Петровського виключило з членів артілі за невиконання плану до двору хлібозаготівлі; постійно вів антирадянську агітацію: восени 1930-го на загальних колгоспних зборах виступив: “План хлібозаготівлі нам непосильний, а якщо його приймем, то хліб заберуть до хунта, а ми будемо пухнути з голоду” – і тоді мало не всі колгоспники підтримали його; у січні 1932-го, коли перемолочували на бригаді хліб, насміхався: “До чого дожилися – молотити обмолочене. Забрали все? Це ще гірше, ніж за кріпаччини”). Справу припинено: ким і коли – невідомо. Два рідні брати Удовиченка розкуркулені й вислані на північ. (6501 – П)

УДОВИЧЕНКО ВАСИЛЬ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1897 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта 5 класів, агротехнік колгоспу ім.Петровського. Заарештований 31.01.1944 Новгородківським РВ НКДБ (підозрювався як таємний агент німецької розвідки). Новгородківським РВ НКДБ 12.03.1944 справу припинено, з-під варті звільнений, направлений в райвійськкомат. (3172 – П)

УДОВИЧЕНКО МАРКЕЛ ГАВРИЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, малописьменний, кондуктор станції Долгинцеве Катерининської залізниці (нині у складі м.Кривий Ріг Дніпропетровської області). Заарештований 11.03.1932 ОДТВ ОДПУ ст.Долгинцеве (у 1919 році возив на ст.Шарівку сало, масло і хліб денікінцям, перебував у війську отамана Григор'єва, 1922 року під час голоду разом із Савкою Колесником убив Саву Щупка за те, що той забрав мед із Колесникового вулика; брав участь у Куцівському повстанні проти радвлади; агітував проти хлібозаготівлі, 1928-го року виїхав невідомо куди, розшукуваний органами ДПУ”). Засуджений 11.04.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6495 – П)

ФЕДЮШИНА ПОЛІНА ПОТАПІВНА, 1903 р.н., с.Новоандріївка, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештована 15.02.1944 УНКДБ Кіровоградської області (підозрювалась у зраді). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 8.03.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (2120 – П)

ФЕСУНЕНКО МАКАР ПАВЛОВИЧ, 1914 р.н., с.Петрушки Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, українець, освіта середня технічна, член ВКП(б) до 1941 року, проживав у смт Новгородка, завідувач Новгородківського постпункту Долинського маслозаводу. Заарештований 29.08.1944 Новгородківським РВ НКДБ (співробітництво з німецькою окупаційною владою: “у 1942-43 роках працював інспектором районної управи по заготівлі молока”). Засуджений 11.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 27.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12947 – П)

ФЕЩЕНКО ПАВЛО МЕФОДІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Верблужка, українець, письменний, селянин-одноосібник. Заарештований 3.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 19.07.1931 нарсудом Новопраського району до 3 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 6368)

ФЛЯГА ПАВЛО ЯВДОКИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 23.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10267 – П)

ФЛЯГА ЮХИМ ГНАТОВИЧ, 1904 р.н., с.Спасове, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопраським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новопраським РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, занесений до списку осіб, які підлягають виселенню. (6517 – П)

ФОРТУЯНОВ ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Косці Невельського району Псковської області (Росія), росіянин, освіта – двокласне училище, член ВКП(б) з 1924 року, проживав у смт Новгородка, секретар райкому партії. Заарештований 23.11.1937 Новгородківським РВ НКВС (член антирадянської трюцькістської терористичної організації). Засуджений 10.04.1938 Верховним судом СРСР до 20 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Помер 20.09.1953. Реабілітований 28.03.1958 Верховним судом СРСР. (4231 – П)

ХАВРЮТА ЄСПФАН ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1893 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, коваль-пресувальник заводу “Червона зірка”. Заарештований 22.06.1937 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська пропаганда). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Помер 30.01.1938 в ув'язненні. Реабілітований 15.08.1959 Кіровоградською облпрокуратурою. (4823 – П)

ХАВРЮТА КОСТЯНТИН ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1881 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож артілі “Пролетар”. У 1928 році був розкуркулений і висланий на північ. Заарештований 22.06.1937 Кіровським МВ НКВС (“за царизму був волосним суддею; у 1936 році з куркулів-однорумців створив контрреволюційну націоналістичну організацію для боротьби з радянською владою”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 19.10.1937. Реабілітований 15.08.1959 Кіровоградською облпрокуратурою. (4823 – П)

ХАРЛАШ СЕМЕН ФЕДОСІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Вершино-Кам'янка, українець, освіта початкова, робітник радгоспу “Третій вирішальний”. Заарештований 14.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (“організатор повстання проти радвлади в роки громадянської війни; антирадянська агітація, невдоволення заходами партії та уряду”). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.05.1938. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10659 – П)

ХМАРА ДЕНИС ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Спасове, українець, освіта 4 класи, проживав у селищі радгоспу ім.Карла Маркса Долинського району, бригадир радгоспу. Заарештований 25.03.1944 Долинським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам). Засуджений 5.06.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 20.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13273 – П)

ХМАРА ФЕДОТ МУСІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Спасове, українець, письменний, хлібороб, конюх колгоспу ім.Петровського. Заарештований 2.03.1931 Новопраським РВ ДПУ (“у 1919 році служив у

повстанському загоні Григор'єва, видавав місцевих активістів Ілька Яценка, Грицька Коновалова, яких розстріляли, після ліквідації повстанського руху переховувався, у 1922-ому повернувся в село; у 1929 році вступив у колгосп, згодом забрав коней і реманент і виїхав з села, продавши все, у 1930-ому вернувся, в листопаді знову вступив у колгосп без коней та інвентаря, здавши власну конюшню під колгоспну, де став працювати конюхом: одна коняка здохла, інші вихудли; вів антирадянську агітацію: “Робіть, дурні, а їсти не буде все одно нічого, бо хліб заберуть і відправлять в город жидам, а ви будете запихатись різкою із соломи”, закликав виходити з колгоспів”). Новопразьким РВ ДПУ 14.05.1931 справу припинено, занесений до списку осіб, які підлягають виселенню. (7441 – П)

ХОМЕНКО ПАВЛО ЯКОВИЧ, 1887 р.н., с.Верблужка, українець, письменний, селянин-хлібороб. Заарештований 9.05.1931 Новопразьким РВ ДПУ (антирадянська агітація та діяльність). Новопразьким РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено. Підсудний внесений до списку осіб, які підлягають виселенню. (П – 6526)

ХОМЕНКО СИДІР ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1874 р.н., с.Козирівка Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, городник колгоспу “Вільна праця”. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 24.08.1937 Аджамським РВ НКВС (“від заслання сховався, виїхав із села, повернувся у 1937 році, вів антирадянську агітацію, дискредитовував сталінську Конституцію, розповідаючи всюди колгоспникам, начебто вона дозволяє колишнім куркулям повертати своє усупільнене майно”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 22.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1681)

ХОРУЖЕНКО ДМИТРО ІВАНОВИЧ, 1907 р.н., с.Верблужка, українець, освіта 4 класи і 6 місяців прискорених курсів техніків, виключений із членів ВКП(б) у 1935 році, проживав у м.Кіровограді, технік з озброєння 59-ої ескадрильї 15-ої авіабригади. Заарештований 9.07.1937 особливим відділом УДБ НКВС 15-ої АБ (“разом з військовиками Кравцовим і Гавришем вели антирадянську агітацію з питань соціалістичного будівництва, зводили наклепи на умови служби і побуту у Червоній армії”, “на політзаняттях піддав сумніву фразу Сталіна “жити стало краще, жити стало веселіше”: “Робітники отримують невелику зарплату, а селяни змушені їхати до міста, щоб купити шматок хліба”). Засуджений 5.02.1938 трибуналом Київського військового округу до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом СРСР 11.04.1938 міру покарання зменшено до 4 років ВТТ з позбавленням громадянських прав на 2 роки та звання військтехніка 2-го рангу. Реабілітований 5.07.1967 Верховним судом СРСР. (8129 – П)

ХОТИНЕНКО ГАВРИЛО МАКАРОВИЧ, 1879 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.02.1926 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (участь у селянських повстаннях проти радянської влади). Зінов'євським окружним судом 27.02.1927 справу припинено, з-під варті звільнений. (7500 – П)

ХОТИНЕНКО НИКІН АНДРІЙОВИЧ, 1867 р.н., смт Новгородка, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 5.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“у 1920 році брав участь у селянському повстанні проти радянської влади; у 1928 році агітував на виборах гаслом “Радянська влада – без комуністів!”), вів антирадянську агітацію: “Комуністи хочуть зробити другу панщину, зігнати селян до купи, але це їм не пройде. Селяни, не сійте пшеницю, а сійте комісарам просо!”). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 15.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6036 – П)

ХРОМЕНКО ЛУКА ГАВРИЛОВИЧ, 1892 р.н., с.Велика Чечеліївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 12.06.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення в концтаборі умовно. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6051 – П)

ХРЯПЧЕНКО РОДІОН ФЕДОРОВИЧ, 1880 р.н., с.Серебряне (приєднане до с.Верблужка), українець, письменний, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 17.05.1931 Новопразьким РВ ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі та колективізації). Новопразьким РВ ДПУ 23.05.1931 справу припинено, виправданий, з-під варті звільнений, включений до списку куркулів, які підлягають виселенню. (6505 – П)

ЦОКОЛ ОЛЕКСАНДРА МАРТИНІВНА, 1922 р.н., смт Новгородка, українка, освіта вища – дворічний вчительський інститут, член ВЛКСМ з 1938 року, проживала у м.Кіровограді, касир військторгу. Заарештована 20.05.1944 УНКВС Кіровоградської області (зрада Батьківщини: “під час німецької окупації прийняла німецьке громадянство “фольксдойч”). Засуджена 7.10.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12200 – П)

ЧАБАН ОЛЕКСАНДР ЮХИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1927 році як рахівник сільгоспоперативу розбазарив 1 тисячу рублів і був засуджений до 1 року неволі у бупрі. Вдруге заарештований 4.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“в минулому мав 60 десятин землі, іще 200 десятин орендував, утримував 30 коней, 20 волів, 12 корів, 30 овець, 50 свиней; у царській армії служив сфрейтором, у 1919 переховував денікінців, у 1920-ому брав участь у куркульському заколоті, піднімав селян на повстання; у 1929-30 роках агітував проти колективізації та виконання плану хлібозаготівлі”). Засуджений 16.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтаборів. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5956 – П)

ЧАЛА МАРФА ПАВЛІВНА, 1894 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українка, освіта початкова, проживала у с.Лаврівка Долинського району, член колгоспу “13-а річниця Жовтня”. Заарештована 6.07.1941 Долинським МРВ НКДБ (антирадянська агітація: “в кінці червня 1941 року в присутності односельчан в нецензурній формі зводила наклепи на адресу керівників партії та уряду”). Засуджена 30.01.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12337 – П)

ЧАЛИЙ ГРИГОРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, проживав у смт Новгородка, начальник експлуатації доріг райшляхвідділу. Заарештований 17.08.1948 Кіровоградським облуправлінням МДБ (“до квітня 1942 року працював у німців десятником дорвідділу, до кінця 1943-го – завідувачем дорвідділу райуправи, виганяв громадян на ремонтні роботи, забирав у людей меблі для потреб дорожнього відділу, підтримував зв’язок з німецькими каральними органами, за його доноси арештовані німцями військовополонені Пономаренко й Савченко”). Засуджений 31.08.1948 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 25 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 18.03.1955 вирок зменшено до 6 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. З-під варті звільнений 23.04.1955. Реабілітований 28.04.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (13845 – П)

ЧАЛИЙ ФЕДІР ЮХИМОВИЧ, 1894 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, проживав у с.Лаврівка Долинського району, муляр колгоспу. Заарештований 6.07.1941 Долинським МРВ НКДБ (“у 1918 році був мобілізований у армію Колчака, де прослужив місяць; за зрив дисципліни був виключений із колгоспу “Перемога” в Інгуло-Кам’янці, перейшов працювати у колгосп ім. 13-річчя Жовтня с.Лаврівка; 23.06.1941 у присутності односельчан зводив наклепи на адресу керівників партії та уряду, виказував поразницькі настрої”). Управлінням НКВС Казахстанської РСР справу направлено до розгляду особливою нарадою при НКВС СРСР з пропозицією позбавити волі на 5 років. Помер 19.10.1942, УНКВС КазРСР 27.12.1942 справу у зв’язку зі смертю припинено. (12337 – П)

ЧЕРНЕЦЬКИЙ ЙОСИП ГЕРАСИМОВИЧ, 1915 р.н., с.Козирівка Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта 6 класів, червоноармієць 190-го запасного стрілецького полку. Заарештований 31.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 36-ої гвардійської стрілецької дивізії (видав німцям як радянського активіста свого брата Чернецького Х.Г.). Засуджений 11.08.1944 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 8.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13202 – П)

ЧЕРНЕЦЬКИЙ МИХАЙЛО ГЕРАСИМОВИЧ, 1891 р.н., с.Козирівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.02.1938 Аджамським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 27.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 11.09.1938. Реабілітований 20.02.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5037)

ЧОБОТАР СЕМЕН ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Спасове, українець, малописьменний, хлібороб. Заарештований 2.04.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ ("у 1918 році служив у повстанському загоні Григор'єва; агітував проти заходів радянської влади та колективізації, зривав хлібозаготівлю і посівну кампанію, підбурював селян застосовувати силу проти представників місцевої влади"). Засуджений 13.06.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12052 – П)

ЧОРНИЙ АНТОН ЯКОВИЧ, 1896 р.н., с.Козирівка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, нарядчик артілі "Кооптрансгуж". Заарештований 25.12.1937 Аджамським РВ НКВС (контрреволюційна поразницька агітація). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 14.03.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3537)

ЧОРНИЙ КОСТЯНТИН ЯКОВИЧ, 1891 р.н., с.Козирівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, їздовий артілі "Кооптрансгуж". Заарештований 25.12.1937 Аджамським РВ НКВС (націоналістична агітація). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 14.03.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3537)

ЧОРНИЙ ПАВЛО ЯКОВИЧ, 1902 р.н., с.Козирівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, вантажник канатного заводу. Заарештований 25.12.1937 Аджамським РВ НКВС (контрреволюційна поразницька агітація). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 14.03.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3537)

ЧУМАЧЕНКО МИКИТА ПЕТРОВИЧ, 1891 р.н., с.Тарасівка, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, завідувач навчальної частини школи фабрично-заводського навчання заводу "Червона зірка". Заарештований 15.02.1938 Кіровським МВ НКВС (активна контрреволюційна діяльність, поширення нелегальних листівок). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.06.1938. Реабілітований 1.03.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3358)

ЧУМАЧЕНКО САВЕЛІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1887 р.н., с.Тарасівка Новгородківського району, українець, освіта початкова, столяр колгоспу. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 24.08.1937 Аджамським РВ НКВС (агітація проти сталінської Конституції, колгоспного ладу). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1664)

ШАКУЛА ТИХІН АВРАМОВИЧ, 1900 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1929 році розкуркулений. Заарештований 25.01.1932 Новопраським РВ ДПУ (агітація проти заходів партії та уряду на селі). Засуджений 8.06.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. У 1932 втік з-під варті, оголошений всесоюзний розшук. Реабілітований 7.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (6698 – П)

ШАМ ГРИГОРІЙ МИКИТОВИЧ, 1887 р.н., с.Павлівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 28.09.1945 Новопраським РВ НКДБ (під час німецької окупації працював старостою громадського двору). Засуджений 19.12.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ НКВС Українського округу 25.01.1946 міру покарання зменшено до 10 років ВТТ. Реабілітований 28.02.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13122)

ШАПОВАЛ КІНДРАТ УСТИМОВИЧ, 1894 р.н., с.Ингуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.04.1931 Новопраським РВ ДПУ, 10.06.1931 звільнений з-під варті під підписку про невиїзд ("у 1920 році брав участь у повстанні проти радвлади; не виконав постанови райвиконкому про агромінімум, за що був оштрафований на 20 рублів, штраф платити відмовився, а коли працівники сільради прийшли штраф силою відібрати, він схопив сокиру: "Кишки повипускаю, а не дам майна", постійно вів антирадянську агітацію проти колгоспного будівництва, виступав на зборах проти м'ясозаготівлі, колгосп називав панщиною"). Засуджений 29.07.1931 Кіровоградським райнарсудом до 3 років ув'язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Міжрайсудом 18.08.1931 міру покарання зменшено на 6 місяців виправних робіт. Реабілітований 11.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6529 – П)

ШАПОВАЛОВ ВОЛОДИМИР КАРПОВИЧ, 1883 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, заготівельник “Союзхутра”. Заарештований 6.09.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9682 – П)

ШАПОВАЛОВ ПАВЛО ОНИСИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Верблюжка, українець, малописьменний, тесля і завгосп колгоспу ім.Леніна. Заарештований 2.12.1932 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (шкідницька діяльність: “не цікавився обліком хлібопродуктів, а його діти крали снопи в полі; не зберіг 200 центнерів цукрових буряків, які привіз голова колгоспу Прокіп Пономаренко з поля і люди їх розікрали”). Засуджений 7.01.1933 Дніпропетровським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. “Помер у 1933 році у Вишерському таборі” – із показань у 1966 році Прокопа Пономаренка. Реабілітований 31.01.1967 Верховним судом УРСР. Справа №8088 була загублена, оскільки “довоєнний архів Дніпропетровського облсуду не зберігся”, відновлювалась весною 1966 року. (8088 – П)

ШЕВЧЕНКО АНТОН ВАСИЛЬОВИЧ, 1883 р.н., с.Верблюжка, українець, письменний, сляр Верблюзької МТС. Заарештований 4.07.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 22.08.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 30.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (1582 – П)

ШЕВЧЕНКО ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Спасове, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Петровського. Заарештований 14.02.1938 Новгородківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни брав участь в повстанні проти радянської влади; антирадянська агітація”). Новгородківським РВ НКВС 25.04.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (2390 – П)

ШЕВЧЕНКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1895 р.н., с.Інгуло-Кам’янка, українець, освіта початкова, проживав у с.Родниківка Олександрівського району, столяр колгоспу ім.Урицького. Заарештований 6.03.1931 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації та зв’язках з контрреволюційним елементом). Зінов’євською міськпрокуратурою 22.04.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (2506 – П)

ШЕРСТЮК ПИЛИП АНДРІЙОВИЧ, 1901 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.07.1925 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (“20.08.1920 учителем Захаровим організовано у Новгородці масове селянське повстання проти радянської влади: повстанці заарештували найвидніших місцевих комуністів і відповідальних працівників Якова Хильченка, Пилипа Гайда та Уляна Кляцького і розстріляли”). Прокуратурою Зінов’євської округи 24.12.1927 справу припинено, “з огляду на те, що всі звинувачувані селяни-трудівники скоїли злочин до 1.01.1923, то підлягають амністії з нагоди 10-ої річниці Жовтневої революції”, з-під варті звільнений. (7500 – П)

ШИНКАРЕНКО ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1886 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, слюсар заводу “Червона зірка”. Заарештований 2.06.1937 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної групи, антирадянська діяльність). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Постановою управління НКВС Миколаївської області 11.12.1939 справу припинено, пропонувалось з-під варті звільнити. Засуджений помер 11.07.1938 від коліту на ст.Фосфоритна Горьковської області (Росія). Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (12302 – П)

ШКОЛА АНДРІЙ ВІКТОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, комірник колгоспу ім.Леніна. Заарештований 2.12.1932 Новопразьким РВ ДПУ (“зловживав службовим становищем: відпускав незаконно із комори зерно голові сільради Кобилянському, його дружині, своїй дружині, заплутував облік прийому і видачі зерна у коморі”). Засуджений 7.01.1933 Дніпропетровським обласним судом до розстрілу. Верховним судом УРСР 31.01.1933 міру покарання замінено на 10 років ув’язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом СРСР 16.01.1940 міру покарання зменшено до 7 років позбавлення волі, з-під варті звільнений. Справа №8088 була загублена, оскільки “довоєнний архів Дніпропетровського облсуду не зберігся”, відновлювалась весною 1966 року. (8088 – П)

ШКУРОПАТ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1878 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (агітація проти колективізації та виконання плану хлібозаготівлі). Засуджений 3.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5948 – П)

ШПОРТА ПИЛИП ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Митрофанівка, освіта середня спеціальна, проживав у смт Нова Прага Олександрійського району, бухгалтер райспоживспілки. Заарештований 2.12.1937 Новопраським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 1.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10663 – П)

ШТУНДАРЕНКО МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1925 р.н., с.Мазурівка Аджамського (нині Тарасівської сільради Новгородківського) району, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ з 1944 року, у 1943-44 роках воював рядовим на 2 і 3-ому Українських фронтах, нагороджений орденом Слави, медалями “За взяття Відня”, “За перемогу над Німеччиною”, по демобілізації проживав у м.Кіровограді, шофер “Меліоводбуду”. Заарештований 30.12.1949 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація: “у листопаді 1947 року направив у газету “Правда” анонімного листа антирадянського наклепницького змісту, який закликає до повалення радвлади, авторство Штундаренка підтверджено актом графологічної експертизи 28.10.1949”; окремі рядки з листа: “Від службовців, робітників і селян пригнобленої України. Народ України обманутий жидо-комуністами, організатором яких є Сталін, вже прожив 30 років у нужді і злиднях, донині його манять кусочком хліба, котрого із рук своїх не випускають. Бо так велить радянський лад. Його можна назвати і ладом пригноблення трудящих. Це такий лад, коли майже кожна людина має побувати в тюрмі, яких набудували стільки, що їх більше, ніж усіх разом узятих в Європі... Коли йшла війна, кожен солдат і більшість офіцерів мріяли про заможне майбутнє життя. Кожен казав: “Ось закінчиться війна і тоді ми не будемо бачити колгоспного ярма...” А в 1947 році приносять колоски на полях і людей не пускають на поле, щоб вони хоч трохи себе підкріпили... Народ України жде своїх визволителів! Хай живе майбутнє звільненої України. Геть колективне господарство, хай живе свобода! Цей лист прийнятий на зборах у цехах заводів і в колгоспах – у селах і містах золотої України”; Штундаренко авторство листа не визнав – за чотири роки написав у тюрмі 118 скарг у різноманітні радянські, партійні та юридичні інстанції). Засуджений 12.04.1950 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 17.02.1955 міру покарання зменшено до 5 років неволі, з-під варті звільнений. Реабілітований 20.06.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12712 – П)

ШУЛКА АНТОН СТЕПАНОВИЧ, 1895 р.н., смт Новгородка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоний яр”. Заарештований 27.04.1937 Новгородківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 21.09.1937 трійкою УНКВС Дніпропетровської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8732 – П)

ШУЛЬГА МИХАЙЛО ЛАВРОВИЧ, 1904 р.н., с.Верблюжка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 31.05.1929 Миколаївським окрвдділом ДПУ (“член підпільної контрреволюційної організації української молоді “Вільна Україна” – див. *Бесараб Григорій Лаврович*). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 16.02.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (12385 – П)

ЩЕБРЕНКО ЛАЗАР ТРОХИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Достанове Одеського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новомиколаївка Новгородківського району, хлібороб. Заарештований 3.03.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“у 1920 році брав участь у контрреволюційному повстанні в Новомиколаївці і примушував селян вставати на боротьбу проти рад, погрожуючи гвинтівкою; у 1929-30 роках, читаючи селянам газети, казав: “Скоро прийдуть китайці і обмиють ваші злидні вашою ж кров'ю – будете знати, яку владу захищати”, “Незабаром прийдуть поляки і виженуть оцю банду з України, повернуться поміщики і з шкур бідноти зів'ють мотузки та й будуть вішати їх на вербах”, при розповсюдженні позики казав: “Навіщо мені ця полова – якби вона була м'якша, то я б купив, вона для одного діла пригодилась би”, “Колектив – це новий метод грабунку, по одному важко, так женуть у сози, щоб легше грабувати”, агітував не збільшувати посівні площі: “Для себе посію – хватить, а то чого це на когось робити? Не дурак той, хто пісню видумав: мужики – дураки, а ми комуністи – вони будуть робить,

а ми будем їсти”). Засуджений 18.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у канцтаборі. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10866 – П)

ЩЕРБИНА НИКИФОР ІСАЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Перше Травня Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, голова колгоспу “Ударник ланів”. Заарештований 5.12.1937 Аджамським РВ НКВС (як голова колгоспу сприяв рідному братові Сергію у захопленні його колишньої садиби). Засуджений 22.01.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.10.1988 Кіровоградським облсудом. (8547 – П)

ЩЕРБИНА СЕРГІЙ ІСАЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Перше Травня Аджамського (нині Новгородківського) району, українець, освіта початкова, член колгоспу “Ударник ланів”. У 1933 році за антирадянську агітацію був засуджений до 3 років неволі у концтаборах. Вдруге заарештований 5.12.1937 Аджамським РВ НКВС (намагався захопити свою колишню садибу, конфісковану в нього при розкуркуленні). Засуджений 22.01.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.10.1988 Кіровоградським облсудом. (8547 – П)

ЩЕРБИНА СТЕФАН ТРОХИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Чкалова. Заарештований 25.04.1948 Новгородківським РВ МДБ (антирадянська агітація). Засуджений 29.05.1948 Кіровоградським обласним судом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.05.1989 Верховним судом УРСР. (9801 – П)

ІОЗВЯКА КАЗИМИР КАЗИМИРОВИЧ, 1880 р.н., с.Новоселиця Полонського району Хмельницької області, поляк, неписьменний, проживав у селищі колгоспу ім.Кірова Верблужської сільради, колгоспник. Заарештований 17.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 16.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11397 – П)

ЮРЧЕНКО ФЕДІР ГРИГОРОВИЧ, 1909 р.н., с.Білопіль, українець, освіта початкова, член колгоспу “Якобінець”. Заарештований 8.08.1947 Новгородківським РВ МДБ (посібництво німецьким окупантам в роки війни). Засуджений 26.02.1948 трибуналом Київського військового округу до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Управлінням КДБ Кіровоградської області 29.06.1954 справу припинено, з-під варті звільнений. (2065 – П)

ЯГОТИН ОЛЕКСА ЗАХАРОВИЧ, 1897 р.н., с.Верблюжка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 9.03.1930 Новопраським РВ ДПУ (агітація проти заходів радвлди на селі). Новопраським РВ ДПУ 18.06.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (1825 – П)

ЯНЕВСЬКИЙ ФЕДІР МИХАЙЛОВИЧ, 1906 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, малописьменний, проживав у с.Лаврівка Долинського району, конюх колгоспу “Перемога”. Заарештований 24.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація і діяльність). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 9.07.1941 справу припинено, з-під варті звільнений як розумово відсталий. (2665 – П)

ЯСИНЕНКО МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, мірошник. Заарештований 4.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радвлди на селі). Засуджений 16.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5933 – П)

ЯСИНЕНКО НИКИФОР ОМЕЛЯНОВИЧ, 1868 р.н., с.Інгуло-Кам'янка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.09.1920 Херсонсько-Миколаївською губернською ЧК (участь у збройному куркульському повстанні проти радянської влади: “повстання почалося у с.Новгородці: на мітингу виступили колишні офіцери, мобілізували усіх громадян віком 18-25 років і пішли на Куцівку, зайняли, але невдовзі червоні відбили, при наступі червоних на Новгородку повстанці чинили опір і згодом відступили в Інгуло-Кам'янку, іще мобілізували молодих до свого загону, але за три години село було взято червоними, більшість повстанців загинули, а три десятки втекли в різних напрямках”, “Ясиненко за дорученням командира повстанців відвозив пакет начальнику повстанської кавалерії і їздив до млина довідатись, чи можна там для повстанців змолоти 50 пудів зерна”). Засуджений 4.10.1920 колегією Херсонсько-Миколаївської губернської ЧК до 5 років ув'язнення в концтаборі. За амністією, оголошеною Всеукраїнським з'їздом рад, міру покарання зменшено на третину – до 3 років 4 місяців неволі. Реабілітований 16.05.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Інших осіб, заарештованих 2.09.1920

Новгородківський район

(Федось Каюда, Василь Стась, Олександр Бондаревський, Пилип Єременко, Григорій Полудненко, Макар Степка, Данило Момот, Петро Левицький, Павло Колодязний), вирішено вважати як непричетних до повстання – звільнити і відправити в повітвійськкомат для зарахування в лави Червоної армії.
(14166 – П)

НОВОАРХАНГЕЛЬСЬКИЙ РАЙОН

РОЗІПНУТІ ВОРОЖНЕЧЕЮ

Кінець 20-х і початок 30-х років в українському селі – фактично час війни. Війни більшовицької влади проти українського народу. Проти його традицій, усталеного способу життя і навіть уявлень про добро і зло. Проти споконвічного хліборобського менталітету, зітканого із працелюбства, душевної щирості, прихильності до краси природи, гармонії і у слові, і в діях, і в способі мислення.

Проти цієї одвічної української правди постала інша правда – бідних і принижених, яка на той час уже була запліднена насильством, терором, беззаконням, сваволею... Ламання душ закінчилось голодомором, коли нації було остаточно зламано хребет.

Мальовничий хутір Скалева Новоархангельського району теж, зрозуміло, не обійшли ці бурі і пристрасті. Частина чоловіків у 1919-20-х роках захищали свою хліборобську долю в загонах народних ватажків (як незмінно писали тоді і мало не до наших днів слідчі різних органів – у бандах), селянських отаманів Залізняка, Гризла. Повернувшись від збройної боротьби до землі, зрозуміло, не терпіли і не сприймали більшовизації і радянізації українського села, борючись за свої ідеали, власне бачення ситуації. І, очевидно, робили це небезуспішно: у постанові про притягнення в якості звинувачених скалевчан Микити Шостака та Якова Лазарчука сказано, що вони проводять агітацію проти єдиного сільськогосподарського податку, проти третьої державної позики на індустріалізацію країни. Саме Якова й Микиту вважали винними в тому, що біднота Скалевої не хоче співпрацювати із комуністами. Восьмеро свідків говорять з цього приводу одне й те саме: Шостак і Лазарчук розпускали чутки, що скоро прийдуть наші і тим, хто допомагає комуністам збирати із селян податки, конфісковувати хліб, доведеться непереливки. Нашими для Шостака й Лазарчука, безперечно, були ті, хто боровся за права селян і проти радянської влади ще на початку 20-х років у загонах Залізняка та Гризла. У свідченнях також сказано, що й Микита, і Яків систематично виступають проти всіх фінансових заходів радвлади, проти хлібозаготівель. Погрожують організацією банди і помстою, розпускають провокаційні чутки про швидке повернення петлюрівської влади, мовляв, вони солідарні з куркулями і хочуть помститися, бо “радянська жидівська влада” позбавила їх виборчих прав.

Отож ні Микита Шостак, ні Яків Лазарчук куркулями не були. Як (чи то всерйоз, чи жартома) зауважив Микита, до революції був середняком, після революції – бідняком. Яків же Лазарчук і взагалі трактує себе неможливим. Отже, не за власне майно почали воювати вони із чужою для селян владою. Очевидно, спротив їхній мав стихійний характер і стосувався загального неприйняття українцями ворожого їм і за духом, і за методами фактично російської більшовицької влади. Практично це була окупація українського села, яке, хоч і прагло соціальної революції, але хотіло і могло здійснювати її по-своєму, за своїми мірками добра і справедливості, не руйнуючи основ національного життя. Російсько-більшовицька окупація такі основи підривала, більше того, саме вони становили для неї найбільшу загрозу. Знищити основи національного буття українців – це було суперзавданням класової боротьби, розкуркулення, інших радянських кампаній на селі. Здійснити задумане більшовикам вдалося тільки з допомогою голодомору.

Усе це, якщо не розуміли й усвідомлювали, то відчували на собі українські селяни. А тому протестували. Крім Шостака і Лазарчука у Скалевій таких було ще кілька осіб, прізвища яких зафіксовані у протоколі об'єднаного засідання активістів Скалевської сільради з вимогою, аби органи радянської влади вжили до них відповідних заходів: Петро Рябуха, Давид Сідун, Мусій Іванець, Микола Гура. Цей протокол, схоже, грає роль додаткового доказу у справі.

Шостаку і Лазарчукові поставили у вину минулі гріхи – участь у повстанських загонах та вбивство сількора Івана Заступаєва (в інших місцях прізвище значиться як Заступайло). Сількора-комсомольця вбили у 1925 році, подробиці цієї справи не згадуються. Микита і Яків винними себе не визнали, усі звинувачення пояснювали особистою неприязню свідків та підмовою окремих людей.

Додатковим аргументом для слідства стало не тільки те, що Шостак, наприклад, намагався зірвати колгоспні збори, а й те, що вони разом з іншими закликали скалевчан кидати каміння в активістів, коли ті знімали церковні дзвони...

У кожного, як це завжди й трапляється, була своя правда. Тільки у тих, хто прийшов руйнувати старе життя, правда ця була сперта на брехливу ідею – ніби на сльозах і крові свого ближнього (своїєї нації!) можна побудувати хоч якесь майбутнє...

Їх розстріляли наприкінці січня 1930-го. Це був лише початок великого нищення України. У тому нищенні – на одному кривавому щаблі – і Микита Шостак, і Яків Лазарчук, і Іван Заступайло, і тисячі, і мільйони інших, і тих, хто повірили червоному молоху, і тих, хто всіма силами боровся з ним. Вони загинули, розіпнуті ворожнечею, накинутою нам чужою страшною силою, що прагла знищити українців. Чи стане це, нарешті, для нас уроком? Чи перестанемо ми вірити “привабливим” ідеям і чи здобуватимемо силу і волю до власного національного життя зі своєї самобутності, самодостатності, самоцінності? В епоху глобалізації – знайти відповіді на ці питання життєво важливо. Хай же смерті тисяч Іванів, Микит і Яковів не будуть даремними.

Світлана Орел

“СЛУЖИЛ У ПЕТЛЮРЫ?..”

ХРОНІКА ВЧОРАШНЬОГО ДНЯ

Кримінальна справа № 16023 “по звинуваченню Крамара Ларивона Олександровича та інших за ст. ст. 54-4, 54-7 КК УРСР” на фоні подібних тогочасних творінь нічим особливим не вирізняється. Вона звичайна. Конвейерна. Тим і страшна.

... Хоч і були вони односельцями і мали всі від народження близько сорока років, але достовірно невідомо, настільки добре за життя зналися одне з одним ці п’ятеро чоловіків із села Кам’яного нинішнього Новоархангельського, а тоді Підвисоцького району Київської області. Знаємо лише те, що до самого дна випили вони гірку чашу горя разом з кращими верствами українського селянства доби жахливого антилюдського експерименту.

Сто шістдесят п’ять сторінок справи охоплюють майже двадцятирічний часовий відрізок (від його заведення – аж до реабілітації), але людського життя в ньому – всього вісімдесят днів. 15 лютого 1938 року оперуповноважений Уманського районного відділу НКВС Левін заповнив бланк постанови про початок слідства, а вже 5 травня того ж таки 1938-го вирок трійки був виконаний, після чого лишилася лише коротенька виписка з акта начальника уманської в’язниці лейтенанта держбезпеки Нагорного.

...Ні пасічнику Дементію Кирилюку, ні колишньому (до 1930 року) учителю Миколі Холодкевичу, ні завгоспу Грицю Ціпруну, ні колгоспникам Ларивону Крамару та Пилипу Лановенку на допитах не ставили надто багато запитань. Як влучно зауважив професор Орест Субтельний, “щоб забезпечити собі невичерпний запас “зрадників”, слідчі НКВС зосереджувалися на питаннях: “Хто вас завербував?” і “Кого завербували ви?”. Здобуті “зізнання” часто прирікали випадкових знайомих, друзів і членів сімей”.

Може виникнути природне запитання: як протягом лічених днів у звинувачуваних вдавалося вивирати зізнання в тому, що вони є учасниками контрреволюційної організації, зізнання, яке прирікало їх на смерть? Адже попри те, що це був цвіт тодішнього українського села, вони все ж таки не належали до тих суспільних прошарків, психологію яких засобами художнього твору влучно змалювали Артур Кестлер та Юрій Домбровський, показавши ті внутрішні важелі, які змушували людей лжесвідчити (проти себе!), тобто виконувати соціальне замовлення режиму. Зрозуміло, що в даній кримінальній справі проти

п'ятьох членів колгоспу “Жовтнева революція” годі знайти відповідь на це непросте питання. І все ж, чому так швидко їм вкладали в уста оцю смертельну небезпечну нісенітницю: “Так, зізнаюся в тому, що я учасник повстанської контрреволюційної організації, за завданням якої проводив контрреволюційну діяльність, у чому визнаю себе винним”? Чому всі до одного, ніби за командою, практично дослівно повторили слова з найпершого (початкового) документа кримінальної справи, котру, мовляв, розпочато в зв'язку зі “злочинною” діяльністю громадян (перелічуються – Ф.Ш.), яка виявилася в тому, що вони є учасниками антирадянської контрреволюційної організації за завданням котрої проводили контрреволюційну діяльність”? (Як бачимо, вже зазделегідь визначалося, що ці люди мали говорити на допитах). Чи застосовувались у конкретному випадку катування? Можливо. Але не виключено й інше. Адже кожен мав велику родину і не був їй ворогом. Скажімо, Гриць Ціпрун, без сумніву, турбувався про долю сорокадворічної дружини, двох синів (шістнадцяти і тринадцяти років), двох доньок (одинадцяти і дев'яти років) та старої матері. Він не хотів, щоб через нього скривдили когось із них...

Як не дивно, але “свідки”- односілля, попри всі жахи сталінської доби, вели себе на допитах доволі людяно, і лише деякі згадували якісь особисті дрібні кривди з боку приречених “ворогів народу”, не принижувалися до страшних вигадок. Але, як виявилось, позасудовому органу – трійці – було досить особистих самозвинувачень “контрреволюціонерів” із села Кам'яного. Інакше й бути не могло за існування “наукового” підґрунтя Вишинського, що відкидало поняття презумпції невинності.

Переконалий, що цей архівний зшиток колись приверне до себе пильну увагу професійних істориків і краєзнавців. Справа в тому, що крім факту необґрунтованих репресій він нагадує про ще один маловивчений аспект історії нашого краю: український національно-визвольний рух періоду громадянської війни. Принаймні анкетна графа “служба в белых армиях, участие в бандах и восстаниях против соввласти (когда и в качестве кого)” вказує на те, що нібито Г.Ціпрун, Д.Кирилук, Л.Крамар та П.Лановенко мали якийсь стосунок до військових формувань, керованих Симоном Петлюрою та Петром Дерещуком, який, хоч і в меншому масштабі, але теж був поборником “самостійної України”. Під час одного з допитів Ларивона Крамара було записано, що в петлюрівські війська він потрапив у 1918 році. Служив штабним писарем у 28-му Київському полку, в листопаді того ж року приєднався до політбанди (всі українці повинні підтримувати гасло самостійності) П.Дерещука, в минулому офіцера царської армії, котрий на той час вступив до Кам'яного. У складі другої сотні Феодосія Ров'юка Л.Крамар брав участь у боротьбі з більшовицькими продзагонами. Г.Ціпрун також говорив про свою причетність у 1920 році до загону П.Дерещука.

Та не зважаючи на цю, здавалось би, об'єктивну інформацію, хотілось би застерегти істориків національно-визвольного руху від поспішних висновків, бо в кримінальних справах тих п'ятирічок надзвичайно важко відрізнити правдиві факти від брехливих. А особливо в даному випадку, коли й минуло могло стати для людини серйозним компрометуючим матеріалом. Тому не виключене свідоме підтасовування фактів для якнайшвидшої реалізації справи. Хіба спроможна людина зі здоровим глуздом сприймати за чисту монету ось такі “конкретні признання” Г.Ціпруна: “Я завербований рахівником Кам'янецької МТС Колоталом Мойсеєм Мойсейовичем. Вербування було здійснено за таких обставин. В лютому 1937 року в селі, біля кооперативу, я мав з ним тривалу розмову, яка носила явно антирадянський характер; в ході бесіди він повідомив мені про існування повстанської організації і запропонував мені взяти в ній участь; я погодився на це. ...Колотало розповів мені, що повстанська організація має за мету зміну існуючого радянського ладу. В період військових дій капіталістичних держав проти СРСР проводити організацію повстанських загонів для боротьби з радвладою, організувати повстання, всіляко допомагати інтервентам під час їхнього просування по Україні, проводити в тилу Червоної армії диверсійні акти на об'єктах військового значення. Проводити серед колгоспників агітацію проти заходів радянських органів, проти колгоспів, вихваляючи одноосібне господарство. Завербувати до повстанського загону двох нових членів. Проводити шкідництво в колгоспі “Жовтнева революція”?

Отже, цілковито об'єктивними (щодо реалій життя і смерті) у всій цій кримінальній справі слід, мабуть, вважати завірену секретарем трійки Альтзіцером виписку з протоколу її засідання №215 від 11 квітня 1938 року з постановою про розстріл і конфіскацією особистого майна та, хіба що, названу виписку лейтенанта Нагорного. Всі ж інші факти, які будуть знаходити дослідники, мають бути найсерйознішим чином перевірені. Бо характеризуючи ось такі історичні джерела, без усяких сумнівів, слід більше говорити про своєрідну криваву фантазію їхніх творців, бачити перед собою (як це не парадоксально прозвучить) скоріше художній, ніж документальний матеріал.

Федір Шенель

ДОКУМЕНТ НКВС ЯК ДЗЕРКАЛО ДОБИ БЕЗЗАКОННЯ, або ЩО ТАКЕ ДІЯТИ ТИХОЮ САПОЮ

*Там матір добрую мою
Ще молодую – у могилу (...)
Там батько, плачучи з дітьми (...)*

Тарас Шевченко

В історичній науці є допоміжна дисципліна, що зветься джерелознавством. Історичні джерела (переважно писемні) вона оцінює як явища суспільного життя. Прочитаємо лише одне з них...

“Обвинительное заключение” щодо червоноармійця військово-будівельного батальйону Павла Ткаченка, – як історичне джерело, хай і досить специфічне, – не може бути цікавим не лише науковцям. Можливо, так трапилось тому, що уповноважений особливого відділу управління державної безпеки СРСР першої військово-будівельної бригади (дислокувалась десь на Далекому Сході) Казберов володів незрівняним відчуттям своєї доби. Написаний ним у 1935 році, здавалося б, звичайнісінький канцелярський документ, можна вважати своєрідним шедевром, неперевершеним сталінським юридичним витвором, нарешті – чудовим відбитком насадженої більшовиками суспільної свідомості.

Але давайте, читачу, на мить зупинимось. Що, власне, можна сказати про цілу епоху через призму біографії одного двадцятирічного малописьменного позапартійного та ще й неодруженого виходця з хліборобської сім'ї села Тернівка Тишківського району Одеської області (нині Кіровоградщина)? Виявляється, що не так і мало.

“До поступления в РККА” (себто робітничо-селянської Червоної армії – **авт.**) Павло Ткаченко “проживал в кулацкой семье, т.е. существовал за счет чужого труда”. Але оскільки в кримінальній справі відсутні будь-які документи не тільки щодо його батька Омеляна, навіть анкетні дані на самого Павла, – дозволимо собі засумніватися в отому “існуванні за рахунок чужої праці”. Зате неозброєним оком видно, що навпаки, в 1933 році землеробську родину Ткаченків безпідставно і дуже жорстоко скривдила радянська влада: “хозяйство обвиняемого и его родителей раскулачено и вся семья лишена избирательных прав”. Очевидно й те, що народженому на українських чорноземах довелося пережити невимовно тяжке існування в умовах розкуркулення. В колгоспі від голоду померло два брати й сестра. А матір у ту лиху пору зарізало поїздом!

Тому не доводиться особливо замислюватися, чому він вирішив тікати з “тії хатини у раю”, де “бачив пекло”. Адже попереду не проглядалось жодного просвіту. До того ж, у всяку мить могли відібрати останню надію на порятунок – документи допризовника, отримані ще до розкуркулення батька і позбавлення всієї сім'ї виборчих прав. Тому твердження Казберова, що Ткаченко подався з рідної Тернівки до міста Бобріки Московської області лише “в целях получения политических прав и закрепление их путем проникновения в РККА”, не є зовсім точним...

“В этом городе, – пише особіст, – пролез на производство, обманным путем получил паспорт, маскируясь выходцем из колхозной среды, в результате был принят в ряды РККА”. Ось так... “пролез в производство”... (Чи не правда, дуже колоритно використано лексику тридцятих років для трактування вчинків загнаного в безвихідь хлопця?)

Але, виявляється, й це ще далеко не все. Бо раніше, “будучи враждебно настроен против Советской власти с лета 1933 года, еще до призыва в РККА, Ткаченко начал действия тихой сапой, проводя антиколхозную агитацию и кулацкую обработку шахтеров, подлежащих призыву в РККА”. (Чудовий образ ворога народу, чи не так?)

Зрозуміло, що повністю він розкрився вже на службі. “С прибытием в 31-й батальон Ткаченко направил свою кулацкую работу на подрыв мощи РККА” (цікаво, що ж то за мощь, яку міг похитнути якийсь рядовий червоноармієць?). А щоб безперешкодно шкодити, “укрывал свою классовую принадлежность”, видаючи з себе робітника. Приховану ворожість Павла Ткаченка виявили і в інших хитрощах. “Умелым подходом к красноармейцам он сколотил группу недисциплинированных бойцов”.

“...Наталкивал своего друга Рябинина (находящимся под влиянием) на антисоветские выступления кулацким методом подстрекательства, вследствие чего происходили срывы политических информации, проводимых политруком роты”. А ще, “в обстановке оторванности и самостоятельной работы паровозной бригады свободно взял под свое влияние красноармейца Фурса, использовав его в качестве посредника в осуществлении связи с родственниками-лишенцами и этим укрепил свою маскировку”. Отож, з точки зору НКВС, це був не просто ворог-одинак.

Тому зрозуміло, що “кулак Ткаченко шел дальше целей сокрытия своего классового лица, применял испытанные кулацкие методы дружбы с малоустойчивыми бойцами роты и вел среди них контрреволюционную агитацию в виде кулацкой клеветы на колхозную форму хозяйства... Распускал кулацкую клевету о голодной жизни в колхозах”.

Що й говорити – ворог народу чистої води. Тому не дивно, що вирішили його “дело слушать в закрытом судебном заседании без участия сторон”. З протоколу судового засідання виїзної сесії військового трибуналу, що відбулося 10 серпня 1935 року в Комсомольську-на-Амурі, маємо заяви свідків, котрі підтверджували розповіді Ткаченка про голод в протилежному кінці Радянського Союзу: “На Украине колхозники голодают, многие умерли от голода, а по деревням вывешивают черные флаги”.

Цікаво, що справа Ткаченка не обмежилася вироком (десять років виправно-трудоуних таборів з наступним позбавленням в правах на п'ять років) і навіть відправкою в “Сиблаг НКВД г. Мариинск”. Про це свідчить ще один документ, підшитий до справи: прочитайте його і все зрозумієте самі.

“Справка

1. По подразделениям проведена политинформация по вопросам о контрреволюционной агитации со стороны Ткаченко и о пролетарской бдительности.

2. На партийно-комсомольском собрании разбирался вопрос о контрреволюционной агитации со стороны Ткаченко.

3. Проведен летучий митинг батальона по вопросу контрреволюционной агитации со стороны Ткаченко.

4. Перед судебным процессом выпущено специальный номер стенгазеты...”

Насамкінець додамо, що таке газетне знайомство з яскравим і переконливим джерелом з історії України (створеним на Далекому Сході!) стало можливим після реабілітації Павла Ткаченка як жертви політичних репресій.

Федір Шепель

СПИСКИ РЕБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ

АДНАЄВ СЕРГІЙ, 1918 р.н., м.Ашгабад (Туркменія), туркмен, освіта 2 класи, проживав у с.Новогригорівка (приєднане до с.Скалівські Хутори), без певних занять. Заарештований 22.03.1944 10-ою заставою прикордонного полку НКВС і переданий Новоархангельському РВ НКВС (“як червоноармієць 446-го гаубичного полку потрапив у німецьке оточення в Зеленій Брамі Новоархангельського району, запроторений у табір військовополонених, втік, згодом переховувався у селах і хуторах, кілька разів затримувався поліцією; звинувачувався у добровільному зголошенні працювати на німецьку розвідку; 5.11.1944 в присутності прокурора сказав, що ніхто його не вербував, а брехливі свідчення змусили його давати і прикордонники, і в райвідділі НКВС, били”). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 28.11.1944 направлений через військкомат у спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 2548)

АЛБУЛ ФЕДІР ТРИФОНОВИЧ, 1872 р.н., с.Солдатське, українець, освіта початкова, проживав у смт Новоархангельську, хлібороб-одноосібник. Заарештований 22.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Уманською дільничною прокуратурою 22.11.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1406)

АНАСТАСЬЄВ МАРКО ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Другої п’ятирічки. У 1922 році був засуджений до 2 років неволі. Вдруге заарештований 1.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 4.07.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12299)

АНАСТАСЬЄВ ПЛАТОН ЛЬВОВИЧ, 1879 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (організатор нелегальної антирадянської сектантської групи баптистів, ворожі настрої проти радянської влади). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 13.02.1942 справу припинено у зв’язку зі смертю ув’язненого 12.09.1941. (П – 2675)

АНАСТАСЬЄВ ФИЛИМОН КУЗЬМОВИЧ, 1880 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 18.09.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівельних робіт). Засуджений 15.12.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 22.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4142)

АПОСТОЛОВ ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Надлак Новоархангельського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Іванівка Хмельівського району, безробітний. Заарештований 27.03.1944 Хмельівським РВ НКДБ (антирадянська діяльність, співробітництво з німецькою окупаційною владою). Засуджений 8.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 8.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13580)

АРДЕЛЯН МИХАЙЛО МИХАЙЛОВИЧ, 1896 р.н., смт Новоархангельськ, освіта 7 класів, проживав у с.Свердликове Новоархангельського району, вчитель. Заарештований 22.10.1930 Підвисоцьким РВ ДПУ (підозрювався в антирадянській агітації). Уманською дільничною прокуратурою 14.01.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1405)

АРТЕМЕНКО СЕМЕН ГАВРИЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Шандриголове Ізюмського округу Харківської (нині Краснолиманського району Донецької) області, українець, освіта неповна вища,

проживав у смт Новоархангельську, вчитель середньої школи. Заарештований 23.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Новоархангельським РВ ДПУ 2.02.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (пропагував фашистську теорію). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3389, 4043)

АРТИЩЕНКО СЕМЕН НЕСТОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Торговиця, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1927 році арештовувався за самогоноваріння. Вдруге заарештований 19.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“в роки громадянської війни був у повстанських загонах Гуленка і Дерешука; член контрреволюційної повстанської організації, шкідництво, антирадянська поразницька агітація”). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 18.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4436)

БАБИЧ ЮРІЙ ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., м.Херсон, українець, освіта вища, проживав у смт Новоархангельську, директор середньої школи. Заарештований 12.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 4043)

БАБИЧЕВА (КЕФЕР) ЛІДІЯ ГЕНРІХІВНА, 1904 р.н., с.Лисівка Каховського району Одеської (нині Херсонської) області, німкеня, освіта вища, проживала у смт Новоархангельську, вчителька. Заарештована 7.06.1944 Новоархангельським РВ НКВС (належність до “фольксдойч”). Засуджена 1.10.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у Чорногорському спецтаборі. Реабілітована 31.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12194)

БАБІЙ ДМИТРО ЯКИМОВИЧ, 1894 р.н., с.Левківка, українець, освіта початкова, робітник лісосадівництва. Заарештований 19.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

БАБІЙ ІВАН МИТРОФАНОВИЧ, 1909 р.н., с.Копенкувате, українець, неписьменний, коваль колгоспу “Червона комуна”. Заарештований 15.04.1938 Уманським УДБ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.04.1984 Кіровоградським облсудом. (П – 8425)

БАЗЕЛЯН ГОДІ ІЗРАЇЛЬОВИЧ, 1895 р.н., с.Торговиця, єврей, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, вагар залізничної станції. Заарештований 18.04.1938 Кіровським МВ НКВС (член сіоністської організації, яка проводила контрреволюційну діяльність, спрямовану проти заходів радвлди: агітація, шкідництво, шпигунство). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.07.1938. Реабілітований 24.04.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4848)

БАЛИЦЬКИЙ МАКАР ПЕТРОВИЧ, 1907 р.н., с.Скалівські Хутори, українець, освіта 2 класи, червоноармієць 35-го окремого понтонно-моторизованого батальйону. Заарештований 14.04.1942 особливим відділом НКВС 56-ої армії (антирадянська агітація, наклепи на радянську армію, радянську пресу). Засуджений 5.06.1942 військовим трибуналом Ростовського-на-Дону гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 13.01.1992 прокуратурою Північно-Кавказького військового округу. (П – 13010)

БАРАН КІНДРАТ ОМЕЛЯНОВИЧ, 1896 р.н., с.Кам’яне, українець, письменний, рахівник середньої школи. Заарештований 16.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член антирадянської організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2688)

БАРКОВ АНТОН ГНАТОВИЧ, 1901 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2688)

БАРКОВ СТЕПАН ГНАТОВИЧ, 1883 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Комінтерну. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 28.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“поширював чутки про війну і загибель радвлди, агітував проти колгоспного ладу, дискредитував

сталінську Конституцію, закликав не голосувати на виборах у Верховну раду за утверджені зверху кандидатури”). Засуджений 4.12.1937 трійкою при УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1568)

БАРОН АБРАМ ХАКЕЛЕВИЧ, 1903 р.н., м.Теплик Вінницької області, єврей, освіта середня, проживав у с.Покотилове Новоархангельського району, директор єврейської неповної середньої школи. Заарештований 15.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“на території Підвисоцького району виявлена і ліквідована антирадянська українсько-націоналістична повстанська організація”, “як директор школи виховував дітей в антикомуністичному дусі, нацьковуючи учнів єврейської нації проти українців”, “Барон намагався виселити українську школу з приміщення, але як мовили свідки, ним керували не націоналістичні почуття, а хотів лиш, аби єврейські діти навчались в одну зміну”). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9094)

БАУЛІН КУЗЬМА НАУМОВИЧ, 1880 р.н., с.Кальниболота, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (агітував проти заходів радянської влади на селі, відмовлявся розповсюджувати державні облігації, поширював провокаційні чутки про війну). Засуджений 25.02.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6188 – П)

БАУЛІН МАКАР НАУМОВИЧ, 1891 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, проживав у с.Покровка Новоархангельського району, хлібороб. Заарештований 29.11.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (“в роки громадянської війни видавав червоних партизан, підтримував повстанців; після розкуркулення втік на Урал, згодом вернувся в село, організував таємні зібрання разом із братом Кузьмою у хаті Филимона Красницького: закликав селян не здавати хліб державі, підмовляв селян не йти в колгосп”). Засуджений 8.01.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 18.11.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 7512)

БЕВЗ ОЛЕКСІЙ МАРТИНОВИЧ, 1901 р.н., с.Розсохуватець, українець, освіта початкова, без певних занять, демобілізований з Червоної армії. Заарештований 6.12.1945 Підвисоцьким РВ НКДБ (антирадянська агітація, зрада Батьківщини). Засуджений 29.04.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 27.01.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13778)

БЕЗУГЛИЙ ЛУК'ЯН НЕСТОРОВИЧ, 1880 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 18.09.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (агітація спрямована на зрив виконання плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 15.12.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ СРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 4.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4275)

БЕРЕЗОВСЬКА ПАРАСКА ІВАНІВНА, 1892 р.н., с.Надлак, українка, освіта початкова, без певних занять. Заарештована 22.04.1941 УНКДБ Кіровоградської області (член релігійної секти, антирадянська агітація). Засуджена 23.05.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 16.11.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10599)

БЕРЕЗОВСЬКИЙ ПЕТРО ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1868 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 23.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (член релігійного контрреволюційного куркульського угруповання, антирадянська агітація). Засуджений 16.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11542)

БЕРКАТИЙ ТРОХИМ СИДОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 27.08.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“вів контрреволюційну агітацію проти радянської влади, колективного господарювання на селі,

підписки на позику, поширював чутки про неминучу війну з Польщею і Німеччиною і поразку в ній СРСР, висловлював співчуття з приводу розстрілу фашистських шпигунів Тухачевського, Якіра та інших”). Засуджений 16.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 1.11.1937. Реабілітований 8.03.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3336)

БЕРШАДСЬКИЙ КОСТЯНТИН МИХАЙЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Ганнівка Тишківського (нині Новоархангельського) району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новомихайлівка Добровеличківського району, член колгоспу ім.Комінтерну. У 1930 році був розкуркулений та засуджений до 3 років ув'язнення. Вдруге заарештований 8.07.1938 Тишківським РВ НКВС (член антирадянського угруповання, агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 28.04.1939 Одеським облсудом до 6 років виправно-трудова таборів з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 30.01.1992 Генпрокуратурою України. (П – 13039)

БЕСПАЛЬКО КИРИЛО АЛИПШОВИЧ, 1905 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, бригадир польової бригади колгоспу. Заарештований 7.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 15.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудова таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4963, 9631)

БІЛИЙ СВИРИД НАЗАРОВИЧ, 1880 р.н., с.Чурівка (приєднане до с.Мартинівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 3.10.1929 Первомайським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація проти виконання плану хлібозаготівельних робіт). Первомайським окрввідділом ДПУ 28.12.1929 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4109)

БОБИК ТИМОФІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1898 р.н., с.Заячківка Христинівського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Розсохуватець Новоархангельського району, голова колгоспу ім.Леніна. Заарештований 26.08.1937 Уманським РВ НКВС (“член контрреволюційної організації правих, шкідницька діяльність” – див. *Михайло Мартишкін*). Засуджений 6.09.1937 Київським облсудом до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 1.11.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3869)

БОВТ ВЛАС ФЕДОРОВИЧ, 1914 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 8.07.1938 Тишківським РВ НКВС (агітація проти заходів компартії і радянського уряду). Засуджений 2.06.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудова таборах. Реабілітований 23.10.1992 Генеральною прокуратурою України. У 1929 році розкуркулено батьків, у 1938-ому заарештовано батька Федора Івановича як організатора і керівника сектантської контрреволюційної організації і брата Оникія за терористичний акт проти радянського активіста, дядька по матері Гусака Григорія Лук'яновича у 1937 році вислано на північ, тітку Настю Іванівну Гусак і її чоловіка Єлисея Хомовича вислано на північ на 3 роки. (2018, 13596 – П)

БОВТ ОНИКІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1909 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, робітник-будівельник Тишківської райелектростанції. Заарештований 8.07.1938 Тишківським РВ НКВС (підозрювався у здійсненні терористичного акта проти радянського активіста). Управлінням ДБ НКВС Одеської області 13.12.1938 слідча справа повернута в Тишківський РВ НКВС на дорозслідування з наступною передачею до трибуналу. Підозрюваний утримувався під вартою у тюрмі м.Первомайська Миколаївської області. Інших даних, зокрема судових рішень у справі немає. (2018 – П)

БОВТ ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1882 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 16.03.1938 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна сектантська діяльність, антирадянська пропаганда). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.04.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9033)

БОЙЧЕНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСІВНА, 1894 р.н., с.Кайтанівка Катеринопільського району Черкаської області, українка, освіта початкова, проживала у с.Покровка Новоархангельського району, домогосподарка. Заарештована 17.04.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (зводила наклепи на радянську владу, вихваляла німецьких окупантів). Засуджена 17.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудова таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 27.12.1989 Кіровоградським облсудом. (13877 – П)

БОНДАРЕВ АНДРІЙ СЕМЕНОВИЧ, 1889 р.н., с.Маслів Брід, українець, освіта початкова, проживав у с.Новостанкувате Добровеличківського району, бригадир колгоспу ім.25-го жовтня. Заарештований 14.01.1933 Добровеличківським РВ ДПУ (антирадянська агітація, саботаж хлібозаготівельних робіт). Добровеличківським РВ ДПУ у квітні 1933 року справу припинено у зв'язку зі смертю ув'язненого 28.03.1933. (П – 902)

БОРЕЙ ПОТАП ЯКОВИЧ, 1878 р.н., с.Тернівка, українець, неписьменний, проживав у с.Перегонівка Голованівського району, робітник цукрового заводу. У 1930 році розкуркулений, у 1931-ому за антирадянську агітацію засуджений до 2,5 років неволі. Вдруге заарештований 2.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу та державної позики). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1561)

БОРЗЕНКО ЯКІВ ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 17.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (належність до контрреволюційної куркульської групи, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8908)

БОРИЛО ЮХИМ МИКИТОВИЧ, 1884 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, член колгоспу. У 1929 році розкуркулений і висланий у Архангельську область. Заарештований 28.07.1937 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти сталінської Конституції). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8862)

БОРЩ ВОЛОДИМИР КАРПОВИЧ, 1890 р.н., Херсонська губернія, українець, освіта початкова, проживав у с.Небелівка, хлібороб. Заарештований 19.03.1929 Уманським окрввідділом ДПУ (“у 1918-19 роках служив у війську армії Української Народної Республіки; “приводом до арешту став агентурний матеріал про антирадянську агітацію з боку куркулів і засміченості куркулями бурякотовариства, в результаті чого зривались кампанії на селі”). Судового рішення по справі немає. Уманською окрпрокуратурою 6.05.1929 за недостатністю звинувачень слідство припинено з апеляцією до окрввідділу ДПУ про виселення за межі України, 23.04.1929 з-під варті звільнений. (П – 4249)

БРАЙЛОВСЬКИЙ ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1904 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта початкова, без певних занять. Розкуркулений у 1930 році, висланий на північ, у 1933 втік, повернувся в село. Заарештований 23.10.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“під виглядом священних обрядів вів контрреволюційну агітацію проти радвлади; після вбивства Кірова у Ленінграді казав: “Одного вождя знищили добрі люди, треба пошвидше знищити й інших – тоді б стало краще жити”, у 1937-ому: “Все, що пишуть газети про Якіра і Тухачевського – брехня. Вони хотіли позбавити народ від іга комуністів – за це їх і розстріляли. Нічого, всіх не перестріляють, багато ще лишилось, хто боротиметься проти сталінського режиму. Прийде час, коли і їх стрілятимуть пачками”; закликав не підписуватись на державну позику, пророкував радянській владі загибель”). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9200)

БРАЙЛОВСЬКИЙ ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1899 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта початкова, бджоляр колгоспу “Червона комуна”. Заарештований 13.02.1938 Уманським РВ НКВС (член антирадянської організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 7.09.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3813)

БРИТАН ВАСИЛЬ ФЕДОРОВИЧ, 1876 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 21.02.1938. Реабілітований 20.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9428)

БУГА МАКСИМ КІНДРАТОВИЧ, 1893 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, селянин-середняк. Заарештований 17.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9494)

БУРАК ДАВИД ПАВЛОВИЧ, 1868 р.н., с.Надлак, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 29.01.1930 Первомайським окрвдділом ДПУ (агітував проти заходів радянської влади на селі, зокрема проти хлібозаготівлі). Засуджений 12.05.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 20.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6056 – П)

БУРИЛО ЮХИМ МИКИТОВИЧ, 1884 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.01.1930 Первомайським окрвдділом ДПУ (“агентурна розробка “Хуторяни”: антирадянська агітація, членство у повстанській групі” – див. *Мусій Іванець*). Засуджений 27.11.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10030)

БУРКО ВАСИЛЬ ЯРЕМОВИЧ, 1878 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, проживав у с.Копенкувате Новоархангельського району, різнороб. Заарештований 14.09.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 16.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 12.11.1937. Реабілітований 25.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9456)

БУРКО МИТРОФАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1905 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, швець 53-го гвардійського артполку. Заарештований 27.01.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 25-ої гвардійської стрілецької дивізії (злочинна діяльність у роки німецької окупації, зв’язок з німецькою комендатурою). Засуджений 30.03.1945 військовим трибуналом 25-ої гвардійської стрілецької дивізії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 2.08.1962 трибуналом Московського військового округу. (П – 6313)

БУРКО ФЕДІР ЯРЕМОВИЧ, 1877 р.н., с.Підвисоке, українець, неписьменний, член колгоспу. Заарештований 3.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.12.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9446)

БУРЯК ЛІКАНДР МАРТИНОВИЧ, 1897 р.н., с.Володимирівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке, хлібороб. Заарештований 27.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7954)

БУРЯК МАРКЕЛ ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Володимирівка Підвисоцького (нині Новоархангельського) району, українець, освіта вища, проживав у с.Наливайка Голованівського району, без певних занять. Заарештований 15.04.1944 Голованівським РВ НКДБ (“активно виконував накази німців, працюючи старостою сільуправи під час окупації”). Голованівським РВ НКДБ 14.06.1944 направлений через райвійськкомат у спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 3249)

БУРЯК ПОРФИР ПОРФИРОВИЧ, 1873 р.н., с.Володимирівка, українець, освіта початкова, селянин-одноосібник. Заарештований 2.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 5.11.1937 трійкою НКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9185)

БУРЯК ФІЛОФЕЙ ПРОХОРОВИЧ, 1879 р.н., с.Володимирівка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 22.10.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 25.12.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9434)

БУТЕНКО ГРИГОРІЙ МИТРОФАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, член колгоспу. Заарештований 21.09.1937 Тишківським РВ НКВС (активна контрреволюційна агітація, релігійна пропаганда). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9277)

БУХАНЕВИЧ МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, проживав у с.Ерделівка (приєднане до с.Кіндратівка), член колгоспу. Заарештований 21.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (участь у контрреволюційній повстанській організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9607)

ВАЛЬКУН СЕМЕН ПЕТРОВИЧ, 1881 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 6.04.1930 Уманським окрвдділом ДПУ (агітував проти колгоспного будівництва, зводив наклепи на вождів партії). Засуджений 20.08.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання на північ. Реабілітований 24.07.1990 Кіровоградською обласною прокуратурою. Вдруге заарештований 30.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (поширював провокаційні чутки про війну). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 23.03.1938. Реабілітований 20.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (3602, 9432 – П)

ВАРЕНИЦЯ ДМИТРО ФЕДОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Нашевиці Дрогобицького району Львівської області, українець, освіта 3 класи, проживав у с.Розсохуватець Новоархангельського району, їздовий колгоспу. Заарештований 20.02.1938 Уманським РВ НКВС (участь у антирадянській організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 25.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9085)

ВАСИЛЬЄВ ПАНАС ПАНТЕЛЕЙМОНОВИЧ, 1888 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта середня, без певних занять. Заарештований 12.12.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (“в роки німецької окупації служив заступником начальника поліції району, вів боротьбу проти комуністів, влаштував облави на партизан, зміцнював німецький лад шляхом жорстокого ставлення до радянських громадян: оштрафував 100 осіб, заарештував 60 осіб радянського активу і військовополонених та 250 осіб єврейського населення, брав участь у розстрілі їх; 25.02.1944 евакуювався разом з німцями в Румунію, звільнений у м.Плоєшти Червоною армією”). Помер 14.03.1945 у в'язниці УНКДБ від туберкульозу легень та декомпенсованого міокардиту. (П – 8462)

ВАСИЛЬЄВ СТЕПАН КИРИЛОВИЧ, 1874 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, член колгоспу. Заарештований 29.07.1937 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 1.09.1937 трійкою НКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 16.09.1937. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10409)

ВАСИЛЬЄВ ЮХИМ СТЕПАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.01.1930 Первомайським окрвдділом ДПУ (агітація, спрямована на зрив плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 12.03.1930 особливою нарадою ДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6053)

ВАСИЛЬЧЕНКО ПАВЛО СТЕПАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Тернівка, українець, письменний, проживав у с.Давидівка Голованівського району, мірошник. Заарештований 1.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Київським облсудом 18.04.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2643)

ВАХНИЦЬКИЙ МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1904 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта вища (духовна семінарія у м.Одеса), проживав у с.Велика Виска Маловисківського району, дяк православного приходу. Заарештований 29.03.1937 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність: із січня 1937 року священник Семенов, дяк Вахницький, голова релігійної общини Хмелевський неодноразово збирали людей і агітували їх проти Конституції, доводили, що радвлада збирає з людей непомірні податки, адміністративно закриває церкви, намовляли віруючих йти в села і поширювати це невдоволення; обговорювали серед селян свої кандидатури для майбутніх виборів у ради, доводячи, що вони при владі працюватимуть краще, ніж комуністи; проводили обряди хрещення, агітували за відкриття нових церков). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.08.1937. Реабілітований 14.11.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12403)

ВЕСЕЛИЙ НИКОН ВАСИЛЬОВИЧ, 1889 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта початкова, рахівник кооперації. Заарештований 24.09.1928 Уманським окрвдділом ДПУ (“колишній білий офіцер, у 1925-26 роках працював головою сільради, знятий за розтрату 350 рублів; розповсюджував чутки про війну і неминуче падіння радвлади, погрожував розправою активу села”). Засуджений 11.01.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув'язнення у концтаборі. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 19.02.1932 висланий у північний край на 3 роки. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11578)

ВЕТВИЦЬКИЙ ЛЕОНТІЙ ПЕТРОВИЧ, 1888 р.н., с.Надлак, українець, освіта вища, проживав у с.Красносілля Олександрівського району, вчитель середньої школи. Заарештований 10.02.1938 Єлизаветградківським РВ НКВС (антирадянська пропаганда серед вчителів). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 21.06.1938. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9722)

ВИСОЦЬКИЙ ІВАН ВАРФОЛОМІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта незакінчена вища (інженер-будівельник за фахом), проживав у м.Чернівці, начальник планового відділу пивзаводу №1. Заарештований 26.01.1946 Підвисоцьким РВ МДБ (“у 1919 році служив у війську армії УНР – Уманський стрілецький полк; у 1942-44 роках працював начальником біржі праці в с.Підвисокому, відправляв молодь на роботи в Німеччину, укомплектовував радянськими людьми німецьку армію”). Підвисоцьким РВ МДБ 17.06.1946 справу припинено, оскільки звинувачуваний був убитий 15.06.1946 вахтером райвідділу міліції при спробі втекти під час конвоювання. Син Анатолій, 1924 р.н., відбуває 10 років неволі за службу в німецькій армії. (8466 –П)

ВИТВИЦЬКИЙ ДМИТРО ВАСИЛЬОВИЧ, 1885 р.н., с.Надлак, українець, письменник, колишній член партії есерів, приймальник буряку Ярошівського цукрового заводу. Заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (шкідництво, спрямоване на розпад колгоспів, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 16.05.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7817)

ВИХЛЕВЦУК КИРИЛО ФЕДОТОВИЧ, 1894 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 23.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (член релігійного контрреволюційного куркульського угруповання бабушкінців, антирадянська агітація). Засуджений 16.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11542)

ВИХРЕНКО ВОЛОДИМИР МАРКІЯНОВИЧ, 1914 р.н., с.Покотилове, українець, освіта середня, член ВКП(б) з 1939 року, військовослужбовець. Заарештований 27.08.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 47-ої армії (агент гестапо). Управлінням контррозвідки “Смерш” 1-го Білоруського фронту 23.10.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4973)

ВИТРАЧЕНКО ЙОСИП ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Кальніболота, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер Укрбанку. Заарештований 17.06.1927 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“служив в гетьманській армії у січовому полку старшиною, виконував обов’язки цензора пошти та телеграфу у Зінов’євську, служив в армії Директорії; антирадянська пропаганда проти декларації групи української інтелігенції про перехід на радянську платформу”). Засуджений 16.09.1927 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 4.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14154)

ВЛАСЕНКО ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., с. Ганнівка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 3.09.1937 Новоархангельським РВ НКВС (зв’язок з кримінальним елементом, погроза розправи з особами, які звинувачували його в злочинах). Засуджений 28.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9196)

ВОВК ПАВЛО ОНИКІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 25.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація, антирадянська пропаганда). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 21.02.1938. Реабілітований 4.11.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5464)

ВОВЧЕНКО ВАЛЕНТИН ІВАНОВИЧ, 1920 р.н., с.Надлак, українець, освіта 8 класів, виключений із ВЛКСМ у 1942 році, проживав у м.Одеса, червонофлотець радіовузла розвідвідділу Чорноморського флоту. Заарештований 14.06.1942 особливим відділом НКВС Чорноморського флоту (антирадянська агітація, спрямована на розпалювання національної ворожнечі в бойових умовах). Засуджений 14.07.1942 трибуналом Туапсенської військово-морської бази Чорноморського флоту до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 3.08.1990 військовим трибуналом Чорноморського флоту. (12251 – П)

ВОЗНЄВ МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Новогригорівка (приєднане до с.Скалівські Хутори), українець, письменний, кандидат в члени ВКП(б) у 1932-33 роках, проживав у с.Комишувате (приєднане до смтКомпаніївка), моторист паперової фабрики. У 1923 році за хуліганство був засуджений до 1 року неволі. Вдруге заарештований 26.02.1938 Компаніївським РВ НКВС (“у 1919 році брав участь у куркульсько-петлюрівському повстанні проти радянської влади”, “розкладав трудову дисципліну, агітував проти колективізації”, “будучи сексотом райвідділу НКВС, займався дезінформацією”). У справі нема звинувачувального висновку і документів про подальші судові рішення. Управлінням КДБ Кіровоградської області 19.02.1955 справу припинено. (П – 2751)

ВОЙТОВ ОЛЕКСІЙ ІВАНОВИЧ, 1880 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, без певних занять. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 20.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація, член контрреволюційного куркульського угруповання). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8908)

ВОЙЧЕНКО ФЕДІР ВАСИЛЬОВИЧ, 1911 р.н., с.Зеленьків Тальнівського району Черкаської області, українець, освіта незакінчена вища, член ВКП(б), проживав у с.Свердликове Новоархангельського району, учитель неповної середньої школи. Заарештований 27.10.1947 Підвисоцьким РВ МДБ (зрадницька діяльність: “в роки німецької окупації складав списки комсомольців і комуністів, партизан для старости сільуправи”). Засуджений 3.03.1948 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 15.02.1955 міру покарання зменшено до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 16.03.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (13834 – П)

ВОЛКОВ ТРОХИМ АНДРІЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, червоноармієць стрілецького взводу особливого відділу НКВС 51-ої стрілецької дивізії. Заарештований 6.04.1942 особливим відділом НКВС 51-ої стрілецької дивізії (антирадянська поразницька агітація). Трибуналом 51-ої стрілецької дивізії 23.04.42 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1890)

ВОЛОВИК ЯКІВ ЙОСИПОВИЧ, 1898 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 29.03.1944 Новоархангельським РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами). Засуджений 14.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 27.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13425)

ВОЛОШИН ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1885 р.н., смт Новоархангельськ, росіянин, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, служив в повітовому військовому продовольчому комітеті. Заарештований 11.10.1920 Єлисаветградським УЧК (контрреволюційна діяльність). Засуджений 2.11.1920 до ув’язнення у концтаборі на час громадянської війни. (П – 3548)

ВОЛОШИНОВ ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1885 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, агроном МТС. Заарештований 26.02.1944 УНКДБ Кіровоградської області (під час німецької окупації працював директором Кіровської МТС). Трибуналом військ НКВС Кіровоградської області 23.05.1944 справу припинено. (П – 457)

ВОЛОШИНОВ МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта вища, проживав у смт Вільшанка, вчитель. Заарештований 25.03.1944 Вільшанським РВ НКДБ (співробітництво з німецькою окупаційною владою: “працював методистом у районному відділі народної освіти, зводив наклепи на радянське керівництво, вихваляв німецьких окупантів”). Засуджений 17.10.1944 трибуналом військ НКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 7.05.1990 Кіровоградським облсудом. (13922 – П)

ВОЛОЩУК СЕМЕН ІВАНОВИЧ, 1878 р.н., с.Тимофіївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 26.03.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівель, невиконання твердого завдання). Засуджений 7.01.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років позбавлення права проживати у 12 населених пунктах з закріпленням до певного місця проживання. Реабілітований 23.03.1994 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 6417)

ВОЛЬВОВСЬКИЙ ПЕТРО СОЛОМОНОВИЧ, 1916 р.н., с.Покотилове, єврей, освіта середня, член ВКП(б) до 1943 року, військовослужбовець 525-ого штурмового авіаполку, механік. Заарештований 10.07.1943 окрввідділом “Смерш” 227-ої штурмової авіадивізії (“поширював фашистські листівки, висловлював невдоволення службою в армії, розпалював міжнаціональну ворожнечу”). Засуджений 26.07.1943 військовим трибуналом 69-го району авіабазування до 7 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 1.04.1965 трибуналом Московського військового округу. (7918 – П)

ВОНЯЧИЙ ФАУСТ ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Небелівка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 19.03.1929 Уманським окрввідділом ДПУ (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; приводом до арешту став агентурний матеріал про антирадянську агітацію з боку куркулів і засміченості куркулями бурякотоварства, в результаті чого зривались кампанії на селі”). Судового рішення по справі немає. Уманською окрпрокуратурою 6.05.1929 за недостатністю звинувачень слідство припинено з апеляцією до окрввідділу ДПУ про виселення за межі України, 23.04.1929 з-під варті звільнений під підписку про невізд. (П – 4249)

ВРАДІЙ МИКОЛА ЙОСИПОВИЧ, 1899 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Кіровограді, асистент земельного управління контролю за удоєм молока. Заарештований 28.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 35-го гвардійського стрілецького корпусу (зрадництво в роки німецької окупації). Засуджений 29.06.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 23.09.1955 трибуналом Київського військового округу. (П – 3465)

ВУЙЧАК МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ, 1902 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1929-30 роках, колгоспник. Заарештований 4.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2688)

ВУЙЧАК ТИМІШ ДАВИДОВИЧ, 1900 р.н., с.Небелівка, українець, письменний, без певних занять. Заарештований 19.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2689)

ГАВРИЛЮК АНДРІЙ ТИХОНОВИЧ, 1885 р.н., с.Свердликове, українець, освіта 5 класів. Заарештований 6.09.1944 Підвисоцьким РВ НКВС (співробітництво з німецькою окупаційною владою в роки війни: “працював директором промкомбінату, виконував усі вказівки німецької влади, силював до цього й усіх працівників”). Засуджений 5.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 16 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ МВС Кіровоградської області 17.05.1947 міру покарання зменшено до 7 років ув’язнення у ВТТ з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 19.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (13525 – П)

ГАРКАВЕНКО-ТОМАК ДАРКА ЯКІВНА, 1917 р.н., с.Єрки Тальнівського району Черкаської області, українка, освіта середня, член ВКП(б) у 1938-41 роках, проживала у смт Новоархангельську, рахівник колгоспу “Нове життя”. Заарештована 18.04.1945 Підвисоцьким РВ НКДБ (під час німецької окупації мала зв’язок з шефом району, член контрреволюційної української націоналістичної організації). Засуджена 26.07.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 15.11.1955 трибуналом Київського військового округу. (П – 3314)

ГЕЛЕСКУЛ ФЕДІР ЯКОВИЧ, 1878 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 18.09.1929 Первомайським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація, спрямована на зрив планів хлібозаготівельних робіт). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4105)

ГЕНЬ СЕРГІЙ СЕРГІЙОВИЧ, 1916 р.н., с.Покровка, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, проживав у м.Старокостянтинів Хмельницької області, у Червоній армії з 1934 року, молодший командир надстрокової служби батальйону бойового забезпечення 22-ої механізованої бригади. Заарештований

20.09.1937 особливим відділом 22-ої МБ (контрреволюційна агітація серед військовослужбовців, спрямована на підрич радянської влади: “у липні 1937 року співав пісню “Родина” з контрреволюційним змістом: “Я другої такої країни не знаю, де голоден дьшич человек”, намовляв молодих військовослужбовців, щоб не лишались на надстрокову службу”). Засуджений 21.01.1938 трибуналом 7-го кавалерійського корпусу Київського військового округу до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 23.01.1990 трибуналом Прикарпатського військового округу. (П – 10546)

ГЛУЩЕНКО ВАСИЛЬ СЕМЕНОВИЧ, 1920 р.н., с.Торговиця, українець, освіта вища педагогічна, член ВЛКСМ, проживав у смт Новоархангельську, дільничний бухгалтер райземуправи. Заарештований 30.03.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (антирадянська націоналістична агітація). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 4.10.1944 відправлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 448)

ГОДОВАНЧУК ДМИТРО ТРОХИМОВИЧ, 1912 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта середня, агроном Підвисоцької МТС. Заарештований 5.01.1944 Підвисоцьким РВ НКДБ (працював директором МТС під час німецької окупації). Засуджений 28.02.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 21.12.1954 вирок зменшено до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах, звільнений з-під варті 5.01.1955. Реабілітований 26.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13139)

ГОНЧАР КОСТЯНТИН ДАНИЛОВИЧ, 1887 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, член колгоспу “Політвідділ”. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ГОНЧАР ОЛЕКСАНДР ЛУК’ЯНОВИЧ, 1888 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, конюх колгоспу “Політвідділ”. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ГОНЧАР ПАВЛО ЛУК’ЯНОВИЧ, 1895 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, член колгоспу “Політвідділ”. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної антирадянської організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ГОНЧАР ФЕДІР ДАНИЛОВИЧ, 1907 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, член колгоспу “Політвідділ”. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ГОНЧАРОВА ЛЮДМИЛА КИРИЛІВНА, 1923 р.н., смт Новоархангельськ, освіта середня, без певних занять. Заарештована 29.12.1944 Новоархангельським РВ НКВС (підозрювалась у співробітництві з німецькими окупантами). УНКВС Кіровоградської області 8.06.1945 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 2365)

ГОНЧАРУК ДЕМ’ЯН ГРИГОРОВИЧ, 1881 р.н., с.Копенкувате, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 15.03.1929 Уманським окрвідділом ДПУ (агітація проти вступу в комітет незалежного селянства, розповсюдження чуток про війну та загибель радянської влади). Засуджений 31.05.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 12.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4245)

ГОРЬ ЮХИМ ПЕТРОВИЧ, 1888 р.н., с.Мартинівка, українець, письменний, завідувач лабораторії. Заарештований 2.12.1937 Тишківським РВ НКВС (антирадянська агітація, зв’язок з контрреволюційним елементом). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10299)

ГОРБЕНКО ВАСИЛЬ КІНДРАТОВИЧ, 1872 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 31.10.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4095)

ГОРБЕНКО ЛАРІОН ГАВРИЛОВИЧ, 1892 р.н., с.Надлак, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 23.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (член релігійного контрреволюційного куркульського угруповання бабушкінців). Засуджений 16.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11542)

ГОРЯЧКОВСЬКИЙ ВАСИЛЬ ЕРАСТОВИЧ, 1900 р.н., с.Підвисоке, українець, неписьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 27.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.11.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7880)

ГОРЯЧКОВСЬКИЙ ІЛЛЯ МАРКОВИЧ, 1903 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 12.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

ГРАБЕНКО ВІКТОР ЯРОШОВИЧ, 1910 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта вища, без певних занять. Заарештований 22.03.1946 відділом контррозвідки “Смерш” 10-ої авіатехнічної дивізії (перетин кордону з Польщею). Відділом контррозвідки “Смерш” 4-ої Повітряної армії справу припинено, з-під варті звільнений, направлений до психоприймальника шпиталю. (П – 5028)

ГРАДИСЬКИЙ ДМИТРО СТЕПАНОВИЧ, 1895 р.н., смт Колки Луцького повіту (нині Маневицького району) Волинської області, українець, освіта вища, проживав у с.Торговиці Новоархангельського району, вчитель неповної середньої школи. У 1933 році арештовувався за контрреволюційну діяльність. Вдруге заарештований 19.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 18.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4436)

ГРЕБЕНЮК ГНАТ КЛИМЕНТІЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Небелівка, українець, освіта середня спеціальна, проживав у с.Кам'яне Новоархангельського району, дільничний агроном МТС. Заарештований 2.07.1945 Підвисоцьким РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами). Засуджений 18.08.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13700)

ГРЕЧКО ФЕДІР КОРНІЙОВИЧ, 1892 р.н., м.Ічня Чернігівської області, українець, освіта середня спеціальна педагогічна, проживав у с.Тернівка Новоархангельського району, вчитель неповної середньої школи. Заарештований 18.02.1938 Тишківським РВ НКВС (агітація проти колективізації та радянської влади). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 28.08.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2649)

ГРИНЬКО ТИМОФІЙ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 28.03.1944 Новоархангельським РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами: в роки війни працював старостою села). Засуджений 2.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 22.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13303)

ГРИЦЕНКО ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, тесля колгоспу. Заарештований 30.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1918-19 роках служив у війську армії УНР; учасник контрреволюційної повстанської організації, яка готувалась підняти зброєю в руках проти радвлади на випадок інтервенції капіталістичних держав, здійснювала шкідництво в колгоспах, зривала польові роботи, дискредитувала керівників партії та уряду”). Засуджений 28.04.1938 трійкою

УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 19.12.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4963)

ГРИЦЕНКО МИКОЛА ФЕДОСІЙОВИЧ, 1911 р.н., с.Татарівка (нині Комишувате), українець, освіта початкова, кандидат в члени ВКП(б) з 1937 року, проживав у м.Острів Ленінградської (нині Псковської) області, Росія, політрук роти 115-го стрілецького полку 75-ої стрілецької дивізії. Заарештований 20.08.1940 УНКВС Івановської області (“батальйон вів бої в оточенні фінів з 15 по 29 грудня 1939 року, здались в полон противнику через те, що не було патронів і не могли чинити опору; у Фінляндії піддавались систематичній антирадянській обробці з допомогою релігійної і націоналістичної літератури та радіопередач”). Засуджений 15.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до ув’язнення у виправно-трудових таборах на період війни. Реабілітований 25.09.1967 трибуналом Московського військового округу. (П – 8124)

ГРІНЕР ІЛЛЯ БЕРКОВИЧ, 1918 р.н., м.Краків (Польща), єврей, освіта середня, слюсар. Заарештований 17.12.1939 Перемишльським прикордонним загоном НКВС (нелегальний перетин державного кордону, контрабанда). Засуджений 9.07.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12118)

ГРОМ ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 12.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

ГУЛИЙ СТЕПАН ХОМОВИЧ, 1913 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта 9 класів, до служби в армії проживав у Омській області (Росія), червоноармієць 3-ої роти 2-ого батальйону 18-ої повітряно-десантної бригади. Заарештований 23.03.1942 особливим відділом НКВС 18-ої ПДБ (“зводив наклепи на умови армійської служби, побуту та командирів”). Засуджений 30.03.1942 трибуналом 8-го повітряно-десантного корпусу до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 29.05.1991 прокуратурою Московського військового округу. (12651 – П)

ГУЛЬКО ГНАТ МИХАЙЛОВИЧ, 1915 р.н., с.Торговиця, українець, освіта початкова, працівник Новоархангельського райвиконкому. Заарештований 1.11.1936 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1936 році написав і відправив на адресу партійних керівників Постишева і Сталіна два анонімних листи контрреволюційного змісту з образами і погрозами, аби вжили заходів для поліпшення умов життя простого трудящого люду” – див. *Василь Севостьянов, Григорій Чернявський*). Засуджений 15.07.1937 Київським облсудом до 7 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Київським облсудом 20.09.1937 присуд змінено з мотивів м’якості покарання до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 26.10.1993 Генеральною прокуратурою України. (14032 – П)

ГУЛЬКО КУЗЬМА ДМИТРОВИЧ, 1880 р.н., с.Кам’яне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 20.01.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9403)

ГУРА МИКОЛА ІЛІЧ, 1893 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.11.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; співпрацював з німецькими окупантами). Засуджений 3.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, вирок виконано 23.02.1930. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9971)

ГУРСЬКИЙ ЛАРИОН МЕФОДІЙОВИЧ, 1865 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта середня, колгоспник. Заарештований 2.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (25 років служив попом, розповсюджував контрреволюційну літературу, виступав проти підписки на державну позику). Судове рішення у справі відсутнє у зв’язку зі смертю 20.02.1942 в тюрмі НКВС м.Усть-Кам’яногірськ (Казахстан). (П – 8795)

ГУРЦАК ЄВСТРАТ ПАНТЕЛЕЙМОНОВИЧ, 1900 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта середня агрономічна, проживав у с.Покотилове Новоархангельського району, вчитель середньої школи. Заарештований 16.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9089)

ГУСАК ЄЛИСЕЙ ХОМОВИЧ, 1894 р.н., с.Тернівка, українець, письменний, член колгоспу ім.Молотова. У 1930 році був розкуркулений. Заарештований 28.07.1937 Тишківським РВ НКВС ("після розкуркулення мав бути відправлений на заслання, але втік із села, а повернувшись у 1935 році, зайняв хату, відібрану при розкуркуленні, тероризував колгоспника Антона Гусака, не давав йому сіяти на ділянці, що її сільрада забрала у Єлисея Гусака"; контрреволюційна агітація: "поширював чутки про те, що гроші, які вносяться трудящими на позику, витрачаються на особисті потреби членами уряду"). Засуджений 1.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 17.02.1962 Кіровоградським облсудом. Дружина Настя у 1931 році спалила колгоспну кузню, за що була засуджена до 2 років неволі. (5557 – П)

ГУСАК ТИМІШ ВАСИЛЬОВИЧ, 1880 р.н., с.Тернівка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (антиколгоспна агітація, спекуляція). Засуджений 9.01.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6177 – П)

ГУСАРЧЕНКО ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Скалева, українець, письменний, проживав у смтНовоархангельськ, бухгалтер. Заарештований 29.03.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 16.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення. Реабілітований 5.07.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10474)

ГУСЄВ ІВАН СЕРГІЙОВИЧ, 1886 р.н., с.Залісся Бронницького району Московської області (Росія), росіянин, освіта початкова, проживав у с.Кальніболота Новоархангельського району, член колгоспу ім.Другої п'ятирічки. У 1937 році був засуджений до 2 років неволі за спекуляцію. Вдруге заарештований 10.07.1941 Новоархангельським РВ НКДБ ("у 1919 році дезертирував із Червоної армії; вів антирадянську агітацію, вихваляв Німеччину"). Засуджений 7.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12290)

ДАВИДЕНКО ПЛАТОН СЕМЕНОВИЧ, 1895 р.н., с.Обтове Кролевецького району Сумської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1925 року, проживав у смт Новоархангельську, голова райспоживспілки. Заарештований 18.08.1937 Новоархангельським РВ НКВС (член контрреволюційної троцькістської організації). Засуджений 23.11.1937 Верховним судом СРСР до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Управлінням ДБ НКВС Кіровоградської області 11.01.1941 справу припинено у зв'язку зі смертю засудженого 9.04.1940. Реабілітований 28.11.1961 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5062)

ДАРМОХІД ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Мозолівка Підгаєцького повіту, Польща (нині Бережанського району Тернопільської області), українець, освіта початкова, проживав у с.Свердликове Новоархангельського району, колгоспник. Заарештований 15.07.1937 Підвисоцьким РВ НКВС ("член підпільної галицької повстанської організації – її учасники ще в роки громадянської війни на терені Галичини були завербовані іноземними розвідками, і із завданням диверсійно-повстанського характеру та шпигунства були закинуті на радянський бік"). Засуджений 16.01.1938 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 13.02.1938. Реабілітований 14.02.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4265)

ДАЦЕНКО ТРОХИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта 4 класи, проживав у с.Торговиця Новоархангельського району, рахівник колгоспу ім.Косіора. Заарештований 28.08.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 16.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 1.11.1937. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9455)

ДАЦЕНКО ФЕДІР ДАНИЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Нерубайка Підвисоцького району, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Орджонікідзе. Заарештований 5.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років

ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9091)

ДВОРСЬКИЙ АНДРІЙ ДЕМ'ЯНОВИЧ, 1894 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Плоско-Забузьке Вільшанського району, хлібороб. Заарештований 27.04.1932 Голованівським РВ НКВС (агітація проти заходів радянської влади на селі, керівник секти “Християни євангельської віри”). Засуджений 17.07.1932 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6692)

ДЕКЕРА ФЕДІР ФЕДОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Бабанка Уманського району Черкаської області, українець, освіта 2 класи, річні курси, проживав у смт Новоархангельську, головний бухгалтер держбанку. Заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.04.1938. Реабілітований 30.10.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4898)

ДЕЛКАТНИЙ ДАНИЛО ОЛІМПОВИЧ, 1900 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта початкова, голова сільської ради. Заарештований 15.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.06.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4355)

ДЕЛКАТНИЙ ЯКІВ МИРОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта початкова, проживав у с.Нерубайка, голова колгоспу. У 1937 році за шкідництво був засуджений до 5 років ув'язнення, з-під варті звільнений 1939-го. Вдруге заарештований 23.11.1944 Підвисоцьким РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам). Засуджений 10.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Верховним судом СРСР 7.03.1947 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 43)

ДЕМ'ЯНЧЕНКО ІВАН ЯВТУХОВИЧ, 1926 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта 5 класів, член ВЛКСМ з листопада 1944 року, курсант навчального батальйону 100-ої гвардійської повітряно-десантної дивізії. Заарештований 26.08.1947 відділом контррозвідки МДБ 100-ої гвардійської ПДД (“до грудня 1943 року жив на окупованій німцями території; у Червоній армії з 1944-го, вів антирадянську агітацію, зводив наклепи на політику ВКП(б) та уряду, на умови життя робітників і селян, висловлював невдоволення умовами служби і харчуванням у Червоній армії: “В колгоспі народу багато, а толку мало – ніхто не хоче працювати”, “Правильно маршал Жуков говорив, що колгоспи треба розігнати і землю віддати селянам, бо він зрозумів і побачив, як з року в рік селяни все біднішають і біднішають”, “Солдат – це полкова коняка, запряжена в голоблі і повернута в бік села, щоб звідти що-небудь потягнути. Солдат переносить усі труднощі, та не має права – хіба це життя? Так поведяться лиш із кіньми: женуть батоном і вони йдуть покірно – так і ми: хоча й маємо язика, та сказати не смієм”, “Наша 100-а дивізія стояла в м.Кечкемет, Угорщина, з нашого 304-го полку була виділена рота в Трансільванію, де ми розквартирували прибулі військові частини, наводили порядок і допомагали евакуювати худобу в Радянський Союз. Я в цьому селі жив довго і так не хотілося їхати звідти! Правда, і в полках хлопці жили непогано. Бувало, підуть до мадяра, заберуть у нього свиню, хліба, ковбас, вина – і гуляють хлопці. Дехто рвався в Росію, але мені не хотілось їхати сюди, та коли виїхали, то в нас було піввагона сухарів, ковбаси і вина. Сядемо у вагоні й гуляєм. А як тільки переїхали кордон, то й побачили, яке життя в Росії: зупинився ешелон на якійсь станції і вже біжать хлопчачки, просять: “Дядьку, дайте сухарика!”). Засуджений 22.09.1947 трибуналом 100-ї гвардійської повітряно-десантної дивізії до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та медалей “За взяття Відня”, “За перемогу над Німеччиною”. Реабілітований 11.05.1990 трибуналом Київського військового округу. (П – 11735)

ДЕРВІНСЬКИЙ ВЛАДИСЛАВ АНТОНОВИЧ, 1892 р.н., с.Кошедари-Жосли Ковенської губернії (Литва), литовець, освіта вища (фармацевтичний факультет Казанського університету, 1913), проживав у с.Покотилове Новоархангельського району, завідувач аптеки, фармацевт-провізор. Заарештований 13.07.1937 Уманською спецгрупою НКВС (“член польської контрреволюційної шпигунської організації, яка ставила мету: шляхом розвідувальної диверсійно-шкідницької діяльності підірвати економічну могутність і обороноздатність СРСР”). Засуджений 19.12.1937 НКВС і прокурором

СРСР до розстрілу, вирок виконано 25.01.1938. Реабілітований 7.01.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4234)

ДЕТОНОВИЧ ФЕДОТ ІВАНОВИЧ, 1894 р.н., с.Воскресинці Рогатинського району Івано-Франківської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Свердликове Новоархангельського району, колгоспник. Заарештований 16.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9494)

ДЗИГАРЕНКО ПАНАС ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1874 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, різнороб. Заарештований 28.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 9.03.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 23.03.1938. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9443)

ДЗЮБЕНКО ДЕМ'ЯН АНТОНОВИЧ, 1891 р.н., с.Мартинівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.12.1937 Тишківським РВ НКВС (антирадянська агітація, зв'язок з контрреволюційним елементом). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10299)

ДОВБЕНКО ОЛЕКСІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1916 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, в Червоній армії з 1937 року, рядовий 164-го полку внутрішньої охорони НКВС. Заарештований 1.04.1938 військовою прокуратурою прикордонної і внутрішньої охорони Харківської області (антирадянська агітація, спрямована на дискредитацію радянської влади, преси, командирів Червоної армії: “8.03.1938 після прочитання книги “Наша Батьківщина” на політзаняттях ставив запитання і констатував: “Газети пишуть, що в нас багато м’яса й ковбаси, а насправді нема нічого. В нас у 1933-ому викопували дохлих коней і їли. Чому у 1933-ому так багато людей померло?”, “Чому при демобілізації червоноармійцю дають одну пару білизни, а не дві чи три, якщо кажете, що в нас усього багато?”, “Мене весь час запрошують працювати у полкову школу, та я не йду, бо коли туди йти, то треба ставати людиюдом”, “Краще на громадяниці 3 роки пропрацювати безплатно, ніж служити 2 роки в Червоній армії”, “Якби у нас було всього доволі, то моя двоюрідна сестра ходила б у черевиках, а не боса”). Засуджений 9.05.1938 трибуналом прикордонних і внутрішніх військ Харківської області до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.05.1990 трибуналом Київського військового округу. (П – 11734)

ДОВГАС СЕМЕН ЙОСИПОВИЧ, 1884 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 30.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у роки громадянської війни перебував у повстанському загоні Дерещука; учасник контрреволюційної повстанської організації, яка готувалась піднятися зі зброєю в руках проти радвлади на випадок інтервенції капіталістичних держав, здійснювала шкідництво в колгоспах, зривала польові роботи, дискредитувала керівників партії та уряду”). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 19.12.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4963)

ДОВГІЙ АНТОН ВІКТОРОВИЧ, 1910 р.н., с.Серезлівка (приєднане до с.Ганнівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Мар'янівка Новоархангельського району, колгоспник. Заарештований 29.01.1946 Новоархангельським РВ НКДБ (підозрювався у антирадянській націоналістичній агітації). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 18.03.1946 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2400)

ДОНЧЕНКО ЯКІВ ТИМОФІЙОВИЧ, 1886 р.н., с.Надлак, українець, письменний, член колгоспу ім.Шевченка. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 3.06.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“контрреволюційна агітація проти заходів радянської влади: колгоспів, державної позики, трудової дисципліни”). Засуджений 17.04.1939 Кіровоградським облсудом до 10 місяців 14 днів ув'язнення, з-під варті звільнений у залі суду. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13492)

ДОРМАРОС ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1905 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, різнороб поштового відділення. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної

організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ДОЦЕНКО ГАЛИНА ЙОСИПІВНА, 1903 р.н., с.Демківка Тульчинського (нині Тростянецького) району Вінницької області, полька, освіта 3 класи, проживала у с.Нерубайка Новоархангельського району, домогосподарка. У 1921 році перебувала під слідством у справі повстанського загону Кравченка. Вдруге заарештована 4.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1919-20 роках перебувала у повстанському загоні Кравченка; член військово-повстанської контрреволюційної організації на території Підвисоцького району, якою керували колишні секретарі райпарткому Мартишкін і Кисельов: підризна економічна діяльність, шкідництво”). Засуджена 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітована 15.11.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4556)

ДРАГАН ВАСИЛЬ ЛАВРОВИЧ, 1917 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, конюх колгоспу “Жовтнева революція”. Заарештований у вересні 1940 року за антирадянську агітацію, висловлювання терористичних намірів на адресу командирів Червоної армії. Засуджений 26.10.1940 трибуналом Московського військового округу до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки, покарання відбував у таборах на території Комі АРСР, у серпні 1947 року звільнений. Вдруге заарештований 11.02.1950 Підвисоцьким РВ МДБ (антирадянська агітація, терористичні наміри). Засуджений 26.08.1950 особливою нарадою МДБ СРСР до заслання у Красноярський край. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (9988 – П)

ДРАГАН ГАВРИЛО ДАВИДОВИЧ, 1907 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 8.06.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (втеча з заслання). Засуджений 3.09.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.09.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9868)

ДРОВОРУБ ДАНИЛО ІЛІЧ, 1888 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, різнороб колгоспу ім.Петровського. Заарештований 8.09.1938 Уманським РВ НКВС (член української повстанської контрреволюційної організації). Засуджений 21.09.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9098)

ДРУЗЬ ЙОСИП КОРНІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, проживав у с.Кам'яне, різнороб Торговицького лісництва. Заарештований 29.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.10.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4897)

ДУБЕЦЬКИЙ ГНАТ ЙОСИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Тернівка Голованівського (нині Новоархангельського) району, поляк, освіта початкова, проживав у смт Голованівську, хлібороб. Заарештований 8.03.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація: “у 1918 році, в період безвладдя і петлюрівщини на Голованівщині оперували повстанські загони Соколова, Волинця та інших, Дубецький мав з ними тісний зв'язок: в його хаті мстився штаб загонів, де розроблялись плани нападу, взяття контрибуції і тому подібне; не раз Дубецький посилався повстанцями у єврейську бойову дружину вести переговори, одного разу не домовився, то прийшов з петлюрівцями в синагогу, розформував дружину, а повстанський загін Соколова вчинив погром з двома сотнями жертв”, “націоналіст і патріот Польщі, гуртуючись із петлюрівцями, висловлює необхідність послати в Польщу представників від українського і польського населення, які зв'яжуться з Пілсудським і Левицьким, еміграційними українськими діячами, які передали б про наявність дружби між українським і польським населенням, що в них спільний ворог – більшовики, які б вияснили, чи буде війна і коли почнеться наступ в Україну; а ще слід отримати вказівки, як вести тут антирадянську роботу, чи буде зброя на випадок необхідності починати повстання в тилу...”, “Наших із Голованівська є багато в Польщі, вони також захочуть бачити Голованівськ і тоді пригадають жидам, як вони їх змушували звідси втікати голими. Буде війна, то й буде наша підтримка, так далі жити неможливо, треба, щоб швидше настав край. Зібралась пара босяків російських і пара жидків, які диктують, керують, що хочуть чинять з дурними мужиками, забираючи останню сорочку, і якийсь комуніст, який трьох поросят не знає порахувати, працює на відповідальній посаді... В Польщі добре знають, як більшовики знущаються над поляками, завдяки чому ми тут згуртовані і на випадок

війни підтримаємо їх”). Засуджений 31.03.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 17.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4199)

ДУБІНЯК ДМИТРО ЮХИМОВИЧ, 1914 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта 7 класів, інструктор-ревізор райспоживспілки. Заарештований 27.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член антирадянської організації, шкідницька діяльність). Управлінням ДБ Підвисоцького РВ НКВС 1.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1385)

ДУДНИК МИРОН ФЕДОРОВИЧ, 1913 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, вантажник райспоживспілки. Заарештований 29.11.1937 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Христинівка (контрреволюційний випад на адресу вождів ВКП(б)). Засуджений 17.12.1938 лінійним судом Одеської залізниці до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 15.12.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13748)

ДУДНЯК АРСЕН ФЕДОТОВИЧ, 1896 р.н., с.Бельведери (нова назва Синюха), українець, освіта початкова, проживав на х.Ярмарка Хасав-Юртовського району Дагестанської АРСР, червоноармієць 417-ї стрілецької дивізії. Заарештований 7.06.1942 особливим відділом НКВС 417-ої стрілецької дивізії (контрреволюційна агітація, наклепи на командний склад Червоної армії). Засуджений 23.06.1942 трибуналом 417-ої стрілецької дивізії Закавказького фронту до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 26.04.1990 трибуналом Закавказького військового округу. (П – 11360)

ДЯЧЕНКО АРХИП ПЛАТОНОВИЧ, 1909 р.н., с.Моренці Звенигородського району Черкаської області, українець, освіта вища, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району. Заарештований 9.04.1944 Підвисоцьким РВ НКВС (в роки німецької окупації працював старшим зоотехніком райземуправи). Засуджений 15.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Верховним судом СРСР 13.10.1954 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 27.02.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13084)

ДЯЧЕНКО РОМАН СТРАТОНОВИЧ, 1893 р.н., хутір Тарасівка Підвисоцького (нині село Тарасівка Покотилівської сільради Новоархангельського) району, українець, освіта 4 класи, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 10.04.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 2-го Українського фронту (антирадянська агітація). Відділом контррозвідки “Смерш” 6.06.1945 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3429)

ЄПУР ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1868 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 31.10.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4049)

ЄПУР ІЛЛЯ ІВАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.01.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10357)

ЄРЕЙ СЕМЕН КУПРІЯНОВИЧ, 1885 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 31.10.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4094)

ЄРЕМЕНКО ЮХИМ ПАНАСОВИЧ, 1868 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта середня, проживав у с.Якимівка Хмельського (нині Маловисківського) району, священник. Заарештований 24.10.1937 Хмельським РВ НКВС (антирадянська агітація та діяльність: “запрошував учнів у школу і пропонував за плату читати релігійні книги; розповсюджував провокаційні чутки, що в лісах поблизу Якимівки кровососи ловлять колгоспників і забирають з них кров, чим зірвав сільгоспроботи, бо селяни боялись йти в поле; складав контрреволюційні листівки і ходив з ними по селах, хрестив дітей від 5 до 6 років у родинах всього району”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 15.06.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 6717)

ЄФРЕМЕНКО ЯКІВ ЯКОВИЧ, 1891 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта середня, проживав у с.Левківка Новоархангельського району, вчитель. Заарештований 23.10.1930 Підвисоцьким

РВ ДПУ (антирадянська агітація). Підвисоцьким РВ ДПУ 21.02.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1403)

ЖАРУН ІСАЙ ТОДОСЬОВИЧ, 1902 р.н., с.Вишнопіль Уманського (нині Тальнівського) району Черкаської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у с.Торговиця Новоархангельського району, голова колгоспу ім.Косіора. Заарештований 26.08.1937 Уманським РВ НКВС (“член контрреволюційної організації правих, шкідницька діяльність” – див. Михайло Мартишкін). Засуджений 6.09.1937 Київським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Помер 19.03.1940 у в’язниці. Реабілітований 1.11.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3869)

ЖЕЛЕЗНЯК ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1899 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1926 році надзвичайною сесією Первомайського окрсуду був засуджений за контрреволюційну діяльність до розстрілу, розстріл замінено на 10 років неволі, за амністією у листопаді 1928 року з-під варти звільнений. Вдруге заарештований 23.11.1929 Первомайським окрввідділом ДПУ (“в період громадянської війни перебував у повстанських загонах Нещадного і Стеценка, які оперували у Первомайському окрузі; після ліквідації повстанського руху організував знову невеликий загін в кількості 12 осіб і до 1925 року тероризував населення”). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до розстрілу, вирок виконано 7.02.1930. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10875)

ЖЕРЕБИЦЬКИЙ (ЖЕРЕБЕЦЬКИЙ) ПЕТРО ДМИТРОВИЧ, 1888 р.н., с.Небелівка Уманського повіту (нині Новоархангельського району), українець, освіта неповна середня, проживав у м.Бобринець, секретар райкоопспілки. Заарештований 3.03.1931 Бобринецьким РВ ДПУ (член контрреволюційної української організації). Одеським окрввідділом ДПУ 25.04.1932 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6446)

ЖИВОТОВСЬКИЙ КОСТЯНТИН КАЛЕНИКОВИЧ, 1894 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 20.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“член військово-повстанської контрреволюційної організації на території Підвисоцького району, якою керували колишні секретарі райпарткому Мартишкін і Кисельов: підризна економічна діяльність, шкідництво”). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 15.11.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4556)

ЖУК ІСАК ФЕДОРОВИЧ, 1883 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.02.1938 Уманським РВ НКВС (член контрреволюційної антирадянської організації, шкідництво, підготовка до повалення радянської влади). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10791)

ЖУРАВЕЛЬ АНДРІЙ ОНИСИМОВИЧ, 1874 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, без певних занять, одноосібник. Заарештований 21.09.1937 Тишківським РВ НКВС (активна контрреволюційна агітація, релігійна пропаганда). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9277)

ЖУРАВЛЬОВ ФЕДІР ОНИСИМОВИЧ, 1886 р.н., с.Тернівка Тишківського району, українець, освіта початкова, проживав на ст.Помічна Добровеличківського району, колійний обхідник 15 дистанції служби колії. Заарештований 4.07.1941 шляхово-транспортним відділом НКДБ ст.Помічна (антирадянська агітація). Засуджений 19.11.1941 Красноярським крайсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 5.10.1960 Верховним судом РРФСР. (П – 5336)

ЖУРАВСЬКИЙ ЛЕОНТІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1864 р.н., м.Кіровоград, проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 24.02.1921 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 8.04.1921 Єлисаветградською повітовою ЧК (надзвичайною комісією) до 6 років ув’язнення, за амністією вирок зменшено до 5 років. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9954)

ЖУРБЕНКО МИКИТА ДМИТРОВИЧ, 1906 р.н., с.Горова Бабанського (нині Уманського) району Черкаської області, українець, освіта 3 класи, член КП(б)У, проживав у с.Кам'яне Підвисоцького (нині Новоархангельського) району, директор МТС. Заарештований 16.08.1937 Уманським РВ НКВС ("член контрреволюційної організації правих, шкідницька діяльність" – див. *Михайло Мартишкін*). Засуджений 6.09.1937 Київським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Помер 18.02.1944 у в'язниці бухти Нагаєва Магаданської області (Росія). Реабілітований 1.11.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3869)

ЗАГОРСЬКИЙ ВАСИЛЬ МИКОЛАЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Костянтинівка, українець, освіта середня, проживав у м.Біла Церква Київської області, викладач фізичної підготовки. Заарештований 28.05.1937 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 1.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 16.09.1937. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10404)

ЗАГОРСЬКИЙ ВОЛОДИМИР БОЛЕСЛАВОВИЧ, 1895 р.н., с.Сабове, поляк, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації і хлібозаготівлі). Засуджений 12.01.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12054)

ЗАДОРОЖКО ЯКІВ КИДРАТОВИЧ, 1887 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, проживав на х.Бондареве Надлакської сільради, садівник за фахом, конюх колгоспу ім.Горького. Заарештований 29.08.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (зрадницька діяльність: "у 1941 році пішов служити заступником старости громадського двору, діставав бензин і паливно-мастильні матеріали для роботи, відмовив у роботі комуністам Варницькому і Кондратьєву, доносив німцям на старост сільуправи та комуністів"). Засуджений 26.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Відбуваючи покарання, 15.01.1953 подав скаргу на ім'я Генпрокурора МВС СРСР: "Це все вигадки наклепників, яких я, будучи головою колгоспу ім.Горького Надлацької сільради, у 1934-40 роках вигнав з колгоспу за різні злочини". Управлінням КДБ Кіровоградської області 15.06.1954 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 248)

ЗАДОРОЖНИЙ АРХИП НЕСТОРОВИЧ, 1908 р.н., с.Орлове, українець, освіта 3 класи, член колгоспу "До спільної праці". Заарештований 13.03.1938 Голованівським РВ НКВС ("в роки громадянської війни 2 місяці служив у петлюрівській армії, брав участь у розстрілі червоноармійців"). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.04.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9362)

ЗАДОРОЖНИЙ ГРИГОРІЙ ПРОКОПОВИЧ, 1896 р.н., с.Орлове, українець, освіта початкова, член колгоспу "18-й партз'їзд". Заарештований 21.05.1946 Голованівським РВ МДБ (працював під час німецької окупації в поліції). Управлінням МДБ Одеської області 20.11.1946 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3090)

ЗАДОРОЖНИЙ ЛЕОНТІЙ АРХИПОВИЧ, 1912 р.н., с.Орлове, українець, освіта 7 класів, член ВКП(б) з 1939 року, інструктор Голованівського райпарткому. Заарештований 18.06.1941 Голованівським РВ НКВС ("в останніх числах червня 1941 року склав листівку з таблицею співвідношень збройних сил СРСР і фашистської Німеччини, перевищивши потужність останньої і написав свій висновок про поразку СРСР у війні; лишив цю листівку на столі в кабінеті, куди мали доступ інші працівники райапарату, ними й була виявлена ця листівка"). Засуджений 24.07.1941 трибуналом військ НКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та з конфіскацією майна. Реабілітований 7.05.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13954)

ЗАЛІЗКО АРИСТАРХ ЙОСИПОВИЧ, 1902 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.03.1929 Уманським окрвдділом ДПУ ("приводом до арешту став агентурний матеріал про антирадянську агітацію з боку куркулів і засміченості куркулями бурякотвариста, в результаті чого зривались кампанії на селі"). Судового рішення по справі немає. Уманською окрпрокуратурою 6.05.1929 за недостатністю звинувачень слідство припинено з апеляцією до окрвдділу ДПУ про виселення за межі України, 23.04.1929 з-під варті звільнений під підписку про невізід. (П – 4249)

ЗАЛІЗКО ФЕДІР МАРКОВИЧ, 1912 р.н., с.Небелівка, українець, освіта вища, проживав у м.Дніпропетровську, інженер-технолог. Заарештований 4.10.1944 відділом контррозвідки “Смерш” (підозрювався у антирадянській агітації). Відділом контррозвідки “Смерш” 28.02.1945 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7482)

ЗАЛІЗКО ЮХИМ ЙОСИПОВИЧ, 1895 р.н., с.Небелівка Підвисоцького району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.03.1929 Уманським окрвідділом ДПУ (“приводом до арешту став агентурний матеріал про антирадянську агітацію з боку куркулів і засміченості куркулями бурякоговариства, в результаті чого зривались кампанії на селі”). Судового рішення по справі немає. Уманською окрпрокуратурою 6.05.1929 за недостатністю звинувачень слідство припинено з апеляцією до окрвідділу ДПУ про виселення за межі України, 23.04.1929 з-під варті звільнений під підписку про невізід. (П – 4249)

ЗАЛУЦЬКИЙ СЕМЕН КИРИЛОВИЧ, 1899 р.н., с.Лиса (Польща), українець, освіта початкова, проживав у с.Нерубайка Новоархангельського району, колгоспник. Заарештований 24.11.1937 Уманським РВ НКВС (член контрреволюційної польської шпигунської організації). Засуджений 19.12.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 25.01.1938. Реабілітований 29.04.1961 Верховним судом УРСР. (П – 5432)

ЗАПАДЕНКО ДОРОХТЕЙ ФЕДОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, проживав у с.Кам’яне Новоархангельського району, завідувач пекарні. Заарештований 16.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

ЗЕЛІНГЕР АНТОН ПИЛИПОВИЧ, 1889 р.н., х.Шварцов Доманівського району Одеської (нині Миколаївської) області, німець, освіта вища, проживав у смт Новоархангельську, головний лікар районної лікарні. Заарештований 21.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (в роки громадянської війни служив у денікінській армії, контрреволюційна агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 19.12.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 8320)

ЗЕЛІНСЬКИЙ ТИМОФІЙ ІВАНОВИЧ, 1904 р.н., с.Петрівка Катеринопільського району Черкаської області, українець, освіта вища, проживав у с.Покровка Новоархангельського району, вчитель неповної середньої школи. Заарештований 19.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 4043)

ЗИМЕНКО КАЛЕНИК НИКИФОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Кам’яне, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Жовтневої революції. Заарештований 16.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, провокаційна діяльність). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9090)

ЗИМЕНКО ЯВДОКИМ ЯКОВИЧ, 1894 р.н., с.Кам’яне, українець, освіта початкова, тесля бурякоградгоспу. Заарештований 30.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 31.12.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9424)

ЗОЗУЛЯ АПОЛОН ЯКОВИЧ, 1891 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта 3 класи, сторож колгоспу ім.13-річчя Жовтня. Заарештований 7.09.1944 Підвисоцьким РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами: “у 1942-43 роках працював заступником директора промислового комбінату, виконував усі вказівки німецької влади, змушуючи працівників посилено трудитись”). Засуджений 5.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 16 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ МВС Кіровоградської області 17.05.1947 міру покарання зменшено до 5 років ув’язнення у ВТТ з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 19.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13525)

ЗОЗУЛЯ АРТЕМ ЯКОВИЧ, 1884 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 2.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 9.03.1938

трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 23.03.1938. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9433)

ЗОЗУЛЯ ГРИГОРІЙ ПОТАПОВИЧ, 1903 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, референт заготконтори райспоживспілки. Заарештований 13.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ЗРУЙНОВАНИЙ НИКИФОР АНДРІЯНОВИЧ, 1888 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 2.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9192)

ЗУБЧЕНКО АГАПІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1879 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта середня спеціальна – сільськогосподарський технікум, вчитель 3-ої початкової школи. Заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (пропагував виразно профашистську теорію). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 4043)

ЗУБЧЕНКО ВІРА ФЕДОРІВНА, 1883 р.н., с.Дмитрівка Верхньо-Дніпровського району Дніпропетровської області, українка, освіта 4 класи, проживала у смт Новоархангельську, домогосподарка. Заарештована 15.09.1944 Новоархангельським РВ НКВС (зрада Батьківщини: “у жовтні 1943 року прийняла німецьке громадянство фольксдойч, поміняла прізвище на Вальтер, користувалась усіма перевагами німецької влади – отримувала продуктову пайку із спецмагазину, була звільнена від сплати податків”). Засуджена 10.01.1945 особливою нарадою до 5 років ув'язнення з конфіскацією майна. Померла 23.04.1948 у Чорногорському виправно-трудовах спецтаборі. Реабілітована 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12209)

ІВАНЕЦЬ МУСІЙ ЙОСИПОВИЧ, 1881 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.11.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (“колишній петлюрівець, агент отамана Тютюнника, організатор у Скалевій повстанської групи з яскраво вираженою непримиренністю до радвлади: збираючись по хагах на нелегальні наради, виробляли методи боротьби, свої рішення виносили на сільські сходки і шляхом підмовляння бідняків та середняків не раз зривали заходи, які проводили активісти партії; вели антирадянську агітацію: “Якби селяни свого часу були підтримали Петлюру, то не мали б іга більшовицького, як ось тепер”). Засуджений 27.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10030)

ІВАНОВ ЛЕОНТІЙ ЯКОВИЧ, 1875 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 15.12.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (“агентурна розробка “Хуторяни”: антирадянська агітація, членство у повстанській групі” – див. *Мусій Іванець*). Засуджений 27.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10030)

ІЛЬЧЕНКО ДМИТРО ДМИТРОВИЧ, 1911 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, проживав у м.Бокове Антрацитського району Луганської області, курсант школи молодших лейтенантів. Заарештований 11.12.1941 особливим відділом НКВС військової частини 1125 (терористичні наміри щодо комуністів та політпрацівників Червоної армії). Засуджений 7.01.1942 трибуналом 18-ої армії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах із позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 31.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13037)

ІСАКОВ ФЕДІР СЕМЕНОВИЧ, 1874 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.10.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4093)

ІСАЧЕНКО СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ, 1903 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 8.01.1941 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянські висловлювання). Засуджений 13.03.1941 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 28.11.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10734)

ЩЕНКО ІВАН КОРНІЙОВИЧ, 1919 р.н., с.Синюха, українець, освіта 3 класи, без певних занять. Заарештований 28.04.1947 УМДБ Кіровоградської області (дизертирство з радянської армії, антирадянська агітація). Засуджений 30.07.1947 трибуналом Кіровоградського гарнізону Київського військового округу до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 27.01.1992 трибуналом Київського військового округу. (П – 13040)

КАЛАТАЛО ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, робітник цукрового заводу Тальнівського району Черкаської області. Заарештований 20.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 20.01.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9404)

КАЛАТАЛО МУСІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, рахівник. Заарештований 16.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.12.1937. Реабілітований 23.09.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4845)

КАЛИБЕРДА ДМИТРО МИКИТОВИЧ, 1906 р.н., с.Рожеве (приєднане до с.Скалівські Хутори), українець, неписьменний, пасічник. Заарештований 24.07.1944 Новоархангельським РВ НКВС (в роки війни працював старостою громадського господарства, підозрювався у посібництві німецьким окупантам). Трибуналом військ НКВС Кіровоградської області 24.10.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 616)

КАМІНСЬКИЙ РОМУАЛЬД ІВАНОВИЧ, 1905 р.н., с.Листопадівка Махновського (нині Козятинського) району Вінницької області, поляк, освіта незакінчена вища, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, учитель середньої школи. Заарештований 13.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

КАПАЦІН АНТОН ЯКОВИЧ, 1904 р.н., с.Ташине Березанського району Миколаївської області, українець, освіта вища, член КП(б)У, проживав у смтНовоархангельську, старший агроном МТС. Заарештований 22.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації” – див. *Андрій Куйбіда*). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 15.06.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3609)

КАПАЦІН ПЕТРО СЕМЕНОВИЧ, 1888 р.н., селище Новоархангельськ, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1929-33 роках, проживав у м.Кіровограді, муляр на тимчасових роботах. Заарештований 23.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (зводив наклепи на радянські засоби масової інформації, вихваляв Гітлера). Засуджений 5.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 9.02.1989 Верховним судом УРСР. (П – 8628)

КАРМАЗИН ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1884 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 19.11.1940 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 11.01.1941 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 16.06.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10242)

КАУШАН ІВАН ФЕДОСІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 1.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (активний член нелегального антирадянського сектанського угруповання баптистів). Помер 23.02.1942 в ув'язненні. Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 29.04.1942 справу припинено. (П – 2675)

КАЧАН ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Небелівка Підвисоцького району, українець, освіта початкова, голова колгоспу. Заарештований 5.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, підготовка збройного повстання). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2688)

КАЧАН ОНИКІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Небелівка, українець, неписьменний, хлібороб-односібник. Заарештований 28.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація і

пропаганда). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9205)

КАЧУР МИКОЛА ДЕНИСОВИЧ, 1888 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 25.10.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“вів антирадянську агітацію проти колгоспного ладу та стахановського руху, під час підписки на державну позику “зміцнення оборони країни” пророкував, що Німеччина і Польща розіб'ють СРСР у майбутній війні”). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9201)

КЕРНАСЮК САВА ПИЛИПОВИЧ, 1874 р.н., с.Бельведери (нова назва – Синюха), українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 30.07.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (підозрювався у побитті уповноваженої районного виконавчого комітету Фросини Даниленко). Голованівською дільничною прокуратурою ДПУ 13.02.1932 справу припинено. (П – 6647)

КИКАЛЕНКО ГЕРАСИМ ЯКИМОВИЧ, 1901 р.н., с.Тимофіївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.11.1937 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10434)

КИКАЛЕНКО ПЕТРО ЯКИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Тимофіївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 11.11.1937 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 5.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.03.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10434)

КИРИЛЮК ДЕМЕНТІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, член колгоспу “Радянський”, пасічник. Заарештований 16.02.1938 Уманським РВ НКВС (член антирадянської контрреволюційної організації). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 18.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3126)

КИРИЛЮК ЮХИМ АНДРОНОВИЧ, 1894 р.н., с.Левківка, українець, освіта середня, рахівник споживчої кооперації. У 1921 році за переховування від мобілізації у Червону армію був засуджений до 3 років неволі, звільнений у 1922-ому. Вдруге заарештований 23.10.1930 Підвисоцьким РВ ДПУ (“підтримував зв'язок з куркулями, говорив про неминучість падіння радянської влади, морально розкладав сільський актив”). Засуджений 28.12.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітований 20.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3691)

КИСЕЛЬОВ ФЕДІР МИХАЙЛОВИЧ, 1908 р.н., м.Орел (Росія), росіянин, освіта середня, член ВКП(б), проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, секретар райпарткому. Заарештований 14.08.1937 Уманським РВ НКВС (“член контрреволюційної організації правих, шкідницька діяльність” – див. *Михайло Мартишкін*). Засуджений 6.09.1937 Київським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 1.11.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3869)

КИСІЛЬ ЯВДОХА АНТОНІВНА, 1908 р.н., с.Диковичеве, українка, освіта 3 класи, колгоспниця. Заарештована 9.09.1945 Новоархангельським РВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджена 6.07.1946 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з конфіскацією майна. Реабілітована 29.12.1962 Верховним судом УРСР. (П – 6133)

КИСЛИЦЯ КУПРІАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1885 р.н., с.Копенкувате, українець, неписьменний, колгоспник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 28.08.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 16.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 1.11.1937. Реабілітований 18.10.1953 Кіровоградським облсудом. (П – 4532)

КОВАЛЕНКО ІВАН СИДОРОВИЧ, 1906 р.н., с.Надлак, українець, письменний, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 3.06.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“контрреволюційна агітація проти заходів радянської влади: колгоспів, державної позики, трудової дисципліни”). Засуджений 17.04.1939 Кіровоградським облсудом до 2 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13492)

КОВАЛЕНКО МИХАЙЛО ПАНТЕЛЕЙМОНОВИЧ, 1895 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта середня, проживав у с.Перегонівка Голованівського району, завідувач лікарні Перегонівського цукрового заводу. Заарештований 10.07.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (шпигунська діяльність, член польської контрреволюційної організації). Засуджений НКВС та Прокуратурою СРСР 19.12.1937 до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 7.02.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4086)

КОВАЛЕНКО ЯКІВ СИДОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. У 1934 році за розбазарювання колгоспного майна був засуджений до 1 року примусової праці. Заарештований 3.06.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 17.04.1939 Кіровоградським облсудом до 10 місяців 14 днів ув'язнення. Звільнений з-під варті в залі суду. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13492)

КОВАЛЬ ТИХІН СВИРИДОВИЧ, 1898 р.н., с.Орлове, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 22.07.1947 Голованівським РВ МДБ (антирадянська агітація). Засуджений 13.10.1947 Одеським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 19.03.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13114)

КОВАЛЬЧУК ДМИТРО ІВАНОВИЧ, 1880 р.н., с.Полонисте, українець, освіта початкова, робітник Перегонівського цукрозаводу. У 1930 році розкуркулений за першою категорією. Заарештований 28.10.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна діяльність серед населення проти радянської влади: “поширював чутки про прийдешню війну з Польщею, Німеччиною і Японією і про неминучу поразку СРСР; співчував репресованим ворогам народу, агітував проти підписки на державну позику для зміцнення оборони країни”). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8609)

КОВЕРГА ЛУКА МИХАЙЛОВИЧ, 1904 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 9.11.1937 Тишківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 14.11.1937. Реабілітований 28.08.1957 УКДБ Кіровоградської області. (П – 3857)

КОВЕРГА ЛУКА ОНИСИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 3.11.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 4.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11038)

КОВТАНЮК ДОМНА ДМИТРІВНА, 1883 р.н., смт Новоархангельськ, українка, неписьменна, проживала у с.Гаївка Добровеличківського району, член колгоспу ім.Куйбишева. У 1930 році розкуркулена, 1931-го вислана разом з сім'єю на Урал, звідки у 1932-ому втекла. Заарештована 28.07.1937 Тишківським РВ НКВС (діяльність проти заходів радянської влади). Засуджена 1.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітована 30.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8749)

КОЗАКУЛ СТЕПАН МИКОЛАЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, проживав у с.Ямпіль Київської (нині Катеринопільського району Черкаської) області, без певних занять. Заарештований 7.07.1937 Новоархангельським РВ НКВС (втеча з заслання). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 17.06.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5434)

КОЗАЧЕНКО ТОДОСЬ МИКИТОВИЧ, 1896 р.н., с.Вільшанка, українець, письменний, проживав у с. Маломиколаївка Іванівського (нині Антрацитівського) району Луганської області, червоноармієць 36-го стрілецького полку 14-ої гвардійської стрілецької дивізії. У 1931 році господарство за невиконання твердого завдання було розпродане. Заарештований 27.04.1943 особливим відділом НКВС 14-ої гвардійської стрілецької дивізії (вів антирадянську агітацію, вихваляв німецьку армію і техніку). Засуджений 8.05.1943 військовим трибуналом 14-ої ГСД до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах

таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 23.04.1991 прокуратурою Київського військового округу. (12638 – П)

КОЗЕДУБ ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1906 р.н., с.Вереміївка Харківської області, українець, освіта середня, проживав у смт Новоархангельську, вчитель неповно-середньої школи. Заарештований 21.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-повстанської організації, натхненниками й керівниками якої були голова райвиконкому Давиденко й секретар райпарткому Добровольський”, “вів антирадянську агітацію”). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 12.04.1958 Кіровоградським облсудом. Брат Іван засуджений, батько розкуркулений. (П – 4262)

КОЗИЦЬКИЙ ПАВЛО ОНИСИМОВИЧ, 1886 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 16.03.1938 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна сектантська діяльність, антирадянська пропаганда). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9033)

КОЛІСНИЧЕНКО ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1881 р.н., с.Чурівка (приєднане до с.Мартинівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Новостанкувата Добровеличківського району, хлібороб. Заарештований 13.02.1930 Первомайським окружним відділом ДПУ (у 1918 році брав активну участь в організації полків вільного козацтва і повстанських загонів, у складі загону отамана Нестеренка збройно воював з частинами Червоної армії; вів антирадянську агітацію проти заходів радвлади: колективізації, державної хлібозаготівлі, самообкладання, політичного устрою: “Україною правлять жиди і комуністи, знищують селянство, душать податками – а все тому, що ми не організовані”). Засуджений 10.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років концтабору. Реабілітований 5.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10118 – П)

КОЛОДІЙ СЕМЕН ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Ярославичі Зборівського району Тернопільської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Нерубайка Новоархангельського району, колгоспник. Заарештований 24.11.1937 Уманським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 19.12.1937 НКВС та Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 25.01.1938. Реабілітований 29.04.1961 Верховним судом УРСР. (П – 5432)

КОЛОДЧЕНКО АВРАМ ОНУФРІЙОВИЧ, 1880 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта 3 класи, член колгоспу “Бій за правду”. Заарештований 1.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (член нелегального антирадянського сектантського угруповання баптистів). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 13.02.1942 справу припинено у зв'язку зі смертю ув'язненого 6.10.1941. (П – 2675)

КОЛОМІЙЧЕНКО ЕМАНУІЛ ПАНАСОВИЧ, 1889 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Скалівські Хутори Новоархангельського району, колгоспник. Заарештований 21.07.1944 Новоархангельським РВ НКВС (співробітництво з німецькою окупаційною владою в роки війни). Засуджений 16.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 13.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13557)

КОМПАНІЙЧЕНКО СЕРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1893 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта середня, рахівник райспоживспілки. Заарештований 22.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (“офіцер царської армії в минулому, петлюрівець і гетьманець, звинувачувався у антирадянській агітації та шпигунстві на користь Польщі”). Райапаратом ДПУ Новоархангельського району 28.11.1930 пропонувалось на розгляд судтрійці при колегії ДПУ УРСР покарати Компанійченка 10 роками концтабору. Новоархангельським РВ ДПУ 8.01.1931 справу припинено, з-під варті Уманського бунпу звільнений. (П – 1408)

КОНОВАЛЕНКО ЛУКІЯ ПЕТРІВНА, 1898 р.н., с.Кам'яне, українка, неписьменна, проживала у с.Бельведери (нова назва с.Синюха) Новоархангельського району, робітниця Перегонівського бурякорадгоспу. Заарештована 10.05.1936 Підвисоцьким РВ НКВС (виступи проти стаханівського руху: “Стаханова як такого немає, це все видумка партійців, щоб ми краще спину на нихгнули”, “9.05.1936 на зборах бурякової ланки у полі, коли зайшла мова про врожай понад 500 центнерів з гектара, який збирає

Марія Демченко, Лукія сказала: “От дала, видно, Сталіну, та й тепер у великій пошані”; на суді з приводу сказаного дуже каялась: “Визнаю себе винною, що висловила стосовно товариша Сталіна і Марії Демченко наклеп. Я не думала цього говорити, але в мене вирвалось слово”). Засуджена 23.06.1936 Київським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітована 17.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6836)

КОНОНЕНКО ОЛЕКСІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1895 р.н., с. Ерделівка (приєднане до с.Кіндратівка), українець, неписьменний, селянин-одноосібник. Заарештований 9.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 7.09.1931 Хмельвським райнарсудом до 2 років ув’язнення. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1266)

КОНСТАНТИНОВ ПЕТРО СЕРГІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Наушкіно Петровського району Саратовської області (Росія), росіянин, освіта середня, проживав у смт Новоархангельську, агроном МТС. Двічі арештовувався за антирадянську діяльність – у 1930 і 1932 роках. Втретє заарештований 22.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації” – див. *Андрій Куїбіда*). Засуджений 23.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 15.06.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3609).

КОРИННА ОЛЕНА ОЛЕКСІВНА, 1903 р.н., с.Кальніболота, українка, освіта початкова, проживала у м.Гайвороні, бухгалтер за фахом, без певних занять. Заарештована 4.12.1945 транспортним відділом НКДБ (антирадянська пропаганда, наклепи на комуністичну партію). Засуджена 21.10.1948 Вінницьким облсудом до 7 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітована 20.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13094)

КОРИННИЙ РОМАН ЙОСИПОВИЧ, 1894 р.н., с.Копенкувате, українець, письменний, проживав у с.Перегонівка Голованівського району, коваль цукрового заводу. Заарештований 15.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1918 році служив у війську армії УНР”; “належність до нелегальної організації, яка у Тальнівському та Підвисоцькому районах готувала повстанські кадри до збройного виступу в момент іноземної інтервенції, а в мирний час для підривної шкідницької діяльності з метою руйнування політичної, економічної та оборонної могутності СРСР”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 3.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3695)

КОРИННИЙ ФЕДОТ ГРИГОРОВИЧ, 1875 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році розкуркулений, у 1931-ому за невиконання плану до двору хлібоздачі засуджений до 2 років тюрми. Вдруге заарештований 28.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська діяльність: “агітація проти заходів партії та уряду, вихваляння фашистської Німеччини, дискредитація сталінської Конституції: “Вона існує лиш на папері”). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Міру покарання 9.03.1938 змінено до розстрілу, вирок виконано 23.03.1938. Реабілітований 30.06.1982 Кіровоградським облсудом. (П – 8412)

КОРОБКО НИКІН ФЕДОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Журівка Бельведерівської сільради, українець, освіта початкова, голова колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 10.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (підриив колгоспного будівництва). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 13.09.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2648)

КОРОЛЕНКО ЮХИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Журівка Бельведерської сільради, українець, освіта початкова, обліковець колгоспу ім.Шевченка. У 1935 році за контрреволюційну діяльність перебував під слідством. Вдруге заарештований 21.07.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“син куркуля, колишнього керуючого протягом 35 років економією поміщика Каравасєва, в роки громадянської війни брав активну участь у боротьбі проти революційного руху; вів антирадянську агітацію, вихваляв царський лад, намовляв селян писати заяви за вихід з колгоспу”). Засуджений 31.05.1939 Кіровоградським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Помер в ув’язненні. Реабілітований 25.07.1958 Верховним судом УРСР. (П – 4442)

КОРОЛЬ ПАРХОМ КОНОНОВИЧ, 1874 р.н., с.Бельведери (нова назва – Синюха), українець, освіта початкова, пасічник лісгоспу. У 1934 році розкуркулений за несплату сільгосподатку. Заарештований 25.07.1938 Новоархангельським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу та підписки на держпозику). Засуджений 11.03.1939 Одеським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудових

таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 13.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1202)

КОРОСТІЙ АПАТІЙ ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1884 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1929 році розкуркулений: за невиконання плану хлібозаготівлі майно описане владою і розпродане. Заарештований 6.04.1930 Уманським окрвідділом ДПУ (антирадянська діяльність: “належав до контрреволюційного угруповання, що складалось із куркулів-позбавленців Коростія і Семена Волькуна, які часто, влаштуючи випивки, агітували проти всіх заходів радвлади, використовуючи при цьому і бідноту”, “з 1928 року виступав проти самообкладання, доводячи непотрібність його, власний хліб розвозив по базарах, продавав і заохочував до цього інших”). Засуджений 20.08.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 20.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3662)

КОСТАШИН НИКОДИМ ЄВТРОПІЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, пожежник колгоспу ім.Політвідділу. Заарештований 13.04.1938 Уманським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

КОТИК СТЕПАНИДА ЛАВРЕНТІЇВНА, 1891 р.н., смт Журавне Жидачівського району Львівської області, полячка, освіта початкова, проживала у с.Кам'яне Новоархангельського району, колгоспниця. Заарештована 16.02.1938 Уманським РВ НКВС (член антирадянської контрреволюційної організації). Засуджена 19.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 30.09.1938. Реабілітована 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9069)

КОТЛЯРСЬКИЙ ЯКІВ ЛАЗАРОВИЧ, 1899 р.н., с.Кальниболота, єврей, освіта вища (Військова академія ім.Фрунзе, 1934), член ВКП(б) з 1921 (виключений 10.08.1942), проживав у м.Москві (Росія), військовослужбовець з 1920 року, працював викладачем тактики військової академії у вищій спецшколі Генштабу Червоної армії, з липня по 10 вересня 1941 в оперативній групі при маршалі Тимошенку, начальник відділу бойової підготовки 50-ої армії, полковник. Заарештований 24.02.1943 особливим відділом НКВС Західного фронту (“у 1917 році належав до молодіжної сіоністської організації; 12.10.1941 потрапив у оточення, поранений під час переправи через річку Вязьму, німці взяли в полон при наявному наганові з 14 патронами, відправили в німецький госпіталь, де лікувався до 30.01.1942, коли частини Червоної армії визволили Калугу; підозрювався у зв'язках з німецькими окупантами”). Військовою прокуратурою Західного фронту 12.07.1943 справу припинено за недоведеністю звинувачень, з-під варті звільнений. (П – 5754)

КРАВЧЕНКО АНДРІЙ АНТОНОВИЧ, 1913 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, проживав у селищі Брянської копальні Донецької області, червоноармієць 182-го окремого дивізіону НКВС Московського військового округу. Заарештований 2.12.1937 військовою прокуратурою внутрішньої охорони Московської області (контрреволюційні випадки проти вождя партії: “о 24-ій годині з 5 на 6 листопада 1937 року під час виконання кремлівським годинником “Інтернаціоналу” червоноармійці 1-го кулеметного взводу, повернувшись із наряду, чистили зброю – тоді саме Кравченко сказав: “У цей час Сталін штани знімає”, він цю фразу раніше чув не раз в момент виконання пролетарського гімну від конюха Губанова на Донбасі”). Засуджений 13.12.1937 трибуналом внутрішніх військ Московського військового округу до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. З-під варті звільнений 3.12.1940. Реабілітований 19.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5605)

КРАВЧЕНКО АНДРІЙ ЯКОВИЧ, 1888 р.н., с.Мартинівка, українець, освіта початкова, конюх колгоспу. Заарештований 2.12.1937 Тишківським РВ НКВС (антирадянська агітація, контрреволюційні настрої). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10299)

КРАВЧЕНКО ВАСИЛЬ ЮХИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Диковичеве, українець, освіта початкова і курси рахівників, рахівник колгоспу ім.Кірова. Заарештований 16.04.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (підозрювався як член ОУН). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 23.01.1945 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2269)

КРАВЧЕНКО ЯКІВ ВІКТОРОВИЧ, 1908 р.н., с.Тимофіївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Одеса, наглядач житлоуправління. Заарештований 25.04.1947 відділом контррозвідки МВС 49-ї дивізії конвойних військ МВС (завідував млином під час німецької окупації, вів антирадянську поразницьку агітацію). Засуджений 5.07.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 25 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ МВС України 28.07.1947 міру покарання зменшено до 10 років неволі. З-під варти звільнений 5.03.1955 і направлений на спецпоселення, звідки звільнений 11.07.1955 з правом повернення у м.Кіровоград. Реабілітований 16.03.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько – Віктор Іванович у 1930 році розкуркулений, у 1944-ому засуджений до 10 років неволі, помер у 1946-ому. (П – 13830)

КРАМАР ЛАРІОН ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1897 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта 5 класів, рахівник колгоспу “Жовтнева революція”. Заарештований 16.02.1938 Уманським РВ НКВС (член антирадянської контрреволюційної організації). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 18.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3126)

КРАСНИЦЬКИЙ ФИЛИМОН ПАНАСОВИЧ, 1879 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 21.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (агітація проти здачі хліба державі). Засуджений 10.02.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 15.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6214)

КРАСЮК СЕМЕН СТЕПАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Шляхове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 18.05.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівельних робіт і оподаткування). Засуджений 3.09.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 23.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4216)

КРИВЕНКО ДАНИЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Бельведери (нова назва – Синюха), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.07.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (підозрювався у побитті уповноваженої районного виконавчого комітету Фросини Даниленко). З-під варти втік 18.10.1931. Голованівською дільничною прокуратурою ДПУ 13.02.1932 справу припинено. (П – 6647)

КРИВОШЕЇН ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, інспектор бюджетного райфінвідділу. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 15.04.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (після розкуркулення підлягав виселенню за межі України, втік із села, повернувся у 1933-ому; антирадянська діяльність: “з метою компрометації вождя викривляв зміст кінофільму “Ленін у жовтні”, доводив населенню, що це видумано, що такого не було”; “член контрреволюційної повстанської організації з січня 1937 року, завербований Альбертом Пляцем”). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Брат Михайло служив офіцером у царській армії, організував повстанський загін проти радвлади, брати дружини служили у війську армії УНР, один з них емігрував у Польщу. (П – 9095)

КРИЖАНІВСЬКИЙ ІВАН БОРИСОВИЧ, 1876 р.н., с.Маслів Брід, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.03.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти кампаній на селі). Прокуратурою 65-ої дільниці 30.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений, висланий разом з сім'єю у північний край. (П – 6441)

КРУЧИНЕНКО ДМИТРО МИХАЙЛОВИЧ, 1904 р.н., с.Каланчак Чаплинського (нині Ізмаїльського) району Одеської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Нерубайка Новоархангельського району, сторож колгоспу. Заарештований 16.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“член військово-повстанської контрреволюційної організації на території Підвисоцького району, якою керували колишні секретарі райпарткому Мартишкін і Кисельов: підривна економічна діяльність, шкідництво”). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 15.11.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4556)

КУЖЕЛЬНИЙ ДМИТРО НИКИФОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Раїще Бобровицького району Чернігівської області, українець, освіта початкова, проживав у смт Новоархангельську, директор МТС. Заарештований 20.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської

організації, шкідницька робота в МТС). Одеською облпрокуратурою 20.01.1940 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2958)

КУЙБИДА АНДРІЙ ГЕРАСИМОВИЧ, 1889 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, бухгалтер держбанку. Заарештований 13.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, натхненниками і керівниками якої були голова райвиконкому Давиденко і секретар райпарткому Добровольський: мета – організація збройного повстання проти радвлади, відокремлення України від СРСР, агітація і шкідницька діяльність у сільському господарстві”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 15.06.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3609)

КУЙБИДА ЮХИМ ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу ім.Леніна. Заарештований 3.11.1930 Уманським окрвідділом ДПУ (шпигунство). Засуджений 11.01.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 24.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге як бухгалтер райспоживспілки заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 11954, 4043)

КУКУРУЗА ПОРФИР МИНОВИЧ, 1894 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, червоноармієць 3-го батальйону 6-го гвардійського стрілецького полку. Заарештований 5.08.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 1-ої гвардійської Звенигородської повітряно-десантної дивізії (“серед червоноармійців висловлював образи і ворожі побажання на адресу керівника ВКП(б) і радянського уряду”). Відділом контррозвідки “Смерш” 1-ої ГЗПДД 25.10.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5788)

КУПИНА ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Доброводи Збаразького району Тернопільської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Нерубайка Новоархангельського району, хлібороб-одноосібник. Заарештований 15.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1919-20 роках служив у галицькому війську; контрреволюційна шпигунська діяльність”). Засуджений 16.01.1938 НКВС та прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 13.02.1938. Реабілітований 21.08.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4842)

КУТИШЕНКО ПЕТРО КИРИЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Сушки Барішівського району Київської області, українець, освіта двокласне училище, член ВКП(б) до 1933 року, проживав у смт Новоархангельську, бухгалтер колгоспного обліку райземвідділу. Заарештований 21.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 4043)

КУЦІЙ ЯКІВ ФЕДОТОВИЧ, 1900 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, селянин-середняк. Заарештований 17.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії Української Народної Республіки; член контрреволюційної повстанської організації, шкідницька діяльність проти радянської влади”). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9494)

КУЧЕРЕНКО КЛАВДІЯ МАКСИМІВНА, 1916 р.н., с.Торговиця, українка, освіта 6 класів, без певних занять. Заарештована 8.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджена 13.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Кучеренко К.М. у 1930 році розкуркулений і висланий у віддалені місця СРСР. (П – 11702)

КУЧЕРЕНКО ФЕДОТ ПЛАТОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Мартинівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.12.1937 Тишківським РВ НКВС (антирадянська агітація, зв’язок з контрреволюційним елементом). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10299)

ЛАЗАРЧУК ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1902 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Двічі був засуджений: у 1925 році до 5 років неволі за вбивство сількора, у 1929-ому за хуліганство до 1-го

року. Втретє заарештований 21.11.1929 Первомайським окрвдділом ДПУ (“разом із Микитою Шостаком у 1919-20 роках були активними учасниками повстанських загонів Залізняка і Гризла, розправлялися з активістами нового ладу, чинили нальоти на червоні ешелони; в кінці 1925 року убили комсомольця-сількора Івана Заступаєва; повернувшись із бупру вибили вікно у хаті активіста Петра Діордієва і стріляли в нього, тероризували актив села, зривали заходи радвлди, за що були засуджені вдруге; повернувшись із тюрми у 1929-ому, продовжували контрреволюційну діяльність і пропаганду: “Незабаром почнеться війна, повернуться отамани і ми наб’ємо животи хлібом тим, хто його сьогодні забирає у хліборобів”, більшість активістів відмовлялись виходити на роботу через боязнь репресій з боку Лазарука і Шостака”). Засуджений 28.01.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 5.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10049)

ЛАНОВЕНКО ПИЛИП ІВАНОВИЧ, 1903 р.н., с.Кам’яне, українець, освіта 2 класи, член колгоспу “Жовтнева революція”. Заарештований 16.02.1938 Уманським РВ НКВС (член антирадянської контрреволюційної організації). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 18.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3126)

ЛЕБІДЬ ЙОСИП ІЛЛІЧ, 1893 р.н., с.Гуляйка Тальнівського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Нерубайка Новоархангельського району, голова колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 31.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної української повстанської організації). Засуджений 21.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9630)

ЛЕВЕНЦОВА МАРІЯ ДАНИЛІВНА, 1898 р.н., смт Новоархангельськ, українка, освіта початкова, проживала у с.Мацькове (приєднане до с.Лозуватка) Новоархангельського району, колгоспниця. У 1930 році розкуркулена. Заарештована 19.02.1945 УНКДБ Кіровоградської області (зрадницька діяльність, антирадянська агітація). Засуджена 28.03.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 5.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13719)

ЛЕВИЦЬКИЙ АНДРІЙ МИРОНОВИЧ, 1890 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб, селянин-середняк. Заарештований 28.03.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та інших заходів). Прокуратурою 65-ї дільниці 30.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений, висланий разом з сім’єю у північний край. (П – 2788)

ЛЕВИЦЬКИЙ МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1886 р.н., с.Шибене Бородянського району Київської області, українець, освіта середня, проживав у с.Торговиця Підвисоцького (нині Новоархангельського) району, священник. Заарештований 16.03.1929 Уманським окрвдділом ДПУ (“прапорщик царської армії, з 1909 року – піп у Торговиці; в роки громадянської війни служив у білій і петлюрівській арміях, мав зв’язок із Махном, який був видав йому зброю, згодом вилучену червоними; з 1926 року використовує релігійність віруючої маси проти проведення заходів радянської влади на селі, розповсюдження чуток про загибель радвлди”). Засуджений 26.07.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 23.05.1932 після відбуття покарання висланий у північний край на 3 роки. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11582)

ЛЕВИЦЬКИЙ СЕМЕН МИРОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.01.1930 Первомайським окрвдділом ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10359)

ЛЕЛЕКА НИКИФОР ДОРОФІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Аполянка Уманського району Черкаської області, українець, освіта 3 класи, член ВКП(б), проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, голова райвиконкому. Заарештований 11.08.1937 Уманським РВ НКВС (“член контрреволюційної організації правих, шкідницька діяльність” – див. *Михайло Мартишкін*). Засуджений 6.09.1937 Київським облсудом до розстрілу, вирок виконано 15.11.1937. Реабілітований 1.11.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3869)

ЛЕПИХОВ ФЕДІР ГРИГОРОВИЧ, 1885 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1928 році розкуркулений. Заарештований 26.11.1929 Первомайським окрвдділом ДПУ (“в період громадянської війни мав зв’язки з німецькими окупантами; вів антирадянську агітацію, закликав не виконувати розпоряджень стосовно хлібозаготівлі”). Засуджений 3.02.1930 трійкою при колегії ДПУ

УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі не вказано. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9972)

ЛЕЩЕНКО ЯКІВ МАРКІЯНОВИЧ, 1892 р.н., с.Добротове Кролевецького району Сумської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Покотилове Новоархангельського району, столяр. Заарештований 15.02.1945 Підвисоцьким РВ НКВС (зрадницька діяльність, антирадянська агітація). Засуджений 14.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 5.07.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10093)

ЛИМАР СЕМЕН НАЗАРОВИЧ, 1892 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, без певних занять. Засуджений у 1932 році до 10 років ув'язнення. Вдруге заарештований 18.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація, член контрреволюційного куркульського угруповання). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8908)

ЛИСИЦЯ АНДРІЙ ПАНАСОВИЧ, 1916 р.н., с.Сабове, українець, освіта початкова, тракторист до війни, проживав на ст.Нурлат Куйбишевської області (нині Марійська Автономна Республіка, Росія), молодший сержант 1075-го протитанкового винищувального артполку. Заарештований 5.06.1943 відділом контррозвідки “Смерш” 157-го укріплювального району Московського військового округу (“вів антирадянську агітацію серед вояків: “Німці на окупованих територіях над населенням і військовополоненими не знущаються”, зводив наклепи на колгоспний лад”). Засуджений 24.06.1943 трибуналом Московського гарнізону до 7 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 21.03.1994 прокуратурою Московського військового округу. (П – 14132)

ЛИТВИНЮК МИНА ІВАНОВИЧ, 1873 р.н., с.Левківка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 26.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 21.02.1938. Реабілітований 20.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9429)

ЛІСНИЧУК ПИЛИП САМІЙЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Безпечне Буківського (нині Сквирського) району Київської області, українець, освіта вища, проживав у смт Новоархангельську, агроном райземвідділу. Заарештований 22.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації” – див. *Андрій Куйбіда*). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 15.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3609)

ЛІСНОВСЬКА МАРІЯ ІСАКІВНА, 1877 р.н., с.Ладизженка Уманського району Черкаської області, єврейка, освіта початкова, проживала у смт Новоархангельську, домогосподарка. Заарештована 16.10.1932 Первомайським окрвідділом ДПУ (купівля та продаж іноземної валюти). Первомайським окрвідділом ДПУ 11.11.1932 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 7977)

ЛІЩИНОВСЬКИЙ КИРИЛО АМОСОВИЧ, 1891 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.03.1929 Уманським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 28.10.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 19.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге як перукар колгоспу заарештований 21.02.1938 Уманським РВ НКВС (член антирадянської організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4206, 10791)

ЛОПАТИН КОСТЯНТИН ФЕДОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Орлове, українець, освіта початкова, кандидат в члени ВКП(б) у 1930-31 роках, проживав у с.Лебединка Голованівського району, колгоспник. Заарештований 13.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної антирадянської організації, шкідницька діяльність у колгоспі). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10790)

ЛУПОЛЕНКО ВІТАЛІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1924 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Одесі, учень суднобудівного технікуму. Заарештований 10.12.1945 транспортним відділом НКДБ (підозрювався у розвідувальній діяльності на користь німецьких окупантів). Трибуналом військ МВС Одеської області 26.06.1946 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 8.07.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13094)

ЛЯНДАУ МОЙСЕЙ ЙОСИПОВИЧ, 1887 р.н., с.Унієв (Польща), поляк (за іншими даними єврей), письменний, проживав у смт Новоархангельську, без певних занять. Заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація, шпигунство). Одеською облпрокуратурою 19.03.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2927)

ЛЯХОВЕЦЬКИЙ ЙОСИП МУСІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Мартинівка Тишківського (нині Новоархангельського) району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новостанкувата Добровеличківського району, хлібороб. Заарештований 23.10.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (в роки громадянської війни служив у повстанському загоні отамана Нестеренка-Орла, мав зв'язки з поміщиком Павлом Шинкевичем, переховував його майно; весною 1930 року фактично був керівником жіночої волінки, здійснення нальоту на колгосп ім.25-го Жовтня; вів агітацію проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 25.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11783)

ЛЯХОВЕЦЬКИЙ НИКИФОР АНТОНОВИЧ, 1888 р.н., с.Чурівка (приєднане до с.Мартинівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Новостанкувата Добровеличківського району, хлібороб. Заарештований 13.02.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація, зв'язок з бандитами). Засуджений 10.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10121)

МАЗУР МИКИТА СТЕПАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.01.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (“під час махновщини, у 1919 році убив бідняка Арнауту за те, що той розкуркулював їх з батьком”; “агентурна розробка “Хуторяни”: антирадянська агітація, членство у повстанській групі” – див. *Мусій Іванець*). Засуджений 27.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10030)

МАЗУР СТЕПАН РОМАНОВИЧ, 1864 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.01.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (“поміщик у минулому, мав більше 300 десятин землі і 2 парові млини”; “агентурна розробка “Хуторяни”: антирадянська агітація, членство у повстанській групі” – див. *Мусій Іванець*). Засуджений 27.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у Казахстан. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10030)

МАЙДАННИК АНДРІЙ ЄЛИСЕЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, тесля колгоспу. Заарештований 16.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.12.1937. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9441)

МАЙСТРУК ГЕРАСИМ МАКАРОВИЧ, 1903 р.н., с.Пашева Дубнівського повіту Волинської губернії (нині Млинівського району Рівненської області), українець, освіта середня, проживав у смт Новоархангельську, керівник контори “Заготскот”. Заарештований 2.10.1935 Одеським облуправлінням НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 10.01.1938 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 22.01.1938. Реабілітований 5.03.1960 Верховним судом УРСР. (П – 5202)

МАКАДЗЕБА ЄРМИЛ ЗОСИМОВИЧ, 1889 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, хлібороб, городник. Заарештований 4.02.1930 Підвисоцьким РВ ДПУ (видавав себе за агента ДПУ). Прокуратурою 20.03.1930 справу припинено. (П – 6440)

МАКАЗЮБА НИКИФОР АРТЕМОВИЧ, 1900 р.н., с.Покотилове Підвисоцького району, росіянин, освіта середня спеціальна (сільськогосподарський технікум), проживав у м.Грозний (Чечня, Росія), червоноармієць військової частини 1668 29-ї саперної бригади. Заарештований 5.05.1942 особливим відділом НКВС 29-ї саперної бригади (антирадянська агітація проти заходів партії та уряду, наклепи на Червону армію). Засуджений 9.05.1942 військовим трибуналом 29-ї саперної бригади до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 6.05.1992 прокуратурою Київського військового округу. (П – 13233)

МАКОГОН ПАНТЕЛЕЙМОН ІЛІЧ, 1880 р.н., с.Торговиця Підвисоцького району, українець, освіта 2 класи, хлібороб. Заарештований 6.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Управлінням НКВС Архангельської області 27.12.1941 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 8061)

МАКОГОН ЯВДОКИМ ПАНТЕЛЕЙМОНОВИЧ, 1910 р.н., с.Торговиця, українець, освіта початкова, військовослужбовець, командир відділення крейсера “Червоний Кавказ”. У 1931 році Бабанським народним судом був засуджений до 3 років неволі з позбавленням громадянських прав за хуліганство і за те, що в хаті його родичів при обшуку було знайдено обріз – відбув у в’язниці 2 роки, звільнений достроково із Дмитрівського табору. Вдруге заарештований 17.04.1936 Підвисоцьким РВ НКВС (звинувачувався у приховуванні свого минулого соцстановища, позбавлення громадянських прав). Підвисоцьким РВ НКВС 3.11.1936 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6653)

МАКСИМЕЦЬ ОЛЕКСІЙ ПЕТРОВИЧ, 1904 р.н., м.Ніжин Чернігівської області, українець, освіта середня спеціальна, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, старший агроном райземвідділу. Заарештований 29.09.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“член контрреволюційної терористичної організації правих, шкідництво в колгоспах”). Засуджений 25.12.1937 Верховним судом СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 2.09.1960 Верховним судом СРСР. (П – 5275)

МАЛИХАТКО ЯКИМ ОКСЕНТОВИЧ, 1888 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, без певних занять. У 1930 році розкуркулений і висланий з України. Вдруге заарештований 2.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“повернувшись у село із заслання у 1933 році, поширював контрреволюційні чутки про загибель радянської влади, виступав проти колгоспного ладу, підписки на позику для зміцнення обороноздатності країни, висловлював співчуття з приводу розстрілів ворогів народу”). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9576)

МАЛОВІЧКО ОЛЬГА ВАСИЛІВНА, 1906 р.н., с.Надлак, українка, освіта початкова, без певних занять. Заарештована 22.04.1941 УНКДБ Кіровоградської області (член релігійної секти, антирадянська агітація). Засуджена 23.05.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 16.11.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10599)

МАЛОВІЧКО ФРОСІНА ТЕРЕНТІВНА, 1883 р.н., с.Надлак, українка, письменна, одноосібниця-середнячка. Заарештована 22.04.1941 УНКДБ Кіровоградської області (член релігійної секти, антирадянська агітація). Засуджена 23.05.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 16.11.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10599)

МАМАЙ СТЕПАН ФЕДОСІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, член колгоспу. Заарештований 16.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1918 році служив у війську армії УНР; член військово-повстанської контрреволюційної організації на території Підвисоцького району, якою керували колишні секретарі райпарткому Мартишкін і Кисельов: підривна економічна діяльність, шкідництво”). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 15.11.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4556)

МАМАЛАТ ЯКИМ ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, проживав у с.Скалівські Хутори, колгоспник. Заарештований 11.11.1937 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, терор проти активу села). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9585)

МАНДЕБУРА ФЕДІР АНДРІЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Нерубайка, українець, колгоспник. Заарештований 31.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член військово-повстанської контрреволюційної організації). Засуджений 21.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. УНКДБ Кіровоградської області 23.04.1941 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 4963, 3411)

МАНДРИК ІВАН СТЕПАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Тартаків Сокальського району Львівської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Нерубайка Новоархангельського району, член колгоспу. У 1936 році арештовувався за підозрою належності до контрреволюційної організації. Вдруге заарештований 16.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“член військово-повстанської контрреволюційної організації на території Підвисоцького району, якою керували колишні секретарі райпарткому Мартишкін і Кисельов:

підприємства економічна діяльність, шкідництво”). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 15.11.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4556)

МАНЬКО-ТИМЧЕНКО ГАННА ПЕТРІВНА, 1921 р.н., с.Кальниболота, українка, освіта 6 класів, проживала у м.Москві (Росія), провідниця на залізниці. Заарештована 27.11.1944 Новоархангельським РВ НКВС (за переховування чоловіка Конова Миколи Федоровича, дизертира Червоної армії, при спробі втечі 24.10.1944 вбитий). Управлінням НКВС Кіровоградської області 27.01.1945 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 405)

МАРКОВСЬКИЙ МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., с.Великий Карабчіїв Смотрицького (нині Городецького) району Хмельницької області, українець, освіта 3 класи, проживав у с.Торговиці Новоархангельського району, червоноармієць 313 гвардійського стрілецького полку. У 1930 році розкуркулений і висланий у Київську (нині Кіровоградську) область. Заарештований 27.11.1944 контррозвідкою “Смерш” 110-ої гвардійської стрілецької дивізії (антирадянська агітація: “розповідав, що в румун багато німецьких колоній, де населення живе дуже заможна, мають гарні хати, повні обійстя худоби, багато хліба, не як в СРСР; у Румунії багато поміщиків, які живуть так заможна, як за російського царизму”). Засуджений 6.12.1944 військовим трибуналом 110-ої гвардійської стрілецької дивізії до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 30.05.1991 прокуратурою Одеського військового округу. (П – 12669)

МАРТИНЮК ДАНИЛО МАКАРОВИЧ, 1897 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, бригадир по боротьбі зі шкідниками колгоспу ім.Котовського. Заарештований 7.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член повстанської організації, контрреволюційна діяльність). Уманською райпрокуратурою 23.03.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2644)

МАРТИШКІН МИХАЙЛО СИДОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Шатрище Спаського району Московської області (Росія), росіянин, освіта середня, член ВКП(б), проживав у м.Києві, завідувач сільгоспвідділу обкому КП(б)У, у 30-их роках працював секретарем Підвисоцького райпарткому. У 1930 році засуджений за зловживання службовою посадою до 3 років неволі. Заарештований 28.07.1937 УДБ НКВС Київської області (член троцькістської організації правих, контрреволюційна діяльність: “члени організації, займаючи відповідальні посади в Підвисоцькому районі, проводили шкідницьку роботу з метою повалення радвлади на Україні і відновлення капіталістичного ладу: розвал колгоспів і МТС, систематичне зниження врожайності в колгоспах, зниження вартості трудовня, щоб викликати невдоволення колгоспників, знущались над кращими людьми району – стахановцями, п’ятисотенницями, трактористами й комбайнерами”; при обшуку вилучено мисливську рушницю, дрібнокаліберну гвинтівку і наган). Засуджений 6.09.1937 Київським облсудом до розстрілу, вирок виконано 20.10.1937. Реабілітований 1.11.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3869)

МАРЧЕНКО КІНДРАТ РОМАНОВИЧ, 1873 р.н., с.Тимофіївка, українець, неписьменний, хлібороб. Двічі розкуркулений: у 1921 та 1930 роках. Заарештований 23.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колективізації, хлібозаготівлі). Засуджений 4.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11769)

МАТЮШЕНЕЦЬ ПРОКІП МАТВІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Надлак, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Нижній Тагіл Свердловської області (Росія), військовослужбовець 166-го полку 18-ої дивізії військ НКВС. Заарештований 27.04.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 18-ої дивізії військ НКВС (“зводив наклепи на колгоспний лад, дискредитував органи НКВС”). Засуджений 6.06.1945 трибуналом військ НКВС Свердловської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 7.05.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13989)

МАХИНЯ МИКИТА ДАНИЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація, підрих колгоспного ладу). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2688)

МАЦАЛЮК ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1926 р.н., с.Жеванівка, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, проживав у м.Шостка Сумської області, швець. Заарештований 17.01.1950 контррозвідкою МДБ військової частини 13979 (антирадянська агітація). Засуджений 22.03.1950 трибуналом військової частини 25372 до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав. Реабілітований 21.04.1971 Верховним судом СРСР. (П – 8256)

МЕЛЬНИК ВАСИЛЬ АНТОНОВИЧ, 1891 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Підвисоцьким РВ ДПУ (“у 1920-му році перебував у повстанському загоні Дерещука; вів антирадянську агітацію проти хлібозаготівлі та самообкладання”). Засуджений 21.12.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 14.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько за царизму був членом 4-ої Держдуми, у 1930 році розкуркулений. (6701 – П)

МЕЛЬНИЧЕНКО ІВАН МАТВІЙОВИЧ, 1878 р.н., с.Шляхове, українець, освіта початкова, тесля колгоспу ім.Косіора. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 28.07.1937 Новоархангельським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу, наклепи на вождя партії). Засуджений 1.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. Брати дружини Янушевські Іван та Петро служили в армії УНР, Іван емігрував у Чехію. (П – 1476)

МЕЛЬНИЧЕНКО ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1884 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 27.03.1931 Новоархангельським МВ ДПУ (агітація проти колективізації). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 26.11.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3684)

МЕЛЬНИЧЕНКО ТАРАС ГРИГОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Покровка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Третій вирішальний”. Заарештований 17.04.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (контрреволюційна агітація, наклепи на радянський лад, вихваляння німецьких окупантів). Засуджений 17.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ НКВС Українського округу 15.06.1945 міру покарання зменшено до 10 років неволі. Реабілітований 27.12.1989 Кіровоградським облсудом. (13877 – П)

МЕНЦЕЛЬ АНДРІЙ ЕДУАРДОВИЧ, 1888 р.н., смт Новоархангельськ, німець, освіта початкова, мельник Уманського млинарного комбінату. Заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда проти колгоспного ладу). Засуджений 31.05.1939 Кіровоградським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 11.05.1990 Верховним судом УРСР. (П – 11755)

МЕНЦЕЛЬ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1884 р.н., смт Новоархангельськ, німець, освіта початкова – двокласна земська школа, секретар-касир МТС. У 1931 році за несвоєчасне збирання зернових був засуджений до примусової праці. Заарештований 20.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“до революції працював управителем економії поміщика Еклінгера”; “член контрреволюційної військово-повстанської організації, натхненниками й керівниками якої були голова райвиконкому Давиденко й секретар райпарткому Добровольський”, “вів антирадянську агітацію”). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 12.04.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4262)

МИРОНЮК КУПРІЯН ДЕМИДОВИЧ, 1898 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14.07.1950 Підвисоцьким РВ МДБ (посібництво німецьким окупантам). Засуджений 29.05.1951 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років з конфіскацією майна. Прокуратурою військ МДБ Українського округу 27.08.1952 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2789)

МИРЧЕВ БОРИС ТРАЙКОВИЧ, 1904 р.н., м.Варна (Болгарія), болгарин, освіта 3 класи, член ВКП(б) у 1925-38 роках, проживав у смт Новоархангельську, директор МТС. Заарештований 7.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, шкідницька діяльність). Засуджений 5.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.10.1938. Реабілітований 10.04.1958 Верховним судом СРСР. (П – 4310)

МИХАЙЛИЧЕНКО ПОРФИР ПОРФИРОВИЧ, 1893 р.н., с.Небелівка, українець, освіта 2 класи, бригадир колгоспу. Заарештований 19.02.1938 Уманським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2689)

МИХАЙЛЮК МАТВІЙ ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Кальниболота, українець, письменний, проживав у м.Лозова, технік-будівельник дільничної контори “Укрсільдержбуду”. Заарештований 3.06.1931 лінійним постом ОДПУ ст.Знам’янка (“син крупного куркуля – батько мав 45 десятин землі, 4 кам’яних будівлі, млин, фалюші, кінну молотарку, у 1928 році обкладений податком у сумі 412 рублів, у 1929-ому – 399 рублів, за несплату фінподатків майно було абсолютно ліквідоване, господаря мали вислати на північ, але він зник; Матвій у 1918 році, як видно з агентурних матеріалів, був учасником банди Гризлова, видавав червоних партизан, комуністів, брав участь в розстрілі організатора червоних партизанських загонів Федота Анастасьєва, всього 35 селян були биті шомполами, Григорій Балицький і Терень Міщенко, отримавши 60 шомполів, умерли”). Райапарат ДПУ Новоархангельського району пропонував судовій трійці при колегії ДПУ УРСР застосувати міру соціального захисту до Михайлюка – 10 років концтаборів, прокурор 65-ої Голованівської дільниці клопотання підтримав. Особливим відділом Київського оперсектора ДПУ УРСР 17.12.1931 справу повернено райвідділу за недостатністю фактів звинувачення. Новоархангельським РВ ДПУ 20.03.1932 справу припинено. (П – 2777)

МИШЛЕННИКОВ МАКАР ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Маковиці Дмитровичської волості Брест-Литовського повіту (нині Білорусія), українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, директор МТС. Заарештований 14.08.1937 Уманським РВ НКВС (“член контрреволюційної організації правих, шкідницька діяльність” – див. *Михайло Мартишкін*). Засуджений 6.09.1937 Київським облсудом до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 1.11.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3869)

МИЩЕНКО ЮХИМ РОДІОНОВИЧ, 1889 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу “Шлях до соціалізму”. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 18.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація, член контрреволюційного куркульського угруповання). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8908)

МОКРИЙ ВАСИЛЬ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Зібранівка Снятинського району Івано-Франківської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Свердликове Новоархангельського району, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 15.07.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“член підпільної галицької повстанської організації – її учасники ще в роки громадянської війни на терені Галичини були завербовані іноземними розвідками із завданням диверсійно-повстанського характеру та шпигунства були закинуті на радянський бік”). Засуджений 16.01.1938 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 13.02.1938. Реабілітований 14.02.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4265)

МОЛЧАНІВСЬКИЙ КУЗЬМА ЙОСИПОВИЧ, 1889 р.н., м.Рівне, українець, освіта середня, проживав у смт Новоархангельськ, без певних занять. Заарештований 24.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 8.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 28.03.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3533)

МОСКАЛЕНКО ТЕРЕНТІЙ ІВАНОВИЧ, 1881 р.н., с.Кальниболота, українець, неписьменний, проживав у с.Калинівка Вільшанської сільради Новоархангельського району, хлібороб. У 1930 році розкуркулений за невиконання плану хлібозаготівлі. Заарештований 25.03.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (агітував проти колективізації, хлібоздачі та інших заходів радянської влади). Новоархангельським РВ ДПУ 30.06.1931 з-під варті звільнений, справу припинено і направлено дільничному прокурору з клопотанням про виселення родини Москаленка як куркуля на північ, 30.07.1930 постановою РВ ДПУ затверджена прокурором. (П – 2642)

МУСІЄНКО ЯКІВ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Кальниболота, українець, письменний, теся колгоспу. Заарештований 21.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9607)

НАЗАРЕНКО НИКИФОР ІВАНОВИЧ, 1878 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 31.10.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 25.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4106)

НАЗАРЕНКО НИКИФОР ІВАНОВИЧ, 1881 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. У 1929 році за антирадянську агітацію був засуджений до 3 років неволі. Вдруге

заарештований 3.06.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“контрреволюційна агітація проти заходів радянської влади: колгоспів, державної позики, трудової дисципліни”). Засуджений 17.04.1939 Кіровоградським облсудом до 10 місяців 14 днів ув’язнення, звільнений по відбуттю строку прямо у залі суду. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13492)

НАКОНЕЧНИЙ ГАВРИЛО ДАВИДОВИЧ, 1888 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.03.1929 Уманським окрвдділом ДПУ (антирадянські висловлювання, зв’язок з куркулями). Засуджений 2.08.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4249)

НАКОНЕЧНИЙ МИКОЛА ТРОХИМОВИЧ, 1896 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.03.1929 Уманським окрвдділом ДПУ (в роки громадянської війни служив у повстанському загоні Клименка; вів антирадянську агітацію). Засуджений 2.08.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4249)

НАСИЛЕВСЬКИЙ МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ, 1910 р.н., м.Конотоп Сумської області, українець, освіта вища, проживав у с.Кальниболота Новоархангельського району, лікар. Заарештований 22.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (член контрреволюційної терористичної організації, шкідництво). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 19.12.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 8320)

НАСТИЧ НАУМ ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Кам’яне Підвисоцького (нині Новоархангельського) району, українець, освіта початкова, хлібороб, тесля. Заарештований 2.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1933 році агітував селян виходити з колгоспу та вести одноосібне господарювання, розповсюджував чутки про прийдешню війну і неминучу поразку в ній СРСР”). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою (П – 9183)

НЕВЕН ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ, 1894 р.н., с.Супрунове Вінницької області, українець, освіта середня, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, агроном МТС. Заарештований 13.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

НЕГРОВ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1931 р.н., с.Скалева, українець, освіта 4 класи, військовослужбовець військової частини №19206, молодший сержант. Заарештований 10.03.1953 контррозвідкою МДБ військової частини 49532 (контрреволюційна діяльність: “на політзаняттях заявив, що в колгоспах жити тяжко, нічим сплачувати податки; зводив наклепи на одного з керівників партії і держави, мовлячи, що він не знає умов життя колгоспників; пророкував, що наше покоління до комунізму все одно не доживе”). Засуджений 8.04.1953 трибуналом військової частини №64116 до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом СРСР 20.06.1953 міру покарання зменшено до 5 років неволі, а в силу указу Президії ВР СРСР від 27.03.1953 “Про амністію” з-під варті звільнений 30.07.1953. Реабілітований 29.04.1991 прокуратурою Прикарпатського військового округу. (П – 12685)

НЕМЧЕНКО АВРАМ ЛУКИЧ, 1886 р.н., с.Свободне (приєднане до с.Шляхове), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 18.05.1929 Первомайським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі, оподаткування). Засуджений 3.09.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 19.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4216)

НЕМЧЕНКО МАКАР ЛАЗАРОВИЧ, 1898 р.н., с.Шляхове, українець, освіта початкова, проживав у смтДобровеличківка, електротехнік харчокомбінату. Заарештований 23.02.1949 Добровеличківським РВ МДБ (антирадянська агітація проти радянського ладу, Червоної армії). Засуджений 11.03.1949 Кіровоградським облсудом до 25 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років). Реабілітований 28.04.1989 Верховним судом УРСР. (П – 9805)

НЕПРИТВОРНИЙ ІВАН АРХИПОВИЧ, 1912 р.н., с.Диковичеве, українець, освіта 4 класи, школа саніструкторів, виключений з ВЛКСМ, проживав у м.Славути Хмельницької області, молодший

командир надстрокової служби, саніструктор 101-го кавалерійського полку. Заарештований 3.09.1937 особливим відділом 26-ої кавалерійської дивізії (шпигунство). Засуджений 10.01.1938 трибуналом Київського військового округу до 4 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 20.06.1990 Верховним судом СРСР. (П – 12081)

НІКІТЕНКО ОНУФРІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1904 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, коваль колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 30.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“член української повстанської контрреволюційної організації: разом із Йосипом Лебедем, Семеном Залуцьким та іншими провадив антирадянську агітацію, розповсюджував провокаційні чутки про війну, закликав селян не йти працювати в колгосп”). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою при НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах, покарання відбував у “Усолягу”, звільнений з-під варти 15.10.1946. Вдруге заарештований за цим же звинувачення 25.11.1949 управлінням МДБ Молотовської області. Засуджений 25.03.1950 особливою нарадою МДБ СРСР до заслання у Красноярський край на довічне поселення. Реабілітований 1.02.1964 Кіровоградським обласним судом. (П – 7744)

НІКІТЕНКО ПАНАС ГРИГОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 30.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1918-19 роках служив у війську армії УНР; учасник контрреволюційної повстанської організації, яка готувалась піднятися зі зброєю в руках проти радвлади на випадок інтервенції капіталістичних держав, здійснювала шкідництво в колгоспах, зривала польові роботи, дискредитувала керівників партії та уряду”). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 19.12.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 4963)

НІКОЛЕНКО ІВАН ПРОКОПОВИЧ, 1895 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, моторист Перегонівського радгоспу Голованівського району. Заарештований 28.08.1936 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 9.02.1937 Київським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 26.01.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 13758)

НОВОСАДОВИЧ ВАСИЛЬ ВАВИЛОВИЧ, 1882 р.н., с.Свердликове, українець, освіта середня, священник до 1930 року, чорнороб. У 1930 році розкуркулений і висланий за межі України. Заарештований 2.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (агітація проти виборів до Верховної Ради, релігійна пропаганда). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1558)

НОВОХАЦЬКИЙ САМІЙЛО ЯКОВИЧ, 1900 р.н., с.Нерубайка, українець, малописьменний, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 31.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член військово-повстанської контрреволюційної організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 21.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4963, 9099)

ОЛЕКСАНДРОВА ГАФІЯ ГОРДІЙНА, 1906 р.н., с.Надлак, українка, освіта початкова, одноосібниця. Заарештована 5.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (антирадянська агітація проти колгоспного ладу). Засуджена 10.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Чоловік Гнат Матвійович за невиконання держзобов'язань був засуджений до 1,5 року тюремного ув'язнення. (П – 12316)

ОЛЕКСЮК ІВАН ПАНАСОВИЧ, 1900 р.н., с.Орлове, українець, освіта 2 класи, військовослужбовець 1-го відділення 3-го батальйону 977-го стрілецького полку 270-ої стрілецької дивізії. Заарештований 16.09.1941 особливим відділом НКВС 12-ої армії (“в ніч з 8 на 9 вересня разом із вояками-земляками Дмитром Кохановським, Олексою Пасенком, Теофаном Сологубом та братом Федором перейшов із зброєю в руках на бік ворога і здався в полон”). Засуджений заочно 17.09.1941 військовим трибуналом 270-ої стрілецької дивізії до розстрілу. Верховним судом СРСР 25.06.1943 вирок відмінено за недоведеністю складу злочину. Вдруге, працюючи у колгоспі “14-й партз'їзд”, заарештований 15.04.1944 Голованівським РВ НКДБ (служив у поліції в роки німецької окупації). Голованівським РВ НКДБ 8.07.1944 справу припинено, через обласний військкомат направлений в спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 4905, 3248)

ОЛЕКСЮК ФЕДІР АРТЕМОВИЧ, 1896 р.н., с.Орлове, українець, освіта 3 класи, колгоспник, військовослужбовець 7-ої стрілецької роти 3-го батальйону 977-го стрілецького полку 270-ої стрілецької дивізії. Заарештований 16.09.1941 особливим відділом НКВС 12-ої армії (полон, зрада Батьківщини – див. *Іван Олексюк*). Засуджений заочно 17.09.1941 військовим трибуналом 270-ої стрілецької дивізії до розстрілу. Верховним судом СРСР 25.06.1943 вирок відмінено за недоведеністю складу злочину. (П – 4905)

ОЛІЙНИК ФЕДІР РОМАНОВИЧ, 1883 р.н., с.Клинини Старокостянтинівського (нині Волочиського) району Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Торговиця Новоархангельського району, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 20.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, шкідництво, антирадянська агітація, шкідництво: “зумисне псував овочі та інші городні культури”). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 18.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4436)

ОЛІЙНИЧЕНКО ЯКИМ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Нерубайка, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 31.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська агітація). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2688)

ОРЛОВ АБРАМ АНДРІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Скалівські Хутори, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1925-35 роках, виключений за приховування соціального походження (куркуль), проживав у м.Ямпіль Вінницької області, начальник прикордонного загону. Заарештований 20.07.1938 УНКВС Кам'янець-Подільської області (підозрювався у шпигунській і шкідницькій діяльності, у зв'язках з антирадянським елементом: “Мій батько за соціальним походженням середняк, за невиконання податку майно розпродане, я написав заяву у партбюро, де з'ясували це питання і в партії я лишився; у 1930 році я довідався, що батько розкуркулений, я відмовився від нього, оголосив у газеті, що порвав стосунки із батьками, у батька було 9 десятин землі, їдців 8 осіб” – із свідчень Абрама Орлова). Засуджений 22.05.1939 трибуналом військ НКВС Кам'янець-Подільської області до 2 років ув'язнення. Трибуналом військ НКВС Київського округу 21.07.1939 з-під варти звільнений за амністією. Батько розкуркулений у 1929 році, розкуркулений й висланий із села родичі Орлови: Петро Самійлович, М.С. та Гаврило. (П – 7755)

ОРЛОВ ПЕТРО ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 28.03.1944 Новоархангельським РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами). Засуджений 15.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 27.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13422)

ОШИЄВСЬКИЙ ЛАРІОН САВЕЛІЙОВИЧ, 1913 р.н., с.Вишнопіль Бабанського району Київської (нині Тальнівського Черкаської) області, українець, освіта початкова, проживав у с.Кам'янець Новоархангельського району, водій машино-тракторної станції. Заарештований 17.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. Батько у 1932 році розкуркулений. (П – 4448)

ПАВЛИШИН МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Саранчуки Бережанського району Тернопільської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, поштар. Заарештований 12.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська пропаганда). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3784)

ПАЛАЗІЄНКО ОЛЕКСАНДР ІЛІЧ, 1915 р.н., с.Комишеве Лозуватської сільради, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, бухгалтер заготконтори райспоживспілки. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 3.05.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ПАЛАМАРЧУК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Орлове, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу “До спільної праці”. Заарештований 1.12.1932 Голованівським РВ ДПУ

(контрреволюційна діяльність проти заходів радянської влади). Голованівською дільничною райпрокуратурою 16.06.1933 справу закрито, з-під варти звільнений. Вдруге, працюючи рахівником Голованівського райземвідділу, заарештований 27.02.1938 Голованівським РВ НКВС (“у 1918-19 роках служив у війську армії УНР”, “контрреволюційна агітація проти радянської влади”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 2889, 9362)

ПАНАСЕВИЧ ЄВГЕН АНТОНОВИЧ, 1891 р.н., с.Розсохуватець, освіта вища (духовна семінарія), проживав у с.Перегонівка Голованівського району, священник. Заарештований 24.04.1928 Уманським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації, метою якої було здійснення диверсійних актів та повалення існуючого ладу; шпигунство). Уманським окрвідділом ДПУ 3.07.1928 справу припинено. (П – 3838)

ПАНАСЕНКО КОСТЯНТИН КАРПОВИЧ, 1896 р.н., с.Тернівка, українець, освіта 4 класи, колгоспник. Заарештований 8.10.1945 Тишківським РВ НКВС (в період німецької окупації 1941-44 років працював старостою громадського двору). Засуджений 13.12.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ НКВС Українського округу 1.02.1946 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення. Реабілітований 10.02.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13067)

ПАНАСЕНКО МИКОЛА АРХИПОВИЧ, 1924 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта 9 класів, член ВЛКСМ, бухгалтер військової частини п/п 86735. Заарештований 8.07.1948 відділом контррозвідки МДБ Східно-Сибірського військового округу (антирадянська агітація). Засуджений 15.09.1948 трибуналом Східно-Сибірського військового округу до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Східно-Сибірського військового округу 16.11.1948 міру покарання збільшено до 25 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 19.07.1955 Верховним судом СРСР. (П – 6135)

ПАРОКІННИЙ ЗОТ ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1900 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, бригадир колгоспу ім.Політвідділу. Заарештований 15.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ПАРФЕНЮК МАРТИН ЄЛИЗАРОВИЧ, 1890 р.н., с.Рогова Підвисоцького району Київської (нині Уманського Черкаської) області, українець, освіта початкова, проживав у виселку Боршова Рогівської сільради Підвисоцького (нині Новоархангельського) району, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Підвисоцьким РВ ДПУ (“у 1919 році брав участь командиром кулеметної команди у повстанні проти радянської влади в загоні Клименка, який оперував у селах Уманської округи, через кілька місяців повстанці були розбиті червоними, після чого разом з іншим десятком повстанців подався до загону отамана Зеленого під Білу Церкву і був там близько півроку, іще був у загонах Козакова, Дерещука, Попова, Соколова; підтримував зв'язок із куркулями, агітував проти колективізації, хлібозаготівлі: “Краще буде, як колективи розпадуться, бо тут тільки хочуть, щоб наробився, а нічого за цю роботу не будуть давати”, ініціював розбір інвентаря із созу, коли скликали людей на збори агітувати за самообкладання і кворуму не було, то казав: “Треба було ще й людей сюди привести та й робити все, що хоче”). Уманською дільничною прокуратурою 5.12.1930 справу припинено. Засуджений 21.12.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Даних про реабілітацію у справі немає. (П – 6429)

ПАСЕНКО ВАСИЛЬ КУЗЬМОВИЧ, 1889 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.09.1937 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, релігійна пропаганда). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9277)

ПАСЕНКО ДМИТРО КУЗЬМОВИЧ, 1882 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, колгоспник, сторож. Заарештований 10.11.1937 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. З-під варти звільнений 25.06.1941. Реабілітований 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1554)

ПАСЕНКО ОЛЕКСА МАКСИМОВИЧ, 1902 р.н., с.Тернівка Тишківського (нині Новоархангельського) району, українець, освіта початкова, проживав у с.Свірневе Голованівського району, військовослужбовець, командир відділення 7-ої стрілецької роти 977-го стрілецького полку 270-ої стрілецької дивізії. Заарештований 16.09.1941 особливим відділом НКВС 12-ої армії (“в ніч з 8 на 9 вересня разом із вояками-земляками Дмитром Кохановським, Теофаном Сологубом та братами Федором і Йваном Олексюками перейшов із зброєю в руках на бік ворога і здався в полон”). Засуджений заочно 17.09.1941 військовим трибуналом 270-ої стрілецької дивізії до розстрілу. Верховним судом СРСР 25.06.1943 вирок відмінено за недоведеністю складу злочину. (П – 4905)

ПАСЕНКО ПИЛИП КУЗЬМОВИЧ, 1877 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.09.1937 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, релігійна пропаганда). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.05.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9277)

ПАТЛАЧЕНКО ВІКТОР КОСТЯНТИНОВИЧ, 1899 р.н., с.Мартинівка Тишківського району, українець, освіта початкова, селянин-одноосібник. Заарештований 26.04.1937 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація – *див. Панас Хатун*). Засуджений 20.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9315)

ПЕНТА ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Танське Бабанського району Київської (нині Уманського Черкаської) області, українець, освіта початкова, проживав у с.Кагарлик Новоархангельського району, голова колгоспу. Заарештований 14.04.1944 Новоархангельським РВ НКВС (“в період німецької окупації брав участь у розпуску колгоспу, працював управителем господарства, провадив антирадянську агітацію, зводив наклепи на Червону армію, вихваляв армію німецьку”). Новоархангельським РВ НКДБ 23.10.1944 направлений в спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 3151)

ПЕРА КИРИЛО ТРОХИМОВИЧ, 1885 р.н., с.Вербівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Семенівка (приєднане до с.Дружелюбівка) Добровеличківського району, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 14.10.1930 Добровеличківським РВ ДПУ (агітація проти податків, хлібозаготівлі). Засуджений 8.01.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 4.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6173)

ПЕРЕКРЕСТ ВОЛОДИМИР ДМИТРОВИЧ, 1897 р.н., с.Ганнівка Новоархангельського району, українець, освіта середня спеціальна, проживав у с.Рівне, старший ветлікар Рівненського райземвідділу. Заарештований 31.10.1937 Рівненським РВ НКВС (шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12. 1937. Реабілітований 8.08.1959 Кіровоградським облсудом. (4818 - П)

ПЕТРЕНКО ГАВРИЛО ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.03.1929 Уманським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Судового рішення у справі немає. (П – 4206)

ПЕТРЕНКО ЮХИМ АНДРІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, тракторист. Заарештований 10.01.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська діяльність). Підвисоцьким РВ НКВС 12.09.1937 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6652)

ПЕТРОВ ФЕДІР ЗАХАРОВИЧ, 1871 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.01.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 12.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6055)

ПИЛИПЕНКО ТРИФОН МИКИТОВИЧ, 1890 р.н., с.Нерубайка, українець, неписьменний, без певних занять. Заарештований 20.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.01.1938. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9408)

ПИСЧАНСЬКИЙ МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 23.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (член релігійного контрреволюційного куркульського угруповання, антирадянська агітація). Засуджений 16.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11542)

ПВЕНЬ ОЛЕКСІЙ СЕМЕНОВИЧ, 1890 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, статистик МТС. Заарештований 19.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (1920 року був у повстанському загоні Нещадного; член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 12.04.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4264)

ПВЕНЬ ПОРФИР ЄРОФІЙОВИЧ, 1895 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, завгосп колгоспу ім.Леніна. Заарештований 17.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (1920 року був у повстанському загоні Нещадного; член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 12.04.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4264)

ПІДДУБНИЙ ДЕМИД ПЕТРОВИЧ, 1899 р.н., с.Кам'янець, письменний, без певних занять. Заарештований 24.04.1928 Уманським окрвдділом ДПУ (член контрреволюційної організації, метою якої було здійснення диверсійних актів та повалення існуючого ладу; шпигунство на користь Польщі). Уманським окрвдділом ДПУ 3.07.1928 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3818)

ПІДЛИПНЯК ФЕДОТ МИТРОФАНОВИЧ, 1905 р.н., с.Танське Уманського району Черкаської області, українець, освіта вища педагогічна, член ВКП(б), проживав у с.Підвисоке, директор середньої школи. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ПІДОПРИГОРА КІНДРАТ ЛЕВКОВИЧ, 1900 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, їздовий колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 5.04.1938 Уманським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2688)

ПЛЕСКАНОВСЬКИЙ ОЛЕКСА СЕМЕНОВИЧ, 1910 р.н., с.Покровка, українець, освіта середня спеціальна (педагогічний технікум), червоноармієць 475-го стрілецького полку 53-ої Новоукраїнської стрілецької дивізії. Заарештований 21.07.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 53-ої НСД (вів антирадянську агітацію, вихваляв окупаційний лад, поширював інформацію поразницького характеру). Засуджений 8.08.1944 військовим трибуналом 53-ої НСД до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 27.05.1991 прокуратурою Одеського військового округу. (12672 – П)

ПЛЕСНЯРСЬКИЙ ФРАНЦ АНДРІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Осташки Чорноострівського району Вінницької (нині Хмельницького району Хмельницької) області, поляк, освіта початкова, проживав у смт Новоархангельськ, швець артілі. У 1931 році за антирадянську діяльність був засуджений ОДПУ до 5 років неволі. Вдруге заарештований 18.10.1937 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 22.11.1937. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12363)

ПЛЕЦ АЛЬБЕРТ КАРЛОВИЧ, 1901 р.н., с.В'язовець Червоноармійського району Житомирської області, німець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке, бухгалтер райфінвідділу. Заарештований 13.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, шкідницька діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ПЛИТКО ПАНФІЛ ОНИСИМОВИЧ, 1896 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, робітник лісництва. Заарештований 12.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

ПОБЕРЕЖНИЙ ОЛЕКСАНДР ПАНАСОВИЧ, 1881 р.н., с.Небелівка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 19.03.1938 Уманським окрвдділом ДПУ (“приводом до арешту став агентурний матеріал про антирадянську агітацію з боку куркулів і засміченості куркулями буряковариства, в результаті чого зривались кампанії на селі”). Судового рішення по справі немає. Уманською окрпрокуратурою 6.05.1929 за недостатністю звинувачень слідство припинено з апеляцією до

окрвдділу ДПУ про виселення за межі України, 23.04.1929 з-під варті звільнений під підписку про невийзд. (П – 4249)

ПОВІТЧАН ДМИТРО КОРНІЙОВИЧ, 1873 р.н., с.Воловичі Шляхівської сільради, українець, неписьменний, член колгоспу ім.Крупської. У 1919 і 1929 роках двічі за несплату податків розкуркулений, господарство розпродане. Заарештований 4.07.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“під час розкуркулювання намагався зарізати косою члена сільради Якова Шевченка; після позбавлення виборчих прав виїхав із села, працював по радгоспах, у 1936-ому повернувся у Шляхову, агітував проти підписки на державну позику, продажу хліба державі”). Засуджений 31.05.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 7.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 542)

ПОВОРОЗНЮК МИРОН СИДОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Полянецьке Савранського району Одеської області, українець, освіта середня, проживав у с.Володимирівка Новоархангельського району, без певних занять. Заарештований 24.01.1945 УНКДБ Кіровоградської області (зв’язок з українськими націоналістами, антирадянська агітація). Засуджений 10.04.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 17.10.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13373)

ПОДУСТОВ ДМИТРО ЛУК’ЯНОВИЧ, 1895 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, проживав у с.Кальніболота, слюсар МТС. Заарештований 19.10.1944 Новоархангельським РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами). Засуджений 23.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 28.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13559)

ПОКРИЩЕНКО ДЕМ’ЯН МАКСИМОВИЧ, 1872 р.н., с.Мартинівка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 3.10.1929 Первомайським окрвдділом ДПУ (агітація проти хлібозаготівлі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 2.04.1944 Тишківським РВ НКДБ (співробітництво з німецькими окупантами). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 22.09.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4109, 2369)

ПОКРИЩЕНКО МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1915 р.н., с.Мартинівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 26.03.1937 Тишківським РВ НКВС (антирадянська агітація, спрямована на дискредитацію керівників партії та уряду). Засуджений 19.08.1937 Одеським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 22.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1099)

ПОЛІЩУК АНДРІЙ ІЛЛІЧ, 1872 р.н., с.Торговиця, українець, письменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 31.12.1937 у м.Умані. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9419)

ПОЛІЩУК ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1897 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, проживав у с.Скалівські Хутори, без певних занять. Заарештований 18.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (шкідницька діяльність, антирадянська агітація). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.04.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9037)

ПОЛІЩУК НАСТЯ АРХИПІВНА, 1914 р.н., с.Підвисоке, українка, освіта початкова, член колгоспу ім.Петровського. Заарештована 15.06.1936 Підвисоцьким РВ НКВС (“6.02.1936 у райвідділ НКВС доставлено портрет вождя партії т.Сталіна, знятий у районному клубі, на якому було написане вульгарне слово та вздовж портрета виявлено три продовгуваті брудні смуги; злочин здійснений 5.02.1936 через заздрість до прибиральниці клубу Ф.Затхей, яка стала працювати на місці колишньої роботи Ярини Закревської: остання підмовила свою подругу і вони о 5-ій вечора в приміщенні клубу почали обмазувати болотом лавчини, розкидати грязюку по підлозі, далі Закревська палицею в болоті написала на портрету Сталіна нецензурне слово, а Поліщук тричі вдарила палицею по портреті – ці дії вчинено з метою підірвати авторитет нової прибиральниці районного клубу”). Засуджена 23.06.1936 Київським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітована 10.06.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7315)

ПОЛОЖАЙ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, слюсар МТС. Заарештований 12.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

ПОЛОМАРЕНКО ОЛЬГА ТИМОФІВНА, 1924 р.н., с.Небелівка, українка, освіта неповна середня, службовець. Заарештована 28.08.1945 оперуповноваженим 5 відділення 2 відділу НКДБ Молдавської РСР під час проходження перевірки у фільтраційному таборі (антирадянська діяльність: “проживаючи на окупованій території у Небелівці, у червні 1942 року вивезена німцями як оstarбайтер у м.Мисліц, Чехословаччина, працювати на фабриці, заарештована гестапо за лист, в якому писала про наступ Червоної армії, і завербована в якості таємного співробітника – дала гестапо підписку виявляти комуністів, повідомила про 3 чехів-комуністів”). Через вагітність 11.10.1945 з-під варти звільнена під підписку про невізд з проживанням у Небелівці; у червні 1946-го мала чотиримісячну дитину. Засуджена 18.07.1946 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Ні 20.04.1955, ні 11.12.1990, коли Кіровоградською обласною прокуратурою ставилось питання про реабілітацію, не реабілітована, оскільки “міра покарання відповідає важкості вчиненого злочину”. Батько Тимофій, 57 років, розстріляний німцями у 1942 році як член ВКП(б) і за зв’язки з НКВС. (П – 12757)

ПОНОМАРЬОВ МИХАЙЛО ЄГОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Багарян Челябінської області (Росія), росіянин, освіта початкова, проживав у смт Новоархангельську, завгосп МТС. Заарештований 14.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, натхненниками і керівниками якої були голова райвиконкому Давиденко і секретар райпарткому Добровольський: мета – організація збройного повстання проти радвлади, відокремлення України від СРСР, агітація і шкідницька діяльність у сільському господарстві”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 15.06.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3609)

ПОПЕЛЮХ ЗОСИМ СИДОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 30.08.1940 УНКВС Кіровоградської області (агітація серед колгоспників проти заходів радянської влади). Засуджений 26.11.1940 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 10.11.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10731)

ПОПЕЛЮХ УСТИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта початкова, проживав у с.Копенкувате Підвисоцького району, колгоспник. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ПОПКО СТАНІСЛАВ ВІКЕНТІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Скалідичі Віленської губернії (Польща), поляк, освіта початкова, проживав у с.Диковичеве Новоархангельського району, хлібороб. Заарештований 23.01.1931 Київським дорожно-транспортним відділом ОДПУ (шпигунство на користь Польщі). Голованівською дільничною прокуратурою 26.07.1932 справу припинено. (П – 2766)

ПОРОХНЮК СОФРОН ІВАНОВИЧ, 1883 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 18.09.1929 Первомайським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 15.12.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4141)

ПОХНАТЮК ГОРДІЙ ТАРАСОВИЧ, 1904 р.н., с.Кам’яне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 15.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10169)

ПОХНАТЮК ЄЛИСЕЙ ДЕМИДОВИЧ, 1904 р.н., с.Кам’яне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 5.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2688)

ПРИЛИПКО ПЕТРО СТЕПАНОВИЧ, 1874 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.01.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9406)

ПРИЛУЦЬКИЙ ЮХИМ ДМИТРОВИЧ, 1893 р.н., с.Надлак, українець, освіта 3 класи, швець. Заарештований 12.09.1944 відділом контррозвідки “Смерш” Одеського військового округу (співробітництво з німецькими окупантами, антирадянська агітація). Засуджений 24.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10520)

ПРИСЯЖНИК ЗАХАР ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1906 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, червоноармієць 95-го окремого медично-санітарного батальйону 333-го стрілецького полку. Заарештований 20.08.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 6-ої Орловської стрілецької дивізії (зводив наклепи на керівників партії та уряду, радянську пресу: “В тому, що війна почалася, винні не німці, а євреї. Жаль, що німці їх не вибили, тепер вони нам життя не дадуть”, “Хоч війна і закінчиться, радянська влада однак не існуватиме”, “коли 1.08.1944 читали з дивізійної газети указ про нагородження Сталіна орденом “Победа”, сказав: “Сталін уже старий, його треба замінити”). Засуджений 20.09.1944 військовим трибуналом 6-ої стрілецької дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 27.04.1990 трибуналом Київського військового округу. (П – 11468)

ПРИТУЛА ДМИТРО КІНДРАТОВИЧ, 1923 р.н., с.Станіславівка, українець, освіта 9 класів, член ВЛКСМ, червоноармієць із березня 1944 року, помічник командира 1-го взводу мінометної роти 164 окремого стрілецького батальйону, старший сержант. Заарештований 24.01.1947 відділом контррозвідки МДБ 11-ої окремої стрілецької бригади (антирадянська діяльність: “у 1941-44 роках перебував на окупованій німцями території; після відпустки додому восени 1946 року говорив друзям: “Населення в колгоспах живе погано, хліба нема, його забрала держава – робляться запаси для підготовки до третьої світової війни, скоро буде голод, який скосить усе населення”; жовтень 1946-го: “Якби у війні нам не допомагали союзники, то ми німців ніколи не перемогли б – вони врятували нас у цій війні”; у перших числах грудня 1946-го зробив провокаційну заяву: радянський уряд і преса брешуть, що радянські війська виведені з Югославії і Китаю – вони там є і ведуть бої проти гоменданівців; провадив серед військовослужбовців противиборчу агітацію: “На минулих виборах у Верховну раду СРСР багато людей голосували проти блоку комуністів і безпартійних, а тепер на виборах у Верховну раду РРФСР цей відсоток іще збільшиться, оскільки серед національностей зростає антагонізм і в народі багато невдоволень”; грудень 1946-го: “Під час війни нам казали, що після перемоги ми відпочинемо й заживемо добре, але... До революції справді у нас народ жив добре, а зараз добре живуть лиш за кордоном...”). Засуджений 14.02.1947 трибуналом 60-го стрілецького корпусу до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та медалі “За перемогу над Німеччиною” і клопотання перед Верховною радою СРСР про позбавлення медалі “За відвагу”. Перебував у в'язниці м.Дзауджікау (нині м.Орджонікідзе, Північна Осетія, Росія). Реабілітований 5.06.1989 трибуналом Північно-Кавказького військового округу. (П – 9671)

ПРИТУЛА ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, проживав у с.Диковичеве Новоархангельського району, тесля колгоспу. Заарештований 16.04.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (підозрювався у зв'язках із українськими націоналістами). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 23.01.1945 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2269)

ПРИТУЛА МИТРОФАН ІВАНОВИЧ, 1910 р.н., с.Нерубайка, українець, письменний, бригадир колгоспу. Заарештований 31.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 21.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4963, 9633)

ПРОКОФ'ЄВ УЛЯН ЛАВРОВИЧ, 1901 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта вища, працівник лабораторії контролю насіння. Заарештований 23.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації” – див. *Андрій Куйбіда*). Засуджений

29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 15.06.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3609)

ПТАШНИК ЮХИМ КАРПОВИЧ, 1897 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, виключений з ВКП(б) у 1933 році, колгоспник. Заарештований 12.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

ПУЗИР ІВАН ІВАНОВИЧ, 1919 р.н., с.Скалева, росіянин, письменний, член ВКП(б) з 1940 року, секретар сільради до служби в армії, проживав у м.Гродно (Білорусія), військовослужбовець 152-ого артполку, командир гармати. Заарештований 11.08.1941 НКВС Орловського військового округу (здався у полон німецьким військам). Особливим відділом НКВС Орловського військового округу 26.08.1941 справу припинено. (П – 4916)

ПУРІЙ АНТОН АНТОНОВИЧ, 1916 р.н., с.Свердликове, українець, освіта 6 класів, кандидат в члени ВКП(б), проживав у м.Перм, курсант кулеметно-мінометного училища, старший сержант. Заарештований 18.08.1942 особливим відділом НКВС Молотовського гарнізону (антирадянська агітація). Засуджений 29.10.1942 військовим трибуналом Молотовського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 9.01.1992 прокуратурою Приволзько-Уральського військового округу. (П – 13005)

РАДМАНОВИЧ ДАНИЛО ДАНИЛОВИЧ, 1894 р.н., с.Рудопіль Грацького повіту (Сербія), серб, освіта початкова, проживав у с.Нерубайка Новоархангельського району, швець-кустар, різнороб. Заарештований 14.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (член польської диверсійно-повстанської шпигунської організації). Засуджений 1.12.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 17.12.1937. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11535)

РАЧКОВАН АНАНІЙ ПЕТРОВИЧ, 1905 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б) з 1940 року, колгоспник. Заарештований 19.06.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (таємний агент німецької жандармерії). Засуджений 21.12.1944 трибуналом військ НКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 26.02.1966 Кіровоградським облсудом. (П – 8024)

РЕДЬКО ВАСИЛЬ ЗІНОВІЙОВИЧ, 1870 р.н., с.Бельведери (нова назва – Синоха), українець, освіта початкова, колгоспник. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 4.07.1938 Новоархангельським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу, підписи на держпозику). Засуджений 15.04.1939 Одеським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 13.07.1993 Генеральною прокуратурою України. Племінники Сербіненки - голова колгоспу ім.Леніна Іван Леонтійович за шкідництво репресований у 1937 році, Семен Леонтійович у 1938-ому. (П – 1203)

РОГОЗИНСЬКИЙ АНТОН ПРОКОПОВИЧ, 1886 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта 2 класи, пресвітер п'ятидесятників. Заарештований 6.09.1950 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 30.11.1950 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10228)

РОЗЛИВАН ЄФРЕМ ДМИТРОВИЧ, 1883 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (зв'язок з ворожим елементом). Уманською дільничною прокуратурою 17.01.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2645)

РОСОХАЦЬКИЙ АНТОН МИХАЙЛОВИЧ, 1889 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта середня, фельдшер райлікарні. Заарештований 15.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, шкідницька діяльність у лікарні” – *див. Андрій Куйбіда*). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 15.06.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3609)

РУБЛИК ОСТАП СЕРГІЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Кам'ячече, письменний, селянин-бідняк, хлібороб. Заарештований 24.04.1928 Уманським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної диверсійної організації, метою якої було здійснення диверсійних актів та повалення існуючого ладу; шпигунство). Уманським окрвідділом ДПУ 3.07.1928 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 3818)

РУДЕНКО ІВАН ДМИТРОВИЧ, 1915 р.н., с.Баламутівка Ружинського району Житомирської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке, завідувачий райфінвідділом. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційної шкідницька діяльність). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення в далеких таборах. Реабілітований 28.05.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 3408)

РУДЕНКО СЕРГІЙ ГНАТОВИЧ, 1895 р.н., с.Шабельники Чигиринського району Київської (нині Черкаської) області, українець, освіта 2 класи, проживав у с.Новомиколаївка (нині у складі м.Кіровограда), вагар на залізничній станції. Заарештований 24.02.1931 дорожно-транспортним відділом ДПУ Одеської залізниці (член контрреволюційної організації). Одеською міжрайонною прокуратурою 14.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7487)

РУДЬ АНТОН ГАВРИЛОВИЧ, 1906 р.н., с.Тернівка, українець, освіта середня, агроном. Заарештований 9.06.1946 Тишківським РВ МДБ (під час німецької окупації працював дільничним агрономом, підозрювався у посібництві німцям). Втік з-під варті 17.09.1946. Реабілітований 25.02.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13060)

РУДЬ САВА ЛАКТИОНОВИЧ, 1877 р.н., с.Тернівка Тишківського (нині Новоархангельського) району, українець, освіта початкова, сторож колгоспу “Воля”. Заарештований 28.07.1937 Тишківським РВ НКВС (“повернувшись із заслання у 1936 році, продовжував вести контрреволюційну агітацію: поширював чутки про голод на Україні, виступав проти комбайнування та інше: “Радянська влада хліб забере собі і колгоспникам на трудодні нічого не лишиться”). Засуджений 1.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1657)

РЯБУХА ПЕТРО ФЕДОТОВИЧ, 1880 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 21.11.1929 Первомайським окрвдділом ДПУ (“колишній петлюрівський агент, підтримував зв'язок з повстанськими загонами Залізняка і Лісовенка, не виконував плану хлібозаготівлі”; “агентурна розробка “Хуторяни”: антирадянська агітація, членство у повстанській групі” – див. *Мусій Іванець*). Засуджений 27.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10030)

САБАШКОВ ВАСИЛЬ САВОВИЧ, 1901 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, проживав у селищі цукрового заводу ім.Карла Маркса, касир заводу. Заарештований 21.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.12.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3967)

САБАШКОВ ВЛАС ЯКОВИЧ, 1891 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, член колгоспу “Політвідділ”. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

САДІЙ ВАСИЛЬ СЕРГІЙОВИЧ, 1872 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 16.05.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7817)

САЛТАНОВСЬКИЙ ІВАН МАКСИМОВИЧ, 1889 р.н., с.Торговиця, українець, освіта початкова, робітник ковбасного цеху райспоживспілки. Заарештований 5.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9093)

САМІЙЛЕНКО ФЕДІР ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Нерубайка, українець, малописьменний, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 31.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (підозрювався як учасник військово-повстанської контрреволюційної організації, антирадянській агітації та шкідництві). Підвисоцьким РВ НКВС 28.04.1938 слідчу справу передано особливій трійці УДБ Кіровоградської області. Підвисоцьким РВ НКВС 22.03.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (4963, 3302 – П)

САМОКИШ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 3.10.1945 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 1.02.1946 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 11.08.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10250)

СВЕРЕНКО ФЕДОТ НИКИФОРОВИЧ, 1895 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, заступник голови колгоспу “Жовтнева революція”. Заарештований 16.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4448)

СЕВОСТЬЯНОВ ВАСИЛЬ ЙОСИПОВИЧ, 1886 р.н., с.Торговиця, українець, освіта початкова, статистик Новоархангельського райвідділу народної освіти. Заарештований 2.12.1936 Підвисоцьким РВ НКВС (“вихваляв фашизм, висловлював капітулянтські настрої стосовно республіканської армії Іспанії, зберігав контрреволюційну літературу – маніфести імператора Миколи II і його брата Михайла про відречення від престолу, датовані 2-3.03.1917, 2 памфлети на Григорія Распутіна, телеграма голови Держдуми Родзянка – і висловлював невдоволення заходами радянської влади, відмовлявся підписуватись на державну позику, посилаючись на недостатність грошей”, “член контрреволюційного угруповання, що надсидало терористичні листи керівникам партії” – *див. Гнат Гулько, Григорій Чернявський*). Засуджений 15.07.1937 Київським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 26.10.1993 Генеральною прокуратурою України. (14032 – П)

СЕРБІНЕНКО ІВАН ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Бельведери (нова назва – Синюха), українець, освіта початкова, голова колгоспу. Заарештований 5.09.1937 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 22.11.1937. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12362)

СЕРБІНЕНКО СЕМЕН ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Бельведери (нова назва – Синюха), українець, письменний, колгоспник. Заарештований 4.07.1938 Новоархангельським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 15.06.1939 Кіровоградським облсудом до 6 років ув'язнення. Реабілітований 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12511)

СЕРГІЄНКО МИХАЙЛО АРТЕМОВИЧ, 1902 р.н., с.Покотилове, українець, 3 класи, інспектор млинів району. Заарештований 30.11.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1921 році заарештовувався за самосуд, участь у єврейських погромах; член української військово-повстанської контрреволюційної організації, вів антирадянську агітацію, здійснював шкідництво”). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах, із заслання не повернувся, доля невідома. Реабілітований 30.03.1963 Верховним судом УРСР. (4963, 6274 – П)

СИВАК ГАВРИЛО АНДРІЙОВИЧ, 1893 р.н., селище Новоархангельськ, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1919 році, проживав у с.Тишківка Добровеличківського району, бухгалтер районного відділу зв'язку. Заарештований 24.07.1937 Тишківським РВ НКВС (“разом із сином куркуля Григорієм Будулаком та офіцером денікінської армії Дегтяренком систематично вів антирадянську троцькістсько-фашистську агітацію серед громадян: у лютому 1937 року поширював чутки про голод в СРСР, після розстрілу ворогів народу Тухачевського, Якіра та інших виказував упевненість, що Троцький іще тісніше згуртує довкола себе людей і повернеться в СРСР; у 1919-25 роках працював начальником Новоархангельського відділення міліції”). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 21.09.1937. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3786)

СІДЕНКО МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ, 1886 р.н., с.Надлак, українець, письменний, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 3.06.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“колишній дяк, вів контрреволюційну агітацію проти заходів радянської влади: колгоспів, державної позики, трудової дисципліни”). Засуджений 17.04.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13492)

СІДУН ДАВИД МИКИТОВИЧ, 1882 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб, дяк. Перебував під слідством за незаконне зберігання зброї. Вдруге заарештований 21.11.1929 Первомайським окрвдділом ДПУ (“колишній петлюрівський слідчий, підтримував усі повстанські загони, які оперували в роки громадянської війни на терені Первомайщини”; “агентурна розробка “Хуторяни”: антирадянська агітація, членство у повстанській групі” – див. *Мусій Іванець*). Засуджений 27.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10030)

СІЧКАР ОЛЕКСІЙ ОМЕЛЯНОВИЧ, 1883 р.н., с.Надлак, українець, письменний, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 3.06.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“баптист, вів контрреволюційну агітацію проти заходів радянської влади: колгоспів, державної позики, трудової дисципліни”). Засуджений 17.04.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13492)

СКАЛІВСЬКИЙ ІВАН ГАВРИЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Кальніболота, українець, неписьменний, сторож Новоархангельської машино-тракторної станції. Заарештований 14.06.1947 Новоархангельським РВ МДБ (“в роки німецької окупації працював у громадському дворі на різних роботах; вихваляв армію і техніку фашистської Німеччини, влітку 1943 року доніс у поліцію про місцезнаходження радянських військовополонених Шевцова і Гаврильченка, які ховались від переслідування німцями”). Засуджений 21.07.1948 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 21.03.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13881)

СКАЛОЗУБ КАЛЕНИК ЮХИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 28.10.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація, провокаційна діяльність). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9188)

СКЛЯРОВ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1870 р.н., с.Скалева Новоархангельського району, росіянин, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 15.06.1927 Зінов’євським окружним ДПУ (антирадянська агітація). Зінов’євською окружною прокуратурою 8.08.1927 справу припинено, звільнений. (П – 5298)

СКЛЯРОВ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1870 р.н., с.Скалева, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, помічник бухгалтера артілі “Кооптрансгуж”. Заарештований 18.11.1937 Кіровським МВ НКВС (зв’язок з закордоном, контрреволюційна агітація). Заарештований 21.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10759)

СКУПЕНКО ФЕДІР СЕМЕНОВИЧ, 1902 р.н., с.Свердликове, українець, освіта 2 класи, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 17.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1920 році належав до повстанського загону під проводом Дерещука, який оперував у Уманській окрузі; член контрреволюційної повстанської організації”). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Кіровоградської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4448)

СЛИВКА ОНИСИМ СЕМЕНОВИЧ, 1899 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, член колгоспу “Політвідділ”. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

СЛИВКА СЕРАФИМ МАРКОВИЧ, 1891 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 12.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4470)

СЛИВКА ФЕДІР ГНАТОВИЧ, 1894 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 20.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.01.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9405)

СЛОБОДЯНИК ОЛЕКСІЙ ПЕТРОВИЧ, 1888 р.н., с.Костянтинівка Тишківського (нині Новоархангельського) району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, робітник заводу

“Червона зірка”. Заарештований 16.02.1938 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна релігійна пропаганда). Судовою колегією у кримінальних справах 27.02.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 323)

СЛЮСАРЕВСЬКИЙ ІГОР ПАВЛОВИЧ, 1873 р.н., м.Київ, українець, освіта вища, проживав у смт Новоархангельську, вчитель. Заарештований 3.11.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (підозрювався у контрреволюційній діяльності). Особливою нарадою ДПУ УРСР 12.04.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7790)

СЛЮСАРЕНКО КОСТЯНТИН АНТОНОВИЧ, 1903 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта вища, проживав у смт Олександрівка, агроном-плановик райземвідділу. Заарештований 21.04.1938 Олександрівським райвідділом НКВС (учасник антирадянської військової повстанської організації). Засуджений 3.05.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 23.11.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4924)

СМЕРЕЧИНСЬКИЙ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Вила-Ярузькі Могилів-Подільського району Вінницької області, українець, освіта середня, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, лісотехнік. Заарештований 17.02.1938 Уманським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Підвисоцьким РВ НКВС 29.03.1939 справу припинено. (П – 8260)

СМЛЯНЕЦЬ ЙОСИП ВАСИЛЬОВИЧ, 1918 р.н., с.Свердликове, українець, освіта середня педагогічна, проживав у с.Левківка Новоархангельського району, вчитель. Заарештований 21.09.1946 УНКДБ Кіровоградської області (співробітництво з німецькими окупантами). Засуджений 17.05.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12841)

СМЛЯНЕЦЬ ФЕДІР ДЕМИДОВИЧ, 1888 р.н., с.Свердликове, українець, освіта початкова, завідувач млина. Заарештований 1.07.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянської агітація). Засуджений 4.07.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 31.12.1937. Реабілітований 20.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9429)

СМОЛЯК САВА СТЕПАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, хлібороб-односібник. Заарештований 4.11.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти хлібозаготівлі, підписки на держпозику). Засуджений 15.04.1939 Одеським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.03.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13102)

СМОЛЬНИЦЬКИЙ СЕРГІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1888 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Перегонівка Голованівського району, слюсар цукрового заводу. Заарештований 15.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (належність до нелегальної організації, яка “у Тальнівському та Підвисоцькому районах готувала повстанські кадри до збройного виступу в момент іноземної інтервенції, а в мирний час для підривної шкідницької діяльності з метою руйнування політичної, економічної та оборонної могутності СРСР”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 3.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3695)

СНІГУР ВАСИЛЬ ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Юрківка Звенигородського району Черкаської області, росіянин, освіта середня, проживав у с.Шляхове Новоархангельського району, вчитель неповної середньої школи. Заарештований 17.10.1940 УДБ УНКВС Кіровоградської області (контрреволюційна агітація серед вчителів проти заходів радянської влади). Засуджений 18.12.1940 Кіровоградським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.11.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10600)

СНІСАРЕНКО АНДРІЙ КІНДРАТОВИЧ, 1885 р.н., с.Диковичеве, українець, освіта початкова, коваль колгоспу. Заарештований 16.04.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (підозрювався у членстві ОУН). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 23.01.1945 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2269)

СОКОЛОВ МИКОЛА АНДРІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Сабове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 4.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація).

Засуджений 6.12.1941 Красноярським крайовим судом до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 28.08.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12769)

СОКОЛОВ ОЛЕКСІЙ МОКІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Торговиця, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Підвисокому, військовий керівник середньої школи. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.10.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

СОПИК ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ, 1915 р.н., с.Коржовий Кут Бабанського району Київської (нині Уманського району Черкаської) області, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Копенкувате Новоархангельського району, вчитель. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

СОРАЙЛО ДАНИЛО ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, проживав у с.Копенкувате Новоархангельського району, ветфельдшер бригади тваринництва. Заарештований 14.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.12.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3964)

СОРОКА НАЗАР ВЕРЕМІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, проживав на х.Тарасівка Новоархангельського району, член колгоспу ім.Петровського. Заарештований 2.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 6.10.1938 трійкою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 29.06.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3689)

СОРОКОПУД ГРИГОРІЙ ПАРХОМОВИЧ, 1902 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Станіславівка Новоархангельського району, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 17.09.1940 УНКВС Кіровоградської області (хуліганство, антирадянська агітація). Засуджений 26.11.1940 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення. Реабілітований 23.09.1966 Верховним судом УРСР. (П – 8072)

СОФЩЕНКО МАР'ЯН АЛЬБІНОВИЧ, 1905 р.н., с.Мала Побоянка Хмельницької області, українець, освіта незакінчена вища, проживав у с.Підвисоке, вчитель середньої школи. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

СТАСЬ МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ, 1913 р.н., с.Скалева, українець, освіта вища педагогічна, проживав у смт Новоархангельську, інспектор райвідділу народної освіти. Заарештований 18.07.1944 Новоархангельським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 26.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 23.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10202)

СТЕПОВЕНКО СТЕПАН МИКИТОВИЧ, 1897 р.н., с.Покотилове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 18.03.1929 Уманським окрвідділом ДПУ (антирадянські висловлювання). Засуджений 5.07.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув'язнення в концтаборі. Реабілітований 17.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 17.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (вів антирадянську агітацію та пропаганду за зрив виборів у Верховну раду, розповсюджував провокаційні чутки про майбутню війну). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (4160, 10172 – П)

СТОЯНОВ ДМИТРО КАЛІСТРАТОВИЧ, 1884 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, помічник бухгалтера МТС. Заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС ("член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації" – див. *Андрій Куйбіда*). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.06.1938. Реабілітований 15.06.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3609)

СТРАШКО ДМИТРО НАЗАРОВИЧ, 1897 р.н., м.Заліщики Тернопільської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, без певних занять. У 1933 році арештовувався за спробу перетнути кордон із Польщею, у 1938-ому Підвисоцьким нарсудом за сваволлю був засуджений до 2 місяців примусових робіт. Втретє заарештований 23.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації, яка готувалась підняти зброю в руках проти радвлади на випадок інтервенції капіталістичних держав, здійснювала шкідництво в колгоспах, зривала польові роботи, дискредитувала керівників партії та уряду”). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 19.12.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 4963)

СТРИГУН ОНИКІЙ ПИЛИПОВИЧ, 1886 р.н., с.Розсохуватець, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 8.07.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 3.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 23.09.1937. Реабілітований 19.07.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4428)

СТРИЖАК ФЕДОТ ПИЛИПОВИЧ, 1881 р.н., с.Кальниболота, українець, освіта початкова, проживав у с.Калинівка Вільшанської сільради Новоархангельського району, хлібороб. Заарештований 25.03.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівлі). Новоархангельським РВ ДПУ 30.06.1931 справу припинено, внесений до списку осіб до заслання у північний край разом з сім'єю. (П – 949)

СУЛЬЖЕНКО АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1879 р.н., с.Комишеве Лозуватської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 20.03.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Київським облвідділом ДПУ 26.04.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2431)

ТАНСЬКИЙ ПАНАС ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.01.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (агітував проти заходів радянської влади на селі, зокрема проти хлібозаготівлі, податків і проведення посівної кампанії, висловлював думки про незалежність України). Засуджений 4.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 19.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (6027 – П)

ТАНСЬКИЙ СТЕПАН ФЕДОСІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Надлак, українець, письменний, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 3.06.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“розкуркулений, вів контрреволюційну агітацію проти заходів радянської влади: колгоспів, державної позики, трудової дисципліни”). Засуджений 17.04.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13492)

ТАРАНЕНКО ЯВДОКИМ ВАСИЛЬОВИЧ, 1895 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Ворошилова. У 1928 році арештовувався Підвисоцькою райміліцією за підозрою зберігання зброї. Вдруге заарештований 18.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії УНР; член військово-повстанської контрреволюційної організації на території Підвисоцького району, якою керували колишні секретарі райпарткому Мартишкін і Кисельов: підривна економічна діяльність, шкідництво”). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 15.11.1956 Кіровоградським облсудом. Батько у 1931 році розкуркулений. (П – 4556)

ТАРАНОВСЬКИЙ СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1903 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта середня, проживав у с.Скалева Новоархангельського району, директор неповної середньої школи. Заарештований 21.04.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-повстанської організації, натхненниками й керівниками якої були голова райвиконкому Давиденко й секретар райпарткому Добровольський”, “вів антирадянську агітацію, розповідав анекдот: “Засперечалися Сталін із Ворошиловим: хто відданіший радянській владі – червоноармієць чи колгоспник? Запропонували їм обом як випробування на відданість стрибнути з п'ятого поверху; селянин і розбігається... Сталін його зупинив: “Тобі життя не дороге?” – “Як так жити, як живуть сьогодні у колгоспі, то краще вбитися!” – відповів селянин”). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано у червні 1938 року. Реабілітований 12.04.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4262)

ТАРНАВСЬКИЙ СТЕПАН ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1897 р.н., м.Кишинів (Молдова), українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке, інспектор райфінвідділу. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська пропаганда). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3784)

ТЕЛИЧКАНЬ ІВАН САМСОНОВИЧ, 1907 р.н., с.Підвисоке, українець, письменник, голова колгоспу “13 років Жовтня”. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ТЕМ'ЯНСЬКИЙ ПАНАС СТЕПАНОВИЧ, 1913 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта 7 класів, у Червоній армії з квітня 1937 року, червоноармієць 128-го окремого стрілецького батальйону. Заарештований 12.08.1937 особливим відділом УДБ 104 стрілецької дивізії (контрреволюційна агітація проти заходів радянського уряду: “у квітні 1937-го у вагоні по дорозі на Далекий Схід заводив розмови про тяжке життя в колгоспах, непотрібність МТС, які лиш оббирають колгоспників, про голод 1933 року, запитував старшину: “Чому уряд у селян бере хліб по рублю за пуд, а продає по рублю за кілограм?”), часто вживав фразу “Батько й мати у колхозі, а діти лазять по дорозі”, співчував ворогові народу Якіру: “Це брат мій, він такий же чорний, як і я”; розказав анекдот: “Одному чоловікові так сподобалось у цирку, що вирішив піти вдруге, от він попросив телефоністку з'єднати його з цирком, але вона недочула і з'єднала з ВЦІКом, куди він і подзвонив: “Ви й сьогодні будете такі ж рожі корчити, як і вчора?”). Засуджений 30.09.1937 військовим трибуналом 26-го стрілецького корпусу до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.04.1990 трибуналом Далекосхідного військового округу. (П – 11312)

ТЕРТИЧНИЙ ФЕДІР ЙОСИПОВИЧ, 1877 р.н., с.Жеванівка, українець, освіта початкова, фельдшер Надлацької лікарні. Заарештований 22.03.1938 Новоархангельським РВ НКВС (член антирадянської організації, шпигунсько-диверсійна діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 19.12.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 8320)

ТЕТИЛЮК ІВАН ФИЛИМОНОВИЧ, 1894 р.н., с.Підлісний Олексинець Городоцького району Хмельницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Свердликове Новоархангельського району, колгоспник. Заарештований 17.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9494)

ТЕЦЕНЮК НАЗАР ПЕТРОВИЧ, 1901 р.н., проживав в Первомайському районі Миколаївської області, головний агроном районної контори “Насінництво”. Заарештований 1.02.1933 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

ТИМЧЕНКО ЛЕВКО МАКАРОВИЧ, 1908 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 15.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація проти заходів партії). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 23.07.1969 Кіровоградським облсудом. (П – 8202)

ТИМЧЕНКО ТИХІН МАКАРОВИЧ, 1910 р.н., с.Кам'яне Підвисоцького району, українець, освіта початкова, хлібороб, без певних занять. Заарештований 19.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (шкідницька діяльність проти заходів партії та уряду). Засуджений 28.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 21.02.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9430)

ТИЩЕНКО ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1902 р.н., с.Маціївка Прилуцького району Чернігівської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке, завторг райспоживспілки. Заарештований 2.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ТКАЧЕНКО АНДРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1885 р.н., с.Тернівка, українець, неписьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 18.01.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (антирадянська

агітація проти заходів радвлади на селі). Засуджений 18.01.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3-ох років позбавлення волі. Реабілітований 4.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4107)

ТКАЧЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ, 1907 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 17.03.1938 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 24.06.1967 Кіровоградським облсудом. (П – 8113)

ТКАЧЕНКО МИКИТА ВАСИЛЬОВИЧ, 1882 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 20.03.1931 Новоархангельським РВ міліції (антирадянська агітація). Засуджений 30.06.1931 65-м відділенням прокуратури Новоархангельського ДПУ до заслання у північний край разом з сім'єю. (П – 947)

ТКАЧЕНКО МИХАЙЛО ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1931 році батьківське майно конфісковане за невиконання плану хлібоздачі. Заарештований 19.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4448)

ТКАЧЕНКО ПАВЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1906 р.н., с.Надлак, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Тишківка Добровеличківського району, агроном районного земельного відділу. Заарештований 5.09.1944 Тишківським РВ НКВС (в період німецької окупації 1941-44 років працював директором Тишківської МТС). Засуджений 26.02.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 25.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13608)

ТКАЧЕНКО СЕМЕН ПИЛИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, столяр середньої школи. Заарештований 1.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація та діяльність проти радянської влади). Засуджений 10.05.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10777)

ТКАЧЕНКО СЕРГІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1902 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 17.03.1938 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 24.06.1967 Кіровоградським облсудом. (П – 8113)

ТКАЧЕНКО ЯВТУХ МИКИТОВИЧ, 1886 р.н., с.Нерубайка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Орджонікідзе. Заарештований 30.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу, радянської влади). Засуджений 10.05.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10777)

ТКАЧУК ВІКТОР ФЕДОРОВИЧ, 1889 р.н., с.Володимирівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, продавець кооперації. Заарештований 28.10.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9186)

ТОВСТЕНКО ПАНАС КІНДРАТОВИЧ, 1889 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у м.Кіровограді, слюсар заводу “Червона зірка”. Заарештований 13.09.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна троцькістська агітація). Засуджений 27.02.1938 Миколаївським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Миколаївським облсудом 10.10.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 849)

ТОМАК ФЕДІР ФОКОВИЧ, 1890 р.н., смт Новоархангельськ, росіянин, освіта початкова, проживав у м.Поті (Грузія), сторож цегельні. У 1929 році розкуркулений. Заарештований 16.03.1933 Потійським міськвідділом Грузинського ДПУ (“після розкуркулення мали вислати на Урал, але він втік у Середню Азію, де пропрацював майже 3 роки, а в кінці 1931 приїхав у Поті, влаштувався працювати на цегельні; вів антирадянську агітацію: “Влада нас мучить – то з дому висилає, то туди посилає...”). Колегією ДПУ Грузинської РСР 17.11.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5801)

ТОПТУН НАДІЯ МИХАЙЛІВНА, 1918 р.н., с.Кальніболота, українка, освіта початкова, без певних занять. Заарештована 17.04.1945 Новоархангельським РВ НКДБ (в роки німецької окупації вела

антирадянську агітацію). Засуджена 16.06.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 5.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10098)

ТРАНС АРОН ГЕРШКОВИЧ, 1898 р.н., смт Новоархангельськ, єврей, письменник, продавець магазину “Одесторг”. Заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (член сіоністської контрреволюційної організації). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.04.1938. Реабілітований 12.12.1959 Миколаївським облсудом. (П – 5007)

ФЕДОРЕНКО СЕМЕН ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Буджак Ізмаїльського району Одеської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Надлак Новоархангельського району, член колгоспу “Червоноармієць”. У грудні 1939 року “за розбазарювання товарів” райнарсудом був засуджений до примусової праці з погашенням збитків на 600 рублів. Заарештований 30.04.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація: “унтер-офіцер царської армії; мав листування з румунським консулом і з родичами у Бесарабії, писав їм наклепницькі листи про погане життя в СРСР, збирався утекти в Румунію”). Засуджений 25.06.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Відбував покарання у Казані (Татарстан), де й помер у 1949 році. Реабілітований 12.06.1961 Верховним судом УРСР. (П – 5436)

ФЕДОРОВ МИКИТА ФЕДОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Кальніболота, українець, освіта початкова - 2 класи земської школи, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 23.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (член релігійного контрреволюційного куркульського угруповання, антирадянська агітація). Засуджений 16.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11542)

ФОРТУШЕНКО ДМИТРО ТРИФОНОВИЧ, 1890 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.11.1929 Первомайським окружним відділом ДПУ (агітував проти заходів радянської влади на селі, зокрема проти хлібозаготівлі, поширював чутки про війну з Китаєм, висловлював націоналістичні думки). Засуджений 28.01.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11021 – П)

ФРІДМАН МИХАЙЛО ІСАКОВИЧ, 1916 р.н., с.Покотилове, єврей, освіта середня технічна (механіко-технологічний технікум консервної промисловості), проживав у військовому містечку Ташбулак (Узбекистан), військовослужбовець із 1937 року, молодший командир, завідувач бойні. Заарештований 31.10.1940 особливим відділом ГУДБ НКВС 7-ої мотоброньової бригади (“рідні дядько й тітка проживають в Америці; у січні 1940 року висловив сумнів у кількості таких втрат на фінському фронті із нашого і фінського боку; у вересні 1940 року при роздачі цигарок червоноармійцям один з них, якому не вистачило, виголосив лозунг Сталіна “жодної п'яді чужої землі ми не хочемо, але й своєї жодного вершка нікому не віддамо”, на що Фрідман мовив: “Цей лозунг застарів”; на суді присягався: “На допиті я змушений був давати неправильні свідчення, бо мені погрожували: лаяли і стукали кулаком по столу та вимагали цих свідчень”). Трибуналом 57-ої мотострілецької дивізії 24.11.1940 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5851)

ХАПУН МАКСИМ ВАСИЛЬОВИЧ, 1891 р.н., с.Мартинівка Тишківського району, українець, освіта початкова, селянин-одноосібник. Заарештований 26.04.1937 Тишківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація – *див. Панас Хапун*). Засуджений 20.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9315)

ХАПУН ПАНАС ФЕДОТОВИЧ, 1890 р.н., с.Мартинівка Тишківського району, українець, освіта початкова, без певних занять. У 1931 році за проповідування евангелії був засуджений до 9 місяців примусової праці. Заарештований 26.04.1937 Тишківським РВ НКВС (антирадянська діяльність і агітація: “разом із Максимом Хапуном та Віктором Пагаченком ходили по селах і поширювали контрреволюційні чутки, що радянська влада довго існувати не буде, що повернеться старий лад, переконували колгоспників, що треба виходити з колгоспів, влаштовували молитовні читання”). Засуджений 20.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9315)

ХИМЧАК СЕМЕН НИКИФОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Торговиця, українець, освіта початкова, працівник Підвисоцької райспоживспілки. Тричі був засуджений: 1931 – за несплату державних податків до 3 років, 1935 – за спекуляцію до 1,5 років, 1936 – за спекуляцію до 5 років неволі. Вчетверте заарештований 18.02.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво: працюючи тимчасово у ковбасній майстерні, підмішував у матеріал різний сурогат, щоби псувати продукцію і породжувати невдоволення трудящих”). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.05.1938. Реабілітований 18.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4436)

ХОВАВЧУК ГРИГОРІЙ ДАВИДОВИЧ, 1889 р.н., с.Покотилове Підвисоцького (нині Новоархангельського) району, українець, освіта 1 клас, різнороб колгоспу ім.Комінтерну. Заарештований 5.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (“член контрреволюційної української націоналістичної повстанської організації, розповсюджував чутки про війну, повалення радянської влади, вів підривну діяльність у колгоспі, вербував нових учасників у організацію”). Засуджений 21.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4963, 9096)

ХОДНЕВИЧ ІВАН ГРИГОРОВИЧ (він же **ПОЛОНСЬКИЙ, СИНЕЛЬНИК**), 1926 р.н., с.Мар’янівка, українець, освіта 6 класів, проживав у м.Кунцево Московської області (Росія), командир відділення військової частини 10035, сфрейтор. Заарештований 10.04.1950 контррозвідкою МДБ військової частини 21151 (зрадництво під час німецької окупації). Засуджений 31.07.1950 трибуналом військ МВС Московської області до 25 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Управлінням КДБ Кіровоградської області 29.06.1955 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2872)

ХОЛОДЕНКО АНТОН ДАВИДОВИЧ, 1899 р.н., с.Шляхове, українець, освіта вища, проживав у с.Тишківка Добровеличківського району, вчитель літератури середньої школи. Заарештований 11.11.1937 Тишківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 7.03.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4649)

ХОЛОДЕНКО ОЛЕКСАНДР ПИЛИПОВИЧ, 1890 р.н., с.Шляхове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 18.05.1929 Первомайським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівельних робіт і оподаткування). Засуджений 3.09.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 23.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4216)

ХОЛОДКЕВИЧ МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ, 1895 р.н., с.Якубівка Іллінецького району Вінницької області, українець, освіта вища духовна – Київська духовна семінарія, проживав у с.Кам’яне Новоархангельського району, рахівник-бджоляр колгоспу “Жовтнева революція”. Заарештований 14.02.1938 Уманським РВ НКВС (член антирадянської контрреволюційної організації). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 18.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3126)

ХОМНЯЧЕНКО ВІКТОР КОСТЯНТИНОВИЧ, 1924 р.н., смт Новоархангельськ, українець, освіта 8 класів, колгоспник. Заарештований 24.03.1944 Новоархангельським РВ НКДБ (“будучи учнем Лебединської агрошколи Підвисоцького району, у грудні 1943 року вступив у зв’язок із членом ОУН Петром Шекерою, слухав його настанови: “Росіяни експлуатували Україну, радвлада гнобила український народ, а німці зараз також розстрілюють наших людей, отже український народ повинен себе захищати від німців і росіян”, читав брошуру “Симон Петлюра” і націоналістичні листівки, під впливом яких і був завербований до ОУН, отримав завдання розповсюджувати націоналістичну літературу і вести пошуки зброї; практичною діяльністю не займався”). Засуджений 29.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 14.04.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4693)

ХРАНОВСЬКИЙ НИКОДИМ ВІКТОРОВИЧ, 1906 р.н., с.Дяківка Київської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Тарасівка Голованівського (нині Новоархангельського) району, хлібороб.

У 1931 році розкуркулений. Заарештований 5.03.1933 Голованівським РВ ДПУ (агітація проти виконання плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 22.04.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7305)

ХУДЗИНСЬКИЙ ЮРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., м.Липно (Польща), поляк, освіта вища юридична, проживав у смт Новоархангельську, референт-плановик райвиконкому. Заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна націоналістична агітація). Помер 10.10.1938 у Одеській в'язниці. Новоархангельським РВ НКВС 13.02.1939 справу припинено. (П – 2926)

ХУТОРЯНСЬКИЙ ОЛЕКСІЙ ІВАНОВИЧ, 1904 р.н., с.Пишненки Опішнянського (нині Зіньківського) району Полтавської області, українець, освіта вища медична (Дніпропетровський медінститут, 1933), проживав у смт Новоархангельську, лікар районної лікарні, завідувач районного відділу охорони здоров'я. Заарештований 29.03.1944 Новоархангельським РВ НКДБ ("в роки німецької окупації працював лікарем райлікарні, провадив антирадянську поразницьку націоналістичну агітацію, зводив наклепи на радянську владу і Червону армію", "на судовому слідстві сказав, що вихваляв німецьку армію і фашистську Німеччину тому, що лікарка-німкеня Фріда Веккер переслідувала його і він змушений був захищатись таким чином"). Засуджений 21.08.1944 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих, з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 28.11.1964 Верховним судом УРСР. (П – 7902)

ЦАРАН МАРК МИКОЛАЙОВИЧ, 1870 р.н., смт Новоархангельськ, українець, неписьменний, проживав у с.Тишківка Добровеличківського району, хлібороб. Заарештований 27.01.1930 Первомайським окрвідділом ДПУ (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10358)

ЦЕСАРСЬКИЙ АВРААМ ГРИГОРОВИЧ, 1904 р.н., с.Дубова Уманського району Черкаської області, єврей, неписьменний, проживав у с.Кальніболота Новоархангельського району, помічник майстра-сировара райспоживспілки. Заарештований 4.10.1932 Первомайським РВ ДПУ (підозрювався у переховуванні іноземної валюти та золотої чеканки). Первомайським РВ ДПУ 13.10.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7975)

ЦИМАХОВСЬКИЙ ГАВРИЛО ПУДОВИЧ, 1894 р.н., с.Ерделівка (приєднане до с.Кіндратівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Скалівські Хутори, пасічник колгоспу. Заарештований 19.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (агітація проти заходів партії та уряду, есерівська політика). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9607)

ЦИМАХОВСЬКИЙ ДАНИЛО НИКИФОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Ерделівка Новоархангельського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новостанкувата Добровеличківського району, без певних занять. Заарештований 2.03.1938 Добровеличківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4067)

ЦИПРУН ГРИГОРІЙ НАЗАРОВИЧ, 1897 р.н., с.Кам'яне, українець, освіта початкова, член колгоспу "Жовтнева революція". Заарештований 16.02.1938 Уманським РВ НКВС (член антирадянської контрреволюційної організації). Засуджений 11.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 18.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3126)

ЦИС ПЕТРО СТЕПАНОВИЧ, 1909 р.н., с.Тернівка Одеської області, українець, освіта вища, проживав у с.Підвисоке, вчитель середньої школи. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська пропаганда). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3784)

ЦИСТАН ПАНАС ЛАРІОНОВИЧ, 1887 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.03.1931 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянський настрої, спекуляція). Новоархангельським РВ ДПУ 30.06.1931 справу припинено, з-під варті звільнений, висланий разом з сім'єю у північний край. (П – 2753)

ЧАЙКОВСЬКИЙ ФРАНЦ ЛУК'ЯНОВИЧ, 1880 р.н., с.Ржеве, поляк, освіта початкова, проживав у с.Маркове Добровеличківського району, коновал, ветсанітар колгоспу “КІМ”. Заарештований 3.09.1937 Добровеличківським РВ НКВС (“до революції був керуючим економією поміщика Гриневича; належав до контрреволюційної організації, за завданням якої знищував кінське поголів'я, дискредитував партію й уряд; на зібраннях організації обговорювалась можливість створення на випадок війни бойової групи”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 31.07.1938 уповноваженим тюрми НКВС м.Кірово (“відбуваючи покарання, проводив антирадянську агітацію серед в'язнів, висловлював надії на поразку СРСР у прийдешній війні, вихваляв політику Гітлера, виявляв терористичні тенденції проти вождя партії”). Засуджений 5.11.1938 особливою трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.11.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10782, 8634)

ЧАПЛІНСЬКИЙ МИКОЛА ТИХОНОВИЧ, 1919 р.н., с.Покровка, українець, освіта 6 класів, тракторист колгоспу – до армії, мобілізований у 1939-ому, червоноармієць 10-го окремого дисциплінарного батальйону. За самовільне відлучення з військової частини 25.09.1940 трибуналом Прибалтійського військового округу засуджений до 1,5 року дисциплінарного батальйону. Вдруге заарештований 11.07.1941 3-ім відділенням НКВС 23-ої армії (антирадянська агітація: “6.07.1941 на обладнувальних роботах командирського бліндажу в районі воєнних дій вихваляв війська Німеччини, висловлював контрреволюційні погляди на життя в прибалтійських республіках: “Німецькі війська мають добрий успіх, вони взяли Литву, Латвію, візьмуть і весь Радянський Союз, оскільки багато людей невдоволені радянською владою, особливо в прибалтійських республіках, там народ сам повстав проти такої влади, яка захопила їхні землі силою зброї, проти волі мас – там трудящі жили добре, а в СРСР голодують”). Засуджений 17.07.1941 військовим трибуналом 28-ої армії до розстрілу. Верховним судом СРСР 11.08.1941 розстріл замінено на 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 13.06.1958 Верховним судом СРСР. (П – 4499)

ЧЕБАНЮК АНТОН МАКАРОВИЧ, 1914 р.н., с.Небелівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Ленінграді (нині Санкт-Петербург, Росія), червоноармієць окремого зенітного дивізіону. Заарештований 4.09.1941 особливим відділом НКВС 4-ої гвардійської стрілецької дивізії (контрреволюційна агітація проти Червоної армії, вихваляння фашистської сили). Засуджений 7.09.1941 трибуналом 4-ої ГСД до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 12.09.1941. Реабілітований 18.01.1992 прокуратурою Ленінградського військового округу. (П – 13058)

ЧЕРВОНЯК МИКОЛА СТЕФАНОВИЧ, 1905 р.н., с.Торговиця Підвисоцького (нині Новоархангельського) району, освіта початкова, робітник ремонтного заводу. Заарештований 24.04.1928 Уманським окрвідділом ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної диверсійної організації, шпигунство на користь Польщі). Уманським окрвідділом ДПУ 3.07.1928 справу припинено. (П – 3818)

ЧЕРЕДНИЧЕНКО ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1885 р.н., с.Надлак, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (контрреволюційна агітація). Засуджений 3.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11102)

ЧЕРНЕГА ГРИГОРІЙ ІУДОВИЧ, 1899 р.н., с.Копенкувате, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Уманським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 21.12.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 6.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6700)

ЧЕРНИШЕВ МОЙСЕЙ БЕРКОВИЧ, 1899 р.н., м.Катеринопіль Черкаської області, єврей, освіта домашня, проживав у с.Кальниболота Новоархангельського району, без певних занять. Заарештований 14.10.1932 Первомайським РВ ДПУ (приховування від держави іноземної валюти та золота). Первомайським РВ ДПУ 5.11.1932 у Чернишова вилучено 10 рублів золотом царської чеканки і справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7976)

ЧЕРНІЄНКО ДМИТРО ДОРОФІЙОВИЧ, 1872 р.н., с.Надлак, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Новоархангельським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі). Засуджений 4.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11768)

ЧЕРНЯВСЬКИЙ ГРИГОРІЙ ОНОПРІЙОВИЧ, 1918 р.н., с.Торговиця, українець, освіта неповна середня, телеграфіст Новоархангельського поштового відділення. Заарештований 9.11.1936 Підвисоцьким РВ НКВС (“входив до складу контрреволюційного угруповання, що проявляло свої ворожі дії до радянської влади, організатор написаного Гульком контрреволюційного змісту листа на ім’я секретаря Підвисоцького райпарткому тов.Мартишкіна; тримав з метою підробки документів чисті бланки зі штампом та печаткою Новоархангельського райвідділу зв’язку” – див. Гнат Гулько, Василь Севостьянов). Засуджений 15.07.1937 Київським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Спецколегією Верховного суду УРСР 7.09.1937 справу припинено за недоведеністю звинувачень, з-під варті звільнений. Батько у 1932 році за контрреволюційну агітацію засуджений до 8 років концтабору. (14032 – П)

ЧЕРНЯВСЬКИЙ ПОТАП ЯВДОКИМОВИЧ, 1905 р.н., с.Тригузне Солонянського району Дніпропетровської області, українець, освіта вища (Полтавський сільськогосподарський інститут, 1931), член ВЛКСМ до 1931 року, проживав на ст.Затишся Котовського району Одеської області, завідувач насінневої лабораторії Новоархангельського району, агроном. Заарештований 23.08.1936 Фрунзівським РВ НКВС (“з комсомолу виключений за незгоду з генеральною лінією партії, зокрема примусовим насадженням колгоспів і ліквідації куркулів як класу; з 1936 року почав писати вірші проти неправильної земельної, кооперативної, податкової політики; вважав, що податки треба брати із засобів виробництва, землі, а не з колгоспників; ідеалізував позиції і вчинки Зінов’єва й Троцького”). Засуджений 3.11.1936 Одеським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 22.06.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13342)

ЧОРНОБАЙ ПЕТРО МИКИТОВИЧ, 1884 р.н., с.Надлак, проживав у м.Києві, артільник Південно-Західного товариства транспорту і торгових складів. Заарештований 30.12.1919 особливим відділом 12-ої Червоної армії (“викликався у денікінську контррозвідку як свідок по справі арешту комуніста Каца та інших, але нічого поганого проти них не свідчив і комуністів не зраджував”). Особливим відділом 12-ої Червоної армії 2.01.1920 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3624)

ЧУХРІЙ (ЧУХРІЄНКО) ЯКИМ ПЕТРОВИЧ, 1888 р.н., с.Кальніболота, українець, освіта початкова, член колгоспу “1-е Травня”. Заарештований 14.08.1945 Новоархангельським РВ НКДБ (зрада Батьківщини, співпраця з німецькою окупаційною владою в роки війни). Засуджений 13.03.1946 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 28.01.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13788)

ШВАРЦМАН МАКС ГРИГОРОВИЧ, 1889 р.н., м.Умань Черкаської області, єврей, освіта вища медична, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, акушер-гінеколог лікарні. Заарештований 17.04.1936 Уманським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, шкідництво). Засуджений 21.10.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9097)

ШВЕЦЬ ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1922 р.н., с.Розсохуватець Новоархангельського району, українець, освіта 7 класів, проживав у с.Покотилове Новоархангельського району, без певних занять. Заарештований 3.03.1960 УКДБ Кіровоградської області (листи антирадянського змісту, антирадянські висловлювання). Кіровоградською облпрокуратурою 16.05.1960 справу припинено. Кіровоградським облсудом 26.05.1960 направлений на лікування в спеціальну психіатричну лікарню. Реабілітований 8.07.1991 Кіровоградським облсудом. (П – 5225)

ШЕВЧЕНКО АНДРІЙ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Диковичеве, українець, освіта початкова, тесля колгоспу. Заарештований 28.07.1937 Новоархангельським РВ НКДБ (контрреволюційна діяльність проти заходів партії та уряду). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 23.11.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3125)

ШЕВЧЕНКО КІНДРАТ АНТОНОВИЧ, 1896 р.н., с.Диковичеве, українець, освіта середня, вчитель початкової школи с.Кагарлик Новоархангельського району. Заарештований 19.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС

Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 4043)

ШЕВЧЕНКО ФИЛИМОН МАКСИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Диковичеве Мар'янівської сільради, українець, освіта початкова, тесля колгоспу. Заарештований 28.07.1937 Новоархангельським РВ НКДБ (контрреволюційна діяльність на підрич трудової дисципліни). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 23.11.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3125)

ШЕВЧУК ПАВЛО КАРПОВИЧ, 1896 р.н., с.Шульганівка Чортківського району Тернопільської області, українець, письменний, проживав у с.Кам'яне Новоархангельського району, завгосп лікарні. Заарештований 15.12.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“в роки першої світової служив у війську австрійської і галицької армії; провадив шпигунську діяльність”). Засуджений 16.01.1938 НКВС та прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 13.02.1938. Реабілітований 21.08.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4842)

ШЕПЕТА ВАСИЛЬ КИРИЛОВИЧ, 1907 р.н., с.Надлак, українець, освіта вища, проживав у м.Одеса, молодший лікар пункту медичної допомоги 674-го стрілецького полку 150-ої стрілецької дивізії. Заарештований 1.03.1942 особливим відділом НКВС 12-ої армії (підозрювався у шпигунській діяльності на користь німців). Особливим відділом НКВС 12-ої армії 5.06.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (4740 – П)

ШЕРЕМЕТ МИХАЙЛО МИНОВИЧ, 1899 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта початкова, бригадир Копенкуватської окремої бригади Перегонівського радгоспу. Заарештований 19.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 23.08.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4448)

ШЕРЕМЕТ ПОРФИР КЛИМОВИЧ, 1898 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, коваль, пресвітер п'ятидесятників. Заарештований 29.08.1950 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 30.11.1950 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10228)

ШЕРСТЯНИЙ ЛЕЙБА АВТУЛОВИЧ, 1894 р.н., с.Торговиця Бабанського (нині Новоархангельського) району, єврей, освіта початкова, проживав у с.Тишківка Добровеличківського району, робітник артілі “Шлях до комунізму”. Заарештований 15.09.1932 Первомайським РВ ДПУ (приховування іноземної валюти, золота). Первомайським РВ ДПУ 2.10.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7969)

ШИНКОВЕНКО ВАСИЛЬ ФЕДОРОВИЧ, 1867 р.н., с.Нерубайка, українець, неписьменний, сторож колгоспу. Заарештований 31.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти радянської влади). Засуджений 26.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9634)

ШИНКОВЕНКО ФЕДІР ПЕТРОВИЧ, 1895 р.н., с.Нерубайка, українець, неписьменний, селянин-одноосібник. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 30.03.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 19.05.1939 Кіровоградським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 8.08.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12491)

ШОМОВСЬКИЙ МИКОЛА АПОЛЛІНАРІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Торговиця, українець, освіта – 4 класи Златопільської гімназії, статистик комітету заготовки у Новоархангельську. Заарештований 11.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ШОСТАК МАРКО ІВАНОВИЧ, 1884 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, сторож колгоспу ім.Литвинова. Заарештований 7.07.1941 Новоархангельським МРВ НКДБ (контрреволюційні наклепи). Засуджений 14.03.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років заслання у Північний Казахстан. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12269)

ШОСТАК МИКИТА МАКСИМОВИЧ, 1903 р.н., с.Скалева, українець, освіта початкова, хлібороб. Тричі був засуджений: у 1922 році за крадіжку, у 1925 році до 5 років неволі за вбивство

сількора, у 1929-ому за хуліганство до 1-го року. Вчетверте заарештований 21.11.1929 Первомайським окрвдділом ДПУ (“разом із Яковом Лазаруком у 1919-20 роках були активними учасниками повстанських загонів Залізняка і Гризла, розправлялися з активістами нового ладу, чинили нальоти на червоні ешелони; в кінці 1925 року убили комсомольця-сількора Івана Заступаєва; повернувшись із бупру вибили вікно у хаті активіста Петра Діордієва і стріляли в нього, тероризували актив села, зривали заходи радвллади, за що були засуджені вдруге; повернувшись із тюрми у 1929-ому, продовжували контрреволюційну діяльність і пропаганду: “Незабаром почнеться війна, повернуться отамани і ми наб’ємо животи хлібом тим, хто його сьогодні забирає у хліборобів”, більшість активістів відмовлялись виходити на роботу через боязнь репресій з боку Лазарука і Шостака”). Засуджений 28.01.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 5.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10049)

ШПАК АКИМ НАУМОВИЧ, 1893 р.н., с.Кам’яне, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 15.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9579)

ШТАНЬКО АНТОН ТИМОФІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Тернівка, українець, освіта початкова, одноосібник, без певних занять. Заарештований 21.09.1937 Тишківським РВ НКВС (активна контрреволюційна агітація, релігійна пропаганда). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9277)

ШУРАШКЕВИЧ ПЕТРО ГОРДІЙОВИЧ, 1911 р.н., с.Підвисоке, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Владивосток, бухта Уліс, червоноармієць 66-го окремого зенітного дивізіону 2-ої бригади прибережної охорони. Заарештований 4.06.1937 особливим відділом ГУДБ Тихоокеанського флоту (“на зібраннях і політзаняттях намагався обговорювати троцькістську теорію розвитку суспільства, ставив питання про особу Троцького, говорив про його заслуги в революційному русі; зневажливо ставився до політзанять як до другосортної дисципліни”). Засуджений 15.07.1937 військовим трибуналом Тихоокеанського флоту до 4 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 13.05.1991 головною військовою прокуратурою. (12655 – П)

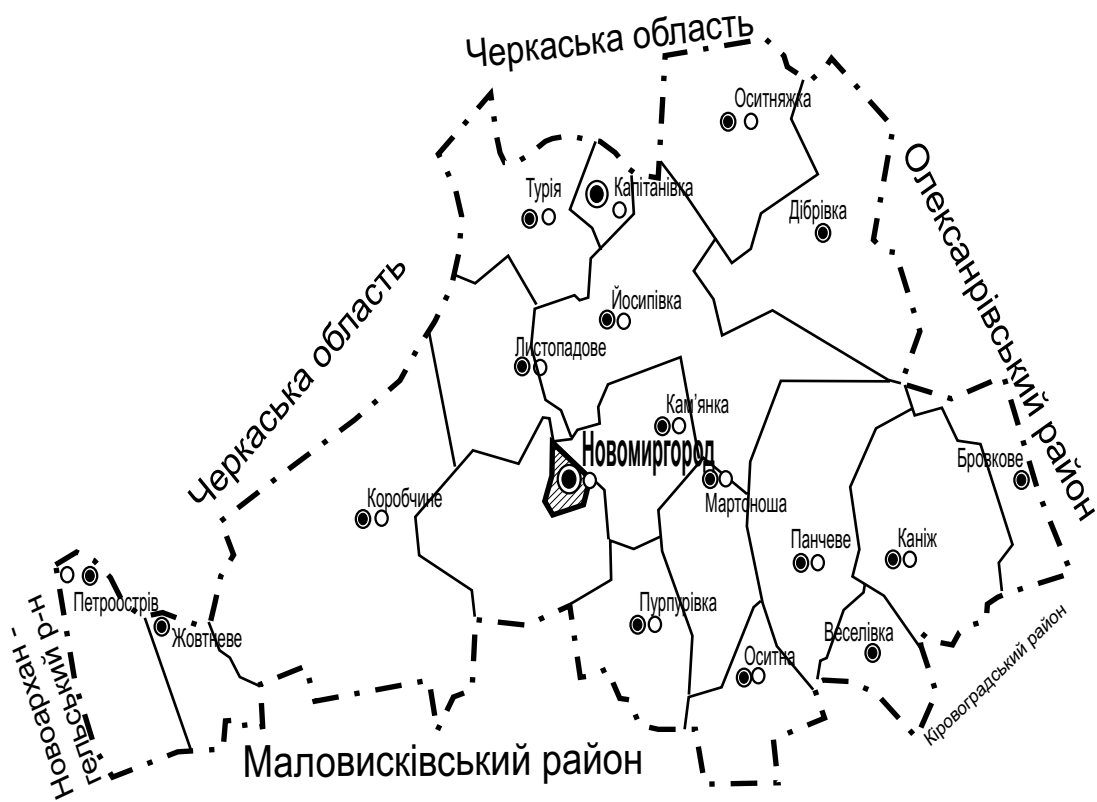
ЩЕРБАКОВСЬКИЙ АРКАДІЙ ІВАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Чорноводи Уманського району Черкаської області, українець, письменний, проживав у с.Надлак Новоархангельського району, член колгоспу ім.Шевченка. У 1929 році за антирадянську агітацію був засуджений до 10 років ув’язнення. Вдруге заарештований 3.06.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“колишній піп, вів контрреволюційну агітацію проти заходів радянської влади: колгоспів, державної позики, трудової дисципліни”). Засуджений 17.04.1939 Кіровоградським облсудом до 7 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13492)

ЩЕРБИНА ТРОХИМ ЙОСИПОВИЧ, 1887 р.н., с.Іванівка Новоархангельського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новолутківка Добровеличківського району, швець колгоспу. Заарештований 25.03.1938 Добровеличківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 11.01.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3834)

ЮРЧЕНКО МИКОЛА ЄВМЕНОВИЧ, 1888 р.н., с.Підвисоке, українець, письменний, тваринник колгоспу “Політвідділ”. Заарештований 13.04.1938 Підвисоцьким РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 4.05.1938. Реабілітований 19.04.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3619)

ЯЦЕНКО ДМИТРО ГРИГОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Храпачі Білоцерківського району Київської області, українець, освіта вища, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, вчитель. Заарештований 18.04.1944 Підвисоцьким РВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 28.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 27.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10464)

НОВОМИРГОРОДСЬКИЙ РАЙОН

ОСТАННІЙ МІСТ ДІДА СТЕПАНА

*Перед закінченням мосту приїздили автомобілем
працівники КДБ. Зупинилися й зукнули мене.
Я думав, що буде неприємність. Але ні...*

Із спогадів С.Д.Кожум'яки

Колись у старому Новомиргороді на цьому місці був базар, куди з'їжджалися на торги селяни з навколишніх сіл, де ремісники продавали кінську зброю чи борони, ярма для волів чи колеса, бочки чи полив'яний посуд, а для малюків – гарно розмальовані свищики; рибалки виносили сюди виловлену у Великій Вісі добірну рибу, городники – городину, пекарі – хліб та кренделі, піріжки та солодкі коржики... Там, де колись вирував базар, віднедавна піднялися цегляні стіни нового житлового масиву. Новий багатоквартирний будинок на кілька під'їздів зайняв собою ледве не всю колишню базарну площу, що видавалась колись новомиргородцям такою просторою. Вселилися у свої квартири новосели, побільшало в околиці дівтори та молоді. І ніби зіщулилися, поменшали поруч із цегляною новобудовою і старий млин, і чепурні будиночки новомиргородців, уквітчані садками та квітниками. В одному з таких будиночків, у “ще батьковому курені”, як сам каже, і живе нині дев'яностолітній Степан Кожум'яка. А простіше – дід Степан.

Років чотири чи п'ять тому, виконуючи у Новомиргороді завдання редакції, ми з товаришем почули від людей про дивака-філософа, людину, довкола життя й імені якої ходять усілякі чутки й домисли. Хоч і знають буцімто всі діда Степана як людину чесну, незлобиву, розважливу й мудру, хоч і співрозмовник з нього – годі такого шукати. Не може про нього ніхто слова поганого сказати, та тільки... щось таке у нього було в житті. Мабуть, “щось таки, справді, було, бо кажуть, ніби відсидів”...

Слухаючи різних людей, котрі знали діда Степана або чули про нього, ми щораз дивувалися: із тих слів відкривався нам образ людини справді неординарної, може, в чомусь і дивної, не кожному зрозумілої у словах своїх і вчинках. Наче й розумний чоловік, мовляв, та з розуму свого нічого не надбав: то сидів, а як вернувся з дальніх місць, то нерідко конфліктував з начальством, так що і відповідні органи ним, кажуть, цікавилися...

І от ми відкриваємо високі тесові ворота, проходимо мощеною плитками доріжкою до старої, але ще міцної хатини й застаємо там сухожилого старого чоловіка у простій полотняній сорочці навипуск, в товстих окулярах, із пишними сивими вусами, за якими заховався живий іронічний усміх. Дід сидить на ліжку під великим, оправленим у старезну раму портретом Льва Толстого (як згодом дізналися, унікальним портретом, де зображення великої людини водночас являє собою майстерно записаний художником тринадцятий розділ із “Крейцерової сонати”); на стіні, ліворуч від господаря, – репродукції творів К. Трутовського, праворуч – портрети Тараса Шевченка, Лесі Українки й Івана Франка, а нижче – жіночий фотопортрет (то – мати С.Кожум'яки). Старий письмовий стіл біля вікна, на ньому – таке ж старе письмове приладдя. Старезний радіоприймач. Зачохлена бандура. Книжкова шафа.

Господар ніби чекав на нас: розпитався, хто, звідки, яким побитом. Розговорилися. Власне, то була не розмова, а, радше, монолог того сивана. Ми слухали його, правда, з деякою обережністю (хтозна, може, справді, якийсь шовініст, прикидається компанійським, своїм, а в самого ідеологічна диверсія на

думці)... Та тільки марно ми побоювалися, бо говорив чоловік щось абсолютно несумісне з вузьколобим людиноненависництвом – про світ, про людину в ньому, про макрокосм Всесвіту й мікркосм людської особистості...

Від тих слів, що лилися легко й невимушено, від образної народної мови старого війнуло на нас чимось дивовижно знайомим. Це були думки, які ми, певно, зустрічали у книгах письменників, мислителів різних часів і народів, це були якоюсь мірою і наші власні думки, хоча ще й не усвідомлені до кінця, не одягнуті в одягу слів. Здавалося, то говорить людина майбутнього. Може, саме тому так пригадується те й нині, що слова, сказані тоді дідом Степаном, дуже співзвучні з думками й прагненнями, якими живе увесь наш народ у час перебудови.

Як же ми були вражені, дізнавшись, що з 1973 року ця людина через хворобу очей практично майже позбавлена контактів зі світом, – приміром, читати може на день (і то не завжди) якихось 5-8 хвилин. І що перш ніж захворіли очі, дід Степан устиг закінчити будівництво одного з найдорожчих (в усіх смислах) своїх творінь – мосту через ріку Велику Вись у селі Коробчине.

Зі спогадів С.Д.Кожум'яки: "...Але міст мав обійтися в 154370 крб. Як почув про цю суму, то стало моторошно. Голова колгоспу сказав, що загальні збори вирішать. Зібрали збори, вирішили будувати. Голова затвердив кошторис. І почалося... Адаже міст неплановий. Куди і за чим не повернися, одне питання:

- А наряд де?

Наїздився, напросився. Велике спасибі співробітникові Держплану (республіки - *П.С.*) Корнієнкові Павлові, який в усьому допомагав мені... Доводилося об'їздити всі шляхобудівельні та мостобудівельні організації. Ще велике спасибі начальникові мостоуправління Олегові Наумченку та головному інженерові Вікторові Іщенко, які теж не відмовили мені ні в чому. За допомогою цих людей протягом двох з половиною років ми таки збудували міст – потужний, залізобетонний, довжиною 90 метрів. На радість усім селянам...

...На будівництві Коробчинського мосту працював з 5.05.1971 по 31 грудня 1973 року. Довго тягнулося будівництво, бо міст, як казав, був неплановий. Добувати деталі було важко й забирало багато часу. Перед закінченням мосту приїздили автомобілем працівники КДБ. Зупинилися й гукнули мене. Я думав, що буде неприємність. Але ні... Вони навіть сказали: "За будівництво такого мосту Вам слід би спомник поставити". І підвезли мене до контори колгоспу..."

На час закінчення будівництва мосту виповнилося Степанові Демидовичу три чверті століття – народився ж бо він ще 1898 року. Після Коробчинського чоловік більше не будував мостів – далися знаки роки й хвороба. Але й опісля його досвід і знання ще не раз стали в пригоді новомиргородським шляховикам. Бо не ховав чоловік від людей ні знань своїх, ні досвіду, коли стало вже несила працювати самому. А в тому, що згадує він про "приймання" мосту ще й працівниками держбезпеки, є своя передісторія. Вона ой яка не проста...

І ось я знов біля знайомих, обмитих дощами й висушених сонцем тесових воріт... Заходжу до хати й застаю Степана Демидовича на його 90-му році життя при повній, як кажуть, пам'яті і при звичній його красномовності. Він починає говорити, і слова його знову видаються плодом глибоких, болісних, людських роздумів про день сьогоднішній:

- Дуже погано, коли в людині перемагає егоцентризм. Мені здається, що серед сучасної молоді він досить популярний. Але ж треба щось для людей зробити, а потім про себе думати...

Що й казати, за своє довге життя напридивлявся С.Кожум'яка до всяких "ізмів" та "ізмів". Та й натерпівся від них...

- А як згадаю оту Сибір несходиму! – це вже дід Степан каже з видимою іронією, хитаючи сивою головою, красномовним жестом береться за голову. – Там же взагалі – хай йому морока! Вилізеш було на модрину – вони вищі за решту дерев, глянеш в один бік – ліс, в інший – теж ліс. Коли дивишся, а десь за лісом димок в'ється – паротяг там, залізниця. Думаєш, оце б причепитися та поїхати додому... Ох і лісу ж, лісу!

Із довідки Черкаського обласного суду від 12 липня 1958 року (№ 44-КС-126): "Справу про звинувачення Кожем'якіна Степана Демидовича, 1898 р.н., переглянуто президією Черкаського обласного суду 9 липня 1958 року. Постанову трійки УНКВС Київської області від 4 грудня 1937 року відносно Кожем'якіна С.Д. скасовано, справу припинено за недоведеністю пред'явленого звинувачення..."

На час видачі цієї довідки Степан Кожум'яка працював техніком райавтошляхвідділу в Златополі (тепер у складі Новомиргорода). Позаду були роки тюрем і заслання. Попереду – роки роботи інженером та головним інженером Новомиргородської шляхово-експлуатаційної дільниці №722. Щоправда, 1967 року його, визнаного спеціаліста, несподівано переведено на посаду майстра з мотивацією: “у зв'язку з похилим віком”. Справжня причина такого “пониження в посаді” була дещо в іншому: після періоду хрущовської “відлиги” наставав період, який тепер називаємо “застійним”. У цей час дехто й пригадав, що головний інженер ШЕД №722 хоч і реабілітований, але все-таки сидів, отож, “щось же там було”... Врешті, від нерозважного рішення постраждала справа: чотири роки, аж до будівництва колгоспного мосту в Коробчиному, рідкісний фахівець (хоч і в літах, та ще повний снаги й бажання працювати для громади) вимушено бездіяв. Що ж було підставою для звинувачень на адресу цього чоловіка – і давніх, і недавніх? На це питання неможливо відповісти, не заглянувши в минуле...

Здається, сама доля обрала Степана Кожум'яку для всіляких помилок і непорозумінь. Закінчивши народну та “вищу початкову” школи в Новомиргороді, він ще до революції вступив на земські педагогічні курси в Єлисаветграді. Під час навчання організував рукописний журнал “Лесной ручеёк”, у якому вмістив власного дописа під назвою “Більшовизм”. Ось тоді примхлива доля й пожартувала вперше над Степаном: замість нього покарали чомусь його двоюрідного брата Івана Бароніна, який працював на заводі Ельворті...

1917 року, закінчивши педкурси й одержавши звання народного вчителя, Степан Кожум'яка повернувся додому. Крім викладання, знайшов собі й іншу роботу: вступив до сільськогосподарської комуни “Рілля”, яка мала 23 гектари землі.

- Взагалі, язик у мене неблагополучний, – жартує, бува, дід Степан. – У мого батька було багато дітей, та, мабуть, в одного мене такий язик... Був у нашому Новомиргороді політрук Еленбаум, то я з ним якось так засперечався, що мене ледве не взяли під варту... Потім, правда, з посади завідувача четвертої новомиргородської школи звільнили. Поїхав я після цього за правдою в Єлисаветград...

Поїздка стала поворотною в долі молодого вчителя. В повітовому відділі народівити йому видали відрядження для вступу до Одеського інституту народної освіти (ІНО). 1923 року він подався до південного портового міста. Закінчивши 1926 року факультет соціального виховання в інституті, вирішив: треба вчитися ще. Це бажання й привело нашого степовика на так званий мовно-літературний факультет ІНО...

Загалом, про той період життя Степана Кожум'яки знаємо з його власних спогадів та деяких документів, що вціліли у вирі минулих десятиліть. Пишу про все це досить фрагментарно, і все ж на одній особливості тих часів слід зупинитися: то було перше десятиліття після революції, яке нині називають “новим українським культурним ренесансом”.

Невеликий відступ в історію. Звільнившись від царату, народи Російської імперії потяглися до освіти, культури. Важливою ділянкою роботи КП(б)У стало проведення так званої “українізації”, яка була конкретним актом радянського політичного курсу, про яку чимало можемо дізнатися з архівів. У ленінській “Резолюції про Радянську владу на Україні” 1919 року проголошувалось, що “члени РКП на території України повинні на ділі проводити право трудящих мас учитися і розмовляти в усіх державних установах рідною мовою, всіляко протидіючи спробам штучними засобами відтіснити українську мову на другий план, прагнучи, навпаки, перетворити українську мову в знаряддя комуністичного виховання мас”. Однак з приходом до влади Сталіна, втіленням його ідей “автономізації”, “загостренням класової боротьби із будівництвом соціалізму” та “демократичного централізму”, який на ділі був просто централізмом, саме питання про роль української мови в комуністичному вихованні мас вже не вважалося актуальним. Під гаслами “зміцнення держави” розпочалося згорання “українізації”, що не змогло не викликати спротиву широких верств.

Чи ж варто дивуватися, що молодий Степан Кожум'яка, який хотів вчитися рідною мовою, і до того ж мав запальний характер і певні переконання, опинився в самому вирі подій? 1928 року він, активний учасник усіх студентських зібрань, готувався до захисту дипломної роботи та складання державних іспитів. І раптом в ніч із 6 на 7 березня 1928 року був заарештований і доставлений в ДПУ.

Зі спогадів С.Д.Кожум'яки: “...Допитувала мене слідча Іванова. Звинувачували в гострій критиці існуючих порядків. Донесли на мене п'ятеро студенток із мого ж курсу, яких було прикріплено до мене, щоб я навчав їх української мови. Звичайно, як колеги ми часто вступали у відверті й гострі суперечки...”

Так почалося в житті Степана Кожум'яки ще одне непорозуміння, яке з перервами продовжувалося не одне десятиріччя. Того фатального року студент Кожум'яка таки одержав можливість захистити диплом і закінчити вуз. Але невдовзі після захисту його запросили в ДПУ й повідомили про заслання адміністративним порядком аж в Йошкар-Олу на три роки.

Вячеслав Чорновіл в гостях у діда Степана. Новомиргород, кінець 80-х.

Вже на засланні С.Д.Кожум'яка познайомився з інженером-шляховиком І.Мигачовим, який очолював топографічну експедицію Ленінградського відділу енергобуду. Ленінградець запросив молодого засланця до участі в експедиції, заручившись дозволом ДПУ. Так Степан Кожум'яка вперше прилучився до справи, що стала справою його життя – шляхо- та мостобудівництва. Як кажуть, добра б не було, та лихо помогло...

Влітку 1931 року термін заслання закінчився, та “непорозуміння” продовжувалося. Поселившись із дружиною у Черкасах, де двічі на тиждень мав реєструватися в Держполітуправлінні, та знайшовши собі роботу, Кожум'яка вирішив вступати заочно до Харківського шляхового інституту, який щойно відкрився. Пізніше, навчаючись в інституті, працював начальником тарифно-нормувального бюро на будівництві стратегічної дороги. 29 листопада 1937 року, вже маючи диплом інженера-шляховика, був заарештований. Хоча вини С.Д.Кожум'яки, як про те свідчить судовий висновок, наведений вище, не було доведено, повернутися чоловік додому зміг тільки через дев'ять років.

* * *

Роки, в які випало жити дідові Степанові Кожум'яці, стали для нас уже історією. Тією історією, про необхідність поглибленого аналізу й переосмислення якої так багато говорять нині не лише письменники, громадські діячі й учені, а й усі чесні люди. Тією історією, яка викликає стільки суперечок, різночитань і полярних оцінок на сторінках

центральної та й республіканської преси. Не претендуючи на всеохопність показу історії, ми спробували розповісти про долю конкретної людини в ній. Власне, автор висловив своє розуміння цієї долі.

Життя Степана Кожум'яки не було безплідним. Він залишив по собі не один Коробчинський міст. Мости через Велику Вись у центрі Новомиргорода (біля середньої школи №2), неподалік залізничного вокзалу, мости за межами Новомиргородського району – вони, зведені за його проектами і під його керівництвом, сьогодні вірно служать людям, народному господарству й ще служитимуть не одне десятиліття. Всупереч страшним і необґрунтованим звинуваченням, всупереч “сталіністам” і їхнім наступникам-бюрократам, незважаючи на недовіру та переслідування, Степан Кожум'яка робив свою справу на совість, і цим довів, що не чужий ні суспільству, ні нашому народові. “Історія – навчителька народів” – ці слова належать великому Гете. Мені здається, історія життя діда Степана багато в чому повинна стати повчальною для сучасної молоді. І найперше – стійкості в життєвих незгодах, віри у свій народ і прагнення зробити щось для цього народу.

Напевно, у своєму житті Степан Кожум'яка, як і кожна людина, також помилявся. Ніде правди діти, інколи й у позу міг стати, схильний був до категоричних суджень... Він цього й сам не приховує. Але була й постійна, вперта віра в краще у людях і суспільстві. Вони й виручали його у важкий час. І найкрасномовніше підтвердження тому – його останній міст у Коробчиному. Чоловік узявся будувати той міст, переступивши через особисту образу. Бо вінніс зі свого життя ще й такий урок: бездіяльне добро перетворюється на свою протилежність – на зло.

Навесні 1980 року, коли на наших ріках була висока, як ніколи в пам'яті багатьох, повінь, коли в Коробчиному вода позаливала вулиці й деякі хати, під мостом до рівня води залишався “класичний” просвіт – трохи менше метра. Люди дивувались: як же це той дід Степан розрахував, щоб така велика повінь, а мостові хоч би що? Міст вистояв, бо був зроблений “по науці”. Та не тільки це. Він був збудований для людей, що живуть і житимуть на цій землі...

Петро Селецький,
1988.

СПОГАДИ СТЕПАНА ДЕМИДОВИЧА КОЖУМ'ЯКИ

Народився я в місті Новомиргороді Єлисаветградського повіту на Херсонщині 4 грудня 1898 року. Батько – Демид Кожум'яка. Мати – Ївга Кожум'ячиха (Бондар), із дрібних міщан: мати по дідові мала ніби купецьке звання (третьої гільдії). Дід Бондар наймав у другій половині XIX століття на випас овець землю – від Новомиргорода на південь до сіл Патринове, Ерделіва, Хмельове, хуторів Козакова Балка, Глодоси. Наймав у поміщиків по півтори копійки за десятину від Великодня до Покрови. Мати з батьком та чабанами пасли отару овець у цілнних степах, які тягнулися в південному напрямі. Восени отару приганяли у Новомиргород за річку Велику Вись, де жив дід Бондар. Там їх різали і витоплювали з них сало (або лій, як тоді називали). Від того часу це урочище за Виссю називали Салганом (очевидно, від слів сало і гнати). Сало відправляли волами до Одеси, де продавали англійцям для змащення машин.

Потім дід Бондар купив у генерала Брандта садибу, бо російське військо перебиралося до Єлисаветграда. Цю садибу дід віддав у придане Ївзі... Справжнє прізвище наше не Кожем'якіни, а Кожум'яки (прадіда як узяти на царську військову службу, то він звідти й повернувся із посвідченням не Кожум'яки, а Кожем'якіна). Потім батько зайнявся городництвом і розширив садибу, засипаючи очерет землею з грабарки. З того жила і вчилася наша досить велика родина; десятеро дітей, батько й мати та дві баби й дід. Зараз ця садиба в Новомиргороді — по вулиці Лесі Українки, 53.

Батько, як і мати, був малописьменним, але він завжди казав, що треба вчитися, бо надалі неписьменним буде гірко жити. Купував нам більше книжок, ніж іграшок. Коли вмер багач Микола Цвітков, батько з аукціону купив велику й добру книгозбірню в декілька тисяч томів і виплачував за неї 302 карбованці, яких напозичався у торговців-євреїв. Родині довелося сутужно. Мусили продати корову й телицю. Мати часом ганила ті книжки і плакала. Зате ми, діти, дуже рано ознайомилися з класиками світової, російської і частково української літератури.

Спочатку я вчився в народній школі, потім у вищій початковій. Вступив на Земські педагогічні курси в Єлисаветграді, які закінчив у 1917 році, одержав звання народного учителя... У 1922 році в Новомиргороді відкрилися вищі педагогічні курси. Директором був Рожновський. Всі викладачі на курсах мали вищу освіту й справа навчання стояла дуже високо.

Ще як я вчився в Єлисаветграді, то на педкурсах організував рукописний журнал “Лесной ручеек”, в одному з номерів якого помістив допис “Большевизм”, за що чомусь притягли до відповідальності мого двоюрідного брата, робітника заводу Ельворті Івана Бароніна... Згодом у Новомиргороді на педагогічних курсах створили редколегію (до неї входили також Варвара Набоченко й Аврам Честахівський) і видавали рукописний журнал “Перша ластівка”. Разом з тим я був членом сільськогосподарської команди “Рілля”, до якої входило сім родин, головою був Іван Богушевський... Коли за суперечку з політруком Еленбаумом мене звільнили з посади завідуючого 4-ою Новомиргородською школою, я, будиши членом Спілки учителів, змушений був їхати до Єлисаветграда шукати правди: мене звідти відрядили до Одеського інституту народної освіти (ІНО), куди я й виїхав у 1923 році. А вже у 1926-ому закінчив факультет соціального виховання. Відчуваючи, що цього замало, вступив на мовно-літературний факультет профосу, який закінчив у 1928 році, захистивши дипломну роботу “Борис Грінченко”.

1928 року мав складати державний екзамен, але в ніч із 6 на 7 березня був заарештований. В держуправлінні на Маразмівській вулиці було вже багато в'язнів. Були там норвежець, турок, молдаванин, росіянин, двоє індонезійців та інші. Коли мене вели вночі заарештованого через Соборну площу, повіі, які помітили мене (я завжди ходив в українському національному вбранні), почали вигукувати:

– А, лягаві, вже й українчика забрали, паскуди!..

У внутрішній в'язниці (льоху) я пробув до кінця квітня. Там трапилася страшна пригода. До нас у камеру перевели двох в'язнів, засуджених до розстрілу. Один з них, росіянин Найдьонов, нібито працював головним агентом у Румунії і почав передавати всякі таємні матеріали румунам, був викритий і засуджений до кари на горло; сидів у самотності й намагався повіситися, але його зняли з рушника й припровадили в

нашу камеру. Разом з ним привели й Панченка, румунського шпигуна, який, казали, по морю, з оджею на голові, переправлявся на нашу територію й збирав відомості для румунської розвідки (він був засуджений до розстрілу). Найдонов здружився з десятикласником Закруткіним (потім цей другий виступав, мені здається, як письменник Жаров). Ці двоє якимось, розмовляючи біля вікна, роздратували вартового. Найдонов показав йому дулю, а вартовий спалахнув і вистрілив. Я в цей час обтирав коло дверей чобіт, поставивши ногу на нари й нахилившись. Куля пролетіла за кілька сантиметрів над моєю головою і влучила в стіну, розтрошивши тиньк і обсипавши мене порохом. В камері зчинився страшний галас...

Допитувала слідча Іванова. Звинувачували мене в гострій критиці існуючих порядків. Донесли на мене, як я здогадуюсь, п'ятеро студенток із мого ж таки курсу... У травні перевели мене в Одеську в'язницю. Я почав писати, що мені треба скласти державні іспити. Мене таки випустили з в'язниці і я пішов прямо в корпус філологічного факультету на вулиці Петра Першого, 2, й попав якраз на державний іспит з історичного матеріалізму (приймав професор Кардашов). Я несміливо став коло дверей аудиторії,

Степан Кожум'яка серед засланців-українців.
Йошкар-Ола, 1930.

поздоровкавшись. Професор глянув на мене, посміхнувся і промовив: "Проходьте, сідайте"... Відповідав я стримано, боязко, але твердо, бо предмет знав добре. Було й декілька запитань із національного питання. Професор був, очевидно, задоволений моєю відповіддю і промовив до мене: "Сідайте, заспокойтесь. Відповідали ви чудово"...

Як тільки закінчилися державні іспити й була захищена дипломна робота, мене викликано в ДПУ і оголошено, що адміністративним порядком я висланий в Йошкар-Олу на три роки. Мусив виїхати наступного дня, а то могли відправити етапом. Виряджала старша сестра Любов та майбутня дружина Катерина Ніколаєва, котра викладала іноземні мови в одній з одеських шкіл.

В Йошкар-Олу прибув наприкінці літа. Зареєструвався в ДПУ і став шукати роботи, а її ніде не давали, бо засланець... Зустрів багато засланців —

українців, грузинів, вірменів... Щоб якимось заробляти на шматок хліба, ми, українці, знайшли окремих будинок і оселилися в ньому. Наш гурток назвали Кошем; до нього входили студент Харківського залізничного інституту Андрій Свириденко, учитель із села Глососи на Кіровоградщині Василь Сиваш, слюсар-водогінник Грицько Шашло із села Куцеволівки на Дніпрі, студент Одеського сільгоспінституту Василь Ольховський, селянин із Куцеволівки Степан Ричко, викладач із Полтави Грицько Голобородько, бухгалтер із Харкова Іван Петровський та музикант-українець із Нальчика Гросул-Толстой-Топор. Ми гуртом наймалися на будь-яку роботу, один з нас залишався вдома, в його обов'язки входило приготувати сніданок, обід і вечерю, помити посуд... Кожен член Коша протягом місяця робив витрати, а в кінці місяця ми склали їх і виводили середню цифру з тим, щоб той, хто перевитратився, одержав різницю, а хто вніс менше інших, доплатив. Після роботи ми часто згадували домівки, співали "Ой, з-за гори та із-за лиману", "Гей, та не стелися, хрещатий барвінку", "Ой, ходив чумака сім літ по Дону", "А вже років двісті, як козак в неволі". Голоси у всіх були добрі. Багато людей збиралося під вікнами і слухали. Інколи ходили в ліс, де теж співали... Хтось доніс, що ми збираємося роззброїти ДПУ, зібрати засланців і йти походом на Україну. Мене мали заарештувати як керівника (про це повідомила нам співробітниця ДПУ, яка була закохана в Андрія Свириденка).

Що було робити? Грицько Шашло пішов до засланця, лікаря-єврея Караїма Моше, який негайно прийшов до нас, набрав склянку води, дістав із кишені маленьку пляшечку, капнув у неї три краплі і попросив випити. Сказавши, що тепер ніхто мене не забере, він пішов, а на мене напала дивна кволість...

Вночі прийшло троє і спитали про мене. Хлопці показали, сказали, що я хворий. Оглянувши мене, прийшли про щось пошепотілися, сказали: "Другім разам" — і пішли. Довго ми потерпали, що мене арештують, але на тому й скінчилося...

До Йошкар-Оли прибула експедиція Ленінградського відділу "Енергобуду". Начальником експедиції був старий інженер Ілля Мигачов, який мав величезний досвід на пошукових роботах вздовж

Великого залізничного шляху від Москви до Владивостока іще з 1903 року. Він звернувся в ДПУ із заявою, що йому потрібні люди з вищою освітою для залучення в експедицію. Вибір упав на мене. ДПУ погодилося на мою роботу за межами Йошкар-Оли тільки за умови, що інженер Мигачов дасть особисту розписку про те, що доставить мене в Державне політичне управління по закінченню робіт.

З того часу я став підлеглим начальника експедиції і мандрував із нею – так, звісно, було легше, ніж досі. Я добре вивчив геодезичні інструменти... Восени 1930 року експедиція повернулася в Йошкар-Олу й мене було передано в ДПУ. Кошові хлопці радо зустріли мене... Наближався кінець заслання.

Несамохіть виринув з пам'яті такий страшний епізод. Ми розвантажували на вокзалі овес із вагонів. У цей час прибув ешелон нових засланців під суворою охороною. Двері в теплушках були відкриті, й ми з жахом побачили всередині закіптюжених, змучених чоловіків, жінок, дівчат і хлопців, в яких упізнали земляків. Не мали чого дати цим людям поїсти, а вони просили. То ми набирали в кашкети вівса й відносили їм, не зважаючи на те, що вартові погрожували. Ми бачили, як нещасні люди хапали й жували той сирий овес...

Влітку 1931 року я повернувся із заслання, але з десятьма “мінусами” (тобто, забороною жити в десяти містах України). Прибув у Черкаси, де мав, живучи, реєструватися в органах ДПУ двічі на тиждень. Запитав дозволу влаштуватися на роботу. Дозволили, надавши можливість самому шукати її. Влаштувався у лігоспі. Із Одеси приїхала дружина Катерина.

В цей час проводилися підготовчі роботи для прокладення залізниці від станції Білозір'я до села Дубівки. А звідси – лежневі шляхи для вивезення деревини. Цей час був схожий для мене на спокійний період мого заслання. Бо я мав можливість спокійно працювати. Дружина вчителювала в середній школі №3. Я ж, поміркувавши, що література, мова, педагогіка – це досить слизький і мінливий шлях, вступив до Харківського автомобільно-шляхового інституту на факультет будівництва автошляхів (заочно).

Мене взяли працювати на будівництво стратегічної дороги Черкаси-Умань-Гайсин-Брацлав начальником тарифно-нормувального бюро. Працювати було легко...

1936 року мали складати державні іспити в інституті. Шефом вузу був Косіор; на час іспитів його звинуватили у зрадництві і розстріляли, а студенти мусили екзаменуватись у Москві. Декілька разів я їздив до Москви, де з успіхом склав іспити з усіх дисциплін.

...29 листопада 1937 року, пізно ввечері, я повернувся з маршруту додому і помітив біля воріт автомобіля з пригашеними фарами. Через хвіртку побачив, що всі вікна в нашій квартирі яскраво освітлені... Було місячно. Я зрозумів, чого і за ким приїхали. Обперся об тополя, листя на якій ще не спало, майнула думка скочити на залізничну станцію, дістатися до старшої сестри в Новомиргород, а звідти – по глухих селах... Потім подумав: у чому ж моя вина, чого мені боятися? Згадалися слова Тараса: “Ми чесно йшли, у нас нема зерна неправди за собою”. Відчинив хвіртку й пішов до хати. Там троє гевалів копирсалися у книжкових полицях. Дружина із слізьми на очах складала в торбу пару білизни, хліб, сало, часник. Один із приїшлих заспокоював: “Не бійся, він взавтра повернеться!” І я пішов з ним, щоб повернутися через 3652 дні...

Привезли мене в Черкаси – й одразу почався допит. Слідчим був Спектор, а в нього підручним – Поволоцький, кривий на ногу (євреї з Новомиргорода). Допитували цілу ніч. Вимагали, щоб я признався, яку контрреволюційну організацію замислив створити і кого в неї хотів завербувати. На мої заперечення мені до очей підносили електролампку великої потужності й, заборонивши закривати очі, змушували говорити, кого я настроїв проти радянської влади.

Коли я відмовився відповідати, мені порадили назвати прізвища моїх знайомих, за що я, мовляв, відсиджу один рік — і все буде добре... Я заперечив; тоді почали бити. Допит з бійкою продовжувався знову й знову, мене почали ще й штрикати чимось гострим. Я вийшов із терпцю, почав оборонятися. Слідчі накинулися на мене; я впав на сейф, ударився об його ручку й зламав собі ребро. Тоді мене випхнули в коридор і на світланку перевезли до в'язниці... У приміщенні в'язниці було ні стати, ні сісти. Задуха страшна, хоч шибки вікон були вибиті (але фати були справні). В таких умовах перебували кілька днів. У середині грудня нас гуртами по сорок осіб почали переганяти на залізничний вокзал і впахати у товарні вагони...

...Таким чином ми дісталися до станції Безим'янки неподалік Самари. З вагонів нас гуртом погнали у табір, що являв собою величезний прямокутник, огорожений стовпами і обтягнутий колочими дрютами

в 16 рядів, а перед огорожею і за нею – стовпчики із натягнутим дротом в один ряд. В цьому прямокутнику відгороджено було меншу площу, де викопано землянки. У кожній розмістили чоловік по п'ятдесят. Посередині – прохід, обабіч – нари. На дошках – паморозь... Всі пригнічено мовчали. Багато, особливо селяни, плакали. У землянку попід драти пролазили кишенькові злодії, намагалися щось украсти. Якось до селян із с.Кавунівки (Черкащина) підійшов хлопчак років вісімнадцяти і співчутливо заговорив: “Шлушай, пахан, ну чого ти плачеш, ето первие десять лет трудно, а там ти привикнеш і будет харашо...»

...Другого дня на світанку нас із карантину повели окремо на роботу; ми мусили пиляти і рубати ліс, відкочувати колоди на боки і розчищати трасу для шляху. Повернувшись у землянку, ми знайшли свої торби порожніми. Не тільки домашній хліб, сало, а й більш-менш коштовні речі зникли. Це “попрацювали” кишенькові злодії. Годували нас тільки вранці й увечері... Взагалі, було важко.

Минули два тижні карантину – і нас перевели у постійні бараки; це були довжелезні сараї з двома ярусами нар по обидва боки проходу — ото й уся “мебля”. Почалося нормальне табірне життя. Піднімайся о 5-ій годині, хапай казанка, одержуй хліб і біжи до кухні за черпаком баланди (рідкий куліш, інколи з двома-трьома картоплинами, без засмажки). Потім шикують біля варті й починається розвід. Бригади по сорок-п'ятдесят душ виводяться за ворота; там – площа, оточена стрільцями. Бригади знов перелічують і – на об'єкт. З усіх боків солдати. Караульний начальник голосно гукає: “Ув'язнені, крок праворуч, ліворуч – солдат стріляє без попередження!” Усі нишкнуть, а з гучномовця голосно лунає: “Я другой такой страны не знаю, где так вольно дышит человек...”

Норми були тяжкі. Для того, скажімо, щоб заробити вечерю, а на другий день сніданок і обід, треба було вивезти 13,6 кубометра землі. Не раз сорочка стлівала від солі, коли я працював, щоб виконати таку норму...

Якось, повернувшись із роботи, я не встиг доїсти свою баланду, як зайшов солдат і забрав мене із собою, наказавши вилізти на візок. Поїхали до лісу. Солдат витягнув револьвера і звів курок... Таким чином проїхали доволі шляху, поки я побачив новий табір. На моє запитання, чого мене привезли сюди, почувся: “Завтра визнаеш!”

На другий день прийшло високе начальство (три особи) і привело мене до залізобетонних резервуарів. Бетон був укладений дуже неохайно, обсипався, аж просвічувала арматура. Мене запитали, чи можна що вдіяти. Я відповів, що треба все зламати й зробити заново. Начальство вжахнулося, зауваживши, що цього робити не можна, слід тільки ремонтувати. Коли я сказав, що це дорого коштуватиме, мені відповіли: не твоє, мовляв, діло, кажи, які треба матеріали й скільки людей. І додали, щоб мав на увазі: якщо візьмуся за цей ремонт, то краще годуватимуть... Працювати довелося дуже важко, особливо усередині резервуарів; цілими днями доводилося перебувати в цементному поросі. Споруду вдалося поремонтувати, затративши величезну кількість високомарочного цементу...

З початком війни всіх політичних ізолювали в середині табірної прямокутника, огороженого колючим дротом. У тій загорожі ми копали землянки, в яких довелось жити. Загорожа додатково охоронялася. Вихід з неї був суворо заборонений. Харчували тут гірше і це дуже виснажувало. Щодня вмирало багато людей, решта ледве животіли. Писали заяви, щоб відправили на війну, але політичних туди не брали. Всі вони виснажувалися, життя ледь теплилося, а на роботу виводили. Міркували про справедливість, демократію і мовчки вмирали. Харчі були мізерні і на видужування надій не покладали. Майже щодня з намету виносили по одному мертвому.

Якось увійшов нарядник і гукнув: “Ворону на свободу!” Такий вигук завжди будив у всіх надію. Кожен мріяв почути такий вигук. Підійшли до місця, де лежав Ворона, а він мертвий. У наметі запанувала жакха тиша. Хтось прошепотів: “Він уже сам звільнився”. Мертвого Ворону винесли. Після цього у наметі довго стояла гнітюча тиша. Лише стиха мухи дзижчали над напівпомертвілими людьми. Лежав я і мислив: “Це як кожен день вмирає по одному, то така доля спіткає і мене. Не пізніше, як через 30 днів”.

Потім нас почали перевозити і концентрувати у величезні табори: було нас там до 160000 в'язнів. Ми почали будувати авіазаводи. Йшла зима 1943 року. Умови були жахливі, норми – непосильні. Наприклад, за день треба було вивезти 13,6 кубометра землі. А як прикинути, що куб землі важить півтори тонни, то скільки це треба тонн землі викопати і перекинути лопатою? Люди охляли, хворіли і вмирали,

як мухи. Їх вивозили сотнями і не встигали закопувати. За викопану сяку-таку ямку давали півпачки махорки. Трупи ледь прикривали мерзлими грудками. Це були такі похорони. У самому таборі становище теж було жахливе. Пайку хліба треба було тримати за пазухою, бо її могли вкрасти або видерти. Настала весна. На тому цвинтарі з'явилися вовки і почали розгрібати ями та гризти трупи. Звідти було чути виття і несло страшним смородом. Дійшли чутки, що про це довідались десь за кордоном і зажадали дозволу оглянути ці місця: що воно там робиться? Підтвердженням чуток було те, що на цвинтарі з'явилися великі бульдозери, які рили глибокі рови, куди скидали людські рештки. Після цього все переорали і чимось засіяли.

Настав 1944 рік. Із 160000 ув'язнених залишилося щось більше 5000, решта померли від голоду і холоду. У мене від цинги почали хитатись і випадати зуби, а на ногах з'явилися темні плями. Та якось вижив. Частина в'язнів перевезли на будівництво крекінг-заводу, на якому мали переганяти нафту на бензин. Перед цим мені довелося працювати на двох об'єктах А і Б: вони допомогли мені вижити. Об'єкт А – це величезна радіостанція з височезною радіощоголюю, яка мала замінити московську радіостанцію на випадок евакуації Москви. Об'єкт Б – гігантське підземне сховище, куди повинен був переселитися уряд з Москви. Між іншим, чотиримоторний літак зачепив ту шоглу, впав і шоглу звалив. Довелося робити заново. На об'єкті Б велися складні підземні роботи. Туди ж скеровувалися ув'язнені за спеціальним відбором. Мене записали у список на той об'єкт. Та на вахті об'єкту Б, мабуть, перевіряли формуляри, дізналися, що я політичний, повернули у табір і без усяких підстав посадили у карцер. На другий день випустили і я пішов на загальні роботи. Через два дні за мною приїхав начальник будівництва об'єкту Б, посадив у свій лімузин і привіз у табір об'єкту Б, передавши в розпорядження молодого інженера Коваленка. Нам було доручено торкретування підземних сховищ – довгих амфілад великих склепінчатих приміщень, які для захисту від ґрунтових вод треба було торкретувати: цебто бетон покривати 2-3-сантиметровим шаром спеціального бетону (торкрету), який не пропускає ні рідини, ні газів. Крім того, для забезпечення порожнин поза стінами і склепінними сховищ довелося ін'єктувати в спеціальні отвори у стелі приміщень високомарочне цементне молоко за допомогою апаратів Рудемара і смоків Колосовського. Інженер, який мав працювати зі мною, не дуже був компетентний у цих справах, і тому уважно приглядався до мене, досвідченого у таких роботах. Ми завжди були разом, так що якось начальник будівництва зауважив: це два брати. Тут, звичайно, було легше працювати і харчі давали кращі. Об'єкт був грандіозний, досить сказати, що над головним приміщенням побудови клалась бетонна плита 2х3 метри, шар піску, зверху – півметра чорнозему і застелялося моріжком та ще й садилися кущі. Приміщення були забезпечені опаленням, електроосвітленням, вентиляцією, водопостачанням, каналізацією.

Настав 1946-ий рік. З харчами ставало все гірше. Ув'язнені бродили біля кухні, сподіваючись щось поїсти, а тут сніги, морози, заметілі. Якось я знайшов голову риби, строщив її до останку із зябрами і очима. Добре, що були ще цілі зуби, правда, не всі, бо від цинги їх багато повипадало. Посилали відкидати сніг і ставити щити біля залізниці. Мерзли, але працювали. Говорили, що вже закінчилася війна і скоро відпустять додому. Всі чекали великої амністії, але минало перше травня, жовтневі... І нічого не мінялося. Зовсім втрачаючи надію, дочекалися 1947 року. Сподівання на полегшення не здійснилися. Той самий режим, недоїдання, голод. Це особливо страшно зимою. Сарай, куди виносили мертвих, був завжди повний. Таким чином дочекалися весни, літа. Нарешті прийшов сподіваний день кінця терміну мого ув'язнення. Зайшов у барак нарядчик, назвав моє прізвище і сказав, що треба йти в “учотно-розподільчу” частину. Дали дві сухі рибини, шматок хліба, і я з невеличким клунком і папірцем про звільнення прийшов на вахту. Ввечері ввійшов до вартового, показав йому папірця і вийшов за колючий дріт. Серце закалатало, побрів помалу, куди очі бачать. На різних потягах діставався до України. У Мерефії потяг зупинився і довго стояв. Люди виходили, вийшов і я. Вже припорошував сніжок. Я пройшов поза вагони у потрібній справі. Повертаюся у вагон – дивлюсь, якісь папірці лежать, ніби гроші, вже припорошені сніжком. Нахилився, підняв, порахував – тридцять два карбованці. Вони довели мене додому. Дружина зраділа, а кругом руїна. Хата розкисла, бо ще до війни з хати зняли залізний дах за розпорядженням сільради. Дружина жила в сараї, де німці тримали коней. Напівзруйнована лежанка, закіптюжені стіни, ні стола, ні харчів, ні одєжини. Так я розпочав своє вільне життя.

Настав 1948 рік. Пішов я у Злотопілля, що на Черкащині, і влаштувався на роботу начальником шляхової дистанції... Завідуючі мінялися один за одним. Один продав ліс, призначений для мостів, інший пропив дефіцитний тоді гас. Розпродали увесь шляхвідділ, навіть диван і стільці. Райвиконком вимагав, щоб усе це списувалося. Я мусив або запліщувати на це очі, або кидати роботу. Домислювався до всяких способів, а завідувачі мінялися. Все ж я почувався вільною людиною. Працював з усіх сил і навіть почав думати про книжки. Відірвавши від рота 300 карбованців, привіз із Одеси “Велику енциклопедію” петербурзького видання 1902-1907 років. Разом із тим почалися передплати на періодичні видання. З харчами стало краще. Ми сподівалися добре поремонтувати свого сарайчика й придбати стола.

Та ось у червні 1949 року приходять до нас начальник міського відділу МВС Демет’єв, бере зі стіни рушницю, яку я придбав, і каже, щоб я йшов за ним. Мене завезли у Кіровоград і посадили у камеру-одиначку внутрішньої в’язниці КДБ по вулиці Леніна. У камері не було нічого, крім параші. Влаштувався я на шкіряному піджачку, який накинута мені дружина Катерина, проводжаючи із дому. Через деякий час мене перевели в іншу камеру, де було кілька в’язнів. А через день там з’явилась “квочка”, але досить невміла, і легко її було розпізнати – це був колишній новомиргородський автоінспектор. Почалися допити, фотографування. Слідчий був молодий, недосвідчений. Лякав, що все знає про мене, тому треба говорити тільки правду, бо йому навіть відомо, як мене ледве не вбили в Одесі у внутрішній в’язниці 1928 року. Вимагав, щоб я зізнався у своїй контрреволюційній діяльності. З часом ми “заприятелювали”: він розповідав, що у нього є маленька донька і як її треба виховувати. Питав, також, чи читав я Ажаєва “Далеко від Москви” і навіть радив мені обов’язково прочитати. Нашу розмову підслухали, і тоді мене став допитувати підстаркуватий майор. Мої відповіді були сухі й короткі. Від мене відчепилися. Я попросив прислати прокурора. Той прийшов і почав питати, в чому справа й чого я хочу – порадив мені не хвилюватися, бо все виясниться, про що мені буде повідомлено. Сиджу далі, нудьга смертельна. Став прохати начальника в’язниці, щоб мені купили англійську граматику. До цього був такий випадок: стояв я під вузеньким вікном камери, дивився вгору, побачив, що там подвійні фати з 19-міліметрового заліза та ще й досить густі. “Ото, – кажу, – часом на будівництві мостів заліза на болти не вистачає, а тут його он скільки”. Після цього мене викликали вночі і спитали: “А що Вам не подобається?” Однак начальник зважив на моє прохання, а оскільки у мене під час арешту забрали гроші, то він послав когось. І купили граматику Василювської. Цю книжку вдалося провезти на заслання і назад, а потім додому. Є вона у мене й зараз.

Нарешті мене відправили з Кіровограда в етап. Везли нас у столипінських вагонах, які так називалися, бо були запроектовані при Столипіні. Це глухі пасажирські вагони, у яких поздовж вагон одгороджено ратчатою стіною з дверима та поділено на декілька камер. Уздовж цього коридора ходить вартовий. В окремі камери заводять ув’язнених. Між камерами – глухі дерев’яні стіни. Було тісно. В камеру, розраховану на 4-6 в’язнів, містило 10-12. У нужник випускали тільки двічі на день, доводилося просити вартових... Жінки часом просилися плачучи. Так доставили нас до Харкова на горезвісну Холодну гору. Тут було безліч галичан різного віку, їх сотнями висилали до Сибіру з Галичини. Трапилось таке: в’язень назвав одного з галичан бандерівцем, а Степана Бандеру – бандитом. На нього накинута галичани і стали товкти так, що він заховався аж під нари і кричав. Втрутився вартовий, і він ледве виліз звідтам.

Настало Різдво. Всі галичани зібралися в кутку камери, стали правити Службу Божу і досить злагоджено голосно співати “Різдво твоє, Христе Боже наш”. Вартовий почав грюкати у двері і вимагав припинити спів, але галичани продовжували своє. Він викликав начальника корпусу. З ним у камеру ввійшло декілька озброєних солдатів. Він став гримати та попереджати. На це йому відповіли: “Ви ж кажете, що у вас є свобода! Яка ж це свобода, коли нізащо посадили і везуть бозна-куди. А ми ж нічого не робили і не робимо, ми молимося – це наше найбільше свято. Якщо ви не знаєте, яке воно велике, то спитайте у своїх батьків. Ми молимося, щоб між людьми було братерство”. Начальник корпусу знітився і сказав: “Співайте, та тільки тихо”, – і пішов. Далі нас стали провадити до Куйбишева, там була величезна пересильна в’язниця. Людей – не сотні, а тисячі, і знову ж найбільше галичан, переважно молоді. У камері ні лежанок, ні нар. Замість двадцяти осіб сюди напхали сотню. Не було місця навіть лягти на підлозі, сідали попід стінами, щоб хоч подрімати. В’язні – суцільна суміш: кишенькові злодії, всілякі

шахраї, вбивці, а найбільше – політичних. Як звичайно, ранком і ввечері пускали у нужник. Одного разу йшли у нужник дівчата з Галичини – політичні, одна з них умудрилася вкинути у вовчок листа, тобто шматок замурзаного паперу, але цікавого за змістом. Його без болю в серці не можна було читати. Дівчата вітали хлопців із святом, радили бути спокійними, бо “ви ж хлопці! Не забудьте свого краю і рідної мови, а ми, дівчата, надіємось, що переживемо усе і вернемось на Україну”. Вартовий зауважив і повідомив начальству. Увійшло в камеру чоловік вісім солдат. Почався обшук. Нас стиснули в один куток і змусили роздягнутися догола. Голих перегнали в протилежний куток. Почали до рубця перевіряти наш одяг, шукаючи листа. Листа так і не знайшли. Виявилось згодом, що його віддали кишеньковим злодіям, і ті сховали, а коли обшук закінчився – повернули. Так само було з моєю книжкою-граматикою.

Через деякий час в’язнів загнали в столипінські вагони і повезли кудись на схід. У Новосибірську щось трапилось з вагонами, і нас тимчасово погнали у в’язницю. Вразило те, що з нами йшли жінки з дітьми, була жінка з двома дітьми. На другий день нас знову загнали у вагони і повезли далі на схід: аж у Великий Улуй — районний центр Красноярського краю.

Прийшов 1953 рік. Раптом – звістка про смерть Сталіна. Засланці заворушилися, комендатура насторожилася, нагляд за нами посилювався. Ми сподівалися, що в Москві подумують про полегшення нашої долі. Але змін ніяких, засланці припишкли. Прийшла звістка, що на місце Сталіна прийшов якийсь Хрущов. Для нас це мало що говорило. І ось раптом кожного із засланців по одному викликають у міліцію. Всі думали, що це буде якийсь процес, щоб запхати у табори. Викликали й мене. Коли підійшов до віконця в міліції, мене запитали: звідки, рік народження і т. п. Потім подають мені у віконце паспорт і кажуть: “Ідь куди хочеш і що хочеш роби”. Отетерів від цього і не міг прийти до пам’яті. З моїм колегою із Москви, інженером-будівельником, трапилось інше: коли подали йому паспорт, він схопив його, впав і вмер.

Засланці роздавали і розпродували хати, майно, які дуже впали в ціні. Всі ми дуже раділи. Мій друг калмик Онаєв зібрався з родиною, полив гасом з чотирьох кутів хату, приказуючи: “Не хочу, щоб чалдони користувалися моїм трудом”. З Красноярська мені через райшляхвідділ пропонували посаду інженера автошляхів та вигоди: квартиру, автомобіль і таке інше. Головний інженер крайового шляхвідділу казав мені, що не слід їхати на Україну, бо там голод. Це анітрохи не лякало, хоча й не приваблювало мене. Продав і я свою хату, переказав дружині гроші і рушив з радістю на Україну. Через деякий час після приїзду прийшли папірці із Черкаського обласного суду, в яких повідомлялось, що мене реабілітовано та поновлено в усіх правах, бо провини моєї не доведено. Так закінчилася моя одиссея. Мені вже було 56 років, з яких 22 я був під арештами, у в’язницях, таборах, засланнях.

Публікація Юрія Колісника і Петра Селецького

СКАРГА

*Народному Комісару Внутрішніх Справ
Української Радянської Соціалістичної Республіки
ув’язненого Кожем’якіна Степана Демидовича, що перебуває на окремій Зубчаниківській
дільниці Самартабу НКВС СРСР, особиста справа №14204*

29-го листопада 1937-го року мене було заарештовано в м. Черкасах Київської області й доставлено в Черкаський районний відділок НКВС. Тут мене зустріли виразом: “О, нарешті ми піймали цього захисника козацької волі”. Це мене здивувало, бо я нікуди не ховався і ніколи не служив ні в якій армії. По тому мене проведено в окрему кімнату до слідчого. Цей почав мені говорити, що я притягаюсь до права за участь в контрреволюційній повстанській організації, яка мала на меті повалення радянської влади та вербування членів у цю організацію. На це я відповів, що я не тільки не входжу членом у будь-яку організацію, а навіть не чув ні від кого про існування такої організації. Слідчий почав лаяти мене

найогиднішими лайками і казати, що так чи інакше, але мені доведеться все розказати. Я знов таки відповів, що, наколи б я знав що-небудь про контрреволюційну організацію, то, не чекаючи на лайку, розповів би про неї. Знов на мене посипалась найбрудніша лайка. Слідчий одного вимагав: щоб я говорив про те, чого від мене вимагають. Він почав брутально паплюжити і образати мою дружину. На все це я відповів, що можу говорити лише правду. Слідчий, ще злісніше лаючись, дав мені аркуш паперу і наказав писати все, що я знаю про контрреволюційну повстанську організацію. Я почав писати про те, як жив та де працював останні роки. Вказав, що абсолютно нічого не знаю про контрреволюційну, повстанську організацію, до якої мене зараховують.

У цей час увійшов ще якийсь співробітник НКВС. Він прочитав написане мною, почав паскудно мене лаяти, порвав мої показання, сказав слідчому, щоб він менше вовтузився зі мною і кінчав, наказав мені говорити і писати лише те, чого від мене вимагають, і пішов. Тоді слідчий (якого, як я по тому почув, називали Поволоцьким) рвучко прискочив до мене і запитав: “Писатиму й говоритиму я про контрреволюційну, повстанську організацію, чи ні?” Я відповів, що не можу говорити неправди. Він раптово з усього маху вдарив мене кулаком по обличчю. Я одхитнувся ошелешений, а слідчий істерично вигукуючи: “Треба розказати! Треба все розказувати!”, почав бити мене кулаком по голові, в груди, в живіт, по ший, по обличчю. Втомившись од биття, він ліг на канапу, а я стояв побитий і здивований. Через декілька хвилин слідчий підвівся і почав вимагати, щоб я розказував про контрреволюційну організацію. Я заявив, що не буду говорити про те, чого не було в дійсності. Знов почалося моє жорстоке побиття. Слідчий підводив мене до стіни й бив мене об неї, штурляв раптово на сейф.

Під час перерв у такому допиті заходили інші слідчі. Вони глузували з мене, казали, що мене ніжно допитують, коли я так довго не кажу того, що слід. Мене становили близько біля стіни й задержши голову, змушували годинами дивитись в одну цятку. Від мене вимагали і я стояв довгий час під великою електролампю, дивлячись на неї не кліпаючи. Я втратив міру часу. В мене склалося враження, що кінця допиту не буде. Доведений до отупіння таким методом слідства, я висловився: “Пишіть, що знаходите потрібним, я підпишу”.

Мене перевели до другої кімнати і тут уже інший слідчий почав писати довжелезного протокола дізнань. Потому він почав вимагати, щоб я називав прізвища тих, кого я завербував до контрреволюційної організації. Я заперечив. Слідчий, глузливо сміючись, зауважив: “Ну, що ж, доведеться продовжувати допит із трусінням”. Довелось називати підряд прізвища своїх нечисленних, випадкових знайомих. Прочитавши протокола, я вжахнувся від інкримінованих мені злочинств, але під загрозами слідчого підписав його. Тоді мене відвели до камери. Я божеволів, пригадуючи, якого страшного документа на самого себе я підписав.

Раптом мене викликали до начальника районного відділку НКВС. Йому я щиро розповів, яким чином проводився допит. Він викликав слідчих і наказав їм викреслити з протоколу осіб, які були записані, як ніби завербовані мною до контрреволюційної організації. Слідчі обурювались за недовір'я до них. Тоді начальник РВ НКВС сказав, що він допитає й поговорить зі мною окремо, по чому відправив мене в камеру. Через деякий час мене перевезено до Черкаської в'язниці, а потім 18-го грудня 1937-го року відправлено етапом в Самартаб НКВС СРСР. Сюди я прибув 28-го грудня того ж таки року. Тут мені днів через десять по прибутті оголошено, що я позбавлений волі на десять років за участь у контрреволюційній громаді. Я вжахнувся від такої несправедливості.

Адже я ніколи не був ворогом радянської влади. Народився я в м.Новомиргороді Кіровоградської області, в бідній міщанській родині. З вісімнадцяти років я живу власним трудом. Маю вже сорок років. У останній час перед арештом я працював інженером тарифно-нормувального бюро і начальником будівництва залізничного переїзду в 9-ій будівельній дільниці Управління шосейних шляхів України по маршруту Черкаси-Умань-Гайсин-Брацлав. Разом із тим учився у Всесоюзному Заочному індустріальному інституті (ВЗІІ, Москва) на факультеті будівництва автогужевих шляхів. Жив із дружиною в м.Черкасах. Я сумлінно працював і завзято вчився. Це можуть засвідчити всі радянські установи, де я працював, та лектура інституту, де я вчився. Багато мав суспільно-громадських навантажень. З 1917 року не вибуваючи був членом профспілки. Ніколи не виступав проти радянської влади. Як заявляв на слідстві, так доношу Вам і зараз, що я нічого не знав і не знаю про контрреволюційну повстанську організацію та її існування. Шлях, яким мене змушено підписати на самого себе страшні неправдиві показання в районному відділкуві

НКВС м.Черкас, не можна рахувати законним. Я вірю, що за радянської влади людина не повинна нести люту кару без вини. Прошу Вашого розпорядження про перегляд моєї справи в нормальних умовах слідства. Тоді з'явиться можливість довести мою невинуватість, і я зможу повернутись до сумлінної праці та впертого навчання на користь працюючих. Після слідства в м.Черкасах у мене лишилося деформованим ліве ребро, в сечі була місяць кров і я не чув на ліве вухо місяців два. Сподіваюсь цілком, що Ви допоможете запанувати в моїй справі радянському правосуддю й скинути з мене не зароблену кару.

Вересень, 7, р.1939

Ув'язнений Степан Кожем'якін

Адреса: п/о Пятихатка Куйбышевской области,
почтовый ящик №211, Кожемякину С.Д.

ВІД ПОБОРНИКА УАПЦ ДО ЖЕРТВИ СОЛОВКІВ

Безпосереднім поштовхом до пошуку матеріалів для цієї розвідки стала публікація в газеті “Народне слово” (Кіровоград) під заголовком “Вінчав Кирило Стеценко. До питання про Українську автокефальну православну церкву (УАПЦ) на Єлисаветградщині”. Її автор, знаний краєзнавець Володимир Босько, висловив сподівання, що світло на історію УАПЦ у нашому краї мають нарешті пролити документи ДПУ...

...”Постановление (о принятии дела к производству).

1927 г. Августа 16 дня, я Уполном. Секр. Опер. Отделения Зин.¹ Окр. Отдела ГПУ УССР Мицул, рассмотрев материалы о преступной деятельности г. Кульчицкого Петра Тихоновича, из крестьян г.Н-Миргорода Зин. Округа, род. в 1892 г., сын кулака, по профессии – техник, со средним образованием, – выразившейся в организации им к-р петлюровской группировки под видом церковной общины и систематической антисов. агитации и, усматривая в означен. деяниях признаки преступлений предусмотренного ст.ст. 54 п. 10 ч. 2 УК УССР

ПОСТАНОВИЛ:

Руководствуясь ст.112 УПК УССР, завести следственное дело по обвинению указанного выше лица и принять его к своему производству, о чем копией настоящего постановления уведомить Округпрокурора и УСО ГПУ УССР.

Уполномоченный СОО – Мицул.

Утверждаю: Нач. Зин. Окр. Отдела ГПУ – Окруй”.

Цим трафаретним (орфографію збережено) для своєї доби документом відкривалась справа на одного із засновників Новомиргородського осередку Української автокефальної православної церкви Петра Кульчицького, котра зберігається у Державному архіві Кіровоградської області.

Висновок перший, історичний: викоринювати невігідну для властей “єресь” взялися задовго до її остаточної ліквідації (офіційно УАПЦ припинила діяльність – “саморозпустилась” – у 1930 році, а шити контрреволюцію її прихильникам почали чи не в 1927-ому).

¹ Зінов'євськ – тогочасна назва теперішнього обласного центру

...Заарештовували його 30 серпня в селищі Часів Яр Артемівської округи (поблизу Бахмута) і “препроваждали по етапу... до гор. Зинов'євська конвоем от 8-го Отдельного Конвойного Батальона В.К.С. СССР на основании Циркуляра НКВД и ГПУ УССР за № 309/22/С”. Протокол особистого трусу від “1927 р. Серпня 6 дня” промовисто свідчив, що “у гр-на Кульчицького... виявлено нічого не було”. В “анкеті для обвинувачених” зроблено деякі уточнення і доповнення до біографічних даних, наведених у цитованому “постановленні”. Йдеться, зокрема, про те, що народився Кульчицький не в 1892 році, а в 1891-ому. Мав вищу, а не середню освіту. На час арешту працював заступником головного інженера по будівництву гутного заводу. А ще, що в нього була сім'я: дружина Олександра Дем'янівна (31 рік), дві доньки Людмила і Галина (відповідно 7 і 9 років) та син Юрій (5 років).

Очевидно, що однією з причин зацікавлення ДПУ особою нашого героя був результат допиту його земляка, особа якого репрезентується коротко: “служил у Петлюры”. Останній заявив уже згадуваному Міццу: “Кульчицкий – ...сын столяра... в прошлом организатор украинских отрядов в Н.-Миргороде, в частности он является одним из организаторов отряда Железняка, кроме того был начальником штаба этого отряда. В начале 1920 г. он поддерживал связь с Тютюнником², по слухам получал от него деньги... Вообще Кульчицкий является вождем укр. шовинистического движения в Н.-Миргороде... В этом ему способствовал его брат Кульчицкий Павел, теперь (с 1921 года) поп (украинский) в Шевченковском округе... изредка приезжает в Н.-Миргород...”

І нарешті: “...Что касается Кульчицкого Петра, то он, не будучи членом автокефальной общины, со стороны вел в ней самую активную работу. Одно время предпринимал все силы к тому, чтобы изгнать попа Хомжу и поставить другого..., стараясь укрепить украинскую церковь, ... указывая, что через церковь можно пробудить национальный дух масс ибо другого средства для этого пока нет. Кульчицкий был последнее время в Харькове (на той час – столица УРСР), рассказывал мне, что встречал там видных петлюровских деятелей времен Директории, чуть ли не Министров, но фамилий их я не помню”.

Висновок другий, морально-етичний: одна з найстрашніших речей, що побутує в людських взаєминах – напівправа. Навіть коли промовлена під час допиту в каральному органі.

Справа в тому, що на життєвому шляху Петра Кульчицького майже всі названі події траплялися. Але... у нього на них була інша точка зору.

Уповноважений відділу ДПУ Зинов'євської округи Міццу їй не міг не занотувати теж. Ось до чого вона зводиться. “В старій (царській – **Ф.Ш.**) армії я (Петро Кульчицький – **Ф.Ш.**) не служив як такий, що мав білий квиток... Крім того, у мене була інша пільга – сімейний стан. Військової справи я зовсім не знаю. До 1918 року служив у Миколаєві на заводі “Новаль”. В той час я був членом Миколаївської “Просвіти” (речення підкреслено чорнилом червоного кольору – **Ф.Ш.**). До жодної з партій не належав. Приблизно в червні 1918 року я переїхав до Н.-Миргорода, тобто на Батьківщину... Через деякий час... Спілка всіх галузей праці запропонувала мені прийняти на себе обов'язки начальника домашньої варти³. На цій посаді я працював з квітня 1918 р. до січня 1919 року. Після приходу червоних військ у квітні 1919 року я переховувався, бо мене переслідували – обшукували. Переховувався я в с.Лип'янці Черкаської округи...” Далі Петро Кульчицький повідомляє, що мав швидкоплинні контакти з “бандою Железняка” та особисто з Ю.Тютюнником. У петлюрівській армії ніколи не служив. Саме тому, на його думку, незабаром був амністований п'ятим з'їздом Рад.

І, нарешті, щодо УАПЦ. “Я, – читаємо далі в протоколі допиту Кульчицького, – людина віруюча. В 1924 році я взявся за організацію в Н.-Миргороді Української церковної общини. Там існувала тоді тихонівська община... Організував я українську церковну общину з допомогою Лип'янського священника Павловського... а також... українських священників Потапенка і Песецького. З колишніх петлюрівців до п'ятидесятки ніхто мною залучений не був... Одного разу ми (кілька чоловік) написали листа Липківському⁴ (зі скаргою – **Ф.Ш.**) на священника Хомжу, котрий називав церковну общину (УАПЦ – **Ф.Ш.**) “погромно-петлюровской бандой”. Це діялось у 1926 році.

...Ніякої політики в церковній общині я не проводив. Вся ця історія зав'язалась унаслідок моєї боротьби зі священником Хомжою, котрий від українців перейшов до живістів”.

² Юрій Тютюнник – відомий діяч українського національно-визвольного руху.

³ Чи не прообраз сьогоденних загонів самооборони в нашій області?

⁴ Василь Липківський (1864 – 1937) – ієрарх УАПЦ.

Але жодні доводи Кульчицького до уваги не брались. Він наперед визначався винним, бо був автокефалістом. 16 серпня 1927 року в постанові “О пред’явлении обвинения” Міцул та Округ записали: “Данные предварительного следствия в достаточной степени подтверждают инкриминируемое обвиняемому преступление по ст.ст.54 п.10 ч.2 УК УССР, выразившееся в организации им контрреволюционной петлюровской группировки под видом церковной общины и систематической антисоветской агитации”. Петра Кульчицького було вирішено “содержать под стражей при Зиновьевском Допре”, де його 17 вересня ще раз допитували з приводу листування (наприкінці 1926 і початку 1927 року) з черкаським єпископом Калішевським і священником Левицьким. Кульчицький пояснив, що тоді вимушений був виправдовуватися в зв’язку з наклепами на його адресу з боку Хомжі.

А далі, як це не дивно, в протистоянні з репресивними органами у Кульчицького, здавалося б, раптово намітився певний просвіт. Чергова постанова, затверджена в Зінов’євському відділі ДПУ, змінювала “меру пресечения” щодо його особи. Він звільнявся з-під варту, “под подписку о невыезде из г.Н.-Миргорода Зин. Окр.” І обіцяв невідлучно мешкати по вулиці Карла Лібкнехта в будинку №13...

Але ж у Донбасі лишилися дружина і маленькі діти... І знову – диво! Йому (зрозуміло, після слізних усних і письмових прохань) дозволено було відвідати сім’ю. Та від цього, на перший погляд гуманного вчинку, тхне витонченою провокацією ДПУ. Адже саме в той час прокурор Зінов’євської округи почав систематично нагадувати: “убачаючи загаєність, пропоную справу (Кульчицького – **Ф.Ш.**) надіслати на закриття не пізніше...” На що 31 березня 1928 року було дано таку лаконічну відповідь:

“Зиновьевскому Окрпрокурору.

На Ваш запрос сообщаем, что след-дело Кульчицкого Петра Тихоновича еще не закончено ввиду того, что обвиняемый Кульчицкий скрылся и до сего времени нами не разыскан.

Меры к розыску его приняты.

Нач. Округдела ГПУ – Округ”.

Коли ж, нарешті, Кульчицького черговий раз було взято під варту, до його справи підшили невеличкий, але надзвичайно промовистий аркуш паперу:

“Уполномоченному ГПУ

т.Казаринову

Кульчицкого П.Т.

Заявление

Убедительнейше прошу Вас допросить меня”.

І підпис Кульчицького.

Але, здається, в ніяких додаткових допитах ДПУ більше не мало особливої потреби.

Висновок третій, юридичний: щоб звинуватити людину в найстрашніших гріхах, на той час досить було заяви якогось “доброзичливця” (до того ж одного – єдиного), що, мовляв, хтось “старается возбудить национальные чувства украинского народа. Часто говорит: “ридна мова”, “ридна церква”, і т.д. Адже, крім протоколів допитів вже згадуваного “петлюрівця” і самого Кульчицького, щось вагоміше в справі відсутнє.

Читаючи ще одне “постановление” зінов’євських чекістів з голосним підзаголовком “Заключительное”, спершу починаєш ловити себе на думці: а може-таки справедливість візьме гору? Бо ж приховується, що “привлекаемый к следствию в качестве обвиняемого Кульчицкий Петр Тихонович, виновным себя в предъявленном ему обвинении... не признал; показал, что в 1919 г. на Кракозелевских хуторах Зиновьевского Округа он присоединился к банде Железняка, в которой, занимая должность адъютанта, пробыл, якобы, только недели две, после чего скрылся под вымышленной фамилией Меровича. V-м съездом Советов он был амнистирован... В Н.-Миргороде создал Украинскую церковную общину, якобы, не в к. р. целях, а из религиозных побуждений...?” Але висновки, зроблені в цій постанові, просто шокують.

“Ввиду того, что в процессе следствия не удалось собрать достаточно данных для предания суду обвиняемого... но, принимая во внимание, что таковой является социально-опасным элементом, руководствуясь ст. 197 УПК УССР и постановлением ВУЦИКа от 20.IX.23 г. параграф I п. “б” и параграф 2 п. “в”,

Постановил:

Настоящее дело... направить Зиновьевскому Окпрокурору для прекращения к уголовному порядку и санкции на предмет админвысылки.

2. Возбудить ходатайство перед Особым Совещанием при Коллегии ГПУ УССР об админвысылке Кульчицкого Петра Тихоновича из пределов Украины в Соловецкий концлагерь сроком на 5 лет...

“Согласен...” – Мицул.

“Утверждаю...” – Иодко”.

І старший помічник прокурора Зінов'євської Округи Прокопенко вже власною постановою ухвалив: “...сучасну справу в кримінальному порядку закрити та підвергнути г.Кульчицького адмінвиселенню”.

Але не тільки дії “правоохоронців” викликають сум'яття почуттів. З ними все зрозуміло. На часі зробити висновок четвертий, медичний... Нехай його зроблять самі читачі, ознайомившись зі змістом ще одного документа тієї доби.

“Акт

1929 года февраля 5-го дня, комиссия в составе врачей Сыновца и Петровой в присутствии сотрудника Зин. Окротдела ГПУ – тов.Казаринова, освидетельствовала г.Кульчицкого Петра, при чем нашла:

Субъективные жалобы: нет.

Объективные данные: бронхит.

Заключение: Может прибывать в любых климатических условиях”.

До вищесказаного свої “уточнення” в долі Кульчицького зробила й колегія ОДПУ. Ось виписка з її судового засідання від 25.02.1929:

“Слушали:

36. Дело № 70904 по обвинению гр.Кульчицкого П.Т. по 58/11 и 58/2 УК.

(Дело рассматривалось в порядке постановления Президиума ЦИК СССР от 9/6-27 г.)

Постановили:

Кульчицкого Петра Тихоновича – заключить в концлагерь сроком на ДЕСЯТЬ лет.

Дело сдать в архив.

Секретарь Коллегии ОГПУ”.

Підпис нерозбірливий.

Остаточну ж крапку в типовій біографії автокефаліста Петра Кульчицького поставила якась “Комиссия НКВД”, котра засудила його 7 липня 1937 року до вищої міри покарання. Вирок було виконано того ж дня.

Висновок п'ятий, останній: у часи панування тоталітаризму найжорстокіше в нас карали за переконання. Жодному справжньому кримінальному злочинцю й приснитись не могла така “увага” з боку каральних органів, як прибічникам УАПЦ, знищеним в середині 30-х...

P.S. Наситивши матеріал цитатами з першоджерел, ми свідомо уникали багатослівних коментарів, вважаючи, що саме мова документів правдивіша і проникливіша будь-яких суб'єктивних думок.

Федір Шепель

СПОГАД ЦИГАНАША ВАСИЛЯ АНТОНОВИЧА

То були смутні часи. Серед людей панували страх і невпевненість. Бувало, тільки й чуєш: “Забрали того, забрали іншого”. І, що найстрашніше, про арештованих говорили вже не як про вчорашніх друзів, товаришів по роботі, чи просто знайомих, а як про ворогів народу. Їхні імена згадувалися пошепки на вухо, з острахом. “Чорний ворон” гуляв вулицями міста і по околицях, немов невідворотне лихо, неблаганна смерть. І поки нас це не стосувалося, чорне лихо проходило повз наші домівки, розмова про арешти для нас, дітей, була не більше, ніж страшні казки. Та ось одного дня прибігає до нас сусідка із сльозами на очах і в розпачі розповідає, що вночі “чорний ворон” забрав її чоловіка — Артема Івановича Гершкула. Це вже була не страшна казка, а страшна реальність.

Артема Гершкула ми добре знали. До переселення в Кіровоград ми разом з ним жили на хуторі, який умовно називався – Левади. Містився хутір між селами Каніж та Селевиною (нині село Могутне). Артем Іванович, як і мої батьки, займався хліборобством, нічого поганого про нього не чув ніхто, і ось – він ворог народу. Таке не вкладалося в голову, протестував власний розум. Але десь там в глибині душі, немов пекуча отрута вкрадвся сумнів: “А може... мало чого могло бути... Даремно не забрали б... А якщо не винний, то розберуться й випустять”.

Одне слово, це ще було чуже горе. Сприйняти його, зрозуміти таким, яким воно було для сім’ї Гершкула, сторонній людині, тим більше у дитячому віці, було ще важко.

Це трапилося на початку 1938 року. Ми тоді жили в Кіровограді. Батьки працювали на шахті: мати обслуговувала насосну станцію, батько – їздивим на конях. Жили несолодко: тісна однокімнатна квартира і куці заробітки. Сім’я ледве зводила кінці з кінцями. А нас було четверо. Пам’ятаю, одного дня батько спинився на мені теплим поглядом і винуватим голосом каже: “Кінчай, сину, свою науку та десь влаштувайся на роботу. Сам бачиш, яке воно це життя. Удвох робимо, а копійка копійку не здохне”. І я, навіть не скінчивши семирічку, змушений був іти на роботу.

Поступив учнем токаря в закритий цех заводу “Червона зірка”. Заробітки там були непогані. Домашній бюджет (разом з моєю зарплатою) дещо поліпшився, жити стало легше. Але так було недовго. Пам’ятаю, одного дня повертаюся додому з третьої зміни, а менший брат Ваня сидить і плаче. Я до нього:

- Ти чого плачеш?
- Батька вночі забрав “чорний ворон”.
- За що забрали?
- А хіба я знаю?

“За що?” На це запитання ніхто не міг дати відповіді, як і не сказав би, за що розстріляли. Ось так ми, двоє братів, без ніякої провини перед державою (ні своєї, ні батькової), стали синами “ворога народу”. Цей чорний ярлик, який чіпляли репресованим і їхнім дітям, потім не раз ставив мені підніжку в житті.

Не минуло й місяця, як мене звільнили з роботи в закритому цеху. Перевели в сьомий механічний. А там заробітки вдвічі гірші.

– За що? – цікавлюся. – Я ж норми виконую, браку не допускаю, на роботу не спізнююся. За що ж ви мене переводите в механічний?

- А мені у відповідь:
- Ти що, забув, де твій батько? Дорослий уже, повинен розуміти. Цех секретний.
- Так починалося нагадування: хто мій батько і чий я син.
- Прийшов час в армію призиватися, а в військкоматі знову про батька.
- Де?
- А що скажеш?
- Репресований.

– А матір за що судили? – знову запитують.

А матір засудили на 6 років за п'ять качанів кукурудзи. Хотіла врятувати нас, дітей, від голодної смерті у 1932 році. Ми, старші, чудом вижили, а найменший брат Віктор помер з голоду весною 1933 року. У тому ж страшному 1933-ому померли дід з бабою.

Ставши дорослим, я ще не раз повертався до того запитання: “За що?” І не знаходив ніякої відповіді. Можливо, за те, що день при дні від світання і до смеркання трудився на тих трьох з половиною десятинах землі, які одержав від Радянської влади! Маючи одну конячину, батьки обробляли не тільки свою землю, а ще й в оренду під проценти брали десятину-другу. Хотілося швидше підняти власне господарство, твердіше стати на ноги.

Не встигли покрити власні нестатки, як почалася колективізація. Забрали і землю, і коняку, і весь ґрунтообробний інвентар, що встигли придбати. Зневірившись у всьому, батько покинув хутір і виїхав у місто. Не маючи ніякої спеціальності, робив на конях: грабарював, перевозив різний вантаж, кучерував. Можна сказати, від підводи й заарештували.

Тепер я вже не ставлю запитання “За що?” Бо добре знаю – нізащо. Це підтверджує і довідка, надіслана з обласної прокуратури, де прямо сказано, що Циганаш Антон Терентійович, народжений 1895 року, безпідставно був заарештований і розстріляний у 1938 році. Нібито за контрреволюційну діяльність.

Отже, батько реабілітований, справедливість узяла гору. Та, на жаль, дуже пізно. Життя загублене.

А з а щ о ?

Записав Андрій Кожухар

ХЛІБОРОБСЬКИЙ РІД ДІДА ЛАВРІНА

Найстаріший в області репресований – дід Лаврін Чудний із села Оситна Новомиргородського району. Коли Лавріна Дмитровича заарештували, йому було 83 роки.

... У травні 1930-го оситнянський актив зібрався на збори. У селі колгосп уже був створений, але, очевидно, справи йшли поганенько і, як тоді було прийнято, причин негараздів шукали не в організації праці, а в класових ворогах. Перша хвиля розкуркулення в Оситній вже минула, проте актив без вагань знайшов “винних” у занепаді господарства. І першим серед них назвали 83-річного діда Лавріна. У протоколі зборів зазначалося: “До 1917 року мав 15 десятин власної землі, олійницю, круподерню, віялку, шість коней, п'ять свиней, три корови, млина, кінну молотарку, сівалку, фургона, дрібний сільськогосподарський реманент. Зараз має олійницю, круподерню, віялку, сівалку, млина, фургона, двох коней, одну корову, дрібний сільськогосподарський реманент”. Разом з ним “винними” визнали Захара Шульгу та Володимира Чоботаря, так само міцних господарів.

Усе слідство зводилось до взяття кількох свідчень про те, що Чудний, Шульга та Чоботар є запеклими ворогами колективізації, вороже ставляться до “...переведення ріжних кампаній комрадвлди, чи то хлібозаготівля, чи посівна” (до речі, справа велася українською мовою і запеклим противником внесення змін у сучасний український правопис можна було б заглянути в такі справи, щоб переконатися, які саме мовні форми побутували порівняно недавно в Україні – С.О.). Свідки підтвердили також те, що дід Лаврін Чудний відкрито сміється з колгоспників (коли їхали вперше сіяти, він сказав: “Дивіться, голота-ледарі їдуть в поле сіяти!”), поширює чутки, ніби розкуркулення повернуть все забране у них майно, а всі разом вони шалено агітують, аби люди забирали коней з колгоспів та не усупільнювали озимину, бо залишаться голодні.

Окружний прокурор відправив справу на додаткове слідство, вказавши, що треба встановити конкретні факти. Дослідження носило такий самий характер, як і слідство: ще кілька селян-бідняків підтвердили, що названі господарі “розлагають маси”, один з них уточнив, що хоч актив і не чув таких розмов, але ж про те свідчить фактичний розвал колгоспу... Додатковою виною діда Лавріна вважалося

те, що його сина і зятя уже розкуркулили. А всього в діда Лавріна було дев'ятеро дітей. Дружина його Марія на той час уже давно померла (дід 1847 року народження), усі діти були дорослими, мали свої сім'ї. Сини – Степан, Грицько, Данило, Гнат, Василь та доньки – Мотря, Марія, Марфа, Ганна.

У справі згадується розкуркулений зять Григорій Ружин, родом також з Оситної. Можливо, Григорія розкуркулювали до 1930-го року, але він був священником і у жовтні 1937-го від тодішньої влади одержав вищу міру соціального захисту (так цілком всерйоз писали у документах) – розстріл.

Син діда Лавріна Степан дуже любив хліборобську працю і, виховавшись у родині міцного господаря, й сам прагнув мати добре хазяйство. Як на той час, був освіченим – закінчив церковно-приходську школу. Коли ще тільки насувалася кампанія розкуркулення, хтось із більшовиків попереджав його, аби розпродав хазяйство та їхав у місто: там, мовляв, не вистачає грамотних людей у керівництві, тож кар'єра буде забезпечена. Але Степан не вірив і не уявляв як це можна покинути землю, село. Не вірив він і тоді, коли організувалися колгоспи, що можуть забрати все, надбане роками праці. Вважав: щось заберуть, а щось і лишать, руки ж і голова на місці – надбаємо ще.

Згадують його доньки Ольга і Явдокія, які зараз мешкають у Кіровограді: “Перед розкуркуленням ми мали п'ять-сім десятин землі, хату на дві кімнати, хлів, корову з двома телятами, двоє коней, лоша, саж з трьома поросятами, клуню, амбар, погріб, літню обору для худоби, плуг, борони, віялку, круподерню. Батько дуже любив коней, вирощував їх на продаж, навіть на виставки його скакуни потрапляли.

Запам'яталися свята різдвяні. Цілий вечір до нас ішли діти – батькові хрещеники, яких було кілька десятків. На Різдво мати пекла калачі й викладала на полиці у три ряди – аж під саму стелю. А батько спеціально для хрещеників намінював височенький пузатенький глечик дрібних грошей, купляв цукерок. Варилася кутя, узвар. Горіла свічка під іконою (ікона у світличному кутку стояла велика, як півстола, відкривалася заціпкою збоку, там, до речі, лежали дві золоті обручки батьків, материн золотий браслет). При розкуркуленні, коли усе пропало, мати картала себе: “Що б то було сховати, це ж не коняка” – картала, бо на золото можна було хліба виміняти в голод”.

Якогось зимового дня 1929 року увесь затишний світ їхньої дружної сім'ї зник. Забрали все, — і худобу, й реманент, й одяг, й ікони, й зерно, — до останнього бурячка з погребя. Вигнали й з хати. Сім'ю мали відправити в Архангельськ. Але батько не дався арештувати, втік. Матір же потримали трохи під арештом і відпустили, вона була каліка, в молодості перехворіла тифом. Пізніше вона пішла до своєї рідної сестри в Лутківку (нині село Маловисківського району), аби там, працюючи в радгоспі, пережити голод. А дітей Степан відвів у Новомиргород, де біля залізниці, у приміському селі Костянтинівці жили його брати Гнат і Данило та сестри Марфа і Мотря зі своїми сім'ями. Відкрито прийняти куркульських дітей вони не могли, бо відразу ж поплатилися б, то дівчатка (а їх було троє) весь час переховувалися по горищах та сараях. Степан теж переховувався, вночі приходив до дітей, приносив які харчі, що де вдається дістати чи заробити.

Так тривало аж до 1932-го року. Коли почалися голодні дні, Степан ще якийсь час тримався, йому вдавалося заробити по навколишніх селах то якусь склянку крупів, то знайти десь в людських городах жменю гнилої картоплі, але прийшов такий момент, що він уже ледве тримався на ногах. Вирішив: будь що буде, піду на базар щось вкраду. Пішов, позаглядав, але вкрати не вмів, подумав: вертаюся до дітей, нікуди вже від них не піду, як доведеться вмирати з голоду, то хоч разом. Коли дивиться, йде якась жінка, дуже гарна, чепурна, і несе важкі сумки. Майнула думка: допоможу їй нести, може, дасть що-небудь поїсти. Жінка спочатку до змученого і обіраного чоловіка поставилася з осторогою, а потім таки довірила свою ношу. Приніс до квартири, жінка запросила до хати, щоб погодувати – не міг відмовитись. Зайшов, а в квартирі, виявилось, мешкає начальник відділу ДПУ залізничної станції, чоловік тієї жінки. Подітисся – нікуди. Розповів усе, як є. Який янгол пролетів у ту мить над тим начальником – не відомо, але він замість того, щоб, як належало, заарештувати Степана, не тільки відпустив його, а й дав хліба, сала, борошна з собою.

Діти тоді переховувалися у сараї в батькового брата дядька Данила. Яка ж то була для них радість! А маленька Явдошка вперше у своєму свідомому житті мала таку розкіш, бо ж поки хліб був свій, вона, зовсім маленька, цього не пам'ятала.

Той начальник влаштував Степана на роботу – топити лазню, що була при залізниці, там же, біля лазні, виділили їм ще й латочку землі. Жінка начальника дала трохи дрібної картоплі, іншого насіння –

садили весною катюлю, сіяли гарбузи, моркву... З часом купили маленьку хатину, потім більшу, повернулася мати Тетяна. А дід Лаврін, якого у 1930-му засудили до півтора року тюрми, а потім вирок за старістю замінили на три роки ув'язнення умовно, майже дев'яносторічним помер у 1935, доживаючи віку у своєї доньки Мотрі, у селі Костянтинівці – на сільському цвинтарі й досі є його доглянута могила.

Вже пізніше, після війни, доньки Степана здобули освіту. Ольга і Ганна багато років вчителювали, Явдокія працювала бухгалтером. Діти Григорія Ружина роз'їхались – Дмитро аж у Грузію, Раїса в сусідню область. Анатолій вчителював у Новомиргороді, Леонід за прикладом батька став священиком, комуністична влада не притомилась переслідувати рід і в 1960-70-тих роках.

Один із правнуків діда Лавріна – Леонід, по-своєму продовжив хліборобську традицію роду – став доктором сільськогосподарських наук, нині працює в одному з ВНЗ Одеси, є автором винаходу гербіциду біологічного походження для зернових культур. Винахід зареєстровано, але грошей для промислового виробництва засобу, який би дозволив позбавити наші поля хімічного обробітку, нинішня влада знайти не може.

Історія цього роду типова для України. Які диявольські експерименти, накинута злою силою, протистояння, ламання доль сімей і життів пережив наш народ! То хіба ж для того, щоб знову повторювати щось подібне?

І ще: не могла не розповісти цієї історії. Бо трапилась унікальна можливість прослідкувати долю героя розповіді і його нащадків від архівної справи 1930 року по сьогоднішній день. Бо ж дід Лаврін – мій прадід.

Світлана Орел

ФЕДІР ТАМКО: ТРАГІЧНОЇ ДОЛІ ПОЕТ І ПАТРІОТ

світлій пам'яті Валерія Гончаренка

*“Казали люди,
Важкий занадто хрест йому дістався,
нетесаний, сирій та суковатий...”*

Леся Українка

Дуже хочеться вірити, що колись біографією цього простого хлопця із Златопільщини зацікавиться котрийсь мастий... Ні, навіть не історик, а проникливий майстер красного слова, письменник, здатний збагнути та змалювати не лише неймовірну круговерть подій довгих окупаційних років, але й зрозуміти кожен порух незахищеної молодшої душі, яка й перед реальною загрозою небезпеки ніколи не приховувала свого прагнення – здобуття Україною незалежності.

“ВИННИМ СЕБЕ ВИЗНАЮ ПОВНІСТЮ”

Саме так, чудово розуміючи вартість сказаного, відверто й без найменших вагань вісімнадцятирічний Федір Тамко відповів на перше запитання військового трибуналу 42-ої стрілецької дивізії. Ні в довоєнному колгоспному “раю”, ні в школі, ні при німцях, ні в поїзді, що віз його, щойно мобілізованого до навчальної частини Червоної армії десь під Ульяновськ на Волзі, ні в перші й останні місяці служби, ні під час нічних допитів не соромився стрункий синьоокий юнак широкій любові до рідної Вітчизни. “Будучи ворожебно настроєним по отношению к Советской власти, – цитуємо обвинувачувальний висновок “Смершу” від 25 грудня 1944 року, – в союзностии с антисоветским воспитанием, полученным им в семье своего отца, еще в дни ранней молодости в 1940-41 годы (йдеться про 14-літню дитину! – Ф.Ш.), проживая в селе Андреевка, состоял

учеником Златопольської середньої школи, вел среди сверстников контрреволюционную пропаганду, направленную к дискредитации советской системы хозяйства, колхозного строя, руководства Советского государства”. Якщо сказати зрозумілішою мовою, то страшний експеримент, проведений наприкінці двадцятих, на початку тридцятих років над українським селянством, часткою якого були батьки Федора Тамка Іван Трохимович та Варвара Якимівна, непоодинокі хвилюючі обговорення хліборобами того лиха, що сталося і відбувається, патріотично налаштовані вчителі (на яких йому поталанило, зокрема викладача фізики Петра Маркіяновича Одуда) посіяли в дитячій душі розуміння того, лише за самостійної України можна бути повноправним господарем, жити заможнo й щасливо.

“ГЕТЬ ТИРАНІЮ ГІТЛЕРА І СТАЛІНА!”

Дуже короткий час знадобився п’ятнадцятирічному учневі, щоб розвіяти надію на нову окупаційну владу. Остаточно вона зникла після закриття німцями школи. Мрія про незалежну ні від кого державу посилювалась прямо пропорційно до неподобств нацистів на Кіровоградщині. До конкретних же дій спонукали відвідини батьківської хати односельцями-патріотами: Терещенком і Щербиною, котрі залишили на столі відозву Української повстанської армії... Трапилося це пізньої ночі на початку вересня 1943 року. Відтоді Тамко почав самостійно писати аналогічні заклики, в тому числі у вигляді дуже палких аматорських віршів. Один з них починався так: “Геть тиранію Гітлера і Сталіна! За самостійну Українську державу!” Як правило, читав він їх колишнім однокласникам. До нас дійшло кілька помережених поезією сторінок з учнівського зошита в клітинку, що раніше слугував йому на уроках з геометрії. Діставалося від поета-початківця й російському царю, за якого “жилося тяжко в Україні”. І більшовикам та “Сталіну-кровопивці”, котрий у 33-му стільки “люду задушив”. І німцеві. Адже обдурив “визволитель” “і не для того затіяв війну, щоб дати нам волю”. Висновок: слід створити національну довгождану державу”. А поки що: “Вставай же Україно, бий врага, запеклого фашиста!” Слова у нього не розходилися з ділом. Коли гітлерівці намагалися вивезти юнака як рабсилу до Німеччини – втік з поїзда при першій нагоді. Не бажав допомагати ворогу.

ДИВАК ЧИ СВЯТИЙ?

Такі безкомпромісно-ідейні, як Федір Тамко, трапляються, на жаль, дуже рідко. Їх завжди називали або диваками, або святими. Адже, що гріха таїти, чимало хамелеонів в людській подобі змінювали своє забарвлення від кольорів довоєнних до окупаційних, і від них знову поверталися до попередніх. Тільки не він. Йому і в голову не приходило, що в червоноармійській формі ти вже не годен говорити те, що думаєш, що мусиш приховувати крамольні самостійницькі погляди. Тому непричесані думки про можливість незалежної України чули й солдатські теплушки, що мчали через усю європейську частину Росії на Схід, і привольські ліси та ягідні галявини, і барак його “учебки”.

...Засідання військового трибунала було одноденним. Адже звинувачуваний практично нічого не заперечував. Вирок був суворим: десять років позбавлення волі у виправно-трудовах таборах з обмеженням у правах ще на п’ять років.

Дуже важко говорити про подальшу долю непохитного златопільця. Справа в тому, що перший раз судити його мали ще 29 грудня 1944 року. Та не дозволив стан здоров’я. Було кілька грізних таємних нагадувань начальникові тюрми міста Ульяновська: “Прошу срочно сообщить о том, вылез ли Тамко и может ли он следовать этапом. Если может, то будем высылать за ним спецконвой”. Довелося чекати нетерплячим аж до двадцять п’ятого квітня 1945 року. Надто вже красномовною і надзвичайною була медична довідка: “Тамко Ф.И. находится на лечении в больнице тюрьмы №1 с 26/1 по поводу туберкулеза легких и дистрофии. Заболевание длительное, требующее стационарного лечения. В настоящее время в этап следовать не может. Надежда на благоприятный исход заболевания сомнительна. Врач Бобырева. 14.02.45 г.”

Другий десяток років Україна відзначає свою незалежність. Більшості її синів і доньок, котрі, наближаючи волю для свого народу, постраждали в добу тоталітаризму, опинившись в тюрмах і таборах, повернуто добре ім'я. Реабілітовано як жертву політичних репресій і Федора Тамка. Втім, багатьох таких як він світочів досі дуже мало знає підростаюче покоління. А мало б пам'ятати. Бо від ідеї про самостійність до її проголошення був надто тернистий шлях.

Федір Шепель

СПОГАД РОМАНЦЕВИЧА ВОЛОДИМИРА КОСТЬОВИЧА

З того часу вже сплило більше п'ятдесяти років, але забути його не можу. Він зринає з пам'яті чорним птахом, повертає до нещасливих літ, які згодом хлопчики і дівчатка мали б згадувати як безхмарні, радісні та безтурботні.

Мій 1938-й. Понівечені, покалічені дитячі долі. Скільки їх було? Багато, багато, важко й злічити. Здається, вся Україна була наповнена дитячими слізьми, страхом і плачем дружин, сестер, братів, матерів і батьків за своїх чоловіків, рідних і близьких, які в цей час потом і кров'ю поливали дороги Сибіру, крайньої Півночі, казахстанські степи...

Тож – мій 38-й. Батька Костянтина Матвійовича Романцевича на роботі арештували і відвезли до приміщення НКВС, яке містилося в центрі Златополя (нині Новомиргород). Хотів побачитися з ним. Прийшов до цієї страхітливої установи. А там уже в коридорі стояли похмурі жінки, діти, які намагалися довідатися про свого чоловіка, батька. Але ні до благань, ні до сліз енкаведисти прислухатися не хотіли. Там, за дверима кімнат, чинилися беззаконня, злочин, злам людських долей: там виносився вирок трійки. Наша знайома, співниця по горю Лівушка розповідала, як вона непомітно прослизнула в камеру, щоб побачити свого чоловіка. Коли зайшла туди, то відразу знепритомніла: її чоловіка катував колишній товариш, начальник НКВС Буровцев. Вони ж бо, чоловік і дружина, були комуністами, жили в Америці. Та виїхали звідти в країну “где так вольно дышит человек”, повернулися на батьківщину. А тут он як гостинно зустріли. Славно працювала радянська пропаганда...

Згодом наша родина (мати і троє моїх братів) дізналися, що батька заслали туди, де вояться білі ведмеді, на десять років. Який біль, які туга й розпука термосували моїм юним серцем! На десять довгих літ розлучили. За що? Чим провинився батько? Що поганого вчинив? Ці думки не полишали мене. Але таких, як я, були тисячі. Їх також позбавили щасливого дитинства. Дехто став сиротою чи напівсиротою. Дитбудинки були переповнені осиротілою дітворою. У той час панував страх, підозра. Люди боялися відверто спілкуватися один з одним.

У дитсадку я відчував якусь неприязнь, несправедливість. Разом з хлопчиками і дівчатками вчив до свят вірші. Та декламувати не доводилося, бо вихователі не пускали на сцену: побоювалися батьків, які приходили сюди на ранки, адже вони знали, що я син “ворога народу”. Збагнув це, коли став дорослішим, а тоді не розумів своїх наставників, чому не дозволяли читати вірші. Їх не звинувачую, не маю ніякого зла, адже такою жорстокою була радянська дійсність.

Повернувся батько із заслання у голодний 1947-й рік. Здоров'я сильно підірване: обморожені руки, ноги, а ще й туберкульоз легенів. Колись же був він міцним, дужим, займався велосипедним спортом. Радів я його поверненню: хоч і недужий, а повернувся, бо ж багато дітей так і не стрілися із своїми батьками, які померли на Соловках чи яких розстріляли. Працював батько бухгалтером, товарознавцем. Любив рідну мову, багато читав аж до останніх днів життя.

Кость Матвійович Романцевич,
другий зліва

Мій старший брат Михайло у школі захоплювався хімією, дружив з учителем цього предмета К. К. Осмоловським. Тож перед війною вступив на хімічний факультет Дніпропетровського університету. Та через кілька тижнів змушений був повернутися до Златополя. Відомо з яких причин – через батька. Таким, як він, не було місця для навчання у внз. Після повернення з армії, по закінченні війни, брат вступив до Львівського університету на хімічний факультет, з відзнакою закінчив заклад. Вирішив піти в науку. Та знову – перешкоди. Відмовляються брати до аспірантури, хоча й добре склав іспити. І тільки завдяки професорові Малиновському Михайло стає аспірантом, бо вчений заявив, що буде його керівником. Він мав упевненість в успішному захисті дисертації моїм братом. Так воно й сталося.

Я в ці роки навчався в Новомиргородському педучилищі. І як усі старанно студіював чотири роки сталінську історію ВКП(б). Цей предмет викладач вирізняв з-поміж усіх дисциплін і нам нав'язував таку думку. Ми вірили усьому написаному. Розглядали також репресії 37-38 років, від яких постраждали і невинні люди. В усьому звинувачувався Єжов та інші керівники такого страхітливого комісаріату, як НКВС. Я щиро вірив фальсифікованій історії, часто у своїх творах вихваляв Й. В. Сталіна. Одного разу сказав батькові: “Чому ж ти не довів свою невинність?” Він тільки скрушно і докірливо похитав головою, не обмовившись жодним словом. Згодом, у 1956 році, коли редактор Новомиргородської газети “За соціалістичну перебудову” Х. С. Соколовський читав нам, працівникам районки, закритого листа, з яким виступив на двадцятому з'їзді партії М. С. Хрущов, я все зрозумів. Я був приголомшений тими фактами, що наводилися в документі, зокрема про репресії. Тривалий час перебував під враженням почутого. Я картав себе за сказані батькові такі пекучі й болючі слова: “Чому ж ти не довів свою невинність?” Шкодував, що він не дожив до 1956-го року, помер від хвороби. Я міг би вибачитися перед ним за завданий йому біль, за мій докір. Та й зараз інколи згадую про те, як скривдив батька.

Реабілітації (у 1958 році) батько також не дочекався. Відійшов на той світ у 1955-ому “ворогом народу”.

Від декого у наші дні можна почути, що країні потрібні такі керівники, як Сталін. Хотілося нагадати їм цим коротким спомином про те лихоліття, якого зазнали чесні, невинні люди (і найбільше українці) від сталінізму, від імперської політики. Невже ті страшні часи нас нічому не навчили?

ДУМКИ ПІД ВАРТОЮ

Його затримали робітники “Червоної зірки” прямо в цеху. Дивно було б, аби сталося інакше, адже тоді, у січні 1969-го, весь радянський народ твердо вірив у своїх керманічів, у те, що у 80-му році ми будемо жити при комунізмі, а зірка тодішнього генерального секретаря Леоніда Брежнєва тільки сходила над великим і всемогутнім Радянським Союзом. А тут раптом таке — шокуюче, страшне, майже неправдоподібне.

1. БІОНІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

Високий чоловік у сірій шапці прийшов на територію заводу, роздавав листівки у побутовому приміщенні, деякі клав на полицки, де робітники зберігали одяг, потім пропонував невеличкі смужки паперу прямо в цеху. Робітники завели його в партком, а вже звідти викликали представників держбезпеки. Для них це не було несподіванкою. КДБ уже мав 19 таких листівок — принесли громадяни, яким високий невідомий вручив їх біля центрального універмагу, біля кінотеатру “Мир”, у студентських гуртожитках по проспекту Комуністичному. На вузенькій смужці паперу було чітко написано: “Товарищи! Нужно немедленно вешать садиста Брежнєва и его банду!” І підпис: “А.Горошко”. Підпис, до речі, справжній. В інженера Кіровоградського телецентру Олександра Дмитровича Горошка були особисті підстави називати Брежнєва садистом.

З ним сталася, з його точки зору, містична, неймовірна історія. Про неї він теж розповідав у листівках, які роздавав студентам, представникам інтелігенції (інколи навіть просив дати відгук). Більшість несли їх відразу ж у КДБ, деякі — спочатку в райком партії.

Що ж писав скромний інженер телецентру в своїх зверненнях до громадськості? Вони, до речі, були просторими і свідчили про серйозний інтелектуальний рівень автора:

“Беріївські лицарі замкових отворів уже не можуть задовольнитися звичайними методами контролю над чесними людьми. Вони, використовуючи новітні досягнення науки і техніки (як виявлені якості тактильного каналу людини, що дозволяють якоюсь мірою замінити зір і слух, як ферменттрони, з допомогою яких можна передавати на певну відстань сигнали нервових каналів, як використання амплітудно-модульованих шумів для передачі інформації і т.ін.) найнахабнішим способом рвуться до підслуховування людських думок, а якщо не думок, то хоча б не висловлених уголос слів.

Заради цієї злочинної мети вони заснували службу семи беріївських садистів, які зобов’язані з допомогою радіозасобів на відстані безперервно дражнити людину окриками, погрозами, образами, примушуючи її постійно вести з ними діалог. Звичайно, безперервна заборона природнього мислення приводить до крайнього обурення людини, яка постійно продукує потік негативних слів на адресу садистів-експериментаторів.

Але ж скільки людина може безперервно вдень і вночі сваритися з негідниками? У звичайних умовах на допомогу приходить суспільство — можна викликати міліцію чи звернутися в суд. Врешті, якщо іншої можливості немає, можна захиститися, поціливши негідника цеглиною.

А в даному випадку, коли їх, крім тебе, ніхто не чує, коли ти на очах у людей мирно працюєш, навчаєшся, щохвилини неймовірними зусиллями відвойовуючи право на мислення? В таких умовах, через повну відсутність відпочинку, природно, отримавши ряд тяжких захворювань, людина існує вже рівно чотири роки, точніше, 1460 діб, хоча за оголошеним раніше наказом, через два роки таких випробувань, її чекала якась школа.

Озвірілі беріївські пацюки вже 1460 діб топчуть не лише людину, вони топчуть Конституцію СРСР і соціалістичну законність, обплювають марксизм-ленінізм і рано чи пізно постануть перед судом громадськості.”

Ця листівка, точніше, крик душі змученої безперервною нервовою напругою людини, датована липнем 1968 року.

А почалося все, на думку Олександра Дмитровича, влітку 1964-го, коли він відпочивав у Ворзельському будинку відпочинку. Нібито там під виглядом якихось ліків йому влили біологічний прийомо-передавач, і звідтоді він почав чути голоси людей, які безперервно з ним розмовляли, причому не найввічливіше. Вони нібито “працювали” позмінно, по двоє-троє на зміні, таким чином змушуючи піддослідного майже цілодобово вести з ними діалог. У якийсь період крім слів почали передавати зображення, здебільшого різнокольорові геометричні фігури.

Найбільший секрет полягав у тому, що невидимі співрозмовники знали деякі речі наперед. Наприклад, те, що скаже через кілька хвилин диктор телебачення або яка фотографія буде вміщена на першій сторінці завтрашньої газети, врешті, який викладач прийматиме черговий екзамен (Горошко на той час заочно вчився в Одеському інституті зв’язку).

Олександр Дмитрович боровся з цим, як міг. Він писав довжелезні скарги на ім’я голови Президії Верховної Ради СРСР Підгорного, голови КДБ СРСР Семичастного. Усі ці папери поверталися у Кіровоградський КДБ, а тут на них ставили коротку резолюцію — про психічну хворобу Горошка. До честі Олександра Дмитровича, у своїх скаргах він не допускав плаксивого благального тону, що було б, врешті, зрозуміло, враховуючи ступінь його психічної напруги, навпаки – вимагав: припиніть експеримент, інакше я залишаю за собою право на публічне розкриття його суті й ініціаторів.

Маючи солідний інтелектуальний потенціал (отримав дві вищі освіти, глибоко знався на радіоелектроніці, багато читав, підготував чимало раціоналізаторських пропозицій), Олександр Дмитрович намагався самотужки розібратися у цьому дивному явищі. Він цікавився відповідною літературою (у його архівній справі — цілий зошит тільки назв наукових праць з питань біоніки і моделювання психічних функцій людини, електромагнітного психічного зв’язку), намагався зав’язати письмову дискусію із відділом біокібернетики відповідного інституту Академії наук України, звертався до Амосова, всілякими способами намагався розкрити технічну основу, механізм дивного зв’язку. Очевидно, цій меті також підпорядковане і написання роздумів під загальною назвою “Думки під вартою”, де наводяться й окремі деталі незвичайного телепатичного зв’язку, і загальні роздуми про нелюдськість експерименту та загрозу біонічного насилля.

У цих роздумах Олександр Горошко згадує якусь Я.Л., кандидата медичних наук, що лікувала його свого часу у Києві і яка нібито за сумісництвом довгий час працювала у судовій експертизі. Саме її голос піддослідний нібито чув у напівсні-напівмаренні у 1962 році, коли він короткий час працював на телевізійному ретрансляторі в Кремгесі і там же мешкав. Голоси нібито говорили про те, чи захоче він з ними розмовляти, чи ні. Остаточо прокинувшись, Олександр Дмитрович виявив біля вікна свіжу ватку зі слідом крові і зробив висновок, що йому було зроблено незрозумілий укол.

Колеги Олександра Горошка пригадують, що вперше почули про дивний експеримент над ним десь у 1965 році. Очевидно, звідтоді він, з його точки зору, таким чином розпочав викривати злочинних експериментаторів. Олександр Дмитрович почав писати листівки і роздавати співробітникам. У 1967-му році він зібрав кількох своїх колег і вперше публічно розповів про ті моральні страждання, які йому доводиться витримувати. Зрозуміло, усе це не могло не викликати занепокоєння начальства. Тим більше, що Олександр Дмитрович користувався повагою у колективі, охоче займався громадською роботою: постійно готував політінформації та огляди політичних подій, редагував стіннівку. Тодішнє керівництво телецентру пробувало вплинути на Горошка через довірливу розмову (адже й як спеціаліста його теж шанували), викликали дружину, аби та зі свого боку переконала чоловіка, що слід припинити розповсюджувати незрозумілі крамольні листівки. Але Олександра Дмитровича ніщо не зупинило. Зрозуміло, постійне нервове напруження не могло не датися взнаки, загострювались хронічні хвороби, і у грудні 1968-го його, вже інваліда II групи, звільнили від роботи в телецентрі.

2. “Я НЕ МОЖУ ЗМИРИТИСЯ З ТИМ, ЩО ТАМ РОБИТЬСЯ”

Важко уявити, що той нелюдський експеримент, про який пише Олександр Горошко, здійснювався насправді. Коли щось подібне і відбувалося в надрах КДБ, то матеріалів цієї архівної справи дуже мало, щоб підтвердити подібний факт (можливо, викриття у цій сфері ще попереду). Можна лише констатувати, що ні на роботі, ні вдома не помічали якихось суттєвих відхилень у його поведінці. Уже після порушення кримінальної справи була проведена судово-психіатрична експертиза, яка визначила: свідомість присутня, легко орієнтується в місцевості, просторі і часі, контактний. Більше того, як вдалося дізнатися, після відбуття примусового лікування Олександр Дмитрович довгий час викладав, був майстром у Кіровоградському технічному училищі №1, мав заохочення та нагороди, з почестями пішов на пенсію, працював уже й будучи пенсіонером, і помер у 1999-му зовсім від іншої хвороби.

Звідки ж у нього таке глибоке розуміння радянської репресивної машини? Звідки в кінці 60-х людина так добре знала явище 1937-го (про це неодноразово йдеться в листівках), тільки із тодішніх публікацій у пресі? Але ж у 60-х вони не були такими різноманітними і глибокими, як, скажімо, у 90-х. Тоді завіса таємничості над злочинами сталінського режиму для широкого загалу ледь-ледь піднялася і досить швидко опустилася знову. Збагнути цю таємницю допомогла дружина Горошка Олександра Сергіївна, яка й нині мешкає у Кіровограді.

...Олександр Дмитрович родом із села Коробчиного Новомиргородського району. Першу свою вищу – педагогічну – освіту здобув у Сухумі, звідки під час війни повернувся в рідні краї. Але за спеціальністю не працював – його приваблювала радіосправа, яка на той час була новою. У містечку Златопіль (нині частина Новомиргорода) у приміщенні старої пошти було організовано щось на зразок місцевого центру по радіофікації, де й знайшов для себе улюблену роботу молодий Олександр Горошко. Тоді ж, радіофікуючи село Іванівку, познайомився і з майбутньою дружиною. Молоде подружжя якийсь час жило у Златополі, десь у 1947-48 роках Олександр Дмитрович, будучи перспективним і непересічним як на свій час спеціалістом, отримав запрошення у Кіровоград. Яким чином ним зацікавилось КДБ – невідомо. Але його кваліфікація виявилась потрібною, і десь із кінця 40-х років більше десяти років Олександр Горошко пропрацював у цій установі. Там він пережив смерть Сталіна, розвінчання культу особи (очевидно, саме звідси знання про минулі репресії). Олександра Сергіївна пригадує, що часом чоловік з роботи приходив дуже схвилюваний, намагався поділитися з нею якимись прикрими враженнями (“Там людина може просто зникнути – був чоловік і нема”), висловлював сумнів щодо доцільності таких підходів до вирішення державних проблем.

Олександра Сергіївна, як і кожна жінка, для якої найважливіше – збереження домашнього вогнища, та мати (у них було двоє дітей), як могла, заспокоювала чоловіка. Переконувала, що те йому здається, що

воно не таке вже страшне й важливе, що все те, можливо, хвилиenne враження, епізод, і врешті, боротися і щось доводити немає сенсу. Але, очевидно, заспокоєння дружини не переконували Олександра Дмитровича, в якийсь момент він просто перестав говорити про свої сумніви. Зрозуміло також, що на той час поділитися ними з кимось чужим без ймовірної загрози для власного благополуччя було неможливо. Очевидно, звідси й теж те нервовe напруження, що накопичувалося роками.

Суд призначили на 17 березня 1969-го. Горошко перебував у лікарні і на судовe засідання його не доставляли. Дружина теж туди не прийшла. Висновок лікарів про те, що Олександр Дмитрович страждає на параноїдальний синдром, став достатньою підставою для винесення вироку про примусове лікування в психіатричній лікарні загального типу. Мабуть, це судовe засідання можна назвати найзакритішим — на ньому не був присутній навіть звинувачений.

Чи був Олександр Горошко борцем? І так, і ні. Бо ж навіть із уявною агресією він намагався боротися. У його “Думках під вартою” зафіксовано: “Що таке мисленнєве зображення? Це не що інше, як біотоки носоглотки, які жодною мірою не відображають суті мови, її суспільного характеру, а тим більше законів мислення. ...Безмістовна звичка повторювати і зв'язувати слова, почуті від них (експериментаторів), від оточуючих людей, з телевізора чи радіоприймача. Але хіба цю словесну чехарду можна назвати процесом мислення?” Характерно також, що кожен із записів закінчується висловленням твердої впевненості автора у тому, що організатори нелюдського експерименту будуть розвінчані, що їх чекає крах.

Тобто, внутрішня боротьба Олександра Горошка із тоталітарною системою тривала довгі роки. Вона буквально пройшлася по його душі і розумові. Але чи був він просто її жертвою – важко сказати.

Світлана Орел

СПИСКИ РЕБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ

АВКСЕНТЬЄВ ОЛЕКСІЙ ЮХИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, продавець. Заарештований 16.02.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації, шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 1.03.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4154)

АВКСЕНТЬЄВ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 2.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації, агітував проти існуючого ладу і висунутих кандидатів у депутати Верховної ради СРСР”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку в справі не зазначено. Реабілітований 13.09.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 10550)

АВРАХОВ ГРИГОРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1886 р.н., с.Каніж, українець, освіта середня, проживав у с.Суботці Знам’янського району, завідувач школи №2. Заарештований 10.03.1944 відділом контррозвідки “Смерш” (“контрреволюційна агітація, наклепи на ВКП(б) та її керівників під час німецької окупації”). Засуджений 30.05.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Реабілітований 21.03.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13982)

АДОНЬЄВ ІВАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1890 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (“агітував селян проти колективізації, підтримував зв’язок з куркулями”). Новомиргородською райпрокуратурою 13.08.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3549)

АНДРЕЄВ МИКОЛА КУЗЬМИЧ, 1902 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Кагановича. У 1932 році засуджений до 5 років неволі з позбавленням громадянських прав на 3 роки (агітував колгоспників не виходити на роботу). Вдруге заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної куркульсько-шкідницької групи, шкідницька діяльність у колгоспі, поширення капітулянтських настроїв). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9553)

АПТЕКАР НАУМ ДАВИДОВИЧ, 1910 р.н., м.Златопіль Чигиринського повіту Київської губернії (нині м. Новомиргород), єврей, освіта середня, виключений із членів ВЛКСМ, червоноармієць 36-го стрілецького полку 12-ої дивізії. Заарештований 19.05.1933 особливим відділом ОДПУ 12-ої дивізії (“приховував анкетні дані про соціальне походження як сина непмана, позбавленого права голосу і висланого, та виключення з комсомолу; вів контрреволюційну агітацію проти існуючих порядків у армії, висловлював невдоволення стосовно харчування, відмовився від отримання пайки хліба, демонстративно кинувши її хліборізові, тим самим розпалюючи невдоволення серед червоноармійців станом харчування”). Засуджений 11.04.1934 трійкою пересильного пункту ОДПУ ДВК до 5 років ув’язнення у Сиблагу. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11891)

АРАПОВ МИХАЙЛО АНТОНОВИЧ, 1884 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, касир-рахівник міськомунвідділу. Заарештований 18.02.1931 Зінов’євським МВ ДПУ (активний член контрреволюційної організації). Зінов’євським МВ ДПУ 12.08.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге як касир електростанції заарештований у лютому 1938 року

Кіровським МВ НКВС (“член контрреволюційної військової організації, що ставила мету вербувати нових і нових членів, шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.06.1938. Реабілітований 15.02.1957 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2611, 3896)

АРМАНОВ ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, голова колгоспу ім.Литвинова. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

АРМАНОВ ІВАН САВЕЛІЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, проживав у с.Веселий Кут Новоукраїнського району, голова колгоспу. Заарештований 26.09.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (під час німецької окупації працював старостою села). Засуджений 30.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 17 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 22.06.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13470)

АРМАШ САВЕЛІЙ ПРОКОПОВИЧ, 1893 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, робітник Мар’янівського бурякорядгоспу Великоvisківського району. Заарештований 10.07.1938 Великоvisківським РВ НКВС (вів контрреволюційну агітацію, вихваляв фашистську Німеччину). Засуджений 15.04.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення. Реабілітований 30.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 708)

АФНАСЬЄВ ВАСИЛЬ ХОМОВИЧ, 1886 р.н., с.Мар’ївка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Соцнаступ”. Заарештований 31.10.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“агітував за розвал колгоспу, дискредитував вождя Сталіна, вихваляв ворога народу Троцького, в бригадах зривав заняття з вивчення положення про вибори до Верховної ради СРСР, агітував проти підписки на державну позику оборони СРСР”). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 7.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8593)

БАБАЛИЧ ПЕТРО ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1895 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.07.1938 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Кіровоградським облсудом 8.07.1939 виправданий, справу припинено, з-під варті звільнений. (618 – П)

БАБОРА ВАСИЛЬ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1904 р.н., с.Шпакове Новомиргородського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Олексіївка Маловисківського району, без певних занять. Заарештований 31.07.1937 Великоvisківським РВ НКВС (замах на голову колгоспу). Засуджений 28.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.12.1937. Реабілітований 28.05.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5205)

БАЙБОРОШ ІВАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1926-37 роках, проживав у м.Новомиргород, директор машино-тракторної станції. Заарештований 4.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації). Засуджений 11.10.1938 військовою колегією Верховного суду СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.10.1938. Реабілітований 21.09.1957 військовою колегією Верховного суду СРСР. (П – 76, 3914)

БАЛАКАН ФЕДОТ ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта початкова, проживав у с.Володимирівці Великоvisківського (нині Кіровоградського) району, член колгоспу ім.Постишева. Заарештований 30.10.1937 Великоvisківським РВ НКВС (“розповсюджував частівки, спрямовані на дискредитацію вождів партії Леніна та Сталіна, дезорганізатор трудової дисципліни – закликав колгоспників не виходити на роботу”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборях. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9169)

БАЛЮК КИРИЛО ГЕРАСИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році майно розпродане за невиконання податку. Заарештований 24.02.1932 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та хлібозаготівельних

робіт). Засуджений 7.12.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7726)

БАНУЛ ЛЕОНТІЙ ЯКОВИЧ, 1893 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Постишева. Заарештований 18.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної куркульської групи, шкідницька діяльність в колгоспі, поширення капітулянтських настроїв). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9553)

БАРАНОВСЬКИЙ АВРУМ-ІЦХОК НІСОН АБОВИЧ, 1919 р.н., м.Златопіль (нині у складі Новомиргорода), єврей, освіта початкова, проживав у м.Дніпропетровську, військовослужбовець, рядовий 85-го стрілецького полку 100-ої стрілецької дивізії. Заарештований 19.02.1941 трибуналом Західного особливого військового округу у м.Мінську, Білорусія (“не виконував накази командира караулу заступити на варту, відмовлявся прибирати казарму, чистити гвинтівку, згодом на гауптвахті вчинив опір начальникові караулу і розвідному; зводив наклепи на членів уряду, командирів армії, армійські закони; Барановський доводив: слідчий змусив його дати свідчення, начеб він незадоволений політикою Сталіна, а тому не вивчав і не хоче вивчати його біографію”). Засуджений 5.04.1941 трибуналом ЗАВО до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 18.07.1957 Верховною радою СРСР. Із 22.03.1961 трибуналом Білоруського військового округу вважається засудженим до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. У 1961 році мешкав у селищі Петушки Владимирської області, Росія. (5874 – П)

БАРАНОВСЬКИЙ ВАСИЛЬ СИЛОВИЧ, 1898 р.н., м.Київ, українець, освіта середня, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), обліковець райуповмінзагу. Заарештований 23.05.1938 Златопільським РВ НКВС (член польської контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 3.10.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 14.10.1938. Реабілітований 17.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5563)

БАРВІНОК ЮХИМ КУПРІЯНОВИЧ, 1914 р.н., с.Лип’янка Шполянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині у складі Новомиргорода), без певних занять. Заарештований 23.03.1944 Златопільським РВ НКДБ (підозрювався в тому, що в лютому 1943 року видав німецькій окупаційній владі єврейську родину). Златопільським РВ НКДБ 24.06.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5609)

БАРДІЯН ОЛЕКСІЙ ЯКОВИЧ, 1911 р.н., с.Мартоноша, росіянин, освіта початкова, член ВЛКСМ, проживав у м.Тимковичі Мінської області (Білорусія), червоноармієць 17-го прикордонного загону 12-ої прикордонної застави. Заарештований 20.10.1932 особливим відділом 17-го ПЗ (“повернувшись 25 серпня із відпустки у с.Мартоноша, розповсюджував серед військових чутки, що в рідному селі від голоду померло 1800 осіб, трупи яких тижнями валялись неприбраними, в колгоспі здохло 150 коней, лишилось усього 10, тому поля обробляються коровами, населення підтримує своє існування травою, посилався при цьому на твердження голови сільради Барбароші; червоноармієць Микола Скрипник, 1909 року народження із Чутівського району на Полтавщині, комсомолец, покликаний на службу в Червону армію у 1931 році, після розповіді Бардіяна мовив: “Якщо моя мати напише подібне, я застрелюсь”, протягом кількох днів не міг заспокоїтись і просив усіх пояснити йому, як це так може трапитись у Радянському Союзі, щоб стільки помирало від голоду, врешті не витримав і дезертував у Польщу”). Колегією ОДПУ 20.10.1932 позбавлений права мешкати в 12 населених пунктах, Уральській області та прикордонній смузі протягом 3 років, справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5875)

БАРКАР МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Панчеве, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровограді, без певних занять, бухгалтер артілі “Хімпраця”. Заарештований 27.07.1937 Кіровським міськвідділом УДБ НКВС (контрреволюційна шкідницька робота). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.09.1937. Реабілітований 13.12.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3381)

БАТРАНЧА СОЗОН ТИМОФІЙОВИЧ, 1879 р.н., с.Марковичі (Бесарабія), молдаванин, освіта початкова, член ВКП(б) у 1929-30 роках, проживав у с.Розлива, поштар колгоспу. У 1906 році військово-морським судом був засуджений до 3 років неволі за участь у повстанні на броненосці “Потьомкін”; у 1919-ому працював начальником міліції м.Златополя, вів боротьбу з повстанськими загонами

Завгороднього і Кваші. У 1932 році на посаді рільника колгоспу був засуджений до 1,5 року позбавлення волі за недбале ставлення до своїх обов'язків. Втретє заарештований 7.09.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: "агітував проти підписки на державну позику, дискредитував колгоспне будівництво, висловлював невдоволення розстрілом Тухачевського"). Засуджений 9.11.1937 прокурором СРСР та НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 14.10.1961 Верховним судом УРСР. (П – 5481)

БАШЛОВКА ЛАРІОН ВАСИЛЬОВИЧ, 1881 р.н., с.Розлива, українець, письменний, проживав у с.Костянтинівці Новомиргородського району, член колгоспу "Сила праці". У 1934 році був засуджений за шкідництво у колгоспі. Вдруге заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76, 3553)

БЕБИХ ВАСИЛЬ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1910 р.н., с.Катеринівка (нині у складі Новомиргорода), українець, неписьменний, проживав у Южському таборі НКВС, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18 стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (порушення військової присяги: "9 січня 1940 року потрапив у полон до фінів – поранений у попереk, не міг рухатись, здався"). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудоx таборах. Реабілітований 20.03.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4343)

БЕЗИН ВОЛОДИМИР ОСКАРОВИЧ, 1882 р.н., с.Балаклія Смілянського району Черкаської області, українець, освіта 5 класів гімназії, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, помічник головного інженера цукрозаводу. Заарештований 27.06.1938 Златопільським РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами у 1918 році). Засуджений 25.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.10.1938. Реабілітований 20.03.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4971)

БЕЗНОСЕНКО ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ, 1894 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, колишній дяк, без певних занять. Заарештований 10.09.1937 Златопільським РВ НКВС (антидержавна релігійна пропаганда, розпускав чутки про війну і поразку в ній СРСР). Засуджений 29.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудоx таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12030)

БЕЛІНСЬКИЙ ГРИГОРІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Тишківка, українець, письменний, теся Капітанівського цукрозаводу. Заарештований 19.08.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, терористичні настрої). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудоx таборах. Реабілітований 28.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5610)

БЕРДИЧЕВСЬКИЙ ІЗРАЇЛЬ МАРКОВИЧ, 1889 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), єврей, освіта початкова, проживав у м.Москві (Росія), агент "Шкіроспиртгал". Заарештований 22.06.1940 УНКВС Кіровоградської області (керівник єврейської куркульської самооборони). Засуджений 19.10.1940 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудоx таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 30.07.1963 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5616)

БЕРЕЗОВСЬКИЙ ДМИТРО КОРНІЙОВИЧ, 1917 р.н., с.Перехрестове Фрунзівського району Одеської області, українець, освіта 6 класів, проживав у м.Новомиргороді, навчався на курсах водіїв. Заарештований 21.01.1937 Новомиргородським РВ НКВС (розповсюджував контрреволюційні анекдоти). Засуджений 17.03.1937 Одеським облсудом до 3 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 30.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1204)

БСЛУГІН ВІКТОР ВАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., м.Тамбов (Росія), росіянин, освіта середня, проживав у с.Софіївці (нині у складі м.Новомиргорода), викладач креслення Новомиргородської середньої школи. Заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС ("разом із вчителькою української і російської мови Хотиною Нетудихатою належав до контрреволюційного угруповання, керованого директором школи румуном Степановим, яке ставило перед собою завдання: виховувати дітей в антирадянському, націоналістичному дусі і контрреволюційній агітації"). Засуджений 24.04.1938 трійкою

УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 5.04.1956 Кіровоградским облсудом. (П – 3379)

БИРЗУЛ МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Бирзулове, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у м.Тайшеті Іркутської області (Росія), робітник Західного управління будівництва Байкало-Амурської магістралі МВС. Заарештований 30.06.1947 особливим відділом МВС Західного управління будівництва табору БАМ (співробітництво з німецькими окупантами в роки війни). Засуджений 17.04.1948 трибуналом військ МВС Забайкальського військового округу до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав та з конфіскацією майна. Прокуратурою військ МВС Українського округу 21.07.1953 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2800)

БИРЗУЛ МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1901 р.н., с.Коробчине, українець, освіта середня (будівельний технікум), член ВКП(б) у 1940-42 роках, проживав у м.Кривому Розі Дніпропетровської області, молодший політрук 1-ої мінометної роти 67-го гвардійського стрілецького полку 20-ї гвардійської стрілецької дивізії. Заарештований 29.07.1942 особливим відділом НКВС 20-ї гвардійської стрілецької дивізії (агітація поразницького та наклепницького характеру). Засуджений 14.08.1942 трибуналом 20-ї гвардійської стрілецької дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 20.11.1991 прокуратурою Північно-Кавказького військового округу. (П – 12923)

БИРЗУЛ ПЕТРО ДМИТРОВИЧ, 1897 р.н., с.Коробчине, українець, освіта середня, проживав у с.Олексіївка Кіровоградського району, вчитель у школі с.Водяне (нині Мальовниче Кіровоградського району). Заарештований 25.09.1937 Великовиківським РВ НКВС (“у 1918-19 роках служив у війську армії УНР, згодом у повстанському загоні Коханенка; вів антирадянську агітацію, чинив шкідництво в колгоспі”). Засуджений 27.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. У 1944 році загинув на фронті. Реабілітований 15.08.1959 Кіровоградським облсудом. Разом з ним засуджений брат Федір до 8 років неволі. (4800 – П)

БІЛАН ФЕДІР ТРОХИМОВИЧ, 1898 р.н., с.Кам'янка, українець, письменний, член колгоспу ім.Молотова. Заарештований 16.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 22.01.1957 Кіровоградским облсудом. (3519 – П)

БІЛИК ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1895 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, бригадир вагонного цеху залізничної станції. Заарештований 11.03.1944 контррозвідкою “Смерш” 7-ої гвардійської армії (“у 1941 році арештований німцями, після 6-денного знаходження під вартою був завербований працівником німецької поліції Односумом для зрадницької діяльності виявляти потрібних їм осіб; був членом партизанського диверсійного угруповання ім.Ворошилова, яким керував Кирило Матвієнко”). Транспортним відділом НКДБ Одеської залізниці 29.05.1944 направлений у спецтабір НКВС СРСР для фільтрації. (П – 6976)

БІЛИК ЛІДІЯ ІЛІВНА, 1926 р.н., с.Катеринівка (нині у складі м.Новомиргорода), українка, освіта неповна середня, проживала у м.Луганську, санітарка 246-ої стрілецької дивізії. Заарештована 25.04.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 2-ої гвардійської мотобригади (потрапила до німецького полону, підозрювалася як агент німецької військової розвідки). Відділом контррозвідки “Смерш” 5.05.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 5026)

БІЛИК МИХАЙЛО ПРОКОПОВИЧ, 1900 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, муляр Кіровоградської електростанції. Заарештований 11.12.1946 УМДБ Кіровоградської області (зрадницька діяльність). Засуджений 21.02.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та з конфіскацією майна. Реабілітований 22.07.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Прокіп Юхимович розкуркулений у 1931 році. (П – 14257)

БІЛИК МУСІЙ ПЕТРОВИЧ, 1889 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.12.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт та колективізації). Засуджений 11.02.1933 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7175)

БІЛОКРИС ПАВЛО АВРАМОВИЧ, 1900 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, головний бухгалтер 174-ої будівельної ділянки. Заарештований 17.02.1937

Кіровським МВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 11.01.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3441)

БІЛОУС ТЕРЕНТІЙ ЮХИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.03.1931 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 15.05.1931 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11933)

БІЛЬЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ХАРИТОНОВИЧ, 1927 р.н., с.Мар'ївка, українець, письменник, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 15.01.1946 УНКДБ Кіровоградської області (агітація, спрямована на зрив виборів до Верховної ради СРСР). Засуджений 18.05.1946 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 8.09.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13510)

БІЛЦОВСЬКИЙ ВАСИЛЬ АВРАМОВИЧ, 1901 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), українець, освіта початкова, проживав у с.Любомирці Добровеличківського району, колгоспник. Заарештований 9.07.1936 Добровеличківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 29.09.1936 Одеським облсудом до 1 року ув'язнення. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12554)

БОБИЛЬОВ КАСЯН МИКИТОВИЧ, 1904 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, тесля колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 14.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3597)

БОБОК ПАНАС ОМЕЛЯНОВИЧ, 1893 р.н., с.Панчеве, молдаванин, освіта початкова, тесля колгоспу “Політвідділ”. Заарештований 18.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“у 1932 році, коли прийшла комісія зі стягнення держподатків, то він кинувся на неї з вилами”, “будучи головою колгоспу ім.Леніна Канізької сільради, займався шкідництвом: згноїв 1000 пудів зерна; заборонив скиртувати жито, скошене на 33 гектарах, в результаті чого в покосах жито поросло і пропало від дощів на 40 відсотків; неправильно розподіляв премії для п'ятисотенниць”). Засуджений 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9170)

БОГАТИРЕНКО ЯКІВ СТЕПАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Кам'януватка, українець, колгоспник. Заарештований 18.06.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, спрямована на підрив радянської влади). Засуджений 30.11.1937 Київським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Верховним судом УРСР 2.02.1938 міру покарання зменшено до 6 років ув'язнення. Реабілітований 22.08.1958 Верховним судом УРСР. (П – 5681)

БОГУСЛАВЕЦЬ СЕМЕН ІВАНОВИЧ, 1905 р.н., с.Іванівка Межівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Панчевому Новомиргородського району, технік-нормувальник МТС. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член націоналістичної військово-повстанської організації, шкідництво, контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

БОГУШЕВСЬКИЙ НАРЦИС ЯКОВИЧ, 1906 р.н., м.Златопіль (нині м. Новомиргород), поляк, освіта початкова, касир Златопільської ошадкаси. У 1935 році був засуджений до 3 місяців примусових робіт. Вдруге заарештований 14.12.1937 Златопільським РВ НКВС (“шпигунська діяльність на користь Польщі, націоналістична діяльність”). Засуджений 19.01.1938 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.08.1938. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12026)

БОДАРЕВ КИРИЛО СТЕПАНОВИЧ, 1905 р.н., м.Зезуляни Рівницького району (Молдова), молдаванин, освіта середня, проживав у с.Мартоноші Новомиргородського району, вчитель національної молдавської неповної середньої школи. Заарештований 13.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“проводив контрреволюційну агітацію серед колгоспників на дезорганізацію їхньої роботи і розвал колгоспу; мав зв'язок з ворогом народу Давидом Кацом, колишнім інспектором відділу народної освіти Одеського облвиконкому, займався шкідництвом у школі, провалював виховну роботу серед учнів, які

стріляли із рогаток у портрети тов.Сталіна, малювали фашистські значки, на що Бодарев не звертав уваги, а навпаки – намагався захищати таких учнів”). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько у 1932 році розкуркулений і за невиконання державних зобов'язань був засуджений до 3 років концтаборів; тітка Старуш Уляна Лук'янівна у 1932 році розкуркулена, тітка Ганна Бодюлова розкуркулена, тітка Марія Матвеева у 1931 році засуджена. (П – 9274)

БОЙКО АНДРІЙ АРХИПОВИЧ, 1896 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, завідувач ферми колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 17.10.1940 УНКВС Кіровоградської області (“у царській армії служив у чині молодшого унтер-офіцера, був у куркульській самообороні 1919 року, яка розстріляла бідняків Федора Драного і Мину Качая; вихваляв старий лад, при читанні газет вихваляв Гітлера, зводив наклепи на колгоспи”). Засуджений 24.12.1940 Кіровоградським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 30.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 174)

БОЙКО АНДРІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1891 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, проживав у с.Піщаному Броді Добровеличківського району, робітник. Заарештований 27.09.1937 Піщанобродським РВ НКВС (антирадянська шкідницька діяльність). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10401)

БОЙКО ОЛЕКСАНДР ФЕДОРОВИЧ, 1912 р.н., м.Новомиргород, українець, письменний, проживав у с.Мар'янівці Маловисківського району, робітник бурякорадгоспу. Заарештований 17.07.1935 Великовисківським РВ НКВС (підозрювався у організації масового отруєння робітників радгоспу). Військовою прокуратурою 6-го стрілецького корпусу 22.10.1935 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2859)

БОЙКО ПЕТРО ТРОХИМОВИЧ, 1893 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, проживав на х.Гриднівка Благодатнівського (нині Арбузинського) району Миколаївської області, колгоспник. Заарештований 30.10.1937 Піщанобродським РВ НКВС (“член есерово-куркульського угруповання з 1929 року; здійснював шкідницьку діяльність – знищував кінське поголів'я колгоспу, взагалі агітував проти колгоспного будівництва”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10401)

БОЙЦАН МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Панчеве, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, учитель школи №3, викладач математики будівельного технікуму, доцент інституту соціального виховання. Заарештований 15.02.1931 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (учасник контрреволюційної організації, яка ставила за мету повалення радвлади). Зінов'євським міськвідділом ДПУ 19.05.1931 підготовлений звинувачувальний висновок для присуду трійки - 10 років ув'язнення у концтабір. Судове рішення відсутнє. Вдруге заарештований 5.02.1933 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (член контрреволюційної української повстанської організації). Засуджений 14.11.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 5.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Втретє заарештований 13.09.1937 Кіровським МВ НКВС (зв'язок з українською націоналістичною організацією, контрреволюційна діяльність). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.10.1955 Миколаївським облсудом. (11337, 2678 – П)

БОЙЧЕНКО ПОРФИР ГЕРАСИМОВИЧ (ЕРАЗМОВИЧ), 1875 р.н., х.Сергіївка Новомиргородського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Зінов'євську (нині Кіровоград), хлібороб. Заарештований 15.07.1927 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“землевласник за царизму – володів 280-ма десятинами землі, за гетьманської влади переслідував радянських працівників, принижував жителів села Овсяниківки, які грабували його маєток; займався контрреволюційною діяльністю”). Зінов'євською окружною прокуратурою 25.01.1928 справу закрито, з-під варті звільнений. (П – 7466)

БОЙЧУК ГРИГОРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Петрострів Хмельівського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.12.1938 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської

області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 17.03.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5555)

БОНДАРЕНКО АРХИП ПРОКОПОВИЧ, 1888 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 5.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Хмельвським РВ ДПУ 29.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2819)

БОНДАРЕНКО ВАСИЛЬ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1910 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта вища, червоноармієць 115-ї стрілецької дивізії. Заарештований 7.05.1942 особливим відділом НКВС 115-ї стрілецької дивізії (антирадянська агітація). Засуджений 30.05.1942 трибуналом 115-ї стрілецької дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 31.07.1991 прокуратурою Ленінградського військового округу. (П – 12803)

БОНДАРЕНКО ДМИТРО АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Пурпурівка, українець, письменний, член колгоспу “Перемога”. Заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76, 3553)

БОНДАРЕНКО МАРКО АНДРІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Пурпурівка, українець, освіта початкова, завгосп та комірник колгоспу “Більшовик”. Заарештований 27.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“займався контрреволюційною агітацією проти колгоспного ладу, підписки на державну позику на оборону країни, завдяки чому підписка у Пурпурівці була зірвана; наполягав на поверненні хат втеклим із заслання куркулям, вимагав повернути йому хату свого батька, мовляв, за новою Конституцією куркулів немає; займався шкідництвом, довів до виснаження коней, які не могли бути задіяні у весняній посівній кампанії”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9305)

БОНДАРЕНКО МАТВІЙ ПЕТРОВИЧ, 1907 р.н., с.Турія, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 22.07.1938 Київським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 9.03.1963 Верховним судом УРСР. (П – 6265)

БОНДАРЕНКО МИТРОФАН КАСЯНОВИЧ, 1908 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта початкова, начальник цеху Златопільської промартілі ім.Горького. Заарештований 24.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 10.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12836)

БОНДАРЕНКО МИХАЙЛО ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, селянин-одноосібник, лісоруб Капітанівського лісництва. У 1936 році за несплату податків був засуджений до 2 років неволі. Вдруге заарештований 24.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (“кілька років був головою церковної п'ятидесятки, збирав у своїй хаті відсталу частину населення, під виглядом релігійних обрядів займався агітацією проти заходів радянської влади, проти колгоспного ладу, переконував селян не виходити у колгосп на роботу; добивався відкриття церкви у селі; після закриття церкви в його хаті мешканці села хрестили дітей і святили паску”). Засуджений 12.07.1941 Кіровоградським облсудом до розстрілу з конфіскацією майна, дати виконання вироку у справі не вказано. Реабілітований 30.06.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13355)

БОНДАРЕНКО ОЛЕКСА ІВАНОВИЧ, 1894 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, землемір колгоспу “Комінтерн”. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

БОНДАРЕНКО ПАВЛО МИКОЛАЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта початкова, їздовий колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (в роки громадянської війни був у повстанському загоні Панька; член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 29.04.1938

трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, даних про виконання вироку у справі немає. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

БОНДАРЕНКО ПАНТЕЛІЙ ІВАНОВИЧ, 1906 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1933 році за крадіжку колгоспного хліба був засуджений до 8 років неволі, вернувся у 1937-ому. Вдруге заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

БОНДАРЕНКО САВА МИНОВИЧ, 1893 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, конюх 17-ої дистанції колійної служби залізниці. Заарештований 14.06.1938 дорожно-транспортним відділом ГУДБ НКВС станції ім.Постишева Одеської залізниці (“у 1914-21 роках перебував у німецькому полоні, до якого потрапив під час Першої світової війни: перекидали з табору в табір, арештовувався німецькою розвідкою, у 1921 році повернувся додому; критикував заходи партії й уряду; підозрювався у шпигунській діяльності на користь Німеччини”). Дорожно-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Єжова Одеської залізниці 15.02.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6291)

БОНДАРЕНКО ЯКИМ КАСЯНОВИЧ, 1911 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта неповна середня, хлібороб-середняк. Заарештований 19.09.1931 Одеським облвідділом ДПУ (шпигунство на користь Румунії, нелегальний перетин кордону). Засуджений 30.11.1931 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення в концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12011)

БОРДЮГ МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ, 1913 р.н., с.Василівка Козельщинського району Полтавської області, українець, освіта вища (Херсонський пединститут), проживав у с.Коробчиному, вчитель. Заарештований 16.04.1944 Новомиргородським РВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 13.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 15.03.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10054)

БОРЦОВ КОСТЯНТИН ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., м.Одеса, росіянин, освіта вища (Одеський університет), проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), приватний лікар. Заарештований 16.10.1930 Златопільським РВ ДПУ (зв’язок з контрреволюційним елементом, антирадянська агітація). Засуджений 25.01.1931 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11664)

БОСЬКО ЮХИМ ДАВИДОВИЧ, 1912 р.н., с.Панчеве, українець, освіта 3 класи, червоноармієць 208-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії, до армії працював трактористом. Заарештований 19.08.1940 УНКВС Івановської області (здався в полон фінам без опору). Засуджений 15.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до ув’язнення у виправно-трудових таборах на період війни. У квітні 1943 направлений на фронт. 15.02.1946 особливою нарадою НКВС СРСР справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 28.07.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4502)

БОТНАРЕНКО МАКСИМ ІВАНОВИЧ, 1874 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.04.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (зв’язок з контрреволюційним елементом, антирадянська діяльність проти колективізації). Новомиргородським РВ ДПУ 24.05.1931 справу припинено, включений до списку осіб, які підлягають виселенню. (П – 6423)

БРИНЗА ОЛЕКСА СТЕПАНОВИЧ, 1923 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, без певних занять. Заарештований 6.03.1946 УНКДБ Кіровоградської області (співпраця з німецькими окупантами в роки війни). Засуджений 5.08.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 22.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12819)

БРИТЕНКО МИХАЙЛО ЯКОВИЧ, 1895 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, стрілочник залізничної станції. Заарештований 30.06.1944 транспортним відділом НКДБ Одеської залізниці (“в роки німецької окупації зводив наклепи на радянську владу, Червону армію”). Засуджений 30.06.1944 військовим трибуналом Одеської залізниці до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 27.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13984)

БРОДСЬКИЙ ЗЕЙЛІК ЕЛЬЙОВИЧ, 1860 р.н., м.Златопіль (нині м. Новомиргород), єврей, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, колишній власник мануфактурного магазину. Заарештований 15.09.1927 Молдавським відділом ДПУ УРСР і 25-им прикордонним загоном (“колишній власник мануфактурного магазину, пійманий з корзиною ряду закордонних товарів: 15 пар шовкових панчіх, 2 пари чоловічих шкарпеток, 2 коробки пудри “Коті”, 22 мотки ниток ДМЦ, єврейська книга, одна шкурка жовтого шевро – провезення товарів контрабандою”). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 10.10.1928 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7896)

БРЮШЕНКО СЕРГІЙ ЛУК'ЯНОВИЧ, 1889 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, член колгоспу “Комінтерн”. У 1929 році розкуркулений. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

БУГАСНКО ІВАН ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 27.07.1937 Златопільським РВ НКВС (шкідництво, антирадянська агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 25.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 12.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11678)

БУДЬКО МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Турія, українець, освіта 6 класів гімназії, агроном Панчівської МТС. У 1934 році був засуджений до 6 місяців виправних робіт. Вдруге заарештований 26.04.1938 Златопільським РВ НКВС (в роки громадянської війни був учасником боротьби проти радянської влади в армії Денікіна та повстанських загонах Босики та Яблунька; член антирадянської націоналістичної повстанської організації). Засуджений 3.05.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12033)

БУР'ЯНОВАТА ОЛЕНА ПАВЛІВНА, 1922 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українка, освіта початкова, медсестра, без певних місця проживання і занять. Заарештована 27.06.1941 оперативним відділенням НКВС ст.Гребінки (“у березні 1941 року завербована в контрреволюційну диверсійну організацію, дала згоду вести антирадянську поразницьку агітацію, організувати диверсійні акти на шахтах Донбасу”). Засуджена 27.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітована 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько розкуркулений у 1930 році. (П – 11699)

БУРДЮЖА МАРІЯ АРХИПІВНА, 1890 р.н., с.Коробчине, українка, неписьменна, домогосподарка. Заарештована 5.04.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“належала до групи селян, які підмовляли селян забирати своїх коней із колгоспу: “Беріть коні, чого ви дивитесь, не їдьте в степ, хай комуністи працюють, он в інших селах все розібрали, а в Новомиргороді побили і розігнали комуністів, ходім і ми це зробимо!”; в базарний день 25 березня розбивали замки, вивалювали стіни – забирали корів та іншу усуспільнену худобу й інвентар; із 400 усуспільнених у селі коней забрано 102, а наступного дня бідняки почали вертати, проте цим було підірвано посівну кампанію; вела контрреволюційну агітацію проти колгоспного будівництва, заходів радянської влади на селі”). Засуджена 13.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та на 5 років заслання. Реабілітована 20.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13091)

БУРКО ОКСЕНТ ПАРХОМОВИЧ, 1894 р.н., с.Шпакове, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1925 року, проживав у с.Хмельовому Маловисківського району, уповноважений райнаркомзама. Заарештований 30.03.1938 Хмельвським РВ НКВС (“член контрреволюційної шпигунсько-шкідницької групи – передавав румунській розвідці дані про мобілізаційну готовність райспоживспілки і вів секретне листування по хлібозакупівлі, провадив шкідницьку діяльність щодо визначення врожайності сільгоспкультур”). Засуджений 29.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 19.09.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4547)

БУРКОВСЬКИЙ ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Товмач Шполянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м. Новомиргород), директор заготівельної контори. Заарештований 20.03.1944 УНКДБ Кіровоградської області (посібництво німецьким окупантам, антирадянська агітація). Засуджений 4.06.1944 трибуналом Одеського військового округу до

10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 1.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12785)

БУРЛАКА ДМИТРО ГЕРАСИМОВИЧ, 1891 р.н., с.Панчеве Новомиргородського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож депо. Заарештований 17.05.1944 транспортним відділом НКДБ ст.Помічна (зрадництво в роки німецької окупації). Засуджений 20.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Управлінням МДБ Одеської залізниці 5.10.1952 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6347)

БУТЕНКО ДМИТРО ПИЛИПОВИЧ, 1873 р.н., м.Новомиргород, українець, письменний, секретар райземвідділу. Заарештований 30.12.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади). Новомиргородським РВ ДПУ 31.01.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6353)

БУША ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, у 1933 році виключений із ВКП(б) як член церковної п'ятидесятки і за зв'язок із куркульством, рахівник райвідділу зв'язку. Заарештований 11.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційного націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3602)

ВАЙЦМАН ЯКІВ СЕМЕНОВИЧ, 1911 р.н., с.Мартоноша, єврей, освіта 5 класів, член ВЛКСМ у 1927-30 роках, з 1927 року проживав у Запорізькій області (“відбувалось переселення єврейського населення”), служив у м.Новочеркаську Ростовської області (Росія), начальник спостережного посту 2-ої роти 46 окремого батальйону ВНОС, сержант. Заарештований 10.04.1943 особливим відділом НКВС Ростовського диврайону військ протиповітряної оборони (“вів антирадянську агітацію, дискредитував радянський уряд і командний склад Червоної армії, вихваляв німецьку армію, висловлював поразницькі настрої: “Червона армія відступає тому, що деякі командири втекли з фронту, а лишилися одні сержанти і бійці”). Засуджений 6.05.1943 військовим трибуналом Ростовського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 27.05.1991 прокуратурою Північно-Кавказького військового округу. (П – 12677)

ВАРТЕК ТИМОФІЙ НИКИФОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта початкова, завгосп дитячого будинку. Заарештований 4.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.12.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4612)

ВАСЕВИЧ МИКОЛА ІЛЛІЧ, 1909 р.н., с.Турочки Галицького району Львівської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), конюх Златопільського комітету заготівель. Заарештований 26.11.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, наклепи на СРСР, вихваляння фашистської Польщі). Засуджений 22.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11680)

ВАСЕЧКО КОСТЬ ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., м.Новомиргород, українець, неписьменний, проживав у с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), член колгоспу ім.Блюхера. У 1932 році судився за побиття комсомольця Косташа. Заарештований 16.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 24.08.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3787)

ВАСИЛЕНКО ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ, 1899 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 22.10.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 18.12.1937. Реабілітований 12.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11679)

ВАСИЛЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, письменний, заготовач сільського споживчого товариства. Заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76, 3553)

ВАСЦЬКИЙ БОЛЕСЛАВ ВАЛЕНТИНОВИЧ, 1881 р.н., с.Ярошівка Фастівського району Київської області, поляк, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, завідувач магазину цукрового заводу. Заарештований 13.11.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 27.11.1937 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 10.12.1937. Реабілітований 31.02.1964 Верховним судом УРСР. (П – 7749)

ВАЩЕНКО ЗІНЬКО ПАВЛОВИЧ, 1883 р.н., с.Скотарево Звенигородського (нині Шполянського) району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Оситній Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 7.04.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти колективізації: “у перші місяці 1930 року у селі Новооситній було створено артіль, але оскільки в ній було багато членів без коней і реманенту, то в березні окремі селяни побажали вийти і почали агітувати всіх, аби розбирали коней і реманент: “Розібрати усуспільнене майно, аби не робить нам на голоту!” – у хаті Ващенко провели збори, Ващенко з Панасом Касьяном посилали своїх людей збирати підписи за розпуск артілі”). Засуджений 14.05.1930 Зінов’євським окрсудом до 1 року виправних робіт. Реабілітований 13.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1844)

ВДОВИЧЕНКО ІЛІЯ СТЕПАНОВИЧ, 1887 р.н., смт Ширяєве Одеської області, українець, освіта – Одеська духовна семінарія (1910), проживав у м.Новомиргороді, священик до 1929 року, бухгалтер колгоспу ім.12-річчя Жовтня. У 1933 році як рахівник споживчого товариства с.Коробчине за розтрату Новомиргородським народним судом був засуджений до 8 років неволі, покарання відбував на будівництві каналу Москва-Волга. Вдруге заарештований 14.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційне угруповання колишніх служителів культу, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9565)

ВЕКСЕЛЬМАН УШЕР СРУЛЬОВИЧ, 1906 р.н., м.Новомиргород, єврей, освіта початкова, пекар. Заарештований 1.11.1926 Черкаським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної “Єдиної Всеросійської організації сіоністської молоді”). Колегією ОДПУ УРСР 26.01.1927 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 14.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5274)

ВЕРБИЦЬКИЙ БОРИС ЙОСИПОВИЧ, 1899 р.н., с.Панчеве, єврей, освіта початкова, член ВКП(б) з 1925 року, проживав у м.Києві, старший помічник начальника 2-го відділення 4-го відділу штабу військ НКВС УРСР, інтендант 3-го рангу. Заарештований 25.09.1938 особливим відділом Київського військового округу (“диверсійно-шпигунська діяльність на користь закордонних держав: завербований у 1928 році Москаленком, передавав польській розвідці дані про роботу окрвійськкомату, тримав зв’язок по шпигунській діяльності із начальником фінчастини 52-го кавалерійського полку в м.Гайсині на Вінниччині Милоглазовим, засудженим у 1937 році до розстрілу”). Засуджений 2.03.1939 трибуналом прикордонних і внутрішніх військ Київського військового округу до розстрілу. Верховним судом СРСР 5.04.1939 справу відправлено на дорозслідування, оскільки Вербицький заявив, що антирадянською діяльністю не займався, Москаленка і Милоглазова не знає, а сам себе обмовив через застосування до нього слідчими фізичної сили. Особливою нарадою при НКВС СРСР 27.02.1940 міру покарання зменшено до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Помер 15.11.1941 в ув’язненні на Колимі. Реабілітований 17.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 7428)

ВЕРБОВСЬКИЙ ГЕРАСИМ ПЕТРОВИЧ, 1893 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Василівці Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 24.09.1936 Златопільським РВ НКВС (агітація проти підписки на державну позику). Засуджений 15.11.1936 Київським облсудом до 4 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 13.11.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13667)

ВЕРЖБИЦЬКИЙ ВАЛЕРІАН ФРАНЦОВИЧ, 1906 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), поляк, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 13.05.1938 Златопільським РВ НКВС (член польської контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 3.10.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 14.10.1938. Реабілітований 17.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5563)

ВЕРЖБИЦЬКИЙ МИКОЛА ФРАНЦОВИЧ, 1898 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), поляк, освіта початкова, різнороб артілі інвалідів “Єднання”. Заарештований 19.10.1937 Златопільським

РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 10.11.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 18.01.1968 Верховним судом УРСР. (П – 8143)

ВЕРХОВЕНКО ВІКТОР ТИМОФІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Буличове, с.Будачове Новомиргородського району (у паспорті с.Новокрасковське Одеської області), українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1930-32 роках, проживав у м.Кіровограді, сторож літнього дитмайданчика 15-ої авіабригади. Заарештований 3.02.1937 Кіровським МВ НКВС (“у грудні 1936-січні 1937 року вів контрреволюційну агітацію, говорив, що на випадок війни піде громити євреїв, бо це вони винні, що за радянської влади стало жити дуже погано; навчив свого 11-річного сина писати фашистські знаки, зводив наклепи на керівників партії та уряду: “За царя ми були рабами і при Сталіні також раби”). Засуджений 22.03.1937 Одеським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 14.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13181)

ВЕРХОВСЬКА СОФІЯ ЮРІЇВНА, 1898 р.н., м.Одеса, єврейка, освіта неповна середня, член партії лівих есерів-боротьбистів у 1919-20 роках, у 1936 році виключена із членів ВКП(б), проживала у с.Мартоноші Новомиргородського району, завідувач дитячого будинку. Заарештована 4.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджена 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Звільнена з ув’язнення у листопаді 1946 року. Реабілітована 27.12.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4612)

ВЕТЛИНСЬКИЙ МЕЧИСЛАВ СТАНІСЛАВОВИЧ, 1890 р.н., с.Скоморошки Погребищанського району Вінницької області, поляк, освіта середня, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, старший хімік цукрового заводу. Заарештований 5.11.1937 Златопільським РВ НКВС (зв’язок з польською націоналістичною організацією, антирадянська агітація). Засуджений 14.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12035)

ВИГУЛЯР ІВАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Костянтинівка, українець, освіта початкова, продавець магазину. Заарештований 22.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.10.1938. Реабілітований 17.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10800)

ВИГУЛЯР ФЕДІР ТИМОФІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Костянтинівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Сила праці”. Заарештований 22.03.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новомиргородським РВ ДПУ 14.04.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“належав до контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, яка у двох колгоспах – ім.Р.Люксембург та “Сила праці” – отруїла 14 коней”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 2754, 2598)

ВИНЯРСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1906 р.н., с.Вінтель-Миколаївка Новомиргородського району, поляк, освіта початкова, член ВКП(б) у 1928-33 роках (виключений за відмову їхати працювати на село), проживав у м.Кіровограді, приймальник млина “Головсоюзборошно”. Заарештований 16.02.1938 Кіровським МВ НКВС (“під час завантаження борошном машини закордонної марки “Мерседес-Бенц” вихваляв капіталістичну техніку, зводив наклепи на Радянський Союз, в різній формі займався антисемітизмом”, “в період обговорення статей в газетах про розгром і арешт ворогів народу, троцькістсько-зінов’євської банди, серед робітників висловлював співчуття ворогам народу, агітував проти підписки на державну позику”). Засуджений 17.01.1939 Миколаївським облсудом до 2 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 16.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 322)

ВИСОЧИН ВОЛОДИМИР ЯКОВИЧ, 1894 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Кіровограді, кондуктор залізничної станції. Заарештований 24.01.1944 транспортним відділом НКДБ Одеської залізниці (“під час німецької окупації працював кондуктором на станції Кірово-Українське, вів антирадянську агітацію, вихваляв німецьку армію, наклепи на Червону армію, партійних та радянських керівників”). Засуджений 8.05.1944 військовим трибуналом Одеської залізниці до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 7.05.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13997)

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ ФЕДІР ІЛЛІЧ, 1878 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Комінтерна. Заарештований 2.12.1937 Хмельівським РВ НКВС (у 1918 році був членом формування Вільного козацтва, яке охороняло село; член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано (дата не вказана). Реабілітований 13.09.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 10550)

ВІТКОВСЬКИЙ ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1882 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта середня (1903 закінчив вчительську семінарію), проживав у с.Хмельове Маловисківського району, вчитель російської мови і літератури середньої школи. Заарештований 7.07.1941 Кіровоградським облуправлінням НКДБ (у жовтні 1938 року зводив наклепи на систему виховання дітей в радянських школах та на молоді вчительські кадри; у березні 1940-го серед людей вів агітацію поразницького характеру стосовно Червоної армії, яка вела війну з Фінляндією). У зв'язку з воєнними подіями етапований в тюрму м.Красноярська (Росія). Засуджений 7.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 16.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Один із синів загинув на фронті у війні з Фінляндією у 1940 році. (П – 12259)

ВЛАДИКА ОНИСИМ МИКИТОВИЧ, 1882 р.н., с.Лип'янка Шполянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), тесля. Заарештований 24.08.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 4.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 17.09.1937. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11984)

ВОВК НАСТЯ КИРИЛІВНА, 1903 р.н., с.Листопадове, українка, освіта 5 класів, член ВКП(б), без певних занять. Заарештована 30.03.1944 Златопільським РВ НКДБ (в роки німецької окупації працювала у громадському дворі, підозрювалась у зв'язках з органами "СД"). Златопільським РВ НКДБ 20.08.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 5539)

ВОЛИНЕЦЬ ДМИТРО ТИМОФІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Василівка Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Моргунівка Новомиргородського району, хлібороб-одноосібник. Заарештований 4.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти виконання плану хлібозаготівлі). Засуджений 16.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (5932 – П)

ВОЛКОВ ПРОКІП КОСТЯНТИНОВИЧ, 1902 р.н., с.Стара Оситна Новомиргородського району, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1932-41 роках, проживав у м.Севастополі (АРК), молодший командир батальйону Чорноморського флотського екіпажу, сержант. Заарештований 1.05.1942 особливим відділом НКВС Чорноморського флоту ("будучи на фронті, збирав фашистські листівки, які розкидалися із літака, одну із листівок-перепусток сховав у рукаві шинелі за обшлагом і зберігав її при собі протягом шести місяців, з листопада 1941 року до квітня 1942-го"). Трибуналом Головної бази Чорноморського флоту 15.05.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5833)

ВОЛКОДАВ МАРТИН ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Кам'янка, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б) до 1932 року, проживав у с.Новоселівці (приєднане до с.Кам'янка), рахівник колгоспу "12 років Жовтня". Заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 22.01.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3519)

ВОЛОШИН МИХАЙЛО МИТРОФАНОВИЧ, 1884 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, працівник Капітанівського лісництва. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 20.02.1938 Златопільським РВ НКВС (член антирадянської повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11657)

ВОЛОШИНОВ МИХАЙЛО КАРПОВИЧ, 1890 р.н., с.Каніж, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, помічник начальника постачаючого заводу "Червона зірка". Заарештований 28.01.1931 Зінов'євським МВ ДПУ (член контрреволюційної організації). Засуджений у січні 1931 до 5 років ув'язнення у концтаборі. Вдруге заарештований 27.07.1937 Кіровським МВ НКВС (шкідницька діяльність). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років виправно-трудовах таборів. Реабілітований 11.01.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3472)

ВОРОНА ФЕДОТ ЯКОВИЧ, 1894 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, ремонтник колійної служби залізничної станції Новомиргород. У 1933 році був судимий за крадіжку колгоспного майна. Вдруге заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був у повстанських загонах Григор’єва і Коцура”; “член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

ВОРОТНЮК ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ, 1894 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта 2 класи, проживав у м.Слов’янську Донецької області, на військовій службі у м.Астрахань (Росія), рядовий автобронетанкової ремонтної бази №10, слюсар. Заарештований 25.08.1942 особливим відділом НКВС Сталінградського військового округу (“влітку 1942 року серед військовиків вів антирадянську агітацію капітулянтського характеру, не вірив у перемогу Червоної армії, вихваляв сили німецької армії, зводив наклепи на радянський уряд у питанні оборони країни”). Засуджений 15.09.1942 військовим трибуналом Астраханського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 27.05.1991 прокуратурою Північно-Кавказького військового округу. (П – 12675)

ВРАДІЙ ЛАЗАР МИХАЙЛОВИЧ, 1887 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 25.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської групи, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 12.09.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 2640, 7863)

ГАВРИЛЕНКО МАРІЯ АВРАМІВНА, 1884 р.н., с.Панчеве, українка, освіта початкова, член колгоспу ім. Сталіна. Заарештована 14.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджена 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітована 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3597)

ГАВРИЛЕНКО МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1880 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. У 1930 році розкуркулений і висланий на північ, втік у 1935-ому, повернувся у село, де за втечу знову засуджений до 3 років неволі. Втретє заарештований 28.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“вів антирадянську агітацію проти підписки на державну позику, співчував ворогам народу: репресованим троцькістам, Тухачевському, Якіру та іншим; говорив, що скоро знову буде голод, оскільки весь хліб вивозять на елеватор”). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9044)

ГАЛЕВСЬКИЙ БОРИС ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1901 р.н., с.Нещеретів Обухівського району Київської області, українець, освіта середня, проживав у с.Тишківці, бухгалтер Капітанівського цукрорадгоспу. Заарештований 15.02.1938 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація, член контрреволюційної повстанської організації). Златопільським РВ НКВС 15.02.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5538)

ГАЛЕТА МАКАР КОСТЯНТИНОВИЧ, 1886 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.04.1931 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 20.08.1931 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6319)

ГАЛЕТА ЯКИМ ІВАНОВИЧ, 1917 р.н., с.Тишківка, українець, освіта 8 класів, курси бухгалтерів, член ВЛКСМ, військовослужбовець 513-го стрілецького полку 113-ої стрілецької дивізії. Заарештований 23.08.1940 УНКВС Івановської області (“здався у полон фінам без опору”). Засуджений 15.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до ув’язнення у виправно-трудовах таборах на період війни. Реабілітований 26.03.1957 Верховним судом СРСР. (П – 5010)

ГАЛКА ІВАН СИДОРОВИЧ, 1890 р.н., с.Петроострів Хмельвського району, українець, освіта початкова, рахівник Ярошевського цукрозаводу. Заарештований 2.12.1938 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 17.03.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5555)

ГАМАН ІВАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1894 р.н., с.Кам’януватка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.06.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність).

Засуджений 2.02.1938 Верховним судом УРСР до 4 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 22.08.1958 Верховним судом УРСР. (П – 5681)

ГАНДЗЯ ПАВЛО ПЕТРОВИЧ, 1888 р.н., с.Селище Канівського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Кам'янка Новомиргородського району, касир товарних потягів залізничної станції. Заарештований 5.07.1944 3-ім відділом НКДБ 46-ої залізничної бригади ("систематично у 1941-43 роках поширював серед залізничників зведення німецького командування про становище на фронті, перебільшуючи успіхи німецької армії, висловлюючи радість при невдачах Червоної армії, доводячи неминучість поразки Радянського Союзу"). Транспортним відділом НКДБ Одеської залізниці 12.01.1945 справу припинено у зв'язку зі смертю звинувачуваного 29.12.1944. Реабілітований 12.09.1959 транспортною прокуратурою Одеської залізниці. (П – 6300)

ГАНЗІЙ МАТВІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1880 р.н., с.Тишківка, українець, неписьменний, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 1.04.1931 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, податкової політики, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 20.08.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до заборони права проживання у прикордонній смузі, в Україні, Московській та Ленінградській областях, Дагестані та всіх центральних округах областей, країв та автономних республік на 3 роки. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 23.03.1944 Златопільським РВ НКДБ (вихваляв фашистський режим, німецьку армію). Засуджений 17.06.1944 трибуналом Одеського військового округу до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 28.09.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 6318, 13594)

ГАПОНЕНКО СЕРГІЙ МАКАРОВИЧ, 1888 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 14.10.1930 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Особливою нарадою ДПУ УРСР 2.04.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 12013)

ГАРБУЗЕНКО (ГАРБУЗ) ЮХИМ ГАВРИЛОВИЧ, 1885 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта початкова, тесля Капітанівського цукрорадгоспу. У 1930 році розкуркулений і висланий із села, у 1932-ому за невиконання плану хлібоздачі був засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 2.08.1939 Златопільським РВ НКВС (антирадянська діяльність: "починаючи з осені 1938 року, збирались на квартирах, пиляли і вели між собою розмови антирадянського змісту", "Гарбуз створив антирадянське угруповання, яке ставило завдання: зривати посівні кампанії, здачу хліба державі, здійснювати підпали колгоспного і радгоспного майна, вести антирадянську агітацію"). Засуджений 13.10.1939 трибуналом Київського особливого військового округу до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 29.01.1940. Реабілітований 22.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12835)

ГЕKK ІВАН КАРЛОВИЧ, 1902 р.н., Канада, німець, письменний, проживав у м.Новомиргороді, службовець "Центроспирту". Заарештований 26.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член антирадянської шпигунської групи, що діяла на користь Польщі). Засуджений 15.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.10.1938. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11844)

ГЕРВАСЬЄВ ДМИТРО АНДРІЙОВИЧ, 1911 р.н., с.Мартоноша, молдованин, письменний, працював у м.Алексіне Московської області на різних роботах, за невиконання твердого завдання майно було конфісковано сільською радою. Заарештований 9.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС ("у 1933 році з метою класової помсти брав участь у терористичному акті, вбивстві з обріза заступника голови сільради Степана Топора – убив активіста Григорій Ільїн, який помер у тюрмі у 1933 році", "з 1937 року член контрреволюційної військово-націоналістичної повстанської організації"). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

GERMAN ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Петрострів, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 25.04.1938 Хмельівським РВ НКВС (член повстанської націоналістичної організації, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 12.09.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 2640, 7863)

ГЕРШКУЛ АРТЕМ ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, кучер шахтоуправління копальні “Піонер”. У 1920 році арештовувався органами ВЧК за участь у повстанському русі. Вдруге заарештований 2.12.1937 Кіровським МВ НКВС (“активний учасник повстанських загонів Панька і Завгороднього; вів антирадянську агітацію, висловлював невдоволення існуючими порядками, виявляв повстанські тенденції”). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9221)

ГЕРШКУЛ САВА ВАСИЛЬОВИЧ, 1900 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (в роки громадянської війни перебував у повстанському загоні Панька; член військово-повстанської організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

ГЕТЬМАН АРСЕН ЗАХАРОВИЧ, 1897 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 12.02.1930 Шевченківським окрвдділом ДПУ (агітація спрямована на зрив виконання плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 1.04.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до заслання у північний край на 3 роки. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською прокуратурою. Вдруге заарештований 2.09.1937 Златопільським РВ НКВС (вів антирадянську агітацію, тероризував сільських активістів). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 26.09.1937. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (5797, 11978 – П)

ГІДЗИНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР АНТОНОВИЧ, 1887 р.н., м.Володимирець Рівненської області, білорус, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), працівник філії “Уманьторгу”. Заарештований 14.12.1937 Златопільським РВ НКВС (“за царизму працював вартовим поліцейського управління, в роки німецької окупації 1918 року був начальником варту у Златополі, на початку 30-х висилася на заслання, вернувся у 1936 році; шпигунська діяльність на користь Польщі”). Засуджений 16.01.1938 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.02.1938. Реабілітований 20.07.1963 Верховним судом УРСР. (П – 7216)

ГІНКОТА ІВАН АНТОНОВИЧ, 1903 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член колгоспу ім. Сталіна. Заарештований 18.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3597)

ГІНКОТА ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1892 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, у 1933 році виключений із членів ВКП(б), комірник колгоспу ім.Косіора. Заарештований 25.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“служив прапорщиком у царській та білогвардійській арміях, кавалер чотирьох георгіївських хрестів; член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

ГІНКОТА МИХАЙЛО ДАНИЛОВИЧ, 1904 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.10.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (замах на життя радянських працівників та активістів). Засуджений 21.03.1930 Зінов’євським окрсудом до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років, конфіскацією майна та виселенням за межі Зінов’євського і Шевченківського округів на 5 років. Реабілітований 14.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13180)

ГЛАДКОВСЬКИЙ МИКОЛА ПЕТРОВИЧ, 1878 р.н., с.Петроострів, українець, освіта середня, проживав у с.Перчуновому Добровеличківського району, священник Перчунівського храму. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (“агітував селян проти колективізації, чинив опір зняттю дзвонів з храму”). Засуджений 1.12.1931 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 28.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7408)

ГЛИНЯНИЙ ГРИГОРІЙ ДМИТРОВИЧ, 1914 р.н., с.Мокра Калигірка Катеринопільського району Черкаської області, українець, освіта неповна середня спеціальна (два курси технікуму), проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), обліковець артілі ім.Горького. Заарештований 26.05.1938

Златопільським РВ НКВС (член молодіжної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Вдруге як зоотехнік сільгоспвідділу Златопільського райвиконкому заарештований 12.12.1950 Київським УМДБ (активний член контрреволюційної націоналістичної повстанської молодіжної групи). Засуджений 14.04.1951 особливою нарадою МДБ СРСР до 3 років заслання з поселенням у Красноярському краї. Реабілітований 7.03.1956 Київським облсудом. (П – 5572)

ГЛИНЯНИЙ СЕРГІЙ ДМИТРОВИЧ, 1916 р.н., с.Мокра Калигірка Катеринопільського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), обліковець артілі “Єднання”. Заарештований 26.05.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної молодіжної організації). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.03.1956 Київським облсудом. (П – 5572)

ГОЛЕГА ФЕДІР СЕРГІЙОВИЧ, 1888 р.н., м.Звенигородка Черкаської області, українець, освіта середня, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), секретар народного суду. Заарештований 14.12.1937 Златопільським РВ НКВС (шпигунство, зв'язок з Польщею). Засуджений 16.01.1938 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.02.1938. Реабілітований 26.07.1960 Верховним судом УРСР. (П – 5345)

ГОЛЕГА ЮЛІЯ ВАСИЛІВНА, 1898 р.н., с.Лань Несвіжського району Мінської області (Білорусія), білоруска, освіта середня, проживала у м.Златополі Новомиргородського району, рахівник міського споживчого товариства. Заарештована 15.02.1938 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджена 21.06.1938 НКВС СРСР до 5 років заслання у Казахстан. Реабілітована 20.02.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 4939)

ГОЛЕНКО МЕЛАНІЯ ВАСИЛІВНА, 1894 р.н., с.Панчеве, українка, освіта початкова, член колгоспу ім.Постишева. У 1931 році розкуркулена і разом з чоловіком вислана на північ, у 1936-ому втекли із заслання. Заарештована 31.08.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджена 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8905)

ГОЛЕНКО ПАВЛО ФЕДОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у с.Панчевому Новомиргородського району, коваль колгоспу ім.Петровського. У 1931 році розкуркулений і разом з дружиною висланий на північ, у 1936-ому втекли із заслання. Заарештований 31.08.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1937. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8905)

ГОЛОЦВАН ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1891 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, бухгалтер Новомиргородського бурякопункту Капітанівського цукрозаводу. Заарештований 27.06.1938 Златопільським РВ НКВС (член антирадянської повстанської організації). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.12.1959 Черкаським облсудом. (П – 5041)

ГОЛОЦВАН МАКСИМ ПОРФИРОВИЧ, 1892 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.03.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (“у 1919 році при наступі 7-го Сумського полку разом з односельцями розбивав залізничну колію між Новомиргородом і Капітанівкою, аби червоні не пройшли”; брав участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – див. *Михайло Жижко, Семен Токар*). Засуджений 17.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років позбавлення волі. Реабілітований 25.08.1989 Черкаською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10226, 10451)

ГОЛОЦВАН ТРОХИМ ПОРФИРОВИЧ, 1894 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, сторож елеватора на залізничній станції м.Новомиргорода. Заарештований 26.04.1938 Златопільським РВ НКВС (учасник націоналістичної повстанської організації). Засуджений 3.05.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12033)

ГОЛУБ ПОЛІЄВКТ ЄВГЕНОВИЧ, 1903 р.н., с.Пурпурівка, українець, освіта початкова, до арешту завідував базою “Заготскот”. Заарештований у 1941 році й засуджений до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах, відбував покарання у м.Кандалакша Мурманської області (Росія). Вдруге, відбуваючи покарання, заарештований 10.05.1942 (“вів серед засуджених антирадянську агітацію: “Колгоспи морять людей голодом; коли селяни були одноосібниками, то мали все, а в колгоспах те все одібрали; Україна жила добре доти, доки не було колгоспів”, “На територіях, які ще не зайняті німцями, панує голод: в Уфі мірка віска коштує 360 рублів; червоноармійці показували мені листи з дому, вони продають махорку і посилають гроші додому, щоб рідні не вмерли з голоду”, “Хочеться, щоб німці в нас господарювали – гірше, ніж при радянській владі, не буде”). Засуджений 6.06.1942 трибуналом військ НКВС Мурманської області до розстрілу, вирок виконано 24.06.1942 у м.Вологді (Росія). Реабілітований 13.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13983)

ГОЛЬБЕРГ ІУДА-ЛЕЙБА МОТЕЛОВИЧ, 1904 р.н., с.Лебедин Шполянського району Черкаської області, єврей, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, колісник. Заарештований 3.11.1926 Черкаським окрвдділом ДПУ (член “Єдиної Всеросійської організації сіоністської молоді”). Засуджений 14.01.1927 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградського облпрокуратурою. (П – 5274)

ГОНЧАР МИКОЛА ФЕДОСІЙОВИЧ, 1905 р.н., с.Літки Броварського району Київської області, українець, освіта вища, проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), без певних занять. Заарештований 11.07.1940 УНКВС Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 19.08.1940 Кіровоградським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 15.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13406)

ГОНЧАРЕНКО ПАРХОМ КИРИЛОВИЧ, 1875 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), українець, освіта вища юридична, адвокат районного народного суду. Заарештований 26.03.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11657)

ГОНЧАРОВ ДМИТРО ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1901 р.н., с.Бурти Олександрівського (нині Новомиргородського) району, українець, освіта початкова, хлібороб, бригадир польової бригади колгоспу. У 1931 році розкуркулений і висланий на північ, у 1931-ому втік, того ж року за втечу засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 9.07.1937 Олександрівським РВ НКВС (“повернувшись із заслання у 1933 році, продовжував вести антирадянську агітацію, пророкував війну, погрожував активу села розправою: “Зігнали людей у колгосп, назвали це соціалістичним господарством, а по суті це те ж саме кріпацтво: люди працюють, а їсти нічого”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 27.08.1937. Реабілітований 9.12.1959 Черкаським облсудом. (П – 8319)

ГОША ОЛЕКСІЙ ТИМОФІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 15.05.1950 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 31.07.1950 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13497)

ГОРБЕНКО ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1881 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, проживав у с.Новопетрівка Хмельського (нині Маловисківського) району, хлібороб-одноосібник. Заарештований 12.04.1931 Хмельським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади). Особливою нарадою ДПУ УРСР 5.02.1932 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6443)

ГОРБУЛІН ПЕТРО ВАСИЛЬОВИЧ, 1897 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 29.09.1928 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (зберігання і розповсюдження прокламації контрреволюційного характеру). Засуджений 15.02.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до позбавлення права проживати у Москві, Ленінграді, Ростові-на-Дону, Україні та прикордонній смузі терміном на 3 роки. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3991)

ГОРДУЗ ДОМАХА СТЕПАНІВНА, 1915 р.н., с.Каніж, молдаванка, освіта початкова, член ВЛКСМ з 1925 року, працювала у колгоспах ім.Леніна (Каніж), “Правда” (Мартоноша), “Червоний хлібороб” (Оситна). Заарештована 6.08.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська діяльність:

“переписала з чорновиків, які їй дав бригадир Сава Данилов, 7 листівок контрреволюційного змісту, які бригадир розклеїв у селі”). Засуджена 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 21.08.1968 Кіровоградським облсудом. Батько Степан Никифорович у 1918 році як партизан і учасник Канізького повстання був повішений австро-угорськими окупантами. (П – 8166)

ГОРДУС ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1908 р.н., с.Каніж, українець, неписьменний, проживав у с.Паліївка Маловисківського району, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (порушення військової присяги: здався в полон фінам без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.07.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4455)

ГОРОХОЛИНСЬКИЙ ПАВЛО ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Товмач Шполянського району Черкаської області, українець, освіта вища, проживав у с.Петроострові Хмелівського (нині Новомиргородського) району, вчитель. У 1929 році судився за посадовий злочин. Вдруге заарештований 30.06.1938 Хмелівським РВ НКВС (“у 1919 році служив у денікінській армії; націоналістична агітація, зв’язок з націоналістами”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі нема. Реабілітований 20.09.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

ГОРОШКО ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ, 1922 р.н., с.Коробчине, українець, освіта вища (Сухумський педінститут, 1942; Одеський електротехнічний інститут зв’язку, 1967), член КПРС, проживав у м.Кіровограді, інженер ремонтно-відновлювальної бригади Кіровоградського району радіорелейної магістралі №2 до 12.08.1968, коли був звільнений з роботи за непрацездатністю, пенсіонер, інвалід II групи. Заарештований 19.01.1969 УКДБ Кіровоградської області (“будучи психічно хворим, виготовив 19 листівок антирадянського змісту і 19.01.1969 розповсюджував їх серед робітників заводу “Червона зірка”, де його затримали робітники підприємства”; зразки листівок: “Спитайте мене, хто розсмішив мене більше всіх за останні роки, я відповім: ті, хто поставив ідіота Брежнєва генеральним секретарем ЦК КПРС. О.Горошко”, “Товариші! Треба негайно вішати садиста Брежнєва і його банду! О.Горошко”). Засуджений 17.03.1969 Кіровоградським облсудом до примусового лікування у психіатричній лікарні загального типу. Даних про виконання рішення облсуду у справі немає. Реабілітований 7.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8180)

ГОЩИНСЬКИЙ ЯКІВ ШАХНОВИЧ, 1907 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), єврей, освіта початкова, проживав у м.Ростові-на-Дону (Росія), ефрейтор 75-го окремого штурмового інженерно-саперного батальйону 16-ої штурмової інженерно-саперної бригади. Заарештований 20.07.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 16-ої ШСБ (антирадянська агітація: “проживав на окупованій території, у Червону армію призваний 2.03.1943, висловлював недовіру радянській пресі і невдоволення колгоспним ладом, зводив наклепи на керівників партії та уряду, вихваляв життя на окупованій території і порядки в німецькій армії: “Командири Червоної армії про бійців не піклуються, а лиш горілку дудлять та в карти ріжуться, і про солдатські сім’ї теж ніхто й не питає”, “Польський уряд нашого визволення не потребує: він хоче свою владу встановлювати, а не щоб ради їм насаджували, те ж саме і в Чехословаччині”; розповідав, що його брата НКВС заарештувало лиш за те, що той голосував не за Сталіна, а за Троцького, коли вирішувалось питання, кому бути вождем партії; згадував про те, що майор німецької армії, який жив у них на квартирі, добре до нього ставився”). Засуджений 23.09.1944 трибуналом 13-ї армії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 31.08.1990 трибуналом Прикарпатського військового округу. (П – 12396)

ГРАБОВИЙ ІВАН СТЕПАНОВИЧ, 1882 р.н., с.Андріївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.08.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 4.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.09.1937 о 1-ій годині 39 хвилин. Реабілітований 11.11.1967 Кіровоградським облсудом. (П – 8135)

ГРАБОВСЬКИЙ КАЗИМИР СТЕПАНОВИЧ, 1901 р.н., переселенець із Польщі у 1920 році, проживав у с.Балаклія Смілянського району Черкаської області, лісник Капітанівського лісництва (нині Новомиргородського району). Заарештований 13.11.1937 Златопільським РВ НКВС (15.03.1959 дружина Олена Дорофіївна звернулася листом до голови Президії Верховної ради СРСР Климента Ворошилова

аби отримати звістку про репресованого чоловіка; справа К.С.Грабовського виявилась загубленою: “шукали в архівах КДБ і МВС СРСР, УКДБ і МВС Кіровоградської, Київської, Полтавської, Миколаївської, Черкаської, Дніпропетровської, Вінницької і Одеської областей, по державних архівах СРСР і УРСР – не знайдено”) Даних про причину арешту, судимість, покарання у справі немає. Реабілітований 9.02.1960 управлінням КДБ Кіровоградської області. (П – 5045)

ГРЕК ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Новомиргородським РВ ДПУ 26.04.1931 справу припинено з занесенням звинувачуваного до списку осіб, що підлягають виселенню на 5 років у віддалені райони СРСР. (П – 6445)

ГРЕК ІВАН ПОРФИРОВИЧ, 1900 р.н., с.Панчеве, українець, письменний, член колгоспу ім.Косіора. У 1931 році розкуркулений і разом з батьком висланий за межі села. Заарештований 2.12.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“у 1918 році два місяці служив у гетьманській армії; провадив контрреволюційну агітацію, спрямовану на зрив виборчої кампанії у Верховну раду СРСР; запевняв, що за новою Конституцією куркулям повинні повернути їхні господарства і хати”). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградського облпрокуратурою. (П – 9572)

ГРЖЕБОВСЬКИЙ КАЗИМИР СТЕПАНОВИЧ, 1901 р.н., м.Кременець Тернопільської області, поляк, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, майстер дільниці Капітанівського лісництва. Заарештований 13.11.1937 Златопільським РВ НКВС (розповсюджував чутки про загибель радянської влади, вихваляв Польщу). Засуджений 15.11.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 26.12.1937. Реабілітований 2.11.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11659)

ГРИГОРАШ ІВАН ФЕОФАНОВИЧ, 1919 р.н., с.Рейментарівка Златопільського (нині Дібрівка Новомиргородського) району, українець, освіта 6 класів, проживав у Маловисківському районі, з 1939 року червоноармієць військової частини 1565 у м.Гайсині Вінницької області. Заарештований 16.04.1941 особливим відділом НКВС військової частини 1586 (невиконання наказів старших за званням: “13.04.1941 лейтенант Масляниця наказав Григорашу відправити одного бійця в сусідню частину, за невиконання наказу старший лейтенант Клевцов покарав Григораша 10-ма добами арешту, на гауптвахті Григораш пригрозив старшому лейтенанту: “На фінському фронті таких, як ти, розстрілювали; попадешся, я з тобою іще поквитаюсь”). Засуджений 26.04.1941 трибуналом військової частини 1380 Київського особливого військового округу до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Військовою колегією Верховного суду СРСР 13.06.1941 міру покарання знижено до 3 років неволі. За повідомленням Головного управління військових трибуналів від 3.06.1952 постановою про зниження міри покарання не було виконано, Григораш знаходився в ув’язненні на 5 років більше визначеного йому строку. Даних про реабілітацію у справі немає. (П – 5795)

ГРИГОРЕНКО ГРИГОРІЙ ІЗТОВИЧ, 1919 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта середня військова (Одеське артучилище ім.Фрунзе, 1938), член ВКП(б) з 1939 року, проживав до війни у м.Краснодарі (Росія), командир артдивізіону 596-го гаубично-артилерійського полку, старший лейтенант. Заарештований 17.06.1943 відділом контррозвідки “Смерш” Подільського спецтабору №174 (“на початку війни потрапив у німецький полон, перебував у Смоленському таборі військовополонених, у грудні 1941 року разом з групою полонених був направлений у Нарвські казарми для обладнання малого Смоленського табору – фактично виконував обов’язки коменданта табору, мав право вільного виходу в місто, з полоненими поводився чемно, німці на допити його не викликали; 26.07.1942 домовився з Редькіним та Кров’яновим про втечу, згодом влились у партизанський загін Гришина, звідки перебрався у діючу частину Червоної армії”). Головною військовою прокуратурою Червоної армії 7.10.1943 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4972)

ГРИГОРЕНКО ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1906 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, шофер МТС. Заарештований 28.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (під час призову до Червоної армії у липні 1941 року побив директора МТС, говорив, що більшовики продали Україну). Засуджений 16.12.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12038)

ГРИГОРЕНКО ЯКІВ ПАНАСОВИЧ, 1903 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б) до 1933 року, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, тракторист. Заарештований 17.03.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 3.09.1937 Київським облсудом до 4 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 25.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13496)

ГРИМАЛОВСЬКИЙ ДМИТРО ФЕДОРОВИЧ, 1890 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 18.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 28.03.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3390)

ГРИМАЛОВСЬКИЙ ПАВЛО ФЕДОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 18.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 28.03.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3390)

ГРУЗИН МАКСИМ ІВАНОВИЧ, 1878 р.н., с.Коробчине, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колгоспного будівництва, заходів радянської влади у сільському господарстві, участь у спробі розвалити колгосп – *див. Марія Бурдюжа*). Засуджений 13.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та засланням на 5 років. Реабілітований 20.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13091)

ГУДЗЕНКО ЛУКА ДЕНИСОВИЧ, 1902 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, бригадир по боротьбі із сільськогосподарськими шкідниками колгоспу “Революційна хвиля”. У 1920 році був заарештований ЧК за звинуваченнями у бандитизмі на 54 доби; у 1932-ому за крадіжку зерна був засуджений до 1 року примусової праці. Втретє заарештований 25.06.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1919-20 роках служив у повстанській армії Тютюнника, емігрував із петлюрівським військом у Польщу; вів антирадянську агітацію”). Засуджений 26.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12023)

ГУДЗЕНКО САВА ФОКОВИЧ, 1892 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 5.04.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колгоспного будівництва, заходів радянської влади у сільському господарстві, участь у спробі розвалити колгосп – *див. Марія Бурдюжа*). Засуджений 13.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та засланням на 5 років. Реабілітований 20.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13091)

ГУРОВ ІВАН КУЗЬМОВИЧ, 1898 р.н., с.Єрмолівка Привільнянського (нині Баштанського) району Миколаївської області, українець, член ВКП(б) у 1925-37 роках, проживав у м.Новомиргороді, секретар райкому партії. Заарештований 3.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (член антирадянської націоналістичної терористичної організації). Засуджений 17.01.1938 Верховним судом СРСР до розстрілу, вирок виконано 17.01.1938. Реабілітований 21.09.1957 Верховним судом СРСР. (П – 3914)

ГУСАК ІВАН КИРИЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Янопіль (нині с.Іванівка), українець, освіта початкова, сторож колгоспу ім. 9 січня 1905 року. Заарештований 16.05.1938 Златопільським РВ НКВС (агент німецької розвідки, збирав матеріали про будівництво оборонних об'єктів). Засуджений 1.10.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 13.10.1938. Реабілітований 12.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11675)

ГУСЛИСТИЙ ГАВРИЛО ЗАХАРОВИЧ, 1890 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта початкова, член ВКП(б) до 1923 року, член колгоспу ім. Ворошилова. Заарештований 4.07.1938 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 14.04.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років виправно-трудовах таборів. Верховним судом УРСР 17.10.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 862)

ДАВИДЕНКО ЯКІВ ПЕТРОВИЧ, 1894 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 7.04.1944 Златопільським РВ НКДБ (антирадянська агітація в роки німецької окупації). Засуджений 4.09.1944 трибуналом військ НКВС

Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 13.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10522)

ДАНИЛОВ НИКИФОР ГРИГОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Каніж, молдаванин, письменний, ветсанітар колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 25.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“брав участь у повстанських загонах Панька й Завгороднього; член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

ДАНИЛОВ ПАВЛО ПЕТРОВИЧ, 1901 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член ВКП(б), колгоспник. Заарештований 27.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 3.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9473)

ДАНИЛОВ ПАНАС ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1925-35 роках, проживав у м.Кіровограді, завгосп пивзаводу. Заарештований 23.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, член націоналістичної терористичної повстанської організації). Засуджений 10.10.1938 Верховним судом СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.10.1938. Реабілітований 21.09.1957 Верховним судом СРСР. (П – 3880, 3914)

ДАНИЛОВ САВА МИКИТОВИЧ, 1897 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб, бригадир рільничої бригади колгоспу ім.Ворошилова. У 1933 році за крадіжку колгоспного майна був засуджений до 2 років неволі. Вдруге заарештований 6.08.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у повстанському загоні Панька; антирадянська діяльність: змусив комсомолку Домаху Гордуз написати 7 листівок контрреволюційного змісту і розклеїв їх по селу”). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 30.10.1937. Реабілітований 21.08.1981 Кіровоградським облсудом. (П – 8166)

ДАНИЛОВ САВЕЛІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Каніж, українець, освіта вища, проживав у с.Диминому Новоукраїнського району, директор школи. Заарештований 31.10.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед вчителів та учнів). Засуджений 31.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9297)

ДАНИЛОВА МАРІЯ МУСІЇВНА, 1902 р.н., с.Каніж, українка, освіта середня, проживала у м.Кіровограді, вчителька, без певних занять. Заарештована 29.02.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 7-ої гвардійської Армії (зв'язки з німецьким карним козацьким загonom, зрада). Засуджена 6.05.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 17.06.1955 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 3295)

ДАНАЦА ДМИТРО ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1905 р.н., с.Бирзулове Лікарівської сільради, українець, освіта незакінчена вища (сільськогосподарська школа ім.Кагановича), член ВКП(б) з 1941 року, проживав у с.Софіївці (нині у складі м.Новомиргорода), без певних занять. Сім разів арештовувався під час німецької окупації ворожими каральними органами: у вересні 1941-го Маловисківською районною поліцією “як червоний партизан і комуніст” – всю війну беріг партквиток зашитим у штани та згодом у козирку кашкета – один місяць був ув'язнений; у серпні 1942-го німецьким військовим комендантом Компаніївського району Кохом за саботаж сільськогосподарських робіт – 3 місяці був ув'язнений, сплатив 1000 рублів штрафу; 4.03.1944 німецькою польовою жандармерією у Бирзуловому – втік; 7.03.1944 німецькими військами СС, етапований на захід, по дорозі у Кривоозерському районі Миколаївської області 20 березня втік; у квітні 1944-го в селі Дружелюбівка Андріє-Іванівського району Одеської області знову спійманий румунами й переданий німцям, знову втік у процесі етапу; ще раз у квітні заарештований румунською жандармерією у с.Стара Богданівка Кочувського повіту, Бесарабія; всьоме заарештований у червні 1944 року німецьким військовим комендантом с.Садик (Бесарабія) і направлений у м.Балаклея (Бесарабія) – шляхом підкупу румунського жандарма втік, жив у Ізмаїльській області до приходу Червоної армії.

Увосьме заарештований 20.09.1944 Новомиргородським РВ НКВС (“до війни працював на керівних посадах у сільському господарстві у Чернігівській, Кіровоградській та Тернопільській областях, при наступі німців евакуюювався у глибину України, у серпні 1941-го під Уманню потрапив у оточення німецьких військ, ніхто не затримував, лишився проживати у Новомиргородському районі, під час німецької окупації працював агрономом у Великовисківському, Новомиргородському і Компаніївському районах, брав участь у відправці молоді на роботи в Німеччину, забирив худобу в селян для постачання німецької армії, підозрювався у агітації проти Червоної армії і радянської влади, підтримував зв’язок з членами Організації українських націоналістів”). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 14.12.1944 направлений до спецтабору для фільтрації. (П – 412)

ДАНЬКІН ІВАН ПОТАПОВИЧ, 1890 р.н., с.Бокшин Корецького району Рівненської області, росіянин, освіта середня, член ВКП(б) у 1926-29 роках, проживав у селищі радгоспу “Комсомолец” Новомиргородського району, завідувач магазину. Заарештований 7.08.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 15.01.1938 Одеським облсудом до 6 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 3.11.1962 Верховним судом УРСР. (П – 6098)

ДАРІСВ ПИЛИП МИРОНОВИЧ, 1871 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у с.Андріївці Великовисківського (нині Кіровоградського) району, без певних занять. Заарештований 9.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 17.08.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3863)

ДАХНО ДАНИЛО ПАВЛОВИЧ, 1906 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.07.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.08.1937 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11971)

ДАХНО ПАВЛО ПАВЛОВИЧ, 1869 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 10.07.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.08.1937 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11971)

ДАШЕВСЬКИЙ ШЛЬОМА МОЙСЕЙОВИЧ, 1902 р.н., м.Новомиргород, єврей, освіта середня спеціальна (медична), до війни проживав у м.Харкові, військовий фельдшер 390-го стрілецького полку. Заарештований 3.05.1943 УНКВС Сталінградської області (служив військовим фельдшером у таборі радянських військовополонених). Засуджений 23.07.1943 трибуналом 15-ї запасної стрілецької бригади до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Помер 7.10.1943 у виправно-трудої колонії м.Сталінграда (нині Волгоград, Росія). Реабілітований 23.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14230)

ДВОРНИЧЕНКО ШАТІЙ АНТОНОВИЧ, 1889 р.н., с.Турія, українець, член ВКП(б) у 1931-35 роках, коваль колгоспу ім.Комінтерна. Заарештований 9.10.1937 Златопільським РВ НКВС (“у 1918 році проводив мобілізацію до війська армії УНР, очолював “Просвіту” в селі; агітував проти заходів партії та уряду на селі, розповсюджував чутки про ліквідацію колгоспів, погрожував активістам Турії”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12029)

ДЕГТЯРЕНКО ЮРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1884 р.н., с.Оситняжка, росіянин, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 11.02.1930 Златопільським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація і пропаганда). Засуджений 1.04.1930 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення в концтаборі. Реабілітований 17.08.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5796)

ДЕГТЯРЕНКО-ГОНЧАРЕНКО ПАЛАЖКА ПЕТРИВНА, 1895 р.н., с.Оситняжка, українка, неписьменна, член колгоспу “КІМ”. Заарештована 2.02.1945 Златопільським РВ НКДБ (як член сім’ї зрадника Батьківщини: “Дегтяренко Петро Власович, 1902 р.н., у 1939 році розійшовся з дружиною

Меланією, залишивши двох синів Івана та Костя, які нині у Червоній армії, а зійшовся шлюбом на віру з Палажкою – в роки німецької окупації служив у поліції, трибуналом військ НКВС Кіровоградської області 1.12.1944 за зраду Батьківщини засуджений до розстрілу). Звинувачувана 2.02.1945 дала підписку про невізід Златопільському РВ МДБ, але втекла на відновлення чорної металургії у м.Кривий Ріг. Засуджена 18.12.1946 особливою нарадою МДБ СРСР до 5 років заслання у Талди-Курганську область, Казахстан. За повідомленням МДБ УРСР від 10.04.1947 Дегтяренко-Гончаренко виїхала з Кривого Рогу в невідомому напрямку і знаходиться у розшуку. Реабілітована 12.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11686)

ДЕЖУР ПАНАС СЕМЕНОВИЧ, 1899 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), телеграфіст райвідділу зв'язку. Заарештований 23.05.1938 Златопільським РВ НКВС (“учасник антирадянської військово-повстанської організації, яка мала мету повалити радянську владу шляхом збройного повстання і з допомогою Польщі встановити буржуазний лад”). Засуджений 15.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 4.03.1959 Черкаським облсудом. (П – 8046)

ДЕМБИЦЬКА-КОСТЯНА МАРІЯ ІСАКІВНА, 1894 р.н., смт Рожище Волинської області, росіянка, освіта початкова, проживала у м.Новомиргороді, медичний фельдшер. Заарештована 15.10.1920 Єлисаветградським відділенням ГубЧК по боротьбі з контрреволюцією, спекуляцією, саботажем, кримінальними та посадовими злочинами і бандитизмом (контрреволюційна діяльність: “під час Григор'євського повстання у Новомиргороді брав участь у єврейських погромах, які нараховували 160 жертв: на цвинтарі, іще живих пересипала вапном і закопувала” – вину не визнавала, апелюючи до того, що у погромні дні перебувала в Малій Висці). Засуджена 13.12.1920 колегією Єлисаветградської повітової ЧК до 5 років ув'язнення у концтаборі. Комісією з застосування амністії 1.04.1921 згідно з постановою 5-го Всеукраїнського з'їзду Рад термін ув'язнення зменшений до 3 років 4 місяців. Реабілітована 17.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14213)

ДЕНИСЕНКО ТИМІШ ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, чорноробочий фарбувального заводу. Заарештований 20.10.1937 Кіровським МВ НКВС (брав участь у повстанських загонах Завгороднього і Панька; вів антирадянську агітацію). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 17.05.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4333)

ДЕНИСЕНКО ХОМА СИДОРОВИЧ, 1880 р.н., с.Рябухи Талалаївського району Чернігівської області, українець, освіта середня, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), бухгалтер заготконтори. У 1920 році заарештований за участь у повстанській діяльності проти радянської влади; у 1931-ому господарство розпродане за невиконання державних зобов'язань; у 1934-ому заарештовувався за антирадянську агітацію. Втретє заарештований 28.02.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1920 році брав участь у Холодноярському повстанку, згодом був активним організатором “Просвіти”; член антирадянської повстанської організації”). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

ДЕРБАСОВ ІЛІЯ ПАНАСОВИЧ, 1867 р.н., м.Златопіль (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, завідувач озеленення заводу “Червона зірка”. Заарештований 28.07.1937 Кіровським МВ НКВС (“належність до контрреволюційної організації, яка займалась шкідництвом на водоканалі: планувала зіпсувати обладнання і водогінну мережу водоканалу”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 28.01.1938. Реабілітований 5.04.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4259)

ДЕРЖАВЕЦЬ ІСАЙ ЙОСИПОВИЧ, 1907 р.н., м.Новомиргород, єврей, освіта середня, член ВКП(б), проживав у м.Ленінграді (нині Санкт-Петербург, Росія), військовослужбовець, командир взводу 3-ої роти 1-го батальйону 5 відділу бригади морської піхоти. Заарештований 30.04.1942 особливим відділом НКВС 5-го ВБМП (читав німецьку листівку). Засуджений 7.05.1942 трибуналом Приморської оперативної групи до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 25.06.1992 прокуратурою Ленінградського військового округу. (П – 13418)

ДЖУКА МИКОЛА МАКСИМОВИЧ, 1901 р.н., с.Шпакове, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році разом з батьком розкуркулений. Заарештований 26.05.1930 Зінов'євським окривідділом ДПУ (забрав з колгоспу конфісковану худобу). Засуджений 12.06.1930 Зінов'євським окрсудом

до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1831)

ДЗВОНИК КОСТЯНТИН ТИХОНОВИЧ, 1897 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 26.08.1940 Златопільським РВ НКВС (агітував проти підписки на позику, проти здачі хліба державі). Засуджений 12.11.1940 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 10.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13172)

ДЗИГОНСЬКИЙ ОЛЕКСІЙ ГАВРИЛОВИЧ, 1896 р.н., м.Златопіль (нині Новомиргород), українець, письменний, завідувач райвідділу “Союздруку”. Заарештований 13.08.1937 Златопільським РВ НКВС (“в період окупації німцями України у 1918 році видавав революційно налаштованих мешканців Златополя; у 1937 році дискредитував Конституцію СРСР”). Засуджений 29.11.1937 особливою нарадою при НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 17.12.1937. Реабілітований 30.03.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 6270)

ДИМА МИКОЛА АНДРІЙОВИЧ, 1914 р.н., смт Біляївка Одеської області, українець, освіта 7 класів, проживав у м.Новомиргороді, головний бухгалтер МТС. Заарештований 19.06.1946 Новомиргородським РВ МДБ (“проживаючи в роки війни у с.Аджамка Кіровоградського району, добровільно пішов виконувати обов'язки старости МТС у серпні-жовтні, а згодом до 1944 року – старшого бухгалтера, вимагав від підлеглих дисциплінованості в роботі, а коли ті не слухались, то скаржився німцям; у момент німецької евакуації забрав коней МТС і подався у німецький тил”). Засуджений 19.08.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 10.02.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13787)

ДІЖУР МИКОЛА РОМАНОВИЧ, 1906 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова. Заарештований 22.03.1944 Златопільським РВ НКДБ (під час німецької окупації працював старостою сільуправи, підозрювався у посібництві окупантам). Златопільським РВ НКДБ 19.08.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5540)

ДІЖУР ОЛЕКСАНДРА НИКИФОРІВНА, 1895 р.н., с.Троянове, українка, неписьменна, працювала у власному господарстві. Заарештована 17.04.1930 Новомиргородським РВ міліції (антирадянська діяльність). Засуджена 15.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення умовно з 3-річним випробувальним терміном. Реабілітована 21.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13310)

ДІЖУР РОМАН СЕМЕНОВИЧ, 1911 р.н., с.Листопадове, українець, освіта 7 класів, хлібороб. Заарештований 19.09.1931 Одеським облвідділом ДПУ (шпигунство на користь Румунії, нелегальний перетин кордону). Засуджений 30.11.1931 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12011)

ДІОРДІЦА РОМАН ІЛЛІЧ, 1889 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, член колгоспу “Перше травня”. Заарештований 8.07.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 3.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9527)

ДІОРДІЯШЕНКО ІВАН ЙОСИПОВИЧ, 1880 р.н., с.Мартоноша, українець, освіта початкова, хлібороб. Був заарештований Єлисаветградською ЧК 23.07.1921 в числі 24 осіб як заручник за вбивство комуніста і згідно із постановою Великої колегії частину заручників засуджено до розстрілу. Вдруге заарештований 24.08.1924 уповноваженим групи Єлисаветградського окрвідділу ДПУ Гітлером (антирадянська діяльність: “у травні 1924 року з контрреволюційною метою поширював брехливі чутки серед населення Мартоноші, що скоро радянська влада впаде і він зможе повернути собі свою землю, яку в нього відібрали; Діордіяшенко без дозволу сільської ради переорав землю, засіяну бідняками, яка до революції належала йому;”). Засуджений 10.03.1925 Одеським губернським судом до 1 року позбавлення свободи без строгої ізоляції з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 25.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7421)

ДИМИТРИВ МАКАР ПИЛИПОВИЧ, 1894 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, тесля колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 27.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська

агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12438)

ДОБРОВАН ФЕДІР АНДРІАНОВИЧ, 1912 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта 3 класи, член КСМ у 1928-29 роках, проживав у м.Житомирі, з 1934 року червоноармієць 5-го кінно-артилерійського полку. Заарештований 18.11.1936 особливим відділом 5-ої кавалерійської дивізії (“на лікуванні в Житомирському військовому госпіталі серед хворих червоноармійців провадив троцькістську агітацію проти керівництва партії та уряду, використовував вульгарні жарти відносно Сталіна; відмовлявся виконувати накази командирів: “Кукуль не хоче робить”, під час вивчення сталінської Конституції на політзаняттях заявив, що в Радянському Союзі ще не ліквідована експлуатація людини людиною, захищав розстріляних контрреволюціонерів Каменева й Зінов’єва, вихваляв життя робітників у Німеччині, розшифровував абрєвіатуру СРСР так, що кожна літера носила похабний контрреволюційний зміст; протиставляв керівників держави: “Ленін турбувався про бідних, а Сталін – про партію”). Засуджений 4.01.1937 трибуналом 2-го кавалерійського корпусу Київського військового округу до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 3.05.1991 прокуратурою Прикарпатського військового округу. (П – 12637)

ДОБРОЛЕЖА ОКСЕНТ ГРИГОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта 2 класи, червоноармієць з липня 1941 року, рядовий 443-го батальйону аеродромного обслуговування. Заарештований 5.02.1943 особливим відділом НКВС 76-го району авіабазування (“в період відступу Червоної армії влітку 1942 року систематично дозволяв собі вислови капітулянтського характеру, вихваляв силу й міць німецької армії, її техніки, зводив наклепи на Червону армію”). Засуджений 13.02.1943 військовим трибуналом 76-го РАБ до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 20.06.1991 прокуратурою Північно-Кавказького військового округу. (П – 12700)

ДОВГАЛЬ КОСТЬ КІНДРАТОВИЧ, 1912 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Кусар-Чай (Азербайджан), військовослужбовець 443-го складу, стрілець. Заарештований 14.11.1942 особливим відділом НКВС 4-ої повітряної армії (“члени контрреволюційної зрадницької групи, яка заснувалась на ґрунті земляцтва і спільності антирадянських ворожих поглядів стосовно існуючого в СРСР ладу, систематично вела серед військовиків 443-го складу Народного комісаріату оборони агітацію поразницького характеру, члени угруповання мали намір спільно, гуртом перейти лінію фронту на бік ворога, Феньков повідомив українцям усний пароль для безперешкодного перетину лінії фронту, 15.10.1942 відбулося зібрання, на якому обговорювалось питання конкретних дій”). Засуджений 10.01.1943 трибуналом 85-го району авіабазування до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 23.06.1992 Генеральною прокуратурою Російської Федерації. (П – 13340)

ДОВГЕНКО ПЕТРО ХАРИТОНОВИЧ, 1881 р.н., с.Шпакове, українець, освіта початкова, бригадир колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 14.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-націоналістичної повстанської організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 22.01.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3519)

ДОДА ФЕДІР ВАСИЛЬОВИЧ, 1884 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, проживав у с.Костянтинівці Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 25.10.1929 Новомиргородським РВ міліції (антирадянська агітація, ворожі настрої: “колишній член “Союзу руського народу”, в роки громадянської війни брав участь у загоні Григор’єва, мав зв’язки з повстанцями Завгороднього; агітував проти здачі хліба державі – ходив селом Ганнівка та іншими селами і закликав селян не здавати хліб; поширював чутки про недалеку війну, зміну влади”). Засуджений 17.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 16.06.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13326)

ДОМАТАШЕНКО ОСТАП ВАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта початкова, проживав у м.Ленінграді (нині Санкт-Петербург, Росія), сторож заводу Варза. У 1929 році родина розкуркулена; за антирадянську агітацію і знищення радіоприймача у сільському клубі був засуджений до 6 років неволі з позбавленням громадянських прав на 3 роки, у 1933-ому після відбуття

покарання разом з родиною переїхав у Ленінград. Вдруге заарештований 18.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“вів контрреволюційну агітацію проти колективізації, прагнув зірвати вибори у Верховну раду СРСР, разом з іншими куркулями дискредитував радвладу й нову, сталінську Конституцію”). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10397)

ДОНЦОВ ЯВТУХ ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, вантажник заводу “Червона зірка”. Заарештований 27.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10427)

ДОРОШЕНКО ОХРІМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, письменник, бухгалтер артілі “Єднання” у Златополі. У 1935 році перебував під слідством, підозрювався у порушенні фінансової дисципліни. Вдруге заарештований 26.03.1938 Златопільським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був мобілізований у денкінську армію; член антирадянської повстанської організації”). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. У 1930 році батько був розкуркулений за несплату державних податків. (П – 11657)

ДОЦЕНКО ВАСИЛЬ ОВЕР'ЯНОВИЧ, 1913 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ у 1937-39 роках, проживав у м.Кам'янську-Шахтинському Ростовської області (Росія), червоноармієць 116-го окремого відновлювального залізничного батальону 47-ої окремої залізничної бригади. Заарештований 18.10.1942 особливим відділом НКВС 47-ої ОЗБ (розповсюджував фашистські листівки, тлумачив зміст цих листівок). Засуджений 28.10.1942 трибуналом 47-ої ОЗБ до розстрілу. Верховним судом УРСР 20.11.1942 покарання змінено на 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років, помер 25.03.1943. Реабілітований 20.11.1991 прокуратурою Північно-Кавказького військового округу. (П – 12925)

ДРАЧ МИХАЙЛО АНТОНОВИЧ, 1893 р.н., с.Бровкове, українець, освіта початкова, проживав у с.Ясинуватка Олександрівського району, колгоспник. У 1931 році розкуркулений і висланий з України. Заарештований 28.10.1937 Олександрівським РВ НКВС (вихваляв фашистський лад капіталістичних країн). Засуджений 19.11.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (11339 – П)

ДРАЧ СИДІР ЗАХАРОВИЧ, 1895 р.н., с.Петроострів Хмельівського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.12.1938 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 17.03.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5555)

ДРУМАШКО МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1909 р.н., с.Мартоноша, росіянин, освіта початкова, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою НКВС до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.03.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4328)

ДУБЧАК ІСАК САВОВИЧ, 1890 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, член артілі “Революційна хвиля”. Арештовувався у 1933 році. Вдруге заарештований 16.05.1938 Златопільським РВ НКВС (“із селян-середняків, в царській армії служив молодшим унтер-офіцером, у 1917 році за національними переконаннями перейшов до частин українського війська, у Центральній Раді отримав вказівки їхати на румунський кордон і агітувати військові підрозділи на бік Центральної Ради, але коли він туди добрався, то вже солдати розбрелися по домівках і він сам вернувся у Рейментарівку; вів активну антирадянську агітацію, спрямовану на зрив заходів партії та розвал колгоспу”). Засуджений 26.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12023)

ДУКА ОЛЕКСАНДР ФЕДОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож спиртзаводу. Заарештований 3.12.1937 Кіровським МВ НКВС (підозрювався у антирадянській агітації). Кіровоградським облсудом 11.04.1939 виправданий, справу припинено, з-під варті звільнений. (579 – П)

Д'ЯЦЕНКО МИХАЙЛО ЗАХАРОВИЧ, 1899 р.н., с.Петроострів, українець, освіта середня, вчитель неповно-середньої школи. Заарештований 4.09.1937 Хмельівським РВ НКВС (“у 1935 році

завербований як активний член контрреволюційної націоналістичної організації, поділяв терористичні установки організації”). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 12.11.1937. Реабілітований 23.10.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 8008)

ЕКОНОС ФЕДІР ДЕНИСОВИЧ, 1897 р.н., с.Петроострів, українець, освіта середня технічна, проживав у м.Кіровограді, начальник моторно-ремонтного цеху заводу “Червоний Профінтерн”. Заарештований 22.02.1938 Кіровським МВ НКВС (зривав ремонт моторів, тероризував стахановців, вів антирадянську агітацію). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 21.06.1938. Реабілітований 30.05.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4733)

ЕЖЕЛОВ ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., с.Федорівка Березнегуватського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, інструктор з праці дитячого будинку. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член націоналістичної військово-повстанської організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

ЖАНТАЛАЙ ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоне село”. Заарештований 22.03.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація за зрив посівної кампанії). Новомиргородським РВ ДПУ 20.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 12.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.04.1938. Реабілітований 18.10.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 2761, 4533)

ЖИВЕНКО ОЛЕКСАНДР ПРОКОПОВИЧ, 1886 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 25.04.1938 Хмельківським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської групи, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 12.09.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7863, 2640)

ЖИВИЦЬКИЙ ІВАН АРСЕНОВИЧ, 1912 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10234)

ЖИВИЦЬКИЙ НИЧИПІР МИХАЙЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолексіївка (нині у складі м.Кіровограда), завгосп артілі ім.Петровського. Заарештований 27.11.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.01.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4044)

ЖИВИЦЬКИЙ ПЕТРО КАРПОВИЧ, 1925 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, учень машинобудівного технікуму. Заарештований 22.12.1948 УМДБ Кіровоградської області (контрреволюційна агітація). Засуджений 5.02.1949 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 16.06.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10240)

ЖИЖКО МИХАЙЛО СИДОРОВИЧ, 1887 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. За несплату податків був засуджений до 6 місяців примусової праці. Заарештований 30.03.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (“в селі проживають колишні куркулі, що тримають поміж собою тісний зв’язок, часто збираються, випивають, вирішують як діяти проти кампаній радвлади – як агітувати проти, підбурювати людей, щоб забрати усупільнену худобу, інвентар, посівний матеріал і взагалі розвалити колгосп ім.12-річчя Жовтня”); 19-24 березня селяни розбивали двері конюшень, забирали свою худобу й реманент, 25-го колективісти й активісти вийшли на демонстрацію при підтримці загону ДПУ і того ж дня почалися арешти; Жижко на базарі 23 березня розказував: “На Чернігівщині народ уже вибив усіх ГПУ, актив села міліцію, комуністів – самі озброїлись і стали вільними, не допускають ніяких влад. Чого ви спите? Візьміться за роботу дружно всі, розженіть босяків, розберіть коней і сільгоспінвентар!”, “активом села Турії загону ДПУ винесено подяку, а також актив прохає органи ДПУ вищої влади, аби громадян, які затримані та винні в контрреволюційних вчинках, було суворо засуджено до розстрілу” –

із ухвали протоколу зборів сільського радянського активу; по справі притягнуто до відповідальності 12 туріян, 8 з яких засуджено до ув'язнення у концтаборі на термін від 5 до 10 років, 4-ох звільнено з-під варти). Засуджений 17.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у концтаборах. Реабілітований 28.08.1989 Черкаською облпрокуратурою. (П – 10226)

ЖИЖКО НАУМ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1930 році розкуркулений і висланий на північ. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрелець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10451)

ЖИЖКО ПАНТЕЛІЙ ЯКОВИЧ, 1903 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, завідувач майстерні вулканізації Златопільської автобази. Заарештований 18.03.1948 Златопільським РВ МДБ (в роки німецької окупації працював старостою сільуправи, вів антирадянську агітацію поразницького характеру). Засуджений 4.06.1948 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та з конфіскацією майна. Реабілітований 28.12.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8595)

ЖИРНИЙ МАКСИМ ВАСИЛЬОВИЧ, 1898 р.н., с.Свидівок Черкаського району Черкаської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), директор МТС. Заарештований 18.12.1937 Златопільським РВ НКВС (здійснив замах на сількора). Рішення суду відсутнє. Справа припинена 20.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. (П – 5701)

ЖИЩЕНКО СЕМЕН КАРПОВИЧ, 1894 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, проживав у с.Пурпурівка, чоботар-кустар. Заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у війську армії Української Народної Республіки; член націоналістичної військово-повстанської організації, контрреволюційна агітація”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

ЖОСАН ВОЛОДИМИР СЕМЕНОВИЧ (ОЛЕКСАНДРОВИЧ), 1893 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 14.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 22.01.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3519)

ЖУРКІН СЕМЕН ЯКОВИЧ, 1896 р.н., с.Мартоноша, українець, освіта початкова, член артілі ім.Дзержинського. Заарештований 27.11.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 29.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7632)

ЗАБАЖАН АНТОН ТРОХИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, неписьменний, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), візник. У 1930 розкуркулений і висланий за межі України. Заарештований 16.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член націоналістичної військово-повстанської організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

ЗАБУДЬКО КУЗЬМА МИРОНОВИЧ, 1866 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, проживав у с.Бирзуловому Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 29.05.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 22.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1807)

ЗАБУДЬКО ЛАРІОН КУЗЬМОВИЧ, 1897 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, завгосп колгоспу ім.Рози Люксембург. Заарештований 5.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“належав до контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, яка у двох колгоспах – “Сила праці” та ім.Р.Люксембург – отруїла 14 коней”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 2598)

ЗАВАЛА ТОДОСЬ МИКОЛАЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної організації в антирадянській діяльності). Новомиргородським РВ ДПУ 26.04.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6445)

ЗАВГОРОДНІЙ РОМАН АРХИПОВИЧ, 1904 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, тесял артiлі “Комінтерн”. У 1932 році перебував під слідством за розтрату колгоспних грошей, з-під варти втік. Вдруге заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

ЗАГИКА МИХАЙЛО КОСТЯНТИНОВИЧ, 1909 р.н., с.Розсоша Проскурівського району Кам’янець-Подільської області (нині Хмельницького району Хмельницької області), українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Новомиргороді. Заарештований 24.03.1944 Новомиргородським РВ НКДБ (під час німецької окупації працював старшим зоотехніком окружної земельної комендатури). Засуджений 17.08.1944 трибуналом Кіровоградського гарнізону до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Одеського військового округу 9.09.1944 міра покарання зменшена до 10 років позбавлення волі, звільнений з табору 24.03.1954. Реабілітований 13.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13197)

ЗАДОРОЖНИЙ АНДРІЙ ДМИТРОВИЧ, 1895 р.н., м.Перемишль (Польща), українець, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці, коваль цукрозаводу. Заарештований 15.12.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 7.01.1938 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.02.1938. Реабілітований 11.11.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 5645)

ЗАЄЦЬ СЕМЕН ЮХИМОВИЧ, 1898 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.09.1937 Хмельським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 1.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.11.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11626)

ЗАЛІЗНЯК ГРИГОРІЙ ДЕМЕНТІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 6.03.1928 Шевченківським окрвідділом ДПУ (“у 1920 році в Оситняжці селяни організували охорону для боротьби з кримінальним бандитизмом, головою обрали Григорія Залізняка, який користувався великим авторитетом; згодом він налагодив тісні стосунки з повстанськими отаманами Квашею і Деркачем, перейшов у загін Кваші, був членом Холодноярського повстанського комітету, у 1921 році амністований, поселився в Оситняжці, продовжував підтримувати зв’язки з отаманами, зокрема колишнім білком офіцером Іваном Стихном; працював головою однієї із коопераційних організацій села, критикував радвладу; у 1925 році завербований ДПУ під псевдом “Заєць”, але в агентурній роботі себе не зарекомендував, ігнорував завдання, часом повідомляв факти, які не відповідали дійсності; гуртував довкола себе селян на випадок якихось політичних ускладнень, або як він каже: “Коли будуть шанси на успіх”). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув’язнення у концентраційних таборах. Після відбуття строку справу переглянуто: вдруге засуджений 18.02.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 30.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7873)

ЗАЛІЗНЯК ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1902 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 11.02.1930 Златопільським райвідділом ДПУ (“в роки громадянської війни був у повстанському загоні Кваші, брав участь у наступі на Олександрівку; у період колективізації агітував людей проти хлібозаготівлі, усупільнення землі і майна, переконував селян, що вигідніше вести одноосібне господарство”). Засуджений 21.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, вирок виконано 27.03.1930. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12015)

ЗАХАРЕВИЧ ІВАН СЕРГІЙОВИЧ, 1914 р.н., с.Коробчине, українець, освіта вища, проживав у с.Пастирському Смілянського району Черкаської області, вчитель. Заарештований 11.10.1948 УМДБ Кіровоградської області (“під час окупації працював директором школи у с.Дібрівці Златопільського району, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 11.12.1948 Кіровоградським облсудом до 10 років

ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 13.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. У 1929 році батько розкуркулений. (П – 12991)

ЗАХАРЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ФЕДОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, без певних занять. Заарештований 16.07.1938 Златопільським РВ НКВС (учасник контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 1.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.09.1938. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9808)

ЗЕЛЕНКО МИХАЙЛО ЛАВРОВИЧ, 1889 р.н., м.Тишньов (Чехословаччина), чех, освіта 7 класів, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), робітник ковбасного цеху райспоживспілки. Заарештований 23.05.1938 Златопільським РВ НКВС (“як старший унтер-офіцер австрійської армії під час Першої світової війни у 1917 році потрапив у російський полон; член польської контрреволюційної військово-повстанської організації”). Засуджений 3.10.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 14.10.1938. Реабілітований 17.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5563)

ЗМІЄНКО ОЛЕКСАНДР СТЕПАНОВИЧ, 1923 р.н., м.Златопіль (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта середня, радіотехнік райконтори зв'язку с.Рівного Новоукраїнського району. Заарештований 27.10.1945 Рівненським РВ НКДБ (зрадницька діяльність, антирадянська агітація). Засуджений 26.03.1946 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 19.03.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Степан Антонович засуджений у 1938 році до 5 років неволі. (П – 13829)

ЗМІЄНКО СТЕПАН АНТОНОВИЧ, 1891 р.н., м.Златопіль (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 7.02.1929 Златопільським РВ ДПУ (контрреволюційна діяльність). Златопільським РВ ДПУ 19.04.1930 справу припинено, з-під варт звільнений. Вдруге на посаді листоноші районного відділу зв'язку заарештований 24.05.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1919 році служив у варті денікінського війська, арештував комуніста Соколовського Мордка Мендельовича; підлягав заслання на північ у 1930 році як соціально небезпечний елемент, був позбавлений виборчих прав; учасник антирадянської військово-повстанської організації, яка мала мету повалити радянську владу шляхом збройного повстання і з допомогою Польщі встановити буржуазний лад”). Засуджений 15.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 4.03.1959 Черкаським облсудом. (П – 7382, 8046)

ЗМІЄНКО ФЕОДОСІЙ ФЕОДОСІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Розлива, українець, освіта початкова, тесля Капітанівського радгоспу. Заарештований 9.10.1937 Черкаським РВ НКВС (шпигунська діяльність). Засуджений 29.10.1937 НКВС і Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 13.11.1937. Реабілітований 12.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9798)

ЗОЛОТАРЕНКО НАТАЛІЯ ІВАНІВНА, 1907 р.н., с.Оситна, українка, освіта початкова, проживала у м.Малій Висці, без певних занять. Заарештована 13.07.1941 Златопільським МРВ НКДБ (антирадянська агітація: “сестри Ольга Серделей і Наталя Золотаренко у перші тижні війни займалися капітулянтською пропагандою, спрямованою на дезорганізацію тилу, залякували колгоспників розправою з боку німецьких окупантів”). Засуджена 23.12.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12287)

ЗУЗОВСЬКИЙ МАТЕЛЬ МОШКОВИЧ, 1892 р.н., м.Радошиця Радомської губернії (Польща), єврей, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, завідувач магазину. Заарештований 13.11.1937 Златопільським РВ НКВС (вів контрреволюційну діяльність, вихваляв Польщу, дискредитував компартію). Засуджений 22.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11681)

ІВАНОВ ПАНТЕЛІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1873 р.н., с.Коробчине, українець, освіта середня, проживав у смт Добровеличківці, без певних занять. Заарештований 29.10.1937 Добровеличківським РВ НКВС (колишній священик, антирадянська агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9548)

ІВАНОВ ПЕТРО МИХАЙЛОВИЧ, 1917 р.н., с.Костянтинівка, українець, неписьменний, червоноармієць 222 артилерійського полку. Заарештований 4.12.1941 Ясинівським РВ НКВС (агент німецької розвідки). Засуджений 15.12.1941 трибуналом 40-ї армії до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 4.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14157)

ІВАХНЮК СЕРГІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Сморжів Радеківського району Львівської області, українець, освіта вища духовна (Київська духовна академія, 1919; два курси історико-філологічного факультету Київського університету), проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), священник. У 1929 році особливою нарадою ОДПУ засуджений до 3 років позбавлення волі та 2 років заслання. Вдруге заарештований 18.11.1936 Златопільським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 14.03.1937 Київським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 10.11.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13662)

ІСАКОВИЧ ЕМАНУЇЛ НАУМОВИЧ, 1885 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Тишківці Новомиргородського району, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 20.08.1940 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 9.10.1940 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14160)

КАБАЧЕНКО ТРОХИМ САВОВИЧ, 1886 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, завідувач млина. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

КАЛАШНИК ПЕТРО ФЕДОРОВИЧ, 1902 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, член колгоспу “Комуніст”. Заарештований 28.06.1941 УНКВС Кіровоградської області (антирадянська діяльність). Засуджений 12.07.1941 військовим трибуналом до розстрілу – інших даних немає, справа була втрачена. Свідки у 1960 році показали, що “Калашник походив із родини священника, працював у колгоспі, в кінці червня 1941 року на мітингу у зв'язку з початком війни у своєму виступі допустив антирадянський випад поразницького характеру: “Німець скоро буде тут”; Калашник товаришував із сином попа Колосовського, в якого знайшли петлюрівського прапора”. Реабілітований 31.12.1960 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5392)

КАМІНСЬКИЙ ІВАН ВЛАДИСЛАВОВИЧ, 1890 р.н., смт Деражня Подільської губернії (нині Хмельницька область), поляк, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, механік з ремонту сільськогосподарської техніки. Заарештований 24.06.1927 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 16.09.1927 особливою нарадою при колегії ОДПУ до заслання у Казахстан на 3 роки. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4288)

КАМІНСЬКИЙ МОЙСЕЙ ДАВИДОВИЧ, 1877 р.н., м.Златопіль (нині у складі м.Новомиргорода), єврей, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, шорник заводу “Червона зірка”. Заарештований 1.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (“вихвалював життя в дореволюційній Росії, агітував проти державної політики”). Засуджений 27.07.1941 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 22.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1881)

КАНДИБА СПИРИДОН СЕМЕНОВИЧ, 1879 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, письменний, проживав у м.Новомиргороді, працював у власному господарстві. Заарештований 12.04.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“антирадянська агітація, спрямована проти вождя трудящих”). Засуджений 22.05.1938 трибуналом в/ч 4341 Київського військового округу до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 6.12.1991 Генеральною прокуратурою України. (П – 12881)

КАПУСТЯНЕНКО ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1920 р.н., с.Пурпурівка, українець, освіта середня спеціальна (педагогічна), член ВЛКСМ, вчитель. Заарештований 6.11.1945 Новомиргородським РВ НКДБ

(антирадянська агітація, під час окупації працював бригадиром громадського двору). Засуджений 25.12.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та з конфіскацією майна. Трибуналом військ НКВС Українського округу 8.02.1946 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 217)

КАРМАЗИН ПАВЛО СЕМЕНОВИЧ, 1887 р.н., с.Турія, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 24.08.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 17.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 17.09.1937. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10208)

КАРПИНСЬКИЙ КЛИМ ЯКИМОВИЧ, 1908 р.н., с.Михалкове Кривоозерського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Софіївці, механік-нормувальник Новомиргородської МТС. Заарештований 21.10.1937 Новомиргородським РВ НКВС (агітація проти стаханівського руху, шкідництво). Засуджений 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. 21.10.1944 достроково з-під варті звільнений. Реабілітований 31.12.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5384)

КАЧОРОВСЬКИЙ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1889 р.н., м.Ломжа (Польща), поляк, освіта початкова, член ВКП(б) з 1924 року, проживав у м.Новомиргороді, голова райспоживспілки. Заарештований 25.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“у першу світову війну служив у австро-угорській армії, потрапив у російський полон і залишився жити на території України; з 1928 року – агент польської розвідки, з 1937-го член контрреволюційної повстанської організації, куди завербований першим секретарем райкому компартії Гуровим”). Засуджений 16.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі не вказано. Реабілітований 21.02.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 2850)

КАЧУР ІВАН ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., м.Златопіль, українець, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці, ремонтний робітник 4-ої бригади 2-ої дільниці ПЧ-17 Одеської залізниці. Заарештований 30.04.1941 оперативним відділом НКДБ залізничної станції ім.Шевченка (антирадянська агітація). Засуджений 9.06.1941 Київським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 26.02.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 13807)

КВАША АНТОН ЯРОШОВИЧ, 1898 р.н., с.Тишківка, українець, освіта 5 класів, військовослужбовець 225-го полку військ НКВС. Заарештований 5.10.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 49-ої дивізії конвойних військ НКВС (підозрювався у антирадянській агітації серед особового складу роти). Прокуратурою 49-ої дивізії конвойних військ НКВС 22.11.1945 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5679)

КВАША ЗАХАР ПАВЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, коваль Капітанівського цукрорадгоспу. Заарештований 31.07.1939 Златопільським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “починаючи з осені 1938 року, збиралися на квартирах, пиячили і вели між собою розмови антирадянського змісту”, “Гарбуз створив антирадянське угруповання, яке ставило завдання: зривати посівні кампанії, здачу хліба державі, здійснювати підпали колгоспного і радгоспного майна, вести антирадянську агітацію”, “Кваша підмовив п'яницю Прищепу, який 29.07.1939 підпалив 3 хати і 1 клунно колгоспникам”). Засуджений 13.10.1939 трибуналом Київського особливого військового округу до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 22.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (12835 – П)

КВАША ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, коваль колгоспу ім.Сталіна. У 1930 році був розкуркулений, у 1935-ому засуджений до 3 років неволі за хуліганство, покарання відбув. Вдруге заарештований 24.08.1939 Златопільським РВ НКВС (“належав до контрреволюційного угруповання, члени якого, починаючи з осені 1938 року, збиралися на квартирах, пиячили і вели між собою розмови антирадянського змісту; агітував проти колгоспів: “Ти правий, Юхиме, я раніше жив заможнo, мене радвлaда розорилa: забрaлa все мaйнo і передaлa в колгосп, з якого толку не було і не буде. В колгоспі не життjя, а мука, нічого доброго попереду я не бачу, обманулa селян радвлaда. Хоч би пошвидше війнa, ми б колгоспи знищили – а то нас розорили, самі не можуть жити і нам не дають”). Трибуналом Київського особливого військового округу 13.10.1939 виправданий, з-під варті

звільнений. Втретє заарештований 26.02.1944 Златопільським РВ НКДБ (антирадянська агітація і зрадництво в роки німецької окупації). Засуджений 17.06.1944 трибуналом Одеського військового округу до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 7.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 12835, 13353)

КВАША МИКИТА СИДОРОВИЧ, 1874 р.н., с.Маргоноша, молдаванин, освіта початкова, без певних занять. Заарештований – дані про арешт у справі відсутні (агітація проти колективізації та проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 15.02.1933 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення в концтаборі умовно. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6873)

КВАША ПЕТРО ЯРОШОВИЧ, 1894 р.н., с.Тишківка, українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований 23.05.1944 Златопільським РВ НКВС (служив у поліції в роки німецької окупації). Управлінням НКВС Кіровоградської області 14.10.1944 направлений в спецтабір СРСР №240 для фільтрації, справу припинено. (П – 5602)

КВЯТКОВСЬКИЙ ІЛЛЯ ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1884 р.н., смт Капітанівка, поляк, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер. Заарештований 10.02.1938 Кіровським МВ НКВС (польський перебіжчик). Засуджений 9.10.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 31.10.1938. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9895)

КЕЛЬБАС ВАСИЛЬ ТРОХИМОВИЧ, 1883 р.н., с.Турія, українець, письменний, хлібороб. У 1933 році за антирадянську діяльність був засуджений до заслання на крайню Північ на 8 років, повернувся у 1935-ому. Вдруге заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

КЕЦМАН ФЕДІР МАТВІЙОВИЧ, 1895 р.н., Галичина, українець, освіта початкова, проживав у с.Петроострів Новомиргородського району, член колгоспу “Комінтерн”. Заарештований 15.02.1938 Хмельвським РВ НКВС (антирадянські настрої, бажання нелегально перейти кордон Польщі). Кіровоградською обласною прокуратурою 19.03.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3005)

КИРИК ВАСИЛЬ УСТИМОВИЧ, 1876 р.н., с.Гловсевичі Гродненської області (Білорусія), білорус, освіта – вчительська семінарія, проживав у с.Турія Новомиргородського району, священник. У 1930 році за антирадянську діяльність притягувався до судової відповідальності, півроку відсидів у бупрі. Вдруге заарештований 12.10.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація: “Хочеться, аби фашизм восторжествував у Іспанії, тоді Гітлер візьметься за наш Союз, а то надокучило жити під ігом більшовиків – лиш фашизм звільнить наш народ”; “належав до гурту вихідців із Польщі, священників, вороже настановлених до радянської влади, які збирались у хатах Василя Романовича і Василя Кирика, провадили зібрання, висловлюючись у контрреволюційному куркульському дусі, вихваляли польський і німецький фашизм, чекали приходу поляків в Україну й повалення існуючого ладу”). Засуджений 1.12.1937 НКВС і Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 17.12.1937. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12040)

КИСІЛЬ ВАСИЛЬ НАЗАРОВИЧ, 1889 р.н., с.Троянове, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 17.04.1930 Новомиргородським РВ міліції (антирадянська діяльність). Засуджений 15.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13310)

КІПЕРМАН БОРИС СРУЛЕВИЧ, 1891 р.н., м.Вознесенськ Миколаївської області, єврей, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, технічний керівник елеватора. Заарештований 13.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (підозрювався у шкідницькій діяльності). Особливою нарадою НКВС СРСР 23.03.1946 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9960)

КЛЕЙНЕР ЗАВЕЛЬ РАХМІЛЬОВИЧ, 1921 р.н., м.Новомиргород, єврей, освіта середня, член ВЛКСМ з 1937 року, секретар комсомольського бюро саперної роти, проживав у м.Одесі, в Червоній армії з 1939 року, командир 1-ої роти 1419-го саперного батальйону 20-ої саперної бригади, лейтенант. Заарештований 31.07.1942 особливим відділом НКВС 20-ої саперної бригади (“у липні 1942 року в районі

річки Дон під час передислокації частини, боячись потрапити в оточення німецьких військ, самовільно кинув підрозділ і подався до нового місця дислокації своєї частини, по дорозі зняв із себе знаки розпізнавання, знищив документи, переодягнувся у цивільне і під виглядом місцевого жителя втік від німців; особовий склад роти пропав безвісти; вийшовши з оточення, Клейнер поширював чутки про гуманне ставлення німців до військових полонених та місцевих мешканців). Засуджений 26.08.1942 трибуналом 20-ї саперної бригади до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років, конфіскацією майна та позбавленням військового звання лейтенант. Реабілітований 11.04.1958 трибуналом Північно-Кавказького військового округу. (П – 4388)

КЛИМЕНКО ЛУКА ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Попівка Шполянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині у складі м.Новомиргорода), механік машино-тракторної станції. Заарештований 14.08.1937 Златопільським РВ НКВС (підозрювався у замаху на сількора). Судового рішення у справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 20.12.1994 справу припинено. (П – 5701)

КЛИМЕНКО ФЕДІР ФЕДОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Костянтинівка, українець, освіта початкова, бригадир колгоспу “Сила праці”. Заарештований 22.03.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новомиргородським РВ ДПУ 14.04.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге заарештований 5.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 17.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою (П – 2775, 10800)

КЛИЧКО ДАНИЛО ВЛАСОВИЧ, 1911 р.н., с.Катеринівка (приєднано до м.Новомиргород), українець, освіта незакінчена вища, проживав у с.Новомихайлівці Преснівського району, вчитель фізики Преснівської середньої школи Північно-Казахстанської області (Казахстан). Заарештований 17.09.1949 УМДБ Північно-Казахстанської області (“син крупного куркуля, під час німецької окупації працював табельником сільгоспобщини у 1942-43 роках – батько старостою села, – наводив “новий порядок”, робив облави на громадян, арештовував, вербував людей у німецьку армію, виступав перед жителями села з антирадянськими промовами; з літа 1943-го по лютий 1944-го мешкав у Корсуні, працював у бюро перепусток при райуправі”; “20.02.1944 покликаний у Червону армію, нагороджений медалями “За відвагу”, “За перемогу над Німеччиною”). Засуджений 23.03.1951 трибуналом військ МВС Київського округу до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Верховним судом СРСР 19.05.1951 покарання зменшено до 10 років. З-під варти звільнений 15.12.1954 через хворобу. Реабілітований 13.09.1956 Верховним судом СРСР. (П – 8273)

КОБА АНДРІЙ ФИЛИМОНОВИЧ, 1913 р.н., с.Троянове, українець, письменник, проживав у с.Софіївці Новомиргородського району, член колгоспу ім.Рози Люксембург. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“у 1930 році був учасником куркульської волинки; належав до контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, яка у двох колгоспах – “Сила праці” та ім.Р.Люксембург – отруїла 14 коней”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 2598)

КОБА ОЛЕКСАНДР ТИМОФІЙОВИЧ, 1915 р.н., с.Троянове, українець, освіта середня спеціальна (Златопільський зоотехнікум, 1936), член ВЛКСМ з 1935 року, командир відділу 28-го кавалерійського полку 5-ої кавалерійської дивізії. Заарештований 17.12.1937 особливим відділом 5-ої кавдивізії (“вів антирадянську троцькістську агітацію про неможливість побудови соціалізму в одній країні, оскільки СРСР оточена капіталістичними державами – при цьому наводив троцькістське трактування: у випадку інтервенції СРСР не зможе відбити напад”). Засуджений 8.02.1938 трибуналом військової частини 6214 Київського військового округу до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Трибуналом Київського військового округу 25.03.1938 присуд відмінено, справу припинено за відсутністю складу злочину. (П – 7754)

КОБРИНСЬКИЙ САМІЙЛО НАУМОВИЧ, 1892 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), єврей, освіта початкова, дезінфекційний інструктор санстанції. Заарештований 18.05.1940 УНКВС Кіровоградської області (активний учасник куркульської самооборони). Засуджений 18.10.1940 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 30.07.1963 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5616)

КОВАЛЕНКО ПАНАС ІВАНОВИЧ, 1883 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, завідувач лісоскладу Капітанівського лісництва. Заарештований 19.07.1938 Златопільським РВ НКВС (активний член контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.12.1959 Черкаським облсудом. (П – 5041)

КОВАЛЕНКО ТИМОФІЙ ЯКОВИЧ, 1897 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, ремонтний робітник залізничної станції. Заарештований 7.05.1931 транспортним відділом ОДПУ ст.Новомиргород (“служив у 1918 році у петлюрівській армії, при відступі подався у Польщу, 1923-го року вернувся; агітував проти колективізації, проведення хлібо-м'ясозаготівельних робіт, вихваляв порядки у Польщі”). Засуджений 31.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до заслання з забороною проживати у прикордонних округах строком на 3 роки. Реабілітований 28.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7404)

КОВАЛЕНКО-СУЩЕНКО ТРОХИМ ЯКОВИЧ, 1896 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 22.10.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 18.12.1937. Реабілітований 12.06.1989. Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11679)

КОВАЛЬ ВІКТОР ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 12.02.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (антирадянська діяльність: “закопував хліб у землю під час хлібозаготівельних робіт – знайдено 13 пудів пшениці, 3 пуди жита, 15 пудів ячменю; агітував проти колективізації сільського господарства”). Златопільським РВ ДПУ 7.03.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7384)

КОВАЛЬ ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1884 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 26.03.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – див. *Михайло Жижко, Семен Токар*). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 17.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 10226)

КОВАЧЕВИЧ ІВАН АРТЕМОВИЧ, проживав у с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода). Заарештований 6.09.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Слідство переведене в окреме виробництво. (П – 6096)

КОВГА ГАННА ФЕОФАНІВНА, 1915 р.н., с.Каніж, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештована 24.03.1944 УНКДБ Кіровоградської області (підозрювалась у зрадницькій діяльності). Трибуналом військ НКВС Кіровоградської області 16.08.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (489 – П)

КОГАН ВІРА ІВАНІВНА, 1892 р.н., м.Вільнюс (Литва), єврейка, освіта середня медична, проживала у с.Панчевому Новомиргородського району, фельдшер-акушерка лікарні. Заарештована 28.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“подружжя Іван Радченко і Віра Коган підтримували зв'язок із братом Івана Пантелеймоном, який проживав у м.Харбіні, Маньчжурія, від якого отримували листи і посилки; до 1937 року писали йому листи шпигунського характеру, в яких зводили наклепи на життя колгоспників; з 1929 року обоє завербовані Пантелеймоном для шпигунської діяльності на користь Японії; окрім того Віра Коган листувалася із своїми родичами у Польщі”). Засуджена 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.07.1938. Реабілітована 10.08.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3750)

КОГАН ОЛЕКСАНДР ЮРІЙОВИЧ, 1906 р.н., м.Одеса, єврей, освіта середня, проживав у м.Новомиргороді, директор Новомиргородського елеватора. Заарештований 13.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (зв'язки з троцькістами, шкідництво на елеваторі). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9960)

КОДАЧ ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1888 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, письменний, проживав у м.Новомиргороді, хлібороб. Заарештований 6.09.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівлі). Засуджений 12.10.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 15.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою (П – 6096)

КОДРЕЦЬКИЙ КОСТЯНТИН ГЕОРГІЙОВИЧ, 1900 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 24.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (“зв’язок з контрреволюційним елементом, опір проведенню заходів владою”). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 24.11.1941 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2655)

КОЖЕВНИКОВ ІВАН ПИМІНОВИЧ, 1879 р.н., с.Добрянка Чернігівської губернії, українець, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, ремісник. Заарештований 19.10.1920 особливою відділом Єлисаветградської повітової ЧК (антирадянська агітація). Засуджений 7.12.1920 Єлисаветградською повітовою ЧК до ув’язнення у концтаборі до кінця громадянської війни. Надзвичайною комісією 1.03.1921 за амністією покарання зменшено до 5 років ув’язнення. Реабілітований 17.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14216)

КОЖУМ’ЯКА СТЕПАН ДЕМИДОВИЧ, 1898 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта вища, начальник дистанції Златопільського районного шляхового відділу. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 25.05.1928 за антирадянську агітацію засуджений до 3 років заслання у Марійську область, після відбуття покарання прикріплений на 3 роки до постійного місця проживання, проживав у м.Черкасах. Вдруге заарештований 30.11.1937 Черкаським РВ НКВС (організація повстанських контрреволюційних осередків, націоналістична агітація: “явний шовініст з петлюрівським ухилом, Кожем’якін був за диктатуру селянства, а не пролетаріату, закликав студентство до націоналізму, Центральну Раду називав революційним урядом: “Я казав, що Україна достатньо багата економічно, а тому вона має більше прав у процентному відношенні на всесоюзний бюджет в галузі народної освіти”, “будучи на засланні в Йошкар-Олі, познайомився із засланими контрреволюціонерами-націоналістами Степаном Ричком, Григорієм Топором, Василем Сиваком, почав з ними створювати повстанські осередки з метою повалення радвлади; поселившись у Черкасах після заслання, вів контрреволюційну пропаганду”, вислови Кожем’якіна із агентурних донесень: “Радянська влада із своєю національною політикою самовизначення неспроможна привести український народ до вільного життя і розквіту української культури; єдиний вихід із цього становища – організована боротьба проти русифікації і активна пропаганда українських націоналістичних ідей у свідомість українського народу через організацію повстанських осередків на місцях”, “Український народ стогне під гнітом більшовизму: нема ніякої української культури, є лиш казенна українська мова і та понівечена; національна політика партії спрямована на пригноблення національних республік; у керівництві українським народом сидить хто завгодно, тільки не українці; українців затискують, проте надіюсь, що й наша Україна із гніту й знущань скоро перетвориться в державу із справжньою українською національною культурою”, “Гітлер виступив із промовою, де сказав, що в Росії від голоду вмерли мільйони людей, а в наших вистачило нахабства спростовувати це; адже ясно, що кожен, хто прочитав газету, скаже, що це нахабство, та саме завдяки цьому нахабству і насиллю радянська влада буде своє благополуччя, не рахуючися з тим, що народ пропадає з голоду”). Засуджений 4.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. У 1946 з-під варті звільнений, проживав у м.Новомиргороді. Втретє заарештований 30.06.1949 УМДБ Кіровоградської області (належність до націоналістичної організації). Засуджений 19.11.1949 особливою нарадою МДБ СРСР до заслання у Красноярський край. 23.12.1954 дозволено повернутися у Новомиргородський район. Реабілітований 9.07.1958 Черкаським обласним судом. (П – 5194)

КОЖУШКО ТИХІН ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Іванівка Межівського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, проживав на х.Святодухівський Златопільського району, хлібороб. Заарештований 16.09.1931 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 9.12.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 18.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12014)

КОЗАЧЕНКО СТЕПАН СЕРГІЙОВИЧ, 1878 р.н., с.Василівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.10.1930 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська діяльність: “в роки громадянської війни мав зв’язок з повстанським загonom Завгороднього; вів контрреволюційну агітацію серед селян”). Засуджений 30.11.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12008)

КОЗИЦЬКИЙ СЕРГІЙ ПИЛИПОВИЧ, 1913 р.н., м.Херсон, українець, освіта незакінчена вища, проживав у с.Панчевому, старший агроном Панчівської МТС. Заарештований 15.02.1938

Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, шпигунство). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі не вказано. Реабілітований 22.01.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3519)

КОЗЛОВ ЛЕВКО БОРИСОВИЧ, 1893 р.н., с.Росава Миронівського району Київської області, єврей, освіта неповна середня, виключений з ВКП(б) у 1936 році, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), обліковець колгоспу ім.Горького. Заарештований 15.05.1938 Златопільським РВ НКВС (член підпільної троцькістської організації, агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборих. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12034)

КОЗЛОВСЬКИЙ ЛЕВ ВАСИЛЬОВИЧ, 1911 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, хлібороб. Заарештований 21.07.1928 Зінов'євським окрвїдділом ДПУ (написання та розповсюдження листівок антирадянського змісту). Засуджений 1.12.1928 Зінов'євським окрсудом до 2 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7426)

КОЗЯР ІВАН ІЛІЧ, 1883 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 28.10.1937 Златопільським РВ НКВС (член групи сектантів-баптистів, антирадянська агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборих. Реабілітований 21.12.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8598)

КОЗЯР ПЕТРО ІЛІЧ, 1895 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 28.10.1937 Златопільським РВ НКВС (член групи сектантів-баптистів, антирадянська агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборих. Реабілітований 21.12.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8598)

КОКОШ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, червоноармієць 208-го стрілецького полку 18 стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборих. Реабілітований 21.04.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4445)

КОЛІСНИК ВАСИЛЬ ОРЕСТОВИЧ, 1908 р.н., с.Крупське Хмельівського (нині Новомиргородського) району, українець, освіта середня, проживав у с.Федорівка Добровеличківського району, завідувач школи. Заарештований 23.09.1937 Піщанобридським РВ НКВС (“син куркуля, висланого на Північ, дружив із піщанобридцем Дмитром Савченком, активним пеллюривцем і анархістом; з 1932 року належав до контрреволюційної організації, яка ставила за мету підняти народ за Самостійну Україну, займався антирадянською агітацією, щоб загальмувати бурхливий розвиток колективізації; у приватній бібліотеці мав ряд книг націоналістичного змісту”). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 9.04.1969 Кіровоградським облсудом. (П – 8184)

КОЛОДЯЖНИЙ ПЕТРО ЛЬВОВИЧ, 1887 р.н., с.Йосипівка, українець, освіта вища педагогічна, проживав у м.Вознесенську Миколаївської області, вчитель. Заарештовувався у 1930 році за приховування дрібних розмінних грошей. Вдруге заарештований 8.03.1938 Черкаським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

КОЛОДЯЖНИЙ ПОРФИР ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.02.1930 Златопільським РВ ДПУ (агітував проти колективізації та хлібозаготівлі). Засуджений 23.02.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 14.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6240)

КОЛОДЯЖНИЙ РОМАН ІВАНОВИЧ, 1886 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 10.02.1938 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація: “вихваляв ворогів народу Тухачевського і Якіра, вихваляв життя при поміщиках, говорив, що колгоспи довго існувати не будуть”). Засуджений 10.05.1938 Київським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборих з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Київським облсудом 29.08.1940 міру покарання зменшено до 3 років неволі без позбавлення громадянських прав. Реабілітований 27.02.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 13809)

КОЛОДЯЖНИЙ УЛЯН ХОМОВИЧ, 1886 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 17.06.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 17.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 1.11.1937. Реабілітований 25.06.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5229)

КОЛОДЯЖНИЙ ЮХИМ ЛЕВКОВИЧ, 1891 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта початкова, бухгалтер. Заарештований 9.11.1929 Златопільським РВ ДПУ (колишній військовий чиновник, служив Центральній Раді в добу УНР; секретар церковної ради села; вів антирадянську агітацію). Засуджений 15.12.1929 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12093)

КОМПАНИЄЦЬ ЯРИНА ДЕНИСІВНА, 1894 р.н., с.Каніж, українка, освіта початкова, домогосподарка. Заарештована 15.03.1944 Кіровоградським РВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджена 30.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10198)

КОНДРАТЕНКО КЛИМ МИНОВИЧ, 1883 р.н., с.Троянове, українець, освіта середня, завідувач медичного пункту, медичний фельдшер. Заарештований 2.08.1944 Новомиргородським РВ ДПУ (співробітництво з німецькими окупантами, антирадянська агітація). Засуджений 16.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 5.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13290)

КОНДРАТЕНКО ЛЕВКО СЕМЕНОВИЧ, 1907 р.н., с.Троянове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.04.1930 Новомиргородським РВ міліції (антирадянська діяльність). Засуджений 15.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 21.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13310)

КОНДРАТЕНКО МИКОЛА СТЕПАНОВИЧ, 1912 р.н., с.Костянтинівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Сила праці”, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (мобілізований Новомиргородським військкоматом 7.09.1939; з 8 на 9 січня 1940 року, коли батальйон був посланий для порятунку 18-ої дивізії з оточення, рухались дорогою в лісі поблизу м.Петкеранто, були оточені фіннами, як не стало патронів, здійснили дві штикові атаки, після яких від батальйону лишилось 20 живих бійців, опівдні здались у полон фіннам без опору: всі лежали в снігу на значній відстані один від одного: “Відступати нікуди, кругом фіни – годину лежав, потім до мене підійшли двоє озброєних, я підняв руки й здався”; у таборі на ст.Утті військовополонені виконували земляні роботи, очищали аеродром від снігу, валили ліс; піддавались систематичній антирадянській обробці з боку фінських розвідувальних органів, фіни проводили масоване вербування полонених для шпигунської роботи, постачали полонених релігійною і антирадянською літературою, організували їм систематичне прослуховування радіопередач, в антирадянській обробці полонених брали участь колишні російські білогвардійці і учасники інших зарубіжних націоналістичних організацій”). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4398)

КОНДРАТЕНКО ПЕТРО ЯКИМОВИЧ, 1909 р.н., с.Защита, українець, письменний, проживав у с.Велика Виска Маловисківського району, судовий виконавець. Заарештований 1.08.1937 Великоисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 24.05.1938 Одеським облсудом до 5 років ув'язнення. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12549)

КОНДРАТЕНКО СЕМЕН МИНОВИЧ, 1869 р.н., с.Троянове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.04.1930 Новомиргородським РВ міліції (антирадянська діяльність). Засуджений 15.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у концтаборах. Реабілітований 21.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13310)

КОНДРАТЬЄВ ЛЕОНІД ЯКОВИЧ, 1893 р.н., с.Петрострів, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 25.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної групи, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 12.09.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7863, 2640)

КОНИК ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Панчево, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 18.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10219)

КОНСТАНТИНОВ ПАВЛО НИКИФОРОВИЧ, 1927 р.н., с.Каніж, українець, освіта 5 класів, молодший сержант військової частини 26489. Заарештований 3.12.1949 відділом контррозвідки МДБ військової частини 31639 (антирадянська агітація: “від імені колгоспників висловлював невдоволення умовами життя: “Працюють багато, а за свою працю нічого не отримують, за німецької влади скільки ти намолотив – стільки й отримуй”); стосовно свята Першого травня: “Уряд не турбується життям солдат: ось сьогодні сидиш весь день, нікуди вийти – хіба це свято?”, ”У цю війну багато людей загинуло, і йшли вони на смерть не свідомо, а тому, що їх примушували воювати”, “За кордоном люди живуть краще, ніж у нас”). Засуджений 17.01.1950 трибуналом військової частини 45301 до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та медалі “30 років радянській армії і флоту”. З-під варті звільнений 22.04.1954, проживав у м.Краматорську Донецької області. Реабілітований 10.05.1990 Верховним судом СРСР. (П – 12470)

КОПТЄВ БОРИС СЕМЕНОВИЧ, 1926 р.н., с.Бирзулово, українець, освіта середня медична, проживав у м.Кіровограді, військовослужбовець 35-ої навчальної стрілецької дивізії. Заарештований 19.08.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 25-го навчального стрілецького полку (“разом із червоноармійцями Георгієм Челіновим та Анатолієм Левченком – *див.Кіровоград* – систематично серед військовослужбовців провадили антирадянську агітацію профашистського характеру, вихваляли німецьку армію, зводили наклепи на армію Червону, висловлювали терористичні наміри стосовно молодших командирів, відмовлялись від приймання їжі”, “Коптев під час німецької окупації працював рахівником у підсобному господарстві міської управи, навчався в організованій німецькою владою фельдшерсько-акушерській школі”; витримки висловлювань Коптева із свідчень військослужбовців: 30.07.1944 – “При німцях я жив у Кіровограді, працював на молочній фабриці рахівником. Жив у кілька разів краще, ніж при росіянах. Гуляли з німецькими солдатами й офіцерами – народ вони дуже добрий, з мирним населенням поводяться чемно. В німецькій армії куди краще, ніж у російській. Німецький солдат має все: від дрібниць до цінних речей. Різне взуття: тапки, черевики, чоботи; три пари обмундирування: робоче, повсякденне й парадне. Хіба німці так одягаються, як росіяни? Там солдат має кілька штук ковдр. Близну носить завжди першої категорії. Їдять вони все, що хочеш: суп наполовину з м’ясом, щодня ковбаса, консерви, цукор, отримують вони першого сорту цигарки, сигари, вино. З мирним населенням поводяться добре, і якщо хто їм щось вчинить, то дають різок і все. Ніяких розстрілів мирного населення німці не проводять”; 17.07.1944 – “Німці такою мамалигою народ не годували і так не знущались, як тепер над нами знущаються в Червоній армії”; 22.07.1944 – “Офіцер німецької армії не тільки отримує відпустку, він кожні 6 місяців посилає додому посылку”; 30.07.1944 – “на полі підсобного армійського господарства, підтримуючи терористичні висловлювання Левченка стосовно політпрацівників, заявив: “Правильно, інакше з ними ніяк не можна чинити, це не німці. Німці співчували народу і так не знущались над ним”). Засуджений 27.09.1944 військовим трибуналом 35-ої НСД до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Амурським облсудом 19.07.1954 через захворювання ув’язненого звільнено з-під варті. Реабілітований 23.08.1956 трибуналом Одеського військового округу. (П – 7355)

КОРОЛЮК КАЗИМИР ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., м.Скроделін Ілукстського повіту (нині Латвія), латиш, освіта неповна середня, у 1933 році виключений із ВКП(б), проживав у с.Софіївці (нині у складі м.Новомиргорода), завідувач пастеризаційного пункту. Заарештований 18.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“у 1915 році покликаний на службу в армію, у грудні 1918-го вступив у Червону армію рядовим латиського запасного батальйону, у 1922-ому демобілізувався і приїхав на проживання в Україну”; антирадянська діяльність: “у шпигунську організацію втягнутий 1937 року заступником директора Одеського маслостресту Білаца за дорученням директора цього тресту Гіберта, яких репресували; займався шкідництвом – затримував відправлення на пастпункті маслопродукції, був агентом латвійської розвідки”). Засуджений 5.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 16.10.1938. Реабілітований 23.12.1970 Кіровоградським облсудом. (П – 8248)

КОРОЛЬ МАКСИМ ЛАРІОНОВИЧ, 1895 р.н., с. Турія, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.04.1938 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність проти існуючого ладу). Засуджений 28.09.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.05.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8597)

КОРОЛЬ МИТРОФАН АВРАМОВИЧ, 1878 р.н., с. Турія, українець, неписьменний, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 17.02.1932 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 26.04.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край – умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6316)

КОРОП ТИМІШ ОНИСИМОВИЧ, 1894 р.н., с. Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у с. Володимирівка Кіровоградського району, завідувач трудової школи. Заарештований 2.10.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація, спрямована на зрив заходів радвлади на селі). Засуджений 24.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5916)

КОРОЦУП ПЕТРО МИКОЛАЙОВИЧ, 1868 р.н., с. Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.02.1930 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації і хлібозаготівельних робіт). Засуджений 23.02.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 14.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6240)

КОРЯЖА ХОМА ПЕТРОВИЧ, 1888 р.н., с. Петроострів, українець, освіта початкова, член колгоспу “Третій вирішальний”. Заарештований 2.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (“у роки громадянської війни служив у денікінській армії; керівник контрреволюційної повстанської організації, у грудні 1937 року зірвав заняття гуртка з вивчення положення про вибори до Верховної Ради СРСР, проводив антирадянську агітацію”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано (дата не вказана). Реабілітований 10.01.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10550)

КОСТЕНКО ІВАН ДМИТРОВИЧ, 1882 р.н., с. Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта 4 класи, бджоляр колгоспу. Заарештований 25.10.1947 Златопільським РВ МДБ (член секти євангелістів, антирадянська релігійна агітація). Засуджений 15.01.1948 Кіровоградським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 7.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13245)

КОСТОВЕЦЬКИЙ САМСОН ЕМАНУїЛОВИЧ, 1902 р.н., м. Новомиргород, єврей, освіта початкова, член ВКП(б) з 1919 року, проживав у м. Красноярську (Росія), військовий комісар 18-ої авіаескадрильї 44-ої авіабригади, старший політрук. Заарештований 22.07.1937 особливим відділом ГУДБ НКВС 44-ої авіабригади (“учасник контрреволюційної військово-троцькістської організації, покликаної підірвати оборонну могутність Червоної армії; поділяв терористичні методи діяльності; мав повне зібрання творів Льва Троцького, отримані ним в Одеському міськомі ВКП(б)”). Засуджений 14.07.1938 військовою колегією Верховного суду СРСР до розстрілу, вирок виконано 14.07.1938 у м. Красноярську. Реабілітований 17.11.1956 Верховним судом СРСР. (П – 5850)

КОТЛЯРЕНКО БОРИС МИКОЛАЙОВИЧ, 1919 р.н., с. Оляніне Златопільського (нині Кам'янського Черкаської області) району, українець, освіта вища (у 1937 році закінчив середню школу і через рік вступив до Уманського сільськогосподарського інституту, який закінчив у 1946-ому), проживав у с. Нижні Устрики Дрогобицької (нині Львівської) області, старший агроном райвідділу сільського господарства. Заарештований 13.07.1950 і 11.08.1950 УМДБ Дрогобицької та Кіровоградської областей (“у липні 1941 року покликаний до лав Червоної армії, проходив двотижневий вишкіл у Нікополі Дніпропетровської області, частину кинуто на оборону Кривого Рогу, де вона була оточена й розпущена німцями; вернувся у смт Олександрівку, де працював на залізниці чорноробом, у поліцію йти відмовився, згодом працював викладачем сільгоспдисциплін у Івангородській агрошколі, а коли німці насильно погнали чоловіків на захід, водієм у торговельній організації м. Кам'янця-Подільського, де й переховувався до приходу Червоної армії, коли був мобілізований; війну пройшов до кінця, нагороджений медалями “За відвагу”, “За бойові заслуги”, “За взяття Кенігсберга”, “За перемогу над Німеччиною”, “За перемогу над Японією”; на основі указу про демобілізацію осіб, які не закінчили вищу школу, у грудні 1945 демобілізований, по закінченні інституту направлений працювати у Дрогобицьку область; звинувачувався

в тому, що в роки війни за завданням брата Михайла поширював листівки Організації українських націоналістів з закликом боротися з німцями у с.Оситняжка Новомиргородського району, присягу в ОУН, за словами звинувачуваного, не приймав; при обшуку вилучено гранату РДГ, яку отримав від органів МВС для самоохорони”). Засуджений 10.05.1951 трибуналом військової частини 07120 до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Управлінням КДБ Кіровоградської області 17.08.1955 справу припинено, з-під варті звільнений. У 1938 році репресований батько. (П – 3289)

КОТЛЯРЕНКО ГАВРИЛО ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Оситняжка, українець, письменний, член колгоспу ім.Воровського. Розкуркулений і рішенням президії Златопільського райвиконкому від 7.02.1930 висланий разом з сім'єю на північ, у 1935-ому повернувся із заслання. Заарештований 24.08.1937 Златопільським РВ НКВС (“після повернення із заслання агітував проти реалізації державної позики, співчував репресованим Тухачевському, Якіру та іншим ворогам народу, розповсюджував провокаційні чутки про загибель радянської влади, погрожував розправою місцевим активістам). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12027)

КОТЛЯРЕНКО МИКОЛА МАРКЕЛОВИЧ, 1890 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, проживав у смт Олександрівка, слюсар 2-го ім.Петровського цукрового заводу. Заарештований 15.06.1938 Олександрівським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 30.03.1939 Київським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 3.02.1961 Верховним судом УРСР. (П – 5391)

КОТЛЯРЕНКО ЮХИМ ГРИГОРОВИЧ, 1907 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Кусар-Чай Азербайджанської РСР, військовослужбовець. Заарештований 18.10.1942 особливим відділом НКВС 4-ої повітряної армії (“члени контрреволюційної зрадницької групи, яка заснувалась на ґрунті земляцтва і спільності антирадянських ворожих поглядів стосовно існуючого в СРСР ладу, систематично вела серед військовиків 443-го складу Народного комісаріату оборони агітацію поразницького характеру, члени угруповання мали намір спільно, гуртом перейти лінію фронту на бік ворога, Феньков повідомив українцям усний пароль для безперешкодного перетину лінії фронту, 15.10.1932 відбулося зібрання, на якому обговорювались конкретні дії”; висловлювання Котляренка за даними свідків: “Наші українці пачками здаються в полон німцям, переходять на їхній бік, німці відпускають їх і ті живуть собі спокійно зі своїми сім'ями; неправду пишуть газети, що німці знущаються над селянами і військовополоненими, у німців єдина мета – перебити комуністів і євреїв; коли мене відправлять на фронт, на передову позицію, через кілька днів я вже буду вдома, на Кіровоградщині”). Засуджений 10.01.1943 трибуналом 85-го району авіабазування до розстрілу, вирок виконано 6.04.1943. Реабілітований 23.06.1992 Генеральною прокуратурою Російської Федерації. (П – 13340)

КОХНО ВАСИЛЬ ПРОКОПОВИЧ, 1892 р.н., с.Лебедин Шполянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Турія Новомиргородського району, бригадир колгоспу. Заарештований 15.04.1938 Златопільським РВ НКВС (член антирадянської повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

КОЦЮЧЕНКО РОМАН СЕМЕНОВИЧ, 1891 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта початкова, бухгалтер артілі “Червона зірка”. Заарештований 17.06.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 17.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 1.11.1937. Реабілітований 25.06.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5229)

КОЧЕРГА ОЛЕКСА ТИТОВИЧ, 1893 р.н., с.Лебедин Шполянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав на х.Моргунівка Новомиргородського району, колгоспник. Заарештований 2.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (у 1918 році в повстанському загоні Залізняка збройно боровся з радянською владою, брат Онисим 1920-го розстріляний червоними; вів контрреволюційну агітацію: “Доки нас буде мучити радянська влада? Хліб забирають, як самі хочуть – годі годувати нашим потом ледацюг!”). Засуджений 8.12.37 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 21.12.1937. Реабілітований 26.07.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4429)

КОШИК СТАНІСЛАВ ВАРФОЛОМІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Циканове Стердинського повіту Седлицької губернії (Польща), поляк, освіта початкова, проживав у с.Василівці Новомиргородського

району, член колгоспу ім. Чубаря. Заарештований 20.12.1937 Златопільським РВ НКВС (член польської шпигунсько-диверсійної організації). Засуджений 16.01.1938 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.02.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11682)

КРАВЧЕНКО СЕРГІЙ ЯКОВИЧ, 1902 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1937-41 роках, військовослужбовець 593 винищувального артполку 49-ої армії. Заарештований 16.10.1942 особливим відділом НКВС 49-ої армії (антирадянська агітація: “стверджував, що в нас нема сил продовжувати війну з Німеччиною, не довіряв повідомленням радянської преси про втрати воюючих сторін, висловлював недовіру англо-радянській домовленості про взаємодопомогу у війні з Німеччиною, про можливість відкриття Другого фронту”). Засуджений 30.10.1942 трибуналом 42-ої стрілецької дивізії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 20.09.1991 прокуратурою Московського військового округу. (П – 12772)

КРАМАРЕНКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1886 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта вища, проживав у с.Красносілка Олександрівського району, священник. Заарештований 4.11.1944 Олександрівським РВ НКДБ (антирадянська агітація, вихваляння фашистського ладу). Засуджений 12.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.06.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10080)

КРАСИЛИЧ ВАСИЛЬ ДМИТРОВИЧ, 1915 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, проживав у м.Севастополі, військовослужбовець, моторист катера розвідвідділу Чорноморського флоту. Заарештований 11.11.1941 3-м відділом Чорноморського флоту (поширення контрреволюційних чуток: “за обідом старшина роздавав усім по 50 грам горілки, старшина другої статті Бородкін поскаржився: “Мало дають”, на що я відповів: “Ми тут сидимо, не воюєм – коли підем на фронт, то німець добавить”). 3-м відділом Чорноморського флоту 28.11.1941 справу припинено, через коменданта м.Севастополя направлений на фронт. (П – 5834)

КРИВЕНКО ЗАХАР ДЕМИДОВИЧ, 1884 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 14.07.1941 Златопільським РВ НКДБ (“вів антирадянську агітацію серед колгоспників артілі “Комінтерн”, спрямовану на зрив оборонних заходів у прифронтовій смузі – агітував не йти копати окопи”). У зв’язку з військовою етапований у Казахстан. Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 22.07.1942 справу припинено у зв’язку зі смертю звинувачуваного 20.04.1942 у санітарній частині Усть-Кам’яногірської тюрми. (7843 – П)

КРИЖАНІВСЬКИЙ ІСАК МАТВІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Панчеве, українець, письменний, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 25.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

КРИКОТНЕНКО СЕМЕН ПЕТРОВИЧ, 1898 р.н., с.Пурпурівка, українець, освіта – церковно-приходська школа, вагар колгоспу “Більшовик”. Заарештований 27.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація: “з метою підірвати рух п’ятисотенниць і ударниць колгоспу “Більшовик” Крикотненко у стінній газеті, що висіла в конторі, спершу викреслив усі прізвища передовиць, а потім стінгазету порвав; крім того співав антирадянські частівки, в яких згадувались імена керівників компартії та уряду”). Засуджений 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9161)

КРЮКОВ ІВАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1921 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, червоноармієць 1-ої технічної бригади (с.Великий Карабулак Саратовської області, Росія). Заарештований 14.04.1943 особливим відділом НКВС 1-ої технічної бригади (антирадянська агітація). Засуджений 12.05.1943 військовим трибуналом 19-ої запасної стрілецької бригади до 7 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 27.01.1992 прокуратурою Приволзько-Уральського військового округу. (П – 13036)

КУЗЬМЕНКО ГРИГОРІЙ ОВЕР’ЯНОВИЧ, 1894 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 15.06.1929 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 3.08.1929 Зінов’євським окрсудом до 1 року 6 місяців ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 6.10.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1766)

КУЛАКОВСЬКИЙ ЛЕОНТІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Рудня Ялциська Малинського району Житомирської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Мар'ївці Новомиргородського району, бригадир колгоспу "Соціалістичний наступ". Заарештований 25.03.1934 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська пропаганда). Новомиргородським райсудом 14.06.1934 виправданий, з-під варті звільнений. (П – 101)

КУЛИЦЬКИЙ ВАСИЛЬ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1905 р.н., м.Київ, українець, освіта початкова, проживав у с.Панчевому Новомиргородського району, рахівник колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 22.03.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Особливою нарадою Колегії ДПУ УРСР 29.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7288)

КУЛИЦЬКИЙ ЕДУАРД АНТОНОВИЧ, 1894 р.н., с.Кирилівка Звенигородського району Черкаської області, поляк, освіта неповна середня, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, ентомолог бурякорадгоспу. Заарештований 20.10.1937 Златопільським РВ НКВС (шпигунство). Засуджений 26.11.1937 НКВС і Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.06.1938. Реабілітований 18.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12017)

КУЛИЧЕНКО АНДРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1891 р.н., с.Крупське, українець, освіта 4 класи, ветеринар колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 15.02.1938 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9961)

КУЛЬЧИЦЬКИЙ ПЕТРО ТИХОНОВИЧ, 1891 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта вища, проживав у селищі Часів Яр Артемівської міськради Донецької області, робітник заводу ім.Артема. Заарештований 6.08.1927 Артемівським окрвідділом ДПУ, етапований у Новомиргород, 29.09.1927 дав підписку про невиїзд, звільнений з-під варті, але оскільки виїхав на Донбас, то оголошено розшук, а 26.12.1928 заарештовано повторно Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("у 1918 році, працюючи техніком заводу "Новаль" м.Миколаєва, став членом "Просвіти", брав участь в українському націоналістичному русі; у 1919-ому був учасником повстання проти радвлади, а коли Новомиргород зайняли радянські війська, підтримував зв'язок із Черкаським повстанкомом і отаманом Юрком Тютюнником, за викликом отамана Кваші протягом 3 годин у с.Рейментарівці бесідував із Тютюнником й отримав доручення організувати загін; у квітні 1920 року разом із братом Павлом, Григорієм Ніколенком та іншими створили загін, який діяв у районі населених пунктів Лип'янка, Златопіль, Глодоси, Умань, Звенигородка, Мала Калигірка, вели бої проти червоних, роззброювали їх, у травні 1920-го здійснили наліт на Малу Виску, кликали на допомогу загін Пилипа Чорного із Виноградівки; Тютюнник, проходячи через Новомиргород, залишив Кульчицькому 30 тисяч рублів для розвою повстанського руху; полковником Зінченком, начальником Черкаської округової міліції, призначений на посаду начальника міліції Златополя, використав її для формування петлюрівського загону, згодом, забравши коней і зброю, зник із Златополя; у вересні 1920-го допомагав збирати повстанський загін отаману Залізняка-Коваленку, в якому зайняв посаду начальника штабу, а брат Павло завгоспом, з загonom Залізняка приєднався до загону отамана Гризла, де також був начштабу; після ліквідації загону жив у с.Антонівці Звенигородського повіту під видуманим прізвиськом Мерович; 5-им з'їздом Рад був амністований і вернувся в Новомиргород; після амністії взявся за організацію Української автокефальної церкви у с.Лип'янці й Новомиргороді: "Церква в наш час є єдиним засобом пробудження в масах національного самоусвідомлення"; останнім часом переїхав у Часів Яр – підтримує зв'язок з колишніми петлюрівцями"). Засуджений 25.03.1929 колегією ОДПУ до 10 років ув'язнення у концтаборі на Соловках. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською обласною прокуратурою. (14114 – П)

КУРОЧКА ПЕТРО МИКИТОВИЧ, 1889 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 1.04.1931 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 15.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край – умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6321)

КУШНАРЬОВ СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1914 р.н., с.Мартоноша, українець, освіта середня, без певних занять. Заарештований 23.05.1946 Новомиргородським РВ МВС (антирадянська агітація, зрада Батьківщини). Засуджений 20.07.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 27.01.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13777)

ЛАБУНСЬКИЙ ДЕНИС ВАСИЛЬОВИЧ, 1893 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, ветеринарний лікар Капітанівського бурякорядгоспу. Заарештований 24.08.1939 Златопільським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “починаючи з осені 1938 року, збирались на квартирах, пиячили і вели між собою розмови антирадянського змісту”, “Гарбуз створив антирадянське угруповання, яке ставило завдання: зривати посівні кампанії, здачу хліба державі, здійснювати підпали колгоспного і радгоспного майна, вести антирадянську агітацію”). Засуджений 13.10.1939 трибуналом Київського особливого округу до 1 року 6 місяців ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 22.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12835)

ЛАРЖЕВСЬКА ГАННА АНДРІВНА, 1902 р.н., с.Коробчине, освіта початкова, домогосподарка. Заарештована 5.04.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колгоспного будівництва, заходів радянської влади у сільському господарстві, участь у спробі розвалити колгосп – див. *Марія Бурдюжа*). Засуджена 13.05.1930 Зінов’євським окрсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 20.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13091)

ЛАРЖЕВСЬКИЙ ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1897 р.н., с.Коробчине, українець, письменний, член колгоспу ім.Кагановича. Заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

ЛЕБЕДЕНКО ДМИТРО ОМЕЛЯНОВИЧ, 1882 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.10.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (агітація проти хлібзаготівельних робіт). Засуджений 17.01.1930 Зінов’євським окрсудом до 4 років ув’язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Реабілітований 8.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13054)

ЛЕБЕДОВИЧ ВІТАЛІЙ СЕМЕНОВИЧ, 1891 р.н., с.Радиванівка Кам’янського району Черкаської області, українець, освіта вища педагогічна, проживав у с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), викладач української мови і літератури школи №1. У 1938 році за контрреволюційну діяльність особливою нарадою НКВС СРСР був засуджений до 8 років неволі. Вдруге заарештований 15.12.1949 Новомиргородським РВ НКВС (член антирадянської організації). Засуджений 9.01.1950 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років заслання у віддалені райони СРСР (поселення в Красноярському краї). Реабілітований 12.06.1954 Верховним судом СРСР. (П – 4009)

ЛЕВИНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ФЕДОРОВИЧ, 1895 р.н., м.Кишинів (Молдова), українець, письменний, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, лісник Капітанівського лісництва. Заарештований 15.02.1938 Златопільським РВ НКВС (шпигунство). Засуджений 1.10.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 13.10.1938. Реабілітований 16.01.1961 трибуналом Київського військового округу. (П – 5390)

ЛЕГКОСТУП МИКОЛА АРТЕМОВИЧ, 1891 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, проживав у с.Канежі Новомиргородського району, член колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“у 1929-30 роках брав участь у повстанському загоні Панька; член націоналістичної військово-повстанської організації, вів контрреволюційну агітацію”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

ЛЕГКОСТУП ОЛЕКСАНДР ГНАТОВИЧ, 1897 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), бухгалтер філії “Уманьторг”. Заарештований 20.03.1938 Златопільським РВ НКВС (член антирадянської організації, вів контрреволюційну агітацію). Судового рішення у справі немає. Брат Василь розстріляний ВЧК як білий офіцер, брат Тимофій до 1917 року служив секретарем генерал-губернатора м.Варшава. Реабілітований 15.12.1994 УСБУ Кіровоградської області. (П – 8379)

ЛЕЛЕКА ГРИГОРІЙ ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Катеринівка Лікарівської сільради, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (“в роки громадянської війни видавав денікінцям червоних партизанів, як представник від поміщика Новицького закупував для денікінців фураж, худобу”, “був вступив у артіль “Червона нива” у 1930 році, але потім його викинули”, “куркуль Лелека підбивав масу на вихід із колгоспу, страхаючи початком у ближчий час

військових дій, які завершаться поваленням радвлади”, “під час ударної лютневої хлібозаготівлі 1931 року закликав народ не здавати хліб, а вимагати від влади матерії і т.п.”, проповідував: “Насильницьку колективізацію ми мусим самі знищити, взявши вила, виступити, як один, і довести комуністам, що ми ще можемо себе боронити”). Засуджений 25.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 4.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6231)

ЛЕЩЕНКО ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1891 р.н., с.Пурпурівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Більшовик”. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член військово-повстанської організації, шкідництво, контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

ЛИМАРЕНКО ТРИФОН ІВАНОВИЧ, 1885 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), бухгалтер міського відділу народної освіти. У 1935 році за порушення фінансової дисципліни був засуджений до 3 місяців примусової праці. Заарештований 1.03.1938 Златопільським РВ НКВС (член антирадянської повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

ЛИПНИЦЬКИЙ ДАНИЛО ЙОСИПОВИЧ, 1894 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Моргунівці Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 4.04.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5904)

ЛИПНИЦЬКИЙ КАЛІСТРАТ ФЕДОСІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Моргунівці Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 8.09.1931 Хмельвським райнарсудом до 2 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1284)

ЛИСЕНКО ГРИГОРІЙ НИКИФОРОВИЧ, 1918 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ, проживав на ст.Очеретяне Південно-Донецької залізниці, червоноармієць 5-го автогужбату 6 гвардійської стрілецької дивізії. Заарештований 5.12.1942 особливим відділом НКВС 6 гвардійського стрілецького корпусу (агітація проти колгоспного ладу, антирадянська поразницька агітація). Засуджений 15.12.1942 військовим трибуналом 6-го ГСК до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.12.1991 прокуратурою Приволзько-Уральського військового округу. (П – 12924)

ЛИСЕНКО КЛИМ ТИХОНОВИЧ, 1903 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, виключений із членів ВКП(б), колгоспу “Революційна хвиля”. У 1933 році був засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 27.06.1938 Черкаською міжрайопергрупою НКВС (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР, у загоні Тютюнника, емігрував у Польщу; член антирадянської військово-повстанської організації”). Засуджений 26.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12023)

ЛИСЕНКО МАРІЯ ЯКІВНА, 1927 р.н., с.Листопадове, українка, освіта 6 класів, колгоспниця. Заарештована 30.04.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 5-ої гвардійської армії (шпигунська діяльність: “7.04.1945 разом із Михайлом Синявським, Ангеліною Любавською, Іриною Усатенко і Іваном Расщепком на військовому катері у супроводі німецького офіцера Балтійським морем були направлені з завданням шпигунського характеру висадитись на побережжя в тилу однієї з частин Червоної армії, але були обстріляні береговою охороною і повернулись назад, в районі німецького міста Кірхгайне затримані радянською комендатурою”). Засуджена 9.07.1945 трибуналом 5-ої гвардійської армії до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки, звільнена із заслання 31.05.1954. Реабілітована 6.04.1960 трибуналом військової частини 14069. (П – 5325)

ЛИТВИНЕНКО ВАСИЛЬ МАРКОВИЧ, 1874 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, хлібороб, майно розпродане за невиконання плану. Заарештований 24.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 14.03.1930

особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6058)

ЛИТВИНОВ ОВСІЙ ПЕТРОВИЧ, 1886 р.н., с.Пурпурівка, українець, письменний, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), конюх районної прокуратури. Заарештований 5.10.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 30.11.1937 Київським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Верховним судом УРСР 2.02.1938 вирок зменшено до 6 років ув'язнення. Реабілітований 22.08.1958 Верховним судом УРСР. (П – 5681)

ЛИТВИНОВ ПРОКІП ІВАНОВИЧ, 1894 р.н., с.Пурпурівка, українець, письменний, моторист колгоспу ім.Кірова. Заарештований 24.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (учасник повстанського загону Бичкова; член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність: “будучи двигунщиком біля молотарки, зривав молотьбу хліба, зумисне роблячи поломки двигуна”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

ЛИТВИНОВ ТИМОФІЙ МУСІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, був дяком до 1933 року, член колгоспу “12 років Жовтня”. У 1933 році за крадіжку коня Новомиргородським народним судом був засуджений до 8 років неволі, покарання відбував на будівництві каналу Москва-Волга. Вдруге заарештований 18.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційне угруповання колишніх служителів культу, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9565)

ЛИТВИНОВ ЯКИМ МУСІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, письменний, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 5.09.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 12.10.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 15.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6096)

ЛИХОДІД АНДРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 16.02.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 10.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 28.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6731)

ЛИХОДІД СЕМЕН МИКОЛАЙОВИЧ, 1884 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.03.1931 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 25.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11932)

ЛІЧИВИЦЬКИЙ ДАНИЛО МАТВІЙОВИЧ, 1912 р.н., с.Виноградівка (нині у складі м.Новомиргород), українець, освіта початкова, колгоспник, швець. Заарештований 7.06.1942 особливим відділом НКВС 28-ої запасної стрілецької бригади (здався у полон німцям без опору). Засуджений 17.08.1942 військовим трибуналом 28-ої запасної стрілецької бригади до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 26.03.1971 трибуналом Закавказького військового округу. (П – 8252)

ЛОГВИНЕНКО ВАСИЛЬ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, проживав у с.Новопетрівці Маловисківського району, член колгоспу ім.Тельмана. Заарештований 16.09.1940 Хмельківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 24.10.1940 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 26.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 2029)

ЛОПУШНЯК ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1887 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 30.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної групи, шкідництво в колгоспі, антирадянська агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9553)

ЛУК'ЯНОВ КОСТЯНТИН РОМАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта середня, вчитель школи. Заарештований 12.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація).

Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 11.05.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 6265)

ЛУКАШЕНКО ТИХІН ФЕДОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмелівським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Судового рішення у справі немає. Справа припинена 19.12.1994 УСБУ Кіровоградської області. (П – 4486)

ЛУКІН ФЕДІР ГРИГОРОВИЧ, 1916 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), росіянин, освіта середня, член ВКП(б), комісар батальйону, молодший політрук. Заарештований 17.05.1943 УНКВС Вологодської області (“потрапив у полон до фашистів, підозрювався як завербований німецькою розвідкою”). Відділом контррозвідки “Смерш” Ленінградського фронту 28.11.1943 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5700)

ЛУПАНЬ ГАВРИЛО АНДРІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Бирзулове, українець, освіта початкова, проживав у с.Лікаревому Новомиргородського району, член колгоспу “Шлях Леніна”. Заарештований 7.06.1948 Новомиргородським РВ МДБ (зрада Батьківщини, антирадянська діяльність: “в німецькому таборі у 1944-45 роках працював кухарем, доносив німцям на радянських громадян”). Засуджений 30.06.1948 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 25.11.1955 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1412)

ЛУСКАН МИХАЙЛО ТИХОНОВИЧ, 1882 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, слюсар колгоспу ім.Сталіна. У 1931 році розкуркулений, майно конфісковане. Заарештований 23.07.1941 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація, контрреволюційний саботаж: “разом із Демидом Смиком та Яковом Чайковським шкідницьки ремонтували колгоспні сівалки і жатки, чим зривали своєчасне проведення весняної сівби та жнивної кампанії”). Засуджений 16.12.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення; помер у тюрмі – дата і місце у справі відсутні. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12010)

ЛУЦЕНКО АНТОН ЯКОВИЧ, 1894 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, теся Капітанівського бурякорадгоспу. У 1930 році зазнав адміністративного виселення за межі району. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

ЛУЦЕНКО ГАВРИЛО ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Коробчине, українець, неписьменний, проживав на хуторі Соколівка Миколаївської сільради Новоукраїнського (нині Добровеличківського) району, теся колгоспу ім.Петровського. У 1931 році за агітацію селян не виконувати плану хлібозаготівлі, не виходити в поле на роботу був засуджений до 5 років неволі, повернувся у 1932-ому. Вдруге заарештований 9.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (“антирадянська агітація проти хлібозаготівлі, приховування збіжжя – у криниці сільрадівська бригада знайшла захованими 3 кіла проса, 10 кіл сої, 30 кіл насіння соняху, 3 кіла кукурудзи”). Новоукраїнським РВ ДПУ 31.01.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1272)

ЛУЧУК ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1879 р.н., с.Вербковиці Грубишевського повіту Холмської губернії (Польща), білорус, освіта початкова, проживав у м.Новомиргород, ремонтний робітник 1-ої артилі 25 дистанції. Заарештований 10.05.1931 транспортним відділом ОДПУ ст.Новомиргород (під час розкуркулювання у с.Костянтинівці лякав селян-бідняків, що їх також розкуркулюватимуть і висилатимуть; восени 1930 закликав селян не збирати урожай; навіював робітникам залізничного транспорту, що соціалістичне змагання і ударництво – це не що інше, як спосіб експлуатації трудящих і що у капіталістичних країнах, де змагання нема, зокрема у Польщі, робітникам живеться краще”). Засуджений 29.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 15.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7452)

М'ЯТОВИЧ ОЛЕКСІЙ ДАНИЛОВИЧ, 1909 р.н., с.Петроострів, українець, освіта 3 класи, проживав на ст.Митиці Московської області (Росія), водій Московської поліклініки, від 10.06.1941

червоноармієць 317-ої винищувальної авіадивізії. Заарештований 17.02.1944 відділом контррозвідки “Смерш” окремої Московської армії військ протиповітряної оборони (антирадянська діяльність: “протягом 1943-го року вів серед військовиків 647 батальйону аеродромного базування поразницьку агітацію: зводив наклепи на життя трудящих, на керівників партії та уряду; не вірив у повідомлення радянської преси про звірства німців над радянськими військовополоненими; казав, що червоноармійці йдуть у бій під силою зброї; робив антирадянські випадки стосовно Леніна та його вчення”). Засуджений 24.04.1944 трибуналом окремої Московської армії військ ПВО до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 13.06.1970 трибуналом Московського військового округу. (П – 8243)

М’ЯТОВИЧ ТОДОСЬ ГРИГОРОВИЧ, 1860 р.н., м.Новомиргород, українець, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 5.09.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (підозрювався у агітації проти колективізації та проведення хлібозаготівельних робіт). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 12.10.1930 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6096)

МАГОПЕЦЬ БОРИС ДМИТРОВИЧ, 1907 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер електростанції. Заарештований 5.11.1937 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної організації, створеної 1935 року на спиртзаводі). Засуджений 7.12.1937 НКВС та Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 22.11.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 4073)

МАЗУРУК-ЯКОБНЮК ПАНАС МАРТИНОВИЧ, 1904 р.н., с.Вайковичі Володимирівського повіту Волинської губернії, українець, освіта початкова, член ВКП(б) до 1933 року – виключений при чистці партії за політичну безграмотність, проживав у смт Капітанівка Новомиргородського району, слюсар цукрового заводу. Заарештований 13.05.1938 Златопільським РВ НКВС (прибув із Волині в період Першої світової війни як біженець; антирадянські настрої: паплюжив політику партії й уряду, вихваляв капіталістичні держави). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12019)

МАЙСТРЕНКО ТЕТЯНА ВАСИЛІВНА, 1900 р.н., с.Мар’ївка, українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована 15.01.1946 УНКДБ Кіровоградської області (агітація з метою підриву виборів до Верховної ради СРСР). Засуджена 18.05.1946 Кіровоградським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 8.09.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13510)

МАЙТАЛО АНТОН САВОВИЧ, 1889 р.н., с.Лебедин Шполянського району Черкаської області, українець, неписьменний, проживав у с.Рубаному Мості Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 4.04.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації та посівної кампанії). Засуджений 27.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув’язнення у концтаборах. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12009)

МАКЕДОНСЬКИЙ ВАСИЛЬ ПИЛИПОВИЧ, 1901 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, конюх міськспоживтовариства. Заарештований 3.12.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9571)

МАКЕДОНСЬКИЙ ІВАН ЗАХАРОВИЧ, 1899 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Щокіному Тульської області (Росія), робітник на шахті. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 21.12.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти державних м’ясо- та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 11.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7174)

МАЛАСHEВИЧ ЮХИМ ІВАНОВИЧ, 1886 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.10.1939 УНКВС Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 7.01.1940 Кіровоградським облсудом до 2 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12520)

МАЛЕЦЬ ОЛЕКСАНДР МАРКОВИЧ, 1883 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта незакінчена вища, проживав у с.Красносілли Олександрівського району, вчитель. Заарештований 23.10.1930

Єлизаветградківським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Одеським облвідділом ДПУ 5.03.1932 справа припинена, з-під варті звільнений. (П – 5307)

МАЛЄСВ ДМИТРО КИРИЛОВИЧ, 1900 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, проживав у с.Кам'янка Піщанобридського (нині проєднане до с.Олексіївка Добровеличківського) району, бляхар вагонів ст.Помічна. Заарештований 29.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (“висловлював контрреволюційні наклепницькі судження про життя трудящих в СРСР, погане забезпечення робітників: “Як нам жити за таким шматком хліба у 200 грам, працюючи по 12 годин на добу? Зразу з’їв той окраєць і ходиш голодним” – про це саме він запитав і червоноармійця, який зайшов у їдальню 16.11.1940”). Засуджений 23.05.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах, але у зв’язку з приміткою до ст.28 Карного кодексу РРФСР справу припинено й засудженого направлено в діючу армію. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Брат Тиміш за участь у повстанському загоні проти радянської влади у 1920 році розстріляний, брат Андрій у 1933-ому за невиконання державних податків засуджений до 5 років тюрми, де й помер. (П – 12235)

МАРЖАН МАКСИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1931 році за злісне невиконання державних зобов’язань розкуркулений, господарство розпродане. Заарештований 17.02.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1920 році був активним учасником єврейського погрому у Златополі; вів антирадянську агітацію проти колгоспного будівництва, паплюжив сталінську Конституцію, поширював поразницькі чутки про майбутню війну, підносив фашизм ворожих держав”). Засуджений 13.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12091)

МАРИНЕНКО ВОЛОДИМИР ПИЛИПОВИЧ, 1899 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Знам’янка, адвокат народного суду. Заарештований 27.12.1931 РВ ДТВ ДПУ ст. Знам’янка (у 1919-20 роках служив у денікінській армії, емігрував із військом у Польщу, у 1921-ому повернувся; “в Польщі завербований “Російським союзом” Б.Савенкова, засланий на радянську територію для шпигунської діяльності”). Засуджений 25.06.1931 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12006)

МАРКОВСЬКИЙ АНТОН АНТОНОВИЧ, 1885 р.н., м.Варшава (Польща), поляк, неписьменний, проживав у с.Панчевому Новомиргородського району, колгоспник. Засуджений у 1933 році до 10 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років, 1937-ому з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 4.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 16.01.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.02.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4228)

МАРТИНЮК КАРПО СТАХОВИЧ, 1899 р.н., с.Краснопілка Гайсинського району Вінницької області, українець, освіта середня, проживав у с.Мар’ївці Новомиргородського району, вчитель. Заарештований 20.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.05.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5668)

МАСЛЯНИЙ ПАВЛО ФЕДОРОВИЧ, 1881 р.н., с.Маслове Златопільського району Київської (нині Новомиргородської Кіровоградської) області, українець, освіта початкова, проживав у с.Троянівка Захарівської сільради Рівненського (нині Новоукраїнського) району, член колгоспу ім.Тельмана. Заарештований 22.04.1938 Рівненським РВ НКВС (“у 1919 році брав участь у повстанні проти радянської влади; виступав проти колективізації та підписки на державну позику, агітував за індивідуальне господарювання, під час волинки у 1930 році забирав своїх коней з колгоспу, вихваляв умови життя за царської Росії”). Засуджений 9.05.1939 Кіровоградським облсудом до 2 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.02.1990 Верховним судом УРСР. (П – 11465)

МАТВІЄНКО ЛЮДМИЛА ОПАНАСІВНА, 1923 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українка, освіта 10 класів, домогосподарка. Заарештована 13.04.1944 Новомиргородським РВ НКВС (в роки німецької окупації прийняла німецьке громадянство – фольксдойч). Засуджена 11.12.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у Чорногорському спецвиправно-трудовому таборі. Реабілітована 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12211)

МАТВІЄНКО ОКСЕНТ ДАВИДОВИЧ (ГАВРИЛОВИЧ), 1886 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, пожежник МТС. Заарештований 15.02.1938 Хмельським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 1.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.10.1938. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9665)

МАТВІЄНКО ОЛЕКСАНДРА ІВАНІВНА, 1888 р.н., м.Новомиргород, українка, освіта 2 класи, проживала у с.Софіївці (нині у складі м.Новомиргорода), домогосподарка. Заарештована 14.04.1944 Новомиргородським РВ НКВС (в роки німецької окупації прийняла німецьке громадянство – фольксдойч). Засуджена 11.12.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у Чорногорському виправно-трудовому таборі. Реабілітована 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12211)

МАТКОВСЬКИЙ ПАВЛО ТРОХИМОВИЧ, 1881 р.н., с.Заболоцьке Ананьївського району Одеської області, українець, освіта середня, проживав у селах Каниж та Арсенівка Новомиргородського району, священик. У 1929 році розкуркулений у с.Скалева Новоархангельського району, від заслання сховався. Заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, розповсюджував чутки про майбутню війну). Засуджений 27.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення в концтаборі, звідки втік у 1933-ому. Реабілітований 14.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 28.07.1937 Великописківським РВ НКВС (“у 1918 році мав зв'язки з німецькими окупантами, у 1919-20-х – із повстанським загоном Ільчича з Канежа; в травні 1937 року влаштував нелегальні молебні, де проповідував нехіть до заходів партії та уряду, вів передвиборну контрреволюційну агітацію, намовляв людей не виходити на роботу в колгосп “Комінтерн” у святкові релігійні дні, чим зривав трудову дисципліну”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.09.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6254, 9024)

МАТЯЧ ВАСИЛЬ МАРКОВИЧ, 1914 р.н., с.Панчеве, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Маріуполі Донецької області, червоноармієць окремої саперної роти 152-ї окремої стрілецької бригади. Заарештований 6.11.1942 особливим відділом НКВС 152-ї ОСБ (антирадянська агітація). Засуджений 11.11.1942 військовим трибуналом 152-ї окремої стрілецької бригади до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 17.02.1992 Приуральським військовим округом. (П – 13163)

МАХИНЯ НЕСТОР КОСТЯНТИНОВИЧ, 1890 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці, перукар цукрозаводу. Заарештований 20.05.1945 Златопільським РВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 17.07.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 13.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10519)

МАХИНЯ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Лип'янка Шполянського району Черкаської області, українець, колгоспник. Заарештований 28.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (образу голови колгоспу). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 14.02.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6137)

МАХНЕНКО МИКИТА ДАНИЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 8.02.1944 УНКВС Кіровоградської області (підозрювався у тому, що служив у німецькій жандармерії). Управлінням НКВС Кіровоградської області 20.04.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (461 – П)

МАЦКУЛ ІВАН САВЕЛІЙОВИЧ, 1909 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у м.Кіровограді, начальник турбінного цеху Кіровоградської районної електростанції. Заарештований 25.01.1944 УНКДБ Кіровоградської області (“у 1941-43-х роках працював начальником турбінного цеху Кіровоградської електростанції, допоміг німцям відновити й запустити в експлуатацію турбіну, а в 1943-ому демонтував її і вантажив для вивезення в Німеччину”). Засуджений 13.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 13.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12864)

МЕДЯНИК КАРПО ПРОКОПОВИЧ, 1893 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, член колгоспу ім.ІІІ Інтернаціоналу. Заарештований 2.12.1937

Великовисківським РВ НКВС (“у 1929 році агітував проти колективізації на селі; у 1936-ому у с.Максимівка виступав проти сталінської Конституції”). Засуджений 5.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 12.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10324)

МЕЛАСHEВИЧ ОЛЕКСА ІВАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, бригадир колгоспу ім.Кірова. Заарештований 30.08.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 4.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8809)

МЕЛЬНИЧЕНКО ГРИГОРІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Кам’янка, українець, освіта початкова, колгоспний тесля. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, шкідницька діяльність, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу (П – 76)

МИРГОРОДСЬКИЙ ПЕТРО МИКОЛАЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 22.03.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Новомиргородським РВ ДПУ 14.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2780)

МИРОНЕНКО ГРИГОРІЙ ТИМОФІЙОВИЧ, 1879 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, проживав у с.Плетений Ташлик, без певних занять. Заарештований 17.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 13.03.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7907)

МИРОНОВ ПЕТРО МАКАРОВИЧ, 1907 р.н., с.Коробчине, українець, освіта 2 класи, червоноармієць 208-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався в полон фінам без опору). Засуджений 4.10.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.07.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4572)

МИРОПОЛЬСЬКА СОФІЯ СТЕПАНІВНА, 1903 р.н., с.Флоріанівка Козятинського району Вінницької області, українка, освіта початкова, член ВКП(б) з 1928 року, проживала у с.Благодатне (нині Арбузинського району) Миколаївської області, виконуюча обов’язки голови Благодатнівського райвиконкому. Заарештована 15.07.1938 Благодатнівським РВ НКВС (підозрювалась у антирадянській діяльності: “проживаючи у м.Новомиргороді в 1935 році і працюючи головою райспоживспілки, секретарем райпарткому Гуровим була завербована у контрреволюційну організацію правих, які прагнули реставрувати капіталізм; у 1937-му при відвіданні колгоспу ім.Шевченка із шкідницьким наміром дала вказівку шкідницьки зорати 35 гектарів землі під ячмінь – в результаті цього ячмінь на цій площі загинув”, “переслідуючи мету затримати розвиток тваринництва шляхом зменшення плану заготівлі кормів, старалась створити в колгоспах обстановку неможливого планування подальшого розвитку тваринництва”). Кіровоградським обласним судом 27.08.1939 справу припинено, з-під варті звільнена. Чоловік Бортничук Кузьма Гнатович, 1888 р.н., із Західної України, 1913 року виїхав до США, 1918-го у Нью-Йорку вступив у партію соціал-демократів, за що через два роки його як підозрілу особу із країни виводили, повернувся в СРСР, працював у Новомиргородському райкомі партії інструктором, а з 1938-го у Благодатнівському районі завідувачем райздороввідділу. (П – 743)

МИТРОФАНОВ ЗАХАР КУЗЬМОВИЧ, 1900 р.н., с.Каніж, українець, освіта 3 класи, секретар колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 5.10.1937 Новомиргородським РВ НКВС (розповсюдження контрреволюційних листівок, антирадянська агітація). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8924)

МИХАЙЛОВ ВАСИЛЬ СЕВАСТЯНОВИЧ, 1902 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, письменник, член ВКП(б) у 1931-36 роках, завторг сільського споживтовариства. У 1937 році був засуджений до 2 років неволі за незібрання врожаю цукрових буряків. Вдруге заарештований 11.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“член контрреволюційного

націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом»). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3602)

МИХАЙЛОВА ГАННА ВІКТОРІВНА, 1911 р.н., м.Новомиргород, українка, освіта середня, проживала у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештована 19.02.1944 УНКДБ Кіровоградської області (зрадницька діяльність в роки німецької окупації). Засуджена 8.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 28.06.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10088)

МИХНЕНКО ОЛЕКСАНДР ЯКОВИЧ, 1913 р.н., с.Панчеве, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, контролер складального цеху заводу “Червона зірка”. Заарештований 19.02.1938 Кіровським МВ НКВС (шкідництво, антирадянські розмови). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.03.1955 Верховним судом СРСР. (П – 3351)

МІНЧЕНКО-МАКІВКА ВІКТОР ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1894 р.н., с.Зеленкова Канівського повіту Київської губернії, українець, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, хлібороб, член сільгоспартії “Зоря”. Заарештований 11.08.1924 Єлисаветградським окрвідділом ДПУ (“у 1918 році заводоправлінням був призначений керуючим маєтку Ельворті у с.Бровковому, яке було відновлене селянами після руйнації; накладав на селян контрибуцію, за вимогою австро-німецьких військ арештовувались особи, підозрювані в більшовизмі, збивались шомполами, розстрілювались – Мінченко-Маківка брав участь у придушенні селянського повстання”). З-під варті звільнений 16.05.1925 під поручництво, під варту взятий у день суду в судовому залі. Засуджений 19.04.1927 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та з конфіскацією майна. На підставі амністії 5-го Всеукраїнського з'їзду Рад термін покарання був зменшений до 3 років 4 місяців. Звільнений 20.01.1928 як такий, що відбув половину строку покарання на основі амністії до 10-річчя Жовтня. Реабілітований 15.07.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14252)

МОГИЛЕВСЬКИЙ ЮХИМ ІЗРАЇЛОВИЧ, 1924 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), єврей, освіта середня, член ВЛКСМ з 1939 року, без певних занять. Заарештований 18.02.1943 УНКВС Орловської області (“у 1941-43 роках проживав на окупованій німцями території, арештовувався гестапо не один раз, підозрювався у зв'язках із німецькою розвідкою”). Управлінням НКВС Орловської області 9.04.1943 справу припинено, з-під варті звільнений. Брат Володимир, 1928 р.н., розстріляний німцями 4.04.1942. (П – 5841)

МОЛДОВАНОВА МАРІЯ ЮХИМІВНА, 1908 р.н., с.Коробчине, освіта початкова, домогосподарка. Заарештована 5.04.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колгоспного будівництва, заходів радянської влади в сільському господарстві, участь у спробі розвалити колгосп – *див. Марія Бурдюжа*). Засуджена 13.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 20.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13091)

МОРГУН ІВАН ГУРІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, столяр. Заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.04.1938. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10313)

МОРГУН ОЛЕКСА ГУРІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, письменний, тесляр райшляхвідділу. Заарештований 14.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 22.01.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3519)

МОСКАЛЕНКО СЕМЕН СТЕПАНОВИЧ, 1913 р.н., с.Безлісся (нині у складі с.Пурпурівка), українець, освіта початкова, червоноармієць 356-го батальйону аеродромного обслуговування. Заарештований 20.06.1942 особливим відділом НКВС 30-го району авіабазування (антирадянська агітація). Засуджений 21.06.1942 трибуналом 30-го району авіабазування Брянського фронту до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 21.03.1994 прокуратурою Московського військового округу. (П – 14130)

МОШИНСЬКИЙ АРТЕМ СЕМЕНОВИЧ, 1897 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, столяр колгоспу “Заповіт Леніна”. Заарештований 4.07.1938 Новомиргородським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Кіровоградським облсудом 25.02.1940 виправданий, з-під варті звільнений. (П – 1003)

МОЩЕНКО СЕМЕН ЄВМЕНОВИЧ, 1905 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році розкуркулений разом із батьком, мали бути відправлені за межі України, але через старість батька лишили у селі. Заарештований 25.03.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – див. *Михайло Жижко, Семен Токар*; “під час волинок Мощенко ходив поміж селян і агітував за вихід із колгоспу: “Забирайте майно, люди, бо воно у вас грабоване”; 25 березня, коли колективісти проводили демонстрацію при підтримці загону ДПУ, казав жінкам: “Чого ви стоїте, беріть каміння та кидайте на ДПУ та активістів, що прийшли з прапорами, тюкайте на них, піднімайте спідниці і заставляйте цілувати в зад – ви жінки, вам нічого не буде і вас не заарештують”). Засуджений 17.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 28.08.1989 Черкаською облпрокуратурою. (П – 10226)

МУРАРОВ ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1886 р.н., с.Петроострів, українець, освіта середня, завідувач колгоспного господарства. Заарештований 23.09.1937 Хмельківським РВ НКВС (член контрреволюційної української націоналістичної організації). Засуджений 1.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.11.1937. Реабілітований 19.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5060)

МУРЗА ПЕТРО ГЕОРГІЙОВИЧ, 1892 р.н., смт Куликівка Куликівського району Чернігівської області, українець, освіта неповна середня, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), інструктор маслозаводу. Заарештований 3.10.1936 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 20.11.1936 Київським облсудом до 5 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.02.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 13802)

НАБОКА ОНИСИМ ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Арсенівка (нині приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, проживав у с.П’ятоіванівка Великоківського району (нині с.Могутне Кіровоградського району, без певних занять. У 1930 розкуркулений, у 1931 році засуджений Великоківським райнарсудом за контрреволюційну агітацію до 5 років позбавлення волі. Вдруге заарештований 28.07.1937 Великоківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.08.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8871)

НАБОКА ТРОХИМ ЮХИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Арсенівка (нині приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Криничуватка Устинівського району, тесля колгоспу “Агрокультура”. Заарештований 4.06.1946 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська діяльність: “в роки німецької окупації завідував млином, потім евакуювався у Німеччину, після репатріації зводив наклепи на Радянський Союз, вихваляв німецькі порядки”). Засуджений 16.10.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 5 років виправно-трудовах таборів з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Трибуналом військ МВС Кіровоградської області 28.07.1947 справу припинено у зв’язку зі смертю звинуваченого 11.05.1947 у ВТТ №91 м.Запоріжжя. (П – 1951)

НАДУБОВИЧ РОСТИСЛАВ ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Мар’янівка Шполянського району Черкаської області, поляк, освіта середня, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), обліковець райуповмінзагу. Заарештований 13.05.1938 Златопільським РВ НКВС (у 1919 році служив у денікінській армії; член польської контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 3.10.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 14.10.1938. Реабілітований 17.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5563)

НАЗАРЕНКО ПАВЛО ПАВЛОВИЧ, 1891 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта 4 класи, без певних занять. Заарештований 26.03.1944 Новомиргородським РВ НКДБ (“під час німецької окупації служив завідувачем окружної фінуправи”). Засуджений 26.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 11.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13133)

НАПОЛЬСЬКИЙ ГРИГОРІЙ ЯКОВИЧ, 1908 р.н., с.Защита, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.01.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Засуджений 11.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Батько у 1930 році розкуркулений і висланий у м.Архангельськ, Росія. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7176)

НЕГОДА ТИТ ДАНИЛОВИЧ, 1902 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, шофер-слюсар цукрозаводу ім.Мікояна. Заарештований 30.07.1939 Златопільським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “починаючи з осені 1938 року, збирались на квартирах, пиячили і вели між собою розмови антирадянського змісту”, “Гарбуз створив антирадянське угруповання, яке ставило завдання: зривати посівні кампанії, здачу хліба державі, здійснювати підпали колгоспного і радгоспного майна, вести антирадянську агітацію”). Засуджений 13.10.1939 трибуналом Київського особливого військового округу до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 22.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12835)

НЕЖИВИЙ АНТОН СТЕПАНОВИЧ, 1878 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, проживав на хуторі Новомихайлівка Добровеличківського району, заступник голови колгоспу “Ленінський переселенець”. Заарештований 12.09.1937 Піщанобродським РВ НКВС (“у 1918 році убив активіста-комуніста Покушая; в 1919-му за денікінської влади брав участь у самосуді над 13 комсомольцями; член контрреволюційного куркульського угруповання, займався шкідництвом, зокрема покривав Павла Полуєва, який неякісно поклав скирту і 250 центнерів хліба зогнило; у 1937 році зірвав підписку на позику у своєму і сусідньому колгоспах”). Засуджений 23.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 3.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4641)

НЕЖИВИЙ МИКИТА КОРНІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, слюсар заводу “Озет”. Заарештований 15.11.1937 Кіровським МВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 26.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.07.1959 Верховним судом УРСР. (П – 4835)

НЕМИРОВСЬКИЙ ГАВРИЛО ФЕДОТОВИЧ, 1886 р.н., с.Петрострів, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 25.04.1938 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської націоналістичної організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 12.09.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 2640, 7863)

НЕМНА САВА ГРИГОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.03.1930 Шевченківським окрвдділом ДПУ (“в роки громадянської війни брав участь у єврейських погромах у Златополі, також цукрових заводів у Лебедині та Шполі”; 19-24 березня 1930 року брав участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня – див. Михайло Жишко, Семен Токар; “Немна підбурював жінок під час проведення волинок: “Набирайте каміння, беріть з собою вила і йдіть громити конюшні та комори колгоспівські – вас як жінок не зачеплять”). Засуджений 17.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання на північ. Реабілітований 28.08.1989 Черкаською облпрокуратурою. (П – 10226)

НЕСТЕРЕНКО МИКОЛА МУСІЙОВИЧ, 1926 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта 6 класів, проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), навчався на курсах тваринників. Заарештований 11.10.1947 Златопільським РВ МДБ (підозрювався у співробітництві в роки окупації з гестапо, в добровільному виїзді до Німеччини). Управлінням МДБ Кіровоградської області 13.12.1947 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5344)

НЕТРЕБА ПАВЛО ДМИТРОВИЧ, 1903 р.н., с.Андріївка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 24.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (підозрювався у антирадянській агітації). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 28.04.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5389)

НЕХ ВАСИЛЬ МИТРОФАНОВИЧ, 1898 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, старший бухгалтер міського споживчого товариства. Заарештований 16.05.1938 Златопільським РВ НКВС (зв’язок з контрреволюційним елементом, член повстанської організації). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.12.1959 Черкаським облсудом. (П – 5041)

НЕЦЬКИЙ ВАСИЛЬ ЮХИМОВИЧ, 1896 р.н., с.Петрівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.12.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5385)

НІКОЛАЄВ МАКСИМ МИТРОФАНОВИЧ, 1883 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу ім.Дзержинського. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, шкідництво). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

НІКОЛЕНКО АРТЕМ ЄВТРОПІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.04.1931 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 26.08.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в Казахстан. Реабілітований 25.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6317)

НІМЕНКО ТЕРЕНТІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1891 р.н., с.Сталіне Хмельівського (нині с.Жовтневе Новомиргородського) району, українець, освіта початкова, член колгоспу імені Литвинова. Заарештований 27.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (“вів активну контрреволюційну діяльність, спрямовану на розхолодження трудової дисципліни в колгоспі, розповсюджував чутки про майбутню війну і поразку в ній СРСР, захоплення фашистами України, ображав керівників сільської ради”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (8613 – П)

НОВИКОВ ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1905 р.н., с.Воронове Дубровського району Орловської області (Росія), росіянин, освіта початкова, проживав у с.Оситній Новомиргородського району, бригадир рілничої бригади колгоспу “Більшовик”. Заарештований 19.05.1948 Новомиргородським РВ МДБ (посібництво німецьким окупантам: в роки війни працював бригадиром громадського господарства). Засуджений 30.06.1948 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 4.09.1954 трибуналом Київського військового округу. (П – 158)

НОВИЦЬКИЙ ОЛЕКСІЙ ВЛАДИСЛАВОВИЧ, 1913 р.н., Литва, поляк, неписьменний, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), кучер райпрокуратури. Заарештований 13.05.1938 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна шпигунська діяльність). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 7.03.1956 Київським облсудом. (П – 5572)

НОВИЦЬКИЙ ПAVЛО ЙОСИПОВИЧ, 1892 р.н., м.Житомир, поляк, освіта початкова, проживав у с.Софіївці (нині у складі м.Новомиргорода), машиніст. Заарештований 22.08.1937 шляхово-транспортним відділом НКВС ст.Помічна (“серед робітників вів антирадянську агітацію, вихваляв життя в буржуазній Польщі, зводив наклепи на радянську дійсність, мав намір заподіяти диверсійний акт на водокачці”). Засуджений 29.10.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 1.11.1937. Реабілітований 28.09.1959 Генеральною прокуратурою УРСР. (П – 7358)

НОВИЦЬКИЙ ЯКІВ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1909 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, проживав на х.Ленінський переселенець Миколаївської сільради Піщаноблідського (нині Добровеличківського) району, конюх колгоспу “Ленінський переселенець”. У 1933 році був засуджений до 3 років неволі за крадіжку колгоспного хліба. Вдруге заарештований 20.06.1941 Піщаноблідським РВ НКВС (“антиколгоспна агітація, підриє трудової дисципліни: у 1940 році в кузні голова колгоспу пообіцяв виключити Новицького з колгоспу за те, що той відмовився підписуватись на державну позику, на що Новицький відповів: “Краще сидіти буду в тюрмі, ніж працювати в колгоспі”). Управлінням НКВС Новосибірської області 5.06.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2843)

НОВОХАТЧЕНКО МИКОЛА САВОВИЧ, 1890 р.н., с.Костянтинівка, українець, письменний, садівник колгоспу “Сила праці”. Заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

НОВОХАТЬКО ЙОСИП ЮХИМОВИЧ, 1887 р.н., с.Макіївка Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у колійній будці на 290-ому кілометрі на перегоні Капітанівка-Сердюківка, ремонтний робітник залізничної станції. У 1922-24 роках притягувався слідством до відповідальності за участь у пограбуванні поїздів. Вдруге заарештований 26.02.1933 ОДТВ ОДПУ ст.Бобринська, нині ім.Шевченка Черкаської області (“у зв’язку із запізненням вагона-лавки на 3 дні закликав робітників залізниці не виходити на роботу і вимагати продуктів харчування; саботував негайний виїзд на ремонт колії на ст.Христинівка; зірвав збори залізничників, які вирішували питання об’єднати свої городні ділянки у колективне господарство; перехоував хліб, не виконував плану хлібозаготівлі”). Засуджений 9.04.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 29.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7649)

НОСАНЬ ПAVЛЮ ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.02.1930 Златопільським РВ ДПУ (підозрювався у агітації проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Особливою нарадою колегії ДПУ УРСР 23.02.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6240)

НЮПА ОМЕЛЯН МАРКОВИЧ, 1901 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.04.1931 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти проведення м’ясо-хлібозаготівельних робіт, проти вступу до колгоспу). Засуджений 25.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7383)

ОБЕРЕМОК ГОРДІЙ МИРОНОВИЧ, 1882 р.н., с.Юзефівка Златопільської волості (нині с.Йосипівка Новомиргородського району), українець, освіта початкова, проживав у с.Хвошевате Петрівської сільради (нині у складі м.Знам’янки), завідувач артільного майна колгоспу “Шлях незможника”. Заарештований 7.01.1933 Знам’янським РВ ДПУ (“довів колгоспне майно до поганого стану, пиячив, провадив антирадянську агітацію проти колективізації, зривав молотьбу і хлібозаготівлю”). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 3.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6861)

ОДЕЯНЧУК ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ, 1909 р.н., с.Панчеве, українець, освіта середня, проживав у м.Бобринці, завідувач гаража облторгу м.Кіровограда. Заарештований 30.10.1937 Бобринецьким РВ НКВС (контрреволюційні образливі слова на адресу Сталіна). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 12.01.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 1643)

ОДЕЯНЧУК МИХАЙЛО НИКИФОРОВИЧ, 1870 р.н., с.Каніж, українець, освіта середня, проживав у м.Бобринці. Заарештований 18.04.1944 Бобринецьким РВ НКВС (“під час німецької окупації у 1941-43 роках працював завідувачем будівельної контори Бобринецького відділу благоустрою”). Засуджений 30.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 24.02.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13077)

ОДНОКОЗ ПЕТРО НЕЧИПОРОВИЧ, 1881 р.н., с.Турія, українець, письменний, хлібороб-одноосібник. У 1931 році за невиконання державних податків засуджений до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих, господарство розпродане. Вдруге заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (член антирадянської повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

ОДНОСУМ ЙОСИП ЯКОВИЧ, 1882 р.н., с.Каніж, українець, неписьменний, проживав у м.Кіровограді, приватний візник. Заарештований 27.07.1932 Зінов’євським МВ ДПУ (член організованої групи, що займалася розкраданням продовольчих товарів – див.Василь Чернявський, Кіровоград). Засуджений 21.09.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11596)

ОДНОСУМ СТЕПАН АРТЕМОВИЧ, 1874 (1886) р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у с.Панчеве Новомиргородського району, служитель культу. У 1922 році притягувався до відповідальності за те, що видавав більшовиків австрійській окупаційній владі – звільнений, бо

звинувачення не підтвердились. Вдруге заарештований 2.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (“будучи попом тихонівської течії, веде агітацію про скорий прихід папи римського, про розвал колективізації, поширює чутки про наближення війни й загибель радвлади, підтримує зв’язки з куркулями; на похоронах сказав віруючим: “Моліться й терпіть, бо скоро настане кінець” – наступного дня в колгоспі стали розбирати усуспільнені реманент і худобу”); за свідченням самого Односума “у 1931 році співробітник ДПУ Чуприк заявив мені, щоб я відрікся від релігії, але я відмовився це зробити”). Засуджений 5.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Втретє, мешкаючи у с.Красносілля Олександрівського району, заарештований 3.08.1937 Єлизаветградським РВ НКВС (“викривлено тлумачив положення сталінської Конституції про те, що селяни зобов’язані ходити до церкви; агітував селян записуватись під час перепису населення віруючими, бо влада зміниться і з невіруючими тоді будуть розправлятися; розповсюджував чутки про поразку радвлади, розгін колгоспів, неминучість війни”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 8.03.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 1639)

ОДНОСУМ ЯКІВ СТЕПАНОВИЧ, 1910 р.н., с.Каніж, українець, освіта 7 класів, проживав у м.Кіровограді, перукар хлібозаводу №1. У 1935 році був засуджений до 5 років неволі. Вдруге заарештований 2.02.1944 управлінням НКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація, посібництво німецьким окупантам). Засуджений 27.07.1944 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Верховним судом СРСР 13.12.1946 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 23)

ОЛЕКСЕНКО ІВАН НИЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Турія, українець, письменний, проживав у м.Новомиргороді, комірник машино-тракторної станції. Заарештований 26.07.1939 Новомиргородським РВ НКВС (“тричі імітував терористичні напади куркулів та ворогів радянської влади на себе, сількора Олексенка, з метою завоювати довіру і бути прийнятим у партію – про напади не раз писала місцева преса; зводив наклепи на невинних осіб, які арештовувались органами ДПУ”). Засуджений 10.10.1939 Кіровоградським облсудом до 7 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 29.10.1939 міру покарання зменшено до 5 років неволі з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12563)

ОЛЕКСІЄНКО МИКОЛА НЕСТЕРОВИЧ, 1888 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, коваль Капітанівської машино-тракторної станції. Заарештований 21.05.1940 УНКВС Кіровоградської області (“в період революції у Турію прибув учитель Корінний і організував “Просвіту”, в якій Олексієнко брав участь як актор-аматор – Корінного заарештовано ще до колективізації; серед робітників МТС вів антирадянську агітацію, вихваляв життя при царизмі і в капіталістичних країнах, зводив наклепи на керівників радвлади”). Засуджений 16.07.1940 Кіровоградським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Помер 13.02.1942 в таборі Карагандинської області (Казахстан). Реабілітований 30.05.1964 Верховним судом УРСР. (П – 7845)

ОЛІЙНИК ДЕМЕНТІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1892 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 26.04.1938 Златопільським РВ НКВС (у 1921 році був членом «Просвіти»; антирадянська агітація). Засуджений 22.07.1938 Київським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 17.11.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13672)

ОЛІЙНИК МАКСИМ ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, цегляр. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1918 році служив у німецькій армії, у 1920-ому у денікінців, брав участь у боях проти Червоної армії, того ж року разом з братами організував повстанський загін Олійників – розстріляв революційно налаштованого селянина Бараненка, який повідомив відділу по боротьбі з бандитизмом, ОББ, про місцезнаходження Олійників; член контрреволюційної повстанської організації”). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10451)

ОЛІЙНИК МУСІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1880 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.03.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – див. *Михайло Жижко, Семен Токар*; “Олійник 23 березня громив

колгоспівські конюшні і комори; а ще під час колективізації лякав селян: “На заклик Папи Римського буржуазні держави стануть захищати Бога, і нам, бузувірам, перепаде, а особливо колективістам і комуністам, в яких на лобі будуть виїмати зірки – отоді прийде кінець царству Ірода”). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 17.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 10226)

ОЛІЙНИК СЕМЕН СЕМЕНОВИЧ, 1898 р.н., с.Кам’януватка, українець, освіта початкова, проживав у с.Панчевому, член колгоспу “Політвідділ”. У 1923 році за участь у повстанському загоні був засуджений до 10 років неволі, у 1929 і 1933 роках за контрреволюційну агітацію проти колективізації у сільському господарстві вислався на північ. Вчетверте заарештований 24.06.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1919-1921 роках був отаманом повстанського селянського загону, який відокремився від загону Завгороднього, нараховував понад 1,5 тисячі повстанців; у 1922 році у Кам’януватці зупинився загін Грищенко, Олійник організував із місцевих загін кількістю 25 осіб; повернувшись із заслання у 1937 році, продовжував поширювати повстанські настрої, вів антирадянську агітацію, зводив наклепи на комуністичну партію”). Засуджений 5.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 14.09.1938. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12025)

ОЛІЙНИК ТИМІШ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб, без певних занять. У 1933 році за шкідницьку діяльність у колгоспі був засуджений Київським облсудом до 10 років неволі, відбув у в’язниці 4 роки. Вдруге заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1918 році служив у війську армії УНР, згодом разом з братами організував повстанський загін Олійників, який у 1920-22 роках воював проти утвердження радянської влади; член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10451)

ОЛЬШАНСЬКИЙ ДМИТРО СТЕПАНОВИЧ, 1904 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, проживав у с.Гапсину (нині Олександрівка) Маловисківського району, священик. Заарештований 25.10.1937 Маловисківським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Помер 1942 року в ув’язненні. Реабілітований 21.01.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 6132)

ОМЕЛЬЧЕНКО САВКА ДЕНИСОВИЧ, 1895 р.н., с.Мар’ївка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 8.11.1929 Новомиргородським РВ міліції (антирадянська агітація). Засуджений 17.11.1929 Зінов’євським окрсудом до 1 року 6 місяців ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 30.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1777)

ОПОШНЯНСЬКИЙ АНДРІЙ ЙОСИПОВИЧ, 1888 р.н., с.Стеблів Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, українець, письменник, проживав у с.Турія, колгоспник. У 1930 році арештовувався за участь у військових формуваннях Української Народної Республіки в роки громадянської війни, за проведення мобілізації у петлюрівське військо туріянських селян. Вдруге заарештований 15.04.1938 Златопільським РВ НКВС (член антирадянської повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

ОРЕЛ ВАСИЛЬ КАРПОВИЧ, 1875 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 13.03.1929 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 3.06.1929 Шевченківським окрсудом до 5 років ув’язнення. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. Вдруге, повернувшись із заслання у 1933 році та проживаючи у с.Тишківці, заарештований 20.10.1937 Златопільським РВ НКВС (вихваляв Троцького). Засуджений 25.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 10.11.1937. Реабілітований 12.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6730, 11676)

ОРЕЛ КИРИЛО МИХАЙЛОВИЧ, 1890 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 26.03.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (участь у спробі ліквідації колгоспу ім. 12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – див. *Михайло Жижко, Семен Токар*). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 17.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 10226)

ОРЕЛ ОЛЕКСА ОМЕЛЯНОВИЧ, 1896 р.н., с.Бровкове, українець, освіта початкова, проживав у с.Любомирці Олександрівського району, голова колгоспу. Заарештований 23.07.1938 Єлизаветградківським РВ НКВС (підривна робота в колгоспі). Засуджений 13.10.1938 трійкою УНКВС

Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 30.10.1938. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10654)

ОРЕЛ СТЕПАН МИХАЙЛОВИЧ, 1886 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), різноробочий артілі “Червона зірка”. Заарештований 24.08.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 22.09.1937 до розстрілу, вирок виконано 2.10.1937. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11986)

ОСИПЕНКО ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 16.07.1938 Златопільським РВ НКВС (учасник контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 1.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.09.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 9808)

ОСМОЛОВСЬКИЙ ВСЕВОЛОД ФЕДОРОВИЧ, 1903 р.н., м.Сміла Черкаської області, українець, освіта середня, проживав у смт Капітанівці, плановик бурякорадгоспу. Заарештований 25.10.1937 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, шкідництво). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. У 1939 році виправданий. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12092)

ОСТРОУШЕНКО ОЛЕСЯ ГАВРИЛІВНА, 1897 р.н., м.Новомиргород, українка, освіта середня, кандидат у члени ВКП(б) з 1925 року – в 1929-ому виключена “за нерозуміння класової лінії партії”, проживала у с.Тарасівці Бобринецького району, вчителька. Заарештована 17.10.1937 Бобринецьким РВ НКВС (антирадянська агітація: “у 1936 році відвідала лазню колгоспниці Килини Бродової, де в присутності колгоспниць висловлювала похабні образливі слова на адресу вождя трудящого народу тов. Сталіна, вихваляла Троцького”). Засуджена 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8695)

ОЧЕРЕТЯНИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1873 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, тесля Капітанівського цукрозаводу. У 1929 році розкуркулений, висланий на Урал, звідки втік у 1931-ому. Заарештований 10.07.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація: “тримав зв’язок з колишніми куркулями, дискредитував вождів партії, поширював чутки про прийдешню війну з Німеччиною і поразку в ній СРСР, погрожував розправою комуністам і активістам за розкуркулювання”). Засуджений 16.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12175)

ОЧКУРЕНКО ПАВЛО ХАРЛАМПОВИЧ, 1924 р.н., с.Шпакове, українець, освіта 7 класів, проживав у с.Петровому Знам’янського району, хлібороб, тимчасово мешкав у Одесі. Заарештований 24.04.1944 УНКВС Одеської області (співробітництво з німецькими окупантами в роки війни: “у вересні 1942 року вступив до лав німецької армії у м.Кіровограді, служив у господарчому взводі до кінця 1943 року”). Управлінням МВС Одеської області 9.09.1944 направлений для фільтрації в спецтабір НКВС. (П – 7360)

ПАВЛЕНКО МАРІЯ МИХАЙЛІВНА, 1924 р.н., смт Капітанівка, українка, освіта 10 класів, рахівник райфінвідділу. Заарештована 30.01.1945 Златопільським РВ НКДБ (наклепи на Червону Армію, вихваляла німецьку армію). Засуджена 13.03.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. У 1991 році проживала у Магаданській області. Реабілітована 12.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12922)

ПАДУРЕЦЬ ІВАН ХОМОВИЧ, 1916 р.н., с.Новоселівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Пурпурівці Новомиргородського району, колгоспник, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався в полон фінам без опору). Засуджений 18.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4367)

ПАДУРЕЦЬ СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1891 р.н., с.Кам’янка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнці, без певних занять. Заарештований 29.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (“у жовтні 1941 року став працювати завідувачем Новоукраїнського відділення господарчого банку, вихваляв бойову міць німецької армії, зводив наклепи на армію Червону”; заарештований як член ОУН,

у звинувачувальному висновку членство в ОУН не згадується). Засуджений 19.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 26.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13540)

ПАЗИНИЧ СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1884 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.03.1931 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 25.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11931)

ПАНАСЕНКО ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, неписьменний, член колгоспу ім.12-річчя Жовтня. Заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

ПАНАСЕНКО ФЕДІР ОСИПОВИЧ, 1904 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, робітник артілі “12-річчя Жовтня”. Заарештований 19.12.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (“у 1930 році, будучи в колгоспі, тероризував бідноту, за що з колгоспу його виключили”, “систематично займався спекуляцією хлібом та м'ясом, агітував проти заходів радянської влади на селі, за вихід із колгоспів, доводячи, що одноосібникам краще живеться: “Дурні, працюють в артілях, адже хліб вивезуть, а вони будуть пухнути з голоду”, “Скоро все поміняється: тоді будемо заготовляти м'ясо з тих, хто тепер заготовляє – це вони поїли всіх наших корів”, мав велику заборгованість по здачі хліба і по сплаті податків – 249 рублів 79 копійок, а коли бригадир Василь Коломієць описав за відсутності господаря його майно, то пішов до бригадира додому й побив його”). Засуджений 1.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8672)

ПАНТЕЛЕСЬВ АНДРІЙ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, проживав на хуторі Комінтерн Коробчинської сільради, тесля колгоспу ім.Фрунзе. У 1930 році розкуркулений і до 1933-го висланий у Архангельську область (Росія). Заарештований 27.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (наклепи на керівників партії та радянської влади, шкідництво: “з метою зупинити роботу комбайна, кинув у пшеницю колоду – таким чином проводив у колгоспі свою контрреволюційну роботу”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8608)

ПАНТЕЛЕСЬВА ЛУКІЯ ПАНАСІВНА, 1893 р.н., с.Коробчине, українка, освіта початкова, проживала на хуторі Комінтерн Коробчинської сільради, член городньої бригади колгоспу ім.Фрунзе. У 1930 році розкуркулена й вислана на північ. Заарештована 27.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (наклепи на керівництво партії та уряду: “Нас радянська влада не просто розкуркулила, вона нас пограбувала”). Засуджена 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8608)

ПАРАХОНЕНКО КИРИЛО ПAVЛОВИЧ, 1894 р.н., с.Пурпурівка, українець, освіта початкова, ветсанітар колгоспу “Більшовик”. Заарештований 25.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, шкідницька діяльність: “давав розпорядження годувати коней прілою січкою і половою, щоб коні хворіли і нищилась тяглова сила”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553, 76)

ПАРОВІН ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1917 р.н., с.Каніж, росіянин, освіта 5 класів, проживав у м.Кіровограді, водій масложиркомбінату. Заарештований 14.10.1946 УМДБ Кіровоградської області (підозрювався у співробітництві в роки війни з німецькими каральними органами “СД”). Управлінням МДБ Кіровоградської області 7.12.1946 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1942)

ПАРОВІН ПАНАС ПAVЛОВИЧ, 1892 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, обліковець-бракувальник заводу “Червона зірка”. Заарештований 20.04.1932 Зінов'євським

МВ ДПУ (як таємний агент Зінов'євського міськвідділу ДПУ не повідомив органи про контрреволюційну організацію у с.Веселівка Великовисківського району). Засуджений 5.12.1932 Одеським облсудом до 3 років ув'язнення. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4061)

ПАРОВІН СТЕПАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1906 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у авіамістечку м.Ростов-на-Дону (Росія), старшина 2-го запасного авіаполку. Заарештований 12.10.1941 особливим відділом НКВС Північно-Кавказького військового округу (“антирадянською агітацією підривав міць Червоної армії, вихваляв фашистський лад, виявляв недовіру до радянської преси і Радінформбюро, паплюжив лозунги партії й уряду”). Засуджений 12.11.1941 трибуналом Харківського військового округу до розстрілу, вирок виконано 9.12.1941. Реабілітований 5.03.1991 головною військовою прокуратурою. (П – 12575)

ПАРХОМЕНКО ІВАН КАРПОВИЧ, 1908 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1932 року, в Червоній армії з 1930 року, проживав у м.Полтаві, курсант Полтавського військово-політичного училища. Заарештований 10.07.1937 Полтавським МВ НКВС (антирадянська агітація: “серед курсантів вихваляв Троцького, заявляв, що Зінов'єв і Каменев не брали участі у вбивстві Кірова; доводив, що стახановський рух може призвести до безробіття в СРСР”). Засуджений 4.12.1937 трибуналом Харківського військового округу до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 5.06.1990 Верховним судом СРСР. (П – 11750)

ПАРХОМЕНКО МИКОЛА ТАРАСОВИЧ, 1892 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 4.07.1941 Златопільським МРВ НКДБ (підозрювався у шкідницькій діяльності та антирадянській агітації). Військовою прокуратурою військ НКВС Красноярського краю 19.11.1941 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2701)

ПАСІКА СИДІР СЕРГІЙОВИЧ, 1883 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році за підпал сільської ради, в приміщенні якої навчались комсомольці, був засуджений до 10 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років. Вдруге заарештований 16.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10451).

ПАСІЧНИК ІНОКЕНТІЙ ІВАНОВИЧ, 1875 р.н., с.Мала Білка Кременецького повіту Волинської губернії (нині Лановецького району Тернопільської області), українець, письменний, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), священик Златопільської церкви. Заарештований 2.11.1937 Златопільським РВ НКВС (“до революції був монахом; належав до гурту вихідців із Польщі, священиків, вороже настановлених до радянської влади, які збирались у хагах Василя Романовича і Василя Кирика, провадили зібрання, висловлюючись у контрреволюційному куркульському дусі, вихваляли польський і німецький фашизм, чекали приходу поляків в Україну й повалення існуючого ладу”). Засуджений 1.12.1937 НКВС і Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 17.12.1937. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12040)

ПАСІЧНИЧЕНКО ІВАН АРСЕНОВИЧ, 1892 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 26.02.1932 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти організації колгоспів, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 9.12.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років концтабору. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 16.07.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 1.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.09.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 6728, 9808)

ПАСТУХ ЛУК'ЯН ДАВИДОВИЧ, 1883 р.н., с.Оситна, неписьменний, хлібороб. Заарештований 7.04.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти колективізації: “у перші місяці 1930 року у селі Новооситній було створено артіль, але оскільки в ній було багато членів без коней і реманенту, то в березні окремі селяни побажали вийти і почали агітувати всіх, аби розбирали коней і реманент: “Розібрати усупільнене майно, аби не робить нам на голоту!” – Пастух через свою дружину першим забрав усупільненого коня у Єлисаветівці, згодом й інші почали розбирати”). Засуджений 14.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 1 року виправних робіт. Реабілітований 13.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1844)

ПАЦМАН ІВАН КАРЛОВИЧ, 1900 р.н., м.Юр'єв (Естонія), естонець, освіта початкова, у 1918-19 роках як червоноармієць воював на теренах України, лишився проживати у с.Тишківка Новомиргородського району, кравець колгоспу ім.Сталіна. Був заарештований і судився за хуліганство – побив свою дружину. Вдруге заарештований 4.08.1939 Златопільським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “починаючи з осені 1938 року, збирались на квартирах, пиячили і вели між собою розмови антирадянського змісту”, “Гарбуз створив антирадянське угруповання, яке ставило завдання: зривати посівні кампанії, здачу хліба державі, здійснювати підпали колгоспного і радгоспного майна, вести антирадянську агітацію”, “Пацман підпалив соломі у колгоспі ім.Сталіна”). Трибуналом Київського особливого військового округу 13.10.1939 виправданий, з-під варти звільнений. (12835 – П)

ПЕРЕВЕРТЕНЬ ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1912 р.н., с.Рубаний Міст, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, проживав на ст.Кусар-Чай (Азербайджан), військовослужбовець 443 складу Народного комісаріату оборони, стрілець. Заарештований 14.11.1942 особливим відділом НКВС 4-ої повітряної армії (“члени контрреволюційної зрадницької групи, яка заснувалась на ґрунті земляцтва і спільності антирадянських ворожих поглядів стосовно існуючого в СРСР ладу, систематично вела серед військовиків 443-го складу НКО агітацію поразницького характеру, члени угруповання мали намір спільно, гуртом перейти лінію фронту на бік ворога, Феньков повідомив українцям усний пароль для безперешкодного перетину лінії фронту, 15.10.1932 відбулося зібрання, на якому обговорювались конкретні дії”). Засуджений 10.01.1943 трибуналом 85-го району авіабазування до розстрілу з конфіскацією майна. Військовим трибуналом Північно-Кавказького фронту 18.02.1943 міру покарання замінено на 10 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 23.06.1992 прокуратурою Російської Федерації. (П – 13340)

ПЕТРУШЕВСЬКИЙ КАЗИМИР ПАВЛОВИЧ, 1901 р.н., м.Житомир, поляк, освіта початкова, член ВКП(б) у 1928-37 роках, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), керуючий контори “Райзаготскот”. Заарештований 17.10.1937 Златопільським РВ НКВС (“розповідав анекдоти, в яких паплюжив членів партії та уряду і які містили погрози на адресу Сталіна”). Засуджений 22.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12036)

ПЕШЕХА ОЛЕКСІЙ САВЕЛІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 4.03.1948 Новомиргородським РВ МДБ (агітація проти комуністичної партії, радянського ладу, вихваляння фашистської Німеччини). Засуджений 31.03.1948 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 11.05.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12068)

ПИЛЯВСЬКИЙ МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1897 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 19.07.1938 Златопільським РВ НКВС (учасник контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 1.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.09.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 9808)

ПИРКО МИХАЙЛО НИКИФІРОВИЧ, 1893 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1917-21 роках, проживав у м.Кіровограді, слюсар школи №1. Заарештований 20.08.1936 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна агітація троцькістського характеру проти колективізації). Засуджений 30.12.1936 Одеським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 26.01.1990 Верховним судом УРСР. Вдруге заарештований на посаді коваля взуттєвої фабрики 6.01.1949 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація, вихваляння умов життя в капіталістичних країнах). Засуджений 17.03.1949 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 11.12.1954 міру покарання зменшено до 6 років ув'язнення. Реабілітований 19.04.1990 Верховним судом СРСР. (П – 11295, 12162)

ПІВКОПА МИХАЙЛО ОКСЕНТОВИЧ, 1899 р.н., с.Василівка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році за хабар голові сільради в сумі 300 рублів був засуджений до 1 року примусової праці. Заарештований 5.04.1931 Златопільським РВ ДПУ (“у 1922 році мав зв'язки з повстанським загonom Загороднього; у 1929-ому погрожував хлібозаготівельній комісії: “Дурні, не ходіть попід хатами, не

турбуйте людей, тому що радвллади скоро не буде, а вам тоді ці люди, в яких ви забираєте хліб, очі повиймають”; у березні 1930-го загітував селян розібрати колгоспне майно – недавній власний інвентар та коней; збирав куркулів у власній хаті, де радились, як вести агітацію проти колективізації, хлібозаготівельних робіт; у листопаді 1930 року напав на уповноваженого райвиконкому по заготівлі хліба”). Засуджений 20.08.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6320)

ПВКОПА ТИХІН ОКСЕНТОВИЧ, 1888 р.н., с.Василівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 15.10.1930 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 24.11.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11795)

ПІДДУБНИЙ ВАСИЛЬ МИКОЛАЙОВИЧ, 1880 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 6.03.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (“до революції служив у поліції Новомиргорода; виключений із колгоспу “12-річчя Жовтня” за систематичний невихід на роботу; серед колгоспників веде агітацію проти здачі посівматеріалу, мовляв, влада не полишить землю незасіяною, то змушена буде давати зерно для сівби, переконував селян у перспективності одноосібного ведення господарства, а не колективного”). Засуджений 28.04.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 26.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7650)

ПІДОПЛЕТЕНИЙ ЛАВРІН ОВДІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українець, освіта початкова, хлібороб. У 1924 році розкуркулений. Заарештований 14.10.1931 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 2.01.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 18.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12013)

ПІСКАНОВСЬКИЙ ФЕМІСТОКЛ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1876 р.н., с.М.Татаринівка Житомирського повіту Волинської губернії, українець, освіта вища – Волинська духовна семінарія, проживав у с.Турії Новомиргородського району, священник Туріяньської церкви з 1917 року. Заарештований 3.11.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація: “За цієї влади нема життя, пошвидше прийшов би фашизм: він ось розправиться із Францією й Іспанією, а потім розіб’є й СРСР”; “син служителя культу, дяк, належав до гурту вихідців із Польщі, священників, вороже настановлених до радянської влади, які збирались у хатах Василя Романовича і Василя Кирика, провадили зібрання, висловлюючись у контрреволюційному куркульському дусі, вихваляли польський і німецький фашизм, чекали приходу поляків в Україну й повалення існуючого ладу”). Засуджений 1.12.1937 НКВС і Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 17.12.1937. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12040)

ПІСКУН СЕРГІЙ НАУМОВИЧ, 1900 р.н., с.Вільшана Київської (нині Черкаської) області, українець, освіта вища (Уманський сільськогосподарський інститут), проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), без певних занять. Заарештований 20.03.1944 Златопільським РВ НКДБ (антирадянська діяльність: “у серпні 1941 року призначений німецькою окупаційною владою на посаду завідувача райземуправи; виконував усі завдання німецької влади”). Засуджений 14.06.1944 трибуналом Одеського військового округу до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 1.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12784)

ПЛАСТУН ТИМОФІЙ СЕРГІЙОВИЧ, 1911 р.н., м.Златопіль (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта середня спеціальна (Корсунський педагогічний технікум, 1930), кандидат у члени ВКП(б) до 1933 року, вчитель, помічник командира взводу розвідки 2-го арtpолку. Заарештований 10.04.1934 особливим відділом ДПУ 2-ої стрілецької дивізії (“вів контрреволюційну агітацію, вихваляв ворогів народу: у присутності червоноармійців шельмував керівника КП(б)У тов.Постишева; політруків називав радянськими попами, дискредитував їхню роль: “Політруки під час війни будуть не потрібні, бо там язиком теліпати не треба, а треба стріляти”, говорив про Скрипника як захисника України, у акті самогубства звинувачував керівництво КП(б)У: “Скрипник чинив непогано – якби Україна розпоряджалась земельними фондами самостійно, то такого голоду на Україні, як у 1932 році не було б, з України все забрали, а Україні нічого не дали”; запис у щоденнику: “В партійній організації, де є кретини і кар’єристи, не хочу і не могу бути”). Засуджений 11.07.1934 трійкою при колегії ОДПУ Далекосхідного краю до 5

років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 31.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Сергій у 1933 році розігнав збори комсомолу, за що був засуджений до 3 років неволі. (П – 11889)

ПЛАЧИНДА СЕМЕН ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Каніж, українець, освіта незакінчена вища (Слисаветградське громадське комерційне училище, 1915), в минулому належав до партії соціал-революціонерів, проживав у м.Зінов'євську (нині Кіровоград), педагог комбінату побутового обслуговування, викладач технікуму захисту рослин, 17-ої трудової школи. Заарештований 13.04.1933 Зінов'євським МВ ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної організації). Зінов'євським МВ ДПУ 13.05.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1437)

ПЛАЧИНДА ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта початкова, фельдшер. Заарештований 11.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС ("член контрреволюційного націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом"). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3602)

ПЛОТНИЦЬКИЙ СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1914 р.н., м.Златопіль (нині Новомиргород), поляк, освіта 4 класи, проживав у м.Кіровограді, рядовий 214-го окремого армійського запасного стрілецького полку 5-ої гвардійської армії. Заарештований 13.03.1944 відділом контррозвідки "Смерш" 7-ої гвардійської армії ("зв'язок з німецькою поліцією і жандармерією"). Засуджений 16.08.1944 трибуналом військ Кіровоградської області до 16 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 13.12.1955 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2219)

ПОБЕРЕЖНИЙ ІЛЛЯ ЙОСИПОВИЧ, 1896 р.н., с.Стара Гута Хмельницького району Вінницької області, українець, освіта незакінчена вища, проживав у с.Петроострові Новомиргородського району, вчитель середньої школи. Заарештований 10.09.1950 Хмельським РВ МДБ (антирадянська агітація: "проживав на окупованій німцями території, зводив наклепи на командування Червоної армії та на радянський уряд; після війни, викладаючи у зооветтехнікумі, на одному із занять політгуртка заявив, що найважливішим опозиціонером у партії був Бухарін, який мав серйозні праці, наприклад "Азбука комунізму", яка мала велике значення у політологічній науці"). Засуджений 19.12.1950 Кіровоградським облсудом до 25 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом УРСР 25.10.1954 вирок зменшено до 10 років неволі. Реабілітований 9.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12702)

ПОВОЛОЦІЙ МОЙСЕЙ МІРОВИЧ, 1907 р.н., м.Новомиргород, єврей, освіта початкова, коваль. Заарештований 3.11.1926 Черкаським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної "Єдиної Всеросійської організації сіоністської молоді"). Засуджений 14.01.1927 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5274)

ПОЛИВОДА АРСЕН КАРПОВИЧ, 1903 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.10.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9180)

ПОЛНСЬКИЙ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1879 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, член колгоспу ім.12-річчя Жовтня. Заарештований 27.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів партії та уряду). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 5.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8810)

ПОЛЩУК АНІСТРАТ ГРИГОРОВИЧ, 1879 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.03.1931 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 29.05.1931 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11930)

ПОЛЩУК НАТАЛЯ МАКСИМІВНА, 1907 р.н., с.Троянове, українка, освіта початкова, домогосподарка. Заарештована 17.04.1930 Новомиргородським РВ міліції (контрреволюційна діяльність). Засуджена 15.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітована 21.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13310)

ПОЛЩУК ФЕОДОСІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1887 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, неписьменний, член колгоспу “Пролетар”. Заарештований 29.01.1938 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація: “вихваляв ворогів народу Тухачевського і Якіра, виступав проти колгоспного ладу, вихваляв життя до революції”). Засуджений 10.05.1938 Київським облсудом до 4 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Київським облсудом 29.08.1940 міру покарання зменшено до 3 років ув’язнення у ВТТ з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 27.02.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 13809)

ПОЛУСВ ПАВЛО ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, проживав на х.Новомихайлівка Піщаноблідського (нині Добровеличківського) району, бухгалтер колгоспу. У 1932 році розкуркулений. Заарештований 20.09.1937 Піщаноблідським РВ НКВС (“разом з учителем Бабичем створив контрреволюційне шкідницьке куркульське угруповання, завербувавши заступника голови колгоспу Антона Неживого та конюха Павла Станкевича: за три місяці знищили 5 коней, а 12 привели до повного виснаження”, “вигубивши 15 поросят, запевняв, що свинарство не рентабельна галузь, щоб її розвивати”, “сподівався на окупацію України Німеччиною як порятунку”). Засуджений 23.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 3.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4641)

ПОМАРЖАНСЬКИЙ ОЛЕКСА ДАНИЛОВИЧ, 1916 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта 7 класів, проживав у м.Грязовець Вологодської області (Росія), старшина 68-го запасного стрілецького полку. Заарештований 29.04.1943 особливим відділом НКВС 29-ої запасної стрілецької бригади (контрреволюційна агітація, вихваляння німецької армії, наклепи на радянську пресу та Радінформбюро). Засуджений 8.06.1943 трибуналом 29 ЗСБ до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.01.1992 прокуратурою Ленінградського військового округу. (П – 13057)

ПОНОМАРЕНКО ДМИТРО МИТРОФАНОВИЧ, 1877 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, тесля. Заарештований 15.02.1938 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 12.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10326)

ПОНУРА ІРИНА СТЕПАНІВНА, 1894 р.н., м.Юзефівка (нова назва Йосипівка), українка, освіта початкова, член колгоспу “Пролетар”. Заарештована 25.08.1939 Златопільським РВ НКВС (“дочка крупного куркуля, сестра одружена з учителем Клодяжним, ворогом народу, заарештованим у 1937 році, дочка одружена з директором Капітанівської МТС полком Силухом, заарештованим у 1937-ому; брала участь у антирадянському угрупованні Гарбузенка, Кваш та інших, які, починаючи з осені 1938 року, збирались на квартирах, пиячили і вели між собою розмови контрреволюційного змісту”). Трибуналом Київського особливого військового округу 13.10.1939 виправдана, з-під варті звільнена. (12835 – П)

ПОПЕНКО ЯКІВ МИНОВИЧ, 1884 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1907 році за вбивство був засуджений до 2,5 років неволі. Вдруге заарештований 30.03.1931 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська діяльність: “у 1926 році зривав землевпорядкування у селі, у 1928-ому виступав проти самообкладання, у 1930-ому брав участь у підпільних куркульських зібраннях”; агітація проти колективізації: “Земля наша, ми її нікому не дамо, а злидні землі не матимуть, бо не вміють працювати”, “Колгосп без нас, як сім’я без батька; колгосп – ярмо, яке ми не збираємось одівати”, “Щороку влада збільшує податки, грабує нас, а ми мовчимо”, “Дивіться, як селянинові добре жити при цій владі: працюєш, як віл, а вони твоїм добром розпоряджаються. Грабуйте наш хліб пінний – він вам стане кров’ю!”). Уповноважений сектору ДПУ по Златопільському району (дати нема) клопотався перед особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР про адміністративне заслання Попенка в концтабір на 5 років. Київським оперативним сектором ДПУ 16.07.1931 висланий разом з сім’єю на Урал, справу припинено. (П – 6322)

ПОПЕРЕКА САВА МИНОВИЧ, 1886 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 5.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (контрреволюційна пропаганда проти колективізації). Засуджений 8.09.1931 Хмельвським райнарсудом до 3 років ув’язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Покарання відбував на будівництві Біломорканалу. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. Вдруге як робітник радгоспу “Реконструктор” Долинського району заарештований 7.10.1937 Долинським РВ НКВС

(шкідництво у тваринництві, антирадянська агітація). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.11.1937. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1265, 10670)

ПОРОХ ФЕДІР ДМИТРОВИЧ, 1895 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, електромашиніст залізничної станції Капітанівка Новомиргородського району. Розкуркулений, у 1936 році судився за крадіжку запасних частин у машино-тракторній станції. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрелець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

ПОСТОВІТ ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1887 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, бригадир мідників винокурні. У 1920 році арештовувався за участь у повстанському русі проти радянської влади. Вдруге заарештований 2.12.1937 Кіровським МВ НКВС (“в роки громадянської війни був активним учасником повстанських загонів Панька і Завгороднього, брав участь у вбивстві міліціонера Цеховлеса; вів антирадянську агітацію, висловлював невдоволення існуючими порядками, виявляв повстанські тенденції”). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9221)

ПОШОЛОК ДМИТРО ОКСЕНТОВИЧ, 1905 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, ремонтний робітник колійної дільниці №17 залізничної станції Капітанівка. Заарештований 26.09.1937 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Постишеве (антирадянська діяльність). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 16.01.1956 Одеським облсудом. (П – 6314)

ПОШОЛОК ОНИКІЙ ОКСЕНТОВИЧ, 1902 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці, бухгалтер цукрозаводу. У 1929 році засуджений до 2 років неволі. Вдруге заарештований 25.10.1937 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, шкідництво). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. У 1939 році справу припинено. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12092)

ПРАЛЯ ГРИГОРІЙ ГАВРИЛОВИЧ, 1903 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у с.Фрунзе Бобринецького району, без певних занять. Заарештований 1.04.1944 Бобринецьким РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами: під час війни працював бригадиром громадського двору). Засуджений 18.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 26.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13419)

ПРИЗ АНТОН МИХАЙЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, завідувач молочної ферми колгоспу. Заарештований 20.04.1938 Златопільським РВ НКВС (агітував проти колективізації, пророкував поразку СРСР у майбутній війні проти Німеччини та Польщі). Засуджений 23.07.1938 Київським облсудом до 6 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 6.05.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 13862)

ПРИЙМАК ДЕНИС ЙОСИПОВИЧ, 1895 р.н., с.Василівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червона нива”. Заарештований 27.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська діяльність). Засуджений 20.05.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років заслання. Реабілітований 1.06.1963 Кіровоградським облсудом. (6598 – П)

ПРИСЯЖНИЙ ТИМОФІЙ ПИЛИПОВИЧ, 1888 р.н., с.Журавка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 12.02.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівлі). Засуджений 1.04.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 4.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5912)

ПРИСЯЖНИЙ ТОДОСЬ ПАВЛОВИЧ, 1888 р.н., с.Розлива, українець, освіта початкова, швець. Заарештований 18.11.1937 Златопільським РВ НКВС (“в громадянську війну перебував у повстанському загоні Кваші; агітував проти колгоспного будівництва, поширював чутки про війну з Німеччиною, яка захопить Україну; пропагував ідею самостійної української держави”). Засуджений 27.11.1937 трійкою

УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 18.12.1937. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12032)

ПРИТУЛА ОКСАНА ЛУК'ЯНІВНА, 1896 р.н., с.Василівка, українка, неписьменна, колгоспниця. Заарештована 22.11.1944 Златопільським РВ НКДБ (антирадянська агітація, зрадництво в роки німецької окупації). Засуджена 23.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 5.11.1954 трибуналом Київського військового округу. (П – 5613)

ПРИЩЕПА ВАСИЛЬ ВІСАРІОНОВИЧ, 1908 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, кравець-кустар. Заарештований 2.08.1939 Златопільським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “починаючи з осені 1938 року, збирались на квартирах, пиячили і вели між собою розмови антирадянського змісту”, “Гарбуз створив антирадянське угруповання, яке ставило завдання: зривати посівні кампанії, здачу хліба державі, здійснювати підпали колгоспного і радгоспного майна, вести антирадянську агітацію”, “Кваша підмовив п'яницю Прищепу, який 29.07.1939 підпалив 3 хати і 1 клуню колгоспникам”). Засуджений 13.10.1939 трибуналом Київського особливого військового округу до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 22.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12835)

ПУСТИЛЬНИКОВ ХАЇМ НАФТУЛОВИЧ, 1886 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), єврей, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, член колгоспу ім.Рози Люксембург. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“в минулому крупний лісопромисловець, у 1930 році мав мануфактурний магазин; належав до контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, яка у двох колгоспах – “Сила праці” та ім.Р.Люксембург – отруїла 14 коней”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 2598)

ПУТНИКОВ МИХАЙЛО СТЕПАНОВИЧ, 1906 р.н., с.Листопадове, українець, освіта вища педагогічна, член ВКП(б), проживав у с.Канежі Новомиргородського району, директор школи. Заарештований 3.07.1938 Новомиргородським РВ НКВС (підозрювався у зв'язках з ворогами народу та шкідництві). Одеською облпрокуратурою 20.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2979)

ПУШЕНКО МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта початкова, різноробочий лісництва. Заарештований 17.06.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 17.10.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 1.11.1937. Реабілітований 25.06.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5229)

РАДЧЕНКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1884 р.н., с.Новий Робськ Климівського району Західної (нині Брянської) області, Росія, українець, освіта вища медична, проживав у с.Панчевому Новомиргородського району, завідувач лікарні. Заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“подружжя Іван Радченко і Віра Коган підтримували зв'язок із братом Івана Пантелеймоном, який проживав у м.Харбіні, Маньчжурія, від якого отримували листи і посилки; до 1937 року писали йому листи шпигунського характеру, в яких зводили наклепи на життя колгоспників; з 1929 року обоє завербовані Пантелеймоном для шпигунської діяльності на користь Японії”). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.07.1938. Реабілітований 10.08.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3750)

РАДЧЕНКО СЕМЕН ФЕДОТОВИЧ, 1897 р.н., с.Хороше Озеро Борзнянського району Чернігівської області, українець, освіта середня (місіонерська семінарія), проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), священник, різноробочий комунального відділу райвиконкому. Заарештований 16.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (релігійна пропаганда: “відвідував нелегальні зібрання церковників у Коробчині, Мар'ївці, Трояновому, Андріївці та інших селах Новомиргородського і Златопільського районів, де здійснював релігійні обряди й хрещення дітей, за що брав у населення плату грошима і продуктами; у червні 1941-го разом з іншими церковними активістами с.Коробчиного таємно влаштував провокаційну вилазку – оновлення ікони – з метою активізації релігійної пропаганди і наведення страху на відсталі елементи села”). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 26.11.1941 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 8239)

РАЗВІН ІВАН ЮХИМОВИЧ, 1903 р.н., с.Усатове Краснокутського району Саратовської області (колишня Республіка німців Поволжя), національність – “за паспортом росіянин, за словами українець, а насправді німець”, освіта 2 класи, проживав у м.Новомиргороді, колійний обхідник залізничної станції. Заарештований 2.07.1941 опервідділенням НКДБ ст.Шевченко (антирадянська агітація та діяльність: “у квітні 1941 року у вестибюлі залізничного вокзалу вихваляв військову могутність Німеччини: “Німеччина сильна держава, у війні вона буде переможцем, бо Гітлер для цієї мети грошей не шкодує”; у травні 1941-го казав: “Радянський уряд своїми указами так затиснув робітників, що й дихнути не можна, за найменшу дрібницю садять у тюрму, яких за радвлади набудували більше, ніж за царизму”; 27.06.1941 у бесіді з бригадиром колії поширював провокаційні чутки про знищення німцями м.Львова, чим викликав панічні настрої”). Засуджений 10.11.1941 трибуналом військ НКВС Башкирської АРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 18.06.1975 Кіровоградським облсудом. (П – 8298)

РАЗВІНА ОЛЬГА СЕРГІЙВНА, 1904 р.н., с.Усатове Енгеймського (Краснокутського) району Саратовської області (республіка німців Поволжя), українка, освіта початкова, проживала у с.Софіївці (нині у складі м.Новомиргорода), домогосподарка. Заарештована 14.04.1944 Новомиргородським РВ НКВС (зв’язки з німецькими окупантами в роки війни). Засуджена 10.01.1945 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у Чорногорському спецвиправно-трудовому таборі. Реабілітована 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10785)

РАЙКОВИЧ СТЕПАН ПЕТРОВИЧ, 1899 р.н., с.Панчеве, українець, освіта середня, проживав на ст.Трепівка Знамянського району, старший агроном Трепівської МТС. Заарештований 1.02.1933 Одеським облвідділом ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

РАКИТА АНДРІЙ КАРПОВИЧ, 1903 р.н., с.Шпакове, українець, освіта початкова, машиніст Панчевської машино-тракторної станції. Заарештований 14.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 30.05.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7825)

РАКИТА КАРПО ФЕДОРОВИЧ, 1858 р.н., с.Шпакове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 13.05.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 11.06.1930 Зінов’євським окрсудом до 4 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та на 5 років заслання. Верховним судом УРСР 8.07.1930 міру покарання зменшено до 4 років неволі умовно з випробувальним строком на 4 роки. Реабілітований 27.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1840)

РИБАК ГАННА МАРКЕЛІВНА, 1890 р.н., м.Новомиргород, полька, освіта початкова, проживала у м.Малій Висці, кравчиня. Заарештована 7.07.1938 Маловісківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджена 27.05.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років 6 місяців ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12544)

РИБАКОВ ЗАХАР ФЕДОРОВИЧ, 1885 р.н., м.Златопіль (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, проживав на ст.Помічна Добровеличківського району, монтер вагонного цеху залізничної станції. Заарештований 3.03.1933 Одеським облвідділом ДПУ (“вів антирадянську агітацію, напивався і просторікував: “Комуністи – всі паразити і сексоти”). Одеським ДТВ ОДПУ 11.04.1933 справу припинено, підписку про невийзд анульовано. (П – 6611)

РИМСЬКИЙ ТИМОФІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Петроострів, українець, освіта 5 класів, у 1929 році виключений із кандидатів у члени ВКП(б) за антисемітизм, рахівник МТС. У 1930 році арештовувався за невиконання плану хлібозаготівлі. Заарештований 28.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська поразницька агітація, “погрожував населенню розправою по приході до влади фашистської Німеччини”). Етапований у зв’язку з воєнними подіями в Усть-Кам’яногірську тюрму Східно-Казахстанської області. Засуджений 15.07.1942 особливою нарадою при НКВС СРСР до 6 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.04.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 154)

РІЗНИЧЕНКО МИХАЙЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1901 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта 6 класів, червоноармієць 29-го запасного кавалерійського полку у м.Орджонікідзе (Північно-Осетинська АРСР). Заарештований 27.12.1941 особливим відділом НКВС Орджонікідзевського гарнізону (член антирадянської групи, мав намір перейти на бік німців). Засуджений 11.11.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11705)

РОГАТЕНКО МАКСИМ ПЕТРОВИЧ, 1880 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 11.07.1937 Златопільським РВ НКВС (втеча із заслання з сім'єю, контрреволюційна агітація та пропаганда). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 17.08.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5615)

РОДЗЕВИЧ ГЕНРІХ ІВАНОВИЧ, 1894 р.н., м.Кодима Подільської губернії (нині Одеської області), поляк, освіта незакінчена вища, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, агроном бурякоградгоспу. Заарештований 25.10.1937 Златопільським РВ НКВС (“у 1919 році служив у денікінській армії; член контрреволюційної організації, антирадянська агітація, шкідництво в радгоспі”). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12092)

РОДЗЕВИЧ ЛЕОНІД АДАМОВИЧ, 1891 р.н., с.Лебедин Шполянського району Черкаської області, поляк, освіта 2 класи, проживав у с.Василівці Новомиргородського району, бригадир колгоспу ім.Чубаря. Заарештований 14.12.1937 Златопільським РВ НКВС (“антирадянська агітація, член шпигунської диверсійної групи, що працювала на польську розвідку”). Засуджений 16.01.1938 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.02.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11682)

РОДІН СЕМЕН НИКАНОРОВИЧ, 1900 р.н., с.Синчиці Смоленського району Західної області (нині Смоленської, Росія), росіянин, освіта початкова, проживав у с.Шпаковому Новомиргородського району, без певних занять. Заарештований 18.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.03.1938 Одеським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 31.07.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12465)

РОЖКО ДАНИЛО АНТОНОВИЧ, 1895 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, продавець сільмагу. Заарештований 2.12.1938 Хмельівським РВ НКВС (активний член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 17.03.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5555)

РОМАНЕНКО ЄЛИСЕЙ ЮХИМОВИЧ, 1898 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, столяр райкомунгоспу. У 1933 році за злісне невиконання державного завдання з хлібоздачі майно було розпродане. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

РОМАНЕЦЬ ПИЛИП СЕРГІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. За несплату експортного податку був засуджений до 1 року неволі умовно. Вдруге заарештований 25.03.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – див. *Михайло Жижко, Семен Токар*). Засуджений 17.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років ув'язнення у концентраційних таборах. Реабілітований 25.08.1989 Черкаською облпрокуратурою. (П – 10226)

РОМАНОВИЧ ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1886 р.н., м.Владів Холмської губернії (Польща), українець, освіта середня спеціальна духовна, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), священник Златопільської церкви, ремонтник райвідділу зв'язку. У 1930 році арештовувався за несплату податку. Вдруге заарештований 7.09.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація: “Радвлада довго мучити вже людей не буде, скоро німецький фашизм звільнить усіх, бо це сила,

фашизмом керує великий геній Гітлер; добре, якби до мене прилетів польський аероплан і вивіз мене в Польщу”; “належав до гурту вихідців із Польщі, священників, вороже настановлених до радянської влади, які збирались у хатах Василя Романовича і Василя Кирика, провадили зібрання, висловлюючись у контрреволюційному куркульському дусі, вихваляли польський і німецький фашизм, чекали приходу поляків в Україну й повалення існуючого ладу”). Засуджений 1.12.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 17.12.1937. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12040)

РОМАНОВСЬКИЙ АДАМ ІВАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Старосілля Мінської губернії (Білорусія), поляк, освіта початкова, проживав у с.Кам'януватці Новомиргородського району, член колгоспу ім.Постишева. Заарештований 9.10.1937 Златопільським РВ НКВС (зв'язки з польським консульством, шпигунство на користь Польщі, дискредитація заходів партії на селі). Засуджений 2.11.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12037)

РОМАНЦЕВИЧ КОСТЯНТИН МАТВІЙОВИЧ, 1885 р.н., Новоолександрівський повіт Ковенської губернії, поляк (литовець), письменник, проживав у м.Златополі (нині м. Новомиргород), завідувач їдальні райспоживспілки. Заарештований 13.05.1938 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна шпигунська діяльність). Засуджений 22.11.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.12.1958 Черкаським облсудом. (П – 4917)

РОСОЛОВЦУК КИРИЛО ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., х.Петрівка Перлівської сільради Хмельівського (нині село Новомиргородського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.03.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація: “брати Росоловцуки Кирило і Семен як одноосібні хлібороби не виконали план до двору і їм запропонували вступити в колгосп, а коли почалась посівна кампанія, заявили: нас до вступу присилували, а тому забираєм реманент і коней та інших закликаємо це зробити; того ж дня, 23.03.1930, іще 7 господарів забрали коней, а згодом 27 покинули колектив”). Засуджений 11.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 2 років ув'язнення умовно з 3-річним випробувальним терміном. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1839)

РОСОЛОВЦУК СЕМЕН ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., х.Петрівка Перлівської сільради Хмельівського (нині село Новомиргородського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.03.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колгоспів – див. *Кирило Росоловцук*). Засуджений 11.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 1,5 року ув'язнення умовно з 3-річним випробувальним терміном. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1839)

РУДЕНКО ГРИГОРІЙ ІЛІЧ, 1882 р.н., с.Карлівка Новомиргородського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Миколаївці Новоукраїнського району, хлібороб, стрілочник роз'їзду Висоцьке. Заарештований 1.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (контрреволюційна діяльність: зв'язки з повстанським загonom Базилевського, здача бідняків, які розбирали маєток поміщика Альохіна, агітація проти радвлади: “У старі царські часи підеш до пана попросити грошей —і пан дасть, а тепер до комуністів ходи не ходи – все одно нічого не отримаєш, а ще й шкуру з тебе здеруть”). Прокуратурою 77-ої дільниці 21.06.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7400)

РУДЕНКО КИРИЛО ОХРІМОВИЧ, 1887 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, касир колгоспу ім.Фрунзе. Заарештований 27.11.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (“унтер-офіцер царської армії, учасник куркульського загону “Вільні козаки” у 1920 році, яким був розгромлений Коробчинський комосередок; гуртував довкруг себе куркулів, агітував проти колективізації: “Скільки в колгоспі не працюй – хорошого не доб'єшся, ходиш голодним і роззутим”). Засуджений 8.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. П – 6838)

РУДЕНКО МИКИТА ЗІНОВІЙОВИЧ, 1877 р.н., с.Крупське Хмельівського (нині Новомиргородського) району, українець, освіта початкова, проживав у с.Ганнівка Маловисківського району (приєднане до с.Андріївка), селянин-хлібороб, тимчасово працював у колгоспі “Червона армія”. У 1930 році розкуркулений і висланий на північ, звідки вернувся у 1933-ому без документів. Заарештований 19.08.1937 Хмельівським РВ НКВС (агітував проти колективізації: “Працюєш, працюєш і завжди голодний”;

відмовився підписатись на державну позику: “Доки я позичатиму невідомо кому?”) Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Після перегляду 28.10.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1631)

РУДЕНКО ПИЛИП АНТОНОВИЧ, 1911 р.н., с.Коробчине, українець, освіта 3 класи, проживав у с.Бирзулове Новомиргородського району, тесля колгоспу ім.Орджонікідзе. Заарештований 8.06.1946 Новомиргородським РВ МДБ (“в роки німецької окупації працював продавцем магазину і заготовачем сільськогосподарських продуктів у с.Бирзуловому, повідомляв старості сільуправи про тих, хто не виконував план задачі яєць і курей, у березні 1944-го разом з поліцаями різав громадську худобу для відступаючих німецьких військ; взимку 1943 року вихваляв німецькі порядки, висловлював поразницькі настрої щодо Червоної армії”). Засуджений 10.08.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Військовим трибуналом Київського військового округу 23.11.1954 міру покарання зменшено до 8 років неволі. Реабілітований 10.02.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13786)

РУДИЙ ОЛЕКСІЙ ДЕНИСОВИЧ, 1888 р.н., с.Мар’ївка, українець, письменний, проживав у с.Пурпурівці, член колгоспу “Заповіт Ілліча”. Заарештований 24.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“служив у військ армії УНР в роки громадянської війни; член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, шкідницька діяльність”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

РУЖИН ГРИГОРІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Оситна, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Грузькому Кіровоградського району, священник. Заарештований 18.07.1937 Кіровським МВ НКВС (член підпільної контрреволюційної організації церковників, антирадянська агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 19.10.1937. Реабілітований 27.12.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4621)

РУСУЛ СЕМЕН ГАВРИЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта початкова, у 1933 році виключений із членів ВКП(б), проживав у м.Новомиргороді, голова колгоспу “Ленінський шлях”. У 1932 році за крадіжку зерна був засуджений до 5 років неволі. Вдруге заарештований 13.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у петлюрівському війську; був головою колгоспу у с.Панчевому, знятий за зрив посівної кампанії; член контрреволюційного націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3602)

РЯБОКОНЬ ОЛЕКСА ПЕТРОВИЧ, 1910 р.н., с.Петроострів Хмельівського (нині Новомиргородського) району, українець, освіта середня (2 курси сільськогосподарської профшколи у Златополі), хлібороб-одноосібник. Заарештований 17.06.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“на основі посилення антирадянської активності куркульства у зв’язку з переходом від політики ліквідації куркуля як класу, у Мокрокалігирському районі Шевченківського округу і Хмельівському Зінов’євського синам куркуля Рябокonia в кінці 1929 року була створена контрреволюційна організація, яка ставила завдання: готувати збройне повстання проти радвлади з метою її повалення; програма й тактика організації зводились до того, що нинішня влада є владою жидів і кацапів, які пригнічують, експлуатують українське селянство, що й викликає необхідність активної боротьби з радвладою з метою її повалення і створення самостійної, незалежної від Москви України; створюючи в селах осередки, впроваджуючи в них національну самосвідомість й ідеологічно готуючи її до збройного повстання; осередки були створені в ряді населених пунктів, у Петроострові відбулась нарада представників осередків, де розглядалось питання поширення впливу повстанського руху; коли Рябокonia як розкуркуленого вислали на північ, діяльність організації була паралізована, але з весною 1930 року Тодось Олійник, Мирон Кучеренко й Ілля Руденко провели нараду й відновили зв’язки: вирішено повести сильнішу вербовку, добувати зброю; не маючи досвіду антирадянської роботи, вирішили залучити старих політбандитів Амоса Розуменка й Давида Олійника; 22.04.1930 розпочато ліквідацію організації – керівник Мокрокалігирського осередку Тодось Олійник був захоплений на горищі двоюрідного брата Петра Олійника, при спробі арешту вчинив збройний опір, поранивши із револьвера райуповноваженого ДПУ Шевченківського округу Савченка, далі був оточений,

відмовився здатись і від отриманих при опорі опіків помер; на його квартирі був знайдений іще один револьвер з трьома зарядами набоїв; всього заарештовано за справою 18 осіб”). Засуджений 15.09.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11151)

РЯБОКОНЬ ПЕТРО ПАВЛОВИЧ, 1869 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти хлібозаготівлі та інших заходів радянської влади). Засуджений 28.02.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5992)

РЯБОШАПКА ПАВЛО ЯКОВИЧ, 1907 р.н., с.Янопіль (нині с.Іванівка), українець, освіта початкова, коваль. Заарештований 24.06.1941 УНКВС Красноярського краю (антирадянські висловлювання, вихваляв Німеччину). Засуджений 19.09.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Направлений в діючу армію. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 23.11.1942 особливим відділом НКВС (контрреволюційна агітація серед солдат). Засуджений 15.03.1943 трибуналом військової частини №341 до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.10.1989 Генеральною прокуратурою (П – 10043)

САВЕНКО МИКОЛА КИРИЛОВИЧ, 1906 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), моторист райвідділу зв'язку. Заарештований 23.05.1938 Златопільським РВ НКВС (“учасник антирадянської військово-повстанської організації, яка мала мету повалити радянську владу шляхом збройного повстання і з допомогою Польщі встановити буржуазний лад”). Засуджений 15.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 4.03.1959 Черкаським облсудом. (П – 8046)

САВРОНЕНКО ФЕДОТ ТИФІЙОВИЧ, 1916 (1913) р.н., с.Рубаний Міст, українець, освіта початкова, проживав на ст.Кусар-Чай (Азербайджан), військовий стрілець. Заарештований 14.11.1942 особливим відділом НКВС 4-ої Повітряної армії (“члени контрреволюційної зрадницької групи, яка заснувалась на ґрунті земляцтва і спільності антирадянських ворожих поглядів стосовно існуючого в СРСР ладу, систематично вела серед військовиків 443-го складу НКО агітацію поразницького характеру, члени угруповання мали намір спільно, гуртом перейти лінію фронту на бік ворога, Феньков повідомив українцям усний пароль для безперешкодного перетину лінії фронту, 15.10.1932 відбулося зібрання, на якому обговорювались конкретні дії”). Засуджений 10.01.1943 військовим трибуналом 85-го району авіабазування до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 23.06.1992 Генеральною прокуратурою Російської Федерації. (П – 13340)

САВЧУК ВАСИЛЬ СТЕПАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Воєгоща Камінь-Каширського району Волинської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Панчевому Новомиргородського району, годинниковий майстер. Заарештований 19.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 3.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.10.1938. Реабілітований 17.02.1958 трибуналом Київського військовго округу. (П – 4085)

САЖЕВСЬКИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Коробчине, українець, освіта 2 класи, член колгоспу ім.Постишева. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 16.12.1937 Новомиргородським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був членом контрреволюційної організації “Вільне козацтво”, брав участь у розстрілах червоних партизан; куркуль, від розкуркулення втік; агітував проти колгоспного ладу, підписки на державну позику”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.12.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9007)

САІНСУС АНТОН ПАВЛОВИЧ, 1882 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член колгоспу “Ленінський шлях”. У 1930 році розкуркулений і висланий у м.Архангельськ, у 1934-ому звідти втік. Заарештований 28.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 18.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1486)

САКАРА СТЕПАН ГАВРИЛОВИЧ, 1876 р.н., с.Коробчине, українець, неписьменний, проживав на х.Леніна Миколаївської сільради Піщанобрідського (нині Добровеличківського) району, член колгоспу

“Ленінський”. Заарештований 8.07.1944 відділом НКДБ 46-ої залізничної бригади ст.Помічна (підозрювався у зраді Батьківщини – видачі німцям комсомолки-партизанки). Піщанобрідським РВ МДБ 9.08.1946 справу припинено, звільнений з-під варти 28.05.1945. (П – 2546)

САМАРСЬКИЙ ВАСИЛЬ ГНАТОВИЧ, 1897 р.н., с.Дукове (приєднане до с.Пурпурівка), українець, освіта 3 класи, проживав у с.Астаховому Свердловського району Луганської області, у Червоній армії з червня 1942 року, рядовий санітарної роти 907-го стрілецького полку. Заарештований 30.08.1942 особливим відділом НКВС 244-ої стрілецької дивізії (“серед військовиків поширював думку, що німецькі солдати поводяться чемно з радянськими військовополоненими та цивільними, вихваляв німецьку армію, зводив наклепи на Червону армію, на радянську пресу”). Засуджений 25.09.1942 трибуналом 244-ої СД до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.05.1990 трибуналом Київського військового округу. (П – 11748)

САМІЛЕНКО МЕФОДІЙ ТИМОФІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Кам’янка, українець, письменний, дільничний агроном Новомиргородської МТС. Заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у повстанському загоні Бичкова; член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації, шкідництво, антирадянська агітація”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

САМІЛЕНКО НАСТЯ ТРОХИМІВНА, 1922 р.н., с.Рейментарівка (нині с.Дібрівка), українка, освіта середня, проживала у м.Златополі, інспектор районного відділу народної освіти. Заарештована 16.06.1944 Златопільським РВ НКВС (підозрювалася як агент жандармерії в роки німецької окупації). Управлінням НКДБ Північно-Осетинської АРСР 1.10.1944 справу припинено, з-під варти звільнена. (П – 5680)

САМЧЕНКО ГАННА ЯКІВНА, 1900 р.н., с.Троянове, українка, освіта початкова, працювала у власному господарстві. Заарештована 17.04.1930 Новомиргородським РВ міліції (контрреволюційна діяльність). Засуджена 15.05.1930 Зінов’євським окрсудом до 3 років ув’язнення умовно з 3-річним випробувальним строком. Реабілітована 21.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13310)

САНДУЛ ГРИГОРІЙ ДАНИЛОВИЧ, 1888 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1932, проживав у м.Малій Висці, робітник цукрового заводу. Заарештований 22.01.1933 Великоківський РВ ДПУ (проводив антирадянську агітацію, сприяв формуванню антирадянських поглядів у Онойко, Снісаря та інших засуджених по цій справі). Засуджений 10.08.1933 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 2 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6780)

САНДУЛ ДЕМ’ЯН ПИЛИПОВИЧ, 1886 р.н., с.Каніж, українець, малописьменний, проживав у м.Кіровограді, сторож сільського споживчого товариства. Заарештований 16.02.1938 Кіровським МВ НКВС (керівник контрреволюційної терористичної організації, яка готувала розправи з комуністами та активістами села). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 29.03.1956 Кіровоградським облсудом. (3377 – П)

САНДУЛ ДМИТРО ПИЛИПОВИЧ, 1884 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, тесля колгоспу ім.Будьонного. У 1931 році за невиконання плану хлібозаготівельних робіт господарство розпродане. Заарештований 18.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу, підписки на позику). Засуджений 21.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Брат Дем’ян розкуркулений і висланий за межі України. Дядько Яків, волосний старшина, розстріляний червоними партизанами. Реабілітований 18.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1466)

САНДУЛ ІВАН ЙОСИПОВИЧ, 1922 р.н., с.Каніж, українець, освіта 3 класи, проживав у с.Піріам повіту Тіміш-Торонтал (Румунія), хлібороб. Заарештований 22.09.1947 відділом контррозвідки 7-ої штурмової авіадивізії (“мати померла у 1930-ому, батька заарештували у 1937-ому, виховувався у дитбудинку, в роки війни жив у с.Панчевому, працював у громадському дворі, на початку 1944 року мобілізований німецькою армією на будівництво оборонних споруд у Бесарабії, там зустрівся з братом своєї матері Ларіоном Циганашем, який порадив йому не вертатись додому, бо репресують, а йти жити в

Румунію; весною 1945-го назвався румуном, виписав паспорта на ім'я Іона Санду, отримав 5 гектарів землі і став її обробляти; серед румунського населення зводив наклепи на трудящих СРСР і колгоспний лад"). Засуджений 4.12.1947 військовим трибуналом 17-ої повітряної армії до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 21.03.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13962)

САНДУЛ ЙОСИП МИХАЙЛОВИЧ, 1892 р.н., с.Каніж, українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований 3.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12430)

САНДУЛ ЯКИМ ЯКОВИЧ, 1907 р.н., с.Каніж, українець, член ВКП(б) з 1931 року, проживав у м.Новомиргороді, заступник голови районного виконавчого комітету. Заарештований 10.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної терористичної організації). Засуджений 10.10.1938 Верховним судом СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.10.1938. Реабілітований 21.09.1957 Верховним судом СРСР. (П – 3881, 3914)

САРАНЮК МИКИТА КАРПОВИЧ, 1892 р.н., с.Сабадаш Жашківського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав на х.Моргунівка Новомиргородського району, колгоспник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 2.12.1937 Хмельківським РВ НКВС (у 1918 році в повстанському загоні Залізняка збройно боровся з радянською владою; вів контрреволюційну агітацію, з приводу виборів у Верховну раду у 1937 році казав при гурті: "Хіба це вибори? Ми, куркулі, не маєм права виставляти своїх кандидатів, то нащо нам іти на вибори? Хай самі комуністи 12 грудня і голосують"). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 21.12.1937. Реабілітований 26.07.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4429)

САРНАЦЬКИЙ ЛУКА МИТРОФАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Моргунівка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 4.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (як син заможного куркуля систематично проводив антирадянську агітацію проти колективізації та хлібозаготівлі). Засуджений 4.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5906)

САФОНОВ СВИРИД МИХАЙЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Буда-Макіївка Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), десятник райшляхвідділу. Заарештований 27.06.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 1.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.09.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 9808)

СВИНАР ПЕТРО ОПАНАСОВИЧ, 1905 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1927 року, проживав у с.Софіївці (нині у складі м.Новомиргорода), голова сільради. Заарештований 13.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС ("член контрреволюційного націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом"). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. Брат Олександр служив у війську армії УНР. (П – 3602)

СВОРИНЬ ФЕДІР ПАВЛОВИЧ, 1899 р.н., с.Крупське Новомиргородського району, українець, освіта початкова, голова сільської споживкооперації. Заарештований 17.11.1937 Хмельківським РВ НКВС (шпигунсько-контрреволюційна діяльність). Засуджений 17.12.1937 НКВС та прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 8.09.1956 Верховним судом СРСР. (П – 4376)

СЕМЕНОВСЬКИЙ ОМЕЛЯН ЯРЕМОВИЧ, 1897 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 16.07.1938 Златопільським РВ НКВС (дворянського походження, член контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 1.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 8.09.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 9808)

СЕМЕРЕНКО ІВАН ЙОСИПОВИЧ, 1907 р.н., с.Рейментарівка, українець, освіта 2 класи, червоноармієць 116-го запасного стрілецького полку. Заарештований 5.06.1945 відділом контррозвідки "Смерш" 26-ої Алтайської запасної стрілецької дивізії ("у липні 1941 року був мобілізований у Червону

армію, серед серпня на Дніпропетровщині здався у полон німцям, відпущений додому; вдруге покликаний у Червону армію у січні 1945-го: серед червоноармійців вів антирадянську агітацію, висловлював невдоволення колгоспним ладом: “Якби німці, коли зайняли Україну, розпустили колгоспи, то війна уже давно закінчилась би”; зводив наклепи на побутові умови в Червоній армії: “Я раніше краще своїх свиней годував, ніж нас тут в армії харчують”; дискредитував керівників партії і радянського уряду, звинувачував їх у загарбницькій політиці: “Ось гляньте, Червона армія зайняла Румунію, зразу тут змінився уряд, стали в поміщиків і куркулів відбирати землю і передавати біднякам, скоро почнуть заганяти в колгоспи, народ обкладуть величезними податками...”). Засуджений 4.07.1945 військовим трибуналом 26-ої АЗСД до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 19.04.1991 прокуратурою Одеського військового округу. (П – 12623)

СЕНЮТА ЮЛІАН ЙОСИПОВИЧ, 1897 р.н., с.Вискове Мирського району Барановицької (нині Гродненської) області, Білорусія, білорус, освіта середня, проживав у Капітанівському лісгоспі Новомиргородського району, лісник. Заарештований 14.12.1937 Златопільським РВ НКВС (“контрреволюційна націоналістична фашистська агітація, вихваляв Польщу”). Засуджений 16.01.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12016)

СЕРГАТИЙ ІВАН КОРНІЙОВИЧ, 1886 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, їздовий відгодівельного пункту цукрозаводу. У 1930 році за невиконання твердого завдання хлібоздачі майно було розпродане, у 1933-ому за спекуляцію був засуджений до 7 років неволі з позбавленням громадянських прав на три роки, звільнений у 1937-ому. Вдруге заарештований 19.12.1939 Маловисківським РВ НКВС (“вів антирадянську агітацію, вихваляв життя за царизму, зводив наклепи на пресу, висловлював поразницькі настрої щодо Червоної армії, ганьбив життя трудящих за радвлadı: “Не стало при радвлadı ні сірників, ні мила, ні мануфактури, а в газетах лиш тарабанять, що всього хватає”, “Приєднали Західну Україну і Білорусію – хай тепер вкусять нашого хліба”, “Наші кажуть, що не бажають воювати, а на Польщу напали”). Засуджений 27.11.1940 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12523)

СЕРГАТИЙ МАКАР МИТРОФАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб, дяк місцевої церкви. Заарештований 25.03.1930 Шевченківським окрвдділом ДПУ (“в роки громадянської війни постачав повстанський загін Завгороднього фуражем та продуктами”; брав участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – див. *Михайло Жижко, Семен Токар*). Засуджений 17.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років ув'язнення у концтаборах. Реабілітований 28.08.1989 Черкаською облпрокуратурою. (П – 10226)

СЕРГАТИЙ МАРКО ПИЛИПОВИЧ, 1893 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.08.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність спрямована проти колгоспного будівництва). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 24.09.1937. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11976)

СЕРДЕЛЕЙ ОЛЬГА ІВАНІВНА, 1898 р.н., с.Оситна, українка, освіта початкова, проживала у м.Мала Виска, без певних занять. Заарештована 13.07.1941 Златопільським МРВ НКДБ (антирадянська агітація: “сестри Наталя Золотаренко і Ольга Серделей у перші тижні війни займалися капітулянтською пропагандою, спрямованою на дезорганізацію тилу, залякували колгоспників розправою з боку німецьких окупантів”). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 14.01.1942 справу припинено у зв'язку зі смертю звинувачуваної 22.09.1941 у тюрмі №17 м.Усть-Кам'яногірська. (П – 12287)

СЕРДЮК ПAVЛЮ СЕМЕНОВИЧ, 1910 р.н., с.Мар'ївка, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Нальчику (Кабардино-Балкарська АРСР, Росія), червоноармієць 231-го конвойного полку внутрішніх військ НКВС. Заарештований 7.12.1943 відділом контррозвідки “Смерш” 231-го конвойного полку внутрішніх військ НКВС (“у вересні 1941 року мобілізований у Червону армію в будівельний батальйон для зведення оборонних споруд на Полтавщині, потрапив у оточення і поблизу станції Гребінка здався німцям у полон, через 10 днів утік; жив у Мар'ївці, рік працював бригадиром сільськогосподарської громади, перебував у добрих стосунках зі старостою села і німецьким комендантом; 3.11.1943 прибув у Нальчик, де через півроку був удруге покликаний до лав Червоної армії; серед червоноармійців вихваляв

німецькі порядки, їхню армію, закликав не вірити в те, що німці чинять звірства на окупованій території, зводив наклепи на миролюбну політику Радянського Союзу, заперечував повідомлення радянської преси про існування широкого партизанського руху: “Коли я був на окупованій території, то ніяких партизан не бачив”). Засуджений 21.01.1944 трибуналом військ НКВС Грузинської РСР до 6 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 7.05.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 14024)

СИЛУХ ЛЮДВИГ ВАСИЛЬОВИЧ, 1897 р.н., с.Дубіца Седлецької губернії (Польща), поляк, освіта середня, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, директор МТС. Заарештований 26.07.1937 Златопільським РВ НКВС (шпигунство, шкідництво). Засуджений 10.11.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 5.01.1960 трибуналом Київського військового округу. (П – 5011)

СИМОНІК АДАМ МИКОЛАЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Верхнячка Христинівського району Київської (нині Черкаської) області, українець, освіта вища (Уманський сільськогосподарський інститут, 1924), проживав у смт Капітанівці Златопільського (нині Новомиргородського) району, агроном цукроварні. Заарештований 10.03.1944 Златопільським РВ НКДБ (систематична антирадянська агітація: “під час німецької окупації працював старшим агрономом Капітанівського цукрозаводу; на всіх зборах і святах вихваляв німецький лад і армію, зводив наклепи на Радянський Союз і партію більшовиків; у листопаді 1941 року написав заяву директору Смілянського цукротресту про перехід на роботу в Уманський цукротрест, оскільки тут немає вільної посади: “Маю велике бажання прикласти свої знання і сили для відбудови цукрових господарств, зруйнованих “варварами”-більшовиками”). Засуджений 15.06.1944 трибуналом Одеського військового округу до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.01.1990 Верховним судом УРСР. (П – 11076)

СИНИЦЯ МИКОЛА МИХАЙЛОВИЧ, 1896 р.н., с.Миколаївка Павлоградського району Дніпропетровської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1930-35 роках, проживав у с.Турії Новомиргородського району, різнороб колгоспу. Заарештований 8.10.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація і пропаганда). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11658)

СИРИЦЯ СТЕПАН ПАНАСОВИЧ, 1887 р.н., с.Юзефівка (нині с.Йосипівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 21.02.1937 Златопільським РВ НКВС (агітація проти колективізації). Засуджений 14.02.1938 Київським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 13.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13661)

СІДЛОВСЬКИЙ СОФРОН АВРАМОВИЧ, 1888 р.н., с.Петроострів Хмельівського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.12.1938 Хмельівським РВ НКВС (активний член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 17.03.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5555)

СІЧКАР ЯКИМ ГРИГОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.07.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 6.01.1931 особливою нарадою ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 11.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6498)

СКАЧКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1902 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, секретар-статистик Златопільського райвідділу народної освіти. Заарештований 26.03.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 11657)

СКЛЯРЕНКО ІВАН ФЕДОТОВИЧ, 1913 р.н., с.Дукове (приєднане до с.Пурпурівка), українець, освіта 5 класів, колгоспник. Заарештований 3.06.1940 Юзьським табором Івановської області (здався у полон фінам без опору, вів контрреволюційну повстанську діяльність). Засуджений 27.06.1940 трибуналом Московського військового округу до розстрілу. Верховним судом СРСР 4.07.1940 вирок змінено на 10

років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 21.06.1957 Генеральною прокуратурою СРСР. (П – 5293)

СКОЧКО ПИЛИП ГОРДІЙОВИЧ, 1913 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, тракторист. Заарештований 26.03.1944 Златопільським РВ НКВС (“у 1941-43 роках служив поліцаєм, в поліцію вступив за завданням партизан для отримання інформації про роботу німецької поліції; у грудні 1943-го пішов у партизанський загін”). Златопільським РВ НКВС 12.05.1944 справу припинено, з-під варті звільнений.(П – 5614)

СМИК ДЕМИД ПЕТРОВИЧ, 1892 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 16.07.1941 Златопільським МРВ НКДБ (антирадянська агітація, контрреволюційний саботаж: “разом із Михайлом Лусканом та Яковом Чайковським шкідницьки ремонтували колгоспні сівалки і жатки, чим зривали своєчасне проведення весняної сівби та живної кампанії”). Засуджений 16.12.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. У 1929 році розкуркулений батько Петро та брати Акидин (за контрреволюційну діяльність засуджений до 8 років неволі), Олександр, Мирон і Орест, сестра Катерина, в подружжі Вінковська, її чоловік Петро і тесть Вінковський Микола. (П – 12010)

СОЛОВАНЮК АБРАМ МИТРОФАНОВИЧ, 1909 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, неписьменний, член колгоспу ім.Леніна. Заарештований 13.08.1939 Новомиргородським РВ НКВС (агітував проти підписки на держпозику, зводив наклепи на вождів партії). Засуджений 17.09.1939 Кіровоградським облсудом до 2 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 11.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 735)

СОЛОГУБ ПРОКІП МИКИТОВИЧ, 1887 р.н., с.Рошахівка Бобринецького району, українець, освіта початкова, проживав у м.Зінов'євську (нині Кіровоград), різнороб. Заарештований 10.08.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації, підготовка до повстання). Прокуратурою ДПУ Одеського оперсектора ДПУ 16.12.1931 справу припинено, з-під варті звільнений під підписку про невиїзд. (П – 7480)

СОРОЧАН ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1923 р.н., с.Каніж, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Грац (Австрія), військовослужбовець. Заарештований 1.06.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 299-го табору (“у листопаді 1942 року дав згоду німецькому коменданту м.Кіровограда бути негласним агентом німецької влади у Канежі; перебуваючи на роботах у Австрії на паперовій фабриці у 1943-45 роках дав підписку гестапо про згоду виявляти комуністів, партизан і осіб, невдоволених існуючими німецькими порядками”). Засуджений 12.07.1945 військовим трибуналом 62-ої гвардійської стрілецької дивізії до 16 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Центральної групи військ 21.08.1945 міру покарання зменшено до 10 років неволі. Реабілітований 24.12.1964 Верховним судом СРСР. Батько Михайло Павлович у 1929 році розкуркулений, а в 1937-ому засуджений до 8 років неволі. (П – 7895)

СОРОЧАН ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1900 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 20.04.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 1.08.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6907)

СОТНИК СЕМЕН ГРИГОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, обліковець тракторної бригади колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 24.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

СТЕБЕЛЬСЬКА-ГЕКК МАТИЛЬДА КАРЛІВНА, 1904 р.н., м.Нью-Йорк (США), німкеня, освіта початкова, проживала у м.Новомиргороді, продавець, завідувач оптово-роздрібною торгівлі бази “Головспирт”. Заарештована 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (підтримувала зв'язок з польським консульством у м.Києві, шпигунська діяльність). Засуджена 15.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.10.1938. Реабілітована 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11824)

СТЕПАНОВ ІВАН ЮРІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Шкирликатва Ізмаїлівського повіту (Бесарабія), болгарин, освіта середня, проживав у м.Новомиргороді, директор середньої школи. Заарештований 13.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 16.01.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.11.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3363)

СТЕФАНОВИЧ МИХАЙЛО ФЕДОРОВИЧ, 1910 р.н., с.Вороблевичі Дрогобицького району Львівської області, поляк, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, маркерувальник-лісник Капітанівського лісництва. Заарештований 14.07.1938 Златопільським РВ НКВС (член Польської організації військової, ПОВ, вів антирадянську агітацію). Засуджений 1.10.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 14.10.1938. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Федір Іванович у 1937 році заарештований. (П – 11665)

СТЕФАНОВИЧ ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1878 р.н., с.Вороблевичі Дрогобицького району Львівської області, українець, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці Новомиргородського району, лісник Капітанівського лісництва. Заарештований 3.11.1937 Смілянським РВ НКВС (“колишній вояк австро-угорської армії, в 1915 році потрапив у російський полон і згодом лишився жити в СРСР; писав листи у Польщу, підтримував зв'язки з повстанським загonom Завгороднього у роки громадянської війни, в 1931 році відвідував польське консульство у Києві, на виробництві цікавився інформацією секретного порядку – спецасортиментами по лісозаготівлі; вів антирадянську агітацію: “Народ в СРСР ходить голий і босий, гляньте на поляків у Польщі – джентельмени!”, “До чого довела радвлада – люди пухнуть з голоду, душа не може змиритись із такою владою. Далі так жити не можу – треба їхати в Польщу!”). Засуджений 17.11.1937 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.12.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11683)

СТЕЦЕНКО ДОРОФІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1879 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, проживав у с.Герасимівка при ст.Помічна Добровеличківського району, приймальник бурякопункту Маловисківського цукрового заводу. Заарештований 12.09.1937 Піщанобірідським РВ НКВС (“контрреволюційна націоналістична агітація за самостійну Україну”). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 16.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1878)

СТЕЦЕНКО СТЕПАН ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, швець майстерні цукрозаводу. Заарештований 27.05.1944 Маловисківським РВ НКДБ (зрадницька діяльність). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 13.09.1944 направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (630 – П)

СТОВПОВИЙ СПИРИДОН ІВАНОВИЧ, 1881 р.н., с.Лебедин Шполянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Рубаному Мості Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 19.03.1930 Шевченківським окрвіділом ДПУ (агітація проти колективізації, проти проведення посівної кампанії). Засуджений 27.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення в концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12009)

СТОЙКО ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1882 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, касир клубу промкооперації. Заарештований у лютому 1938 року Кіровським МВ НКВС (“член контрреволюційної військової організації, що ставила мету вербувати нових і нових членів, шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 20.06.1938. Реабілітований 15.02.1957 УКДБ Кіровоградської області. (П – 3896)

СТОНОГА НИКИФОР ДМИТРОВИЧ, 1891 р.н., с.Арсенівка (приєднане до с.Веселівка), українець, освіта початкова, проживав у с.Великій Висці Маловисківського району, бухгалтер райспоживспілки. Заарештований 11.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 27.12.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4615)

СТОРОЖЕНКО ВАСИЛЬ ГЕРАСИМОВИЧ, 1898 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, проживав на хуторі Левбалка Хмельівського (нині Новомиргородського) району, обліковець колгоспу “Перше травня”. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 21.07.1941 Хмельівським МРВ

НКДБ (“у 1918 році був учасником повстанського загону Залізняка; вів антирадянську агітацію: 11.07.1941 на підвір’ї колгоспу при колгоспниках в розмові про евакуацію сказав: “Комуністів треба не евакуювати, а вивозити на фронт, щоб їх там пошвидше знищив Гітлер, бо вони вже нажились за рахунок селян, які в колгоспі працюють багато, а отримують мало, то тепер комуністи людей посилають на фронт, а самі ховаються”, при цьому брудно вилаявся). Засуджений 26.06.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12217)

СТОРЧАК ОЛЕКСАНДРА ІВАНІВНА, 1911 р.н., м.Одеса, українка, письменна, проживала у м.Новомиргороді, домогосподарка. Заарештована 13.04.1944 Новомиргородським РВ НКВС (“в період німецької окупації працювала бібліотекарем, з липня 1943 року прийняла німецьке громадянство – фольксдойч, користувалась пільгами спецмагазинів для німців, була звільнена від податків”). Засуджена 7.10.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у Чорногорському спецвиправно-трудоному таборі. Реабілітована 31.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12196)

СТОЯН ПЕТРО ДЕМ’ЯНОВИЧ, 1898 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, столяр колгоспу. Заарештований 2.12.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9351)

СТРІЛЕЦЬ НИКИФОР ІВАНОВИЧ, 1883 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, сторож Капітанівського лісництва. У 1933 році за крадіжку посівного матеріалу в колгоспі був засуджений до 6 років неволі. Вдруге заарештований 8.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

СТРІЛЕЦЬ ПЕТРО НИКИФОРОВИЧ, 1904 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, різнороб. Заарештований 8.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації”, “збирав у своїй хаті однодумців, провадив антирадянську агітацію, писав анонімні листівки терористичного змісту і розклеював їх у селі” – див. *Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

СТРУЯНСЬКИЙ БОРИС АБРАМОВИЧ, 1880 р.н., с.Виноградівка (нині у складі м.Новомиргорода), єврей, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, експедитор швейпромзбуту. Заарештований 19.08.1937 Кіровським МВ НКВС (шпигунська діяльність на користь Польщі). Засуджений 2.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 5.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11489)

СТРЮКНИКИФОР ДЕМЕНТІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Мартоноша, молдованин, освіта початкова, конюх Мартоноського дитячого будинку. У 1932 році був засуджений до 10 років позбавлення волі, звільнений у 1936-ому. Вдруге заарештований 4.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 27.12.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4612)

СУЛА ІВАН КІНДРАТОВИЧ, 1894 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, коваль колгоспу ім.Кірова. Заарештований 12.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність та агітація). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 24.08.1957 Кіровоградським облсудом. Родичі розкуркулені і за контрреволюційну діяльність вислані за межі України. (П – 3787)

СУРЖЕНКО ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ, 1909 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, проживав у м.Мари Марійської області (Туркменія), військовий пожежний інструктор. Заарештований 2.04.1942 Ашхабадським облвідділом НКВС (контрреволюційна поразницька агітація). Засуджений 7.06.1942 трибуналом військ НКВС Туркменської РСР до 7 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 15.07.1992 Генеральною прокуратурою. (П – 13414)

СУХАР ЦВІФЕЛЬ (ФШЕЛЬ) ІОНОВИЧ, 1889 р.н., м.Златопіль (нині Новомиргород), єврей, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, слюсар артілі “Механік”. У 1916 році був засуджений за дезертирство із царської армії. Вдруге заарештований 19.07.1937 Кіровським МВ НКВС (шпигунська діяльність на користь іноземних держав). Кіровським МВ НКВС 16.09.1937 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 257)

СУХАЧОВА-КРАВЧЕНКО АНАСТАСІЯ ДМИТРІВНА, 1889 р.н., с.Кам’янка, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, домогосподарка. Заарештована 21.08.1944 УНКДБ Кіровоградської області (зв’язок з німецькими каральними органами). Міністерством ДБ УРСР 2.02.1945 справу припинено, з-під варти звільнена. (П – 2547)

СУЩЕНКО ІВАН МОКІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, тесля колгоспу “Комуніст”. Заарештований 16.05.1938 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 22.09.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11975)

ТАБУНЕЦЬ ЙОСИП ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Покровка (приєднане до с.Пурпурівка) Новомиргородського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 27.06.1941 Новомиргородським РВ НКДБ (зводив наклепи на умови життя колгоспників). Засуджений 17.07.1941 Кіровоградським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 7.02.1989 Верховним судом УРСР. (П – 8621)

ТАЛДА МИКОЛА КАРПОВИЧ, 1914 р.н., с.Петроострів, українець, освіта 3 класи, проживав у с.Лев-Балка, в Червоній армії з квітня 1944 року. Заарештований 4.09.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 5-ої гвардійської армії (“знаходячись у шпиталі №1597 на лікуванні, вів поразницьку агітацію, вихваляв техніку і армію ворога, зводив наклепи на радянське керівництво: “Ми, українці – темношкірі, а вони росіяни, тому ми повинні бути у них рабами; на наші сім’ї в тилу накладають непомірні податки, так що змушені продавати останнє, наші діти помирають з голоду”, “Німецькі війська тепер відступають свідомо, щоб затягнути у глибину німецького тилу всю російську армію, а потім ударити по російському Іванові; для цього удару готується і армія Власова – ось тоді в Європі відкриється другий фронт, тільки не той, з яким домовлялись наші керівники, а той, що вдарить Червону армію взад і вперед”). Контррозвідкою “Смерш” 5-ої гвардійської армії 14.11.1944 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 4977)

ТАМКО ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1925 р.н., с.Андріївка, українець, освіта незакінчена вища (фінансово-економічний інститут), член ВЛКСМ, інвалід 3-ої групи, вагар колгоспу ім.Хрущова. Заарештований 3.11.1951 Златопільським РВ МДБ (“під час німецької окупації разом із ровесником-односельцем Федором Тамком читав і обговорював листівки від членів Української повстанської армії, які закликали вести боротьбу на два фронти – з німецькою і більшовицькою владами, за створення Української Самостійної Держави, висловлював терористичні наміри стосовно керівників радянського уряду; у квітні 1944-го покликаний в Червону армію, пройшов Європу, нагороджений медалями, у грудні 1945-го у зв’язку з двома тяжкими пораненнями демобілізований; писав художні твори антирадянського змісту – при обшуку вилучено 51 рукопис обсягом 779 сторінок віршів, байок, оповідань, публіцистики з наклепами на умови життя в СРСР та на колгоспний лад; у 1948 році під час одвідин Златополя угорською делегацією мав намір передати рукописи за кордон, але не вдалося; філософсько-економічні та на інші теми трактати “Рішення енергетичної проблеми”, “Один із способів боротьби за щорічне плодоношення саду”, “Будова Всесвіту”, “Походження людини”, “Місяць – наш супутник”, всього 8 рукописів, 2.04.1952 були спалені репресивними органами; 20.11.1951 етапований у Дніпропетровську психіатричну лікарню – до 18.03.1952). Засуджений 29.04.1952 Кіровоградським облсудом до 25 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Верховним судом УРСР 16.12.1955 міру покарання зменшено до 10 років ув’язнення у ВТТ. Верховною радою СРСР 7.09.1956 міру покарання зменшено до 8 років неволі. Реабілітований 30.11.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13685)

ТАМКО ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1926 р.н., с.Андріївка, українець, освіта 9 класів, червоноармієць військової частини 70426. Заарештований 18.10.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 42-ої навчальної стрілецької дивізії (агітація проти колгоспного ладу, наклепи на керівників партії та уряду: “ще учнем

Листопадівської середньої школи у 1940 році поширював антирадянські настрої, у перші дні окупації написав вірші, в яких вітав прихід німців в Україну, називав їх “визволителями українського народу”, згодом розчарувався у німецькій владі, став націоналістом – хотів бачити Україну самостійною державою, у вересні 1943-го мав стосунки з односельцями Олександром Терещенком та його товаришем Щербинюю, які кликали його в Українську повстанську армію, залишили йому дві націоналістичні листівки, які Федір читав і обговорював із односельцями Олексою Тамком та Миколою Пецуном, всі троє готові були податись в УПА, але зв’язок загубився”). Засуджений 25.04.1945 трибуналом військової частини 59237 до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. У 1948 помер у таборі. (П – 13685)

ТАНЦЮРЕНКО ПИЛИП ЛАРІОНОВИЧ, 1905 р.н., с.Крупське, українець, освіта вища, проживав у с.Степове (нова назва с.Братерське) Компаніївського району, директор Комишуватської школи. Заарештований 23.05.1944 Компаніївським РВ НКДБ (співробітництво з німецькими окупантами). Засуджений 30.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 18 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 3.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13476)

ТАРАБУРА МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1914 р.н., с.Федорівка Великовисківського (нині Новомиргородського) району, українець, проживав у с.Родниківка Олександрівського району, військовослужбовець 222 артилерійського полку Червоної армії. Заарештований 23.01.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 53-ої армії (антирадянська діяльність: “у жовтні 1941 року потрапив у німецький полон, звідки втік; був завербований до співробітництва з німецькою розвідкою, дав підписку виявляти партизанів і осіб, які їм сприяють, та доносити про це в поліцію”). Засуджений 26.02.1944 військовим трибуналом 53-ої армії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 9.04.1966 трибуналом Київського військового округу. (8043 – П)

ТАРАНЦОВ МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Моргунівка, росіянин, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянські настрої). Засуджений 6.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 7 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9969)

ТАРАСОВ ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, завідувач райфінвідділу. Заарештований 26.03.1944 Новомиргородським РВ НКДБ (“вів антирадянську агітацію під час німецької окупації, працюючи головою районної управи”). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 16.10.1944 направлений в спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 3152)

ТАРАСЮК СТЕПАН РОМАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.09.1937 Златопільським РВ НКВС (“вів антирадянську пропаганду проти державної позики, висловлював терористичні наміри стосовно місцевого активу”). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12028)

ТАТАРОВ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1897 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, тесля колгоспу “Червона зоря”. У 1931 році розкуркулений; у 1933 році за підробку документів куркулям, які втекли із заслання, був засуджений до 5 років неволі і висланий у Московську область (Росія). Вдруге заарештований 20.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників, антирадянська діяльність: “погрожував розправою сільським активістам за розкуркулювання, займався шкідництвом, намагався повернути відібрану при розкуркулюванні свою хату”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9304)

ТАТАРОВ ТИХІН ВАСИЛЬОВИЧ, 1879 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 20.04.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти колгоспного ладу). Одеським облвідділом ДПУ 7.06.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6907)

ТЕЛЕПКО ОЛЕКСАНДРА ПРОКОПІВНА, 1882 р.н., с.Каніж, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, домогосподарка. Заарештована 29.04.1945 УНКВС Кіровоградської області (зрада Батьківщини). Засуджена 12.07.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 16.11.1954 трибуналом Київського військового округу. (П – 2551)

ТЕЛИЧКО ФЕДІР АРТЕМОВИЧ, 1906 р.н., с.Лип'янка Шполянського району Черкаської області, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 24.03.1944 Златопільським РВ НКВС (підозрювався як агент німецької розвідки). Златопільським РВ НКВС 18.05.1944 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 5049)

ТЕПЛОВ ІВАН ДІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Возіятське Новобузького (нині Сланецького) району Миколаївської області, українець, освіта початкова (радпартшкола), член ВКП(б), проживав у м.Новомиргороді, директор заготконтори Новомиргородської райспоживспілки. Заарештований 10.12.1933 Новомиргородським РВ ДПУ (член контрреволюційного троцькістського угруповання у м.Новий Буг). Новомиргородським райвідділом ДПУ 29.03.1934 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 4281)

ТЕРЛЕЦЬКИЙ МИКОЛА МИТРОФАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Варварівка Миколаївської області, українець, із родини служителів культу, освіта середня (Болградська гімназія, 1914), проживав у м.Новомиргороді, старший статистик “Заготскот”. У 1926 році арештовувався за спробу перейти кордон у Румунію – покарання відбував у Соловецьких таборах до 1935 року. Вдруге заарештований 13.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (у 1919-20 роках служив рядовим у дисциплінарному батальйоні; член контрреволюційного угруповання колишніх служителів культу, антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9565)

ТЕРТИЧНИЙ ІВАН АНТОНОВИЧ, 1910 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, їздовий колгоспу. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (член антирадянської повстанської організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. У 1930 році батько розкуркулений. (П – 11657)

ТЕРТИЧНИЙ ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1889 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, робітник Капітанівського відділення радгоспу. У 1931 році як куркуль був засуджений до 3 років позбавлення волі. Вдруге заарештований 16.08.1937 Златопільським РВ НКВС (голова релігійної громади, збирав гроші на ремонт храму, розповсюджував чутки про загибель радянської влади). Засуджений 4.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.09.1937. Реабілітований 12.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11677)

ТЕРТИЧНИЙ ФЕДІР ЯКОВИЧ, 1880 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1930 році за несплату державних податків майно було розпродане. Заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

ТИКМАН КУЗЬМА СЕМЕНОВИЧ, 1910 р.н., с.Панчеве, росіянин, письменний, член ВЛКСМ, колгоспник, червоноармієць 27 полку внутрішньої охорони ДПУ Московської області. Заарештований 2.08.1933 повноважним представником ОДПУ Московської області (невдоволення радянською владою: “на ґрунті отримуваних із села листів поширював чутки про голод; прочитавши у газеті “Правда” витримку з іноземної преси про голод, сказав: “У Німеччині пишуть правду: на Україні не вистачає хліба і люди там голодують” – такими розмовами підривав військову дисципліну”). Засуджений 9.08.1933 трійкою ОДПУ Московської області до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 17.08.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5640)

ТИЛЬНИЙ САВА АНДРІЙОВИЧ, 1913 р.н., с.Новоселівка (приєднане до с.Кам'янка), українець, письменний, з листопада 1935 року – червоноармієць 65-го Томського залізничного полку внутрішньої охорони НКВС. Заарештований 17.03.1936 особливим відділом 65-го ТЗП (антирадянська агітація: “У старій армії служити було краще: там хоч і в зуби били, але під дулом гвинтівки не водили”); не виконував

наказів командирів відділення і взводу; під час політзанять недоброзичливо відгукувався про першого заступника наркома оборони СРСР Гамарника”). Засуджений 3.04.1936 військовим трибуналом прикордонної і внутрішньої охорони Західно-Сибірського краю до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 12.02.1991 трибуналом Сибірського військового округу. (П – 12584)

ТИМКОВСЬКИЙ АНАТОЛІЙ ДМИТРОВИЧ, 1898 р.н., м.Вознесенськ Миколаївської області, українець, освіта середня, проживав у с.Веселівка Великовиківського (нині Новомиргородського) району, рахівник колгоспу. Заарештований 30.03.1932 Великовиківським РВ ДПУ (“будучи таємним співробітником, сексотом Великовиківського РВ ДПУ, протягом чотирьох місяців не повідомив у органи про наявність у с.Веселівці антирадянської організації, оскільки сам був її організатором і учасником”). Одеським облсудом 21.02.1933 направлений у психіатричну лікарню закритого типу. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4061)

ТИМОШЕНКО ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ, 1893 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), конюх дитячої колонії. У 1929 році був розкуркулений і висланий на північ, повернувся у 1933-ому. Вдруге заарештований 26.07.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 24.09.1937. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11977)

ТИТАРЕНКО ЙОСИП ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 12.10.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“здійснював замах на життя радянських працівників та активістів”). Засуджений 21.03.1930 Зінов'євським окрсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки та висилкою за межі Зінов'євського і Шевченківського округів на 3 роки. Реабілітований 14.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13180)

ТИТЧЕНКО СИЛА ВАСИЛЬОВИЧ, 1876 р.н., с.Світоновичеве Новомиргородського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новомиколаївка Новгородківського району, хлібороб. Заарештований 2.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“у 1929-ому на зборах закликав селян не йти в колгосп, “тому що будете там голодні – комуністи хочуть зібрати всіх селян до созів і примусити їх на себе працювати”). Засуджений 28.02.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 26.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6064)

ТИЩЕНКО АРХИП ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Рубаний Міст, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.04.1930 Шевченківським окрвдділом ДПУ (“агітація проти проведення посівної кампанії у колгоспі і взагалі проти колективізації”). Засуджений 27.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12009)

ТИЩЕНКО ВАСИЛЬ АВРАМОВИЧ, 1896 р.н., с.Рубаний Міст, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.04.1930 Шевченківським окрвдділом ДПУ (“агітація проти проведення посівної кампанії у колгоспі і взагалі проти колективізації”). Засуджений 27.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12009)

ТИЩЕНКО МАКАР ЮХИМОВИЧ, 1902 р.н., с.Троянове, українець, освіта початкова, знаходився у Южському таборі НКВС Івановської області (Росія). Заарештований 21.08.1940 УНКВС Івановської області (здався фінам у полон без опору). Засуджений 26.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 12.03.1970 трибуналом Московського військового округу. (П – 8223)

ТІЛЬНИЙ МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ, 1881 р.н., с.Новоселівка Кам'янської сільради, українець, освіта середня, вчитель за фахом, без певних занять. Заарештований 1.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (“працюючи агрономом райколгоспспілки, восени 1930 року так шкідницьки протруїв посівне зерно озимої пшениці, що на 30 гектарах воно не зійшло; вів антирадянську агітацію проти хлібозаготівельних робіт, тримав зв'язки з куркулями Галетою, Додою і рідним братом Яковом”). Прокуратурою Одеського оперативного сектора ДПУ 19.06.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. Брат Яків розкуркулений у 1931 році. (П – 7474)

ТКАЧ АНДРІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1897 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, продавець у кооперативі. Заарештований 25.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“служив у повстанському загоні Панька; член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, шкідницька діяльність, антирадянська агітація”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

ТКАЧ НИКИФОР ПАВЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Каніж, українець, освіта вища, проживав у с.Федосівка Компаніївського району, завуч середньої школи. Заарештований 14.03.1933 Одеським обласним відділом ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної організації). Одеським облвідділом ДПУ 5.08.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге, проживаючи у м.Кіровограді й працюючи вчителем школи №23, заарештований 16.03.1938 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 27.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 16.07.1938. Реабілітований 15.07.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 2771, 3725)

ТКАЧ ОЛЕКСАНДР ПАНАСОВИЧ, 1888 р.н., с.Каніж, українець, освіта 5 класів, член колгоспу ім.Леніна. Заарештований 14.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 22.01.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3519)

ТКАЧ ФЕДОРА СВИРИДІВНА, 1918 р.н., с.Пурпурівка, українка, освіта початкова, робітниця. Заарештована 25.06.1947 транспортним відділом НКДБ Південно-Західної залізниці (співробітництво з німецькими окупантами в роки війни). Засуджена 7.10.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 28.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12823)

ТКАЧЕНКО ВАСИЛЬ ТОДОСЬОВИЧ, 1914 р.н., с.Бровкове, українець, освіта вища медична (1-ий Харківський медінститут, 1940), проживав у Приморському краї, бухта Ольга, лікар-червоноармієць 140-го стрілецького полку. Заарештований 27.07.1941 3-ім відділом Володимиро-Ольгинської військово-морської бази Тихоокеанського флоту (антирадянська агітація: “на політзаняттях під час вивчення і обговорення Конституції СРСР сказав, що Україна є квітучим краєм, володіє величезними сировинними багатствами і могла б самостійно прожити не в складі СРСР” – виказував контрреволюційні націоналістичні погляди про відокремлення України в самостійну державу, вихваляв армію фашистської Німеччини, виявляв невдоволення харчуванням, побутом, умовами служби в Червоній армії”). Засуджений 20.08.1941 трибуналом Володимиро-Ольгинської військово-морської бази до 10 років виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Військовим трибуналом ТОФ 12.09.1941 міра покарання зменшена до 5 років позбавлення волі. Реабілітований 24.09.1960 Верховним судом СРСР. (П – 7556)

ТКАЧЕНКО ВАСИЛЬ ФЕДОРОВИЧ, 1909 р.н., с.Листопадове, українець, освіта 5 класів, теля агрошколи. Заарештований 24.07.1944 Златопільським РВ НКДБ (“в роки німецької окупації служив у поліції, сільській охороні”). Матеріалів для віддання суду не здобуто і в грудні 1944-го направлений на держперевірку у спецтабір. Відділом контррозвідки “Смерш” спецтабору №240 27.02.1945 вирішено передати звинувачуваного керівництву фільтраційного табору для використання у вугільній промисловості. (П – 5537)

ТКАЧЕНКО ГОРПИНА ТЕРЕНТІВНА, 1897 р.н., с.Мар'ївка, українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована 14.03.1946 Новомиргородським РВ НКДБ (агітація проти виборів до Верховної ради СРСР). Засуджена 18.05.1946 Кіровоградським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітована 8.09.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13510)

ТКАЧЕНКО ДАНИЛО СТЕПАНОВИЧ, 1881 р.н., с.Кам'януватка, українець, освіта початкова, завідувач вітряного млина колгоспу. Заарештований 18.06.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 2.02.1938 Верховним судом УРСР до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 22.08.1958 Верховним судом УРСР. (П – 5681)

ТКАЧЕНКО ЛАРІОН СЕМЕНОВИЧ, 1888 р.н., с.Бровкове, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож артілі. Заарештований 25.11.1940 УНКВС Кіровоградської області (антирадянська діяльність). Засуджений 7.01.1941 Кіровоградським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 26.01.1990 Верховним судом УРСР. (П – 11080)

ТКАЧЕНКО МИНА АРТЕМОВИЧ, 1898 р.н., с.Василівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.18-го партз'їзду. Заарештований 4.07.1941 Златопільським МРВ НКДБ (антирадянська агітація у воєнний час: “поширював наклепницькі судження про успіхи Німеччини, про переваги її армії у сучасній війні, висловлював невдоволення колгоспним ладом”). Помер 26.10.1941 в лікарні Усть-Кам'яногірської тюрми, управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 16.12.1941 справу припинено. (П – 6147)

ТКАЧЕНКО МИХАЙЛО ЙОСИПОВИЧ, 1900 р.н., с.Кам'януватка, українець, письменний, завідувач колгоспного млина. Заарештований 7.09.1937 Златопільським РВ НКВС (керівник євангельської секти, вів активну антирадянську діяльність). Засуджений 30.11.1937 Київським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Верховним судом УРСР 2.02.1938 міру покарання зменшено до 6 років ув'язнення у ВТТ. Реабілітований 22.08.1958 Верховним судом УРСР. (П – 5681)

ТКАЧОВ ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ, 1916 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, робітник військово-будівельної дільниці №174. Разом із батьком у 1929 році розкуркулений і висланий на північ, звідки втік у 1936-ому. Заарештований 2.09.1937 Кіровським МВ НКВС (“вів контрреволюційну пропаганду серед робітників, закликав їх до страйку з метою зриву оборонного будівництва”, “займався шкідницькою діяльністю: псував будматеріали – цеглу, вапно та інші”). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Управлінням НКВС Кіровоградської області 27.12.1939 міру покарання зменшено до 5 років неволі. Реабілітований 5.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8808)

ТКАЧОВ ІВАН МАРКІЯНОВИЧ, 1903 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1930 році розкуркулений і висланий на північ, звідки втік; у 1932-ому за втечу був засуджений до 3 років концтабору. Вдруге заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Засуджений 26.04.1931 Новомиргородським РВ ДПУ до 3 років заслання за межі України. Після повернення із заслання працював рахівником колгоспу ім.Комінтерна у с.Панчевому. Вдруге заарештований 10.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (учасник контрреволюційної націоналістичної групи, проводив контрреволюційну агітацію). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8603)

ТКАЧОВ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1884 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Засуджений 25.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 11.05.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 25.03.1944 Новомиргородським РВ НКДБ (антирадянська агітація під час окупації). Засуджений 14.06.1944 Кіровоградським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 25.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (6230, 488 – П)

ТКАЧОВ ПАВЛО ХАРИТОНОВИЧ, 1910 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, тракторист колгоспу ім.Косіора. Заарештований 13.09.1937 Новомиргородським РВ НКВС (терористичного характеру випадки проти вождів партії: “у червні 1937 року у тракторну будку принесли райгазету, в якій був знятий проект Будинку рад, наверху якого стояв пам'ятник тов.Леніну, Ткачов розгорнув газету і спитав трактористів: “Який дурак вдумав поставити цього – нецензурне слово – сюди?”; “у травні 1937 року Ткачов зайшов у будинок тракторної бригади, глянув на стіну, де висів портрет тов.Сталіна, і при свідках пригрозив кулаком: “Ех ти – нецензурні слова, – якби не ти, то я жив би краще!”). Засуджений 22.05.1938 трибуналом військової частини 4341 Київського військового округу до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 29.03.1990 Верховним судом СРСР. (П – 11311)

ТКАЧОВА ПАРАСКА ОЛЕКСІВНА, 1883 р.н., с.Панчеве, українка, неписьменна, член колгоспу ім.Комінтерна. У 1931 році розкуркулена і вислана за межі України, за втечу із заслання засуджена до 3

років позбавлення волі. Заарештована 13.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“в роки громадянської війни видавала німецьким окупантам більшовиків та червоних партизанів; член націоналістичної групи, вела контрреволюційну агітацію”). Засуджена 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітована 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. По цій же справі засуджений син Іван Маркіянович. (П – 8603)

ТКАЧУК ФЕДІР АНДРІАНОВИЧ, 1894 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі, без певних занять. У 1930 році розкуркулений, від заслання переховувався, за невиконання державного плану хлібоздачі був судимий у 1930 році. Вдруге заарештований 16.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 24.08.1957 Кіровоградським облсудом. Старший брат Володимир служив офіцером у денікінській армії, пішов за кордон і не повернувся. (П – 3787)

ТОВСТОЛІТ МИХАЙЛО ФЕДОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Веселівка, українець, освіта початкова, бригадир свиноферми колгоспу “Ленінський шлях”. Заарештований 28.07.1937 Великописківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9536)

ТОВСТОЛІТ ОНИСИМ ВАСИЛЬОВИЧ, 1860 р.н., с.Веселівка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 9.04.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (проводив агітацію проти колективізації). Засуджений 10.05.1930 Зінов’євським окрсудом до 5 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та на 5 років заслання. Верховним судом УРСР 19.06.1930 міру покарання зменшено до 2 років позбавлення волі. Реабілітований 19.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1813)

ТОВСТОЛІТ ЯКІВ ОНИСИМОВИЧ, 1893 р.н., с.Веселівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 9.04.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (проводив агітацію проти колективізації). Засуджений 10.05.1930 Зінов’євським окрсудом до 2 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 19.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1813)

ТОКАР СЕМЕН ЯКОВИЧ, 1896 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.03.1930 Шевченківським окрвідділом ДПУ (“у 1919 році був у повстанському загоні Завгороднього”; березень 1930 року: “в селі проживають колишні куркулі, що тримають поміж собою тісний зв’язок, часто збираються, випивають, вирішують як діяти проти кампаній радвлди – як агітувати проти, підбурювати людей, щоб забрати усупільнену худобу, інвентар, посівний матеріал і взагалі розвалити колгосп ім.12-річчя Жовтня”; 19-24 березня селяни розбивали двері конюшень, забирали свою худобу й реманент, “Токар переконував жінок, коли ті 24-го засумнівалися у своїх діях і хотіли повернути коней у колгоспні конюшні: “Не треба повертати, бо буде гірше, навпаки, завтра треба забрати інвентар і посівматеріал – вам, жінкам, вони нічого не зроблять, всіх не арештують, треба бути лиш організованішими”; 25-го колективісти й активісти вийшли на демонстрацію при підтримці загону ДПУ і того ж дня почалися арешти; “активом села Турії загонів ДПУ винесено подяку, а також актив прохає органи ДПУ вищої влади, аби громадян, які затримані та винні в контрреволюційних вчинках, було суворо засуджено до розстрілу” – із ухвали протоколу зборів сільського активу; по справі притягнуто до відповідальності 12 туріян, 8 з яких засуджено до ув’язнення у концтаборі на термін від 5 до 10 років, 4-ох звільнено з-під варти). Засуджений 17.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув’язнення у концтаборах. Реабілітований 25.08.1989 Черкаською облпрокуратурою. (П – 10226)

ТОКАР ФЕДІР КОРНІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Турія Златопільського (нині Новомиргородського) району, українець, неписьменний, проживав у с.Копанки Хмельівського (нині Маловисківського) району, колгоспник. Заарештований 3.07.1938 Хмельівським РВ НКВС (“у 1920 році належав до повстанського загону Залізняка; агітував проти заходів партії та уряду”). Кіровоградським облсудом 23.05.1939 справу припинено, виправданий, з-під варти звільнений. (596 – П)

ТОЛМАЦЬКИЙ ІСААК МОЙСЕЙОВИЧ, 1895 р.н., м.Златопіль (нині м.Новомиргород), євреї, освіта початкова, бригадир артілі “Гужтранс”. Заарештований 21.05.1940 УНКВС Кіровоградської області (таємне зберігання зброї). Засуджений 19.10.1940 Кіровоградським облсудом до 8 років ув’язнення у

виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 30.07.1963 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5616)

ТОМІН ІВАН КУЗЬМОВИЧ, 1882 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, з більшовицької партії виключений у 1921 році, без певних занять. У 1929 році за розтрату був засуджений до 2 років 2 місяців неволі. Вдруге заарештований 21.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“у 1922 році за крадіжку кукурудзи оголошений ворогом народу”, “член контрреволюційного націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3602)

ТОМУСЯК ІВАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1900 р.н., м.Сміла Черкаської області, українець, письменний, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), пожежник. Заарештований 3.08.1939 УНКВС Кіровоградської області (підозрювався у антирадянській агітації). Кіровоградським облсудом 10.10.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 12563)

ТОНКОНОЖЕНКО МИКОЛА ФОКОВИЧ, 1908 р.н., смт Капітанівка, українець, неписьменний, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 16.10.1930 Златопільським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 24.11.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11779)

ТОНЧАК ФЕДІР ГРИГОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Шарауца (Бессарабія), українець, освіта середня педагогічна (Новобузька учительська семінарія), проживав у с.Лікаревому Новомиргородського району, вчитель, завуч початкової школи. У 1928 році за недбале ставлення до службових обов'язків був засуджений до 2 років неволі, відсидів з 5.11.1928 до 13.06.1929. Вдруге заарештований 24.10.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (участь в боротьбі з радянською владою в період громадянської війни: “добровільно вступив до денікінського війська, де служив офіцером, у 1921 році евакуювався у Польщу, за завданням портизансько-повстанського штабу Юрка Тютюнника на предмет організації повстання перетнув нелегально під прізвиськом Іванчук кордон в районі Волочиська разом з Козловим для підпільної роботи”). Засуджений 21.02.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у концтаборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12085)

ТОПОР ТЕРЕНТІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта початкова, від 3.07.1941 червоноармієць роти зв'язку 443-го батальйону аеродромного обслуговування. Заарештований 19.06.1942 особливим відділом НКВС 34-го району авіабазування (антирадянська агітація серед військовиків: “Червона армія неспроможна звільнити Україну, оскільки український народ не любить радвладу; німців у наших селах люди зустрічали радо і підтримували – саме тому їм так легко вдалося зайняти за короткий час велику територію; зараз люди на окупованій німцями території живуть краще, ніж при радянській владі; якби колгоспи проіснували ще кілька років, то люди ходили б босі; все, що пишуть наші газети про звірства німців – брехня”). Засуджений 24.06.1942 військовим трибуналом 34-го РАБ до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.12.1989 трибуналом Київського військового округу. (П – 10375)

ТРОФИМОВ МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1898 р.н., с.Верхня Ахтуба Ленінського району Сталінградської області (Росія), росіянин, освіта початкова, проживав у с.Старостинці Погребищенського району Вінницької області, тракторист МТС. Заарештований 24.07.1941 Златопільським МРВ НКДБ (“проїжджаючи через с.Панчеве Новомиргородського району 23.07.1941, зайшов у буфет, випив вина і став вигукувати: “Бей жидов, спасай Россию! Пусть на фронт идут коммунисты воевать, нам там нечего защищать!”; згодом виявилось, що, зводячи рахунки, матеріали на Трофимова передали в органи НКДБ сини заможних селян, яких він свого часу розкуркулював). Східно-Казахстанською облпрокуратурою 5.03.1942 справу припинено, звільнений з Усть-Кам'яногірської тюрми №17. (П – 2624, 6145)

ТРУТ МИХАЙЛО САВОВИЧ, 1900 р.н., с.Крупське, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 30.06.1938 Хмельківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 23.08.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12565)

ТУПИЦЯ ЯКИМ СТЕПАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Розлива, українець, освіта початкова, бригадир залізничної колії 17-ї дистанції Одеської залізниці. Заарештований 30.06.1944 особливим відділом НКДБ 46-ої залізничної бригади (антирадянська агітація). Засуджений 13.07.1945 військовим трибуналом

Одеської залізниці до 5 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 7.05.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 14005)

ТУПЧІЙ КАЛЕНИК ГАЛАКТИОНОВИЧ, 1905 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.06.1931 Златопільським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та сільськогосподарського податку). Засуджений 18.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11887)

ТУРКУЛЕЦЬ ІВАН ДМИТРОВИЧ, 1914 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта початкова, червоноармієць з листопада 1937 року, курсант 3-го автотранспортного батальйону. Заарештований 22.03.1938 5 відділом УДБ Київського облуправління НКВС (“зводив наклепи на умови служби в армії, вихваляв царський режим, викривлено представляв умови життя селян і робітників при радвладі: “Не бачу різниці між армією і тюрмою”, їздив у відпустку за брехливим викликом про смерть матері; у січні 1938 року зізнався одному червоноармійцю: “Я готовий вбити Сталіна”, а той скоренько доніс політруків Хуторянському Ісааку Ароновичу, члену ВКП(б) з Денихівки родом, який бійцю-донощику порадив написати доповідну записку, що й було негайно виконано – записка підшита до справи). Засуджений 27.07.1938 трибуналом Київського військового округу до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 27.02.1991 головною військовою прокуратурою. (П – 12581)

ТУРКУЛЕЦЬ ПАНАС ВАСИЛЬОВИЧ, 1913 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта вища, проживав у м.Горькому (нині Нижній Новгород, Росія), курсант Горьківського училища зенітної авіації. Заарештований 9.02.1942 особливим відділом НКВС Горьківського гарнізону (“Микола Хвостик і Панас Туркулець проводили серед курсантів націоналістичну діяльність, висловлюючи контрреволюційні судження про життя українського народу, при цьому ставили питання про вихід України зі складу СРСР; вихваляли фашистську армію і її порядки на окупованій території, зводили наклепи на Радінформбюро; у грудні 1941 року Хвостик і Туркулець під виглядом літературно-художнього гуртка намагались створити націоналістичне угруповання, де читали контрреволюційні вірші, співали пісні і провадили розмови;”). Засуджений 14.04.1942 трибуналом 1-ої запасної стрілецької бригади Московського військового округу до розстрілу. Верховною радою СРСР 21.05.1942 міру покарання змінено на 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.02.1958 Верховним судом УРСР. (П – 5718)

ТУРКУЛЕЦЬ САВА ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Мартоноша, українець, освіта 2 класи, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінан без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4365)

ТЮТЕНКО СЕМЕН КИРИЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Пастирське Смілянського району Черкаської області, українець, освіта початкова. Заарештований 25.10.1948 Златопільським РВ МДБ (антирадянська агітація). Засуджений 3.12.1948 до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 13.08.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13480)

УРІХ СТЕПАН ФРАНЦОВИЧ, 1895 р.н., с.Кошари Комінтернівського району Одеської області, німець, освіта неповна середня, проживав у м.Новомиргороді, завідувач магазину. У 1916 році жандармським управлінням м.Одеси арештовувався за підозрою у шпигунстві на користь Німеччини; в 1932-ому був засуджений до 3 років позбавлення волі за розкрадання майна, працював на будівництві Біломорканалу та каналу Москва-Волга, звільнений достроково у 1934-ому. Втретє заарештований 20.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (агітував проти основного закону держави: “Сталінська Конституція – це видумка, раніше не всі мали право вибирати, так і тепер не всі будуть. Кандидатури на вибори призначаються зверху, а не висувуються народом”, відмовився ходити на заняття по вивченню положення про вибори у Верховну раду СРСР”; “вихваляв фашистську Німеччину: “Зараз Німеччина процвітає, а в СРСР селянство гине й голодує”). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Брат Макс за зв'язки з німецьким консулом висланий на північ, другий брат за розтрату в кооперативі засуджений до 2 років неволі. (П – 8592).

УСАТЬЄВ ІВАН МУСІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровограді, лектор української мови, викладач Зінов'євського вечірнього робітничого університету, студент педінституту. Заарештований 16.02.1931 Зінов'євським МВ ДПУ ("член контрреволюційної української організації, яка ставила за мету повалення радянської влади шляхом збройного повстання"). До 5.12.1931 перебував у Одеському бупрі, випустили під підписку. Засуджений 5.03.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в Алма-Ату (Казахстан). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 22.07.1933 достроково звільнений. Реабілітований 19.10.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3896)

УСКАТ КАРПО АРТЕМОВИЧ, 1870 р.н., с.Бубуєжи Кишинівського повіту (Молдавія), вірменин, освіта початкова, проживав у с.Арсенівці (приєднане до с.Веселівка) Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 17.04.1930 особливою нарадою колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 19.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3639)

УХАНЬ ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ, 1909 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Кусар-Чай (Азербайджан), військовослужбовець 443-го складу Народного комісаріату оборони. Заарештований 18.10.1942 особливим відділом НКВС 4-ої Повітряної армії ("члени контрреволюційної зрадницької групи, яка заснувалась на ґрунті земляцтва і спільності антирадянських ворожих поглядів стосовно існуючого в СРСР ладу, систематично вела серед військовиків 443-го складу НКО агітацію поразницького характеру, члени угруповання мали намір спільно, гуртом перейти лінію фронту на бік ворога, Феньков повідомив українцям усний пароль для безперешкодного перетину лінії фронту, 15.10.1932 відбулося зібрання, на якому обговорювались конкретні дії"). Засуджений 10.01.1943 військовим трибуналом району авіабазування до розстрілу з конфіскацією майна. Військовим трибуналом Північно-Кавказького фронту 18.02.1943 міру покарання замінено на 10 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 23.06.1992 Генеральною прокуратурою Російської федерації. (П – 13340)

ФЕДОРОВ ІВАН АНТОНОВИЧ, 1908 р.н., с.Коробчине, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.04.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колгоспного будівництва, заходів радянської влади у сільському господарстві, участь у спробі розвалити колгосп – *див. Марія Бурдюжа*). Засуджений 13.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та до 5 років заслання. Реабілітований 20.02.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13091)

ФЕДОРОВ ОЛЕКСА ІВАНОВИЧ, 1909 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, помічник завідувача бази "Центроспирту". Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

ФЕДОРОВ ПАНАС ЯКОВИЧ, 1894 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта середня, бухгалтер. Заарештований 27.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Новомиргородським РВ ДПУ 27.01.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6750)

ФЕДОРЧЕНКО ГАВРИЛО АНДРІЙОВИЧ, 1883 р.н., с.Петроострів, українець, письменний, член колгоспу ім.Чубаря. Заарештований 21.10.1937 Хмельівським РВ НКВС ("в роки громадянської війни брав активну участь у формуванні і діяльності загонів "Вільного козацтва"; погрожував сільським активістам розправою"). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.11.1937. Реабілітований 9.02.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 6167)

ФЕДЧЕНКО ГАВРИЛО АНДРІЙОВИЧ, 1883 р.н., с.Петроострів, українець, письменний, член колгоспу ім.Чубаря. Двічі за антирадянську діяльність у минулому перебував в ув'язненні під слідством: у 1927 році 4 місяці, у 1930-ому – 10 днів. Втретє заарештований 21.10.1937 Хмельівським РВ НКВС ("у 1918 році організував у селі "Вільне козацтво", брав активну участь у боротьбі проти радянської влади, розстрілях червоних партизан; висловлював погрози на адресу активістів"). Засуджений 23.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.11.1937. Реабілітований 9.02.1968 Кіровоградським облсудом. (П – 6167)

ФІЛПЕНКО ІВАН МАРКОВИЧ, 1891 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород), свинар колгоспу ім.Петровського. Заарештований 18.11.1937 Златопільським РВ НКВС (член повстанського загону Ястребовського; вів антирадянську агітацію проти підписки на державну позику). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 18.12.1937. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12031)

ФЛОРИЯ МИТРОФАН ІВАНОВИЧ, 1917 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта 5 класів, проживав на ст. Бурліт Приморського краю (Росія), червоноармієць 29-го окремого стрілецького взводу артскладу №135. У 1929 році розкуркулений; будучи покликаним на службу у Червону армію в 1938 році, порушував дисципліну, прагнув звільнення з армійських лав, за що був засуджений у 1939 році до 4 років неволі. Вдруге заарештований 9.04.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 35-ої армії (антирадянська агітація: “вдруге призваний у армію у 1943 році, виступав проти політики ВКП(б), зводив наклепи на одного з керівників держави, вихваляв умови життя у буржуазній Польщі, шляхом симуляції різних хвороб намагався ухилитись від армійської служби”). Засуджений 7.05.1944 військовим трибуналом 35-ої армії до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 22.03.1991 трибуналом Далекосхідного військового округу. (П – 12605)

ФЛУЕРАР ПЕЛАГЕЯ ВАСИЛІВНА, 1885 р.н., м.Новомиргород, українка, неписьменна, проживала у с.Паліївці Маловишківського району, працювала у власному господарстві. Заарештована 30.03.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“закликала повернути Білаєнко хату й інше майно, забране у неї при розкуркулюванні, адже сільрада й активісти пограбували людей, а така влада нікому не потрібна – в результаті колгоспні збори були зірвані; Білаєнко разом із Флуєрар пішли до її хати і з допомогою помічників виселили колгоспну канцелярію й зайняли хату”). Засуджена 17.05.1930 Зінов’євським окрсудом до 4 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та до 3 років заслання. Верховним судом УРСР 7.07.1930 покарання зменшене до 2 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітована 26.07.1993 Генеральною прокуратурою України. Батько Василь Піддубний і сестра Наталя Завгородня, дружина повстанця Завгороднього, у 1922 році за участь у повстанському загоні Завгороднього були розстріляні Зінов’євською ЧК. (П – 1792)

ФОКША МИКИТА КОРНІЙОВИЧ, 1881 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта початкова, проживав у с.Шевченкове Кіровоградського району, колгоспник. Заарештований 21.12.1946 Кіровоградським РВ МДБ (звинувачувався в тому, що в роки німецької окупації працював старостою громадського двору). Управлінням МДБ Кіровоградської області 7.02.1947 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 66)

ФОМЕНКО ГРИГОРІЙ ІЛЛІЧ, 1897 р.н., с.Лип’янка Шполянського району Черкаської області, українець, письменний, проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), машиніст з обслуговування двигунів. Заарештований 18.09.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, терор). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 14.01.1938. Реабілітований 7.10.1959 Черкаським облсудом. (П – 5063)

ФРИГА СЕМЕН ІВАНОВИЧ, 1881 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 24.01.1933 Зінов’євським РВ ДПУ (підозрювався в агітації проти колективізації). Зінов’євським РВ ДПУ 14.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 943)

ХАРЧЕНКО СЕМЕН ЯКОВИЧ, 1896 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, робітник складу лісоматеріалів. У 1931 році перебував 9 днів під слідством у підозрі крадіжки лісоматеріалів. Вдруге заарештований 13.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у петлюрівській армії”, “член контрреволюційного націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3602)

ХИЛЬЧЕНКО КИРИЛО АРХИПОВИЧ, 1906 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член ВКП(б), до мобілізації голова колгоспу, червоноармієць 657-го стрілецького полку. Заарештований 20.08.1940 УНКВС Івановської області (здався в полон фінам без опору). Засуджений 15.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до ув’язнення у виправно-трудових таборах на період війни. Верховною радою СРСР 15.04.1943 направлений на фронт. Реабілітований 26.05.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4471)

ХИТРИЙ ТЕРЕНТІЙ РОДІОНОВИЧ, 1890 р.н., с.Шпакове, українець, письменний, у 1937 році виключений із членів ВКП(б), проживав у с.Панчевому Новомиргородського району, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 26.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

ХЛОПЕНКО ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. Тричі арештовувався поліцією за царського режиму, тричі втікав. Вчетверте заарештований 11.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“член контрреволюційного націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3602)

ХОЛЯВИЦЬКИЙ ІЛЛЯ ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Новомар’янівка Златопільського району, українець, освіта початкова, рахівник кооперації. Заарештований 9.06.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська діяльність: “1926 року зірвав роботу прокатного пункту на селі; 1928-го при розповсюдженні облігацій селянської позики відмовився їх брати; 1929-го агітував проти позики індустріалізації, проти здачі хліба в кооперацію, викривляв політику партії стосовно кооперації, неправильно розподіляв товари селянам: видавав мануфактуру куркулям, відмовляючи біднякам”). Засуджений 29.01.1930 ОДПУ до 10 років ув’язнення у концтаборах. Реабілітований 30.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10833)

ХОМЕНКО МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1890 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, виключений із членів ВКП(б) у 1937 році, член колгоспу ім.Комінтерну. Заарештований 20.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“у 1918 році служив у війську армії УНР; член контрреволюційної націоналістичної військово-повстанської організації, шкідництво”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 7.09.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 76)

ХРИШУНОВ АНДРІЙ СЕРГІЙОВИЧ, 1909 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта неповна середня, рядовий червонофлотець. Заарештований 7.02.33 особливим відділом морсил Балтморя (антирадянська агітація проти соціалістичного змагання). Засуджений 17.05.1933 трійкою повноважного представництва ОДПУ у Ленінградському військовому окрузі до 3 років ув’язнення у концтаборах. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5805)

ХРИСТОФОРОВ ДАВИД НАУМОВИЧ, 1895 р.н., с.Мартоноша, українець, неписьменний, хлібороб, член артїлі ім.Сталіна. Заарештований 27.11.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти роботи в колгоспі, підрив трудової дисципліни в бригадах: “Скільки в колгоспі не працюй, однак нічого не отримаєш”; займався спекуляцією зерном). Особливою нарадою ДПУ УРСР 22.05.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7300)

ХРОМЧЕНКО СЬЛЬЧИК ЯНКЕЛЕВИЧ, 1906 р.н., м.Новомиргород, єврей, освіта початкова, працював прикажчиком. Заарештований 3.11.1926 Черкаським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної “Єдиної Всеросійської організації сіоністської молоді”). Засуджений 14.01.1927 особливою нарадою колегії ОДПУ до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 16.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5274)

ЦАЦКІН ОЛЕКСАНДР ПИЛИПОВИЧ, 1895 р.н., м.Київ, єврей, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у м.Новомиргороді, голова райпрофради. Заарештований 29.12.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (підозрювався у саботажі хлібозаготівельних робіт). Одеським облвідділом ДПУ 5.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2869)

ЦИГАНАШ АНТОН ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Каніж, українець, освіта 2 класи, проживав у м.Кіровограді, конюх. Заарештований 10.02.1938 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9856)

ЦИГАНАШ ПИЛИП ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта середня, вчитель. Заарештований 14.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної

військово-повстанської організації). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 22.01.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3519)

ЦИМБАЛЮК ПЕТРО МИТРОФАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червона зірка”. У 1930 році розкуркулений і висланий у м.Архангельськ (Росія), у 1937 році втік із заслання. Заарештований 31.08.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8801)

ЦИМБАЛЮК ФЕОДОСІЯ ПЕТРІВНА 1896 р.н., с.Каніж, українка, неписьменна, член колгоспу “Червона зірка”. У 1930 році разом із чоловіком вислана у м.Архангельськ, у 1937 році втекла із заслання. Заарештована 31.08.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджена 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 12.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8801)

ЦИМБАЛЮК ЮХИМ МИТРОФАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Каніж, молдаванин, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, завідувач математичних українських курсів. Заарештований 18.11.1930 Зінов’євським МВ ДПУ (виготовлення прокламацій проти заходів радянської влади). Одеським облвідділом ДПУ 5.03.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6359)

ЦУРКАН ВОЛОДИМИР ВЛАСОВИЧ, 1897 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1920-26 роках, хлібороб. Заарештований 12.10.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (замахи на життя радянських працівників і активістів). Засуджений 21.03.1930 Зінов’євським окрсудом до 3 років заслання за межі округу. Верховним судом УРСР 8.05.1930 вирок про виселення відмінений. (П – 13180)

ЦУРКАН ОКСЕНТ ГАЛАКТИОНОВИЧ, 1904 р.н., с.Тишківка, українець, освіта середня технічна, електромонтер Капітанівського цукрового заводу. Заарештований 31.05.1945 Златопільським РВ НКДБ (“під час німецької окупації 1941-43 років виконував обов’язки майстра по встановленню телефонів, і за наказом директора Капітанівського цукрозаводу встановив радіоточку: будучи знайомий з подіями на фронті, поширював серед робітників антирадянську агітацію поразницького характеру”, “при відступі німців у грудні 1943 року евакуювався в Німеччину, повернувся у квітні 1944 як репатріант”). Засуджений 11.07.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13902)

ЧАБАН АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 7.12.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (агітував за розвал колгоспу, розкрадав колгоспний хліб). Засуджений 1.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення в концтаборі. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Двоюрідний брат Петро Чабан розстріляний чекістами у 1919 році. (П – 7615)

ЧАПА ПАВЛО ДМИТРОВИЧ, 1900 р.н., с.Оситна, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоноармієць”. У 1930 році розкуркулений і висланий у м.Архангельськ (Росія), звідки втік того ж року. Заарештований 27.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (агітація проти сталінської Конституції). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8885)

ЧЕБОЛДА БОРИС ОВСІЙОВИЧ, 1905 р.н., с.Листопадове, українець, освіта середня, член ВКП(б) у 1928-31 роках, червоноармієць 68-го окремого полку зв’язку. Заарештований 15.11.1941 особливим відділом НКВС 68-го ОПС (антирадянська агітація: “в розмові з помічником командира взводу заявляв, що тримає зло на партію через репресії рідних, образливо відгукувався на адресу керівників партії та уряду, вихваляв фашистські держави, їхні лад і армію – в розмовах з офіцерами і політруками відверто зізнавався, що все життя боровся проти партії, захищав усі свої контрреволюційні погляди”). Засуджений 18.11.1941 військовим трибуналом 37-ої армії до розстрілу, вирок виконано 21.11.1941. Реабілітований 27.05.1991 прокуратурою Північно-Кавказького військового округу. Рідний брат Михайло за “зв’язки із злочинним елементом” у 1937 році висланий у Красноярський край, дядько Олекса Чеболда розкуркулений і висланий у Вологодську область, де помер. (П – 12676)

ЧЕБОЛДА ФЕОФАН САВОВИЧ, 1879 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), конюх ветеринарної лікарні. У 1930 році розкуркулений і

разом з родиною висланий у Вологодську область, звідки втік у 1934-ому. Заарештований 11.07.1937 Златопільським РВ НКВС (агітація проти колгоспного будівництва). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 24.09.1937. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11979)

ЧЕГОЛЯ ГЕРАСИМ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1881 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 4.11.1937 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 17.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12429)

ЧЕГОЛЯ ПАВЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Панчеве, українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної організації). Новомиргородським РВ ДПУ 26.04.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6445)

ЧЕГОЛЯ ФЕДІР СЕРГІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член колгоспу “Комінтерн”. Заарештований 13.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.05.1938. Реабілітований 15.12.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 3308)

ЧЕГОЛЯ ЯКІВ ОЛЕКСІЙОВИЧ, даних про дату і місце народження, національність, місце роботи у справі не вказано, проживав у с.Панчеве. Заарештований 4.03.1931 Новомиргородським РВ ДПУ (член контрреволюційної організації, антирадянська діяльність). Судового рішення у справі немає. (П – 6445)

ЧЕГУТ МАКСИМ АНДРІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, член ВКП(б), член правління колгоспу ім.Сталіна і секретар партійного осередку колгоспу. Заарештований 29.12.1932 Новомиргородським РВ ДПУ (“разом з головою колгоспу Кирилом Гуцом – який нині кудись зник, прихопивши з собою колгоспник 700 рублів – займався пияцтвом, розкраданням продуктів сільського господарства, забрав у куркулів продукти і привласнював собі; звинувачувався у діяльності, спрямованій на розвал колгоспу: під час жнив згнило 200 гектарів ячменю і 80 га пшениці, осипалось на пні 30 га вівса”). Новомиргородським РВ ДПУ 14.06.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6801)

ЧИБІТЬКО КУЗЬМА ПРОКОПОВИЧ, 1911 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 31.08.1945 УНКДБ Кіровоградської області (“в роки війни був завербований як агент німецької розвідки”). Засуджений 10.05.1947 трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 17.02.1966 трибуналом Київського військового округу. (П – 8027)

ЧИГОЛЬ МИХАЙЛО МАТВІЙОВИЧ, 1916 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, червоноармієць 286-го стрілецького полку 90 - ої стрілецької дивізії. Заарештований 1.10.1942 особливим відділом НКВС 90-ої СД (антирадянська агітація). Засуджений 13.10.1942 військовим трибуналом 90-ої СД до розстрілу, вирок виконано 30.10.1942. Реабілітований 13.07.1992 трибуналом Ленінградського військового округу. (П – 14196)

ЧИГРИНСЬКИЙ ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Коробчине, українець, освіта 6 класів, проживав у с.Вінтель-Миколаївці Хмельського району, колгоспник. Заарештований 26.10.1930 Хмельським РВ ДПУ (“у 1918 році при гетьмані брав участь у Вільному козацтві; агітував проти проведення хлібозаготівельних робіт; Микита Гуцало, Федір Чигринський разом із селянами Мокрокалігирського району збирались створити повстанський загін для ліквідації колгоспу”). Особливою нарадою ДПУ УРСР 31.03.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6225)

ЧИЖЕНКО ПЕТРО ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Новоселівка (приєднане до с.Кам’янка), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 8.12.1944 Новомиргородським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам в роки війни, антирадянська агітація). Засуджений 12.02.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13607)

ЧИЖМА ОЛЕКСАНДР ТРОХИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 6.01.1948 УМДБ Кіровоградської області (“в роки громадянської війни служив у денкінській армії; поширював анонімні листи антирадянського змісту”). Засуджений 28.02.1948 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 26.10.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10594)

ЧИСТАХОВСЬКА-КОНОФИЦЬКА ОЛЕНА АВРАМІВНА, 1911 р.н., м.Новомиргород, українка, освіта середня спеціальна (Одеський хімічний технікум), проживала у м.Первомайську Миколаївської області, вчителька військової частини. Заарештована особливим відділом 58 стрілецької дивізії (“у січні 1937 року завербована агентом німецької розвідки Томсоном – засуджений до розстрілу, – збирала інформацію шпигунського характеру, передавала її німецькій розвідці”). Засуджена 20.09.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 3.10.1938. Реабілітована 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9084)

ЧИВАЛЬЧА ТАРАС ЯВДОКИМОВИЧ, 1903 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, у 1930 виключений із членів ВКП(б), проживав у м.Кіровограді, вагар залізничної станції. Заарештований 19.11.1937 ОДТВ НКВС ст.Помічна (контрреволюційна троцькістська агітація). Засуджений 29.04.1938 НКВС та прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 31.01.1964 Верховним судом УРСР. Брати Данило і Григорій репресовані за контрреволюційну діяльність. (П – 7737)

ЧМИЛЕНКО ФОКА ІВАНОВИЧ, 1899 р.н., смт Капітанівка, українець, освіта початкова, діловод Златопільського лісництва. Заарештований 27.06.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.12.1959 Черкаським облсудом. (П – 5041)

ЧОБОТАР ВОЛОДИМИР ДМИТРОВИЧ, 1874 р.н., с.Оситна, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 28.06.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (“під впливом статті Сталіна “Головокружіння від успіхів” прийшов усією родиною на правління колгоспу і почав вимагати своїх коней, адже Сталін в газеті пише, щоб розходились із колгоспів, щоб не усупільнювали посівів озимих”). Засуджений 8.07.1930 Зінов’євським окрсудом до 2 років ув’язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Верховним судом УРСР 8.08.1930 міру покарання зменшено до 3 років ув’язнення умовно з іспитовим строком 3 роки. Реабілітований 13.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1826)

ЧОРНИЙ ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1887 р.н., с.Веселівка Великовисківського (нині Новомиргородського) району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, статистик спиртозаводу. Заарештований 5.11.1937 Кіровським МВ НКВС (учасник контрреволюційної організації). Засуджений 7.12.1937 НКВС і Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 22.11.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 4073)

ЧОРНОЗУБ ГРИГОРІЙ ЯКИМОВИЧ, 1889 р.н., с.Веселий Кут Мокрокалигірського району Київської (нині Шполянського Черкаської) області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м.Новомиргород). Заарештований 25.03.1944 Златопільським РВ НКДБ (підозрювався у співробітництві з німецькими окупантами в роки війни, зв’язках з німецькими розвідорганами). Златопільським РВ НКДБ 19.08.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5536)

ЧОРТЕНКО ФЕОДОСІЯ ОЛЕКСІВНА, 1892 р.н., м.Новомиргород, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, безробітна. Заарештована 24.11.1944 УНДБ Кіровоградської області (зводила наклепи на радвладу, Червону армію). Засуджена 3.02.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітована 16.07.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5230)

ЧУБАШЕНКО ГАВРИЛО ОНУФРІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Тишківка, українець, освіта початкова, робітник Капітанівського цукрозаводу. Заарештований 13.09.1940 УНКВС Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 29.11.1940 Кіровоградським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 10.11.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10890)

ЧУГУТ ГАННА ФЕДОРІВНА, 1920 р.н., с.Панчеве, українка, освіта неповна середня, військовослужбовець 13-го окремого інженерного батальйону. Заарештована 12.11.1942 особливим відділом НКВС 15-ої Повітряної армії (антирадянська агітація). Засуджена 13.12.1942 військовим трибуналом 15-ої Повітряної армії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 4.08.1956 Верховним судом СРСР. (П – 5705)

ЧУГУТ ІВАН ХОМОВИЧ, 1903 р.н., с.Мартоноша, молдаванин, освіта середня спеціальна, проживав у м.Мала Виска, бухгалтер спиртзаводу. Заарештований 10.02.1938 Маловисківським РВ НКВС (шпигунська діяльність: “з 1928 року був агентом румунської розвідки”). Засуджений 29.09.1938 трійкою

УНКВС Одеської області до розстрілу з конфіскацією майна: рішення трійки не було виконане, оскільки звинувачуваний помер від туберкульозу іще 13.06.1938 в тюремній лікарні м.Кіровограда. Реабілітований 21.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3686)

ЧУЛАКОВ ВАСИЛЬ ПАНАСОВИЧ, 1895 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, освіта початкова, кустар. Заарештований 25.08.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 16.12.1938 Одеським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 3.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1323)

ЧУЛАКОВ ІВАН ПАНАСОВИЧ, 1889 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, працював маляром на сезонних роботах. Заарештований 15.04.1940 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація: “буваючи в нетверезому стані, ображав нецензурними словами вождя партії і керівників уряду, обзивав колгоспників “гречкосіями”). Засуджений 25.11.1940 Кіровоградським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 16.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 172)

ШАНТЕР ЙОСИП ПЕТРОВИЧ, 1893 р.н., м.Двінськ (нині Даугавпілс, Латвія), поляк, із спадкових дворян, письменний (двокласне залізничне училище), член ВКП(б) до 1921 року, проживав у м.Златополі (нині м. Новомиргород), начальник бойової підготовки при райраді Осовіахіму. Заарештований 10.10.1937 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “штабс-капітан царської армії в минулому, займався троцькістською агітацією, вихваляв ворогів народу Тухачевського та інших, займався шпигунською діяльністю на користь Польщі”). Засуджений 10.11.1937 НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 30.09.1961 Верховним судом УРСР. (П – 5480)

ШАПОВАЛ ПРОКІП КУЗЬМОВИЧ, 1885 р.н., с.Турія, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 25.03.1930 Шевченківським окрвдділом ДПУ (участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – див. *Михайло Жижко, Семен Токар*; “Шаповал стежив за сількорівським листуванням, узнаючи номери сількорів, перехоплюючи листи у поштарок, погрожував їм: “Коли перевернеться радвлада, то я вас сам буду різати кусками і годувати собак, я вам покажу, як доносить на нашу поведінку і роботу”). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 17.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 10226)

ШАРПАР ДАНИЛО СЕМЕНОВИЧ, 1889 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, робітник спиртового заводу. Заарештований 14.12.1939 Кіровоградським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 16.12.1940 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12551)

ШВЕЦЬ ЗАХАР МИКОЛАЙОВИЧ, 1883 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 6.03.1928 Новомиргородським РВ ДПУ (агітація проти проведення хлібозаготівельних робіт та самообкладання). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання на Урал. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 30.04.1931 прикріплений до визначеного місця проживання на 3 роки. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11580)

ШВЕЦЬ ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1874 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, неписьменний, хлібороб. У 1921 році розкуркулений. Заарештований 16.09.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“із куркулів, спекулянт, завжди вороже ставився до заходів радвлади, особливо до хлібозаготівлі, що в результаті впливало на хлібозаготівельну кампанію”). Засуджений 4.11.1929 Зінов'євським окрсудом до 2 років ув'язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Дані про реабілітацію у справі відсутні. (П – 2681)

ШЕВЦОВ ДМИТРО САВЕЛІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Софіївка (нині у складі м.Новомиргорода), українець, письменний, вантажник залізничної станції Новомиргород. Заарештований 11.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 24.08.1957 Кіровоградським облсудом. Батько розкуркулений і висланий за межі України, дружина була засуджена за крадіжки у колгоспі. (П – 3787)

ШЕВЦОВ ІВАН НИКАНОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Коробчине, українець, освіта початкова, член ВКП(б) до 1933 року, рахівник колгоспу. Заарештований 2.12.1937 Новомиргородським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 10.11.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3916)

ШЕВЧЕНКО ВАСИЛЬ СТЕПАНОВИЧ, 1894 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, землемір колгоспу “Комінтерн”. Заарештований 20.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

ШЕВЧЕНКО ВОЛОДИМИР ПИЛИПОВИЧ, 1894 р.н., с.Розсохуватка (нині с.Берегове), українець, освіта початкова, проживав у смт Капітанівці, продавець робкоопу. Заарештований 24.06.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-повстанської організації). Засуджений 9.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.12.1959 Черкаським облсудом. (П – 5041)

ШЕВЧЕНКО СТЕПАН СТЕПАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, робітник радгоспу. Заарештований 20.04.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1918 році служив у війську армії Української Народної Республіки”; “член контрреволюційної повстанської організації” – див. *Петро Стрілець, Максим і Тиміш Олійники*). Засуджений 28.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 16.05.1938. Реабілітований 5.08.1958 Черкаським облсудом. (П – 10451)

ШЕВЧЕНКО ЯКІВ ВАСИЛЬОВИЧ, 1902 р.н., с.Оситняжка Златопільського (нині Новомиргородського) району, українець, освіта початкова, проживав на х.Новомихайлівка Олексіївської сільради (нині Маловисківського району), колгоспник. У 1930 році розкуркулений разом із батьком, братом Андрієм та батьком дружини Лазаром Токаром. Заарештований 5.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (шкідницька діяльність: “працюючи візником, змішував чистосортну пшеницю з зараженою; агітував маси проти роботи в колгоспі”). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Дружина Шевченко Ганна Лазарівна, 1910 р.н., засуджена до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. (П – 10234)

ШЕФЕР ТИМОФІЙ АНТОНОВИЧ, 1913 р.н., с.Конюхи Коритницької волості Володимир-Волинського повіту (нині Локачинського району Волинської області), поляк, освіта середня, проживав у с.Мартоноші Новомиргородського району, вчитель. Заарештований 28.06.1938 Новомиргородським РВ НКВС (підозрювався у контрреволюційній діяльності). Одеською облпрокуратурою 17.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2978)

ШИПАШ ЯКИМ ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., с.Веселівка, українець, освіта початкова, останнє місце проживання – с.Новомихайлівка Маловисківського району, хлібороб. На межі 1921-22 років за участь у повстанському проти радвлади русі перебував 3 тижні під слідством Єлисаветградської повітової ЧК; у березні 1930-го сім'я розкуркулена з конфіскацією будинку. Вдруге заарештований 31.08.1930 Вололичським прикордонним загonom (“1920 року мобілізований у Червону армію, дезертирував, 4 місяці перебував у повстанських загонах Орлова та Завгороднього на Чигиринщині, після амністії вернувся у село”; “Після розкуркулення вирішив їхати за кордон, бо в СРСР далі жити не міг, позбавлений найелементарніших засобів для існування”, – з пояснення затриманого). Засуджений 3.04.1931 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув'язнення в концтаборі. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11016)

ШОСТАК ОНИСИФОР ЮХИМОВИЧ, 1880 р.н., с.Лука Тарашанського району Київської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Златополі (нині м. Новомиргород), різнороб по ремонту мостів. Заарештований 7.09.1937 Златопільським РВ НКВС (антирадянська агітація: “Народ не любить радянської влади, бо вона мучить людей – її треба знищити”; “до 30-х років працював дяком Златопільського храму до його закриття у 1936 році; належав до гурту вихідців із Польщі, священників, вороже настановлених до радянської влади, які збирались у хатах Василя Романовича і Василя Кирика, провадили зібрання, висловлюючись у контрреволюційному куркульському дусі, вихваляли польський і німецький фашизм, чекали приходу поляків в Україну й повалення існуючого ладу”). Засуджений 1.12.1937

НКВС і прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 17.12.1937. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12040)

ШПАК АНАТОЛІЙ ХАРИТОНОВИЧ, 1917 р.н., с.Петроострів, українець, освіта початкова, без певного місця проживання та роботи. Заарештований 15.02.1937 ОДТВ НКВС ст.Помічна (розповсюдження антирадянських надписів). Засуджений 27.04.1937 лінійним судом Одеської залізниці до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 24.11.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13495)

ШПАКОВСЬКИЙ ПЕТРО ВЕНЕДИКТОВИЧ, 1896 р.н., с.Тіньки Чигиринського району Черкаської області, українець, освіта середня (Київське художнє училище), проживав у м.Златополі (нині у складі м.Новомиргорода), завідувач перевалочним пунктом “Домнархарчу”. У 1920 році арештовувався ЧК за “належність до контрреволюційної організації, яка готувала збройне повстання проти радянської влади”, звільнений за недоведеністю звинувачення. Вдруге заарештований 4.02.1938 Златопільським РВ НКВС (“син священника, поручник царської армії, у 1918 році служив у петлюрівській армії, у 1920-ому – член холоднорського повстанкому; засновник контрреволюційної повстанської організації у Златопільському районі в 1934 році”). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. Брат Роман емігрував за кордон; дружина Самбор Ольга Костівна у 1937 році засуджена НКВС СРСР і прокурором СРСР як агент польської розвідки по 1-й категорії. (П – 11657)

ШПАЧИНСЬКИЙ ГУДА АНДРІЙОВИЧ, 1877 р.н., с.Кам'януватка, поляк, неписьменний, проживав у с.Кушівка (нині у складі м.Кіровограда), сторож “Водоканалу”. Заарештований 23.02.1938 Кіровським МВ НКВС (“листувався з рідною сестрою у Польщі, мав намір емігрувати, висловлював невдоволення існуючим ладом, капітулянтські настрої, агітував проти колгоспів”). Засуджений 29.09.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1938. Реабілітований 29.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10715)

ШТАНЬКО ЛЕВ СИДОРОВИЧ, 1882 р.н., с.Троянове, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 17.04.1930 Новомиргородським РВ міліції (контрреволюційна діяльність). Засуджений 15.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 21.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13310)

ШТАНЬКО МИКОЛА ЄВГЕНОВИЧ, 1909 р.н., с.Троянове, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, до служби в армії проживав у м.Свердловську Ворошиловградської області, червоноармієць 406 стрілецького полку 124 стрілецької дивізії. Заарештований 27.02.1940 Житомирським особливим відділом НКВС 36-го стрілецького корпусу (“вів антирадянську агітацію, спрямовану на підрив та послаблення могутності Червоної армії, висловлював своє небажання захищати соціалістичну Батьківщину, казав: “Нас готують на м'ясо у Фінляндію – однаково, де розстріляють: на фронті, чи тут”). Засуджений 16.05.1940 військовим трибуналом 36-го СК до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 21.03.1991 головною військовою прокуратурою. (П – 12598)

ШТАНЬЧЕНКО ПЕТРО ЛАРІОНОВИЧ, 1904 р.н., с.Троянове, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.04.1930 Новомиргородським РВ міліції (контрреволюційна діяльність). Засуджений 15.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 7 років ув'язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 21.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13310)

ШТІЛЬВАССЕР ВІКТОР ГРИГОРОВИЧ, 1903 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта 8 класів, член ВКП(б) у 1926-38 роках, проживав у с.Богданівка (нова назва – Стоянівка) Новоукраїнського району, старшина батальйону 227-го стрілецького запасного полку. Заарештований 26.11.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 2-ої гвардійської танкової армії (“співробітництво з німецькими окупантами у Богданівці: з квітня 1943 року працював заготівельником німецької сільськогосподарської комендатури, вилучав майно у радянських громадян для потреб німецького війська”). Засуджений 12.12.1944 трибуналом 2-ої ГТА до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом СРСР 13.04.1955 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 2 роки, з-під варті звільнений 10.01.1955. Реабілітований 13.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14038)

ШУЛЬГА ЗАХАР ТРОХИМОВИЧ, 1875 р.н., с.Оситна, українець, неписьменний, проживав у с.Єлизаветівка Новомиргородського району, хлібороб-середняк. Заарештований 28.06.1930 Зінов'євським окрввідділом ДПУ ("під впливом статті Сталіна "Головокружіння від успіхів" закликав розбирати з колгоспу коней, виступав проти усупільнення посівів озимих, бо селяни зостануться голодними, агітував узагалі проти колективного господарювання, пророкував колгоспам короткий вік"). Зінов'євським окресудом 8.07.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1826)

ШУЛЬГА СЕМЕН ГРИГОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Костянтинівка, українець, освіта початкова, член колгоспу "Сила праці". Заарештований у березні 1933 року Новомиргородським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації за зрив посівної кампанії на селі). Новомиргородським РВ ДПУ 25.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 14.03.1938 Новомиргородським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.06.1938. Реабілітований 17.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1374, 10800)

ЩЕГОЛЬСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ГАВРИЛОВИЧ, 1885 р.н., м.Златопіль (нині м. Новомиргород), поляк, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, пекар. Заарештований 30.09.1937 Кіровським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 10.11.1937 особливою нарадою НКВС УРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 16.05.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7821)

ЩЕРБАНЬ ЄВГЕНІЯ ГРИГОРІВНА, 1893 р.н., с.Тишківка Чигиринського району, українка, освіта початкова, проживала у с.Панчевому Новомиргородського району, хлібороб. Заарештована 9.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (у 1930 році разом із чоловіком розкуркулені і вислані в Архангельську область, Росія; в липні 1937-го чоловікові дали два тижні відпустки, якою вони вирішили скористатись, щоб вернутись додому, бо в чоловіка ревматизм, на півночі на сиру погоду ниють ноги нестерпно; на залізничному вокзалі м.Новомиргорода 9.07.1937 їх заарештували за відсутністю документів, звинувативши у втечі із заслання). Засуджена 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітована 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9190)

ЩЕРБАНЬ МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав у Смецькому районі Архангельської області (Росія), різноробчий механізованого лісопункту, пічник, ремонтник залізничних колій. У 1930 році розкуркулений і висланий у Архангельську область, Росія. Заарештований 9.07.1937 Новомиргородським РВ НКВС (втеча із заслання – *див. Євгенія Щербань*). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9190)

ЩЕРБАНЬ МИХАЙЛО МИКИТОВИЧ, 1901 р.н., с.Панчеве, українець, письменний, колгоспник. Заарештований 1.10.1946 УМВС Кіровоградської області (підозрювався у співпраці з німецькою окупаційною владою в роки війни). Управлінням МВС Кіровоградської області 24.12.1946 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 644)

ЩЕРБИНА СТЕПАН НИКИФОРОВИЧ, 1883 р.н., с.Турія, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1930 році розкуркулений, за несплату податку був оштрафований на 200 рублів. Заарештований 25.03.1930 Шевченківським окрввідділом ДПУ (в роки громадянської війни мав зв'язок із повстанським загonom Завгороднього; брав активну участь у спробі ліквідації колгоспу ім.12-річчя Жовтня 19-24 березня 1930 року – *див. Михайло Жижко, Семен Токар*; на сільських сходках говорив: "Людей загаяють, як скотину, в комуну. Будемо працювати для червоних драконів? Люди не потерплять. Не бійтесь, покажіть силу і вони будуть знати, що люди – не худоба!", на демонстрації 25 березня був вожаком, організував масовий викрик, підбурював жінок забирати своїх коней: "Коли виступить начальник ДПУ, ви не бійтесь і також кричить – він стріляти не буде, нічого вони не зроблять, ви йому не вірте, це жидівський наймит"). Засуджений 17.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у концтаборих, повернувся з ув'язнення у 1936 році. Реабілітований 28.08.1989 Черкаською облпрокуратурою. У 1934 році за шкідництво у тваринництві був засуджений до 1 року примусової праці. Втретє заарештований 19.04.1938 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської

організації). Засуджений 25.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 15.05.1938. Реабілітований 9.04.1958 Черкаським облсудом. (П – 10226, 11657)

ЮНКОВ МИХАЙЛО ДАНИЛОВИЧ, 1898 р.н., м.Новомиргород, українець, освіта початкова, столяр комунвідділу. Заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 22.01.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3519)

ЯВОРСЬКИЙ ФРАНЦ ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1902 р.н., с.Цвіклівці Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, поляк, освіта початкова, проживав у с.Василівці Новомиргородського району, член колгоспу ім.Чубаря. У 1933 році був засуджений до 4 років неволі. Вдруге заарештований 20.12.1937 Златопільським РВ НКВС (член контрреволюційної шпигунської диверсійної організації, створеної польською розвідкою). Засуджений 16.01.1938 НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 9.02.1938. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11682)

ЯКОВЕНКО ЯКІВ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1883 р.н., смт Капітанівка, українець, письменний, виконроб бурякорадгоспу. Заарештований 27.10.1936 Златопільським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 4.01.1937 Київським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 4.04.1963 Верховним судом УРСР. (П – 5738)

ЯКОВИЦЬКИЙ ІЛІЯ АНТОНОВИЧ, 1893 р.н., с.Панчеве, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер аптекоуправління області. Заарештований 23.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (“у 1918 році під час німецької окупації видавав загарбникам комуністів і революційно настроєних робітників”). Особливою нарадою НКВС УРСР у м.Казані 20.10.1942 справу припинено у зв'язку зі смертю звинувачуваного 17.09.1942 у тюрмі с.Свіязьск Татарської АРСР. (П – 2499)

ЯКОВИЦЬКИЙ СТЕПАН ІЛІЧ, 1891 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, бригадир по боротьбі зі шкідниками сільського господарства колгоспу ім.Косіора. Заарештований 23.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“член націоналістичної військово-повстанської організації: шкідництво, антирадянська агітація”, “у 1938 році викрита і ліквідована контрреволюційна організація, створена районним повстанкомом у складі секретаря райкому партії Івана Гурова, директора МТС І.Байбароші та заступника голови райвиконкому Якіма Сандула; цією групою керував обласний повстанком на чолі з другим секретарем обкому партії Голубом” – з ухвали по цій справі). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 7.08.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3553)

ЯКОВЛЕВ МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Панчеве, українець, письменний, колишній член партії соціалістів-революціонерів, проживав у м.Кіровограді, слюсар заводу “Більшовик”. Заарештований 9.09.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційні настрої, антирадянські висловлювання). Засуджений 22.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9692)

ЯНІН ПАНАС АРТЕМОВИЧ, 1895 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, слюсар Панчевської машино-тракторної станції. Двічі заарештовувався у Німеччині: 1918 року за крадіжку цибулі на 14 днів і 1919-го за спробу втечі також на 14 днів; у 1933 році судився Новомиргородським народним судом “за зловживання в колгоспі”. Вчетверте заарештований 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“у Першу світову війну 1915 року під Ковно потрапив до німецького полону, перебував там на різних роботах до 1930 року, в СРСР повернувся з дружиною-полячкою як репатрійований; під час усупільнення корів уперто стояв проти, до активістів-успільнювачів виходив з косою, не раз навідувався до голови сільради, погрожував, що напише німецькому консулу про неправомірні дії сільради”; звинувачувався в тому, що “завербований ворожою контррозвідкою, займається шпигунською діяльністю, збирає дані УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 26.10.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3736)

ЯНІНА-БОРТКОВСЬКА ПАЛАГНА СТЕПАНІВНА, 1895 р.н., м.Руди (Польща), полька, освіта початкова, проживала у с.Панчевому Новомиргородського району, домогосподарка. Заарештована 15.02.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“була свідомо, що її чоловік займається шпигунською діяльністю, допомагала збирати йому шпигунські відомості, підтримувала зв'язок з польським консульством, хотіла виїхати в Польщу, вихваляла фашистський лад Німеччини”). Після арешту 1,5 року сиділа в Кіровоградській тюрмі, засуджена 5.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років

виправно-трудовах таборів, але вона про це не знала, тому подала заяву на предмет покарання, її повезли у Новомиргород і судили знов – за одним і тим звинуваченням 8.07.1939 Кіровоградським облсудом до 6 років ув'язнення в далеких таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки, після суду відправили в трудову колонію с.Темники Мордовської АРСР, строк закінчився у 1943 році, переїхала у м.Кизил-Бурун Сіазанського району (Азербайджан). Реабілітована 26.10.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3859, 3736)

ЯРОВИЙ ПАНТЕЛІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Черниця Тираспольського району (Молдова), молдаванин, освіта середня, проживав у с.Пастирському Смілянського району Черкаської області, черговий залізничної станції Новомиргород. Заарештований 26.09.1937 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Постишеве (антирадянська агітація). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської залізниці до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 5.11.1958 Черкаським облсудом. (П – 7396)

ЯСТРИЖЕМСЬКИЙ РОМАН ПАВЛОВИЧ, 1906 р.н., м.Гадяч Полтавської області, литовець (батько родом із Вільнюса), освіта початкова, член ВКП(б) з 1927 року, проживав у м.Златополі (нині Новомиргород), завідувач районного відділу зв'язку. Заарештований 13.05.1938 Златопольським РВ НКВС (“учасник антирадянської військово-повстанської організації, яка мала мету повалити радянську владу шляхом збройного повстання і з допомогою Польщі встановити буржуазний лад”). Засуджений 15.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Помер у тюрмі в червні 1941 року. Реабілітований 4.03.1959 Черкаським облсудом. Батько Ястрижемського у 70-річному віці був висланий на 5 років у Казахстан, три брати дружини (Ковалюки – Георгій, Микола, Роман) репресовані. (П – 8046)

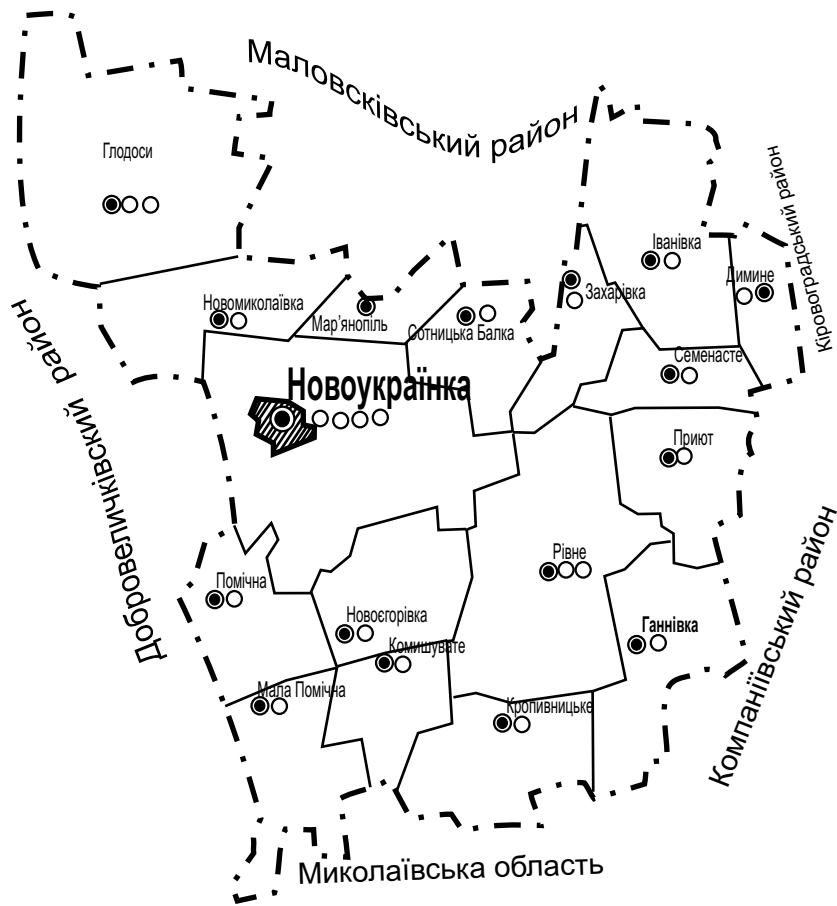
ЯТЕЛ ЗІНОВІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1900 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1931 році за злісне невиконання державних зобов'язань розкуркулений, господарство розпродане. Заарештований 17.02.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1920 році був активним учасником єврейського погрому у Златополі; син крупного куркуля, вів антирадянську агітацію проти колгоспного будівництва, паплюжив сталінську Конституцію, поширював поразницькі чутки про майбутню війну, підносив фашизм ворожих держав”). Засуджений 13.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12091)

ЯТЕЛ ПАВЛО ГРИГОРОВИЧ, 1907 р.н., с.Листопадове, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1931 році за злісне невиконання державних зобов'язань розкуркулений, господарство розпродане. Заарештований 17.02.1938 Златопільським РВ НКВС (“у 1920 році був активним учасником єврейського погрому у Златополі, носив додому награбоване майно; син крупного куркуля, вів антирадянську агітацію проти колгоспного будівництва, паплюжив сталінську Конституцію, поширював поразницькі чутки про майбутню війну”). Засуджений 13.04.1938 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12091)

ЯШАН АНДРІЙ ЯКИМОВИЧ, 1887 р.н., с.Каніж, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу ім.Т.Шевченка. Заарештований 11.04.1938 Новомиргородським РВ НКВС (“член контрреволюційного націоналістичного повстанського осередку, заснованого 1935 року другим секретарем Одеського обкому партії Федором Голубом”). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3602)

ЯШАН ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1877 р.н., с.Панчеве, українець, освіта початкова, проживав на х.Кодимове Богодарівської сільради Знаменського району, конюх колгоспу “Перебудова”. Заарештований 21.01.1933 Зінов'євським РВ ДПУ (саботаж хлібозаготівлі). Зінов'євським міськвідділом ДПУ 17.02.1933 справу припинено у зв'язку зі смертю звинуваченого 16.02.1933. (П – 1373)

НОВОУКРАЇНСЬКИЙ РАЙОН

ПІД НЕДРЕМНИМ ОКОМ ДПУ

Подвійні стандарти радянського тоталітарного режиму сталінської доби особливо рельєфно вимальовуються в ході зіставлення тих слів, якими Система характеризувала відомих діячів культури про людське око і якими послугоувалася насправді. Дуже показовим у цьому плані є приклад з Миколою Садовським – корифеєм українського театру, одним із немеркнучої “плеяди майстрів сцени, імена котрих записані золотими літерами на скрижалях світового мистецтва”.

... У другій половині 20-х років минулого століття передовий озброєний загін партії – Державне політичне управління (ДПУ) – вперто намагався вирішити загадку: яким чином петлюрівський емігрант Фока (Фотій) Мелешко примудрявся надавати матеріальну допомогу рідній матері Олені, котра мешкала в радянській Україні, точніше в селі Глodosи (нині – Новоукраїнського району Кіровоградської області)? В одній зі справ на реабілітованих глodosців Сиваша, Хорунжого, Зубка, Мороза, Пономаренка, Чуйка, котрі у роки Української революції входили зокрема до шостої сотні Дорошенківського полку армії Української Народної Республіки, і яких після її поразки, називали не інакше, як політбандами, – знаходимо характерний документ. Це – запит Зінов’євського (назва Кіровограда в 1924-34 роках – **Ф.Ш.**) окружного відділу ДПУ від 6 вересня 1929 року до начальників контррозвідувальних відділів ДПУ міст Харкова й Дніпропетровська (наводиться мовою оригіналу – **Ф.Ш.**):

*Брати Тобілевичі (зліва направо):
Микола Садовський,
Іван Карпенко-Карий,
Панас Саксаганський*

“По поступившим к нам данным, в городе Киеве в гостинице “Континенталь” проживал некий Садовский, через посредство которого отаман петлюровской банды Мелешко Фока, теперь играющий видную роль в петлюровской эмиграции за границей, периодически переводит из Польши денежные суммы своей матери Елене Мелешко, проживающей в с.Глodosях Злынского района Зиновьевского округа. В свою очередь, Мелешко Елена на имя Садовского (Киев, “Континенталь”) писала уведомление в получении денег... Садовский... является украинским шовинистом, принадлежит к правому течению украинской общественности, пользуется большим авторитетом в украинских кругах...

...Из вышеизложенного видно, что Садовский Николай Карпович связан с петлюровской эмиграцией за границей и, вполне возможно, проводит на территории Украины контрреволюционную работу по поручению петлюровского центра в Польше.

Учитывая все это, просим Киевский окротдел ГПУ срочно сообщить, где в настоящее время находится Садовский Н.К., откуда он происходит, как попал в Украину, давно ли здесь находится и что добыто вами при его разработке нового... Днепропетровский окротдел ГПУ просит срочно принять меры к установлению и разработке Садовского и его связей как за кордоном, так и на Украине.

Врид. Нач. Окротдел ГПУ Петровский
Нач. СОО Мицун”.

* * *

Зауважимо, що навіть у ті роки можна було – при бажанні – на більшість із поставлених питань знайти відповідь у будь-якій бібліотеці.

“Садовський Микола Карпович – читаємо в одному з енциклопедичних видань, – (справжнє прізвище – Тобілевич, 1 (13) грудня 1856, с. Кам’яно-Костувате, тепер Братського району Миколаївської області – 7 березня 1933, Київ) – український актор, режисер, діяч театру, письменник. Брат І. Карпенка-Карого, М. Садовської, П. Саксаганського, навчався в реальному училищі в Єлисаветграді (тепер Кіровоград)... Під впливом буржуазно-націоналістичних кіл Садовський 1919 року зі своєю трупю виїхав із Києва, а 1920-го з її частиною переїхав до окупованої панською Польщею Галичини... У 1926 році повернувся на Батьківщину”.

Але чекісти з глибинки не стали копірситися в книгах, а дочекалися відповіді з Центру.

* * *

“На № 123190

Начальнику Окрвідділу ДПУ міста Зінов’євське.

Садовський Микола Карпович мешкає у м. Києві постійно, виїжджаючи лише тимчасово на гастролі. З останніх даних, що ми маємо, Садовський належить до контрреволюційної організації “Спілка Визволення України”, але відомостей про те, що через нього здійснюється зв’язок організації з закордоном, не маємо.

Садовський уродженець м. Зінов’євського. Дійсне його прізвище Тобілевич. У Києві мешкає його брат, народний артист республіки “Саксаганський” (теж сценічний псевдонім), що також є український шовініст.

В 1920 році Садовський емігрував за кордон, звідки повернувся 1924-го.

Помначков ДПУ Берлінський

Нач СВ Загорський”.

* * *

Втім, не будемо акцентувати увагу читачів на несвідомих помилках або очевидних фальсифікаціях ГПУ. Їх видно неозброєним оком. Спробуємо розібратися: чому така знаменита людина, як Микола Садовський, людина, яка належала всій Україні, раптом взялася опікуватися простою селянкою з далеких від культурних центрів Глодос?

Виявляється, син останньої – Фотій Минович Мелешко, – і це засвідчують документи ДПУ, які донедавна зберігалися в архіві управління Служби безпеки України в Кіровоградській області, – не випадковий знайомий корифей. Старшина армії УНР був учителем-репетитором сина Садовського – теж Миколи, – котрий не став разом із батьком повертатися в радянську Україну, а залишився в Празі, де навчався на факультеті філософії Карлового університету.

Якось 8 березня 1933 року до одного з односельців зайшла шістдесятирічна жителька Глодос Ялина (Олена Мелешко, в дівочтві – Гарбуз). Слово за словом – і довірлива жінка розповіла, що влітку 1926 року, коли “яничарам вдалося заманити Миколу Садовського на Україну” (Володимир Винниченко, “Щоденник”) вона отримала листа від свого сина Фоки, який знаходився за кордоном. Він повідомляв, що проживає з якимось Садовським, котрого готує за програмою загальнотехнічних предметів. Робить це за доволі своєрідну винагороду. Бажаючи допомогти матері, він домовився з Садовським-молодшим, що його батько, повернувшись до Києва, буде переказувати гроші не в Прагу, а в... Глодоси матері. Чекісти зрозуміли що їй до чого не відразу, а лише через певний час. Ось документ, датований 31 серпня 1932 року.

* * *

“Начальнику облотдела ГПУ г. Киев

Сообщаем, что по нашим данным проживающий в Киеве артист Садовский имеет за кордоном сына, через которого имеет связь с Мелешко Фокой. В прошлом Садовский оказал материальную помощь матери Мелешко, а Мелешко, в свою очередь, оказывал материальную помощь сыну Садовского, находящегося за кордоном. Весьма возможно, что в группе (саме в “группе”, а не трупі – **Ф.Ш.**) Садовского находится жена Мелешко по имени Оля. Просим приступить к разработке Садовского...

Врид. Нач. ОО отдела ГПУ Валейко

Пом. Уполн. ОО Молдавер”.

* * *

Микола Садовський не випадково довірив виховання й навчання сина Фотію Мелешку. Те підтверджують інші документи, що вийшли з-під пера співробітників радянського карального органу. Зокрема, про освіченість і непересічність цього степовика дізнаємось з протоколу допиту (13 грудня 1930 року) учительки Марфи Короп (у дівоцтві – Купріяненко). Вона пояснювала, що її перший чоловік – Фока Мелешко – на час перебування петлюрівського війська в Єлисаветграді був військовим інспектором (ще раніше працював при повітовому комісарі Центральної Ради). А коли в 1921 році отримала від нього листа з Чехо-Словаччини, то дізналася, що “вчиться в університеті по медицині”. У 1924-26 роках у листах до рідних і близьких, котрі мешкали в Глодосах, Мелешко повідомляв, що “закінчив у Празі університет і хоче повернутися на Україну з тим, щоб працювати і віддавати свої знання... Скаржився, що радянська Україна йому не довіряє”. Земляки, котрі побували (у тому числі й за завданням ЧК) в штабі Юрія (Юрка) Тютюнника у Львові, здивовано оповідали, що за драматичними творами Мелешка ставляться спектаклі в тамтешніх театрах. І що, – на їхню думку найдивніше, – вони мають успіх!

Насамкінець додам, що вихованець Фотія Мелешка Микола Садовський-молодший пізніше став відомим політичним діячем уряду УНР у вигнанні. Сліди ж його учителя губляться десь за океаном. Нещодавно на них у Нью-Йорку натрапив відомий кіровоградський доктор філології Леонід Куценко. Але то вже інша історія.

Федір Шенель

ОСТАННІЙ ТОВАРИШ МИКОЛИ ВОРОНОГО

Донині невідоме місце розстрілу й поховання видатного українського поета й перекладача, критика й журналіста, історика й діяча національного театру Миколи Кіндратовича Вороного. Ще якихось десяток років тому історики літератури взагалі нічого певного не могли сказати про кінець його життєвого й творчого шляху. Аж поки в 1990-91 роках з'явилася низка публікацій науковця Леоніда Куценка, котрому пощастило довідатись, що останні місяці поет провів у Новоукраїнці (зараз Кіровоградська область). Саме в цьому степовому містечку Вороний був заарештований і невдовзі до огрядного тому групової кримінальної справи Одеського УНКВС було підшито вузького папірця-довідку про його розстріл вночі 7 червня 1938 року. Успішному пошуку допомогли спогади про Миколу Вороного, надруковані в новоукраїнській газеті “Українець” у грудні 1941 року й підписані псевдонімом Степовий.

В архіві управління СБ України в Кіровоградській області серед кримінальних справ на осіб, яким було повернуто добре ім'я, на підставі Закону “Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні” від 17.04.1991 року нам вдалося відшукати матеріали на Андрієвського Павла Ксенофонтівича, котрий, виявляється, і був тим самим Степовим. Без сумніву, що саме публікація за часів німецької окупації та контакти з “ворогом народу” Вороним і були головними причинами арешту Андрієвського й коштували йому 10 років виправно-трудових таборів, обмеження в правах на 5 років... Зрозуміло, що крім невимушеного газетного варіанту спогадів про Миколу Вороного, в справі збереглися й інші, примусові або протокольні. Їх зафіксовано з вуст Андрієвського переважно нічної пори взимку та навесні 1946 року Новоукраїнським райвідділом НКДБ.

...Напевно, районна бібліотека була одним із перших закладів, до якого завітав Микола Вороний. опинившись у Новоукраїнці. Павло Андрієвський працював тут завідувачем. Відтоді познайомились і доволі часто зустрічались: як у книгозбірні, так і в тимчасовому помешканні поета. 15 грудня 1956 року,

Микола Вороний

в зв'язку з переглядом справи М.Вороного, в якості свідка допитувалась Мотря Голуб. 67-літня неписьменна жінка пояснила, що саме в її будинку №20 по вулиці Леніна й жив поет до самого арешту. Хоча спершу, за словами ще одного свідка, притулком Вороному слугувала також кімната місцевого готелю.

Втім, звернемося до першоджерел – протоколів допитів Павла Андрієвського.

- *Що вам відомо про приїзд Миколи Вороного до міста Новоукраїнки, його минуле?*

- Зі слів Миколи Вороного мені відомо, що він мешкав у місті Києві до 1937 року, потім виїхав до міста Бежиці (Бежаниці на Псковщині чи Бежецьк на Тверщині? – **Ф.Ш.**), а згодом – до села Глиняного (Піщанобрідського району, тепер Кіровоградщина. – **Ф.Ш.**), пробув там один місяць і виїхав до Новоукраїнки... Засоби для існування отримував від перекладів з російської на українську мову лібретто опер “Кармен” і “Перікола”.

До сказаного в 1946 році, вже після повернення із заслання одинадцятьма роками пізніше, на допиті в Кіровограді в управлінні КДБ, додав, що “перші дні Вороний жив на власні заощадження, не маючи роботи. Згодом тижнів зо два працював коректором у редакції райгазети. Але був звільнений... виявляв бажання знайти роботу...” Тут логічно згадати й цитату з протоколу допиту Зиновія Гомонюка. Вороний запитував у нього як “директора школи й завідувача райвно про можливість влаштування на роботу до школи викладачем української мови й літератури”. Йому було відмовлено, мотивуючи тим, що не був педагогом за фахом... “Він, – пояснювала вже згадувана Мотря Голуб, – ніде не працював... Весь час сидів удома, читав багато книг... багато писав...”

У березні 1938 року Миколу Вороного було заарештовано як українського націоналіста й вилучено чотири скрині з літературою. Щоправда, коли через півтора місяця Мотрі Голуб повернули ключа від кімнати, яку наймав репресований, вона побачила, що хоча особисті речі поета конфісковано, але книги забрано не всі. Не виключено, що частина особистої бібліотеки досі десь збереглася.

Але повернемося до протоколів НКДБ першого післявоєнного року.

- *Які у вас стосунки з Миколою Вороним?*

- Стосунки у мене з Миколою Вороним були нормальні, дружні. Микола Вороний майже щоденно бував у мене на роботі, в бібліотеці... відвідували ресторан, де разом снідали, обідали й вечеряли з чаркою горілки або вина... Також я бував на квартирі Миколи Вороного, де він знайомив мене з літературою, написаною російською, українською, французькою мовами, а також з власними працями.

Під час “реабілітаційного” для Вороного допиту у 1957 році Павло Андрієвський доповнив попередні свідчення: “В кімнаті Вороного, – згадував бібліотекар, – було багато портретів письменників, в тому числі й Остапа Вишні, на той час вилученого. Коли я сказав Вороному, що Остап Вишня, тобто його твори вилучені, Вороний відповів, що Остап Вишня та інші письменники, портрети яких у нього були, є його знайомими і від них він не відмовиться...”

- *Вище Ви сказали, що знайомі з літературою, котра знаходилася у Миколи Вороного, а також його творами. Що заважало вам поцікавитись як фахівцю-бібліотекарю працями Миколи Вороного?*

- На мої спроби побесідувати про його праці Микола Вороний відповідав ухильно, і я, зрозумівши, що це йому неприємно, намагався не торкатися того... Микола Вороний знайомив мене з творами свого сина Марка (вилученими на той час), написаними у дусі футуризму. Марко Вороний знаходився тоді в Карелії (у місті Кем поблизу Соловецьких островів у виправно-трудоному таборі. – **Ф.Ш.**), куди батько надсилав йому літературу й газети українських видавництв.

- *Хто ще був з вами під час зустрічей із Миколою Вороним?*

- Зустрічалися й бесідували ми з Вороним тільки вдвох.

- *Розкажіть, на які теми Ви розмовляли?*

- Бесіди проходили... виключно про його минуле й теперішнє життя... Микола Вороний розповідав, що він уродженець Полтави (Катеринославщини – дані УРЕ та УЛЕ; Ростова-на-Дону – за документами НКВС. – **Ф.Ш.**). І походить з багаті родини, що дало можливість отримати вищу освіту й оволодіти німецькою, французькою, латинською, російською й українською мовами. В 1918 році Вороний емігрував за кордон до Польщі у місто Львів, де перебував до повернення в Радянський Союз. Після цього жив і працював у місті Києві, звідки виїхав через те, що його переслідували, до того ж, були тяжкі матеріальні умови.

- *Коли, ким і за що було заарештовано Миколу Вороного?*

- У березні місяці 1938 або 1939 року, точно не пам'ятаю, Микола Вороний був заарештований органами НКВС разом з іншими особами. (Мотря Голуб розповіла: "Він був заарештований за таких обставин. Вранці (13 квітня 1938 року. – **Ф.Ш.**) до мене в квартиру постукав працівник міліції й запитав, чи проживає тут Вороний. Останній почув цю розмову, і перебуваючи в іншій кімнаті, до якої слід було заходити в інші двері, з іншого боку, сказав, щоб він зайшов. Після цього Вороного було відведено. Але куди – я не знаю. Ввечері я пішла до міськради й запитала про Вороного. Мені сказали, що його заарештовано...")

- Ви, знаючи, що Микола Вороний розповсюджує українсько-націоналістичну літературу, не заявили до відповідних органів?

- Так, я знав, що Микола Вороний український націоналіст... Не заявив до відповідних органів тому, що я співчував Миколі Вороному в його антирадянських висловлюваннях, спрямованих проти заходів, що проводилися партією й урядом, зокрема щодо вилучення українсько-націоналістичної літератури, заслання його сина до Карелії, висилку самого Миколи Вороного зі столиці України міста Києва...

- Назвіть осіб, з якими Микола Вороний мав тісні зв'язки у м.Новоукраїнці?

- Таких осіб я не знаю..."

Ось так, навіть через роки після смерті, Микола Вороний не втратив справжнього й надійного друга, котрого у трагічному 38-му знайшов в особі простого провінційного бібліотекаря. Безумовно, є щось містичне в тому, що саме 7 червня 1946 року, у день розстрілу Вороного, але вже, в Кіровограді відбулось закрите засідання обласного суду. Павло Андрієвський визнав провину частково, не відмовившись, від того, що "на прохання керівника націоналістичної групи Ніколенка написав статтю до газети "Українець" про Вороного, котрого до війни добре знав". Реабілітували Андрієвського лише в 1992 році: за іронією долі значно пізніше, ніж його знайомого, автора перекладу з французької на українську "Інтернаціоналу" ("Чуєш, сурми заграли...") – Вороного. На щастя, про останнього знайшлося кому поклопотатися. Максиму Рильському, Юрію Смоличу та Олесю Гончару вдалося добитися виправдання колеги 10 листопада 1957 року. А ось Андрієвський так і не дожив до Незалежності, яка повернула йому добре ім'я.

P.S. І все ж лишається багато питань щодо долі Миколи Вороного. Дата його загибелі відтепер відома напевне. Всі інші – 1940, 1942, 1943 – блеф, що навмисно творився навколо репресованих, щоб приховати справжню кількість жертв. Але де загинув поет? Де його поховано? В постанові про обрання запобіжних заходів, підписаній начальником Новоукраїнського райвідділу УНКВС Одеської області Іліковим, є два пункти: "1. Избрать мерой пресечения способов уклонения от суда и следствия по отношению обвиняемого Вороного Н.К. содержание его под стражей в тюрьме города Одессы. 2. Настоящее постановление представит Ново-Украинскому районному прокурору".

Таким чином, М.Вороного (як це завжди й робилося в подібних випадках) мали відвезти до міста, де знаходилось управління держбезпеки, тобто до Одеси. Та Новоукраїнський прокурор Сиром'ятников того разу прийняв інше рішення: "Избрать мерой пресечения... в отношении Вороного Николая Кондратьевича... содержание под стражей в тюрьме г.Кирово Николаевской области..." (Кіровоградом і обласним центром це місто стало лише з 1939-го. – **Ф.Ш.**). Впадає у вічі, що й реабілітованих нині "спільників" Вороного – селян із тодішнього Піщанобрідського району – направляли теж до тюрми міста Кірове. Позасудовий вирок трійки був миттєвим. І жодних вказівок на те, що приречених до страти ще кудись перевозили, немає. Візьму на себе сміливість стверджувати, що прах Миколи Вороного досі лежить десь на околицях обласного центру. Але де?

Федір Шепель

ТА, ЩО ЗНАЛА

... Біля сільського храму зібралася чимала громада. Люди з цікавістю роздивлялися великого хреста, якого напередодні, неподалік від входу на церковне подвір'я, встановили Григорій Оленич, Павло Скрипка та Бондаренко. На церковні сходи раз по раз піднімалися оратори, усі слухали уважно, над гуртом людей то здіймалися схвальні вигуки, то западала напружена тиша, в Глодосах давно вже не чули такого, мабуть, з кінця 20-их, коли село підхопила потужна хвиля національно-визвольного піднесення. Сільський староста Семен Василакій надав слово вчительці з Новоукраїнки Парасці Березняк, їхній землячці – уродженці Глодос, яка тепер мала садибу у ближньому селі Козакова Балка. Це вона, ходячи від хати до хати, складала список розстріляних і репресованих більшовиками (їх набралось більше двох сотень), в пам'ять яких і був встановлений хрест біля сільського храму.

— Цей хрест повинен нагадувати могили тих, хто похований без релігійного обряду, розстріляних, розкуркулених, вигнаних з рідної землі, репресованих, хто помер при Радянській владі, коли закривалися храми і заборонялася релігія, — промовляла Параска Герасимівна.

Можливо, вона говорила щось іше, але саме цю цитату зберіг протокол допиту слідчих військового трибуналу Київського військового округу, який тривав через кілька років потому. Бо те, що діялось біля храму села Глодос Новоукраїнського району, відбувалось не на початку 90-их, коли подібні вшанування пам'яті репресованих були вже звичним явищем, а на Покрову 1942-го, під час німецької окупації.

Після мітингу і панахиди на квартирі місцевого священника відбувся поминальний обід.

“ДО СВОЄЇ СМЕРТІ БУДУ ПЕРЕДАВАТИ УКРАЇНСЬКІ ІДЕЇ, ВАМ, МОЛОДИМ...”

Параска Березняк народилася, як писали слідчі у протоколах, у куркульській сім'ї. Як свідчить довідка із Глодоської сільради, її батьки мали пару коней, одну корову, п'ять десятин землі і 11 душ сім'ї. Отож навряд чи вони були багатіями. Очевидно, звичайна українська родина, яка залишалася носієм природної національної свідомості, незалежно від матеріальних статків, у ті часи просто не могла не називатися куркульською. Один з братів, Григорій, служив у петлюрівському війську, інший, Василь, мабуть, таки нажив трохи добра, бо в 30-их роках був розкуркулений. Параска, яка ще до революції закінчила Єлисаветградську гімназію та Петербурзькі вищі педагогічні курси, вчителювала у рідному селі. Ще у 1918-1919 роках вона брала участь у заходах “Просвіти”, виступала у виставах, організованих просвітнянським драмгуртком, залучала до його роботи школярів, працювала з талановитими дітьми.

Її чоловік, Максим Березняк, сільський агроном, у кінці 20-их арештовувався органами ДПУ нібито за участь у СВУ, але незабаром повернувся додому. Та довгого віку не зазнав – у квітні 33-го він помер, ймовірно, від голоду. Параска перебралася у Новоукраїнку, де викладала математику у школах №№ 4 і 6 і навіть учила партійних активістів у радпартшколі. Отож мала широкі знайомства серед інтелігенції району. Не дивно, що коли комуністична влада в кінці літа 1941 року під натиском німецьких військ змушена була відступити, Параска Герасимівна опинилася якщо не в епіцентрі, то близько до нього, українського громадського життя.

Дехто й досі не може позбутися стереотипу, що під час окупації активізувались або фашистські приспінники, або комуністичне підпілля. Масова свідомість, не без допомоги проросійськи налаштованих “державців”, дуже мляво виявляє готовність визнавати: українська національно свідомо громадськість сподівалася на свою державність, здобуту і з допомогою німецьких штиків, отож безоглядно виходила на прю, намагаючись утвердити наші національні цінності. Ці процеси тривали не лише на західних теренах, а скрізь в Україні, у тому числі й у Криму. У нашій області, як і в місцевостях південних та східних, їх стимулювали прибулі із Західної України члени ОУН, але завжди основою тих процесів був місцевий люд, який не втратив прагнення до самостійництва.

Новоукраїнка та прилеглі села були тут не винятком, а швидше підтвердженням правила. У містечку почала виходити газета “Українець”, запрацював Комітет взаємодопомоги, куди входили всі вчителі, почала відроджуватися “Просвіта”. В місцевій поліції та управі було чимало українців, які не чинили зла своєму

народові. Влітку 1942-го на дверях районної управи з'явилися антифашистські прокламації, розповсюджували їх і в селах, де виступав просвітянський драмгурток. Чи це, чи щось інше переповнило чашу терпіння німецької влади і влітку 42-го почалися масові арешти українських патріотів. Фашисти розправлялися з ними так само оперативно, як і комуністи. Параску Березняк тоді ще не арештували. Вона залишалася членом ради районної “Просвіти”, установчі відновлювальні збори якої відбулися в Новоукраїнці в кінці 1941-го.

...У районному кінотеатрі зібралися вчителі, старшокласники, інтелігенція містечка. Виголошували запальні промови. Головою районної “Просвіти” обрали директора 6-ої школи Олексія Шпаковського. До ради товариства ввійшли: Тараненко, секретар райуправи, вчителі Іван Ткаченко, Кононенко, спрямовував роботу товариства завідувач відділу народної освіти Данило Ніколенко. Тоді, на зборах, Параска Березняк доповідала про створення українського драматичного гуртка, адже ж мала досвід його роботи ще з 20-их років, та й у школі, де вона працювала, діяв шкільний хор, який міг би стати базою для гуртка. Збори закінчились гімном “Ще не вмерла Україна” у виконанні оркестру вихованців дитбудинку №1.

Наприкінці лютого просвітяни провели урочисте зібрання до Шевченківських днів, на яких доповідач Данило Ніколенко характеризував Шевченка, як “...основоположника української культури”(цитата з протоколу).

У справі неодноразово згадується (з боку слідчих) ще одна українська громадська організація – “Жіноча служба України”, де Березняк нібито грала не останню роль. Але на допитах Параска Герасимівна відмовляється від участі в ній. Натомість від слідчих не приховати, що хату і сад у Козаковій Балці, яку будували вони з чоловіком (так стверджуватиме Березняк вже на схилі літ, відстоюючи свої права на будівлю), і яку забрав колгосп, з приходом німців їй вдалося повернути. Колишньому сільському голові Глодос Беринді, який, вона так вважала, нібито писав доноси більшовикам на її чоловіка, з приходом німців, на сільському святі урожаю, вона при людях висловила все, що про нього думала, влаштувавши йому публічний грандіозний скандал. Але коли Бериндю і ще кількох односельців фашисти арештували, Параска звернулася до гестапо через знайому перекладачку, колишню вчительку, аби їх відпустили. Бериндя залишився живий і в 1946-ому успішно свідчив про “зрадництво” Березняк...

Про те, що Параска Герасимівна була надзвичайно активною і діяльною жінкою, свідчить і той факт, що у 1943-му році вона вирішила удочерити вихованку дитячого будинку Ольгу Гуджій. У тоді вже немолододі вчительки було троє дорослих дітей, наймолодший син Юрій, який у 16 років добровольцем пішов на фронт, на той час служив у Червоній армії. На суді, який узаконив опікунство Березняк над малолітньою, вона сказала фразу, яку їй потім пригадають слідчі (як і те, що вона “..внедрила среди учеников молитву за Украину и приветствие “Слава Украине!”), про те, що виростить дівчинку гідною донькою неньки-України. Аргументом проти неї послужило й те, що вже забираючи речі дитини, вона довірливо призналася молодому співробітнику дитячого будинку: “Я хоч уже й літня, але до смерті буду передавати українські ідеї вам, молодим...” Як склалася доля Ольги після арешту Параски Герасимівни – невідомо.

”ВОНА ПІДТРИМУВАЛА ДУХ В’ЯЗНІВ...”

У серпні 1943-го її заарештувало гестапо. За те, що перехувала євреїв, сприяла їм в отриманні документів, допомагала сім’ям комуністів, носила їжу радянським військовополоненим, які знаходились на станції Адабаш. Спочатку сиділа в Новоукраїнці, потім – Кіровоградське СД і німецькі табори. “Бухенвальд”, “Равенсбург”, у листопаді 43-го її, вже непрацездатну, перевели в “Майданек”. Через півроку – знову в “Равенсбург”, звідки почався відступ на Захід. 2 травня 1945-го їх звільнила Червона армія. Тільки перелік таборів свідчить, який могутній дух нескореності і життєлюбства мала в собі ця жінка. Пізніше вона розповідатиме слідчому, як в таборі “Равенсбург” разом із чешкою Колонач і югославною Водстовою вони складали антифашистські вірші. Інша її товаришка по табору Марія Шахова, коли вже після смерті Сталіна йтиметься про п’яту чи шосту спробу реабілітації Параски Березняк, свідчитиме, що вона в жажливих табірних умовах підтримувала дух в’язнів.

Я знаю, чому вона була такою. Любов до України, тим більше усвідомлена і сформульована, дає людині певність, що вона духовна істота, підкреслює її Божественне начало, відкриває джерела внутрішньої свободи, а, значить, і дає сили вистояти і зберегти себе. Саме це почуття підштовхнуло її переховувати мешканку Новоукраїнки Цілу Мойсеївну Розіну та кількох дітей-євреїв з дитячого будинку. Лікарці Розіній вона допомогла змінити в документах національність, засвідчивши, що та – Зорінська Лідія Павлівна, на підтвердження цього Парасковія збрала ще кілька підписів. Доньці ще однієї єврейки – Білоцерківської, віддала паспорт своєї старшої дочки Галини. У 1955-му мешканка Одеси Розіна-Зорінська підтвердить це, на відміну від дружини комуніста, яка заперечуватиме діяльну допомогу з боку Березняк.

Після звільнення Параска Герасимівна потрапила у госпіталь №3351. У січні 1946-го усіх, хто перебував у госпіталі, переводили у тил СРСР і вона опинилася у евакогоспіталі на станції Шебаліно, звідки у березні її забрав син Юрій, що мешкав тоді в Одесі. Але уже через кілька днів після повернення у синову домівку її заарештували.

Слідство завершилося за два місяці. Трибунал Київського військового округу відміряв їй 15 років виправно-трудоих таборів, касаційна скарга задоволена не була. Відбувши п'ять років таборів, вона знову пише касаційну скаргу. Відповідь та сама – відмовити. Уже після смерті Сталіна, у липні 1954-го їй знову відмовляють. Незабаром після цього, у серпні, засідала комісія по розгляду слідчих справ осіб, засуджених за контрреволюційні дії. Тоді реабілітували багатьох невинно засуджених. Але Параска Березняк до їхнього числа не потрапила: участь у “Просвіті”, спорудження хреста у пам'ять репресованих – такі дії Радянська влада вважала злочином.

У скарзі, адресованій тодішньому депутатові Верховної Ради СРСР Сидору Ковпаку, вона напише: “У 1944-му, весною, мою стареньку матір колгосп вигнав із хати, що в Козаковій Балці, вона померла самотньою у чужих людей. Я про це дізналася у 1950-му році, ця звістка призвела до мого паралічу. Мене відправили у Херсонську лікарню МВС, де я, лежача, перебувала до 15 липня 1954 року. Звідти мене достроково звільнили і хвору доставили у Новоукраїну. Там мене прийняла бідна одинока старенька-інвалід Марія Двірня, де я й знаходжуся фактично без засобів до існування”.

Для оформлення пенсії Парасці Герасимівні потрібна була реабілітація. Але й у листопаді 55-го, ще раз розглянувши її справу, вирок залишили в силі. Відмінили його тільки через рік, та й після цього рішення військового трибуналу КВО головний військовий прокурор Горний просить колегію Верховного суду залишити у силі вирок 1946-го року. Але військова колегія визнала законним рішення трибуналу, прийняте у 1956-му. Параска Герасимівна змогла виклопотати собі пенсію. Вона хоче повернути й садибу в Козаковій Балці, але очевидно смерть перешкодила цьому, бо справа на кількох відмовах з цього приводу уривається. Певно, діти не домагалися повернення собі батьківського майна.

* * *

Ставлення каральних органів СРСР до немолодої вже і фактично беззахисної жінки Параски Березняк, за плечима якої всього тільки й “злочинів” – просвітянська діяльність та вшанування репресованих земляків, яскраво свідчить: для імперії любов до рідної землі була найстрашнішим злочином. Вона викорчувувалась, випалювалася, знищувалась безжално. Тому й опинилися ми в незалежній уже Україні “душею голі догола”, розтринькали, віддали на поталу всіляким пройдисвітам свої економічні можливості, дали себе пограбувати, і стоїмо перед світом, як на посміховиську, все ніяк не бажаючи визначитися – хто ж ми, і куди нам іти далі? Спитаймо у тисяч і тисяч таких от Парасок, у мільйонів, замордованих голодом. Вони – частина нас (“...і мертвим, і живим, і ненародженим...”) Вони – знають.

Світлана Орел

УРОКИ УКРАЇНСЬКОЇ...

Ворожі дії і наміри учителя Глодоської трудової школи № 2 Сергія Юхимовича Климасенка (як, до речі, і багатьох його колег) співробітники Зінов'євського окрвдділу ДПУ вбачали чи не у всьому. Найбільше – у тих знаннях та ідеях, що міг передати учням. А ще – турбувала “заплямована” біографія цієї (та хіба тільки цієї?) людини.

Служив у Дорошенківському полку

Народився в місцевій селянській родині. У 18-річному віці закінчив двокласне “міністерське” училище і вступив до Новобузької учительської семінарії. Там, у добу першого подиху революційної бурі, завдяки однокашникам Хандрі та Сельвестрову, став знайомитися з тодішньою нелегальною літературою. Коли приїжджав на канікули в рідні Глодоси і мав есерівські і ескеківські видання, доводив їх зміст до земляків. Тим більше, що серед знайомих були тамтешні “революціонери Нестеренко Василь і Мироненко Меркурій, котрі теж діставали різноманітну літературу, розповсюджували її і навіть самі писали. Зрозуміло, С.Климасенко їм допомагав.

Потім доля на кілька років пов'язала з Кубанню. І лише в 1918 році тридцятишестирічний учитель повернувся з сім'єю у розбурхані громадянською війною Глодоси.

Почав працювати в тільки-но заснованій Глодоській державній українській гімназії, де директором був Петро Нечипуренко. Крім педагогічної роботи, брав участь у діяльності партійній: в заснованому Григорієм Дахном навесні названого року осередку українських есерів.

Патріотичне виховання молоді села дало про себе знати в лютому 1919 року, коли “вся інтелігенція с.Глодосів і гімназисти” вступили до армії Української Народної Республіки², у великому гурті добровольців прибув на станцію Помічна, де всіх глодосців було включено в шосту сотню Дорошенківського полку. Та вже влітку, дізнавшись про загибель дружини, повернувся в село до осиротілих дітей, знову ставши на педагогічну ниву.

Зрозуміло, що був особисто знайомий з багатьма земляками, котрі, відступаючи разом з військами УНР, опинилися за кордоном. Наприклад, з Фокою Мелешком, який в середині 20-х закінчив у Празі університет і “прагнув повернутись на Україну з тим, щоб працювати і віддавати їй свої знання”. А ще С.Климасенко проживав у Глодосах саме тоді, коли в березні 1920 року через село проходила кавалерія Юрка Тютюнника (до речі, чоловіка літературно обдарованого, до порад якого прислухався сам Ю.Яновський), а в травні мешканці Глодос розділились на два ворогуючих табори, і на Попівських хуторах готувалося повстання...

ВИСЛАНО ЯК СОЦІАЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНИЙ ЕЛЕМЕНТ

У 1928 році його, як і деяких інших учителів Зінов'євської округи, заарештували в ході “масової операції по українській контрреволюції”. Попри те, що він (на думку карального органу, зрозуміло) “являвся національним шовинистом”, справу все ж було припинено “в уголовному порядке (...), но, принимая во внимание, что Климасенко С.Е. является социальным опасным элементом и, руководствуясь постановлением ВУЦИК, а от 20/IX-23 г. п. “б” параграф I и п. “в” параграф 2” перед особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР було порушено клопотання “о высылении его из пределов Украины в админпорядке (...) в Соловецкий лагерь на ПЯТЬ лет”. Як свідчить документ, підписаний секретарем колегії ОДПУ В.Герсоном), вища структура (на тлі Зінов'євської) виявилась гуманнішою, постановивши вислати С.Климасенка “через ПП ОГПУ в Казакстан “ (саме “Казакстан”, а не “Казахстан” – **Ф.Ш.**) сроком на ТРИ года”. У 1930 році з'явилося “прохання Каракалпакського облвдділу ОДПУ термін заслання продовжити ще на три роки...” Та, на жаль, в реабілітаційному документі Кіровоградської обласної прокуратури “сведений об освобождении осужденного и месте нахождения членов его семьи нет”.

ХТО НЕ ВЧИВСЬ, НЕ БУДЕ ЗНАТИ

Тому, напевно, все, що лишилось – учительські й учнівські конспекти і нотатки. Під час трусу 26 лютого 1928 року в С.Климасенка було знайдено і конфісковано кілька учнівських (!) зошитів. З приводу

написаного в них дитячими руками (навчальних листів до родичів) він мусив давати розгорнуті пояснення. Наголошував, що жодного лихого підтексту чи двозначності не задумував, а прагнув лише “привчити їх (“учнів 4 групи Глодоської трудшколи № 2” – Ф.П.) до написання листів більш змістовних і практичних. Темою листа брав останні переживання в селі, сімейні моменти і все, що найближче цікавить зараз селянина”. Тобто ДПУ зіткнулося з результатом звичайнісінького шкільного уроку. Інша справа, що найвіва дитяча душа викладала на папір враження надто безпосередньо.

“Выписка
из ученической тетради (...)
Минченко Серафимы.

Лист.
Добрий день, дорогий дядько.

Я напишу Вам коротенько, як саме живеться нам в цей тяжкий момент в Глодосах. Зву тяжкий тому, що проходять саме чотири важливі кампанії: 1) селянська позика, 2) самообкладання, 3) хлібозаготовка, 4) землеустрій.

Всі ці кампанії вимагають багато грошей, а у нас їх немає.
І все це нас журить.

А у понеділок відбулася демонстрація. Всі учні ходили по селу із музикою та плакатами “Всі лишки хліба – державі”.

“... из ученической тетради (...)
Ливой Марии.

Добрий день, дядю!

Перш за все я розкажу вам, що у нас діється в Глодосах. Ми тепер переживаємо дуже тяжкий момент. У нас кампанія самообкладання та ще багато інших (...). Приходиться дуже тяжко платити, бо багато є дуже бідних людей (...). В нас було восени дуже багато бандицтва. А тепер уже немає, бо ті, що бандітували, їх уже посадили в тюрму (...).

Подпись учителя.
Верно: п/уполн. СОО - Казаринов”.

Доречно припустити, що після арешту вчителя відповідні “роз’яснювальні” бесіди проводились уже з учнями. І, напевно, тоді траплялось те жакливе, про що писав в одній з історичних повістей Андріан Кашенко: “Душа дитини неначе розколювалась надвоє. Одна весела, правдива й чиста (...); друга ж, похмура, залякана, лукава й зрадлива”.

Доречно зауважити, що “літературознавці з ДПУ” цікавились також нотатками про твори А.Кашенка, М.Коцюбинського і Б.Грінченка, зробленими донькою арештованого на уроках літератури. Може, читачі зрозуміють, які саме мистецькі тонкощі привабили тоді правоохоронців?

“ВРАЖЕННЯ ВІД ТВОРУ “ВІН ІДЕ!”

Прочитавши твір Коцюбинського (...), в мене вражіння (...), з одного боку погане, а з другого і гарне. Погане вражіння зробив на мене твір тому, що сильніша нація глушить обезсилена націю. Православна церква під час свого великого свята благословляє темний нарід на кровопролиття своїх братів, але другої, безсильної, обеззброєної нації.

Гарне вражіння зробило на мене красива художня мова Коцюбинського”.
(На обороте имеется следующая заметка).

“Тема: боротьба української інтелігенції за визволення своєї нації.

Повість “Соняшний промінь” Грінченка можна порівняти з повістю Кашенка “В запалі боротьби”.
Верно: п/уполн. СОО - Казаринов”.

Ще раз зауважимо, що справа Климасенка не була якимось винятком. (Більш детально саме про цього вчителя, спираючись виключно на архівні матеріали, розповіли для більшої наочності). Про те, що літературознавство і педагогіка входили в коло стійкої і постійної зацікавленості ДПУ, свідчать інші документи.

У так званій “заключній” постанові на засланого в травні 1928 року до Марійської області учителя Попівки Василя Сиваша записано: “При обыске (...) обнаружены различные стихотворения национально-шовинистического характера (“Спи, козаче” и др.), в которых воспевается “самостійна Україна”. Эти стихотворения давались Сивашем ученикам для изучения. У него же были обнаружены пробные письма ученических работ Ликбеза (...)”.

Відчуваю “співчутливі” іронічні посмішки, мовляв, чого тільки не вилучають під час трусів! Воно то так. Але для чого, в такому разі, робити копії подібних речей? От, скажімо, цього аматорського вірша?

Спи ти, козаче, наш брате,
Спи ти спокійно в землі.
Вмів ти Україну спасати,
Вмів визволяти її.
Довго боровся з врагами.
Поки загинув в бою.
Вір, що поміж козаками
Знатимуть славу твою.
Ти був борець за селянство,
За робітників борець.
Слава тобі від козацтва,
Слава й над гробом вінець.
Будем ми всі пам'ятати,
Як про Україну ти дбав.
Як з-під тяжкої неволі
Наших братів визволяв.

Певні “уроки української” знаходимо і в конфіскованих листах вчителів. Так, один з дніпропетровських родичів В.Сиваша цікавиться долею особистої бібліотеки, водночас побіжно нагадує про закриття глудоської “Просвіти”. “Мені дуже шкода, – пише він, – що моя бібліотека десь пропала у Глудосах. Кажуть, що її були взяли до Просвітянської бібліотеки, а потім по руках розійшлась. Там же – “Літературно-Науковий Вісник” був за декілька років”.

Є в цитованому епістолярному джерелі й живий безпосередній коментар до творів ще не забороненого на батьківщині Володимира Винниченка: “Чи читали Ви “Соняшну машину” Винниченка? Я вже дві частини перечитав, а третю - чекаю: незабаром книгарня одержить для продажу. От чудова річ! Читається з захватом до останнього рядка (...). Ні, таки Винниченко дійсно літературний класик. Це твір в світовому масштабі буде перекладений на всі мови, я певен”.

І нарешті все там же є дуже болісне переживання за згорання процесу українізації в цілому: “Українська мова й культура, до якої закликає партія, для цієї публіки щось мужиче, як і при старому режимі було. Яюсь іноді сумно стає, що маса людська така інертна, тупа, не чутка до кращих і вищих переживань (...). Звичайно, тут трагедія для людини вищого інтелекту – часто партійця чи позапартійного (...)”

Ось тільки деякі з “уроків” української того далекого (відстань – життя цілого покоління) двадцять восьмого року. Року, який один із зінов'євських учителів (нині теж реабілітований) Спиридон Отрошко характеризував колись, перебуваючи на уральському засланні: “Тоді тисячі нас вислали з України...”

Федір Шепель

СПИСКИ РЕБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ

АБРАМИЧ ПАНАС СЕРГІЙОВИЧ, 1874 р.н., м.Арбузинка Миколаївської області, єврей, освіта початкова, проживав у с.Новоолексіївка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 8.05.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 8.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням за межі України на 3 роки. Реабілітований 26.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1757)

АВДЄЄНКО ТЕТЯНА ФАДІВНА, 1896 р.н., с.Рівне, українка, освіта 2 класи, проживала у м.Кіровограді, хористка Преображенської церкви. Заарештована 6.03.1945 УНКДБ Кіровоградської області (зрадницька діяльність, антирадянська агітація). Засуджена 15.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 30.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13716)

АДАБАШ МИХАЙЛО ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1864 р.н., с.Звірівка, росіянин, освіта середня (Вища академія Генерального штабу, 1889), помічник начальника штабу Петроградського військового округу. Заарештований 5.11.1920 Петроградським ВЧК (у 1909-12 роках командував Гренадерсько-Таврійським полком, через хворобу звільнений у відставку при званні генерал-майора, 26.05.1919 призначений начальником мобілізаційно-оперативного відділу штабу Петроградського округу, з 22.10.1920 – помічником начальника штабу Петроградського військ округу; підозрювався у причетності до контрреволюційної організації). Московським ВЧК по боротьбі з контрреволюціонерами 25.11.1920 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 8100)

АЗАРОВ СЕМЕН МИКИТОВИЧ, 1903 р.н., с.Колосівка Мостівського району Одеської (нині Веселинівського Миколаївської) області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1926 року, проживав у с.Рівному Рівненського (нині Новоукраїнського) району, секретар Рівненського райпарткому КП(б)У. Заарештований 12.06.1938 відділом Одеського НКВС (підозрювався як член контрреволюційної правотроцькістської терористичної організації). Трибуналом Київського особливого військового округу 4.03.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4056)

АЗЗА КУЗЬМА ПАВЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член колгоспу "Червона зірка". Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 22.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 14.04.1938 Рівненським РВ НКВС ("контрреволюційної організації церковників, яку у 1937 році в Рівному створили попи Петро Горяга і Аврам Корнеєв, того ж року Горяга помер, Корнеєв продовжував антирадянську діяльність разом зі своїм особистим секретарем Параскою Омельченко – їх у 1937 році репресували; основна мета організації церковників – добитись відкриття у Рівному церкви"). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5814, 8589)

АЗЗА МИКИТА ГНАТОВИЧ, 1889 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Володимирівка Братського району Миколаївської області, хлібороб. Заарештований 27.12.1928 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти податків, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 17.05.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років позбавлення права проживати

в Москві, Ленінграді, Ростові-на-Дону, означених губерніях і округах на Україні з прикріпленням до визначеного місця проживання. Реабілітований 17.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4214)

АЗЗА ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ, 1924 р.н., с.Рівне, українець, освіта 7 класів, член ВЛКСМ, член колгоспу ім.43-го полку. Заарештований 17.08.1946 Рівненським РВ МДБ (“в період окупації 1941-42 року у Рівному, працюючи у громадському дворі листоношею, розповсюджував серед населення німецькі газети, зводив наклепи на керівництво ВКП(б), надрукував статтю в газеті “Український голос” антирадянського змісту”; 4.05.1944 здався в полон німцям, втік з полону, воював у загонах французьких партизан макі, згодом аж до серпня 1945-го у французькій діючій армії). Засуджений 29.10.1946 трибуналом Кіровоградського гарнізону Київського військового округу до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.12.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8516)

АКСЮТІН ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Рівне, росіянин, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, приймальник “Заготскота”. У 1930 році за невиконання державних зобов’язань розкуркулений. Заарештований 27.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “листувався з дочкою, яка мешкала в Греції; представників радвлади називав бандитами; компрометував сталінську Конституцію; казав, що скільки не арештовуй зinov’євців та інших, проте більшовиком все одно прийде край”). Засуджений 16.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9275)

АЛЕГОРАКІ АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1899 р.н., с.Маринівка Ананівського району Одеської області, українець, освіта середня (Єлисаветградське духовне училище, 4 класи Одеської духовної семінарії), проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, завуч школи у третій частині села. Заарештований 8.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (“син священника, у 1919 році служив у денікінській армії”, “у с.Воронівці організував співочий і драматичний гуртки, які ставили шовіністичні петлюрівські речі і де він гуртував куркулів та інший антирадянський елемент як Антон Купріяненко, Захарко Борщ, Григорій Лисий – нині арештовані ДПУ”, “писав заяву за куркулів, щоб з них зняли тверді завдання хлібозаготівлі”, “коли Андрія просять провести який захід, він каже: хай комуністи проводять, а то лиш портфелі носять”, “нині разом із дружиною Ганною веде агітацію проти заходів радвлади, використовує зв’язки з куркулями: брати Краснопільські, Шостак, Бичехвіст, Ярошевський, Маломуж та інші”). Засуджений 27.04.1931 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10155)

АЛЕГОРАКІ ГАННА ФЕДОРІВНА, 1899 р.н., с.Воронівка, українка, освіта початкова, проживала у с.Рівне Новоукраїнського району, вчителька. Заарештована “в момент масової операції в ніч на 9.03.1931” Новоукраїнським РВ ДПУ (“дочка крупного куркуля Федора Шостака, який до революції мав 150 десятин землі”, “в роки громадянської війни їздила разом із батьком і братом Костянтином, якого пізніше убили махновці, у села Богданівка і Стоянівка затримувати більшовицьки налаштованих селян і передати в руки державної варті при гетьманській владі – селян посадили в тюрму”, “весною 1930 року підбурювала жінок побити уповноваженого з району тов.Чмеленка, який приїхав у третю частину перевіряти хід колективізації, там зібралось більше 1000 жінок, але Чмеленко вчасно втік автомобілем”, “організовувала жінок для розвалу колгоспу – весною 1930 року з колгоспу “Червона зірка” вийшло 230 господарств із 292 наявних”, “нині разом із чоловіком веде агітацію проти заходів радвлади, використовує зв’язки з куркулями: брати Краснопільські, Шостак, Бичехвіст, Ярошевський, Маломуж та інші”). Засуджена 27.04.1931 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітована 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10155)

АНАСТАСЬЄВ ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Козакова Балка Новоукраїнського району, конюх колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 21.10.1937 Хмельським РВ НКВС (антирадянські висловлювання: “Скоро буде війна і німці наведуть у нас порядок”, шкідництво в колгоспі). Засуджений 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8591)

АНДРІЄНКО ПАНАС НИКИФОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Захарівка, українець, освіта початкова, помічник бухгалтера колгоспу ім.17-го партійного з’їзду. Заарештований 19.04.1945 Рівненським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам). Засуджений 15.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на

5 років. Трибуналом Київського військового округу 22.10.1954 міру покарання зменшено до 5 років неволі. З-під варті звільнений 9.11.1954. Реабілітований 20.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13642)

АНДРІЙЧЕНКО ІВАН ГЕРАСИМОВИЧ, 1906 р.н., с.Димине, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 9.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7266)

АНДРІЙЧЕНКО ІВАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1888 р.н., с.Нерубаївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, член колгоспу “12 років Червоної армії”, бригадир рілнничої бригади. У 1928 році за участь у куркульському повстанні позбавлений виборчих прав; у 1929-ому за неякісне виконання робіт на будівництві школи у Нерубаївці був засуджений до 1 місяця примусової праці; у 1930-ому за розтрату державних коштів на посаді завідувача магазину сільського споживчого товариства засуджений до 8 місяців примусової праці. Заарештований 25.07.1938 Кіровським МВ НКВС (“у 1918 році був головою петлюрівської волосної ради с.Семенастого, у 1919 брав участь у козацькому повстанні: на горищі сараю у 30-х роках були знайдені довідки, які свідчать, що в громадянську війну він мав зв'язок із поміщиком села Богданівки, який згодом став командиром Добровольчого офіцерського батальйону, полковником Величковським, за домовленістю з ним розпоряджався поміщицьким майном; агітував проти колективізації”). Кіровоградським облсудом 14.02.1940 справу припинено. (П – 263)

АНДРІЯЩЕНКО СЕМЕН ФЕДОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Семенасте, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, вагар управління ринку. Заарештований 29.01.1944 Кіровоградським РВ НКДБ (співробітництво з німецькими окупантами). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 7.04.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2072)

АНСБЕРГ МІЛЬДА ЯНІВНА, 1924 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта 9 класів, без певних занять. Заарештована 4.05.1946 Новоукраїнським РВ МВС (“в роки німецької окупації працювала перекладачем у жандармерії, прийняла німецьке громадянство – фольксдойч”). Засуджена 19.06.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 17.02.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Ансберг Ян Еренсович, технік заводу “Червона зірка” у м.Кіровограді, латиш, в роки громадянської війни служив у латиській дивізії Червоної армії, репресований у 1937 році. (П – 13823)

АНТОНЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ, 1885 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, у 1903-05 роках належав до партії есерів, колгоспник. Заарештований 29.08.1946 УМДБ Кіровоградської області (зберігання і розповсюдження антирадянської літератури). Засуджений 30.09.1946 Кіровоградським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 14.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13178)

АНТОНЕНКО ПАВЛО ПИЛИПОВИЧ, 1887 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 8.02.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 18.01.1930 колегією ОДПУ до 5 років ув'язнення в концтаборі. Реабілітований 10.01.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11001)

АНТОНЕНКО ПАНАС ТРОХИМОВИЧ, 1904 р.н., с.Глодоси Хмелівського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта середня, завідувач початкової школи, вчитель. Заарештований 23.08.1938 Хмелівським РВ НКВС (керівник української повстанської терористичної організації). Засуджений 11.10.1939 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 15.11.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3402)

АНТОНЮК СТЕПАН ОСТАПОВИЧ, 1897 р.н., с.Покровка Троїцького (нині Любашівського) району Одеської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Помічна, конюх залізничної станції. Заарештований 27.02.1938 ГУДБ НКВС ст.Помічна (агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 14.04.1938 лівійним судом Одеської залізниці до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10528)

АРСІРІЙ ВАСИЛЬ ПОРФИРОВИЧ, 1871 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, сторож райспоживспілки. У 1930 році розкуркулений і разом з дружиною Настею, віком 65 років, висланий на північ, із заслання втік. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (розповсюдження чуток про війну, агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.06.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 1594)

АРСІРІЙ ГРИГОРІЙ МАКСИМОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, проживав на ст.Роздільна Одеської області, завідувач господарства залізничної станції. Заарештований 23.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-націоналістичної повстанської організації, антирадянська агітація: “в наклепницькій формі висловлювався про керівників партії та уряду, вихваляв царський лад і фашистську Німеччину”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 23.05.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4722)

АРСІРІЙ ДМИТРО ПЕТРОВИЧ, 1899 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу ім.Леніна. Заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

АРСІРІЙ ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1892 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, тесля колгоспу. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (агітація проти радянської влади серед колгоспників). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.08.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5454)

АРСІРІЙ ЙОСИП ПЕТРОВИЧ, 1873 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 10.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років і на 5 років заслання за межі Зінов'євського округу. Реабілітований 12.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13252)

АРСІРІЙ КАРПО СТЕПАНОВИЧ, 1898 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, колгоспник, з куркулів. Був засуджений у 1933 році до 9 місяців примусових робіт. Вдруге заарештований 17.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

АРСІРІЙ КИРИЛО ЄФРЕМОВИЧ, 1872 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 10.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням за межі Зінов'євського округу на 5 років. Реабілітований 12.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13252)

АРСІРІЙ МАТВІЙ ТИМОФІЙОВИЧ, 1862 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 10.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням за межі Зінов'євського округу на 5 років. Реабілітований 12.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13252)

АРСІРІЙ ПЕТРО МАКСИМОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, робітник пункту приймання буряків. У 1933 році господарство за несплату податків конфісковане. Заарештований 19.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація серед колгоспників: “говорив селянам, що новою Конституцією куркулям повинні повернути їхні хати і все майно; поширював чутки про прийдешню війну з Німеччиною, агітував проти колгоспів”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9011)

АРСІРІЙ СЕМЕН ГАВРИЛОВИЧ, 1904 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, колгоспник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 17.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

АРСІРІЙ СТЕПАН ПОРФИРОВИЧ, 1860 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 10.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням за межі Зінов'євського округу на 5 років. Реабілітований 12.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13252)

АРСІРІЙ СТЕПАН СТЕПАНОВИЧ, 1905 р.н., с.Новоукраїнка, українець, освіта середня (агрошкола), проживав у м.Кіровограді, продувальник паровозів. Заарештований 23.11.1937 ОДТВ ст.Знам'янка (антирадянська агітація і пропаганда). Засуджений 29.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10278)

АРТЕМЕНКО ВАРВАРА ПАВЛІВНА, 1922 р.н., с.Рівне, українка, освіта незакінчена вища, проживала у с.Димине, вчителька. Заарештована 13.08.45 Рівненським РВ НКДБ (антирадянська націоналістична агітація). Засуджена 30.10.45 трибуналом військ НКВС до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 8.04.1955 міру покарання зменшено до 5 років неволі, з-під варті звільнена 26.11.54. Реабілітована 17.12.91 Генеральною прокуратурою України. (П – 12892)

АРТЕМЕНКО ГРИГОРІЙ САМІЙЛОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.17-го партз'їзду. Заарештований 2.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “член повстанського угруповання, разом з братом Іллею поширював чутки про прийдешню війну, ліквідацію колгоспів і повернення до індивідуального господарювання”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах (Онеглаг). Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9321)

АРТЕМЕНКО ІЛЛЯ САМІЙЛОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 2.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “член повстанського угруповання, разом з братом Григорієм поширював чутки про прийдешню війну, поразку в ній СРСР; чинив шкідництво у колгоспі, що спричинило падіж худоби, пропагував німецький фашизм, очікуючи його приходу в Україну”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9321)

АРТЕМЕНКО ОЛЕКСАНДР ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, завідувач райспоживспілки заводу мінеральних вод. Заарештований 24.03.1946 Новоукраїнським РВ МДБ (наклепи на радянську владу, вихваляння фашистського режиму). Засуджений 28.05.1946 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 7.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13166)

АРТЕМЕНКО ПЕТРО ЛОГВИНОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 30.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (член націоналістичної організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5521)

АРТЕМЕНКО СЕРГІЙ МАРКОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб колгоспу “12-а річниця”. У 1931 році за невиконання твердого завдання хлібозаготівлі був засуджений до 8 років неволі. Вдруге заарештований 10.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (“вів активну антирадянську агітацію, після урочистих зборів до 20-річчя Жовтня казав керівникам колгоспу: “Ми вас теж будем посилати на канали, дочекаємося свого часу – для мене уже нічого не страшно”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 26.09.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4846)

АРТЕМЕНКО ЯКИМ СЕМЕНОВИЧ, 1885 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, керівник хорового гуртка. Заарештований 17.09.1937 Хмельвським РВ НКВС (участь в контрреволюційній націоналістичній організації). Засуджений 26.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.12.1937. Реабілітований 14.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9946)

АСТАХОВ ТИХІН ВАСИЛЬОВИЧ, 1883 р.н., с.Палладове Калужької губернії (Росія), українець, освіта початкова, проживав у с.Стара Печена Рівненського району (приєднане до с.Новомиколаївка), колгоспник. Заарештований 4.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації на селі). Одеським оперсектором ДПУ 25.03.1931 справу припинено. (П – 5810)

БАБАК ОЛЕКСАНДР АСАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Новомиколаївка-2, українець, освіта початкова, коваль колгоспу “Тракторобуд”. Заарештований 17.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація: “в селі Новомиколаївці була організована група селян під проводом латвійця Петера Вінтена, що лишився в Україні під час першої імперіалістичної війни – вони часто збирались, переважно в кузні, й обговорювали в антирадянському дусі політичні події та заходи партії й уряду на селі: що послаблення хлібоздачі повинно викликати повстання робітників і червоноармійців і привести до падіння радянської влади”; “поширював у селі чутку, начеб передану з Москви братом Іваном, що Ворошилов поранив Сталіна”). Засуджений 13.01.33 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років заслання у північний край. Трійкою УДБ НКВС УРСР 31.10.1934 справу припинено, достроково звільнений з-під варті. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10263)

БАБІЙ ІВАН КІНДРАТОВИЧ, 1897 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, член сільськогосподарської артілі “Третій вирішальний”. Заарештований 7.07.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Засуджений 31.05.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 11.08.1993 Генеральною прокуратурою України. Дядько Бабій Іван Григорович розкуркулений, двоюрідний брат Бабій Петро Іванович репресований як син куркуля. (П – 702)

БАБІЙ ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація за зрив плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 11.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7019)

БАБІЙЧУК МАКСИМ ФЕДОТОВИЧ, 1862 р.н., с.Плоске Новоолексіївської сільради, українець, освіта домашня, проживав у с.Новоолександрівка Новоукраїнського району, член колгоспу “Третій вирішальний”. Заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Одеським облвідділом ДПУ 24.01.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1271)

БАДІЦЬКА МАРІЯ ДЕМ’ЯНІВНА, 1914 р.н., с.Ворошилівка Хмельвського (нині с.Вербівка Новоукраїнського) району, українка, освіта початкова, проживала у с.Козакова Балка Хмельвського (нині Новоукраїнського) району, хлібороб комуні ім.Сталіна. Заарештована 1.11.1934 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська діяльність: маючи зброю, разом зі своїми родичами Костем Рябенком, Катериною Берещенко та іншими збирались здійснити терористичні акти проти голови комуні ім.Сталіна Михайла Діордіці та комсорга артілі ім.Ворошилова Миколи Піча). Засуджена 8.03.1935 військовою колегією Верховного суду СРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах умовно, з-під варті звільнена. Реабілітована 25.03.1966 Верховним судом СРСР. (П – 8087)

БАЙЛО ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1892 р.н., м.Вознесенськ Миколївської області, українець, проживав у с.Михайлівка Новоукраїнського району, робітник. Заарештований 8.09.1947 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська діяльність). Засуджений 2.12.1947 Кіровоградським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12839)

БАКУМА КИРИЛО ДАНИЛОВИЧ, 1904 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на х.Грузька Балка, колгоспник. Заарештований 3.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 8.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7017)

БАКУМЕНКО ТЕТЯНА ФЕДОРІВНА, 1888 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, без певних занять. Заарештована 25.03.1938 Рівненським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджена 7.04.1938 трійкою НКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітована 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9570)

БАКУН ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Адабаш, ремонтний робітник. Заарештований 18.05.1931 дорожно-транспортним відділом ОДПУ ст.Бобринська (“у 1918 році служив у петлюрівській армії; агітував проти колективізації, вихваляв життя трудящих у капіталістичних країнах”). Засуджений 3.06.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 29.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7429)

БАЛАН ІВАН МАКАРОВИЧ, 1898 р.н., м.Новоукраїнка, українець, неписьменний, проживав на х.Новоукраїнка, селянин, без певних занять. Заарештований 15.01.1933 Помічянським ОДТВ ОДПУ (підозрювався як член антирадянського угруповання). Особливим відділом ОДТВ ОДПУ м.Одеса 10.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6351)

БАЛАН ІВАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1855 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колгоспного будівництва). Засуджений 10.04.1930 Зінов'євським окружним нарсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням за межі Зінов'євського округу на 5 років. Реабілітований 12.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13252)

БАРАНЕНКО ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1901 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, завідувач деревообробної майстерні. Заарештований 30.03.1944 Новоукраїнським НКДБ (співпраця з німецькими окупантами в роки війни). Засуджений до 15 років каторжних робіт з конфіскацією майна та позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 29.07.1955 трибуналом Київського військового округу. (П – 1749)

БАТІРШИН ІСМАГЛІ МУРТАЗОВИЧ (ІВАН МИХАЙЛОВИЧ), 1906 р.н., м.Чистополь (Татарстан, Росія), татарин, освіта вища медична (Казанський медінститут, 1933), проживав у м.Казані, військовий лікар 5-го батальйону збірно-пересильного пункту 5-ої гвардійської армії. Заарештований 23.06.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 5-ої гвардійської армії (антирадянська діяльність: “будучи у складі 86-ої стрілецької дивізії у вересні 1941 року на Полтавщині потрапив у оточення, у 1941-44 роках працював за німецької окупації у шпиталі м.Новоукраїнка, брав участь у відборі й відправленні місцевого населення на роботи в Німеччину; після звільнення радянськими військами мобілізований польовим військоматом у 5-у армію – на збірно-пересильному пункті у травні-червні 1944 року серед військових (близько 200 осіб) зводив наклепи на ВКП(б) і радянський уряд, вихваляв німецьку армію, висловлював зневіру у перемозі Червоної армії”). Засуджений 6.01.1945 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 12.08.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4544)

БЕЗРІДНИЙ МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1917 р.н., с.Помічна, українець, освіта 6 класів фабрично-заводської системи, телеграфіст. Заарештований 5.04.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (антирадянська агітація). Прокуратурою Помічянської дільниці Одеської залізниці 22.12.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6307)

БЕЛЕМУК ОЛЕКСАНДР КОСТЯНТИНОВИЧ, 1891 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 6 класів, проживав на залізничному перегоні Помічна-Адабаш, 374-ий кілометр, бригадир залізничної колії 15-ої дистанції Одеса-Бахмач. Заарештований 8.06.1944 3-м відділом НКДБ 115 залізничної бригади (“в роки німецької окупації працював на залізниці, відновлював колійне господарство, вимагав від робітників виконання виробничих норм”; підозрювався в тому, що “вів профашистську агітацію, зводив наклепи на Червону армію, читав робітникам німецькі газети”). Військовим трибуналом Одеської залізниці 10.04.1945 справу припинено, з-від варті звільнений. (П – 5883)

БЕРЕЗАНЬ ПАНТЕЛІЙ ГНАТОВИЧ, 1887 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.01.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“допомогав членам контрреволюційної петлюрівської організації”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до розстрілу, дати розстрілу у справі не зазначено. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

БЕРЕЗНЯК МАТВІЙ ТИМОФІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Глодоси, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, вчитель ФЗУ заводу “Червона зірка”. Заарештований 2.10.1929 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація, спрямована проти заходів радвлади на селі). Засуджений 24.01.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 4.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5915)

БЕРЕЗНЯК ПАРАСКА ГЕРАСИМІВНА, 1891 р.н., с.Глодоси, українка, освіта вища (Петербургські вищі педагогічні курси, 1913), без певних місця проживання та занять. Заарештована 2.04.1946 УМДБ Кіровоградської області (агітація проти колгоспного ладу). Засуджена 19.06.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. З-під варті звільнена через хворобу у 1954 році. Реабілітована 18.10.1956 трибуналом Київського військового округу. Чоловік Березняк Матвій Тимофійович, 1882 р.н., у 1929 році висланий органами ДПУ у північний край, повернувся у 1932-ому, в 1933 році помер. (П – 5660)

БЕРЕЗНЯК ТИХІН СЕМЕНОВИЧ, 1880 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, був членом Української партії соціал-революціонерів, проживав у м.Олександрії, вчитель. Заарештований 15.03.1931 Олександрійським РВ ДПУ (член контрреволюційної організації “Національне об’єднання”). Засуджений 21.02.1932 трійкою колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі умовно. Реабілітований 31.01.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12384)

БЕРЕЩЕНКО ВОЛОДИМИР ВЛАСОВИЧ, 1870 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Тишківка Добровеличківського району, бджоляр колгоспу “Жовтневий промінь”. У 1929 році за невиконання хлібопоставок був засуджений до 1 року концтабору. Вдруге заарештований 5.07.1941 Кіровоградським МВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “вихваляв життя в царській Росії, дискредитував заходи ВКП(б) і радянського уряду, зводив наклепи на умови життя в СРСР”). Засуджений 5.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років заслання у Красноярський край. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9940)

БЕРЕЩЕНКО ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1856 р.н., с.Глодоси, українець, неписьменний, селянин-одноосібник. Заарештований 30.01.1921 особливим відділом ВЧК 14-ої армії (“посібництво повстанцям проти радянської влади: переховував свого сина Дем’яна, політбандита”). Засуджений 4.04.1921 Слісаветградською повітовою ЧК до 5 років умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9954)

БЕРЕЩЕНКО КАТЕРИНА ДАВИДІВНА, 1889 р.н., с.Попівка Ворошилівської сільради, українка, письменна, проживала у с.Ворошилівка Хмельського (нині с.Вербівка Новоукраїнського) району, хлібороб. У 1932 році перебувала 5 місяців під слідством за недонесення на чоловіка Дем’яна, організатора у громадянську війну петлюрівського повстанського загону у Глодосах, чоловік 1931 року прибув нелегально з Польщі. У 1934-ому засуджена до 4 років неволі за невиконання плану хлібозаготівлі. Втретє заарештована 16.11.1934 Хмельським РВ НКВС (антирадянська діяльність: маючи зброю, разом зі своїми родичами Костем Рябенком, Марією Бадіцькою та іншими збирались здійснити терористичні акти проти голови комуни ім.Сталіна Михайла Діордіци та комсорга артілі ім.Ворошилова Миколи Піча). Засуджена 8.03.1935 Верховним судом СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 25.03.1966 Верховним судом СРСР. (П – 8087)

БЕРЕЩЕНКО ЛЕОНІД ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Ворошилівка (нова назва с.Вербівка) Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 6.11.1934 Хмельським РВ НКВС (антирадянська діяльність: разом зі своїми родичами збирався здійснити терористичні акти проти голови комуни ім.Сталіна Михайла Діордіци та комсорга артілі ім.Ворошилова Миколи Піча). Засуджений 8.09.1935 військовою колегією Верховного суду СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Вдруге заарештований 19.05.1949 Кіровоградським облуправлінням МДБ (антирадянські дії). Засуджений нарадою МДБ СРСР 15.10.1949 до заслання в Красноярський край. Реабілітований 25.03.1966 Верховним судом СРСР. (П – 8087)

БЕРЕЩЕНКО ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1881 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Ворошилівка Хмельського (нова назва Вербівка Новоукраїнського) району, пасічник артілі ім.Ворошилова. Заарештований 27.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (контрреволюційна діяльність,

зв'язок з українською розвідкою в Польщі). Засуджений 3.06.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 18.03.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “всякими шляхами намагався шкодити колгоспу, використовуючи своє становище пасічника – виводив з ладу бджіл шляхом заморожування їх, колгоспний цукор для підгодовування бджіл привласнював собі, а бджоли пропадали”). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1937. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Брати: Володимир розкуркулений і висланий у північний край, Дем'ян – член повстанського загону Мелешка, емігрував у Польщу. (П – 8674, 12405)

БЕРЕЩЕНКО СТЕПАН ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1901 р.н., с.Глодоси, українець, освіта вища (Херсонський сільськогосподарський інститут), проживав у с.Тишківка Добровеличківського району, головний агроном Устинівського райземвідділу. Заарештований 24.03.1945 Тишківським РВ НКДБ (“у 1941-44 роках за німецької окупації працював старшим агрономом, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 23.04.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13641)

БЕРИНДЯ ІВАН ЛАРІОНОВИЧ, 1885 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“зв'язки з петлюрівцями, антирадянські настрої”). Від слідства зник. Вдруге, проживаючи у м.Кара-Чала Сальянського округу (Азербайджан) і працюючи табельником радгоспу, заарештований 9.04.1930 Азербайджанським ДПУ (“під час першого арешту і ув'язнення у бупрі був звільнений з-під варті під підписку про невийзд, втік на Кавказ, влаштувався на роботу – за всесоюзним розшуком заарештований удруге”, “у 1918 році служив у петлюрівській армії, за гетьманської влади у 1918 році був старостою Глодос, співав у церковному хорі”, “на квартирі Григорія Півня влаштували панахиду по убитому Петлюрі, молились за нього Терень Вовк, Іван Бериндя, Яків Добровольський та інші жителі Глодос” – із свідчень на суді, “агітував селян проти колгоспів у 1928-29 роках”). Засуджений 20.08.1930 колегією ОДПУ до 3 років заслання у північний край, рахуючи строк від 10.06.1930. Реабілітований 13.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10024, 6182)

БЕРИНДЯ МИКОЛА ІОВИЧ, 1889 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, бджоляр, садівник колгоспу ім.Кірова. Заарештований 11.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії УНР; вів антирадянську агітацію, тримав зв'язок з націоналістами, був інформований у неодноразових прибуттях із Польщі петлюрівських емісарів Недайкаш і Мелешка для організації повстанського загону; займався шкідництвом у колгоспі: знищив кілька вуликів, викачавши з них мед, привів у негодність 50-60 фруктових дерев, не обв'язавши їх при морозі”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 20.09.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

БИЧЕХВІСТ ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ, 1873 р.н., с.Куца Балка (нині зникле) Воронівської сільради, українець, освіта початкова, проживав у с.Олексіївка Воронівської сільради Новоукраїнського району, хлібороб-середняк. Заарештований 6.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“участь у селянському повстанні 4.01.1930 проти закриття церкви у Воронівці” – див. *Олександр Поточенко*). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 25.03.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6006)

БИЧЕХВІСТ ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1885 р.н., с.Куца Балка Сотницько-Балківської сільради, українець, освіта початкова, проживав у с.Улянівка Новоукраїнського району, хлібороб. У 1929 році за виступ проти заходів радвлди був засуджений до 3 місяців примусової праці. Заарештований 3.07.1929 Злинським РВ ДПУ (разом з братом Олександром був обраний до комісії з заготівлі хліба, але фактично цим не займався, у травні 1929 року на сільській сходці в присутності представника райвиконкому виступив проти непомірної хлібоздачі). Зінов'євським окружним судом 23.08.1929 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1787)

БИЧЕХВІСТ ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Куца Балка Сотницько-Балківської сільради, українець, освіта початкова, проживав у с.Улянівка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 3.07.1929 Злинським РВ ДПУ (разом з братом Іваном був обраний до комісії з заготівлі хліба, але фактично цим не займався, у травні 1929 року на сільській сходці в присутності представника

райвиконкому виступив проти непомірної хлібоздачі). Зінов'євським окружним судом 23.08.1929 справу припинено. (П – 1787)

БЛОКІНЬ МУСІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, колгоспник-садівник. Заарештований 25.04.1938 Піщанобрудським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12371)

БЛОУС ГРИГОРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1886 р.н., с.Миколаївка Ананьївського повіту Одеської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолександрівка Новоукраїнського району, хлібороб. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 10.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 22.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 15.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6462)

БЛЯЧЕНКО КОСТЯНТИН СТЕПАНОВИЧ, 1874 р.н., с.Дворянське Рівненського району Одеської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож технікуму машинобудування. У 1931 році розкуркулений, від заслання переховувався у м.Кривому Розі. Заарештований 1.09.1937 Кіровським МВ НКВС (“пропагував старий царський лад, викривляв сталінську Конституцію, намагався зайняти свій колишній дім, відібраний при розкуркуленні, займався шкідницькою діяльністю в колгоспі”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. Рідний брат-білий офіцер, емігрував за кордон. (П – 1673)

БЛАГОДАТНИЙ КУЗЬМА АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, завгосп дитбудинку №1. Заарештований 22.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”, “доводив необхідність відокремлення України від СРСР”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

БЛАЖЕНКО ГРИГОРІЙ СВИРИДОВИЧ, 1870 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, сторож водоканалу. Заарештований 22.06.1941 Кіровоградським УНКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 11.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 17.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 996)

БЛАЖЕНКО КОСТЯНТИН СПИРИДОНОВИЧ, 1879 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Кіровограді, швейцар у школі. Був заарештований 7.02.1930 Зінов'євським окрввідділом ДПУ і 19.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР засуджений до 7 років ув'язнення у концентраційному таборі – звільнений у 1933 році, реабілітований Кіровоградською облпрокуратурою 21.04.1989: “під час австро-німецької окупації України Блаженко з іншими куркулями, братами Іваном і Максимом Грековими, Іваном Яворським, Бондаренком, Василем Юденком сприяли поміщику Завадському, який повернувся в Україну, відбирати у селян його майно, видавали німцям більшовиків – австрійці повісили колишнього голову сільради Мартовицького та 3-ох його синів Івана, Сергія і Романа та ще розстріляли 19 селян-бідняків, які співчували радянській владі; Блаженко, за його словами, брав дотичну участь у розправі, доставляючи заарештованих на місце розстрілу”. Вдруге заарештований 10.01.1938 Кіровським МВ НКВС (“брав участь у націоналістично-петлюрівському русі; проводив контрреволюційну пропаганду, вихваляючи царський лад, ображаючи керівників СРСР”). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9101)

БЛИК НИКИФОР АНДРІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Бежбайраки (нова назва – Кропивницьке), українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, механік МТС. Заарештований 14.02.1944 УНКДБ Кіровоградської області (співробітництво з німецькими окупантами). Засуджений 27.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 3.07.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13457)

БЛНДУЛ ІВАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація, спрямована проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 10.04.1930 до 1,5 року позбавлення волі з випробувальним терміном на 3 роки. Реабілітований 12.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13252)

БОГАЧЕНКО АНАТОЛІЙ ПАВЛОВИЧ, 1891 р.н., с.Олександрівка Одеської губернії, освіта – Одеське духовне училище, проживав у с.Бежбайраки (нова назва с.Кропивницьке) Новоукраїнського району, дяк. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

БОГАЧЕНКО АНДРІЙ ІВАНОВИЧ, 1875 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, у 1929 році виключений з членів ВКП(б), проживав у с.Григорівка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, колгоспник. Заарештований 8.02.1938 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів радянського уряду). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 2.06.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5725)

БОГДАНОВ ІЛЛЯ ОМЕЛЯНОВИЧ, 1903 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, бухгалтер відділку держбанку. Заарештований 19.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність – див. *Федір Рябошапка*). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050, 10432)

БОДЮЛ ОЛЕКСА ПАНАСОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 17.02.1949 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 27.04.1949 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.09.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13517)

БОЖОР ГНАТ ПЕТРОВИЧ, 1886 р.н., с.Глодоси, молдаванин, освіта вища (учительський інститут у 1915 році, згодом Олександрівське військово училище, м.Москва), колишній член партії українських соціал-революціонерів, вчитель математики Глодоської семирічної школи. Заарештований 13.03.1928 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“під час громадянської війни разом зі своїми учнями служив у Дорошенківському полку армії Української Народної Республіки; проводив серед учнів та вчителів антирадянську націоналістичну агітацію за Самостійну Україну, вихваляв Петлюру”). Засуджений 11.06.1928 ОДПУ до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 3.08.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14271)

БОЖОР ФЕДІР ОМЕЛЯНОВИЧ, 1903 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, вчитель школи №3. Заарештований 27.07.1937 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська діяльність). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3601)

БОЙКО ГНАТ ТИМОФІЙОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, рахівник сільгоспартілі. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 26.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 9.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7249)

БОЛТЯН ВАСИЛЬ ОМЕЛЯНОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, хлібороб, розкуркулений. Заарештований 22.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колгоспного ладу, спекуляція). Засуджений 1.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 3.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7140)

БОЛТЯН ОВСІЙ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1897 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу “Нове життя”. У 1930 році за невиконання плану хлібоздачі був засуджений до 3 років неволі, згодом строк покарання зменшено до 6 місяців. Вдруге заарештований 22.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт: “потрапляючи під

вплив Болтяна, окремі колгоспники стали красти хліб з колгоспу, не виходили на роботу, що відбилось на хлібоздачі та інших кампаніях”). Засуджений 28.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно. Реабілітований 14.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6670)

БОНДАРЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ, 1914 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта 3 класи, до служби в армії жив у м.Орел (Росія), червоноармієць мінометної батареї 108-го стрілецького полку з липня 1941 року. Заарештований 15.11.1942 особливим відділом НКВС 36-ої гвардійської стрілецької дивізії (“у вересні-жовтні 1942 року серед військовиків підрозділу поширював зміст трьох фашистських листівок, підібраних на полі й прочитаних; висловлював поразницькі настрої”). Засуджений 14.12.1942 трибуналом 36-ої стрілецької дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 29.04.1990 трибуналом Київського військового округу. (П – 11733)

БОНДАРЕНКО ЙОСИП ТИХОНОВИЧ, 1878 р.н., с.Слизаветівка Рівненського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Зінов'євську (нова назва Кіровоград), хлібороб-одноосібник. За зв'язки з повстанським рухом у громадянську війну тричі перебував під слідством. Заарештований 8.01.1929 Рівненським РВ ДПУ (“у 1918-20 роках переховував у себе повстанців, якими був убитий комуніст Бабиць, до повстанців належав і його племінник, якого пізніше убили махновці; у 1927-28 роках, користуючись авторитетом серед багатих і бідних, протидіяв заходам радвлади: самообкладання, хлібозаготівля, посівна кампанія, перевибори сільрад у 1928-29 роках; в період випадкового убивства голови сільради, куркульського вихідця Добровольського членом партії Лісничим, який перебував тоді в селі як представник райвиконкому по посівній кампанії, Бондаренко був з своєю сім'єю на місці вбивства і підбурював селян відкрито протестувати, що й зробили селяни; звідколи перебрався жити у Зінов'ївське, найжджає у село, підбурює селян не платити податків, не здавати хліб державі, бо вона ним тільки свої дірки затикає у стосунках із капіталістичними країнами”). Засуджений 17.05.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років позбавлення права проживати в містах Москві, Ленінграді, Ростові-на-Дону та території УРСР. Реабілітований 12.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4240)

БОНДАРЕНКО МИХАЙЛО АНДРІЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Слизаветівка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 27.02.1935 Кіровським міськвідділом управління держбезпеки (участь у контрреволюційній групі, терор). Рішення суду у справі відсутнє. (П – 12167)

БОНДАРЕНКО ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Слизаветівка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, проживав у м.Владивостоці (Далекий Схід, Росія), моторист на катері в бухті Валентин. У 1931 році вся родина Бондаренків була розкуркулена. Заарештований 27.02.1935 Кіровським міськвідділом управління держбезпеки (“разом із родичем Василем Касьянцем, розкуркуленим у 1930 році, розповсюджували чутки про перемену влади й окупацію України німцями, висловлювали терористичні наміри на адресу комуністів і активістів; Олександр Бондаренко поширював чутки, ніби почалася вже війна з Японією на Далекому Сході”). Засуджений 2.11.1935 Одеським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 28.06.1990 Верховним судом УРСР. Василь Платонович Касьяненко засуджений до 4 років неволі з позбавленням громадянських прав на 3 роки, згодом врахували інвалідність (без ноги) і вислали за межі України на 4 роки; брат Петро Бондаренко за участь у повстанському загоні 1922 року розстріляний ЧК, брат Тихін за належність до повстанського загону й переховування брата Петра був засуджений до 5 років неволі, помер у бупрі. (П – 12167)

БОНДАРЕНКО ПЕТРО ТИМОФІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Щасливка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.07.1929 Новоукраїнським районним адміністративним відділенням міліції (антирадянська агітація). Засуджений 12.10.1929 Зінов'євським окрсудом до 2 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 4.10.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1781)

БОНДАРЕНКО ТОДОСЬ ФЕДОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Кіровка, українець, освіта початкова, член артлі “Каміотес”. Заарештований 8.01.1947 УМДБ Кіровоградської області (“в роки німецької окупації працював старостою господарства, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 13.05.1947 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 7.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13234)

БОРТНИК КЛИМЕНТІЙ ПАВЛОВИЧ, 1902 р.н., с.Щасливівка, українець, освіта початкова, рядовий 1059-го стрілецького полку. Заарештований 19.11.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 297-ої Слов’янсько-Кіровоградської стрілецької дивізії (“в роки німецької окупації працював бригадиром сільгосподщини Щасливівки, вів антирадянську агітацію серед населення, на стіні в його хаті висів портрет Гітлера; у Червону армію покликаний у березні 1944-го, обурювався поганим продовольчим і речовим постачанням бійців, висловлював думки про брехливість повідомлень радянської преси щодо становища на фронті, переказував воякам зміст листів від батьків про тяжке становище селян”). Засуджений 11.12.1944 військовим трибуналом 297-ї стрілецької дивізії до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Реабілітований 7.06.1990 трибуналом Київського військового округу. (П – 11759)

БОРЩ АРТЕМ ТРОХИМОВИЧ, 1893 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 5.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у агітації проти хлібозаготівельних робіт). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2833)

БОРЩ ДАНИЛО ІЛЛІЧ, 1898 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, різнороб заводу “Червона зірка”. Заарештований 15.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“учасник контрреволюційної повстанської організації, яка вела антирадянську агітацію та займалась шкідництвом у колгоспі – знищувала коней”). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10432)

БОРЩ ЗАХАР МИТРОФАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, обліковець колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 5.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 15.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 2833, 10432)

БРАУЕР ГЕНРІХ ЕДУАРДОВИЧ, 1895 р.н., м.Варшава (Польща), німець, освіта неповна середня, проживав у м.Новоукраїнка, водій “Укрбудшляху”. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (агент німецької розвідки). Засуджений 26.10.1937 НКВС і Прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 4.11.1937. Реабілітований 29.07.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14272)

БРОДСЬКИЙ КИРИЛО МИТРОФАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Богданівка Григорівської сільради, українець, освіта початкова, проживав у с.Слюсарове Кривоозерського району Миколаївської (нині Савранського Одеської) області, візник вугілля. Заарештований 1.02.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 22.03.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 11517)

БУБЛИК ЯКИМ МУСІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 25.06.1937 Хмельківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був у повстанському загоні Мелешка; член контрреволюційної націоналістичної групи” – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

БУБНОВ АРСЕН ТИМОФІЙОВИЧ, 1897 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на х.Червоний Розділ Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ НКВС (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 28.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6857)

БУБНОВ ДАНИЛО ТИМОФІЙОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на х.Червоний Розділ, колгоспник. У 1930 році разом з батьком розкуркулений. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти праці у колгоспі та виконання плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 28.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років заслання у північний край – будував Біломорканал. Реабілітований 9.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге як штукатур ст.Помічна Добровеличківського району заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація: “після повернення 1936 року із заслання у Новопавлівку до колгоспу

не пішов, навпаки виступав проти колгоспного ладу, п'ятисотенниць, державної позики, розповсюджував чутки про прийдешню війну і поразку в ній СРСР"). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6880, 9038)

БУБНОВ ЯКІВ МИКИТОВИЧ, 1912 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта середня, проживав у с.Татарівка (нова назва Комишувате) Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 29.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (антирадянська діяльність). Засуджений 5.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 12.08.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13542)

БУДАК ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Варварівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 23.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6023)

БУДИЛО ІВАН СЕРГІЙОВИЧ, 1872 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Хмельвським РВ ДПУ 28.04.1931 справу припинено, з-під варті Зінов'євського бупру звільнений. (П – 1263)

БУДИЛО ТИХІН ФЕДОТОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, кравець. Заарештований 22.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10317)

БУЙВАН МИХАЙЛО ВІКЕНТІЙОВИЧ, 1882 р.н., с.Тарасковичі Могилівської області (Білорусія), білорус, освіта середня, проживав у селищі цукрорадгоспу "Більшовик" Новоукраїнського району, медфельдшер. Заарештований 15.07.1941 Новоукраїнським МРВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 7.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 6.03.1942. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12277)

БУЛАХОВСЬКИЙ ІЛЛЯ ОМЕЛЯНОВИЧ, 1892 р.н., с.Бакша Савранського району Одеської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) до 1937 року, проживав у м.Новоукраїнка, завгосп лікарні. Заарештований 24.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС ("в роки громадянської війни брав участь у петлюрівському повстанні, вів антирадянську агітацію"). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

БУРАГА ДМИТРО ЯКИМОВИЧ, 1874 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Енгельса. Заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (участь у контрреволюційній націоналістичній організації, антирадянська агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4643)

БУРДЕЙНИЙ ГАВРИЛО КИРИЛОВИЧ, 1895 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу "Червоне козацтво". Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

БУРЛАКОВ СЕМЕН ДЕМЕНТІЙОВИЧ, 1880 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (участь у контрреволюційній організації з метою військового повстання). Судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР 18.05.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 10999)

БУТ ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 19.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної групи, терор). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 22.10.1960 Кіровоградським облсудом.(П – 5356)

БУТ ОПАНАС СЕМЕНОВИЧ, 1902 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 19.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної групи,

терор). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 22.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5356)

БУШМАРІН МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1899 р.н., м.Калінін (нині м.Твер, Росія), росіянин, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнка, технік-будівельник райземвідділу. Заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”, “провадив шкідницьку діяльність при зведенні колгоспних споруд”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

ВАГА ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1870 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 11.09.1937 Кіровським МВ НКВС (член диверсійної підпільної організації). Засуджений 26.11.1937 НКВС та Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 19.12.1937. Реабілітований 8.10.1957 трибуналом Білоруського військового округу. (П – 4016)

ВАКУЛЕНКО ЛЮБОВ ІВАНІВНА, 1922 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта середня спеціальна (Кіровоградський медтехнікум), робітниця інкубаторної станції. Заарештована 27.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (підозрювалась у зрадницькій діяльності). Прокуратурою військ Одеського військового округу 2.09.1944 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 555)

ВАЛУЦА ДМИТРО ДМИТРОВИЧ, 1921 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта незакінчена вища (2 курси Одеської консерваторії), проживав у м.Дальній Квантунського півострова, військовослужбовець 41-го гвардійського танкового полку 7-ої механізованої дивізії, старший сержант. Заарештований 14.07.1948 відділом контррозвідки МДБ 7-ої МД (“на початку 1942 року став працювати хормейстером Новоукраїнського драмтеатру ім.Кропивницького, налагодив зв'язки з членами ОУН Кривим, Дей-Деем, і Кириком, за вказівкою останніх розучував з хором націоналістичні пісні і виконував їх на сценах Новоукраїнки, Помічної, Піщаного Броду, Плетеного Ташлика та інших населених пунктів; 1942-го року вступив у ОУН, отримав псевдо Куля, пропагував ідею Самостійної України”). Засуджений 15.09.1948 трибуналом військової частини 16651 до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Дальносхідного військового округу 25.05.1956 міру покарання зменшено до 10 років неволі з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна, звільнений 12.06.1956. Реабілітований 4.11.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Дмитро Юхимович, диспетчер служби руху ст.Помічна, у 1937 році за антирадянську діяльність засуджений до 10 років неволі. (П – 12818)

ВАСАЛАТІЙ ПАВЛО ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Глодоси Хмельівського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 9.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (ворожі настрої проти заходів радянської влади). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.08.1937. Реабілітований 11.08.1962 Кіровоградським облсудом (П – 5746)

ВАСИЛЕНКО ГРИГОРІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1885 р.н., с.Благодатне Татарівської сільради, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоний прапор”. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“антирадянська агітація, дискредитація Конституції, фашистська пропаганда”). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1744)

ВАСИЛЕНКО МИКОЛА АПОЛОНОВИЧ, 1890 р.н., с.Семенасте, українець, освіта середня педагогічна, проживав у с.Ворошилівка (нова назва Олександрівка) Олександрійського району, вчитель середньої школи у с.Сонине. Заарештований 13.12.1943 УНКДБ Кіровоградської області (“в роки німецької окупації був таємним агентом поліції, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 20.06.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 29.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13285)

ВАСИЛЕНКО ПЕТРО ЯКОВИЧ, 1894 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, колгоспник. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 27.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська агітація). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 1.03.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4190)

ВАСИЛЬЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ІВАНОВИЧ, 1915 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 3 класи, колгоспник. Заарештований 9.12.1950 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація, член секти п'ятидесятників). Засуджений 7.05.1951 Кіровоградським облсудом до 25 років ув'язнення. Верховним судом УРСР 19.10.1954 міру покарання зменшено до 10 років неволі. Реабілітований 16.06.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10255)

ВАТУЛЬОВ ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1886 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, тесля. У 1931 році розкуркулений, у 1933-ому за контрреволюційну діяльність був засуджений до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах – покарання відбував на будівництві Біломорканалу, повернувся у 1937 році. Вдруге заарештований 27.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“контрреволюційна агітація проти радянської влади, сталінської Конституції; говорив, що в СРСР більше заарештовують, ніж у Німеччині, жалкував з приводу смерті ворога народу Панаса Любченка, погрожував розправою комуністам на випадок війни”). Засуджений 16.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10562)

ВАТУЛЬОВ ЯВГУХ КАПІТОНОВИЧ, 1888 р.н., с.Рівне, росіянин, освіта початкова, маляр-одноосібник. Заарештований 28.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (керівник контрреволюційного антирадянського старообрядницького угруповання). Засуджений 5.06.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10776)

ВАХОВИЧ МИКОЛА ОСТАПОВИЧ, 1898 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта середня (1-е комерційне училище, 1918), мешкав у м.Кіровограді, бухгалтер міськпрофради. Заарештований 2.03.1931 Зінов'євським МВ ДПУ (активний член контрреволюційної організації). Зінов'євським МВ ДПУ 30.05.1931 з-під варти звільнений, взято підписку про невиїзд та нерозголошення перебування у в'язниці ДПУ, 21.09.1931 справу припинено. Реабілітований 7.09.1955 УКДБ Кіровоградської області. Брат Михайло служив у армії Денікіна. (П – 1386)

ВАЩУК ІВАН МУСІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Помічна, українець, освіта середня, хлібороб. Заарештований 28.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (участь у контрреволюційній організації, підготовка збройного повстання проти радянської влади). Засуджений 18.05.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

ВАЩУК КАРПО МУСІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 6.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (контрреволюційна діяльність проти заходів радянської влади). Засуджений 21.05.1931 Новоукраїнським райнарсудом до 5 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10512)

ВЕДЧИНІН ВОЛОДИМИР ДЕНИСОВИЧ, 1907 р.н., с.Татарівка (нині с.Комишувате), українець, освіта середня, кандидат у члени ВКП(б), проживав у с.Дедіньове Дмитрівського району Московської області (Росія), командир роти 1059-го стрілецького полку, молодший лейтенант. Заарештований 30.04.1942 особливим відділом НКВС 297-ї стрілецької дивізії (антирадянська агітація: “4.04.1942 відібрав у одного з підлеглих фашистську листівку, читав її серед підлеглих і цивільних осіб, пояснюючи її контрреволюційний зміст, після чого листівку знищив”). Засуджений 22.05.1942 297-ої стрілецької дивізії до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Реабілітований 19.12.1989 трибуналом Київського військового округу. (П – 10343)

ВЕНГЕР ГРИГОРІЙ ОПАНАСОВИЧ, 1900 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, комірник колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. Заарештований 24.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії Української Народної Республіки; контрреволюційна діяльність”). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

ВЕНГЕР МИКОЛА ОПАНАСОВИЧ, 1898 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 25.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1918-19 роках служив в 1-ому січовому полку армії Української Народної Республіки; вів контрреволюційну пропаганду

проти заходів радянської влади”). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8822)

ВЕНЦЕЛЬ ТОДОСЬ ІВАНОВИЧ, 1912 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, старший конюх колгоспу. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“із шкідницькою метою допустив загибель 30 коней, вів антирадянську агітацію проти хлібозаготівельних робіт”). Засуджений 11.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 8.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7025)

ВЕРБОВСЬКИЙ ФЕДІР ВАСИЛЬОВИЧ, 1898 р.н., с.Новомиколаївка Рівненського району, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Новоукраїнка, вчитель. У 1925 році за контрреволюційну діяльність засуджений до 3 років ув'язнення у концтаборі. Вдруге заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (з куркулів, член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ВЕРГУН ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1890 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб, член артіль “Новий хлібороб”. Заарештований 22.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“агітував проти колективізації, хлібозаготівлі – заявляв, що план виконати неможливо; весною 1932 року під час посівної кампанії пішов з поля, за ним подалися й інші колгоспники; винним себе не визнавав”). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 1.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7273)

ВЕРГУН ПОРФИР ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Рівне, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, завуч школи №11. Заарештований 13.09.1937 Кіровським МВ НКВС (член української контрреволюційної націоналістичної організації). Кіровоградською облпрокуратурою 4.04.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3432)

ВЕРНЕЛІС ГНАТ МИКОЛАЙОВИЧ, 1887 р.н., с.Пейлі Ковенської губернії (Литва), литовець, неписьменний, проживав у с.Іванівка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 19.03.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Одеським облсудом 31.03.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1448)

ВІЛЬХОВАЦЬКИЙ АНДРІЙ АРХИПОВИЧ, 1911 р.н., с.Сомівка (приєднане до с.Новоєгорівка), українець, освіта середня, військовослужбовець, рядовий 7-ої роти 1287-го стрілецького полку. Заарештований 2.03.1943 особливим відділом НКВС 110-ої стрілецької дивізії (антирадянська агітація, ворожі настрої проти Червоної армії). Засуджений 12.04.1943 військовим трибуналом 110-ої стрілецької дивізії до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Трибуналом Західного фронту 10.05.1943 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5652)

ВІНТЕН ПЕТЕР МАРЦЕВИЧ, 1888 р.н., х.Буртинський (Латвія), латвієць, освіта початкова, проживав у с.Новомиколаївка Новоукраїнського району, садівник колгоспу “Тракторобуд”. Заарештований 20.12.1932 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація: “в селі Новомиколаївці була організована група селян – Олександр Бабак, Ничипір Вербовський, Іван Дрьомов – під проводом латвієця Петера Вінтена, що лишився в Україні під час першої імперіалістичної війни – вони часто збирались, переважно в кузні, й обговорювали в антирадянському дусі політичні події та заходи партії й уряду на селі: що послаблення хлібоздачі повинно викликати повстання робітників і червоноармійців і привести до падіння радянської влади”). Засуджений 13.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10263)

ВЛАСОВА ЗІНАЙДА ЗАХАРІВНА, 1877 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, селянка. Заарештована 31.05.1930 Рівненським РВ міліції (антирадянська агітація, втеча з заслання). Засуджена 29.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та 5 років заслання. Реабілітована 29.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13318)

ВОВКОТРУБЕНКО СТЕПАН МУСІЙОВИЧ, 1884 р.н., с.Новоєгорівка, українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований 23.05.1947 УМВС Кіровоградської області (“в роки німецької окупації працював завгоспом у сільськогосподарського коменданта, провадив антирадянську агітацію”).

Засуджений 25.07.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 19.10.1954 міру покарання зменшено до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. З-під варти вільнений 2.10.1954. Реабілітований 31.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12942)

ВОВЧЕНКО ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ, 1910 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта середня, член ВЛКСМ, проживав у м.Чкаловськ Горьківської області (Росія), військовослужбовець, заступник політрука гарнізону. Заарештований 10.06.1942 особливим відділом НКВС 33-ої дивізії військ НКВС (антирадянська, профашистська пропаганда серед військовослужбовців). Засуджений 16.11.1942 трибуналом військ НКВС Куйбишевської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 24.04.1959 трибуналом Приволзького військового округу. (П – 5710)

ВОДЯНИК ГОРДІЙ ФЕДОТОВИЧ, 1884 р.н., с.Глодоси Хмельівського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.06.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“в роки громадянської війни служив у “Вільному козацтві”, повстанському загоні Мелешка; агітував проти хлібозаготівельних робіт та оподаткування”). Засуджений 14.12.1929 колегією при ОДПУ до розстрілу, вирок виконано 3.01.1930. Реабілітований 18.07.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14246)

ВОЖГА ПЕТРО СУПРУНОВИЧ, 1916 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта середня спеціальна (машинобудівний технікум), проживав у м.Кіровограді, механік, старшина 116 запасного стрілецького полку 26-ої Алтайської запасної стрілецької дивізії. Заарештований 6.06.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 26-ої АЗСД (“знаходячись на окупованій території у с.Витязівці Бобринецького району, був завербований агентом німецької контррозвідки СД для виконання шпигунських завдань – виявляти партизан і комуністів”). Засуджений 15.09.1945 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11651)

ВОЗНЕСЕНСЬКИЙ МИКОЛА ВІКТОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 2.03.1931 (член контрреволюційної групи, агітація проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7408)

ВОЙЦИК МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, письменний, проживав у с.Козакова Балка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 23.08.1937 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.11.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5365)

ВОЛКОВ АНАТОЛІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1922 р.н., с.Захарівка, українець, освіта 7 класів, член ВЛКСМ, проживав у м.Кіровограді, помічник водія. Заарештований 22.03.1944 Кіровським МВ НКДБ (“зрадницька діяльність, таємний агент СД”). Засуджений 20.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Верховним судом СРСР 19.11.1946 міру покарання зменшено до 10 років неволі з поразкою у правах на 3 роки. Помер 17.08.1945 у таборі “Сєввостлаг”, м.Магадан. Реабілітований 19.03.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13831)

ВОЛКОВ ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Ямпіль Чернігівської (нині селище Сумської) області, українець, освіта середня, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, старший агроном машино-тракторної станції. Заарештований 23.12.1932 Одеським облвідділом ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. У 1937 році міру покарання зменшено до 8 років. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

ВОРОНА ВАСИЛЬ АНДРІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, завідувач лазні райкомунвідділу. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

ВОРОНА МИКИТА АНДРІЙОВИЧ, 1881 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 27.07.1937 Рівненським РВ НКВС (“у 1918 році служив у Одеському кулеметному запасному батальйоні армії Тимчасового уряду; в с.Рівному очолював церковну п’ятидесятку, влаштував нелегальні зібрання, організував спротив зняттю дзвонів із церкви, підшукував попа для церкви; у 1930 році, не будучи делегатом, пробрався на районний з’їзд Рад і запитав представника окружного виконкому: “Яка різниця між владою царською і владою радянською?” і сам же відповів: “Царська влада продавала селянство та золотила Миколку, а радянська влада продає селян без толку”; “при реалізації позики в 1936 році у колгоспі “Комунар” агітував проти підписки, виступав з антирадянськими випадками проти колгоспів, бо тут отримують люди самі палички-трудодні, критикував сталінську Конституцію”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8615)

ВОРОНИЙ МИКОЛА КІНДРАТОВИЧ, 1871 р.н., м.Ростов-на-Дону (Росія), українець, освіта середня, був членом партій – РУП (революційної української) та УСДП (української соціал-демократичної), проживав у м.Новоукраїнка, письменник. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної військової організації, антирадянська агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 10.11.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3945)

ВОРОНИНА ВІРА ЯКІВНА, 1888 р.н., с.Рівне, росіянка, неписьменна, проживала у с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), без певних занять. У 1931 році за несплату податків була розкуркулена. Заарештована 9.11.1937 Рівненським РВ НКВС (“серед колгоспників вела контрреволюційну агітацію, спрямовану на підрив довіри трудящих до лозунгів партії та уряду – іронізувала над фразою “Жити стало краще, жити стало веселіше!”, вихваляла царський лад, дискредитувала радянську торгівлю: мовляв тоді в магазині було вдосталь мануфактури і відпускалась вона без здачі хліба”). Засуджена 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Кіровоградським обласним судом 10.06.1939 міру покарання зменшено до 3 років неволі з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітована 7.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1546)

ВОРОНОК ГАВРИЛО СЕМЕНОВИЧ, 1883 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав у с.Миколаївка Добровеличківського району, тесля. Заарештований 3.11.1937 Піщанобрідським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.11.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10403)

ВОРСМБЕХЕР ОЛЕКСАНДР ГЕНРІХОВИЧ, 1900 р.н., с.Леонтовичеве, німець, освіта початкова, проживав у с.Старий Данціг (нині с.Прибережне Кіровоградського району), колгоспник. Заарештований 14.02.1938 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної німецької організації). Засуджений 8.04.1939 Кіровоградським облсудом до 4 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12612)

ВУЙТОВИЧ ВОЙЦЕХ МАТВІЙОВИЧ, 1878 р.н., с.Залісове (Польща), поляк, освіта початкова, проживав у с.Звірівка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“вихваляв життя в Польщі, зводив наклепи на життя в СРСР”). Помер 17.04.1939 у лікарні Кіровської в’язниці №38 від раку шлунку. Справу у зв’язку зі смертю закрито. (П – 573)

ВУЛЬТШИН ПЕТРО ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1892 р.н., с.Реготинно (Німеччина), німець, освіта початкова, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, старший бухгалтер заготконтори. Заарештований 23.08.1937 Рівненським РВ НКВС (“контрреволюційна фашистська пропаганда”). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 5.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8806)

ГАБРО КІНДРАТ ІЛІІЧ, 1878 р.н., с.Соболівка Мокрокалігирського району Київської (нині Катеринопільського Черкаської) області, українець, освіта початкова, проживав у с.Павлівка Витязівського (нині Новоукраїнського) району, член колгоспу “8 Березня”. Заарештований 8.08.1950 Витязівським РВ МДБ (пресвітер секти п’ятидесятників, антирадянська агітація). Засуджений 19.10.1950 Кіровоградським облсудом до 25 років ВТТ з позбавленням громадянських прав на 5 років і конфіскацією майна. Реабілітований 19.11.1991 Генеральною прокуратурою СРСР. (П – 12877)

ГАВРИЛЕНКО ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1897 р.н., с.Лозуватка Рівненського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 16.09.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 9.04.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5068)

ГАВРИЛЕНКО КУЗЬМА НЕСТОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Леонтовичеве, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.04.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (“будучи розкуркуленим за невиконання плану хлібозаготівлі посаджений у бупр Харкова, звідки втік з фіктивними документами разом з Степаном Коваленком та Свиридом Середнім на Донбас; член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація”). Засуджений 2.06.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11517)

ГАВРИШ ВАРВАРА ПЛАТОНІВНА, 1891 р.н., с.Захарівка, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештована 23.09.1944 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська поразницька агітація). Засуджена 4.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 2.12.1955 трибуналом Київського військового округу. (П – 1972)

ГАВРИШ ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1905 р.н., с.Захарівка, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, моторист 15-ої авіабригади, молодший командир. Заарештований 9.07.1937 Кіровським МВ НКВС (“агітував проти заходів партії та уряду, проти колективізації”). Засуджений 5.02.1938 трибуналом Київського військового округу до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Верховним судом СРСР 11.04.1938 міру покарання зменшено до 3 років ув'язнення у ВТТ. Реабілітований 5.07.1967 Верховним судом СРСР. (П – 8129)

ГАДЖИСНКО ВАСИЛЬ ЙОСИПОВИЧ, 1900 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, проживав у селищі Октябрьське (нині у складі м.Помічна), телеграфіст 4-ї дистанції зв'язку залізничної станції. Заарештований 10.07.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (член контрреволюційної шкідницької організації, антирадянська агітація). Транспортним прокурором Помічянської дільниці 8.01.1939 справу припинено, звільнений з-під варті. (П – 11908)

ГАЛЕНКО КИРИЛО СЕМЕНОВИЧ, 1900 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Козакова Балка, колгоспник. Заарештований 23.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.11.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5365)

ГАЛИЦІН ТИМОФІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Кулики Рівненського (нині Приютівської сільради Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, конюх колгоспу ім.Петровського. Заарештований 16.02.1938 Кіровським МВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 23.03.1956 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3377)

ГАЛИЦЬКА-НИКОЛЕНКО ДОРА ГРИГОРІВНА, 1916 р.н., с.Новоєгорівка, українка, освіта середня, проживала у м.Кіровограді, вчителька школи №18. Заарештована 8.12.1947 Кіровоградським міськвідділом МДБ (“розповідала анекдоти, в яких викривляла радянську дійсність і вихваляла капіталістичну систему; агітувала проти заходів радянського уряду: “Тільки по радіо передають, що у нас все є, а насправді народ пухне з голоду”, “Війна закінчилась, а життя стає все гіршим і гіршим, влада примушує людей працювати, але труд не забезпечується навіть прожитковим мінімумом”). Засуджена 21.02.1948 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 21.01.1955 міру покарання зменшено до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах, з-під варті звільнена 27.12.1954. Реабілітована 11.05.1990 Верховним судом УРСР. (П – 11836)

ГАЛИЦЬКИЙ ЯКІВ МАТВІЙОВИЧ, 1912 р.н., с.Рівне, єврей, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, комендант будівельного технікуму. Заарештований 4.03.1944 УНКДБ Кіровоградської області (зрадницька діяльність, антирадянська агітація). Трибуналом військ НКВС Кіровоградської області 22.08.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 468)

ГАЛКА ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1910 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин-середняк, колгоспник. У 1931 році за антирадянську діяльність засуджений до 2 років неволі. Вдруге заарештований Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної української повстанської націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою НКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

ГАЛЬКОВИЧ ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ, 1906 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Герасимівка (нині у складі м.Помічної Добровеличківського району), кондуктор Помічнського резерву. Заарештований 28.07.1937 ОДТВ НКВС ст.Помічна (антирадянська агітація проти колективізації, підрич партійних заходів). Засуджений 14.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Василь Олександрович у 1931 році за невиконання плану хлібозаготівлі розкуркулений і засуджений до 8 років заслання на північ, звідки втік, а 1933 року помер на ст.Адабаш. (П – 8978)

ГАРБУЗ МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу “12 років Жовтня”. Заарештований 11.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“антирадянський настрої, зв’язок з братом-терористом Фокою Мелешком, що проживав у Польщі, участь у повстанській організації”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.09.1956 Кіровоградським облсудом. Брат Олекса заарештований у 1937 році за контрреволюційну діяльність. (П – 2640)

ГАРБУЗ ОЛЕКСІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Глодоси, українець, освіта – 2 класи, член колгоспу ім.Косіора. У 1933 році за шкідницьку діяльність був засуджений до 3 років неволі. Заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (“рідний брат повстанця Фоки Мелешка, в роки громадянської війни – козак Запорізької дивізії армії УНР, емігрував у Польщу, повернувся у 1920 році; брав участь у контрреволюційній націоналістичній організації, провадив антирадянську агітацію”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4643)

ГАРЕСКУЛ ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1880 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, бригадир сільгоспартілі “Червоний орач”. Заарештований 2.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація, направлена на зрив колгоспного будівництва). Засуджений 2.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край умовно зі звільненням з-під варти. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7262)

ГЕОРГІЄВ АНАТОЛІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1903 р.н., с.Рівне, українець, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнка, директор школи №7. Заарештований 21.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“син дядя; провадив контрреволюційну діяльність”). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

ГЕОРГІЄВ ІВАН НИКИФОРОВИЧ, 1909 р.н., с.Рівне, українець, освіта 3 класи, член ВКП(б), проживав у селищі радгоспу “Більшовик”, водій радгоспу. Заарештований 30.01.1945 Новоукраїнським РВ НКДБ (антирадянська діяльність: співпраця з німецькою владою в роки війни). Засуджений 14.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 22.06.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13345)

ГЕОРГІЦА ІВАН СТЕПАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Ферапонтівка Бессарабської губернії, українець, освіта вища, проживав у м.Новоукраїнка, вчитель середньої школи №7. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

ГЕРАЩЕНКО ЯКІВ ЯКОВИЧ, 1913 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта середня, проживав у м.Томську (Росія), командир відділення 65-го залізничного полку Новосибірського гарнізону. Заарештований 29.09.1937 прокуратурою прикордонних і внутрішніх військ НКВС Західно-Сибірського округу (антирадянська діяльність: на політзаняттях 19.09.1937 вояки висловили бажання

вивчати історію громадянської війни: труднощі полягали в тому, що підручником “Історія громадянської війни в СРСР” заборонили користуватись через наявність у ньому портретів “ворогів народу”, слід було брати матеріал з газет; Герашенко не погодився з такою постановкою питання: нічого страшного, що в підручнику є портрети Тухачевського, Троцького та інших – раз вони брали участь, то історія повинна зафіксувати їхню діяльність, а лиш вкінці додати, мовляв, що вони згодом стали ворогами; “відмовлявся передплачувати газету “Красноармейская звезда”). Засуджений 5.10.1937 військовим трибуналом ПВВ НКВС ЗСО до 4 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.08.1991 прокуратурою Сибірського військового округу. (П – 12751)

ГЕРМАНОВ ІВАН ГЕОРГІЙОВИЧ, 1894 р.н., проживав у м.Новоукраїнка, будівельник. Заарештований 18.02.1933 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

ГЕТЬМАНЕНКО ЛЕОНІД ЄФРЕМОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, приймальник на елеваторі. Заарештований 17.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ГІЛЕВИЧ МИХАЙЛО ЄВГЕНОВИЧ, 1913 р.н., м.Новоукраїнка, росіянин, освіта вища, проживав у м.Ворошилов (Росія), ветлікар 79-го артилерійського полку 26-ої стрілецької дивізії. Заарештований 4.09.1940 особливим відділом НКВС 26-ої СД (“зводив наклепи на умови служби в Червоній армії”). Засуджений 22.10.1940 трибуналом 43-го стрілецького корпусу до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 22.04.1991 прокуратурою Далекосхідного військового округу. (П – 12629)

ГІНКУЛ ПЕТРО АНДРІЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Стара Печена, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований у березні 1931 року Одеським оперсектором ДПУ УРСР (член контрреволюційної організації). Одеським оперсектором ДПУ 16.12.1931 справу припинено, з-під варті звільнений під підписку про невізд. (П – 7480)

ГЛАДУНОВА ОЛЬГА ІВАНІВНА, 1922 р.н., с.Ворошилівка Хмельського (нова назва Вербівка Новоукраїнського) району, українка, освіта вища (Одеський сільськогосподарський інститут, 1946), проживала у с.Краснопілка Маловисківського району, без певних занять. Заарештована 5.08.1949 Аджамським РВ МДБ (“у 1942-43 роках за німецької влади працювала секретар-машиністкою в Аджамській районній поліції, вела все правочинство поліції, брала участь у вербуванні агентури в німецькі каральні органи, за відсутності перекладача була присутня на допитах поліцією радянських громадян”). Засуджена 30.09.1949 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 25 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 28.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13016)

ГЛОБІН ОЛЕКСІЙ МИКИТОВИЧ, 1884 р.н., с.Глодоси, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, викладач середньої школи №16. Заарештований 13.09.1937 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.09.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4508)

ГЛУЩЕНКО ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ГЛУЩЕНКО КАРПО ДЕМ’ЯНОВИЧ, 1893 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, агітація проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 16.11.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ГЛУЩЕНКО МАРКО ДЕМ’ЯНОВИЧ, 1904 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 16.11.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ГЛУЩЕНКО ТОДОСЬ ХАРИТОНОВИЧ, 1881 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, агітація проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7408)

ГНИДА МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1906 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, бригадир рілників колгоспу ім.Леніна. У 1933 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

ГОЛКОВ ВІКТОР ФЕДОТОВИЧ, 1921 р.н., шахтарський виселок Аліса Успенського (нині Лутугинського) району Луганської області, українець, освіта 5 класів, проживав у м.Новоукраїнка, автослюсар міжрайонної майстерні капітального ремонту. Заарештований 11.05.1951 Новоукраїнським РВ МДБ (“у серпні 1943 року потрапив у німецький полон, з табору військовополонених направлений на роботу в німецьку фельдкомендатуру автослюсарем, разом з німцями переїхав у Новоукраїнку”; підозрювався у співробітництві з німецькими окупантами). Управлінням МДБ Кіровоградської області 16.06.1951 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2069)

ГОЛОБОРОДЬКО ТЕКЛЯ ТЕРЕНТІЇВНА, 1892 р.н., с.Димове, українка, освіта початкова, член колгоспу ім.Косіора. У 1929 році розкуркулена і вислана в Архангельськ разом із сім'єю, звідки втекла у 1936 році. Заарештована 4.11.1937 Рівненським РВ НКВС (шкідництво). Засуджена 14.11.1938 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8829)

ГОЛУБ АНДРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин-бідняк, колгоспник. Заарештований (дата не вказана) Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської української націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

ГОЛУБ ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, тракторист колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 14.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

ГОЛУБ ПИЛИП ДАНИЛОВИЧ, 1894 р.н., с.Щасливка, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 26.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська агітація). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 1.03.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4190)

ГОЛУБ СИДІР ПАВЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, коваль колгоспу. Заарештований 27.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська агітація). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років виправно-трудових таборів. Реабілітований 1.03.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4190)

ГОЛЬДШТЕЙН ЮЛІАН ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1910 р.н., м.Новоукраїнка, німець, освіта середня, директор цегельного заводу. Заарештований 15.04.1944 Новоукраїнським РВ НКВС (зрада Батьківщини, співпраця з німецькою окупаційною владою під час війни). Засуджений 11.12.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з конфіскацією майна. Реабілітований 14.11.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7876)

ГОНЧАРЕНКО ДЕНИС МИКИТОВИЧ, 1886 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Хмельове Маловисківського району, інспектор районного фінансового відділу. Заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації,

антирадянська агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4643)

ГОНЧАРЕНКО ПЕТРО ТРОХИМОВИЧ, 1890 р.н., с.Софіївка, українець, освіта неповна вища, проживав у с.Кривonosове (с.Червонозорівка) Бобринецького району, вчитель німецької мови Витязівської середньої школи. Заарештований 23.10.1937 Витязівським РВ НКВС (шпигунська діяльність, контрреволюційна агітація). Засуджений 17.12.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 5.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11453)

ГОРДІЄНКО ЛУКА ТИМОФІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу. Заарештований 16.04.1938 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5047)

ГОРДІЄНКО МИКОЛА ІОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, завгосп заводу “Більшовик”. Заарештований 12.08.1944 Кіровоградським МВ НКДБ (антирадянська діяльність). Засуджений 14.01.1947 Верховним судом УРСР до 3 років ув'язнення. Реабілітований 4.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12714)

ГОРДІЄНКО ОЛЕКСАНДР МИКИТОВИЧ, 1918 р.н., с.Іванівка, українець, освіта 4 класи, молодший командир 36-го мотострілецького полку. Заарештований 18.03.1942 особливим відділом НКВС Азербайджанського прикордонного округу (вів антирадянську агітацію, вихваляв німецьку армію, життя в Німеччині). Засуджений 10.04.1942 трибуналом військ НКВС Азербайджанської РСР до розстрілу. Верховним судом СРСР 28.04.1942 міру покарання змінено до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 18.05.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14194)

ГОРДІЄНКО ПАВЛО ТРИФОНОВИЧ, 1895 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Калинівка Новоукраїнського району, слюсар колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 17.03.1938 Рівненським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу, виконання державних зобов'язань). Засуджений 14.04.1939 Кіровоградським облсудом до 2 років ув'язнення. Реабілітований 28.06.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 478)

ГОРИЦЯ ІВАН ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, працівник колгоспної контори. У 1933 році був засуджений до 6 років неволі. Вдруге заарештований 5.09.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 17.05.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 4415)

ГОРОБЕЦЬ ВАЛЕНТИНА ПАВЛІВНА, 1914 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта 7 класів, проживала у м.Одеса, домогосподарка. Заарештована 31.03.1945 УНКДБ Кіровоградської області (зрадницька діяльність). Засуджена 20.12.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ НКВС Українського округу 15.02.1946 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 7.12.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13734)

ГОРОХ ІСАК ПРОХОРОВИЧ, 1893 р.н., проживав у с.Захарівка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 12.02.1933 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

ГОРШАНОВ АНДРІЙ КИРИЛОВИЧ, 1924 р.н., с.Рівне, росіянин, освіта середня, член ВЛКСМ у 1939-41 роках, без певних занять. Заарештований 20.03.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 297-ої стрілецької дивізії (“в роки німецької окупації працював заготовачем молока на молокопункті; разом із Борисом Яровим читав статут і програму ОУН, які їм давала Феня Олексієнко, що згодом при наступі Червоної армії евакуювалась з німецькою жандармерією на захід; спілкувався із націоналістами-провідниками Романом Ференцом, що переголом виїхав у Олександрію, та Андрієм Чубарем, якого у 1943 році розстріляли німці”). Рівненським РВ НКДБ 3.07.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 8297)

ГРИГОР'ЄВ ВАСИЛЬ КУЗЬМОВИЧ, 1912 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Щорса до фінської кампанії, проживав у Южських таборах НКВС, військовик 2-ої роти 657-го стрілецького полку. Заарештований 20.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 13.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах м.Норильська. Реабілітований 23.12.1957 трибуналом Московського військового округу. (П – 4003)

ГРИГОРЮК ВАСИЛЬ ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Новоолексіївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, машиніст артілі. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 10.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 25.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7041)

ГРИДІН ПАВЛО МАКСИМОВИЧ, 1901 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, продавець магазину. Заарештований 18.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.08.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

ГРИНЧЕНКО СТЕПАН КУЗЬМОВИЧ, 1901 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії УНР; член військово-націоналістичної організації, вів контрреволюційну діяльність”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ГРИЦЕНКО ВОЛОДИМИР ХАРИТОНОВИЧ, 1923 р.н., місця народження у справі не вказано, українець, освіта середня, проживав у с.Нерубаївка Новоукраїнського району, вчитель неповної середньої школи. Заарештований у 1940 році УНКВС Кіровоградської області (член антирадянської групи). Засуджений 10.09.1940 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 31.10.1964 Верховним судом УРСР. (П – 12453)

ГРИЦЕНКО СИЛЬВЕСТР СЕВАСТЯНОВИЧ, 1897 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоний прапор”. Заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

ГРИЩУК ДМИТРО ГРИГОРОВИЧ, 1907 р.н., с.Кисляк Гайсинського району Вінницької області, українець, освіта вища, проживав у м.Новоукраїнка, вчитель школи №5. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційні націоналістичні висловлювання). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9588)

ГРОМКО ВАСИЛЬ САМІЙЛОВИЧ, 1903 р.н., с.Рівне, українець, письменний, проживав у с.Новоандріївка Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 3.12.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 11.01.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 4992)

ГРОМКО РОДІОН МИХАЙЛОВИЧ, 1891 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, пічник радгоспу ім.Куйбишева. Заарештований 3.12.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда, шкідництво: “з метою вчинення пожежі у димоходних трубах свинокорпуса під солом'яною стріхою робив спеціальні діри”). Засуджений 22.01.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.09.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8540)

ГРУЩАК АНТОН СЕРГІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

ГРУЩАК ВАСИЛЬ СТЕПАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.10-річчя Червоного козацтва. У 1930 році розкуркулений разом з батьком, у 1932-ому за антирадянську агітацію проти колективної форми господарювання був засуджений до 3 років ув’язнення у концтаборах. Вдруге заарештований 27.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1918-22 роках служив у 2-ому Січовому полку армії УНР; вів антирадянську агітацію серед колгоспників: “Радянська влада складається із бандитів”, агітував проти позики на оборону країни, проти сталінської Конституції: “Радвлада випустила нову Конституцію, а людей іще більше арештовують”). Засуджений 16.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10559)

ГРУЩАК ВАСИЛЬ ТАРАСОВИЧ, 1896 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

ГРУЩАК ІВАН ГАВРИЛОВИЧ, 1897 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, працівник сільського споживчого товариства. Заарештований 23.03.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (контрреволюційна діяльність проти радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 12.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге, проживаючи у м.Новоукраїнці та працюючи завгоспом школи №2, заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 8.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 2856, 9939)

ГУК СЕРГІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1863 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, хлібороб, церковний староста. Заарештований 12.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 19.02.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5981)

ГУМЕЙКО В’ЯЧЕСЛАВ ТИМОФІЙОВИЧ, 1919 р.н., с.Софіївка, українець, освіта середня спеціальна (Кіровоградський машинобудівний сільськогосподарський технікум), член ВКП(б) з 1939 року, командир кулеметної роти 1059-го стрілецького полку. Заарештований 7.06.1944 контррозвідкою “Смерш” 297-ої стрілецької дивізії (“у червні 1942 року потрапив у німецький полон, в таборі завербований гестапо як таємний агент” – Гумейко в численних скаргах заперечував звинувачення, оскільки обмовив себе при застосуванні до нього на допитах незаконних методів ведення слідства). Засуджений 3.08.1944 трибуналом 27-ої армії до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна, звільнений з-під варті 13.10.1955 у Норильську. Реабілітований 23.12.1955 трибуналом Київського військового округу. (П – 3373)

ГУМЕЙКО ПЕТРО СЕМЕНОВИЧ, 1898 (1990) р.н., с.Софіївка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 14.05.1945 Новоукраїнським РВ НКВС (у 1943-44 роках служив соцьким при сільуправі). Засуджений 25.06.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Верховним судом СРСР 7.06.1946 міру покарання зменшено до 3 років, з-під варті звільнений. Реабілітований 18.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1233)

ГУРЖІЙ ІВАН СВИРИДОВИЧ, 1895 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 6.04.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

ГУРІН МИКОЛА ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член ВКП(б) до 1933 року, проживав у с.Суботці Знам'янського району, завідувач поштового відділення зв'язку сільради. Заарештований 28.11.1937 Знам'янським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9335)

ДАНИЛОВ ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., м.Новоукраїнка, Молдавська сільрада, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу ім.Косіора Ворошилівської сільради. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, ворожі висловлювання проти членів уряду). Прокуратурою Новоукраїнського району 29.06.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2934)

ДАНЧУЛ СТЕПАН ГЕРАСИМОВИЧ, 1903 р.н., с.Стара Печена (приєднане до с.Новомиколаївка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (“у 1919 році служив у денікінському війську; вів контрреволюційну агітацію проти радянської влади, хлібозаготівлі і колективізації, залякував бідноту, тримав зв'язки з куркульством, поширював провокаційні чутки про загибель радвлади; на думку бідноти, Данчула треба прибрати із села, інакше неможливо буде перебудувати село на новий лад”). Новоукраїнським РВ ДПУ 22.06.1931 справу передано дільничній прокуратурі для припинення, оскільки під час виселення куркульства Данчул був відправлений у заслання на Урал. Прокурором 77-ої дільниці м.Новоукраїнки 24.06.1931 справу припинено. (П – 7473)

ДАРАБАН ЛЕОНТІЙ ТИМОФІЙОВИЧ, 1887 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Помічна, диспетчер залізничної станції. Заарештований 18.03.1931 РВ ДТВ ОДПУ Одеса (підозрювався у контрреволюційній шкідницькій діяльності на залізничному транспорті). Прокурором по нагляду за Одеським оперсектором ДПУ 14.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7488)

ДАХНО ГРИГОРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1877 р.н., с.Глодоси, українець, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, завідувач астрофізичного кабінету педагогічного технікуму. Заарештований 5.03.1928 Зінов'євським міськвідділом ДПУ (“у 1918 році при Центральній Раді був вибраний комісаром Єлисаветградського повіту; будучи викладачем української мови в Новоукраїнській школі у 1926-27 роках прищеплював учням український націоналізм, з представниками єврейської молоді торгово-промислової школи мав непорозуміння через відкрите несприйняття Дахном єврейства; на початку 1928 року вів безперервну контрреволюційну агітацію проти заходів радвлади на селі: самообкладання, державних позик і хлібозаготівлі; Дахно вважав себе українським націоналістом, в останній період часто обурювався неправильним розумінням окремими партійцями завдань КП(б)У в національному питанні, сам він добивався справжньої культурної українізації”). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 18.02.1931 міру покарання подовжено ще на 3 роки. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11579)

ДАХНО УСТИМ ЙОСИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, водовоз тракторної бригади колгоспу “Правда”. У 1931 році був заарештований за антирадянську агітацію, у 1933-ому за шкідництво і крадіжки державного майна засуджений до 7 років концтабору. Заарештований 30.06.1938 Хмельвським РВ НКВС (“колишній активний учасник збройної боротьби проти радянської влади у повстанських загонах; у 1922 році брав участь у нелегальній нараді в момент приходу із Польщі агента польської розвідки Тихона Березняка – обговорювалось питання про організацію повстанських загонів для активної боротьби з радвладою; вів контрреволюційну агітацію”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 20.09.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

ДВІРНИЙ ГРИГОРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (“в роки громадянської війни брав участь на стороні Петлюри; член контрреволюційної повстанської організації”). Засуджений 23.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 1.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9642)

ДВІРНИЙ ІВАН ДЕМИДОВИЧ, 1893 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.06.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ ("учасник боротьби проти радвлади у громадянську війну – у 1918 році вступив у організоване учителем Фокою Мелешком Вільне козацтво, загін нараховував 30 осіб, під Уманню влився у регулярну армію УНР, де Двірний прослужив до листопада 1919-го; вів контрреволюційну агітацію, тримав зв'язок з колишніми петлюрівцями"). Зінов'євським окрвдділом ДПУ УРСР 21.08.1929 справу направлено Зінов'євській окрпрокуратурі, де її 27.08.1929 припинено, з-під варті звільнений. (П – 7422)

ДЕГТЯРЕНКО СЕРГІЙ ГНАТОВИЧ, 1881 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта середня (вчительська семінарія, 1903), проживав у с.Тернівка Тишківського (нині Новоархангельського) району, вчитель Тернівської школи. Заарештований 24.07.1937 Тишківським РВ НКВС ("член антирадянської організації, контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу, вихваляння троцькізму, співчуття ворогам народу"). Засуджений 15.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 21.09.1937. Реабілітований 31.08.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3786)

ДЕЙКУН КИРИЛО ФЕДОТОВИЧ, 1908 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, член колгоспу "Труд селянина". Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2925)

ДЕЛІБАЛТ ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА, 1923 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта 9 класів, член ВЛКСМ з 1938 року, медсестра 153-го медсанбату 192-ої стрілецької дивізії. Заарештована 11.07.1942 особливим відділом НКВС 192 стрілецької дивізії (підозрювалась у належності до німецьких розвідорганів, про що свідчила на перших допитах, але згодом відмовилась від своїх слів і заявила, що ніколи в німецькому полоні не була). Управлінням НКВС Челябінської області 15.05.1943 справу припинено, з-під варті звільнена і направлена на фронт. (П – 4482)

ДЕНИСЕНКО ДМИТРО ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Енгельса. Арештовувався ДПУ у 1931 році. Вдруге заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС ("в роки громадянської війни служив у війську армії УНР, емігрував у Польщу, вернувся у 1920 році; член контрреволюційної націоналістичної організації, вів антирадянську агітацію"). Засуджений трійкою УНКВС Одеської області 28.11.1937 до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4643)

ДЕНИСЕНКО КАЛІСТРАТ ЄЛИСЕЙОВИЧ, 1868 р.н., с.Помічна Піщанобрідського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, проживав у с.Піщаний Брід Добровеличківського району, член колгоспу ім.Димитрова. Заарештований 1.11.1937 Піщанобрідським РВ НКВС ("у 1928 році позбавлений виборчих прав, очолював баптистську організацію, під час перепису населення агітував колгоспників, щоб записувались віруючими, вів контрреволюційну баптистську агітацію: "Радвладі скоро кінець згідно з писанням Євангелії", влаштовував зібрання, на які приїжджав пресвітер із Глодос: "Треба вірити й шанувати слово Боже, бо тільки той внаслідок царство небесне, оскільки ми на цьому світі живемо в гостях, а справжнє життя почнеться на тому світі"). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9018)

ДЕНИСЕНКО ОЛЕКСАНДРА ДМИТРІВНА, 1922 р.н., х.Чорний Ташлик Караказелівської сільради Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українка, освіта 7 класів і курси бухгалтерів, член ВЛКСМ, проживала у с.Вільні Луки Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештована 2.04.1944 Рівненським РВ НКВС (зрада Батьківщини: "в роки німецької окупації працювала бухгалтером громадського двору"). Засуджена 12.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років і конфіскацією майна. Реабілітована 8.07.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13459)

ДЕНИСЕНКО ПИЛИП ФЕДОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Ворошилівка Хмельвського (нині Вербівка Новоукраїнського) району, бригадир колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС ("в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; член контрреволюційної націоналістичної організації, вів антирадянську агітацію"). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 31.01.59 Кіровоградським облсудом. (П – 4643)

ДЕНИСЕНКО ТІНА ПИЛИПІВНА, 1925 р.н., с.Ворошилівка (нині с.Вербівка), українка, освіта 8 класів, колгоспниця. Заарештована 11.09.1947 Кіровоградським облуправлінням НКДБ (“в лютому 1943 року вступила до ОУН, виконувала роль зв’язкової, переховувала в хаті члена ОУН; після вигнання німецьких окупантів до Денисенко кілька разів приходили агенти МДБ під виглядом членів ОУН для провокування її”). Засуджена 18.10.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. У 1958 році звільнена з табору. Реабілітована 4.02.1958 трибуналом військ МВС Кіровоградської області. Батько репресований у 1937 році. (П – 1370)

ДЕНИСОВ ФОКА САЗОНОВИЧ, 1878 р.н., с.Кропивницьке, українець, освіта 2 класи, завідувач поштового відділення. Заарештований 16.02.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 9.04.1969 Кіровоградським облсудом. (П – 8187)

ДЖИВАГА ОЛЕКСІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1910 р.н., с.Софіївка, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Єлизаветівка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 5.05.1932 Абхазьким ДПУ (втеча з заслання, проживання в прикордонній зоні, незадоволення радянською владою). Засуджений 26.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 роки ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 17.08.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5780)

ДЖИВАГА ОЛЕКСІЙ ПРОКОПОВИЧ, 1881 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14.03.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9570)

ДЖИВАГА ХОМА ТРОХИМОВИЧ, 1897 р.н., с.Єлизаветівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.02.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 8.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 15.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6074)

ДЗЮБА ЯКІВ ДМИТРОВИЧ, 1902 р.н., с.Лозуватка Рівненського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолексіївка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, польовий бригадир колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 17.01.1933 Новоукраїнським райвідділом ДПУ (“серед колгоспників вів агітацію на зрив польових робіт, виконання плану хлібозаготівлі, розкрадав колгоспний хліб; неакуратно виходив на роботу, запізнавався, що підривало в бригаді трудову дисципліну; в результаті агітації і діяльності Дзюби колгосп у 1932 році план хлібоздачі виконав на 76%; при обшуку у нього знайшли закопаними під сараєм 10 пудів хліба і в хаті 7 пудів”). Засуджений 9.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 30.03.1994 Кіровоградською обласною прокуратурою. Вдруге заарештований 22.10.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація в колгоспі). Засуджений 1.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 3.03.1962 Кіровоградським облсудом. У 1932 році розкуркулений батько. (П – 7213, 5554)

ДИГАС ДМИТРО ЗАХАРОВИЧ, 1893 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1920 році за підозрою у співучасті вбивства воєнкома червоної частини, члена ВКП(б) Тарасенка був засуджений реввійськтрибуналом до розстрілу, з-під розстрілу втік. Вдруге заарештований 30.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“в роки громадянської війни два тижні служив у повстанському загоні Фоки Мелешка; наприкінці 1918 року Дигас підказав полковнику Дорошенку місце розташування штабу червоних партизан, де в той час перебували під вартою заарештовані ватажки петлюрівського руху Хоменко, Недайкаша, Березняк та інші – наскоком загін Дорошенка визволив ватажків і захопив у полон 7 червоноармійців, які того ж дня були розстріляні на ст.Помічна; в останні місяці Дигас відмовлявся від сплати держподатків, закликав селян не вступати до колгоспів, не зсипати зерно для усуспільнених посівів”). Засуджений 10.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, вирок виконано 20.03.1930. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10349)

ДИГАС ЗАХАР РОМАНОВИЧ, 1876 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 21.10.1937 Хмельківським РВ НКВС (в роки громадянської війни брав участь у повстанні проти радянської влади; втік із заслання, агітував проти колгоспів). Засуджений 28.11.1937

трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1628)

ДИГАС МИКОЛА ТИМОФІЙОВИЧ, 1877 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, працював за приватним наймом. Заарештований 19.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (активний член української контрреволюційної організації). Засуджений 10.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 11.08.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5747)

ДИКАРЕНКО АНАТОЛІЙ ІВАНОВИЧ, 1924 р.н., с.Новоукраїнка, українець, освіта середня, член ВЛКСМ, без певних занять. Заарештований 24.09.1946 УМДБ Кіровоградської області (“мав зустрічі з націоналістами-західняками, у 1942 році завербований у Організацію українських націоналістів, поширював літературу, вербував нових членів; у 1943 році арештований німецькою владою і відправлений у Німеччину, у 1945-ому як репатрійований вернувся в Україну”; член націоналістичної організації). Засуджений 31.10.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 1.03.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3733)

ДІАКОВСЬКИЙ ЛЕОНІД МИХАЙЛОВИЧ, 1912 р.н., с.Заградівка Херсонської губернії (нині Високопільського району, Херсонщина), українець, освіта початкова, проживав у с.Татарівка (нова назва Комишувате) Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 31.07.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (“син священослужителя Діаковського Михайла Петровича, який проживав у с.Андронівка Скадовського району Одеської – нині Херсонської – області, у травні 1933 року батько приїхав у Татарівку і запропонував синові втікати з ним у Румунію; 12.06.1933 серед ночі в м.Тирасполі Діаковські перепливали річку Дністер: батько потонув, а син нелегально перетнув кордон, з'явився на румунський пікет, звідки його відправили у м.Бендери під охорону, де він на допитах дав свідчення про економічне й політичне життя в СРСР, розповів про голод, від якого вони рятувались із батьком втечею в Румунію; 30.07.1933 румуни передали Діаковського радянській стороні”). Засуджений 29.09.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборах. Даних про реабілітацію у справі немає. (П – 7703)

ДІОРДІЄВ ТЕРЕНТІЙ ЄФРЕМОВИЧ, 1886 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.06.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“учасник боротьби проти радвлади у громадянську війну – у 1918 році вступив у організоване учителем Фокою Мелешком та Бондаренком Вільне козацтво, того ж року разом із загonom Мелешка влився у регулярну армію УНР, у Дорошенківській полк; вів контрреволюційну агітацію, тримав зв'язок з колишніми петлюрівцями, влаштував у своїй хаті збори контрреволюційного елемента”). Зінов'євським окрвдділом ДПУ УРСР 21.08.1929 справу направлено Зінов'євській окрпрокуратурі, де її 27.08.1929 припинено, з-під варті звільнений. (П – 7423)

ДОБРИЦЬКИЙ ІВАН МАТВІЙОВИЧ, 1881 р.н., с.Глодоси Хмельвського району, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Ф.Енгельса. Заарештований 11(14).07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був у повстанському загоні Мелешка, у 1919 році брав участь у розстрілі червоного партизана Андрія Черепа; член антирадянської організації, контрреволюційна агітація” – *див. Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ ОВЕРКО ІВАНОВИЧ, 1872 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, в минулому належав до соціал-демократичної партії, хлібороб-одноосібник. Заарештований 30.03.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“учасник антирадянської організації, створеної 1928 року у селі Глодосах колишніми петлюрівцями Тимошем Коропом, Дем'яном Берещенком, Фокою Мелешком та іншими, які втекли в роки громадянської війни у Польщу, розповсюджував контрреволюційні листівки й літературу серед населення, поширював чутки про майбутню війну Польщі з СРСР весною 1929 року”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 10 років ув'язнення у концентраційних таборах. Звільнений достроково 22.02.1933. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. Вдруге, проживаючи у с.Ярошівка Мокрокалігирського району Київської (нині Катеринопільського Черкаської) області і працюючи робітником радгоспу, заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (“у вересні 1917 року був

делегований у Київ на з'їзд "Просвіти" від Глодоського первинного товариства; член контрреволюційної націоналістичної організації, провадив антирадянську агітацію"). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 13974, 4643)

ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ ЯКІВ ГАВРИЛОВИЧ, 1878 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 6.04.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ ("член контрреволюційної петлюрівської організації"). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. Вдруге, будучи членом колгоспу ім.Шевченка, заарештований 23.09.1937 Хмельівським РВ НКВС ("родич повстанця, який емігрував у Польщу, Василя Недайкаші, у 1915-17 роках служив у царській армії; член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація"). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 13974, 4643, 2640)

ДОЛОКА ОЛЕКСА ПОРФИРОВИЧ, 1891 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу "Перекоп". У 1937 році був засуджений до 1,5 року неволі. Вдруге заарештований 15.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС ("у 1919 році видав німцям червоногвардійців; вів антирадянську агітацію, підривав трудову дисципліну"). Засуджений 31.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 24.11.1937. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12410)

ДОМАРАЦЬКИЙ ПАВЛО ЗАХАРОВИЧ, 1885 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1929 році розкуркулений. Заарештований 27.10.1930 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колективізації). Засуджений 14.01.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 4.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6172)

ДОМБРОВСЬКИЙ ЛЕОНІД МИКОЛАЙОВИЧ, 1868 р.н., с.Захарівка, росіянин, освіта вища – агроном, колишній поміщик. Заарештований 24.06.1927 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (розповідав політичні анекдоти, відмовлявся служити в радянських установах). Засуджений 16.09.1927 особливою нарадою при колегії ОДПУ до позбавлення права проживати у Москві, Ленінграді, Ростові-на-Дону, Україні строком на 3 роки. Реабілітований 31.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4290)

ДОНЕ МИХАЙЛО ДМИТРОВИЧ, 1883 р.н., с.Рівне, проживав у м.Кіровограді, садівник комунального відділу. У 1931 році за антирадянську діяльність засуджений колегією ОДПУ до 3 років неволі, з-під варти звільнений у 1933-ому. Вдруге заарештований 1.09.1937 Кіровським МВ НКВС ("з 1922 року служив дяком у церкві, провадив релігійну пропаганду"). Помер 5.09.1937 у в'язниці до суду. Реабілітований 26.08.1960 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 956)

ДОНЕЦЬ ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (ворожі настрої проти радянської влади). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9587)

ДОНЕЦЬ ГНАТ НИКАНОРОВИЧ, 1913 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта 4 класи, коваль колгоспу "Червоний Перекоп". Заарештований 20.04.1949 Кіровоградським УМДБ ("потрапивши в німецький полон, у таборі для військовополонених "Шталаг 17-А", Австрія, у березні 1942 року завербований у німецьку розвідувально-диверсійну школу агентом під псевдонімом Дунаєв, у 1942-43 роках працював в робочій команді при розвідшколі, в червні 1944-го серед інших 14-и розвідників направлений у табір військовополонених для агентурної на користь німців діяльності"). Засуджений 16.07.1949 трибуналом військової частини 07120 до 25 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Управлінням МВС Кіровоградської області 6.04.1954 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2004)

ДРАГАН ЮХИМ СТЕПАНОВИЧ, 1868 р.н., м.Новоукраїнка, українець, неписьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 27.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

ДРОБОТТЯ ЯКІВ ТРОХИМОВИЧ, 1894 р.н., с.Вельбівка Гадяцького району Полтавської області, українець, освіта початкова та однорічні юридичні курси, член ВКП(б) у 1920-1937 роках

(виключений за “брехливі дані в обліковій картці, приховування від партії своєї участі у націоналістичній групі синьожупанників, за покривання ворогів народу”), проживав у м.Новоукраїнка, колишній голова Новоукраїнського райвиконкому, юридичний консультант райспоживспілки. Заарештований 22.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році в рідному селі брав участь у організації “Просвіта”, куди був залучений есером Темним і петлюрівцем Міняйлом; член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, що ставила мету повалення радвлади збройним шляхом, відокремлення України від СРСР”). Засуджений 11.10.1938 Верховним судом СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.10.1938. Реабілітований 26.12.1957 Верховним судом СРСР. (П – 3957)

ДРЬОМОВ ІВАН НИКИФОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Крива Пуща Братського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Новомиколаївка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 26.11.1932 Зінов'євським РВ ДПУ (антирадянська агітація: “в селі Новомиколаївці була організована група селян під проводом латвійця Петера Вінтена, що лишився в Україні під час першої імперіалістичної війни – вони часто збирались, переважно в кузні, й обговорювали в антирадянському дусі політичні події та заходи партії й уряду на селі: що послаблення хлібоздачі повинне викликати повстання робітників і червоноармійців і привести до падіння радянської влади”). Одеським облвідділом ДПУ 26.12.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 10263)

ДУБЕНКО ЄФРЕМ АРТЕМОВИЧ, 1882 р.н., с.Новоолександрівка, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 15.03.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації). Засуджений Зінов'євським окрсудом 11.04.1930 до 2 років ув'язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1832)

ДУДНИК ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1879 р.н., с.Ладизинка Уманського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав на х.Кам'янокриницькому Помічянської сільради Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (участь у контрреволюційній організації проти радянської влади). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

ДУДНИК МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ. 1912 р.н., с.Помічна Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, сторож колгоспу. У 1929 році розкуркулений разом з батьком за невиконання “твердого завдання.” Заарештований 29.07.1937 НКВС Помічянської залізниці (антиколгоспна агітація, шкідництво). Засуджений 2.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років виправно-трудових таборів. Звільнений у 1947 році. Реабілітований 10.11.1957 Кіровоградським облсудом. (3897 – П)

ДУЛЯ ІОХИМ ІСАКОВИЧ, 1900 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (“у 1919 році служив у війську армії УНР, емігрував у Польщу, повернувся у 1920-ому; вів контрреволюційну пропаганду проти заходів радвлади”). Рішення по справі немає. Реабілітований 16.12.1994 Управлінням СБУ Кіровоградської області. Вдруге заарештований як член колгоспу ім.17-го партз'їзду 11.11.1937 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4395, 4643)

ДЯДЮРА АНДРІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1882 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація, спрямована на зрив плану хлібозаготівельних робіт, колективізації). Засуджений 11.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7020)

ДЯДЮРА САВА ЯКОВИЧ, 1872 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, столяр колгоспу “12-річчя Жовтня”. Заарештований 24.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“у 1919 році хлібом-сіллю зустрічав денікінські війська у селі; куркуль, використовував найману працю грубо й безпощадно: у момент відсутності роботи в господарстві примушував працівників скрипіти дверима, тільки б не сиділи без діла; послав жінку забирати з колгоспу свою корову, а за його жінкою пішли іще п'ять жінок; розвалив роботу жнивників, коли з 30 членів бригади в поле виходили 3-5 хліборобів – синів своїх улаштував

працювати у Помічну на залізницю, невдовзі туди пішли й інші; в результаті агітації колгосп виконав план хлібозаготівлі за 1932 рік на 48,6%"). Засуджений 28.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6435)

ЕМПЛЕР ФРАНЦ ЙОСИПОВИЧ, 1902 р.н., с.Велідарівка Єланецького району Миколаївської області, німець, освіта початкова, проживав у селищі радгоспу "Більшовик" Новоукраїнського району, робітник радгоспу. Заарештований 26.06.1941 контррозвідкою УНКДБ Кіровоградської області (антирадянські настрої, наклепи на радянський уряд). Засуджений 27.11.1941 трибуналом військ НКВС Краснодарського краю до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13376)

ЄЗЕРСЬКИЙ ІВАН АНТОНОВИЧ, 1912 р.н., с.Фридрів Махнівського, згодом Комсомольського району (нині с.Тернівка Козятинського) Вінницької області, поляк, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнка, комірник у дитячому будинку. Заарештований 26.05.1944 УНКДБ Кіровоградської області (посібництво німецьким окупантам в роки війни, антирадянська агітація – *див. Лариса Шадурська, Знам'янський район*). Засуджений 19.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років і конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 7.12.1954 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Звільнений з таборів 31.01.1955. Реабілітований 25.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13636)

ЄЛИСАВЕТСЬКИЙ АНДРІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1871 р.н., с.Олексіївка Воронівської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 6.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ ("участь у селянському повстанні 4.01.1930 проти закриття церкви у Воронівці" – *див. Олександр Поточенко*). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 25.03.1930 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6006)

ЄРЕМЕНКО ПИЛИП ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 5 класів, військовослужбовець, рядовий конвойного взводу розвідвідділу штабу 82-го стрілецького корпусу. Заарештований 26.09.1944 відділом контррозвідки "Смерш" 82-го СК (вів антирадянську агітацію на користь німців: "вихваляв життя трудящих капіталістичних держав Болгарії і Румунії, фашистське керівництво Німеччини, зводив наклепи на економічне забезпечення трудівників СРСР, на колгоспну систему господарювання, на союзників радянської країни Англію і Америку, образливо висловлювався про керівників радянського уряду"). Засуджений 29.10.1944 військовим трибуналом 28 гвардійської стрілецької дивізії до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 30.04.1991 Одеською військпрокуратурою. (П – 12642)

ЄРЕМЕНКО ТРОХИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1905 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Верблюжка Новгородківського району, без певних занять. Заарештований 21.03.1944 Новгородківським РВ НКДБ (під час німецької окупації служив начальником поштового відділення). Новгородківським РВ НКВС 29.04.1944 направлений у спецтабір НКВС №240 м.Сталіно для фільтрації. (П – 878)

ЄРЕМЕНКО ЯРОШ ІВАНОВИЧ, 1877 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 5.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 26.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10142)

ЄФИМОВ ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1916 р.н., с.Рівне, українець, освіта 5 класів, колгоспник. Заарештований 8.04.1944 Рівненським РВ НКДБ (посібницька та зрадницька діяльність). Засуджений 4.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 17 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 5.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13701)

ЖЕРНОВИЙ ВАСИЛЬ ПИЛИПОВИЧ, 1896 р.н., с.Ганнівка Рівненського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Зінов'євську (нині Кіровоград), бухгалтер ліквідному окрзерноспілці. Заарештований 18.10.1930 Зінов'євським МВ ДПУ (підозрювався у агітації проти заходів радянської влади). Зінов'євською міськпрокуратурою 14.12.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1050)

ЖИТНИКОВ ПЕТРО ФИЛИМОНОВИЧ, 1881 р.н., с.Благодатне (приєднане до с.Комишувате), українець, освіта початкова, проживав у с.Новосогорівка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 30.01.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (участь в контрреволюційній повстанській організації, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 22.03.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 11517)

ЖУК ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ, 1887 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, конюх сільського кооперативного товариства. У 1930 році розкуркулений і висланий на північ у Архангельську область, звідки втік. Заарештований 6.07.1937 Хмельським РВ НКВС (“агітував проти колгоспів, пророкуючи їм коротке життя, розповсюджував чутки про прийдешню війну”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9316)

ЖУЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Аудиторівка Херсонської області, українець, освіта середня спеціальна (Уманський сільськогосподарський технікум), член ВКП(б) у 1925-1929 роках, проживав у м.Новоукраїнка, агроном райземвідділу. Заарештований 24.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 14.08.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, вирок виконано 31.08.1933. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

ЗАДОРОЖНИЙ СЕРГІЙ ІВАНОВИЧ, 1904 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, вантажник шахти “Піонер”. Заарештований 22.06.1941 Кіровоградським УНКДБ (підривна антирадянська діяльність серед робітників). Засуджений 14.07.1941 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.12.65 Верховним судом УРСР. (П – 8020)

ЗАДОЯНИЙ МАРКО ГАВРИЛОВИЧ, 1872 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації і хлібозаготівельних робіт). Засуджений 11.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7022)

ЗАЖИВИЛО ФЕДІР МИКИТОВИЧ, 1885 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, бухгалтер райвідділу зв’язку. Заарештований 11.10.1939 Новоукраїнським РВ НКВС (вихваляв дореволюційний лад, зводив наклепи на життя в СРСР). Засуджений 25.11.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Кіровоградським облсудом 24.01.1940 засуджений до 3 років неволі з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Звільнений 31.03.1940. Реабілітований 1.06.1990 Верховним судом УРСР. Вдруге як завідувач поштового відділення заарештований 23.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджений 12.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років неволі. Реабілітований 5.07.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 825, 10476)

ЗАЙЦЕР АДОЛЬФ АДАМОВИЧ, 1911 р.н., х.Середній Березівського району Одеської області, німець, освіта початкова, проживав на роз’їзді Висоцьке Новоукраїнського району, табельник 15-ої дистанції колійної служби. Заарештований 22.06.1938 ОДТВ ГУДБ ст.Помічна (член фашистської контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 23.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.09.1938. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10254 – П)

ЗАЙЦЕР ПЕТРО АДАМОВИЧ, 1909 р.н., х.Середній Березівського району Одеської області, німець, освіта початкова, проживав на роз’їзді Висоцьке Новоукраїнського району, комірник ст.Помічна. Заарештований 22.06.1938 ОДТВ ГУДБ ст.Помічна (член фашистської контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 23.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.09.1938. Реабілітований 18.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (10254 – П)

ЗАЙЦЕВ (ЗАЯЦЬ) ТАРАС ГРИГОРОВИЧ, 1889 р.н., с.Рівне, українець, письменник, проживав у с.Новоандріївка Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 3.12.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 11.01.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 4992)

ЗАЙЧЕНКО ВАСИЛЬ ЯКИМОВИЧ, 1893 р.н., с.Гнатівка Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 9.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти роботи у колгоспі). Засуджений 2.02.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 31.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7256)

ЗАЙЧЕНКО ЗАХАР ВАСИЛЬОВИЧ, 1903 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, проживав на ст.Помічна Добровеличківського району, вантажник залізничної станції. У 1932 році Новоукраїнською районною міліцією арештовувався за агітацію проти колгоспів, приховування хліба-зерна, яке належало здати державі, 2 місяці перебував під слідством. Вдруге заарештований 28.07.1937 оперпунктом НКВС ст.Помічна (у 1919 році брав участь у пограбуванні ешелонів з продовольством червоних військ; провадив антирадянську агітацію проти колгоспного будівництва, тримав зв'язок з куркулями). Засуджений 21.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.08.1937. Реабілітований 31.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. У 1919 році батько Василь розстріляний радянською владою, майно конфісковане у 1920-ому, брат Степан засуджений у 1936 році до 5 років ув'язнення. (П – 11864)

ЗАЙЧЕНКО ПЕТРО АРКАДІЙОВИЧ, 1870 р.н., с.Рублівка Кременчуцького повіту (нині Чигиринського району Черкаської області), українець, освіта початкова, проживав у с.Бежбайраки Рівненського (нині с.Кропивницьке Новоукраїнського) району, молоковоз у колгоспі. Заарештований 17.02.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9592)

ЗАКРІЙНИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, колгоспник. Засуджений у 1932 році до 2 років неволі як колишній офіцер царської і петлюрівської армій. Вдруге заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ЗАНІЗДРА АНДРІАН НИКИФОРОВИЧ, 1905 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, селянин-середняк, член колгоспу “Соціальний наступ”. Заарештований 16.08.1944 Рівненським РВ НКВС (зрада Батьківщині, посібництво німецьким окупантам, працював старостою громадського двору під час окупації). Управлінням НКВС Кіровоградської області 21.11.1944 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 273)

ЗАНІЗДРА ГРИГОРІЙ НИКИФОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Трудолюбівка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, агітація проти заходів радянської влади на селі). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7408)

ЗАНІЗДРА ДАНИЛО ГРИГОРОВИЧ, 1906 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Трудолюбівка Новоукраїнського району, член колгоспу. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7408)

ЗАНІЗДРА ІВАН ДАВИДОВИЧ, 1927 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Севастополі, рядовий 410-го окремого стрілецького полку Чорноморського флоту. Заарештований 31.07.1947 відділом контррозвідки МДБ Чорноморського флоту (“написав анонімного листа з погрозою диверсії на військових об'єктах”). Засуджений 16.09.1947 трибуналом Головної військово-морської бази Чорноморського флоту до 20 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Трибуналом Чорноморського флоту 27.09.1947 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. З-під варти звільнений 27.03.1953. Реабілітований 17.10.1991 Верховним судом СРСР. (П – 12806)

ЗАНІЗДРА КІНДРАТ ХАРИТОНОВИЧ, 1891 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Дмитрівка Бежбайрацької сільради Новоукраїнського району, член колгоспу ім.13-річчя Жовтня. Заарештований 8.12.1937 Рівненським РВ НКВС (“Матвій Руденко і Кіндрат Заніздра 5.12.1937 перед початком урочистих зборів, присвячених річниці прийняття сталінської Конституції, в приміщенні

посипали підлогу сумішшю порошку із тютюну і перцю, внаслідок чого в учасників зборів сталося масове отруєння і в приміщенні виникла паніка – збори були зірвані; окрім цього Заніздра і Руденко зі стін контори колгоспу позривали плакати, які закликали колгоспників голосувати за кандидатів у Верховну раду”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9003)

ЗАНІЗДРА МАТВІЙ ХАРИТОНОВИЧ, 1887 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Грушевому Новоукраїнського району, член колгоспу “Шлях Леніна”. У 1930 році розкуркулений, у 1933-ому засуджений до 8 років неволі. Вдруге заарештований 25.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідницька діяльність). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1937. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8907)

ЗАНІЗДРА ОВСІЙ РОМАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 4.07.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.08.1939 Верховним судом УРСР до 5 років ув’язнення. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12536)

ЗАНІЗДРА РОДІОН НИКИФОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади, член контрреволюційної групи). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ЗАНІЗДРА СИЛЬВЕСТР ОХРИМОВИЧ, 1898 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 12.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 29.01.1933 особливою нардою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6810)

ЗАНІЗДРА ЯКІВ ГНАТОВИЧ, 1878 р.н., с.Рівне, українець, неписьменний, проживав на х.Лозуватка Новоукраїнського району, хлібороб, розкуркулений. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, агітація проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 16.11.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ЗАПАРЕНКО НАТАЛЯ ДМИТРІВНА, 1897 р.н., с.Димине Рівненського району, українка, неписьменна, колгоспниця. Заарештована 26.08.1944 Рівненським РВ НКДБ (антирадянська агітація). Засуджена 9.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 29.03.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10057)

ЗАПОРОЖЕЦЬ ВАСИЛЬ ВІКТОРОВИЧ, 1900 р.н., с.Стоянівка Рівненської сільради, українець, освіта початкова, працював у 601-ому польовому госпіталі. Заарештований 12.02.1943 особливим відділом НКВС Чорноморської групи військ Північно-Кавказького фронту (наклепи на керівників партії, уряду, вищого командування Червоної армії). Засуджений 1.03.1943 трибуналом Чорноморської групи військ Північно-Кавказького фронту до 10 років виправно-трудових таборів з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 5.12.1991 прокуратурою Північно-Кавказького військового округу. (12914 – П)

ЗАПОРОЖЧЕНКО АРТЕМ НИКИФОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 12.01.1933 Рівненським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 28.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6856)

ЗАХАР’ЄВ ФЕДІР СТЕПАНОВИЧ, 1885 р.н., с.Михайлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.09.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 13.01.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4076)

ЗГУРСЬКИЙ МИХАЙЛО ФЕДОРОВИЧ, 1881 р.н., с.Романова Балка Первомайського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, робітник радгоспу “Більшовик”. У 1930 році розкуркулений і висланий на північ, із заслання втік. Заарештований 27.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“вів контрреволюційну агітацію за зрив робіт у радгоспі, проти виборів у Верховну раду; займався шкідницькою діяльністю: загнав волів у люцерну – два воли здулись і лопнули, знищував корми для худоби – худоба голодувала”). Засуджений

16.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Брата Михайла у 1930 році розкуркулено і вислано на північ. (П – 9052)

ЗЕМЛЯКОВ ТИМОФІЙ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., м.Цюрупинськ Херсонської області, українець, освіта початкова, виключений з ВКП(б) у 1935 році, проживав у м.Новоукраїнка, бухгалтер. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (шпигунство на користь Туреччини). Засуджений 2.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.10.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8949)

ЗЕМСЬКИЙ КОРНІЙ СЕВАСТЯНОВИЧ, 1895 р.н., хутір Кам'яно-Криницький Поміччанської сільради Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("член контрреволюційної повстанської організації, утвореної 1929 року крупним крамарем Іваном Шевкуном: мета угруповання – повалити радвладу шляхом збройного повстання, створити Самостійну Україну; планові заходи – роззброїти місцеву міліцію, ліквідувати навчальний пункт комуністів, захопити касу кооперативу й закупити зброю, налагодити стосунки з закордоном", по справі проходить 29 осіб). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

ЗЕРКАЛЬ ОМЕЛЯН ДЕНИСОВИЧ, 1892 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Григорівка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 8.02.1938 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 2.06.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5725)

ЗЕРКАЛЬ ПАВЛО СЕРГІЙОВИЧ, 1917 р.н., с.Нововодяне, українець, освіта 5 класів, службовець. Заарештований 16.05.1944 відділом контррозвідки "Смерш" 243-ої стрілецької дивізії (зрада Батьківщини). Засуджений 14.06.1944 військовим трибуналом Нікопольської дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 21.01.1967 трибуналом Одеського військового округу. (П – 8089)

ЗЕРКАЛЬ СЕРГІЙ МАРКОВИЧ, 1885 р.н., с.Нововодяне, українець, освіта початкова, член колгоспу "ХТЗ". У 1932 році розкуркулений, у 1933-ому за шкідництво засуджений до 6 років неволі. Вдруге заарештований 25.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (агітував за вихід з колгоспу). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, даних про виконання вироку у справі немає. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8906)

ЗЕРКАЛЬ ХІВРЯ СТЕПАНІВНА, 1878 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, без певних занять. Заарештована 30.03.1938 Рівненським РВ НКВС (член групи церковників, вела антирадянську пропаганду: "12.03.1938 виявила бажання клопотатись перед урядом про відкриття у с.Рівному будинку для проведення контрреволюційної пропаганди, сама возила в Москву заяву по суті цієї справи" – див. Кузьма Азза). Засуджена 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітована 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8589)

ЗЕРКАЛЬ ХОМА МИКОЛАЙОВИЧ, 1908 р.н., с.Куликова Балка, українець, освіта початкова, проживав у с.Інгуло-Кам'янка Новгородківського району, бригадир тракторної бригади. у 1933 році за шкідництво засуджений до 5 років неволі, звільнений у 1935-ому. Вдруге заарештований 25.10.1937 Новгородківським РВ НКВС (шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений 20.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. У 1959 році проживав у Архангельській області, селище Кулой. Реабілітований 10.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4626)

ЗЛЕНКО ТИМОФІЙ РОМАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Глудоси, українець, освіта початкова, коваль колгоспу "Правда". Заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 13.06.1939 Кіровоградським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 23.10.1939 міру покарання зменшено до 1,5 року ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 11.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 751)

ЗМЕУЛ ОЛЕКСІЙ ГНАТОВИЧ, 1912 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колишній член ВКП(б), голова колгоспу “Червоноармієць”. Заарештований 5.01.1945 Новоукраїнським РВ НКДБ (таємний агент жандармерії в роки німецької окупації, зрадництво). Засуджений 20.03.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 16.08.1955 слідство припинено, з-під варти звільнений 7.10.1955. (П – 3316)

ЗРАЖЕВСЬКИЙ САВА СЕРГІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб Іванівського радгоспу. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським райвідділом ДПУ (“вів антирадянську агітацію проти колгоспів – в селі почастишали випадки крадіжок хліба, упав рівень трудової дисципліни, що позначилось на загальному результаті виконання плану хлібозаготівлі по колгоспу за рік – на 67%”). Засуджений 9.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років ув’язнення у концтаборі умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 25.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге як ветсанітар колгоспу ім.Калініна заарештований 2.11.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 16.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7212, 1877)

ЗУБАРЕНКО ЙОСИП ГРИГОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Новогорівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, сторож райспоживспілки. У 1931 році був розкуркулений. Заарештований 19.04.1948 Новоукраїнським РВ МДБ (“організував групу баптистів, серед яких проводив антирадянську агітацію”). Засуджений 29.05.1948 Кіровоградським облсудом до 25 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом УРСР 22.03.1955 міру покарання зменшено до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.12.1988 Верховним судом УРСР. (П – 8498)

ЗУБКО ГНАТ ТИМОФІЙОВИЧ, 1886 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 30.03.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“учасник антирадянської організації, створеної 1928 року у селі Глодосах колишніми петлюрівцями Коропом, Берещенком, Мелешком та іншими, які втекли в роки громадянської війни у Польщу, розповсюджував контрреволюційні листівки й літературу серед населення, поширював чутки про майбутню війну Польщі з СРСР весною 1929 року”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 5 років концтабору. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

ЗУБКО ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 19.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (активний член української контрреволюційної організації). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5510)

ЗУБКО СЕМЕН ТИМОФІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 8.06.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“у 1928-29 роках брав участь у сходках і зібраннях, виступав проти хлібозаготівлі, самообкладання, поширення облігацій селянської позики, мав великі лишки хліба, але не здавав їх; поширював чутки про близьке падіння радянської влади, підтримував стосунки з куркулями”). Засуджений 24.01.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, вирок виконано 26.02.1930. Реабілітований 30.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10834)

ІВАНЕНКО МЕФОДІЙ ЛАРІОНОВИЧ, 1878 р.н., хутір Шутенька Караказелівської сільради Рівненського (нині село Новоукраїнського) району, українець, письменний, їздовий колгоспу “Культпраця”. Заарештований 8.12.1937 Рівненським РВ НКВС (“вів антирадянську агітацію проти державної хлібозаготівлі, закликав селян виходити з колгоспу; коли управою колгоспу обговорювалось питання будівництва нової конюшні, то він сказав: “Нехай і ці, що є, розваляться!”; коли на загальних зборах села 21.11.1937, де агітували за кандидатів у депутати, виступив представник райпарткому Якутін і зазначив, що “під лозунгом сталінської Конституції та під проводом партії йдемо до перемог”, то Михтодь сказав: “Партія веде нас в болото, а з болота в яму”). Засуджений 24.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9004)

ІВАНЕЦЬ ЯКІВ СЕРГІЙОВИЧ, 1896 р.н., проживав у Новоукраїнському районі, головний бухгалтер Рівненської МТС. Заарештований 19.02.1933 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

ІВАНОВ ВАСИЛЬ ДМИТРОВИЧ, 1920 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта середня спеціальна, колишній член ВЛКСМ, агроном за фахом, проходив службу у військовому містечку Лихобори Московської області, червоноармієць 3-ої батареї 176-го зенітного артполку Московського військового округу. Заарештований 10.09.1941 особливим відділом НКВС 1-го корпусу військ Протиповітряної оборони (антирадянська агітація: “намагався серед бійців посягти недовіру до повідомлень радянського Інформбюро: “Не знаю, яким це чином наші можуть підрховувати втрати ворожих військ”, висловлював невдоволення оборонними заходами на батареї: “Копати проходи від землянки до вогневої позиції – це зайве, краще б проводили заняття з новоприбулими”, вихваляв військову техніку ворога”). Засуджений 2.10.1941 трибуналом 1-го корпусу військ ППО Московського військового округу до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 27.09.1990 трибуналом Московського військового округу ППО. (П – 12471)

ІВАНОВ ІВАН КОСТЯНТИНОВИЧ, 1891 р.н., с.Грувик Гарчиш (Румунія), румун, освіта початкова, проживав у с.Воронівка Новоукраїнського району, член колгоспу “Шлях до соціалізму”. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (підозрювався у зв’язках із контрреволюційним елементом та баптистами, антирадянська агітація). Новоукраїнською райпрокуратурою 29.06.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2936)

ІВАНОВ НИКИФОР ІЛЛІЧ, 1897 р.н., с.Новоукраїнка, українець, освіта – 2-класне училище, належав до групи співчуваючих ВКП(б) – у 1938 році виключений, виконроб житлово-ремонтної контори – звільнений за розвал трудової дисципліни, без певних занять. Заарештований 19.01.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна Одеської залізниці (підозрювався у контрреволюційній агітації проти євреїв, колгоспного будівництва та керівництва країною). Одеською військпрокуратурою 19.10.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7342)

ІВАНОВ ПЕТРО МИХАЙЛОВИЧ, 1877 р.н., х.Нерубаївка Семенастівської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.08.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація поразницького характеру проти Червоної армії). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 22.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1724)

ІВАНОВ САВА ЯКОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, росіянин, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 1.05.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (антирадянська діяльність: “в роки війни мав співробітництво з німецькою окупаційною владою – працював завгоспом і конюхом у поліції”). Новоукраїнським РВ НКДБ 1.08.1944 направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 1999)

ІВАНОВ СЕМЕН АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., х.Нерубаївка Семенастівської сільради, українець, освіта середня, вчитель. Заарештований 26.12.1932 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційного угруповання). Новоукраїнським РВ ДПУ 17.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1392)

ІВАНОВА ВАЛЕНТИНА ПАВЛІВНА, 1922 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта середня, член ВЛКСМ, вчителька середньої школи Червоносхідної сільради Паст-Даргомського району Самаркандської області (Узбекистан). Заарештована 8.02.1947 УМДБ Кіровоградської області (член ОУН, “Просвіти”, тримала зв’язок з керівником районного проводу ОУН Дей-Дей Іваном Семеновичем, розповсюджувала націоналістичну літературу, вербувала нових членів до ОУН). Засуджена 23.06.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Звільнена з ув’язнення 10.11.1954. Реабілітована 21.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14045)

ІВАЩЕНКО ВОЛОДИМИР СЕМЕНОВИЧ, 1923 р.н., с.Рівне, українець, освіта середня спеціальна (Кіровоградський медтехнікум, 1941), член ВЛКСМ, проживав у м.Єсентуки Ставропольського краю (Росія), військовослужбовець, рядовий 1-го батальйону 5-ої повітряно-десантної бригади. Заарештований 14.05.1942 особливим відділом НКВС 5-ої ПДБ Північно-Кавказького військового округу (“з метою створення собі надуманого авторитету хвалився серед бійців, що побував у німецькому полоні, працював фельдшером у фашистському лазареті і завербований німецькою розвідкою – насправді слідством не добуто ніяких даних про належність бійця до німецької розвідки”). Особливим відділом НКВС П’ятигорського гарнізону 14.06.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5778)

ІГНАТЕНКО ЛЕОНІД СЕРГІЙОВИЧ, 1925, с.Новоєгорівка, українець, освіта 7 класів, ремонтний робітник на залізниці. Заарештований 19.04.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (в роки німецької окупації був таємним агентом “СД”). Засуджений 11.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 21.01.1955 міру покарання зменшено до 5 років неволі, з-під варті звільнений 26.02.1955. Реабілітований 30.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13690)

ІГНАТЕНКО ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1922 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 7 класів, член ВЛКСМ, без певних занять. Заарештований 3.04.1944 Новоукраїнським районним відділом НКДБ (“у 1943-44 роках служив у районній поліції”). Новоукраїнським РВ НКДБ 21.07.1944 направлений в спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 3259)

ІГНАТЬЄВ СЕМЕН ПЕТРОВИЧ, 1886 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 19.08.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація, диверсія). Засуджений 28.08.1937 трійкою до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11506)

ІЛЮШИНА МАРІЯ МАРКІВНА, 1924 р.н., с.Новоєгорівка, українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована 21.07.1947 УМДБ Кіровоградської області (зрада Батьківщини). Засуджена 6.12.1947 особливою нарадою МДБ СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 14.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3586)

ІЛЬЄВ СТЕПАН ТРОХИМОВИЧ, 1889 р.н., с.Зимниця Бихівського району Могилевської області (Білорусія), білорус, освіта початкова, член ВКП(б) у 1927-30 роках, проживав у с.Дическулівка Новоукраїнського району, член правління колгоспу “ІІІ Інтернаціонал”. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“вів систематичну антирадянську агітацію серед колгоспників, що радянська влада порушує свої закони, розстрілює старих більшовиків Каменєва, Зінов’єва та інших, в колгоспах погано жити, весь хліб забирають, а колгоспники голодують, висловлюючись проти реалізації позики і продажу хліба державі”). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8971)

ІМПЕРОВИЧ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Дедки Заболоцької волості Літського повіту Віленської губернії (Польща), поляк, освіта початкова, проживав у с.Іванівка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, член колгоспу ім.Чубаря. Заарештований 19.03.1938 Рівненським РВ НКВС (“Імперович і Райчук підтримували письмовий зв’язок з родичами, які проживають у Польщі, а також із польським консульством, на допиті 11.07.1938 свідчили про свою належність до військово-націоналістичної організації, яка мала здійснювати диверсійні акти на випадок війни, згодом від цих свідчень відмовились”). Військовою прокуратурою 434 справу припинено 27.07.1939, з-під варті звільнений. (П – 2946)

ІОДКОВСЬКИЙ ЕДУАРД КОСТЯНТИНОВИЧ, 1874 р.н., с.Семенасте, поляк, освіта вища, проживав у м.Кіровограді, ветлікар Сабліно-Знам’янського цукрозаводу. Заарештований 17.02.1931 Зінов’євським МВ ДПУ (член контрреволюційної організації). 2.10.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге як ветлікар облторгу заарештований 27.09.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна пропаганда, зв’язок з Польщею). Засуджений 13.11.1937 Миколаївським облсудом до розстрілу, дати розстрілу не вказано. Реабілітований 3.11.1959 Верховним судом УРСР. (П – 2861, 4904)

ІОРДАН ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1912 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, член ВКП(б) до 1941 року, військовослужбовець 214-ої стрілецької дивізії. Постанову на арешт Новоукраїнським РВ НКДБ прийнято 21.05.1945 (“під час німецької окупації працював інспектором райвідділу народної освіти, згодом директором школи, взимку 1942 року при відкритті клубу в Новоукраїнці виступив з промовою: “Німці нам дали повну свободу життя, український народ тепер вільний від радянської і російської тиранії, тепер Україна буде самостійною державою, німці звільнили український народ, самі підуть далі займати території Радянського Союзу, а в нас вони не будуть, у нас буде влада націоналістична”; став активним членом Організації українських націоналістів, провадив агітацію, очолив районну “Просвіту”, вербував людей у ці організації, в школах запроваджував націоналістичну ідеологію; у 1943 році вчителював у

школах Хмельвського району, у березні 1944 польовим військкоматом покликаний на службу в Червону армію). Новоукраїнським РВ НКДБ 7.06.1945 направлений лист начальникові відділу контррозвідки “Смерш” 214-ої СД “просимо арештувати Йордана І.В. й етапувати його в наше розпорядження для притягнення до карної відповідальності”, отримано відповідь: “Повертаєм постанову на арешт і повідомляєм, що Йордан 12.01.1945 убитий на фронті”. Управлінням НКДБ Кіровоградської області 22.01.1946 матеріали слідчої справи здані на зберігання в архів. Даних про реабілітацію у справі немає. (П – 8390)

ЙОРДАН ОЛЕКСІЙ ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Глодоси, освіта початкова, селянин-односібник. Заарештований 9.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної терористичної групи – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

ІСАЄНКО АНДРІЙ ДМИТРОВИЧ, 1902 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (вів контрреволюційну агітацію, проповідував біблію). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5519)

ІСКРА ТИМІШ МАРКОВИЧ, 1874 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (церковний староста Покровської церкви, член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ІЩЕНКО ЗАХАР КЛИМОВИЧ, 1889 р.н., с.Семенасте, українець, освіта початкова, хлібороб-односібник. Заарештований 25.10.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 22.12.1929 Зінов’євським окрсудом до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням за межі Зінов’євського округу на 5 років. Реабілітований 19.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13149)

ІЩЕНКО ІВАН АНТОНОВИЧ, 1895 р.н., с.Стоянівка Рівненської сільради, українець, освіта початкова, продавець сільського споживчого товариства. Заарештований 5.12.1937 Рівненським РВ НКВС (“син куркуля, батько його був керуючим маєтку поміщика Величківського; у громадянську війну Іщенки видали білим червоних партизан Сидора та Володимира Лизогубів, які були розстріляні; Іван у 1918 році пішов у повстанський загін Коцара, що діяв у Чорному лісі, у 1919-ому заволодів млином поміщика і довго ним користувався”; “у 1921 році, в голод, прив’язав 14-річного хлопця до рамен вітряка і пустив у хід млина, замучивши дитину до смерті”; “3.12.1937 ніс сокиру вулицю: “Йду гострити сокиру, готуюсь до виборів”, бив жорстоко свою жінку, яка одвідувала збори по вивченню Конституції, і попереджував: “Підеш ще раз – уб’ю”). Засуджений 21.12.1937 трійкою НКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10320)

ІЩЕНКО ІВАН КЛИМОВИЧ, 1878 р.н., с.Семенасте, українець, освіта початкова, проживав у с.Михайлівка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 25.09.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Засуджений 15.12.1929 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 12.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4079)

ІЩЕНКО ІВАН ПОРФИРОВИЧ, 1907 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 7.03.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Помер у Свірському виправно-трудовах таборі 3.07.1933. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. Разом з ним заарештований його брат Григорій. (П – 4500)

ІЩЕНКО ІЛІЯ ФІЛАРЕТОВИЧ, 1902 р.н., с.Сомівка (приєднане до с.Новоєгорівки), українець, освіта початкова, член ВКП(б), проживав у м.Новоукраїнка, завідувач ощадної каси. Заарештований 11.07.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістично-повстанської організації). Одеською облпрокуратурою 23.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2963)

ІЩЕНКО КОСТЯНТИН МАРКОВИЧ, 1911 р.н., с.Сторівка Хмельвського району, українець, освіта 4 класи, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований

22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 27.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 3.02.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4345)

ЩЕНКО МАТВІЙ АНДРІЙОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, столяр міського комунального господарства. Заарештований 7.03.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

ЩЕНКО СВИРИД ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1920 році засуджений до 10 років ув'язнення у концтаборах (у 1918-1919 роках служив в арміях Петлюри і Махна), звільнений по амністії. Вдруге заарештований 19.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.08.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, вирок виконано 31.08.1933. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

КАВЕРНИЙ ФЕДІР МИКИТОВИЧ, 1897 р.н., с.Воєводське Арбузинського району Миколаївської області, українець, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнка, агроном райземвідділу. Заарештований 24.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Судовою трійкою НКВС УРСР 17.04.1935 звільнений достроково. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

КАЛАШНИК ІВАН АГАФОНОВИЧ, 1882 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб, працівник молочно-приймального пункту Маловисківського маслозаводу. Заарештований 5.03.1931 Хмельським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 6.04.1931 Хмельським РВ ДПУ до 5 років виселення за межі УРСР. Реабілітований Кіровоградською облпрокуратурою 23.05.1990. Вдруге заарештований 24.08.1937 Хмельським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 658, 1669)

КАЛИНИЧЕНКО МАРКО ЯКОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня спеціальна (Кіровський педагогічний технікум, 1937), проживав на х.Козакова Балка Хмельського району, вчитель початкової школи. Заарештований 11.06.1938 Хмельським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був у повстанському загоні Мелешка; член української організації “Просвіта”, проводив націоналістичну роботу” – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 20.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

КАЛИНИЧЕНКО ОКСЕНТ МАКСИМОВИЧ, 1896 р.н., х.Кизил-Баше (нова назва хутір Прозорий) Стоянівської сільради Рівненського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолексіївка (нині у складі м.Кіровограда), садівник колгоспу ім.Петровського. У 1932 році був репресований органами ДПУ, 2 місяці знаходився під вартою. Вдруге заарештований 27.11.1937 Кіровським МВ НКВС (як член куркульського угруповання зводив наклепи на сталінську Конституцію, займався шкідництвом, агітував за розвал колгоспу). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 26.01.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4044)

КАЛИНИЧЕНКО ПОРФИР ПАВЛОВИЧ, 1894 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Любонадеждівка Кіровоградського району, хлібороб. Заарештований 14.05.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти колективізації). Засуджений 17.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 2 років ув'язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 30.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1810)

КАЛЬКО МИКИТА ФЕДОТОВИЧ, 1899 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 21.04.1938 Хмельським РВ НКВС (член націоналістичної повстанської організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 16.12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5485)

КАЛЬКО МИТРОФАН ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав на ст.Дачна Одеської області, секретар-касир насінневого радгоспу інституту селекції. Заарештований 31.05.1938 УДБ УНКВС Одеської області (“член контрреволюційної військово-повстанської організації колишніх партизан, повстанські настрої”; “у 1919 році я став членом федерації анархістської групи м.Кіровоного, керував партизанським загonom, який стояв на позиціях спільної боротьби з червоною гвардією проти білогвардійців і петлюрівців; у 1923-ому з анархією порвав, вихід цей оформив заміткою через кіровську газету” – із свідчень Митрофана Калька). Трибуналом Одеського військового округу 5.05.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6569)

КАЛЬКО ФЕДІР АРХИПОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, рахівник артілі ім.Шевченка. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (“агітував проти колективізації, хлібозаготівельних робіт, підписки на державну позику”). Хмельвським РВ ДПУ 21.03.1931 порушено клопотання перед особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР про виселення Федора Калька в “одну із північних губерній СРСР строком на 5 років”. Рішення суду у справі відсутнє, наявна лиш від 26.06.1931 підписка про невізд з місця проживання. Справа закрита 16.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. Вдруге колгоспник був заарештований 23.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 9.05.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4496, 4715)

КАНІВЕЦЬ ЙОСИП СВИРИДОВИЧ, 1878 р.н., с.Улянівка Херсонського округу (нині Скадовського району Херсонської області), українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (член контрреволюційної організації, підготовка збройного повстання проти радянської влади). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

КАПШЕЛЬ ІВАН МАТВІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Трієст (Австрія), італієць, освіта початкова, проживав у с.Петрівка Піщанобридського (нині Новоукраїнського) району, колгоспник. Заарештований 17.02.1938 УДБ УНКВС Одеської області (контрреволюційна агітація, зв’язок з італійським консульством). Засуджений 14.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.11.1939. Реабілітований 30.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10209)

КАПУСТА ДМИТРО ЯКОВИЧ, 1896 р.н., с.Стрільківці Борщівського повіту, Польща (нині Борщівського району Тернопільської області), українець, освіта початкова, проживав на х.Грузька Балка (приєднане до с.Новоєгорівка) Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 18.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9009)

КАРАВАС ІВАН ПАНАСОВИЧ, 1889 р.н., м.Халкіс (Греція), грек, освіта середня технічна будівельна, проживав у м.Новоукраїнка, технік району. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація, шпигунська діяльність на користь Греції). Управлінням НКВС Кіровоградської області 5.10.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1903)

КАРАСЬ ГЕОРГІЙ ПЕТРОВИЧ, 1878 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (“член контрреволюційної повстанської організації, утвореної 1929 року крупним крамарем Іваном Шевкуном: мета угруповання – повалити радвладу шляхом збройного повстання, створити Самостійну Україну; планові заходи – роззброїти місцеву міліцію, ліквідувати навчальний пункт комуністів, захопити касу кооперативу й закупити зброю, налагодити стосунки з закордоном”, по справі проходить 29 осіб). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення у концентраційних таборах. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

КАРЛОВ ДМИТРО ФЕДОРОВИЧ, 1889 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, залізничник. Заарештований 24.01.1930 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної організації і агітатор проти радянської влади). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 18.05.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 10999)

КАРМАН ВАСИЛЬ ПАВЛОВИЧ, 1899 р.н., с.Рівне, українець, письменний, проживав у с.Григорівка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 21.12.1937 Витязівським РВ НКВС (активна контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 5.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5332)

КАРМАН ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1899 р.н., с.Рівне, українець, письменний, проживав у с.Новоандріївка Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 3.12.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення. Реабілітований 11.01.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 4992)

КАРМАН СТЕПАН ПАВЛОВИЧ, 1909 р.н., с.Новоандріївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Григорівка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 8.02.1938 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 2.06.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5725)

КАРМАН ЯРЕМА САВОВИЧ, 1906 р.н., м.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Григорівка Новоукраїнського району, різноробочий. Заарештований 7.10.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, агітація). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.12.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7891)

КАРНАУХ ВАСИЛЬ ЗАХАРОВИЧ, 1901 р.н., с.Лозуватка Рівненського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Дмитрівка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 31.10.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 13.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 21.11.1937. Реабілітований 30.07.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5243)

КАРНАУХ ПАВЛО ЗІНОВІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Лозуватка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, проживав на хуторі Червоному Воронівської сільради Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 10.11.1937 Рівненським РВ НКВС (“в 1918-19 роках служив у петлюрівській та денікінській арміях”; “у 1937-ому проводив контрреволюційну націоналістичну агітацію за самостійність України, критикував керівництво партії та уряду”). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований Кіровоградським облсудом 20.12.1959. (П – 4962)

КАРПЕНКО ТИМОФІЙ ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 6.04.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“член контрреволюційної петлюрівської організації”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 10 років концтабору. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. Вдруге, працюючи кравцем, заарештований 22.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 6.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13974, 10317)

КАРПЕНКО ТОДОСЬ ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Одеським оперсектором ДПУ 30.04.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований у 1932 році і за шкідницьку діяльність засуджений до 4 років неволі. Втретє заарештований 23.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Управлінням НКВС Одеської області 2.01.1940 міру покарання зменшено до 2 років неволі, з-під варті звільнений. Реабілітований 12.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. Брат дружини, Никифор Прокопович Лісняк, служив у війську армії УНР, емігрував за кордон; брат Тиміш за антирадянську діяльність у 1929 році засуджений до 10 років неволі. (П – 7477, 1875)

КАСЬЯН МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1925 р.н., с.Дическулове, українець, освіта 4 класи, член ВЛКСМ, військовослужбовець військової частини 34633, рядовий 6-го топографічного загону. Заарештований 9.02.1948 відділом контррозвідки МДБ Східно-Сибірського військового округу (служба

в німецькій поліції). Відділом контррозвідки МДБ Східно-Сибірського військового округу 5.04.1948 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 3498)

КАСЬЯНЕНКО ВАСИЛЬ ПЛАТОНОВИЧ, 1883 р.н., с.Костянтинівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, працівник артілі “Хімпраця”. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 29.06.1941 управлінням НКВС Кіровоградської області (“зводив наклепи на комуністичну партію, розповсюджував чутки про майбутню війну з Німеччиною і поразку в ній СРСР”). Засуджений 14.04.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років заслання у Північний Казахстан. Реабілітований 7.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Дядько дружини Бондаренко Йосип Тихонович із с.Єлизаветівка Рівненського району був розкуркулений і висланий із України, брат дружини Бондаренко Олександр Андрійович за антирадянську агітацію у 1935 році засуджений до 5 років неволі. (П – 10107)

КАХОВСЬКА ВАЛЕНТИНА ІВАНІВНА, 1910 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта середня, проживала у м.Кіровограді, працювала в міському “Швейпромі”. Заарештована 22.07.1938 Кіровським РВ НКВС (як дружина ворога народу). Кіровоградською міськпрокуратурою 9.01.1939 справу припинено, з-під варти звільнена. (П – 2228)

КВАША ВАСИЛЬ ПАВЛОВИЧ, 1890 р.н., с.Іванівка Новоукраїнського району, українець, освіта середня, проживав у с.Нова Осота Олександрівського району, агроном Олександрівської МТС. Заарештований 16.06.1938 Олександрівським райвідділом НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 15.10.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.10.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4886)

КИРИЛІНА ВІРА ІВАНІВНА, 1896 р.н., с.Зоцилін Штатгардт (Німеччина), німкеня, освіта початкова, проживала у с.Кам’яний Міст Новоукраїнського району, член колгоспу “Заповіт Леніна”. Заарештована 25.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“в СРСР прибула у 1920 році; разом із Іваном Твердовським у 1935 році в м.Одесі були завербовані німецьким консулом для шпигунської діяльності на користь Німеччини”). Засуджена 27.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 15.10.1938. Реабілітована 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9931)

КИРИЧЕНКО ГРИГОРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1916 р.н., с.Блакитне Великоолександрівського (нині Високопільського) району Херсонської області, українець, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнка, старший ремонтний робітник “Шляхбуду”. Заарештований 1.02.1935 Новоукраїнським РВ НКВС (“схвалював дії Махна і Петлюри; відправив листа на ім’я Сталіна, в якому скаржився на своє матеріальне становище, на велику смертність колгоспників від голоду у 1933 році, запитував: а куди дівається величезна кількість хліба, зібраного в країні?”, “публічно виголошував серед селян ворожі висловлювання проти радянської влади та керівництва: “Сталін довів своєю політикою країну до розвалу, бо трудящі голодують, а влада озброюється за рахунок хліба, який продають за кордон”, “Я Сталіну зробив би те, що зробили Кірову” – говорив у грудні 1934 року в конторі колгоспу “Жовтнева хвиля”). Засуджений 9.08.1935 особливою нарадою НКВС СРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10783)

КИРИЧЕНКО МАРІЯ ГРИГОРІВНА, 1898 р.н., с.Ворошилівка Хмельівського району (нині с.Вербівка Новоукраїнського району), українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована 14.07.1938 Хмельівським РВ НКВС (зв’язок з польською розвідкою, агітація проти колгоспного ладу). Засуджена 10.11.1939 особливою нарадою НКВС СРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 24.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. Брат Берещенко Дем’ян воював у петлюрівській армії, у 1921 році емігрував у Польщу; брати Леонтій і Петро, син Костянтин Рябенко репресовані за зв’язок з Берещенком Дем’яном, дружина якого Катерина та дочка Марія Бодуцька-Берещенко також репресовані. (П – 1329)

КИРИЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ЙОСИПОВИЧ, 1900 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав на х.Подимка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 11.11.1937 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10443)

КИСІЛЬ ОКСАНА ВЕРЕМІВНА, 1899 р.н., с.Помічна Новоукраїнського району, українка, неписьменна, поденно працювала у колгоспі. У 1932 році розкуркулена і вислана з сім’єю (чоловік та 5

дітей) в Омську область, чоловік Яків Ксенофонович помер на засланні у 1934 році; у 1937-ому самовільно повернулася в Україну. Заарештована 29.10.1937 Піщанобірідським РВ НКВС (антирадянська агітація, втеча із заслання). Засуджена 2.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Звільнена з ув'язнення у 1945 році. Реабілітована 2.02.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5015)

КИЩЕНКО ПЕТРО СИДОРОВИЧ, 1881 р.н., с.Воронівка, українець, неписьменний, член колгоспу “Змичка”. Заарештований 17.10.1939 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 25.11.1939 Кіровоградським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 25.06.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 971)

КИЩЕНКО ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Варварівка, українець, освіта початкова, проживав у с-щі Герасимівка на ст.Помічна, стрілочник станції Помічна. У 1941 році за прогул на роботі був засуджений до 6 місяців ув'язнення. Вдруге заарештований 29.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація: “вихваляв життя в дореволюційний час, поширював серед робітників контрреволюційну поразницьку агітацію, захоплювався порядками у фашистській Німеччині”). Засуджений 4.07.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12230)

КИЯЧЕНКО МАКСИМ ОНИКІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Варварівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.06.1929 Зінов'євською окрміліцією (антирадянська агітація). Засуджений 19.09.1929 Зінов'євським окрсудом до 2 років ув'язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 30.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1771)

КЛИМАСЕНКО СЕРГІЙ ЮХИМОВИЧ, 1884 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня спеціальна (Новобузька вчительська семінарія, 1906), завідувач трудової школи №2. Заарештований 26.02.1928 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“у лютому 1919 року разом з іншими жителями Глодос пішов служити в 20-ий Дорошенківський полк армії Української Народної Республіки; серед селян проводив агітацію на користь петлюрівщини, виховував молодь у націоналістичному дусі, поширював чутки про прийдешню війну, про створення самостійної української держави”). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання в Казахстан (м.Турткула), на засланні установив зв'язки з адмінзасланцями есерами, меншовиками, брав участь у організаційній діяльності, через це після відбуття строку заслання позбавлений права проживати у Москві, Ленінграді, Казані, Іркутську, Ташкенті, Читі, Тифлісі, Хабаровську, Омську, на Україні, в Дагестані з прикріпленням до визначеного місця проживання на 3 роки. Реабілітований 12.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4241)

КЛИМЕНКО (ГУРЕВИЧ) ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ, 1894 р.н., м.Бердянськ Запорізької області, росіянин, освіта початкова, член ВКП(б) у 1921-37 роках, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, завідувач торгового відділу Рівненської райспоживспілки. Заарештований 13.08.1937 Рівненським РВ НКВС (“моє справжнє прізвище Гуревич, у 1909 році я пішов від батьків і поселився у робітника Григорія Клименка, в 1910-ому хрестився і з віри іудейської перейшов у християнську – звідтоді вважаю себе не євреєм, а росіянином і маю прізвище Клименко”, – із свідчень Гуревича; “з приходом у м.Бердянськ білих у 1918 році був завербований білогвардійською контррозвідкою під псевдом Макар”; “на зборах колгоспників протягував троцькістську теорію про неможливість побудувати соціалізм в нашій країні”; “в момент виявлення контрреволюційної банди Вегера та інших поширював чутки про секретаря ЦК ЛКСМ тов.Косарева, який нібито також заарештований як ворог народу”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.09.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9053)

КЛИМЕНКО СЕРГІЙ ХРИСАНФОВИЧ, 1900 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 4 класи, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався фінам без опору, перебуваючи у полоні, був підданий антирадянській обробці). Засуджений 4.10.1940 особливою нарадою при НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.04.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4331)

КЛИМЕНТЬЄВА ПИСТИНА МИХАЙЛІВНА, 1882 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, прибиральниця бойні. Заарештована 11.04.1938 Рівненським РВ НКВС (член групи церковників,

контрреволюційна пропаганда – *див. Кузьма Азза*). Засуджена 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітована 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8589)

КЛЮЧКА ПИЛИП ЮХИМОВИЧ, 1902 р.н., с. Улянівка Воронівської сільради, українець, освіта початкова, виключений з кандидатів у члени ВКП(б) у 1937 році, проживав у м.Новоукраїнка, інспектор бюджету райфінвідділу. Заарештований 15.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1920 році брав участь у повстанському загоні Вовка; член контрреволюційної військово-націоналістичної організації”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

КОБЗАР ФЕДІР ЯКОВИЧ, 1892 р.н., с.Безбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, член артїлі. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

КОБРЕНЮК ОЛЕКСАНДР ОМЕЛЯНОВИЧ, 1899 р.н., с.Ворошилівка (нова назва Вербівка), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.09.1937 Хмельським РВ НКВС (контрреволюційна націоналістична агітація проти ВКП(б) та радянської влади). Засуджений 26.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8828)

КОВАЛЕНКО ВЛАС ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Новогорівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, агент відділу постачання заводу “Червона зірка”. Заарештований 20.06.1937 Кіровським МВ НКВС (у 1928 році повернувся з німецького полону, провадив активну фашистську пропаганду, пророкував близьку війну і загибель Радянського Союзу). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1937. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12361)

КОВАЛЕНКО ІВАН ДОРОФІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Помічна Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б), слюсар-інструментальник паровозного депо ст.Помічна Добровеличківського району. Заарештований 30.08.1945 дорожно-транспортним відділом НКДБ ст.Помічна (проводив у 1941 році агітацію серед робітників депо проти евакуації в тил). Військовим трибуналом Одеської залізниці 14.12.1945 виправданий, з-під варті звільнений. (П – 6567)

КОВАЛЕНКО СТЕПАН МАТВІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Новоолександрівка Леонтовичівської сільради, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.02.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 2.06.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборах. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге був заарештований і засуджений за підробку документів у 1938 році. Втретє заарештований 20.04.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (у 1942-44 роках працював старостою Новогорівської сільуправи). Засуджений 28.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 7.12.1954 міру покарання зменшено до 10 років виправно-трудовах таборів, звільнений з ув’язнення 31.12.1954. Реабілітований 28.02.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11517, 13123)

КОВПАК КСЕНОФОНТ ФЕДОРОВИЧ, 1883 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на хуторі Шути Ганнівської сільради Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований “в момент масової операції в ніч на 2.03.1931” Новоукраїнським РВ ДПУ (“розкуркулений, позбавлений виборчих прав, уповноважений баптистської секти кількох довколишніх районів; весною 1930 року збирав віруючих баптистів, обговорював питання про долю колгоспів, після чого відбувся масовий вихід селян із колгоспу, який натурально розпався; під час підготовки до перевиборів у сільську раду Ковпак збирав свою секту, на це зібрання з’їхались баптисти з Компаніївки, Братського, Бобринця, Рівного і Новоукраїнки – в результаті на виборах були зірвані кандидатури, що висувались батрацько-бідняцькою громадою). Засуджений 31.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11054)

КОВПАК СЕМЕН ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова (середня), військовослужбовець 15-ої гвардійської танкової бригади. Заарештований 11.02.1943 особливим

відділом НКВС м.Молотов (антирадянська агітація). Засуджений 10.08.1943 військовим трибуналом Молотовського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.08.1991 прокуратурою Південно-Уральського військового округу. (П – 12745)

КОЗАК СТЕПАН ОСТАПОВИЧ, 1893 р.н., с.Рудка Ковельського повіту (нині Волинської області), українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, завідувач бойні райспоживвспілки. Заарештований 28.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“вів контрреволюційну агітацію, вихваляв фашистський режим Гітлера”). Засуджений 14.10.1937 НКВС СРСР та Прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 29.11.1937. Реабілітований 4.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11345)

КОЗЛОВСЬКИЙ ВІКТОР ІВАНОВИЧ, 1928 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта середня технічна, член КПРС, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований не був, знаходився у 1-ій Кіровоградській міській лікарні у психіатричному відділенні з 9.04.1969, справу розпочато 17.04.1969 управлінням КДБ Кіровоградської області (“у лютому 1969 року написав та відправив своєму засудженому сину 3 листи антирадянського змісту, які адміністрація виправно-трудова колонії №40 УВС Львівської області конфіскувала й повернула у Кіровоградське КДБ; на Кіровоградському поштамті 21.04.1969 було вилучено 3 листи антирадянського змісту, адресовані Козловським до керівників Угорщини, Румунії і Польщі; при обшукі 23.04.1969 на квартирі Козловського знайдені і вилучені записи і листи нісенітних антирадянського змісту”; “у своєму оточенні і в громадських місцях займався поширенням нісенітних націоналістичних ідей в усній формі; як абонент міської бібліотеки ім.Крупської у лютому 1969 року висловлював націоналістичні ідеї серед читачів бібліотеки і цитував уривки із творів Т.Г.Шевченка”, “розслідуванням встановлено, що Козловський страждає душевним психічним захворюванням – хронічною шизофренією з 1954 року і потребує примусового лікування”). Кіровоградським облсудом 10.06.1969 направлений на примусове лікування. (П – 8191)

КОЗЛОВСЬКИЙ ДМИТРО ІВАНОВИЧ, 1878 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (участь в підготовці збройного повстання). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання в північний край. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

КОЗЛОВСЬКИЙ ІВАН МИХАЙЛОВИЧ, 1909 р.н., с.Новоєгорівка, українець, освіта початкова, член ЛКСМ, проживав у с.Ворошилівка (нині с.Вербове), муляр. Заарештований 7.07.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-націоналістичної організації). Одеською облпрокуратурою 17.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2962)

КОЗЛОВСЬКИЙ КУЗЬМА ТЕРЕНТІЙОВИЧ, 1886 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, бухгалтер контори “Заготскот”. Заарештований 4.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна націоналістична агітація серед населення). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 5.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8846)

КОЗЛОВСЬКИЙ ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1894 р.н., хутір Червоний Розділ Новоукраїнської сільради, українець, освіта початкова, проживав у селищі Герасимівка (нині у складі м.Помічна) Добровеличківського району, робітник залізничної станції. У 1932 році розкуркулений. Заарештований 14.03.1933 ОДТВ ОДПУ ст.Вознесенськ (антирадянська діяльність: “ще працюючи в колгоспі, розвалював трудову дисципліну, підтримував зв'язок з куркулями, висланими в Архангельську область, гуртував довкола себе куркульство, з якими проводив бесіди на політичні теми”). Справу припинено 2.05.1933 у зв'язку зі смертю в Одеській промколонії. Дядько Дмитро Іванович Козловський у 1930 році розкуркулений і висланий на північ, сестра Параска розкуркулена у 1932-ому, брати Пилип розстріляний у 1919 році червоними за участь у війську Махна, Григорій у 1932-ому розкуркулений і висланий на північ, так само і брат Федот. (П – 6559)

КОЗУЛЯ СЕМЕН ЮХИМОВИЧ, 1906 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Кривоносове (нині Червонозорівка) Бобринецького району, член колгоспу ім.Калініна. Заарештований 10.10.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників проти виконання держзобов'язань, наклепи на умови життя колгоспників). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8739)

КОЛЕСНИК ЙОСИП СИЛОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Козакова Балка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 23.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.11.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5365)

КОЛЕСНИК ЛЕОНТІЙ ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Ганнівка Новоукраїнського району, селянин-хлібороб. Заарештований 20.10.1937 Рівненським РВ НКВС (шкідницька діяльність). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 11.05.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 6281)

КОЛІСНИЧЕНКО МИХАЙЛО ВІКТОРОВИЧ, 1903 р.н., с.Татарівка (нова назва – Комишувате), українець, освіта неповна вища, член ВКП(б) у 1926-35 роках, проживав у с.Соколівка Кіровоградського району, вчитель неповної середньої школи. Заарештований 3.04.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність, член української військово-повстанської організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою (П – 10432, 4050)

КОЛІСНИЧЕНКО МИХАЙЛО СИЛОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Козакова Балка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 15.06.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (контрреволюційна діяльність). Зінов'євською окрпрокуратурою 27.08.1929 справу припинено. Вдруге заарештований 30.01.1930 Зінов'євським облвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окрвідділом ДПУ 28.04.1930 справу припинено. (П – 7431, 7781)

КОЛІСНИЧЕНКО ЯКІВ ТРОХИМОВИЧ, 1883 р.н., с.Димине, українець, освіта 5 класів, колгоспник. Заарештований 13.08.1945 Рівненським РВ НКДБ (в роки німецької окупації працював старостою сільуправи, вів антирадянську націоналістичну агітацію). Засуджений 30.10.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 8.04.1955 міру покарання зменшено до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 17.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12892)

КОЛОМІСЦЬ ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, тесля. У 1933 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до 3 років концтабору, звільнений з Ухтпечлагу 4.09.1935. Вдруге заарештований 18.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“чинив шкідництво при побудові колгоспної конюшні; поширював чутки, що скоро буде війна з Німеччиною і Гітлер звільнить куркулів од радянської влади; агітував не вибирати виставлених кандидатів до Верховної ради СРСР”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 28.09.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8524)

КОЛОМІСЦЬ ЯРЕМА ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Станіславчик Матусівського району Київської (нині Шполянського Черкаської) області, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, моторист машино-тракторної станції. Заарештований 11.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда, дискредитація сталінської Конституції). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 21.01.1976 Кіровоградським облсудом. (П – 8461)

КОЛОША МИКОЛА МИРОНОВИЧ, 1896 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 19.08.1938 Рівненським РВ НКВС (хуліганство, антирадянська агітація). Одеським облсудом 5.01.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1325)

КОМІСАРЕНКО МАРТИН ІВАНОВИЧ, 1871 р.н., м.Новоукраїнка, українець, неписьменний, проживав на хуторі Голодний Новоукраїнської сільради, член колгоспу “Червоний прапор”. Заарештований 23.04.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Новоукраїнською райпрокуратурою 19.06.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2430)

КОМІСАРЕНКО ХРИСАНФ АНДРІЙОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Адабаш, робітник 15-ої дистанції колійної служби залізниці. Заарештований 4.04.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (агітація проти колгоспного ладу). ДТВ ГУДБ НКВС Одеської області 2.11.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. Батько дружини Гнат Вагага розкуркулений у 1931 році. (6553 – П)

КОМПАНИЄЦЬ ГРИГОРІЙ ПЕТРОВИЧ, 1897 р.н., с.Перлівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 17.02.1938 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, член націоналістичної організації). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.04.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9031)

КОНДРАТЬЄВА ПАРАСКА КУЗЬМІВНА, 1890 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештована 22.02.1945 Кіровоградським УНКДБ (в роки окупації мала зв'язки з німцями, провадила антирадянську агітацію). Засуджена 21.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 25.10.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 10481)

КОНЄВ СВГЕН ПЕТРОВИЧ, 1930 р.н., с.Рівне, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Одеса, рядовий військової частини 44960. Заарештований 2.09.1952 відділом контррозвідки МДБ військової частини 64576 (“будучи в короткій відпустці у селищі Липовці Приморського краю, нетверезим увірвався в квартиру громадянина К. і став паплюжити радянську владу, комуністів – після затримання офіцерським патрулем, зводив наклепи на офіцерів, ображав їх, закликав до побиття; сам пояснював, що нічого не пам'ятає, оскільки був дуже п'яним”). Засуджений 6.10.1952 трибуналом Приморського військового округу до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом СРСР 13.06.1956 міру покарання зменшено до 5 років неволі. 3-під варти звільнений 27.04.1956 за амністією. (П – 8465)

КОНОНЕНКО СЕРАФИМА СЕМЕНІВНА, 1906 р.н., с.Незавертаївка Тираспільського району Одеської області (нині Молдова), українка, освіта середня, проживала у м.Новоукраїнка, бухгалтер комітету допомоги. Заарештована 26.03.1944 Новоукраїнським РВ НКВС (зв'язок з українськими націоналістами). Засуджена 11.09.1944 трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 12.10.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3419)

КОНЮШИЙ ВАСИЛЬ ТИХОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Петрівка Хмельвського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 26.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 3.06.30 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 19.01.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 3635)

КОПІЙЧУК МИХАЙЛО ЯКОВИЧ, 1893 р.н., с.Володимирівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Підвисоке Новоархангельського району, коваль машино-тракторної станції. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 2.11.1937 Підвисоцьким РВ НКВС (“розповідав контрреволюційні анекдоти, співав націоналістичні пісні”). Засуджений 5.11.1937 трійкою УНКВС Київської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9184)

КОПОТІЄНКО ДАНИЛО ПАНАСОВИЧ, 1895 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 31.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність – див. *Федір Рябошапка*). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050)

КОПОТІЄНКО УЛЯНА ОМЕЛЯНІВНА, 1905 р.н., с.Звірівка, українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована 29.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджена 26.03.1939 Одеським облсудом до 1,5 року ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітована 3.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1314)

КОПОТІЄНКО ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1878 р.н., с.Звірівка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Адабаш Новоукраїнського району, кагатник. У 1930 році розкуркулений (майно частково передано колгоспу, частково продане для покриття боргів) і засуджений до 8 років ув'язнення, звільнений достроково у 1936 році. Вдруге заарештований 11.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“вів контрреволюційну агітацію, дискредитував сталінську Конституцію, погрожував розправою радянським активістам”). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11842)

КОРЖ ВАСИЛЬ ФЕДОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Рівне, українець, малописьменний, проживав у с.Кандаурове Кіровоградського району, голова колгоспу “ІІІ Інтернаціонал” Лозуватської сільради. Заарештований 22.10.1937 УНКВС Одеської області (шкідницька робота в колгоспі). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.06.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 7945)

КОРЖ ЄЛИСЕЙ ЄЛИСЕЙОВИЧ, 1866 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, церковний сторож. Заарештований 18.06.1937 Рівненським РВ НКВС (“вів контрреволюційну пропаганду, поширював провокаційні чутки про війну”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9528)

КОРІННИЙ КИРИЛО ПАВЛОВИЧ, 1887 р.н., с.Мала Помічна Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 2.02.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5017)

КОРІННИЙ ПРОКІП ПАВЛОВИЧ, 1882 р.н., с.Томашівка Уманського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, член колгоспу “Зернова фабрика”. У 1931 році розкуркулений, у 1932-ому за контрреволюційну діяльність був засуджений до 3 років позбавлення волі, будував Біломор-Балтійський канал. Вдруге заарештований 28.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти роботи в колгоспі). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 11.06.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 1692)

КОРНЄВ АВРАМ ПЕТРОВИЧ, 1875 р.н., с.Оріхове Сталінградської (нині Волгоградської) області, Росія, українець, освіта початкова, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, священник. Заарештований 21.05.1937 Рівненським РВ НКВС (“вів контрреволюційну пропаганду, поширював провокаційні чутки про війну”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9528)

КОРНІЄНКО АНДРІЙ ІВАНОВИЧ, 1906 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.03.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

КОРНІЄНКО МАРІЯ МАТВІЙВНА, 1922 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українка, освіта 4 класи, колгоспниця. Заарештована 2.04.1944 Рівненським РВ НКДБ (зрадницька діяльність). Засуджена 5.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 16 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 20.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13693)

КОРНІЄНКО СЕРГІЙ МУСІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Глодоси, українець, освіта незакінчена вища, проживав у с.Велика Виска Маловисківського району, директор школи №2. У 1931 році був засуджений за участь у “Просвіті”. Вдруге заарештований 12.09.1937 Великовисківським РВ НКВС (“розвалив виховну роботу в школі, дискредитував вождів партії та уряду і молодих учителів, які закінчили радянські вищі навчальні заклади”). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.02.1957 трибуналом Київського військового округу. (3569 – П)

КОРОГОДА ІВАН САВОВИЧ, 1899 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 2 класи, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (агітація проти колгоспного ладу, зв’язок з куркулями). Рішення суду у справі немає. Вдруге заарештований 30.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (“у 1919 році служив у повстанському загоні Фоки Мелешка; член націоналістичної організації, контрреволюційна агітація, шкідництво: працюючи табельником з обліку трудовнів, навмисно заплутував облік, щоб викликати невдоволення людей колгоспним ладом, доводив, що в колгоспі працювати невігдно”). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 15.01.1962 Кіровоградським облсудом. Брат Григорій у 1919 році пішов разом з петлюрівським військом у Польщу. (П – 1442, 5518)

КОРОЄВА ГАННА ПЕТРІВНА, 1896 р.н., с.Данилівка Березівського району Одеської області, росіянка, освіта початкова, проживала у с.Лозуватка Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештована 17.09.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “влаштувала вечори для молодих учителів, на яких в анекдотах проводила контрреволюційну агітацію, спрямовану на дискредитацію керівників партії і тов.Сталіна”). Засуджена 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9320)

КОРОЛЬКО ГРИГОРІЙ ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1905 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 26.09.1935 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “Отримавши листа від Івана Павленка, в якому він повідомляв про свій намір іти в Польщу і викликав мене для спільних дій, я не donіс про це органам влади” – із свідчень Королька). Заступником народного комісара УРСР т.Кацнельсона 4.03.1936 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге, працюючи в колгоспі, заарештований 18.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7307, 10289)

КОРОЛЬКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1897 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 10.02.1937 Хмельвським РВ НКВС (агітація проти підписки на позику, вихваляння Польщі та Німеччини). Брат Ларіон, 1904 року народження, член повстанського загону Мелешка, емігрував за кордон. Кіровоградським облсудом 12.05.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 712)

КОРОЛЬКО ЛАВРЕНТІЙ ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10289)

КОРОП ВАСИЛЬ ФЕДОСЬОВИЧ, 1910 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 11.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“вів контрреволюційну діяльність, тримав зв’язки з братом-терористом, який проживав у Польщі”). Кіровоградською облпрокуратурою 17.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2992)

КОРОП ГРИГОРІЙ ФЕДОСЬОВИЧ, 1902 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, коваль колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 18.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3578)

КОРОП МАРФА ПЕТРІВНА, 1887 р.н., с.Глодоси, українка, освіта середня, проживала в м.Кіровограді, вчителька школи №4. У 1920 році арештовувалась ЧК. Вдруге заарештована 13.09.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (активна антирадянська діяльність: “дочка куркуля, разом із чоловіком Фотієм Мелешком в роки громадянської війни брала участь у петлюрівському русі, створювала загони Вільного Козацтва, згодом листувалася з ним, коли він емігрував у Чехословаччину; з 1932 року була завербована ДПУ як співробітник, у 1936-ому відмовилась бути сексотом”). Засуджена 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку в справі не зазначено. Реабілітована 19.10.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3907)

КОРОП МИКОЛА ФЕДОСЬОВИЧ, 1913 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 7 класів, у 1930 році виключений з ВЛКСМ, сепараторник молокозбирального пункту. Заарештований 11.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (за зв’язки з братом-терористом, який проживав у Польщі). Кіровоградською облпрокуратурою 16.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3000)

КОРОП ФЕДОСЬ ГРИГОРОВИЧ, 1878 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, коваль колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 18.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3578)

КОРСУНСЬКИЙ ІОН НАУМОВИЧ, 1902 р.н., с.Михайлівка, єврей, освіта початкова, член ВКП(б) з 1927 року, проживав у м.Кіровограді, керівник військторгу. Заарештований 17.07.1938 Кіровоградським МВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 8.10.1938 трійкою УНКВС

Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.10.1938. Реабілітований 6.11.63 трибуналом Київського військового округу. (П – 7831)

КОСТЮК АНДРІЙ ПАНФІЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Шишкине Витязівського (нині Компаніївського) району, колгоспник. Заарештований 8.02.1938 Витязівським РВ НКВС (агітація проти радянської влади). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 26.05.1938. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9706)

КОТОВИЧ МАРІЯ СЕМЕНІВНА, 1920 р.н., х.Вільні Луки, українка, освіта початкова, колгоспниця. Заарештована 5.03.1945 Рівненським РВ НКДБ (зрада Батьківщини: “у вересні 1942 року на допиті в жандармерії повідомила деталі убивства начальника районної німецької поліції Лісовського, назвавши імена партизан” – Котович на суді свідчила, що німці її били і вона змушена була розповісти те, що бачила і про що уже знали інші арештовані). Засуджена 12.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Комісією з перегляду справ 30.05.1955 міру покарання зменшено до фактичного відбуття строку. Реабілітована 30.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14059)

КОТОВИЧ МИКОЛА ДМИТРОВИЧ, 1922 р.н., х.Вільні Луки Рівненського району, українець, освіта неповна середня, студент педшколи. Заарештований 2.11.1940 УДБ УНКВС Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 6.12.1940 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 16.04.1965 Верховним судом УРСР. (П – 7933)

КОФМАН БОРИС МОЙСЕЙОВИЧ (він же МАЛІЄВ МИКОЛА ПАНАСОВИЧ), 1919 р.н., м.Новоукраїнка, єврей, освіта вища, без певного місця проживання, військовослужбовець, молодший командир. Заарештований 24.10.1942 особливим відділом НКВС Уральського військового округу (потрапив до німецького полону, підозрювався у зраді Батьківщини). Особливим відділом НКВС Уральського військового округу 15.03.1943 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5663)

КОЧУР ІВАН ВАВИЛОВИЧ, 1894 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, тесля колгоспу. Заарештований 27.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська агітація). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 1.03.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4190)

КОЧУРА АНДРІЙ ЯКОВИЧ, 1893 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Ворошилова. У 1933 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до 8 років ув'язнення у концтаборах. Вдруге заарештований 27.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“повернувшись із заслання у грудні 1936 року продовжив вести контрреволюційну агітацію: “Для чого косити комбайнами – від цього лиш самі втрати”, “Погано, що помер один Орджонікідзе, якби всі вожді вимерли – ніхто не плакав би”); працюючи пастухом, розпускав худобу по полях та городах – чим зривав посівну кампанію”). Засуджений 16.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10561)

КРАВЧЕНКО ВАСИЛЬ ЯКИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.07.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.08.1939 Верховним судом УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12536)

КРАВЧЕНКО ДЕНИС ФЕДОРОВИЧ, 1909 р.н., с.Бежбайраки (нова назва – Кропивницьке), українець, освіта 2 класи, проживав у с.Помічна Піщанобродського (нині Новоукраїнського) району, колгоспник. Заарештований 20.01.1946 транспортним відділом НКДБ ст.Помічна (“у травні 1943 працював старостою громадського двору, а потім – заступником старости”). Засуджений 5.06.1945 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 9.02.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13794)

КРАВЧЕНКО ІВАН ІЛЛІЧ, 1903 р.н., с.Рівне Новоукраїнського району, українець, письменник, проживав у с.Новоандріївка, різноробочий. Заарештований 3.12.1937 Витязівським РВ НКВС

(контрреволюційна агітація). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 11.01.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 4992)

КРАВЧЕНКО МАКСИМ ІЛІЧ, 1895 р.н., с.Рівне Новоукраїнського району, українець, письменний, проживав у с.Новоандріївка (приєднане до с.Григорівка), колгоспник. Заарештований 21.12.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 5.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5332)

КРАВЧЕНКО ПОРФИР ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Рівне, українець, освіта середня, проживав у м.Кіровограді, вчитель трудової школи №4. Заарештований 16.02.1931 Зінов'євським МВ ДПУ (“член контрреволюційної організації, займався шкідницькою діяльністю по службі – з метою отримання більшого відсотка неуспішності та руйнації навчального плану серед учнів українську мову викладав зі значним програмним перевантаженням, внаслідок чого досяг у трудовій школі №20 неуспішності половини учнів”). Зінов'євським МВ ДПУ 21.09.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 8304)

КРАВЧЕНКО СТЕПАН ТРОХИМОВИЧ, 1890 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, ветсанітар колгоспу. Заарештований 18.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та хлібозаготівлі). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 4.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге ветлікар колгоспу “Тракторобуд” заарештований 7.12.1937 Рівненським РВ НКВС (“займався шкідницькою діяльністю, в результаті якої у 1933 році стався падіж кількох десятків свиней, а в 1935-ому 7 штук телят”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6431, 9002)

КРАВЧЕНКО ЯВДОКИМ МИКИТОВИЧ, 1911 р.н., с.Рівне, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Біла Калитва Ростовської області (Росія), червоноармієць 667-го стрілецького полку. Заарештований 27.10.1941 особливим відділом НКВС 218 стрілецької дивізії (без опору здався у полон німецьким військам). Військовим трибуналом 218-ї стрілецької дивізії 9.11.1941 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4045)

КРАЙНІЙ ДАВИД ЮХИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, проживав у с.Спаське Хмельвського (нині приєднане до с.Березівка Маловисківського) району, вчитель трудової школи. Заарештований 26.02.1928 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; провадив антирадянську націоналістичну агітацію”). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання на Урал. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 18.02.1931 міру покарання продовжено на 3 роки. Реабілітований 25.05.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14190)

КРАЙНІЙ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 1 клас, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 24.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (“у 1919 році служив у повстанському загоні Фоки Мелешка; член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація проти колгоспного будівництва, шкідницька діяльність”). Засуджений 26.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 15.01.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5518)

КРАЙНІЙ ПЕТРО ПРОКОПОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.10.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8927)

КРАМАРЧУК ТРОХИМ МАРТИНОВИЧ, 1901 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 3 класи, продавець магазину залізних виробів райспоживспілки. Заарештований 24.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (“вихваляв фашистську Німеччину, досконалість німецької техніки, зводив наклепи на СРСР”). Засуджений 6.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 7.05.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13897)

КРАНГАЧ ПАРАСКА ІВАНІВНА, 1893 р.н., с.Новоукраїнка, українка, освіта середня (міська жіноча гімназія), проживала у м.Зінов'євську (нова назва Кіровоград), вчителька математики трудової

школи №14. Заарештована 16.02.1931 Зінов'євським МВ ДПУ (підозрювалась у антирадянській агітації). Зінов'євським МВ ДПУ 21.09.1931 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 8303)

КРАСНОПІЛЬСЬКИЙ ГРИГОРІЙ ЯКОВИЧ, 1900 р.н., хутір Мозолівка Стоянівської сільради Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.09.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“батько Яків мав 140 десятин землі, 300 десятин орендував; родичі Краснопольські у 1928 році стали членами товариства спільного обробітку землі “Культурний трудовик”, пролізли до керівництва з метою прикрити своє куркульське господарство від оподаткування, ведуть агітацію проти заходів радянської влади на селі: посівної кампанії, заготівлі хліба, здачі контрактації”) Засуджений 29.11.1929 Зінов'євським окрсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав та засланням за межі Зінов'євського округу на 5 років. Реабілітований 30.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13746)

КРАСНОПІЛЬСЬКИЙ ДМИТРО ЯКОВИЧ, 1892 р.н., хутір Мозолівка Рівненського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.09.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі – *див. Григорій Краснопільський*) Засуджений 29.11.1929 Зінов'євським окрсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав та засланням за межі Зінов'євського округу на 5 років. Реабілітований 30.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13746)

КРАСНОПІЛЬСЬКИЙ ІВАН ЯКОВИЧ, 1896 р.н., хутір Мозолівка Рівненського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.09.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі – *див. Григорій Краснопільський*) Засуджений 29.11.1929 Зінов'євським окрсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав та засланням за межі Зінов'євського округу на 5 років. Реабілітований 30.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13746)

КРАСНОПІЛЬСЬКИЙ МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1905 р.н., хутір Мозолівка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.09.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі – *див. Григорій Краснопільський*) Засуджений 29.11.1929 Зінов'євським окрсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав та засланням за межі Зінов'євського округу на 3 роки. Реабілітований 30.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13746)

КРАСОВСЬКИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Мозолівка Стоянівської сільради Новоукраїнського району, українець, освіта незакінчена вища, проживав у с.Костянтинівка, вчитель неповної середньої школи. У 1926 році за побиття учнів був засуджений умовно. Заарештований 21.11.1937 Знам'янським РВ НКВС (вів антирадянську троцькістську агітацію, зберігав у школі троцькістську літературу). Засуджений 1.12.1937 трійкою НКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Управлінням ДБ УНКВС Кіровоградської області міра покарання зменшена до 5 років ВТТ. Реабілітований 28.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9210)

КРАСОВСЬКИЙ ПИЛИП КАРПОВИЧ, 1887 р.н., х.Мозолівка Рівненського району, українець, освіта початкова, проживав на хуторі Куца Балка Воронівської сільради Новоукраїнського району, робітник сільгоспартілі “Шлях до соціалізму”. Заарештований 15.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“учасник контрреволюційної повстанської організації, яка вела антирадянську агітацію та займалась шкідництвом у колгоспі – знищувала коней”). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10432)

КРЕС ВАЛЕРІЙ ФЕРДИНАНДОВИЧ, 1914 р.н., с.Маріенталь Овідіопільського району Одеської області, німець, освіта вища (Одеський педагогічний інститут, 1938), проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 1.05.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (співробітництво з німецькими окупантами: “з серпня 1941 року по червень 1942-го працював бургомістром міста Новоукраїнки, виконував усі вказівки окупаційної влади, влітку 1942-го звільнив з роботи за пасивність комуніста Ушакова й комсомольця Лисенка; як фольксдойч отримував підвищену зарплату, користувався пільговим обслуговуванням у продуктових магазинах”). Засуджений 19.04.1943 Верховною радою СРСР до 16 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням

громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 30.08.91 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12763)

КРИВЕНКО ДЕМ'ЯН ДЕНИСОВИЧ, 1894 р.н., с.Щасливка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.07.1929 Новоукраїнським райвідділом міліції (антирадянська агітація). Засуджений 12.10.1929 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 4.10.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1781)

КРИВОРУЧКО ЗАХАР СЕМЕНОВИЧ, 1893 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Тракторобуд”. Заарештований 26.11.1937 Рівненським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у повстанському загоні Зеленого; вів антивиробчу агітацію”). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Міру покарання зменшено до 3 років ув'язнення. Реабілітований 12.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1623)

КРИВОШЕЯ НАЗАР ПИЛИПОВИЧ, 1902 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав в Краснолучському районі Луганської області, червоноармієць мінометного батальйону 369-ої стрілецької дивізії. Заарештований 30.07.1942 особливим відділом НКВС 369-ої стрілецької дивізії (антирадянська агітація, наклепи на матеріальну забезпеченість Червоної армії). Засуджений 17.08.1942 військовим трибуналом 369-ої стрілецької дивізії до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 19.04.1990 трибуналом Київського військового округу. (П – 11302).

КРИВЧЕНКО ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Помічна Добровеличківського району, будівельний майстер. Заарештований 13.10.1937 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (контрреволюційна диверсійна робота). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5527)

КРОЛ МОРДУХ АБРАМОВИЧ, 1876 р.н., м.Борзна Чернігівської області, єврей, освіта вища, проживав у м.Новоукраїнка, без певних занять. Заарештований 25.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (контрреволюційна агітація). Засуджений 3.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років зслання у Північний Казахстан. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9259)

КРОТ КЛИМ ГРИГОРОВИЧ, 1887 р.н., с.Драбівка Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоандріївка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 1.02.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Одеським облвідділом ДПУ 22.03.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 11517)

КРУС НИКИФОР ІОВИЧ, 1896 р.н., с.Андронівка Кобринського повіту (Польща, нині Брестської області, Білорусія), поляк, освіта початкова, проживав у с.Явдокимівка Новоукраїнського району, член колгоспу “20 років Жовтня”. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1918 році служив у колчаківській армії, згодом у Червоній, на посту убив комісара частини, у 1923-ому намагався перейти кордон з Польщею, у 1931-ому – друга невдала спроба, втік від прикордонників; у 1938-ому займався шкідництвом: підпалив свинарник колгоспу, але пожежу колгоспники загасили; вів контрреволюційну агітацію: “Скоро Україна буде взята Польщею і радянську владу повалять”). Засуджений 8.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.11.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8601)

КРУТЬ ФЕДІР ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Рівне Новоукраїнського району, українець, письменник, проживав у селищі Герасимівка (нині у складі м.Помічна), швець. Заарештований 7.10.1937 Піщанобродським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 12.11.1937. Реабілітований 21.09.1956 трибуналом Одеського військового округу. (П – 3041)

КУБРИЦЬКИЙ ІВАН ТРОХИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Ольвіопіль Одеської (нині м.Первомайськ Миколаївської) області, українець, освіта початкова, проживав у с.Тимошівка (приєднане до с.Мала Помічна) Новоукраїнського району, конторщик цукрозаводу. Заарештований 24.11.1930 ОДТВ ОДПУ м.Одеса (антирадянська діяльність). Одеським облвідділом ОДПУ 8.12.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5542)

КУДЕЛЯ ФЕДОТ АНДРІЙОВИЧ, 1861 р.н., с.Леонтовичеве, українець, освіта початкова, проживав у с.Братолобівка Гнатівської сільради Добровеличківського району, пастух колгоспу “Новий труд”. У 1930 році розкуркулений, у 1931-ому за невиконання плану хлібозаготівлі був засуджений до 1,5 року заслання у Архангельську область. Вдруге заарештований 22.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація: “поширював чутки про надмірні плани хлібозаготівлі, про голод серед людей, чим підривав могутність колгоспу”). Новоукраїнським РВ ДПУ 26.01.1933 справу припинено через похилий вік і недостатність доказів, з-під варті звільнений. (П – 1366)

КУДІН ДМИТРО ІВАНОВИЧ, 1925 р.н., с.Кам’яний Міст, українець, освіта 5 класів, оборонні роботи. Заарештований 16.09.1944 Острозьким РВ НКВС Рівненської області (підозрювався в тому, що служив у поліції в роки німецької окупації). Острозьким РВ НКВС Рівненської області 10.10.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5646)

КУЗЬМЕНКО ТАРАС ПАВЛОВИЧ, 1880 р.н., с.Софіївка, українець, освіта початкова, хлібороб, розкуркулений. Заарештований 8.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (антиколгоспні настрої, антирадянська агітація). Хмельвським РВ ДПУ 12.08.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2808)

КУЗЬМЕНКО ЮХИМ ДАНИЛОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу “Правда”. Заарештований 2.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської групи). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Управлінням НКВС Кіровоградської області 13.05.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2360)

КУЛИК АНАНІЙ ЯКОВИЧ, 1903 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 30.01.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 2.06.1932 трійкою ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11517)

КУЛИК ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1877 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоний схід”. Заарештований 15.03.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9570)

КУЛИК ФЕДІР ЯВДОКИМОВИЧ, 1922 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, учень 6-го класу. Заарештований 10.11.1937 Рівненським РВ НКВС (“вів антирадянську агітацію, висловлював терористичні наміри, з 1936 року складав вірші контрреволюційного змісту, разом із Василем Уховим розповсюджували їх серед учнів школи в 4-6 класах, вихваляв ворогів народу Троцького, Зінов’єва та фашистський лад – при обшуку вилучено зошит із контрреволюційними віршами і фашистськими значками”). Засуджений 20.03.1939 трибуналом Київського особливого військового округу до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом СРСР 20.09.1939 міру покарання зменшено до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 17.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14210)

КУЛІШ ВАСИЛЬ МИХАЙЛОВИЧ, 1871 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, без певного місця проживання та роду занять. У 1930 році розкуркулений та висланий з сім’єю в Архангельськ, у 1934-ому із заслання втік. Заарештований 4.09.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська, контрреволюційна агітація). Засуджений 7.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 14.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1612)

КУПРІЯНЕНКО АНТОН ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, член сільгоспартілі “Вільна праця”. Заарештований 15.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“учасник контрреволюційної повстанської організації, яка вела антирадянську агітацію та займалась шкідництвом у колгоспі – знищувала коней”). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10432)

КУПРІЯНЕНКО ЙОСИП ГРИГОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, ветсанітар колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 5.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 22.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація, шкідництво).

Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 2833, 10432)

КУПРІЯНЕНКО МАТВІЙ ПЕТРОВИЧ, 1901 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 6.04.1929 Зінов'євським окружним відділом ДПУ (член контрреволюційної петлюрівської організації). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 9.09.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

КУРИЛЕНКО МИХАЙЛО ПАВЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, начальник пожежно-сторожової охорони хлібозаводу №1. Заарештований 20.05.1944 УНКВС Кіровоградської області (співробітництво з німецькою окупаційною владою в роки війни). Засуджений 20.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 27.05.92 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13423)

КУРЧЕНКО-БОНДАРЕНКО-ЗИПА ОЛЕНА ІВАНІВНА, 1919 р.н., с.Іванівка, українка, освіта 2 класи, проживала у м.Єдинці (Молдова), домогосподарка. Заарештована 20.04.1945 відділом контррозвідки "Смерш" Молдавського прикордонного округу (працювала перекладачем у німецькій жандармерії). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 5.07.1945 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 2481)

КУЦЕНКО ЮХИМ КОНОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у м.Мала Виска, вантажник винокурні. Заарештований 9.03.1938 Хмельвським РВ НКВС ("в роки громадянської війни служив у петлюрівському війську, розкуркулений; член націоналістичної групи з 1935 року, вів контрреволюційну агітацію; перейшов працювати на спиртзавод, аби на випадок війни зірвати його"). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 3.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4631)

КУЧУГУРА ІВАН СТЕПАНОВИЧ, 1919 р.н., х.Кулики Семенастівської сільради Рівненського району, українець, освіта 4 класи, рахівник колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 6.04.1944 Рівненським РВ НКВС (підозрювався у співробітництві з німецькими окупантами в роки війни). Управлінням НКВС Кіровоградської області 11.04.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2256)

ЛАБІНСЬКИЙ СЕРГІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта середня (залізничне технічне училище), проживав у м.Новоукраїнка, технік-будівельник Піщанобрідського райвиконкому. Заарештований 19.02.1938 Піщанобрідським РВ НКВС ("в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; член української повстанської організації, шкідництво"). Засуджений 8.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 19.10.1938. Реабілітований 21.02.1959 трибуналом Київського військового округу. (П – 4647)

ЛАГОДА ПАРХОМ ФЕДОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1920-32 роках, проживав у с.Вільні Луки Новоукраїнського району, городник колгоспу "Червоний прапор". У 1906 році за революційну діяльність вислався в Сибір, у 1932 році за саботаж хлібозаготівлі був засуджений до 8 років неволі. Втретє заарештований 18.08.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація: "поширював чутки, що держава забере весь хліб і колгоспники знову залишаться голодними; закликав виходити з колгоспу, чим розвалював трудову дисципліну"). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1937. Реабілітований 14.05.1969 Кіровоградським облсудом. (П – 8195)

ЛАЗАРЕНКО ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1887 р.н., х.Вовчий Бірючанського повіту Воронежської області, українець, освіта середня (Шамівська вчительська семінарія Олександрійського повіту), проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району, служитель релігійного культу. Заарештований 8.12.1925 Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("у травні 1910 року у смт Новгородці видав царській поліції двох революціонерів, які в перестрілці були вбиті стражниками"). Засуджений 25.09.1927 Зінов'євським окрсудом до 10 років ув'язнення у концтабір. Верховним судом УРСР 12.11.1927 покарання зменшено до 5 років неволі, а за амністією ще знижено до 3 років 4 місяців. Реабілітований 4.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14140)

ЛАНЕЦЬКА ТЕКЛЯ МУСІЇВНА, 1890 р.н., с.Ганнівка, українка, неписьменна, проживала у с.Громуха Ганнівської сільради Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештована 23.10.1937 Рівненським РВ НКВС (розкуркулена, вислана на північ, втекла з заслання). Засуджена 1.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1603)

ЛАНЕЦЬКИЙ ГРИГОРІЙ МАКСИМОВИЧ, 1880 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Чорний Ташлик Караказелівської сільради Рівненського (нині Новоукраїнського) району,

селянин-хлібороб. Заарештований 8.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 19.07.1931 Новоукраїнським нарсудом до 3 років ув'язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 5 років та до 5 років заслання за межі України. Одеським облсудом 31.07.1931 міру покарання зменшено до 2 років неволі. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 6390)

ЛАНЕЦЬКИЙ ІВАН КЛИМОВИЧ, 1898 р.н., с.Рівне, українець, письменний, проживав у с.Новоандріївка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 21.12.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.01.1938. Реабілітований 5.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5332)

ЛАНЕЦЬКИЙ СЕРГІЙ МУСІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.07.1938 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 29.08.1939 Верховним судом УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12536)

ЛАПА ЙОСИП ДМИТРОВИЧ, 1896 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1929 року, проживав у м.Новоукраїнка, завідувач райземвідділу. Заарештований 27.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член військової повстанської контрреволюційно-націоналістичної організації). Засуджений 11.10.1938 Верховним судом СРСР до розстрілу, вирок виконано 11.10.1938. Реабілітований 26.12.1957 Верховним судом СРСР. (П – 3957)

ЛАПА ФЕДОТ ДЕМЕНТІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Лозуватка Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 27.07.1937 Рівненським РВ НКВС (“у 1919 році разом з іншими грабував пущений під укис біля станції Новоукраїнка поїзд відступаючих червоних військ, видав червоних партизан Мостового й Копилова денікінському каральному загонові; у 1921 році був організатором самосуду над бідняками Романенками; у 1932-ому не виконав твердого плану державної хлібозаготівлі, господарство ліквідоване, від репресій переховувався, повернувся у село в 1934 році, 1936-го вступив у колгосп, вів контрреволюційну агітацію: “Тепер ми не дамо керувати тим, хто нас розкуркулював, минув час, коли нам не давали говорити”, “Хоч би пошвидше війна почалась – доки нас буде мучити радвлада?”, тероризував населення, погрожував розправою”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9525)

ЛЕВ ЛЬОВА ЯКОВИЧ, 1891 р.н., м.Новоукраїнка, єврей, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, кравець-кустар. Заарештований 26.02.1937 Кіровським МВ НКВС (наклепи на керівників партії та уряду). Спецколегією Миколаївського облсуду 1.03.1938 справу припинено у зв'язку зі смертю ув'язненого 14.02.1938. (П – 427)

ЛЕВИЦЬКИЙ ДАНИЛО ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер облторгу. Заарештований 11.10.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 15.02.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3477)

ЛЕВЧЕНКО ІВАН МАКСИМОВИЧ, 1916 р.н., х.Коржівка Рівненської сільради, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.08.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 53-ої Новоукраїнської стрілецької дивізії (полон, співробітництво з жандармерією). Контррозвідкою “Смерш” 7-ої гвардійської армії 20.11.1944 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 5019)

ЛЕЛЕКА ХОМА ПЕТРОВИЧ, 1887 р.н., с.Нерубаївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, тесля колгоспу “Комінтерн”. Заарештований 26.07.1938 Кіровським міськвідділом НКВС (антирадянська діяльність). Кіровським міськвідділом НКВС 26.09.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1240)

ЛЕМІШ ЛУКА ІВАНОВИЧ, 1904 р.н., с.Глодоси, українець, неписьменний, колгоспник. Заарештований – дата не вказана – Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної української повстанської організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

ЛЕНЧИН ПИЛИП ТИХОНОВИЧ, 1895 р.н., с.Рівне, росіянин, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровограді, викладач німецької мови вечірньої школи трудової молоді №1. Заарештований

2.10.1947 управлінням МДБ Кіровоградської області (“у 1918-19 роках служив в петлюрівській армії, зводив наклепи на Червону армію, вихваляв німецьку владу та армію). Засуджений 15.12.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 21.03.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13805)

ЛЕНЬ ІВАН НИКИФОРОВИЧ, 1876 р.н., с.Глодоси, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 9.06.1929 Зінов’євським райвідділом ДПУ (“в роки громадянської війни брав участь у петлюрівському русі; агітував проти колективізації, хлібозаготівельних робіт”). Засуджений 14.12.1929 колегією ОДПУ до розстрілу, вирок виконано 3.01.1930. Реабілітований 31.08.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14267)

ЛЕНЬ ФЕДІР АНТОНОВИЧ, 1899 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.08.1937 Хмельівським РВ НКВС (контрреволюційна, антирадянська агітація). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8969)

ЛЕОНТЬЄВА ЛІДІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА, 1923 р.н., с.Іванівка Рівненського району, українка, освіта 5 класів, проживала у м.Кіровограді, муляр “Олієжирбуду”. Заарештована 17.09.1949 УМДБ Кіровоградської області (агент німецької розвідки). Засуджена 20.10.1949 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 25 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітована 11.02.1955 трибуналом Київського військового округу. Батьки та брат померли у 1933 році. (П – 8299)

ЛИЗОГУБ ВАСИЛЬ ЛАРІОНОВИЧ, 1901 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“участь в контрреволюційній підготовці збройного повстання”). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення в концтаборі. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

ЛИСАК ВЕКЛА ГРИГОРІВНА, 1903 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта початкова, домогосподарка. Заарештована 8.06.1944 3-ім відділенням НКДБ 15-ої залізничної бригади ст.Помічна (зрадництво, антирадянська агітація в роки німецької окупації). Засуджена 16.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 29.07.1955 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 3299)

ЛИСЕНКО ІВАН НИКИФОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Мар’янопіль, українець, освіта початкова, кандидат у члени ВКП(б) до 1932 року (виключений за саботаж хлібозаготівлі), рахівник колгоспу “Червоне село”. У 1932 році був засуджений за антирадянську агітацію до 5 років неволі, звільнений у 1935-ому. Вдруге заарештований 19.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“після повернення з концтабору продовжував вести контрреволюційну агітацію, сумнівався в можливості побудувати соціалізм у країні, підтримував зв’язки з братом Федором, який в роки громадянської війни подався разом з петлюрівськими військами за кордон і тепер мешкав у Варшаві, вихваляв життя в Польщі, закликав боротись за самостійну Україну”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9012)

ЛИСЕНКО ІЛЛЯ НИКИФОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Мар’янопіль, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, зв’язок з Польщею). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9586)

ЛИСЕНКО ЛАВРЕНТІЙ ПАВЛОВИЧ, 1914 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, бригадир столярного цеху 426-го мостопотягу, рядовий. Заарештований 5.04.1945 транспортним відділом НКДБ залізничних військ 4-го Українського фронту (антирадянська агітація). Засуджений 21.04.1945 трибуналом залізничних військ 1-го Українського фронту до 4 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 17.04.1971 трибуналом Прикарпатського військового округу. (П – 8253)

ЛИТВИН ІВАН СЕВАСТЯНОВИЧ, 1886 р.н., проживав у Новоукраїнському районі, завгосп Помічянської машино-тракторної станції. Заарештований 23.12.1932 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

ЛИТВИНЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Звірівка, українець, освіта початкова, проживав на 366-му км Одеської залізниці, ремонтний робітник 17-ої дистанції колії. Заарештований 25.02.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (контрреволюційна діяльність). Засуджений 25.10.1938 лінійним судом Одеської залізниці до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 2.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13482)

ЛИТОВЧЕНКО ВАСИЛЬ МИКОЛАЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Новаківка (приєднане до с.Мар'янопіль), українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, помічник начальника залізничної станції. Заарештований 29.12.1932 ОДТВ ОДПУ м.Одеси (антирадянська діяльність). ОДТВ ОДПУ м.Одеси 11.01.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7354)

ЛИТОВЧЕНКО ІВАН ДАНИЛОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.09.1937 Хмелівським РВ НКВС (гуртував біля себе осіб з націоналістичними настроями з метою виступу проти радянської влади, контрреволюційні злочини). Засуджений 30.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.05.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8584)

ЛИХОДІДОВА ВІРА ІВАНІВНА, 1912 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта середня агрономічна (Оріхівський сільгосптехнікум, 1936), проживала у с.Веселівка Аджамського (нині Кіровоградського) району, без певних занять. Заарештована 24.11.1958 управлінням КДБ Кіровоградської області (“учасниця Великої Вітчизняної війни, нагороджена орденом і медалями, працювала на відповідальних посадах сільського господарства у Запорізькій та Кіровоградській областях, зокрема головою колгоспу у Високих Байраках Аджамського району, скорочена на посаді агронома Покровської МТС; писала листи в партійні та радянські органи з метою відновитися на роботі, зверталась у суди усіх рівнів: “Я писала у своїх листах, що хочу виїхати в Америку чи Чехословаччину; в листі на ім'я начальника УКДБ у 1957 році я написала, що в судах існує беззаконня, що радянської влади, в ім'я якої робилась революція, немає; в листі на ім'я Хрущова у 1956 році писала: дозвольте мати думку про закони нашої країни як правила плутократства, писала, що в СРСР влада належить не трудящим, а буржуазії”; зводила наклепи на радянську дійсність і колгоспне життя зокрема, на керівників комуністичної партії і радянського уряду”). Кіровоградською обласною прокуратурою 29.12.1958 справу припинено. (П – 4717)

ЛІВІЙ ІЛЛЯ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 19.08.1937 Хмелівським РВ НКВС (член української контрреволюційної організації). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 11.08.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5747)

ЛІВІЙ МИКОЛА АНТОНОВИЧ, 1922 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, тракторист. Заарештований 6.10.1950 Хмелівським РВ МДБ (антирадянська агітація). Засуджений 2.02.1951 Кіровоградським облсудом до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 11.08.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10257)

ЛІКУНОВ МИХАЙЛО ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1895 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на хуторі Червоний Розділ Новоукраїнської сільради, хлібороб, член колгоспу “Червоний українець”. Заарештований 22.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“агітував проти державної хлібозаготівлі, симулював на роботі, спекулював хлібом”). Засуджений 1.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 29.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7614)

ЛІСНИЧИЙ ІВАН ОМЕЛЯНОВИЧ, 1913 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 15.06.1944 Роздільнянським РВ НКДБ (таємний агент німецької поліції). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 30.09.1944 направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 519)

ЛІСНЯК ДЕМ'ЯН МУСІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 3.06.1938 УНКВС Одеської області (підозрювався у антирадянській, контрреволюційній діяльності, колишній член анархістського партизанського загону – *див. Митрофан Калько*). Трибуналом Одеського військового округу 5.05.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6569)

ЛІСНЯК МИХАЙЛО ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. У 1937 році за крадіжку хліба був засуджений до 1 року примусової праці. Заарештований 9.06.1937 Хмелівським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність – *див. Микола Назаревич*).

Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

ЛІСОВСЬКИЙ АРХИП ПИЛИПОВИЧ, 1888 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 2 класи, проживав на х.Червоний Розділ Новоукраїнського району, хлібороб. У 1930 році виїхав у м.Дебальцеве Донецької області, працював у кузні. Заарештований 3.09.1930 Новоукраїнським РВ ДПУ (“у січні 1930 року в Новоукраїнському районі була ліквідована контрреволюційна повстанська націоналістична організація, що ставила завданням підняти збройне повстання проти радянської влади і створити самостійну Українську державу, розраховуючи на допомогу від Польщі – по справі пройшло 29 осіб, Іван Шекун і Архип Лісовський тоді сховались”). Засуджений 30.09.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення у концтаборі умовно, з-під варті звільнений. (П – 4372)

ЛОЗИНСЬКИЙ АНТОН МИХАЙЛОВИЧ, 1902 р.н., с.Людвинівка Волочиського району Вінницької (нині Хмельницької) області, поляк, освіта початкова, член ВКП(б) у 1926-33 роках, проживав у м.Новоукраїнка, технічний конторщик ст.Помічна. Заарештований 22.06.1938 ОДТВ НКВС ст.Помічна (антирадянська агітація проти заходів комуністичної партії та радянського уряду). Засуджений 29.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.10.1938. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Сестра Сабіна за контрреволюційну діяльність у 1936 році вислана у Казахстан. (П – 11916)

ЛОХ ВАСИЛЬ СВИРИДОВИЧ, 1886 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Ворошилівка Хмельського (нині с.Вербівка Новоукраїнського) району, хлібороб колгоспу “Новий світ”. У 1932 році перебував місяць під слідством у справі Дем’яна Берещенка. Заарештований 6.11.1934 Хмельським РВ НКВС (підозрювався в тому, що разом зі своїми односельцями збирався здійснити терористичні акти проти голови комуни ім.Сталіна Михайла Діордіци та комсорга артілі ім.Ворошилова Миколи Піча). Хмельським РВ НКВС 14.11.1934 справу припинено. (П – 8087)

ЛОХ МИКОЛА СПИРИДОНОВИЧ, 1909 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у селищі рудника Букодача Чернишевського району Читинської області, військовослужбовець. Заарештований 25.08.1942 особливим відділом НКВС 321-ої стрілецької дивізії (добровільно здався в полон). Засуджений 9.09.1942 заочно військовим трибуналом 321-ї стрілецької дивізії до розстрілу. Реабілітований 18.05.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3455)

ЛОЦМАН СЕМЕН ТРОХИМОВИЧ, 1895 р.н., х.Суша Рівненського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Татарівка (нова назва Комишувате) Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 20.03.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10854)

ЛУБЕНЕЦЬ МИТРОФАН ЛЕВКОВИЧ, 1894 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 30.12.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у контрреволюційній агітації проти колективізації). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1934 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2776)

ЛУБКО ЯКИМ МАРКОВИЧ, 1903 р.н., с.Бужанка Київської (нині Шполянського району Черкаської) області, українець, освіта вища (Московська сільськогосподарська академія, 1940), виключений з членів ВКП(б) у 1944 році, проживав у м.Новоукраїнка, старший зоотехнік племрозплідника. Заарештований 1.08.1945 Новоукраїнським РВ НКДБ (“співробітництво з німецькою окупаційною владою в роки війни: у 1941-44 роках працював зоотехніком райземуправи, провадив антирадянську агітацію”). Засуджений 12.09.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 26.11.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13725)

ЛУЖЕРЕНКО ГРИГОРІЙ САВЕЛІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 11.04.1938 Рівненським РВ НКВС (член групи церковників, контрреволюційна пропаганда – див. *Кузьма Азза*). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8589)

ЛУНГУЛ (ЛУНГОВ) ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, голова колгоспу. Заарештований 23.08.1937 Хмельським РВ НКВС (“доведення колгоспу до

повного розвалу, знущався над колгоспниками”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.08.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4822)

ЛЮБАРСЬКИЙ ЙОСИП КЕЛЬМАНОВИЧ, 1907 р.н., м.Новоукраїнка, єврей, освіта середня, проживав у м.Нижньодніпровську, у Червоній армії з 23.06.1941, інструктор навчальної гімнастики, технік-інтендант I-го рангу військового польового госпіталю №489. Заарештований 8.09.1941 слідчими органами НКВС м.Лозова Харківської області (антирадянська агітація: “коли у госпіталь привезли поранилих і відбирали у них гвинтівки зразка 1891 року, Любарський сказав: “Це не зброя, а палиці – з ними ми здамо німцям усі міста”; “коли німецькі літаки бомбили Дніпропетровськ, він запитував: “А де ж наші літаки? Куди поділись ті гроші, які 23 роки брали у населення як позику на оборону країни?”). Засуджений 28.09.1941 військовим трибуналом гарнізону м.Харкова до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 28.12.1989 трибуналом Київського військового округу. (П – 10380)

ЛЮБАРСЬКИЙ МАСР АРОНОВИЧ, 1908 р.н., м.Новоукраїнка, єврей, освіта вища, член КП(б)У до 1936 року, проживав у м.Кіровограді, інженер заводу “Червона зірка”. Заарештований 22.07.1938 УДБ Кіровського МВ НКВС (учасник антирадянської троцькістської організації). Управлінням ДБ Кіровського МВ НКВС 10.01.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2363)

ЛЮБЧЕНКО ІВАН САВЕЛІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Рівне, українець, письменний, проживав у с.Новоандріївка Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 3.12.1937 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 27.12.1937. Реабілітований 11.01.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 4992)

ЛЮБЧЕНКО ПРОКІП СИДОРОВИЧ, 1907 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоандріївка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 8.02.1938 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 2.06.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5725)

ЛЮБЧЕНКО СТЕПАН СИДОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Рівне Новоукраїнського району, українець, освіта середня, проживав у с.Шишкине Компаніївського району, завідувач трудової школи. Заарештований 4.04.1931 Одеським оперсектором ДПУ (член контрреволюційної організації). Засуджений 6.09.1931 особливою нарадою колегії ДПУ до заборони проживання у прикордонних областях на 3 роки. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10149)

ЛЯГУЛ МАРІЯ ОЛЕКСІЇВНА, 1880 р.н., м.Новоукраїнка, українка, неписьменна, проживала у с.Піщаний Брід Добровеличківського району, домогосподарка. Заарештована 2.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (разом з чоловіком ховала хліб у ямі). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 4.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнена. Чоловіка Івана засуджено до 3 років ув’язнення в концтаборі. (П – 7207)

ЛЯСКОВСЬКИЙ ЯКІВ МЕФОДІЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, чорнороб. Заарештований 29.08.1937 Кіровським МВ НКВС (антирадянські наклепи). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1937. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10389)

ЛЯШЕНКО ВІТАЛІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ, 1924 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 8 класів, член ВЛКСМ у 1939-41 роках, проживав у селищі радгоспу “25-річчя Жовтня” Первомайського району Миколаївської області, сторож радгоспу. Заарештований 13.09.1946 УМДБ Кіровоградської області (“під час німецької окупації працював у Новоукраїнському театрі декоратором, у 1942 році завербований у Організацію українських націоналістів, поширював літературу, вербував нових членів у організацію; у 1943 році арештований німецькою владою і відправлений у Німеччину, у 1945-ому як репатрійований вернувся в Україну”, член націоналістичної організації). Засуджений 31.10.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 1.03.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3733)

ЛЯШЕНКО КОСТЯНТИН ДМИТРОВИЧ, 1905 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта середня спеціальна (сільськогосподарський технікум), проживав у м.Бобринець, старший агроном

райколгоспспілки. Заарештований 3.03.1931 Бобринецьким РВ ДПУ (член контрреволюційної української організації). Одеським окрввідділом ДПУ 25.04.1932 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге, проживаючи у селищі радгоспу “25-річчя Жовтня” Первомайського району Миколаївської області і працюючи старшим агрономом радгоспу, заарештований 17.07.1946 УМДБ Кіровоградської області (“у вересні 1941 року лишився на окупований німцями територію, працював керівником міжрайонної контори “Держсортфонд”, згодом призначений старшим агрономом земуправи, а згодом комендантом райземкомендатури: сприяв окупантам у встановленні нових порядків, розпускав кращі колективні господарства, добивався підвищення урожайності; у 1942 році вступив у Організацію українських націоналістів, поширював літературу, вербував нових членів у організацію; у 1943 році арештований німецькою владою, при обшуку вилучена націоналістична література, і відправлений у Німеччину, у 1945-ому як репатрійований вернувся в Україну”). Засуджений 31.10.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборих. Реабілітований 1.03.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 6446, 3733)

ЛЯШЕНКО МАТВІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1898 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, завідувач сінного пункту. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти радянської влади). Новоукраїнською райпрокуратурою 29.06.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2935)

ЛЯШЕНКО СПИРИДОН ПАВЛОВИЧ, 1880 р.н., українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, хлібороб. Заарештований 10.07.1929 Зінов’євським окрввідділом ДПУ (антирадянська агітація: “коли 9.07.1929 до двору Ляшенка прийшла комісія на чолі з уповноваженим райвиконкому по хлібозаготівлі комуністом Федором Дудником оголосити бойкот за ухиляння від продажу лишків хліба державі, то Ляшенко почав кричати і зібрав докруг селян, які теж виступали: “Влада душить бідняків, забирає хліб, аби бідняки голодували”, а блаженний Василь Дейкун став кидати камінням у Дудника і гнати його дрючком – комісія змушена була припинити того дня хлібозаготівлю”). Засуджений 21.09.1929 Зінов’євським окрсудом до 3 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 17.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге за спекуляцію і контрреволюційну агітацію був засуджений у 1935 році до 7 років неволі, достроково повернувся у кінці 1936-го. Втретє заарештований 28.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: “Ось бандити зробили мене злиднем, я навіть не маю де жити”, “Привозять хлібини у будці по 2 рублі 70 копійок кожна, а в селян пшеницю забирають по 1 рублю пуд – із селян уже всі кишки вимотали”, “Зараз по всьому видно, що війна неминуча і радвладу буде повалено, бо ніхто за неї не піде воювати, а в тилу піднімуться банди, я перший буду їм мстити – не одного мене вони пограбували, таких багато”). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1770, 9039)

МАЖАР ІВАН ЯВДОКИМОВИЧ, 1887 р.н., с.Димине, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 8.01.1929 Рівненським РВ ДПУ (“разом із Йосипом Бондаренком виступав проти заходів радянської влади; на артільних зборах 2.12.1928 відкрито виступив проти єдиного сільськогосподарського податку і проти виборів у члени сільради батраків та бідноти, бо вони працювати не будуть, а податки дертимуть великі, такі ж самі, як і нинішнього року – збори були зірвані”). Зінов’євською окружною прокуратурою 1.03.1929 справу закрито, з-під варти звільнений “через недоведення інкримінованого звинувачення”. (П – 4240)

МАЙДАНИК ТЕРЕНТІЙ ГНАТОВИЧ, 1881 р.н., с.Перелати Балтського району Одеської області, молдаванин, освіта початкова, проживав у с.Помічна Новоукраїнського району, сторож паровозного депо ст.Помічна Добровеличківського району. Заарештований 14.09.1937 дорожно-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (вів контрреволюційну агітацію, спрямовану на підрив та дискредитацію заходів партії й уряду, вихваляв умови життя робітників до революції). Засуджений 9.01.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років виправно-трудових таборів. Помер 26.06.1943 на ст.Єрцево Архангельської області. Реабілітований 15.11.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4577)

МАЙНИК КУЗЬМА БОРИСОВИЧ, 1889 р.н., с.Глодоси, українець, неписьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований – дата відсутня – Хмельківським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської української націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

МАЙНИЧ ДЕНИС МИХТОДЬОВИЧ, 1897 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, проживав у с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке) Новоукраїнського району, тесля колгоспу ім.Петровського. Заарештований 17.09.1937 Рівненським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у денікінських військах; у 1932-ому в колгоспі ім.Воровського займався крадіжками; у 1936-ому виступав проти продажу насіння соняшнику державі; у 1937-ому з метою зриву посівної кампанії неякісно ремонтував сільгоспінвентар”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 6.06.1964 Кіровоградським облсудом. (П – 7827)

МАЙОРЕНКО ПАВЛО АНТОНОВИЧ, 1896 р.н., с.Філатівка Лубенського району Полтавської області, українець, освіта 4 класи, проживав у м.Новоукраїнка, без певних занять. Заарештований 26.03.1944 контррозвідкою “Смерш” 5-ої гвардійської Армії (підозрювався у зв’язках із німецькими каральними органами “СД”). Новоукраїнським РВ НКДБ 17.06.1944 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1305)

МАКСИМЕНКО ФЕДІР АНДРІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Новаківка (приєднане до с.Мар’янопіль), українець, освіта початкова, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (без опору здався в полон білофінам). Засуджений 13.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 3.03.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4344)

МАКСИМЕНКО ФИЛИМОН АНДРІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, голова сільської ради. Заарештований 6.09.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам: “з серпня 1941 року по вересень 1942-го працював бригадиром громадського двору; побив двох колгоспників, одного відправив у жандармерію; влітку 1942-го брав участь у комісії, яка відправляла молодь у Німеччину на роботи”). Засуджений 14.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Трибуналом Київського військового округу 6.09.1955 присуд скасовано, з-під варти звільнений. (П – 3315)

МАКСИМОВ ВАСИЛЬ ТИХОНОВИЧ, 1908 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.03.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення у концтаборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

МАКСИМОВ ІЛЛЯ ТИХОНОВИЧ, 1901 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав у с.Третій Комінтерн Новоукраїнського району, контролер-обліковець хліба у Помічниській ТПО. Заарештований 10.03.1933 Одеським обвідділом ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

МАКСЮТА МИКОЛА ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1916 р.н., с.Захарівка, українець, освіта початкова, різнороб колгоспу “17-й партз’їзд”. Заарештований 10.10.1939 Рівненським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу, наклепи на Сталіна). Засуджений 26.01.1941 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 31.05.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 826)

МАКУХА ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1897 р.н., м.Перемисьль (Польща), українець, освіта початкова, проживав у с.Семенасте Новоукраїнського району, член колгоспу “До кращого життя”. Заарештований 16.09.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, направлена проти продажу хліба державі, підписки на позику). Засуджений 26.10.1937 НКВС і Прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконао 11.12.1937. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11332)

МАЛИЙ ГНАТ СЕРГІЙОВИЧ, 1917 р.н., с.Рівне, українець, освіта середня, член ВЛКСМ, вчитель. Заарештований 29.03.1944 Рівненським РВ НКДБ (член “Просвіти”, зв’язок з ОУН, антирадянська агітація). Рівненським РВ НКДБ 20.09.1944 направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 449)

МАЛИЙ ТРИФОН ДЕМ’ЯНОВИЧ, 1899 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, завідувач кіоска “Сортнасінеовочі”. Заарештований 21.07.1941 міжрайвідділом УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 11.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 22.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12188)

МАЛИШКО ГОРДІЙ КАЛІСТРАТОВИЧ, 1887 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член артїлі. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (агітація проти м'ясо- та хлібозаготівельних робіт). Рішення по справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 19.12.1994 справу припинено. (П – 8767)

МАЛИШКО МАРКО ТИХОНОВИЧ, 1905 р.н., с.Нова Печена (приєднане до с.Новомиколаївка), українець, освіта 4 класи, член колгоспу ім.Жданова. Заарештований 9.04.1949 Рівненським РВ МДБ (в роки німецької окупації працював бригадиром, старостою громадського господарства). Засуджений 24.05.1949 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 17.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12995)

МАМЗЕНКО ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1894 р.н., с.Ворошилівка (нова назва Вербівка), українець, освіта початкова, бригадир колгоспу. Заарештований 16.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5047)

МАМЗЕНКО ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1894 р.н., с.Ворошилівка Хмельвського (нині с.Вербівка Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, бригадир колгоспу. Заарештований 16.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 20.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5047)

МАНОЙЛЕНКО МАКСИМ КАЛЕНИКОВИЧ, 1884 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 22.03.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у контрреволюційній діяльності проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 12.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге заарештований 12.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 2856, 3577)

МАНОЙЛЕНКО ПЕТРО ЯКОВИЧ, 1900 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. У лютому 1938 року судився “за приховування зброї”. Вдруге заарештований 12.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (у 1918 році служив у війську армії УНР; контрреволюційна агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

МАРАР ЛАРІОН ПАВЛОВИЧ, 1887 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоний українець”. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“антирадянська агітація проти хлібо- і м'ясозаготівлі, систематична спекуляція хлібом”). Новоукраїнським районним судом 25.04.1933 справу припинено у зв'язку зі смертю звинувачуваного 27.03.1933. (П – 953)

МАРАР МИХАЙЛО ПОРФИРОВИЧ, 1895 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, тракторист колгоспу “Джерело праці”. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська діяльність, спекуляція хлібом). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 8.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7312)

МАРКЕВИЧ ВОЛОДИМИР ЙОСИПОВИЧ, 1899 р.н., м.Слонім Гродненської області (Білорусія) білорус, освіта початкова, проживав на ст.Адабаш Новоукраїнського району, черговий залізничної станції. Заарештований 31.08.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (антирадянські настрої, шпигунство, шкідництво). Засуджений 29.10.1937 НКВС і Прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 1.11.1937. Реабілітований 25.09.1959 Верховним судом УРСР (П – 5455)

МАСЛОВ ГНАТ ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Піщаний Брід, українець, освіта – двокласне земське училище, проживав у селищі Жовтневому (нині у складі м.Помічна) Добровеличківського району, телеграфіст залізничної станції. Заарештований 4.07.1938 ОДТВ МДБ НКВС ст.Помічна (“у 1919 році служив у пеллорівській армії; у 1937-ому займався шкідницькою діяльністю: викривляв зміст телеграм; протидіяв стахановському рухові; критикував матеріальні умови життя трудящих в СРСР”). Дорожно-транспортним відділом ГУДБ НКВС Одеської залізниці 8.04.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7356)

МАСЛОВ ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1924 р.н., с.Капітанівка Захарівської сільради, українець, освіта 4 класи, без певних місця проживання та занять. Заарештований 8.04.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (“в роки війни добровільно вступив до німецької армії, служив у Новоукраїнській німецькій комендатурі”). Новоукраїнським РВ НКДБ 19.06.1944 направлений через райвійськкомат в спецтабір НКВС для фільтрації. Управлінням МДБ Кіровоградської області 21.05.1952 справу припинено. (П – 3224)

МАСЛЯНИЙ ПАВЛО ФЕДОРОВИЧ, 1879 р.н., с.Маслове Златопільського району (нині Шполянського Черкаської області), українець, освіта початкова, проживав у с.Троянівка (приєднане до с.Нерубайка) Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 7.09.1944 Рівненським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 22.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13301)

МАТНЕНКО КІНДРАТ НАУМОВИЧ, 1900 р.н., с.Новоселівка (нова назва с.Радісне), українець, освіта початкова, проживав у с.Кам’янка Піщанобрудського (приєднане до с.Олексіївка, нині Добровеличківського) району, колгоспник. Заарештований 23.12.1936 Піщанобрудським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти заходів партії та уряду на селі, хлібопостачання, податків). Засуджений 17.02.1937 Одеським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.12.1991 Генпрокуратурою України. (П – 12883)

МАТНЕНКО ОЛЕКСІЙ ТРОХИМОВИЧ, 1877 р.н., с.Стоянівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоселівка Рівненського (нова назва с.Радісне Новоукраїнського) району, член колгоспу ім.Фрунзе. У 1931 році розкуркулений і висланий на північ. Заарештований 27.07.1937 Рівненським РВ НКВС (“відбувши покарання, продовжував тримати зв’язок з куркулями, які мешкали на Донбасі, Павлом Кушом, Никифором Вороною та іншими; вів агітацію проти заходів радянської влади – зокрема були зірвані колгоспні збори, на яких обговорювалось питання продажу лишків хліба державі; займався шкідництвом – загинув приплід свиноматки в кількості 9-ти поросят”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9624)

МАТРОНЕЦЬКИЙ НИКИФОР СЕМЕНОВИЧ, 1885 р.н., х.Станіславка Подільської губернії, українець, освіта початкова, проживав у с.Захарівка Новоукраїнського району, працював у колгоспі ім.Єжова. У 1930 році за невиконання плану хлібозаготівлі розкуркулений. Заарештований 25.10.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація в колгоспі проти державної позики, підлив трудової дисципліни). Засуджений 1.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1604)

МАТРОС ОЛЕКСАНДР РОМАНОВИЧ, 1894 р.н., с.Димине Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова-спеціальна, проживав у с.Федосіївка (приєднане до с.Новоградівка) Бобринецького району, вчитель. Заарештований 17.03.1931 Одеським оперсектором ДПУ (член контрреволюційної організації). Прокуратурою Одеського оперсектора ДПУ 16.12.1931 справу припинено, з-під варті звільнений під розписку про невіїзд. (П – 7480)

МАШКОВСЬКИЙ ДАНИЛО ОМЕЛЯНОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 19.06.1937 Хмельівським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної групи). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 22.10.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5356)

МАШКОВСЬКИЙ ПЕТРО САВОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (агітував колгоспників за вихід із колгоспу). Рішення суду по справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 19.12.1994 справу припинено. (П – 4488)

МЕДВЕДЄВ ГРИГОРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1892 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта 3 класи, рахівник колгоспу. Заарештований 9.11.1944 Рівненським РВ НКДБ (“за німецької окупаційної влади у 1942-43 роках працював бухгалтером громадського двору, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 12.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 14.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12988)

МЕДВЕДЄВ ЯКІВ ДМИТРОВИЧ, 1890 р.н., с.Луковець Малоархангельського району Орловської області (Росія), росіянин, освіта початкова, член ВКП(б) з 1926 року, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, начальник Рівненського райвідділу НКВС, лейтенант державної безпеки. Заарештований 13.04.1938 УНКВС Одеської області (антирадянська діяльність: “у органах НК-НКВС працював і в більшовицьку партію вступив у 1919 році, наступного року виключили за побиття арештованих; звинувачувався в тому, що під час перебування білогвардійців у Одесі в роки громадянської війни служив у їхній контррозвідці – звинувачення не підтвердились). Управлінням НКВС Одеської області 26.11.1938 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6970)

МЕДВІДЬ ВАСИЛЬ МИКИТОВИЧ, 1883 р.н., с.Захарівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.07.1941 Новоукраїнським МРВ НКДБ (“у 1919-20 роках брав участь у куркульському повстанні; агітував проти колгоспного будівництва”). Засуджений 17.12.1941 Східно-Казахстанським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах та до розстрілу – даних про виконання вироку у справі немає. Реабілітований 7.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13241)

МЕЛЕШКО КОНОН МИРОНОВИЧ, 1874 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин-середняк, одноосібник. Заарештований – дата не вказана – Хмелівським РВ НКВС (член контрреволюційної української повстанської націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

МЕЛЕШКО КУЗЬМА КОНОНОВИЧ, 1912 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин-середняк, одноосібник. Заарештований – дата не вказана – Хмелівським РВ НКВС (член контрреволюційної української повстанської націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

МЕЛЕШКО МИКОЛА ДАНИЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Полярне Кузнецького повіту Томської губернії (Росія), неписьменний, проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 30.01.1921 особливим відділом ЧК 14-ої армії (двоюрідний брат Фоки Мелешка; служив у повстанському загоні Коцура, який воював у різні періоди то на боці червоних, то у складі армії УНР). Засуджений 4.04.1921 Єлисаветградською повітовою ЧК до розстрілу, дати розстрілу у справі не вказано. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9954)

МЕЛЕШКО-ВАГА НЕОНІЛА ПЕТРИВНА, 1897 р.н., м.Новоукраїнка, росіянка, освіта середня, проживала в м.Кіровограді, картотечниця облторгу. Заарештована 13.08.1937 Кіровським міськвідділом НКВС (контрреволюційна агітація, зв’язок з Польщею). Засуджена 23.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 19.10.1937. Реабілітована 5.10.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3890)

МЕЛЬНИК МИКОЛА ІВАНОВИЧ, 1885 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, член артілі “Жовтнева хвиля”. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“агітував проти хлібозаготівельних робіт, що відбулось на виконанні плану хлібозаготівлі”). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 31.01.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6666)

МЕЛЬНИЧЕНКО ПЕТРО ФЕДОТОВИЧ, 1895 р.н., с.Стоянівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 17.07.1941 Новоукраїнським МРВ НКДБ (контрреволюційна діяльність). Засуджений 12.12.1941 Східно-Казахським облсудом до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 20.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13409)

МЕЛЬНИЧЕНКО ПИЛИП ІВАНОВИЧ, 1868 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.02.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт, колективізації). Засуджений 16.08.1929 особливою нарадою при колегії ОДПУ до позбавлення права проживання у містах Москва, Ленінград, Ростов-на-Дону та на Україні з прикріпленням до визначеного місця проживання на 3 роки. Реабілітований 26.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4177)

МИЗІН ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, конюх, залізнична лікарня, м.Махачкала (Дагестан). Заарештований 21.08.1935 УНКВС Одеської області (“служив у петлюрівській армії, тримав зв’язок з колишнім петлюрівцем-емігрантом”). Інших даних у справі немає. (П – 2014)

МИЗІН ЯКІВ ГРИГОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 4 класи, хлібороб-середняк. Заарештований 6.04.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (“член контрреволюційної петлюрівської організації”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 3 років концтабору. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. Вдруге, проживаючи на х.Базганова Балка Глодоської сільради будучи членом колгоспу ім.Карла Маркса, заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 13974, 2640, 4643)

МИКИТЕНКО ВАСИЛЬ ГУРІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 7.07.1930 Хмельвським РВ ДПУ (після розкуркулення і виселення з дому намагався заволодіти своїм будинком, погрожував розправою). Засуджений 3.08.1930 Зінов’євським окрсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років і 5 років заслання. Реабілітований 12.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13257)

МИМРІН ВІКТОР ПАВЛОВИЧ, 1908 р.н., с.Вятки Кіровської області (Росія), росіянин, освіта неповна середня, проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району, вчитель середньої школи. Заарештований 27.10.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, член антирадянської організації). Засуджений 8.12.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1938. Реабілітований 22.01.1958 трибуналом Одеського військового округу. (П – 3872)

МИРЛИЦЯ МИХАЙЛО МИХАЙЛОВИЧ, 1891 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, проживав у с.Петрівка Бежбайрацької сільради, колгоспник. Заарештований 10.10.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 27.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9582)

МИРОНЕНКО ЯКІВ ОВСІЙОВИЧ, 1891 р.н., с.Івашківка Тупичівського (нині Городнянського) району Чернігівської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка. Заарештований 2.04.1944 (“в роки німецької окупації працював завідувачем овочево-перевалочної бази райспоживспілки, зраджував радянських громадян, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 5.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 16 років каторги з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Трибуналом військ НКВС Українського округу 6.02.1945 міру покарання відмінено для дорозслідування ряду фактів у слідчих органах. Помер 18.02.1945 в ув’язненні, Іркутська область. (П – 8480)

МИРОНЧУК ГРИГОРІЙ АНТОНОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член націоналістичної повстанської організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 16.12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5485)

МИТНИКОВ ФЕДІР МИХАЙЛОВИЧ, 1901 р.н., м.Цюрюпинськ Херсонської області, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1921-33 роках, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, водій райспоживспілки. Заарештований 27.07.1937 Рівненським РВ НКВС (“в період процесу над бандою зрадників Батьківщини Якіра та інших вихвалів ворогів народу, агітував проти керівників партії і радянського уряду”). Засуджений 29.07.1938 Одеським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.06.1966 Верховним судом УРСР. (П – 8054)

МИШАКОВ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Помічна Добровеличківського району, сторож залізничної станції. Заарештований 11.10.1937 Помічнянським ОДТО ГУДБ НКВС (баптист, розповсюдження контрреволюційних листівок). Засуджений 9.03.1938 НКВС і Прокурором СРСР до розстрілу, вирок виконано 31.03.1938. Реабілітований 14.10.1960 трибуналом Київського військового округу. (П – 5335)

МІНЧЕНКО ДЕМ’ЯН ІВАНОВИЧ, 1881 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член соціал-демократичної партії з 1905 року, хлібороб. Заарештований 28.01.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (“підтримував зв’язок з колишніми петлюрівцями, вів антирадянську агітацію”, “у 1928 році

поширював у селах контрреволюційні листівки, які привозив із Польщі його племінник, активний петлюрівський діяч Іван Карпович Чуйко-Мілейчук). Засуджений 27.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, проживаючи у с.Піщаний Брід Добровеличківського району і працюючи продавцем у господарчому магазині райспоживспілки, заарештований 12.09.1937 Піщанобрідським РВ НКВС (“разом із куркулем І.Синенком вів антирадянську агітацію, вихваляв дореволюційний лад, зводив наклепи на умови життя в СРСР: “Радянська влада багату країну перетворила в пустелю, а в газетах кричать, що будують фабрики й заводи; насправді матеріально життя погіршується з року в рік”; листувався із громадянином США Пономаренком; не доніс владі про відвідування його хати Іваном Чуйком”). Засуджений 3.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 14.05.1969 Кіровоградським облсудом. (П – 10024, 8196)

МІНЧЕНКО МИКОЛА КІНДРАТОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, комірник колгоспу “12 років Жовтня”. Заарештований 24.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.02.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5038)

МІНЧЕНКО ТРОХИМ КІНДРАТОВИЧ, 1887 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.01.1930 Зінов’євським ОВ ДПУ (“зв’язки з петлюрівцями, антирадянська агітація”). Засуджений 27.04.1930 трійкою при колегії ДПУ за 5 років ув’язнення у концтаборі умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге як колгоспник заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (“у 1919 році разом із братом Миколою служив у війську армії УНР; агітація проти хлібо- та м’ясозаготівлі”). Рішення по справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 18.12.1994 справу припинено. Втретє заарештований 24.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.02.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 10024, 4491, 5038)

МІРОШНИЧЕНКО САВА МАКСИМОВИЧ, 1884 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Ворошилова. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (вихваляв життя у Німеччині, зводив наклепи на керівників партії та уряду). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 27.07.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 1483)

МІРОШНИЧЕНКО СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 8.06.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ УРСР (контрреволюційна діяльність: “влітку 1928 року завербований у секретні співробітники агентом розшуку Гросманом, дав підписку про нерозголошення доручень, які йому давалися; зустрівши на вулиці колишнього петлюрівця Т.М.Сердюка, повідав йому, що на днях у Глодосах будуть заарештовані К.Урсул та І.Мороз, просив попередити їх про це, від чого Сердюк відмовився; про Мірошниченка як сексота знали багато жителів села; зберігав без дозволу карабін, наган і патрони”). Засуджений 18.01.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до розстрілу, вирок виконано 10.02.1930. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10879)

МІРОШНИЧЕНКО ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 30.01.1930 Зінов’євським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Зінов’євським РВ ДПУ 30.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7451)

МОВМИГА ФЕДІР ВАСИЛЬОВИЧ, 1897 р.н., с.Іванівка, українець, освіта середньо-технічна, проживав у с.Трепівка Знам’янського району, механік. Заарештований 6.08.1946 Знам’янським РВ МДБ (“в роки окупації змушував радянських громадян працювати на німців, вів антирадянську агітацію”). Засуджений 5.10.1946 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 7 років ув’язнення. Реабілітований 13.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12730)

МОГИЛЬНЮК АНТОН ЯКОВИЧ, 1892 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, хлібороб, член правління артілі “Третій вирішальний”, завідувач обліку праці. Заарештований 7.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська діяльність: “недбало вів записи колгоспникам трудовнів, на претензії погрожував вислати на Соловки; агітував проти хлібоздачі, доводив нереальність виконання

плану хлібозаготівлі – саме через це план колгоспу 1932 року був виконаний лиш на 41 відсоток”). Особливою нарадою при колегії ДПУ СРСР 9.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7211)

МОЙЧЕНКО КУЗЬМА ТОДОСЬОВИЧ, 1897 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

МОКРЯК АНАТОЛІЙ МИХАЙЛОВИЧ, 1936 р.н., м.Горлівка Донецької області, українець, освіта 7 класів, проживав у с.Квітка Новоукраїнського району, без певних занять. Великописківський районним народним судом 20.04.1955 за дезертирство з виробництва був засуджений до 6 місяців виправних робіт. Вдруге заарештований 2.06.1955 УКДБ Кіровоградської області (виготовляв та розповсюджував листівки антирадянського змісту). Засуджений 12.08.1955 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Верховною радою СРСР 4.08.1956 міру покарання зменшено до 4 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. З-під варті звільнений у лютому 1958 року. Реабілітований 25.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13148)

МОРОЗ БОРИС СЕВЕРІНОВИЧ, 1899 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, тесля колгоспу “Правда”. Заарештований 13.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був у повстанському загоні Мелешка; член антирадянської націоналістичної організації” – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

МОРОЗ ВАСИЛЬ ЄЛИСЕЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Козакова Балка Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Сталіна. У 1933 році за шкідництво був засуджений до 10 років, відбув покарання 2 роки. Вдруге заарештований 21.10.1937 Хмельвським РВ НКВС (“вів контрреволюційну націоналістичну агітацію, розповсюджував провокаційні чутки про війну та загибель радвлади”). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.11.1937. Реабілітований 3.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 8591)

МОРОЗ ГНАТ ФОКОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 2.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (контрреволюційна агітація, наклепи на комуністичну партію). Засуджений 12.09.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. П – 12338)

МОРОЗ ІВАН СТЕПАНОВИЧ, 1900 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу. Заарештований 16.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5047)

МОРОЗ КІНДРАТ ТИМОФІЙОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 7 класів, військовослужбовець, рядовий 238-го стрілецького полку 81-ої стрілецької дивізії. Заарештований 7.03.1945 контррозвідкою “Смерш” 81-ої стрілецької дивізії (контрреволюційна агітація). Засуджений 14.04.1945 військовим трибуналом 81-ї гвардійської стрілецької дивізії до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 20.11.1959 трибуналом Одеського військового округу. (П – 4967)

МОРОЗ МАКСИМ ПЕТРОВИЧ, 1898 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“виключений із артілі, займався спекуляцією, закликав селян колгоспу ім.Сталіна виходити з колгоспу, вів антирадянську агітацію за зрив плану хлібозаготівельних робіт, погрожував активістам: “Підождіть, прийде час, і ми вас переточимо”). Засуджений 11.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7024)

МОРОЗ МАКСИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1898 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.01.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“у 1930 році активно агітував проти колективізації, за ним з колгоспу забрали своє майно і вийшли 72 господарі; у 1931-ому Мороз знову

вступив у колгосп, звідки його невдовзі за шкідництво і антирадянську агітацію проти виконання плану хлібозаготівельних робіт викинули – став торгувати рогатою худобою і кіньми, наживаючи великі гроші, крав колгоспний хліб: при обшуку вилучено близько центнера пшениці”). Засуджений 4.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6833)

МОРОЗ УСТИМ ЯКОВИЧ, 1901 р.н., с.Кам'яний Міст, українець, освіта середня спеціальна. Заарештований 9.04.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (“під час німецької окупації працював ветфельдшером районної земельної комендатури; антирадянська агітація”). Засуджений 4.12.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 14.10.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13615)

МОРОЗ ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1885 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав у с.Червоний Розділ Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“член контрреволюційної організації, яка вела підготовку до збройного повстання”). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

МОСКАЛИК ІВАН ГЕРАСИМОВИЧ, 1884 р.н., с.Павлівка, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 19.07.1920 радянською робітничо-селянською міліцією 9-го району Єлисаветградського повіту (вороже ставлення до радянської влади: “Іван у присутності багатьох селян говорив про невизнання радянської влади, висловлювався на її адресу нецензурною лайкою; не хотів звільняти будинок колишньої економії поміщика Цімермана під школу і читальню”). Єлисаветградською повітовою надзвичайною комісією 7.09.1920 направлений у концтабір до закінчення громадянської війни. Комісією по амністії 1.04.1921 міру покарання зменшено до 5 років. Реабілітований 15.07.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14240)

МОСКАЛИК ТИМОФІЙ ГЕРАСИМОВИЧ, 1883 р.н., с.Павлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 19.07.1920 радянською робітничо-селянською міліцією 9-го району Єлисаветградського повіту (вороже ставлення до радянської влади: “не хотів звільняти будинок колишньої економії поміщика Цімермана під школу і читальню”). Єлисаветградською повітовою надзвичайною комісією 7.09.1920 направлений у концтабір до закінчення громадянської війни. Комісією по амністії 1.04.1921 міру покарання зменшено до 5 років. Реабілітований 15.07.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14240)

МОСКАЛЬОВ ХОМА ГАВРИЛОВИЧ, 1903 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, механік МТС. Заарештований 21.10.1937 Рівненським РВ НКВС (ворожі настрої проти радянської влади, зв'язок з контрреволюційним елементом). Засуджений 1.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.08.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5450)

МОСТОВИЙ ПЕТРО ГАПОНОВИЧ, 1895 р.н., с.Рівне, українець, освіта 2 класи, проживав на х.Вільні Луки Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 30.03.1944 Рівненським РВ НКДБ (“в роки війни працював старостою громадського двору, провадив таємне співробітництво з німецькими окупантами”). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 27.11.1944 направлений в спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 3149)

МОТОРНИЙ ІВАН ІВАНОВИЧ, 1883 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Куца Балка Сотницько-Балківської сільради Новоукраїнського району, голова колгоспу “Шлях до соціалізму”. Заарештований 2.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність – *див. Федір Рябошапка*). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050)

МОХОНЬКО ГРИГОРІЙ ХОМОВИЧ, 1893 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин-бідняк, колгоспник. Заарештований – дата не вказана – Хмельвським РВ НКВС (член української повстанської націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

МОШНЯГУЛ ДМИТРО ПАВЛОВИЧ, 1891 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, тесля колгоспу ім.Леніна. Заарештований 21.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член

контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

МОШНЯГУЛ ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1889 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу ім.Леніна. Заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

МУНТЯН ОНИКІЙ АВРАМОВИЧ, 1895 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, у 1934 році виключений із членів ВКП(б), член колгоспу, товарознавець сільської кооперації. Заарештований 3.06.1938 Хмельнським РВ НКВС (антирадянська, контрреволюційна діяльність, колишній член анархістського партизанського загону – див. *Митрофан Калько*). Трибуналом Одеського військового округу 5.05.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6569)

МУРДІЙ ІВАН ГНАТОВИЧ, 1872 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, неписьменний, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 10.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 8 років ув'язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 5 років і 5 років заслання за межі Зінов'євського округу. Реабілітований 12.05.1992 року Генеральною прокуратурою України. (П – 13252)

МУРДІЙ ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 10.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 1,6 року ув'язнення у концтаборах умовно з випробувальним терміном на 3 роки. Реабілітований 12.05.1992 Генеральною прокуратурою України. Вдруге, працюючи вантажником ст.Помічна, заарештований 3.07.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“був членом баптистської секти, вів контрреволюційну агітацію”, “у 1921 році новоукраїнські баптисти отримали із США вагон різних продуктів, при повторній допомозі продукти затримали й не видали адресатам”). Засуджений 26.03.1939 Одеським обласним судом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 4.12.1939 міру покарання зменшено до 5 років неволі. Реабілітований 17.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13252, 13062)

МУСИК ГРИГОРІЙ МАКАРОВИЧ, 1891 р.н., х.Петрівка Ганнівської сільради, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 16.02.1930 Рівненським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, підписки на державну позику). Зінов'євським окрсудом 9.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1849)

МУСИК ДМИТРО ГРИГОРОВИЧ, 1913 р.н., х.Петрівка Ганнівської сільради, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 16.02.1930 Рівненським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Зінов'євським окрсудом 9.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1849)

МУСИК ДМИТРО СВИРИДОВИЧ, 1900 р.н., с.Нова Печена (приєднане до Новомиколаївки) Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, проживав у радгоспі ім.Куйбишева, різнороб. Заарештований 28.11.1937 Витязівським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 1.12.1937 трійкою УНКВС до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9213)

МУШИНСЬКИЙ ВІКЕНТІЙ КАРЛОВИЧ, 1906 р.н., с.Мар'янівка, поляк, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, різнороб заводу “Червона зірка”. Заарештований 30.02.1932 особливим відділом ДПУ м.Славути Хмельницької області (спроба нелегального переходу кордону з Польщею). Зінов'євським міськвдділом ДПУ 16.10.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2455)

НАБОК ВАСИЛЬ ДЕНИСОВИЧ, 1890 р.н., с.Громуха, українець, неписьменний, проживав у радгоспі ім.Куйбишева Витязівського (нині с.Куйбишеве Бобринецького) району, пиляр. У 1929 році за невиконання твердого завдання хлібоздачі розкуркулений. Заарештований 22.05.1945 Рівненським РВ

НКДБ (зрадницька антирадянська діяльність: “в роки німецької окупації скаржився гебітскомісару м.Бобринця, що його радянська влада репресувала, відібрала дім, господарство, вимагав повернення своєї хати; після відмови гебітскомісара Набок разом із гуртом куркулів села Громухи Ганнівської сільради Шинкевичем, Таровиком, Ланецьким, Троценком, Хомутенком написали список партійно-радянського активу в кількості 20 осіб і передали його німецькому добровільно-козацькому загону”). Засуджений 17.07.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років, з-під варти звільнений 30.11.1955. Реабілітований 11.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3620)

НАГОРНИЙ ІВАН ЮХИМОВИЧ, 1889 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер державного банку. Заарештований 25.02.1938 Кіровським МВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 10.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.12.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3982)

НАЗАРЕВИЧ МИКОЛА ІВАНОВИЧ (він же НЕДАЙКАША КСЕНОФОНТ ОКСЕНТОВИЧ), 1900 р.н., с.Глодоси, українець, освіта вища, вчитель школи с.Мар'янопіль Новоукраїнського району. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 21.04.1933 за контрреволюційну діяльність був засуджений до 3 років заслання на північ. Вдруге заарештований 7.07.1938 Хмельським РВ НКВС (“належність до бойової української повстанської організації, закладеної польсько-петлюрівськими емісарами Недайкашею, Дигасом, Мелешком, Берещенком та іншими, які систематично прибували з Польщі в Україну для створення повстанських загонів”, “зв'язок з родичем-терористом, який нелегально емігрував до Польщі, антирадянська агітація”). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

НАЗАРЕНКО МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1918 р.н., с.Караказелівка Витязівського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, проживав у с.Новомиколаївка Новоукраїнського району, секретар сільради. Заарештований 12.08.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 30.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. З-під варти звільнений 5.08.1945. Реабілітований 17.05.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 4415)

НАРОЖЕНКО МАКСИМ ТИТОВИЧ, 1884 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7408)

НАРОЖЕНКО МИКОЛА КУЗЬМОВИЧ, 1892 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, агітація проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7408)

НАСИПАЙКО АРСЕН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Захарівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Вологда (Росія), червоноармієць 34-го запасного стрілецького полку. Заарештований 18.04.1942 (антирадянська агітація). Засуджений 18.06.1942 трибуналом військового гарнізону м.Вологда до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 2.07.1990 прокуратурою Ленінградського військового округу. (П – 11982)

НАСИПАЙКО МАВРА КОРНІЇВНА, 1886 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українка, освіта початкова, проживала на х.Куца Балка Воронівської сільради Новоукраїнського району, член колгоспу “Шлях до соціалізму”. У 1931 році розкуркулена. Заарештована 6.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“вимагала повернення конфіскованого майна, не виконувала плану хлібоздачі, вела шкідницьку діяльність – знищила в колгоспі 105 курей”). Засуджена 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Звільнена з ув'язнення у 1947 році. Реабілітована 23.11.1957 Кіровоградським облсудом. Брат Яків емігрував за кордон. (П – 1468)

НАСИПАЙКО ОЛЕКСАНДР КОРНІЙОВИЧ, 1899 р.н., х.Куца Балка Воронівської сільради, українець, освіта початкова, робітник сільгоспартілі “Шлях до соціалізму”. Заарештований 15.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“учасник контрреволюційної повстанської організації, яка вела антирадянську

агітацію та займалась шкідництвом у колгоспі – знищувала коней”). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10432)

НЕГОДА ТИМОФІЙ ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Мар'янопіль, українець, освіта 3 класи, червоноармієць 233-го артилерійського полку 95-ої гвардійської стрілецької дивізії 5-ої гвардійської армії. Заарештований 1.10.1944 контррозвідкою “Смерш” 95-ої ГСД (“лікуючись у шпиталі разом із Віктором Безпаловим і Архипом Гольшею, (Кіровоград), та Григорієм Пикущим, с.Мала Дмитрівка Олександрійського району, в розмовах між собою вихваляли життя за німецької окупації, зводили наклепи на радянську владу й колгоспи; Гольша зокрема висловлював думку, що союзники після перемоги над Німеччиною і Японією нападуть на СРСР”). Засуджений 4.11.1944 трибуналом 5-ої гвардійської армії до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.04.1991 прокуратурою Білоруського військового округу. (П – 12622)

НЕДАЙКАША ДЕМ'ЯН ПЛАТОНОВИЧ, 1880 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, тесля колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 11.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“завербований в українську повстанську терористичну організацію у 1924 році польсько-петлюрівським емісаром Петром Недайкашею, який прибув із Польщі за завданням польського головного штабу, у 1927 році переховував Петра Недайкашу у своїй хаті; підтримував зв'язок з племінником і братами, учасниками повстанського загону Мелешка, які перебували у Польщі; був детально інформований про прибуття з Польщі Фоки Мелешка, Михайла Коропа і Леонтія Прядка; у 1930 році проліз в актив сільської ради, розкуркулював середняків, а не куркулів, аби обізнати народ”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 15.11.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

НЕДАЙКАША МИХАЙЛО ДЕНИСОВИЧ, 1908 р.н., с.Глодоси Хмельвського району, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 15.08.1931 Хмельвським РВ ДПУ УРСР (“в роки громадянської війни брав участь у повстанських загонах проти радянської влади, вів контрреволюційну агітацію проти заходів компартії та уряду”). Засуджений 19.01.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12083)

НЕДАЙКАША ТИТ ГНАТОВИЧ, 1886 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у м.Знам'янка, працював у 7-му відділі руху станції. Заарештований 13.06.1937 УНКВС Одеської області (антирадянська агітація, шпигунство). Засуджений 1.10.1937 НКВС та Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 6.10.1937. Реабілітований 31.10.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 5608)

НЕДАЙКАША ЯКІВ ЛАРІОНОВИЧ, 1901 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 2 класи, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 10.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“як член повстанської організації брав участь у нелегальних зібраннях, у 1935 році переховував у своїй хаті емісара польської розвідки Василя Недайкашу; три його двоюрідні брати Василь, Петро і Порфир емігрували у Польщу; вів антирадянську агітацію”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 15.11.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

НЕЖИНКОВСЬКИЙ ВАСИЛЬ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 27.10.1930 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 14.01.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 4.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6172)

НЕЖИНКОВСЬКИЙ ОЛЕКСІЙ ЛАРІОНОВИЧ, 1882 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (активна агітація проти колективізації і заходів радянської влади). Новоукраїнським райсудом 18.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6385)

НЕПОМНЯЩИЙ ЄВГЕН ГРИГОРОВИЧ, 1909 р.н., с.Кам'яний Міст Мар'янопільської сільради, українець, освіта початкова, проживав у с.Михайлівка, член колгоспу “Ясна зоря”. У 1937 році судився за розлом комори. Вдруге заарештований 3.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“відмовився

підписуватись на державну позику, а коли комісія прийшла до нього додому і пропонувала його дружині підписатись, то Непомнящий кричав: “Ви зайшли до хати шкуру дерти з мене? Хіба можна насильно людей до цього схилити? Не буду!” і кинувся з вилами на уповноваженого по підписці Микиту Петренка, щоб його заколоти – своїми діями він фактично підірвав кампанію підписки на державну позику у селі: із 75 колгоспників підписались лише 35”). Засуджений 27.11.1938 Одеським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 18.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1244)

НЕРІНГ ЕМІЛЬ КАРЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Станемік Познанської губернії (Польща), німець, освіта початкова, проживав у с.Ковалівка Новоукраїнського району, робітник радгоспу “Більшовик”. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (підозрювався у зв’язках із закордоном та шпигунстві). Одеською облпрокуратурою 19.03.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2965)

НЕСТЕРЕНКО ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1888 р.н., с.Глodosи, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 3.12.1937 Кіровським МВ НКВС (підозрювався у веденні антирадянської агітації). Кіровоградським облсудом 4.01.1940 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1505)

НЕТРЕБА САМІЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1882 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 1 клас, проживав у м.Кіровограді, сторож артілі “Інтруд”. Заарештований 23.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (підозрювався у контрреволюційній діяльності). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 24.06.1941 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2623)

НИГАЙ БОРИС ВАСИЛЬОВИЧ, 1923 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта середня, член ВЛКСМ, проживав у військовому містечку Вольського училища хімічного захисту Саратовської області, курсант. Заарештований 30.04.1942 особливим відділом НКВС Центрального хімічного полігону Червоної армії (“зводив наклепи на Червону армію, радянський уряд, повідомлення радінформбюро: “В Червоній армії немає справедливості: якийсь неграмотний колгоспник командує інженерами”, “До німців не можна ставитись як до варварів, це розумний народ, розумніший від нас; треба віддати їм належне – до війни вони зуміли підготуватись як слід і насадили в СРСР своїх агентів”, “Німці озброєні добре, вони є новаторами, ось і в хімічній війні вони будуть застосовувати такі отруйні речовини, які досі нікому не відомі”, “Я не вірю в повідомлення Інформбюро, оскільки дійсні втрати німців не підраховуються, а ведуться на око”). Засуджений 13.07.1942 трибуналом Саратовського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 10.05.1990 трибуналом Привользько-Уральського військового округу. (П – 12448)

НИКІТЕНКО ЯВТУХ КАЛИНОВИЧ, 1874 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.12.1932 Рівненським РВ ДПУ (“агітував проти колективізації та виконання плану хлібозаготівлі; у 1932 році на подвір’ї Нікітенка знайдено 40 пудів протруєної чистосортної пшениці, украденої з колгоспу “До гурту” за сприяння його зятя Івана Харченка”). Засуджений 28.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 14.04.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6885)

НИКОЛЕНКО СТЕПАН НИКИФОРОВИЧ, 1892 р.н., с.Богданівка Рівненської сільради, українець, освіта початкова, у 1937 році виключений з членів ВКП(б), проживав у м.Новоукраїнка, завідувач артілі “1-е серпня”. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії УНР; член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

НОВАК ЗАХАР ГРИГОРОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (без опору здався в полон фінам). Засуджений 26.09.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.05.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4352)

НОВАК ОНИСИМ АГАФОНОВИЧ, 1895 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на х.Варламівка Бобринецького району, хлібороб. Заарештований 8.01.1930 Зінов’євським

окрвідділом ДПУ (“разом із куркулями Михайлом Харлашенком, Петром Яворським, Гордієм Федоровим систематично вели серед населення антирадянську агітацію проти заходів радвлади – реалізації третьої державної позики та хлібозаготівлі, тероризували бідняцький і середняцький актив села”). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 6.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9976)

НОВИЦЬКИЙ ІВАН ДАВИДОВИЧ, 1891 р.н., проживав у с.Іванівка Новоукраїнського району, голова колгоспу ім.Чубаря. Заарештований 27.12.1932 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

НУДНИЙ МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1910 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник, після мобілізації – червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 20.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 15.06.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до ув'язнення у виправно-трудових таборах на період війни. Трибуналом Московського військового округу 27.05.1946 з табору звільнений. (П – 4581)

ОБУХОВСЬКИЙ ДМИТРО ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта середня, хлібороб, завідувач транспорту кам'яного кар'єру “Житлодорбуд”. Заарештований 22.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“у 1931 році був вичищений із колгоспу за те, що руйнував його: як завідувач обліку праці заплутував нарахування трудовнів, приписуючи зайві своїм родичам і куркулям, а біднякам зменшуючи; зрубав 15 гектарів недозрілої кукурудзи і привів у негодність; після виходу з колгоспу став агітувати й інших до цього, виступав проти виконання плану хлібозаготівлі”). Засуджений 10.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі, звільнений 13.10.1934 за залишком робочих днів – відпрацював 435 робочих днів. Особливою нарадою при НКВС СРСР 17.05.1941 судимість та пов'язані з нею обмеження прав зняті. (П – 1902)

ОГИР ГРИГОРІЙ ДМИТРОВИЧ, 1911 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав у с.Водяне, член колгоспу ім.Паризької комуни. Заарештований 28.07.1939 Кіровоградським УДБ УНКВС (активний член баптистської контрреволюційної організації, антирадянська агітація). Засуджений 25.10.1939 Кіровоградським облсудом до 6 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Кіровоградською облпрокуратурою 31.10.1940 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2725)

ОКСАМИТНИЙ ІВАН МАКСИМОВИЧ, 1897 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колгоспів, хлібозаготівельних робіт). Засуджений 15.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 23.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7014)

ОЛЕКСІЄНКО ІРИНА АНТОНІВНА, 1885 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, без певних занять. Заарештована 9.08.1939 Рівненським РВ НКВС (несплата державних податків, антирадянські висловлювання). Засуджена 26.04.1940 Кіровоградським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12632)

ОЛЕКСІЄНКО СТЕПАН АНТОНОВИЧ, 1905 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 9.08.1939 Рівненським РВ НКВС (несплата державних податків, антирадянські висловлювання). Засуджений 26.04.1940 Кіровоградським облсудом до 4 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12632)

ОЛІЙНИК ІВАН ПЕТРОВИЧ, 1879 р.н., с.Іванівка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 24.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти здачі зерна державі). Засуджений 4.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 16.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6828)

ОЛІЙНИК ОВСІЙ ІОНОВИЧ, 1881 р.н., с.Іванівка, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 21.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 16.04.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5279)

ОЛІФРЕНКО ВОЛОДИМИР ГРИГОРОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин-середняк, одноосібник. Заарештований – дата не вказана – Хмельівським РВ НКВС (член

української повстанської націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

ОЛЬШАНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Ворошилівка (нині с.Вербівка Новоукраїнського району), українець, освіта початкова, проживав у с.Тарутине Одеської області, колгоспник. Заарештований 5.09.1945 Тарутинським РВ МВС (в роки війни працював кучером у німецькій комендатурі). Засуджений 31.07.1946 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 5 років ув'язнення у виправно-трудовому таборі з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 14.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14199)

ОМЕЛЬЧЕНКО МИКИТА МИКИТОВИЧ, 1880 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоний схід”. Заарештований 11.04.1938 Рівненським РВ НКВС (член групи церковників, контрреволюційна пропаганда – *див. Кузьма Азза*). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8589)

ОМЕЛЬЧЕНКО МИКОЛА АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 4.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти заходів радянської влади). Засуджений 9.09.1931 Новоукраїнським райнарсудом до 5 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 29.11.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13379)

ОМЕЛЬЧЕНКО НАДІЯ ВАСИЛІВНА, 1911 р.н., с.Тернівка Белгородської області (Росія), українка, письменна, проживала у с.Помічна Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Горького. Заарештована 8.10.1944 Піщанобридським РВ НКДБ (“дружина начальника поліції в роки війни; у вересні 1944 року виступала проти того, аби позичати хліб сусідньому колгоспу ім.18-го партз'їзду, який не виконав план хлібозаготівлі, у жовтні селяни вийшли на тік і не давали вантажити зерно на підводи сусідам; при обшуку у Омельченко знайшли 1 тону пшениці та 100 пудів картоплі”). Засуджена 24.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 7 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 29.03.1989 Кіровоградським облсудом. (10065 – П)

ОМЕЛЬЧЕНКО ПАРАСКА КИРИЛІВНА, 1893 р.н., с.Рівне, українка, освіта початкова, без певних занять. Заарештована 26.05.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда, розповсюдження чуток про війну). Засуджена 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9528)

ОМЕЛЬЧЕНКО ФЕДІР СЕМЕНОВИЧ, 1895 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, робітник залізниці. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівлі). Засуджений 10.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7035)

ОНИЩЕНКО ЄВГЕН ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Іванівка Новоукраїнського району, українець, освіта 3 класи, кандидат у члени ВКП(б) у 1924-26 роках, проживав у с.Олено-Косогорівка Кіровоградського району, швець-чоботар майстерні сільського споживчого товариства. Заарештований 22.09.1947 Великовиківським РВ МДБ (“з VIII.1941 до XII.1943 мешкав у Кіровограді, працював чоботарем при жандармерії СС: агітував проти колгоспів, вихваляв лад до революції, керівників фашистської Німеччини, її віроломний напад на СРСР – евакуйований у Німеччину; “по війні провадив антирадянську агітацію: “У царській Росії пани були і вихідні були, а тепер товариші і вихідних немає”, “Ми нічого напевно не отримаєм, оскільки хліб держава забирає, а колгоспники нічого не мають на трудовні”). Засуджений 27.12.1947 Кіровоградським облсудом до 8 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Колегією з кримінальних справ Верховного суду УРСР 30.03.1955 міру покарання зменшено до 5 років, з-під варті звільнений за амністією. Реабілітований 15.06.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12379)

ОРЖЕХОВСЬКИЙ ІВАН ЛУКИЧ, 1900 р.н., с.Трибишани Хотинського повіту, Румунія (нині Чернівецька область), молдаванин, освіта вища, проживав у м.Новоукраїнка, вчитель школи №4.

Заарештований 25.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація, зв'язок з закордоном). Засуджений 28.11.1937 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.10.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4891)

ОРЛОВ ІВАН АНТОНОВИЧ, 1903 р.н., м.Київ, росіянин, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, без певних занять. Заарештований 3.04.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (здався в полон ворогу). Новоукраїнським РВ НКДБ 27.05.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 554)

ОСАУЛЕНКО АНДРІЙ ІВАНОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу “Правда”. Заарештований 9.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був у повстанському загоні Фоки Мелешка; член контрреволюційного націоналістичного угруповання, яке готувало теракт над головою колгоспу” – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

ОСАУЛЕНКО ВАСИЛЬ ГАВРИЛОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 5.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (“участь у боротьбі з радянською владою під час громадянської війни; контрреволюційна агітація: “Хліб віддай, гроші дай, останню худобу віддав, а сам хоч у яму живим заривайся – от діждались нового життя, бодай ніхто більше не діждав”, не виконав план до двору у 250 пудів хліба”). Хмельвським РВ ДПУ пропонувалось засудити до 10 років заслання на північ, прокуратурою 28.04.1931 був звільнений під розписку про невіжд. Вдруге, працюючи в колгоспі ім.Шевченка, заарештований 10.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (“у 1918-19 роках служив у війську армії УНР; будучи комірником, обважував колгоспників, видавав їм гнилий хліб, щоб викликати невдоволення радянською владою”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 26.09.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4846)

ОСЕТІНСЬКИЙ ЛЕОНТІЙ САВЕЛІЙОВИЧ, 1893 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 22.04.1938 Рівненським РВ НКВС (антирадянська контрреволюційна діяльність, агітація проти здачі державі надлишків хліба, підписки на державну позику). Засуджений 7.04.1939 Кіровоградським облсудом до 2 років ув'язнення. Вдруге як мешканець Кіровограда і робітник пивоварного заводу заарештований 13.08.1946 УМДБ Кіровоградської області (посібництво німецьким окупантам, контрреволюційна пропаганда паразницького характеру). Засуджений 5.10.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Трибуналом Привольського військового округу 13.05.1955 міру покарання зменшено до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Помер 1969 року в Кіровограді. Реабілітований 17.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. Брати Пантелеймон і Дмитро розкуркулені у 1929-30 роках. (572, 12731 – П)

ОСИПЕНКО АНДРІЙ ГЕРАСИМОВИЧ, 1887 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, приймальник молокопункту. У 1935 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до 2 років неволі. Вдруге заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії УНР; член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ОСИПЕНКО ВІКТОР ІЛЛІЧ, 1888 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, агротехнік сільгоспартілі “Вільна праця”. Заарештований 15.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“учасник контрреволюційної повстанської організації, яка вела антирадянську агітацію та займалась шкідництвом у колгоспі – знищувала коней”). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10432)

ОСИПЕНКО ІВАН ЮХИМОВИЧ, 1904 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. У 1933 році за грубе ставлення до колгоспників був засуджений нарсудом до 0,5 місяця примусової праці. Заарештований 12.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

ОСИПЕНКО РОМАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., с.Цибульки Братського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, робітник спілки “Вторчормет”. У 1930

році розкуркулений. Заарештований 10.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.11.1937. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12432)

ОСИПЕНКО ТИМОФІЙ СЕРГІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 5.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2833)

ОСИПЕНКО ФЕДІР ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1884 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. Заарештований 12.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“в роки громадянської війни брав участь у повстанні проти радянської влади; вів контрреволюційну агітацію”). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

ОСИПЕНКО ФЕДІР СТЕПАНОВИЧ, 1882 р.н., с.Нововодяне, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Новоукраїнка, завідувач кіоска міжрайконтори “Сортнасінеовочі”. Заарештований 8.04.1946 Новоукраїнським РВ МДБ (в роки німецької окупації працював завгоспом райспоживспілки, вів антирадянську агітацію). Засуджений 13.02.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Звільнений з табору 5.10.1954. Реабілітований 23.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13140)

ОСТАПЕНКО ТАРАС ІОВИЧ, 1875 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, коваль колгоспу “Правда”. Заарештований 21.10.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, наклепи на колгоспне будівництво). Засуджений 18.07.1939 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом УРСР 23.10.1939 міру покарання зменшено до 4 років з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 15.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1627)

ОСТАПЕНКО ФЕДІР ІЛЛІЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, мельник за фахом, член колгоспу “Правда”. Заарештований 14.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (участь у повстанських загонах, контрреволюційна агітація – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

ОТРОШКО ДМИТРО КОНОНОВИЧ, 1906 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Нова Печена (приєднане до с.Новомиколаївка), тракторист, військовослужбовець. Заарештований 18.08.1944 контррозвідкою “Смерш” 297-ої стрілецької Слов’янсько-Кіровоградської дивізії (підозрювався у антирадянській агітації). Військовим трибуналом 297-ої стрілецької дивізії 5.10.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4975)

ПАВЕЛКО ОДАРКА ПЕТРІВНА, 1908 р.н., с.Семенасте, українка, освіта початкова, проживала у м.Зінов’євську (нині Кіровоград), робітниця артлі “Каблук-колодка”. Заарештована 16.11.1930 Зінов’євським МВ ДПУ (антирадянська агітація). Зінов’євською міськпрокуратурою 27.12.1930 справу припинено, з-під варті звільнена. Реабілітована 10.02.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2109)

ПАВЛЕНКО ІВАН ЄЛІСЕЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 30.03.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“учасник антирадянської організації, створеної 1928 року у селі Глодосах колишніми петлюрівцями Коропом, Берещенком, Мелешком та іншими, які втекли в роки громадянської війни у Польщу, розповсюджував контрреволюційні листівки й літературу серед населення, поширював чутки про майбутню війну Польщі з СРСР весною 1929 року”). Засуджений 20.11.1929 колегією при ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, будучи членом колгоспу ім.Будьонного, заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації, вів антирадянську агітацію). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 13974, 4643)

ПАВЛЕНКО ІВАН СЕРГІЙОВИЧ, 1913 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, без певних занять. Заарештований 25.09.1935 Хмельвським НКВС (антирадянська діяльність: “проживаючи тимчасово

у м.Києві і маючи намір виїхати в Польщу, 23.08.1935 написав про це Григорію Корольку у Глодоси, викликаючи здійснити задум разом; перед виїздом із Глодос у 1933 році брав участь у контрреволюційній акції учнів школи – знищенні портретів вождів партії і радянської влади). Заступником народного комісара УРСР т.Кацнельсоном 4.03.1936 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге, працюючи в колгоспі, заарештований 19.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (член української контрреволюційної організації). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 7307, 5510)

ПАВЛЕНКО МИНА МИНОВИЧ, 1872 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації та крадіжках колгоспного хліба). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 4.02.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6863)

ПАВЛЕНКО ТРОХИМ ІВАНОВИЧ, 1907 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Громуха Ганнівської сільради, хлібороб. Заарештований 21.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 4.02.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6862)

ПАВЛЕНКО ФЕДІР ТИХОНОВИЧ, 1915 р.н., хутір Юр'ївка Ганнівської сільради, українець, освіта початкова, тракторист радгоспу “Червоний Жовтень”. Заарештований 18.08.1937 Рівненським РВ НКВС (“у 1929 році втік від розкуркулення, жив на нелегальному становищі за сфабрикованими документами у Воронежській області, у 1936-ому вернувся в село, з метою зниження урожайності сільгоспкультур займався шкідницькою оранкою, у жнива 1937-го по-шкідницьки розсипав зерно, працюючи з комбайном на тракторі”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.09.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9029)

ПАВЛОВ ІВАН ЄЛИЗАРОВИЧ, 1915 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, тесля. Заарештований 9.01.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (написання контрреволюційних листівок із закликом про повалення радянської влади). Одеським обласним відділом ДПУ 10.03.1932 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6386)

ПАВЛОВ СИЛА ЯРОШОВИЧ, 1862 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, тесля-кустар. Заарештований 5.10.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (написання контрреволюційних листівок із закликом про повалення радянської влади). Одеським обласним відділом ДПУ 22.03.1932 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6386)

ПАВЛОВСЬКИЙ ІВАН КИРИЛОВИЧ, 1915 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Червоновершка Компаніївського району, без певних занять. Заарештований 3.04.1944 Компаніївським РВ НКДБ (зрадницька діяльність: “в роки німецької окупації працював бухгалтером штіцпункту, організовував пограбування радянських громадян, доносив німцям на осіб, які не виконували їхніх розпоряджень; у січні 1942 року на очній ставці свідчив про антинімецьку пропаганду комуніста Андросова, якого згодом німці повісили”). Засуджений 22.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років каторги з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Помер 13.09.1946 в ув'язненні у Сиблагу. Реабілітований 8.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13581)

ПАВЛОВСЬКИЙ НИКОН ВАСИЛЬОВИЧ, 1879 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, хлібозаготівлі). Засуджений 18.07.1931 Новоукраїнським народним судом до 1 року примусових робіт. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 6385)

ПАВУНЬКО ІВАН АВТОНОМОВИЧ, 1897 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, вантажник на залізничній станції Новоукраїнка. Заарештований 4.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (вів контрреволюційну агітацію, висловлював антисемітські погляди, порушував трудову дисципліну, підбивав колгоспників не виходити на роботу). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8691)

ПАДАЛКА АНДРІЙ ГНАТОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб, розкуркулений. Заарештований 5.06.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (антирадянська агітація).

Засуджений 27.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. Вдруге як воловик колгоспу ім.Шевченка заарештований 11.07.1938 Хмельівським РВ НКВС ("в роки громадянської війни був у повстанському загоні Фоки Мелешка, у 1922 році входив до складу терористичної групи, брав участь у нападі на голову сільради Митрофана Гладуна; антирадянська агітація, зв'язок з терористами – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 1808, 3582)

ПАДАЛКА МАТВІЙ МИНОВИЧ, 1887 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, продавець сільського споживчого товариства. Заарештований 11.07.1938 Хмельівським РВ НКВС ("в роки громадянської війни був у повстанському загоні Мелешка; родичі – емісари польської розвідки; контрреволюційні настрої, антирадянська агітація" – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

ПАДАЛКА ОНОПРІЙ УЛЯНОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 27.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 27.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області на 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 2. 12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5487)

ПАДАЛКА САВА МИХАЙЛОВИЧ (МИНОВИЧ), 1885 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 26.03.1938 Хмельівським РВ НКВС (член української націоналістичної повстанської організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 2.12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5490)

ПАНАСЕВИЧ ОЛЕКСА ЯКИМОВИЧ, 1875 р.н., с.Чорнявка Черкаського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Ворошилівка Хмельівського (нині с.Вербова Новоукраїнського) району, священик. У 1930 році арештовувався за контрреволюційну діяльність, у 1932-ому за несплату податків був засуджений до 3 років неволі. Втретє заарештований 27.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська діяльність: під час всесоюзного перепису населення ходив по хатах і закликав селян записуватись віруючими: "Уряд на основі перепису робитиме висновки – якщо народ віруючий, то треба відкривати церкви" – 80 відсотків людей послухались батюшку). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1596)

ПАНАСОВА МАРФА МИНІВНА, 1887 р.н., с.Глодоси, українка, освіта початкова, проживала у с.Юр'ївка Добровеличківського району, без певних занять. У 1932 році за зв'язки з рідним братом Фокою Мелешком (у 1925 році отримала від нього з Чехії 2 листи) судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР була вислана в Казахстан, звідки втекла у 1934-ому. Вдруге заарештована 27.07.1937 Добровеличківським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: "поширювала провокаційні чутки про прийдешню війну і поразку в ній СРСР, про розпад колгоспної системи"). Засуджена 23.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 2.11.1937. Реабілітована 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9514)

ПАНАСЮК ПЕТРО ЯВДОКИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Мало-Мотикали Брест-Литовського повіту (Білорусія), українець, освіта початкова, проживав у с.Воронівка Новоукраїнського району, селянин-одноосібник. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація на зрив заходів партії та уряду). Засуджений трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11915)

ПАНЕВАЖ МИКОЛА ОНИСИМОВИЧ, 1896 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу "10-річчя Червоного козацтва". Заарештований 12.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

ПАНТАЛЕР СЕМЕН ЯКОВИЧ, 1903 р.н., м.Київ, єврей, освіта 3 класи, виключений з ВКП(б), проживав у с.Рівне, завідувач торгвідділу Рівненського сільського споживчого товариства. Заарештований 16.02.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна троцькістська пропаганда, шкідництво). Прокуратурою Рівненського району 19.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2948)

ПАНЧЕНКО МАРКО ФЕДОРОВИЧ, 1883 р.н., Подільська губернія, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоулянівка Воронівської сільради, хлібороб-бідняк. Заарештований 6.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“участь у селянському повстанні 4.01.1930 проти закриття церкви у Воронівці” – див. *Олександр Поточенко*). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 25.03.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6006)

ПАНЧЕНКО ФЕДІР АРТЕМОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, різнороб на будівництві. Заарештований 30.06.1938 Хмельвським РВ НКВС (шпигунство на користь Польщі, контрреволюційна агітація: “у 1924 році переховував у своїй хаті польсько-петлюрівського емісара Гаврила Богатирчука, брав участь у нелегальних зібраннях, де обговорювались питання про організацію повстанських загонів для боротьби з радянською владою; знав про появу у селі прибулих із Польщі Петра і Василя Недайкашів”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 20.09.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

ПАСІЧНИК МАКСИМ СЕМЕНОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, рахівник “Укртрансбуду”, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (належність до “Спілки визволення України”). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге засуджений за агітацію проти хлібоздачі у 1932 році до 3 років тюрми. Втретє заарештований 27.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (пропагував ворожі настрої проти радянської влади і колгоспів: “Радянська влада довго існувати не буде; людей засуджують для того, щоб вони дармово будували канали. Конституція – новий обман, треба боротись за самостійну Україну”; зводив наклепи на вождя народів Сталіна, співчував ворогові народу Любченку). Засуджений 16.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько Семен Несторович розкуркулений і висланий на північ у 1930 році, батько дружини Ігнатенко Антон розкуркулений. (П – 10999, 10560)

ПАТРАТІЙ ВАСИЛЬ САВЕЛІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, працівник на поденних роботах у дитячому будинку №2. У 1930 році за контрреволюційну агітацію був засуджений до 5 років неволі. Вдруге заарештований 19.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“після повернення із ув'язнення вимагав віддати йому відібрану хату, погрожував колгоспниці, яка мешкала в його колишній хаті”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.09.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9028)

ПАТРАТІЙ ПАНАС ГРИГОРОВИЧ, 1879 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 3.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 2.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5281)

ПАТРАТІЙ ПЕТРО ГОРДІЙОВИЧ, 1898 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, вантажник артілі “Червоний каменотес”. Заарештований 21.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

ПАТЮТКО ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1884 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, проживав у с.Хмельове Маловісківського району, вчитель трудової школи. Заарештований 9.05.1931 Одеським облвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Засуджений 5.03.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заборони проживання в 12 населених пунктах країни. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10139)

ПАТЮТКО СЕМЕН ДЕМ'ЯНОВИЧ, 1907 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, хлібороб. Заарештований 3.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади). Рішення по справі немає. Реабілітований 16.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. (П – 4492)

ПАТЮТКО ТЕРЕНТІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1902 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Колосівка Мостовського району Одеської (нині Веселинівського Миколаївської) області, рахівник машино-тракторної станції. Арештовувався органами ДПУ у 1928 році. Вдруге заарештований 8.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4643)

ПАТЮТКО ЯКІВ ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член повстанської диверсійної організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 16.12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5488)

ПАУЧЕНКО ОЛЕКСАНДРА ДЕНИСІВНА, 1897 р.н., с.Ганнівка, українка, освіта початкова, хлібороб. Заарештована 17.05.1930 Рівненським РВ ДПУ (“дружина куркуля, викрала власну корову з артілі “Червона праця”). Засуджена 15.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 2 років ув'язнення умовно з випробувальним строком на 3 роки. Верховним судом УРСР 27.07.1930 міру покарання змінено на 6 місяців ув'язнення з випробувальним строком на 3 роки. (П – 1817)

ПАУЧЕНКО СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.05.1930 Рівненським РВ ДПУ (викрав власну корову з артілі “Червона праця”). Засуджений 15.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та на 3 роки заслання за межі Зінов'євського округу. Верховним судом УРСР 27.07.1930 справу припинено. (П – 1817)

ПАШКОВСЬКИЙ МИНА ПЕТРОВИЧ, 1873 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.01.1930 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (зв'язок з петлюрівцями, антирадянські настрої). Засуджений 27.04.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання у північний край. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10024)

ПАЩЕНКО ВОЛОДИМИР ПЕТРОВИЧ, 1875 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, робітник сільгоспартілі “Вільна праця”. Заарештований 15.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“учасник контрреволюційної повстанської організації, яка вела антирадянську агітацію та займалась шкідництвом у колгоспі – знищувала коней”). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10432)

ПЕРЕДРІСНКО АРКАДІЙ ІВАНОВИЧ, 1910 р.н., с.Михайлівка Рівненського району (нова назва с.Далеке), українець, освіта вища, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 19.04.1944 Рівненським РВ НКДБ (“співробітництво з німецькими окупантами в роки війни: працював головним агрономом районної земельної управи”). Засуджений 26.07.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 21.07.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13456)

ПЕРЕКРЕСТ ВОЛОДИМИР ДМИТРОВИЧ, 1897 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта середня спеціальна, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, старший ветлікар райземвідділу. Заарештований 31.10.1937 Рівненським РВ НКВС (шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений 26.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1937. Реабілітований 8.08.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4818)

ПЕТРЕНКО ПАВЛО ДМИТРОВИЧ, 1874 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 22.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітував селян не виходити на роботу в колгоспі). Засуджений 10.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 14.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7097)

ПЕТРИЧЕНКО СЕРГІЙ КИРИЛОВИЧ, 1907 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон білофінам без опору). Засуджений 4.10.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 4.12.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4588)

ПЕТРОВ ПАНАС МИХАЙЛОВИЧ, 1890 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 5.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2833)

ПЕЧЕНИЙ МИКИТА ПЕТРОВИЧ, 1878 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Нова Ковалівка Новоукраїнського (нині Добровеличківського) району, хлібороб. Заарештований 11.02.1930 Зінов’євським ОВ ДПУ (“за царизму 10 років служив поліцейським; культивував антирадянські настрої, вів контрреволюційну агітацію проти колективізації, хлібозаготівлі та самообкладання”). Засуджений 8.03.1930 трійкою при колегії ДПУ до розстрілу, дата виконання вироку у справі відсутня. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10013)

ПИЛИПЕНКО ІВАН ГОРДІЙОВИЧ, 1904 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Шута (нині приєднане до с.Юр’ївка) Ганнівської сільради Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 31.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 8.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 3.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7160)

ПИЛИПЕНКО ІВАН УЛЯНОВИЧ, 1919 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 8 класів, проживав у с.Богодарівка Добровеличківського району, учень школи. Заарештований 16.08.1936 Добровеличківським РВ НКВС (“у серпні 1936 року в хаті Романовського зібрались школярі, учні 7-го класу Іван Пилипенко й два Володі Моторнюк і Коротич: грали в шашки, доміно, співали пісні-частівки: “Устань Ленін подивись, як в колгоспі розжились: спина гостра, срака гола - тіко вийшов із колгоспа, а нам Ленін показує рукою куди йти за мукою, батько в созі, діти в созі, а Ленін на дорозі” і т.п.”). Добровеличківським РВ НКВС 5.10.1936 справу направлено у спецколегію Одеського облсуду. Інших рішень 30-х років у справі немає. Прокуратурою Кіровоградської області 4.10.1989 справу закрито. (П – 10206)

ПИЛИПЕНКО КОСТЯНТИН ПЕТРОВИЧ, 1894 р.н., с.Козакова Балка, українець, освіта середня, без певних занять. Заарештований 27.10.1937 Хмелівським РВ НКВС (підозрювався як член контрреволюційної націоналістичної організації). Кіровоградською облпрокуратурою 1.06.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3872, 2474)

ПИЛИПЕНКО МАКСИМ ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Варварівка, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ПИЛИПЕНКО НИКИФОР СТЕПАНОВИЧ, 1885 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолексіївка Лозуватської сільради, колгоспник. Заарештований 17.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти хлібоздачі). Засуджений 4.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення в концтаборі. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6808)

ПИЛИПЕНКО-КРУЖКОВА НІНА САВЕЛІВНА, 1922 р.н., с.Варварівка, українка, освіта середня, проживала у м.Новоукраїнка. Заарештована 15.05.1947 Кіровоградським УМДБ (підозрювалась у зраді батьківщини в роки німецької окупації). Кіровоградським УМДБ 19.06.1947 справу припинено, з-під варті звільнена. (П – 2002)

ПИСАРЕНКО ПАВЛО АФІНОГЕНОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк, одноосібник. Заарештований 30.03.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“учасник антирадянської організації, створеної 1928 року у селі Глодосах колишніми петлюрівцями Коропом, Берещенком, Мелешком та іншими, які втекли в роки громадянської війни у Польщу, розповсюджував контрреволюційні листівки й літературу серед населення, поширював чутки про майбутню війну Польщі з СРСР весною 1929 року”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. Вдруге, будучи членом колгоспу “Червоний партизан”, заарештований 11.11.1937 Хмелівським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 13974, 4643)

ПИСЬМЕНКО МАКАР ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1886 р.н., с.Комишувате, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.06.1946 Новоукраїнським РВ МДБ (“таємний агент жандармерії в роки війни, антирадянська агітація”). Засуджений 19.08.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 13.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12725)

ПИСЬМЕНКО ОЛЕКСАНДР МАКАРОВИЧ, 1916 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, службовець. Заарештований 8.04.1947 УКДБ Кіровоградської області (антирадянська діяльність, співпраця з німецькими окупантами в роки війни). Засуджений 15.10.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 24.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12820)

ПИСЬМЕННИЙ СЕМЕН ПЛАТОНОВИЧ, 1902 р.н., с.Григорівка Рівненського району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 8.02.1938 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, антирадянські настрої). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 2.06.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5725)

ПІДВАЛЬНИЙ ЛАРІОН ХОМОВИЧ, 1909 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1932 року, проживав у м.Бердичеві Житомирської області, військовослужбовець, командир взводу 14-го кавалерійського полку. Заарештований 17.04.1933 особливим відділом ДПУ Українського військового округу (“член контрреволюційної організації, створеної у 1932 році Василем Молчановим з Миколаївської області та кіровоградцем Григорієм Косяковим, яка ставила мету: повалення радянської влади”). Засуджений 10.06.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув’язнення у концтаборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9088)

ПІДОПРИГОРА ЛУК’ЯН КУЗЬМОВИЧ, 1886 р.н., с.Олексіївка Воронівської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 6.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“участь у селянському повстанні 4.01.1930 проти закриття церкви у Воронівці” – див. *Олександр Поточенко*). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 25.03.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6006)

ПІХАЛЬОНОК ІВАН ЯКОВИЧ, 1913 р.н., с.Петрівка Хмельівського (нині приєднане до с.Вербівки Новоукраїнського району), українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 17.07.1930 Хмельівським РВ ДПУ (антирадянська діяльність, шкідництво: підозрювався у підпалі колгоспної комори з зерном). Засуджений 4.08.1930 Зінов’євським окружним судом до 4 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та на 5 років заслання. Реабілітований 14.07.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13401)

ПЛАЧИНДА ТРОХИМ СЕМЕНОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин-середняк, колгоспник. Заарештований – дата не вказана – Хмельівським РВ НКВС (член повстанської націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 управлінням КДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

ПОГОРІЛИЙ МИКИТА ЄШФАНОВИЧ, 1916 р.н., с.Семенасте, українець, освіта початкова, член колгоспу “Новий побут”. Заарештований 19.05.1939 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація проти колгоспного будівництва). Засуджений 25.08.1939 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 29.03.1990 Верховним судом УРСР. (П – 11602)

ПОГРЕБНЯК АНДРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1925 р.н., с.Ковалівка, українець, освіта 7 класів, колгоспник. Заарештований 29.03.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 72-ої гвардійської Червоноградської стрілецької дивізії (“під час окупації не раз арештовувався німецькою жандармерією, підозрювався як агент німецьких контррозвідувальних органів, але матеріалів про зраду не добуто”). Кіровоградським військкоматом направлений у спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 4137)

ПОГРЕБНЯК МИКИТА АФІНОГЕНОВИЧ, 1865 р.н., с.Рівне, українець, неписьменний, проживав у с.Ковалівка Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Постишева. У 1930 році розкуркулений і висланий у північний край. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“агітував за вибори

куркульських рад, розповсюджував провокаційні чутки про війну”). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.09.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 1595)

ПОДОЛЬСКИЙ АРОН МОЙСЕЙОВИЧ, 1902 р.н., м.Новоукраїнка, єврей, освіта середня, кандидат у члени ВКП(б) у 1925-29 роках, проживав у Гороховецьких таборах, червоноармієць 93-го запасного стрілецького полку. Заарештований 11.01.1943 особливим відділом НКВС 93-го ЗСП 30-ї запасної стрілецької бригади (антирадянські висловлювання серед військовослужбовців, критика Червоної армії і радянської преси, вихвалювання сили німецької зброї, зневага в перемозі СРСР). Засуджений 5.02.1943 військовим трибуналом 30-ї Івановської стрілецької бригади до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Звільнений у 1951 році, у 1962 році проживав у м.Комсомольську-на-Волзі Куйбишевської (нині Саратовської) області, Росія. Реабілітований 19.02.1962 трибуналом Московського військового округу. (П – 5753)

ПОЗНЯКОВ СТЕПАН ІВАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Рівне, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровограді, проєктант обласного проєктно-архітектурного відділу. Заарештований 29.08.1945 УНКДБ Кіровоградської області (“у 1943 році під час німецької окупації працював інженером на заводі “Червона зірка”, провадив антирадянську поразницьку агітацію”). Засуджений 12.11.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 21.03.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13889)

ПОЙЧЕНКО ВАСИЛЬ ФЕДОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Звірівка, українець, освіта початкова, різнороб гранітного кар’єру. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 11.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація, дискредитація сталінської Конституції). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 21.12.1988 Кіровоградським облсудом. (П – 8563)

ПОЙЧЕНКО ВОЛОДИМИР ДМИТРОВИЧ, 1918 р.н., с.Звірівка, українець, освіта 4 класи, червоноармієць артдивізіону 57-міліметрових гармат 125-ої окремої стрілецької бригади. Заарештований 25.03.1942 особливим відділом НКВС 125-ї стрілецької бригади (антирадянська агітація). Засуджений 26.08.1942 військовим трибуналом Молотівського гарнізону до 7 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 18.03.1992 прокуратурою Привольсько-Уральського військового округу. (П – 13162)

ПОЙЧЕНКО ПАНАС ДЕМ’ЯНОВИЧ, 1892 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, тесля колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 20.07.1944 УНКДБ Кіровоградської області (підозрювався як таємний агент німецької контррозвідки). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 31.05.45 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 12939)

ПОЛІТ ДАНИЛО МИХАЙЛОВИЧ, 1887 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу ім.Леніна. У 1934 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”, антирадянська агітація, шкідництво у колгоспі). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

ПОЛІТУН ЯКІВ ДЕМИДОВИЧ, 1917 р.н., с.Рівне, українець, освіта 7 класів, член ВЛКСМ, помічник командира взводу 1-го дивізіону 80-го зенітного артилерійського полку, старший сержант. Заарештований 14.05.1942 особливим відділом табору НКВС №245 м.Старобельськ (“зрада Батьківщини, німецький полон”). Засуджений 7.04.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 7.09.1989 трибуналом Київського військового округу. (П – 10105)

ПОЛОКА ДАНИЛО ТРОХИМОВИЧ, 1911 р.н., с.Щасливка, українець, освіта початкова, селянин-хлібороб. Заарештований 28.10.1930 Новоукраїнським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація серед молоді). Засуджений 19.03.1931 Новоукраїнським нарсудом до 3 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 3.10.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 6398)

ПОЛОКА ПИЛИП ЮХИМОВИЧ, 1865 р.н., с.Звірівка, українець, освіта початкова, різноробочий залізничної ст.Адабаш. Заарештований 28.05.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 26.03.1939 Одеським облсудом до 2 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 3.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1314)

ПОЛОНСЬКИЙ ІВАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

ПОЛОСМИНКІН ЄГОР СИДОРОВИЧ, 1878 р.н., с.Бежбайраки Рівненського району (нині с.Кропивницьке), українець, освіта початкова, охоронник кооперативу. Заарештований 15.03.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10420)

ПОЛТОРАЦЬКИЙ ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Вертіївка Ніжинського району Чернігівської області, українець, освіта неповна вища, проживав у с.Варварівка Новоукраїнського району, вчитель. Заарештований 29.09.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 5-го гвардійського механізованого корпусу (під час німецької окупації працював директором школи, був головою Знаменської “Просвіти”). Засуджений 22.10.1944 військовим трибуналом 5-го гвардійського механізованого корпусу до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 27.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13217)

ПОЛЯКОВ ГЕОРГІЙ ФЕДОРОВИЧ, 1883 р.н., м.Одеса, українець, освіта початкова, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, агітація проти заходів радянської влади на селі). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.01.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ПОЛЯНКІН МИКИТА ГЕРАСИМОВИЧ, 1894 р.н., с.Мала Помічна, росіянин, освіта початкова, проживав у с.Копейськ Челябінської області, військовослужбовець 66-го окремого батальйону військ НКВС. Заарештований 25.04.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 18-ої дивізії військ НКВС (“в роки громадянської війни 1918-21 служив почергово у червоній гвардії, армії генерала Колчака і Червоній армії; в роки війни зводив наклепи на керівників радянської держави, умови життя трудящих в СРСР та колгоспну систему, висловлював капітулянтські погляди щодо боротьби проти фашистської Німеччини, не вірив у рішення Тегеранської конференції: “Моя родина отримує карточки, а толку від них ніякого, їх не отоварюють, моєму роду і народу доведеться помирати з голоду”, “У селах з колгоспників беруть останню склянку молока, м'ясо і гроші також оддай, а сам залишайся з чим хочеш”). Засуджений 6.06.1944 трибуналом військ НКВС Челябінської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 6.01.1959 трибуналом Уральського військового округу. (П – 5768)

ПОНОМАРЕНКО ВАСИЛЬ ФЕДОСІЙОВИЧ, 1903 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 2.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5519)

ПОПЕЛЯНЧЕНКО ТЕРЕНТІЙ САВЕЛІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Новоолексіївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, голова сільради. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році служив в петлюрівській армії, член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ПОПЛАВСЬКИЙ ЙОСИП ПЕТРОВИЧ, 1896 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, кустар-бляхар районної лікарні. Заарештований 27.07.1937 Рівненським РВ НКВС (“вихвалів троцькістів”).

Засуджений 21.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 14.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1474)

ПОПОВИЧЕНКО БОРИС АНДРІЙОВИЧ, 1928 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 6 класів, колгоспник. Заарештований 29.03.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 72-ої гвардійської Червоноградської стрілецької дивізії (агент німецьких контррозвідувальних органів). Справу припинено 2.08.1944 за недостатністю доказів, з-під варті звільнений. (П – 4137)

ПОПОВКІН ВОЛОДИМИР ЯРОШОВИЧ, 1926 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 6 класів, курсант 34-го навчального танкового полку у м.Дзержинську. Заарештований 23.04.1945 відділом контррозвідки “Смерш” 1-ої навчальної танкової бригади (“агітував проти колгоспного ладу, умов служби у Радянській армії”). Засуджений 17.07.1945 трибуналом військ НКВС Горьківської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 12.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13981)

ПОПРАВКО ІВАН ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1919 р.н., с.Семенасте, українець, освіта неповна середня, член ВЛКСМ, проживав у с.Баланда Саратовської області, військовослужбовець, пілот 1-ої ескадрилі 659 винищувально-авіаційного полку, старший сержант. Заарештований 30.08.1942 особливим відділом НКВС 3-ої запасної авіабригади (антирадянська агітація: “серед військовиків розповсюджував контрреволюційні капітулянтські висловлювання, дискредитував радянський уряд і командування Червоної армії, вихваляв дії німецької армії та Гітлера”). Засуджений 27.09.1942 військовим трибуналом 3-ої ЗАБ до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років і військового звання старший сержант. Реабілітований 13.08.1991 військовою прокуратурою Привольсько-Уральського військового округу. (П – 12750)

ПОПРУЖЕНКО БОРИС ЛАРІОНОВИЧ, 1923 р.н., с.Димине, українець, освіта середня, рядовий 232-го стрілецького батальйону 37-ої стрілецької бригади. Заарештований 17.01.1947 відділом контррозвідки МДБ 37-ої окремої будівельної бригади (“у серпні 1941 року разом з військами Червоної армії був евакуйований в тил, але далі з допризовниками не побажав іти, вернувся у село і був призначений німецькою окупаційною владою секретарем сільської управи; виконував усі вказівки окупаційної влади: збирав для німців податки – у 1942-43 роках зібрано понад 140 тисяч рублів, складав списки молоді для відправлення їх на роботи в Німеччину, передавав поліції прізвиська радянських активістів; вступив у Організацію українських націоналістів, мав псевдо Лис, співав контрреволюційні пісні зі сцени клубу, виконував обов'язки зв'язкового; на початку 1944-го працював їздовим німецької транспортної військової частини, перевозив на фронт боезапаси, відступав з німцями у тил, опинившись у березні 1945 року в рядах Червоної армії, приховував своє минуле”). Засуджений 26.07.1947 трибуналом Північно-Кавказького військового округу до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 13.03.1979 Верховним судом СРСР. (П – 8375)

ПОПРУЖЕНКО ЕРАСТ ПУДОВИЧ, 1880 р.н., с.Димине, українець, освіта початкова, проживав у с.Безводня Кіровоградського району, колгоспник. Заарештований 15.02.1938 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної групи, виступав проти заходів партії і уряду). Засуджений 10.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 29.04.1938. Реабілітований 15.08.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4801)

ПОРТЕНКО ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1865 р.н., м.Новоукраїнка, українець, неписьменний, сторож районного дитячого будинку. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація проти колективізації). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1484)

ПОТОЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ПОРФИРОВИЧ, 1891 р.н., с.Михайлівка Одеського (нині Біляївського) району Одеської області, українець, освіта середня, проживав у с.Воронівка Новоукраїнського району, священник. У 1921 році за опір проти вилучення цінностей у церкві був засуджений до 1 року неволі умовно. Заарештований 6.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“27.12.1929 комсомольці Воронівки Новоукраїнського району на своїх зборах прийняли рішення закрити церкву, піп Олександр Поточенко кинувся по хатах вмовляти селян не дати комсомольцям закрити церкву; 4.01.1930 на мітинг до церкви прийшло селян-активістів із ближніх сіл близько півтори тисячі чоловік, а куркулі на противагу активістам організували контрдемонстрацію, близько півтори сотні їх вигукували: “Геть комуно, геть

банду!”, голова сільради попросив батюшку вгамувати куркулів і коли той став до людей розводити руками: “Влада забрала у нас золото, і ми нічого не зробили; тепер влада вимагає закрити церкву, і ми так само нічого не зможемо вчинити” – ще дужче розгорілась бійка, з вигуками “Геть!” та “Оце вам за хлібозаготівлю, оце за план до двору, оце за колективізацію!”, куркулі звалили огорожу, почали кидати камінням, 8 осіб, членів сільради та голів колгоспу, поранили”). Поточенко 22 лютого по 9 березня голодував у в’язниці з протестом проти суду. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 25.03.1930 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 6006)

ПРИЖИГАЛИНСЬКИЙ ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1925 р.н., с.Ковалівка, українець, освіта 4 класи, колгоспник. Заарештований 24.03.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 72-ої гвардійської Червоноградської стрілецької дивізії (“під час окупації не раз арештовувався німецькою жандармерією, підозрювався як агент німецьких контррозвідувальних органів, але матеріалів про зраду не було”). Направлений через Кіровоградський військкомат у спецтабір НКВС для фільтрації. (П – 4137)

ПРИРАДОВИЧ МИХАЙЛО СТЕПАНОВИЧ, 1895 р.н., с.Мишківці Дорвенського повіту (Австро-Угорщина, нині Югославія), серб, освіта початкова, проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 16.02.1938 Хмелівським РВ НКВС (“у 1915 році мобілізований у австрійську армію, у вересні 1915-го потрапив у російський полон; підозрювався у антирадянській агітації серед колгоспників, шпигунській діяльності). Кіровоградською облпрокуратурою 15.11.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2740)

ПРИСЯЖНИЙ ЛУК’ЯН ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1884 р.н., с.Томашівка Уманського району Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 21.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10166)

ПРИСЯЖНИЙ ЯВТУХ ЯРОШОВИЧ, 1893 р.н., с.Водяне, українець, освіта початкова, проживав у с.Лозуватка Новоукраїнського району, лісник Оникіївського лісництва. Заарештований 11.04.1945 Рівненським РВ НКДБ (співробітництво з німецькими окупантами в роки війни, зрада). Засуджений 15.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 4.02.1955 трибуналом Київського військового округу. (П – 3417)

ПРИШВА ГРИГОРІЙ ГНАТОВИЧ, 1898 р.н., с.Щасливка, українець, освіта початкова, рядовий 1059-го стрілецького полку 297-ої стрілецької дивізії. Заарештований 23.08.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 297-ої стрілецької Слов’янсько-Кіровоградської дивізії (“агітував проти колгоспного ладу, зводив наклепи на Червону армію, органи НКВС”). Засуджений 17.09.1944 військовим трибуналом 297-ої стрілецької Слов’янсько-Кіровоградської дивізії до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 22.06.1993 прокуратурою Московського військового округу. (П – 13870)

ПРИШВА ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1893 р.н., с.Софіївка, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, воловик радгоспу, розкуркулений. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації проти хлібозаготівлі). Новоукраїнським РВ ДПУ 12.04.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2924)

ПРОКОПЧУК МАКСИМ ФЕДОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.10-річчя Червоного козацтва. Заарештований 28.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність – див. Федір Рябошанка). Засуджений трійкою УНКВС Одеської області 20.04.1938 до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050)

ПРОКОПЧУК ОЛЕКСАНДР ПАНАСОВИЧ, 1898 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта 3 класи, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

ПРОТАС ФЕДІР МУСІЙОВИЧ, 1894 р.н., проживав у м.Новоукраїнка, викладач сільськогосподарського технікуму. Заарештований 12.02.1933 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

ПРУДКИЙ МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1900 р.н., с.Іванівка Великовиківського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта 3 класи, проживав у м.Москві (Росія), червоноармієць 121-го мосто-будівельного батальйону. Заарештований 19.07.1942 особливим відділом НКВС 10-ої армії (антирадянська агітація). Засуджений 7.08.1942 військовим трибуналом 10-ої армії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 30.10.1992 прокуратурою Московського військового округу. (П – 13658)

ПРЯДКО ВАСИЛЬ ПРОКОПОВИЧ, 1884 р.н., м.Одеса, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, завідувач нафтобази автоколони. Заарештований 3.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (як таємний агент царської охорони в минулому). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 10.03.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3096)

ПРЯДКО ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1911 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ до 1934 року, проживав у м.Мала Виска, червоноармієць комендантського відділення 3-го будівельного батальйону 141-ої окремої стрілецької бригади. У 1937 році за хуліганство був засуджений Маловисківським нарсудом до 2 років неволі. Вдруге заарештований 22.06.1942 особливим відділом НКВС 141-ої ОСБ (“8.07.1941 доручено разом з іншими гнати колгоспну худобу на схід, по дорозі багато пастухів вернулись, Прядко догнав до Березівського району Воронежської області, у грудні 1941 року у м.Куп’янську Харківської області мобілізований у ряди Червоної армії; контрреволюційними розмовами намагався викликати у солдат зрадницькі настрої: “Пошвидше б на фронт, а там видно буде – битись чи перейти на бік ворога”, коли Інформбюро передало про втрати Червоної армії на Харківському напрямі: “Ці 70 тисяч не безвісти пропали, а перейшли на бік противника”). Військовим трибуналом 141-ої ОСБ 9.07.1942 справу припинено з причини, що при конвоюванні з передової лінії фронту через небезпеку потрапити в оточення ворога звинувачуваний Прядко серед інших осіб 3.07.1942 був застрелений конвоїрами. (П – 10223)

ПРЯДКО ГРИГОРІЙ МАТВІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (член націоналістичної організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5513)

ПРЯДКО ІВАН КІНДРАТОВИЧ, 1914 р.н., с.Глодоси, українець, освіта вища педагогічна, член ВКП(б), з 1940 року до мобілізації директор середньої школи у с.Хмельовому, сержант 3-го окремого армійського запасного стрілецького полку. Заарештований 17.04.1943 особливим відділом НКВС 5-ої танкової армії (“не доніс в органи про те, що односельчани готували груповий перехід на бік ворога”). Засуджений 11.05.1943 військовим трибуналом 12-ї армії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 31.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13033)

ПРЯДКО МАКСИМ ФЕДОТОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Карла Маркса. Заарештований 11.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; рідний брат – емісар польської розвідки; антирадянська агітація, зв'язок з терористами” – див. *Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3582)

ПРЯДКО ПИЛИП ЛАРІОНОВИЧ, 1909 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, вчитель середньої школи. Заарештований 27.10.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність, член націоналістичної групи). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 22.01.1957 трибуналом Одеського військового округу. (П – 3872)

ПРЯДКО ТИМОФІЙ ФЕДОТОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівлі та колективізації). Рішення по справі немає. Справа припинена 15.12.1994 управлінням СБУ Кіровоградської області. Вдруге заарештований 19.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (активний член української контрреволюційної націоналістичної організації). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС

Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.03.1962 Кіровоградським облсудом. Брат служив у війську армії УНР, емігрував за кордон. (П – 5544)

ПУРИС ДМИТРО ВАСИЛЬОВИЧ, 1899 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ при ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації, зв'язках із куркулями). Хмельвським нарсудом 9.09.1931 виправданий, справу припинено. (П – 1278)

ПУХИР ЛАРИОН АРСЕНОВИЧ, 1908 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, проживав у с.Іванівка Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 15.01.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація проти перепису населення). Засуджений 13.03.1937 Одеським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 31.07.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12481)

РАЙКОВ АРХИП НИКАНОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Фешико Ляхівського району Горьківської області (Росія), росіянин, член ВКП(б) в 1917-21 роках, проживав у с.Ганнівка Новоукраїнського району, кравець. Заарештований 25.04.1938 Рівненським РВ НКВС (антирадянська контрреволюційна діяльність). Помер від туберкульозу легень 7.11.1938 в лікарні Одеської в'язниці. Рівненським РВ НКВС 10.01.1939 справу припинено. Реабілітований 10.03.1975 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 572)

РАЙЧУК ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Ститичеве Фоїнської волості Пінського повіту Мінської губернії (нині Білорусія), білорус (за іншими даними українець), освіта 2 класи, проживав у с.Іванівка Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Чубаря. Заарештований 19.03.1938 Рівненським РВ НКВС (“Імперович і Райчук підтримували письмовий зв'язок з родичами, які проживають у Польщі, а також із польським консульством, на допиті 11.07.1938 свідчили про свою належність до військово-націоналістичної організації, яка мала здійснювати диверсійні акти на випадок війни, згодом від цих свідчень відмовились”). Військовою прокуратурою 434 справу припинено 27.07.1939, з-під варті звільнений. (П – 2946)

РАКОВИЦАН ЛЕОНТІЙ ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1872 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 3.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 10.04.1930 Зінов'євським окрсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням за межі Зінов'євського округу на 5 років. Реабілітований 31.07.1990 Верховним судом УРСР. (П – 13252)

РАКОЖИЦЯ ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1916 р.н., х.Червоний Розділ, українець, освіта 1 клас, проживав у с.Пішаний Брід Добровеличківського району, військовик, рядовий 226-го стрілецького полку. Заарештований 16.07.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 74-ої стрілецької дивізії (антирадянська агітація серед особового складу, назадоволення умовами служби у Червоній армії). Засуджений 23.08.1944 військовим трибуналом 74-ої СД до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.07.1990 Прикарпатським військовим округом. (П – 12079)

РАЧКОВАН ВАСИЛЬ АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта 6 класів, член ВКП(б) у 1940-45 роках, бригадир колгоспу ім.ІІІ-го Інтернаціоналу. Заарештований 28.06.1946 Новоукраїнським РВ МДБ (співробітництво з німецькими каральними органами: “будучи залишений керівництвом району для підривної роботи в тилу німецької армії, завдання не виконав – у серпні 1943 року арештований німецькою жандармерією як комуніст, дав підписку, що повідомлятиме окупантам про партизан, комуністів та осіб, налаштованих проти німецької влади, здав німцям кількох членів партії”). Засуджений 16.08.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Трибуналом Київського військового округу 18.01.1955 міру покарання зменшено до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 10.03.1959 Верховним судом СРСР. (П – 4707)

РЕБДСВ ПОРФИР ПИЛИПОВИЧ, 1902 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта 5 класів, хлібороб, член колгоспу ім.Леніна. Розкуркулений разом з батьком у 1930 році за те, що не виконав твердого завдання по хлібоздачі у 600 пудів, від заслання втік. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським МВ НКВС (“повернувшись у село в 1936 році, вимагав від сільради повернення свого майна, погрожував помстою колгоспникам: “Якщо не віддадуть хату, то спалю її разом з канцелярією колгоспу ім.Ворошилова”); висловлював терористичні наміри на адресу керівників партії, зокрема тов.Сталіна;

зберігав вогнепальну зброю”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.09.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4839)

РЕВЕНКО ГАВРИЛО ГРИГОРОВИЧ, 1890 р.н., с.Новомиколаївка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, письменний, хлібороб. Заарештований 4.03.1931 Одеським облвідділом ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Прокуратурою 77-ої дільниці 28.06.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7537)

РЕВЕНКО ПАНАС ГРИГОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Новомиколаївка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 4.03.1931 Одеським облвідділом ДПУ (підозрювався у антирадянській агітації). Прокуратурою 77-ої дільниці 28.06.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7537)

РЕЙЗЕ ІВАН ЯКОВИЧ, 1897 р.н., с.Липівка Полонського району Хмельницької області, німець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1931 року, проживав у місті Новоукраїнка, помічник оперуповноваженого Новоукраїнського РВ НКВС. Заарештований 9.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (проведення шпигунсько-троцькістської діяльності на користь іноземної держави). Звільнений з-під варті за недостатністю доказів. (П – 4133)

РЕШЕТИЛОВ ДЕМИД РОМАНОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, тракторист колгоспу. Заарештований 18.03.1933 Новоукраїнським РВ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

РИБАК ГРИГОРІЙ МАТВІЙОВИЧ, 1891 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на х.Грузька Балка (приєднаний до с.Новоєгорівка) Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 25.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 10.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5503)

РИБАК СЕРГІЙ ЯКОВИЧ, 1901 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, член артілі “Новий шлях”. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 3.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 7.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7129)

РІЗНИЧЕНКО АНДРІЙ КАРПОВИЧ, 1886 р.н., с.Перлівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Оситній Новомиргородського району, хлібороб. Заарештований 7.04.1930 Новомиргородським РВ ДПУ (антирадянська агітація: “у перші місяці 1930 року у селі Новооситній було створено артіль, але оскільки в ній було багато членів без коней і реманенту, то в березні окремі селяни побажали вийти і почали агітувати всіх, аби розбирали коней і реманент: “Розібрати усупільнене майно, аби не робить нам на голоту!” – Різниченко збирав селян, агітував і сам забрав своє”). Засуджений 14.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 2 років позбавлення волі в загальних місцях ув'язнення. Найвищим судом УСРР 14.07.1930 міру покарання зменшено до 1 року примусової праці, з-під варті звільнений. Реабілітований 13.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1844)

РІЗНИЧЕНКО АРХИП ПАВЛОВИЧ, 1874 р.н., с.Перлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.05.1929 Злинським районним адміністративним відділом міліції (антирадянська агітація). Засуджений 19.07.1929 Зінов'євським окрсудом до 1 року ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.10.1993 Кіровоградським облсудом. (П – 1783)

РІЗНИЧЕНКО ГНАТ ГРИГОРОВИЧ, 1879 р.н., с.Нерубаївка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Рутченково Катерининської залізниці, зчіплювач станції. У 1930 році у с.Никифорівка Долинського району розкуркулений, виїхав працювати на залізницю ст.Сталіно (нині Донецьк). Заарештований 18.01.1931 ДТВ ОДПУ ст.Авдіївка Ясинуватського району Донецької області (“втік від заслання в період ліквідації куркуля як класу, агітував проти колгоспів: “Хто йде туди? Ледарі, голота, що ніколи не хотіла працювати”, “Шкуродери ви, а не радянська влада – довго ви не протримаєтесь”). Засуджений 5.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11970)

РІЗНИЧЕНКО МИКОЛА КАРПОВИЧ, 1898 р.н., с.Перлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.05.1929 Злинським районним адміністративним відділом міліції (антирадянська агітація). Засуджений 19.07.1929 Зінов'євським окрсудом до 6 місяців 4 дні ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.10.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований як член колгоспу ім.Шевченка 5.04.1945 Хмелівським РВ НКВС (служив в німецьких каральних органах під час окупації). Засуджений 28.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Трибуналом Київського військового округу 18.02.1955 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1783, 2796)

РОЗДОБУДЬКО СТЕПАН ДЕМ'ЯНОВИЧ, 1879 р.н., с.Косари Кам'янського району Черкаської області, українець, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнка, хлібороб. Заарештований 25.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“член контрреволюційної повстанської організації, утвореної 1929 року крупним крамарем Іваном Шевкуном: мета угруповання – повалити радвладу шляхом збройного повстання, створити Самостійну Україну; планові заходи – роззброїти місцеву міліцію, ліквідувати навчальний пункт комуністів, захопити касу кооперативу й закупити зброю, налагодити стосунки з закордоном”, по справі проходить 29 осіб). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення в концтаборі. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

РОЗСОЛОВ ТИМОФІЙ ЯКОВИЧ, 1878 р.н., с.Плоске Ананьївського району Одеської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолександрівка Новоукраїнського району, тесля. Заарештований 20.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська і контрреволюційна агітація). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10422)

РОКОВИЦАН ЛАРІОН ІВАНОВИЧ, 1894 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав у с.Федорівка Витязівського (нині Бобринецького) району, конюх колгоспу “70-річчя тов.Сталіна”. Заарештований 12.10.1950 Витязівським РВ МДБ (“у 1918 році був членом комбіді і сільради Федорівки, розкуркулював селян, в роки німецької окупації служив у поліції, у березні 1944-го мобілізований у конвойні війська НКВС, брав участь у ліквідації бандерівської банди в Одесі “Чорна кішка”, супроводжував ешелони з арештантами”). Засуджений 15.01.1951 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Тим же військовим трибуналом 23.05.1951 присуд змінено на 25 років неволі. Трибуналом Київського військового округу 3.06.1955 міру покарання зменшено до 5 років ув'язнення у ВТТ, з-під варті звільнений. Реабілітований 19.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13950)

РОМАНЕВИЧ МИКИТА ВАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 20.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у агітації проти колективізації і хлібозаготівлі). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 4.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6432)

РОМАНЕНКО АНДРІЙ АНТОНОВИЧ, 1909 р.н., с.Новоандріївка Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.01.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної повстанської організації у провадженні антирадянської агітації). Новоукраїнським РВ ДПУ 22.03.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 11517)

РОМАНЕНКО ЄВГЕНІЯ ФЕДОРІВНА, 1882 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, без певних занять. Заарештована 28.03.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджена 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9570)

РОМАНЕНКО ІВАН ЄВЛАМПІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Новоандріївка Малопомічнрянської сільради, українець, освіта початкова, рахівник сільського споживчого товариства. Заарештований 1.02.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 2.06.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 20.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11517)

РОМАНЕНКО МИХАЙЛО ЮХИМОВИЧ, 1902 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, агітація проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7408)

РОМАНЕНКО ОЛЕКСІЙ ІВАНОВИЧ, 1921 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта 7 класів, кандидат у члени ВКП(б), військовослужбовець з 1940 року, радіомайстер. Заарештований 8.11.1941 особливим відділом НКВС 121-ої танкової бригади (здався у німецький полон). Військовим трибуналом 55-ої Армії 19.12.1941 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 5658)

РОМАНЕНКО СЕМЕН ЕРАСТОВИЧ, 1897 р.н., с.Новоандріївка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної організації та антирадянська агітація). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 1.03.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4190)

РОМАНЕСКУЛ ЯКІВ МИКОЛАЙОВИЧ, 1905 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, рахівник колгоспу ім.Будьонного Ворошиловської сільради. У 1934 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до 3 років неволі. Заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

РОМАНЮК МИКОЛА УСТИМОВИЧ, 1881 р.н., с.Липа Берестецької волості (Польща), українець, освіта початкова, проживав у с.Явдокимівка Новоукраїнського району, ветсанітар колгоспу. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (зв'язок з родичами, які проживають у Польщі, контрреволюційна агітація проти радянської влади). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.04.1938. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5511)

РОСТОЛЬНА ЯВДОХА ЮХИМІВНА, 1914 р.н., с.Рейментарівка Корюківського району Чернігівської області, українка, освіта вища (Херсонський педагогічний інститут, 1937), проживала у с.Рівне Новоукраїнського району, вчителька хімії та біології школи №5. Заарештована 19.04.1944 Рівненським РВ НКДБ (“у листопаді-грудні 1941 року працювала директором школи, змушувала учителів та учнів викреслювати з підручників усе, що стосувалось радянської влади, вирізати портрети вождів компартії, в школі було заведено вітатись “Слава Україні!”, брала участь у діяльності організації “Просвіта”, мала стосунки з націоналістами Битиком та Чубарем”). Засуджена 12.09.1944 трибуналом військ НКВС до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Покарання відбувала на уранових копальнях у таборі “Вакханка” Магаданської області. Трибуналом Київського військового округу 11.02.1955 міру покарання зменшено до 5 років, з-під варти звільнена. Реабілітована 10.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12698)

РОШКОВСЬКИЙ КОСТЯНТИН ПИЛИПОВИЧ, 1897 р.н., с.Хролин Шепетівського району Хмельницької області, українець, освіта середня (Гайсинська чоловіча гімназія), проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, вчитель школи №4. Заарештований 1.11.1937 Рівненським РВ НКВС (“мною у 1936 році забрано в учня 6-го класу Федора Кулика зошит з антирадянськими частівками і передано його директору школи, який відніс рукопис в райвідділ НКВС” – зі свідчень Рошковського; звинувачувався в тому, що підтримував Кулика у справі поширення антирадянських частівок серед учнів школи). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9296)

РТИЦЕВ МИКОЛА СЕМЕНОВИЧ, 1909 р.н., с.Степанищево Тамбовської області (Росія), росіянин, освіта вища (Воронезький сільськогосподарський інститут), проживав у м.Новоукраїнка, без певних занять. Заарештований 28.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (у 1942-44 роках при німецькій владі працював старшим землевпорядником району). Засуджений 26.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 20.05.1992 року Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13278)

РУДЕНКО АНДРІЙ ДЕНИСОВИЧ, 1898 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Кропивницьке Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 5.04.1938 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.03.1939 Одеським облсудом до 5 років ув'язнення. Реабілітований 19.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12548)

РУДЕНКО МАТВІЙ ДЕНИСОВИЧ, 1887 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Дмитрівка Бежбайрацької сільради Новоукраїнського району, член колгоспу ім.13-річчя Жовтня. Заарештований 10.12.1937 Рівненським РВ НКВС (“Кіндрат Заніздра і Матвій Руденко 5.12.1937 перед початком урочистих зборів, присвячених річниці прийняття сталінської Конституції, в приміщенні посипали підлогу сумішшю порошку із тютюну і перцю, внаслідок чого в учасників зборів сталося масове отруєння і в приміщенні виникла паніка – збори були зірвані; окрім цього Заніздра і Руденко зі стін контори колгоспу позривали плакати, які закликали колгоспників голосувати за кандидатів у Верховну раду”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9003)

РУДЕНКО МАТВІЙ ЛАРІОНОВИЧ, 1892 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1920-29 роках – виключений за петлюрівське минуле, член колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. Заарештований 12.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; вів контрреволюційну агітацію”). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

РУДЕНКО НЕСТОР ІОХИМОВИЧ, 1882 р.н., с.Приют, українець, освіта початкова, агротехнік колгоспу ім.Андреева. Заарештований 3.02.1945 Рівненським РВ НКДБ (“в роки війни працював старостою громадського двору; співробітництво з німецькими окупантами, антирадянська пропаганда, зрада Батьківщини”). Управлінням НКДБ Кіровоградської області 28.06.1954 справу припинено внаслідок хвороби, інвалід I групи. (П – 3195)

РУДИЙ АРТЕМ ГОРДІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

РУДИЙ ГАВРИЛО ВАСИЛЬОВИЧ, 1888 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, виключений із кандидатів у члени ВКП(б) у 1933 році, член колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. У 1933 році засуджений Новоукраїнським народним судом за контрагітацію до 0,5 року примусової праці. Заарештований 13.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1918-19 роках служив у війську армії УНР; контрреволюційна агітація”). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

РУДИЙ ДМИТРО АРСЕНТІЙОВИЧ, 1901 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році служив у петлюрівській армії, член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

РУДИЙ ІВАН ЯКОВИЧ, 1895 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. Заарештований 13.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

РУДИЙ МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. Заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

РУДИЙ ОЛЕКСАНДР ПАВЛОВИЧ, 1898 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

РУДИЙ ФЕДІР СЕРГІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

РУДИЙ ХАРИТОН ЯКОВИЧ, 1886 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) в минулому, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (агітував проти державної позики, захищав Бухаріна, Зінов’єва). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1459)

РУДНИК ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Рівне, українець, освіта 3 класи, член колгоспу ім.Калініна. Заарештований 28.03.1938 Рівненським РВ НКВС (вів контрреволюційну агітацію, вихваляв державний лад фашистської держави, зводив наклепи на радянську владу). Засуджений 25.08.1939 Кіровоградським облсудом до 3,5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 29.03.1990 Верховним судом УРСР. (П – 11741)

РУДНИЦЬКИЙ МИХАЙЛО ЛЬВОВИЧ, 1899 р.н., с.Сотницька Балка, українець, освіта початкова, проживав на ст.Мар’янівка, начальник залізничного роз’їзду. Заарештований 15.03.1933 ОДТВ ОДПУ м.Одеса (підозрювався у антирадянській агітації). Дорожно-транспортним відділом ОДПУ м.Одеса 30.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. Батько Лев Федорович у 1931 році розкуркулений, у 1933-ому помер. (П – 6612)

РУДЯК ІВАН СОФРОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 6.04.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної петлюрівської організації). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до розстрілу, дату виконання вироку у справі не вказано. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

РУСКЕВИЧ ІВАН ФЕДОРОВИЧ, 1898 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, звільнився з роботи у колгоспі “Надія республіки” Бердянського району Дніпропетровської (нині Запорізької) області. Заарештований 22.04.1938 Рівненським РВ НКВС (“провадив контрреволюційну діяльність, гуртував антирадянські елементи”). Рівненським РВ НКВС 31.08.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2945)

РУСОЛ МИХАЙЛО СИДОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, проживав на х.Грузька Балка (приєднаний до с.Новоогорівка) Новоукраїнського району, коваль колгоспу “Червоний прапор”. У 1932 році розкуркулений, у 1933-ому за неякісний ремонт сільгоспінвентаря був засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 6.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (агітація проти хлібозаготівельних робіт, розповсюдження чуток про війну). Засуджений 15.06.1939 Кіровоградським облсудом до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 13.07.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1467)

РУСУЛ АНТОН СИДОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав у селищі Свобода, (нині у складі м.Знам’янка), моторист естакади депо залізничної станції. Заарештований 14.12.1932 ОДТВ ОДПУ ст.Знам’янка (член сектантської групи релігійного характеру, антирадянська агітація). Засуджений 23.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 27.06.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4791)

РУТКОВСЬКИЙ ПЕТРО ТИМОФІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Новоолексіївка, українець, освіта середня, проживав у с.Федосіївка Зінов’євського (нині Компаніївського) району, вчитель. Заарештований 5.03.1931 Зінов’євським МВ ДПУ (антирадянська агітація, зв’язок з контрреволюційним елементом). Зінов’євською міськпрокуратурою 10.09.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2524)

РУЧКО ФЕДІР ГРИГОРОВИЧ, 1908 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, у Червоній армії з грудня 1943 року, мінер 54-го військово-будівельного загону. Заарештований 17.11.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 25 управління оборонного будівництва (“діставши листівку-агітку власівської армії “Набат”, приніс її в частину, давав читати бійцям, переказував зміст друзям”, “негативно висловлювався про нагородження Сталіна орденом “Победа”, розповсюджував чутки, що в лісах переховується багато колишніх офіцерів і генералів, які продовжують вести боротьбу з радянською владою”). Засуджений 16.01.1945 військовим трибуналом 2-го Українського фронту до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 12.09.1968 Верховним судом СРСР. (П – 8167)

РЯБЕНКО КОСТЯНТИН КУЗЬМОВИЧ, 1907 р.н., с.Ворошилівка Хмельівського (нині с.Вербівка Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, хлібороб артілі ім.Ворошилова. У 1932 році перебував під слідством за незаконне зберігання зброї. Вдруге заарештований 1.11.1934 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська діяльність: маючи зброю, разом зі своїми родичами Катериною Берещенко, Марією Бадіцькою та іншими збирались здійснити терористичні акти проти голови комуни ім.Сталіна Михайла Діордіци та комсорга артілі ім.Ворошилова Миколи Піча). Засуджений 8.03.1935 військовою колегією Верховного суду СРСР до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.03.1966 Верховним судом СРСР. (П – 8087)

РЯБЕНКО ПЛАТОН ДАВИДОВИЧ, 1901 р.н., с.Ворошилівка Хмельівського (нині с.Вербівка Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.11.1934 Хмельівським РВ НКВС (антирадянська діяльність: разом зі своїми односельцями Катериною і Леонідом Берещенками, Марією Бадіцькою та іншими збирався здійснити терористичні акти проти голови комуни ім.Сталіна Михайла Діордіци та комсорга артілі ім.Ворошилова Миколи Піча). Засуджений 8.03.1935 військовою колегією Верховного суду СРСР до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 25.03.1966 Верховним судом СРСР. (П – 8087)

РЯБОКОНЬ ГРИГОРІЙ КОРНІЙОВИЧ, 1902 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований – дата не вказана – Хмельівським РВ НКВС (участь в повстанській націоналістичній організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

РЯБОШАПКА ОЛЕКСАНДР ГНАТОВИЧ, 1912 р.н., с.Рівне, українець, освіта 7 класів, проживав у м.Омську (Росія), червоноармієць 171-го будівельного батальйону. Заарештований 11.08.1937 особливим відділом УДБ 26-го стрілецького корпусу (антирадянська агітація проти заходів радянського уряду та ВКП(б)). Засуджений 28.09.1937 військовим трибуналом 26-го СК до 6 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 4 роки. Реабілітований 26.11.1991 військпрокурором Далекосхідного округу. (П – 12927)

РЯБОШАПКА ФЕДІР МИКОЛАЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Червоний (приєднаний до с.Григорівка) Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Калініна. Заарештований 20.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“баптист-проповідник; член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, заснованої у 1935 році націоналістом, колишнім другим секретарем Одеського обкому партії Голубом, організація ставила за мету повалення радвлади шляхом збройного повстання й відновлення буржуазної влади на Україні”, по справі засуджено й розстріляно 14 осіб). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 10432, 4050)

РЯЗАНЦЕВА МАРІЯ СЕМЕНІВНА, 1892 р.н., с.Воронівка, українка, освіта початкова, проживала у с.Юр’івці Добровеличківського району, вчителька. Заарештована 17.02.1938 Добровеличківським РВ НКВС (ворожі настрої проти радянської влади, контрреволюційна агітація). Засуджена 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.06.1938. Реабілітована 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9591)

РЯПАСОВ ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Красноуфимське Свердловської області (Росія), росіянин, освіта вища (вчительський інститут), проживав у м.Новоукраїнка, сторож облторгу. Заарештований 23.07.1949 УМДБ Кіровоградської області (“у серпні 1942 року в м.Ставрополь вступили німці... мені запропонували працювати у газеті “Страна Советов”, яка тепер називалась “Ставропольське

слово”, згодом “Утро Кавказа”, всі статті контрреволюційного змісту я писав особисто й за вказівкою редактора; рукописи цих статей я зберігав у себе вдома; під псевдонімом “І.Волжин” я написав статті “Кипить трудове життя”, “Хліб може бути смачним”, “Секрет більшовицьких бюджетів” та інші, при відступі німців у 1943 році разом з козачими об’єднаннями виїхав із Ставрополя у Кіровоград і став працювати коректором газети “Козак”, органу донських козачих формувань, де надрукував понад 20 статей, частина з них були антирадянського змісту, у жовтні разом з працівниками редакції евакуюювався у тил до німців, звідки потрапив у Австрію”). Засуджений 31.08.1949 Кіровоградським облсудом до 25 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Верховним судом УРСР 19.01.1955 міру покарання зменшено до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах, з-під варті звільнений 9.10.1954. Реабілітований 19.08.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13952)

САВЕНКО АНТОН САВЕЛІЙОВИЧ, 1883 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 9.06.1944 Новоукраїнським РВ НКВС (в роки німецької окупації працював старостою, мав співробітництво з окупаційною владою). Засуджений трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 21.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13302)

САВЧЕНКО АВРАМ МАКСИМОВИЧ, 1881 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Карбівка Добровеличківського району, хлібороб. Заарештований 24.10.1930 Добровеличківським РВ НКВС (“в роки громадянської війни мав зв’язок з отаманом Мелешком; у 1920-21 роках в хаті Савченка розташовувався штаб денікінських військ, які перебували в селі, бандит Батрак також переховувався у його хаті”; “агітував проти хлібозаготівельних робіт та колективізації – 7.02.1930 загальні збори села Карбівки ухвалили вислати Савченка за межі України як соціально небезпечного елемента”). Засуджений 4.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11790)

САВЧЕНКО АНДРІЙ ІУДОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 4 класи, комірник колгоспу “Правда”. Заарештований 9.07.1941 Хмельвським РВ НКВС (“під час громадянської війни служив у петлюрівському війську; до 1937 року працював головою колгоспу, займався шкідництвом, від якого колгосп мав значні матеріальні втрати; 6.06.1941 висловлювався публічно перед односельцями: “Доки народ буде мучитись у цих колгоспах? При владі одні свреї, від яких нема правди, бо живуть вони для себе”). Помер 13.04.1942 від туберкульозу легень у Усть-Кам’яногірській в’язниці №17 (Східний Казахстан). Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 15.04.1942 справу припинено. (П – 8663)

САВЧЕНКО ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 9.06.1929 Зінов’євським окрввідділом ДПУ УРСР (підозрювався у контрреволюційній агітації). Зінов’євською окрпрокуратурою 27.08.1929 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге, проживаючи у с.Олексіївка, і працюючи колгоспним сторожем, заарештований 15.02.1938 Хмельвським РВ НКВС (шпигунська діяльність). Засуджений 8.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.10.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7432, 8948)

САВЧЕНКО ЙОСИП ІУДОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 6.09.1938 Хмельвським РВ НКВС (член української повстанської терористичної організації). Кіровоградською облпрокуратурою 18.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2993)

САВЧЕНКО ОЛЕКСАНДР СЕМЕНОВИЧ, 1905 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, селянин. Заарештований 22.01.1921 особливим відділом ВЧК 14-ої армії (“разом із батьком і братом у 1919 році був учасником боротьби з радянською владою, перебував у повстанських загонах під орудою отаманів Залізняка, Мелешка, Березняка, Тютюнника”). Єлисаветградською повітовою ЧК 4.04.1921 направлений в комісію неповнолітніх злочинців. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9954)

САВЧЕНКО ПАВЛО ГРИГОРОВИЧ, 1902 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 26.03.1938 Хмельвським РВ НКВС (активний член контрреволюційної

націоналістичної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 2.12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5490)

САВЧЕНКО СЕМЕН ПОЛКАРПОВИЧ, 1872 р.н., с.Глодоси, українець, неписьменний, хлібороб. Заарештований 1.02.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“в роки громадянської війни служив один місяць у війську армії УНР у підрозділі Недайкаші конюхом; агітував проти колективізації, хлібозаготівлі і реалізації державної позики”). Зінов'євською окрпрокуратурою 9.05.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7450)

САГАЙДАК АНТОН ТРОХИМОВИЧ, 1896 р.н., с.Водяне, українець, освіта початкова, проживав у с.Трудолюбівка Новоукраїнського району, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався як член контрреволюційної групи, агітатор проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

САЄНКО ДАНИЛО НАСТАСОВИЧ, 1898 р.н., с.Захарівка, українець, освіта початкова, рахівник Іванівського радгоспу. Заарештований 16.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (“в роки громадянської війни служив у петлюрівській армії; агітував проти колгоспного ладу”). Засуджений 26.04.1933 Новоукраїнським райнарсудом до 8 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 25.10.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13921)

САКИРСЬКИЙ АНДРІЙ ДЕМ'ЯНОВИЧ, 1909 р.н., с.Рівне, українець, освіта середня військова (Первомайська полкова школа), член ВКП(б) з 1932 року, проживав у с.Платонівка Ханнайського району Далекосхідного краю, командир транспортної роти 63-го стрілецького полку 21-ої стрілецької дивізії. Заарештований 14.10.1937 особливим відділом УДБ НКВС 21-ої СД (підозрювався у контрреволюційній діяльності: “будучи під впливом ворогів народу командира полку Добиша і начштабу Михеєва, чинив шкоду у бойовій та політичній підготовці свого підрозділу”). Управлінням ДБ НКВС військового з'єднання 6751 15.03.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7543)

САЛАМАХА ЛАВРІН ЯКОВИЧ, 1883 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член націоналістичної організації, контрреволюційна агітація, шкідництво в колгоспі). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 16.12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5485)

САМІЙЛЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, завідувач складу райспоживспілки. Заарештований 16.02.1938 Рівненським РВ НКВС (“організував довкола себе антирадянський елемент, вів контрреволюційну агітацію проти підписки на державну позику”). Засуджений 27.09.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Верховним судом УРСР 23.10.1939 міру покарання зменшено до 1 року 6 місяців, звільнений з-під варті. Реабілітований 31.05.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 755)

САМІЙЛЕНКО КЛИМ АВРАМОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація серед колгоспників). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 24.03.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5551)

САМОЙЛИК ТОДОСЬ ІВАНОВИЧ, 1879 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“зв'язок з петлюрівцями, антирадянські настрої”). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 27.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10024)

САРАФАН ГРИГОРІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1890 р.н., с.Нововодяне, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1931 році розкуркулений, у 1932-ому за крадіжку колгоспної кукурудзи був засуджений до 10 років неволі. Вдруге заарештований 2.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед населення: “проти колгоспів, що вони не довго проіснують, проти виборів у Верховну раду; поширював чутки, що Японія розіб'є Китай, а потім візьметься й за Росію; вихвалював умови життя трудящих до революції”). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9596)

САУЛЯК МИКИТА ОНИКІЙОВИЧ, 1910 р.н., с.Демівка Ольгопільського (нині Чечельницького) району Вінницької області, українець, освіта початкова, проживав у с.Семенасте Новоукраїнського району, хлібороб колгоспу “До кращого життя”. Заарештований 28.08.1937 Рівненським РВ НКВС УРСР (шкідницька діяльність: “намовляв конюхів колгоспу підрізати копита колгоспним коням, які належало здати у фонд Червоної армії, в результаті чого два коні були виведені з ладу”; вихваляв царський режим). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.05.1969 Кіровоградським облсудом. (П – 8193)

САХНО КУЗЬМА ВАСИЛЬОВИЧ, 1894 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, бригадир колгоспу “Соціалістичний наступ”. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (підозрювався у агітації проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2880)

САХНО МАТВІЙ АРТЕМОВИЧ, 1894 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоандріївка Новоукраїнського району, конюх колгоспу ім.Чубаря. Заарештований 5.12.1936 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 20.02.1937 Одеським облсудом до 3 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 13.09.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1211)

САХНО ПАВЛО ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, слюсар колгоспу “Червоний Профінтерн”. Заарештований 3.09.1937 Кіровським МВ НКВС (член контрреволюційної організації боротьбистів). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 13.12.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3461)

САХНО ПАВЛО КОРНІЙОВИЧ, 1907 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Григорівка Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 8.02.1938 Витязівським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, антирадянські настрої). Засуджений 4.04.1938 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 2.06.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5725)

СВЯТЧЕНКО КИРИЛО ГАВРИЛОВИЧ, 1900 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Новомиргороді, начальник пошти. Заарештований 20.03.1944 Новомиргородським РВ НКВС (співробітництво з німецькими окупантами в роки війни). Засуджений 7.01.1947 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 6 років ув’язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 29.05.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13421)

СЕВАСТЯНОВ ОМЕЛЯН АРХИПОВИЧ, 1880 р.н., с.Левщина Юхновського району Смоленської губернії (нині Калузької області, Росія), росіянин, освіта 3 класи, проживав на х.Печена Балка Новомиколаївської (нова назва В’юнки) сільради Рівненського (нині Новоукраїнського) району, ветеринар колгоспу. Заарештований 17.02.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна троцькістська діяльність, шпигунство). Засуджений 12.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.04.1938. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12367)

СЕЗОНЕНКО ЛАРІОН ГРИГОРОВИЧ, 1906 р.н., с.Щасливка, українець, освіта початкова, ветфельдшер. Заарештований 22.06.1944 Новоукраїнським РВ НКВС (прийняв німецьке громадянство у роки німецької окупації). Засуджений 11.12.1944 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років заслання у Сузунський район Новосибірської області. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10741)

СЕЗОНЕНКО НИКИФОР ПАВЛОВИЧ, 1884 р.н., с.Водяне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 27.07.1939 Кіровоградським УДБ УНКВС (антирадянська агітація проти заходів, спрямованих на зміцнення колгоспів, підписки на державну позику). Кіровоградським облсудом 26.12.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 748)

СЕЗОНЕНКО ПАНАС ПАВЛОВИЧ, 1889 р.н., с.Водяне, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Паризької комуни. Заарештований 29.07.1939 УДБ УНКВС Кіровоградської області (член контрреволюційної баптистської організації, антирадянська агітація). Засуджений 25.10.1939 Кіровоградським облсудом до 3 років ув’язнення в далеких таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 11.12.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2725)

СЕЗОНЕНКО СОФІЯ ЛУК'ЯНІВНА, 1900 р.н., с.Мала Помічна, українка, проживала у с.Водяне Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Паризької комуни. Заарештована 19.07.1939 УДБ УНКВС Кіровоградської області (член нелегальної контрреволюційної баптистської організації). Засуджена 11.11.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років далеких таборів з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 11.12.1939 справу припинено, з-під варти звільнена. (П – 2725)

СЕЗОНЕНКО СТЕПАН АНТОНОВИЧ, 1911 р.н., с.Щасливка, українець, освіта 6 класів, член ВКП(б) з липня 1942 року, в Червоній армії з 1933 року, проживав у м.Шадринськ Курганської області (Росія), курсант Московського військово-політичного училища Народного комісаріату оборони СРСР. Заарештований 28.04.1943 особливим відділом НКВС Шадринського гарнізону (“неодноразово висловлював невдоволення умовами армійської служби, харчування, організував гуртові відмови від прийому їжі, провадив антирадянську, поразницьку агітацію серед військовиків: “Служити в Червоній армії – означає приректи себе на повільне, мучиницьке голодування й нестерпні умови життя”; “У Польщі до приходу радвлادی все було дешевше і всього було доволі, селяни – українці, білоруси – жили заможнo, не знали нужди, з приходом Червоної армії сподівались на гори золота, а стали жити ще гірше, тому населення повстало проти керівних працівників”; “Німці ніколи не жили погано, вони й тепер їдять що хочуть і не відають що таке голод, а в нас добра не було й не буде”; “Наша пропаганда пише про звірства німців для того, щоб солдати не здавались у полон; так само пише й німецька пропаганда, що наші знущаються над їхніми полоненими – а все це одна пропаганда й нічого більше”). Засуджений 12.05.1943 військовим трибуналом Челябінського гарнізону до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 7.02.1967 трибуналом Уральського військового округу. (П – 8094)

СЕМЧЕНКО АНАТОЛІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1926 р.н., с.Ворошилівка Хмельвського (нині с.Вербівка Новоукраїнського) району, українець, освіта 7 класів, курсант 912-го окремого саперного батальйону. Заарештований 6.02.1946 відділом контррозвідки “Смерш” 21-го гвардійського стрілецького Віденського корпусу (у 1941-43 роках перебував на окупованій німцями території, в 1943-45 – у Німеччині, в Червоній армії з жовтня 45-го; вів антирадянську агітацію серед військовослужбовців: зводив наклепи на керівників партії та уряду, вихваляв життя в Німеччині, читав власовські газети й розповідав про це солдатам – “Російський солдат був потрібен тільки тоді, коли йшла війна, а зараз погано одягають і харчують, мене краще утримував бауер, а тут з голоду можна померти”, “Краще було б зостатись у Німеччині, а не повертатись у Радянський Союз”). Засуджений 27.02.1946 військовим трибуналом 69-ої гвардійської Звенигородської дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 30.05.1991 прокуратурою Одеського військового округу. (П – 12665)

СЕМЧЕНКО ФЕДІР МИКИТОВИЧ, 1895 р.н., с.Цеберманова Гребля Уманського (нині Гребля Христинівського) району Черкаської області, українець, освіта початкова, у 1945 році виключений із кандидатів у члени ВКП(б), проживав у с.Тимошівка (приєднане до с.Мала Помічна) Новоукраїнського району, колгоспник. Заарештований 9.03.1946 Новоукраїнським РВ МДБ (антирадянська агітація, наклепи на керівників радянського уряду та Червоної армії). Засуджений 10.06.1946 Кіровоградським облсудом до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 10.04.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13167)

СЕНИК ГАВРИЛО ЮХИМОВИЧ, 1889 р.н., с.Звірівка Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, помічник начальника залізничної станції Микільське. Заарештований 14.08.1937 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (шкідницька діяльність у колгоспі). Засуджений 14.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 7.05.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5186)

СЕНИК ІВАН СИМОНОВИЧ, 1894 р.н., с.Звірівка, українець, освіта початкова, голова колгоспу. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (зрив хлібозаготівельних робіт). Засуджений 8.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7313)

СЕНИК ОЛЕКСАНДР ЮХИМОВИЧ, 1900 р.н., с.Звірівка, українець, освіта початкова, вантажник на ст.Помічна. Заарештований 10.12.1937 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (“з 1920 року служив у Червоній армії – набережна охорона м.Кронштадта, у 1921-ому брав участь у Кронштадському повстанні,

згодом потрапив у фінський табір, працював у поміщика, в 1926-ому повернувся в СРСР; вихваляв умови життя у Фінляндії порівняно з радянськими, жалкував за тим, що повернувся). Дорожно-транспортним відділом НКВС Одеської залізниці 26.05.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6736)

СЕНИК СЕМЕН ЄВДОКИМОВИЧ, 1900 р.н., с.Звірівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти виконання плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 31.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 29.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7004)

СЕНЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ОНУФРІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, тракторист Новоукраїнської МТС. Заарештований 31.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської націоналістичної організації – *див. Федір Рябошапка*). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050)

СЕНЧЕНКО ОЛЕКСІЙ ІВАНОВИЧ, 1891 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (у 1919 році служив у війську армії УНР; член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

СЕРДЮК ВОЛОДИМИР ЄВГЕНОВИЧ, 1929 р.н., с.Димине, українець, освіта 5 класів, завгар колгоспу. У 1955 році у Казахстані був засуджений до 2 років неволі за автоаварію. Вдруге заарештований 31.03.1959 УКДБ Кіровоградської області (“разом із Володимиром Шевченком подали ідею створення антирадянської націоналістичної організації, яку згодом назвали “Центральна рада боротьби проти комунізму”, намагались вербувати нових членів - Петра Крижа, Анатолія Юрківа, пробували придбати друкарську машинку для розмноження антирадянських документів, намагались шукати зв’язків з націоналістами на Західній Україні; були написані проекти програми й статуту організації, до кінця 1958 року Шевченко й Сердюк діяльність припинили, спаливши проекти документів, на слідстві каюлись у своїх вчинках”). Прокуратурою Кіровоградської області 15.06.1959 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4726)

СЕРДЮК НІНА СТЕПАНІВНА, 1918 р.н., с.Глодоси Хмельівського району, українка, освіта вища, вчителька. Заарештована 8.06.1946 УМДБ Кіровоградської області (“член ОУН з березня 1944 року, підтримувала стосунки з оунівцями “Петром”, “Миколою” та іншими, переховувала в хаті оунівців, постачала їх продуктами – після вигнання німців із Хмельівського району продовжувала сприяти оунівцям житлом і харчами”; “при перевірці цієї справи у 1955 році встановлено, що Сердюк ні до якої контрреволюційної організації не належала, а що не раз піддавалась провокаціям з боку працівників УМДБ Кіровоградської області: квартиру Сердюк відвідували не члени ОУН, а сексоти, таємні співробітники УМДБ за завданням працівників УМДБ і справа Сердюк виникла в результаті фабрикацій”). Засуджена 9.09.1946 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітована 25.11.1955 трибуналом Київського військового округу. (П – 1943)

СЕРДЮК СТЕПАН МАКСИМОВИЧ, 1892 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 3 класи, колгоспник. Заарештований 9.11.1937 Хмельівським РВ НКВС (у 1918 році служив у полку Дорошенка армії УНР бунчужним; емігрував у Польщу, повернувся у 1919 році в село; член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4643)

СЕРДЮК ТИМІШ МАКСИМОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 24.08.1937 Хмельівським РВ НКВС (член української націоналістичної організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 27.01.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5514)

СЕРЕДА ТЕТЯНА МАТВІЇВНА, 1923 р.н., с.Рівне, українка, освіта середня, інспектор районного фінансового відділу. Заарештована 1.03.1945 Рівненським РВ НКДБ (зрада Бабківщини: “у вересні 1942 року на допиті в жандармерії повідомила, як і Марія Котович, деталі убивства начальника

районної німецької поліції Лісовського, назвавши імена партизан”). Засуджена 12.05.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Комісією з перегляду справ 30.05.1955 міру покарання зменшено до фактичного відбуття строку. Реабілітована 30.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14059)

СЕРЕДНИЦЬКИЙ ДАНИЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1870 р.н., с.Гута Людвинівської волості Київської губернії, українець, освіта початкова, проживав на х.Північний Новоукраїнського району, хлібороб-одноосібник. У 1930 році за невиконання плану хлібозаготівельних робіт майно розпродане. Заарештованим не був. Засуджений 16.07.1931 народним судом Новоукраїнського району до 1 року примусових робіт за агітацію проти хлібозаготівельних робіт. Реабілітований 16.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 5301)

СЕРЕДНІЙ АНДРІЯН ПЕТРОВИЧ, 1895 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, бригадир колгоспу ім.Шмідта. Заарештований 11.11.1937 Рівненським РВ НКВС (шкідництво, контрреволюційна агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8893)

СЕРЕДНІЙ ВЕНЕДИКТ ДАВИДОВИЧ, 1908 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Червоний (приєднаний до с.Григорівка) Новоукраїнського району, листоноша колгоспу ім.Калініна. Заарештований 2.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність – див. Федір Рябошапка). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050)

СЕРЕДНІЙ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ, 1899 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, монтер. Заарештований 25.03.1938 Рівненським РВ НКВС (член контрреволюційної церковної групи). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 6.06.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10421)

СЕРЕДНІЙ СПИРИДОН ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолександрівка, хлібороб-одноосібник. Заарештований 1.02.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації, антирадянська агітація). Засуджений 2.06.1932 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 16.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11517)

СИВАШ ВАСИЛЬ ДЕМИДОВИЧ, 1893 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, проживав у с.Попівка Злинського району, завідувач трудової школи. Заарештований 26.02.1928 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (розповсюджував чутки про майбутню війну та повалення радянської влади). Засуджений 25.05.1928 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років заслання у Марійську область. Особливою нарадою при колегії ОДПУ 23.01.1931 прикріплений до проживання в одному місці строком 3 роки. Реабілітований 26.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7763)

СИВАШ ІВАН ДЕМИДОВИЧ, 1906 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1930-33 роках, колгоспник. Заарештований 9.03.1938 Хмельнським РВ НКВС (зв'язок із закордоном, антирадянська агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 17.04.1938. Реабілітований 2.12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5490)

СИВАШ ФЕДІР ЛЕОНТІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член артілі “Нове життя”. Двічі заарештовувався у 1930 і 1931 роках. Втретє заарештований 27.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (“контрреволюційна діяльність, зв'язок з українською розвідкою у Польщі: два родичі Олекса Дигас й Іван Сиваш – петлюрівці”, “у 1930 році Федір Сиваш арештовувався за контрреволюційну діяльність і був залучений для роботи в органах ДПУ, у 1931-ому притягувався повторно за дезінформацію”). Засуджений 21.06.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8675)

СИДАШ ДЕМ'ЯН ЛОГВИНОВИЧ, 1903 р.н., с.Мліїв Городищенського району Київської області, українець, освіта 4 класи та агрокурси в Одесі, член ВКП(б) до 1934 року, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, помічник керуючого радгоспу “Більшовик”. Заарештований 16.09.1945 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “в роки німецької окупації працював бригадиром держгоспу, виконував вказівки окупаційної влади, забезпечував проведення сільгоспробіт на земельній

ділянці у 1000 гектарів, зводив наклепи на радянську владу”). Засуджений 14.02.1946 трибуналом МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 21.12.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13776)

СИДОРЕНКО ГАВРИЛО ПАВЛОВИЧ, 1875 р.н., с.Перлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.05.1929 Злинським районним адміністративним відділом міліції (антирадянська агітація). Засуджений 19.07.1929 Зінов'євським окрсудом до 6 місяців 4 днів ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.10.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1783)

СИДОРЕНКО КАРПО ФЕДОРОВИЧ, 1874 р.н., с.Перлівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.05.1929 Злинським районним адміністративним відділом міліції (антирадянська агітація). Засуджений 19.07.1929 Зінов'євським окрсудом до 6 місяців 4 дні ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 6.10.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1783)

СИДОРЕНКО ПРОХОР ПАВЛОВИЧ, 1887 р.н., с.Перлівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Юр'ївка Добровеличківського району, колгоспник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 28.07.1937 Добровеличківським РВ НКВС (антирадянська агітація, дискредитував керівників партії та уряду). Засуджений 1.09.1937 трійкою при НКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. У 1959 році проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району. Реабілітований 23.05.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4721)

СИСА ЗІНОВІЙ ІВАНОВИЧ, 1882 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, вчитель трудшколи у с.Попівка Хмельівського району. Заарештований 1.03.1931 Хмельівським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти заходів радянської влади). Рішення по справі немає. Управлінням СБУ Кіровоградської області 15.12.1994 справу закрито. (П – 8773)

СИСА СЕРГІЙ МИКИТОВИЧ, 1884 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, без певних занять. У 1930 році був розкуркулений і висланий на Північ, у 1936 позбавлений неволі на 5 років, достроково звільнений. Заарештований 21.09.1937 Хмельівським РВ НКВС (матеріально допомагав петлорівським військам, був мобілізований в денікінську армію; вів антирадянську агітацію та пропаганду, погрожував колгоспникам). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 19.10.1937. Реабілітований 28.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12421)

СІКОРСЬКИЙ ІВАН СЕМЕНОВИЧ, 1879 р.н., с.Костянтинівка Арбузинського району Миколаївської області, українець, закінчив духовну семінарію, проживав у м.Новоукраїнка, священник. У 1919 році розкуркулений. Заарештований 10.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна релігійна агітація). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 18.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1465)

СІРОШТАН ЗАХАР ЗАХАРОВИЧ, 1905 р.н., с.Янчине (нова назва с.Іванівці), українець, освіта початкова, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, член колгоспу ім.43-го полку. У 1930 році розкуркулена й вислана в Архангельську область уся рідня, у 1931-ому Захар утік із заслання, по дорозі додому пійманий і за контрреволюційну діяльність засуджений до 3 років ув'язнення у концтаборі. Вдруге заарештований 27.07.1937 Рівненським РВ НКВС (“1935 року вернувся із неволі додому, вступив у колгосп і став вести антирадянську агітацію, спрямовану на зрив підписки на державну позику, на зборах протестував проти закупівлі колгоспом автомобіля, бо через це селянам, мовляв, не буде що їсти: “Праця в колгоспі – каторга, від якої може звільнити нас хіба війна”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8614)

СІЧКАР АНТОН ІВАНОВИЧ, 1903 р.н., с.Рівне, українець, освіта вища педагогічна, проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 9.02.1944 УНКДБ Кіровоградської області (“восени 1941 року установив зв'язок з націоналістами Добровольським та Крайнгачем, брав участь у одних зборах націоналістів бандерівського спрямування; за вказівкою ОУН на початку 1942 року пішов працювати начальником транспортного відділу управи м.Кіровограда – в цей час написав німецькій владі автобіографію, в якій указував свою належність до націоналістичного руху ще з 1920 року, коли він був членом “Просвіти”). Засуджений 30.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 16 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Помер у січні 1945 року в ув'язненні у Магаданській області. Реабілітований 10.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько у 1930 році розкуркулений і репресований. (П – 13134)

СКАВРОНСЬКИЙ ІВАН ОНУФРІЙОВИЧ, 1915 р.н., с.Троянівка, українець, освіта 5 класів, комбайнер Семенастівської машино-тракторної станції. Заарештований 29.01.1946 Рівненським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам, антирадянська агітація). Засуджений 15.03.1946 Кіровоградським облсудом до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Міру покарання 5.10.1954 знижено до 7 років. Реабілітований 6.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13125)

СКАВРОНСЬКИЙ СЕМЕН ОНУФРІЙОВИЧ, 1906 р.н., с.Людвинка Кам'янець-Подільської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Троянівка (приєднане до с.Нерубайка) Новоукраїнського району, червоноармієць 7-го тракторного батальйону. Заарештований 25.08.1941 особливим відділом НКВС 9-ої Армії (антирадянська агітація, терористичні погрози). Засуджений 30.08.1941 військовим трибуналом 9-ої Армії до розстрілу, вирок виконано 16.09.1941. Реабілітований 23.11.1989 трибуналом Київського військового округу. (П – 10248)

СКАРБОВСЬКИЙ ІВАН СИДОРОВИЧ, 1887 р.н., с.Нововодяне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8941)

СКЛЯРЕНКО ГАВРИЛО ГРИГОРОВИЧ, 1902 р.н., с.Мотроно-Андріївка (приєднане до с.Новопавлівка), українець, освіта початкова, тракторист. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ УРСР (контрреволюційна діяльність). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 9.03.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. Вдруге заарештований 2.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація серед колгоспників). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 7209, 5519)

СКЛЯРЕНКО ІВАН ГЕОРГІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Мотроно-Андріївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка (приєднане до с.Новопавлівка), бухгалтер міжрайонного складу сільгоспостачання. Заарештований 5.03.1933 Одеським облвідділом ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Судовою трійкою НКВС УРСР 13.04.1936 звільнений достроково. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

СКЛЯРЕНКО ПЕТРО ГРИГОРОВИЧ, 1884 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Молотова. У 1932 році розкуркулений і за шкідництво та контрреволюційну агітацію засуджений до 4 років неволі. Вдруге заарештований 25.08.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12431)

СКЛЯРЕНКО СЕМЕН ГРИГОРОВИЧ, 1891 р.н., с.Мотроно-Андріївка, приєднане до с.Новопавлівка (за іншими даними с.Мала Помічна) Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, бригадир-рільник, член правління колгоспу “Нове господарство”. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація: “За трудові працювати не буду, бо це даром, якби мені платили пайку, як робітникам, то це інше”, на колгоспних зборах пропонував: “Насамперед хліб треба розділити за виробленими трудовими й видати членам колгоспу, а вже решта – державі”; на день арешту артіль виконала план здачі хліба державі 41%, а на 19.01.1933 – 107%). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 20.03.1933 справу закрито, з-під варти звільнений. Вдруге заарештований 2.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“в роки громадянської війни брав активну участь у повстанському русі проти радянської влади; провадив контрреволюційну агітацію, зокрема проти виборів у Верховну раду, зазначаючи, що коли біля влади комуністи, то хай самі й вибирають”). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 7248, 5519)

СКОРОХОД АРСЕН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Розкуркулений у 1932 році. Заарештований 27.11.1932 Одеським облвідділом ДПУ (контрреволюційна діяльність: “зв'язок з агентами розвідки УНР Коропом, Недайкашею та іншими, які у 1929 році прибували у село з Польщі”). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 3.06.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 7698)

СКОРОХОД САВА ЯВТУХОВИЧ, 1884 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, член сільгоспартілі “Шлях до соціалізму”. Заарештований 15.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“учасник контрреволюційної повстанської організації, яка вела антирадянську агітацію та займалась шкідництвом у колгоспі – знищувала коней”). Засуджений 31.03.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.07.1938. Реабілітований 24.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10432)

СКРИНИК ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Помічна Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, хлібороб-колгоспник. Заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колгоспного ладу, виконання держплану хлібозаготівель). Засуджений 29.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на Північ. Реабілітований 6.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (7154 – П)

СКРИНИК МИХАЙЛО ІВАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, хлібороб-колгоспник. Заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колгоспного ладу, виконання держплану хлібозаготівель). Засуджений 29.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на Північ. Реабілітований 6.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (7154 – П)

СКРИНИК ФИЛИМОН ІВАНОВИЧ, 1893 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації, підготовка збройного повстання). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

СКРИНСЬКА ГАННА ДМИТРІВНА, 1919 р.н., с.Лозуватка, українка, освіта середня, проживала у м.Кривий Ріг Дніпропетровської області, медсестра. Заарештована 20.12.1944 Рівненським РВ НКВС (зрадницька діяльність у роки німецької окупації). Засуджена 27.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до розстрілу. Верховною Радою СРСР 12.03.1945 міру покарання замінено на 20 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах, з-під варті звільнена 28.10.1955. Реабілітована 23.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13305)

СКРИНСЬКИЙ ДМИТРО ГРИГОРОВИЧ, 1897 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, коваль колгоспу ім.Воровського. Заарештований 7.09.1937 Рівненським РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії УНР, видавав петлюрівцям червоних партизан; у 1934 році за шкідництво був звільнений з посади голови колгоспу, у 1936-37 продовжував шкідницьку діяльність у колгоспі – неякісно ремонтував сільськогосподарський інвентар”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Помер 2.03.1942 в ув’язненні. Реабілітований 23.11.1977 Кіровоградським облсудом. (П – 8353)

СКРИПКА ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член повстанської організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 28.05.1938. Реабілітований 16.12.1961 Кіровоградським облсудом. (П – 5485)

СКРИПКА ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1895 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, проживав у с.Розсохуватка Злинського (нині Маловисківського) району, вчитель. Заарештований 26.02.1928 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (антиреволюційна агітація, “у 1918 році брав участь у петлюрівському русі, був прихильним до партії українських есерів; у 1920-ому брав участь у петлюрівській змові селян Глодос, за що арештовувався; в націоналістичному дусі виховував молодь, розкладав піонерську організацію, виступав проти радянських учителів та комуністів”). Прокуратурою Зінов’євського округу 24.11.1928 справу за браком доказів закрито, з-під варті бупру №22 звільнений. (П – 7419)

СКРИПКА ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, 1924 р.н., с.Глодоси, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровокаан (Вірменія), військовослужбовець, командир взводу 262-ого окремого протитанкового дивізіону, молодший лейтенант. Заарештований 7.04.1942 особливим відділом НКВС 151-ої стрілецької дивізії (антирадянська агітація). Особливим відділом НКВС 45-ої Армії 8.07.1942 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4853)

СКРИПКА ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1913 р.н., с.Глодоси, українець, освіта незакінчена вища, член ВЛКСМ, проживав у с.Новомиколаївка Новоукраїнського району, директор школи. Заарештований

10.07.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної військової націоналістичної організації). Кіровоградським обласним судом 3.08.1939 справу передано в обласну прокуратуру на дослідження, з-під варти звільнений. Управлінням СНБУ Кіровоградської області 11.02.1992 справу закрито. Батько репресований у 1937 році. (П – 2554)

СКРИПКА КИРИЛО ФЕДОРОВИЧ, 1897 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, голова колгоспу “Жовтнева хвиля”. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

СКРИПКА КОСТЯНТИН ІСАКОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта вища педагогічна, проживав у м.Кіровограді, заступник начальника ОСМЧ (окремої будівельної монтажної частини) №316. Заарештований 4.06.1944 УНКДБ Кіровоградської області (“в роки війни працював інспектором по заготівлі молока для німецької армії, начальником постачання облмаслопрому; зводив наклепи на офіцерів Червоної армії”, “у 1943 році дружина з дочкою добровільно виїхали в Німеччину”). Засуджений 22.08.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 23.03.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13144)

СКРИПКА МИХАЙЛО ФЕДОРОВИЧ, 1904 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта середня, голова колгоспу ім.Петровського. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

СКРИПКА ПAVЛО VАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, бухгалтер-секретар колгоспу. У 1933 році як голова колгоспу “Правда” був засуджений за втрату незібраного врожаю до 5 років неволі, звільнений достроково. Вдруге заарештований 23.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (“у 1917-18 роках належав до організації “Просвіта”, яку в Глодосах заснували Василь Недайкаша і Фока Мелешко, служив у війську армії УНР; член контрреволюційної націоналістичної організації, поширював чутки про війну, виказував поразницькі настрої”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Помер 4.03.1938 в “Севжелдорлагу” (Комі АРСР). Реабілітований 17.08.1963 Кіровоградським облсудом. (П – 6991)

СКРИПКА ПАНАС ІСАКОВИЧ, 1889 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня (Новобузька учительська семінарія Миколаївської області), проживав у м.Кіровограді, вчитель трудової школи №5. Заарештований 1.10.1929 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (вів антирадянську агітацію, брат Василь служив у війську армії УНР). Засуджений 1.02.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 23.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6075).

СКРИПНИК ЄVГЕН ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 22.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та виконання плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 13.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 25.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6998)

СЛАВИНСЬКИЙ ДМИТРО ІЛІЧ, 1889 р.н., с.Дмитрівка Новобузького району Херсонського округу (нині Миколаївської області), українець, освіта початкова, проживав у с.Новоолександрівка Братського району Зінов’євського округу (нині Миколаївської області), хлібороб-односібник. У 1930 році розкуркулений. Заарештований 17.02.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (агітував проти заходів радвлди на селі: “Не треба вибирати в ради баранів, членів КНС, бо вони там не принесуть ніякої користі”; “при обшуку знайдено 3 фунти дробу і капсулів, кинджал, гвинтівкові патрони, 2 шомполи, 29 куль, військовий бінокль”). Засуджений 14.03.1930 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6034)

СЛОНЬ МАКСИМ ПАВЛОВИЧ, 1892 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб-односібник. Заарештований 26.05.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (агітував селян за вихід із колгоспу). Засуджений 15.06.1930 Зінов’євським окрсудом до 6 років ув’язнення у концтаборі з позбавленням громадянських прав на 5 років та засланням на 5 років. Верховним судом УРСР 27.07.1930 міру покарання зменшено до 3 років ув’язнення у концтаборі. Реабілітований 31.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1814)

СМИРНОВ КИРИЛО ДМИТРОВИЧ, 1889 р.н., с.Рівне Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, проживав на території Кривоносівської сільради Бобринецького району, комірник радгоспу “КІМ”. Заарештований 10.02.1933 Бобринецьким РВ НКВС (антирадянська агітація). Бобринецьким РВ НКВС 30.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2765)

СМОЛЯРЕНКО СЕРГІЙ ФЛОРОВИЧ, 1884 р.н., хут.Вирищі Арбузинського району Миколаївської області, українець, неписьменний, проживав у с.Помічна Новоукраїнського району, конюх станції Помічна. У 1929 році розкуркулений і висланий на Північ, у 1932-ому втік із заслання. Заарештований 6.07.1937 дорожно-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (контрреволюційна поразницька агітація). Засуджений 21.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.07.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. Брат Іван у 1929 році розкуркулений і висланий на Північ, у 1933-ому втік із заслання. (1861 – П)

СОБКО НАУМ ДАНИЛОВИЧ, 1873 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Будьонного. Заарештований 14.04.1938 Рівненським РВ НКВС (член групи церковників, контрреволюційна пропаганда – *див. Кузьма Азза*). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8589)

СОКОЛЕНКО НИКИФОР ІВАНОВИЧ, 1887 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, бухгалтер інкубаторної станції. Заарештований 29.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (підозрювався як член Організації українських націоналістів). Новоукраїнським РВ НКДБ 13.07.1944 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2212)

СОКОЛОВ ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ, 1921 р.н., с.Дическулове, українець, освіта середня військова (Ташкентське піхотне училище, 1940), член ВЛКСМ у 1939-40 роках (у серпні 1940-го виключений за стрільбу по червоноармійській зірочці і наклеп на новий дисциплінарний статут), проживав у м.Термез Сурхандар’їнської області (Узбекистан), командир взводу 3-ої роти 313-го стрілецького полку, лейтенант. Заарештований 28.12.1940 особливим відділом НКВС 68-ої гірськострілецької дивізії (“постійно виявляв невдоволення службою в Червоній армії: “Краще я буду чинити можливі злочини, щоб мене звільнили зі служби, ніж лишатись служити і коли-небудь в поході здохнути”, “З порядками в Червоній армії я не був згодний і не міг їх терпіти”; нове положення в дисциплінарному статуті “у випадку невиконання червоноармійцем наказу, дозволяється застосовувати фізичну силу” тлумачив так: “Статут цей видумали ті, кому робити нічого – це дурацький закон для того, щоб бити морди один одному: колись щось подібне було і в статуті царської жандармерії, а тепер і в нас”). Засуджений 14.03.1941 військовим трибуналом 68-ої ГСД до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та військового звання лейтенант. Реабілітований 11.06.1959 трибуналом Туркестанського військового округу. (П – 5808)

СОЛОВІЙОВ СЕРГІЙ ПАВЛОВИЧ, 1897 р.н., с.Цибульки Братського району Миколаївської області, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, кухар дитячого будинку №1. У 1930 році розкуркулений і за виступи проти колективізації, участь у волинках був засуджений до 10 років ув’язнення у концтаборах, повернувся у 1937-ому. Вдруге заарештований 27.10.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1918 році служив 2 місяці у війську армії УНР; агресивно налаштований проти голови окружної комісії по виборах до Верховної ради, намагався придбати зброю, вів контрреволюційну агітацію серед населення: “Я повернувся з тюрми, але як тільки почнеться війна – виріжу комуністів і мститиму за весь народ, який страждає під ігом радвлади”, “З початком війни в тилу виникатимуть повстанські загони – то краще піду в загони, а не на фронт”, “Не можна вірити Конституції, якщо так багато сьогодні арештовують”). Засуджений 16.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10557)

СОПРУН ОЛЕКСАНДР ГРИГОРОВИЧ, 1896 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. У 1932 році арештовувався за контрреволюційну діяльність. Вдруге заарештований 12.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1918-19 роках служив у війську армії УНР; контрреволюційна агітація”). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

СОРОКА АНДРІЙ ПАВЛОВИЧ, 1901 р.н., с.Дмитрівка Дмитрівського (нині селище Бахмацького) району Чернігівської області, українець, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнці, рахівник-картотечник дитячого будинку. У 1938 році за зраду Батьківщини був засуджений до розстрілу, справу переглянуто у 1939-ому, звільнений; у квітні 1944-го Новоукраїнським райвідділом МДБ був заарештований за підозрою в належності до німецької агентури, в процесі слідства Сороку завербовано в якості таємного агента в складі оперативної чекістської групи і перекинуто у німецький тил, де він виявив себе з негативного боку – “в операціях виявив боягузство, дворушництво, недисциплінованість, мав намір здійснити теракт проти керівника оперативної чекістської групи”, за що був переданий у спецтабір. Втретє заарештований 17.04.1946 УМДБ Кіровоградської області (“служив у Червоній армії у 1919-38 роках, у липні 1941-го мобілізований на фронт, у жовтні потрапив у німецьке оточення під Яготином Київської області, вернувся до рідних у Кіровоград, у травні 1942 року за рекомендацією німецького посібника Моссіна пішов працювати завідувачем дитбудинку в Новоукраїнці, влітку 1943-го за дорученням керуючого справами райуправи Тараненка тричі виступав перед мікрофоном райвузла з промовами антирадянського змісту, зокрема про розстріл більшовиками поляків у Катинському лісі”; “в той же час організував диверсійні акції проти німців, переховував єврейських дітей і військовополонених червоноармійців, з дітьми дитбудинку відзначав революційні свята, розповсюджував серед населення зведення Радінформбюро”). Засуджений 4.01.1947 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 7 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням звання майор, конфіскацією майна та порушенням клопотання перед Президією Верховної ради СРСР про позбавлення Сороки медалі “Партизану Великої Вітчизняної війни” 1-го ступеню. Трибуналом Київського військового округу 6.02.1947 справу припинено (міру покарання знижено до 3 років неволі, за амністією ув'язненого слід звільнити). Трибунал Київського військового округу 23.08.1947 в іншому складі суддів переглянув справу і касаційну скаргу Сороки залишив без задоволення, а присуд у силі. Але Андрій Сорока про це вже не узнав, бо помер у Кіровоградській тюрмі іще 25.03.1947 від туберкульозу гортані й легень. Реабілітований 30.07.1964 військовою колегією Верховного суду УРСР. (7900 – П)

СОРОКА ЄВГЕН ЄВГЕНОВИЧ, 1912 р.н., с.Димине, українець, освіта початкова, проживав у с.Іванівка Новоукраїнського району, робітник радгоспу. Заарештований 15.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (саботаж). Новоукраїнським РВ ДПУ 12.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2779)

СОРОКА МАКАР ГРИГОРОВИЧ, 1885 р.н., с.Димине, українець, освіта початкова, старший конюх Костянтинівського радгоспу. У 1932 році як голова колгоспу “Комуніст” за шкідництво був засуджений до 8 років заслання на північ, повернувся у 1935-ому. Вдруге заарештований 4.11.1937 Рівненським РВ НКВС (“У 1914-18 роках служив у царській армії в чині підпоручника, нагороджений 4-ма георгіївськими хрестами, у 1918-19 роках служив у петлюрівському війську командиром загону кулеметників; у 1937-ому нівечив колгоспне майно: скалічив 3 коней, 1 вола, а решту тяглової сили привів у негодність, чим зірвав жнива”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.11.1937. Реабілітований 27.05.1967 Кіровоградським облсудом. (П – 8103)

СОРОКА МИХАЙЛО ГРИГОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 18.05.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. Вдруге як колгоспник заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації та хлібозаготівельних робіт). Засуджений 11.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999, 7023)

СПЕРАНСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ЛУКИЧ, 1875 р.н., проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, дільничний лікар. Заарештований 7.02.1933 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

СПРИНСЯН ГРИГОРІЙ СПИРИДОНОВИЧ, 1887 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, залізничний стрілочник роз'їзду Новаківка. Заарештований 11.02.1938 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (“брав участь у першій світовій війні, потрапив у німецький полон, повернувся в Україну 1921 року; у 1932 році був розкуркулений, втік від можливого заслання на північ; з 1935-го працював на залізниці; вів контрреволюційну агітацію проти стахановських методів роботи і введеної системи швидкого

пересування поїздів: “Стахановські методи лиш посилюють експлуатацію трудящих, а швидкий рух потягів лиш збільшує кількість аварій, чого не було за царського ладу”). Засуджений 21.06.1938 особливою нарадою НКВС СРСР до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Помер 29.03.1939 у Пермській області. Реабілітований 25.01.1964 Кіровоградським облсудом. Два рідні брати репресовані. (П – 7748)

СТАВРАТІЙ ПЕТРО КОСТЯНТИНОВИЧ, 1902 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, столяр дитячого будинку №1. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році служив у денікінській армії, член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

СТАРЕНЧЕНКО ГРИГОРІЙ МИКИТОВИЧ, 1886 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 22.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (співробітництво з німецькою окупаційною владою: під час війни працював старостою громадського двору). Засуджений 3.06.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 5 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 29.04.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13287)

СТАРЮК ВАСИЛЬ ЯКОВИЧ, 1881 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, священик. Заарештований 30.07.1937 Хмельвським РВ НКВС (“антирадянська агітація: поширював провокаційні чутки про прийдешню війну, висловлював капітулянтські міркування”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 22.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1680)

СТЕПАНЕНКО МАРІЯ МИКОЛАЇВНА, 1902 р.н., с.Ганнівка, українка, освіта неповна вища, проживала у м.Кіровограді. Заарештована 6.04.1944 УНКДБ Кіровоградської області (зрадницька діяльність). Засуджена 20.06.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Управлінням НКДБ 23.01.1945 справа припинена, 5.02.1945 з-під варти звільнена. (2295 – П)

СТЕПАНОВ ВОЛОДИМИР МАТВІЙОВИЧ, 1921 р.н., с.Захарівка, українець, освіта 2 класи, в Червоній армії з вересня 1940 року, червоноармієць роти автоматників 796-го стрілецького полку 141-ої стрілецької дивізії. Заарештований 25.05.1943 відділом контррозвідки “Смерш” 141 стрілецької дивізії (“у квітні 1943 року знайшов фашистські листівки, розкидані з літака, приніс у траншею і читав уголос червоноармієцям, вихваляючи при цьому умови життя на окупованій німцями території, висловлював намір перейти на бік ворога”; “зводив наклепи на службу в Червоній армії, ставив під сумнів повідомлення Радінформбюро”). Засуджений 2.06.1943 військовим трибуналом 60-ої Армії 141 СД до 8 років ув’язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 6.07.1990 трибуналом Московського військового округу. (П – 12445)

СТЕЦЕНКО ПАВЛО ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1929 році за шкідництво був засуджений до 2 років ув’язнення у концтаборах. Вдруге заарештований 29.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (“у 1918 році служив у петлюрівській армії; займався шкідницькою діяльністю”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 3.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4636)

СТОНОГА ТАМАРА ІВАНІВНА, 1918 р.н., с.Воронівка, українка, освіта 7 класів, проживала у м.Новоукраїнка, вихователь дитячого будинку. Заарештована 29.09.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (підозрювалась у зраді Батьківщини). Новоукраїнським РВ НКДБ 23.01.1945 справу припинено, з-під варти звільнена. (П – 1976)

СТОРОЖЕНКО КАРПО ПРОКОПОВИЧ, 1896 р.н., с.Попівка Злинського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 21.03.1929 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“член контрреволюційної петлюрівської організації”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

СТОРОЖЕНКО МИХАЙЛО КАРПОВИЧ, 1905 р.н., с.Ворошилівка Хмельвського (нині с.Вербівка Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 16.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член націоналістичної повстанської організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5047)

СТОРОЖЕНКО ОЛЕКСАНДР КАРПОВИЧ, 1910 р.н., с.Ворошилівка (нова назва Вербівка), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 16.04.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної повстанської організації). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 12.03.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5047)

СТОЯН ІРИНА ІСАЇВНА, 1909 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, хлібороб. Заарештована 31.05.1930 Рівненським РВ міліції (антирадянська агітація, втеча з заслання). Засуджена 29.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 2 років ув'язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітована 29.05.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13318)

СТОЯН ІСАЙ ПЕТРОВИЧ, 1897 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 10.11.1940 Управлінням НКВС Кіровоградської області (ворожі настрої проти заходів радянської влади). Засуджений 19.12.1940 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітований 29.12.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10892)

СТОЯН МАКАР ГРИГОРОВИЧ, 1871 р.н., х.Громуха, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 25.09.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 22.10.1929 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у концтаборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 30.09.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1768)

СТОЯН СВИРИД АБРАМОВИЧ, 1883 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.11.1930 Рівненським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був отаманом петлорівського куреня, згодом начальником гетьманської варті; провадив антирадянську агітацію”). Засуджений 30.12.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концентраційних таборах. Реабілітований 24.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11956)

СТРЕЛЬЧЕНКО ДМИТРО АНТОНОВИЧ, 1890 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 9.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7210)

СТРЕЛЬЧЕНКО ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта середня, вантажник. Заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська діяльність), Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 7.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6859)

СУЛИМА ДЕНИС САМІЙЛОВИЧ, 1914 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта початкова, член ВЛКСМ, тракторист МТС, після мобілізації червоноармієць 657-го стрілецького полку 19-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (здався у полон фінам без опору). Засуджений 15.02.1942 особливою нарадою НКВС СРСР до ув'язнення у виправно-трудових таборах на період війни, 15.02.1946 з-під варті звільнений. Реабілітований 14.08.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4461)

СУПРУН ІВАН ФЕДОСІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

СУХІН СВИРИД МАРТИНОВИЧ, 1899 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Червоне козацтво”. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

СУЩЕНКО ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ, 1862 р.н., с.Черепанівка Новоукраїнського району, українець, неписьменний, проживав на території Семенастівської сільради, працював в артілі “П'ятирічку за чотири роки”. Заарештований 30.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (контрреволюційна діяльність проти заходів радянської влади). Новоукраїнським РВ ДПУ 28.01.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2770)

СУЩЕНКО КАРПО САМІЙЛОВИЧ, 1898 р.н., селище Новоселівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.11.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська діяльність). Засуджений 10.01.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Трійкою НКВС УРСР 26.11.1935 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11086)

ТАНЦЮРА САВА ВАСИЛЬОВИЧ, 1904 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 1.12.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ТАРАН КИРИЛО ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 19.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (активний член української контрреволюційної організації). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5510)

ТАРАН МОТРЯ ДМИТРІВНА, 1889 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, без певних занять. Заарештована 8.09.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджена 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітована 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9313)

ТАРАН ПАВЛО ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 5.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2833)

ТАРАН ПАНАС МАКСИМОВИЧ, 1878 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Ганнівка Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 28.08.1937 Рівненським РВ НКВС (“куркуль, втік із півночі, вів контрреволюційну агітацію за війну та повалення радянської влади”). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 25.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1659)

ТАРАНЦЕВ ЗАХАР МАТВІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Ганнівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Сталіне Хмельвського району, член колгоспу ім.Литвинова. У 1930 році розкуркулений і засуджений до 3 років заслання у Комі АРСР. Вдруге заарештований 19.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (агітація проти колгоспного ладу). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1630)

ТАРАНЦОВ МИКОЛА ЮХИМОВИЧ, 1873 р.н., с.Ганнівка Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, проживав у с.Моргунівка Копанської сільради Новомиргородського району, хлібороб. У 20-х роках арештовувався ЧК за те, що в роки громадянської війни прихильно ставився до учасників селянського повстанського руху, переховував повстанців Гризлова і Чорного Ворона, в його хаті знаходився штаб повстанського загону Залізняка. Вдруге заарештований 30.01.1930 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“до революції мав 150 десятин землі, 25 коней, локомотив, 35 наймитів”; приховував хліб, агітував селян проти колективізації). Засуджений 13.03.1930 судовою трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Втретє, проживаючи у с.Льодяне Маловисківського району і працюючи столяром, заарештований 28.12.1937 Хмельвським РВ НКВС (“викривляв зміст нової Конституції, начеб усе відібране у куркулів майно буде їм повернено, зривав посівну кампанію, розкладав трудову дисципліну”). Засуджений 29.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.01.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10846, 9499)

ТАРАСЕНКО ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ, 1911 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 2 класи, член колгоспу ім.Кірова. Заарештований 10.07.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська агітація, зв'язок з братами-терористами, які проживають у Польщі). Одеською облпрокуратурою 19.03.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 3001)

ТАРАСЕНКО ВАСИЛЬ НЕСТОРОВИЧ, 1886 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 3 класи, член колгоспу ім.Кірова. У 1933 році за контрреволюційну діяльність засуджений до 7 років концтабору. Вдруге заарештований 8.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії УНР; антирадянські настрої, контрреволюційна агітація серед колгоспників”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 20.09.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

ТАРАСЕНКО МИКОЛА ГРИГОРОВИЧ, 1907 р.н., с.Нововодяне, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, військовослужбовець. Заарештований 24.02.1945 контррозвідкою “Смерш” Кіровоградського гарнізону (антирадянська діяльність). Засуджений 8.05.1945 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 16.05.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14171)

ТАРАСЕНКО МИКОЛА КИРИЛОВИЧ, 1900 р.н., смт Біляївка Одеської області, українець, освіта початкова, член правління колгоспу “Незаможник”. Заарештований 29.12.1932 Зінов’євським МВ ДПУ (саботаж під час проведення хлібозаготівельних робіт). Зінов’євським МВ ДПУ 26.04.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 954)

ТАРАСЕНКО НАЗАР ПАВЛОВИЧ, 1890 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Червоний (приєднаний до с.Григорівка) Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Калініна. Заарештований 2.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (участь в контрреволюційній повстанській націоналістичній організації, антирадянська діяльність – *див. Федір Рябошапка*). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050, 10432)

ТАРОВИК ВСЕВОЛОД ВЛАСОВИЧ, 1914 р.н., м.Перовськ (нова назва Кзил-Орда), Казахстан, українець, освіта вища педагогічна, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, вчитель середньої школи, голова комітету “Допомога”. Заарештований 3.04.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (зв’язок з українськими націоналістами). Засуджений 11.09.1944 військовим трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 12.10.1956 трибуналом Київського військового округу. (П – 3419)

ТАТАРЧУК СЕРГІЙ КИРИЛОВИЧ, 1884 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “10-річчя Червоного козацтва”. Заарештований 12.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році брав участь в повстанні проти радянської влади; контрреволюційна агітація). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 20.04.1938. Реабілітований 11.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 3577)

ТВЕРДОВСЬКИЙ ІВАН ГАВРИЛОВИЧ, 1893 р.н., с.Сихів Львівського повіту, Австрія (нині Стрийського району Львівської області, Україна), українець, освіта початкова, проживав у с.Кам’яний Міст Новоукраїнського району, член колгоспу ім.15-ої Сивашської дивізії. Заарештований 17.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1915 році під час світової війни потрапив у російський полон”, “разом із Вірою Кириліною у 1935 році в м.Одесі були завербовані німецьким консулом для шпигунської діяльності на користь Німеччини”, “внаслідок шкідницької діяльності Твердовського у 1937 році в колгоспі пропало 16 голів рогатої худоби”). Засуджений 27.09.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 4.11.1938. Реабілітований 14.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9931)

ТЕПЛОВ ОМЕЛЯН ПИЛИПОВИЧ, 1896 р.н., с.Восіятське Єланецького району Одеської (нині Миколаївської) області, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, майстер телефонної лінії при районному відділі зв’язку. У 1935 році за симуляцію роботи монтером телефонної станції смт Єланець був засуджений до 5 років неволі, за касацією облсуду покарання зменшено до 2 років. Вдруге заарештований 19.11.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська діяльність: “у жовтні 1937 року шкідницьки спалив радіоприймач райвідділу зв’язку, чим позбавив можливості приймати радіограми до святкування 20-річчя Жовтня, а також вести передвиборну кампанію з виборів до Верховної ради; не відремонтував вчасно телефонний апарат начальника райвідділу НКВС тов.Медведєву”). Засуджений 27.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. У 1930 році розкуркулений батько Омелько помер, а брати Петро й Ісаак розкуркулені й вислані на північ. (П – 9295)

ТЕРЕЗА АРСЕН ВОЛОДИМИРОВИЧ, 1890 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5519)

ТЕРЕЩУК ДМИТРО ДАВИДОВИЧ, 1889 р.н., с.Бєжбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 14.01.1931 Рівненським райвідділом ДПУ

(підозрювався у антирадянській агітації проти виборів). Новоукраїнською районною прокуратурою 25.02.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2787)

ТЕРНАВСЬКИЙ ЄВГЕН МИКИТОВИЧ, 1908 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, інструктор районного комітету ВКП(б). Заарештований 12.06.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної військово-націоналістичної повстанської організації). Одеською облпрокуратурою 23.09.1938 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2963)

ТИМОЩЕНКО КИРИЛО СЕВАСТЯНОВИЧ, 1907 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб, працював на Черкаському цукрозаводі. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація, спрямована проти колективізації та на зрив плану хлібозаготівельних робіт). Засуджений 2.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько у 1930 році розкуркулений і висланий за межі України. (П – 7064)

ТИМЧЕНКО ГНАТ ПАНТЕЛІЙОВИЧ, 1899 р.н., с.Глodosи, українець, освіта початкова, бригадир колгоспу ім.17-го партз'їзду. Заарештований 11.11.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.12.1937. Реабілітований 31.01.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4643)

ТИХИЙ СЕМЕН ФЕДОРОВИЧ, 1905 р.н., х.Прилуки Рівненської сільради, українець, освіта початкова, проживав у с.Захарово-Аврамівка Обертасівської сільради Зінов'євського (нині Компаніївського) району, працював на шахті “Бурвугілля” м.Кіровограда. Заарештований 14.07.1932 Зінов'євським МВ ДПУ (підозрювався у замахові на вбивство голови Обертасівської сільради). Зінов'євським МВ ДПУ 9.10.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2881)

ТИХОНОВИЧ ІВАН МАРКОВИЧ, 1900 р.н., с.Недогарки Кременчуцького району Полтавської області, українець, освіта початкова, виключений з ВКП(б), проживав у м.Новоукраїнка, секретар селищної ради. Заарештований 16.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“у 1919 році служив у петлорівській армії; член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність”). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ТИЩЕНКО ОЛЕКСАНДР ПАНАСОВИЧ, 1900 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, токарь вагоноремонтного пункту ст.Помічна Добровеличківського району. У 1932 році “за розвал колгоспу” був засуджений до 5 років ув'язнення у концтаборі, повернувся в село у 1934-ому. Вдруге заарештований 28.07.1937 оперативним пунктом НКВС ст.Помічна (антирадянська агітація: “гуртував розкуркулених, доводив колгоспникам про неможливе життя колгоспне”). Засуджений 21.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.08.1937. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Батько служив у Любомирському управлінні волосним урядником, у 1919 році розстріляний за виступи проти радянської влади зі зброєю в руках; у 1930 році двоюрідний брат Іван Тищенко висланий на північ як куркуль. (П – 11633)

ТКАЧЕНКО ІВАН ГЕОРГІЙОВИЧ, 1895 р.н., м.Ніжин Чернігівської області, українець, освіта вища педагогічна, проживав у м.Одеса, викладач ремісничого училища Чорноморського флоту. Заарештований 19.07.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (“під час німецької окупації працював бургомістром м.Новоукраїнки, інспектор народної освіти, був секретарем “Просвіти”, провадив антирадянську агітацію”). Засуджений 9.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 4.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12978)

ТКАЧЕНКО ПЕТРО СЕМЕНОВИЧ, 1900 р.н., с.Семенасте, українець, освіта вища зоотехнічна, проживав у м.Кіровограді, головний зоотехнік держплемінного розсадника. Заарештований 15.06.1937 Кіровським МВ НКВС (“син керуючого економією поміщика Грабатовського; член диверсійно-шкідницького угруповання із числа ветеринарних спеціалістів і зоотехніків, які працювали в системі радгоспів Одеського цукротресту: група практично здійснювала підривну діяльність шляхом неправильних щеплень худобі, що знищувало поголів'я, а з метою поширення епізоотії – чума, рожа, сибірська язва –

встановлювались удавані діагнози, що заважало вести боротьбу з хворобами низовому ветеринарному персоналу; мав зв'язок з німецькими підданими Шандерами, що підозрювалися в шпигунській діяльності). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 11.09.1937. Реабілітований 15.12.1955 Кіровоградським облсудом. (П – 1420)

ТКАЧЕНКО СВИРИД РОМАНОВИЧ, 1898 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Червоний (приєднаний до с.Григорівка) Новоукраїнського району, член колгоспу ім.Калініна. Заарештований 27.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність – *див. Федір Рябошанка*). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050, 10432)

ТКАЧИК ДМИТРО ТИХОНОВИЧ, 1896 р.н., с.Ставки Джулинського (нині Бершадського) району Вінницької області, українець, освіта вища, проживав у с.Глодоси Хмельівського (нині Новоукраїнського) району, вчитель середньої школи. У 1930 році за контрреволюційну діяльність був засуджений до заслання, звідки наступного року втік. Вдруге заарештований 29.07.1937 Хмельівським РВ НКВС (“у 1919 році служив у війську армії УНР; втеча з заслання, антирадянська діяльність”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих. Помер 12.03.1945 у таборі. Реабілітований 17.07.1962 Кіровоградським облсудом. Дружина, вчителька, у 1940 році звільнена з роботи, у 1946-ому потрапила в Одеську психіатричну лікарню; син Ігор 7.01.1946 трибуналом Вінницької залізниці засуджений до 6 років ув'язнення у виправно-трудовах таборих за дезертирство з залізничного транспорту та антирадянську агітацію (“у листі до батька зводив наклепи на життя трудящих в СРСР, висловлював націоналістично-повстанські ідеї”), з-під слідства втік. (П – 5729)

ТОВМАЧЕНКО ДМИТРО МАКСИМОВИЧ, 1888 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“під час суцільної колективізації проліз у колгосп, попередньо розбазаривши все своє майно; перебуваючи в колгоспі, закликав не виходити на роботу, зривав трудову дисципліну, гноїв хліб, не бажаючи виконувати план хлібозаготівлі, агітував колгоспників: “Що ви, дурні, робите – це не колектив, а ярмо ваше”; у 1931 році Товмаченка з колгоспу викинули як куркуля й агітатора, ліквідувавши його майно”). Райвідділ ДПУ 16.01.1933 клопотався перед вищими інстанціями щоб звинувачуваного засудили до 6 років ув'язнення у концтаборі. Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 3.02.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6866)

ТОВПИГА АНДРІЙ МАТВІЙОВИЧ, 1888 р.н., с.Глодоси, українець, освіта – двокласне училище, проживав у м.Кіровограді, касир водоканалу. Заарештований 28.07.1937 Кіровським МВ НКВС (“належність до контрреволюційної організації, яка займалась шкідництвом на водоканалі: планувала зіпсувати обладнання і водогінну мережу водоканалу”). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до розстрілу, вирок виконано 14.12.1937. Реабілітований 5.04.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4259)

ТОКАРЕНКО ПИЛИП ТИТОВИЧ, 1894 р.н., с.Кам'яний Міст, українець, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнка, вчитель. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (“активний петлюрівський діяч: у 1919 році в Глодосах був представником петлюрівців на відкритті гімназії – за його редакцією були видані реакційні книжечки шовіністичного характеру” – із показань свідка; “у 1917 році я представляв ставропольську громаду на сесії Центральної Ради у Києві, співчував лівому крилу УСДП, але ніяких доручень ЦР не виконував” – сам свідчив; розкуркулений; “тримав зв'язки з куркулями, колишніми петлюрівцями, наприклад, 28.02.1931 Токаренко стояв на вулиці разом з Йосипом Гохманом, невдовзі також арештованим ДПУ, і розмовляв, одну фразу свідок розмови почув: “Коли що трапиться, то Ви кажіть, що саме і ми домовимось”; антирадянські промови на зборах). Новоукраїнською райпрокуратурою 18.06.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7469)

ТРИБОЙ ЙОСИП ТИМОФІЙОВИЧ, 1900 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“член контрреволюційної організації, підготовка збройного повстання”). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

ТРИГОРЛИЙ ГАВРИЛО ХАРИТОНОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.01.1929 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“у 1918 році був членом

повстанського загону Мелешка; як сексот у кінці 20-х років не доніс репресивним органам про існування у селі контрреволюційної організації”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

ТРИГОРЛИЙ ІВАН СЕРГІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Козакова Балка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований – дата не вказана – Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської української націоналістичної організації). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.05.1938. Реабілітований 30.12.1955 УКДБ Кіровоградської області. (П – 2640)

ТРИГОРЛИЙ ПЕТРО СЕРГІЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 6.04.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“член контрреволюційної петлюрівської організації”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

УДАРЧУК ЯКІВ АНТОНОВИЧ, 1883 р.н., с.Ольвіопіль Подільської губернії, українець, освіта початкова, проживав у с.Помічна Новоукраїнського району, хлібороб-середняк. Заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 10.01.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 29.04.1994 прокуратурою Кіровоградської області. (П – 7040)

УДОТОВ ІВАН НАУМОВИЧ, 1892 р.н., м.Чигирин Черкаської області, українець, освіта початкова, проживав у с.Стара Печена (приєднане до с.Новомиколаївка) Новоукраїнського району, вчитель, завідувач трудової школи. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади, член контрреволюційної групи). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

УПЕРЕНКО ІВАН СЕРГІЙОВИЧ, 1887 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, проживав у с.Мала Помічна Новоукраїнського району, машиніст радгоспу “Більшовик”. У 1921 році притягувався до суду за незаконне зберігання вогнепальної зброї, виправданий. Вдруге заарештований 14.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (“в роки громадянської війни був учасником повстанського загону Мелешка, підтримував зв'язок з терористами, вів антирадянську агітацію” – *див. Микола Назаревич*). Засуджений 19.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу з конфіскацією майна, вирок виконано 26.10.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. Двоюрідний брат Захар Дигас розкуркулений і виланий на північ; рідний племінник дружини Олекса Миколайович Дигас у 1919 році за участь у петлюрівському русі арештовувався відділом ВЧК м.Миколаєва, тепер проживає у Польщі. (П – 3582)

УПЕРЕНКО МАРКО ВЕНЕДИКТОВИЧ, 1903 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 5 класів, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 11.09.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, зв'язок із закордоном). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.05.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5203)

УПЕРЕНКО МУСІЙ АРХИПОВИЧ, 1891 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, різнороб артілі “Правда”. Заарештований 23.08.1937 (служив у війську армії УНР із січня по серпень 1919 року; вів антирадянську агітацію). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 19.10.1937. Реабілітований 12.10.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12356)

УПЕРЕНКО ОЛЕКСА МИТРОФАНОВИЧ, 1889 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб-заможник. Заарештований 22.12.1928 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (“член контрреволюційної петлюрівської організації”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до 5 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 9.08.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

УХОВ ВАСИЛЬ ПЕТРОВИЧ, 1921 р.н., с.Рівне, українець, учень 6-го класу. Заарештований 9.03.1938 Рівненським РВ НКВС (“разом із Федором Куликом розповсюджував серед школярів 4-6 класів антирадянські вірші “Життя народу України”, “Дякування фашистам” та інші авторства останнього – рукописного зошита Ухов спалив”). Засуджений 20.03.1939 трибуналом Київського особливого військового округу до 4 років ув'язнення у виправно-трудоному таборі з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом СРСР 20.09.1939 міру покарання зменшено до 1 року 6 місяців. Реабілітований 17.06.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 14210)

УЩАЧЕНКО ІВАН МИКОЛАЙОВИЧ, 1889 р.н., с.Новомиколаївка Хмелівського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, проживав на залізничних станціях Глиняна і Помічна Добровеличківського району, черговий ст.Глиняна. Заарештований 5.07.1937 ОДТВ НКВС ст.Помічна (підозрювався у контрреволюційній діяльності). Трійкою УНКВС Одеської області 3.12.1937 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 5882)

УЩАЧЕНКО СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ, 1890 р.н., с.Новомиколаївка Хмелівського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, член ВКП(б) до 1935 року (виключений за приховування куркульського походження – батько мав до революції 58 десятин землі), проживав у с-щі Жовтневе (нині у складі м.Помічна Добровеличківського району), будівельник станційного водогону. Заарештований 28.07.1937 шляхово-транспортним відділом ГУДБ НКВС ст.Помічна (“на ґрунті антирадянських переконань займався шкідництвом: працюючи стілочником і складачем ешалонів систематично вчиняв аварії, при маневрах зумисне пропускаючи маневровий потяг на зайняту колію”). Засуджений 6.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8945)

УЩЕПІВСЬКИЙ ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1912 р.н., с.Васьковичі Коростенського району Житомирської області, українець, освіта середня, проживав у с.Глодоси Новоукраїнського району, вчитель середньої школи. Заарештований 27.10.1937 Хмелівським РВ НКВС (член антирадянської організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 8.12.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.12.1938. Реабілітований 22.01.1957 трибуналом Одеського військового округу. (П – 3872)

ФЕДЕНЮК АНТОН ГОРДІЙОВИЧ, 1894 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Сталіна. Заарештований 31.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність – див. Федір Рябошапка). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050)

ФЕДЕНЮК ПАВЛО РОМАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Фурманівка, українець, освіта початкова, колгоспник. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ФЕДЕНЮК ТЕРЕНТІЙ УСТИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Звірівка, українець, освіта початкова, поштовий агент. Заарештований 29.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (підривна діяльність по хлібозаготівлі). Новоукраїнським РВ ДПУ 12.03.1933 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2914)

ФЕДОРЕНКО ІВАН ІОХИМОВИЧ, 1872 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 17.01.1931 Рівненським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти перевиборів сільради). Новоукраїнською дільничною прокуратурою 25.02.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2787)

ФЕДОРЕНКО МАТВІЙ ІОХИМОВИЧ, 1888 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ФЕДОРОВ ГОРДІЙ ІВАНОВИЧ, 1874 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав на х.Варламівка Бобринецького району, займався сільським господарством та торгівлею. Заарештований 8.01.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“разом із куркулями Онисимом Новаком, Михайлом Харлашенком, Петром Яворським систематично вели серед населення антирадянську агітацію проти заходів радвлади – реалізації третьої державної позики та хлібозаготівлі, тероризували бідняцький і середняцький актив села”). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 6.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9976)

ФЕДОРЧЕНКО МУСІЙ ГРИГОРОВИЧ, 1875 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Громуха Ганнівської сільради, член колгоспу “Трудовик”. У 1931 році розкуркулений за невиконання плану державної хлібозаготівлі. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським райвідділом

ДПУ (“будучи колишнім куркулем і класово обізнаною особою, працюючи в колгоспі барабанщиком молотарки, навмисне кинув у барабан залізні вила, щоб зломати машину й зірвати роботу в колгоспі”). Засуджений 13.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край умовно, з-під варті звільнений. Реабілітований 4.04.1994 Кіровоградською обласною прокуратурою. (П – 7219)

ФЕДОРЧЕНКО ПЕТРО ФЕДОТОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, малописьменний, член колгоспу ім.Енгельса. Заарештований 24.08.1937 Хмельнським РВ НКВС (у 1919-20 роках служив у війську армії УНР; провадив антирадянську агітацію і пропаганду). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 19.10.1937. Реабілітований 23.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12357)

ФЕДЧЕНКО ІВАН ПАВЛОВИЧ, 1907 р.н., с.Воронівка, українець, освіта середня, проживав у с.Захарівка Рівненського (нині Новоукраїнського) району, вчитель середньої школи. Заарештований 5.10.1945 Рівненським РВ НКДБ (“писав та розповсюджував вірші з наклепами на ВКП(б) і життя в СРСР”). Засуджений 13.11.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 27.12.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13905)

ФЕДЧЕНКО СТЕПАН ТИМОФІЙОВИЧ, 1892 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1928-33 роках, проживав в м.Кіровограді, змінний майстер ливарного цеху заводу “Червона зірка”. Заарештований 2.12.1937 Кіровським МВ НКВС (при вступі до партії приховав своє минуле – антирадянську боротьбу). Засуджений 8.12.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 13.12.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3435)

ФЕДЮКОВ ЛЕОНІД ЯВТУХОВИЧ, 1906 р.н., с.Глодоси, українець, освіта незакінчена вища, проживав у м.Кіровограді, заступник директора міського театру. Заарештований 27.06.1941 управлінням НКДБ Кіровоградської області (“зв’язок з шпигунсько-повстанською організацією, з японською розвідкою, ворогами народу”). Військовою прокуратурою Красноярської армії 18.11.1942 справу припинено у зв’язку зі смертю ув’язненого 10.06.1942 у лікарні (різке виснаження). (П – 4007)

ФІЛІПЕНКО ІВАН ГРИГОРОВИЧ, 1901 р.н., с.Рівне, українець, освіта середня, у 1935 році виключений з партії, проживав у м.Новоукраїнка, інструктор культвідділу районної профспілки. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

ФІЛІПЧУК ІВАН ПИЛИПОВИЧ, 1905 р.н., с.Варварівка, українець, освіта початкова, пасічник радгоспу “Більшовик”. Заарештований 17.08.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (“вів антирадянську агітацію, мав намір нелегально перейти кордон – виявлено неодноразові поїздки Філіпчука на прикордонну смугу з метою ознайомлення з місцевістю”). Засуджений 5.11.1932 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до позбавлення права проживати у 12 населених пунктах з прикріпленням до визначеного місця проживання строком на 3 роки, з-під варті звільнений. Реабілітований 18.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6437)

ФІЛОНЕНКО ГРИГОРІЙ ОКСЕНТОВИЧ, 1895 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колишній член ВКП(б), голова колгоспу ім.Литвинова. Заарештований у червні 1937 року (“будучи головою Спасівської сільради, в 1935-36 роках грубо порушував соціалістичну законність: організував нічні бригади примусового вилучення коштів з населення по позиках”). Засуджений 12.09.1937 Одеським облсудом до 5 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Помер у таборі на другому році відбуття покарання. Реабілітований 26.11.1991 Верховним судом УРСР. (П – 12967)

ФІЛОНЕНКО КАРПО СЕМЕНОВИЧ, 1873 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов’євським окрвдділом ДПУ (член контрреволюційної організації, підготовка збройного повстання). Засуджений 18.05.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років заслання на північ. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

ФІЛОНЕНКО ЯКІВ ТИМОФІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, пасічник колгоспу ім.Яковлєва. Заарештований 3.11.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 13.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 18.10.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3439)

ХАНЬКО ВІКТОР МИКИТОВИЧ, 1926 р.н., м.Новоукраїнка, росіянин, освіта неповна середня, проживав у м.Ізмаїлі Одеської області, учень 10-го класу. Заарештований 13.05.1946 управлінням МДБ Ізмаїльської області (“у червні 1942 року в Кіровограді пішов добровільно на службу в німецькі каральні органи “шццманшафт-СС” 124 батальйону, служив до лютого 1943-го, прийняв присягу на вірність німецькій владі, у жовтні 1943-го пішов працювати співробітником румунської окупаційної комісії з переселення радянських громадян із України в Бесарабію-Румунію, супроводжував 4 ешелони з переселенцями”). Засуджений 26.07.1947 трибуналом військ МВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Звільнений 14.08.1954 з “Печорлагу”. Реабілітований 26.09.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1044)

ХАРКОВ ЙОСИП ГРИГОРОВИЧ, 1894 р.н., с.Варварівка, українець, освіта початкова, тесля колгоспу. Заарештований 28.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (у роки німецької окупації працював у селі старостою). Засуджений 23.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 24.07.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13449)

ХАРЛАШЕНКО ЛУКА СЕРГІЙОВИЧ, 1875 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб-одноосібник. Заарештований 26.05.1930 Зінов'євським окрсудом (антирадянська агітація). Засуджений 15.06.1930 Зінов'євським окрсудом до 4 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років та 3 роки заслання. Верховним судом УРСР 27.07.1930 міру покарання зменшено до 3 років ув'язнення без заслання. Реабілітований 31.08.1993 Генеральною прокуратурою України. (П – 1814)

ХАРЛАШЕНКО МИХАЙЛО ЛУК'ЯНОВИЧ, 1907 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав на х.Варламівка Сорочанівської сільради Бобринецького району, хлібороб-одноосібник. Заарештований 8.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“разом із куркулями Онисимом Новаком, Петром Яворським, Гордієм Федоровим систематично вели серед населення антирадянську агітацію проти заходів радвлади – реалізації третьої державної позики та хлібозаготівлі, тероризували бідняцький і середняцький актив села”). Трійкою при колегії ДПУ УРСР 6.04.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9976)

ХАРЧЕНКО ПАВЛО ПАНТЕЛЕЙМОНОВИЧ, 1908 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) з 1942 року, червоноармієць, сержант окремого мінометного батальйону 16-ої стрілецької бригади. Заарештований 31.08.1942 особливим відділом НКВС 16-ої ОСБ (“систематично серед червоноармійців вів антирадянську капітулянтську агітацію, висловлював наміри перейти на бік німців, жалкував, що не лишився на окупованій території, поширював наклепницькі думки стосовно Головного командувача Червоної армії”). Засуджений 11.09.1942 військовим трибуналом 12-ої Армії до розстрілу, вирок виконано 19.09.1942. Реабілітований 18.02.1991 трибуналом Київського військового округу. (П – 12571)

ХВОРОСТЮК МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ, 1885 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.12.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти хлібозаготівельних робіт). Засуджений 20.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у Казахстан. Реабілітований 9.02.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7247)

ХИМОРОД СТЕПАН ЛУКИЧ, 1890 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, член колгоспу “Шлях до комунізму”. Заарештований 17.01.1933 Новоукраїнським ОДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 8.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 3.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7161)

ХЛЕСТУН ОЛЕКСАНДР ЯКИМОВИЧ, 1901 р.н., хутір Кам'янокриницький Помічнлянської сільради Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 24.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Засуджений 18.05.1930 трійкою

при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах умовно, з-під варти звільнений. Реабілітований 31.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10999)

ХЛЮДСЬВ ПАВЛО ЯВДОКИМОВИЧ, 1894 р.н., проживав у Новоукраїнському районі, референт-плановик райплану. Заарештований 16.02.1933 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (член контрреволюційної організації). Судового рішення у справі немає. (П – 6566)

ХОМУТЕНКО ГОРДІЙ ЮХИМОВИЧ, 1877 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 6.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти заходів радянської влади на селі). Засуджений 1.04.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання. Реабілітований 29.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11949)

ХОМУТЕНКО ОМЕЛЯН ФЕДОРОВИЧ, 1899 р.н., с.Рівне, українець, освіта 6 класів, проживав на ст.Погра Кіровоградської залізниці Новоукраїнського району, бухгалтер мостопоїзду №426. У 1933 році за недбале ставлення до службових обов'язків Новоукраїнським нарсудом був засуджений до 1 року умовно, згодом судимість була знята. Вдруге заарештований 25.01.1947 транспортним відділом МДБ Кіровоградської залізниці (“в період німецької окупації мешкав у селі Новоолександрівка Новоукраїнського району, працював рахівником сільгоспобщини; разом зі старостою села Соколенком забирав у громадян худобу для потреб німецької армії, у 1942 році керував комісією з відбирання теплового одягу та взуття у жителів села – кожухів, валянок, допомагав відправляти молодь на роботи в Німеччину; зводив наклепи на адресу вождя народів СРСР, вихваляв фашистський лад, закликав добровільно йти на службу у німецьку армію”). Засуджений 27.06.1947 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 21.12.1954 міру покарання зменшено до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Звільнений з табору 19.02.1955. Реабілітований 5.1.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13699)

ХОРУЖИЙ ВАСИЛЬ ПРОКОПОВИЧ, 1895 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 3 класи, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 1.03.1931 за агітацію проти посівної кампанії та колективізації на селі – рішення суду у справі відсутнє. Вдруге заарештований 24.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (“у 1919 році служив у повстанському загоні Фоки Мелешка; член контрреволюційної націоналістичної організації, антирадянська агітація, шкідницька діяльність: працюючи машиністом, вивів з ладу молотарку, чим загальмував збирання врожаю влітку 1936 року, довів колгоспних коней до виснаження і вони виявились непридатними до посівної кампанії”). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 15.01.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5518)

ХОРУНЖИЙ АНДРІЙ СТЕПАНОВИЧ, 1899 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.12.1928 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (член контрреволюційної петлюрівської організації). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до розстрілу з конфіскацією майна. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

ХОРУНЖИЙ ДМИТРО ІСАКОВИЧ, 1897 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 8.06.1929 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 18.01.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 10 років ув'язнення у концтаборах. Реабілітований 28.04.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10355)

ХРОМЧЕНКО ХАІМ ЮДКОВИЧ, 1907 р.н., с.Рівне, єврей, освіта початкова, проживав у м.Зінов'євську (нині Кіровоград), кустар-ваточник. Заарештований 1.11.1926 Зінов'євським окрвдділом ДПУ (належність до сіоністської організації). Засуджений 14.01.1927 особливою нарадою при колегії ОДПУ СРСР до 3 років заслання у Казахстан. Опублікувавши у пресі повідомлення про свій вихід із сіоністської організації, 15.04.1927 отримав дострокове звільнення особливою нарадою при колегії ОДПУ СРСР. Реабілітований 8.10.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12801)

ХУДЕК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ, 1906 р.н., с.Сакагань П'ятихатського району Дніпропетровської області, українець, освіта вища (Одеський педагогічний інститут, 1934), проживав у м.Новоукраїнка, рядовий 282-ої стрілецької дивізії. Заарештований 25.07.1945 контррозвідкою “Смерш” 1-ої Горьківської запасної стрілецької дивізії (зрада Батьківщини: “у жовтні 1941 року здався німцям у полон, у таборі полонених працював перекладачем, заохотив до вступу в Російську визвольну армію 36 полонених”).

Засуджений 13.10.1945 військовим трибуналом 1-ої ГСДЗ до 15 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з конфіскацією майна. Трибуналом Прибалтійського військового округу 9.07.1957 міру покарання зменшено до 10 років ВТТ. Реабілітований 15.06.1967 Верховним судом СРСР. (П – 8120)

ЦИГАНЕНКО КОСТЯНТИН ПЕТРОВИЧ, 1883 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, чорнороб. Заарештований 29.08.1937 Кіровським МВ НКВС (антирадянські наклепи). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.10.1937. Реабілітований 6.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10389)

ЦИГУЛЬСЬКИЙ СТЕПАН ЕРАСТОВИЧ, 1904 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, продавець сільського споживчого товариства. Заарештований 20.10.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 29.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 2.09.1967 Кіровоградським облсудом. (П – 8121)

ЦИКЛІС ВРАЇЛЬ ЙОСИПОВИЧ, 1884 р.н., м.Новоукраїнка, єврей, освіта середня, проживав у смт Добровеличківка, завідувач складу. Заарештований 27.09.1932 Первомайським РВ ДПУ (приховування від держави іноземної валюти та золота). Первомайським РВ ДПУ 1.11.1932 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7974)

ЦЮМА ХОМА ЯНОВИЧ, 1895 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 3.07.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (керівник баптистської секти, контрреволюційна агітація). Засуджений 26.03.1939 Одеським облсудом до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Верховним судом УРСР 4.12.1939 міру покарання зменшено до 3 років неволі з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 17.02.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 13062)

ЧЕРЕП ВАСИЛЬ ФЕДОТОВИЧ, 1885 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, бригадир польової бригади колгоспу ім.Шевченка. У 1932 році за шкідницьку діяльність був засуджений до 1,5 року неволі. Вдруге заарештований 7.07.1938 Хмельківським РВ НКВС (“член української повстанської терористичної організації, створеної польсько-петлюрівськими емісарами Недайкашею, Дигасом, Мелешком, Берещенком та іншими, які систематично прибували нелегально з Польщі на терени України за завданням польського головного штабу створювати повстанські загони, які б проводили диверсійну діяльність, могли підняти збройне повстання в тилу Червоної армії на випадок війни з капіталістичними країнами, зустрівався з емісарами, брав участь у нарадах, на допитах назвав 45 учасників організації; будучи головою колгоспу, займався його розвалом, протидіяв розвитку стахановського руху”). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 15.11.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

ЧЕРНЕГА ЛУКА ВАСИЛЬОВИЧ, 1895 р.н., с.Іванівка, українець, освіта початкова, проживав у с.Оникієве Маловисківського району, комірник радгоспу. Заарештований 16.02.1938 Великовисківським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 25.04.1938. Реабілітований 13.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10315)

ЧЕРНЕНКО ЗАХАР ТРИФОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, проживав у с.Трудолюбівка Новоукраїнського району, член колгоспу. Заарештований 17.10.1936 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 29.11.1936 Одеським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.09.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12596)

ЧЕРНЕНКО ПАВЛО ЗАХАРОВИЧ, 1884 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 15.03.1938 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність). Засуджений 7.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 5.06.1938. Реабілітований 7.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9570)

ЧЕРНЕЦЬКИЙ ЄФРЕМ МИХАЙЛОВИЧ, 1892 р.н., с.Оситняжка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 3.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колективізації і заходів радянської влади). Новоукраїнським нарсудом 18.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6385)

ЧЕРНИШОВ ВАСИЛЬ КУПРІЯНОВИЧ, 1874 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1932 році за невиконання плану хлібоздачі майно було конфісковано, засуджений до 1 року

примусових робіт. Вдруге заарештований 3.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти колективізації та проведення хлібозаготівельних робіт). Засуджений 9.03.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 14.03.1994 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 7623)

ЧЕРНОВ ГРИГОРІЙ АНТОНОВИЧ, 1887 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, секретар райземвідділу. Заарештований 9.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (член контрреволюційної української військово-повстанської організації, антирадянська агітація, шкідництво). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 8.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4070)

ЧЕРНЯВСЬКИЙ КУЗЬМА ПЕТРОВИЧ, 1911 р.н., с.Помічна, українець, освіта 5 класів, проживав у селищі Комінтерн Олександрійського району, робітник радгоспу “Комінтерн”. У червні 1940 року був засуджений до 5 місяців неволі, строк відсидів. Вдруге заарештований 18.07.1941 Олександрійським РВ НКВС (у липні 1941 року 150 голів худоби радгоспу “Більшовик” погнав на схід, біля с.Куколівка Олександрійського району кинув напризволяще і вернувся додому). Засуджений 2.03.1942 контррозвідкою НКВС Казахської РСР до розстрілу. Із кіровоградської в’язниці етапований у тюрму №17 м.Усть-Кам’яногірська, де й помер 21.08.1942. Управлінням НКВС Східно-Казахстанської області 14.01.1943 справу припинено. (П – 4870)

ЧИРВА ЛАВРІН ТРОХИМОВИЧ, 1897 р.н., с.Рівне, українець, освіта 5 класів, член ВКП(б) у 1919-22 роках, без певних занять. Заарештований 14.03.1938 Рівненським РВ НКВС (“контрреволюційна троцькістська агітація, член націоналістичної організації”). Кіровоградським обласним судом 13.07.1939 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 636)

ЧИСТЯК МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ, 1906 р.н., с.Печена Балка Новомиколаївської сільради Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, проживав у с.Масляниківка (нині у складі м.Кіровограда), обліковець тракторної бригади Кіровської машино-тракторної станції. Заарештований 2.08.1946 Кіровоградським РВ МДБ (в роки німецької окупації працював старостою громадського двору). Засуджений 4.11.1946 трибуналом Кіровоградського гарнізону до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 29.03.1947 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 1955)

ЧОРНЕНЬКИЙ ГРИГОРІЙ КИДРАТОВИЧ, 1891 р.н., с.Оріхове Новоукраїнської міськради, українець, освіта початкова, проживав у м.Новоукраїнка, колгоспник. Заарештований 19.10.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (“посібництво німецьким окупантам в роки війни, антирадянська агітація”). Засуджений 29.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 28.02.1956 міру покарання зменшено до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. У 1955 році звільнений як інвалід першої групи. Реабілітований 4.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12987)

ЧОРНОВІЛ ПAVЛЮ ІВАНОВИЧ, 1883 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Шевченка. Заарештований 9.04.1948 УМДБ Кіровоградської області (зрада, антирадянські вислови проти радянської влади та Радянської армії). Засуджений 25.06.1948 Кіровоградським облсудом до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Реабілітований 1.06.1989 Верховним судом УРСР. (П – 9802)

ЧОРНОМЕРЕЦЬ МИХАЙЛО ЗАХАРОВИЧ, 1883 р.н., с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке), українець, освіта початкова, коваль. Заарештований 9.11.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація). Засуджений 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборих. Реабілітований 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1547)

ЧОРНОМЕРЕЦЬ ПАЛАЖКА МИХЕЇВНА, 1883 р.н., с.Костувате Братського району Миколаївської області, українка, неписьменна, проживала у с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке) Новоукраїнського району, домогосподарка. Заарештована 9.11.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська,

контрреволюційна агітація). Засуджена 14.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Реабілітована 19.06.1990 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 1547)

ЧУБАР ГНАТ ОНИСИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Печена Балка Новомиколаївської сільради Рівненського (нині Новоукраїнського) району, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 5.04.1938 Рівненським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 28.03.1939 Одеським облсудом до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.10.1990 Верховним судом УРСР. (П – 12556)

ЧУБАР ФЕДОСІЙ СЕМЕНОВИЧ, 1884 р.н., селище Новоселівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.11.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (шкідництво в колгоспі під час посівної кампанії). Засуджений 10.01.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у концтаборі. Трійкою НКВС УРСР 26.01.1935 справу припинено, з-під варти звільнений. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11086)

ЧУБЕНКО ФЕДІР ГРИГОРОВИЧ, 1907 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта початкова, червоноармієць 657-го стрілецького полку 18-ої стрілецької дивізії. Заарештований 22.08.1940 УНКВС Івановської області (порушення військової присяги: здався у полон фінам без опору). Засуджений 4.10.1940 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 29.05.1958 трибуналом Московського військового округу. (П – 4379)

ЧУЙКО ВАСИЛЬ АНДРІЙОВИЧ, 1879 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 23.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної організації, антирадянська агітація, зв'язок з закордоном). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.05.1960 Кіровоградським облсудом. (П – 5203)

ЧУЙКО ВОЛОДИМИР ІОВИЧ, 1885 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня спеціальна, кандидат у члени ВКП(б) у 1925-29 роках, проживав у смт Добровеличківка, старший агроном МТС. Заарештований 14.07.1941 Добровеличківським РВ НКВС ("активний учасник контрреволюційної повстанської організації у Хмельвському районі, основною метою якої було повалення радянської влади й утворення Самостійної української держави, організація повстанських загонів на випадок війни, зрив заходів радвлади і партії на селі"). Засуджений 13.01.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.12.1957 Кіровоградським обласним судом. (П – 3938)

ЧУЙКО ГНАТ МАКСИМОВИЧ, 1897 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 30.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (член націоналістичної організації, контрреволюційна агітація). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 3.02.1962 Кіровоградським облсудом. (П – 5510)

ЧУЙКО ІВАН МАКСИМОВИЧ, 1895 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, проживав у с.Краснопілка Маловисківського району, директор неповної середньої школи. Заарештований 13.08.1937 Маловисківським РВ НКВС (вербував у контрреволюційну повстанську організацію). Засуджений 16.01.1938 особливою нарадою при НКВС СРСР до 10 років ув'язнення в далеких таборах. Реабілітований 20.12.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 3445)

ЧУЙКО ТИМОФІЙ АНАНІЙОВИЧ, 1887 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 28.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("антирадянські настрої, зв'язок з петлюрівцями"). Від слідства втік. (П – 10024)

ЧУХРІЙ МИКОЛА ПАНАСОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, зоотехнік колгоспу ім.12-річчя Жовтня. Заарештований 4.06.1938 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська, контрреволюційна діяльність, колишній член анархістського партизанського загону – *див. Митрофан Калько*). Трибуналом Одеського військового округу 5.05.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. У 1938 році репресований брат Степан. (П – 6569)

ЧУХРІЙ СТЕПАН ПАНАСОВИЧ, 1894 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.12-річчя Жовтня. Заарештований 2.06.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність: "член повстанського угруповання, поширював чутки про прийдешню війну, поразку в ній

СРСР; чинив шкідництво у колгоспі, що спричинило падіж худоби”). Засуджений 28.11.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9321)

ШАБАТУРА ВОЛОДИМИР АНДРІЙОВИЧ, 1887 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, колишній член Спілки російського народу (монархістів), маляр-пічник-штукатур медичного технікуму. Заарештований 27.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 13.12.1937. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12372)

ШАКУЛА ОЛЕКСАНДР ФРАНЦОВИЧ, 1892 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер заводу “Червона зірка”. Заарештований 24.02.1931 Зінов'євським МВ ДПУ (член військово-офіцерської контрреволюційної організації). Зінов'євським МВ ДПУ 19.09.1931 справу припинено. Управлінням ДБ Кіровського МВ НКВС 28. 11. 1937 почато розшук О.Ф.Шакули. (П – 3760, 10716)

ШАМШУР ФЕДІР КІНДРАТОВИЧ, 1917 р.н., с.Лозуватка, українець, освіта вища, член ВКП(б) з 1941 року, проживав у м.Кіровограді, вчитель. Заарештований 17.04.1946 відділом контррозвідки “Смерш” Кіровоградського гарнізону (“провадив антирадянську націоналістичну агітацію, у 1941 році працював завідувачем 7-річної школи”). Засуджений 17.05.1946 Кіровським облсудом до 10 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 5 років. Реабілітований 22.07.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12720)

ШАМШУР ЯВТУХ ВАСИЛЬОВИЧ, 1886 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, член колгоспу “Паризька комуна”. Заарештований 21.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітував проти роботи в колгоспі та здачі зерна державі). Засуджений 4.02.1933 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання на північ. Реабілітований 16.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге заарештований 16.09.1937 Рівненським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 12.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6829, 9312)

ШАПОВАЛ ІВАН ОСТАПОВИЧ, 1911 р.н., с.Шута (нині приєднане до с.Юр'ївка) Ганнівської сільради Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, робітник-столяр, військовослужбовець. Заарештований 23.08.1944 особливим відділом НКВС 297-ої стрілецької дивізії (співробітництво з німцькою окупаційною владою в роки війни). Засуджений 9.10.1944 військовим трибуналом 297-ої стрілецької дивізії до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 14.12.1965 трибуналом Московського військового округу. (П – 8015)

ШАПОВАЛОВ ОЛЕКСАНДР ДАНИЛОВИЧ, 1897 р.н., с.Братолюбівка Новоукраїнського району, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, бухгалтер ремонтної контори міськжитлоспілки. Заарештований 13.11.1937 Кіровським МВ НКВС (учасник сектантської групи євангелістів, член контрреволюційної націоналістичної організації – спілки громадян німецької раси). Засуджений 8.12.1937 НКВС і Прокуратурою СРСР до розстрілу, вирок виконано 22.12.1937. Реабілітований 2.11.1957 Верховним судом УРСР. (П – 3860)

ШАРДТ АНТОН СТАНІСЛАВОВИЧ, 1892 р.н., с.Сергіївка (приєднане до с.Ганнівка), німець, освіта незакінчена вища, вчитель. Заарештований 19.03.1931 Бобринецьким РВ ДПУ (ворожі настрої проти влади, розповсюдження антирадянських чуток, син поміщика). Бобринецьким РВ ДПУ 21.06.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 2816)

ШВЕЦЬ ЛАРИСА КАРЛІВНА, 1914 р.н., м.Новоукраїнка, українка, освіта початкова, проживала у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештована 4.03.1944 відділом контррозвідки “Смерш” 8-ої Гвардійської повітряно-десантної дивізії (агент німецької розвідки). Відділом контррозвідки “Смерш” 7.03.1944 справу припинено. Померла 8.03.1944 в 3-ій радянській лікарні м.Кіровограда. (П – 4933)

ШВИДКИЙ ІВАН НАСТАСОВИЧ, 1898 р.н., с.Семенасте, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровограді, робітник цегельного заводу. Заарештований 11.10.1937 Кіровським МВ НКВС (контрреволюційна агітація серед робітників). Засуджений 2.11.1937 трійкою УНКВС Миколаївської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 22.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8699)

ШВИДКИЙ ПАВЛО МИКИТОВИЧ, 1894 р.н., с.Семенасте, українець, освіта початкова, хлібороб-середняк. Заарештований 8.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська діяльність: “в момент куркульського повстання 1918 року убив радянського комісара; за вказівкою Швидкого в Семенастому денікінці захопили комуніста Данила Андрищенка і розстріляли поблизу хутора Кулики, Швидкий відступив із села разом з денікінцями, повернувся у 1920-ому; агітував проти колективізації, казав селянам: “Колгоспи не існуватимуть, зійде скоро зоря не зі сходу, а з заходу”, весною 1930 року через його агітацію фактично був розвалений колгосп”). Засуджений 31.03.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край, відбував покарання у Котлаському таборі. Реабілітований 24.07.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге, проживаючи на хуторі Нерубаївка Семенастівської сільради і працюючи поденним муляром у колгоспі ім.Ворошилова та інших, заарештований 27.07.1937 Рівненським РВ НКВС (активна контрреволюційна діяльність: “із Котласа повернувся у 1934 році, жив і працював у Кіровограді, у квітні 1937-го з’явився у рідному селі, погрожував Миколі Рибаченку, який у 1934-ому з дозволу сільради сів у його хату і в сараї натрапив на 4 обойми патронів гвинтівочних, а в хаті Павлового брата знайшов 7 обойм та ще шаблю в чохлі – усе це здав у сільраду, за що Швидкий погрожував йому вбивством; систематично займався антисемітизмом, висміював перед колгоспниками районних працівників єврейської національності: “Як тільки забачить десь голову колгоспу, то кричить: “Ось до нас їде Шльома Іосіфовіч!” – одне слово, злоба в ньому кипіла національна” – із свідчень односельців”). Засуджений 13.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11955, 9522)

ШЕВКУН ІВАН ЛАВРЕНТІЙОВИЧ, 1893 р.н., м.Новоукраїнка, росіянин, освіта 2 класи міністерської школи, у 1929 році виїхав у м.Наманган (Узбекистан), вагар “Союзтрансу”. У жовтні 1929 року за невиконання плану хлібоздачі майно ліквідоване. Заарештований 16.08.1930 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“у січні 1930 року в Новоукраїнському районі була ліквідована контрреволюційна повстанська націоналістична організація, що ставила завдання підняти збройне повстання проти радянської влади і створити самостійну українську державу, розраховуючи на допомогу від Польщі – по справі пройшло 29 осіб, Іван Шевкун і Архип Лісовський тоді сховались”). Засуджений 30.09.1930 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 8 років ув’язнення у концентраційних таборах, у 1935 році достроково звільнений. Реабілітований 21.06.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4372)

ШЕВЦОВ ВАЛЕНТИН ОЛЕКСАНДРОВИЧ, 1923 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта 7 класів, без певних занять. Заарештований 19.04.1944 контррозвідкою “Смерш” 5-ої гвардійської армії (таємний агент німецьких розвідорганів). Засуджений 12.01.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 20 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Українського військового округу 20.02.1945 міру покарання зменшено до 15 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Трибуналом Привользького військового округу 17.05.1955 міру покарання зменшено до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки, з-під варті звільнений. Реабілітований 30.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12938)

ШЕВЦОВ ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ, 1898 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, муляр-штукатур. Заарештований 28.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“не бажаючи бути висланим на північ після розкуркулення у 1930 році втік у Середню Азію, звідки повернувся у 1934-ому, вів антирадянську агітацію: “Хліб везуть державі, а самі голодують – скільки вже народу загинуло; збувається те, про що євреї казали, коли їм влаштовували погроми, що за одного єврея загине тисяча росіян”, “Пошвидше б війна та дали мені зброю в руки – я перший став би бити євреїв і комуністів”, “За одного Кірова вже вбили сотні людей; та прийде час – уб’ють і Сталіна”, “Треба готуватись відомстити радянській владі за розкуркулювання мого батька, буде війна – кінець цій владі”). Засуджений 28.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 21.02.1959 Кіровоградським облсудом. Батьку у 1930 році розкуркулений. (П – 4651)

ШЕВЦОВА ОЛЬГА МИХАЙЛІВНА, 1914 р.н., с.Кам’яний Міст Новоукраїнського району, українка, освіта середня спеціальна (ветеринарний технікум), проживала на х.Новаківка Маловисківського району, без певних занять. Заарештована 24.01.1946 Маловисківським РВ НКВС (“посібницька діяльність в роки німецької окупації: працювала ветеринарним техніком Первомайської райлікарні”). Засуджена

18.03.1946 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом військ НКВС Українського округу 9.04.1946 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітована 10.02.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13781)

ШЕВЧЕНКО ВАСИЛЬ ЄВГЕНОВИЧ, 1887 р.н., с.Куца Балка (нині зникле) Воронівської сільради, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 6.01.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (“участь у селянському повстанні 4.01.1930 проти закриття церкви у Воронівці” – див. *Олександр Поточенко*). Особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР 25.03.1930 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 6006)

ШЕВЧЕНКО ВОЛОДИМИР МУСІЙОВИЧ, 1925 р.н., с.Димине, українець, освіта 7 класів, проживав у м.Кіровограді, столяр міськторгу. Заарештований 31.03.1959 УКДБ Кіровоградської області (“разом із Володимиром Сердюком подали ідею створення антирадянської націоналістичної організації, яку згодом назвали “Центральна рада боротьби проти комунізму”, намагались вербувати нових членів Петра Крижа, Анатолія Юрківа, пробували придбати друкарську машинку для розмноження антирадянських документів, намагались шукати зв'язків з націоналістами на Західній Україні; були написані проекти програми й статуту організації, до кінця 1958 року Шевченко й Сердюк діяльність припинили, спаливши проекти документів, на слідстві каюлись у своїх вчинках”). Прокуратурою Кіровоградської області 15.06.1959 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 4726)

ШЕВЧЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта вища (Київський фінансово-рахівний інститут), проживав у м.Кіровограді, без певних занять. Заарештований 12.04.1944 управлінням НКДБ Кіровоградської області (“з вересня 1941 року по квітень 1942-го працював заступником редактора газети “Український голос”, з квітня 1942 по грудень 1943 працював завідувачем облархіву”). Засуджений 12.10.1944 трибуналом військ МВС Кіровоградської області до 20 років каторжних робіт з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Трибуналом Київського військового округу 8.06.1956 міру покарання зменшено до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Верховною радою СРСР 17.09.1955 справу припинено за амністією, з-під варті звільнений 9.04.1956. Реабілітований 14.01.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12989)

ШЕВЧЕНКО МАТВІЙ ПЕТРОВИЧ, 1893 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ШЕВЧЕНКО МЕФОДІЙ ПЕТРОВИЧ, 1889 р.н., с.Рівне, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 2.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (член контрреволюційної групи, антирадянська агітація). Новоукраїнським РВ ДПУ 25.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7408)

ШЕВЧЕНКО МИКИТА ГАВРИЛОВИЧ, 1884 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Кірова. У 1932 році розкуркулений. Заарештований 18.12.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна агітація: “Радянська влада довго існувати не буде, Німеччина незабаром займе Україну”, “У Верховну раду вибирають тих самих грабжників, які й були, і хоч не хоч – мусиш за них голосувати”). Засуджений 22.12.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 10.01.1938. Родичам у 50-х роках повідомили, що був засуджений до 10 років неволі й помер у 1942 році від хвороби серця. Реабілітований 30.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9010)

ШЕВЧЕНКО МИХАЙЛО СТЕПАНОВИЧ, 1903 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, член ВКП(б), проживав у смт Хмельове, редактор газети “Колгоспний шлях”. Заарештований 4.07.1938 Хмельківським РВ НКВС (член контрреволюційної буржуазно-націоналістичної організації). 28.12.1939 справу припинено. (П – 4351)

ШЕВЧЕНКО НИКИФОР ІЛЛІЧ, 1878, р.н., с.Димине, українець, освіта 3 класи, проживав у с.Оникієве Маловисківського району, робітник радгоспу. Заарештований 7.07.1938 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційно-есерівської групи, антирадянська агітація). Засуджений 24.05.1939 Кіровоградським облсудом до 5 років ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 3 роки. Кіровоградським облсудом 21.01.1940 справу припинено в зв'язку зі смертю ув'язненого 27.11.1939. Реабілітований 27.07.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 3202)

ШЕВЧЕНКО ОКСЕНТ ТРОХИМОВИЧ, 1899 р.н., с.Мала Помічна, українець, освіта початкова, рільник Помічнянської машино-тракторної станції. Заарештований 18.02.1933 Одеським облвідділом ДПУ (член контрреволюційної повстанської організації). Засуджений 14.04.1933 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 24.06.1958 трибуналом Київського військового округу. (П – 4500)

ШЕВЧЕНКО ПАЛАЖКА СОФРОНІВНА, 1874 р.н., с.Рівне, українка, неписьменна, хлібороб. Заарештована 12.01.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація проти колективізації). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.02.1933 справу припинено, з-під варти звільнена. (П – 1269)

ШЕВЧЕНКО ПЕТРО ІВАНОВИЧ, 1879 р.н., с.Помічна, українець, освіта початкова, станційний робітник. Заарештований 23.05.1939 ОДТВ ГУДБ НКВС ст.Помічна (у 1904 році разом із родиною виїхав на поселення у Сибір, де займались сільським господарством, у 1930-ому повернувся і став працювати на залізниці; 2.05.1939 у дворі тестя Юхима Горяньського разом із дружинами залізничники святкували маївку, під час якої Петро Шевченко вів антисемітського, погромницького характеру агітацію: “Нинішня влада – не радянська, а жидівська; я знаю, ви, жиди, хитрі – що захочете, те й зробите”, “Скільки я був на фронтах, але там жидів не бачив”, “У громадянську війну ми різали жидів, прийде час – іще будемо різати”). Засуджений 13.07.1939 лінійним судом Одеської залізниці до 3 років виправно-трудових таборів з позбавленням громадянських прав на 2 роки. Колегією Верховного суду СРСР 25.08.1939 міру покарання зменшено до 1,5 року виправно-трудових таборів. Реабілітований 21.12.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6802)

ШЕВЧЕНКО ПЛАТОН ІВАНОВИЧ, 1876 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, вагар. Заарештований 19.03.1931 Одеським МВ ДПУ (антирадянська агітація). Засуджений 27.06.1931 трійкою при колегії ДПУ УРСР до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 24.05.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11015)

ШЕВЧЕНКО ПЛАТОН СТЕПАНОВИЧ, 1901 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, виключений з ВКП(б) у 1933 році “за систематичне пияцтво”, постачальник товарів сільського споживчого товариства. Заарештований 3.07.1938 Хмельвським РВ НКВС (член контрреволюційної повстанської націоналістичної організації, шкідництво, антирадянська агітація). Засуджений 5.09.1939 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, дати виконання вироку у справі немає. Реабілітований 20.09.1956 Кіровоградським облсудом. (П – 2640)

ШЕВЧЕНКО СТЕПАН ГРИГОРОВИЧ, 1879 р.н., с.Воронівка, українець, освіта початкова, член колгоспу “Вільна праця”. Заарештований 5.02.1933 Новоукраїнським РВ ДПУ (агітація проти хлібозаготівельних робіт). Новоукраїнським РВ ДПУ 2.03.1933 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 2833)

ШЕВЧЕНКО ФЕДІР ІВАНОВИЧ, 1888 р.н., с.Новоолександрівка, українець, освіта 3 класи, коваль колгоспу. Заарештований 24.06.1944 УНКДБ Кіровоградської області (у листопаді 1943 року добровільно став агентом німецької розвідки). Засуджений 24.11.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 15 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Помер 26.11.1944 у Кіровоградській тюрмі №1. Реабілітований 31.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12939)

ШЕВЧЕНКО ФЕДІР РОМАНОВИЧ, 1890 р.н., с.Новомиколаївка, українець, освіта початкова, член ВКП(б) у 1926-32 роках, проживав у с.Мануйлівка Маловисківського району, майстер сироваріння на маслозаводі. У 1932 році був засуджений до 3 років неволі. Вдруге заарештований 19.05.1944 Маловисківським РВ НКДБ (посібництво німецьким окупантам). Засуджений 12.10.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 3 роки та конфіскацією майна. Реабілітований 23.12.1991 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12945)

ШЕВЧЕНКО ЯКІВ ІВАНОВИЧ, 1897 р.н., с.Перлівка, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 27.07.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10290)

ШИМАНОВСЬКИЙ ЄВГЕН ВАСИЛЬОВИЧ, 1887 р.н., с.Безіменна Махнівського району Бердичівського повіту (нині Козятинського району Вінницької області), українець, освіта початкова, проживав у селищі Костянтинівка Новоукраїнського району, завідувач економії Маловисківського цукрокомбінату. Заарештований 23.06.1927 Зінов'євським окрвідділом ДПУ ("прапорщик царської армії, за Центральної Ради служив у поліції, за гетьмана служив начальником варту у Махнівці, брав участь у гетьманських каральних експедиціях; за радянської влади приховував своє минуле, не став на облік як офіцер", "вів контрреволюційну агітацію"). Зінов'євською окрпрокуратурою 1.09.1927 справу припинено. (П – 5297)

ШИПТЕНКО ІВАН АНДРІЙОВИЧ, 1895 р.н., с.Улянівка, українець, освіта початкова, ветеринар колгоспу "Шлях до комунізму". Заарештований 19.02.1938 Новоукраїнським РВ НКВС ("у 1919-20 роках служив у війську армії УНР; у 1921-ому був членом повстанського загону отамана Вовка; провадив антирадянську діяльність як член військово-повстанської націоналістичної організації" – *див. Федір Рябошапка*). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 7.06.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4050)

ШИШКОВ ЯКІВ АНДРІЙОВИЧ, 1900 р.н., с.Татарівка (нова назва Комишувате), українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 14.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (у 1920 році служив у повстанському загоні Наєвського; член військово-націоналістичної організації, контрреволюційна діяльність). Засуджений 5.05.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 8.06.1938. Реабілітований 1.02.1958 Кіровоградським облсудом. (П – 4057)

ШКВАРОВСЬКИЙ ОКСЕНТ ГНАТОВИЧ, 1904 р.н., с.Захарівці Чорно-Острівського району Кам'янець-Подільської (нині Хмельницького Хмельницької) області, українець, освіта неповна середня, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, технік радіовузла. Заарештований 3.07.1941 УНКДБ Кіровоградської області (агітація проти радянського уряду). Засуджений 9.01.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 30.06.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 12339)

ШМАКОВ ДМИТРО ДЕНИСОВИЧ, 1917 р.н., с.Рівне, росіянин, освіта середня (2 курси технікуму механізації сільського господарства), проживав у м.Орлі (Росія), писар штабу 635 стрілецького полку 143 стрілецької дивізії, старший сержант. Заарештований 9.08.1941 особливим відділом НКВС Орловського військового округу ("за підозрілих обставин повернувся з німецького полону на окупованій території, 5.10.1941 етапований із тюрми м.Орла у м.Кіров у зв'язку з наближенням фронту, 1.1.1942 в м.Молотов знятий з ешелону у тяжкому стані"). Управлінням НКВС Молотовської області 21.03.1942 справу припинено у зв'язку зі смертю звинувачуваного 3.02.1942. (П – 5845)

ШПАКОВСЬКИЙ ОЛЕКСА ЯКОВИЧ, 1891 р.н., с.Ясенівка Тарашанського (нині Ставищенського) району Київської області, українець, освіта вища, проживав у м.Новоукраїнка, завідувач початкової школи. Заарештований 23.03.1944 Новоукраїнським РВ НКДБ (член Організації українських націоналістів). Засуджений 20.09.1944 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 5.07.1989 Кіровоградським облсудом. (П – 13369)

ШУЛКА МИКОЛА-НИКІН ЛАРІОНОВИЧ, 1886 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня (педагогічна), член РСДРП у 1904-1918 роках, ВКП(б) у 1918-24-х, проживав у м.Мала Виска, завідувач фабрично-заводської неповно-середньої школи цукрокомбінату. Заарештований 4.06.1931 Одеським сектором ДПУ (член української контрреволюційної організації). Одеським облвідділом ДПУ 11.09.1931 справу припинено. Вдруге як робітник радгоспу ім.Мікояна заарештований 10.10.1937 Маловисківським РВ НКВС (член контрреволюційної організації). Кіровоградською облпрокуратурою 28.04.1939 справу припинено, з-під варту звільнений. (П – 5712, 2496)

ШУМЕЙКО ФАДЕЙ МАТВІЙОВИЧ, 1873 р.н., с.Іванівка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 23.03.1930 Зінов'євським окрвідділом ДПУ (вимагав роздачі усуспільненої худоби і сільськогосподарського інвентаря). Засуджений 20.05.1930 Зінов'євським окрсудом до 1,5 року ув'язнення з позбавленням громадянських прав на 1 рік. Реабілітований 12.09.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 1820)

ЩЕКА ДМИТРО ЯКОВИЧ, 1895 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. У 1929 році розкуркулений. Заарештований 24.09.1929 Зінов'євським окрввідділом ДПУ (як соціально небезпечний елемент: “з 1928 року відмовлявся від сплати податків, за що притягувався до відповідальності; агітував не засівати озимий клин; займався спекуляцією: закуповував зернохліб у Новоукраїнському, Новомиргородському районах, перемелював і возив продавати в Київ, Одесу та інші міста за завищеними цінами; завдяки його антиколгоспній агітації соз із 12 членів у Новоукраїнці розвалився”). Засуджений 13.02.1930 особливою нарадою при колегії ОДПУ до 3 років ув'язнення у концтаборі. Вдруге як пекар артiлі “Червоний каменотес” заарештований 10.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (контрреволюційна пропаганда). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 12.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 4129, 8847)

ЩЕКА ПЕТРО САМСОНОВИЧ, 1891 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація, невиконання плану хлібозаготівлі). Засуджений 26.04.1931 трійкою при колегії ДПУ до 3 років заслання у північний край. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. Вдруге на роботі штукатура при ст.Помічній заарештований 10.09.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“повернувшись із заслання у 1933 році, продовжував агітувати людей проти радянської влади: що скоро Німеччина звільнить Україну від радвлади, що під час виборів у ради слід пропонувати своїх людей, дискредитував сталінську Конституцію, висловлював терористичні наміри на адресу тов.Сталіна”). Засуджений 22.10.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 29.10.1937. Реабілітований 25.01.1965 Кіровоградським облсудом. (П – 10142, 7898)

ЩЕТИНА АНТОН ГОРДІЙОВИЧ, 1885 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, проживав у м.Новоукраїнка, вчитель школи №5. Заарештований 1.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (“прапорщик царської армії, півроку служив дяком у Варварівській церкві, скаржився на погані умови життя, говорив, що в старі часи жилось значно краще, агітував проти колективізації та хлібозаготівлі”). Одеським оперсектором ДПУ УРСР 19.07.1931 справу припинено, з-під варті звільнений. (П – 7461)

ЩУСЬ ОХРИМ МИКОЛАЙОВИЧ, 1910 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, проживав у м.Кіровськ Ленінградської області, вантажник Мурманської залізниці. У 1930 році розкуркулений і разом з батьком висланий у Архангельську область (Росія), звідки втік, у 1934-ому висланий на північ вдруге. Втретє заарештований 24.07.1937 Новоукраїнським РВ НКВС (“отримавши на роботах у Мурманську коротку відпустку у 1937 році, приїхав у Новоукраїнський район, де став вести агітацію, що радянська влада довела народ до злиднів, неминуче має бути війна і тоді всім куркулям повернуть майно”). Засуджений 11.08.1937 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 23.08.1937. Реабілітований 31.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9040)

ЮРЧЕНКО ВАСИЛЬ ХАРИТОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (у 1918 році разом із Дмитром Дегасом, Андрієм та Дмитром Хорунжими, Аврамом Березняком, Бондаренком був у Глодосах організатором Вільного козацтва; вів контрреволюційну агітацію проти колгоспного ладу). Хмельвський райапарат ДПУ клопотався перед особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засудити Юрченка до 3 років заслання на північ. Судове рішення у справі відсутнє. Управління СБУ Кіровоградської області 30.08.1994 справу закрито. (П – 8770)

ЮРЧЕНКО МИХАЙЛО ГОРДІЙОВИЧ, 1913 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня (сільськогосподарський технікум, 1935), проживав у с.Липняжка Добровеличківського району, різнороб комунального відділу райвиконкому. Заарештований 16.03.1945 Добровеличківським РВ НКДБ (у 1941-44 роках працював директором машино-тракторної станції, вів антирадянську агітацію). Засуджений 23.04.1945 трибуналом військ НКВС Кіровоградської області до 10 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 21.09.1992 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 13640)

ЮРЧИК ВАСИЛЬ ХАРИТОНОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 18.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (антирадянська діяльність). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10289)

ЮРЧИК ІВАН СЕРГІЙОВИЧ, 1915 р.н., с.Глодоси, українець, освіта 2 курси ветеринарного технікуму, вагар. Заарештований 9.12.1950 УМДБ Кіровоградської області (антирадянська діяльність: член секти п'ятидесятників). Засуджений 7.05.1951 Кіровоградським облсудом до 25 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Верховним судом УРСР 19.10.1954 міру покарання зменшено до 10 років неволі. Реабілітований 16.06.1989 Верховним судом УРСР. (П – 10255)

ЮТИШ МАКСИМ СИДОРОВИЧ, 1885 р.н., м.Новоукраїнка, молдаванин, освіта початкова, член колгоспу ім.Леніна Молдавської сільради. У 1931 році розкуркулений. Заарештований 20.04.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (“член контрреволюційної військово-націоналістичної організації, створеної у 1935 році секретарем Одеського обкому КП(б)У Голубом, яка ставила за мету шляхом збройного повстання повалити радянську владу”). Засуджений 29.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.06.1938. Реабілітований 10.05.1957 трибуналом Київського військового округу. (П – 3698)

ЯКОВЕНКО ДАНИЛО ПАХОМОВИЧ, 1898 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (контрреволюційна агітація проти колгоспного ладу). Хмельвський райапарат ДПУ клопотався перед особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР засудити Юрченка до 7 років заслання на північ. Судове рішення у справі відсутнє. Управлінням СБУ Кіровоградської області 30.08.1994 справу закрито. (П – 8777)

ЯКОВЛЕВ ПАВЛО ЙОСИПОВИЧ, 1893 р.н., с.Суба Ілукстенського повіту (Латвія), росіянин, освіта початкова, проживав у с.Рівне Новоукраїнського району, тесля млина. Заарештований 2.06.1941 УНКДБ Кіровоградської області (антирадянська агітація). Засуджений 5.06.1943 особливою нарадою НКВС СРСР до 5 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 10.08.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10776)

ЯНІШЕВСЬКИЙ ЯКІВ МАКСИМОВИЧ, 1899 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, сторож елеватора. Заарештований 28.07.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська агітація). Засуджений 10.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Помер у тaborі. Реабілітований 8.09.1959 Кіровоградським облсудом. (П – 4810)

ЯНКУЛІ МИКОЛА АНТОНОВИЧ, 1908 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова. Заарештований 14.03.1931 Новоукраїнським РВ ДПУ (“видаючи себе за секретного співробітника ДПУ, ходив по магазинах і вимагав дефіцитні товари, у селян збирав внески на пожежну команду, зводив наклепи на радянську владу”). Засуджений 3.05.1931 особливою нарадою при колегії ДПУ до 3 років ув'язнення у концтаборі. Реабілітований 17.11.1993 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 6467)

ЯРЕМЕНКО ПИЛИП ІВАНОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 1.03.1931 Хмельвським РВ ДПУ (агітація проти колективізації, хлібозаготівельних робіт). Рішення по справі немає. (П – 189)

ЯРЕМЧУК ІВАН МАТВІЙОВИЧ, 1898 р.н., с.Лепича-Горішня (Польща), українець, освіта 4 класи, проживав у с.Бежбайраки (нова назва Кропивницьке) Новоукраїнського району, без певних занять. Заарештований 28.10.1937 Рівненським РВ НКВС (контрреволюційна агітація, спрямована на дискредитацію колгоспного ладу). Засуджений 16.01.1938 особливою нарадою при колегії ДПУ УРСР до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах. Реабілітований 21.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 11319)

ЯРИЧ КОНОН ЯКОВИЧ, 1869 р.н., м.Новоукраїнка, українець, освіта початкова, без певних занять. Заарештований 24.12.1929 Новоукраїнським райвідділом міліції (“тривалий час вів агітацію проти хлібозаготівлі та державної позики; у серпні 1929 року на загальних зборах сказав, що селян обдурять – хліб заберуть, а нічого взамін не дадуть”). Засуджений 24.01.1930 Зінов'євським окрсудом до 3 років ув'язнення у виправно-трудових таборах з позбавленням громадянських прав на 5 років та конфіскацією майна. Реабілітований 14.01.1992 Генеральною прокуратурою України. (П – 12977)

ЯРОВИЙ МИТРОФАН ТРОХИМОВИЧ, 1890 р.н., с.Новоолександрівка Леонтовичівської сільради, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 29.01.1932 Новоукраїнським РВ ДПУ (антирадянська агітація, член контрреволюційної повстанської організації). Судового рішення у справі немає. (П – 11517)

ЯРОВИЙ ФЕДІР ВАСИЛЬОВИЧ, 1890 р.н., с.Рівне, українець, освіта вища, проживав у смт Новоархангельськ, вчитель середньої школи. У 1923 році як підпоручник царської армії

висланий за межі України. Вдруге заарештований 20.02.1938 Новоархангельським РВ НКВС (“керівник української військово-націоналістичної організації, провадив антирадянську шкідницьку діяльність”). Засуджений 24.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 18.05.1957 Кіровоградським облсудом. (П – 4043)

ЯЦЕНКО КОСТЯНТИН ГРИГОРОВИЧ, 1908 р.н., с.Глодоси, українець, освіта середня, проживав у с.Новогорівка Новоукраїнського району, вчитель. Заарештований 30.03.1938 Новоукраїнським РВ НКВС (антирадянська діяльність – *див. Федір Рябошапка*). Засуджений 20.04.1938 трійкою УНКВС Одеської області до розстрілу, вирок виконано 9.05.1938. Реабілітований 27.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 10432, 4050)

ЯЦЕНКО МАКСИМ ТИМОФІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, колгоспник. Заарештований 21.10.1937 Хмельвським РВ НКВС (контрреволюційна діяльність проти радянської влади). Засуджений 30.10.1938 трійкою УНКВС Одеської області до 8 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 29.03.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 8927)

ЯЦЕНКО ГРИГОРІЙ ДМИТРОВИЧ, 1897 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 21.09.1937 Хмельвським РВ НКВС (в роки громадянської війни служив у війську армії УНР; провадив спекуляцію). Управлінням НКВС Кіровоградської області 2.04.1939 справу припинено, з-під варти звільнений. (П – 1672)

ЯЦЕНКО ІВАН ОЛЕКСІЙОВИЧ, 1897 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, хлібороб. Заарештований 22.12.1928 Зінов’євським окрвідділом ДПУ (“член контрреволюційної петлюрівської організації”). Засуджений 20.11.1929 колегією ОДПУ до розстрілу, дати виконання вироку у справі не зазначено. Реабілітований 20.06.1990 Кіровоградським облсудом. (П – 13974)

ЯЦЕНКО НИКИФОР ВАСИЛЬОВИЧ, 1896 р.н., с.Глодоси, українець, освіта початкова, член колгоспу ім.Косіора. Заарештований 24.08.1937 Хмельвським РВ НКВС (активна контрреволюційна агітація проти радянської влади). Засуджений 25.09.1937 трійкою УНКВС Одеської області до 10 років ув’язнення у виправно-трудовах таборах. Реабілітований 28.04.1989 Кіровоградською облпрокуратурою. (П – 9360)

СКОРОЧЕННЯ

АН – Академія наук
АРК – Автономна Республіка Крим
бупр – будинок примусової праці
ВКП(б) – Всесоюзна Комуністична партія (більшовиків)
ВТ – військовий трибунал
ВТТ – виправно-трудова табір
ВУЦВК – Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет
ВУЧК – Всеукраїнська надзвичайна комісія (з російської)
ВЧК – Всесоюзна надзвичайна комісія (з російської)
ГУДБ – Головне управління державної безпеки
ДПУ – Державне політичне управління
ЗСП – запасний стрілецький полк
ім. – імені
КДБ – Комітет державної безпеки
КЕЧ – комунально-експлуатаційна частина
КП(б)У – Комуністична партія (більшовиків) України !
КПРС – Комуністична партія Радянського Союзу
м. – місто
МВ – міський відділ
МВС – Міністерство внутрішніх справ
МДБ – Міністерство державної безпеки
МРВ – міжрайонний відділ
МТС – машино-тракторна станція
НКВС – Народний комісаріат внутрішніх справ
НКДБ – Народний комісаріат державної безпеки
ОВ – особливий відділ, обласний відділ, окружний відділ (залежно від контексту)
ОДПУ – Об'єднане державне політичне управління
ОН – особлива нарада
ОУН – Організація Українських Націоналістів
ОШТВ – об'єднаний шляхово-транспортний відділ
ПФЛ – перевірконо-фільтраційний табір (з російської)
р.н. – рік народження
РАБ – район авіаційного базування
РВ – районний відділ
с. – село
СБУ – Служба безпеки України
сmt – селище міського типу
СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік
ст. – станція
ТВ – транспортний відділ
т. (тов.) – товариш
тсоз (соз) – товариство спільного обробітку землі
УНКВС – управління НКВС
УНР – Українська Народна Республіка
УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка
ЧК – Надзвичайна комісія (з російської)
ШТВ – шляхово-транспортний відділ

ЗМІСТ

Маловисківський район

<i>Василь Бондар.</i> Визнавав лиш відкриту збройну боротьбу.....	7
Спогад Уханя Федора Савовича.....	13
<i>Леонід Куценко.</i> “Не ходи за мною, смерте...”.....	18
<i>Віталій Постолатій.</i> Життя і трагедія Костянтина Гончарова.....	22
<i>Федір Шепель.</i> “Ставили в селі кінокартину...”.....	27
СПИСКИ РЕАБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ.....	31

Новгородківський район

Спогад Братухіна Володимира Остаповича.....	125
<i>Юрій Матівос.</i> Нескорені верблюжці.....	127
<i>Світлана Орел.</i> Життя і смерть братів Чорних.....	130
<i>Георгій Позняк.</i> Без складу злочину.....	132
СПИСКИ РЕАБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ.....	133

Новоархангельський район

<i>Світлана Орел.</i> Розіпнуті ворожнечею.....	189
<i>Федір Шепель.</i> “Служил у Петлюры?...”.....	190
<i>Федір Шепель.</i> Документ НКВС як дзеркало доби беззаконня, або Що таке діяти тихою сапою.....	192
СПИСКИ РЕАБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ.....	195

Новомиргородський район

<i>Петро Селецький.</i> Останній міст діда Степана.....	259
Спогади Степана Демидовича Кожум'яки.....	263
<i>Федір Шепель.</i> Від поборника УАПЦ до жертви Соловків.....	271
Спогад Циганаша Василя Антоновича.....	275
<i>Федір Шепель.</i> Федір Тамко: трагічної долі поет і патріот.....	278
Спогад Романцевича Володимира Костьовича.....	280
СПИСКИ РЕАБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ.....	285

Новоукраїнський район

<i>Федір Шепель.</i> Під недремним оком ДПУ.....	389
<i>Федір Шепель.</i> Останій товариш Миколи Вороного.....	391
<i>Світлана Орел.</i> Та, що знала.....	394
<i>Федір Шепель.</i> Уроки української... ..	397
СПИСКИ РЕАБІЛІТОВАНИХ ЖЕРТВ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ.....	401
Скорочення.....	533

Науково-документальна серія книг

РЕАБІЛІТОВАНІ ІСТОРІЄЮ

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Книга третя

**МАЛОВІСКІВСЬКИЙ, НОВГОРОДКІВСЬКИЙ,
НОВОАРХАНГЕЛЬСЬКИЙ, НОВОМИРГОРОДСЬКИЙ,
НОВОУКРАЇНСЬКИЙ
РАЙОНИ**

Технічний редактор **В.Гащиць**
Коректор **С.Орел**
Комп'ютерна верстка **С. Берлін**

Підписано до друку 18.10.2005.
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір офсетний.
Обсяг 43,8 обл. друк. арк
Наклад 1000. Зам. 174.

МПП "Антураж А"
м. Кіровоград, вул. Тимірязева, 83/52.
Тел. (0522) 24-58-76